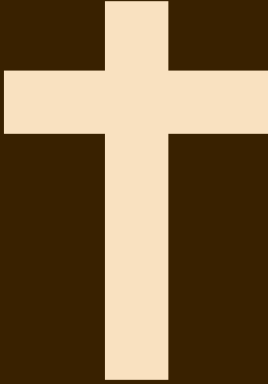

Wamey

Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New Testament+

Wamey
Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New Testament+)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wamey

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025

f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e

Contents

Matiye	1
Marëk	73
Lik	118
San	194
Vantiyehn Vëfayik	249
Rom	321
1 Korent	352
2 Korent	383
Galasi	403
Efes	415
Filip	426
Kolos	434
1 Tesalonik	442
2 Tesalonik	449
1 Timote	453
2 Timote	462
Tit	468
Filemon	472
Vë-ebëre	475
Sak	498
1 Piyer	506
2 Piyer	515
1 San	521
2 San	529
3 San	531
Yud	533
Kayëte Wapuyala	536

Itëfëta nte kerëk Matiye panjare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Matiye herëk. Matiye arëfal aryampo yeho hnë pëhw gë vëhi hna. Sëwif yeho do ndokunëdëho had arëf ýatëtanke wati nte macëkawo Yesu tëfa ña. Levi macëdeho fëna, aju alfe (Marëk 2.14, Lik 5.27). Ante nkeho arëf ýatëtanke vahnë vëvë Rom ña, bulunda wasëwif wã aýew ntinihawõ. Ante macëkawo Yesu arëf alëwu apëmpëhnahnëkëhniwo vahnë vëyabah.

Añi kayëte kerik yëbëlan wabëhn wafëhw mbëd gë wahi (70) gë wabëhn keme g'ipëhw (110) ga ndëcëk hnagi Yesu ýa. Inji kayëte kwëhnak wëntëlah yabah gë mba Marëk ña. Hnagi Yesu ýa nësëd, yaryi lëwu ýa, vantiyehn vantëwu va do vakarëña vantëwu va, ipëla ntëwu ña, icëm ntëwu yan kërëwa hna, ibëhn dëwu ña do vakarëña vatëkwa vante njëdakëhni vëréfal vëlëwu va. Bare nësëd ðus soje Inaw ambín do soje ile nke Yesu ahnañ.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ñi kayëte: Yesu, Wën, arëfal, Ahwëhn, ajë ahnë, wanës, fac, ambin/nkal, Inaw/ahnañ, sariya, toña, wafarise, wahnës waðindaryindan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Vacërakëlo Yesu gë hnagi lëwu (1-2)

Yesu gë San Ayary a, tac Yesu gë Sintani (3.1-4.11)

Ipëgw ðoku Yesu (4.12-12.50)

Wahnës waðindaryindan (13.1-58)

Yesu nokok karañëndëhni do njërëndëhni vëres va (14.1-20.34)

Yesu tënkëd Yerusalem hna (21.1-25.46)

Ipëhwëta soje idañ Yesu (26.75-27.66)

Ibëhn Yesu (28.1-20)

Vacërakëlo Yesu

¹ Wëlin wamac vacërakëlo Yesu Këris ale hnagiko hnënk ahnañ ale waciko David, do David, umë dënk, hnë hnënk acërakëlo fu Abëraham hna nagiko.

² Abëraham yeho rëm Isak ýa. Isak yeho rëm Sakob ýa. Sakob yeho rëm Yuda gë vëheryu*.

* **1:2 1.2** *Yuda gë vëheryu*: vëhni yeho vankaf hnënk pëhw gë wahi Isërayel ýa.

³ Yudfa yeho rēm vēhni Peres gē Sera, hnēm hni ŷa Tamar yeho.✱ Peres yeho rēm Hesëron ŷa. Hesëron yeho rēm Ram ŷa.

⁴ Ram yeho rēm Aminadab ŷa. Aminadab yeho rēm Nason. Nason yeho rēm Salëma.

⁵ Salëma yeho rēm Bos, hnëmu ŷa Rahab yeho.✱ Bos yeho rēm Obed, hnëmu ŷa Rit yeho.✱ Obed yeho rēm Yese

⁶ ale yeho rēm ahnaw̃ ale w̃aciko David ŷa.✱

David yeho rēm Salomo ŷa, hnëmu ŷa Uri ryënkwëkawo ñëla.

⁷ Salomo yeho rēm Robowam ŷa. Robowam yeho rēm Abiya ŷa. Abiya yeho rēm Asa.

⁸ Asa yeho rēm Yosafat ŷa. Yosafat yeho rēm Yoram ŷa. Yoram yeho rēm Osiyas ŷa.

⁹ Osiyas yeho rēm Yotam ŷa. Yotam yeho rēm Akas ŷa. Akas yeho rēm Esekiyas ŷa.

¹⁰ Esekiyas yeho rēm Manase ŷa. Manase yeho rēm Amon ŷa. Amon yeho rēm Yosiyas ŷa.

¹¹ Yosiyas yeho rēm Yekoniya gē vēheryu va wati nte pëlayiniho njoyini vēvē Isërayel Babilon hna.

¹² Ante ndëcëk watac ña, Yekoniya yeho rēm Salatiyel. Salatiyel yeho rēm Sorobabel ŷa.

¹³ Sorobabel yeho rēm Abihud ŷa. Abihud yeho rēm Eliyakim. Eliyakim yeho rēm Asor.

¹⁴ Asor yeho rēm Sadok. Sadok yeho rēm Akim. Akim yeho rēm Eliwud.

¹⁵ Eliwud yeho rēm Eliyasar. Eliyasar yeho rēm Matan. Matan yeho rēm Sakob.

¹⁶ Sakob yeho rēm Yosef, asanu Mari, hnëm Yesu ale w̃acëde Këris, Arëhnayik a.

¹⁷ Umë fop kore vacërakëlo pëhw gē wahnah yeho pëgw hnë mba Abëraham hna hafo David, pëhw gē wahnah mba David hna hafo nte njoyiniho vēvē Isërayel Babilon hna, do pëhw gē wahnah hnë iyo tac hafo mba Arëhnayik hna.

Hnagi Yesu Këris Arëhnayik a

¹⁸ Wëlin itëfëta soje hnagi Yesu Këris. Hnëmu ŷa, Mari, Yosef hwëhnëkawo; bare ñëlahnënda ŷa, gē fanka Iyir Ipacah ña ndonkëko.

¹⁹ Yosef ale hwëhnëkawo ŷa, asan asatah yeho bare ñadilohna cëfëhnaŷehna ßulunda hna; awa më pëhna tava hara yëtayina.

²⁰ Wati nte nahadëho watac ña, mëleka Ahwëhn a më karyëtahneka hnë hudakery do ntehna: «Yosef, fatah fante

✱ 1:3 1.3: Wapëgwala 38.27-30

✱ 1:5 1.5: Yosuwe 2.1-24

✱ 1:5 1.5: Rit

1.1-4.22 ✱ 1:6 1.6: 2 Samiyel 12

hnagik hně hněnk David, ntě ntaki aýēla Mari, yětěry gě fanka Iyir Ipacah fa ndonkěk.

²¹ Facan nagěd. Yesu† wācēduha, kabi umě fehētēdfēhēhni bulunda lěwu ŷa hně wameh wadēw hni hna.»

²² ŷině fop nkeď ntiyahn wanēs Ahwēhn wante nēsehněkawo kila Esayi űa:

²³ «Fandag fante wok yētēna vēsan va ndonkēď do facan nagěd. Emaniyel macēde, umě fēhnētānēď: Wēnu űa gě fuhně nkentik.»[☆]

²⁴ Yosef, ga nēgak, mē ntik ile ntehněkawo mēleka Ahwēhn ŷa: ñělēka asēvalu Mari.

²⁵ Bare vēvankēlohna ipad g'umě afo naga aju do Yosef, Yesu macěkawo.

2

Vēyēt wahal

¹ Yesu nkol Betēlem nagiko hně nkal Yude hna, wati nte nkeho Eroď ahnaŵ űa. Ga nagik, vēyēt wahal matēniho cape pēhna lav, njini hafo Yerusalem.

² Ga tēkēni hnam mē tēyēni: «Ne nkeha ahnaŵ wasēwif, ale hnagik takahn ŷa? Nubun kol nte rufahnēď nagik űa ga matik gě cape pēhna lav, do njijēbun sēmbēfuna.»

³ Eroď ahnaŵ a ga njētak, umě pēmpēhnahněkawo đus do gě vēvē Yerusalem va fop.

⁴ Mē macehněkēhni fop vēsankaf vēsēna wasadēha va gě vēharaű sariya va do tēyēhni: «Ne ntehněk Vikerēh va nagēde Arēhnayik a?»

⁵ Mē ntēkwaniha: «Betēlem, hně nkal Yude hna nagēde. Wēlin ile kerěk kila ŷa:

⁶ «“Do wējē Betēlem, antē ntiyahni gelihna nkol nte ñak mbak nafa bē Yude.”[☆] Kwēhnaru nafa kabi hně wējē cahniď asankaf ale yed had ahery bulunda mēn ŷa, Isērayel.»

⁷ Awa Eroď mē macehněkēhni yēmēyēm fo vēyēt wahal va tēyēhni pēyaniha bi iŷēhne wati cahnik ikol iűa.

⁸ Tac payēhni gě Betēlem, ntehnēhni: «ŷiryin arēyalu wapacěk soűe fatah fa; do ge nurunēha, yijēn ayētēndanuno soűe ami fēna yiwu sēmbēntijiŵa.»

⁹ Vēyēt va nēpaniho fop wanēs ahnaŵ ŵa, tac njilehnēni. Awa mbok nulehnēni kol nte sahniko gě cape pēhna lav űa. Ndēnkwēhněkēhniwo do ga tēkěk le nke fatah hna, tēryalehn.

† 1:21 1.21 Yesu fēhnētānēk ale fehētēď. ☆ 1:23 1.23: Esayi 7.14 ☆ 2:6 2.6: Mise 5.1; 2 Samiyel

10 Vëyët va, ga nuni kol ija tëryak, pëbëlehnëhni uhnatah sankaf.

11 Më tēnkēni tere hna do tēkatēniha fatah fa gē hnēmu, Mari. Awa më ndēkwēhnēni sojē cēmbēniha fatah fa; tac më pidētēni wakufa wadēw̄ hni ŋa do njedēniha sanu, idud*, do gē d̄atikola hambah le w̄acik mir.

12 Tac, Wēnu ŋa më pëyakēhni hnē hudakery antē mbokani gē vēhni Erođ; awa më tēfēni nkaŵ kaw̄ary sojē mēncēni gē ŷal hni.

Igary gē Esipēt

13 Ga mēncēni vëyët va, mēleka Ahwēhn a më tufēhnaka Yosef hnē hudakery do ntehna: «Matēry, nufēryehna fatah fi gē hnēmu do garyēryin hnē nkal Esipēt hna. Njēwēryin hnam hafo ge ntehnēmi avokaju kabi Erođ njijēd njēkēlehna fatah fi sojē ndawēhna.»

14 Awa Yosef më matēk hnē umēđ tac dēnk, nufa fatah fa gē hnēmu, do nkaryēni Esipēt.

15 Hnam njēwēniho hafo cēm Erođ. Umē ntiyako nkehahn wante nēsehnēkawo Ahwēhn Wēnu ŋa hnē w̄ēs kila hna: «Macēbuha fatah mēn fa sojē cahn Esipēt hna.»*

Idaŵ vutah vumb Betēlem

16 Ante njētēko Erođ vëyët va tokaniha, ntavēkawo d̄us, më ntehnēk ndaw̄ini fop vutah vucan va, Betēlem hna do gē vankol vante hwērēkawo va fop, fop vucan vunte hwēhnak wabēhn waki va hafo gēđ; wabēhn vutah ŋa, gē wati le pacēnēhnēnihawo Erođ vëyët wahol va sojē icahn ikol ŋa caŋēniho.

17 Awa ntiyako wante nēsēko kila le w̄aciko Seremi ŷa:
18 «Kopa wēryēde hn'ankol Rama hna, wako do gē iyahna cankaf: Rasel† hwēyēđfēhēhni vutah vuntēw̄u va; ŋwēyēđ mbosēvosehni, kabi cēmēni.»*

19 Ga cēmēk Erođ, mēleka Ahwēhn a më tufēhnaka Yosef hnē hudakery, Esipēt hna.

20 Do ntehna: «Matēry nufēryehna fatah fa gē hnēmu do avokawu g'inkal Isērayel, kabi vēle yēkēlehnēđfēho ndawēhnēniha fatah fa cēmēni.»

21 Awa Yosef më matēk, nufa fatah fa gē hnēmu do mbokani g'inkal Isērayel.

22 Bare Yosef njētako ale w̄acik Arēsēlawos hnufēko ucankaf rēmu Erođ ŋa Yude hna, awa më ntakēka sojē mboka hnam. Ahwēhn a më mbok nēsēhnēka hnē hudakery, do njilehn hnē resiŷo vē Galile hna.

* 2:11 2.11 *idud*: ile pēđēđēni vēsēna wasađēha va ŷēwa sēvah hna ye.

☆ 2:15 2.15: Ose 11.11 † 2:18 2.18 *Rasel* yeho asēval ayahnik ava Sakob ŷa awa hnē umē cahnēk Isērayel. ☆ 2:18 2.18: Seremi 31.15

23 Ntëf hn'ankol nte w̃acik Nasaret. Koyëna nkeho ntiyahn wanës kila ɲa: «Avë Nasaret macëde.»

3

Ikaraj vahnë iba San Ayary a

1 Hnë yamani rac, cahnëko San Ayary a hnë wula Yude hna do karanjëdëhëhniwo vahnë va.

2 Ntehnëdëhëhniwo: «Gwëcëtaryin vankeya va: Inaw̃ Wënu ɲa tëhajëk!»

3 Soje San ỹa nësëdëho kila le w̃aciko Esayi ỹa ante ntehnëko:

«Ahnë ryekaf wula hna: “Pëhwëtëryin nkaw̃ Ahwëhn a, dinëndina vankaw̃ vacatah d̃us!”»[☆]

4 San viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbadëho; vampul gë wadëj tokëdëho.

5 Vahnë vëvë Yerusalem va gë vëvë Yude va fop do gë vëvë resiyo le kakëni vë tëfary sën Yurëdan hna fop, njidëniho ỹalu hna.

6 Putadëniho wameh wante ntini ɲa tase vahnë fop do San njaryëdëhëhniwo sën hna.

7 San nuko wafarise gë wasaduse wayabah njijëdëniho ỹalu hna soje njaryëhni; awa më ntehnëkëhni: «W̃uhnë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yarya yi fo kod pehëtu ntavah cankaŋ Wën nte yejëk ɲi?

8 Diryindën viyë vifërën. Koyëna tufahnëd̃un paryi nkwëcëtarun vankeya va!

9 Ant'ahnahandu: “Rëm sankaf fu ỹa, Abëraham ye”, had watac gwërënkef afëhëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu ɲa kod dënk nti waï wëraka vutah Abëraham!

10 Rasëhn ỹa pëhwëtak ɲos vatëh va vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëdina wadëwel wapërën ɲa ɲosëde do ntabi gë hwëdëh.

11 «Ami, gë wënka njaryëdëmu soje tufahnahni nkwëcëtarun vankeya hun va. Ale rëfidëho ỹa, umë lëbëko: catëla dënk faryëtahnëw̃a wapary ɲa. Umë, g'Iyir Ipacah do gë hwëdëh njaryëdëhu.

12 Ibëryew̃ ɲa mënkwëk paryahn soje pitëndëlehahn wanjëc ɲa gë vaparyel va. Ndanëf wanjëc ɲa ndank ntëwu hna, bare vaparyel va pëdëf hnë hwëdëh hunte wok d̃ipëdina muk.»

Yary Yesu ỹa

13 Awa Yesu matiko Galile hna nji Yurëdan vëhni San hna, soje njaryi.

[☆] 3:3 3.3: Esayi 40.3

14 Bare San ɲwëyëdëho, ntehn: «ami rëfëka ayaryo, bare wëjë yijëk hnë ýal mën soɲe yaryi!»

15 Yesu më ntëkwaka: «Maŵëry nke koyëna ýi wati, kabi koyëna ntiyaď fop ile tëyëk Wënu ɲa.» Awa San më maŵëk.

16 Yesu njaryënde tuɲ, mëyëtak wënka hna. Hnë wati rac dënk, ambin ɲa piďëtalehn do nulehn Iyir Wënu ɲa ga cëlëndajëď hnë umë; gë fah mëntëlëniho.

17 Tac kopa vë g'ambin nkwëryëlehni ga ntehnëď: «Aýi Ajë mën ale ýahnëbu đus a ye; g'umë nëɲëko đus.»

4

Sintani njëkëhnahnëďëha Yesu

1 Ga ndëcëk watac Iyir Ipacah iɲa më njoka Yesu gë wula soɲe Sintani nji njëkëhnahna menehna.

2 Hnam, Yesu cuɲëko g'anent gë g'umëď hafo wafac wafëhw wahnah (40). Awa tac më njoka inte đus.

3 Wati rac Sintani, aŵenehn a, më tëhaka do ntehn: «Ge Aju Wën ýa yeru dehnëryehna waýi wëraka mbaca mburu.»

4 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnëk: “Ahnë gena roka fo valëďëha, bare mbalëďëha fëna gë fop wanës wante pëyahnëď Wënu ɲa.”»*

5 Awa Sintani më njoka Yerusalem, naŵ cëvah hna, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna

6 do ntehn: «Ge Aju Wën ýa yeru, dëďary gëď; gena bi Vikerëh va pëyahnëk:

«“Wënu ɲa ntehnëďëhëhni wamëleka wadëwu ɲa njakënihi kehahnënihi ant'aŵëw itaka?”»*

7 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk fëna: “Nt'ayëkëhnahna Ahwëhn a Wën hu ɲa.”»*

8 Sintani më mbok njoka kat Yesu hn'ikuɲ yihnah đus, tufëka fop wahnaw wawë đuniýa wï gë hnapul lëwu per,

9 do ntehn: «Njëďaďëmi ýinë fop ge ndëkwëhnëru haryëɲwk mën soɲe asëmbo.»

10 Awa Yesu më ntehnëka: «Iɲaŵëtarye Sintani! Vikerëh va më lehnëk kat: “Dëkwëhnëhnëryehna Ahwëhn a Wënu ɲa; umë fo rëfëka aryokuɲëhna.”»*

11 Awa Sintani tavëlehna taɲ Yesu do nji. Awa wamëleka njilehnini vëhni Yesu hna do paďënihawo.

Ipëgw đoku Yesu

12 Ga mbiýëk toye Yesu njëtako San Ayary a cëďik, awa më njik hnë Galile hna.

* 4:4 4.4: Divëta Sariya 8.3 * 4:6 4.6: Wahnëw 91.11-12 * 4:7 4.7: Divëta Sariya 6.16 * 4:10 4.10: Divëta Sariya 6.13

13 Nasaret hna ndëcëtako, nji ntëf Kaperënaÿum, nkol nte yeho darël lant vë Galile hna, hn'inkal Sabilon do gë Nefëtali hna.

14 Koyëna ntiyako wanës kila Esayi ña ante ntehnëko:

15 «Wuhnë vëvë inkal Sabilon gë Nefëtali, tëfary lant Galile ña gë cape ñëntaÿ sën Yurëdan ka, wuhnë vëvë Galile, inkal nte njabahnëni vële wok vëyena wasëwif!

16 Wuhnë vële ye hn'umëhwëry hna nudun humpen cankafl! Wuhnë vële lëdëk hnë mëhwëry icëm hna, humpen ha penëdëhu!»[☆]

17 Kobëri tac, Yesu pëgwëko karañëndëhni vahnë va ntehnëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va: Nawë Wënu ña tëhajëk.»

Imac vërfal vëryënkwëryënk

18 Yesu lant sankaf le wacik Galile ÿa tëfaryëdëho, ante nukëhniwo vësan vëhi vële yeho vëfëla wuwis: Simo, nte wacëdeho Piyer, do gë aheryu Andëre. Waryey ntonjëdëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

19 Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

20 Tavëlehnëni tañ waryey wã tëfëlehnëndëniha.

21 Ante mbok njik ñawët toyë ña më mbok nukëhni kat vahnë vëhi, Sak g'aheryu San; viju Sebede yeho. Kulu lëw hni hna nkeniho gë rëm hni, waryey wale pëlandeni wuwis wã pëhwëtëdëniho. Yesu më macëkëhni tëfëlehnëniha.

22 Tavëlehnëni tañ kulu ÿa do gë rëm hni tëfëlehnëndëniha.

23 Yesu njasëlendëho Galile hna fop, karañëdëhëhniwo vahnë va vacery vacaliña wasëwif, Wanës Wakasëk wabë Nawë ambin ña pëyahnëdëho do njërënëdëhëhniwo vahnë va fop wates wadëw hni ña gë warey walëw hni wã.

24 Itëfëta soñe lëwu ÿa nkwëryëdeho hn'inkal Siri* hna fop do njinenëhni dëhëhniwo fop vële resëko wates wanëmpëlah ma hwëhnako wadëñah wanëmpëlah: vële pëlaniho wayine, vële ntidëho hayo do gë vële reyëko, do njërënëdëhëhniwo.

25 Kore sankaf rëfëlendëhawo; Galile matidëniho gë resiyo Wahnaÿ Pëhw gë Yerusalem gë Yude do gë resiyo le ye gë cape ñëntaÿ sën Yurëdan.

5

Uhnëfak paryi wã

[☆] **4:16 4:16:** Esayi 9.1-2 ^{*} **4:24 4.24** Siri: Wati rac, Siri gë Galile gë Yude Rom hwëhnëkëhniwo had nkal ndampo fo.

1 Ga nukëhni Yesu kore ÿa, më kayëk hn'ikuñ ntaña do vahnë va më njiñeni ðarël lëwu.

2 Awa pëgwëlehn karanjendëhni aki:

3 «Mbetani, vële yavëtëk mbalëkëhni uryema Wën kabi Inaw̃ ambin ña vëhni hwëhnëk!

4 Mbetani vële yahnað va, kabi Wënu ña mbosëvosehnedfëhëhni

5 Mbetani vële vanað va, kabi Wën njëðaðëhëhni nkal iña fop!

6 Mbetani vële njok inte gë wënka soñe usatah w̃a, kabi Wënu ña pihñendanëdfëhëhni!

7 Mbetani vële kaÿëhnahnëdf gë vëÿenta hni va, kabi Wënu ña kaÿëhnahnëdfëha gë vëhni!

8 Mbetani vële pacëk vintaŵary va, kabi nuðëniha Wënu ña!

9 Mbetani vële ryemaðëhëhni vahnë va nuÿani yam ÿa, kabi Wënu ña vërahu rëkëdf macëndëhni!

10 Mbetani vële lifë këm fo va kabi ile satëk ntidëni; Inaw̃ ambin ña vëhni hwëhnëk!

11 Mbetarun w̃uhnë nte njewëðferun, mbërehnedferun, ntehnëderun sifa wanës wameh-wo va kabi ami hwëtahnërun.

12 Tisëryiŵu, natëryiŵu, kabi icos cankañ hnapëdfëhu ambin hna. Dënkwëtaryin, koyëna mbërehniniho wakila wað kobëri ña fëna.»

Wañiry gë humpen

13 Yesu më mbok ntehnëk: «W̃uhnë ye wañiry ðuniÿa ña. Bare ge wañiry ña gona ñañ, hak kode mbokaryi ñañëni? Gona kwëhna nafa; ntonjëde g'ipër, do vahnë va njasahnëdfëni.

14 «W̃uhnë ye humpen ðuniÿa ha. Inaw̃ nte vëryik yañ hn'ikuñ ña kodena coŵi.

15 Pëðëðena lampu do coŵi sëñ, bare kañëde yañ pëtënehñahnëhni vële ye cery va.

16 Koyëna tëfëka pëtënd humpen hun ha hnë vahnë hna, nuhahnëni ifërën le lifun ÿa do cëmbahnëniha Rëm hun le ye g'ambin ÿa.»

Nafa sariya

17 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Antë ntiyahnu itëkwehn sariya Moyis do g'ile kerëni wakila ña yijëbu. Yijëla soñe rëkwehnu, bare soñe fadënu yijëbu.

18 Toña ÿa fëyaðëmu: gante-wo mbiÿëk ambin ñi g'inkal inji, ñoñ ñaÿëtëðena sariya hna, la fakerëh fante ÿak vak. Nkod hafo hale padëdf fop.

19 Soŋe umë ye, ale ŷaŷëtëk facariya fante ŷak vak hnë waŋi do karaŋëhni vēŷëntaŷ va ntintini koyëna ŷa, ahnë arac yeŋ ale ŷak vak ŷa hnë Naŷ ambin hna. Bare ale ŷaŷëhnëk do karaŋëhni vēŷëntaŷ va, naŷëŋ Naŷ ambin hna.

20 Toña ŷa fëyadëmu: ge icat dëŷ hun iŋa dëbëna mba vēharaŋ sariya vi do gë wafarise wï, kodiluhna arëнку Naŷ ambin hna.»

Karaŋ soŋe ntavah

21 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Njëtarun ntehniniho vacërakëlo fu va: “Nt'aryaŷa ahnë wakwëhn ampër; ahnë ale-wo-le ryaŷëka aŷëntaŷ a, tëfëka njoyi karyënkwa ahitiŋ hna.”☆

22 Bare ami ntehnëdëmu: ge ahnë ntavëka g'aŷëntaŷu ŷa, tëfëka njoyi haryënkwa ahitiŋ hna; ale lehnëka aŷëntaŷu ŷa: “Fufafu yeru!” tëfëka kitiŋi Mbara Vëhitiŋ hna; ale lehnëka: “Ahnënkwaŷ yeru!” ahnë arac tëfëka ntabi hnë hwëdëh janáma hna.

23 «Ge awa ñadu ayëdahn Wënu ŋa hn'ile cënaŋe sadëha hna, do hnam aryënkwëtat aŷënta hu ŷa kwëhnaŋk ile lavëka gë wëjë,

24 tavëry ile ŷakëndu ayëdahn ŷa hn'ile cënaŋe sadëha hna, ayi ten asaŋëndaniŷu g'aŷënta hu arac; tac g'avokaj asëna sadëha hu ŷa.

25 Ge hn'ile akitiŋëŋerun hna nkorun ayindu g'ale rakëlëku ŷa, diry fere ñap asaŋëndanu g'umë hnë wati le worun hn'ankaŷ ŷa. Ge gena umë, kod pëlayehnéhi hnë ahitiŋ hna, do ahitiŋ a njëdahnëdëhi gë vēsankaf do vēhni cëdëdënihi gë kaso.

26 Toña ŷa fëyadëmi: cahnëdila hnam muk, hara cosahnëlihna ðalasi le wonanëruha ŷa!

Karaŋ soŋe vēsëval vēsan vēhaŷary

27 «Njëtarun fëna ntehniko: “Nt'ayëkëlehna asëval ahawary.”☆

28 Bare ami ntehnëdëmu: asan ale-wo-le yëkëka asëval ale nkok ñëlëna ŷa hafo naha soŋe ndakëni, arac ndakëni g'asëval arac ntaŷary dëŷu hna.

29 Awa age nkër hu ŋa ŷad ntiyehni uŷeh, dokëтары aloŋ ŋaŷët: ntiŷëtaŷi iñë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ŋa fop hnë hwëdëh janáma.

30 Do ge soŋe vák hu rëhw ŷa ñad ntiyehni uŷeh, dëpëтары aloŋ ŋaŷët: ntiŷëtaŷi iñë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ŋa fop hnë hwëdëh janáma.

31 «Njëtarun ntehniko fëna: “Ale vambëka asëvalu ÿa tëfëka njëdahna kayëte nte rufahnëd mbambik.”*»

32 Bare ami ntehnëdëmu: asan ale-wo-le vambëka asëvalu ÿa, hara pëlalehnëlihna g'asan ahawãry, arac liyendëha ile mbañëk Wënu ña ge mbok ñëli; do ale ÿëlëka asëval ale mbambëk asan ahawãry ntik ndakëntal nte ye had asëval ale nkok ñëlëna ndakëdëni.

Karañ soñe idëk

33 «Njëtarun fëna ntehniniho vacërakëlo fu va: “Nt'arav ile lëkëru haryënkwa Ahwëhn hna, bare diry le lëkëru ali ÿa.”*»

34 Bare ami, ntehnëdëmu: nt'alëku muk! Nt'alëkahnu ambin ña, kabi hnam nke laña Wënu ña.

35 Nt'alëkahnu nkal inji, kabi umë ye sëba wapary Wënu ña. Nt'alëkahnu Yerusalem, kabi inawã ahnawã asankaf a ye.

36 Nt'alëkahn dënk vankaf hu vi, kabi kodila ayerëna ma avahnëna wëla imul dampo dëw hu ña.

37 Ge ha ye, dehnëryin, “Ha” ge hali ye, dehnëryin “Hali”. Dëk nte-wo-nte wënërun ña gë Sintani matid.

Karañ soñe igwëcag

38 «Njëtarun ntehniko: “Ge inkër lokëtëruha ahnë, inkër lokëtëgëderu do ge beñ wubëruha ahnë beñ wubëgëderu.”*»

39 Bare ami ntehnëdëmu nt'awëcaguna ale liku uwëh a. Ge ahnë foryëki uham rëhw wã, yëdaryehna poryëgi rahahn wã fëna.

40 Ge ahnë ñad njoyi hnë kitiña tebahni facud fatoy fa, taveryeryehna njoryary cankaf ña fëna.

41 Ge ahnë forosiñëdëhi ayas kilometër ryampo, yasëryin g'umë soñe wakilometër waki.

42 Yëdaryehna ale wüntaki inë ÿa, do ant'awãnja ale rëyëki inav.

Karañ soñe injahn vëyëw fu

43 «Njëtarun ntehniko: “Ñahnëryehna aÿënta hu ÿa, do ñëwëryehna ale wok ñahnëlihna ÿa.”*»

44 Bare ami, ntehnëdëmu: ñahnëryinëhni vële yëwëku va do muntanëryinëhni vële lidëhu këm fo va.

45 Ge koyëna ntidun, tufahnëdun vutah Rëm hun le ye g'ambin va yerun. Umë canëhni dëhëhni ulav lëwu wã, vahnë vëwen va do gë vëfëren va do tëvëhnëndëhni vahnë vësatah va gë vële wok vësatëna per.

* 5:31 5.31: Divëta Sariya 24.1 * 5:33 5.33: Soñe Walevi 19.12; Vaker 30.3; Divëta Sariya 23.22-24 * 5:38 5.38: Icahn 21.24; Soñe Walevi 24.20; Divëta Sariya 19.21 * 5:43 5.43: Soñe Walevi 19.18

⁴⁶ Ge vële ÿahnëku fo ÿahnërun, soŋe ye hnapëdun icos Wëu, ide-wo-de? Wëla vëyëwïk va ntidëni koyëna!

⁴⁷ Ge vëyënta hun fo yaÿëdun, ifërën dëcët bi lirun koyëna? Wëla vële wok vëyëtëlahna Wëu va ntidëni koyëna.

⁴⁸ Awa kwëhnaryin iŋahn padah gante kwëhna Rëmun le ye g'ambin ki!»

6

Karaŋ soŋe iyëd vëhaÿëhna

¹ «Ant'alindu tase vahnë ile tëyëk sariya Wëu ŋa, soŋe ahamahniwu; ge koyëna ntidun, nuÿadiluhna icos Rëmun le ye g'ambin ÿa.

² Awa ge njëdëdunëhëhni vëhaÿëhna va iñë, nt'aliwu ahamahniwu, gante nkeni vële rufëhna le-wo-le: ntidëni koyëna soŋe cëmbahnëndeni. Toña ÿa fëyadëmu: vëhni atëk nuÿani icos dëw hni ŋa.

³ Bare ge vák rëhw hu ÿa njëdadëhëhni vëhaÿëhna va iñë, vák rahahn hu ÿa tëfëlahna njët,

⁴ nkohahn sowïk ile lidu ÿa. Ge koyëna ntidu, Wëu ŋa, Rëmu ÿa, hnuď ile lidu wandëm ŋa do cosëdëhi.»

Karaŋ soŋe sifa iyëfa Wëu

⁵ «Ge njëdadunëha Wëu ŋa, ant'arëfëtalahnënduni vahnë vële ÿahnëk tufëhna vi: vëhni, nëŋahnëkëhni iyëfa wënkahn vacaliŋa hna do hnë le-wo-le rëkëde nundeni. Toña ÿa fëyadëmu: vëhni tëk nuÿani icos dëw hni ŋa.

⁶ Bare wëjë, ge ñadu ayëfahna Wëu ŋa, tënkëry cery hu hna, afid rënka ÿa do ayëfahna Rëmu le ye ÿëwa sowak dënk hna; do Rëmu le hnuď le lidu le coŋaru ÿa, cosëdëhi.

⁷ «Ge njëdadun nt'arëfëtalahnënduni vële wok vëyëtëlahna Wëu vi, vëÿawënkah vi vële njehëk kwëlëkwël wanës wante wok kwëhna nafa: ntiyahnëkëhni Wëu ŋa maŵëndëhëhni ge njabënëni wanës ŋa.

⁸ Nt'arëfëtalahnënduni. Wëu ŋa, Rëmu hun ÿa tëk njët le valëku ÿa, ani g'arëyahnënduna ÿa.

⁹ Wëlin gante tëfëka ayëfandu ka:

«“Rëmu fu le ye g'ambin,

Arabi vahnë va fop njavëtëni Wëu Hupacah yeru.

¹⁰ Arabi naŵ hu ŋa njij.

Arabi ale-wo-le ÿa nti nkal li ile ÿadu ÿa gante ntide hn'ambin ki.

¹¹ Yëdëryifu fac-wo-fac le rokëdëfun.

¹² Tavëndifu ile lëntëbun ÿa gante tavëhnëbunëhëhni, fuhnë fëna, vële lëntahnëkëfu ki.

13 Do nt'aravëfu yëkëhnahnifu, bare ñawëtëndifuna Añenehna. [Wëjë hwëhnëk ucankaf uña gë fanka fa do gë icëmb iña kwëlëkwël. Amina.]”

14 «Ha, toña ye, ge tavëntunëhëhni vëyënta hun va wameh wante ntinihu ña, Rëmun le ye g'ambin ÿa fëna tavëndëhu.

15 Bare ge tavëndilunihna vëyënta hun va, Rëmun fëna tavëndiluhna wameh wante lirun ña.»

Karañ soñe suñ

16 «Ge cuñëdun, ant'añañënu wayëka wã had gante ntidëni vële hnañënad ki: mbacëdëni wayëka wã soñe vahnë va fop njëtahñëni cuñëni. Toña ÿa fëyadëmu: vëhni tëk nuñani icos dëw hni ña.

17 Bare wëjë, ge cuñëru, gwëñary do asirëta nkaf ña,

18 soñe ntë njëtëni vahnë va cuñëru. Rëmuh le wok nudena ÿi umë nud le lidu wandëm ñi do cosëdëhi.»

Hnapul ambin hna

19 «Nt'avarëpu hnapul hnë iÿi duniÿa, le përekanëdëni vamaÿ gë le rokëd waryëhwëra, ma le kodëni nteni vële va.

20 Bare ñarëparyin hnapul ambin hna, le nkoni wayena vamaÿ ma le rokëd waryëhwëra soñe përekanahnëni, do hn'ile nkoni wayena vële ntehahnëni.

21 Yëtëryin le nke hnapul hun hna, nkef iña hun iña kwëlëkwël.»

Humpen imbahn

22 «Vinkër va ye lampu mbahn ña. Ge nudu wapacëk mbahn hu ña fop kwëhnad humpen.

23 Bare ge vinkër va përenalihna, mbahn hu ña fop hn'umëhwëry nkef. Awa ge humpen nte rëfakëha nke hnë wëjë ña mëhwëry mbacak, mëhwëry tac mbahnëd ñus!

Wën ma koryi

24 «Ahnë kodina njohalëhni vahnë vëhi gë ntañary dëwu ña fop: cañëdëni g'aryampo do ñahnëdëha; ñewëdëha aÿëntañ a do njafa. Kodiluhna ayohalu Wënu ña do ayohalu fëna koryi ndampo fo.»

Ikwëtahn Wën

25 «Pañare umë lehnandëmu: nt'ahnahandu ile rokëdun ma vile liyadun. Gena bi uwám yabëk gë roka do mbahn inji yabëk fëna gë viÿi vi?

26 Yëkëryinëhni wusëry wï: wahnadëdina, wavarëpëdina fëna, waryanëdina iroka hnë vandank, bare Rëmun le ye g'ambin ÿi ndavëdëhëhni. Kas wuhnë vële lëbëkëhni nafa wusëry wï dinëhnëdiluhna bi ntëbini vëhni ñus?

27 Ge ahnë hnë wuhnë nahad uryënah lëwu wã kod bi koyëna nkwën iyary wafac walëwu wã?

28 «Do ye hnahadun fëna soje viyi vile liyadun? Yëkëryin gante pëhnëd wapëtel wabë fëk ki: dokujëdina, bahnëdina wafand.

29 Bare la ahnaŵ a Salomo, g'uvetak lëwu wã fop, nuŷalohna viyi wiwamah had ufëtel ryampo gë watac ki.

30 Wënu ŋa koyëna cudëdëha idël nte ye dol ani do acahn ntonji gë hwëdëh. Ge umë toña ye, kas wuhnë cudëdëhu ntëbi dël inji! Kwëtahn hun inja yabëna!

31 Awa ntë nkehahnahnu alehnëndu: “Ye rokëden, ye seden, ye liyaden?”

32 Vële wok vëyëtelahna Wën va vërad kwëlëkwël soje virac fop. Bare wuhnë, Rëm hun le ye g'ambin ŷa njëtëk mbalëku virac fop.

33 Awa, bëraryin iyëkëlehn Naŵ Wënu ŋa ten do gë ile satahnëka ŷa, tac njëdadëhu fëna le valëku ŷa fop.

34 Antë nkehahnahnu soje acahn: acahn ŷa nkehahnahnëdëha g'umë dënk. Ambër nte yijëd fac-wo-fac ŋa gwër nke soje fac ŷa.»

7

Nt'ahitiŋëhni vëyënta hu va

1 Yesu më ntehnëk kat: «Nt'ahitiŋu nkeya vëyënta hu va soje Wënu ŋa antë kitiŋu wuhnë fëna.

2 Yëtëryin dus, Wënu ŋa kitiŋëdëhu gante kitiŋëdunëhëhni vëyënta hun ka, g'añëŋa nte ŷañëhnahnëdunëhëhni vahnë ŋa ñañëhnahnëgëdëhu Wënu ŋa.

3 «Soje ye yëkëdu ivëd le ye hnë inkër aÿënta hu hna, do hara kamahnëlihna bërëh bële yehi hnë inkër hu hna?

4 Hak kodu alehna aÿënta hu ŷa: “Napërye lihëti ivëd le yehi nkër hu ŷi” hara bërëh yehi inkër hu hna?

5 Wëjë, ale ntiyahnëk catëru alëbëhni vëyëntaŵ, dihëтары ten bërëh bële yehi inkër hu ŷi tac nuđu dus alihëtahna aÿënta hu ŷi ivëd le yeha nkër dëwu ŷi.

6 «Nt'ayëdawuni ile sëvak ŷa wabe, kabi ge njëdarunëhëhni cahëtanëhnëdënihu ŋarënihu; nt'aloŋu wanjere hun wakwëhn nafa had sanikona ŋa haryënkw vampëhëmpëh hna, kabi ge ntonjëntunëhëhni nkëñëdëni do nihëd.»

Siyab soje wayëfa

7 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Tëyëryindën njëdaderun, yëkëlehnëryindën nuđun, bankëryindën rënka ŷa pidëtënderun.

8 Paryi pëyadëmu, ale-wo-le rëyëka njëdäde, ale yëkëlehnëka nuđ do pidëtehnëde rënka ŷa ale vankëđ a.

9 Nke bi hnë wuhnë ahnë ale yëđadëha fatahu itaka ge mburu tëyëka,

10 ma lën ge igis tëyëka?

11 Mama mehantun, bare viyë vëfëren yëđadunëhëhni vutah hun va. Do kas Rëmun le ye g'ambin ŷi njëđadëhëhni viyë vëfëren vële rëyëđëha va!

12 «Fop ile ŷadun ntinëhnënihu vahnë ŷa, dinëhnëryinëhni wuhnë fëna: irac ye ile karanëđ sariya Moyis ŷa gë vëkayëte wakila ŷa.»

Vankaw vaki va

13 «Tënkëryin rënka suyah hna. Vëyabah rënka yankah hna tënkëđëni do nkaŷ nkwankah ŷa tëfëđëni bare g'ibëv njiryeryëđ.

14 Rënka suyah ŷa g'ankaŷ ntakah tëfi ŷa g'uwám usër njiryeryëđ; vële hnuđ va vëyabëna.»

Wakila vëwër

15 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Keharyinëhni vële wok wayena wakila paryi. Njijëđëni hnë wuhnë ntiyajëđëni had wape, bare bambery lëw hni waŷin wayapah ye.

16 Njavëtëđunëhëhni ge nurun ile ntidëni ŷa. Gena bi waresen wä kwëcëđëna hnë wadëmpëhn do wanuŷ ŷa fëna kwëcëđëna hnë dël imeh.

17 Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëđ do atëh meh wadëwel wameh ntëwëđ.

18 Atëh përen kodina ntëw wadëwel wameh, atëh meh fëna kodina ntëw wadëwel wapëren.

19 Atëh nte-wo-nte wodë dëwëna wadëwel wapëren ŷa, ŷosëde ntabi gë hwëđëh.

20 Ha, koyëna dënk njavëtëđunëhëhni wakila vëwër ŷa ge nurun ile ntidëni ŷa.»

Vëřëfal paryi va

21 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Lakënde vahnë va macëndëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn” gena soje umë rënkëndahnëđëhëhni Naŷ ambin hna; vële lid le ñad Rëm mën le ye g'ambin va fo rënkëđ.

22 Hnë fac le kitiŷëđëha Wën đuniŷa hna vëyabah ntehnëđëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn, gena bi toña, g'uŷac hu wä pëyahnëđëfunëho wanës Wënu ŷa; g'uŷac hu wä ntadëfunëhëhniwo wayine ŷa; g'uŷac hu wä ntidëfunëho vifëmpëhnahnah viyabah?”

23 Awa ntehnëđëfuhëhni: “Kobëri yëtëluhna! Naŷëtaryino, wuhnë vële wok đidiluhna le ñad Rëm mën a!”»

Vacery vaki

24 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Ale-wo-le wëryëk wanës wante hnësëdëfu takahn ñi do nti watac arac aritah ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu gë sima.

25 Rëv ÿa tëvëk, wasën wã macëk, sël sankaf ÿa cëlëk, bare këfëna cery tac, kabi gë sima mbëryik.

26 Bare ale wëryëk wanës wante hnësëdëfu takan ñi do dil watac, arac ahnënkawah ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu g'inkal fo.

27 Rëv ÿa tëvëk, wasën wã macëk, sël sankaf ÿa cëlëk këfëlehn cery tac do nih fop.»

Ucankaf Yesu

28 Ga puhnak Yesu wante nësëdëho ña, vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo gante karanjëdëhëhniwo ka.

29 Gelohna gë vëharan sariya vëlëw hni ka, bare g'ucankaf karanjëdëhëhniwo.

8*Yesu ahwëhn ambiÿ njërëned*

1 Ante cëlëdëho Yesu kuñ hna kore sankaf rëfëlehnëdëhawo.

2 Awa asan ahwëhn ambiÿ tëhalehn a, ndëkwëhn karyënkwa lëwu do ntehnä: «Ahwëhn, ge ñadu, kodu ayërëno, afacënëleho.»

3 Yesu më njelëk vák ÿa ñaka do ntehnä: «Ñadëfu: Pacëry!» Tan njërëlehn.

4 Tac Yesu më ntehnëka: «Nëpary ðus: nt'afëyahna ÿin la aryampo, bare yiry njëki asëna wasadëha ÿa, do canëry sadëha le kerëko Moyis canënde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëdëni pacëru.»

Yesu aryokuñëhn kapiten njërëned

5 Wati nte tënkëdëho Yesu Kaperënaÿum ña, Kapiten vë Rom rëhakawo soñe muntahna ndemahna.

6 Më lehnëkawo: «Ahwëhn, aryokuñ mën a ndakëk tere hna, kodina mat, mbërak ðus.»

7 Yesu më ntëkwaka: «Njidëfu yërënëwã.»

8 Kapiten ÿa më ntehnëk: «Ahwëhn, catëla soñe arënkahn tere mën hna. La ki fo nësëru njërëd.

9 Ami dënk, vële lëbëko ucankaf a wãwëndëbu do kwëhnabuhëhni wasodadë wale wãwëndëho fëna. Ge ntehnëbuha aryampo ñi, njid. Ge ntehnëbuha aÿëntaw njij, njijëd. Do ge ntehnëbuha aramp mën a fëna nti iñë, ntid.»

10 Yesu ga nkwëryëk wanës watac, pëmpëhnahnëkawo më ntehnëkëhni vële rëfëlehnëdëhawo va: «Toña ÿa fëyadëmu: nulëwahna hnë bulunda vëvë Isërayel hna ale njabëk ikwëtahn g'aÿi ki.

11 Paryi pëyadëmu: vahnë vëyabah matidëni vacape hna fop, ntañalandëni gë Abëraham gë Isak do gë Sakob Naw ambin hna soje ambënt ña.

12 Bare vële rëfëkawo nkentini Naw va canëdeni g'ipër le mbahnëk hna, hnam rëkëd kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.»

13 Tac Yesu më ntehnëka kapiten ÿa: «Bokary gë ÿal hu! Arabi Wënu ña ntinëhni ile hwëtahnëru ÿi!» Do aryokujëhn kapiten ÿa njërëko hnë wati rac dënk.

Yesu vëres vëyabah njërënëd

14 Tac Yesu njiko tere Piyer hna më tëkatëka hnëmu asëvalu Piyer ga ndakëk; mbahn inja njakëkawo.

15 Umë ñakëka vák ÿa do yak mbahn wã tavëlehna tañ. Asëval a matëlehn njohala.

16 Ante nëkak ña, njonëhnijikëhniwo Yesu kore sankaf vahnë vële pëlani wayine. Gë wanës wadëwu ña fo ntafëhëhniwo wayine ña do njërënëdëhëhniwo fëna vëres va fop.

17 Koyëna ntiyako wanës kila le waciko Esayi ÿa: «Nufëk ile horotehnëdëhëfu ÿa; ndibëk wates wadëw fu ña.»[☆]

Vële ÿad tëfëlehnëdëniha Yesu

18 Ante nukëhniwo Yesu fop kore le hwërëka ÿa më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va ntëmpëtani gë cape ñëntañ lant ka.

19 Hnë wati rac Aharaj sariya aryampo më tëhaka do ntehna: «Aharaj, tëfëlehnëdëmi hn'ile-wo-le njidü hna.»

20 Yesu më ntëkwaka: «Vuntadañ va kwëhnani wahatëh wale njinëgandëni do wusëry wã wahof; bare Ajë Ahn'a kwëhnana ÿëwa le njinëgad.»

21 Ahañary kat arac arëfal Yesu yeho, më ntehnëgëka: «Ahwëhn, yëdërye yiwu ten hnapu hafo Apa cëm tac do gë yiju rëfëlehnëndi.»

22 Yesu më ntëkwaka: «Tëfe do tavëryihni vësëm va mbañënihëhni vësëm vëlëw hni va.»

Yesu sël tëryëd

23 Tac Yesu më kayëk kulu sankaf hna do vëréfal vëlëwu va më kayëntini.

☆ 8:17 8.17: Esayi 53.4; 1 Piyer 2.21-24

24 Taŋ sël sankaf matëlehn lant hna, cëlënd hafo wavonkëlo wënka ɲa ñand tēmp kulu ɣa. Wati rac Yesu wakwëd ndakëko.

25 Awa vërefal va më tēhaniha nēgētēniha ndekatëndēni: «Ahwēhn, pehetēryifu! Cēm iɲa yeyinēk!»

26 Më ntëkwakēhni: «Soɲe ye ntakëku? Gante mbak kwëtahn hun ka!» Matëlehn, ɲañēna sël ɣa gë wavonkëlo wënka ɲa, tēryalehn fop nkelehn yamah sankaf.

27 Vēhni fop pēmpēhnahnēkēhniwo më ntehnēdēni: «Mo ga ye awa aɣi asan? La sël ɣa gë wënka ɲa ma wēhnēdēniha!»

Yesu njërēnēdēhēhni vësan vëhwēhn wayine

28 Ante tēkëko Yesu hnē nkal vëvë Gadara hna, gë cape ñēntaŋ lant ɲa, vësan vëhi vële pēlaniho wayine më cahnini wayag hna njiëndēni pankëlēni. ɲayēniho dūs, soɲe rac ahnē dēkēdilo hna mbok tēf nkaŋ tac.

29 Pëgwēlehnēni ndekandēni: «Ajë Wēn, ye ye yëbēlan fu? Ahorotehnēfu bi yijëru ani gë tēkahnēnd wati kitij ɲa?»

30 Hara kore vampēhēmpēh ryavēdēho ɲawēt toyē.

31 Awa wayine ɲa më muntaniha Yesu aki: «Ge ñadu alafu, cañētēryifu hnē waɲi vampēhēmpēh!»

32 Më ntehnēkēhni: «Yiryin!» Më cahnēnihēhni vësan vëhi va njini tēnkēnihēhni vampēhēmpēh va. Taŋ kore vampēhēmpēh na fop pētalehnēhni vambēɲ kuɲ hna njini ntēbani lant hna do cēmēlehnēni fop.

33 Vēhery vampēhēmpēh va njilehnēni g'igary fo g'ankol do gë le kwëtēdeni vampēhēmpēh hna pēyahnini fop le nuni ɣa do g'ile yehēhni vësan vële pēlaniho wayine va.

34 Vahnē vëvë nkol va fop cahnēniho njini pankëlēni gë Yesu. Kobëri ga nuniha kēlaniha cahn resiyo lēw hni hna.

9

Yesu ale ye vorovoro njërēnēd

1 Ga matëk hnam Yesu më kayëk kulu sankaf hna do ntēmpēta nji g'inkol ntēwu.

2 Ga tēkëk hnam vahnē më njinenēhniniha asan ale ye vorovoro hnē yala ndakëko. Yesu ga nuk ikwëtahn nte kwēhnani soɲe lēwu vële yojëkawo va, më ntehnēka aresa: «Duñēnary, fatah mēn! Tavēhnēmi wameh hu ɲa!»

3 Awa vēharaɲ sariya vëryampo më nahadēni: «Aɣi asan Wēnu ɲa nje wēd!»

4 Yesu njētëko le nahadēni ɣa, më ntehnēkēhni: «Soɲe ye hwēhnarun viɲi vinahan vimeh?»

5 Lehnuwa aɣi asan: «Wameh hu ɲa tavēhnēmi», ma: «Matēry do yasery» ryampo bi ɣak hnēɲëk nēsi hnē waɲi?

6 Awa ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhñak fanka nkal li tavëhna ahñë wameh.» Tac më ntehnëka asan ale yeho vorovoro ÿa: «Matëry, nufëry yala hu ÿa awënc gë ÿal hu!»

7 Asan a matëlehn nuf yala lëwu ÿa do mënc gë ÿalu.

8 Kore ÿa ga nuni watac, pëmpëhnahnëkëhniwo do cëmbëdënihaŵo Wënu ña soñe le njëdäkëhni vahnë va iÿi sifa wëka.

Matiye nkeď arëfal Yesu

9 Yesu matëko hnam njind do nuhna asan ale wacik Matiye hnë biro le cosahnëde ÿatëtanke hna ntañako. Më ntehnëka: «Tëfe!» Matiye matëlehn do tëfëlehnënda.

10 Tac, Yesu gë vërefal vëlëwu va roka tokëlandëniho tere Matiye hna gë vëref ÿatëtanke vëyabah do gë vëweh vëhaŵary.

11 Wafarise ŵa ga nuni watac më ntehnënihëhni vërefal Yesu va: «Soñe ye tokëntëde aharañ hun aÿi gë vëref ÿatëtanke vi do gë vëweh vi?»

12 Yesu nkwëryëkëhniwo më ntehnëk: «Vëres va valëkëhni g'ayërën, gena vële wok vëresëna.

13 Yiryin aÿëñawu ile pëhñetanëď wañi wanës Wën: "Ipërëna ña fecehnëko, gena sadëha wusaŵ."* Yëtëryin vëwen yijëbu ŵacu, gena vësatah.»

Yesu gë suñ ÿa

14 Awa vërefalSan Ayary a më tëhaniha Yesu do tëyëniha: «Fuhnë gë wafarise ŵi njehëkëfu cuñ iña, awa soñe ye vërefal hu vi vësuñëdina?»

15 Më ntëkwakëhni: «Naharun bi vële fayehnik ambënt va kodëni kwëhnani uyiŵëhñah wati le nkelahnëni g'ale ÿëlëď a? Kodina nke watac! Bare wati yejëk ntihëtëdeniha ale ÿëlëď a; awa wati rac vërefal mën va rëkëď cuñëntëdeni.

16 «Ahnë kadëďina ankwëÿ pand kasëk, nte wok kwëÿana ten, hn'ipand cër; ge gena umë, ankwëÿ pand kasëk iña, ge ndagik, kwëÿad do citëď pand cër iña do hatëh ha njankëď dës.

17 Taŵëďena fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër*; ge gena umë waryëpët ŵa tënkëď, përekad do uñen uña ndehëtaď. Bare uñen kasëk ña hnë waryëpët wëhasëk taŵëde do koyëna ñoñ përekadina.»

Iyërën ares do g'ibëhnëndan aryag asankaf

* 9:13 9:13: Ose 6.6 * 9:17 9:17 Waryëpët wasër: namu lëw hni hna umë taŵahnëdëniho uñen ña.

18 Wati nte nēsëndēhēniwo Yesu waŋi ŋa, asankaf wasēwif rēkiko, ndēkwēhn haryēnkwa lēwu do nteha: «Aryag mēn a cēmēk tamēki; bare yij aŋaka do matēd.»

19 Yesu mē matēni gē vērēfal vēlēwu va do tēfēlehnēniha asankaf arac.

20 Awa ga njidēni, asēval ale resēko njidēho sat kobēri hnē wabēhn pēhw gē waki, rēhakawo Yesu kamēhni do ŋak wacēmēt cud ntēwu ŋa

21 kabi ntehadēho: «Lakēnde viyi vilēwu vi fo ŋakakēndēbu, njērakēndēbu.»

22 Ante ŋakēk ŋa Yesu mē cahētak do nteha: «Yaŋwēnary, aryag mēn! Ikwētahn hu ŋa njērēnēki.» Do hnē wati rac dēnk asēval a njērēko.

23 Tac Yesu tēkēko hnē tere asankaf wasēwif hna. Ga nukēhni vēle yēwēd ge ahnē cēmēk va do gē vēle yahnadēho va,

24 mē ntehnēk: «Cahnēryin hnani, fandag fi cēmēna, wakwēd fo ndakēk.» Bare njafanēdēnihawo.

25 Ga canēnihēhni kore ŋa g'ipēr, Yesu tēnkēko cery hna, pēlahna fandag fa vāk ŋa do matēlehn.

26 Wēkasēk watac campēko resiyo hna fop.

Yesu vumēp vuki njērēnēd

27 Hnē wati nte matēko Yesu hnam njind ŋa, vumēp vuki rēfēlendēhawo ndekatēndēni: «Hey! Ajē David, kaŋēhnahnēryiŋi gē fuhnē!»

28 Ga tēkēk tere hna, vumēp va mē tēhaniha do mē tēyēkēhni: «Ntiyahnekū bi kodēfu liwu ile rēyēdun ŋa?»

Mē ntēkwaniha: «Ha, Aharan.»

29 Awa mē ŋakēkēhni vinkēr va do ntehn: «Arabi Wēnu ŋa maŋeryahnu ile ŋadun ŋa kabi kwētahnērūnēho!»

30 Do vinkēr vidēw hni va kolēko nund. Tac mē ŋañēnahnēkēhni ntehnēhni: «Nēparyin dūs, la aryampo tēfēlahna njēta waŋi.»

31 Bare njiniho nēsēndēni soŋe Yesu ŋa hnē resiyo rac hna fop.

Yesu njērēnēdēha kumim

32 Wati le cahnēdēniho vumēp ŋa, Yesu njonēhnijikawo kumim kabi yine fēlakawo.

33 Yesu canēnda tuŋ yine ŋa, kumim rac pēgwēlehn nēsēnd. Kore ŋa fop pēmpēhnahnēkēhniwo dūs do nēsēndēni: «Kobēri nulēfuhna yi sifa iñē Isērayel li!»

34 Bare wafarise ŋa ntehnēdēniho: «Asankaf wayine ŋa yēdadēha aŋi asan fanka canahnēndēhni waŋi wayine!»

Yesu kaŋēhnahnēka gē kore ŋa

³⁵ Hnë wati rac Yesu njidëho wahnaŵ gë vankol hna fop; karanjëdëhëhniwo vahnë va vacery vacaliŋa vantëŵ hni hna, pëyahnedëho Wanës Wakasëk Naŵ ŋa do njërenëdëhëhniwo fop vëres gë vëreyah va.

³⁶ Kaŷëhnahnëkawo ðus gë wakore wade nudëho ŋa: mbëraniho do cilëtaniho; nkeniho had wape wante wok wahwëhnana ale heryëdëhëhni.

³⁷ Awa më ntëhnëkëhni vërefal vëlëŵu va: «Barëp roka yabah yehëhna, bare vëryokuŋ va vëyabëna.

³⁸ Awa muntaryina ahwëhn kaŷ a nkwënihni vëhaŵary.»

10

Doku pëhw gë vëhi ŷa

¹ Ga puk watac Yesu macëkëhniwo vërefal pëhw gë vëhi vëlëŵu va do njëdahni imëk ntandënihëhni wayine do njërenëndënihëhni fop vëres va gë vëreyah va.

² Wëlin wamac wadëŵ hni ŋa:

aryënkwëryënkwa a umë ye Simo, nte ŵacëde Piyer g'aheryu Andëre

gë viju Sebede, Sak gë San

³ gë Filip

gë Barëtelemi

gë Toma

gë Matiye arëf ŷatëtanke ŷa

gë Sak ajë Alëfe

gë Tade;

⁴ gë Simo Ahahnëndak a

gë Yuda Isëkariyot ale yed aroka Yesu ŷa.

Ipay pëhw gë vëhi ŋa

⁵ Tac, Yesu payëkëhni ðoku vësan pëhw gë vëhi va, gë ŷi siyab: «Keharyin waresiŷo wale ntëdahnëni vële wok vëyena wasëwif va do nt'arënkula inaw Űampo Samari hna,

⁶ bare yiryin gë cape bulunda Isërayel vëhni vële ye had vupe vunte sëvëk.

⁷ Nkaw hna, pëyahënëhni vahnë va Naŵ ambin ŋa tëhajëk,

⁸ yërenëryinëhni vëres va gë vëhwëhn ambiŷ per, matëndëryinëhni vësëm va, daryinëhni wayine ŋa. Kifo nuŷarun dawëluhna, ŵuhnë fëna yëdahnëryin ki fo.

⁹ Nt'ayoyawu la uŷëc koryi ryampo;

¹⁰ nt'ayowu kufa soŋe uyas ŵa; la acud akaŵary ma wapary wakaŵary, la ryoko, kaŷi aryokuŋ a njëdäde le valëdëha ŷa.

11 «Ge tēkērun hn'inaw̃ ma hn'ankol, yēkēlehnēryin bi mo fēhwetak soṇe kacaw̃u do nēw̃ēryin ŷalu hna fo hafo aṽatu hnam.

12 Ge tēnkērun hnē tere dehnēryin: “Arabi yam ŷa nke gē w̃uhnē.”

13 Ge vēle lēdēk hnē tere rac va kacanihu, arabi dēwara hun ṇa cēl ŷal hni hna, ge gwēr nuṽani nke. Ge gena umē, arabi idēwara hun ṇa mboka gē ŷalun.

14 Ge, hnē tere ma nkol hna fop, ṇwēṽik kacadeluhna ma nēpayiluhna, kērēnaryin hnam do bankaryin ivēd wapary hun ṇa.

15 Toṇa ŷa fēyadēmu: hnē fac kiti hna, vēle lēdēk Sodom gē Gomor[☆] va vēyapēnanēdēna dūs gē vēvē iṇi nkol ki.

16 «Nēparyin! Payēdēmu had wape wante wok wayētēna ŷayah fagant waṽin. Awa titēnaryin do ahnēṇu.

17 Keharyinēhni vahnē va kabi kitinēdēnihu do ntampēdēnihu vacaliṇa vantēw̃ hni hna.

18 Njiryeryēderun haryēnk^w hnē waguverēner hna gē vēhnaṽ hna soṇe lēmēn, waseḏe mēn yedun haryēnk^w lēw̃ hni, vēhni gē wabulunda wadēw̃ hni ṇa.

19 Ge njiryeryirun vakitiṇa hna antē nkehahnahnu soṇe le hnēsēdun ma gante tēfēka ahnēsu: wanēs wante rēfēka ahnēsu ṇa njēdadēhu Wēnu ṇa wati rac.

20 Ha, gena w̃uhnē rēkēd ahnēsēndu, bare Iyir Rēm^u ṇa rēkēd nēsēnd hnē w̃uhnē.

21 «Hnē wati rac, vēle vankēk rēm gē hnēm njēdahnēlēdēni soṇe ndaw̃ini; warēm w̃a koyēna ntidēnihēhni vutah vuntēw̃ hni va do vutah va nēwēdēnihēhni vēle hnagēkēhni va do ndawēhnēdēnihēhni.

22 Vahnē va fop nēwēdēnihu soṇe lēmēn. Bare ale yawēnad hafo pu ŷa, Wēnu ṇa pehētēdēha.

23 Ge kēm fo ntiderun hn'inaw̃, garyēryin hn'ikaw̃ary. Toṇa ŷa fēyadēmu: nkodun afēyahnēndu wanēs Wēnu ṇa hnē wahnaṽ wavē Isērayel hna fop hafo Ajē Ahn'a bokaj.

24 «Fakaraṇ fante lēbēka aharaṇ alēw̃u gena do aryokuṇ ale lēbēka ale ndokuṇēhnēd gena.

25 Caṇēk ge fakaraṇ fa nke had aharaṇ alēw̃u ŷa do aryokuṇ a nke had ale ndokuṇēnd a. Ge asankaf tere ŷa Belēsebul macēḏe, awa vēvē tere lēw̃u va fēna koyēna macēḏeni!»

Ale rēfēka ntakēlētēndehna

26 «Gante-wo nke ka, ntē ntaku gē vahnē va. Fop le soṽik ŷa cowētēḏe, do fop le ye sēvah ŷa njētēḏe.

27 Ile hnēsēhnēdēmu g'umēd ŷa, tēfētaryin ge pacēk; ile ŷakēñakēnderun ŷa, dekaryin yaŋ.

28 Antē ntakuni vēle ryawēd imbahn bare hara wahodina ndawēni ntaŷary ŋa; dakēryiŷuna Wēnu ŋa umē ale hof ntab mbahn iŋa g'intawāry iŋa per janāma hna.

29 Gena bi nkwafēdeni vuñer vuki gē uŷēc koryi ryampo? Bare la fēndampo hnē vutac yojēdina nkal li hara Wēnu ŋa Rēm hun ŷa yētēna.

30 Ge ŷuhnē ye, la mul bē vankaf hun ŋi ndēkwēk.

31 Awa ntē ntaku: ŷuhnē lēbēkēhni nafa ŷa kore vuñer vuyabah!

32 «Ale-wo-le hnēsēk bulunda hna ami hwēhnēka, nēsēdēfu ami fēna haryēnk Wēm mēn le ye g'ambin ŷa ami hwēhnēka aŷi;

33 bare ale-wo-le hnēsēk bulunda hna kwēhnēlēŷahna, nēsēdēfu ami fēna haryēnk Wēm mēn le ye g'ambin ŷa kwēhnēlēŷahna.»

Gena yam bare uŷēt

34 «Ant'ahnahawu yam yiryeryiŷu duniŷa li: gena rac, uŷēt ye.

35 Wasanēdina ajē gē rēmu, aryag gē hnēmu, asēval gē hnēm asanu;

36 do vēŷēŷ ahnē va, vēvē tere lēŷu va dēnk yeŷ.

37 «Awa ale ŷahnēka rēmu ma hnēmu hafo lēbiwu ami, ahnē arac gena gwēr nke arēfal mēn; ale ŷahnēka aju ma aryagu hafo lēbiwu, ahnē arac gena gwēr soŋe lēmēn ŷa.

38 Ale wok maŷana tēfēndo hafo paki cēm hna kērēwa gena gwēr nke arēfal mēn.

39 Ale ŷad ŷi duniŷa ŷi cēmēd, bare ale wok kwētahnēna nēf ŷi duniŷa, soŋe lēmēn ŷa, nkoryaryēd ntaŷary dēŷu ŋa hafo arayen hna.»

Icos

40 «Ale-wo-le hacaku ŷa kacako; ale-wo-le hacako ŷa kacaka ale fayiko ŷa.

41 Ale-wo-le hacaka kila Wēm kabi kila ye, nuŷad icos nte kwētēhnik kila ŷa; do ale hacaka asatah a kabi asatah ye, nuŷad icos nte kwētēhnik asatah ŋa.

42 Toña ŷa fēyadēmu: ale yēdaka la wēnka wayamah fo ale ŷak vak hnē vērēfal mēn hna kabi arēfal mēn ye nuŷad icos dēŷu ŋa.»

¹ Ante puhnako Yesu siyab vëřefal pëhw gë vëhi vëlëwu ņa, njiko soņe karanëhni vahnë va do nësëhnëhni wanës Wënu ņa vankol vambë hnam hna.

² San Ayary a, nte woko le cëdiko hna, nkwëryëko le ntidëho Këris ŷa. Awa më payëkëhni vëryampo hnë vëřefal vëlëwu hna

³ tëyëryina Yesu: «Arëhnayik ale ŷad njija bi yeru ma ahawary rëfëkëfu hnapëfu?»

⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin afëyawuna San ile wëryëdun do g'ile hnuďun ŷa:

⁵ vumëp va nudëni, vële radëď va gona tadëndëni, vëhwëhn ambiŷ va yër ņa njërënëďeni, vëryëņënkah va nkwëryëďëni, vësëm va bëhn ņa mbëhnëndanëďeni do Wanës Wakasëk ņa pëyadëni vëhaŷëhnah va.

⁶ Mbetak ale wod tavëna ikwëtahn dëmën ņa!»

⁷ Ante njini vëřefal San ņa, Yesu më nësëndëhëhni kore ŷa soņe San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël bë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?

⁸ Awa ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viŷi viwamah bi? Vële sudad viŷi viwamah va vacery vëhnaŷ hna nkeni.

⁹ Awa, ye lë yirunëho ayëkiwu? Kila bi? Ha, ntehnëďëmu ntëbik dënk kila.

¹⁰ Soņe San nësëď Vikerëh va ante ntehnëko Wënu ņa: “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkwa hu pëhwëtëhni nkaŷ ņa.”☆

¹¹ Toña ŷa fëyadëmu: kobëri nagina ale lëbëka San Ayary a; bare ale ŷak mbak nafa Naŷ ambin hna umë lëbëka San.

¹² Kobëri wati nte pëyahnëďëho San wanës Wënu ņa hafo gaki, ale-wo-le ntid fere fop tënkahn Inaŷ Ambin hna; vële varikanëk va fo hamënad soņe tënkëni.

¹³ Wakila ņa fop pëyahnëni Naŷ Wënu ņa. Sariya Moyis ŷa fëna pëyahnëk. Tac San fëna pëyahnëko.

¹⁴ Do ge ñadun aŷaŷu, San ye Eli, asan ale ntehnëniho wakila mbokajëď ņa.

¹⁵ Nëparyin đus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

¹⁶ Yesu më mbok ntehnëk: «Mo hodëfu wëntëndëlehnëwëhni vëŷi vahnë? Vutah vunte laňak le nëhëďëni mëntëlëni, vundampo ndekahnatëndënihëhni vuňëntaŷ va:

¹⁷ “Njëwëhnirun hnëŷ sampace, gaŷëluhna sampace! Njëwëhnirun hnëŷ wakwëy, gaŷëluhna wakwëy!”

¹⁸ San njijëko, tokëdiloņa roka fërën, cediloņa uňen do vahnë va caňahnëlëliwoņa, ntehnëďëniho soņe umë: “Yine fëlaka!”

19 Tac Ajë Ahn'a njijëk, tokëd, ced do ntehnëdëniho soje umë: “Yëkëryina aÿi asan, roka gë use ñen fo nahad, do lawo vëref ÿatëtanke ye do gë vëwen!” Bare vële rëfëk uyët va njavëtëdëni Wënu ña catëk.»

Vankol vante wëÿëk vëhwëtahnedëna

20 Awa Yesu pëgwëlehn ñaÿënahndëhni vahnë vëvë vankol vante ñako ntihahn vifëmpëhnahnah viyabah vilëwu va, kabi hnam vëwëcëtëlohna vankeya vantëw hni va. Më ntehnëk:

21 «Meku wuhnë vëvë nkol mbë Korasin gë mbë Betësayida vi! Ýal hun hna ntik Wënu ña viÿë vifëmpëhnahnah va gena Tir gë Sidon.✱ Ge hnam ntikënd viÿë virac, vëvë hnam vi mbiÿëk ga nkwëcëtakëndëni vankeya vantëw hni va. Cudakëndëni viÿi icëm do nëvakëndëni ibëhn vimbahn hna tufëhnahnëni gante njiwëhnëni ka soje ile ntidëniho kobëri ña.

22 Soje umë fëyadëmu, fac kiti hna vëvë Tir gë Sidon vëyapënanëhnëdëna dus gë wuhnë ki.

23 Wuhnë vëvë Kaperënaÿum ntiyahnëku bi njihnëderun hafo ambin hn'ani? Gedëna koyëna. Ñoyëderun hafo janáma hna. Ge vifëmpëhnahnah vile liyik ýal hun va Sodom✱ ntikënde, naw tac nkokënd hafo dol.

24 Soje umë fëyadëmu, fac kiti hna vahnë vëvë Sodom va vëyapënanëhnëdëna gë wuhnë ki.»

Iyinëga paryi ña

25 Wati rac, Yesu ntehnëko: «Apa, Ahwëhn ambin g'inkal, camehnëmi gante njëtëndanëruhëhni vële ye had vutah ile sowëntuhëhni vëhwëhn hakili g'uyët.

26 Ha, Apa, ntiru koyëna kabi irac ýadu.»

27 Yesu më mbok ntehnëk: «Rëm mën ýa njëdako fop. Ahnë yëtëlohna ami, Aj'a, ge gena Rëm mën ýa. Ahnë yëtëlahna Rëm mën ýa ge gena ami, Aju ýa do vahnë vële rehnafu rufëwëhni Rëm mën va.»

28 «Yijën ýal mën hna wuhnë fop vële ntënëk idib vi do njëdadëmu ntawëla ña.

29 Nufëryin sug lëmën ýa yanëndu, koyëna nuÿadun yam ýa soje walaŵary hun hna dënk. Dakëla yentiwu do ntaŵary iña pacëko.

30 Sug le lehnëmu ahnufu ýi dakëna ndibi do idib nte yëdadëmu ña dënenä.»

✱ 11:21 11.21: Esayi 23.1-18

✱ 11:23 11.23: Wapëgwala 19.24-27

12

Yesu gë fac ntaŵëla

¹ Ga mbiŷëk toye, Yesu gë vërëfal vëlëwu va hnë wëhaŷ vantimp ndëcëtaďëniho fac ntaŵëla. Vërëfal va inte yokëhniwo; pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

² Wafarise wëryampo, ga nuni watac, më ntehnëniha Yesu: «Yëkëry, vërëfal hu va ile nkok maŵëryana sariya fu hnë fac ntaŵëla hna ntidëni!»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karaŋëluhna bi ile ntiko David umë dënk gë vërëfëlëntaŵu va hnë fac ryampo nte njokëhniwo inte ŋa?»

⁴ Tënkëko cery Wën hna, nuf mburu nte kwëtëhniko Wënu ŋa, do tokëni umë gë vërëfëlëntaŵu; hara, sariya fu ŷa maŵëryanëlëhniwohna tokëni: vësëna wasadëha fo maŵëryanëko.

⁵ Ma karaŋëluhna bi ile kerëko Moyis ŷa: la hnë fac ntaŵëla hna, vësëna wasadëha ndokuŋëďëniho Cery Wën Cankaf hna? Koyëna vëlënëndilohna sariya ntaŵëla ŋa, bare ahnë dehnëlähniwohna menëni?

⁶ Awa, paryi pëyadëmu: nkehëhna hnani ile lëbëk Cery Wën Cankaf ŋi!

⁷ Gena bi Wënu ŋa lehnëk Vikerëh hna: “Ipërëna ŋa fecehnëko, gena sadëha wusaŵ?”[☆] Ge paryi njëtakëndun ile pëhnëtanëď ŷa, kitiŋakëndilunihna vële wok vëwënenëna.

⁸ Yëtëryin, Ajë Ahn'a umë ye Ahwëhn fac ntaŵëla ŋa.»

Iyërën ale cëmëk vák

⁹ Yesu matëko hnam nji hnë caliŋa ntëw hni hna.

¹⁰ Nkeho hnam asan ale cëmëko vák. Wafarise wã ñadëniho nuŷani ile pëyahnëďëni menëk Yesu pëlahni; soŋe rac më tëyëniha: «Sariya fu ŷa maŵëryak bi njërëni ahnë hnë fac ntaŵëla?»

¹¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ge aryampo hnë wühnë, kwëhnaka ife ryampo fo do ife rac ntëba hnë hatëh hatëwah hnë fac ntaŵëla hna, yidina bi ntabëteh?»

¹² Do, ahnë yabëlahna bi dŷus nafa ntëbi ife? Awa, sariya fu ŷa maŵëryak ntinëhni ahnë ifërën hnë fac ntaŵëla hna.»

¹³ Awa Yesu më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ŷi.» Umë njelëk do mbokalehna fërën fo gë ŷëntaŵ ka.

¹⁴ Tac, wafarise wã cahnëlehnëni nësëlini bi hak ntidëni ndawëhnhnëniha Yesu.

Aryokuŋ ale tëhnaċ Wën

[☆] 12:7 12:7: Ose 6.6

15 Awa, Yesu, ga njetak ile ñadëniho ntini wafarise wã, më kërënak hnam do kore sankaf rëfëlehnëkawo. Njërënekëhniwo vëres va fop,

16 bare ñañëhahnëkëhniwo ntehnëhni antë pëyahneni bi mo ye.

17 Koyëna nkeho ntiyahn wanës wante nësëko Wënu ña hnë wës kila le waciko Esayi ÿa:

18 «Wëliho aryokuñëhn mën ale rëhnabu ÿa, ale ÿadëfu ðus.

Umë fëbënëdëfu iyir mën ña do pëyadëhëhni wayamani ña gante ntidëfu ka catahnëni.

19 Conkëntëdëna g'ahnë, ðekadina, nësëdina soñe tufëhnahn.

20 Pakacëdina hn'ile fëgwëk wubëd; ðipehnëdina lampu le wok pëtëdina ðus. Koyëna rëkëd ntind hafo urumpak wã pu;

21 do wabulunda ñi fop umë tamahnëdëni.»

Yesu gë Belësebul

22 Fac ryampo, Yesu njonëhnikawo asan ale wëpëko do wok koðina nës kabi yine fëlakawo. Yesu njërënekawo asan arac, hafo nund do nësënd.

23 Kore ÿa pëmpëhahnëkëhniwo do fop ntehnëdëniho: «Aÿi gena bi Ajë David ale hnapëdëho ÿa?»

24 Wafarise wã ga nkwëryëni, më ntehnëni: «Aÿi asan ntaðëhëhni wayine ña, kabi Belësebul asankaf wayine ÿa yëdadëha fanka ntaðëndahnëhni!»

25 Bare Yesu njëtëko nahan dëw hni ña, awa më ntehnëkëhni: «Ge vële vankëk inaw mëtëdëni vëhni fo, naw tac campëd, do ge vële vankëk ankol ma tere fëna mëtëdëni, ankol tac ma tere rac campëd.

26 Do ge Sintani ntað le kwëhnëk umë ÿa dënk, umë fo wëtërya; awa ucankaf ntëwu ña hak koð nko kahn?

27 Ntehnërun ntaðëfuhëhni wayine ña kabi Belësebul yëdako imëk iña; vëréfal hun vi lë, mo yëðakëhni imëk nta-hahnëndënihëhni? Tufahnëdëni vëhni dënk kwëhnaluhna toña!

28 Bare ge g'Iyir Wënu ña ntaðëfuhëhni wayine ñi, umë tufahnëd inaw Wënu ña tëkik ÿal hun hna.

29 «Ahnë koðina tënk hnë tere asan ahwëhn fanka do nuf hnapul lëwu ÿa, ge ñabëlahna ten asan arac; bare ge ñabëka koð nuf le-wo-le tere lëwu hna.

30 «Ale wok gentina gë ami ÿa aÿew mën ye; do ale wok demaðilohna varëpëwëhni vahnë va campehnëdëhëhni.

31 Soñe umë ye pëyadëmu: vahnë va kode tavëhnihi soñe wameh-wo do soñe wayew wante njewëniha Wënu ña; bare ale yewëk Iyir Ipacah iña tavëhnëdëna.

³² Do fëna, ale-wo-le hnësëd wanës wameh soŋe mën, Ajë Ahn'a, kode tavëhni; bare ge ahnë nësëk wanës wameh soŋe Iyir Ipacah iŋa tavëhnëdëna hnë duniŋa vë gaki ŋi gë vë le yejëk per.»

Atëh g'ile ntëwëd

³³ «Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëd do atëh meh wadëwel wameh ntëwëd. Atëh ŋa wadëwel wante ntëwëk ŋa njavëtahndë.

³⁴ Wuhnë wafarise wï, njapërun had walën! Hak kodun ahnësëndu viŋë viferën do hara merun? Wës ŋa ile fëbëk ntaŋary ŋa nësëd.

³⁵ Ahnë afërën a viŋë viferën vile fëbëka ntaŋary dëwu va canëd; ahnë aŋeh a viŋë viŋeh vile fëbëka ntaŋary dëwu va canëd.

³⁶ Pëyadëmu: fac kiti hna, vahnë va njavëtëdëni tase Wënu ŋa fop wanës wakwëhn nafa këm wante nësëdëniho ŋa.

³⁷ Yëtëry, gë wanës wante hnësëru ŋa kitiŋëdëhi Wënu ŋa do pëyahnëd ge menëru ma menëlihna.»

Itëy dahëse

³⁸ Awa vëharaŋ sariya vëryampo do gë wafarise wëryampo më ntehnëniha Yesu: «Aharan, ñadëfun alinëhnëfu hnufu dahëse fëmpëhnahnah.»

³⁹ Yesu më ntëkwakëhni gë aŋi nësa: «Vahnë vële ye vëweh do wok vëhahnëndana soŋe Wën vi, dahëse tëyëdëni, bare sifa dahëse le yehawo kila le waciko Yonas* ŋi fo nuŋadëni.

⁴⁰ Ndampo fo nke gante ndakëko Yonas wafac warar hn'idonk igis cankaf ki, koyëna ndakëd Ajë Ahn'a fëna wafac warar bambery nkal hna tac mbëhnëd.

⁴¹ Fac kitiŋ hna vëvë Niniv va nkentëdëni gë vëvë gaki vi, do tufahnëdëni vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Vëvë Niniv va vëhni nkwëcëtani vankeya va ante nkwëryëniho wanës Yonas ŋa do nkehëhna hnani ale lëbëka Yonas bare wuhnë gwëcëtaluhna vankeya va.

⁴² Do fëna, fac le kitiŋëdëhëhni Wënu ŋa vahnë va, asëval ale hnaŋëko hn'inkal Saba nkentëde gë vahnë vëvë gaki vi, do tufahnëd vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Umë le tëkwik nkal hna matik njij nëpa usery Salomo* wã do nkehëhna hnani ale lëbëka Salomo bare nëpadilunahna!

Iboka yine

☆ 12:39 12:39: Yonas 2.1 * 12:42 12:42 Salomo aju David yeho, ahnaŋ Isërayel had rëmu. Umë vëryehneko Cery Wën Cankaf ŋa do njëtiko soŋe yasery ŋalëwu ŋa (1 Vëhnaŋ 6; 1 Vëhnaŋ 5.9-14).

43 «Ge yine ntayik hnë ahnë, le nkeho cery ntëwu hna, njid njasëlehnënd wëwac wahankah hna njëkëlehnënd hn'ile ñëwëd. Ge nuŷana, ntehnad:

44 “Mbokadëfu cery mën hn'ile matibu hna.” Awa njid tøkata asan a had cery nte facik, fëhwëtik hafo njiv.

45 Taŋ njid njojëhni wayine ntawu mbëd gë waki wante lëbëka wayap, njijëni ñëwëni hnam. Tac horot ahnë arac ŷa ntëbëde gë kobëri ka. Do koyëna fëna nkef soŋe vahne vëweh vëvë dol vi.»

Hnëmu gë vëheryu Yesu

46 Nkoko nësëhnëndëhni kore ŷa, ante tëkiniho hnëmu gë vëheryu ŋa. G'ipër ñëwëniho do ñadëniho nësëhnëniha.

47 Ahnë më ntehnëka Yesu: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu pë hna ñëwëni do ñadëni nësëhnënihi.»

48 Yesu më ntëkwaka ahnë arac: «Mo ye hnëm mën ŷa do gë vëhery mën va?»

49 Tac më tufakëhni kore le yeho hnam ŷa do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mën ŷa gë vëhery mën va ani nkeni.

50 Vële lid le ñad Wën le ye g'ambin ŷa vëhni ye vëhery mën va gë hnëm mën ŷa.»

13

Uhnës uryindaryindan soŋe ahnad uhnëda

1 Fac rac, Yesu cahnëko tere hna nji ntaña tëfary lant hna soŋe karan vahne.

2 Kore sankaf varëpëlëko caharab lëwu, hafo kay hnë kulu do ntaña. Kore ŷa tëfary lant hna kahnëniho.

3 Viŷë viyabah nësëndëhëhniwo gë wahnës wafindaryindan ntehnëndëhni: «Fac ryampo asan yiko hnë kaŷ dëwu hna ipahn uhnëda.

4 Ga pahnëd, waŋëc wëdampo nkaŷ hna njoko: wusëry më njini kohnëni fop. 5 Wëdampo nkal kwëhn wëraka njoko le nkok yabëna inkal. Waŋëc ŋa pëhnëlehn taŋ kabi nkal iŋa tëwëlohna.

6 Ulav ŵa ga njakëk pëdëlehn wayor ŋa: kankëlehn kabi kwëhnalohna vënkahn.

7 Waŋëc wëdampo wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ŋa naŷëko ndawëlehn hnëda ŵa.

8 Bare waŋëc wëdampo nkal përen hna njoko do nkeho hnë watac wafe lëwëko: wëdampo waŋëc keme (100) ntëwëko, waŋëntaŷ ŋa wafëhw mbëd gë ryaw (60) do wakaŷary kat wafëhw warar (30).»

9 Yesu më nkwënëk: «Nëparyin dus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soŋe ye nēsēd Yesu gē wahnēs wađinaryindan

10 Awa vēřefal va tēhalehnēniha Yesu do tēyēniha: «Soŋe ye hnēsēnduhēhni gē wahnēs wađinaryindan?»

11 Mē ntēkwakēhni: «Ŵuhnē njēdayirun ayētu viyē vivē Naw̄ ambin hna le soŵak, bare vēhni vēyēdayina.

12 Ale wēryēk wapacēk a nkwēnēhnēde uyēt ŵa, do kobēdēha; bare ale wok gwēryēna ŷa tebēde la ile njētēk ŷa.*

13 Wēlin soŋe ile hnēsēhnandēbuhēhni gē wahnēs wađinaryindan: Njēkēdēni hara vēhnuđina do nkwēryēdēni hara vēyētēđina.

14 Koyēna ile nēsēko Wēnu ŋa hnē ŵēs kila Esayi ŷa ntiyađ hnē vēhni:

«“Nkwēryēđun đus, bare yētēđiluhna; njēkēđun đus, bare nuđiluhna.

15 Iyi bulunda kambēnēni vankaf va soŋe antē nkwēryēdēni;

ciŋani vanēf va do ndēmēni,

soŋe vanēf vantēŵ hni va antē nkwēryēnd

do antē vinkēr vidēŵ hni va nund,

wahakili walēŵ hni ŵa antē njētēnd;

mē nkoni vēwēcētađina vankeya vantēŵ hni va soŋe yērēnahnēŵēhni.”

16 Mbetarun ŵuhnē kabi vinkēr hun va nuđ do vanēf hun va nkwēryēđ!

17 Paryi pēyađēmu: wakila wayađah gē vēsatah vēhaŵary vēyađah va ŋađēniho nuni do nkwēryēni ile hnuđun do wēryēđun ŷi, bare vēhnułohna do vēwēryēłohna fēna.»

Gabahn uhnēs uryinaryindan ahnađ uhnēđa

18 Yesu mē mbok ntehn: «Awa ŵuhnē, nēparyin ile pēhnētanēk uwi hnēs uryinaryindan ahnađ uhnēđa ŵa.

19 Vēle wēryēđ ga nēsēde soŋe naw̄ do vēyētēna bi ye nēsēđ, had tēfary nkaŵ nkeni le njod uhnēđa hna: Sintani njijēđ teba fop ile fahnik walaŵary walēŵ hni ŷa.

20 Vēryampo had nkal kwēhn wēraka nkeni le njod uhnēđa hna: nkwēryēndēni wanēs ŋa tuŋ maŵēđēni taŋ g'uhnatah.

21 Bare vēravēđina kwēhna vēnkahn hnē vēhni, ikwētahn dēŵ hni ŋa bēyēđina. Awa ge ryēŋah ŵa tēkēhnikēhni ma ge mbērehnini soŋe wanēs Wēnu ŋa, tavēđēni taŋ kwētahn dēŵ hni ŋa.

* **13:12 13.12** Ale wēryēk wapacēk a nkwēnēhnēde uyēt ŵa, do kobēdēha; bare ale wok gwēryēna ŷa tebēde la le njētēk ŷa. Kode nkwēryi fēna: Ale hwēhnak iñē ŷa nkwēnēhnēde, do kobēdēha; bare ale wok kwēhnana iñē ŷa tebēde la le liyahněka tēk nuŷa ŷa.

22 Vëhařary kat had hn'ile nke wadëmpëhn nkeni: nkwëryëdëni wanës řa, bare nahan iři đuniřa řa do gë wëbal soře hnapul řa ndawëđ wanës řa, do řnoň yojëđina ifëren hnë vëhni.

23 Bare vëryampo had inkal përen nkeni: nkwëryëdëni wanës řa do njetëdëni ile pëhnetanëđ řa; watac yojëk ifëren hnë vëhni had vatëh vante lëwëko vëndampo keme (100), vaňentaň wafëhw mbëđ gë ryawň (60) do vakawary kat wafëhw warar (30).»

Uhnës uryindaryindan soře idël meh

24 Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hařary: «Naň ambin řa gë řin mëntëlëni: ahnë hnadëko uhnëđa fëren kař đëwu hna.

25 Umëđ ndampo, wati nte ndakëniho vahnë fop řa, ale řewëka ahwëhn kař tac a më njijëk nad idël meh hn'ikař tac, njilehn.

26 Ga pëhnëk uhnëđa wã do ntëwň, děl meh iņa fëna cahntëko.

27 «Vëryokuj ahwëhn kař va njilehnëni ntehnëniha: “Ahwëhn, gena bi uhnëđa fëren hnadëruho kař hu hna? Awa ne matik idël meh inji?”

28 «Më ntëkwakëhni: “Ařewň mën lik rac.”

«Vëryokuj va më tëyëniha: “Awa, ñađu bi yifu lihëtëfu děl meh inji?”

29 «Më ntëkwakëhni: “Hali, ge ntihëtëđun dakëna ayëcaryu uhnëđa wã.

30 Tavëryin, nařëlahnëni hafo uhác hna. Hnë wati rac, ntehnëđëfuhëhni vëhác va ntihëtëni ten děl meh ři do ñabëni wavap wavap soře pëđi, tac ndanëni roka řa ndank mën hna.”»

Uhnës uryindaryindan uřëc mutarëđ

31 Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hařary kat: «Naň ambin řa g'uřëc atëh mutarëđ mëntëlëni, ule nufëk ahnë pahnëk hnë sarëđinj lëwu hna.

32 Uřëc rac řak vak wařëc hna fop; bare ge pëhnëk, urac řak hnařëk vatëh vamb sarëđinj hna fop: nařëđ hafo gwër kofahnëni wusëry wã hnë wahnë walëwu hna.»

Uhnës uryindaryindan levir

33 Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hařary: «Naň ambin řa mëntëlëni gë levir le nufëk asëval nëgw gë upih yabah, tac cis fop.»

Soře ye nësëđ Yesu gë wahnës wadëndaryindan

34 Yesu gë wahnës wafındaryindan nësëndëhëhniwo kore ÿa watac fop; nësëndilëhniwohna hara wahnës wafındaryindan gentina.

35 Koyëna ntiyako wanës wante nësëko kila ÿa: «Gë wahnës wafındaryindan rëkëdëfu hnësëndu, do pëyahnedëfu viÿë vile soÿik kobëri ante ntiyiko duniÿa ña.»

Gabahn uhnës uryındaryindan dël meh

36 Awa Yesu tavëkëhniwo kore ÿa nji gë tere. Vërefal vëlëwu va më tëhaniha do tëÿëniha: «Gabëryifu uhnës uryındaryindan idël meh mbë kaÿ ñi.»

37 Yesu më ntëkwakëhni aki: «Ale hnadëf uhnëda fërën ÿa, Ajë Ahn'a yeho;

38 kaÿ iña duniÿa ÿi ye; uhnëda fërën ÿa vële ye Naÿ Wënu va ye; dël meh iña vëhni ye vële kwëhnëk Sintani va;

39 aÿëw ale hnadëf dël meh iña Sintani ye; uhác ÿa, wapuya duniÿa ña ye; do vëhác va wamëleka ña ye.

40 «Gante ntihëtëde idël meh do ntabi hnë hwëdëh ki, koyëna ntideni vëwen va wapuya duniÿa hna.

41 Ajë Ahn'a payidëhëhni wamëleka wadëwu ña, ntihëtëdënihëhni Naÿ dëwu hna fop vële sanëkëhni vëÿënta hni hn'ikwëtahn va do gë fop vële wok vëwawëhnedilahna Wënu ña,

42 do ntabëdënihëhni hnë hwëdëh hucankaf janáma hna; hnam rëkëf kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.

43 Bare, vësatah va rëkëdëni pëtëndëni had lepera hnë Naÿ Rëm lëw hni hna. Nëparyin dus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Uhnës uryındaryindan soÿik

44 Yesu më mbok ntehn: «Naÿ ambin ña gë hnapul le soÿik hn'ikaÿ mëntëlëni. Ge ahnë nuk hnapul rac cowëd g'ahaÿary. Natëdëha hafo nji nkwaf fop ile kwëhnaÿ ÿa do mbokaj ntaÿ kaÿ tac.

45 «Do fëna Naÿ ambin ña gë sanikona wamah le yëkëlehnëd awaf mëntëlëni.

46 Ge nuk uryampo ule hwëhnaÿ nafa ntëbi sanu, njid nkwaf fop le kwëhnaÿ ÿa do mbokaj ntaÿ sanikona rac.»

Uhnës uryındaryindan waryey wale pëlahnedëni wuwis

47 Yesu më mbok ntehn: «Naÿ ambin ña gë ÿin mëntëlëni fëna: waryeyët loñëde hnë lant do fëladëhëhni sifa wuwiswo.

48 Ge pëbëni wuwis ÿa vëfëla va ndodëni gë vambëñ lant, tac ntañani tahnënihëhni: wufërën ÿa hnë kankel

kwëtëdënihëhni do ntonënihëhni wule wok wahwëhnana nafa wã.

⁴⁹ Koyëna nked wapuya duniya ña: wamëleka ña njijëdëni pitëndëlehnënihëhni vëwen va gë vësatah va.

⁵⁰ Vëwen va hnë hwëdëh hucankaf janáma hna ntonëdënihëhni; hnam rëked kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.»

Uhnës uryindaryindan hasëk gë sër

⁵¹ Yesu tëyëkëhniwo: «Nkwëryërun bi waji fop?»

Më ntëkwaniha: «Ha».

⁵² Awa më ntehnëkëhni: «Koyëna nked ge aharañ sariya nke fëna arëfal Nañ ambin ña. Ahnë arac mëntëlëni g'ahwëhn hnapul ale hnufid hnë hnapul lëwu hna vihasëk gë visër.»

Vëvë Nasaret va vëhwëtahnlahna Yesu

⁵³ Ga puhnak Yesu nanta wañi wahnës wafindaryindan wã, më njik

⁵⁴ hnë nañ nte nañahnëko hna. Pëgwëlehn karañëndëhni caliña mbë hnam hna do fop vële yeho hnam va pëmpëhnahnëkëhniwo dus. Ntehnëdëniho: «Ne nufik uwi uyët? Hak kolahnëk ntind viyë vifëmpëhnahnah?»

⁵⁵ Gena bi umë ye fatah afak vacery ya? Gena bi Mari ye hnëmu ya? Sak gë Yosef gë Simo do gë Yudf gena bi vëhni ye vëheryu va?

⁵⁶ Do vëheryu vësëval va gena bi fop yal fu li nkeni? Ne nufik awa yin fop?»

⁵⁷ Do rac wëmañëhnëkëhniwo soñe kwëtahnëniha.

Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante bare gena hn'ile nagik hna do kas tere lëwu hna.»

⁵⁸ Awa Yesu toye fo ntiko hnam vifëmpëhnahnah va kabi vëhwëtahnlawohna.

14

Icëm San Ayary a

¹ Hnë yamani rac, Erodf, nte hnañëko Galile ña, nkwëryëko ga nësëde soñe Yesu ya.

² Më ntehnëkëhni vëryokuj vëlëwu va: «San Ayary a ye: mbëhnik! Soñe umë kwëhnahnëk fanka ntihahnënd viyë vifëmpëhnahnah.»

³ Erodf nësëko koyëna kabi umë lehnëko pëlayi San, ñabi, cëdi do ndawëhna. Wëlin itëfëta icëm San Ayary a: Erodf cëdëhnahnëkawo soñe Erodiyaf asëvalu Filip, aheryu ya.

⁴ Ntiko koyëna kabi ñëlëkawo gë Erodiyaf do San ntehnëdëhawo: «Sariya ya mañëryana aýëla asëval aheryu hu ya!»

⁵ Erođ ñadēho ndaŵehna San, bare nkehahnahnēkawo gē bulunda ŷa, kabi vēhni fop kila ntinihawo San.

⁶ Koyēna nkeho hafo fac le nagahniko Erođ ŷa mbok tēkik, aryagu Erodiyad nkaŵēdēho haryēnkŵ vēle fayehniko hna. Erođ nēñēkawo dūs

⁷ hafo ntēkēhna ntehn njēdādēha fop le tēyēdēha ŷa.

⁸ Gē siyab hnēmu ha mē ntehnēka: «Yēdarye ankaf San Ayary a hnē fēda mpan!»

⁹ Ahnaŵ a Erođ njamēlehn; bare soje idēk dēwu tase vēfay vēlēwu ŷa, mē ntehnēk njēdāyi le tēyēk ŷa.

¹⁰ Payehnělehn ntēpētiji nkaf San ŷa kaso hna.

¹¹ Mē yojik ifēda hna njēdāyi fandag fa, do umē njēdahna hnēmu.

¹² Tac, vērēfal San va mē njini nufēni ñas iŷa mbañēni; tac njilehnēni pēyaniha Yesu ile liyak ŷa.

Yesu vēsan wawuli mbēd ndavēd

¹³ Yesu ga nkwēryēk waŷi wakasēk, mē matēni hnam gē vērēfal vēlēwu va, kayēni kulu hna, njini minēhni fo le njirēk. Bare vahnē va njētaniho, awa mē cahnēni vankol vantēw hni hna tēfēlehnēniha gē wapary ŷa fo.

¹⁴ Ga cēlēk Yesu kulu hna, nutēhni kore sankaf rac, kaŷēhnahnēkawo dūs gē vahnē vērac do pēgwēlehn njērēnēndēhni vēle resēko va.

¹⁵ G'anēka ga vērēfal vēlēwu va mē tēhaniha ntehnēniha: «Mēdēk do hnani fēk fo ye. Koyaryihni vēyi vahnē njini vankol hna ntēwani ile tokēdēni!»

¹⁶ Mē ntēkwakēhni: «Lakēnde vēyina: yēdaryinēhni wūhnē dēnk ile tokēdēni ŷa!»

¹⁷ Mē ntehnēniha: «Bare vamburu mbēd g'uwis wuhi fo hwēhnabun.»

¹⁸ Mē ntehnēkēhni: «Yinenēhnino».

¹⁹ Tac, ntehnēhni kore ŷa ntañani dēl hna do nuf vamburu mbēd va gē wuwis wuhi ŵa, kaŷēk g'ambin do camehna Wēnu ŷa soje ŷi rokētok. Nkubēlehnēk vamburu va njēdahni vērēfal vēlēwu va, do vēhni cahēlehnēnihēhni kore ŷa.

²⁰ Ale-wo-le tokēko hafo pihn. Vērēfal va vēkankel pēhw gē vaki vapēbah mbarēpēniho vankubel vante tesēniho va.

²¹ Vēle rokēko va tēkēniho vēsan wawuli mbēd (5,000), hara vēsēval va gē vutah va vēryēkwaryina.

Yesu lant hna njasēd

²² Paco, Yesu kayēndēlehnēhni vērēfal va kulu hna ndēnkŵēhnēniha gē cape ñēntaŵ lant ka, wati nte koyadēhēniwo umē dēnk kore ŷa.

²³ Ga koyakëhni, më kayëk hn'ikunj soje yëfa. Ga nëkak, minu fo nkeho hnam.

²⁴ Hnë mpëd atac, kulu ÿa tëko nãwëta vambëj va do wavonkëlo wënka ña pankëlëdëniho kabi, gante matid, sël pabëniho.

²⁵ Ga nkëhnëk pac, Yesu gë vërëfal vëlëwu njidëho njasëhatënd wënka hna.

²⁶ Ante nuniha ga njasid wënka hna, ntakëkëhniwo ðus do ndekadëniho: «Ahnënkwël ye!»

²⁷ Yesu më nësëhnëkëhni tañ: «Ya wënyarin! Ami Yesu ye! Antë ntaku!»

²⁸ Awa, Piyer më tebak wanës ña do nteha: «Ahwëhn, ge paryi wëjë ye, dehnërye yiryiwu wënka li.»

²⁹ Yesu më ntehnëka: «Yij!» Piyer cëlëlehn kulu hna pëgw njasënd yañ wënka hna njind gë vëhni Yesu.

³⁰ Bare ga kamahnëk sël ÿa njawëk, më ntakëka, pëgwëlehn nkëyand wënka hna do ndekak: «Ahwëhn, pehetërye!»

³¹ Tañ, Yesu njelëlehn vák ÿa, pëlahna do nteha: «Wëjë, mbaki ikwëtahn! Soje ye wajëlehnaru?»

³² Tac, kayëlehnëni vëhni vëhi tak kulu hna do sël ÿa teryalehn.

³³ Awa vërëfal va fop ndëkwëhnëlehnëni haryënkw Yesu do ntehnëniha: «Paryi nke Ajë Wënu ña yeru!»

Yesu njërëndëhëhni vëres Senesaret hna

³⁴ Tëkëlehnëni hnë vambëj lant vamb nkal Senesaret hna. Ga ntëmpëtani lant ÿa Yesu gë vërëfal vëlëwu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiyo Senesaret hna.

³⁵ Vahnë vëvë hnam va njavëtënihawo Yesu do pëyahnëniho gante-wo-gante tëkik ÿal hni hna, do njonehnijikëhniwo vëres va fop.

³⁶ Këlädënihawo tavëhni ñakëhni wëla wacëmët cud cankaft ntëwu ña fo do fop vële ÿakëko va njërëniho.

15

Yesu gë wënamu wasëwif wã

¹ Fac ryanko, wafarise gë vëharan sariya wãtiko Yerusalem njini tëyëniha Yesu:

² «Soje ye vërëfal hu vi nkoni vëlënëndëdina wënamu wante taveryënihëfu vacërakëlo fu ñi? Vëhni vëyuhnädina wëbák ña tokahnëndëni gante nke namu fu ka.»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Wühnë lë, soje ye worun dënëneluhna vakwëda Wënu va, bare wënamu hun dënk lidun?»

⁴ Wënu ɲa dehnëna bi: “Dënënëryihni vëhni rëmuh gë hnëmuh”, do fëna “Ale lehnëka rëmu ma hnëmu wameh a tēfëka ndawī”[☆]?

⁵ Bare wuhnë, ntehnëdunëhëhni vahnë va ahnë kod ntehnëhni vële hnagëka va: “Ile rëfëkawo yëdawu ryemahnu ɲa sadëha le pehnëhnik Wënu waruɲëbu.”

⁶ Awa ge aki nke vahnë va gona mbalëhni ntënënenihëhni vële hnagëkëhni va. Koyëna ntihtëdun wanës Wënu ɲa soɲe namu lëw hun ɲi!

⁷ Wuhnë vëwër! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ɲa soɲe lëw hun ɲa aki:

⁸ «“Iyi bulunda gë wanës ɲi fo ntënënenëdëniho, bare wasakahn walëw hni hna ɲawëtaniho.

⁹ Icëmb dëw hni ɲa, kwëhnana nafa kabi gena wanës mën ɲa karanëdënihëhni vahnë va bare wënamu wadëw hni fo ye.”»

Ile ronkënëdëha ahnë

¹⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ɲa fop: «Nëparyin do gwëryëryin ɲin:

¹¹ Gena ile rënkëd hnë wës ahnë ɲa ronkënëdëha, bare ile sahnid wës lëwu ɲa, umë ye ile ronkënëdëha ahn'a.»

¹² Awa vërefal va më tēhaniha Yesu tēyëniha: «Njëtëru bi wafarise wā ntavëkëhni gë wëjë soɲe wanës wante hnësëru ɲi?»

¹³ Umë ntëkwakëhni: «Atëh nte-wo-nte nkok pëlëna Rëm mën le ye g'ambin ɲi nkëcëde.

¹⁴ Tavëryinëhni: vumëp vunte hahëd vumëpëntahni ye! Do ge mëp kahëdëha mëp nëntaw, njodëni vëhni vëhi tak hnë hatëh.»

¹⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Gabëryifu bi ye pëhnëtanëk waɲi wanës soɲe ronk.»

¹⁶ Yesu më ntëkwak: «Wuhnë fëna, gwëryëdiluhna bi ha gaki?

¹⁷ Yëtëluhna bi le-wo-le rënkëk wës ahnë ɲa ndëcëd idonk dëwu hna tac cahnëd mbahɲ dëwu hna?

¹⁸ Bare ile sahnik wës ɲa ntaɰary hna matik, do rac ronkënëdëha ahn'a.

¹⁹ Bambery ntaɰary ahnë hna matid vinahan vimeh vinte liyehnëdëhëhni ndawëndënihëhni vahnë, njëkëlehnëndënihëhni vësëval vëhawary, do ntindëni ndakëntal nte mbañëk Wën, ntehnëndëni, mërëndëni, do nësëndëni wameh vëɲënta hni.

²⁰ Wëlin ile ronkënëdëha ahnë ɲa! Bare itok hara ñuhnalihna wëbák gante nke namu ka, umë tonkënëdëlahna ahnë.»

[☆] 15:4 15.4: Icahn 21.27; 20.12

Asëval ale wok gena sëwif hwëtahnëka Yesu

21 Tac, Yesu më matëk hnam nji hnë vankol vante ye caharab Tir gë Sidon hna.

22 Hnë wati rac, asëval ale lëdëko hnë resiyo rac më nijjèk ðarël lëwu. Arac bulunda vële wacëde Kanan hna kwëhnaryiko. Pëgwëlehn ndekand: «Ahwëhn Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'ami! Aryag mën a yine fëlaka do mbërak ðus!»

23 Bare Yesu la ñoñ dëkwawohna. Awa vëréfal vëlëwu va më tëhaniha ntehnëniha: «Daryehna aÿi asëval! Njankëdëhëfu tëfëlehnatëndëfu.»

24 Yesu më ntëkwaka asëval a: «Wënu ña soje vëvë Isërayel fo payiko, vële ye had wape wante sëvëk.»

25 Bare asëval a tëhakawo ndëkwëhn haryënk w lëwu do ntehn: «Ahwëhn, ðemarye!»

26 Yesu më ntëkwaka: «Yivëna nufi roka vutah va këfëhnini vumbe vi.»

27 Asëval a më ntëkwaka: «Ahwëhn, toña hwëhnaru. Bare vumbe va ile yod toka roka vële hwëhnëkëhni hna tokëdëni.»

28 Awa Yesu më ntëkwaka: «Kwëtahnëhu ña njabëk! Wënu ña ntid ile ÿaðu ÿa.» Do aryagu njërëlehn wati rac dënk.

Yesu njërënedëhëhni vëres vëyabah

29 Tac, Yesu matëko hnam nji tëfary lant Galile hna. Umë kayëk hn'ikuñ do ntaña.

30 Wakore wayabah më nijjëni ÿalu hna. Më njojënihëhni vële radëd, vumëp, vëreyah, wakumim, gë vëres vëhaÿary vëyabah. Haryënk w Yesu kwëtëdënihëhniwo, do njërënedëhëhniwo.

31 Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo ante nunihëhniwo wakumim ña ga nësëdëni, vëreyah va njërëniho, vële radëd va njasëdëniho g'afërën do vumëp va nudëniho g'afërën. Do pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Wën Isërayel ÿa.

Yesu ndavëdëhëhni vahnë vëyabah vële wok vëyena wasëwif

32 Tac Yesu maçëkëhniwo vëréfal vëlëwu va ntehnëhni: «Kaÿëhnahnëkoÿëhni vëÿi vahnë. Wëlin wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëhwëhnana ile tokëdëni. Ñaða hoyawëhni g'inte fo soje antë njohëni g'ankaÿ.»

33 Vëréfal va më tëyëniha: «Hnë iÿi fëk, ne kodëfun hnuÿafu ile ryavahnëfuni hafo pihnëni kore gë iÿi ki?»

34 Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnaru?»
Umë ntëkwani: «Mbëd gë vaki, do gë vunkis.»

³⁵ Awa, më ntehnëkëhni vahnë va ntañani nkal hna.

³⁶ Tac më nufëk vamburu mbëd' gë vaki va, camehnëka Wënu ña, nkubëlehnëk do njëdahnî vërëfal vëlëwu va, cahëlehnënihëhni vahnë va fop.

³⁷ Ale-wo-le tokëko hafo pihn. Vërëfal va mbarëpëniho vëkankel vapëbah mbëd' gë vaki vankubel vante woko va.

³⁸ Vële rokëko va vësan wawuli wahnah yeho, hara vëryëkwaryina vësëval va gë vutah va.

³⁹ Ga koyakëhni kore ña, Yesu kayëko kulu hna njind gë resiyo Magadan.

16

Itëy dahëse

¹ Ga mbiyëk toye, wafarise gë wasaduse tëhanihawo Yesu soje tëndëhnëniha urënd. Tëyënihawo ntinëhnëhni dahëse le rufahnëd' paryi nke Wënu ña fayika.

² Bare Yesu më ntëkwakëhni aki: [«Ge ambin ña mbëntëk g'anëka ga, ntehnëdun: "Acahn tëvëdina."»

³ Do ge ambin ña mbëntëk kobëri fo g'acahnëfëd' ga, ntehnëdun: "Tëvëd' dol." Kodun ayëtu ile liyad' ña ge njëkërun ambin ña, bare kodiluhna ayëtu vile liyad' hnë iyi wati yi, bi ye pëhnëtanëd'!]

⁴ ✧ Vahnë vëvë gaki vi, vële ye vëwëh do wok vëhahnëndana soje Wën vi, dahëse tëyëdëni, bare sifa dahëse ile yehawo kila le waciko Yonas fo nuyadëni.» Tac Yesu më tavëkëhni nji.

Levir wafarise gë wasaduse

⁵ Awa Yesu kayëniho gë vërëfal vëlëwu va kulu hna, soje ndanëni gë cape ñëntaw lant ka. Ante njëdëniho ña vërëfal va më kamahnëni wayoyana ile tokëdëni.

⁶ Wati rac, Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Ke-haryin levirwafarise wã do gë wasaduse wã.»

⁷ Vërëfal va pëgwëlehnëni nësëlëndëni: «Kabi yojilënëhna vamburu më nësëd' aki.»

⁸ Yesu njëtëko wante nësëlëdëni ña, awa më ntehnëkëhni: «Wühnë, mbaku kwëtahn inja! Soje ye liyahnëku pañare vamburu vante ryënkwirun nësëndëmu!

⁹ Gwëryëluhna ha gaki? Dënkwëtaðiluhna bi vamburu mbëd' vante cehëlehnëniho vësan wawuli mbëd' va do gë fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

¹⁰ Do dënkwëtaðiluhna bi vamburu mbëd' gë vaki vante cehëlehnëniho vësan wawuli wahnah va do fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

11 Hak nkorun gwëryantuhna nësëndiluhna soŋe vamburu ante ntehnakëndëmu ahehawu levir wafarise wã do gë wasaduse wã?»

12 Awa vëréfal va nkwëryëlehnëni nësëndilëhniwohna soŋe levir le lihande mburu, bare ile karanjêdëni wafarise do gë wasaduse ntehnêdëhëhniwo kehani.

Piyer pëyahned Yesu ye Arëhnayik a

13 Tac Yesu njiko hnë resiyo Sesare Filip hna. Më tëyëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Vahnë va, mo ntehnëni yëbu, ami Ajë Ahn'a?»

14 Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnêd San Ayary a yeru, vëhawary Eli yeru, do vëhawary kat, Seremi yeru ma kila hawary*.»

15 Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wuhnë lë, mo lehnërun yëbu?»

16 Simo Piyer më ntëkwaka: «Arëhnayik a yeru, Ajë Wën paryi ya.»

17 Awa Yesu më ntehnëka: «Nëfaki, Simo aju San†; gena ahnë yëtëndanëki iyi toña, bare Rëm mën ile ye g'ambin ya ye.

18 Awa, ami, ntehnêdëmi, Piyer (ile fëhnëtanëk "taka") yeru, do hn'itaka tac mbëryêdëfu cery sali mën ña. La icëm iña kodina njawëna haryënkwa hu.

19 Njêdadëmi visêdëta Inawñ ambini ña: le-wo-le vañëdëfu nkal li mbañëde ambini hna; le-wo-le wawëryadëfu nkal li mañëryadë ambini hna.»

20 Tac Yesu më ñañëhnhëkëhni vëréfal vëlëwu va antë pëyaniha ahnë umë ye Arëhnayik a.

Yesu soŋe icëm dëwu ña nësêd

21 Tëk pëgw wati rac, Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni wapacëk vëréfal vëlëwu va ntehnënd: «Afo yiwu gë Yerusalem. Hnam, vicër va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va korotehnëdëniho dus hafo ndawëhnhëniho do, fac rarëna hna, mbëhnêdëfu.»

22 Awa Piyer më canaryëka do pëgwëlehna niranda: «Hali, Ahwëhn, Wënu ña keryêdëhi! Watac gefilihna muk!»

23 Bare Yesu më cahëtak do ntehna Piyer: «Ijawëtarye, Sintani! Memañenduho! Nahadila had Wënu ña bare had vahnë.»

24 Tac Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo, ntë nko nahand soŋe lëwu dënk, afo ndib kërëwa lëwu ya tëfatëndo.

* **16:14 16.14** *Kila hawary*: kila ryampo fagant wakila wasër. † **16:17 16.17** *San*: Vikerëh vindampo ntehnëk «Yonas».

²⁵ Ale ýad ýi duniýa ýi cämäd, bare ale wok kwëtahnäna nëf ýi duniýa, soňe lëmën ýa, nkoryaryëd ntaŵary dëwu ña hafo arayen hna.

²⁶ Ye hnëfadëha ahnë ge nuýak duniýa ýi fop tac cëvehn ntaŵary dëwu ña? Ye kod njëdahn mbësahni ntaŵary dëwu ña?

²⁷ Ha ntehnëdëmu, Ajë Ahn'a njijëd gë wamëleka wadëwu ña hnë icëmb Rëmu hna. Awa ale-wo-le ile ntidëho ýa mbësadë.

²⁸ Toña ýa fëyadëmu: Vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdëna hara vëhnulahna Ajë Ahn'a ga njijëd had ahnaŵ.»

17

Ibaca Yesu ña

¹ Ga ndëcëk wafac mbëd gë ryaw, Yesu më njokëhni vëhni Piyer gë Sak gë San, aheryu Sak, do njiryeryëhni hn'ikuñ yihnah le nkeniho vëhni fo.

² Hnam Yesu më mbacik tase lëw hni; yëka lëwu ýa pëtëdëho had ulav do viýi vilëwu va njerëko had humpen.

³ Tañ vërëfal vërar va nulehnënihëhni vëhni Moyis gë Eli ga nësëlëdëni gë Yesu.

⁴ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, njivëk nkeyin hnani. Ge ñadfu, ntidëfu wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

⁵ Nkoko nësënd tëket aňar ntancah cankëhni, do kopa wëryiko ñar hna: «Aýi Ajë mën ye ale ýahnëbu dus; g'umë natëdëho. Umë rëfëka ahnëpawu!»

⁶ Vërëfal va ga nkwëryëni kopa rac, ntakëkëhniwo dus ndëkwëhnëlehnëni wayëka ŵa nkal li.

⁷ Awa Yesu më tëhakëhni, ñakëhni do ntehnëhni: «Matëryin! Antë ntaku.»

⁸ Awa më matëndani bare vëhnulawohna ahnë ge gena Yesu fo.

⁹ Ante cëlidëniho kuñ ña Yesu më ntehnëkëhni: «Nt'afëyawuna ahnë ile hnurun ýi hafo Ajë Ahn'a mbëhni vësëm hna.»

¹⁰ Tac vërëfal va më tëyëniha Yesu: «Soňe ye ntehnëdëni vëharaj sariya vi, afo Eli njij ten?»

¹¹ Umë ntëkwakëhni: «Afo Eli njij ten soňe mbokary can fop.

¹² Bare ami pëyadëmu: Eli tëko njij, bare vahnë va vëyavëtëlawohna. Awa umë ntiniha gante ñadëni ka. Koyëna korotehnëdëniha vahnë vërac Ajë Ahn'a fëna.»

¹³ Awa vërëfal va njëtëlehnëni soňe San Ayary a nësëndëhëhniwo.

Yesu njërënēdēha fatah

14 Ante tēkēniho hn'ile nkeni kore hna, asan rēhakawo Yesu ndēkwēhn haryēnkw lēwū

15 do ntehna: «Aharan, kaŷēhnanēryiŷi g'ajē mēn aŷi. Hayo fēlaka do njoɔ kwēlēkwēl hnē hwēdēh ma hnē wēnka.

16 Njiryeryēbuha vērēfal hu hna bare vēwēkēna njērēnēniha.»

17 Yesu mē ntēkwak: «Wuhnē, vahnē vēhwēhn kwētahn kēm do vērumpak yerun! Hafo guve tēfēko nko nēwēlahnin gē wuhnē? Afo guve tēfēko voku ryuñēnanēhnu? Yinēnēhninoŷa fatah fi ani.»

18 Mē njojēniha. Awa Yesu mē ŋañēnahnēka yine ŷa do yine rac cahnēlehna fatah fa, do fatah fa njērēlehn taŋ.

19 Tac vērēfal va, mē cahētaryēniha Yesu do tēyēniha: «Soŋe ye wobun mēkēlēfunahna lafuna iŷi yine?»

20 Yesu mē ntēkwakēhni: «Kabi ikwētahn hun iŋa mbak dus. Toŋa ŷa fēyadēmu: ge lakēnde ikwētahn inte vak had uŷēc mutarēd fo hwēhnakēndun, ntehnakēndun iŋi kuŋ: "Pakētary aŷi hnani", do pakētakēnd. Ŋoñ tesakēndiluhna.

[21 Bare g'imunta do g'icuŋ fo kode ntayi ŷi sifa yine.]»

Yesu mbok pēyahndē icēm do g'ibēhn dēwū ŋa

22 Fac ryampo, ante nkeniho vērēfal va fop Galile hna gē Yesu, mē ntehnēkēhni: «Ajē Ahn'a njēɔahnēdēniha vahnē va.

23 Vērac ndawēhnēdēniha; bare, fac rarēna hna, mbēhnēd.» Vērēfal va, ga nkwēryēni watac, pēbēlehnēni yiwēhnah sankaf.

Cosahn ŷatētanke Cery Wēn Cankaf

24 Ante tēkēniho Yesu gē vērēfal vēlēwū Kaperēnaŷum ŋa, vēle rebadēho ŷatētanke Cery Wēn Cankaf va tēhanihawo Piyer do ntehnēniha: «Aharan hun aŷi cosahnēdīna bi ŷatētanke Cery Wēn Cankaf hna?»

25 Piyer mē ntēkwak: «Cosahnēd.»

Wati nte tēnkēdēho Piyer tere ŋa, Yesu ryēnkwēko teba wanēs ŋa ntehn: «Ye hnaharu, Simo? Mo rēfēka cosēhni vēhnaŷ vēvē duniŷa vi ŷatētanke ŷa? Vēvē watere wadēw hni va bi ma vēŷēntaŷ va ye?»

26 Piyer mē ntēkwak: «Vēŷēntaŷ va ye.»

Yesu mē ntehnēka: «Awa vēvē watere vēhnaŷ va vēsosahnēdīna.

27 Bare, ñadilēfuhna lavēndanēfuni vahnē va. Awa, yiryeyi lant hna, aloŋ doli ŷa, igis dēnkwēryēnkw nte fēladu ŋa yavēndēryehna wēs ŷa: tēkatēdu uŷēc koryi le

yed gwër cosahnahni ýatëtanke mën ýa gë lëw hu per; yoj asosahn.»

18

Mo lëbëkëhni vëýëntaŵ va

¹ Wati rac, vëréfal va tëhanihawo Yesu tëyëniha: «Mo lëbëkëhni nafa vëýëntaŵ va Nawŵ ambin hna?»

² Yesu më macëka fatah fatoy, kwëta fagant lëw hni

³ do ntehn: «Toña ýa fëyadëmu: ge gwëcëtaluhna ayewu had vutah, tënkëdïluhna muk Nawŵ ambin hna.

⁴ Ale ýak njabëk nafa Nawŵ ambin hna umë ye ale vanad soje nke had faji fatah.

⁵ Ale hacaka la fatah fëndampo gë faji ki soje lëmën ýa, kacako ami dënk.»

Vile liyendëhëhni vahnë wameh

⁶ Yesu më mbok ntehnëk: «Age ahnë ravëtehnëka ikwëtahn ija wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek soje lëwü ýa ñabi bëraka do ntoŋi hnë igu lant.

⁷ Meka ýi duniýa le ravëtehnëdëhëhni vahnë ikwëtahn ija! Nkeď kwëlëkwël vile rëkëď tavëtehnëndëhni ikwëtahn ija, bare ale lik watac ýa wëh sankaf hnapëdëha!

⁸ Awa ge wák hu ma fary hu ravëtendëhi ikwëtahn ija, dëpëtary; pecek arënk duniýa le wok puđina hna gë wák ryampo ma gë fary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëdëh hunte wok dïpëđina muk.

⁹ Do ge inkër hu ŋa ravëtendëhi ikwëtahn ija, dokëtary; pecek arënk duniýa le wok puđina hna g'inkër dampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.»

Uhnës uryindaryindan soje fape fante sëvëko nute

¹⁰ Yesu më mbok ntehn: «Keharyin ayafaŋuna la fëndampo hnë vuŋi vutoy; ha, paryi pëyadëmu, wamëleka wadëw hni ŋa haryënk Rëm mën le ye g'ambin hna nkeni kwëlëkwël. [

¹¹ Yëtëryin, Ajë Ahn'a njjïkëk pehëtëhni vële sëvëko va.]

¹² «Ye hnahadun hnë waŋi: ahnë kwëhna këhni wape keme do ryampo hnë watac cëvat. Tavëdïlëhni hna bi wañëntaŵ wã fop le keryëdëhëhni hna njihahn njëkëlehna ile sëvëk ýa?

¹³ Ge nujëka, paryi pëyadëmu natëdëha g'ife rac ntëbini wafëhw imbëď gë wahnah g'imbëď gë wahnah (99) wañëntaŵ wante woko wasëvëna wã.

¹⁴ Ndampo fo nke, Rëmun le ye g'ambin ýi ñadina la fëndampo hnë vuŋi cëv.»

Ge aýënta hu ntëntahnëki

15 Yesu më mbok ntehnëk: «Ge aÿenta hu ntëntahnëki, macëryehna ayewu wuhnë vëhi fo afëyahna ile ntiki ÿa. Ge nëpaki, pehetëruha aÿenta hu.

16 Bare, ge ñwëÿëk nëpadilihna, yoryehna ahnë aryampo ma vëhi alihahn gante nësëk Vikerëh ka: “Gë vahnë vëhi ma vërar kitijëde le yelëku ÿa.”*

17 Ge ñwëÿëk nëpadilëhnhna vëhni fëna, pëyahnerë mbara vële hwëtahnëka va; do ge ñwëÿëk nëpadina mbara tac, pëlaryina had arëf ÿatëtanke do gë vahnë vëhawary vële wok vëhwëtahnëna.

Ibañëhn g'imawëryan

18 «Toña ÿa fëyadëmu: le-wo-le vañëdun nkal li mbañëde ambin hna; le-wo-le wawëryadun nkal li mañëryade ambin hna.

19 «Pëyadëmu fëna, ge vëhi hnë wuhnë nkal li mañalëni tëyëni le-wo-le ÿa hn'imunta, Rëm mën le ye g'ambin ÿi ntinëhnëdëhëhni.

20 Paryi nke, hn'ile mbarëni vahnë vëhi ma vërar soje wac mën, fagant lëw hni nkedëfu.»

Uhnës uryindaryindan soje aryokuñ ale wok tavëndina

21 Awa Piyer më tëhaka Yesu do tëya: «Ahwëhn, wahwënta wayëhw rëfëka ravëhnëwa aÿenta mën a ge tavëdina dëntahn mën inja? Haho wahwënta mbëd gë wahi bi?»

22 Yesu ntëkwakawo: «Hali, dehnëdila haho wahwënta mbëd gë wahi, bare haho ntëbi dënk wahwënta wafëhw mbëd gë wahi wahwënta mbëd gë wahi (70×7)

23 Awa, wëli uhnës uryindaryindan soje Inawñ ambin ña: Fac ryampo ahnañ fëhnako tëyëhni vëryokuñ vëlëwu va koryi le navehnëkëhniwo.

24 Umë ndënkwek tëyëka asan ale wonanëkawo koryi yabah dus.

25 Asan arac kwëhnalohna ile mbësahnand koryi rac; awa ahnañ a më ntehnëk nkwañini g'asëvalu gë vutahu do g'ile kwëhnañ ÿa fop, cosahnahn koyëna nav inja.

26 «Awa asan a më ndëkwëhnëk haryënk w ahnañ a, këlahna do ntehnë: “Duñënanëhnerë, cosëdëmi fop!”

27 Ahnañ a më kaÿëhnañëka: më tavëhnëka nav inja do tava nji.

28 «Bare ga cahnëk asan arac, pankëlëlehnëni ale ndokuñëlahnëdëniho do wonanëkawo koryi toye. Paco pëlaka nahëka do ntehnë: “Cosërye le wonanëruho ÿa!”

29 «Ale ndokuñëlandëni ÿa më njok haryënk w lëwu do këlahna aki: “Duñënanëhnerë, cosëdëmi!”

30 «Bare aŷentaŵ a mē ŋwēyēk; mē cēdehnēka hafo mbēsahna nav iŋa.

31 Vēryokuŋ vēyēntaŵ va, ga nuni ile ryēcetak ŷa, njiwēhnahnēkēhniwo dūs mē njini pēyaniha ahnaŵ a fop.

32 «Awa arac mē macehnēka asan a do ntehna: “Wējē! Aryokuŋ ayapah yeru! Tavēhnēmi nav iŋa fop kabi kēlaruho ravēhni.

33 Tēfakilahna bi, wējē fēna, kaŷēhnahnina aryokuŋenta hu ŷi, gante kaŷēhnahnēko gē wējē ki?”

34 Ahnaŵ a ntavēkawo dūs awa mē njēdahnēka aryokuŋ a ntind doku forosima hafo cosa nav iŋa fop.»

35 Do Yesu mē nkwēnēk: «Koyēna ntidēha Rēm mēn le ye g'ambin ŷi ale-wo-le wok tavēndilahna aŷentaŵu ŷa g'intawary fop.»

19

Ikaraj soŋe pitēl g'asēval

1 Ga puhnak Yesu wante nēsēdēho ŋa, mē matēk Galile hna nji cape ndampo mbē Yude nte yeho gē cape ņēntaŵ sēn Yurēdan ŋa.

2 Kore sankaf rēfēlendēhawo do njērēnēdēhēhniwo vēres vēlēŵ hni va.

3 Awa wafarise wēryampo mē tēhaniha, mē tēyēniha soŋe tēndēhnēniha urēnd: «Sariya fu ŷa maŵēryanēka bi asan mbamba asēvalu soŋe toŋa le-wo-le ŷa?»

4 Mē ntēkwak: «Yētēluhna bi ile nēsēk Vikerēh ŷa? “Wapēgwa hna, ale lik fop ŷa ntikēhni asan g'asēval”,[☆]

5 tac mē ntehnēk: “Soŋe umē ye asan a tavēdēhēhni rēmu gē hnēmu nkeni g'asēvalu fo, do vēhni vēhi tak aryampo fo nkedēni.”[☆]

6 Koyēna, vēwona vēhi bare ahnē aryampo fo ye. Awa ahnē antē pitēndēlehn ile mbarēpēlehnēk Wēn.»

7 Wafarise ŵa mē tēyēniha: «Awa soŋe ye ntehnēk Moyis sariya hna, ge asan a mbambēka asēvalu ŷa, kerēhna kayēte nte rufahnēd mbambēka?»

8 Yesu mē ntēkwak: «Moyis maŵēryanēku avambēnduni vēsēval hun kabi vankaf va kambēku. Bare wapēgwa hna gelohna koyēna.

9 Pēyađēmu: ge asan mbambēka hara pēlalentēhniha g'asan ahaŵary, do ņēla asēval ahaŵary, asan arac ntik le mbañēk Wēnu ŋa.»

10 Vērēfal vēlēŵu va mē ntehnēniha: «Ge aki nke yēbēlan asan g'asēval, ant'avēra aŷēl fecek.»

☆ 19:4 19:4: Wapēgwala 1.27 ☆ 19:5 19:5: Wapēgwala 2.24

11 Yesu më ntëkwakëhni: «Vësan va fop vëwëkëdina maŵëni waŋi wanës, vële njëdad Wën fere va fo wëkëd.

12 Vëyi viyabah wëmaŷendëhëhni vësan va ñëlëni: soŋe vëryampo, kobëri nte nagini ŋa nke; vëhaŵary, vëhni vahnë va likëhni; do vëryampo ŋwëyëdëni soŋe nti-hahnëndëni doku Inaŵ ambin ŋa ye. Araŋi ale hođ maŵ inji karaŋ maŵ!»

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

13 Fac ryampo vahnë yinenëhnikawo Yesu vutah soŋe tindëhni wëbák ŋa do ndëwahni, bare vëréfal va niranihëhniwo.

14 Awa Yesu më ntehnëk: «Tavëryinëhni vutah va njijëni ŷal mën hna, nt'aŵëmaŷehnuni! Vële ye had vëhni va hwëhnëk Naw Ambin ŋa.»

15 Awa më tindëkëhni wëbák ŋa tac njilehn.

Ajar mbetak

16 Awa jar rëhakawo Yesu do tëya: «Aharan, ye rëfëko liwu fërën rënkahnu uwám usër hna?»

17 Yesu më ntëkwaka: «Ye rëyëduho soŋe ile fërënak? Ahnë aryampo fo ye afërën a. Ge ñadu arënk uwám usër hna maŵëhnëry vakwëda Wënu ŋa.»

18 Jar ŋa më tëyëk: «Vaŋëhne?»

Yesu më ntëkwaka: «Nt'aryaŵa ahnë; nt'ayëkëlehna asëval ahaŵary; nt'ale; nt'aye sedë wamër;

19 dënëneriyihni vëhni rëmuh gë hnëmuh; ŋahnëryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.»

20 Jar ŋa më ntehnëka: «Maŵëhnëbu waŋi vakwëda fop. Ye rëfëko voku liwu kat?»

21 Yesu më ntehnëka: «Ge ñadu aye afadah haryënk Wën hna, yiry awaf ile hwëhнару ŷa do ayëdahni koryi ŷa vëhaŷëhnaŋ va; koyëna nuŷadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arëfëlehnëndo.»

22 Bare jar ŋa, ga nkwëryëk watac, njiko ayamah fo kafi hnapul yabah kwëhnako.

23 Awa Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Toña ŷa fëyadëmu: ntakëk avetak tënk Naw Ambin hna.

24 Ha, paryi pëyadëmu: itënk yonkomb hnë hatëh sirehn ŷak hnëŋëk g'itënk avetak Inaŵ Wën hna.»

25 Vëréfal va, ga nkwëryëni waŋi wanës, pëmpëhnahnëkëhniwo dus më ntehnëdëni: «Mo ye awa ale hode pehëti ŷa?»

26 Yesu më njëkëkëhni do ntehnëhni: «Vahnë va vëhodina pehëtahni, bare Wënu ŋa kođ nti fop.»

27 Awa Piyer më ntehnëka: «Nëpary, fuhnë tavëbun fop soŋe arëfëlehnahnënde. Awa ye hnuŷadëfun, fuhnë?»

28 Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: ge Ajë Ahn'a ntañak hnë tinki sëmbik lëwu hna duniÿa hasëk hna, wuhnë pëhw gë vëhi vële rëfëlehnikowo vi fëna, ntañadun hnë watinki vësankaf soje ahitiñuni wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel wï.

29 Do fop vële ravëd soje mën watere wadëw hni ma vicër hni, vëhery hni, warëm hni, wahnëm hni, vërah hni, wëhaÿ walëw hni, nuÿadëni ntëbi wahwënta keme do nuÿadëni sah duniÿa le wok pudina ÿa.

30 Bare vëyabah hnë vële ye gaki vëryënkwëryënkwi, vërekwa yed do vëyabah hnë vële ye gaki vërekwa vi vëryënkwëryënkwi yed.»

20

Uhnës uryindaryindan soje vëryokuñ hn'ikaÿ

1 Yesu më mbok ntehnëk: «Awa, wëli ile mëntëndëlendi Naw' ambin ña: Fac ryampo, ahwëhn kaÿ a sahnëko koßëri fo g'acahnëfëd ga soje njëkëlehnahni vëryokuñ kaÿ waresen lëwu.

2 Umë ma'walëni gë vëryokuñ va cosëhni soje doku fac ryampo, tac cañëtëlehnëhni njini ndokuñini kaÿ a.

3 «Hnë wëwati mbëd gë wahnah hna, më mbok cahnëk do mbok nuhni vëha'wary ÿëwa hna hara ñoñ vëlidilohna.

4 Më ntehnëkëhni: "Yiryn wuhnë fëna aryokuñëntiwu kaÿ mën hna do cosëdëmu icos cañah."

5 Njilehnëni.

«Më mbok cahnëk kat lav a nkaf hna, tac hnë wëwati warar g'anent hna, do mbok nti koyëna fo.

6 Hnë wëwati mbëd g'anëka hna kat më mbok cahnëk do mbok tëkatëhni vahnë vëha'wary kat ga ñëñëwëni ÿëwa hna. Më tëyëkëhni: "Soje ye ÿëwëdun hnani fac ÿa fop ñoñ dokuñëdiluhna?"

7 «Më ntëkwaniha: "Kabi ahnë nufëlëfuhna ryokuñëhnëfuna."

«Më ntehnëkëhni: "Awa yiryn wuhnë fëna aryokuñëntiwu kaÿ mën hna."

8 «G'anëka ga, ahwëhn kaÿ iña më ntehnëka asankaf vëryokuñ vëlëwu va: "Macëryihni vële ryokuñëhnëko vi asosëhni. Vële rëkwahnik vi ryënkwëhnahnëdu do tëkwahnëni vëryënkwëryënkwi vi."

9 «Vële fëgwëko doku hnë wëwati mbëd g'anëka ga më njijëni cosini ale-wo-le soje doku fac ÿa.

10 Ga tëkëk icos vële ryënkwëko nufini doku va, ntiyahnëkëhniwo cosëdëni ntëbini vërekwa vi; bare vëhni fëna ale-wo-le soje doku fac ÿa fo cosiko.

11 Ga tebani, mëhnadëniho

12 ntehnëndëni: “Vëyi vëryokuḡ rëkwahnik. Soḡe wati ryampo fo ndokuḡëni; asosaryëlehnëhni gante cosëruhëfu, fuhnë vële ryuñënak ambër hn'ulav fac ḡa fop ka!”

13 «Bare ahwëhn kaḡ iḡa më ntëkwaka aryampo hnë vëhni: “Lawo, ñoñ dëntantihna. Maḡalakena bi sosi soḡe doku fac ḡa?”

14 Nufëry cos hu ḡa do ayi. Ami nëḡëk sosëwëhni vële rëkwahnik vi gante cosëmi ki.

15 Koda bi liwu gante ñadëfu ka hnapul mën ḡa? Ma kabi kwëhnaḡu anëf soḡe rac bi ḡeḡwaryëruho?”»

16 Do Yesu më nkwënëk: «Koyëna vërëkwa vi yed vëryënkwëryënkwa, do vëryënkwëryënkwa vi yed vërëkwa va.»

Yesu, rarëna ḡa pëyahned icëm dëḡu ḡa g'ibëhn iḡa

17 Yesu Yerusalem njidëho. Më canaryëkëhniwo vërëfal pëhw gë vëhi va do ntehnëhni njasatëndëni:

18 «Nëparyin, gë Yerusalem njiḡen, Ajë Ahn'a njëḡadëniha vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va do vëhni nkwëryëlëḡëni soḡe ndawëhnëniha

19 do njëḡadëniha vële wok vëyena wasëwif. Vërac njafanëḡëniha, ntampëḡëniha tac pakëḡëniha hnë kërëwa. Do hnë fac rarëna hna, mbëhnëḡ vësëm hna.»

Itëy hnëm hni vëhni Sak gë San

20 Awa asëvalu Sebede gë viju vëhi va tëhanihawo Yesu; asëval a më ndëkwëhnëk soḡe tëya Yesu ndemahna.

21 Yesu më tëyëka: «Ye ḡadu?»

Më ntëkwaka: «Maḡëryanëryihni vijë mën vëhi vi ntañani naḡ ucankaf hu hna aryampo g'irëhw hu, aḡëntaḡ a g'irahahn hu.»

22 Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile rëyëḡfun ḡa. Kodun bi asewu ankëlëḡa tëmpah horot nte ḡadëfu seḡu ḡa?»

Më ntëkwaniha: «Kodëḡfun.»

23 Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, ceḡfun nkëlëḡa mën ḡa. Bare gena ami fëhnaḡ soḡe ale lañaḡ g'irëhw mën ma g'irahahn mën, Rëm mën ḡa fëhnaḡ. Vële pëhwëtëhnëk va njëḡad.»

24 Vërëfal pëhw vëḡëntaḡ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë viju Sebede vëhi vërac.

25 Awa Yesu më macëkëhni vëhni fop do ntehnëhni: «Njëtërun vële ye vësankaf ḡuniḡa vi ndëcëtëni ucankaf ntëḡ hni ḡa, do vëryëndah va tufahnëḡëni fanka falëḡ hni fa.

26 Bare tēfēlahna nke koyēna yēbēlan hun. Ale-wo-le ŷad naŷ hnē wūhnē ŷa, tēfēka nke aryokuṅēhn hun,

27 do ale-wo-le ŷad nke aryēnkwēryēnkwa, tēfēka nke aramp hun.

28 Ndampo fo nke soṅe Ajē Ahn'a: yijēna soṅe ndokuṅēhni, bare had aryokuṅēhn vahnē njijēk do njēdahn ntaŷary dēwu ŋa pehētahnēhni vahnē vēyabah.»

Yesu njērēnēdēhēhni vumēp vuki

29 Yesu, ante cahnēdēniho gē vērēfal vēlēwu Seriko ŋa, kore sankaf rēfēlehnēdēhawo.

30 Vumēp vuki lañako tēfary nkaŷ hna, mē nkwēryēni Yesu ryēcēd. Awa pēgwēlehnēni ndekandēni: «Aharan, Aju David, kaŷēhnahnēryiŷi gē fuhnē!»

31 Kore ŷa niradēnihēhniwo ndemēhnani, bare tac nkwēnēniho wadēka ŋa: «Aharan, Aju David, kaŷēhnahnēryiŷi gē fuhnē!»

32 Yesu mē kahnēk, macēkēhni do tēyēhni: «Ye ŷadun linēhnu?»

33 Mē ntēkwaniha: «Aharan, hnundēfu ŷadēfun.»

34 Mē kaŷēhnahnēka gē vēhni do mē ñakēkēhni vinkēr va; taŋ mbokalehn nundēni, do tēfēlehnēndēniha.

21

Yesu tēnkēd Yerusalem hna

1 Ante tēhaniho Yesu gē vērēfal vēlēwu Yerusalem ŋa, tēkēniho ankol Betēfase hna, hn'ikuṅ nte wacik Oliviye. Awa mē payēkēhni vērēfal vēhi haryēnkwa ntehnēhni:

2 «Yiryin hn'ankol nte ye haryēnkwa hun ŋi. Tēkatēlehnēdunēha fali fasēval ga pokik, do fatah fantēwu fa g'umē nkedēni. Pētinhēni ayonēhniwunoŷēhni.

3 Ge ahnē ntehnēku iñē dēkwaryina: “Ahwēhn a valēka.” Tavēderun ayojuni.»

4 Umē nked padahn wanēs wante nēsēko kila ŋa:

5 «Dehnēryinhēni naŷ Siŷo* ŋa: Yēkēryina ahnaŷ hun a gē ŷal hun njijēd hara naŷēnajēdina, hnē fali fasēval kayik, hnē fapali.»☆

6 Awa vērēfal va njiniho do ntini fop ile ntehnēkēhniwo Yesu ŷa.

7 Umē njojēniha fali fa gē fapali fa, tindēnihēhni vacud vantēw hni va, tac Yesu kaya.

8 Vahnē vēyabah ntanēdēniho vacud vantēw hni va nkaŷ hna njitēnd; vēryampo warund ntanēdēni nkaŷ hna. 9 Vēle ryēnkwarekawo do vēle rēfēdēhawo va ndekadēniho:

* 21:5 21.5 *Bulunda Siŷo*: bulunda vē Yerusalem ŷa ye. ☆ 21:5 21.5: Sakari 9.9

«Osana! Aju David, demaryifu! Arabi Ahwëhn a Wënu
 ɲa njëda ale yijëd g'uwac lëwu wa! Cëmbëderu Wën
 hunte sëpëk fop!»[☆]

10 Yesu ga tënkëk Yerusalem hna, bulunda ya fop
 n'enkaniho. Tëyëdëniho: «Mo ga ye ayi asan?»

11 Vële rëfëdëhawo Yesu va më ntëkwani: «Kila le wacik
 Yesu ya ye vë nkol mbë Nasaret, mbë resiyo Galile hna.»

Ida Vëwaf Cery Wën Cankaf

12 Yesu tënkëko selege Cery Wën Cankaf hna do ntahni
 fop vële wafëdëho do lawëdëho hnam va; këfëko watabali
 vëwëcët koryi do gë watinki vëwaf wëfah va.

13 Tac më ntehnëkëhni: «Vikerëh Wën va më lehnëk:
 "Acery mën ɲa, Cery iyëfa macëde",[☆] bare wuhnë sowa
 vële liron!»[☆]

14 Wati rac, vumëp gë vële radëf rëhakawo Yesu Cery
 hna do njërënkëhniwo.

15 Vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharaj sariya
 va, ga nuni viyë vifëmpëhnahnah vile ntiko Yesu va, do ga
 nunihëhniwo fëna vutah va ndekadëniho Cery Wën hna:
 «Osana, cëmbiru Aju David!» më ntavëkëhni d'us.

16 Awa më ntehnëniha Yesu: «Nkwëryëdu bi ile nësëdëni
 ya?»

Më ntëkwakëhni: «Ha. Kobëri karanjëlühna bi wanj
 wanës Vikerëh hna:

«"Nturu hafo la vutah vutoy va gë vumbava va
 cëmbëndënihi."»[☆]

17 Tac Yesu tavëlehnëhni cahn nkol hna nji Betani le
 ndakëko hna.

Atëh nte wok dëwëna

18 Awa, ga pacëk g'acahnëfëd ga, hara Yesu gë Inaw
 mbokajëdëho, më njoka inte.

19 Më nuk atëh nte wacik nuỹ tëfary nkaw hna; më
 tëhak bare yaryef fo tëkatëko. Awa më ntehnëka tēh ɲa:
 «Bokëdila alëw muk!» Tanj tēh ɲa kankëlehn fop.

20 Vëréfal Yesu va, ga nuni watac, pëmpëhnahnëkëhniwo.
 Më tēyëniha: «Hak kankahnëk an'atëh tanj aki?»

21 Më ntëkwakëhni: «Toña ya fëyadëmu: ge kwëhnarun
 kwëtahn do ge gwajëlehnadiluhna, kodun aliwu ile libuha
 atëh ɲi. Kodun dënk alehnuna inj kuɲ: "Matëry ani, ayi
 alëba wov hna", do rac ntiyad.

22 Ge kwëhnarun kwëtahn inja nuỹadun le-wo-le rëyërun
 hn'iyëfa hna.»

Itëy soɲe fanka Yesu

☆ 21:9 21:9: Wahnëw 118.26 ☆ 21:13 21:13: Esayi 56.7 ☆ 21:13 21:13:
 Seremi 7.11 ☆ 21:16 21:16: Wahnëw 8.2

23 Tac Yesu tēnkēko selele Cery Wēn Cankaf hna pēgwēlehn karanjēndēhni vahnē va; vēsankaf vēsēna wasadēha va gē vicēr bulunda wasēwif va mē tēhaniha tēyēniha: «Gē injēhne fanka ntīdu vēyin? Mo lehnēki alind?»

24 Mē ntēkwakēhni: «Ami fēna tēyēdēmu iñē ryampo. Dēkwaryino, tac, pēyadēmu fanka fale lihahnēdēfu vēyin va.»

25 Mo fayikawo San njaryēnd? Wēnu ŋa bi ma vahnē va yeho?»

Pēgwēniho nkwajēlēdēni vēhni fo ntehnēndēni: «Ge ntēkwayinēk: “Wēnu ŋa fayikawo”, tēyēdēhēfu bi soŋe ye woyinēk kwētahnīlēnahna?»

26 Bare ge ntehninēk: “Vahnē va fayikawo”, tēfēka ntakēfu gē kore yi, kabi vēhni fop kwētahnēniho San kila yeho.»

27 Awa mē ntēkwaniha Yesu: «Yētēlēfuhna.»

Awa, mē ntehnēkēhni: «Pēyadīluhna, ami fēna, gē fanka fale lihahnēdēfu vēyin va.»

Uhnēs uryindaryindan soŋe rēm hwēhn vutah vucan vuki

28 Yesu mē mbok ntehnēk: «Ye hnaharun gē waŋi? Nkeho asan ale hwēhnakēhniwo vutah vucan vuki. Mē tēyēka fandēnkwēryēnkwa fa ntehna: “Ajē mēn, yirye dol aryokuŋi kaŋ hna.”

29 «Mē ntēkwaka: “Hali, ñada yiwu.” Bare, ga mbiyēk toye, nkwēcētēko nahan dēwu ŋa do nji g'ikaŋ.

30 «Rēm ŋa mē mbok tēyēka koyēna fo aju aŷēntaŵ a. Arac mē ntēkwak: “Awa, apa, njidēfu”, bare yilohna.

31 «Awa tēyēdēmu: Mo lik hnē vēyi ile ñad rēm hni ŋa?»

Mē ntēkwaniha: «Aryēnkwēryēnkwa aŷi ye.»

Awa Yesu mē ntehnēkēhni: «Toña ŋa fēyadēmu: vērēf ŷatētanke va gē vēsēval vēle wafēd vankaf vantēw hni va vēhni ryēnkwēndēhu hnē Inaŵ Wēn hna.

32 Ntehnēdēmu waŋi kabi San Ayary a njijēko tufu nkaŵ catah ŋa do kwētahnēlunahna; bare vērēf ŷatētanke va gē vēsēval vēle wafēd vankaf vantēw hni va kwētahnēnihawo. Do la gante nurun watac ka gwēcētēluhna vankeya hun va ahwētahnahnuna.»

Uhnēs uryindaryindan soŋe vēyam vēyapah

33 Yesu mē mbok ntehnēk: «Nēparyin uhnēs uryindaryindan haŵary: Nkeho asan ale fēlēko kaŋ waresen. Mē keceyēk do nkab hatēh ŋwēyēhnahnēnde waresen wā do pēl ide nte rēkēde njawāhnēnde kaŋ iŋa. Tac, mē kwētahnēnkēhni kaŋ iŋa vēyam njilehn uyas. 34 Wati nte

mbarëpëde uhnëda ɲa, më payëkëhni vëryokuɲ vëlëwu va vëyam hna soɲe njëdaniha sah lëwu ɣa.

³⁵ «Awa vëyam va më pëlanihëhni vëryokuɲ ahwëhn kaɣ va, ndafëniha aryampo, aɣëntaŋ a ndaŋëniha, ararëna ɣa ntutëniha gë wëraka.

³⁶ Ahwëhn kaɣ iɲa më mbok payëkëhni vëhaŋwary ntëbini vële ryënkweko njini va, bare vëyam va koyëna fo mboko ntinihëhni.

³⁷ Awa më payëka aju ɣa dënk ntehna: “Kwëhnađëni untënah g'ajë mën aɣi!”

³⁸ «Bare vëyam va, ga nuniha ajë ahwëhn kaɣ iɲa, më ntehnëläni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndaŋina, tac kaɣ iɲi fuhnë hwëhnëdën!”

³⁹ Awa umë pëlaniha, canëniha kaɣ hna ndaŋëlehnëniha.»

⁴⁰ Tac Yesu më tëyëkëhni: «Ge ahwëhn kaɣ iɲa mbokajëk, hak ntidëhëhni vëyi vëyam?»

⁴¹ Më ntëkwaniha: «Ndaŋëhnedëhëhni idaŋ meh vëyi vëyam vëyapah do njëdahni kaɣ iɲa vëhaŋwary vële rëkëd njëdandëniha sah lëwu ɣa hnë wati le-wo-le mbarëpëdëni hna.»

⁴² Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Kobëri karanjëluhna bi ile nësëk Vikerëh vi?

«“Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery va vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ɲa cery ntëwu ɲa fop. Ahwëhn a lik umë do nkwamëk d'us njëki!”»☆

⁴³ Tac më nkwënëk: «Soɲe rac pëyađëmu: Naŋ Wënu ɲa tebëdërun, njëd'ayini bulunda le linëndëha d'oku fërën.

[⁴⁴ Ale-wo-le yod hn'iɲi taka ɣa nihëd taɲ; bare ge taka ɲi ahnë njohahnëk, ɲwëyëhnedëha nke ivëd fo.]»

⁴⁵ Vësankaf vësëna wasađëha va gë wafarise wã nkwëryëniho wahnës wađindaryindan Yesu wã do njëtëniho vëhni ntehnëd.

⁴⁶ Awa më njëkëlehnadëni fere pëlahnëniha, bare ntakekëhniwo gë kore ɣa kabi kila ntinihawo.

22

Uhnës uryindaryindan soɲe roka iñël

¹ Yesu gë wahnës wađindaryindan mboko nësëhnëndëhni vële hnëpađëhawo va ntehnatënd:

² «Wëlin ile mëntëläni Inaŋ ambin ɲa: Ahnaŋ Asankaf nègehnëko roka iñël aju.

³ Më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va njini macinihëhni vële fayehnik roka va, bare vëyadilohna njijëni.

⁴ «Më mbok payëkëhni kat vëryokuŋ vëhaŋwary njini ntehnënihëhni vële fayehnik va: “Wëli ile ntehnëk Ahnaŋ a: “Tame roka ŋa puhnayik, vacët mën wuhniryah ŋa ryawik. Yijën roka inël ŋa. Fop puhnayik!’ ”

⁵ «Bare vële fayehniko va vëhnëpalëhniwohna vëfayik va; njilehnëni wëbal wadëw hni, vëryampo kaŋ dëw hni, vëhaŋwary igwaf dëw hni.

⁶ Vëyëntaŋ va më pëlanihëhni vëryokuŋ Ahnaŋ a ntinihëhni këm fo do ndawënihëhni.

⁷ Awa Ahnaŋ a më ntavëka dus; më payëkëhni wasofadë walëwu ŋa njini ndawënihëhni vëyi vëryaŋ vahnë do pëdëni nkol dëw hni ŋa.

⁸ Tac më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va: “Roka inël ŋa puhnayik, bare vële fayehnik va tëfëlëhniha tokëni.

⁹ Awa yiryin gë vankaŋ awaciwuni vële fankëlëdun va fop njijëni roka ŋa.”

¹⁰ Vëryokuŋ va më njini gë vankaŋ macinihëhni fop vële pankëlëdëniho va, vëli wëh gë vëli fërën per; koyëna acery nte rokande roka inël ŋa pëbëlehnëni vahnë va.

¹¹ «Ahnaŋ a, ga tënkëk njëkëhni vële yijëk roka va, nuka asan ale wok diyana viyi ambënt.

¹² Më tëyëka: “Lawo, soŋe ye rënkiru ani viyi ambënt këm?” Bare asan a ñoñ kodilohna ntëkwa.

¹³ «Awa Ahnaŋ a më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va: “Ñabëryina wëbák ŋi gë wapary ŋi do aloŋuna g'ipër, gë umëhwëry. Hnam rëkëd kond do cemëlehnand wabeñ ŋi.”»

¹⁴ Yesu më nkwënëk: «Vëyaŋbah macini, bare vëyaŋbëna vële rëhnayik va.»

Soŋe icosahn ŋatëtanke

¹⁵ Ga mbiyëk toyë wafarise wëryampo njilehnëni mbarëlëni nësëlëni gante ntidëni pëlahnëniha Yesu gë wanës wadëwu ŋa dënk.

¹⁶ Më payënihëhni vërëfal vëlëw hni vëryampo do gë vëryaŋ vële nkeniho gë Erođ va njini ntehnëniha Yesu: «Aharan, njëtëbun catëru. Toña ye karaŋëduhëhni vahnë va nkaŋ Wënu ŋa; dakëlihna gë le nahadëni vëyëntaŋ do dëbëndëlehnëdilihëhniha vahnë va.

¹⁷ Awa pëyaryifu ile hnaharu: sariya fu ŋa maŋwëryak bi ma maŋwëryana cosi ŋatëtanke ŋa asankaf a, Sesar?»

¹⁸ Bare Yesu njëtëko nahan meh dëw hni ŋa, më ntehnëkëhni: «Wuhnë, vëroka vahnë, soŋe ye rëndëndunëho urënd?»

19 Tufëryino koryi le sosande ýatëtanke ýa.» Më tufëniha uýec koryi. 20 Më tÿyëkëhni: «Yëka mo g'uwac mo liyik koryi li?»

21 Më ntëkwani: «Cesar ye.»

Më ntehnëkëhni: «Awa cosëryina Sesar ile kwëhnëk ýa, do Wënu ña fëna ile kwëhnëk ýa.»

22 Ga nkwëryëni inji dëkwa, pëmpëhnahnëhnëkëhniwo. Tac tavëlehnëniha Yesu njilehnëni.

Soñe ibëhn vësëm

23 Hnë fac rac fo, wasaduse wëryampo rëhakawo Yesu. (Vëhni hnësëdfëho vësëm va vëvëhnëdfina.) Më ntehnëniha:

24 «Aharaj, gena bi Moyis nësëko: “Ge asan ýëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëdfëha asëval a soñe nagëhnahna acëru vutah.”

25 Awa ýal fu hna nkeniho vësan mbëdf gë vëhi vële vankëk rëm gë hnëm. Aryënkwyënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah do tavarya koyëna asëvalu ýa aheryu.

26 Ahigëna ýa fëna koyëna nkehawo, tac ararëna ýa do gë fop mbëdf gë vëhi va.

27 Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

28 Awa, ge vësëm va mbëhnëni, mo yed asan aýi asëval hnë vëyi vësan mbëdf gë vëhi vi, kabi vëhni fop ñëlënihawo?»

29 Yesu më ntëkwakëhni: «Wëhnë mpaýëmpaýadëhu kabi yëtëluhna Vikerëh va gë fanka Wënu ña.

30 Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdfina ñëlëläni, bare had wamëleka nkedëni ambin hna.

31 Kobëri karajëluhna bi, ile ntehnëku Wën soñe ibëhn vësëm ña? Umë lehnëk:

32 “Wën Abëraham ña yebu gë Wën Isak do gë Wën Sakob.”» Yesu më nkwënëk: «Wënu ña, gena Wën vësëm, Wën vële wok vësëmëna ye.»*

33 Vële hnëpadëhawo va fop pëmpëhnahnëkëhniwo gë sifa karëña nte karajëdfëhëhniwo ña.

Akwëdfa ante ýak yabëka nafa

34 Ante kamahnëniho wafarise wã Yesu ndënëkëhni wasaduse wã, mbarëniho.

35 Aharaj sariya aryampo hnë vëhni ñadëho tëndëhna urënd; awa më tëhaka do tÿya:

36 «Aharaj, añëhne kwëdfa ýak hnëfak sariya hna fop?»

* 22:32 22.32: Icahn 3.6

³⁷ Yesu më ntëkwaka: «“Ŋahnëryehna Ahwëhn a Wëñ hu ɲa gë sakahn hu fop, g'intaŵary hu ɲa fop, gë hakili hu ŷa fop.”[☆]

³⁸ Anɲi ye ante hnaŷëk do ŷak yabëka nafa ɲa.

³⁹ Do wëli kigëna ɲa, ante këñëlahnëni gë ndënkwëryënkw ɲa: “Ŋahnëryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.”

⁴⁰ Sariya Moyis ŷa fop gë wade karanjëdëñihëhniwo vahnë wakila ɲa fop hnë vaɲi vakwëdä vaki nke.»

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Wafarise ŵa ga mbarëni, Yesu më tÿëkëhni:

⁴² «Ye hnaharun soɲe Arëhnayik a? Aju mo ye?»

Më ntëkwaniha: «Aju David ye.»

⁴³ Më tÿëkëhni: «Awa soɲe ye David, ante nësehnëkawo Iyir Ipacah ɲa, macëkawo “Ahwëhn” ntehn:

⁴⁴ «“Ahwëhn a Wëñu ɲa umë lehnëkawo Ahwëhn mën a: yij alaña g'irëhw mën, hafo hale këfëdëfuhëhni vële ŷewëki va haryënkwa hu.”[☆]

⁴⁵ «Ge David “Ahwëhn” macëka, awa hak kof Arëhnayik nke aju David?»

⁴⁶ Awa wafarise warac, wëla aryampo hnë vëhni kolëlohna ntëkwahna iñë do, tëk pëgw hnë fac rac, ahnë bokëlohna ndëk tÿëya iñë.

23

Soɲe vëharanɲ sariya va gë wafarise ŵa

¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni kore ŷa fop gë vëřëfal vëlēwu va:

² «Vëharanɲ sariya Moyis va gë wafarise ŵa ye vëyabahn sariya va.

³ Awa tÿëka aŵawëhnuni do aliwu ile ntehnëdëñihu ŷa fop; bare ant'alindu ile ntidëni ŷa, kabi vëlidina ile nësëhnëdëñihu ŷa.

⁴ Waryib walënah, walakah ndibi mbarëpëdëni, do ndibëndëdëñihëhni vahnë va; bare vëhni dënk ñoñ vëlidina ndemahnëñihëhni.

⁵ «Ile ntidëni ŷa fop, nuhahnëñihëhni vahnë va ntidëni. Yëkëryin gante naŷëk ka Wanës Wëñ wante ñëbadëni wayëka hna gë wahnil hna! Yëkëryin fëna gante njaryëk ka ŷaŵar yale rëfëde wacëmët viŷi vilëw hni soɲe tufëhnahnëndëni kahnëndani soɲe Wëñu ɲa! ⁶ Ñadëni daña hnë wëlaña walënah hna hn'ile tokëde roka sankaf hna do ñadëni fëna wëlaña wale rëkëde nuhahnëndëni vacaliɲa hna;

⁷ ñadëni nkaÿëndeni g'untënah waÿëŵa bulunda hna do macëndeni "Aharan Asankaf".

⁸ «Bare ŵuhnë, ant'aliwu aŵacëndewu "Aharan Asankaf", kabi hnënk yerun ŵuhnë fop do Aharan Asankaf aryampo fo hwëhnarun.

⁹ Ant'aŵacuna ahnë hnë ŵuhnë "Apa", kabi aryampo fo ye Rëmun ÿa, umë ye g'ambin.

¹⁰ Ant'aliwu fëna aŵacëndewu "Aharan", kabi Aharan aryampo fo hwëhnarun, umë ye Arëhnayik a.

¹¹ Ale ÿak hnaÿëk hnë ŵuhnë ÿa rëfëka nke aryokuÿëhn hun a.

¹² Ale hnaÿënaka mbanëde, bare ale vanaka naÿënëde.»

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni vēharan sariya va gë wafarise ŵa: «Meku ŵuhnë, vēroka vahnë! Pidëntunëhëhni rënka Naŵ ambin űa vahnë va; tēnkëdiluhna ŵuhnë do tavëdilunëhniha tēnkëni vēle űad va.

¹⁴ [Meku ŵuhnë, vēharan sariya vi gë wafarise ŵi, vēroka vahnë! Nufëndunëhëhni vēsëval vēle cëmaryëk vēsan va, vēsay, ile kwëhnani űa fop do fëna njëfadun iyëfa yaryah ntehnani catërun. Soűe umë ye ŵuhnë hitiűënde kiti le űak yapëk űa!]

¹⁵ «Meku ŵuhnë, vēharan sariya vi gë wafarise ŵi, vēroka vahnë! Njasëlehnëdun gante-wo-gante nkal li gë walant li ahnuÿahnënduna aryampo ale hwëtahnëku, do ge nuÿarunëha ntidunëha tëfa tēnk gë janáma hafo ntëbu ŵuhnë wahwënta wahi.

¹⁶ «Meku ŵuhnë, vumëp vunte hahëd vahnë! Ntehnëdun: "Ge ahnë ntëkahnëk Cery Wën Cankaf űa, umë gena ñoñ; bare ge sanu vē Cery Wën Cankaf űi ntëkahnëk, tëfëka nti ile ntehnëk űa."

¹⁷ Nēnkwërun do mëpërun! Sanu űi gë Cery Wën Cankaf nte sēvēndanëk sanu űi, ye űak yabëka nafa űa?

¹⁸ Ntehnëdun fëna: "Ge ntëkahnëk mahëhnu hn'ile cënade sadëha hna, umë gena tana; bare ge ile sēnahnik űa ntëkahnëk, tëfëka nti ile ntëkëk űa."

¹⁹ Vumëp yerun! Ye űak nëfak: sadëha űa ma hn'ile cënayik sadëha hna ile sēvēndanëdëha űa?

²⁰ Yëtëryin iÿin: ale lëkahnëk hn'ile cënade sadëha hna, ntëkahnëk fop vile ye hnam va.

²¹ Ale lëkahnëk Cery Wën Cankaf űa, ntëkahnëk Cery Wën Cankaf űa gë Wënu űa per.

²² Ale lëkahnëk ambin űa, ntëkahnëk tinki Wënu űa gë Wënu űa per.

²³ «Meku ŵuhnë, vēharan sariya vi gë wafarise ŵi, vēroka vahnë! Njëfadunëha Wënu űa űëűa hwëhn pëhwo ile varëpërun űa, hafo gë sifa yaryef yale-wo-yale

rokēde ŷa fop, bare mawēndiluhna ile ŷak hnēfak sariya hna, gante nke usatah gē kaŷēhnahn do g'ikwētahn ŷa. Umē ye ile rēfakēha aliwu ŷa, hara dēnkwēluhna fēna yēdahn ŷēŷa hwēhn pēhw-wo ile varēpēdun ŷa.

²⁴ Vumēp vunte hahēd vahnē! Tarēdun ile sedun ŷa alihētahnuna fanku, bare kohnēdunēha yonkomb!

²⁵ «Meku ŷuhnē, vēharan sariya vi gē wafarise ŷi, vēroka vahnē! Pēr hna vahnē vēfērēn yerun bare bambery, ule fēbēku g'iŷa idēb vahnē. Ile lidun ŷa nke had ahnē ale facēnēd hamēhni fo nkēlēŷa ŷa gē humpan uŷa do nko tonk bambery ŷa.

²⁶ Farise wēpah! Pacēnēryin bambery ankēlēŷa ŷa tac pēr iŷa fēna pacēd.

²⁷ «Meku ŷuhnē, vēharan sariya vi gē wafarise ŷi, vēroka vahnē! Gē wayag wale yerēnik liyak had nkwamēk pēr iŷa mēntēlērēn, bare bambery ŷa waŷēc vēsēm fēbēk do gē sifa viyēlah-wo.

²⁸ Koyēna nkehu ŷuhnē fēna pēr iŷa, tufēhnadun catērēn, bare bambery ŷa vēroka vahnē yerun do dēnēnēluhna sariya ŷa.

²⁹ «Meku ŷuhnē, vēharan sariya vi gē wafarise ŷi, vēroka vahnē! Mbēryēndunēhēhni wakila ŷa wayag walēŷēri ŷa, gwamēnēndunēhēhni vēle satēk va wayag walēŷ hni ŷa,

³⁰ do ntehnēdun: “Ge wati vacērakēlo hu ŷa yentahnēkēndebunēho demakēndilēfunihna ndawēnihēhni wakila ŷa.”

³¹ Koyēna, njavētērēn ŷuhnē dēnk vutah vēle ryawēkēhni wakila ŷa yerun.

³² Awa tēfēryin soŷe afuhnawu ile pēgwēniho warēmun ŷa!

³³ «Walēn yerun, pēbēku wanto ŷa, hak ŷadun ahehawu hara dabiluhna gē janāma fac kiti hna?

³⁴ Soŷe umē pēyadēmu, caŷētēhni dēmuni wakila do vēyēt do gē vēharan paryi. Ndaŷēdunēhēhni vēryampo, vēyēntaŷ va afakuni hnē wakērēwa, do ntampēdunēhēhni vēhawary kat vacaliŷa hun hna do rēkēdun arēfēlehnēnduni hnē wahnaŷ hna fop.

³⁵ Koyēna ŷuhnē cosēd Wēnu ŷa soŷe ile ndawīni vahnē vēle wok vēlina ŷeh va tēk pēgw idaw Abel hna hafo vēhni Sakari hna, aju Barasi, ale ryawērēn yēbēlan ŷēŷa sēvah hna g'ile cēnade sadēha ŷa.

³⁶ Toŷa ŷa fēyadēmu: Wēnu ŷa piniŷēdēhēhni vahnē vēvē dol va soŷe waŷi fop!»

³⁷ Yesu më mbok ntehnëhni: «Wuhnë vëvë Yerusalem vi, wuhnë vële ryawëdëhëhni wakila, ndawëdfunëhëhni gë wëraka vële payëhnikuni Wënu va! Gante ñadëfuho d'us varëpu ñarël mën had cale nte varëpëkëhni vutahu hnë vampawë vantëwu, bare mawëluhna!

³⁸ Awa wëli, Wënu ña tavëd cery hun ña.

³⁹ Ha, pëyadëmu bokëdiluhna ahnuwuno hafo wati nte ntehnëdun: "Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëda ale yijëd g'uwëac lëwu wëa!"»

24

Yesu inih Cery Wën Cankaf ña pëyahned

¹ Yesu cahnëko Cery Wën Cankaf hna do, ante njidëho ña, vëréfal vëlëwu va më tëhaniha soje tufahnëniha vacery vante yeho caharab selele Cery Wën Cankaf hna.

² Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Nurun iyin fop? Toña ña fëyadëmu: la itaka ñampo godina tinda hnani hn'iñëntawë; fop nihëde.»

Ile yed tëkahnind wapuya duniya

³ Ga ndëcëk watac, Yesu hn'ikuñ Oliviye hna njiko ntañako. Vëréfal vëlëwu va më tëhaniha do tëyëniha: «Guve ntiyad wani, do ile yed dahëse iboka hu ña do gë wapuya duniya ña?»

⁴ Më ntëkwakëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!

⁵ Vahnë vëyabah njijëdëni mëceni uwac mën wë do ntehnëdëni: "Arëhnayik a yebu!" do tokañënihëhni vahnë vëyabah.

⁶ Nkwëryëdun ga mëtëde ñarël hun do gë wakasëk soje wamët wabë ñawët ña. Antë ntaku: watac afo ntiya, bare gedina ten wapuya iyi duniya.

⁷ Bulunda rëkëd mëtëndëni gë bulunda yëntawë, do ahnañ pëgwëdëha ahnañ aýëntawë; nkef ñënka nkal hnë waresiyo wayabah, do g'inte ña.

⁸ Nkef had lav donk hnag ryënkwëryënk.

⁹ «Hnë wati rac, vahnë va mbërehnëdënihu do ndawëdënihu. Wabulunda ña fop ñewëdënihu soje lëmën.

¹⁰ Vëyabah tavëdëni kwëtahn inja; rëkëd tokalëndëni do ñewëlëdëni.

¹¹ Wakila vëwër vëyabah sahnëd do tokañënihëhni vahnë vëyabah.

¹² Wameh ña campëd hafo inä vahnë vëyabah godina.

¹³ Bare ale yawënañ hafo pu ña, Wënu ña pehëtëdëha.

14 Wanës Wakasëk Nawñ inji pëyahñeđe đuniŷa li fop, wabulunda ŋa fop nkwëryeđëni. Tac tëkid wapuya đuniŷa ŋa.»

Ambër cankaŋ

15 Yesu më mbok ntehnëk: «Fac ŷa tëkid hn'ile nuđun ŷëwa sëvah hna le wăcëđe "Iñë hayah đëcët ŷa" le nësëđëho kila le wăciko Daniyel ŷa. Arabi ale haraŋeđa nkwërye đus waŋi!

16 Awa vële yed Yude va tëfëđëha nkaryëni gë wahuŋ:

17 ale yed yaŋ cery ntëwu ŋa, tëfëlahna cëli njij nuf viŷë vilëwu va bambery ani gë nkaryahnënd;

18 do ale ye hn'ikaŷ ŋa tëfëlahna mënc gë ŷalu soŋe njoj cud cankaŋ ntëwu ŋa.

19 Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëđëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac!

20 Yëfaryina Wënu ŋa soŋe ant'aryu hnë wafac wale tëvëđ gë fanka ma hnë fac ntawëla hna!

21 Hnë wati rac njaβëđ đus ambër ŋa, ntëbi vante yeho koβëri nte pëgwëko đuniŷa hafo gaki ŋi, do bokëđina nke muk sifa mbër tac.

22 Ge Wënu ŋa pëhna këndilohna ŋaŷët waŷi wafac, ahnë gokëndina. Bare ŋaŷëtëđ soŋe vahnë vële tëhna k va.

23 Awa ge ahnë ntehnëku: "Yëkëryina, Arëhna yik a ani nke!" ma: "Hnani nke!" nt'aŷawu,

24 kafi vële wok vëyena vërëhna yik paryi gë wakila paryi sahnëđ. Tëkëđ ntindëni vifëmpëhna hna visankaŋ gë wëdahëse wacankaŋ tokahnënihëhni vahnë va, hafo tokaryënihëhni la vële tëhna k Wën va, ge kokënd nke.

25 Nëparyin! Pëyamu koβëri fo.

26 «Awa ge ntehnirun: "Yëkëryin, Arëhna yik a wula hna nke!" nt'ayiwu. Ma ge ntehnirun: "Yëkëryin, hnani coŷak!" nt'aŷawu.

27 Itëk Ajë Ahn'a nkeđ had mbilëbilëk ambin hn'ani penëlehn đuniŷa ŷi fop.

28 Hnë le nke ibël hna, hnam mbarëpëlëđëni wahuy ŷa.»

Iboka Ajë Ahn'a

29 Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ndëcëk wafac ambër atac, ulav ŷa kuyëđ taŋ, tac lepera ŷa bokëđina ntanc, wahol ŷa njojëđ do fanka favë g'ambin fa ñënkađ.*

30 «Awa, dahëse Ajë Ahn'a cahnëđ ambin hna; bulunda vahnë vëvë nkal vi fop njahnađëni, nuđëniha Ajë Ahn'a ga tëkid vëŋar hna mati g'ambin gë fanka do gë icëmb cankaŋ.

* 24:29 24.29: Esayi 13.10; 34.4

31 Lënkw sankaf ÿa ntënkwëde do payëdëhëhni wamëleka wadëwu ña hnë vacape vanah vambë nkal vi, mbarëpidënihëhni vële tëhna va.»

Mëntëndëlehn g'atëh anuÿ

32 «Gwëryëryin ile karanëd anuÿ ñi: ge tøk nëp tun njëtëdun wati hasëk ÿa tëhajëk.

33 Ndampo fo nke, ge nurun vëÿin fop, yëtëryin wati iboka Ajë Ahn'a tëhajëk, bëÿëdina ntiyad.

34 Toña ÿa fëyadëmu: ÿi yamani dëcëdina hara diyana vëÿin fop.

35 Ambin ñi g'inkal inji ndëcëd, bare wanës mën ñi dëcëdina muk.»

Ahnë yëtëna wati wapuya duniÿa ÿa

36 «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyad vëÿin ÿa, la wamëleka waß g'ambin ñi gë Aj'a dënk vëyëtëna; Rëm ÿa fo yëtëk.

37 Fac ile njihahnid Ajë Ahn'a nkeð had gë yamani rëm fu sankaf, Nowe, ka.

38 Wati rac, tëkahnindo uÿac sankaf ÿa, vahnë va tokëdëniho do cedëniho, ñëlëledëniho do njëdahnëdënihëhniwo vëryag hni va ñëlini, hafo fac le tënkahnëko Nowe hnë sisikulu hna;

39 ñoñ vëyëtalohna hafo uÿac sankaf ÿa tëki do njokëhniwo vëhni fop. Vahnë va koyëna mbokëd ntindëni ante njijëd Ajë Ahn'a.

40 Wati rac, vësan vëhi yed kaÿ hna: njodëha aryampo do tava aÿëntaÿ a.

41 Vësëval vëhi rëkëd ndawëndëni ryëwa: njodëha aryampo do tava aÿëntaÿ a.

42 «Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi iÿëhne fac njijëd Ahwëhn hun a.

43 Yëtëryin dus wañi: ge ahwëhn tere ÿa njëtakënd wati le njijëd g'umëd ga ale ÿa, ðakakëndina wakwëd do tavakëndilahna tënk tere lëwu hna.

44 Soñe umë ye, pëhwëtaryin ÿuhnë fëna, kabi Ajë Ahn'a tëkid hnë wati le worun nahaluhna.»

Aryokuñ ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

45 Yesu më mbok ntehnëk: «Mo ga ye aryokuñ ale hahnëndak do ritëk a? Umë ye ale hwëtehnikëhni vëryokuñëntaÿu va fop ntehni: “Yëdaryindëhni vëryokuñënta hu vi roka ÿa hnë wati le rëfëka hna.”

46 Nëfaka aÿi aryokuñ ge ahwëhn tere ÿa mëncik do tëkata ga ntid ðoku lëwu ÿa!

47 Toña ŷa fëyadëmu: ahwëhn tere ŷa kwëtehnañdëha hnapul lëwu ŷa fop.

48 Bare ge aryokuŋ aweh ye, ntehnad ahwëhn tere ŷa mëncënkajëdina,

49 do pëgwëlehn ndafëndëhni vëryokuŋëntawu va do tokëlahnëndëni, celahnëndëni gë vëryëw!

50 Awa ahwëhn tere ŷa mëncid hnë fac le nkok yëkadilahna aryokuŋ arac, hnë wati le nkok yëtëna;

51 ndafëdëha ðaf ntavah gante ntidëni vële hnësëd ile nkoni walidina ŷa, hn'ile kofe do cemëlehnade wabeñ hna.»

25

Uhnës uryindaryindan soje vëryag pëhw

1 Yesu më mbok ntehn: «Awa Inawñ ambin ŋa g'iŷi uhnës uryindaryindan mëntëlëdëni: vëryag pëhw nufëni walampu walëw hni cahnëni kacahnëniha ale ŷëlëd. ² Hnë vërac, imbëd nënkweniho do imbëd titëni.

3 Vëhnënkwah va njonih walampu walëw hni wã, bare vëfehnalohna wagu* ŋa.

4 Bare vëritah va njoyaniho walampu gë wasëleku wagu ŋa pehnani.

5 Awa ale ŷëlëd a ndëcajëdëhawo; vëryag va më njokëhni wakwëd ndakëlehnëni.

6 «Ante ndëcak ŋa, më wëryik wafeka: “He wñhnë! Ale ŷëlëd a nkejëk! Cahnëryin ahacawuna!”

7 «Awa vëryag pëhw va nëgalehnëni pëgwëni pëhwëtëndëni walampu walëw hni wã.

8 Vëhnënkwah va më tëyënihëhni vëritah va: “Yëdëryinëfu wagu hun ŷi, kabi walampu walëw fu wï ðipiŋa nke!”

9 «Vëritah va më ntëkwanihëhni: “Hali, kabi gedilëfuhna gwër fuhnë fop. Yiryin alëwaju gë wëwaf.”

10 «Awa, vëhnënkwah va njilehnëni ntëwajëni wagu ŋa. Hnë wati rac tëkiko ale ŷëlëd a. Imbëd vële fëhwëtako va tënkëntëlehnini g'umë cery nte ñëland hna cëdëlehn renka ŷa.

11 «Ga mbiŷëk, vëryag vëŷëntawñ va tëkiniho do ndekandëni: “Ahwëhn, Ahwëhn, pidëtëndifu!”

12 «Bare ahwëhn a më ntëkwakëhni: “Toña ŷa fëyadëmu, yëtëluhna.”»

13 Yesu, më nkwënëk: «Awa kwëtëryin hakili, kabi yëtëluhna fac ŷa gë wati le mbokahnið Ajë Ahn'a.»

* 25:3 25.3 Wagu: Kobëri ŋa wagu atëh oliv ŋa rawëdëho walampu hna.

Uhnēs uryindaryindan soje vëryokuŋ vërar

14 Yesu më mbok ntehnëk: «Inaŵ Wënu ŋa g'iŷi uhnēs uryindaryindan mëntëlëni kat: asan ñad ŋi uyas do macëdëhëhni vëryokuŋ vëlëwu va, kwëtehnahnëhni hnapul lëwu ŷa.

15 Aryampo waŋëc sanu wakeme mbëd njëd'akawo, aŷëntaŵ a wakeme waki, ararëna ŷa keme, ale-wo-le ile mëkëd ndokuŋahn ŷa. Tac njilehn g'uyas.

16 Aryokuŋ ale yëd'ayiko waŋëc sanu wakeme mbëd ŷa njilehn taŋ nkwaŋahnënd igwaf koryi rac do nuŷa waŋëc sanu wakeme mbëd wakaŵary.

17 Ale yëd'ayiko waŋëc wakeme waki ŷa fëna koyëna ntiko do nuŷa waŋëc wakeme waki wakaŵary.

18 Bare ale yëd'ayiko waŋëc keme ŷa, njiko nkab mbañ hnam koryi rac.

19 «Ga mbiŷëk, ale ndokuŋëhnëdëniho vëŷi vëryokuŋ a mënciko, më tëyëkëhni pëyaniha soje koryi le kwëtehnahnëkëhniwo ŷa.

20 Ale yëd'ayiko waŋëc sanu wakeme mbëd ŷa, më tëhajëk do tufaŋ waŋëc wakeme mbëd wañëntaŵ ŋa ntehn: «Ahwëhn tere waŋëc wakeme mbëd yëdaruhoŵo. Nuŷabu waŋëc wakeme mbëd wakaŵary: wëli.»

21 «Arac më ntehnëka: “Njivëk, aryokuŋ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viŷë viroy hna, soje umë kwëtehnandëmi viyabah va. Yij cehëli hnatah mën wã!”

22 «Tac aryokuŋ ale yëd'ayiko waŋëc wakeme waki ŷa tëhagiko do ntehn: «Ahwëhn tere, waŋëc wakeme waki yëdaruhoŵo. Nuŷabu wakeme waki wañëntaŵ: wëli.»

23 «Arac më ntehnëka: “Aryokuŋ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viŷë viroy hna, soje umë kwëtehnandëmi viyabah va. Yij cehëli hnatah mën wã!”

24 «Rëkwa ŷa, aryokuŋ ale yëd'ayiko waŋëc keme ŷa më tëhagik do ntehn: «Ahwëhn tere, njëtëbuho asan ayapah yeru: kácëdu hn'ile nkoru nađëlihna, mbarëpëdu hn'ile nkoru pahnëlihna ñoñ.

25 Ntakëkoŵo gë wëjë, më yibu vaŋu koryi hu ŷa. Wëli ile hwëhnëru ŷa.»

26 «Arac më ntëkwaka: “Aryokuŋ aŵeh yeru do këmaru! Njëtëruho kacëdëfu hn'ile nkobu nađëla, mbarëpëdëfu hn'ile nkobu pahnëla ñoñ?

27 Awa tëfëkawo ahwët koryi mën ŷa hnë bank. Ge mëncibu kokëndëbu wënëhniŵ ge mbidëfu.” Tac më ntehnëkëhni vële nkeniho va:

28 “Tëbëryina waŋëc sanu keme ŋi do ayëd'awuna ale hwëhnak waŋëc wëli ŷi.

29 Koyëna nke, ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëde uyët wã, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ýa, tebëde la ile njëtëk ýa.†

30 Ge aýi fufafu ye, donjeryina g'ipër hn'umëhwëry hna, hn'ile kode do cemëlehnade wabeñ hna.”»

Ikitij tëkwa

31 Yesu më mbok ntehnëk: «Ge Ajë Ahn'a njijëk had ahnañ hnë icëmb dëwu hna gë wamëleka ña fop, ntañad hnë tinki Naw' dëwu hna.

32 Fop wabulunda wabë nkal ñi mbarëpëlëdëni haryënkwa lëwu do pitëndëlendëhëhni vahnë va gante pitëndëlendëhëhni ahery wape g'uhnankal ki;

33 G'irëhw lëwu kwëtëdëhëhni vësatah va, vëwen va g'irahahn.

34 «Awa ahnañ a ntehnëdëhëhni vële yed' g'irëhw lëwu va: “Yijën, wuhnë vële ndëwanëk Rëm mën vi! Kwëhnëryin Naw' nte pëhwëtëhnëkuno kobëri ante ntidëho duniya ña!

35 Ndëwanirun kabi njokowo inte ña do njëdarunëhowo roku; njokowo wënka ña do njëdarunëhowo siyañ; ahneh yebuho do kacarunëhowo ýal hun hna;

36 ñas fo yebuho do cudërunëhowo; tesëbuho do pabërunëhowo; cëdibuho do njijëdunëho ayëkiwuno.”

37 «Awa vësatah va tëyëdëniha: “Ahwëhn, guve nuyiruhogã njoki inte do ayëdãyi arok, ma ga njoki wënka do ayëdãyi asiya?

38 Guve nuyiruhogã nkeru ahneh do ahacãyi watere fu hna, ma ga nkeru ñas fo do asudí?

39 Guve nuyiruhogã tesëru, ma ga cëdiru, do yiryibun ayëkiji?”

40 «Ahnañ a ntëkwadëhëhni: “Toña ýa fëyadëmu: ante-wo-nte ntinëhnërunëha aýënta mën wëla ale ýak vak ýa, ami linëhnërun.”

41 «Tac ahnañ a ntehnëdëhëhni vële yedëha g'irahahn va: “Ñawëtaryino, wuhnë vële ndëwanëk Wën wëh vi! Yiryin gë hwëdëh hunte wok dípëdina muk, hunte pëdëhnik Sintani gë wamëleka wadëwu ña!

42 Njokowo inte ña do yëdãlunohna roku; njokowo wënka ña do yëdãlunohna siyañ;

† 25:29 25.29 Ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëde uyët wã, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ýa tebëde la ile njëtëk ýa. Kode nkwëryi fëna: Ale hwëhnak inë ýa nkwënëhnëde, do kobëdëha; bare ale wok kwëhnana inë ýa tebëde la ile liyahnëka tëk nuya ýa.

43 ahneh yebuho do kacalunoŵohna; ŋas fo yebuho do cud̄elunoŵohna; tesēbuho do cēdibuho do pabēlunoŵohna.”

44 «Awa vēhni fēna tēyēdēniha ahnaŵ a: “Ahwēhn, guve nuyiruhō ga njoki inte, njoki wēnka, nkeruhō ahneh, nkeruhō ŋas fo, tesēruhō, ma cēdīruhō do nkoyiruhō demayilihna?”

45 «Ahnaŵ a ntēkwadēhēhni: “Toña ŷa fēyadēmu: ante-wo-nte nkorunēho dinēhnēlunahna aŷēnta mēn wēla ale ŷak vak a, dinēhnēlunohna ami fēna.”

46 «Koyēna njidun gē horot le wok pudīna hara vēsatah va gē d̄uniŷa le wok pudīna njidēni.»

26

Ipēhwēta soŋe idaw̄ Yesu

1 Ante puhnako Yesu karan̄ vērēfal vēlēwu va waŋi fop ŋa, mē ntehnēkēhni:

2 «Njētērun wafac wahi wojēk nkehahn ambēt Pak ŋa. Wati rac, Ajē Ahn'a njēdahnēde soŋe paki hnē kērēwa.»

3 Awa vēsankaf vēsēna wasadēha va gē vicēr bulunda wasēwif va, tere Kayif asankaf vēsēna wasadēha hna mbarēniho;

4 mē maŵalēni pēlaniha Yesu yēm-yēm fo do ndawēhnēniha.

5 Mē ntehnēni: «Kodēlēnhna ntiyin watac hnē wati ambēt hna, ge gena umē bulunda ŷa dakēna ŋaŋēnani.»

Asēval rurēdēha Yesu d̄atikola

6 Yesu Betani nkeho, tere Simo* ale hwēhnako mbiŷ ŋa.

7 Asēval mē tēhaka gē sēleku d̄atikola hambah ntaŵi: umē turēka d̄atikola rac Yesu nkaf li wati nte ntaŋaniho hn'ile tokēde roka hna.

8 Vērēfal va ga nuni watac, ntavēkēhniwo mē ntehnēni: «Soŋe ye pērēkanēk iŷi d̄atikola?

9 Kokēnde nkwaŷi gē koryi yabah njēd̄ayini koryi ŷa vēhaŷēhnah va!»

10 Yesu njētēko koyēna nēsēdēni mē ntehnēkēhni: «Soŋe ye ryēŋanērūnēha aŷi asēval? Ile ntinēhnēko iŷi njivēk.

11 Nkelandun kwēlēkwēl vēhaŷēhnah va; bare ami, gelandelēnēhna kwēlēkwēl.

12 Turēk iŷi d̄atikola mbahn mēn li pēhwētānēhnahno ibāŋ iŋa.

13 Toña ŷa fēyadēmu: hn'ile-wo-le pēyahndēde Wanēs Wakasēk ŋa d̄uniŷa li fop, tēfētadē ile ntik asēval aŷi fēna do ndēnkwētadē.»

* 26:6 26.6 *Simo* kwēhnako mbiŷ bare njērēniko.

Yuda njëdahnëdëha Yesu

14 Awa aryampo vërefal Pëhw gë Vëhi, ale wãciko Yuda Isëkariyot, njiko vësankaf vësëna wasadëha hna

15 do ntehnëhni: «Ye sosëdunëho ge njëdamuna Yesu?» Awa vërac më ndëkwëni wanëc wafëhw warar koryi.

16 Tëk pëgw wati rac Yuda pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdahnëhni Yesu fa.

Yesu nëgehnëd roka Pak ÿa

17 Hnë fac ryënkwëryënkw ambënt mburu kwëhn levir këm hna, vërefal va tëyënihawo Yesu: «Ne ñadu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ÿa?»

18 Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin nawë hna hnë vëhni ahod alehnuna: “Ahwëhn a më lehnëk: Wati mën ÿa tëkëk; ÿal hu hna ntidëfun Pak ÿa gë vërefal mën va.”»

19 Vërefal va më ntini ile ntehnëkëhniwo Yesu ÿa do pëhwëtani sojë roka ÿa.

Yesu pëyahnëd tokadë

20 Ga nëkak, Yesu gë vërefal Pëhw gë Vëhi va ntañaniho. 21 Wati nte tokëdëniho ña, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wëhnë tokadëho.»

22 Vërefal va njamëlehnëni pëgwëlehnëni ntehnëdëniha aryampo aryampo: «Ahwëhn, ami bi ye?»

23 Yesu më ntëkwakëhni: «Ale labëlandëbun mburu nëhëta ÿa, umë rokadëho.

24 Ajë Ahn'a cëmëd, gante nësëk Vikerëh sojë lëwu ka; bare horot sankaf nuÿad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi fecekëndëho asan arac!»

25 Yuda, ale rokadëha ÿa, më tebak wanës ña do tëya Yesu: «Aharan Asankaf, ami bi ye?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

Roka Ahwëhn a

26 Wati roka hna, Yesu nufëko mburu ña do, ga camehnëka Wënu ña, më nkubëlehnëk njëdahni vërefal vëlëwu va, ntehnëhni: «Nufëryin aroku iÿin, mbahn mën ija ye.»

27 Tac mbok nuf nkëlëwë uñen waresen ña do, ga mbok camehna Wënu ña, më mbok njëdakëhni ntehnëhni: «Ceryin, wëhnë fop,

28 kabi unji ñen sat mën ye, sat mën ile ÿabahnik kwëtëla gë Wënu ña do ryehëtik sojë vahnë vëyabah tavëhnahnini wameh ña.

29 Pëyadëmu: tëk pëgw gaki, bokëda sewu uñen waresen hafo hale ceden uñen kasëk mbë Nawë Rëm mën hna.»

30 Njẽwẽlehnẽni wahnẽw ambẽnt ƚa. Tac njilehnẽni hn'ikuƚ nte wacik Oliviye hna.

Yesu pẽyahnẽd Piyer njahẽtadẽha

31 Awa Yesu mẽ ntehnẽkẽhni vẽrẽfal vëlẽwu va: «Hnẽ unji mẽd dẽnk tavẽdunẽho wũhnẽ fop, had gante kerik ka: «“Ndawẽdẽfuha aheryẽherya ƚa, do wape ƚa campẽdẽni.”*»

32 Yesu mẽ nkwẽnk: «Bare ge mbẽhnẽbu, njidẽfu hnapẽhẽndu Galile hna.»

33 Piyer mẽ tebak wanẽs ƚa ntehna: «Lakẽnde ntehni vẽyẽntaw vi fop tavẽnihi, ami tavẽdila muk.»

34 Yesu mẽ ntẽkwaka: «Toña ƚa fẽyadẽmi: hnẽ unji mẽd dẽnk, ani gẽ tarahnẽnd cale ƚa, ntehnẽdũ wahwẽnta warar yõteliho hna.»

35 Piyer mẽ ntehnẽka: «Dehnẽda muk yõteli hna, wẽla ntehni tẽfeka cẽmẽlahni gẽ wẽjẽ.» Do vẽrẽfal vẽyẽntaw va fop koyẽna nẽsẽniho.

Yesu Setẽsemane† hna njẽfad

36 Awa Yesu gẽ vẽrẽfal vëlẽwu va mẽ tẽkẽni ile macik Setẽsemane hna do mẽ ntehnẽkẽhni: «Dañaryin ani yiwu yẽfaju hnani.»

37 Tac mẽ njokẽhni vẽhni Piyer gẽ viju vẽhi Sebede. Pẽgwẽlehn njẽtand ikaỹẽhnahn g'ufẽmpẽhnahn wã.

38 Awa mẽ ntehnẽkẽhni: «Ntawary mẽn inja pẽbeka yiwẽhnahn sankaf dũs hafo yewu had ale sãmek. Nẽwẽryin ani do dũñẽnaryin ant'aryaku wakwẽd.»

39 Tac mẽ njik ƚawõt toye, njok nkal li kobalehn do njẽfa aki: «Apa, ge kod nke ƚawõtẽnde antẽ tẽkẽhne iỹi horot. Bare ant'ali ile ỹadẽfu ami, diry ile ỹadu wẽjẽ ƚa.»

40 Mẽ mbokajẽk ile nkeni vẽrẽfal vẽrar hna do tẽkatẽhni ga ndakẽni wakwẽd. Mẽ ntehnẽka Piyer: «Mẽkẽlihna aryũnẽna wẽla wati ryampo fo hara dakẽlihna?»

41 Nt'aryaku wakwẽd, njẽfaryin soƚe gante kodun ayawẽnahnu ge njẽkẽhnahnẽderun. Paryi nke, ahnẽ ñad ntind yivah yabah, bare mbahn inja kwẽhnana fanka.»

42 Mẽ mbok ƚawõtak higẽna ƚa do mbok njẽfa aki: «Apa, ge iỹi horot kodena ntihẽti hara gelohna, arabi inã hu ƚa ntiya!»

43 Mẽ mbok mbokajẽk kat gẽ vẽrẽfal vëlẽwu mbok tẽkatẽlehnẽhni ga ndakẽni wakwẽd. Vẽhodilohna mbok ƚesẽni.

* 26:31 26.31: Sakari 13.7 † 26:35 26.36 Setẽsemane: sarẽdĩƚ le ye hnẽ kuƚ nte wacik Oliviye ƚa ye; umẽ fẽhnẽtanẽk ƚwẽyẽhna wadẽwel atẽh oliv.

44 Yesu më tavëkëhni, ɲawětak do mbok njëfa rarëna ʒa tēfētātënd wanës watac fo.

45 Tac më mbok mbokajëk darël vëlëwu hna ntehnëhni: «Nkorun aryaku do ayinëgandu? Yëkëryin, wati ʒa tēkëk do Ajë Ahn'a njëdadëniha vëwën va.

46 Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëdahnëdëho ʒa tēhajëdëho.»

Ipëla Yesu ɲa

47 Yesu nkoko nësënd ante tēkiko Yudfa ɲa, aryampo yeho hnë vërëfal Pëhw gë Vëhi vëlëwu hna. Kore vahnë vële wënkëko wasëlame do gë waryoko nkejëniho. Vësankaf vësëna wasadëha gë vicër bulunda wasëwif wã fayikëhniwo.

48 Yudfa, ale yëfadëhëhni Yesu ʒa, nkabëkëhniwo kore rac ile ntif ʒa ntehn: «Asan ale vucëdëfu ʒa, umë ye Yesu ɲa. Pëlaryina.»

49 Yudfa tēhalehna taɲ Yesu ntehna: «Aharan, nkaʒëmi!» Tac mbucëlehna.

50 Yesu më ntëkwaka: «Lawo, ile yijëru ali ʒa diry ñap.» Awa vëʒëntaw va nëñlëhnëlehnëniha Yesu pëlanaha.

51 Aryampo hnë vële nkelahnëniho Yesu va, më ndorik sëlame lëwu ʒa, taʒëka aryokuɲ asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ɲa.

52 Awa Yesu më ntehnëka: «Bokaryëry afëhw sëlame hu ʒi uval lëwu hna, kabi vële hnufad sëlame va fop, gë sëlame ndawëdëni.

53 Yëtëlihna bi kokëndëbu wac wã Apa nij ndemaʒo do taɲ njëdanahnekëndëhoʒëhni wakore pëhw gë waki wamëleka[‡] ɲa?

54 Bare ge koyëna nkekënd, hak nkehahnakënd le nësëk vikerëh ʒa? Më lehnëk iʒin koyëna tēfëka nke.»

55 Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ʒa: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tēfakëha ayinëhniwuno, afëlawuno had bandi yebu? Fac-wo-fac ntañadëfuhu Cery Wën Cankaf hna soɲe haranëndëwëhni vahnë va, bare pëlalunoʒohna.

56 Bare waɲi fop tēkik soɲe ntiyahn wanës Vikerëh wakila ɲa.» Awa vërëfal va tavëlehnëniha nkaryëni.

Yesu haryënkwa kitin a cankaɲ hna

57 Vële fëlakawo Yesu va njolehnëniha vëhni Kayif, asëna wasadëha asankaf hna, hn'ile mbarëniho vëharan sariya do gë vicër hna.

[‡] 26:53 26.53 Wakore wapëhw gë waki wamëleka: kore-wo-kore wamëleka wawuli mbëd gë ryaw yeho.

58 Piyer tēfēlendēhawo Yesu ŋaŋwēt, hafo selele tere asēna wasadēha hna. Tēnkēko selele tere hna do ntañanti gē veyēka va njēkahn bi hak puɔ.

59 Vēsankaf vēsēna wasadēha va gē Mbara Vēhitin va fop njēkēlehnēdēniho fere, wēla nke wamēr, soŋe ndaŋwehnahnēniha Yesu.

60 Bare vēhnuŋalohna, mama mērahnēnihawo vahnē veyābah.

Bare vahnē vēhi yijēko

61 do ntehnēni: «Aŋi asan mē lehnēk: “Kodēfu hnihu Cery Wēn Cankaf ŋi do vokaryu vēryu hnē wafac warar.”»

62 Asēna wasadēha asankaf a mē matēk do tēya Yesu: «Dēkwadila bi ile ntehnēdēnihi vēyi vahnē ŋi?»

63 Bare Yesu ndemēhnako.

Awa asēna wasadēha asankaf a mē ntehnēka: «Tēyēdēmi alēkēhnēfu g'uŋac Wēn paryi ŋa, bi Arēhnayik a yeru, Aju Wēnu ŋa?»

64 Yesu mē ntēkwaka: «Wējē hnēsēk. Bare pēyađēmu wūhnē fop tēk pēgw do nudfunēha Ajē Ahn'a ntañad g'irēhw Wēn Hwēhn Fanka Fop; do nudfunēha fēna ga njijēd vēŋar vamb g'ambin hna.»

65 Awa asēna wasadēha asankaf a mē citēk viŋi vilēwu va do ntehn: «Njēwēka Wēnu ŋa! Gona mbalēfu wasede! Nkwēryērūn gante njēwēka Wēn ka.

66 Ye hnaharun?»

Umē ntēkwaniha: «Menēk, tēfēka ndaŋi.»

67 Awa mē tēpahneniha yēka li do nkwēyēniha. Vēryampo poryēdēnihawo

68 ntehnatēndēniha: «Yētēry, wējē Arēhnayik a, pēyaryifu bi mo ryafēki!»

Piyer ntehnēd yētēlahna Yesu

69 Hnē wati rac Piyer pēr hna ntañako selele hna. Asēval aryokuŋ mē tēhaka ntehn: «Wējē fēna, gē Yesu nkentirūho, asan avē Galile ŋa.»

70 Bare njahētako tase vahnē fop ntehn: «Yētēla bi ye ŋadu ahnēs.»

71 Tac njilehn gē cape rēnka selele. Aryokuŋ aŋēntaŋ asēval mē mbok nuka do ntehnēhni vēle yeho hnam va: «Aŋi gē Yesu mbē Nasaret nkentiko.»

72 Piyer mē mbok njahētak ntehn: «Lēk, yētēlēwāhna aŋi asan.»

73 Ga mbiŋyēk toyē, vēle yeho hnam va mē tēhaniha Piyer ntehnēniha: «Paryi nke, wējē fēna gē vēyi nkentirūho: nēsa hu ŋi rufarēd le nkejēru hna.»

74 Awa Piyer pēgwēlehn ntēkēnd: «Arabi Wēnu ŋa kwēdo age mēredēfu! Lēk yētēlēwāhna aŋi asan!»

Wati rac dënk, tarëlehn cale ɲa,
⁷⁵ Piyer ndënkwëtahehn ile ntehnëkawo Yesu ɲa:
 «Tarahnënd cale ɲa, ntehnëdfu wahwënta warar
 yëtëlihohna.» Awa cahnëlehn kond dʒus.

27

Yesu njode vëhni Pilat

¹ Kobëri fo g'acahnëfëd ga, fop vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër bulunda wasëwif va pëhnaniho ndampo fo ndaŵëhnëniha Yesu.

² Më ñabehnëniha, njonih, njëdfaniha Pilat, guverëner ɲa.

Icëm Yuda

³ Yuda, ale rokakawo Yesu ɲa, nuko nkwëryëlëni soɲe ndaŵëhnëniha Yesu. Awa curako dʒus ile ntik ɲa, tac mëncënanëlehnëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va waɲëc wafëhw warar koryi ɲa.

⁴ Më ntehnëkëhni: «Ntiibu iŵeh soɲe ile yëdfahnëbuhā ndaŵi ale wok dina ñoñ!»

Bare më ntëkwaniha: «Gena wadëŵ fu, wadëŵ hu fo ye!»

⁵ Yuda më ntonëk koryi ɲa Cery Wëñ Cankaf hna canëlehn; tac më njik këɲak soɲe ndëwa.

⁶ Vësankaf vësëna va më mbarëpëni koryi ɲa do ntehnëni: «Sariya fu ɲa maŵëryana kwëtëlehnini iŵi koryi gë hnapul Cery Wëñu ɲa, kabi sat laŵahnik.»

⁷ Ga maŵalëni, më ntaŵahnëni koryi rac kaŵ aŵahan ɲa soɲe ntini wayag vëhneh.

⁸ Soɲe rac macahnëde kaŵ tac «Kaŵ wasat» hafo iŵi wati.

⁹ Koyëna ntiyako wanës kila ile waciko Seremi ɲa: «Më nufëni waɲëc wafëhw warar koryi ɲa —koryi ile maŵalëniho vëvë Isërayel cosahnëni soɲe lëŵu—

¹⁰ canëni ntaŵahnëni kaŵ aŵahan ɲa, gante ntehnëkawo Ahwëhn ka.»^{*}

Pilat tëyëdfëha Yesu

¹¹ Yesu haryënkw guverëner hna kahnëk. Arac tëyëdfëha: «Ahnaŵ wasëwif ɲa bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

¹² Tac vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va, ante nësëdëniho ile ntik ɲa, Yesu ñoñ dëkwalohna.

¹³ Awa Pilat më ntehnëka: «Gwëryëdila bi wante ntehnëdfënihi ɲi fop?»

^{*} 27:10 27:10: Sakari 11.12-13; Seremi 32.6-9

14 Bare Yesu la ñoñ dëkwalawohna, afo guverëner ÿa pëmpëhnahna dus.

Pilat njëdahnëdëha Yesu soñe paki hnë kërëwa

15 Hn'ambënt Pak-wo, guverëner ÿa njehëkawo tava aramp aryampo, ale ñadëni bulunda ÿa.

16 Hara wati rac, ale waciko [Yesu] Barabas sëdfiko hnam.

17 Awa Pilat më tëyëkëhni bulunda le varëlëko hnam ÿa: «Mo ÿadun ravëhnuna: Yesu Barabas bi ma Yesu nte wacëde Arëhnayik a?»

18 Pilat njëtëko dus g'iñewary njëdayikawo Yesu.

19 Wati nte nkeho Pilat kitiña hna, asëvalu më payehnik aki: «Nt'ayentahni wëba aÿi asan ale wok ñoñ dina ÿi, kabi hnë uñi mëd korotakëbu hnë hudakery soñe lëwu ÿa.»

20 Bare vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va më cënkwenihëhni kore ÿa tëyëni tavi Barabas do Yesu ndawï.

21 Guverëner ÿa më mbok tebak wanës ña soñe tëyëhni: «Mo ÿadun hnë vëÿi vëhi ravëhnuna?»

Më ntëkwani: «Barabas ÿadëfun.»

22 Pilat më tëyëkëhni: «Awa hak ntidëfuha Yesu nte wacëde Arëhnayik a?»

Më ntëkwani vëhni fop: «Pakehnëryena hnë kërëwa!»

23 Pilat më mbok tëyëkëhni: «Iÿëhne wëh ntik?»

Bare pëgwëlehnëni mbok ndekandëni gë fanka: «Pakehnëryena hnë kërëwa!»

24 Pilat ga nuk ñoñ mëkëdina, bare ñañëna ña nkwënadëho, më nufëk wënkä, ñuhna tase vahnë fop do ntehn: «Gena ami yed ankaf icëm aÿi asan! Wadëw hun ye!»

25 Kore ÿa fop më ntëkwani: «Arabi wameh soñe cëm dëwu ña nkefu fuhnë gë vutah vuntëw fu va!»

26 Awa Pilat më tavëka Barabas do ntampehna Yesu tac njëdahnëlehna paki hnë kërëwa.

Wasodade wä njafanëdëniha Yesu

27 Wasodade Pilat wä më njonihä Yesu vëhni guverëner hna do wasodade wä fop kwërënihawo.

28 Më cudëtëniha viÿi vilëwu va do cudëniha acud cankap mbëntah.

29 Tac më mbahnëhnëniha apënkwa kwëhn wadëmpëhn, pënkwelehnëniha do mënkwendëniha fandoko vāk rëhw hna. Tac ndëkwëhnëndëni haryënkwa lëwu njafanëdëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnañ Wasëwif!»

30 Do tëpahnëndëniha do nufëni fandoko fa ntankahnëndëniha.

31 Ante puhnani yafaŋ dēwu ŋa, mē cudētēniha cud mbēntah ŋa, mbokaryēniha viyi vilēwu va do njonihā soŋe pakēniha hnē kērēwa.

Yesu, pakēde hnē kērēwa

32 Ante cahnēdēniho naŵ hna, mē pankēlēni g'asan avē Siren ale wāciko Simo; wasoŋade wā mē porosiŋēniha ndiŋ kērēwa Yesu ŷa.

33 Mē tēkēni hn'ile macik Golēgota hna, umē fēhnētanēd «Hēloyoy».

34 Hnam, mē njēdaniha Yesu uñen ŋaŋah; ga njēkēk maŵēlohna ce.

35 Pakēlehnēniha kērēwa do njelēniho wanjēl njētahnēni bi mo hwēhnēd viyi vilēwu va. 36 Tac ntañalehnēni hnam njēkandēniha.

37 Mē pakēni yaŋ nkaf ntēwu hna vikerēh vinte fēyahned soŋe ile pakahnik ŷa: «Ayi Yesu ye, ahnaŵ wasēwif wā.»

38 Awa wabandi waki pakēlehniniho gē Yesu, aryampo g'irēhw do aŷentaŵ a g'irahahn.

39 Vēle ryēcēdēho cape tac va nkēlēnkēladēniho do njēwēndēniha Yesu.

40 Ntehnēdēnihawo: «Wējē ale lehnēko kodu ahnih Cery Wēn Cankaf ŋa do avokary avēry hnē wafac warar, pehētary wējē dēnk, ge Ajē Wēnu ŋa yeru, cēlery kērēwa hna!»

41 Vēsankaf vēsēna wasadēha va fēna gē vēharan sariya va do gē vicēr va njafaŋdēnihawo ntehnēndēniha:

42 «Pehētēkēhni vahnē vēhaŵary, bare kodina pehēta umē dēnk! Ge paryi ahnaŵ Isērayel ŷa ye arabi cēli tame kērēwa hna tac kwētahnēdēfunēha.

43 Wēnu ŋa kwētahnēk do pēyahnek: “Ami ye Ajē Wēnu ŋa.” Awa yēkēnēfu, ge Wēnu ŋa ñadēha, pehēta tame!»

44 Wabandi wante pakēlehniniho ŋa, vēhni fēna koyēna njēwēdēnihawo.

Icēm Yesu

45 Lav a nkaf hna nkeho, mēhwēryēlehn fop nkal ŋa hafo hnē wēwati warar g'anent ga.

46 Darēl hnē wēwati warar hna, Yesu ndekako gē fanka: «Eli, Eli, lēma sabakētani?» Umē fēhnētanēd: «Wēn mēn, Wēn mēn, soŋe ye ravēruho?»

47 Vēryampo hnē vēle yeho hnam va nkwēryēnihawo mē ndekani ntehnēni: «Eli macēd!»

48 Aryampo hnē vēhni nkaryēlehn nuf ankwēy koy hn'uñen ŋaŋah. Tac, cob hn'usēmēt ryoko do njelēhna Yesu soŋe ce.

49 Bare vëyëntaŵ va më ntehnëni: «Napëryin, nuden ge Eli njijëd pehëta!»

50 Yesu më mbok ndekak gë fanka cëmëlehn.

51 Wati rac, ipand dëndah* nte fokiko bambery Cery Wën Cankaf ɲa citako fagant pëgw yaɲ afo gëd. Nkal iɲa ñënkalehn, wëraka wã nihëko fagant,

52 wayag wã pidëtalehn do vële hwëtahnëk vëyabah njënëniho.

53 Ga mbëhnëk Yesu cahnëlehnëni wayag hna do tënkëni Yerusalem hna, hn'inaŵ cëvah hna; hnam vahnë vëyabah nunihëhniwo.

54 Asankaf wasodafe wavë Rom wã gë wasodafe wale yëkadëhawo Yesu ŷa per, nuniho gante ñënkak nkal ka do g'ile liyako ŷa fop; awa ntakëlehnëhni d'us, ntehnëlehnëni: «Paryi nke, aŷi Ajë Wën ŷa yeho!»

55 Vësëval vëyabah yentiko hnam do yëkëdëhawo ɲaŵët: kobëri Galile tëfëlehninihawo Yesu ndokuɲëhnëndëniha.

56 Hnë vëhni, nkentiniho hnam: Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Sak gë Yosef, do gë hnëm hni viju Sebede.

Ikwët Yesu hn'iyag

57 Ante nëkako ɲa, asan avetak avë inaŵ Arimasi tëkiko. Yosef maciko do arëfal Yesu yeho, umë fëna.

58 Njiko tëya Pilat iñas Yesu ɲa. Awa Pilat më ntehnëkëhni vahnë va njëdaniha.

59 Arac më nufëk përyëka g'iyarëh kasëk

60 do nji ndëna hn'iyag dëŵu nte nkabehnëko hn'itaka. Tac më këryiɲëtëk taka konah pidahn rënka ŷa njilehn.

61 Mari mbë Magëdala gë Mari ñëntaŵ ɲa hnam nkentiniho; haryënkŵ yag hna ntañaniho.

Vëyëka yag

62 Ga pacëk, hnë fac le rëfëka ile fëhwëtahnëde ntaŵëla ɲa, vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã njiniho ndampo fo vëhni Pilat hna

63 do ntehnëniha: «Ahwëhn nkal, ndënkwëtabun, ale rokadëhëhniŵo vahn'aŷi më lehnëko, ante nkoko cëmëna ɲa: “Hnë wafac warar mbëhnëdëfu.”

64 Awa, maŵëryin ahwëtehnahnu iyag iɲi hafo hnë wafac warar hna. Ge gena umë, vërëfal vëlëŵu va njijëdëni nteni ñas iɲa tac pëyahnëni bulunda hna: “Mbëhnëk vësëm hna.” Wati rac, wamër watëkwa ɲi lëbëdëha wadënkŵëryënkŵ ɲa.»

* 27:51 27:51 *Ipand dëndah*: Pand fokiko fagant Cery Wën Cankaf hna pitëndëlehnahni Cery Wënu ɲa vacape vaki, hn'ile cëvak hna gë hn'ile ñak cëvak d'us hna. Icahn 26.31-35; 40.21.

⁶⁵ Pilat më ntehnëkëhni: «Wëlihëhni wasodafe wã soje njëkandëhni. Yiryin do diryin njëkande yag inja gante canahnëku ka.»

⁶⁶ Njilehnëni njëkandëni yag inja: më mbëryëni taka nte fidahniko rënka ja kahnëndëlehnënihëhni vëyëka va.

28

Ibëhn Yesu

¹ Ante ndëcëk fac ntawëla ja, gë dimasi ja wakëwak fo, Mari mbë Magëdala gë Mari nñentaw ja njiniho njëkini yag inja.

² Nkal inja nñenkalehn tañ gë fanka: mëleka Ahwëhn a cëlëlehn g'ambin, njij këryinjët taka cankaf inja cape ndampo ntañalehn yañ.

³ Had ambin wilëbilëk nkeho do cud cankaf jah dus cudako.

⁴ Vëyëka va ntakëkëhniwo mbalëndëni ki fo; had vësëm nkeniho.

⁵ Mëleka ja më ntehnëkëhni vësëval va: «Antë ntaku, njëtëbu Yesu yëkëlendun, ale fakiko kërëwa hna.

⁶ Gena hnani, Wënu ja mbëhnëndanëka gante nësëko ka. Yijën ayëku hn'ile kwëtiko hna.

⁷ Yiryin ñap afëyawuni vërëfal vëlëwu va: “Mbëhnëndanik, tame njid napëhëndu Galile hna; hnam nudunëha.” Umë yakëndëbu fëyawu.»

⁸ Matëlehnëni ñap yag hna ga ntakah do g'uhnatah sankaf, nkaryëni pëyanihëhni vërëfal Yesu va wakasëk watac.

⁹ Yesu njilehn pankëlëni do ntehnëhni: «Nkaÿëmu!» Tëhalehnëniha, pëlaniha wapary nj cëmbatëndëniha.

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Antë ntaku. Yiryin afëyawuni vëyënta mën va njini Galile hna: hnam nudëniho.»

Itëfëta vëyëka iyag va

¹¹ Wati nte njidëniho ja, wasodafe wëryampo wale yëkadëho yag ja mbokajëniho naw hna pëyanihëhni vësankaf vësëna wasadëha va fop ile liyak ja.

¹² Vësankaf vësëna wasadëha va më mbarëni gë vicër va: ga nkwëryëlëni më njëfanihëhni wasodafe wã koryi yabah

¹³ do ntehnënihëhni: «Pëyahnëfun, vërëfal vëlëwu va yijëk g'umëd ga, hnë wati nte ndakërunëho wakwëd ja, nteni iñas inja.

¹⁴ Do ge guverëner ja njëtak njëtëbun gante nësëndëbunëha ka do ntidëfun fere hara ñoñ diluhna.»

¹⁵ Wasodade w̃a m̃e tebani koryi ỹa do ntini gante nkabini ka. Koỹena, camp̃eko wañi wañes was̃ewif hna, hafo hñe fac ṽe dol ỹi.

Yesu tuf̃ehnad̃eh̃hni ṽer̃efal ṽel̃ew̃u va

¹⁶ Ṽer̃efal p̃ehw g'aryaŵ va njilehñeni g̃e Galile, hn'ikuŋ nte nkab̃ek̃eh̃niwo Yesu hna.

¹⁷ Ante nunihawo ŋa, c̃emb̃enihawo; bare ṽeryampo hñe ṽeh̃ni nkwãj̃eleh̃nad̃eh̃niho.

¹⁸ Yesu t̃ehak̃eh̃niwo do ntehñeh̃ni: «Ucankaf ŋa fop nj̃ed̃ayibu ambin hna do g̃e nkal li.

¹⁹ Awa yiryin hñe vahñe ṽeṽe nkal vi fop do aliwuni ṽer̃efal m̃en; yarỹeryiñeh̃ni g'uŵac R̃em, g'Aj̃e do g'Iyir Ipacah iŋa,

²⁰ do karañeryiñeh̃ni maw̃eh̃ñeni fop ile lehñemu ỹa. Do ỹet̃eryin: g̃e w̃uhñe nkent̃ed̃ebu fac-wo-fac hafo wapuya d̃uniỹa hna.»

Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Marëk herëk. Marëk (wãcëde fëna San Marëk, Vantiyehn 12.12, 25), alintëraŵu Barë nabas yeho, umë lapëhna dëfëhëhniŵo afayik Pol gë Piyer wadoku wadëŵ hni hna. (Njëki Vëvë Kolos 4.1; 1 Piyer 5, 13; Vantiyehn 13.5; 13; 15.36-41; Filemon 24). Mpëd ndampo Pol ñwëyëko nufa Marëk wati ryampo nte njidëho doku bare ikonjëlën ña ntiyako do Marëk anjiko njëka Pol ante cëdiko ña hnë nkal Rom hna (1 Piyer 5.13).

Kayëte Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu ña ye inte ŷak lëkwëk ña hnë vëkayëte vahnah hna vante hnësëd pañare uwám Yesu. Añi kayëte kerik mpëdara yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (55 gë 75) ga ndëcëk hnagi Yesu ŷa, Rom hna. Vële wok wáyena wasëwif herëhnik. Soñe umë Marëk gabahnëk wënamu waryaŵ wasëwif wã. Nësëd vantiyehn Yesu va. Tëfëta d mpëdara pëhw g'imbëd gë warar (18) ma ntëbi hnë vifëmpëhna hna Yesu hna wale rufahnëd Aju Wënu ña ye.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ini kayëte: vëréfal, wanës, Ahwëhn, Piyer, yine, fanka, sadëha, wasariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pëhwëta doku Yesu (1.1-13)

Yesu njërënëdëhëhni vëres do nësëd gë wahnës wadindaryindan (1.14-8.30)

Yesu icëm g'ibëhn dëŵu ña pëgwëk pëyahnënd (8.31-10.52)

Yesu tënkëd Yerusalem hna (11.1-13.37)

Icëm do g'ibëhn Yesu ña (14.1-16.20)

Ikaraj San Ayary

¹ Ani pëgwëk Wanës Wakasëk wante hnësëd soñe Yesu Këris, Ajë Wënu ña.

² Aki pëgwëk gante nësëd hnë kayëte kila Esayi hna: «Wënu ña më lehnëk soñe Arëhna yik a: “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënk wu pëhwëtëhni nkaŵ ña.”»[☆]

³ Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd: pëhwëtëryin nkaŵ Ahwëhn a, dinëndina vankaŵ vacatah d'us!»[☆]

⁴ Awa, koyëna San Ayary a njiko wula hna darël sën Yurëdan hna; njaryëdëhëhniwo vahnë va ntehnatëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va do ayaryiwu; Wënu ña tavëhnahnu wameh hun ña.»

⁵ Vële lëdëk resiyo vë Yude va do gë vëvë inawë Yerusalem va fop njidëniho vëhni San hna; putadëniho tase bulunda hna wameh wante ntini ña do San njaryëdëhëhniwo hnë sën Yurëdan hna.

⁶ Umë viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbadëho sah hna; vampul tokëdëho do gë wadëj.

⁷ Pëyadëhëhniwo kore ÿa: «Ale rëfidëho ÿa umë lëbëko; catëla dënk fëtahnu viyëba wapary wadëwu ña.

⁸ Ami, hnë wënka njaryëdëmu, bare umë, g'Iyir Ipacah Wënu ña njaryëdëhu.»

Yary ÿa g'iyëkëhnahn menehn Yesu ña

⁹ Hara, hnë wati rac, Yesu Nasaret matiko, ankol ambë resiyo Galile hna do San njaryëkawo sën hna.

¹⁰ Ante mëyëtafëho Yesu wënka ña, nuko tañ ambin ña ga pidëtaf do Iyir Ipacah ña cëlēlehni hnë umë; gë fah mëntëlëniho.

¹¹ Tac kopa vë g'ambin nkwëryëlehni ga ntehnëd: «Ajë mën ale ÿadëfu ðus a yeru; gë wëjë nëjëko ðus.»

¹² Ga ndëcëk watac, Iyir ña më cañëtëka tañ Yesu wula hna.

¹³ Wafac wafëhw wahnah ñëwëko wula hna, do njëkëhnahnëkawo Sintani menehna hnam. Gë wulañ wã nkelahnëniho do wamëleka ña pabënihawo.

Vërfäl vëryënkwëryënkw Yesu va

¹⁴ Ante pëlayiko San ña, Yesu njiko Galile. Karañëdëhëhniwo vahnë va Wanës Wakasëk Wënu ña.

¹⁵ Ntehnëdëho: «Wati ÿa tëkëk, Nawë Wënu ña tëhajëk; gwëcëtaryin vankeya hun va do kwëtahnëryin Wanës Wakasëk ña!»

¹⁶ Fac ryampo, Yesu tëfary lant sankaf Galile hna njasëdëho ante nukëhniwo vëfëla wuwis vëhi ña, Simo g'aheryu Andëre. Waryeyët ntonëdëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

¹⁷ Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

¹⁸ Tavëlehnëni tañ waryey waheheya uwis wã tēfēlehnëndëniha.

¹⁹ Yesu më mbok njik ñawët toyë do më mbok nukëhni kat vëhni Sak g'aheryu San, viju Sebede vële yeho kulu lëw hni hna. Waryey walëw hni wã pëhwëtëdëniho.

20 Nundëhni tuŋ macëlehnëhni; tavëlehnëniha rëm hni, Sebede, kulu hna gë vëryokuŋ va, do tëfëlehnëniha Yesu.

Asan ale nkeni gë yine

21 Yesu gë vërefal vëlëwu va njiniho naŵ Kaperënaŷum hna. Fac ntaŵëla wasëwif hna, Yesu tënkëko caliŋa hna do pëgw karaŋëndëhni vahnë va.

22 Vële hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante karaŋëdëhëhniwo ka, kabi gelohna gante karaŋëdëhëhni vëharaj sariya ka; umë, g'ucankaf karaŋëdëhëhniwo.

23 Hnë wati rac dënk asan ale pëlako yine tënkëko caliŋa ntëw hni hna do ndekako:

24 «Ye ye yëbëlan fu, Yesu mbë Nasaret? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtëbu dus ale yeru ŷa: Afacah ale payik Wën ŷa yeru!»

25 Yesu më ŋañënahneka yine ŷa ntehna: «Demëhnary do cahnëryehna aŷi asan!»

26 Yine ŷa më ñënkëka asan a gë fanka do më cahnëka ndekatënd dus.

27 Vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo dus do tëyëlëndëniho: «Ye ga ye inji karaŋ kasëk nte yëdahnik g'ucankaf ŋi? Aŷi asan wëla wayine ŋa ntehnëdëhëhni ntini iñë do maŵëndëniha!»

28 Awa, pëgwiko taŋ nësënde soŋe Yesu ŷa resiŷo Galile hna fop.

Yesu njërënedëhëhni vëres vëyabah

29 Ante cahnëniho caliŋa hna Yesu njiniho gë Simo gë Andëre tere lëw hni hna do Sak gë San fëna njintiniho.

30 Hara, hnëmu asëvalu Simo ndakëko, kabi mbahn inji njakëkawo; ga tëkëk Yesu, më pëyaniha soŋe lëwu ŷa.

31 Yesu më tëhaka, pëlaka vák ŷi, matëndëlehna. Yak mbahn ŵa tavëlehna do pëgwëlehn nëhëtëhnëndëhni.

32 G'anëka ga, ga njok lav a, vahnë va njinenëhni dëhëhni hawo Yesu vële resëko va fop do gë vële pëlaniho wayine.

33 Vahnë vëvë naŵ va fop haryënk w rënka tere hna mbarëpëlëniho.

34 Yesu njërënekëhniwo vëyabah vële resëko sifa wates wanëmpëlah do nta këhniwo fëna wayine wayabah. Tavëlëhniwo hna wayine ŋa nësëni, kabi vëhni njëtëniho bi mo nke.

Yesu nkwayëtadëho Galile hna

35 Wakëwak fo, Yesu matëko cahn naŵ hna, nji ñëw hn'ile njirëk, do hnam njëfadëho.

36 Simo gë vërefëlëntaŵu njilehnëni njëkëlehniniha;

37 ga nuniha, më ntehnëniha: «Vahnë va fop njëkëlehnëdënihi.»

38 Yesu më ntëkwakëhni: «Yinëfu sëñ haŵary, hnë vankol vamb ðarël vi. Tëfëko fëyahnu hnam fëna Wanës Wakasëk ña, kabi soñe umë yijëbu.»

39 Do njilehnëni hnë Galile hna fop; pëyaðëhëhniwo Wanës Wakasëk ña vacaliña vamb resiyo va do ntadëhëhniwo wayine ña.

Yesu njërënedëha ahwëhn mbiy

40 Ahwëhn mbiy ña më njijëk haryënkw Yesu ndëkwëhnëk do muntahna ntehna: «Ge ñaðu, koðu ayërëno, afacënëlehno.»

41 Yesu më kayëhnañëka g'umë; më njelëk vák ÿa, ñaka do ntehna: «Ñadëfu: Pacëry!»

42 Tañ, ambiy ña tavëlehna do pacënëlehni.

43 Awa, Yesu më ñañëhnañëka, cañëta, ntehna:

44 «Nëpary ðus, ant'afëyahna ahnë wañi; yiry njëki asëna wasadëha ÿa, do canëry sadëha le kerëk Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëdëni pacëru.»

45 Asan a njiko, bare pëgwëko pëyahñënd ile-wo-le hna ile yeha ÿa. Soñe rac Yesu kofilohna mbok tënk wahnaŵ hna gante ñad ka; hnë wëwac wayirah hna ñëwëdëho. Do vahnë va njijëdëniho ÿalu hna matindëni gante-wo-gante.

2

Yesu asan ale ye vorovoro njërëned

1 Ga ndëcëk wafac, Yesu më mbok njik Kaperënaÿum, do njëtayiko tere hna nke.

2 Kore vahnë varëpëlëko hnam, hafo golohna igwac wëla përhna rënka tere hna. Yesu Wanës Wakasëk ña pëyaðëhëhniwo.

3 Vësan tëkëlehnini, njonëhniniha Yesu ale ye vorovoro ndibini vësan vëhna.

4 Bare wahodilohna tufëniha Yesu, vahnë va pëbëniho. Awa më kayëni tējëtëni ile rëjahnik cery ña ðay hn'ile nkeho Yesu hna; më cëlëndëniha ale yeho vorovoro ryakëko uway hna hatëh hante ntiniho hna. ⁵ Ga nuk Yesu kwëtahn vëyi vësan ña, më ntehnëka ale ye vorovoro ÿa: «Ajë mën, wameh hu ña tavëhniru.»

6 Awa vëharaj sariya vëryampo, vële lañako hnam va, nahadëniho:

7 «Soñe ye nësëd ayi asan aki? Wënu ña njewëd! Mo hod tavëhn wameh? Wënu ña fo hod!»

8 Yesu njëtëko tañ itoñaj dëw hni ña, më ntehnëkëhni: «Soñe ye hnahadun aki?»

9 Ge ntehnëbu: “Wameh hu ña tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry, ahnuf uway hu wã, ayas?” ryampo bi ÿak hnënjëk nësi hnë wañi?

10 Bare ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhnak fanka tavëhna ahnë wameh ðuniÿa li.» Awa Yesu më ntehnëka ale ye vorovoro ÿa:

11 «Ami ntehnëdëmi, matëry, nufëry uway hu wã awënc!»

12 Matëlehn tañ, nuf uway lëwu wã, cahnëlehn tase vahnë va fop. Soñe umë, pëmpëhnahnëkëhniwo ðus; umë cëmbëdëniha Wënu ña ntehnëndëni: «Kobëri nulëfuhna g'ÿin ki!»

Yesu macëdëha Levi

13 Yesu gë tëfary lant sankaf Galile ka mboko nji. Vahnë vëyabah yihahnidëhawo do karanjëdëhëhniwo.

14 Ga ndëcëd, më nuka Levi, aju Alëfe, ga ntañak biro hn'ile cosahnëde ÿatëtanke hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!» Levi matëlehn, tëfa.

15 Tac Yesu tokëko roka tere Levi hna. Vëréf ÿatëtanke vëyabah gë vëwën tokëlandëniho do gë vëréfal vëlëwu va, kabí njabëniho sifa vahnë vërac hnë vële réfalëdëhawo hna.

16 Vëharañ sariya vële yentiko gë wafarise va nunihawo Yesu ga tokëlandëni gë vëÿi vahnë fop, më tëyënihëhni vëréfal vëlëwu va: «Soñe ye tokëlahnëdëni gë vëréf ÿatëtanke do gë vëwën vi?»

17 Yesu nkwëryëkëhniwo, më ntehnëkëhni: «Vële wok vëresëna va balëlëhniha g'ayërën, vëres va valëkëhni. Yijëla wacëwëhni vële satëk, bare vëwën yijëbu wacu.»

Yesu nësëd soñe suñ ÿa

18 Fac ryampo, vëréfalSan Ayary va gë wafarise wã cuñëniho. Awa vahnë më njijëni tëyëniha Yesu: «Soñe ye cuñëdëni vëréfal San Ayary vi gë wafarise wï, do vëréfal hu vi vësuñëdëna?»

19 Yesu më ntëkwakëhni: «Ntiyahnëku bi vëfay inël va kodëni cuñëni wati nte nkelahnëni g'ale ÿëlëd a? Kodëna nke koyëna! Wahodëna cuñëni ge g'ale ÿëlëd a nkolahnëni.

20 Bare wati yejëk ile nufëhnandeniha ale ÿëlëd a; fac rac cuñëdëni.

21 «Ahnë kadëdëna ankwëÿ pand kasëk, nte wok kwëÿana ten, hn'ipand cër; ge gena më, ankwëÿ pand kasëk inja, ge ndagik, kwëÿad do citëd pand cër inja do hatëh ha njankëd ðus.

22 Ahnë tawëdëna fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër; ge gena umë, uñen uña tënkenëd waryëpët wã: uñen uña

ndehëtaç, waryëpët wã fëna përekad. Uñen kasëk uña hnë waryëpët wëhasëk tawëde!»

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla ña

²³ Hnë fac ntawëla ndampo, Yesu wëhaÿ ndëcëtaçëniho gë vëréfal vëlëwu va. Ga njasëdëni, vëréfal vëlëwu va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

²⁴ Wafarise wale yeho hnam wã, më tÿëniha Yesu: «Yëkëry, soje ye ntidëni vëréfal hu vi ile nkok mawëryana sariya fu ÿa ntiyi hnë fac ntawëla hna?»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Kobëri karanëluhna bi ile ntiko David hnë fac ryampo ante mbalëkëhniwo do inte yokëhniwo, umë dënk gë vëréfëlëntawu va?»

²⁶ Tënkëko cery Wënn hna do tok mburu nte kwëtëhniko Wënnu ña. Abiyatar yeho asëna wasadëha asankaf a wati rac. Sariya fu ÿa vësëna wasadëha va fo mawëryanëko tokëni vamburu vatac, bare David nufëko do njëdahn fëna vëréfëlëntawu va.»

²⁷ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ntawëla ña soje ahn'a liyik; ahn'a diyina soje ntawëla.

²⁸ Soje umë, Ajë Ahn'a dënk ye Ahwëhn wëla fac ntawëla ña.»

3

Yesu ahnë njërënëd hnë fac ntawëla

¹ Fac ryampo, Yesu mboko tënk caliña hna. Asan ale cëmëko vák yeho hnam.

² Wafarise wã njëkëdënihawo çus Yesu bi njërënëdëha hnë fac ntawëla hna, kabi ñadëniho nuÿani ile pëyahndëni menëk pëlahni.

³ Yesu më ntehnëka asan ale cëmëko vák ÿa: «Matëry, ahahn fagant.»

⁴ Tac më tÿëkëhni: «Ye ntehnëk sariya fu ÿa? Ntiyi ufërën hnë fac ntawëla hna ma uweh? Afehëta ahnë icëm ma aryawã?» Waÿadilohna ntëkwani.

⁵ Yesu njëkëkëhniwo vëhni fop ga ntavah do njiwëhnahnëkawo fëna kabi ñwëÿëni vëhwëtahndëfina. Awa më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ÿi.» Njelëlehn do vák ÿa mbokalehna fërën fo.

⁶ Wafarise wã cahnélehnëni caliña hna njini mbarëni gë wëlawo ahnañ wã Eroç soje nësëlëni bi hak kodëni ndawëhnahnëniha Yesu.

Kore yabah yihahnidëha Yesu

⁷ Yesu gë vërëfal vëlëwu va njiniho gë cape lant Galile ka do kore sankaf rëfëlehnëkawo. Vahnë vërac Galile gë Yude matiniho,

⁸ do gë Yerusalem, gë resiyo Idumeya, gë resiyo ile ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka do gë caharaŵ Tir gë Sidon. Wakore watac vëhni Yesu njijëniho, kabi njëtaniho ile ntif ŷa.

⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni vërëfal vëlëwu va njonëhniniha kulu kay hnam kabi kore ŷa peñëlëdëniho caharaŵ lëwu:

¹⁰ njërënekëhniwo vahnë vëyabah, awa vëres va fop cëñëlëdëniho soŋe ñakëniha vëhni fëna.

¹¹ Do ge vële pëlani wayine va nunihawo, ndëkwëhnëdëni haryënkŵ lëwu do ndekandëni: «Ajë Wënu ŋa yeru!»

¹² Bare Yesu ŋañënahndëfëhëhniwo ntehnëndëhni ntë pëyahnëni bi mo nke.

Yesu tëhnadëfëhëhni Pëhw gë Vëhi va

¹³ Yesu kayëko hn'ikuŋ, macëkëhni vële tëhnako njijëni le nkeho hna do njiniho.

¹⁴ Koyëna tahnëkëhniwo Pëhw gë Vëhi va [do macëhni vëfayik] soŋe tëfëlëndëni g'umë do payëndëhni pëyahnëndëni Wanës Wakasëk ŋa,

¹⁵ do g'imëk ntandënihëhni wayine ŋa.

¹⁶ Wëlihëhni Pëhw gë Vëhi va: Simo nte macëko Yesu Piyer;

¹⁷ gë Sak, g'aheryu San, vëhni vëhi tak viju Sebede yeho. Yesu Bowanerëges macëkëhniwo. Umë fëhnëtanëd «vësan vële mëntëlëni g'ufarat»;

¹⁸ Andëre, gë Filip, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Toma, gë Sak aju Alëfe, gë Tade, gë Simo ale hahnëndak soŋe nkal dëw hni ŋa Kanan,

¹⁹ do gë Yuda Isëkariyot, ale yed aroka Yesu ŷa.

Yesu, vëvë tere lëwu va ŷad nufëniha

²⁰ Tac Yesu më mbokak gë tere. Umë gë vërëfal vëlëwu va wahodilohna tokëni roka ŷa kabi hnam fëna vahnë vëyabah varëlëko.

²¹ Vëvë tere lëwu va, ga njëtani watac, kahnëtalehnëni soŋe nji nufiniha, kabi ntehnëdëniho: «Cenaka!»

Yesu gë Belësebul

²² Vëharaŋ sariya vële wātiko Yerusalem va ntehnëdëniho: «Asankaf yine le wacik Belësebul ŷa fëlaka!» do kat: «Iyi yine yëfadëha fanka canahnëndëhni waŋi wayine!»

23 Awa Yesu më macëkëhni nësëhnëkëhni g'iji mëntëndëlehn: «Sintani hak kod cëna umë dënk?»

24 Ge vële vankëk inaw' mëtëdfëni vëhni fo, naw' tac godina kahn;

25 do ge vële vankëk tere mëtëdfëni vëhni fo tere rac godina kahn.

26 Awa ge Sintani mëtëryaf umë fo, ge ucankaf ntëwu na gona mbank, godina nko kahn, tëkwëd.

27 Ahnë kodina tënk hnë tere asan ahwëhn fanka do nuf hnapul lëwu ya, ge ñabëlahna ten asan ahwëhn fanka arac; ge ñabëka, kod nuf le-wo-le ya tere lëwu hna.

28 Toña ya fëyadëmu: vahnë va, kode tavëhnini wameh wadëw hni na fop gë wayew' wante njewëdfëniha Wënu na fop.

29 Bare ale yewëdfëha Iyir Ipacah ina tavëhnëdfëna muk, uwi wëh dihëtëdfëna.»

30 Yesu nësëhnëkëhniwo koyëna kabi vëhni lehnëdfëho: «Gë yine nkeni.»

Hnëmu Yesu gë vëheryu

31 Hnëmu Yesu gë vëheryu tëkëlehnini; ñëwëni përhna do payëniha ahnë macehna.

32 Vahnë vëyabah lañako caharab Yesu, më ntehnik: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu përhna nkeni, macëdfënihi.»

33 Yesu më ntëkwakëhni: «Mo ye hnëm mën ya do gë vëhery mën va?»

34 Tac më njëkëkëhni vële lañako caharab lëwu va do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mën ya gë vëhery mën va ani nkeni.

35 Vële lid ile ñaf Wënu na vëhni ye hnëm mën ya gë vëhery mën va.»

4

Uhnës uryindaryindan soje ahnaf uhnëda wa

1 Yesu mboko pëgw karanjëndëhni tëfary lant Galile hna. Kayëko hnë kulu ile yeho lant hna, ntaña kabi kore sankaf varëpëlëko caharab lëwu. Darël wënka hna ñëwëniho ² do Yesu gë wahnës wadindaryindan karanjëdfëhëhniwo viyë viyabah; hn'ikaranj dëwu hna ntehnëdfëhëhniwo:

3 «Nëparyin! Fac ryampo asan yiko ipahn uhnëda kay dëwu hna.

4 Wati nte pahnëdfëho wanjëc na, wëdfampo nkañ hna njoko: wusëry wa më njijëni kohnëni.

5 Wëdfampo wëraka njoko ile nkok yabëna nkal. Wanjëc na pëhnëlehn tan kabi nkal ina tëwëlohna.

⁶ Ulav w̃a, ga njakëk, më kankënëk wayor ɲa, kabi vënkahn va yabëlawohna.

⁷ Waɲëc wëdampo hnë wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ɲa më naÿëk do ndaŵ uhnëda w̃a, ñoñ dëwëlohna.

⁸ Bare waɲëc wëdampo nkal përen hna njoko; pëhnëko, naÿ do ntëw̃: wëdampo waɲëc wafëhw warar (30), wakaŵary wafëhw imbëd g'iryaw̃ (60), do wakaŵary kat keme (100).»

⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Nëparyin d̃us, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soɲe ye nësëd Yesu gë wahnës wadindaryindan

¹⁰ Vële rëfëlehnëdëhawo kwëlëkwël va do gë vëfayik pëhw gë vëhi va, ga nkeni vëhni fo gë Yesu, më tëyëniha soɲe wahnës wadindaryindan w̃a.

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Nuÿarun w̃uhnë uyët ile soŵiko, hnësëd soɲe Naŵ Wënu ɲa, bare vëÿëntaŵ vi had uhnës uryindaryindan fo nkwëryëdëni,

¹² do koyëna:

«“Kod njëkëni d̃us, bare hara wahnudina paryi, kod nkwëryëni d̃us bare hara ñoñ wayëtëna paryi, ge gena umë mbokajakëndëni gë Wën do Wënu ɲa tavëhna këndëhëhni wameh wadëw̃ hni ɲa!”»

Yesu uhnës uryindaryindan ahnad uhnëda w̃a nkabahnëd

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile ye uŵi uhnës uryindaryindan? Awa hak kodun ayëtu wahnës wadindaryindan waÿëntaŵ w̃a fop?

¹⁴ Ayam a wanës Wënu ɲa pahnëd.

¹⁵ Vëryampo had nkaŵ nkeni le njod wanës hna: ge tük nkwëryëni, Sintani tükid tebëhni wanës wante fahnik hnë vëhni ɲa.

¹⁶ Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëdëni wanës ɲa do g'uhnatah maŵadëni.

¹⁷ Bare waravëdina kwëhna vënkahn hnë vëhni, toye fo kwëtahnëdëni. Ge ryëñah w̃a tükëhnikëhni ma ge mbërehnini soɲe wanës Wënu ɲa, tavëdëni taɲ kwëtahn iɲa.

¹⁸ Vëryampo kat nkeni had uhnëda ule yod wadëmpëhn, umë ye vële wëryëd wanës,

¹⁹ bare wëbal ÿi duniÿa ɲa, ibora hnapul ɲa, do g'iña ile-wo-le ɲa tënkëdëhëhni, ndaŵëdëni wanës ɲa do ñoñ dëwëdina.

²⁰ Bare vëryampo, hn'inkal përen hna tebadëni wanës ɲa: nkwëryëdëni wanës ɲa, kwëtahnëdëni do nkeni had

ile lëwëd, wëdampo wafëhw warar (30), wañëntaŵ wafëhw mbëd gë ryaŵ (60), do wakawary kat keme (100).»

Uhnës uryindaryindan lampu

²¹ Tac Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Ahnë pëdëd bi lampu tac koß g'ancëhn ma kuyët hn'ipad? Gena bi kañëde yaŋ?»

²² Ile soŵik ŷa fop tufahnëde, do ile soŵiko hn'umëhwëry ŋa fop njoðe humpen hna.

²³ Nëparyin ðus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

²⁴ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Kwëtahnerÿin nëf ile wëryëdun ŷa! Wënu ŋa ñañëndëhu g'añëŋa nte ŷañahnëdun ŵuhnë dënk ŋa do nkwënëdëhu kat.

²⁵ Kabi ale hwëhnaŋ ŷa nkwënënde; ßare ale wok kwëhnana ŷa tebëde wëla toye ile liyahnëka tëk nuŷa ŷa.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc ule fëhnëd umë fo

²⁶ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Wëlin g'ile mëntëlëni Inaŵ Wënu ŋa: asan fahnëd uhnëda kaÿ dëwu hna,

²⁷ tac fac-wo-fac ndakënd g'umëd ga, matënd g'acahnëfëd ga. Wañëc ŋa pëhnëd do naÿ hara yëtëna g'ante pëhnahnëk hafo naÿ ka.

²⁸ Nkal inja, umë dënk fëhnëndanëd uhnëda ŵa: wayor ŋa ten, tac uyat ŵa, do tëkwahn idaf wañëc ŋa.

²⁹ Puhnand tunj wañëc ŋa daf ŋa, asan a pëgwëlehn ndokuñënd g'ikáca dëwu ŋa, kabi wati uhác ŵa rëkëk.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc mutarëd

³⁰ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ye hodfen mëntëndëlehnin Inaŵ Wënu ŋa? Gë iÿëhne uhnës uryindaryindan kodën nkabahnin?»

³¹ G'uÿëc atëh mutarëd mëntëlëni; ge pahnik, uÿëc rac ye ule ŷak vak ŵa wabë ðuniŷa li fop,

³² ßare ge nadik naÿëd hafo ntëb wanëda wante ye sarëdij ŋa fop. Cantëd wahni wahnayah hafo wusëry ŵa kodëni kofëndëni cën dëwu hna.»

³³ Koyëna karanëdëhëhniwo Yesu g'iÿi sifa wahnës waðindaryindan; gante kodëni nkwëryëni ka nësëhnëdëhëhniwo.

³⁴ Nësëhnëdiléhniwohna hara gena gë uhnës uryindaryindan; ßare ante nkeniho gë vëréfal vëlëwu va fo, wahnës waðindaryindan ŵa fop nkabëkëhniwo.

Yesu tëryëd sël sankaf

³⁵ Hnë fac rac ga nëkak, Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Danëtanëfu gë cape ñëntaŵ lant haði.»

³⁶ Më koyanihëhni kore ŷa; vëréfal va më njonihä Yesu hnë kulu le nkehahnëko hna. (Awa, kabi Yesu hnë kulu tëko

nke, më koyanihëhni kore ÿa do pëgwëni ndanëtandëni.) Wakulu wakawary tēfëlëniho.

³⁷ Tac sël sankaf pëgwëlehn cëlënd ðus, wavonkëlo wënka ña njohandëho kulu ÿa, hafo pëgw tēmpënd hnam wënka ña.

³⁸ Yesu ha wëhni kulu hna ndakëko wakwëð. Awa vërëfal vëlëwu va më nēgëtëniha ndekatëndëni: «Aharan, cëm ña yeyinëk: kwëtahnëlihëfuhna bi nēf?»

³⁹ Yesu, nēgalehn, ñañënahna sël ÿa do ntehna lant ÿa: «Ñëwëry yam! Demëhnary!» Sël ÿa teryalehn do njamëlehn fop.

⁴⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Soje ye ntakëku aki? Soje ye worun kwëhnaluhna kwëtahn?»

⁴¹ Bare vërëfal va ntakëkëhniwo ðus, më ntehnëläni: «Mo ga ye awa aÿi asan? Wëla sël ÿa gë wavonkëlo wënka ña ma wëhnedëniha!»

5

Yesu asan ale pëlani wayine njërëned

¹ Tëkëlehnëni gë cape ñëntaw lant Galile ka, hn'inkal bulunda Gerasen hna.

² Ga cëlëk Yesu kulu hna, asan cahnelehn wayag hna, nijjënd pankëlëni. Asan arac yine fëlakawo

³ do wayag hna ntëðëko. Ahnë kodilohna mbok ñaba, wëla gë vankënca;

⁴ ñabëðeho kwëlëkwël wapary ña gë wame waryëhwëra do wëbák ña gë vankënca, bare nkubëðëho waryëhwëra wã do mbëkëtëðëho vankënca va. Ahnë mëkëðilawohna terya.

⁵ Ndekadëho wayag hna do gë wahun wale yeho tëfary lant hna g'umëð gë g'anent hara teryëðina, do cërehnadëho gë wëraka wã.

⁶ Më nuka Yesu ñawët; awa më nkaryëk nji ndëkwëhn haryënkw lëwu,

⁷ do ndeka gë fanka: «Ye ye yëbëlan fu, Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Këлами g'u wac Wënu ña antë aliwo u wëh!»

⁸ Asan a nësëko rac kabi Yesu tëko ntehna yine ÿa: «Cahnëryehna aÿi asan!»

⁹ Tac më teryëka: «Hak maciru?»

Yine ÿa më ntëkwaka: «Wac mën wã "Njabëbun" ye, kabi vëyabah yëbun.»

¹⁰ Do më këlaka antë canëhni nkal hna.

¹¹ Kore sankaf vampëhëmpëh ryavëðëho hnam, ðarël kuñ hna.

12 Wayine ɲa më këlaniha Yesu ntehnëni: «Cañëtëryifu rënkëfuni vaɲi vampëhëmpëh!»¹³ Yesu më maŵëryanëkëhni. Awa wayine ɲa cahnëlehnëniha asan a do njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va. Hara kore vatac nkëhnëko tëkëni wawuli wahi (2,000) vampëhëmpëh. Nënëlēlehnëni vampamb kuɲ hna njini ntëbani lant hna do cëmëlehnëni fop.

14 Vësan vële heryëdëhëhniwo vampëhëmpëh va, nkaryëlehnëni nji pëyahnëni watac naŵ hna do gë wëhaɲ hna. Vahnë va njilehnini njëkëni ile liyak ɲa.

15 Tëkëlehnini hn'ile nkeho Yesu hna do nuniha asan ale pëlaniho kore wayine ɲa: ntañako, ntiyako viɲi do hakili ɲa mbokakawo fërën fo. Ntakëlehnëhni.

16 Vële yantiko fop va më tëfëtanënihëhni ile yeha asan ale pëlaniho wayine ɲa gë kore vampëhëmpëh ɲa.

17 Awa, pëgwëlehnëni këlandëniha Yesu cahn resiyo lëw hni hna.

18 Wati nte kayëdëho Yesu kulu ɲa asan ale yërënik a më tëyëka maŵëryana tëfëlënti g'umë.

19 Bare Yesu maŵëryanëlawohna, më lehnëkawo: «Bokary gë bulunda hu, do afëyahn fop ifërën ile ntinëhnekë Ahwëhn a kabi kaÿëhnahnëka gë wëjë.»

20 Awa asan a njilehn pëgw pëyahnënd hnë Wahnaŵ Pëhw hna fop ile ntinëhnekawo Yesu ɲa; do fop vële wëryëdëhawo va pëbëkëhniwo fëmpëhnahnah wã.

Aryagu Yayërus g'asëval ale ɲakëd viɲi Yesu va

21 Yesu mbokako gë kulu ɲa gë cape ñëntaŵ lant ka. Ga tëkëk hnam, kore sankaf varëpëlëko caharaɓ lëwu; ante nkeho tëfary wënka ɲa,

22 tëkëlehni asankaf caliɲa ale wãciko Yayërus. Më nuka Yesu, ndëkwëhnëlehn haryënk w lëwu

23 do këlahna dus ntehna: «Këلامي, fandag mën fa cëm iɲa nke. Yij arinda wëbák ɲi afëhëtahna!»

24 Yesu njilehnëni g'umë.

Kore sankaf lapëhna kawo do peñëdënihawo vacape va fop.

25 Hara asëval yentiko hnam ale njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki.

26 Njiko hnë vëyehn vëyabah, yehna ɲa mbërehnekawo dus, fop canëko koryi lëwu ɲa, bare ñoñ d'emalawohna; nuko nkwenanda res wã.

27 Nkwëryëko ga nësëde soɲe Yesu ɲa. Awa më njijëk kamëhni lëwu kore hna ñak cud Yesu ɲa.

28 Ntehnadëho: «Wëla cud ntëwu ɲa fo ɲakakëndëbu njërakëndëbu.»

29 Ga ñakëk, sat ÿa tëryalehna tañ do njëtalehn njërëk res lëwu ÿa.

30 Wati rac dënk, Yesu njëtalehn fanka sahnëka. Më cahëtak gë kore tëyëhni: «Mo ÿakëk cud mën ña?»

31 Vëréfal vëlëwu va më ntëkwaniha: «Nuru kore ÿa peñëdënihi gante-wo-gante, do arëyënd: mo ÿakëko?»

32 Bare Yesu njëkëkëhniwo caharaß lëwu, nuhahna ale lik watac a.

33 Asëval a mbalëdëho ntakah ña kabi njëtëko ile yehawo ÿa; awa më njijëk ndëkwëhn haryënkw Yesu do pëyahna toña ÿa fop.

34 Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ña njërënëki. Yiryeyi gë yam do ures hu ÿa bokanidilihna.»

35 Koyëna nkoko nësënd Yesu tëketëni vëfayik matini gë tere Yayërus do ntehnëniha: «Aryag hu gona. Bokawo avërehna Aharañ a.»

36 Bare Yesu kwëtahnëlohna nëf wanës wadëw hni ña më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tañ.»

37 Mawëryanëlawohna ahnë ntapëhnahna gë tere Yayërus ge gena Piyer, do Sak g'aheryu San.

38 Tëkëlehnëni tere hna, Yesu nkwëryëko wëñaaw wayabah, vëryampo kodëniho, vëÿëntaaw va ndekadëniho.

39 Më tënkëk tere hna do ntehnëhni: «Soñe ye ÿawërun aki? Fandag fi cëmëna, wakwëd fo ndakëk.»

40 Bare njafañëdënihawo.

Awa më canëkëhni vëhni fop, nkoni rëmu fandag fa gë hnëmu do gë vëréfal vërar vëlëwu va do tënkëni cery nte nkehahnëko fandag hna.

41 Më pëlaka vák ÿa do ntehna: «Talita Kum!» (Umë fëhnëtanëd: «Ntehnëdëmi: Fandag, matëry!»)

42 Fandag fa matëlehn tañ, pëgwëlehn njasënd (kabi wabëhn 12 kwëhnako). Wati nte nuniho cëmëna ña, pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

43 Bare Yesu më ñañënahnkëhni ntehnëhni antë pëyaniha ahnë; tac më ntehnëkëhni: «Yëdaryina ile tokëd.»

6

Vahnë vëvë Nasaret va vëhwëtahnëdilahna Yesu

1 Yesu matëko hnam nji hn'ankol nte naÿahnëko hna; vëréfal vëlëwu va ntapëhnanihawo.

2 Hnë fac ntawëla hna pëgwëlehn karañëndëhni calia hna; vahnë vëyabah hnëpadëhawo do pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

Ntehnëdëniho: «Ne ñëṅak iṅin? Ye ga ye yasery ule kwëhñak wï, do hak kolahnëk ntind uṅi fëmpëhñahnah?»

³ Gena bi umë ye ali vacery va, aju Mari, acëru Sak, Yose, Yud, do gë Simo? Vëheryu vësëval va vëlëdëntina bi ani gë fuhnë?» Vëlënënëlaṅohna.

⁴ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante, bare gena nkol nte naṅahnëk hna, hnënk lëṅu ṅa vëlënënëdilahna, gë vëvë tere lëṅu va per.»

⁵ Yesu kolëlohna nti hnam wëla fëmpëhñahnah ryampo, ge gena vëres vëryampo fo tindëko wëbák ṅa do njërënëhni.

⁶ Do pëmpëhñahnëkawo kabi vahnë vëvë nkol tac vi vëhwëtahnëna.

Yesu payëkëhniwo vëfayik pëhw gë vëhi va vëhi vëhi

Tac Yesu njiko karaṅëndëhni vankol vamb caharaḅ hna fop.

⁷ Më macëkëhni Pëhw gë Vëhi va payëkëhni vëhi vëhi. Njëdakëhniwo fanka g'ucankaf ntandënihëhni wayine ṅa

⁸ do ntehnëkëhniwo aki: «Ant'ayoyawu ñoñ ge njidun, ge gena ryoko ryampo; ant'ayoyawu ile rokëdun, kufa, koryi wakufa hun hna.

⁹ Përyaryin wapary, bare ant'ayoyawu acud kaṅary.»

¹⁰ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Ge tëkërun hn'inaṅ, ñëṅwëryin hnë tere ile hacanderun hna fo hafo hale matëdun hnam.

¹¹ Ge vahnë vëvë naṅ va ṅwëṅëni vëhacadiluhna ma vëhnëpadiluhna, cahnëryin hnam do avankatëndu ivëd vë wapary hun ṅa: umë njëtëdëni vëlina fërën do Wënu ṅa nëṅëlahna gë vëhni.»

¹² Pëhw gë Vëhi va më njini karaṅëndënihëhni vahnë va soṅe nkwëcëtani vankeya vantëṅ hni va.

¹³ Ntaðënihëhniṅo wayine wayabah do njërënëdënihëhniṅo vëres vëyabah turatëndënihëhni wagu ṅa vankaf hna.

Icëm San Ayary a

¹⁴ Ahnaṅ a Eroḅ Antipas nkwëryëko ga nësëde soṅe Yesu ṅa, kabi ṅac lëṅu ṅa campëko gante-wo-gante. Vëryampo ntehnëdëniho: «San Ayary a vëhnik! Soṅe umë kwëhñahnëk fanka ntihahnëd viṅë vifëmpëhñahnah.»

¹⁵ Vëhaṅary ntehnëdëniho: «Kila Eli ye.»

Vëhaṅary kat ntehnëdëniho: «Kila le wëntëlëk gë wabë kobëri ṅa ye.»

¹⁶ Eroḅ, ga nkwëryëk wante rëfëtaðeḅo ṅa fop, më ntehnak: «San Ayary a ye! Ntëpëtehnëbuha nkaf ṅa bare mbëhnik!»

17 Erođ pëlayehnekawo San, ñabi, do cëdëlehni soŋe Erodiyad. Erođ ñëlëkawo mama nkehahnëko asëval aheryu Filip

18 do San ntehnëdëhawo Erođ: «Sariya ÿa maŵëryana aÿëla asëval ahery hu ÿa!»

19 Soŋe rac Erodiyad ntavëkawo dus gë San do ñadëho ndaŵehna, bare kodilohna

20 kabi Erođ ntakëkawo g'umë; njëtëko asan asatah do asëvah ye do keryëdëhawo. Ge nëpadëhawo, nëŋandëhawo igwëry wanës wadëwu ña bare yëtëlohna ile ntid.

21 Bare hnë fac le ntihandëho ambënt fac ile nagahniko ÿa, Erodiyad nuÿako fere fafëren ndaŵehnahna San. Fac rac Erođ ambënt cankaŋ ntiko, payehnekëhniwo vësankaf vëvë ucankaf ntëwu ña, vësankaf wasodafe ŵa, do gë vëvë karyënkwa Galile va.

22 Aryagu Erodiyad tënkëko hn'ile nkeniho hna do nkaŵëhnëhni; Erođ gë vële macehnëko va per nëŋëkëhniwo gë fandag fa.

Awa Erođ më ntehnëka fandag fa: «Tëyërye ile-wo-le ÿadu ÿa, njëdadëmi.»

23 Njiko dënk hafo ntëkëhna aki: «Lëk njëdadëmi lakënde ntehni cape ndampo inaw mën inï rëyëruho.»

24 Fandag fa më cahnëk nji tëyehna hnëmu: «Ye rëfëko rëyu?»

Hnëmu më ntëkwaka: «Nkaŋ San Ayary a.»

25 Fandag fa ntëfëlehn mboka gante nkeni ahnaŵ gë vële macehnëko ka ntehna: «Ñadëfu ayëdäŵo tameki nkaŋ San Ayary a hn'ifëda mpan!»

26 Ahnaŵ a njamëlehnëko; bare kodilohna ñwëÿëryana, kabi ntëkëko tase vële macehnëko va.

27 Payëlehna taŋ sodafe lëwu ryampo ntehna: «Yoj nkaŋ San Ayary a.» Sodafe ÿa njilehn kaso hna ntëpëtehna San nkaŋ ña.

28 Tac njoj hn'ifëda njëdahna fandag fa, do fatac njëdaga hnëmu.

29 Vëréfal San va, ante njëtani watac ña, më njini nufëni ñas inja kwëtëni hn'iyag.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd (5,000)

30 Vëfayik va, ga mbokajëni vëhni Yesu hna, më pëyaniha fop ile ntijëniho do karaŋinihëhniwo vahnë va.

31 Yesu më ntehnëkëhni: «Njijën, njiyin hn'ile njirëk soŋe ayinëgawu toye.» Kabi njabëniho vahnë vële yijëdëho do yidëho va; Yesu gë vëréfal vëlëwu va wëla roka vëhodilohna tokëni.

³² Awa më njini gë kulu hn'ile njirëk hna.

³³ Bare vahnë vëyabah nunihëhniwo ga njidëni do njëtëniho gante njidëni ka; më matëni vankol hna fop, nkaryëni gë wapary fo hafo ndënkwëhnënihëhni vëhni Yesu gë vërëfal vëlëwu va hnë yëwa le njihandëniho hna.

³⁴ Ante cëlëko Yesu kulu hna do nutëhni kore sankaf vahnë vërac, kayëhnahnëkawo dus gë vahnë vërac, kabi had kore wape wante wok wahwëhnana ahekery mëntëlëniho. Pëgwëlehn karanëndëhni viyë viyabah.

³⁵ G'anëka ga vërëfal va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Tëk mëd do hnani fëk fo ye.

³⁶ Koyaryihni vëyi vahnë njini gë vankol vante ye caharaß vi ntëwajëni ile tokëdëni.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni wuhnë dënk ile tokëdëni ya!»

Më tëyëniha: «Ñadu bi yifu sanëfu koryi yabah lawahnifu vamburu yëdafuni tokëni?»

³⁸ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun? Yiryin ayëku.»

Umë njëkëni do ntehnëniha: «Vamburu mbëd g'uwis wuhi.»

³⁹ Awa Yesu më ntehnëkëhni dañëndëryinëhni vahnë va kore kore.

⁴⁰ Vahnë va më ntañani keme keme do gë wafëhw imbëd, wafëhw imbëd.

⁴¹ Tac Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi wa, kañëk g'ambin do camehna Wënu ña soje iyi rokëtok. Më nkubëlehnëk vamburu va njëdafni vërëfal va cahëlehnënihëhni vahnë va do cahëlehnënihëhni fëna wuwis wuhi wa vëhni fop.

⁴² Ale-wo-le tokëko hafo pihn.

⁴³ Vërëfal va njonihho vankubel vamburu va g'uwis wule tesëniho wa pëb vëkankel pëhw gë vaki.

⁴⁴ Hnë vële rokëko hna vësan wawuli mbëd (5,000)* yeho.

Yesu yan wënka hna njasëd

⁴⁵ Tac Yesu kayëndëlehnëhni vërëfal vëlëwu va kulu hna ndënkwahëhniha gë cape nëntaw lant mbë ankol Betësayida ña. Hnë wati rac koyadëhëhniwo bulunda ya umë dënk.

⁴⁶ Ante koyakëhniwo ña, Yesu njiko hn'ikuñ soje njëfa.

⁴⁷ Ga nëkak, kulu ya fagant lant hna nkeho, do Yesu umë fo woko nkal hna.

⁴⁸ Më nuk vërëfal vëlëwu va mbëraniho yiryery kulu ña dus, kabi sël ya pankëlëdëniho; awa g'ankëhn fac ña, më

* **6:44 6.44** Vësan wawuli mbëd: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

njid gante nkeni njasëhatënd yaŋ wënka hna, do ñadëho ndëcëhni.

⁴⁹ Ante nunihawo ga njasid yaŋ wënka hna, ntiyahnëkëhniwo ahnënkweł ye do më ndekadëni.

⁵⁰ Vëhni fop nudënihawo do ntakëkëhniwo.

Bare wati rac taŋ, Yesu më lehnëkëhniwo: «Ya wënaryin! Ami Yesu ye; antë ntaku!»

⁵¹ Tac kayëlehn kulu hna, ðarël lëw hni, do sël ŷa teryalehn. Vëréfal va pëmpëhnahnëlehnëhni ðus,

⁵² kabi ñoñ vëwëryëlohna ile ryëcëtako ante cahëlehnëko Yesu vamburu va: wahakili walëw hni wã kodilohna njët rac, ntëbëkëhniwo.

Yesu njërënedëhëhni vahnë va Senesaret hna

⁵³ Ga ntëmpëtani lant ŷa Yesu gë vëréfal vëlëwu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiyo Senesaret hna.

⁵⁴ Kulu hna cëlëdëniho, njavëtatëniha taŋ va Yesu.

⁵⁵ Vahnë va nkaryiniho nkal hna fop do njinenëhniðënihawo vëres hnë wayala, le-wo-le nkwëryëniho nke hna.

⁵⁶ Hn'ile-wo-le njidëho Yesu hna, wahna w hna ma vankol hna, vahnë va njonëhnedëniha wo vëres vëlëw hni va kwëtëndënihëhni waŷëwa bulunda hna do këladëniha wo tavëhni ñakëhni wëla wacëmët cud cankaŋ ntëwu ŋa fo; fop vële ŷakëko va njërëniho.

7

Namu vacërakëlo

¹ Wafarise gë vëharan sariya vëryampo Yerusalem matiniho njijëni kwërëniha Yesu.

² Kamahnëniho vëréfal vëryampo Yesu va gë wëbák wante wok pacëna tokëdëniho roka ŷa, (më lehnëde waŷuhnana gante ma wëryak namu ka).

³ Kabi wafarise wã gë wasëwif waŷënta wã wa fop ntënëniho wënamu wante taveryënihëhniwo vacërakëlo va: vërokëdilohna hara waŷuhnana wëbák ŋa hafo pacëhni

⁴ do ge matiniho gë saha, vërokëdina hara vëfacënana ten. Ntënëniho ðus fëna wënamu waka wary, gante tëfëka ndagi vanëhëta, wapoti, do gë vapeya ka [do gë wafad wã].

⁵ Awa wafarise wã gë vëharan sariya va më tëyëniha Yesu: «Soŋe ye nkoni vëréfal hu vi vëlënënedina wënamu vacërakëlo fu va, tokëdëni gë wëbák wante wok pacëna?»

6 Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë vële hnësëd ile nkoni vëlidina yerun! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ña soñe lëw̃ hun ÿa. Aki kerëko: «“Wënu ña më lehnëk: ‘Iÿi bulunda gë wanës ñi fo ntënënedëniho,

bare wasakahn walëw̃ hni hna ñaŵëtaniho.

7 Icëmb nte cëmbëdëniho ña kwëhnana nafa, kabi ile karañëdënihëhni vahnë ÿa, gena ikarañ mën,

bare ile karañëni vahnë fo ye.’*»

8 Tavërun vakwëda Wënu va alënënahnu wënamu wante kahnëndëni vahnë.»

9 Tac më nkwënëk: «Kolërun dūs aravu vakwëda Wënu va ahahnëndahnu namu lëw̃ hun dënk!

10 Wëlin ile ÿadëfu hnësu ÿa: Moyis më lehnëko: “Dënëneriyihni vëhni rëmuh gë hnëmuh”,* do fëna, “Ale lehnëka rëmu ma hnëmu wameh a tëfëka ndaŵi.”*
 11 Bare w̃uhnë, karañëdfunëhëhni vahnë va: ge ahnë ntehnëka rëmu ma hnëmu: “Ile-wo-le wëkakëndëbu yëdayi ÿa ‘korëban’ ye.” Umë fëhnëtanëd: “Ile fehnik ntinëhna hni Wën sadëha.”

12 Koyëna tavëtentunëhëhni ntini ile ntehnëk sariya Wënu ña, alënëna rëmuh gë hnëmuh;

13 ntihëtëdun ile karañëd wanës Wënu ÿa gë namu le harañëdfunëhëhni ÿi. Do ntidun viÿë vihaŵary viyabah vile wëntëlëk gë virac ki.»

Viÿë vile lidëha ahnë ale wok pacëna

14 Tac Yesu më mbok macëkëhni kore ÿa do ntehnëhni: «Nëparyino w̃uhnë fop, do awëryu:

15 iñë le tokëd ahnë* kodina tonkëna haryënk Wën hna. Bare ile hod tonkëna ÿa, umë ye ile sahnëd hnë umë ÿa.

16 [Nëparyin dūs ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!]

17 Ante tavëkëhniwo kore tënk tere ña, vëréfal vëlëw̃u va tëyënihawo bi ye pëhnëtanëd wanës wadëw̃u ñi.

18 Awa më ntëkwakëhni: «W̃uhnë fëna, gwëryëdifulhna bi? Gwëryëdifulhna bi fop ile tokëd ahnë kodina tonkëna haryënk Wën hna

19 kabi umë tënkëdina ntaŵary dëw̃u hna, dōnk dëw̃u hna tënkëd tac cahnëd mbahn dëw̃u hna?» (Gë wañi wanës pëyahnedëho Yesu kodë toki ile-wo-le ÿa.)

20 Umë mbok ntehnëk: «Ile sahnëd hnë ahnë ÿa umë ronkënëdëha.

* 7:7 7:7: Esayi 29.13 * 7:10 7:10: Icahn 20.12 * 7:10 7:10: Icahn 21.17

* 7:15 7:15 *Le tokëd ahnë*: Viÿë viyabah vañik wok tokëdëna wasëwif hna. (Soñe Walevi 11)

21 Kabi bambery ntaŵary ahnë hna matid vinahan vimeh vinte liyehndëhëhni vahnë ndakëndëni hara vëyëlëläna, ule, uryaŵ ahnë.

22 Njëkëlehnëdëni ndakëntal meh vësan ma vësëval vële yëlëk do yëlëk, iña le nkok kwëhnëna, njapënan, tokand vahnë, kwëhna nkeya meh, iñëŵary, ntehnëndëhni wameh vëyëntaŵ, naŷënan, do nënkŵ.

23 Viŷë viŵeh fop bambery ahnë hna cahnid do umë ronkëndëdëha.»

Ikwëtahn asëval ale wok gena sëwif

24 Yesu matëko hnam nji resiŷo Tir hna. Tënkëko le ñadëho ñëŵ hna do ñadilohna njëti hnam nke, bare kodilohna coŵa.

25 Asëval ale hwëhna kawo fandag fante pëlako yine wëryëko ga nësëde soŷe Yesu, njilehni taŷ hn'ile nkeho hna ndëkwëhn haryënkŵ lëŵu.

26 Asëval arac gelohna sëwif, hnë Fenisi mbë Siri hna nagiko. Muntadëhawo Yesu ntana yine ŷa aryagu hna.

27 Yesu më ntehnëka: «Tavëryihni tokëni ten vutah vi† hafo pihñëni, kabi yivëna nufi roka vutah ŷa këfëhnini vumbe vi‡.»

28 Asëval a më ntëkwaka: «Bare, Aharaŷ, la vumbe vi tokëdëni ile këfëdëni vutah ŷa.»

29 Awa Yesu më ntehnëka: «Ha, toña hwëhnaru. Soŷe inji dëkwa, kodu aŵënc gë ŷal hu: yine ŷa cahñëka aryag hu.»

30 Mëncëlehn nji tëkata aryagu ga ndakëk hn'ipad: yine ŷa cahñëkawo.

Yesu kumim njërënëd

31 Tac Yesu matëlehn resiŷo Tir hna, tëf Sidon mboka gë cape lant Galile, tëfëlehn hnë resiŷo Wahnaŵ Pëhw hna.

32 Më njinenëhnijika asan kumim soŷe tinda wëbák ŷa.

33 Awa Yesu më pitaryëka umë fo, ŷaŵëtarya kore ŷa; më ndënëka watufa ŷa aryëŷënkaha vanëf hna do cëkëna vák ŷa gë wato ŷa ñakahna ryëŵ ŷa.

34 Tac më kaŷëk g'ambin, njënëk bë sankaf do ntehna asan a: «Efata», umë fëhnëtanëd: «Pidëtary!»

35 Pidëtalehna asan a vanëf va, ryëŵ ŷa fëna pëtalehna do pëgwëlehn catëñënd wanës ŷa.

36 Yesu ntehnëkëhniwo antë pëyahnëni; bare ante-wonte mbañëhnëdëhëhniŵo ŷa, vahnë va atac rëkëdëniho campehnëndëni g'ahaŵary wanës ŷa.

† 7:27 7:27 Vutah vi fëhnëtanëk wasëwif ŵa. Vumbe va fëhnëtanëk vële wok vëyena wasëwif. ‡ 7:27 7:27 Vumbe vi fëhnëtanëk vële wok vëyena wasëwif.

³⁷ Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët; ntehnëdëniho: «Ile ntid' ÿa fop caṇëk dus! Vëryëṇëkah va dënk nkwëryëndanëdëhëhni do nësëndanëdëhëhni vële wok vëhodina nësëni va!»

8

Yesu vahnë wawuli wahnah ndavëd'

¹ Hnë wati rac kore yabah voko mbarëpëlëni, do ñoñ golohna ile tokëdëni. Yesu më macëkëhni vërëfal vëlëwu va ntehnëhni:

² «Kayëhnahnëkowëhni vëyi vahnë, kabi wëli wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëworyaryëna ile tokëdëni.

³ Ge koyabuhëhni mëncëni hara ñoñ vërokëna, mbërahëdëni nkaw' hna, kabi vëyabah hnë vëhni ṇawët matini.»

⁴ Vërëfal vëlëwu va më ntëkwaniha: «Ne kodën nuṇanëhnihëhni ile tokëdëni hafo pihñëni, hnë ÿi fëk?»

⁵ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun?»

Më ntëkwaniha: «Mbëd' gë vaki.»

⁶ Awa më ntehnëkëhni kore ÿa ntañani nkal hna. Tac më nufëk vamburu mbëd' gë vaki va, camehnëka Wënu ṇa, nkubëlehnëk njëdahnë vërëfal vëlëwu va do vëhni, cahëlehnëhnihëhni vahnë va fop.

⁷ Kwëhnanihëhni fëna li vunkis toye. Yesu camehnëka Wënu ṇa soṇe vutac do ntehnëhni vërëfal vëlëwu va cahëlehnaryëhnihëhni.

⁸ Ale-wo-le tokëko afo pihn. Vërëfal va njonihö vankubel vante tesëniho va vëkankel mbëd' gë vaki vapëbah.

⁹ Hara vële rokëko va tëkëniho wawuli wahnah. Tac Yesu më koyakëhni mëncëni,

¹⁰ kayëlehn taṇ kulu hna njini gë vërëfal vëlëwu va resiṽo Dalëmanuta hna.

Wafarise wã dahëse fëmpëhnahnah tëyëdëni

¹¹ Wafarise tëkëlehnëni do pëgwëni nkwajëlëndëni gë Yesu kabi menëhniha njëkëhnahnëdëniho. Umë tëyëniha tufahn gë dahëse fëmpëhnahnah g'ambin matik.

¹² Yesu më njënëk bë sankaf do ntehn: «Soṇe ye tëyëdëni vahnë vëvë gaki vi dahëse ile fëmpëhnahnëk? Toña ÿa fëyadëmu: wëla dahëse ryampo wayëdäfëna!»

¹³ Tac tavëlehnëhni do kay kulu hna nji gë cape ñëntaṽ mbë lant ṇa.

Levir wafarise wã do gë va Erođ

¹⁴ Vërëfal va ndënkwëniho njoni vamburu, ndampo fo kwëhnaniho kulu hna.

15 Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise wã do gë va Erođ ýa.»

16 Vërëfal va pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo kabi ntiyahnekëhniwo ile nkoni vëhwëhnana vamburu ýa ntehnëdëhëhniwo koyëna Yesu.

17 Yesu njëtëko ile nkwajëlëdëni ýa, më ntehnëkëhni: «Soje ye wajëlëdun kabi kwëhnaluhna vamburu? Nudiluhna bi ten? Gwëryëdiluhna bi ten? Ndëpaku bi wahakili wi?

18 Kwëhnarun vinkër, nudiluhna bi? Kwëhnarun vanëf, gwëryëdiluhna bi? Dënkwëta diluhna bi

19 ante nkubëlehnëbuho vamburu mbëd soje vahnë wawuli mbëd ña vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwaniha: «Pëhw gë vaki.»

20 Mboko tëyëhni: «Do nte nkubëlehnëbuho vamburu mbëd gë vaki soje vahnë wawuli wahnah ña, vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwani: «Mbëd gë vaki.»

21 Awa Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Do ha gaki gwëryëdiluhna?»

Yesu njërëndëha mëp Betësayida hna

22 Yesu gë vërëfal vëlëwu va tükëniho Betësayida hna; hnam, më njonëhniijika mëp do këlayi ñaka.

23 Yesu më pëlaka mëp uña vák ýi kaha cahnarya nkol hna. Tac më tëpahnekë vinkër va, tinda wëbák ña do tëya: «Kodu bi ahnu iñë?»

24 Mëp uña më matëndëk nkaf ña, njëk, do ntehn: «Vahnë hnuđëfu, had vatëh nudëfuhëhni, bare njasëdëni.»

25 Yesu më tindëka wëbák ña kat mëp uña vinkër hna; arac më ñesëk dús: njërëniko, nudëho wapacëk ile-wo-le ýa.

26 Awa Yesu më koyaka mënc gë ýalu do ntehna: «Antë arënk tameki nkol hna.»

Piyer pëyahned Yesu ye Arëhnyayik a

27 Tac Yesu gë vërëfal vëlëwu va njilehnëni gë vankol vante rëhak Sesare Filip hna.

Nkaw hna Yesu më tëyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yebu?»

28 Më ntëkwaniha: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhañary Eli yeru, do vëhañary kat, aryampo wakila hna yeru.»

29 Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wühne lë, mo lehnërun yebu?»

Piyer më ntëkwaka: «Wëjë, Këris, Arëhnyayik a yeru.»

30 Awa, Yesu më ñañenahnëkëhni antë pëyaniha ahnë.

Yesu icëm g'ibëhn dëwü ña pëyahned

31 Tac Yesu pëgwëlehn karanjëndëhni aki vërëfal vëlëwü va: «Ajë Ahn'a afo korot ðus; vicër bulunda va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va ñwëyëdëniha; ndawëhnëniha do fac rarëna hna mbëhnëd.»

32 Watac wapacëk pëyadëhëhniwo. Awa Piyer më canaryëka pëgwëlehn niranda.

33 Yesu më cahëtak, njëkëkëhni vërëfal vëlëwü va fop do ñañenahna Piyer nteha: «Ijawëtarye, Sintani, kabi nahadila had Wënu ña, bare had vahnë.»

34 Tac Yesu më macëkëhni kore ÿa gë vërëfal vëlëwü va ntehnëhni: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo, antë nko nahand soñe lëwü dënk, afo ndib kërëwa lëwü ÿa tëfatëndo.»

35 Ale ÿad iÿi ðuniÿa cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi ðuniÿa nkoryaryëd ntawary dëwü ña, soñe lëmën do gë Wanës Wakasëk ña, ntawary dëwü ña nkod hafo arayen hna.

36 Ye nëfadëha ahn'a ge umë hwëhnëk ðuniÿa ÿi fop, tac cëvehn ntawary dëwü ña?

37 Ye kod njëdahn mbëhahni ntawary dëwü ña?

38 Ge ahnë cëfëhnëka g'ami do gë wanës mën ña haryënk wahnë vëvë dol vi, vële wok vësatëna do wok vawëtahnëlahna Wën vi, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'umë, ge njijëk hn'idanc Rëm hna do gë wamëleka wapacah ña.»

9

1 Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu; vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuna Naw Wënu ña ga njijëk gë fanka.»

Ibaca Yesu ña

2 Ga ndëcëk wafac mbëd gë ryaŵ, Yesu më njokëhni vëhni Piyer, Sak do gë San do njiryeryëhni hn'ikuñ yihnah hn'ile nkeniho vëhni fo. Yesu më mbacik tase lëwü hni;

3 viÿi vilëwü va njerëko ðus had humpen, hnë ðuniÿa li ahnë gena ale hod njerën iñë koyëna.

4 Vërëfal vërar va nulehnënihëhni tañ Eli* gë Moyis ga nësëlëdëni gë Yesu.

5 Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Aharan, njivëk nkeyin ani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

* 9:4 9.4 Eli: kila yeho hnë Vikerëh Vicër hna. (2 Vëhnaŵ 2)

6 Yëtëlohna ile nësëd, kabi umë gë vërëfëlëntaŵu va ntakekëhniŵo d'ëcët.

7 Aŋar njilehni cankëhni g'icën dëŵu ŋa, do nkwëryëlehnëni kopa ŋar hna ntehn: «Aÿi Ajë mën ye ale ÿahnëbu d'us. Umë rëfëka ahnëpawu!»

8 Vërëfal va njëkëlehnëni taŋ caharaŋ lëŵ hni, bare golohna nundëniha ahnë, Yesu fo wontiko gë vëhni.

9 Ante cëlidëniho kuŋ ŋa, Yesu më ntehnëkëhni antë pëyaniha ahnë ile nuni ÿa hafo Ajë Ahn'a mbëhn hnë vësëm hna.

10 Mawëniho wanës watac, bare tëyëlëdëniho: «Ye pëhnëtanëd "ibëhn hnë vësëm"?»

11 Tac më tëyëniha Yesu: «Soŋe ye ntehnëdëni vëharan sariya vi, Eli yijëd ten?»

12 Umë ntëkwakëhni: «Eli rëfëka njij ten mbokahn caŋ fop. Bare, ge toŋa ye, soŋe ye pëyahned Vikerëh va fëna Ajë Ahn'a korotëd d'us do ntidë g'iñëŵ?»

13 Bare ami pëyađëmu: Eli tëko njij, do vahnë va ntinihawo gante ñadëni ka, gante pëyahnek vikerëh soŋe lëŵu ka.»

Yesu njërënedëha fatah fante pëlak yine

14 Ga tëkëni hn'ile nkeniho vërëfal vëyëntaŵ hna, nunihëhniwo kore yabah d'us ga kwërënihëhni do vëharan sariya va conkëdëniho.

15 Vahnë va nundëniha tuŋ Yesu, pëmpëhnahnëlehnëhni, nkaryëlehnëni nkaÿëniha.

16 Yesu më tëyëkëhni: «Ye sonkëdun gë vëyi?»

17 Asan aryampo kore hna më ntëkwaka: «Aharan, njinenëhnimina ajë mën a, kabi yine fëlaka, umë wëmaÿendëha kodina nës.

18 Iÿi yine këfëdëha hn'ile-wo-le hna, iguhnahn rëkëd cahnënda wës li, cemëlehnand wabeñ ŋi, do mbahn inj kankëdëha. Tëyëbuhëhni vërëfal hu vi ntaniha iÿi yine, bare vëwëkëlahna.»

19 Yesu më ntehnëkëhni: «Vahnë vëhwëhn kwëtahn këm yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu? Yinëhniŋoŵa fatah fi.»

20 Awa më njinenëhniŋika. Yine ÿa nunda tuŋ Yesu, më ñënkëka fatah fa gë fanka; fatac njolehn këryinjetand do guhnahn inja cahnidëhawo wës hna.

21 Yesu më tëyëka rëm fatah fa: «Kobëri guve pëgwëka?»

Më ntëkwak: «Kobëri nte nkoko fatoy fo ŋa pëgwëkawo.

22 Wati ryaŵ yine ÿa cañëtëdëhawo hnë hwëdëh ma hnë wënka soŋe ndaŵa. Kaÿëhnanidiÿi gë fuhnë ayij aryemafu, ge kodu!»

23 Yesu më ntëkwaka: «Ge kodëfu? Fop kod nke soje ale hwëtahnëka.»

24 Rëm fatah fa ndekalehn taŋ: «Kwëtahnëbu, bare demarye, kabi kwëtahn iŋa nkojëko!»

25 Yesu nuko kore ŷa nkaryidëniho ŷal hni hna. Më ŋañëhahnëka yine ŷa ntehnä: «Yine ile wëmaŷehnëd vahnë nësëni do nkwëryëni, ntehnëdëmi: cahnëryehna faŋi fatah do nt'avoka vokanehna muk!»

26 Yine ŷa më ndekak do ñënka fatah fa gë fanka, cahnëlehna taŋ. Fatah fa njamëlehn had cëmëk, do vahnë vëyabah ntehnëdëniho: «Cëmëk.»

27 Bare Yesu më pëlaka vák ŷa, matëndëka fatah fa do fatah fa kahnëlehn.

28 Ante tënkëko Yesu tere hna, nketëni gë vërëfal vëlëwu va fo, më tëyëniha: «Soje ye wobun mëkëlëfunahna lafuna iŷi yine?»

29 Yesu më ntëkwakëhni: «G'iyëfa fo kode ntayini iŷi sifa wayine.»

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ŋa mbok pëyahned kat

30 Më matëni hnam tëfëni Galile. Yesu ñadilohna njëti hn'ile nkeho hna.

31 Vërëfal vëlëwu va karanëdëho aki: «Ajë Ahn'a njëdadeniha vahnë va, vërac ndawëhnëdëniha; do ge ntik wafac warar mbëhnëd vësëm hna.»

32 Bare vërëfal va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëk wanës watac do ntakëkëhniwo soje tëyëniha.

Mo lëbëkëhni vëyëntaŵ

33 Tëkëlehnëni Kaperënaŷum hna. Ante tënkëniho tere hna, Yesu më tëyëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Ye wajëlekëndun nkaŵ hna?»

34 Bare vëlëkwalohna, kabi nkaŵ hna nkwajëliniho njëtahnëni bi mo lëbëkëhni vëyëntaŵ va.

35 Awa Yesu më ntaŋak, macëkëhni Pëhw gë Vëhi va do ntehnëhni: «Ge ahnë ñad nke aryënkwëryënkw, tëfëka nke arëkwa vahnë fop do aryokuŋëhn vahnë fop.»

36 Tac më nufëka fatah fatoy kahnëndëka fagant lëw hni; muryaka do ntehnëhni:

37 «Ale hacaka g'uŵac mën wã fatah gë faŋi ki, kacako ami dënk; do ale hacako ŷa, gena ami fo kacak, bare kacaka fëna ale fayiko ŷa.»

Ale wok ñëwëlohna ŷa ndemadëho

38 San më ntehnëka Yesu: «Aharan, nubunëhawo asan ale ladëhëhniwo wayine g'uŵac lëw hu wã, do ñadëfunëho ravëtehnëfuna, kabi gentina gë fuhnë.»

³⁹ Bare Yesu më ntëkwaka: «Nt'aravëtehnuna, kabi ahnë kodina nti dahëse fëmpëhnahnah g'uŵac mën ŵa tac nës taj wameh mën.

⁴⁰ Ale wok ñeŵëlëfuhna ŷa ndemađëhëfu.

⁴¹ Do ale yeđafëhu asiyawu wënka kabi Arëhnayik a hwëhnëku, toña ŷa fëyafëmu: nuŷad cos dëŵu ŷa.»

Vële liyendëhëhni vahnë wameh

⁴² «Bare ge ahnë ravëtehnëka kwëtahn iña wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek bëraka gëb li tac ntabi hnë wov.

⁴³ Ge vák hu ŷi liyehnëđëhi uŵeh, dëpëтары; pecek arënk duniŷa le wok puđina hna g'ivák iryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëđëh hunte wok dípëđina.

⁴⁴ [Hnam, “vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha dípëđina muk.”]

⁴⁵ Ge fary hu ŷa liyehnëđëhi uŵeh, dëpëтары; pecek arënk duniŷa le wok puđina hna g'ifary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma.

⁴⁶ [Hnam, “vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha dípëđina muk.”]

⁴⁷ Do ge inkër hu ŷa liyehnëđëhi uŵeh, dokëтары; pecek arënk Naŵ Wën hna g'inkër đampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.

⁴⁸ Hnam,

«“vancëhn vante rokëđ mbahn va wasëmëđina do hwëđëh ha dípëđina muk.”

⁴⁹ Kabi, ale-wo-le hwëđëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. †

⁵⁰ «Wanjiry ŷa iñë fërën ye; bare ge gona ŷañ, hak kode mbokaryi ŷañëni? Kwëhnaryin wanjiry hnë ŵuhnë dënk do ayewu yam gë vëŷënta hun va.»

10

Yesu soŷe iñël do g'ibëmba ŷa nësëđ

¹ Yesu matëko hnam nji hn'inkal Yude hna, nte ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka. Kore vahnë va më mbok mbarëläni kat đarël lëŵu do pëgwëlehn karanëđëhni, gante njehëka ka.

² Wafarise wëryampo më tëhaniha soŷe tëndëhnëniha urënd. Tëyënihawo: «Sariya fu ŷa maŵëryanëka bi asan mbamba asëval alëŵu?»

³ Yesu më ntëkwakëhni g'iñi tëy: «Ye ntehnëkuno Moyis alindu?»

† 9:49 9.49 Kabi, ale-wo-le hwëđëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. Vahnë vëyabah nahadëni hwëđëh fëhnëtanëk kitij.

⁴ Më ntehnëni: «Moyis maŵëryanëka asan a ker kayëte nte rufahnëd mbambëka asëval alëwu ŷa.»

⁵ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Moyis kerëhnëku aŷa kwëda kabi vankaf va kambëku.

⁶ Vikerëh va më lehnëk, wapëgwa hna, ante ntiko Wën fop ŷa: “Ntikëhni asan g'asëval.”☆

⁷ “Soŷe umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo,

⁸ do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.”☆ Koyëna, vëwona vëhi bare ahnë aryampo fo ye.

⁹ Awa ahnë antë pitëndëlehn ile mbarëpëlehnëk Wën ŷa.»

¹⁰ Ga mbokani gë tere, vëréfal va më tëyëniha Yesu soŷe watac.

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ge ahnë mbambëka asëvalu do ñëla ahawary, ntik ile mbañëk Wënu ŷa,

¹² do age Asëval a tavëka asanu ñëla asan ahawary ntik ile mbañëk Wënu ŷa.»

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

¹³ Vahnë yinenëhnikawo Yesu vutah soŷe tindëhni wëbák wadëwu ŷa ndëwahni, bare vëréfal vëlëwu va niranihëhniwo.

¹⁴ Yesu, ga nuk watac, më ntavëka do ntehnëhni vëréfal va: «Tavëryinëhni vutah va njiëni ŷal mën hna! Ant'aŵëmaŷehni, kabi Naw Wënu ŷa vële ye had vëhni va hwëhnëk.

¹⁵ Toña ŷa fëyadëmu: ale wok maŵëlahna Wënu ŷa had gante maŵëhnëdëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëdina muk Naw Wën hna.»

¹⁶ Tac, më muryakëhni vutah va, tindëhni wëbák wadëwu ŷa ale-wo-le ndëwanëhni.

Asan avetak gë Yesu

¹⁷ Wati nte ñadëho nji Yesu ŷa, asan më nkaryëk ndënkwëhn do tëya: «Aharan afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

¹⁸ Yesu më ntëkwaka: «Soŷe ye wacëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ŷa fo.

¹⁹ Njëtëru bi vakwëda va: “Ant'aryawä ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahawary; ant'ale; ant'aye sefe wamër; ant'avorahna ahnë ahnufahn ile kwëhna ŷa; dënëneriyihni vëhni rëmu gë hnëmu.”

²⁰ Asan a më ntëkwaka: «Aharan, vaŷi vakwëda fop maŵëhnëbu kobëri utah mën hna.»

²¹ Yesu më njëkëka g'ijahn do ntehna: «Iñë ryampo wojëki: yiryeyi awaf fop ile hwëhnaru ŷa do ayëdahni

koryi ŷa vēhaŷēhnah va, koyēna nuŷadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arēfēlehnēndo ami fo.»

²² Asan a, ga nkwēryēk watac, mbacēlehn yēka ŷa do njilehn ayamah fo kabi hnapul yabah kwēhnako.

²³ Yesu mē njēkēkēhni vērēfal vēlēwu vēle hwērēkawo va do ntehn: «Ntakēk vēvetak tēnkēni Naw Ŵēn hna!»

²⁴ Vērēfal va pēmpēhnahnēkēhniwo gē wanēs watac, bare Yesu mē mbok ntehnēkēhni kat: «Wēlawo mēn, ntakēk dūs tēnk Naw Ŵēn hna!»

²⁵ Itēnk yonkomb hnē hatēh sirehn, ŷak hnēŷēk g'itēnk avetak Inaw Ŵēn hna.»

²⁶ Vērēfal va pēmpēhnahnēkēhniwo g'ahaŷary, do tēyēlēdēniho: «Mo ye awa ale hode pehēti ŷa?»

²⁷ Yesu mē njēkēkēhni do ntehnēhni: «Vahnē va vēhodina, bare Wēnu ŷa kod, kabi Wēnu ŷa kod nti fop.»

²⁸ Awa Piyer mē ntehnēka: «Nēpary, fuhnē tavēbun fop soŷe arēfēlehnahnēnde.»

²⁹ Yesu mē ntēkwaka: «Toŷa ŷa fēyadēmu: ge ahnē tavēk fop soŷe lēmēn gē soŷe Wanēs Wakasēk ŷa tere lēwu ŷa, ma vēheryu, vicēru, hnēmu, rēmu, vērahu, wēhaŷ walēwu,

³⁰ awa ahnē arac nuŷad wahwēnta keme ntēbi ile kwēhnako hnē iŷi duniŷa: watere, vēhery, vicēr, wahnēm, warēm, vutah do gē wēhaŷ, gē horot fēna; nuŷad duniŷa ile wok puđina wati le yejēk ŷi.

³¹ Bare vahnē vēyabah hnē vēle ye gaki vēryēnkwēryēnkwi vērēkwa yed, do vēle ye gaki vērēkwa vi yed vēryēnkwēryēnkwi.»

Yesu rarēna ŷa pēyahned icēm g'ibēhn dēwu ŷa

³² Yesu ndēnkwarēkēhniwo vērēfal vēlēwu va njindēni Yerusalem. Vērēfal va pēmpēhnahnēkēhniwo, do vēle lapēhnadēhēhniwo va ntakēkēhniwo. Yesu mē mbok canaryēkēhni vērēfal Pēhw gē Vēhi vēlēwu va pēgwēlehn nēsēhnēndēhni, ile ŷad nkehna hara bēŷēna ŷa.

³³ Mē lehnēkēhniwo: «Nēparyin, gē Yerusalem njiden, ile njēdadēniha Ajē Ahn'a vēsankaf vēsēna wasadēha va gē vēharaŷ sariya va. Cēdēndēniha soŷe ndawī do njēdahnēdēniha hnē vēle wok vēyena wasēwif.

³⁴ Vērac njafaŷēdēniha, tēpandēniha, ntampehnēdēniha do ndawēhnēniha. Ge ntik wafac warar mbēhnēd vēsēm hna.»

Itēy vutah Sebede va

³⁵ Awa, Sak gē San, viju Sebede, mē njijēni vēhni Yesu hna, tēyēniha: «Aharāŷ, ŷadēfun alinēhnēfu ile rēyēdferu ŷa.»

³⁶ Yesu mē tēyēkēhni: «Ye ŷadun linēhnu?»

37 Më ntëkwaniha: «Maŵëryanëryifu yefu ðarël hu ante nkedu hn'inawñ le nawëdu hna, aryampo g'irëhw aÿëntaŵ a g'irahahn.»

38 Yesu më ntëkwakëhni: «Yëtëluhna ile rëyëdun ÿi. Kodun bi asewu nkëlëŵa tëm pah horot le ÿadëfu sewu ÿi, ma ayaryiwu yary horot ile ÿadëbu yaryiwu ÿi?»

39 Më ntëkwaniha: «Kodëfun.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, cedun nkëlëŵa nte ÿadëfu sewu ñi do njaryëderun yary ile ÿadëbu yaryiwu ÿi.

40 Bare gena ami rëhnad ale rëfëka ntaña g'irëhw mën ma g'irahahn mën; waÿi waÿëŵa, vēle pëhwëtëhnëk Wën va hwëhnëk.»

41 Vërëfal pëhw vēÿëntaŵ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë viju Sebede.

42 Awa Yesu më macëkëhni vēhni fop ntehnëhni: «Njëterun, vēle hnuðe had vēsankaf ðuniÿa vi, ndëcëtëni ucankaf ntëŵ hni ña, do vēryëndah va tufahnëðëni fanka falëŵ hni fa.

43 Bare geðina koyëna yëbëlan hun. Ale-wo-le ÿad naÿ hnë ŵuhnë ÿa, tëfëka nke aryokuñëhn hun,

44 do ge ahnë ñad nke aryënkweyënkwe hnë ŵuhnë, tëfëka nke aramp vahnë fop.

45 Kabi Ajë Ahn'a yijëna umë ðënk soñe ndokuñëhni, bare had aryokuñëhn vahnë njijëk do njëðahn ntaŵary ðëŵu ña pëhëtahnhëni vahnë vēyabah.»

Yesu njërëndëha mëp uña Barëtime

46 Yesu gë vërëfal vēlëŵu va tëkëlehnëni Seriko hna. Tac, ante cahnedëniho naŵ hna gë kore sankaf, mëp, nte ŵacik Barëtemi, aju Timawus, lañaako tëfary nkaŵ hna muntand.

47 Ga nkwëryëk Yesu mbë Nasaret ryëcëð, pëgwëlehn ndekand: «Yesu, Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'ami!»

48 Vëyabah niradënihawo ndemëhna, bare umë nkwëneko ðeka ña: «Aju David kaÿëhnahnëryiÿi g'ami!»

49 Yesu kahnëlehn do ntehn: «Macëryina.»

Macëlehnëniha mëp uña ntehnëniha: «Yaŵënary, matëry, macëðëhi.»

50 Awa mëp uña ntoñëlehn cuð cankañ ntëŵu ña, ntoña kahn do ñi gante nke Yesu.

51 Yesu më tëyëka: «Ye ÿadü linëhnu?»

Mëp uña më ntëkwaka: «Ahwëhn, voka hnundu ÿadëfu.»

52 Yesu më ntehnëka: «Yiryeyi, kwëtahn hu ña njërëneki.» Tañ mbokalehn nund, tëfëlehnëlehnna Yesu nkaŵ hna.

11

Yesu tēnkēd Yerusalem hna

1 Ante njidēniho Yesu gē vērēfal vėlēwu Yerusalem ŋa tēkēniho kuŋ nte wācik Oliviye, đarēl vankol Betēfase gē Betani hna. Yesu mē payēkēhni vērēfal vēhi haryēnkw ntehnēhni:

2 «Yiryin hn'ankol nte ye haryēnkw hun ŋi. Ge tēkērun tuŋ, tēkatēdunēha fapali ga pokik, fante woyik kayina ten, pētina, ayojuna.

3 Ge ahnē tēyēku: “Soŋe ye lidun rac”, dehnēryina: “Ahwēhn a valēka, bare mbokaryidēha hara bēyēna.”»

4 Awa njilehnēni tēkatēniha fapali pēr hna, nkaŋ hna, ga pokik hnē rēnka tere. Pētēlehniniha.

5 Vēryampo hnē vēle yeho hnam va mē tēyēnihēhni: «Ye lidun aki? Soŋe ye fētērunēha faŋi fapali?»

6 Mē ntēkwanihēhni ile ntehnēkēhniwo Yesu ŋa, do tavēlehnini njini.

7 Njonēhnēniha fapali fa Yesu; tindēniha vacud vantēw hni va fapali fa, tac Yesu kaya.

8 Vahnē vēyabāh ntanēdēniho vacud vantēw hni va nkaŋ hna njitēnd do vēryampo, yaryef yale nkubiniho fēk ŋa ntanēndēnihawo.

9 Vēle tēfēlēniho va fop ndekadēniho:

«Osana! Wēn, demaryifu!

Arabi Wēnu ŋa njēda ale yijēd g'uŋwac Ahwēhn a!*

10 Arabi Wēnu ŋa njēda naŋ nte yejēk ŋi, naŋ David rēm fu ŋa!

Demaryifu, Wēn Hunte Sēpēk Fop! Osana!»

11 Yesu tēkēko Yerusalem hna do nji selele Cery Wēn Cankaf hna. Ga njēkēk hn'ile-wo-le hna toye caharab lēwu, njilehnēni Betani gē Pēhw gē Vēhi va, kabī tēko mēd.

Anuŋ nte wok dēwēna

12 Ga pacēk, wati nte cahnēdēniho Betani ŋa, Yesu inte yokawo.

13 Mē nuk ŋaŋwēt anuŋ nte hnēpēko, njilehn njēk bi tēkatēd ga ntēwēk; bare ga tēkēk yaryef fo tēkatēko, kabī tēkēlohna ten wati nte ntēwahnēd wanuŋ ŋa.

14 Awa Yesu mē ntehnēk anuŋ ŋa: «Bokēdila alēw muk!» Vērēfal vėlēwu va nkwēryēniho wanēs watac.

Yesu Cery Wēn Cankaf hna

15 Awa tēkēlehnēni Yerusalem hna. Yesu tēnkēko selele Cery Wēn Cankaf hna pēgwēlehn ntandēhni vēle wafēdēho

* 11:9 11:9: Wahnēw 118.25,26

do lawëdëho va; këfëko watabali vëwëcët koryi do gë watinki vëwaf wëfah va,

¹⁶ do wëla aryampo tavëlawohna njo ñoñ Cery Wën Cankaf hna.

¹⁷ Tac më karanëkëhni aki: «Gena bi vikerëh hna Wënu ña më lehnëk:

«“Cery mën ña, Cery iyëfa soje bulunda fop macëde”*?»

Do nkwënëko: «Bare wuhnë soŵa vële lirun!»

¹⁸ Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va njëtaniho watac do njëkëlehnadëniho fere ndawëhnañëniha Yesu; bare ntakëkëhniwo g'umë kabi kore ÿa fop nëñahnëkëhniwo gante karanëdëhëhniwo ka.

¹⁹ Ga nëkak Yesu gë vërëfal vëlëwu va cahnëniho naw hna.

Yesu gë anuÿ kankah

²⁰ Ga pacëk kobëri fo, ante ndëcëdëniho nkaŵ ña, nuniho anuÿ ña kankëko fop hafo vënkahn hna.

²¹ Piyer më ndënkwëtak ile liyako ÿa më ntehnëka Yesu: «Aharan, yëkëry anuÿ nte ryëwanëruho antë mbok tok ahnë muk ña, kankëk fop.»

²² Awa Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Kwëtahnëryina Wënu ña!

²³ Toña ÿa fëyadëmu, ge ahnë ntehnëka inji kuñ: “Matëry ani ayi alëba wov hna”, ge gwajëlehnadina ntaŵary dëwu hna, bare kwëtahn ile nësëd ÿa ntiyad, awa watac ntiyaryëdëha.

²⁴ Soje umë, lehnandëmu; ge muntadun soje arëyu iñë, kwëtahnëryin paryi nuŵadun do irac njëdaderun.

²⁵ Ge muntadun, hara ahnë lavëkuna, tavëhnëryina, do tavëhnañu Rëmun ile ye g'ambin ÿi fëna ile wënërun ÿa.

²⁶ [Bare ge tavëhnëdëlunëhniha vëÿëntaŵ va, Rëmun ile ye g'ambin ÿi fëna tavëhnhëdëlunha wameh hun ña. »]

Ne matik fanka Yesu fa

²⁷ Yesu gë vërëfal vëlëwu va mboko mbokani gë Yerusalem. Wati nte njasëlehnëdëho Yesu selele Cery Wën Cankaf hna, vësankaf vësëna wasadëha va, vëharan sariya va gë vicër va më tëhaniha.

²⁸ Tëyëniha: «Gë fanka iyëhne ntifu vëÿin? Mo lehnëki alind?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Iñë ryampo fo rëyëdëmu; ge ntëkwarunëho, awa pëyadëmu fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.

³⁰ Mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ye ma vahnë va ye? Dëkwaryino.»

³¹ Pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo ntehnëndëni: «Ge ntëkwayinëk: “Wënu ña fayikawo”, tëyëdëhëfu bi soje ye woyinëk kwëtahnilënahna?»

³² Bare ge ntëkwayinëk: “Vahnë va fayikawo...”» Ntakëkëhniwo gë kore ÿa, kabi vahnë va fop nahaniho San kila paryi yeho.

³³ Awa më ntëkwaniha Yesu: «Yëtëlëfuhna.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ami fëna pëyadiluhna sifa fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.»

12

Uhnës uryindaryindan soje vëyam vëyapah

¹ Tac Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni gë wahnës wadindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko kaÿ waresen, do kece, tac mbëry ile rëkëde ñwëyehnahnde waresen wã do pël ide nte rëkëde njawahnënde kaÿ inja. Tac, kwëtahnahnëkëhni vëyam njilehn uyas.

² Wati barëp hna, më payëka aryokuñ a alëwu aryampo nji vëyam hna njëdajëniha sah lëwu wã hn'ile mbarëpëni hna.

³ Bare vëyam va më pëlanaha aryokuñ a, ndafëniha, ntahehnëniha wëbák fo.

⁴ Awa ahwëhn kaÿ a më payëka aryokuñ ahaÿary; arac më ndafëniha nkaf hna do njewëniha.

⁵ Ahwëhn kaÿ a më mbok payëka kat ahaÿary; arac, më ndawëniha. Do koyëna ntinihëhniwo vëhaÿary vëyabah: ndafënihëhni vëryampo, vëÿëntaÿ va ndawënihëhni.

⁶ «Ahwëhn kaÿ a asan aryampo fo nkoryaryëko: aju ale ñad d'us a yeho. Më payëka aju rëkwa ÿa gë vëyam kabi ntehnëko: “Ntënenëdëniha ajë mën aÿi.”

⁷ «Bare vëyam va më ntehnëläni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndawina, tac fuhnë hwëhnëden kaÿ inji!”

⁸ Më pëlanaha aju ahwëhn kaÿ inja, ndawëniha do canëniha kaÿ hna.»

⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Hak ntidëhëhni ahwëhn kaÿ inji? Njijëd umë dënk ndawëhni vëyam vi do kwëtahnahnëhni vëyam vëhaÿary.

¹⁰ Karañëluhna bi wani wanës Wën?

«“Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.

¹¹ Ahwëhn a lik umë do nkwamëk d'us njëki!”✧»

12 Vësankaf wasëwif va njëkëlehnadëniho fere pëlahnëniha Yesu, kabi waŋi wanës vëhni ntehnëdëho. Bare ntakëkëhniwo gë kore ŷa; awa më tavëniha njilehni.

ŷatatanke Sesar

13 Wafarise wëryampo gë wëlawo Erod wã fayiko vëhni Yesu hna nji pëlahjëniha gë wanës wadëwu ŋa dënk.

14 Më njijëni ntehnëniha: «Aharan, njëtëbun toña ŷa hnësëdu; kwëtahnëlihna nëf ile nke ahnë do dënënedila ahnë kabi aryëndah ye, bare njasa nte ñad Wënu ŋa haranëduhëhni. Pëyaryifu, sariya fu ŷa maŷëryak bi ma maŷëryana cosi ŷatëtanke ŷa asankaf a, Sesar? Tëfëkëfu bi sosëfuna?»

15 Bare Yesu njëtëko cowëni ile nahani paryi ŷa; më ntehnëkëhni: «Soŋe ye rëndëndunëho urënd? Yonëhnino uÿëc koryi, ñadëfu hnuwu.»

16 Më njëdaniha. Awa, Yesu më tëyëkëhni: «Yëka mo g'uŷac mo liyk koryi li?»

Më ntëkwaniha: «Sesar ye.»

17 Më ntehnëkëhni: «Bësaryina Sesar ile kwëhnëk ŷa do Wënu ŋa ile kwëhnëk ŷa.»

Idëkwa dëwu ŋa pëmpëhnahnëkëhniwo dūs.

Itëy soŋe ibëhn vësëm ŋa

18 Wasaduse njilehnini vëhni Yesu hna. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdina.) Më tëyëniha aki:

19 «Aharan, Moyis njëdakëfu an'akwëda: "Ge asan ŷëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soŋe nagëhnahna acëru vutah."»

20 Awa, nkeho hwënta ryampo, vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

21 Ahigëna ŷa ñëlëgëkawo asëval arac, do cëmëg hara tavëna vutah umë fëna. Koyëna nkehawo ararëna ŷa fëna,

22 do mbëd gë vëhi va fop ñëlënihawo asëval a rac do cëmëni hara vëravëhna vutah. Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

23 Hnë wati bëhn hna, ge matëni vësëm va, mo hwëhnëdëha awa asëval aÿi? Kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo!»

24 Yesu më ntëkwakëhni: «Mpaÿëmpaÿadëhu, do njëtërun bi soŋe ye ye? Kabi yëtëluhna vikerëh va do yëtëluhna fëna fanka Wënu ŋa.

25 Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdina ñëlëlëni, had wamëleka waß g'ambin ki nkedëni.

26 Bare soŋe vële vëhnëd va, kobëri karajëluhna bi kayëte nte kerëk Moyis nte hnësëd soŋe fatëh fante ŷagëdëho fa? Wënu ŋa më lehnëkawo Moyis: “Wën Abëraham ŋa yëfu, Wën Isak, do gë Wën Sakob.”✧»

27 Yesu më nkwënëk: «Wënu ŋa Wën vële wok vësëmëna ye, gena Wën vësëm; mpaÿëmpaÿaku dūs.»

Akwëda Wën nte ŷak hnëfak

28 Aharaj sariya wëryëkëhniwo ga nkwajëlëdëni. Njëtëko toña ŷa ntëkwakëhniwo Yesu wasaduse wã; më tëhaka do tëya: «Aŋëhne kwëda Wën ŷak hnëfak?»

29 Yesu më ntëkwaka: «Wëli akwëda nte ŷak hnëfak ŋa: “Nëpary, Isërayel, Ahwëhn a Wën fu, umë fo ye Ahwëhn.

30 Nahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ŋa gë sakahn hu fop, g'intawary hu ŋa fop, gë hakili ŷa fop, do gë fanka hu fa fop.”✧»

31 Do wëli kigëna ŋa: “Nahnëryehna had wëjë dënk.”✧ Gena vakwëda vante ŷak hnëfak lëbëka vaŋi.»

32 Awa aharaj sariya ŷa më ntehnëka Yesu: «Njivëk dūs, Aharaj. Ile lëkwaru ŷa toña ye: Ahwëhn a fo ye Wënu ŋa, Wënu hukawary gena, ge gena umë.

33 Awa ale-wo-le tëfëka ŋahna Wënu ŋa gë sakahn lëwu fop, gë hakili lëwu fop, do gë fanka falëwu fop; do tëfëka ŋahna aÿëntawu ŷa had umë dënk. Umë njivëk dūs ntëbi sifa wasadëha wale-wo-le canëhnëde Wënu ŋa do gë wësaw ule ndawëhnëdehëni wï.»

34 Yesu njëtëko gë hakili ntëkwako; awa më ntehnëka: «Ŋawëtalihna Naw Wënu ŋa.» Ga ndëcëk watac ahnë dëkëlohna mbok tëya inë.

Arëhnayik a gë David

35 Yesu karajëdëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna më tëyëk inji tëy: «Hak kod ntehnëni vëharaj sariya vi Arëhnayik a Aju David ye?

36 Kabi David umë dënk lehnëko ante pëbëkawo Iyir Ipacah inja:

«“Ahwëhn a Wënu ŋa më lehnëka Ahwëhn mën a:

Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële ŷewëki va haryënkwa hu.”

37 David umë dënk “Ahwëhn” macëdëha: awa hak kod nke Arëhnayik a fëna aju David?»

Wanira soŋe vëharaj sariya

Kore yabah hnëpadëhawo Yesu g'uhnatah.

38 Wëlin ile karanëdëhëhniwo ÿa: «Keharyinëhni vëharan sariya vi, vëhni vële nëghahnëk gwërëtalesn gë vacud vajaryah do ÿad nkaÿëndeni g'untënah waÿëwë bulunda hna;

39 tëhnadëni wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëde roka sankaf hna.

40 Fop tebëdënihëhni vësëval vële cëmaryëk vësan va ile kwëhnani ÿa, do tan njëfadëni iyëfa yaryah kamahnahnini. Gë wayap kitinjëdëni ntëbini vahnë vëÿëntaŵ vi fop.»

Uyëdahn ule canëk asëval ale cëmaryëk asan

41 Yesu d'arël hn'ile kwëtëde uyëdahn vë Cery Wën Cankaf hna ntañako, do njëkëdëho bi hak kwëtëdëni vahnë va koryi ÿa. Vëvetak vëyabah koryi yabah kwëtëdëniho.

42 Asëval ahaÿëhnah ale cëmaryëk asan më tëkik do kwët vunëc vuki vunte wok yabëlahna nafa.

43 Awa Yesu më macëkëhni vërëfal vëlëwu va do ntehnëhni: «Toña ÿa fëyadëmu, aÿi asëval ahaÿëhnah, uyëdahn lëwu ule kwëtëk wë yabëk ntëbi va vëÿëntaŵ wï fop.

44 Kabi vëÿëntaŵ vi fop koryi ule wok balëlëhnihna kwëtëni; bare umë, hn'uhaÿëhnah lëwu hna, njëdahnëk le kwëhna ÿa fop, ile rëfakëha kwëta soje lëwu ÿa dënk.»

13

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ña pëyahned

1 Ante cahnëdëho Yesu Cery Wën Cankaf ña, aryampo vërëfal vëlëwu hna më ntehnëka: «Aharan, yëkëry! Wëraka wasankaf wë nkwamëk ka! Acery ña naÿëk dus!»

2 Yesu më ntëkwaka: «Gena nuđu bi vañi vacery vacankaf? Wëla itaka d'ampo godina tinda hn'iñëntaŵ; fop nihëde.»

Ambër g'uryëñah

3 Yesu hn'ikuñ Oliviye hna ntañako, pabat gë Acery Wën Cankaf. Piyer, gë Sak, gë San, do gë Andëre fo nkeniho, më tëyëniha:

4 «Pëyaryifu bi guve ntiyad watac do ye yed dahëse le rufahnëd ante ntiyahnëd vëÿin fop ña.»

5 Awa Yesu pëgwëlehn ntehnëndëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!»

6 Vahnë vëyabah njijëdëni mëcani uŵac mën wë do ntehnëndëni vërëhnaÿik ye! Tokadënihëhni vahnë vëyabah.

⁷ Ge nkwëryëdun ga nësëde soje wamët nkal g'inkal darël hun do gë wakasëk soje wamët wabë ñawët ña, antë ntaku; watac afo ntiya, bare gedina ten wapuya yi duniya ña.

⁸ Bulunda rëkëd mëtëndëni gë bulunda yëntaŵ, do ahnaŵ pëgwëdëha ahnaŵ aŷëntaŵ; nked iñenka nkal hnë waresiyo wayabah, do g'inte ña. Nked had lav idonk hnag ryënkwëryënk.

⁹ «Bare wuhnë, diryin wajira! Kabi vahnë va njiryeryëdënihu Mbara Vëhitiñ hna; ndafëderun vacaliña hna. Njiryeryëderun haryënk w hnë waguverëner hna gë vëhnaŵ hna soje lëmën, wasefe mën yedun haryënk w lëw hni.

¹⁰ Afo Wanës Wakasëk ña pëyayini wabulunda ña fop ten.

¹¹ Age pëlayirun soje ayiryeryiwu vakitiña hna, antë nkehahnahnu ile rëfëka ahnesu; nësëryin wanës wante njëdadëhu Wën wati rac ña, kabi gedina wuhnë rëkëd ahnesëndu bare Iyir Ipacah iña rëkëd nësënd.

¹² «Vële vankëk rëm gë hnëm njëdahnëlëdëni soje ndaŵini, do warëm wã fëna koyëna ntidënihëhni vutah vuntëw hni va; vutah va ñëwëdënihëhni vële hnagëkëhni va do ndaŵëhnëdënihëhni.

¹³ Vahnë va fop ñëwëdënihu soje lëmën. Bare ale yaŵënad hafo pu ya, Wënu ña pehëtëdëha.»

Iñë hayah dëcët

¹⁴ «Ge nudun ile wacëde “Iñë hayah dëcët ya*”, hn'ile nkok tëfëlahna nke hna (arabi ale harañëda nkwëry wañi!), awa vële yed Yude va tëfëdëha nkaryëni gë wahuñ;

¹⁵ ale yed yañ cery ntëwu hna, ge cëlik, tëfëlahna tënk soje nuf iñë bambery;

¹⁶ do ale ye hn'ikañ hna tëfëlahna mënc gë yalu soje njoj cud cankañ ntëwu ña.

¹⁷ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëdëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac!

¹⁸ Muntaryina Wënu ña antë tëki hnë wafac wale tëwëd gë fanka hna!

¹⁹ Kabi hnë wafac warac, mbër ña njañëd dus ntëbi vambër vante yedëho kobëri wapëgwa duniya vi, ante ntiko Wën fop ña, hafo gaki, do bokëdina nke sifa rac muk.

²⁰ Ge ñaŷëtakëndina Ahwëhn a Wënu ña waŷi wafac ahnë gokëndina, bare ñaŷëtëk soje vahnë vële tëhnañ pehëtëni va.

* **13:14 13.14** *Iñë hayah dëcët ya*: Yesu nësëd pañare iñë ile yijëd tonkën Cery Wën Cankañ ña. (Daniyel 9.26-27)

²¹ Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, ale tëhna Wën ÿa ani nke, Arëhnayik a!” ma: “Yëkëryina, hnani nke!” nt'ahwëtahnu.

²² Kabi, vërëhnayik gë wakila vële wok wayena paryi cahnëdëni; rëkëd ntindëni vifëmpëhna hna gë wëdahëse tokahnënihëhni vële tëhna Wën va ge kokënd nke.

²³ Awa wühnë, diryin wajira! Pëyamu fop kobëri fo.»

Ajë Ahn'a njijëd

²⁴ «Tac, ge ndëcëk wafac ambër warac,

«“lav wã kuyëd,
lepera wã bokëdina ntanc,

²⁵ wahol wã njojëd,

do wëfanka wale ye g'ambin wã ñënkad.”

²⁶ «Awa nude Ajë Ahn'a, ga tëkid vënar hna, gë fanka do gë icëmb canka.

²⁷ Payëdëhëhni wamëleka wadëwu ña mbarëpinihëhni vële tëhna va vacape vanah vamb nkal vi.»

Ile karanjëd anuÿ

²⁸ «Nkwëryëryin le karanjëd anuÿ ñi: ge tëk nëp tun njëtëdun wati hasëk ÿa tëhajëk.

²⁹ Ndampo fo nke, ge nurun vëÿin fop ga tëkid, wati ÿa tëhajëk, ntiyad.

³⁰ Toña ÿa fëyadëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëdina fop hara diyana vëÿin fop.

³¹ Ambin ñi g'inkal inji godina, bare wanës mën ñi nkod kwëlëkwël.»

Wënu ña fo yëtëk wati nte mbokajëd Yesu

³² «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyad vëÿin ÿa, wëla wamëleka wab g'ambin ñi gë Aj'a dënk; Rëm ÿa fo yëtëk.

³³ Diryin wajira! Nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve tëkid wati ÿa.

³⁴ Nked had asan yik uyas: ge matëk tere hna, tavëryëdëhëhni fop vëryokuñ vëlëwu va, njëdadëha ale-wo-le doku minu ile rëkëd ndokuñënd do ntehna ayëka rënka ÿa nt'ahnama.

³⁵ Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve mëncid Ahwëhn tere ÿa: mpëd g'anëka ga nked, ma gandëcak ga, ma tara cale ña, ma g'acahnëfëd ga.

³⁶ Antë mënci hnë wati le worun nahaluhna do njij tëkatu ga namarun.

³⁷ Ile hnësëhnëdëmu ani ÿi, hnësëhnëdëfuhëhni vahnë va fop: ant'ahnamawu!»

14

*Icëm do g'ibëhn Yesu ɲa**Vësankaf va njëkëlehnëdëni pëlaniha Yesu*

¹ Awa wafac wahi wojëko nkehahn ambënt Pak ɲa do g'ambënt nte rokande mburu kwëhn levir këm ɲa. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharanɲ sariya va njëkëlendëniho tokaniha Yesu pëlaniha hara bulunda ɲa wayëtëna, ndawëhnëniha.

² Ntehnëldëniho: «Kodelënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena më bulunda ɲa dakëna ɲañënani.»

Asëval rurëdëha Yesu datikola

³ Yesu Betani nkeho, tere Simo ale hwëhnako mbiɲ ɲa. Wati nte tokëdëniho roka ɲa, asëval tënëkëlehni gë sëleku* datikola hambah ntawi le lihahnik narëd† paryi. Më podëtëk do tura Yesu nkaf hna.

⁴ Awa vëryampo hnë vële yentiko hnam va më ntavëkëhni dus, pëgwëlehnëni nësëlehnandëni vëhni fo: «Soɲe ye përekanëk iɲi datikola?

⁵ Kokëndë nkwaɲi gë koryi yaɲah dus tac njëdini koryi ɲa vëhaɲëhna va!» Awa më ɲañënahneniha asëval a.

⁶ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Tavëryina yam. Soɲe ye ryëñanërunëha? Ile ntinëhnëko ɲi njivëk.

⁷ Nkelahnëdun kwëlëkwël vëhaɲëhna va do watiwo-wati ɲadun ɲa kodun alinëhnuni ifërën; bare ami, gelahnëdelënëhna kwëlëkwël.

⁸ Ntik ile mëkëk ɲa: kobëri fo turëko datikola ɲa mbahn li pëhwëtanëhna hno ibaɲ ɲa.

⁹ Toña ɲa fëyaɲëmu: hn'ile-wo-le pëyahnedë Wanës Wakasëk ɲa duniɲa li fop, tëfëtaɲë fëna ile ntik aɲi asëval do ndënkwëtaɲë.»

Yuda pëhnaɲ njëdahnna Yesu

¹⁰ Awa Yuda Isëkariyot, aryampo vërefal Pëhw gë Vëhi hna, njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va gante tëfëka njëdahni Yesu ka.

¹¹ Vëhni, nëɲëkëhniwo dus ante nkwëryëniho watac ɲa, më ntehnëniha cosëdëniha koryi. Yuda pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdahneni Yesu fa.

Yesu pëhwëtaɲëhned roka Pak

¹² Fac ryënkwëryënkwa ambënt mburu kwëhn levir këm hna, hnë fac ile ndawëhnedëni vupe soɲe roka Pak ɲa,

* **14:3 14.3** *Sëleku*: g'itaka nte hwëhnaɲ nafa do wacik alëbatër ɲa ntiyik.

† **14:3 14.3** *Narëd*: atëh ye, nkahn ntëwu ɲa liɲë datikola ile hambëk ntawi.

vërëfal va më tëyëniha Yesu: «Ne ñadu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ÿa?»

13 Më payëkëhni vëhi ntehnëhni: «Yiryin naŵ hna, nuđunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina.

14 Hn'ile tënkëđ hna, dehnëryina ahwëhn tere ÿa: "Aharaj a tëyëđëhi: 'Ne nke acery ante rokandëbun roka Pak ÿa gë vërëfal mën va?' "

15 Tufëđëhu cery cankaŵ yaj etas hna nte fëhwëtik g'ile valëđëhu ÿa fop. Hnam pëhwëtađun soje roka ÿa.»

16 Vërëfal va njilehnëni g'inaw; tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka, pëhwëtani soje roka ÿa.

17 G'anëka ga Yesu gë Pëhw gë Vëhi va təkëlehnëni.

18 Wati nte tokëđëniho roka tabali hna, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhnë, ale rokëlandëbun, tokadëho.»

19 Vërëfal va fop njamëlehnëni, pëgwëlehnëni tëyëndëniha aryampo aryampo: «Ami bi ye?»

20 Yesu më ntëkwakëhni: «Aryampo ye hnë wuhnë Pëhw gë Vëhi vi, ale labëlandëbun mburu ña hnëhët li.

21 Ajë Ahn'a cëmëđ, gante nësëk vikerëh soje lëwu ka; bare horot sankaf nuđad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi feceko asan arac!»

Roka Ahwëhn a

22 Wati roka hna Yesu më nufëk mburu ña, do më nkubëlehnëk njëđahni vërëfal vëlëwu va, ntehnëhni: «Tokëryin, mbahn mën iña ye.»

23 Më mbok nufëk nkëlëwa uñen waresen ña, camehna Wënu ña, do njëđahni ceni vëhni fop.

24 Yesu më ntehnëkëhni: «Sat mën le ÿabahnik kwëtëla gë Wënu ña ye do ryehëtik soje vahnë vëyabah.

25 Toña ÿa fëyadëmu: bokëđa sewu muk uñen waresen hafo fac le sahandëbu ñen kasëk Naw Wën hna.»

26 Njëwëlehnëni wahnëw ambënt ña tac njilehnëni hn'ikuñ nte wacik Oliviye ña.

Yesu pëyahneđ Piyer njahëtađëha yëtëlahna

27 Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Wuhnë fop tavëđunëho kabi karanëđe vikerëh hna:

«"Ndawëđëđufu ha heryëherya, do wape ña campëđëni."»

28 Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

29 Piyer më ntehnëka: «Lakënde tavënihi vëyëntaŵ vi fop, ami tavëdila.»

30 Awa Yesu më ntëkwaka: «Toña ŷa fëyadëmi: dol, hnë uŷi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ŷa wahwënta wahi, njahëtađu wahwënta warar yëtëlihohna.»

31 Bare Piyer më njawënëko g'ahawary wanës wadëwu ŷa ntehn: «Yahëtađu muk, wëla ntehni tëfëka sëmëntiwu gë wëjë.» Vërëfal vëyëntaŵ va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane hna njëfad

32 Yesu gë vërëfal vëlëwu va təkëlehnëni hn'ile macik Setësemane, më ntehnëkëhni: «Daŷaryin ani hafo yiwu ŵuntaju.»

33 Tac më njokëhni Piyer, gë Sak, do gë San. Pëgwëlehn njëtand yiwëhnhah g'ufëmpëhnhah ŵa.

34 Më ntehnëkëhni: «Ntaŵary mën iŷa pëbëka yiwëhnhah sankaf đus hafo yewu had ale sëmëk; ñëwëryin ani do đufënaryin ant aryaku wakwëd.»

35 Yesu më njik ŷaŵët toyë, njok nkal li kobalehn do njëfa aki arabi Wënu ŷa ŷaŵëtëhna, ge kod nke, iŷi wati horot.

36 Ntehnëdëho: «Apa, Rëm mën, kodu ali ile-wo-le ŷa; ŷaŵëtënde antë təkëhne iŷi horot. Bare ant'ali ile ŷadëfu ami, diry ile ŷadü wëjë ŷa.»

37 Tac më mbokajëk hnë vërëfal vërar hna do nji təkätëhni ga ndakëni wakwëd. Më ntehnëka Piyer: «Simo, ndakëru? Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara đakëlihna?»

38 Ant'ahnamaŵu do njëfaryin soŷe gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnhahndëderun. Ahnë ñad ntind yivah yabah, bare mbahn iŷa kwëhnana fanka.»

39 Umë mbok ŷaŵëtak mbok njëfa gante ndënkwakëh njëfa ka.

40 Tac më mbok mbokajëk vërëfal hna do mbok təkätëhni ga ndakëni wakwëd; wahodilohna mbok ŷesëni. Do wayëtëlohna ile ntëkwadëniha.

41 Ante mbokajëk rarëna ŷa, më ntehnëkëhni: «Nkorun aryaku do njinëgadun? Puk! Wati ŷa təkëk. Yëkëryin, Ajë Ahn'a njëdadeniha wëwen va.

42 Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëdahnëdëho ŷa tējajëdëho!»

Ipëla Yesu

43 Yesu nkoko nësënd ante təkiko taŷ Yudä ŷa, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna. Gë kore vële yoko viŵëta, wasëlamë gë waryoko nkeniho. Vësankaf vësëna wasadëha va fayikëhniwo gë vēharan sariya va do gë vicër va.

44 Yuda, ale yëdahnëdëhawo Yesu ÿa, nkabëkëhniwo kore rac dahëse ile ntid ÿa: «Asan ale vucëdëfu ÿa, umë ye. Pëlaryina, ayowuna, do ayëkanduna d'us.»

45 Yuda tëkind tun, tëhalehna Yesu do nkaÿa: «Aharan!» Tac mbucëlehna.

46 Awa vële nkejëniho va nëñëlëhnëlehnëniha Yesu pëlaniha.

47 Aryampo hnë vële nkeniho gë Yesu va më pëhwëtëk sëlame lëw'u ÿa, do taÿa aryokun asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ña.

48 Yesu më tëyëkëhni: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno afëlawuno had bandi yebu?»

49 Fac-wo-fac nkelandenëho do karajëdëfuhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, pëlalunoŵohna. Bare ntiyaď nkehahn ile nësëk vikerëh va.»

50 Awa vërëfal va fop tavëlehnëniha nkaryëni.

51 Jar rëfëlendëhawo Yesu, pand fo kurako. Njawëriko pëlayi,

52 bare tavëko pand inja nkaryëlehn ñas fo.

Yesu Mbara Vëhitiñ hna

53 Më njonihna Yesu gë tere asëna wasadëha asankaf a. Hnam mbarëlëniho fop vësankaf vësëna wasadëha va, vicër va do gë vëharan sariya va.

54 Piyer ñawët tëfëdëhawo Yesu, tënkëlehn selele tere asëna wasadëha asankaf hna. Hnam, gë vëyëka va ntañantiko njerantëdëho hwëdëh hna.

55 Vësankaf vësëna va gë vëhitiñ vëvë Mbara Vëhitiñ va fop njëkëlehnëdëniho cedëya meh nte ndawëhnahnëdëniha Yesu, bare vëhnuÿalohna.

56 Vahnë vëyabah mërahnëdënihawo, bare wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

57 Awa vëryampo më matëni mërahnëniha aki:

58 «Nkwëryëbunëhawo ga nësëd: “Nihëdëfu ña Cery Wën Cankaf nte mbëryëni vahnë ñi, do vokaryu vëryu kawary hnë wafac warar ante wod gena d'oku vahnë.”»

59 Bare wëla hnë watac, wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

60 Awa asëna wasadëha asankaf a më matëk tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi vëyi vahnë?»

61 Yesu ñoñ dëkwadilohna.

Asëna wasadëha asankaf a më mbok tëyëka: «Arëhnayik a bi yeru, Ajë Wën hunte sëmbëdëfun hi?»

62 Yesu më ntëkwaka: «Umë yebu, wuhnë fop nudunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; nudunëha fëna ga njijëd vëjar vamb g'ambin hna.»

⁶³ Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk viyi vilëwu va do ntehn: «Gona mbalëfu gë wasede!

⁶⁴ Nkwëryërun wayeñ wante njewik Wënu ña. Hak ntehnërun?»

Vëhni fop ntehnëlehnëni menëk, tëfëka ndawï.

⁶⁵ Vëryampo hnë vëhni pëgwëlehnëni tëpahnëndëniha Yesu, cankëniha yëka yi nkwëyatëndëniha do ntehnëndëniha: «Yëtëry, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki!» Vëyëka va nufëlehnëniha Yesu poryëndëniha.

Piyer njahëta dëha Yesu

⁶⁶ Piyer gëf selele hna nkoko ante tëkiko asëval aryokuñ ava asëna wasadëha asankaf a.

⁶⁷ Nukawo Piyer ga njerantëde, më njëkëka dus, do ntehma: «Wëjë fëna gë Yesu nkentiruhö, asan avë Nasaret ayi.»

⁶⁸ Bare Piyer nambehnakawo Yesu ntehn: «Yëtëla bi ye yadu ahnës, gwëryëda.» Tac më matëk selele hna nji rënka hna do icale tarëlehn.

⁶⁹ Bare aryokuñ a më mbok nuka do mbok ntehma tase vële yeho hnam va: «Ayi asan, aryampo hnë vëhni ye!»

⁷⁰ Piyer mboko nambehnahna kat.

Ga mbiyëk toye, vële yeho hnam va më ntehnëniha Piyer: «Paryi nke, aryampo hnë vëhni yeru, kabi wëjë fëna avë resiyo Galile yeru.»

⁷¹ Awa Piyer ndekalehn: «Arabi Wënu ña ntiwo wëh ge mërëdëfu! Lëk, yëtëlëwahna asan ale lehnëdun ayi.»

⁷² Wati rac dënk, cale ña tarëlehn higëna ya, Piyer ndënkwëtalehn ile ntehnëkawo Yesu ya: «Tarahnënd cale ña wahwënta wahi, njahëta dëho wahwënta warar yëtëliho hna.» Awa pëgwëlehn kond dus.

15

Yesu vëhni Pilat guverëner vë Rom hna

¹ Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vicër va, gë vëharan sariya va, do gë vëvë Mbara Vëhitiñ va fop, mbarëniho kobëri fo g'acahnëfëd ga soñe nkwajëlëni. Më ñabehnëniha Yesu, njiryeryëniha njëdaniha Pilat.

² Arac më tëyëka: «Ahnañ wasëwif wä bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

³ Vësankaf vësëna wasadëha va viyë viyabah mërahnëdënihawo.

⁴ Awa Pilat më mbok tëyëka: «Ñoñ dëkwadila bi? Nkwëryëdu wante pëyahnëdëni soñe lëw hu ña!»

⁵ Bare Yesu ñoñ golohna ntëkwand, hafo Pilat pëmpëhnahna.

6 Hn'ambënt Pak-wo, Pilat tavëdëhawo aramp aryampo, ale tÿyëni bulunda ÿa.

7 Hara asan, ale wacik Barabas, sëdfaryiko kaso hna gë vële ryawëkawo ahn'a ante ñañënanihò soje nkwëcëtini vësankaf ña.

8 Kore ÿa njilehnëni vëhni Pilat hna do pëgwëni vëhni fop tÿyëndëniha ile rëk mawëryanëdëhëhni hn'ambënt Pak hna.

9 Pilat më ntëkwakëhni: «Ñadun bi ravëhnuna ahnaŵ wasëwif aÿi?»

10 Kabi Pilat njëtëko ðus, g'iñëwary njinenëhnihiawo Yesu vësankaf vësëna wasadëha vi.

11 Bare vësankaf vësëna va peñëdënihëhniwo kore ÿa ntehnëni: «Tavëndifuna Barabas.»

12 Pilat më mbok tÿyëkëhni kat kore ÿa: «Ye ÿadun liwuŵa ale wacëðun Ahnaŵ Wasëwif aÿi?»

13 Më ntëkwaniha ndekatëndëni: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

14 Pilat më tÿyëkëhni: «Awa iÿëhne wëh ntik?»

Bare mboko ndekani ðus g'ahawary: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

15 Pilat ñadëho nëjehnehni bulunda ÿa, më tavëka Barabas; ga ntampëniha Yesu, më njëdäkëhni wasodäde wä pakëniha hnë kërëwa.

Wasodäde wä njafanëdëniha Yesu

16 Wasodäde wä më njoniha Yesu bambery tere guverëner hna, do macënihëhni wasodäde ntahni wä fop.

17 Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn*, pënkwelehnëniha.

18 Tac pëgwëlehnëni njafanëdëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnaŵ Wasëwif!»

19 Ntänkëdënihawo, tëpahnhëndëniha do ndëkwëhnhëndëni haryënk wëlwu.

20 Ante puhnani yafan dëwu ña, më cudëtëniha cud mbëntah ña, mbokaryëniha viÿi vilëwu va do njoniha soje pakëniha hnë kërëwa.

Yesu pakëde hnë kërëwa

21 Hara asan, ale wacik Simo, avë Siren†, wëncidëho kaÿ. Rëm hni vëhni Alekësandër do gë Rufus yeho. Cape tac ndëcëdëho do wasodäde wä më porosinjëniha ndið kërëwa Yesu ÿa.

* 15:17 15:17 Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn: Vëntah ÿa soje inaŵ ña ye, apënk wadëmpëhn ña wëntëlëk g'apënk ahnaŵ a. † 15:21 15:21 Siren: nkol ye hnë nkal nte wacik gaki Libi.

22 Më njiryeryëniha Yesu hn'ile macik Golëgota; umë fëhnëtanëd «Kuŋ Hëloyoy».

23 Ñadëniho njëdaniha uñen nte hnaŵëlehnik gë datikola ile ŵacik mir, bare Yesu më ŋwëyëk.

24 Tac pakëlehnëniha hnë kërëwa do pitëndëlehnëniho viŷi vilëŵu va do njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd.

25 Cahnëfëd fo woko ante pakënihawo ŋa.

26 Aki keriko do pakiko yaŋ lëŵu njëtahnënde soŋe ile ndaŵahnik ŷa: «Ahnaŵ Wasëwif ŵa».

27 Wabandi waki fëna pakaryiniho hnam d'arël Yesu, aryampo g'irëhw, aŷëntaŵ a g'irahahn.

28 [Koyëna ntiyako Vikerëh vinte fëyahneko: «Had vēwen va ntiryaryiko.»]

29 Vële ryëcëd va nkëlënkëladëniho njewatëndëniha, ntehnëndëni: «Hey! Wëjë ale lehnëko kodu ahnih Cery Wën Cankaf ŋa do avokary avëry hnë wafac warar,

30 pehëtary wëjë dënk, cëli kërëwa hna!»

31 Vësankaf vësëna wasadëha va fëna gë vēharan sariya va njafanjëdënihawo ntehnëlëndëni: «Pehëtëkëhni vahne vēhawary bare kodina pehëta umë dënk!

32 Arabi Arëhnayik a, ahnaŵ Isërayel a, cël tameki kërëwa hna! Ge nuḅun rac, awa kwëtahnëdëfunëha.» Vële pakëlehniniho gë Yesu va fëna njeŵëdënihawo.

Icëm Yesu ŋa

33 Lav a nkaf li nkeho, kuyëlehn nkal hna fop hafo hnë wëwati warar g'anent hna.

34 Wati rarëna hna Yesu më ndekak gë fanka: «Eloyi, Eloyi, lëma sabakëtani?» Umë fëhnëtanëd: «Wën mën, Wën mën, soŋe ye ravëruho?»[☆]

35 Vëryampo hnë vële yeho hnam va, ga nkwëryëni, më ntehnëni: «Nëparyin, Eli macëd!»

36 Aryampo hnë vēhni më nkaryëk koy ankwëy hn'uñen ŋaŋah do cob hnë ryoko, tac njelëhnëlehna Yesu soŋe ce do ntehnëhni vële nkeni va: «Napëryin, nuḅen ge Eli njijëd cëlënda kërëwa li!»

37 Tac Yesu më ndekak gë fanka cëmëlehn.

38 Ipand dëndah, inte fokiko haryënkŵ yëŵa le ŷak sëvak Cery Wën Cankaf hna, citako fagant pëgw yaŋ hafo gëd.

39 Kapiten vē Rom, le hahnëko haryënkŵ Yesu ŷa, nuko gante cëmëko ka më ntehnëk: «Paryi nke, aŷi asan Ajë Wën yeho!»

☆ 15:34 15.34: Wahnëŵ 22.2

40 Vësëval vëryampo yeho hnam, vëhni fënali ɲawët njëkëdënihawo. Hnë vërac, nkentiniho vëhni Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak toyë do gë Yose.

41 Tëfëlehnëdënihawo Yesu ante nkeniho Galile ɲa do ndokuɲëhnëdënihawo. Nkentiniho fëna hnam vësëval vëyabah vëhawary vële njijëniho gë Yesu Yerusalem hna.

Yesu kwëtëde hn'iyag

42-43 G'anëka ga, Yosef mbë Arimasi təkiko. Umë ahitin yentiko ale lënënik Mbara Kitiɲa hna, do itək Naw̃ Wënu ɲa napëntëdeho umë fëna. Fac pëhwëta ntawëla ɲa yeho, bëyëdïlohna fac ntawëla ɲa pëgwëdëho. Soɲe rac ndëkahnëko Yosef nji tëya Pilat iñas Yesu ɲa.

44 Pilat pëmpëhnahnëkawo ante njëtako Yesu tək cëm ɲa. Më macehnëka kapiten yā tëya bi paryi nke.

45 Ga pëyahnëk, kapiten yā, paryi nke, Pilat më mawëryanëka Yosef nuf ñas iɲa.

46 Yosef më ntawëk yarëh, cëlëndëk ñas iɲa kërëwa hna, përyëk hnë yarëh do ndën hn'iyag nte yabiko hn'ikuɲ. Tac këryinët bëraka pidahn rënka yag iɲa.

47 Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Yose njëkëdëniho bi ne ndënëde ñas Yesu ɲa.

16

Ibëhn Yesu

1 Ga ndëcëko fac ntawëla ɲa, Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak më ntawëni d'atikola soɲe nji ntini ñas Yesu ɲa.

2 Gë dimasi yā kobëri fo, ante pëhnëk lav ɲa, njilehnëni yag hna.

3 Ntehnëlëdëniho vëhni fo: «Mo yid këryinëtëhnëfu taka nte fidahnik rënka yag ɲi?»

4 Bare ante təkëniho ɲa nuniho taka cankaɲ iɲa këryinëtiko cape ndampo.

5 Awa tənkehnëni yag hna do më nuniha ajar ga ntañak hnam g'irëhw; viyi vile yerëko had ambin wilëbilëk ntiyako. Vësëval va më pëmpëhnahnëkëhni,

6 bare jar ɲa më ntehnëkëhni: «Antë pëmpëhnahnu; Yesu mbë Nasaret yëkëlehnëdun, ale fakiko yā; Wënu ɲa mbëhnëndanëka, gena hnani. Yëkëryin, wëli hn'ile kwëtiko hna.

7 Tame yiryin afëyawuna Piyer gë vëréfal vëyëntaw̃ va: “Njid napëhëndu Galile hna; hnam nuɲunëha, gante ntehnëkuno ka.”»

⁸ Awa vësëval va cahñlehnëni g'igary fo ñaŵëtani yag iña, kabi mbalëdëniho ntakah ña. Do ñoñ wafëyalawohna ahñë, kabi ntakëkëhniwo.

Yesu tufëhñadëha Mari mbë Magëdala

⁹ [Ga mbëhnëk, koßëri fo g'acahnëfëd ga gë dimasi ÿa, Yesu vëhni Mari mbë Magëdala hna tufëhñako ten, ale ntanëhnëko wayine mbëd gë waki ña.

¹⁰ Umë njik pëyakëhni vële nkeniho gë Yesu va. Hara vahnë vërac njëwëhnëniho do kodëniho.

¹¹ Bare ga nkwëryëniha ga nësëd: «Yesu mbëhnëk, nußuha!» vëhwëtahnëlawohna.

Yesu tufëhñad hñë vërëfal vëhi

¹² Tac, vërëfal vëhi yidëho gë vunkol vutoy. Yesu më mbok tufëhñak g'ankeya nte nkok yavëtëdena ten.

¹³ Vërëfal vëhi va më mbokani pëyanihëhni vëÿëntaŵ va, bare vëhni fëna vëhwëtahnëlähniwohna.

Yesu tufëhñad hñë vërëfal pëhw g'aryaŵ hna

¹⁴ Tac, ga ndëcëk watac fop, Yesu më mbok tufëhñak kat vërëfal pëhw g'aryaŵ hna wati ante tokëdëniho roka ña; ñañëhahnëkëhniwo soñe ile nkoni vëhwëtahnëna ÿa do g'ikamb vankaf vantëŵ hni ña, kabi vëŵawëhñëliwohna vële hnukawo ga mbëhnëk va.

¹⁵ Më ntehnëkëhni: «Yiryin duniÿa li fop afëyawuni vahnë va Wanës Wakasëk ña.

¹⁶ Ale-wo-le hwëtahnëd do njaryi ÿa pehëtëde; bare ale wod kwëtahnëna ÿa cëdëde.

¹⁷ Wëlin dahëse ile njavëtahnëdëni vële hwëtahnëk va: ntaðënihëhni wayine ña g'uŵac mën ŵa; nësëdëni vanësa wakawary;

¹⁸ ge pëladënihëhni walën ma ge cedëni wanto wante ryawëd ñoñ didilëhñihna; tindëdënihëhni wëbák ña vëres va do vërac njërëdëni.»

Yesu mbokad ðarël Wën hna

¹⁹ Ante nësëhnëdëhëhniwo koyëna ña, Ahwëhn a Yesu nufiko nkal li njoyi g'ambin do ntaña g'irëhw Wën.

²⁰ Vërëfal va campëlehnëni gante-wo-gante soñe pëyahnëni Wanës Wakasëk ña. Ahwëhn a ndemaðëhëhniwo hñë ðoku rac gë wëdahëse wapëmpëhñah wante ntidëniho ña do tufahnëdëho wanës ña toña ye.]

Itëfëta nte kerëk Lik paṅare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ṅa tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Lik herëk. Inji «Tëfëta paṅare Yesu» fo ye inte kerëk ale wok gena sëwif. Lik aṅehn yeho, lawo Pol (Vëvë Kolos 4.14). Kerëhnëdëha Tewofil soṅe uwám Yesu, kolahn kwëtahn karaṅ nte karaṅiko ṅa. Lik mbok kerëhna kat Tewofil soṅe wayas Pol do nagi mbara vële hwëtahnëka Yesu va hnë ikayëte le wacik Vantiyehn Vëfayik va.

Kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'iryawṅ gë wahnah gë wafëhw imbëd gë warar g'imbëd (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ṽa. Inji kayëte Itëfëta paṅare Yesu njëdahnëd fop wayab ntëbi wale yehëhna hnë kayëte Marëk hna. Age Marëk tufahnëdëha Yesu had «Ajë Wëñ» Lik tufahnëdëha had «Ajë Ahnë». Pëgwëhnahnëk pëyahnënd nagi San Ayary a, alintëraṽu Yesu, do puhnahnëd gë kayënda Yesu ambin hna ante mbëhnëk ṅa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Yesu, Aju ahnë, toña, Nawṽ Wënu ṅa, wayine, wameh, koryi.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Soṅe ye kerëk Lik inji kayëte (1.1-1.4)

Hnagi San Ayary a do gë Yesu (1.5-2.52)

Ikaraṅ San Ayary a (3.1-20)

Yaryi Yesu ṽa, do le njëkëhnahnëdëha Sintani Yesu (3.21-4.13)

Yesu Galile pëgwëd foku lëṽu ṽa (4.14-9.50)

Yesu cahnëk nkol Galile soṅe nji Yerusalem (9.51-19.27)

Itënk Yesu Yerusalem ṅa (19.28-23.25)

İcëm g'ibëhn Yesu ṅa (23.26-24.53)

Pidëta wanës paṅare Yesu

¹ Aṅënta mën Alënah Tewofil, vahnë vëyabah njëkëlehnëni njëtëni do kerëni ile ye toña ṽa fop hn'ile ryëcëtako fagant fu ṽa.

² Kobëri wapëgwa hna vële yeho waseḏe waṅi fop va hwëtëhnahniko pëyahnëni wanës Wënu ṅa do awa vëhni fëyakëfu fop ile liyako ṽa.

³ Soṅe umë ye, Alënah Tewofil, ante njëkëlehnëbu wapacëk ami fëna, caṅahnëko herëhni waṅi fop ile liyako kobëri wapëgwa hna hafo hn'ile puko hna,

⁴ aholahn ahwëtahn karaṅ inte haraṅjiruhö ṅa.

Ipëyahh hnagi San Aÿary a

⁵ Wati ante nkeho Erod' ahnaŵ Yude ña, nkeho hnam asëna wasadëha ale ŵaciko Sakari. Hnë kore vësëna vëva Abiya* hna kwëhnaryiko. Asëvalu, Elisabet maciko. Umë fëna hnënk asëna asankaf ale ŵaciko Aron hna kwëhnaryiko.

⁶ Catëniho vëhni vëhi tak haryënk Wën hna, maŵëhnëniho sariya ÿa gë fop ile tëyëk Ahwëhn a.

⁷ Vëhwëhnalawohna fatah, kabi Elisabet nagëdïlohna do tëko ntafëni vëhni vëhi tak.

⁸ Fac ryampo, Sakari ðoku vësëna wasadëha ÿa ntidëho Cery Wën Cankaf hna, kabi agwën kore lëŵu ÿa yeho.

⁹ Ntiniho gante nke namu vësëna wasadëha ka soñe tëhnahni ahnë do tëhnayiko Sakari tënk ÿëŵa sëvah Ahwëhn hna nji pëd ðuf inja.

¹⁰ Wati nte pëdëde ðuf inja, fop bulunda ÿa g'ipër njëfadëniho.

¹¹ Mëleka Ahwëhn a cahnahnikawo Sakari: gë farëhw hn'ile cënade sadëha hn'ile pëdëde ðuf inja ñëŵëko.

¹² Sakari ga nuka, ntafëlehna ntaŵary inja do ntaka ðus.

¹³ Bare mëleka ÿa më ntehnëka: «Antë ntaki, Sakari; Wënu ña nkwëryëk wayëfa hu ŵa. Elisabet, asëval hu, nagëhnëdëhina fatah facan fante ŵacëdu San.

¹⁴ Natëdëhi ðus soñe lëŵu ÿa; njabëdëni fëna vële natëntëde va kabi nagik.

¹⁵ Aryokuñëhn Ahwëhn asankaf yed. Cëfina muk ile ryëŵëned. Kobëri ðonk hnëmu hna pëbëdëha Iyir Ipacah inja.

¹⁶ Mbokaryidëhëhni vutah Isërayel va Ahwëhn hna Wën hudëŵ hni ha.

¹⁷ Umë ryënkwehniðëha Ahwëhn a. Gë Iyir inte yëdakawo fanka kila Eli fa njijëd soñe konjëlehneñni warëm ŵa gë vutah vuntëŵ hni va do vële wok vëlenënedïlahna Wën va mbokaryini kwëhnani hakili sa-tah. Karañëdëhëhni bulunda le fëhwëtað itëk Ahwëhn a.»

¹⁸ Awa Sakari më tëyëka mëleka ÿa: «Hak njëtëdëfu wañi toña ye? Ntafëbu do asëval mën aÿi fëna ntafëk!»

¹⁹ Mëleka ÿa më ntëkwaka: «Ami, Gabëriyel yëbu, ale hahnëd haryënk Wën hna soñe ryokuñëhnëdëŵa; payiko yiju yonëhniÿi wañi wanës wakasëk wapëren.

²⁰ Ile hnësëbu ÿi ntiyað ge wati ÿa tëkëk. Bare maŵëlihna; soñe rac kodila avok ahnës hafo hale ntiyað watac.» Mëleka ÿa koyëna nësëhnëkawo Sakari.

* 1:5 1.5 Abiya: Wati Sakari ÿa nkeniho vësëna wasadëha wakore 24 gë vëva Abiya va per, ankwëcëtëlëdëhniho Cery Wën hna soñe ðoku ÿa (1 Tëfëta 24).

21 Hnë wati rac, kore ŷa napëdënihaŷo Sakari do pëmpëhnahnëkëhniwo, kabi mbiŷëhëdëho fambery ŷëŷa sëvah hna.

22 Ga cahnik, kodilohna nësëhnëhni do vahnë va njëtëniho iñë le ŷatik gë Wën nuk ŷëŷa sëvah hna. Tëk pëgw fac rac, kodilohna mbok nës, aki fo ndëkwanëdëhëhniwo.

23 Tac ga puk wafac wale rëfëkawo Sakari ndokuŷ hnë Cery Wën Cankaf hna, më mëncëk gë ŷalu.

24 Ga ndëcëk watac fop, Elisabet, asëvalu ndonkëko do hnë wadepera mbëd cahnedilohna tere hna. Ntehnadëho:

25 «Wëlin ile ntinëhniko Ahwëhn a! Maŷëk ntihëto ile sëfëhnëdëhoŷo tase vahnë fop ŷa.»

Ipëyahh hnagi Yesu ŷa

26 Hn'ulepera hwëhn mbëd gë ryaw h'n'idonk Elisabet hna, Wënu ŷa payëkawo mëleka Gabëriyel gë resiŷo vë Galile, hn'ankol nte ŷacëde Nasaret hna,

27 hn'aryag ale woko yëtëna vësan; Mari maciko. Asan ale ŷacik Yosef hwëhnëkawo do yentiko hnë hnënk Ahnaŷ David.

28 Mëleka ŷa tënkëko ŷalu hna do ntehna: «Natëryiŷi Mari! Ahwëhn a ñad ntinëhni iñë fërën, gë wëjë nkerun.»

29 Mari pëmpëhnahnëkawo dus wanës mëleka ŷi; më tëyak bi ye pëhnëtanëk iŷi simpaŷi.

30 Awa mëleka ŷa më ntehnëka: «Antë ntaki Mari, kabi Wënu ŷa ñadëhi.

31 Ndonkëdu do ahnaga facan fante ŷacëdu Yesu.

32 Ale hwëhnak nafa yed do rëkëde macënde Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop. Ahwëhn a Wënu ŷa ntidëha ahnaŷ asankaf gante ntikawo David rëmu sankaf ka,

33 do umë yed ahnaŷ vutah Isërayel va kwëlëkwël, ucankaf ntëŷu ŷa pučina.»

34 Mari më ntëyëka mëleka ŷa: «Hak lë kod nke watac, kabi yëtëla vësan?»

35 Mëleka ŷa më ntëkwaka: «Iyir Ipacah iŷa njijëd hnë wëjë do fanka Wën Hunte Sëpëk Fop ŷa cankëdëhi had icën. Soŷe rac macahnëde fatah fapacah fante hnagëdu fa, Ajë Wën.

36 Elisabet mbaŷëhu, umë fëna, facan nagëd mama ntafahnëk; umë ale lehnëdeho nagëdina ŷa, lepera hwëhn mbëd gë ryaw ŷa nkehahnëk.

37 Yëtëry, ñoñ gena ile nkok kodina nti Wënu ŷa.»

38 Awa Mari më ntehnëk: «Aryokuŷëhn Ahwëhn a yebu; arabi fop nkewo gante nësëru ki.» Awa mëleka ŷa njilehn.

Mari vëhni Elisabet

³⁹ Hnë wafac warac, Mari pëhwëtalesn g'uŷankahnah nji hn'ankol nte ye hnë wahuŷ hnë resiŷo Yude hna. ⁴⁰ Ante tēkēko hnam ŋa, tēnkēko tere Sakari hna do nkaŷa Elisabet.

⁴¹ Wati nte nkwëryēko arac simpaŷi Mari ha, fatah fa ñēnkakawo hn'idonk hna gē fanka. Wati rac dēnk, Elisabet pēbēlehna Iyir Ipacah ŋa

⁴² do ndeka gē fanka: «Wēnu ŋa ntinēhnēki viŷē vifērēn ntēbini vēsēval va fop do ntinēhnēka fēna fatah fante hnagēdu fa!

⁴³ Mo ga yebu ami, nehahnidēho hnēmu Ahwēhn mēn aki?

⁴⁴ Ante nkwëryēbu simpaŷi hu ha, fatah fa ñēnkak uhnatah donk mēn hna.

⁴⁵ Mbetaru kabi kwëtahnēruha Ahwēhn a ntid ile pēyaki ŷa!»

Hnēw Mari ŷa

⁴⁶ Awa Mari mē ntehnēk:

«Ntaŷary mēn ŋa fop naŷēnēdēha Ahwēhn a,

⁴⁷ sakahn mēn ha pēbēka uhnatah soŋe Wēnu ŋa, afehēt mēn a;

⁴⁸ kabi ndēnkwētako, ami ale wok kwēhnala nafa ŷi.

Tēk pēgw gaki, vahnē vēvē duniŷa vi fop rēkēd macēndēniho ale ñad Wēn,

⁴⁹ kabi Wēnu ŋa, Ayaŷah a, ntinēhnēko viŷē vifēmpēhnahnah visankaf.

Wac lēwu ŷa ŷak lēnēnik dūs.

⁵⁰ Kaŷēhnandēha gē vanjeh vayabah vante lēnēnēdēha gē antakah va.

⁵¹ Ntik dōku sankaf gē fanka vāk lēwu ŷa:

Campehnēkēhni vēle hnaŷēnad va.

⁵² Kēfēkēhni vēsankaf va ucankaf ntēw hni hna,

do matēndēdēhēhni vēle vanad va.

⁵³ Njēdakēhni vetak sankaf vēle njoko inte va,

do ntahni vēvetak va wēbāk fo.

⁵⁴ Njijēk ndemahni bulunda Isērayel ŷa, vēryokuŷ vēlēwu va:

dēnkwēna tufa Abēraham gē vutah vuntēwu va, kaŷēhnahn dēwu ŋa

⁵⁵ kwēlēkwēl, gante ntehnēkēhniwo vacērakēlo fu ka.»

⁵⁶ Mari koyēna puhnako hnēw lēwu ŷa. Umē vēhni Elisabet hna ñēwēko ile rēkēk wadepera watar, tac mēncēk gē ŷalu.

Hnagi San ŷa

⁵⁷ Wati nte nagand Elisabet ŋa tēkēko, mē nagēka facan.

58 Koyëna vësaryëntaŵu gë hnënk lëŵu ŷa njëtaniho Ahwëhn a kaŷëhnahnëka ðus g'umë, awa më natëntikëhni vëhni fëna.

59 Hnë fac hwëhn mbëd gë warar hna, më njijëni soŷe kácehnëniha fatah fa gante nkeho namu lëŵ hni ka; Sakari ñadëniho macëniha vahnë va, ŵac rëmu ŵa.

60 Hnëmu më ntehnëk: «Hali, San macëde.»

61 Vahnë va më ntehnëniha: «Bare, kwëhnalihahna la aryampo hnënk hu hna ale ŵacik koyëna!»

62 Awa më ndëkwanëniha rëm ŷa tëyëniha bi hak ñad maci fatah fantëŵu fa.

63 Sakari më tëyëk iñë ile herande do umë kerëk: «Ŵac lëŵu ŷa San ye.» Vëhni fop pëmpëhnahnëhnhëni.

64 Taŷ Sakari kolëlehn mbok nësënd, pëgwëlehn ndekand, cëmbënda Wënu ŷa.

65 Awa vësaryëntaŵu va fop pëmpëhnahnëkëhniwo, do fop hn'ankol nte ye hnë wahuŷ hnë resiŷo Yude hna tëfëtadeho watac.

66 Fop vële wëryëko ga tëfëtade watac va nahadëniho do tëyaðëniho: «Awa ye ga nkeð faŷi fatah?» Nuniho fanka Ahwëhn fa g'umë nkeniho.

Hnëŵ Sakari

67 Hnë wati rac, Sakari, rëmu fatah fa, pëbëkawo Iyir Ipacah iŷa, pëgwëlehn nësënd wanës Wën ntehnënd:

68 «Arabi Ahwëhn a Wën bulunda vëvë Isërayel va cëmbi, kabi njijëk paðëhni bulunda lëŵu ŷa do pëhwëtëk fop soŷe pehëtëhni:

69 Canëhnikëfuna Afehët ahwëhn fanka, hnë hnënk David aryokuŷ alëŵu hna,

70 wakila ŷa mbiŷëk ga pëyahnëniho watac,

71 më lehnëko pehëtëdëhëfu hnë vële ŷad ntinihëfu wameh va do gë hn'imëk vële ŷewëkëfu va fop.

72 Koyëna tufahnëk dol kaŷëhnahn nte kwëhnako soŷe vacërakëlo fu ŷa do ðënkwenä kwëtëla nte ntiko gë vëhni ŷa.

73 Ha, ntik ile ntëkëhnëkawo rëm fu ŷa Abëraham:

74 ŷaŵëtëdëhëfu hnë vële ŷewëkëfu hna kolahnin ndokuŷëhnëndena ntakah këm,

75 nkehahnin vahnë vële ŷahnëka do catin haryënkŵ lëŵu hnë wafac ðuniŷa lëŵ fu hna fop.»

76 «Do wëjë, fatah mën, kila Wën Hunte Sëpëk Fop yedü: ndënkwehnedüha Ahwëhn a afëhwëtëhnëhënda nkaŵ ŷa.

77 Do koyëna njëtëndanëdühëhni bulunda lëŵu ŷa njijëd pehëtëhni g'itavëhn wameh wadëŵ hni ŷa.

78 Toña ye, Wënu ŷa Ahwëhn fu ŷa kaŷëhnahnëdëha ðus:

Nke had lav ule fëhniđ do penifu g'ambin,
 79 soŋe penahnëhni vële ye hnë umëhwëry do gë hnë icën
 icëm hna,
 yasaryahnëfu hn'ankaŵ yam hna.» Sakari koyëna puhnako
 wanës wadëŵu ŋa.

80 Fatah fa naŷëđëho do hakili lëŵu ŷa nkwënadëho.
 Hnë wula ntëđëko hafo hale pëgwëko đoku lëŵu ŷa hnë
 bulunda vahnë vëvë Isërayel hna.

2

Hnagi Yesu ŷa

1 Hnë wati rac, Sesar Ogis, Ahwëhn Nkal a, ntehnëko
 kerini vahnë vëvë nkal va fop.

2 Vaker vatac yeho vandënkwëryënkwa va do wati rac
 Kiriniyus yeho guverëner vë Siri ŷa.

3 Vahnë va fop njidëniho keraryini, ale-wo-ale nkol ntëŵu
 hna.

4 Awa Yosef, umë fëna, matëko nkol Nasaret nte ye hnë
 resiŷo Galile hna, soŋe nji hn'ankol Betëlem nte ye hnë
 resiŷo Yuđe hna, hn'ile nagiko ahnaŵ a David, kabi hnënk
 David hna nkentiko.

5 Njokawo Mari, ale kwëhnëko ŷa, keraryijini njidëniho,
 do Mari g'idonk nkeho.

6 Wati nte nkeniho Betëlem ŋa, fac hnag ŷa təkëlehni.

7 Më nagëka facan, fatah fandënkwëryënkwa fantëŵu fa
 yeho. Më përyëka gë yarëh do ntana hn'ile kwëtëndeni
 wusaŵ uryav* hna, kabi vëhnuŷalohna igwac cery vëhneh
 hna.

Mëleka ŷa gë vëhery wape va

8 Hnë resiŷo rac dënk, nkeniho vëhery wape vële
 ryakëđëho gë wëhaŷ soŋe njëkandënihëhni wape wadëŵ
 hni ŋa.

9 Mëleka Ahwëhn a më karyëtahnikëhni taŋ do icëmb
 Ahwëhn a kwërelehnëhni gë humpen hucankaf. Vëhery
 wape va më ntakëkëhni đus.

10 Awa mëleka ŷa më ntehnëkëhni: «Antë ntaku! Wanës
 wakasëk wapëren yinenëhniđëmu wante hnatëđëhëhni fop
 bulunda ŷi.

11 Hn'uŋi mëđ, hn'ankol David hna, nagëhnirunëha
 Afëhët; Arëhnayik a ye, Ahwëhn a.

12 Do wëli dahëse ile yavëtahnedunëha ŷa: tëkatëđunëha
 fatah ga përyik g'iyarëh do ntani hn'ile kwëtëndeni wusaŵ
 uryav hna.»

* **2:7 2.7** Hn'ile kwëtëndeni wusaŵ uryav: Wusaŵ ŵa gë vahnë va cery ndampo
 fo ndakahnëđëniho.

13 Ga nēsək watac, kore wamēleka wakaŵary wante ŵatik g'ambin karyētajēniho fēna taŋ, cēmbēndēniha Wēnu ŋa ntehnēndēni:

14 «Cēmbēnēfuna Wēn Hunte Sēpək Fop, do vēle űađ va arabi nuŵani yam ŷa đuniŷa li!»

Vēhery wape va Betēlem hna

15 Ante mbokani wamēleka g'ambin ŋa, vēhery wape va mē ntehnēlēni: «Awa yinēfu tameki hafo Betēlem hna: afo nuyin ile liyak hnam ŷa, ile njētēndanēkēfu Ahwēhn aŷi.»

16 Njilehnēni űap tēkatēniha Mari gē Yosef, do gē fatah fatoy fa ga ndakək hn'ile kwētēndeni wusaŵ ryav hna.

17 Ga nuniha, mē tēfētani ile ntehnēkēhniwo mēleka ŷa soŋe faŋi fatah fatoy fa.

18 Fop vēle wēryēkēhniwo vēhery wape va pēmpēhnahnēkēhniwo gē wanēs wante nēsēdēniho ŋa.

19 Bare ge Mari ye, waŋi fop hakili hna kwētadēho do nahadēho.

20 Tac vēhery wape va mbokalehnēni gē wēhaŷ naŷēnēhatēndēniha Wēnu ŋa do cēmbēndēniha soŋe ile nkŵeryēni do nuni ŷa fop; fop gante nēsēhnēkēhniwo mēleka ka nkeho.

Iceh Yesu Cery Wēn Cankaf hna

21 Ante nuŷako fatah fa wafac mbēd gē warar ŋa, fac ile kácahnēde ŷa yeho; hnē fac rac maciko Yesu, ŵac ile nkabahnēko mēleka hara hnēmu đonkēna ten ŷa.

22 Wati ile rēfēkawo ntini Mari gē Yosef sadēha pacēna ŋa rēkiko, gante ntehnēk sariya Moyis ka. Awa mē njini Yerusalem Cery Wēn Cankaf hna do njoniha fatah fa cehihna Ahwēhn a,

23 kabi keriko fēna sariya Ahwēhn hna: «Facan fandēnkŵeryēnkŵ fante wo hnagik fa Ahwēhn a sahēdeha.»*

24 Tēfēkawo fēna canēni sadēha le tēyēk sariya Ahwēhn a: «Walagi wahi ma vupah vuki†.»

Ipankəl gē Simeŷo

25 Yerusalem hna nkeho asan ale ŵaciko Simeŷo. Asan arac catēko do ntēnēnēdēhawo Wēnu ŋa do napēdēhawo ale rēfēkawo njij pehētēhni vēvē Isērayel va. Iyir Ipacah iŋa g'umē nkeniho

26 do njētēndanēkawo cēmēđina hara nulahna Arēhnayik ale payid Ahwēhn a Wēnu ŋa.

* 2:23 2.23: Icahn 13.2,12,15 † 2:24 2.24 Walagi wahi ma vupah vuki: soŋe sadēha ŷa fape fakwēhn bēhn rēyik, bare vēhayēhnah va, vupah vuki tēyini. (Soŋe Walevi 12)

²⁷ Awa Simeyo, Iyir Ipacah iŋa hnēsēndēhawo, njiko Cery Wēn Cankaf hna. Wati rac dēnk vēle hnagēka Yesu va njiryejēnihawo soŋe ntini ile tēyēk sariya soŋe lēwu ŋa.

²⁸ Simeyo, ga nuka, njakēkawo do camehna Wēnu ŋa ntehn:

²⁹ «Tame, Ahwēhn, ntiru ile hnēsēnhēruhoŋo ŋa:

Awa kofu arava aryokuŋēhn hu ŋa cēm yam.

³⁰ Nubuha gē vinkēr mēn vi dēnk afehēt ale fayiru ŋa,

³¹ umē ye ale fēhwētēru soŋe wabulunda ŋa fop:

³² humpen hunte lid ayēti wahnēnk duniŋa li fop ye do umē yed icēmb vēvē Isērayel, bulunda hu ŋa.»

³³ Vēle hnagēka Yesu va pēmpēhnahnēkēhniwo gē wanēs wante nēsēdēho Simeyo soŋe lēwu ŋa.

³⁴ Simeyo ndēwakēhniwo tac ntehna Mari, hnēmu Yesu: «Wēnu ŋa tēhnaka fatah hu fi, kēfahnēhni vēyabah do matēndēni vēryampo hnē Isērayel hna. Dahēse Wēn yed, bare vahnē va ŋwēyēhnēdēniha.

³⁵ Koyēna njētēde vinahan vicoŋak hnē vahnē vēyabah. Do wējē, Mari, horot ŋa cēhēdēhi ntaŋary iŋi had sēlame.»

Ipankēl gē Ana

³⁶ Nkeho fēna kila asēval; Ana maciko. Rēmu Fanuwel maciko do hnē hnēnk Aser hna nkentiko. Ana ntafēko dūs. Wabēhn mbēd gē waki ntilahnēniho g'asan ale yēlēkawo hn'undag ntēwu hna tac asanu cēmēko.

³⁷ Asan kēm fo nkoko hafo nuŋa wabēhn wafēhw imbēd gē warar gē wahnah (84). Cahnēdiloŋna Cery Wēn Cankaf hna do ntiŋadēho sali Wēnu ŋa g'umēd gē g'anent: cuŋēdēho do njēfadēho.

³⁸ Hnē wati rac dēnk tēhantikēhniwo do pēgwēlehn camehnēnda Wēnu ŋa. Do nēsēndēhēhniwo soŋe fatah fa fop vēle hnapēdēho ipēh Yerusalem va.

Imēnc gē Nasaret ŋa

³⁹ Vēle hnagēka Yesu va, ga puhnani idi ile tēyēk sariya Ahwēhn a, mē mēncēni gē Galile nkol ntēw hni hna, Nasaret.

⁴⁰ Yesu naŋēdēho do njaŋēdēho, usery lēwu ŋa nkwēnadēho do Wēnu ŋa tufahnēdēho iŋa dēwu ŋa.

Yesu Cery Wēn Cankaf hna

⁴¹ Bēhn-wo-bēhn vēle hnagēka Yesu va njidēniho Yerusalem soŋe ambēt Pak ŋa.

⁴² Ante nuŋako Yesu wabēhn pēhw gē waki ŋa, mē njoryaryēniha gante nke namu ambēt tac ka.

⁴³ Ante puk ambēt ŋa, mēncēdēniho, bare Yesu Yerusalem hna nkoko do rēmu gē hnēmu vēyētēloŋna.

44 Ntiyahnëkëhniwo gë vërëfal hni nkentiko do fac ÿa fop njasëniho. Awa pëgwëlehnëni njëkëlehnëndëniha hnë wahnënk walëw hni hna do gë wëlawo walëw hni hna,

45 bare vëhnuławohna. Mbokalehnëni gë Yerusalem nkotëni njëkëlehnëhëndëniha.

46 Hnë fac rarëna hna, më nuniha Cery Wën Cankaf hna. Fagant vēharaj sariya hna ntañako, nēpadēhēhniwo do tēyēdēhēhniwo.

47 Fop vēle wēryēdēhawo va pēmpēhnahnëkëhniwo gante kwëhnako hakili ka do wante ntëkwadëho ŋa.

48 Vëhni, rëmu gë hnëmu, ante nuniha ŋa, pēmpēhnahnëkëhniwo dus. Hnëmu më ntehnëka: «Ajë mën, soŋe ye liruhëfu aki? Rëmu h g'ami ndëñakëbun dus ayëkëlehnatënde.»

49 Më ntëkwakëhni: «Soŋe ye ga yëkëlehnëdunëho? Yëtëluhna bi tēfëko yewu cery Rëm mën hna#?»

50 Bare vëyëtëlohna ile ntehnëdëhëhniwo ÿa.

51 Yesu mëncëntëlehni gë Nasaret do nkoko ntënënëndëhni. Wante liyak ŋi fop, hnëmu hakili hna kwëtako.

52 Awa Yesu hakili ÿa nkwënadëhawo, naÿedëho do nkeya ntëwu ŋa nējahnëkawo Wënu ŋa gë vahnë va.

3

Ikaraj San Ayary

1 Awa hnë bëhn le nuÿahnëko Tiber wabëhn pëhw g'imbed (15) ga nkehahnëko Ahnañ fop vankal vante kwëhnëko Rom va, Pos Pilat yeho guverëner vē Yude ÿa, Erođ hnañëko hnë resiÿo Galile hna do aheryu, ale waciko Filip ÿa, umë hnañëndiko hnë resiÿo Iture hna gë Tëraconitis hna, Lisaniyas yeho guverëner vē Abilen ÿa,

2 do Anas gë Kayif yeho vësankaf vësëna wasadëha va. Hnë wati rac nuÿako San, aju Sakari, wanës Wënu ŋa wula hna.

3 Tac ndapëko inkal bë sën sankaf Yurëdan hna fop ntehnatëndëhni vahnë va: «Gwëcëtaryin vankeya va, ayaryiwu do Wënu ŋa tavëndëhu wameh hun ŋa.»

4 Koyëna ntiyako ile kerëko kila ile waciko Esayi ÿa kayëte ntëwu hna:

«Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:

“Pëhwëtëryin nkañ Ahwëhn a,

dinëndina vankañ vacatah dus!

5 Vankëd va gë wahuj wä fop këñëndëlehnëde;

vankañ vatumpak va catënëde,

‡ 2:49 2.49 Cery Rëm mën hna: kod pëhnëtan fëna: «doku Rëm mën hna».

vankaw̃ vapërëkak va fop pëhwëtëde.

⁶ Do vahnë va fop nudëni ipëh inte w̃atik hnë Wën."☆»

⁷ Kore vahnë yijëko vëhni San hna soje njaryëhni. Ntehnëdëhëhniwo: «W̃uhnë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yaryi yï fo kod pëhëtu ntavah can kaf Wën nte yejëk nji.

⁸ Atëh përen wadëw̃el wapëren ntëw̃ëd; diryindën viyë vifëren arufahnahnu nkwëcëtarun vankeya va! Ant'ahnahandu: "Rëm sankaf fu ya, Abëraham ye", had watac nkwërenked afehëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu na kod dënk nti waïi wëraka vutah Abëraham!

⁹ Rasëhn ya pëhwëtak nos vatëh va kobëri vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëdëfina wadëw̃el wapëren na nosëde do ntabi gë hwëdëh.»

¹⁰ Vahnë va tëyëdënihawo: «Ye rëfëkëfu lifu?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale hwëhna vakud vaki tëfëka njëda ndampo ale wok kwëhnana do ale hwëhna rokëtok tëfëka cëhahn.»

¹² Vëref yatëtanke fëna njijëniho njaryaryini. Më tëyëniha: «Aharan, fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

¹³ Më ntëkwakëhni: «Ant'asosehnuni vahnë va ntëbi ile lehnirun arëyuni ya.»

¹⁴ Wasodäde fëna tëyëntinihawo: «Fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

Më ntëkwakëhni: «Ant'ahnufu koryi ahnë gë fanka ma gë wamërahn, bare cosë hun inja nkewu gwër.»

¹⁵ Bulunda ya napëdënihawo Arëhnayik a: ale-wo-le tëyadëho bi San ye?

¹⁶ Awa San më ntehnëkëhni vëhni fop: «Ami, gë wënka njaryëdëmu; bare ale yejëk a umë lëbëko: catëla dënk fëtahnu viyëba wapary wadëwu na. Umë, g'Iyir Ipacah do gë hwëdëh* njaryëdëhu.

¹⁷ Vák hna mënkwëk bëryew̃ inja pitëndëlehnaahn wanëc na gë vaparyel va. Ndanëd wanëc na ndank ntëwu hna, bare vaparyel va pëdëd hnë hwëdëh† hunte wok dipëdëna muk.»

¹⁸ San nkabëdëhëhniwo bulunda ya wayabah wakaw̃ary do pëyadëhëhniwo Wanës Wakasëk na.

¹⁹ Hnë wati rac, San nirakawo fëna Erođ ale hnawëko Galile ya, kabi Erođ asëval acëru ya nëlëko —Erođiyad maciko— do kabi ntiko fëna viwëh viyabah vihaw̃ary.

☆ **3:6 3.6:** Esayi 40.3-5 * **3:16 3.16** *Gë Iyir Ipacah do gë hwëdëh:* kode nkwëryi fëhnetanëk viyë vëhi vëhnëmpëlah ma iñë ryampo fo. † **3:17 3.17** *Pëdëd hnë hwëdëh hunte wok dipëdëna muk:* Iyin pañare hwëdëh ha nësëd hn'ile ntënkëdëni vële wok vësatëna va.

20 Tac Erođ mboko nti w̄eh haŵary kat: c̄dfehn̄ekawo San.

Yary Yesu ŷa

21 San, ga njaryėkėhni vahnė va fop, njaryėkawo Yesu fėna. Tac, wati nte njėfadėho Yesu ŷa, ambin ŷa pidėtako,

22 Iyir Ipacah iŷa cėlėlehni hnė umė; gė fah mėntėlėniho. Tac kopa vė g'ambin nkwėryėlehni ga ntehnėd: «Ajė mən ale ŷadėfu d̄us a yeru; gė wėjė nėŷėko d̄us.»

Vacėrakėlo Yesu va

23 Yesu mpėd tėkėkawo wabėhn wafėhw warar (30) ante pėgwėko doku lėwu ŷa. Vahnė va fatah Yosef ntinihawo, ale nagėko Heli ŷa,

24 Heli nte nagėko Matat, Matat nte nagėko Levi, Levi nte nagėko Melėki, Melėki nte nagėko Yanayi, Yanayi nte nagėko Yosef,

25 Yosef nte nagėko Matatijas, Matatijas nte nagėko Amos, Amos nte nagėko Nawum, Nawum nte nagėko Hesėli, Hesėli nte nagėko Nagayi,

26 Nagayi nte nagėko Mat, Mat nte nagėko Matatijas, Matatijas nte nagėko Semeyin, Semeyin nte nagėko Yosek, Yosek nte nagėko Yoda,

27 Yoda nte nagėko Yowanan, Yowanan nte nagėko Resa, Resa nte nagėko Sorobabel, Sorobabel nte nagėko Salatiyel, Salatiyel nte nagėko Neri,

28 Neri nte nagėko Melėki, Melėki nte nagėko Adi, Adi nte nagėko Kosam, Kosam nte nagėko Elėmadam, Elėmadam nte nagėko Er,

29 Er nte nagėko Yesu, Yesu nte nagėko Eliyoser, Eliyoser nte nagėko Yorim, Yorim nte nagėko Matat, Matat nte nagėko Levi,

30 Levi nte nagėko Simeŷo, Simeŷo nte nagėko Yuda, Yuda nte nagėko Yosef, Yosef nte nagėko Yonam, Yonam nte nagėko Eliyakim,

31 Eliyakim nte nagėko Meleya, Meleya nte nagėko Mena, Mena nte nagėko Matata, Matata nte nagėko Natan, Natan nte nagėko David,

32 David nte nagėko Yese, Yese nte nagėko Yobed, Yobed nte nagėko Bos, Bos nte nagėko Sala, Sala nte nagėko Nason,

33 Nason nte nagėko Aminadab, Aminadab nte nagėko Adėmin, Adėmin nte nagėko Arėni, Arėni nte nagėko Hesėron, Hesėron nte nagėko Peres, Peres nte nagėko Yuda,

34 Yuda nte nagėko Sakob, Sakob nte nagėko Isak, Isak nte nagėko Abėraham, Abėraham nte nagėko Tara, Tara nte nagėko Nakor,

35 Nakor nte nagëko Seruk, Seruk nte nagëko Ragawo, Ragawo nte nagëko Falek, Falek nte nagëko Eber, Eber nte nagëko Sala,

36 Sala nte nagëko Kayënam, Kayënam nte nagëko Arafakad, Arafakad nte nagëko Sem, Sem nte nagëko Nowe, Nowe nte nagëko Lamek,

37 Lamek nte nagëko Matusala, Matusala nte nagëko Enok, Enok nte nagëko Yarët, Yarët nte nagëko Malëlel, Malëlel nte nagëko Kayënam,

38 Kayënam nte nagëko Enos, Enos nte nagëko Set, Set nte nagëko Adam, ajë Wënu ña.

4

Iyëkëhnahn Yesu

1 Yesu g'Iyir Ipacah pëbah mbokajëdëho gë sën, le wacik Yurëdan ka, njolehna Yir iña wula hna.

2 Hnam njëkëhnahnëdëhawo Sintani menehna. Ñoñ tokëdïlohna hnë wafac wafëhw wahnah. Ga ndëcëk, umë njoka inte ðus.

3 Awa, Sintani më ntehnëka: «Ge paryi Ajë Wën yeru, dehnëryehna inji taka mbaca mburu.»

4 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnëk, "Ahnë gena roka fo valëdëha ñëwahn ðuniya li."»

5 Tac Sintani më mbok njoka hn'ile ñak njihnëk, tufëka fop wahnaw wawë ðuniya wi hwënta ryampo fo.

6 Tac ntehna: «Njëdadëmi fop ucankaf gë hnapul gë icëmb waï wahnaw fop. Iyin fop nuÿabu do kodëfu yëdaŵa ale ÿadëfu.

7 Age ndëkwëhnëru haryënk wën mën soje asëmbo, fop wëjë hwëhnëd.»

8 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: "Dëkwëhnëhnëryehna Ahwëhn a Wënu ña do umë fo rëfëka aryokunëhnëd."»

9 Tac Sintani më njoka Yerusalem, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna do ntehna: «Age Ajë Wënu ña yeru, dëdary gëd,

10 kabï Vikerëh va pëyahnëk: «"Wënu ña ntehnëdëhëhni wamëleka wadëwu ña keryëndënihi."»

11 «Tac: "Njakëndënihi wëbák wadëw hni hna kehahnënihi ant'awëw taka."»

12 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: "Ant'ayëkëhnahna Ahwëhn a Wën hu ña."»

☆ 4:4 4.4: Divëta Sariya 8.3 ☆ 4:8 4.8: Divëta Sariya 6.13 ☆ 4:11 4.11: Wahnëw 91.11-12 ☆ 4:12 4.12: Divëta Sariya 6.16

13 Sintani, ga puhnak yëkëhnahn menehna Yesu ña fop, ñawëtalehna hafo nkaŵ kawary.

Yesu Galile pëgwëd foku lëwu ña

14 Yesu mbokako Galile. Iyir Ipacah ña njëfadëhawo fanka ntihahn fop ile ntidëho ña. Koyëna wac lëwu wã campëko vankol hna fop.

15 Karañëfëhëhniwo vahnë va vacaliña wasëwif hna do vahnë va fop cëkwaryëfënihawo.

Yesu pëyahnëd Wanës Wakasëk ña

16 Fac ryampo, Yesu më njik nkol nte waciko Nasaret hn'ile kwëdiko hna. Fac ntaŵëla wasëwif hna, më tënkek caliña hna gante njehëka ka. Matëko karañ Vikerëh va.

17 Umë njëfayik kayëte nte kerëko kila le waciko Esayi. Pidëtëk do tëkat hn'ile kerik:

18 «Iyir Ahwëhn a hnë ami nke,

umë rëhnako* ,

soñe yonëhnëwëhni vëhaÿëhnah va

Wanës Wakasëk ña;

payiko fëyaŵëhni vëramp va tavëdëni,

vumëp va nudëni,

vële vërehnik va nkedëni afaya lëw hni,

19 pëyadëmu bëhn le pehëtahnëdëhëhni Ahwëhn a bulunda lëwu ña tëkik.»[☆]

20 Ga puhnak karañ ña, Yesu më pidëk Vikerëh va mbësahna ale hwëtëdä do ntaña. Fop vële yeho caliña va ntañënihawo.

21 Pëgwëlehn ntehnëdëhni: «Dol vikerëh vinte harañëbu vi ntiyak wati le hnëpadunëho ñi dënk.»

22 Vahnë va fop nësëdëniho wanës wapërën Yesu do pëmpëhnahnëkëhniwo dus wanës wabënak wade nësëdëho ña do ntehnëdëniho: «Bare aÿi gena bi aju Yosef?»

23 Yesu më ntehnëkëhni: «Pacahnëko ndënkwëtehnëdunëho ile nësëdëni vëyabah: “Ayërën, yërënyary wëjë dënk.” Ntehnëdunëho fëna: “Njëtabun fop ile liru Kaperënaÿum ña. Diry gë rac ki ani fëna hnë nkol ntëw hu li dënk kabi ani naÿëru.”»

24 Tac më nkwënëk: «Toña ña fëyadëmu: wëla kila ryampo dënëdëfëna nkol nte naÿahnëk.

25 Paryi pëyadëmu, yamani kila le waciko Eli ña, njabëniho vësëval vële cëmaryëko vësan Isërayel hna.

* **4:18 4.18** Umë rëhnako: Esayi pañare Arëhnyayik a nësëdëho; Yesu ntehnëdëho ani umë dënk ye Këris ña, Arëhnyayik a. [☆] **4:19 4.19:** Esayi 61.1-2

Wati rac nkoko gona tëvënd hnë wabëhn watar gë fagant bëhn do inte cankaf yeho nkal hna fop.

²⁶ Bare Wënu ɲa payëlawohna Eli wëla hnë aryampo hnë vësëval wasëwif vërac, bare hnë aryampo fo payëkawo ale lëdëko Sarëpëta hnë nkol cankaf mbë Sidon hna.*

²⁷ Nkeniho, yamani kila Elise ɲa fëna vëhwëhn vambiɲ vëyabah Isërayel hna. Bare wëla aryampo hnë vërac hna yërënilohna ge gena avë Siri ale waciko Naman ɲa.*»

²⁸ Ga nkwëryëni watac, vële yeho caliɲa va pëbëlehnëkëhniwo ntavah.

²⁹ Matëlehnëni canëniha nkol hna njonihya yaɲ vampamb kuɲ nte vëryahniko nkol ɲa soɲe cañëtëniha njo gëd.

³⁰ Bare Yesu më ndëcëk fagant lëw hni nji nkaŵ ntëwu.

Yesu asan ahwëhn yine njërënëd

³¹ Yesu cëlëndako Kaperënaɲum, nkol mbë Galile. Vahnë karanëdëho fac ntaŵëla hna

³² do pëmpëhnahnëkëhniwo gante karanëdëhëhniwo ka, kabi g'ucankaf nësëdëho.

³³ Caliɲa hna nkeho ale pëlako yine wëh. Umë ndekak gë fanka ntehn:

³⁴ «Yesu vë Nasaret, ye ye yëbëlan fu? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtëbu d'us bi mo yeru: Afacah ale payik Wënu ɲa yeru!»

³⁵ Yesu më ɲañënahneka ntehn: «Demëhnary do cahnëryehna aɲi asan.» Awa, yine ɲa këfëlehna asan a tase vahnë fop, cahnëlehna hara dilahna wëh.

³⁶ Vële hnuko umë va fop ɲayëkëhniwo do ntehnëlëndëni: «Iɲëhne sifa wanës ye ye waɲi?» Ntehnëdëhëhni wayine ɲa g'ucankaf do gë fanka: «Cahnëryehna!» do cahnëd.

³⁷ Koyëna wac Yesu ɲa campëko caharaɓ vankol hna fop.

Yesu vëres vëyabah njërënëd

³⁸ Tac Yesu cahnëko caliɲa hna nji tere asan ale waciko Simo. Awa hnëmu asëvalu Simo tesëko, mbahn inji njakëkawo d'us. Umë muntaniha Yesu ndemahna.

³⁹ Më njik cëpëka ɲañënahna res wã do res wã cahnëlehna. Wati rac dënk matëlehn asëval a pëgw nëhëtëhnëndëni.

⁴⁰ Wati le njodëho lav wã, fop vële hwëhna këhniwo vëres, sifa wates wanëmpëlah, njinenëhni jikëhniwo Yesu, tindëdëhëhniwo wëbák wadëwu ɲa vëhni fop soɲe njërënahne hni do njërëniho.

* 4:26 4.26: 1 Vëhnaŵ 17.8-16 * 4:27 4.27: 2 Vëhnaŵ 5.1-14

⁴¹ Wayine fëna sahnëdëhëhniwo vëyabah ndekatëndëni: «Ajë Wën yeru». Bare Yesu ñañëhahnëdëhëhniwo soje ndemëhnani kabi njëtëniho vëhni umë ye Arëhnyayik a.

Yesu karanëdëhëhni vacaliña wasëwif hna

⁴² Wakëwak fo Yesu cahnëko nji hn'ile njirëk. Kore ÿa njëkëlehnëdënihawo. Ga nuniha ñadëniho nkonti gë vëhni, antë nji tavëhni.

⁴³ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Vankol vañëntaŵ hna fëna tëfëko fëyahnu Wanës WakasëkNaŵ Wënu ña; soje umë payiko.»

⁴⁴ Pëyadëhëhniwo fëna vacaliña vamb vankol wasëwif hna.

5

Vërëfal vëryënkwëryënkw Yesu

¹ Fac ryampo, Yesu kahnëko vambamb lant sankaf Sene-saret hna do peñëlëdëniho kore ÿa caharaŵ lëŵu soje nëpani wanës Wënu ña.

² Umë nuk wakulu waki tëfary hna. Vëfëla wuwis va cëlëniho ndagëndëni waryey wale pëlahnëdëni uwis.

³ Kayëlehn hnë kulu ryampo le kwëhnëko Simo, më tëyëka ñaŵëta vambëj va toye. Yesu ntañalehn kulu hna pëgw karanëdëhni kore ÿa.

⁴ Ga puhnak wanës ña, më ntehnëka Simo: «Njiryeryëry kulu ÿi hn'ile ñak tëŵëk wënka ñi toye. Tac wëjë gë vërëfal hu vi alabu waryey wï afëlahnuni wuwis.»

⁵ Simo më ntëkwaka: «Asankaf, ga mbër nkwayankëtalehnëkëfu, ñoñ pëlalëfuhna. Bare, kabi ntehnëruho labu, ntabëdëfu.»

⁶ Ntabëlehnëni, pëlanihëhni wuwis wuyabah hafo waryey wã pëgw mbëkëtan. ⁷ Më njelanihëhni vërëfal hni vëvë kulu yëntaŵ va njijëni ndemanihëhni. Vëhni më njijëni do pëbënëniho wakulu waki tak wuwis wã hafo ñand tëmpani.

⁸ Simo Piyer, ga nuk watac, umë ndëkwëhnëk karyënkw Yesu do nteha: «Ahwëhn, ñaŵëtarye kabi asan aŵen yebu.»

⁹ Simo gë vële nkeniho va, fop pëmpëhnahnëkëhniwo do ntakeñi, kabi pëlanihëhniwo wuwis uyabah urac.

¹⁰ Koyëna nkehëhniwo fëna Sak gë San, viju Sebede vële mbankëniho doku Simo va.

Yesu më ntehnëka Simo: «Antë ntaki. Tëk pëgw ÿi wati vahnë rëkëdu afëland.»

¹¹ Mbokaryëlehnëni wakulu ña vambëj hna, tavëlehnëni fop tëfëlehnëdëniha.

Yesu ahwëhn ambiÿ njërëñd

¹² Ante nkeho Yesu hn'ankol ndanko, njijëko asan ale yeho mbiÿ fo. Arac, ga nuka Yesu, më ndëkwëhnëk karyënkwlëwu yëka ÿi nkal li do muntahna ntehna: «Ahwëhn, ge ñadu kodu ayërëno, afacënëlehno.»

¹³ Yesu më njelëk vák ÿa ñaka do ntëkwahna: «Ñadëfu: Pacëry!» Wati rac dënk mbiÿ dëwu ña ntavëka.

¹⁴ Yesu më ntehnëka: «Antë afëyahna ahnë wañi, bare yiry njëki asëna wasadëha ÿa do canëry sadëha soñe yërën hu ña ile kerëko Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va njëtëdëni pacëru.»

¹⁵ Mama ntehnëkawo asan a antë pëyahñ, wãc lëwu wã campëdëho g'ahawary, bulunda varëpëlëdëho nkwëryëndëniha do njërëñndëni wates wadëw hni.

¹⁶ Bare Yesu umë pitadëho hn'ile njihnëk njëfand.

Yesu ahwëhn vorovoro njërëñd

¹⁷ Fac ryampo, Yesu karanjëdëhëhniwo vahnë. Wafarise gë vëharaj sariya Moyis va lañantiko hnam. Fop vunkol vumb Galile, Yude do g'inaw Yerusalem matiniho. Fanka Wën fa gë Yesu nkeho, njërënahñëhni vëres.

¹⁸ Tac vësan rëkiko vële ryibika hnë yala ares ale yeho vorovoro. Ñadëniho ndënëniha, kwëtëniha haryënkwlëwu Yesu

¹⁹ bare vëhnuÿalohna fere; vahnë va pëbëniho. Awa umë kayëni yañ cery hna ntihëtëni vile rëjahnik va, do cëlëndëniha gë yala per tase vahnë fop haryënkwlëwu Yesu.

²⁰ Ga nuk Yesu kwëtahn dëw hni ña më ntehnëka ares a: «Lawo, wameh hu ña tavëhniru.»

²¹ Vëharaj sariya Moyis va gë wafarise wã më nahadëni ntehnëndëni: «Mo ga dënk ye aÿi asan ale yewëdëha Wënu ña? Mo hod tavëhn wameh ña? Wënu ña fo hod!»

²² Bare Yesu njëtëko vinahan vidëw hni va, më ntehnëkëhni: «Soñe ye hnahadun koyëna?»

²³ Ge ntehnëbu: “Wameh hu ña tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry do yasëry?” ryampo bi ÿak hnëjëk nësi hnë wañi?

²⁴ Bare ñadëfu ayëtu Ajë Ahn'a kwëhñak fanka tavëhn wameh duniÿa li.» Awa më ntehnëka ares a: «Ami ntehnëdëmi, matëry, ahnuf yala hu ÿi, awënc gë ÿal hu.»

²⁵ Matëlehn tañ asan a tase vahnë fop, nuf yala le ndakahnakëh ÿa, mënc cëmbëhatënda Wënu ña.

²⁶ Kore ÿa fop pëmpëhñahnëkëhniwo më cëmbëdëniha Wënu ña. Ntakëhni do nësëlëndëni: «Nubun dol viÿë vile nkok nahadina ahnë.»

Yesu macëdëha Levi tëfa

²⁷ Ga ndécək rac, Yesu cahnëko më nuka arëf ýatëtanke, ale waciko Levi, laña lëwu hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!»

²⁸ Levi matëlehn, tav fop, tëfëlehna.

²⁹ Tac Levi më ntëvaka lëv sankaf tere lëwu hna. Vëřëf ýatëtanke vëyabah gë vëhawary ntañalahnëniho rok roka ýa.

³⁰ Wafarise wã gë vëharan sariya va mëhnaďëniho soņe rac. Më ntehnëďënihehni vëřëfal Yesu va: «Soņe ye rokëlahnëďun, selahnëďun gë vëřëf ýatëtanke do gë vëwen vi?»

³¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Vële wok vëresëna va balëlēhniha g'ayëren; vëres va mbalëk.

³² Yijëla wacëwëhni vësatah; mac vëwen yijëbu soņe nkwëcëtahneni vankeya vantëw hni va.»

Yesu soņe suņ nësëď

³³ Tac wafarise wã ntehnënihawo Yesu: «VëřëfalSan Ayary a gë vëlēw fu va cuņëďëni kwëlēkwëw do njęfaďëni, bare vëřëfal hu vi vëhni tokëďëni do cedëni kwëlēkwëw.»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Kodena cuņëďanini vëfay iñël va antë tokëni wati nte nkelahnëni g'ale ýëlëk a;

³⁵ wati yejëk ile nufëhnañëdeniha ale ýëlëď a: wafac warac cuņëďëni vëřëfal mën va.»

³⁶ Tac Yesu më mëntëndëlehnëk: «Ahnë citëďina cud kasëk pëhwëtah cud cër. Ge gena umë pëřëkanëď kasëk ña do citel ña tëfëlandina g'icër ña.

³⁷ Ahnë tawëďina ñen kasëk ña hnë waryëpët wasër*; ge gena umë, ñen kasëk ña pëřëkanëď waryëpët wale wok gona talënd wã; ñen ña tënkenëď do waryëpët wã pëřëkad.

³⁸ Bare tëfëka tawi ñen kasëk hnë waryëpët wahasëk.

³⁹ Ale sek uñen ucër ñaďina kasëk. Ntehnëď ucër uņi gwërenkeha.»

6

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla

¹ Hnë fac ntawëla hna Yesu gë vëřëfal vëlēwu va ndëcëtaďëniho wëhaý wale lafëk vantimp. Vëřëfal va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va, ñwëýehneni wëbák wadëw hni hna, cemëni wanëc ña.

² Wafarise wëryampo wale yeho hnam wã më ntehnënihehni: «Soņe ye lidun le nkok mawëryana sariya fu ýa ntiyi hnë fac ntawëla hna?»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karañëluhna bi ile ntiko David fac ryampo ante njokëhniwo inte, umë gë vëřëfëləntawu va?»

* 5:37 5.37 Waryëpët wasër: namu lëw hni hna umë tawahnañëďëniho uñen ña.

4 Gena bi tĕnkĕko cery Wĕn hna, nuf mburu ante kwĕtĕhniko Wĕnu ņa, tok do njĕdahni vĕrĕfĕlĕntaŵu va? Hara sariya fu ŷa, vĕsĕna wasadĕha fo maŵĕryanĕko tokĕni.»

5 Yesu mboko nkwĕn kat: «Ajĕ Ahn'a umĕ ye ahwĕhn fac ntaŵĕla ŷa.»

Yesu ale cĕmĕk vák njĕrĕnĕd

6 Fac ntaŵĕla kaŵary, Yesu tĕnkĕko calija hna karanĕndĕhni vahnĕ va. Nkeho hnam asan ale cĕmĕko vák rĕhw ŷi.

7 Vĕharaņ sariya va gĕ wafarise ŵa njĕkĕdĕnihawo Yesu bi njĕrĕnĕdĕha ahnĕ hnĕ fac ntaŵĕla hna nuŷahnĕni ile pĕyahnĕdĕni menĕk pĕlahni.

8 Bare njĕtĕko vinahan vidĕŵ hni va. Mĕ ntehnĕka asan ale cĕmĕko vák ŷa: «Matĕry, ahahn fagant.» Asan a matĕlehn kahn.

9 Tac Yesu mĕ ntehnĕkĕhni: «Tĕyĕdĕmu: Ye ntehnĕk sariya fu ŷa? Ntiyi ufĕrĕn fac ntaŵĕla ma uŵeh? Afehĕta ahnĕ icĕm ma aryaŵa?»

10 Mĕ njĕkĕkĕhni fop tac ntehna asan a: «Yeli vák hu ŷi.» Mĕ njĕlĕk do vák ŷa mbokalehna fĕrĕn fo.

11 Awa vĕharaņ sariya va gĕ wafarise ŵa ntavĕkĕhniŵo dŵs soņe rac. Mĕ nkwajĕlĕdĕni bi hak tĕfĕka ntiniha Yesu.

Yesu tĕhnađĕhĕhni vĕfayik pĕhw gĕ vĕhi

12 Wati rac Yesu kayĕko hn'ikuņ njĕfahna Wĕnu ņa; mĕd ņa fop njĕfako.

13 Ga pacĕk, mĕ macĕkĕhni vĕrĕfal vĕlĕŵu va tĕhnađĕhĕhni pĕhw gĕ vĕhi do macĕhni vĕfayik.

14 Vĕhni ye: Simo, ale macĕko Piyer, g'aheryu Andĕre, ale nkeni rĕm gĕ hnĕm; Sak gĕ San; Filip gĕ Barĕtelemi;

15 Matiye gĕ Toma; Sak aju Alĕfe gĕ Simo nte ŵacĕdĕho Ahahnĕndak a;

16 Yudfa aju Sak gĕ Yudfa Isĕkariyot, ale yeđ aroka Yesu ŷa.

Yesu karanĕđĕhĕhni do njĕrĕnĕdĕhĕhni vahnĕ

17 Yesu mĕ cĕlini kuņ hna gĕ vĕrĕfal vĕlĕŵu va do tĕryani hnĕ igwac inte kĕņĕlahnĕk nkal iņa. Nkeniho hnam kore sankaf vĕrĕfal vĕlĕŵu. Nkĕntiniho fĕna hnam vahnĕ vĕyabah vĕhaŵary: vahnĕ vĕvĕ vankol Yerusalem gĕ vankol Yude hna fop, gĕ wahnaw ŵavĕ tĕfary wov ŵa, Tir gĕ Sidon.

18 Nĕpaniha njijĕniho do njĕrĕnĕhni wates wadĕŵ hni. Njĕrĕnĕkĕhniŵo fĕna vĕle pĕlaniho wayine.

19 Vahnë va fop ñadëniho ñakëniha, kabi fanka sahnëdëhaŵo njërëndëhëhniŵo fop.

Uyivah ma uweh

20 Yesu njëkëkëhniwo vërëfal vëlëŵu va do ntehn:

Mbetarun wuhne vële haÿëhnëk

kabi Inaŵ Wënu ña wuhne hwëhnëk!

21 Mbetarun wuhne vële njok inte gaki vi,

kabi fac yejëk pihnëdun dus.

Mbetarun vële hod gaki vi

kabi fac yejëk ndasëdun.

22 Mbetarun ge vahnë va ñewënihu, ge ntaðënihu, njewëdënihu, ntehnëdënihu merun

kabi kwëtahnerunëha Ajë Ahn'a.

23 Natëryiŵu ge vahnë va aki ntidënihu kabi icos sankaf hnapëdëhu ambin hna. Vacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëhniwo wakila Wënu ña.

24 Meku wuhne vële vetak vi

kabi rëkërun ahnuÿaŵu hnëŋah hun ÿa.

25 Meku wuhne vële fihnek gaki vi

kabi inte ña njodëhu.

Meku wuhne vële ryasëd gaki vi

kabi uyiwëhna hna nkedun do kodun.

26 Meku wuhne ge vahnë va fop wapëren hun nësëdëni,

kabi vacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëhniŵo vëwër vële wëcadëho wakila va.

Iña vële ÿewëkëfu

27 Yesu mbok nës kat: «Wuhne vële wëryëdëho vi, lehnëdëfu: ñahnëryinëhni vële wok vëÿadiluhna va, dinëhnëryinëhni ufëren vële ÿewëku va.

28 Dëwanëhnëryinëhni ufëren vële ryëwanëhnëdëhu uweh va do ayëfanëhnënduni vële lidëhu uweh va.

29 Ge ahnë njeŵëki tavëryehna mbok njeŵi hara gwëcagëlihahna; ge ahnë tebëki cud cankaŵ ña tavëryehna njoryary fatoy fa fëna.

30 Yëdaryehna ale-wo-le wuntaki iñë, do ge ahnë nufëhnëki iñë ile hwëhnëru, ant'aryëñana.

31 Dinëhnëryinëhni vahnë va ile ÿadun ntinëhnënihu ÿa.

32 «Ge vële ÿahnëku fo ÿahnërun mo sëkwaryëdëhu? Wëla vëwen va ñahnënihëhni vële ÿahnëkëhni va.

33 Fëna ge vële linëhnëdëhu fëren fo linëhnëdun fëren, mo sëkwaryëdëhu? Vëwen va fëna ntidëni koyëna.

34 Ge navehnëdunëhëhni vële liyahnëku mbësadënihu va fo, soŋe ye hnapëdun icëkwary? Vëwen va fëna

navehnëdënihëhni vëwën ntahni soņe mbësanihëhni ile navehnënihëhni ŷa fo.

³⁵ Bare ant'aliwu koyëna. Ņahnëryinëhni vële ŷeŵëku va, dinëhnëryinëhni fërën do ahnavehnëndu hara nahaluhna avësayiŵu. Koyëna cos hun űa njabëd do tufahnëdun vutah Wën Hunte Sëpëk Fop yerun. Përënak umë dënk gë vahnë vële wok vësamëhnëdëfina muk va.

³⁶ Yabëryiŵu ipërëna gante njabëka Rëmun përen aki.

Ant'ahitiņuni vëŷënta hun

³⁷ «Ant'ahitiņu nkeya aŷënta hun do kitiņëdëluhna ŵuhnë fëna; ant'ahoyawuna aŷënta hun do koyadëluhna ŵuhnë fëna; tavëhnëryinëhni vëŷënta hun va do tavëhnëdërun ŵuhnë fëna.

³⁸ Yëdahnëryin do njëdëdërun ŵuhnë fëna; tawëhnëdërun űaņëh nte soryik do űënkëlehni ndehëtand ki fo; ga űëņa ante ŷaņëhnahnëdëfunëhëhni vahnë űa űaņëhnahnëdërun ŵuhnë dënk.»

³⁹ Yesu mboko mëntëndëlehnëhni: «Umëp kodëna kaha mëp ntaŵu hara vëyona hnë hatëh vëhni vëhi tak.

⁴⁰ Fakaraņ fante lëbëka aharaņ alëŵu gena; bare fakaraņ fante haraņëk hafo puhna had aharaņ alëŵu nkedf.

⁴¹ «Soņe ye yëkëdu ivëd le ye inkër aŷënta hu do hara kamantihna bërëh bële yehi nkër hu hna?

⁴² Wëjë, ale wok nudila bërëh bële yehi nkër hu hna, hak kodu alehna aŷënta hu ŷa: “Aŷënta mën, napërye lihëti ivëd le yehi nkër li”? Wëjë, ale ntiyahnek catëru alëbëhni vëŷëntaŵ, dihëtary ten bërëh bële yehi nkër hu hna tac nudu dëus alihëtahn ivëd le ye nkër aŷënta hu ŷi.

Atëh g'ile ntëwëd

⁴³ «Atëh përen dëŵëdëfina viŵeh, atëh meh fëna dëŵëdëfina viferën.

⁴⁴ Atëh-wo-tëh njavëtëtëde gë vantëŵel vantëŵu va: kwëcëdëfena wanuŷ hnë idël imeh, kwëcëdëfena fëna waresen hnë wadëmpëhn.

⁴⁵ Ahnë afërën ifërën nësëd kabi umë fëbëka ntaŵary dëŵu hna; ahnë aŵeh uŵeh nësëd kabi umë fëbëka ntaŵary dëŵu hna. Kabi wës ale-wo-le ile fëbëk ntaŵary dëŵu ŷa nësëd.

Vacery vaki

⁴⁶ «Soņe ye ŵacëdunëho: “Ahwëhn, Ahwëhn”, do didiluhna ile lehnëdëfëmu ŷa?

⁴⁷ Ale-wo-le yijëk ŷal mën a do nëpa wanës mën űa nti ile hnësëdëfu ŷa,

48 had ale vëryëk cery njawah nke: nkabëd hafo tëwën dus tac pëgwëlehn bëry ija. Ge tëkik uŵac wënka sën ña përekanëdilahna, kabi bëry yaŵah mbëryik.

49 Bare ale-wo-le hnëpad wanës mën ña do didina ile hnësëdëfu ÿa had ale vëryëk cery nte wok njawëna nke. Ga macëk wënka sën ña hafo cery tac njod tañ: përekalehn fop.»

7

Yesu njërëndëha aryokuñëhn asankaf wasodafe wavë Rom

1 Ga puhnak Yesu ile ñadëho nës ÿa fop tase bulunda hna, më njik nkol nte wacik Kaperënaŷum.

2 Nkeho hnam kapiten wasodafe wavë Rom ale hwëhnakawo aryokuñ ale ñadëho dus. Aryokuñ arac tesëko hafo ñand cëm.

3 Kapiten ÿa nkwëryëko wëba Yesu ña, më payëkëhni vicër wasëwif njini tëyëniha njij njërëna ares alëwu ÿi.

4 Vicër va, ga tëkëni ñarël Yesu, më muntadëniha ndemahni ntehnatëndëniha: «Aÿi asan tëfëka aryemahna!

5 Ñahnëkëhni bulunda fu ÿa do umë vëryehnek cery calina fu ñi.»

6 Yesu më tëfëlëni gë vëhni. Ga nkëhnëk tëkëni tere hna, Kapiten ÿa më payikëhni wëlawoŵu ntehnëniha Yesu: «Ahwëhn, ant'avërehnaj, tëfëlohna arënk tere mën hna.

7 Soñe umë wobu maŵëhnëla fëna hacaryi ÿi ami dënk. Wëla ki fo nësëru aryokuñ mën aÿi njërëd.

8 Ami dënk, vële lëbëko ucankaf va ŵawëhnëdëfu do kwëhnaŵuhëhni wasodafe wale ŵawëhnëdëho fëna. Njëtëbu rac kabi ge ntehnëbuha aryampo: “Yiryey!” njid; ge ntehnëbuha aÿëntaŵ: “Yij!” njijëd; do ge ntehnëbuha aryokuñ mën a: “Diry aki!” ntid. Awa wëjë, aki fo nësëdu!»

9 Yesu, ga nkwëryëk watac, më pëmpëhnahnëka gë kapiten ÿa. Më cahëtak gë kore le rëfëdëhawo ÿa, ntehnëhni: «Paryi pëyadëmu: kobëri nula iÿi sifa kwëtahn wëla hnë aryampo wasëwif hna.»

10 Vële payiko kapiten va, ga mbokani gë tere, tëkatënihawo aryokuñ a njërëk.

Yesu matëndëdëha aju asëval ale cëmaryëk asan

11 Yesu më mbok njik nkol nte wacik Nayin do vërëfal vëlëwu va gë vahnë vëyabah vëhaŵary tëfëlëdëniho.

12 Wati nte tëkëdëho nkol ña njiryeryëdëho asëm ibañ: facan fatac fo kwëhnako hnëmu. Asëval, ale cëmaryëk asan, hnagëkawo. Vahnë vëyabah vëvë nkol va tëfëlëniho.

13 Yesu, ga nuka asëval arac, më kaÿëhnahnëka ðus g'umë, më ntehnëka: «Bok aho!»

14 Yesu më tëhak ñak pad nte njohannik asëm a; vële yoka va kahnëlehnëni. Më ntehnëka asëm a: «Jar, ntehnëdëmi, matëry!»

15 Asëm a matëlehn ntaña, pëgw nësënd. Tac Yesu më mbësaka hnëmu.

16 Vahnë va fop ntakëkëhniwo; umë cëmbëdëniha Wënu ña ntehnatëndëni: «Kila sankaf rëkik ÿal fu li! Wënu ña njijëk ndemahni bulunda lëwu ÿa.»

17 Hnë nkal Yude hna fop gë wayal wayëntaŵ wavë caharaŵ ŵa nësëdëho ile ntiko Yesu ÿa.

Vëfay San Ayary a

18 VërefalSan va më tëfëtanëniha fop ile ryëcëtako ÿa

19 do San më macëkëhni vëhi hnë vëhni. Payëkëhni g'Ahwëhn tëyëniha: «Arëhnayik Wën ale yijëd ÿa bi yeru ma ahaŵary hnapëdëfun?»

20 Ga tëkëni vëhni Yesu hna, më ntehnëniha: «San Ayary a fayikëfu arëyi: “Arëhnayik ale yijëd ÿa bi yeru ma ahaŵary hnapëdëfun?”»

21 Wati rac dënk, Yesu njërëndëdhëhniwo vëres vëyabah wates wadëŵ hni do ntandëhni wayine, mëpëtëndëhni vumëp vëyabah.

22 Tac më ntëkwakëhni vëfay San va: «Yiryin afëyawuna San ile hnurun do wëryërun ÿa: vumëp va nudëni, vëreyah va njasëdëni, vëhwëhn mbiÿ va njërëni, vëryëñënkah va nkwëryëdëni, vësëm va mbëhnëni, Wanës Wakasëk ña pëyadeni vëhaÿëhnah va.

23 Nëfaka ale wod tavëna ikwëtahn dëmën ña!»

24 Ga mbokani vëfay va, Yesu më nësëndëdhëhni kore ÿa soje San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël mbë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?

25 Awa, ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viÿi viwamah bi? Vële sudaf viwamah va do njaßëk hnapul, cery naŵ asankaf hna nkeni.

26 Awa, kila bi yirunëho ayëkiwu? Ha, ntehnëdëmu ntëbik dënk kila.

27 Kabi soje San nësëd Vikerëh va ante ntehnëko Wënu ña:

« “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkŵ hu pëhwëtëhni nkaŵ ña.”✧»

28 Yesu më mbok ntehnëk: «Pëyadëmu, kobëri nagina ale lëbëka San. Bare ha gaki ale ÿak mbak nafa Naŵ Wën hna lëbëka.»

²⁹ Bulunda ŷa fop gē vērēf ŷatētanke va nēpađēnihawo San do maŷēniho njaryēhni kabi njavētēniho Wēnu ŷa catēk.

³⁰ Bare wafarise ŷa gē vēharan sariya va ŷwēŷēniho ile ŷadēho Wēn ntini ŷa: ŷwēŷēniho vēwēcētēđina vankeya vantēŷ hni va do ŷwēŷēniho fēna yaryēđilēhniha San.

³¹ Yesu mē nkwēnēk: «Mo hodēfu wētēndēlehnēwēhni vēŷi vahnē?»

³² Vutah vunte laŷak hn'ile nēhēđēni mēntēlēni, vundampo ndekahnatēndēnihēhni vuŷēntaŷ va:

«Njēŷēhnirun hnēŷ sampace, gaŷēluhna sampace!

Njēŷēhnirun hnēŷ wakwēy, gaŷēluhna wakwēy!»

³³ «Nēsēđēfu koyēna kabi San njijēko, tokēđilohna roka fērēn, cedilohna uŷen, ntehnēđunēho: “Yine fēlaka!”

³⁴ Tac Ajē Ahn'a njijēk, tokēđ, ced do ntehnērun: “Yēkēryina aŷi asan; use gē rok roka fo nahad, lawo vērēf ŷatētanke ye do gē vēŷen!”

³⁵ Bare vēle rēfēk uyēt va njavētēđēni Wēnu ŷa catēk.»

Yesu hnē tere Simo farise hna

³⁶ Farise ryampo ŷacēkawo Yesu nji tokēni roka tere lēŷu hna. Yesu njik ŷalu hna do ntaŷako roka ŷa.

³⁷ Ankol tac asēval yeho ale yavētiko liko wameh wayabah. Ante njētako Yesu tere farise hna tokēntēđēho roka umē njojēk sēleku đatikola hambah ntaŷi.

³⁸ Njijēk ŷēŷ kamēhni wapary Yesu; kond cēkēnatēnda wapary Yesu ŷa gē wankwēn wadēŷu ŷa; tac pēhwēcēka g'imul dēŷu ŷa, mbucēđēha wapary ŷa do tura đatikola ŷa.

³⁹ Ale ŷacēkawo Yesu roka ŷa, ga nuk watac, nahako: «Ge paryi kila yekēnd aŷi asan njētakēnd, bi mo ye aŷi asēval ale ŷakēđēha do ile nke ŷa: asēval ale yavētiko liko wameh wayabah ye.»

⁴⁰ Awa Yesu ntehnēlehna farise ŷa: «Simo, iŷē ŷadēmi lehni.» Simo mē ntēkwaka: «Aharan, nēsēry.»

⁴¹ Awa, Yesu mē ntehnēka: «Vēsan vēhi yeho vēle wonanēkawo koryi ale hnavēhnand. Aryampo wawuli mbēđ nkonanēkaŷo. Aŷēnta ŷa wakeme mbēđ.

⁴² Bare vēhnuŷalohna ile mbēsadēniha. Mē tavēhnēkēhni vēhni vēhi tak nav iŷa. Aŷēhne ŷahnēđēha đus vēŷi vahnē vēhi vēle ravēhnik vi?»

⁴³ Simo mē ntēkwak: «Ntiyahnekō, ale ravēhnik koryi yabah, aŷi ye.» Yesu mē ntehnēka: «Toŷa hwēhnaru.»

⁴⁴ Tac mē cahētak g'asēval do ntehna Simo: «Nuruha aŷi asēval? Tēnkēbu tere hu hna yēđaliohna wēnka wuyētahnu wapary nji; bare umē nkuyētēko gē wankwēn wadēŷu ŷa do pēhwēcō g'imul dēŷu ŷa.

⁴⁵ Kacalihohna avuco; bare kobëri ga tënkahnekëbu umë tëryëna buc wapary mën.

⁴⁶ Ñoñ turëlihohna nkaf li; bare umë turëko datikola hambahë ntañi wapary li.

⁴⁷ Soñe umë pëyađëmi: wameh wayabah wante ntiko ña ntavëhnik. Bare ale ravëhnik toye fo, toye fo tufahnëđ iña ña.»

⁴⁸ Awa, Yesu më ntehnëka asëval a: «Wameh hu ña tavëhniru.»

⁴⁹ Vële tokëlahnëđëniho Yesu va më nahadëni: «Mo ga ye ayi asan ndëkënak dënk tavëhn wameh?»

⁵⁰ Tac, Yesu më ntehnëka asëval a: «Kwëtahn hu ña pehëteki, arabi ayi yam!»

8

Vële lapëhnađëhwo Yesu

¹ Ga mbiyëk toye Yesu njidëho wahnaw hna gë vankol hna. Pëyahndëđëho gante-wo-gante Wanës Wakasëk ña Wënu ña hnañëk. Gë pëhw gë vëhi va nkeniho.

² Nkentinio fënali vësëval vële lanëhnikëhniwo wayine do njërëni wates wadëñ hni: Mari nte waciko Mari avë nkol Magëdala (ale lanëhnikëhniwo wayine mbëđ gë waki);

³ aryampo, Sanë maciko (Asanu, Susa maciko; umë yeho asankaf vëryokuñ vëvë tere Erođ va); aýëntañ a, Susan maciko, do gë vësëval viyabah vëhañary vële yëđahnëđëho hnapul lëñ hni ndemahnëniha Yesu gë vërëfal vëlëwu.

Uhnës uryindaryindan ayam ale fahnëđ uhnëđa

⁴ Kore yabah yijëđëho vëhni Yesu hna, matindëni vankol hna fop. Më nantanëhnikëhni uwi uhnës uryindaryindan:

⁵ «Ayam yeho. Ayam arac njiko ipahn uhnëđa kañ dëwu hna. Wati le pahnëđëho ya wanëc wëđampo fagant nkañ hna njoko. Nkëñiko do wusëry wa kohnëniho fop.

⁶ Wëđampo, nkal kwëhn wëraka njoko. Ante pëhnëko ña kankëlehnëko kabi wëraka yeho gëđ, cëkëlohna ñus.

⁷ Wëđampo, fagant wadëmpëhn njoko do gë wadëmpëhn ña pëhnëlahnëniho. Umë ryawëkawo.

⁸ Wëđampo, nkal përen hna njoko. Wanëc ña pëhnëlehn ule-wo-le, ntëwëko ñus.»

Tac Yesu më nkwënek gë fanka: «Nëparyin ñus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soñe ile nësëđ Yesu gë uhnës uryindaryindan

⁹ Vërëfal va më tëyëniha Yesu bi ye nësëđ?

¹⁰ Më ntëkwakëhni: «Maŵëryanirun ayëtu visoŵik Inaŵ Wën va, bare vēyëntaŵ vi wahnës wađındaryindan ŵi fo nkwëryëđëni.

«“Kod njëkëni hara vēhnudina, kod nkwëryëni, bare hara vēyëtëna ile hnësik.”*

Yesu nkabahnëđ uhnës uryındaryindan ŷa

¹¹ «Wëlin ile nësëđ uŵi uhnës uryındaryindan ŷa: Uhnëđa ŵa, umë ye wanës Wënu ŷa.

¹² Vëryampo, had fagant nkaŵ nkeni hn'ile njod waŷëc: nkwëryëđëni, bare Sintani njijëđ tebëhni wanës ŷa walaŵary walëŵ hni hna soŷe antë kwëtahnëni do pehëtini.

¹³ Vëryampo, had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëđëni wanës ŷa do g'uhnatah maŵađëni. Bare vēhwëtađina hafo mbiŷ kabi vēravëđina wanës ŷa kwëhna vēnkahn walaŵary walëŵ hni hna. Ge wađënah ŷa tëkik tavëđëni.

¹⁴ Uhnëđa ule yod wađëmpëhn hna, umë ye vēle wëryëđ wanës do ravëhëđ g'ankaŵ tëfahnëni wëbal wađëŵ hni, uvetak do hnëŷah ntaŵary iŷi đuniŷa. Umë đëŵëđina.

¹⁵ Uhnëđa ule yod nkal përen ŷa umë ye vēle hnëpađ wanës do hwëtađ ntaŵary pacah, nte hamënađ kwëlëkwël hafo ntëŵ đus.»

Uhnës uryındaryindan soŷe lampu

¹⁶ Yesu nkwënëko: «Ahnë pëđëđina lampu tac kob ma kuyët hn'ipad. Ge pëđik kaŷëde yaŷ pëtënhahnëhni vēle rënkid va.

¹⁷ Ile-wo-le soŵik ŷa nuđe, ile-wo-le soŵik ŷa njëtëde do kwëtëde humpen hna.

¹⁸ Pëcëtaryin đus gante nëpađun wanës ki! Kabi ale hwëhnađ ŷa nkwënënde, bare ale wok kwëhnana ŷa tebëde wëla toye ile liyahnëka tëk nuŷa ŷa.»

Hnëmu Yesu gë vēheryu

¹⁹ Hnëmu Yesu gë vēheryu njijëniho njëkëniha, bare vēholëlohna tëhaniha kabi vahnë va njađëniho.

²⁰ Më pëyayik Yesu: «Hnëmuh gë vēheryu hu, përen hna nkeni. Ňađëni nunihi.»

²¹ Bare Yesu më ntëkwakëhni: «Vële wëryëđ wanës Wënu va do lid ile tëyëk ŷa vēhni ye hnëm mën ŷa gë vēheryu mën va.»

Yesu tëryëđ sël sankaf

22 Fac ryampo, Yesu gë vërefal vëlëwu va kayëniho hnë kulu sankaf do ntehnëhni: «Danëtanëfu gë cape ñëntaŵ lant hadi.» Njilehnëni.

23 Ga njidëni, Yesu ndakëko wakwëf. Pëgwëlehn cëlënd sël hwëhn fanka hafo ñënkëdf lant ŷa. Wënka ŷa tëmpëlehn kulu hna hafo ñand nkëya.

24 Vërefal va tëhalehnëniha Yesu nëgëtëniha ntehnëni: «Aharan, Aharan, cëm iŷa yeyinëk!»

Yesu nëgalehn, ŷañënahna wënka ŷa gë sël ŷa do gë wawonkëlo wënka ŷa. Sël ŷa tëryalehn, njamëlehn fop.

25 Yesu më ntehnëkëhni: «Ne nke ikwëtahn hun ŷa?»

Vëhni ntakëkëhniwo, pëmpëhnahnëkëhniwo, ntehnëlëndëni: «Mo ye awa aŷi asan? Wëla sël ŷa gë wënka ŷa ntehnëdfëhëhni ile ñad ntini do maŵëhnëdfëniha!»

Yesu njërëndëha asan ale nkeni gë wayine

26 Yesu gë vërefal vëlëwu va tëkëlehnëni nkal bulunda Gerasen hna, nte ye cape ñëntaŵ lant pabëlëni gë Galile.

27 Yesu, ga cëlëk kulu hna, Asan avë naŵ tac yijëdfëho pankëlëni. Asan arac gë wayine nkeniho. Mbiŷëlahnëniho diyadfilohna viŷi do dëdfëlohn hne tere, bare hne wayag ntëdfëko.

28 Ga nuka Yesu, umë ndekak ndëkwëhnëlehn karyënkwlëwu ntehn: «Ye ye yëbëlan fu Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Muntami, nt'aliwo wëh!»

29 Asan a nësëk watac kabi Yesu ntehnëkawo yine ŷa cahna. Yine rac pëladëhawo kwëlëkwël asan arac; ñabëdeho wëbák ŷi gë wapary ŷi gë vankëncä antë nji, bare mbëkëtëdfëho viŷëba va do yine ŷa yodëhawo gante njirëk.

30 Yesu më tëyëka: «Hak maciru?»

Yine ŷa më ntëkwaka: «Wac mën wã “Njabëbun” ye.» Nësëko koyëna kabi wayine wayabah fëlakawo asan arac.

31 Wayine watac muntadënihawo Yesu antë cañëtëhni ga nkëf hatëh hatëwah.

32 Awa, kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdfëho hnam vambamb kuŷ hna. Wayine ŷa më muntaniha Yesu maŵëryanëhni tënkënihëhni vampëhëmpëh vatac. Më maŵëryanëkëhni.

33 Wayine ŷa cahnëlehnëniha asan a njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va cëpëtalehnëni kuŷ hna njini ntëbani lant hna cëmëlehnëni fop.

34 Vëhery vampëhëmpëh va, ga nuni ile ryëcëtako ŷa, ntakëlehnëhni më nkaryëni pëyahni watac gë vankol do gë wëhaŷ.

35 Vahnë va njijëniho njëkëni ile ryëcëtak ŷa. Ga tëkini darël Yesu më tëkatëniha asan ale cahnëni wayine

ņa: haryënkw Yesu ntañako, ntiyako vijë do hakili ÿa mbokakawo fëren fo. Ntakëlehnëhni tañ.

³⁶ Vële hnuko ile ryëcëtako ÿa fop më pëyanihëhni vëÿëntaÿ va gante njërënik asan ka.

³⁷ Tac vëvë vankol va fop më ntehnëniha Yesu cahn nkol ntëÿ hni hna, kabi ntakëkëhni ðus.

Yesu më kayëk kulu hna ñand nji.

³⁸ Ale cahnëniho wayine ña më muntaka tava tëfëlënti gë vëhni bare Yesu më payëka ntehna:

³⁹ «Bokary gë ÿal hu do afëyahn fop ile ntinëhnëki Wënu ña.» Awa asan a njilehn do pëyahn naÿ hna fop ile ntinëhnëkawo Yesu ÿa.

Aryagu Yayërus g'asëval ale ÿakëd viÿi Yesu

⁴⁰ Ga mbokak Yesu gë cape ñëntaÿ mbë lant ña, vahnë va fop napëdënihawo, do ga tëkik kacanihawo.

⁴¹ Wati rac tëkiko asan ale ÿaciko Yayërus. Asankaf caliña ÿa yeho. Ndëkwëhnëko karyënkw Yesu do këlahna nji ÿalu.

⁴² Fatah facëval fëndampo fo kwëhnako, wabëhn pëhw gë waki kwëhnako. Tesëko ðus hafo ñand cëm.

Wati nte njidëho Yesu ña kore ÿa peñëlëdëniho caharab lëÿu.

⁴³ Nkeho hnam asëval ale njidëho sat koëri hnë wabëhn pëhw gë waki. Canëko fop ile kwëhnako ÿa vëyehn hna, bare wëla aryampo kolëlohna njërëna.

⁴⁴ Umë tëhaka Yesu kamëhni, ñak sëmët cuð ntëÿu ña. Tëryalehna tañ yi sat ña.

⁴⁵ Yesu më tëyëk: «Mo ÿakëko?»

Njahëtalehnëni fop, Piyer më ntehnëka: «Aharan, fop ñakëdënihi. Kore ÿa kwërënihi do peñëlëdëni vacape va fop.»

⁴⁶ Bare Yesu më ntehnëk: «Ahnë ÿakëko wakwëhn ampër njërahn, kabi njëtabu fanka sahnëko.»

⁴⁷ Asëval a, ga njëtëk kodina coÿa, më njijëk mbalatënd ndëkwëhn karyënkw Yesu. Më pëyahnëk tase vahnë fop soñe ile ñakahnëka ÿa do gante njërëk tañ ka.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ña njërënihi. Arabi ayi gë yam.»

⁴⁹ Wati nte nësëdëho Yesu watac ña, ahnë rëkiko mati gë tere asankaf caliña ÿa ntehna: «Yayërus, aryag hu cëmëk. Bokawo avërehna Aharan a.»

⁵⁰ Yesu, ga nkwëryëk, më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tuñ, do njërëd.»

⁵¹ Ga tëkëni tere hna Yesu, Piyer, San, gë Sak, do rëmu gë hnëmu fandag fa fo mawëko tënkëni.

⁵² Vahnë va fop kodëniho njahnandëni soje fandag fa. Awa, Yesu më ntehnëk: «Mboka howu, cëmëna, wakwëd fo ndakëk.»

⁵³ Bare njafañëdënihawo, kabi njëtëniho cëmëk.

⁵⁴ Yesu më pëlaka fandag fa vák yi do maca: «Fandag, matëry!»

⁵⁵ Njënëlehn tañ matëlehn. Yesu më ntehnëkëhni rëmu gë hnëmu: «Yëdaryina ile tokëd.»

⁵⁶ Pëmpëhnahnëkëhniwo dus vëhni. Bare Yesu më ntehnëkëhni antë pëyahneni watac.

9

Yesu payëdëhëhni vërëfal pëhw gë vëhi va

¹ Yesu mbarëkëhniwo vërëfal pëhw gë vëhi va njëdäkëhni fanka g'ucankaf ida wayine fop do g'iyërën vëres.

² Tac payëkëhni pëyahneni Wënu ña hnañëk do njërënëdënihëhni vëres.

³ Më ntehnëkëhni: «Ge njidun ant'ayowu ñoñ: ryoko, kufa, rokëtok, koryi, do ant'ayowu viyi vile hnëmpëtahnëdun.

⁴ Ge tëkërun hnë tere, ñëwëryin hnam fo hafo hale ndëcalëdun nkol kawary.

⁵ Ge dëvayiluhna hnë nkol tac, dëcalëryin avankatëndu ivëd wapary hun ña. Umë njëtëdëni vëlinahna fërën do Wënu ña nëñëlahna gë vëhni.»

⁶ Vërëfal va njilehnëni, tëfëni nkol g'ankol, pëyahneni Wanës Wakasëk ña do njërënëdënihëhni vëres gante-wogante.

Erod tëyad bi mo ye Yesu

⁷ Wati rac, Erod, asankaf avë Galile ya, ga nkwëryëk wanës wante ryëcëtað ña fop, yëtëlohna ile nahad, kabi vëryampo ntehnëdëniho: «San Ayary a vëhnik.»

⁸ Vëhañary ntehnëdëniho: «Eli vokajëk*.» Vëhañary kat ntehnëdëniho: «Aryampo wakila wabë kobëri ña vëhnik.»

⁹ Erod nahadëho watac, më ntehnëk: «Bare San ami dënk lëpëtehnëka nkaf ña. Mo ye asan ale lid iyï sifa viyë vifërën vile hnësëde vi?» do njëkëlendëho nuhna Yesu, njëtëlëni.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd

¹⁰ Vëfayik va mbokajëniho do pëyaniha Yesu ile ntijëni ya fop. Më njokëhni, gë cape nkol nte wacik Betësayida. Vëhni fo yeho hnam.

* **9:8 9.8** *Eli vokajëk* Eli cëmëna muk. Wënu ña kajëndëka g'ambin. Mbokajëd pëyahneni soje Arëhnañik a. (2 Vëhnañ 2.11; Malasi 3.23)

11 Bare vahnë va njëtanio hn'ile nkeni hna më tëfalëlehnënihëhni. Yesu kacakëhniwo nësëhnëndëhni soje ucankaf Naw̃ Wënu ña do njërënedëhëhniwo vële yadëho va.

12 G'anëka ga vërëfal pëhw gë vëhi va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Koyaryihni kore yi njini gë vankol vamb caharaḥ hëdī kodëni njëkëlehnani ile tokëdëni gë hn'ile ndakëdëni kabi hnë fëk nkeyinëk.»

13 Bare Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni w̃uhnë dënk ile tokëdëni ỹa!»

Më ntëkwani: «Vamburu mbëd fo hwëhnabun g'uwis wuhi. Afo ge njibun lawëhnifuni yi kore fop?»

14 Mpëd wawuli mbëd nkeniwo hnam vësan va†.

Yesu më ntehnëkëhni vërëfal va: «Dehnëryinëhni ntañani kore kore, wafëhw imbëd (50), wafëhw imbëd (50).»

15 Vërëfal va maḥëlehnëni ntañëndënihëhni vahnë va fop.

16 Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi w̃a. Kaṇëk g'ambin, camehna Wënu ña soje iḃi rokëtok. Tac, nkubëlehnëk do njëd̃fahni vërëfal va, cahëlehnënihëhni bulunda ỹa.

17 Ale-wo-le tokëko hafo pihni; tac vëkankel pëhw gë vaki mbarëpëniwo vamburu vante woko va g'uwis w̃a.

Piyer pëyahned̃ Yesu ye arëhnayik a

18 Fac ryampo Yesu cahët njëfadëho. Vërëfal vëlëw̃u va hnam nkentiniwo. Më tëyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yebu?»

19 Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnëd̃ San Ayary a yeru, vëhaḥary Eli yeru, do vëhaḥary kat, kila vë kobëri ile vëhnik vësëm hna yeru.»

20 Yesu më mbok tëyëkëhni: «W̃uhnë lë mo lehnërun yebu?»

Piyer më ntëkwaka: «Këris ỹa yeru, Arëhnayik Wën ña.»

21 Yesu më ñañënahnekëhni ntehnëhni: «Ant'afëyawuna ñoñ ahnë.»

22 Më nkwënëk: «Ajë Ahn'a afo korot d̃us; vicër va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharaṇ sariya va ṇwëyëdëniha. Ndaḥëhnëniha, do fac rarëna hna mbëhnëd̃ vësëm hna.»

Hak tëfëde Yesu?

† 9:14 9:14 Wawuli mbëd nkeniwo hnam vësan va: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

23 Tac Yesu më ntehnëkëhni fop: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo antë nko nahand soje lëwu dënk, afo ndib kërëwa lëwu ÿa fac-wo-fac tëfatëndo.

24 Ale ÿad iÿi duniÿa ÿi cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi duniÿa, soje lëmën ÿa, nkoryaryëd ntaŵary dëwu ña hafo arayen hna.

25 Ye nëfadëha ahnë ge nuÿak duniÿa ÿi fop tac cëvehn ntaŵary dëwu ña?

26 Ge ahnë cëfëhnëka g'ami, gë wanës mën ña, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'ahnë arac, ge mbokajëk g'idanc dëwu ña fop gë hn'idanc Rëm hna do g'idanc wamëleka wadëwu hna.

27 Toña fëyadëmu: Vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuhnahna Naŵ Wënu ña.»

Piyer gë San do gë Sak nuđëniha Yesu g'idanc Wënu ña

28 Wafac mbëd ge wahi ryëcëko ga nësëk watac, Yesu kayëdëho hn'ikuñ soje njëfa. Umë njokëhni vëhni Piyer, gë San do gë Sak.

29 Wati ante njëfadëho Yesu ña, yëka lëwu ÿa mbaciko, do viÿi vilëwu va njerëko had ambin wilëbilëk.

30 Vësan vëhi nësëlëdëniho g'umë. Wakila wabë kobëri ña yeho, Moyis gë Eli.

31 Idanc Wënu ña penëkëhniwo. Gë Yesu nësëlëdëniho gante puhnađ doku lëwu ÿa cëmahnënd Yerusalem hna.

32 Piyer gë vërëfëlëntaŵu wakwëd yokëhniwo d'us. Ga tisëkëhni, nuniho idanc Yesu ña do gë vësan vëhi vële nkeniho va.

33 Wati ante ñadëniho pitëlëni Yesu gë vësan vërac va, Piyer më ntehnëka: «Aharan, njivëk nkeyin hnani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.» Bare Piyer aki fo nësarëdëho. Yëtëlohna ile nësëd.

34 Wati ante nësëdëho Piyer koyëna ña, anar njilehni cankëhni. Ante tënkëdëniho ñar ña vërëfal Yesu va ntakekëhniwo d'us,

35 do nkwëryëlehnëni kopa ñar hna ntehn: «Aÿi Ajë mën ye ale ÿahnëbu d'us; umë rëhnabu. Umë rëfëka ahnëpawu!»

36 Wanës ña, ga tëryak, Yesu fo woko nunde. Vërëfal va ndemëhnaniho do, hnë wafac warac, ahnë vëfëyalawohna ile nuniho ÿa.

Yesu njërëndëha fatah fante pëlak yine

37 Ga pacëk cëlëniho kuñ hna do kore sankaf hacakawo Yesu.

38 Kore hna, asan ryekadēho: «Aharaj, kēlami, yērēneryehna ajē mēn aŷi; umē fo hwēhnabu!

39 Kwēlėkwēl, yine fēladēha do ndekayehndēha taŋ, nēnkēdēha gē fanka, iguhnahn rēkēd cahnēnda wēs li. Mbērendēha dūs do tavēnkadilahna.

40 Tēyēbuhēhni vērēfal hu va ntaniha iŷi yine, bare vēwēkēlahna.»

41 Yesu mē ntehnēk: «Wūhnē vahnē vēhwēhn kwētahn kēm do vērumpak yerun! Hafo guve tēfēko nēwēlahnin do ryuñēnanēhnu?» Tac mē ntehnēka asan arac: «Yi-nenēhninoŷa ajē hu ani!»

42 Wati ante tēhajēdēho fatah ŋa, yine ŷa kēfēkawo nēnkēlehn gē fanka. Bare Yesu ŋañēnahnēkawo yine ŷa, njērēlehn fatah fa do mbēsahna rēmu.

43 Vahnē va fop pēmpēhnahnēkēhniwo. Ntehnēdēniho: «Paryi nke Wēnu ŋa naŷēk!»

Yesu pēyahndē cēm dēwū ŋa

Ante nkonihō nēsēndēni ile ntidēho Yesu ŷa fop, mē ntehnēkēhni vērēfal vēlēwū va:

44 «Nēparyin dūs aryēnkwētahnēndu ile ŷadēmu lehnu ŷi. Ajē Ahn'a njēdadēniha vahnē va do ntidēniha gante nādēni ka.»

45 Bare vērēfal va vēyētēlohna ile nēsēdēho ŷa, pacēnēhneliwōhna, vēhnulohna ile nēsēdēho. Vēryēkēlohna fēna tēyēniha: «Ye ŷadū ahnēs?»

Mo ye ale ŋak njabēk nafa

46 Vērēfal va nkwajēlēdēniho njētahnēni bi mo lēbēkēhni vēyēntaŷ va?

47 Yesu njētēko nahan dēw hni ŋa. Umē macēka fatah kahnēndēka darēl lēwū

48 do mē ntehnēkēhni: «Ale hacaka fatah gē faŋi ki soŋe lēmēn, kacako ami dēnk; do ale hacako kacaka fēna ale fayiko ŷa. Koyēna ale ŋak mbak nafa hnē wūhnē ŷa, umē ye ale lēbēku dūs ŷa.»

Ale wok nēwēluhna wūhnē ŷa ndemadēhu

49 Awa, San mē tebak wanēs ŋa ntehn: «Aharaj, nuŋunēhawo asan ale ladēhēhniwo wayine g'uŷac hu, njēkēhnahnēbunēho ravētehnēfuna, kabi gentina gē fuhnē.»

50 Yesu mē ntēkwaka: «Ant'aravētehnuna kabi ale wok nēwēluhna ŷa ndemadēhu.»

Ankol mbē nkal Samari wēyēko kacadilahna Yesu

51 Tac kahnēndako Yesu nji Yerusalem kabi wati ile rēfēkawo ntihēti dūniŷa li ŷa, mboka g'ambin ŋa, rēhajēko.

52 Më payëkëhni vahnë karyënkw lëwu. Vërac më njini tëkëni hn'ankol ndampo ambë Samari soje pëhwëtani tëk dëwu ña.

53 Bare vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna‡ kabi Yerusalem njidëho.

54 San, gë Sak, vërefal Yesu va, ga nuni koyëna nke, më ntehnëniha: «Ahwëhn, ge ñadu, ntehnëdëfunëha hwëdëh ha cëli g'ambin pëdëhni hafo mbëvëni vëyi vahnë!»

55 Bare Yesu më cahëtanëkëhni ñañënahnekëhni ntehnëni: [«Yëtëluhna bi inëhne yir yëdädëhu iyi sifa nahan! Ajë Ahn'a yijëna ryawë vahnë, pëhët dëw hni njijëk.»]

56 Njilehnëni hn'ankol kawary.

Vële fëhnak tëfëlehnëndëniha Yesu

57 Ante njidëniho ña, asan aryampo lehnëkawo Yesu: «Tëfëlehnëdëmi hn'ile-wo-le njidu hna.»

58 Yesu më ntehnëka: «Vuntadaŵ va kwëhnani wahatëh wale njinëgahnëdëni do wusëry wa kwëhnani wahof, bare Ajë Ahn'a kwëhnana hn'ile njinëgad.»

59 Yesu më ntehnëka aÿëntaŵ: «Tëfe.»

Bare asan a më ntëkwak: «Ahwëhn, yëdërye yiwu ten hnapu hafo Apa cëm tac do gë yiju rëfëlehnëndi.»

60 Yesu më ntëkwaka: «Tavëryihni vësëm va mbañënihëhni vësëm vëlëw hni va! Bare wëjë, yiry afëyahN Nawë Wënu ña!»

61 Ahaŵary kat më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, tëfëdëmi bare yëdërye ten yiwu tere mën hna rëyëwëhni hafo maŵëni rëfëlehnëndi.»

62 Yesu më ntëkwaka: «Ale ryokuñëd had asan ale yaryëd yary ntañat inë kamëhni, arac mëkëdina ndokuñ doku fërën soje Nawë Wënu ña, kwëhnana yëŵa hnam.»

10

Yesu payëdëhëhni vësän 72 pëyahnnëni Wënu ña hnaŵëk

1 Ga ndëcëk wafac, Ahwëhn a më mbok tahnekëhni vërefal wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72).* Payëkëhni vëhi vëhi karyënkw lëwu, vankol hna fop gë hn'ile tëfëka nji umë hna dënk.

‡ 9:53 9.53 Vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna: Vëvë Samari va kwëhnaniho hn'ile cënadëni wasadëha walëw hni wa do vëwawëliŵohna vëvë Yerusalem va gë Cery Cankaf Wën ntëw hni ña. *

10:1 10.1 Wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi: Vikerëh vindaŵ ntehnëk wafëhw imbëd gë wahi (70) do viñëntaŵ va wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72).

² Më ntehnëkëhni: «Barëp roka yabah yehëhna, bare vëryokuŋ va vëyabëna. Muntaryina ahwëhn kaŷ a nkwënihni vëhaŷary.

³ Yiryin! Payëdëmu had vupe vunte wok wëyëtëna ŷayah fagant waŷin.

⁴ Ant'ayowu koryi, kufa viŷi hun, wapary wante hnëmpëtahnëdun. Ant'ahahnu nkaw hna simpaŷi vahnë.

⁵ «Ge tënkerun hna tere dehnëryin ten: “Arabi yam ŷa nke hnë ŷi tere.”

⁶ Ge ahwëhn yam nke hnë tere rac dëwan hun inŷa nuŷad; ge gena më yam ŷa gë ŷal hun mbokajëd.

⁷ Ge ahnë kacaku, ñëwëryin tere rac tokëryin, ceryin ile yëdayirun ŷa, kabi aryokuŋ tëtëka cosi. Ant'aryapu watere.

⁸ «Nkol nte-wo-nte rëkahnëdun ŷa kacatënihu vëvë nkol tac va, tokëryin ile-wo-le njëdanihu ŷa.

⁹ Yërëneriyinëhni vëres vële yehëhna hnam va do dehnëryinëhni vëhni fop: “Tame Naw Wënu ŷa tëhajëku!”

¹⁰ Bare ge tëkerun hn'ankol ŷwëŷatëni vëvë hnam va vëhacadiluhna, njiryin gë waŷëŷa walëŷ hni alehnuni vahnë va fop:

¹¹ “Cawëhnëderun wëla ivëd vëŷal hun ile ŷëmakëfu wapary fu ŷi pitëlahnin. Yëtëryin dus: Naw Wënu ŷa tëhajëk.”

¹² Paryi pëyadëmu: Fac kiti hna vëvë Sodom[☆] vi vëyapënanëhnëdëna dus gë vëvë inŷi nkol ki.

Wahnaŷ wale wëŷëd wahwëtahnëdina

¹³ «Meku wuhnë vëvë nkol mbë Korasin gë mbë Betësayida vi! ŷal hun hna ntik Wënu ŷa viŷë viŷëmpëhnahnah va dina Tir gë Sidon. Ge hnam ntikënd viŷë virac, vëvë hnam vi mbiŷëk ga nkwëcëtakëndëni vankeya vantëŷ hni va. Cudakëndëni viŷi icëm do nëvakëndëni ibëhn vimbahn hna tufahnahnëni gante njiwëhnëni ka soŷe ile ntidëniho kobëri ŷa.

¹⁴ Soŷe umë ye fac kiti hna, vëvë Tir gë Sidon vëyapënanëhnëdëna dus gë wuhnë ki. Piniŷ hun inŷa yaŷëd ntëbi dëŷ hni ŷa.

¹⁵ Wuhnë vëvë Kaperënaŷum ntiyahnëku bi njihnëderun hafo ambin hn'ani? Gedina koyëna. Ñoyëderun hafo janama hna.»

¹⁶ Yesu më mbok ntehnëkëhni vërefal vëlewu va: «Ale hnëpaku nëpako, ale wëyëku ŷwëyëko, ale wëyëko ŷwëyëka ale fayiko ŷa fëna.»

Vësan wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va (72) mbokajëdëni

17 Vërefal wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va mbokajëniho g'uhnatah fëbah. Umë ntehnëniha Yesu: «Ahwëhn, wëla wayine ña maŵëhnëdënihefu ge ntehnëdëfunëhëhni g'uŵac hu!»

18 Yesu më ntëkwakëhni: «Ha, ante mëkërunëhëhniwo wayine ña nkeho had Sintani hnuðëfuho yojëd g'ambin had kol vëkëtak.

19 Nëparyin: njëdamu imëk ayëñënduni walën gë wafawëry do aŵëkuna Sintani; ñoñ gena ile hoð ntiŵu wëh.

20 Bare antë natu ile maŵëhnëdënihu wayine ñi. Ile herik wamac hun ambın hna ñi rëfëka natu ðus.»

Yesu ntik njëti rëmu

21 Wati rac dënk Iyir Ipacah ña pëbënëkawo Yesu uhnatah më ndekak: «Apa, Ahwëhn ambın g'inkal, camehnëmi gante njëtëndanëruhëhni vële ye had vutah ile soŵëhnëruhëhni vëhwëhn hakili g'uyët. Ha, Apa, ntiru koyëna kabi irac ÿadu.»

22 Tac Yesu më ntehnëkëhni vahnë va: «Rëm mën ÿa njëdëko fop. Ahnë yëtëlahna Aj'a, ge gena Rëm ÿa. Ahnë yëtëlahna Rëm mën ÿa ge gena ami, Aju ÿa do gë vahnë vële rëhnabu rufëwuhni Rëm mën va.»

23 Tac Yesu më cahëtak gë vërefal vëlëŵu ka do më ntehnëkëhni vëhni fo: «Mbetarun ŵuhnë vële hnuð ile hnuðun ÿi!

24 Kabi paryi pëyadëmu, wakila wayabah gë vëhnaŵ vëyabah wavë kobëri ŵa ñadëniho nuni do nkwëryëni ile hnuðun do wëryëdun ÿi, bare vëhnulohna do vëwëryëlohna fëna.»

Ñahnëryina Wënu ña do gë vëÿënta hun va

25 Asan ale yëtëk ðus sariya matëlehn ntehna Yesu, tëndëhna urënd: «Aharan, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

26 Yesu më ntëkwaka: «Ye herik sariya fu hna? Hak nkwëryëdu?»

27 Asan a më ntëkwaka: «Ñahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu ÿa fop, g'intawary hu fop, gë fanka hu fa fop, do gë hakili hu ÿa fop do ñahnëryehna aÿënta hu had wëjë dënk.✱»

28 Yesu më ntehnëka: «Toña lëkwaru. Diry watac tënkëdu arayen hna.»

Uhnës uryındaryından soñe avë nkal Samari ale hwëhñak nëf

✱ **10:27 10:27:** Divëta Sariya 6.5; Soñe Walevi 19.18

29 Bare aharaŋ sariya ŷa ņadēho tufahn catēk. Mē tēyēka Yesu: «Mo lē ye aŷēnta mēn a?»

30 Yesu mē ntēkwaka gē uhnēs uryindaryindan, ntehna: «Nkeho asan ale wātiko naŵ bē Yerusalem cēlēndand g'ankol mbē Seriko. Mē kasēniha vēle tēbēniha fop ile njoko ŷa gē vēyi vēle ntiyako va, ndafēniha had cēm, tavēlehnēniha, njini.

31 Hara, nkehēhna asēna wasadēha wasēwif ale sēlēndagidēho nkaŵ tac, mē cahnahnekā. Ga nuka asan ale sērehnik a, mē ndarēka njilehn.

32 Ahnē ahawāry ale ryokuŋēdēho hnē Acery Wēn Cankaf hna fēna tēfēgēlehni nkaŵ tac. Ga nugēka, ndarēgēlehna nji, umē fēna.

33 Avē nkal Samari, vēle ņēwēni wasēwif, tēfēgēlehni umē fēna nkaŵ tac hafo tēki ale sērehnik hna. Bare nunda tun kaŷēhnahnēlehna dūs g'umē.

34 Mē tēhaka, njehnēka gē vēlo hn'ile cērehnikēhna tēmpēlehna. Tac kayēndēka fali falēwu hna njohna cery vēhneh hna, hn'ile njiko njehna dūs.

35 Fac le rēfiko ŷa mē canēk koryi†, njēdahna ahwēhn cery a ntehna: “Pabēryehna aŷi asan. Ile-wo-le wēnēdu ayehnahna ŷa mbokajēdēfu vēsaŷi ami dēnk.”»

36 Awa, Yesu mē tēyēka asan a: «Hnē vēyi vērar mo liyahnēki ye aŷēnta ale ryafika ŷi?»

37 Asan a mē ntēkwak: «Ale haŷēhnahnēka ŷi ye.»

Yesu mē ntehnēka: «Yirye wējē fēna ali koyēna!»

Yesu vēhni Mari gē Marēt

38 Yesu nkok njind gē vērēfal vēlēwu va, tēkatēni hnē nkol. Asēval, ale wacik Marēt, hacakawo tere lēwu hna.

39 Mari maciko aheryu ŷa. Mari ntaŋako darēl Yesu nēpanda wante nēsēd ŋa.

40 Bare Marēt njabēkawo doku ŷa. Mē njik darēl vēhni Yesu hna ntehna: «Ahwēhn, gehahnahnēlihna bi ahery mēn a taveryēko doku ŷa fop; dehnēryehna ndemaŵo!»

41 Yesu mē ntēkwak: «Marēt, Marēt, ndēñēru do njabēki nahan iŋa,

42 bare ryampo fo ye ile rēfēka ŷa. Mari rac tēhna do tavētehnēdena muk.»

11

Yesu ņaŋēndēdēhēhni iyēfa vērēfal vēlēwu va

1 Fac ryampo calinēdēho Yesu sēñ. Ga puhnak arēfal aryampo alēwu mē ntehnēka: «Ahwēhn, ņaŋēndēryifu

† 10:35 10:35 Koryi: cos soŋe doku wafac wahi ye.

gante njéfade, had gante ñañëndëkëhni San Ayary a vërëfal vëlëwu ki.»

² Yesu më ntehnëkëhni: «Ge njëfadun, dehnëryin: “Apa, arabi vahnë va fop njavëtëni Wën husëvah yeru; arabi naw hu ña njij.

³ Yëdëryifu fac-wo-fac ile rokëdëfun.

⁴ Tavëhnëryifu ile wënëbun ÿa kabi tavëhnëdëfunëhëhni fop vële lëntahnëdëhëfu va. Ant'aŵaŵ aravëfu yëkëhnahnifu gë wameh.”»

⁵ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Mpëd aryampo hnë ŵuhnë hwëhnaka lawo do nji g'andëcak ga ntehna: “Lawo, ñëgëhnërye ile rokëde.

⁶ Lawo mën yid uyas sabik tameki tere mën hna do ñoñ kwëhnala ile yëdadëfuha tok.”

⁷ «Ntiyahnëki bi lawo hu ÿa ntëkwajëdëhi ßambery cery hna: “Tavërye yam! Tëkëbu fidu rënka ÿa. Ami gë vutah mën va ndakëbun. Koda ŵatu yëdäyi ile rokëde.”»

⁸ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Pëyadëmu, wëla matëna njëdahna soje ile nkeni lawo ÿi, matëd njëdahna fop ile valëka ÿa kabi ñadina cëfëhna*.

⁹ «Awa, umë lehnahnëdëmu ami: Tëyëryindën njëdaderun, yëkëlehnëryindën nuðun, bankëryindën rënka ÿa pidëtëhnëderun.

¹⁰ Paryi pëyadëmu, ale-wo-le rëyëka njëfäde, ale yëkëlehnëka nuð do pidëtëhnëde rënka ÿa ale vankëd a.

¹¹ Naharyin ge aryampo hnë ŵuhnë hwëhnaka fatah muntata igis, lën bi njëdadëha?

¹² Ma ge inihn muntaka, fawëry bi njëdadëha?

¹³ Mama ŵuhnë mehahnërun ßare viyë vifëren yëdadunëhëhni vutah hun va do kas Rëm ile ye g'ambin ÿi njëdadëhëhni Iyir Ipacah iña vële rëyëdëha va!» Koyëna karanëkëhniwo Yesu vërëfal vëlëwu va iyëfa ña.

Yesu ma Belësebul?

¹⁴ Fac ryampo Yesu yine ntadëho hn'asan. Yine rac lidëhawo asan a kodina nës. Ga ntaka yine ÿa ahnë arac, asan a pëgwëlehn nësënd do kore ÿa pëmpëhnahnëkëhniwo.

¹⁵ Bare vëryampo kore hna ntehnëdëniho: «Asankaf wayine, ale ŵacik Belësebul, yëdadëha imëk ntahnëndëhni wañi wayine!»

¹⁶ Vëryampo ñadëniho njëkëhnahnëniha: më tëyëniha tufahn dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah ile rufahnëd paryi nke Wënu ña fayika.

* **11:8 11.8** *Kabi ñadina cëfëhna:* Kode nkwëryi usëfëhnah asan aÿëntaŵ ÿa ye.

¹⁷ Bare Yesu njëtëko nahan dëw hni ɲa. Më ntehnëkëhni: «Ge vële vankëk inaŵ mëtëdëni vëhni fo, naŵ tac campëd, do ge vële vankëk tere fëna mëtëdëni, tere rac campëd.

¹⁸ Awa, ge Sintani mëtëdëni g'ucankaf ntëwu ɲa hak kod nko kahn ucankaf tac? Tëkwëd! Hara ntehnërun fëna g'imëk Belësebul ntadëfuhëhni wayine ɲi.

¹⁹ Ge Belësebul yëdako imëk iɲa, awa, vahnë hun vële lantëdëhëhni wayine ɲi, mo yëdakëhni imëk nta-hahnëdënihëni? Tufahnëdëni vëhni dënk kwëhnaluhna toña!

²⁰ Ge paryi g'imëk Wënu ɲa ntadëfuhëhni wayine ɲi, paryi nke fëna Inaŵ Wënu ɲa tükik ŷal hun hna.

²¹ «Ge asan, ale njabëk imëk gë viwëta, njëkad tere lëwu ŷa, hnapul lëwu ŷa ahnë nufëdina.

²² Bare ge ale lëbëka fanka rëkik, do mëka, awa tebëdëha viwëta vile tamahnëko va do cahahnëd ile nufëhnëka ŷa fop.

²³ «Ale wok gentina gë ami ŷa aŷew mën ye; do ale wok demadilohna varëpëwëhni vahnë ŷa campehnëdëhëhni.»

Iboka wayine

²⁴ Yesu mboko nës: «Ge yine ntayik hnë ahnë, hn'ile nkeho cery ntëwu hna, njid njasëlehnënd wëwac wanhankah hna njëkëlehnand hn'ile ñëwëd. Ge nuŷana, ntehnad: “Awa mbokadëfu cery mën hn'ile matibu hna”,

²⁵ do ge tëkatëka asan a had cery nte facënik, fëhwëtik hafo njiv.

²⁶ Njid njojëhni wayine ntaŵu mbëd gë wahi wante lëbëka wayap, njijëni ñëwëni hnam. Tac horot ahnë arac ŷa ntëbëde gë kobëri ka.»

Ndëwanini vële hnëpad wanës Wën

²⁷ Ante nësëdëho Yesu watac ɲa, asëval aryampo më ndekajëk bambery kore hna ntehna: «Asëval ale ryonkëki do yiwëndëki ŷa ndëwanik!»

²⁸ Yesu më ntëkwaka: «Tëfakëha ahnës: “Ndëwanini vële hnëpad wanës Wënu ɲa do ntindëni watac va.”»

Yesu ntëkwadëhëhni vële rëyëdëha dahëse

²⁹ Vahnë vëyabah yijëdëho caharaɓ Yesu, më ntehnëdëhëhni: «Vahnë vëvë gaki vi meni. Dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah tëyëdëni bare vëhnuŷadina. Sifa dahëse ile yehawo kila ile waciko Yonas ŷi fo nuŷadëni.

³⁰ Yonas yeho dahëse† vëvë nkol Niniv* va do Ajë Ahn'a yegëd dahëse soɲe vahnë vëvë gaki vi.

† **11:30 11:30** *Yonas yeho dahëse*: Dahëse Yonas ŷa ye wafac warar wale ntik donk gis hna, rac wëntëlëk gë wafac warar wale ntid Yesu yag hna. * **11:30 11:30**: Yonas 3.3-5

³¹ Do fëna, fac ile kitiñdëhëhni Wënu ña vahnë va, asëval ale hnañëko hn'inkal Saba nkentëde gë vahnë vëvë gaki vi, do tufahnëd vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Umë hn'ile tëkwik nkal hna matik njij nëpa usery Salomo wã‡ do nkehëhna hnani ale lëbëka Salomo bare nëpadilunahna!

³² Fac kitiñ hna vëvë Niniv va nkentëdëni gë vëvë gaki vi, do tufahnëdëhni vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Vëvë Niniv va vëhni nkwëcëtani vankeya va ante nkwëryëniho wanës Yonas ña do nkehëhna hnani ale lëbëka Yonas bare wuhñë gwëcëtaluhna vankeya va.»

Humpen Wën r'imbahn hna

³³ Yesu mboko nës: «Ahnë pëdëdëna lampu soñe cõw ma kob g'ancëhn. Yañ kanjëde pëtënehñahnëhni vële rënkid va.

³⁴ Vinkër hu va ye lampu mbahn hu ña. Ge nudu wapacëk mbahn hu ña fop kwëhñad humpen. Bare ge nudila wapacëk mbahn hu ña hn'umëhwëry nked.

³⁵ Awa nahary d'us ayëtahn humpen hunte hwëhñaru ñi bi gena umëhwëry.

³⁶ Ge mbahn hu ña fop kwëhñak humpen, kwëhñana cape nte wëhwëryëka, had gë lampu peniru fop nkedëhi.»

Yesu ñañënanëdëhëhni wafarise wã gë vëharan sariya

³⁷ Ga puhñak Yesu wanës ña, farise ryampo më macëka ñi tokëni roka tere lëw'u hna. Yesu tënkëko tere hna ntañalehn hn'ile tokëde hna.

³⁸ Farise ÿa pëmpëhñahnëkawo g'umë ante kamahnëko pacënana wëbák ña gante nke namu lëw' hni ka do ntañat roka ÿa.

³⁹ Awa, më ntehnëka Ahwëhñ a Yesu: «Wuhñë wafarise wï, pacënëdun kamëhni ankëlëw'a ña gë mpan ña bare bambery walawary hun hna ule gë li wameh fo fëbëku.

⁴⁰ Nënkwërun! Gena bi Wënu ña lik kamëhni gë bambery per?

⁴¹ Yëdaryinëhni vëhañëhñah va uyivah ule ye bambery vanëhëta hun va fop, tac pacëdun fop.

⁴² «Meku wuhñë wafarise wï! Njëdäfunëha Wënu ña ÿëña hwëhñ pëhw-wo ile varëpërun ÿa, hafo gë sifa yaryef yale-wo-yale rokëde do gë vihnëga sifa-wo, bare kwëtahnëluhna nëf icat g'iña Wënu ña: umë ye ile rëfakëha aliwu ÿa, hara dënkwlëluhna fëna yëdahn ÿëña hwëhñ pëhw-wo ile varëpërun ÿa.

‡ 11:31 11.31 Salomo aju David yeho, ahnañ Isërayel had rëmu. Umë vëryehñëko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ÿalëw'u (1 Vëhnañ 5.9-14; 6; 10.1-10).

43 «Meku wũhnë wafarise wĩ! Wëlaña wale hnuhanderun ýadun vacaliña hna do ñadun ayaýiwu g'untënah wayëwa bulunda hna.

44 «Meku wũhnë! Had wayag wale yasandeŠ do wok kamahnëdëna nkerun!»

45 Aharan sariya aryampo më ntehnëka Yesu: «Aharan, gante nësëdu ki njewëduhëfu fuhnë fëna!»

46 Yesu më ntëkwaka: «Meku wũhnë fëna, vëharan sariya vi! Njahëndëhnëdunëhëhni vahnë va lënah, do wëla rufa ýi yeladiluhna aryemahnuni dïb inji.

47 «Meku wũhnë! Mbëryëdun nkwan wayag wakila wante ndawëniho vicër hun ña!

48 Koyëna tufahnëdun njëtërun do cañahnëku ile ntini ýa. Ha, vicër hun va ndawënihëhni wakila ña do wũhnë avëryu wayag walëw hni wã!

49 Soñe umë ntehnahnëk Wënu ña g'uyët lëwu wã: “Payëdëfuhëhni wakila ña gë vëfëyahn wanës mën va. Ndawëdënihëhni vëryaw, vëýëntaw va mbërehnëdënihëhni.”

50 Kobëri wapëgwa duniya hna ndawënihëhni wakila wayabah do vahnë vëvë gaki vi kitiñëd Wënu ña had vëhni dënk ryawëkëhni vahnë vërac.

51 Abel yeho ale ryënkwicko ndawĩ ýa hafo arëkwa ýa, Sakari. Umë selele Cery Wën Cankaf hna ndawiko yëbëlan hn'ile cënade sadëha hna gë Cery Wën Cankaf ña hn'ile ñak cëvak hna.* Ha, pëyadëmu Wënu ña kitiñëdëhëhni vahnë vëvë gaki vi soñe wanj fop!

52 «Meku dus wũhnë, vëharan sariya vi! Nkëdërun nkañ nte njëtande Wënu ña. Tondadiluhna wũhnë dënk nkañ tac, do memaýëhnëdunëhëhni vële ýad tondani va, vëhodina ndëcëni!»

53 Ga cahnëk Yesu tere hna, vëharan sariya va gë wafarise wã ntavëkëhniwo dus g'umë, më tëyëdëniha wayabah.

54 Warënd tëndëhnëdënihawo, ñadëniho nës inë ile kodëni ntehnëni ntëntëk gena toña nuýahnëni ile nësëdëni menëk pëlahnëniha.

12

Wanira soñe nkeya meh

1 Wati rac vahnë wawuli wayabah hwërako caharaš Yesu. Aki fo nkëñëlëdëniho kabi njabëniho dus. Yesu më pëgwëk ntehnëdëhëhni ten vëréfal vëlëwu va: «Keharyin

Š 11:44 11.44 Had wayag wale yasande: Age yag ña diyina dahëse ayasahnat yëtëru ma yëtëlihna, sariya Moyis ýa ntehnëk tonkëru. (Vaker 19) * 11:51 11.51: Wapëgwala 4.8; 2 Itëfëta 24.20-22

levirwafarise ŷa: namu lēw hni ŷa, nēs ile nkoni vēlidina ye.

² Pēyadēmu, ile-wo-le soŷik ŷa nuđe do ile sēvak ŷa njētēde.

³ Ile-wo-le hnēsēdun g'umēd ŷa, nkwēryēde ge pacēk do ile-wo-le ŷakēŷakēhnēruneha ahnē hn'acery pidik hna ndekade bulunda hna.

Ale rēfēka ntakuna

⁴ «Ntehnēdēmu wuhne, wēlawo mēn: antē ntakuni vēle ryawēd mbahn do hara vēhodina ntini ile lēbēk umē.

⁵ Pēyadēmuna ale rēfēka ntakuna ŷa: dakēryiŷuna Wēnu ŷa, umē ale ye ge ndawēk mbahn kod ntabu gē janáma. Ha, toña hnēsēhnēdēmu, umē rēfēka ntakuna!

⁶ Gena bi nkwaŷēdeni vuñer mbēd gē koryi toyē fo? Bare Wēnu ŷa dēnkwēlahna wēla fēndampo hnē vutac.

⁷ Wēla mul bē vankaf hun ŷi ndēkwēk. Ńoñ antē ntaku: wuhne lēbēkēhni nafa ŷa kore vuñer vujabah!

Imaŷa ma ijwēŷ Yesu

⁸ «Pēyadēmu, ale-wo-le hnēsēk bulunda hna ami hwēhnēka, ami Ajē Ahn'a fēna nēsēdēfu karyēnk wamēleka Wēn hna, ami hwēhnēka aŷi;

⁹ bare ge ahnē nēsēk bulunda hna kwēhnēlēwahná, ami, Ajē Ahn'a fēna nēsēdēfu karyēnk wamēleka hna, kwēhnēlēwahná.

¹⁰ Ale-wo-le hnēsēd wanēs wameh soŷe ami, Ajē Ahn'a, kode tavēhni; bare ge Iyir Ipacah iŷa njewēk mahwēhnu kodena tavēhni.

¹¹ «Ge njiryeryirun soŷe ahitiŷiwu vacaliŷa wasēwif hna, ma vēsankaf hna, antē nkehahnáhná g'ile lēkwadun,

¹² kabi Iyir Ipacah iŷa karanēdēhu hnē wati le rēfēka hna ile hnēsēdun ŷa.»

Uhnēs uryindaryindan soŷe avetak ahnēnk wáh

¹³ Hnē wati rac dēnk, nkeho bulunda hna ale lehnēkawo Yesu: «Aharan, dehnēryehna acēr mēn a caho ile lēwēbun ŷa.»

¹⁴ Yesu mē ntēkwaka: «Lawo, ami bi hwētík ahitiŷ hun ma asahēlehnēhun?»

¹⁵ Tac mē ntehnēkēhni fop: «Gasery, keharyin ayēkēlehnēndu kantēm nŷabu viŷē kabi uwám ahnē gena hn'ile kwēhna hna, lakēnde mbeta dūs.»

¹⁶ Yesu tēfētanēlehnēhni iŷi uhnēs uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Kwēhnako wēhaŷ wale lēwēko dūs vantimp.

¹⁷ Nahadēho do tēyadēho: “Bi ye lidēfu? Kwēhnála igwac ryanáhná vantimp mēn vi fop.”

18 «Më ntehnak: "Awa, wëli ile lidëfu ÿa; ntihtëdëfu vandank mën vi tac vokaryu liwu vante hnaÿëk ðus. Hnam kwëtëdëfu vantimp mën va gë vile hwëhnabu va fop.

19 Tac ntehnëdëfuha ntaŵary mën iña: 'Ntaŵary mën, kwëtaru ani hnapul yabah soñe wabëhn wayabah; yinëgary, tokëry, cery do nëhëry!' "

20 «Bare Wënu ña më ntehnëka: "Ahnënkwah! Uñi mëd dënk mbide ntaŵary hu ñi. Awa, mo lëwëd? Gena bi, hnapul ile varëpëru ÿi, ahnë ahawary rokëd?"»

21 Yesu më nkwënëk: «Koyëna nkedëha ale varëpëd hnapul soñe umë fo ÿa do betana viÿë Wën hna.»

Ikwëtahn Wën

22 Tac Yesu umë ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Soñe umë lehnahnëdëmu: Ant'ahnahandu ile rokëdun ma viÿi vile liyadun.

23 Gena bi uwám yabëk gë roka do mbahn iña yabëk fëna gë viÿi vi?

24 Yëkëryinëhni wusëry wï: wahnadëdina, wavarëpëdina fëna, wafëhnadina, wahwëhnana vandank, bare Wënu ña ndavëdëhëhni. Kas wuhnë vële lëbëkëhni nafa wusëry wï dinëndiluhna bi ntëbini vëhni ðus?

25 Ge ahnë hnë wuhnë nahad uryëñah lëwu wã kod bi koyëna nkwën iyary wafac walëwu wã?

26 Ge kodiluhna aliwu wëla viÿë viroy virac soñe ye ryëñëdun viÿëntaŵ hna?

27 «Yëkëryin gante pëhnëd wapëtel wabë fëk ki: ðokujëdina do bahnëdina wafand. Bare wëla ahnaŵ a Salomo, g'uvetak lëwu wã fop, nuÿalohna viÿi wiwamah had ufëtel ryampo gë watac ki.

28 Wënu ña koyëna cudëdëha idël nte ye dol ani do acahn ntonji gë hwëdëh. Ge umë toña ye, kas wuhnë cudëdëhu ntëbi dël inji! Ikwëtahn hun iña yabëna!

29 Ant'avërandu soñe ile rokëdun g'ile sedun fo do ant'aryëñu.

30 ÿin fop vële wok vëyëtëlahna Wën va vërad kwëlëkwël soñe rac. Bare wuhnë kwëhnarunëha rëm ile yëtëk mbalëku.

31 Yëkëlehnëryin Naŵ dëwu ña tac njëdadëhu fëna ile valëku ÿa fop.»

Uvetak uvë g'ambin

32 «Antë ntaku, wuhnë fakore fatoy wape! Rëmun hnatah lëwu ye njëdaŵu Naŵ iña.

33 Gwafëryin ile hwëhnarun ÿa ayëdawuni vëhaÿëhnah va koryi ÿa. Age ntirun koyëna mbarëpadun hnapul ile wok përekadina, had ðarël Wën hna kwëtarun mbin hna.

Hnam pudina. Vële va vëhodina tëkënëni, do vamaÿ va wahodina përekanëni.

³⁴ Hn'ile nke hnapul hun hna, nkeď iña hun iña kwëläkwël.

Ipëhwëta kaca Ajë Wën

³⁵ «Këbënyarin do afëdu walampu hun wã kwëläkwël.

³⁶ Tëfëka ayewu had ale hnapëdëha ale ndokuënd ge mëncik iñël do ge tëkik mbankat rënka ÿa pidëtëhna tañ.

³⁷ Mbetani vëryokuñ vële tëkatëď ale ndokuëhnëdëni ÿa hara vëryakëna wakwëď! Toña fëyadëmu: ahwëhn tere arac pëhwëtaď soñe nëhëtëhnëhni, ntehnëdëhëhni ntañani hn'ile tokëde hna do nëhëtëhnëhni umë dënk roka ÿa tokëni.

³⁸ Age fagant hn'umëď hna ma kob gë fac mëncik do njij tëkatëhni vëryakëna wakwëď vërac, mbetani!

³⁹ Yëtëryin đus wañi: ge ahwëhn tere ÿa njëtakënd wati le njijëď ale ÿa, tavakëndilahna tënk tere lëwu hna.

⁴⁰ Pëhwëtaryin wuhnë fëna, kabi Ajë Ahn'a tëkiď hnë wati ile worun nahaluhna.»

Aryokuñ ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

⁴¹ Piyer më tëyëka Yesu: «Ahwëhn, fuhnë fo bi hnantëhnëru iÿi uhnës uryindaryindan ma vahnë vi fop ye?»

⁴² Ahwëhn a më ntëkwaka: «Mo ga ye aryokuñ, ale hahnëndak do ritëka? Ahwëhn a kwëtehnhnëdëha vëryokuñ vëyëntaw va fop, yëdahnëhni sah lëw hni roka wati ile rëfëka ÿa.

⁴³ Mbetak aÿi aryokuñ ge ahwëhn tere ÿa mëncik do tëkata ga ntid' doku lëwu ÿa!

⁴⁴ Toña ÿa fëyadëmu: ahwëhn tere ÿa kwëtehnhnëdëha hnapul lëwu ÿa fop.

⁴⁵ Bare ge aryokuñ arac a ntehnad' ahwëhn tere ÿa mëncënkajëdëna, do pëgwëlehn ndafëndëhni vëryokuñ va vësan gë vësëval per, tokënd do cend hafo ndëwënd njakaryëdëha!

⁴⁶ Awa, ahwëhn tere ÿa mëncid' hnë fac ile nkok yëkadilahna aryokuñ arac, wati le nkok yëtëna, ndafëdëha đaf ntavah do gante ntideni vële wok vëwëtahnelahna Wën ka ntidëha.

⁴⁷ «Aryokuñ ale yëtëk ile ñad' ahwëhn tere ÿa do pëhwëtana nti rac ndafëde đus.

⁴⁸ Do ale wok yëtëna ile ñad' ahwëhn tere ÿa do nti ile rëfëka ndafahni, toye fo ndafëde. Ge ahnë yabah nuÿak, yabah tëyëde; ale hwëtehnhnik yabah tëyëde ntëbi waÿëntaw wã.

Yesu yiryëjëna yam bare pitëndëlehn njojëk

49 «Njijëbu duniya li soje yondu hwëdëh hnani. Ñankahnëko pëla taŋ!

50 Wënu ŋa ñad njaryehno* do ndëñëbu dus ani gë nkehahnënd ya!

51 Ntiyahnëku bi njijëbu duniya li soje yoku yam? Hali, pëyadëmu pitëndëlehn yijëbu.

52 Pëgw dol, ge vahnë mbëd mbankëni tere, vërar va takëlëdëhëhni gë vëhi va, do vëhi va takëlëdëhëhni gë vërar va.

53 Rëm ya vësanjëdina g'aju do aj'a vësanjëdina gë rëmu; hnëm ya vësanjëdina g'aryagu do aryag a vësanjëdina gë hnëmu; hnëm jar ŋa vësanjëdina g'asëvalaju do asëval a gë hnëm asanu.»

Diryin sanah ya wati ile rëfëka

54 Yesu nkoko nësëhnëndëni kore ya, ge nuni ambin ŋa ga mbahnik, ntehnëdëni taŋ tëvëd, gë paryi tëvëd.

55 Ge nuni sël le watif gë cape rëhw gë pëhna lav ka ga cëlëd ntehnëdëni njakëd, gë paryi njakëd.

56 «Wuhnë vële wok ñadiluhna toña! Mëkëdun awëryu ile liyad nkal li gë g'ambin; awa soje ye ye gwëryëdilupna wati ile ye gaki yi?

57 «Soje ye pitëndëlehnëdilupna wuhnë dënk ile satëk?

58 Age takëlëku g'ahnë njiryeryatëndi hn'ahitiŋ hna diry fere awëryëlu nkaŋ hna. Age gena umë njodëhi hn'ahitiŋ hna do ahiti ŋa njëdahnëdëhi asëdi.

59 Tac pëyadëmu ge koyëna nkehu cahnëdilupna hnam ge gena cosahnërun nav iŋa hafo pu.»

13

Nafa gwëcët vankeya

1 Wati rac, vahnë yijëko tëfëtanëhnëniha Yesu gante ndawëhnëkëhniwo Pilat, asankaf nkal, vëvë nkal Galile ka wati nte cënadëniho sadëha Wënu ŋa.

2 Yesu më ntëkwakëhni: «Naharun bi vëyi ndawini aki kabi vëhni lidëho wameh wacankaf ntëbini vëyëntaŋ vi fop?

3 Pëyadëmu, gena koyëna! Do ge gwëcëtaluhna vankeya va fop, cëmëdun gë vëhni ki.

4 Vahnë pëhw g'imbed gë vërar vële njohahnëko cery jihnah Silowe hna do cëmëlehnëni, ntiyahnëku bi vëhni lidëho wameh ntëbini vëyëntaŋ vëvë Yerusalem vi fop?

* 12:50 12.50 Wënu ŋa ñad njaryehno: Yesu gena soje yary nësëd, bare paŋare ile rëfëka nti nësëd.

5 Pëyađëmu, gena koyëna do, ge gwëcëtaluhna vankeya va gë vëhni ki, cëmëđun fop.»

Anuỹ ante wok dëwëđfina

6 Tac Yesu më hnantanëhnëkëhni iỹi uhnës uryindaryin-dan: «Anuỹ yeho hnë sarëđiņ. Asan ale hnađëko atëh tac ỹa njiđëko kwëc, ßare tëkatëlohna ga ntëwëk.

7 Awa më ntehnëka aryokuņ a lëwu ỹa: “Nuru! Wabëhn watar ye ga pëlahnëđu aņi anuỹ do dëwëđfina. Awa, ęosëry! Nula nafa ile kwëh্নak hn'ani.”

8 «Aryokuņ a më ntëkwaka: “Tavëry hnëwël fo; nk-abëđëđu caharađ dëp iņi do hovu ile wufëđëha.

9 Mpëd ntëwëđ bëhn. Ge dëwëna, ęosëđëđu.”»

Yesu njërëndëđëha asëval ares fac ntawëla hna

10 Hnë fac ntawëla Yesu karaņëđëhëhniwo vahnë hnë caliņa wasëwif hna.

11 Asëval ares yentiko hnam, yine huyëkawo. Hnë wabëhn pëhw g'imbëđ gë watar kodilohna catëna.

12 Yesu, ga nuka asëval arac, më macëka njiđ do ntehnë: «Asëval, ntihëtik urey hu wã.»

13 Ante nësëđëho ęa tindëkawo wëbák ęa asëval a matëndalehn taņ, pëgw cëmbënda Wënu ęa!

14 Bare asankaf caliņa ỹa ntavëkawo đus gë Yesu kabi fac ntawëla njërënekawo ahnë. Më ntehnëkëhni kore ỹa: «Wafac mbëđ gë ryawỹ ye wale rëfëka ndokuņahni wã; yijën ayërëniwu wafac warac hara gena fac ntawëla!»

15 Bare Ahwëhn a më ntëkwaka: «Wuhnë vële wok didiluhna ile lehnëđunëhëhni vëyëntawỹ ntini, ale-wo-le pokëtëđilahna bi ryahni lëwu ma fali njohna pëđëhna wënka wëla hnë fac ntawëla hna?»

16 Gena bi kobëri wabëhn pëhw g'imbëđ gë warar, aỹi asëval, ale yentik hnënk Abëraham, pëlak Sintani? Tëfëlahna bi ntihëti ures lëwu wã hnë fac ntawëla?»

17 Ante nësëđëho Yesu watac ęa vëyëw vëlëwu va cëfëhnëlehnëkëhniwo. Bare vëyëntawỹ vëvë kore va fop natëkëhniwo gë đoku wamah ile ntidëho ỹa.

Ile mëntëndëlehnahnëđëni Inawỹ Wënu ęa

18 Tac Yesu më ntehnëk: «Ye mëntëlëni Nawỹ Wënu ęa? Ye hodëđu wëntëndëlehnëwëhni?»

19 Uyëc tëh mutarëđ* mëntëlëni, ule pahněk asan hnë sarëđiņ lëwu: pëhnëđ, naỹ, nke had ankëhn, wusëry wã kod kofëni hnam.

20 «Ye hodëđu voku wëntëlehnëwëhni Nawỹ Wënu ęa?»

* **13:19 13.19** *Mutarëđ*: Ile wacik mutarëđ ỹa waņëc atëh nte rokëđe ye do fehëk wërëk. Waņëc wadëwu ęa nëhnëmëk đus ßare dëp dëwu ęa naỹëk đus.

21 Nke had levir ile nufèk asèval nègw gè farin fayabah, tac cis fop.»

Mo rënkëf Naw̃ Wën hna

22 Yesu Yerusalem nkoko njind karanëhatëndèhni vahnè va vankol vacankaf hna gè vatoy hna per.

23 Ahnè mè tëyëka: «Ahwëhn, njabëdëni bi vèle fehètëde va?»

Yesu mè ntehnëkëhni fop:

24 «Kamënaryin arëngu rënka suyah hna; pëyadëmu, vëyabah njëkëlehnëdëni tënkëni hnè rënka rac bare vëhodina.

25 Age ahwëhn tere ÿa cëdëk rënka ÿa, awotu g'ipër, tükëdun avankëndu alehnatëndu: “Ahwëhn, pidëtëndifu!”

«Bare ntëkwadëhu: “Yëtëla bi vëhni mo yerun!”

26 «Awa ntehnëdunëha: “Gena bi tokëlahninëk do celahninëk? Karanëruhëhni vahnè va wëwac vankol fu hna.”

27 «Mbokëd ntehnu fëna: “Yëtëla bi ne nkejërun. Tavëryino, wühnè vèle wok vësätëna vi, wënëd vi fop!”

28 «Hnam rëkëf kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña, ge nurunëhëhni vëhni Abëraham gè Isak, Sakob do gè wakila ña fop Naw̃ Wën hna aravatewu wühnè g'ipër!

29 Matidëni vahnè va vacape vanah tak. Ntañadëni laña lëw̃ hni hna Naw̃ Wën hna soñe ambënt ña.

30 Vèle ye gaki vërëkwa vi yed vëryënkwëryënkwa va do vëryampo hnè vèle ye vëryënkwëryënkwa vi yed vërëkwa.»

Yesu tëfëka cëm Yerusalem hna

31 Wati rac dënk wafarise wëryampo tëhanihawo Yesu ntehnëniha: «Yiryeyi, ñawëtary ani; Erođ ñad ndaw̃i.»

32 Yesu mè ntëkwakëhni: «Yiryin alehnëhnunoŵa ayi, avora vahnè ye had ÿin: “Dol g'acahn wayine ladëfu do yërënëdëwëhni vahnè, fac rarëna hna puhnadëfu doku mën ÿa.”

33 Bare dol, g'acahn do gè yini tëfëko ryëcalu kabi kila ÿa Yerusalem rëfëka nji soñe ndaw̃i.

34 «Wühnè vëvë Yerusalem vi, wühnè vèle ryawëdëhëhni wakila do ryawëdëhëhni gè wëraka vèle payik Wën ÿal hun va! Gante ñadëfuhu dus varëpu darël mën had cale nte varëpëkëhni vutahu vampaw̃ vantëwu, bare maŵëluhna.

35 Awa wëli Wënu ña tavëd cery hun ña: pëyadëmu bokëdilu hna ahnuwuno hafo wati nte ntehnëdun: “Arabi Wënu ña njëda ale yijëd g'uŵac Ahwëhn a!”»

14

Yesu njërënëdëha ares hnè fac ntaŵëla hna

1 Hně fac ntaŵëla hna Yesu njiko hně tere asankaf wafarise rok roka. Vële yeho hnam va njëkëdënihawo Yesu gë hakili.

2 Asan ale cënkëk mbahn inji fop hahnëko haryënkŵ lëŵu.

3 Yesu më tëyëkëhni vēharan̄ sariya va gë wafarise ŵa: «Sariya fu ŷa maŵëryak bi, ma mbañëk bi njërëni ahnë fac ntaŵëla hna?»

4 Bare vēlëkwalohna. Yesu më ñakëka njërënëlehna areza do ntehnëlehna mënc.

5 Tac më ntehnëkëhni: «Ge aryampo hně ŵuhnë ntëbaryëka aju ma ryahni hně kolomba, dabëtifilahna bi taŋ wëlakënde nke fac ntaŵëla?»

6 Vëholëlohna ntëkwani wanës watac fëna.

Yesu niradëhëhni vahnë va soŋe vilaña

7 Yesu kamahnëko vēhneh va tëhnađëni wëlaña wale ŷak hnëfak ŵa. Awa më nësëhnëkëhni wan̄i:

8 «Age ahnë macehnëk rok roka ambënt cankaŋ, ant'ayi alaña ile ŷak hnëfak. Kod̄ nke ale lëbëki ntënah fayehnar̄yik.

9 Ale ŵacehnëku ŵuhnë ŷa kod̄ njij ntehni: “Yëdaryehna aŷi iŷi laña.” Awa, g'usëfëhnaŋ fo matëđu ayi alaña hafo laña rëkwa hna.

10 Age ahnë macehnëki, yirye alaña laña rëkwa hna. Koyëna ge tëkik ale ŵacehnëki ŷa, mpëd kod̄ ntehni: “Lawo, yij alaña laña hnëfak li.” Untënah hu ŋa yeđ koyëna tase vēle lañalahnërun va fop.

11 Pëyadëmu, ale-wo-le hnaŷënaka mbanëđe, do ale vanaka naŷënëđe.»

Yesu niradëhëhni vahnë va macënihëhni vēhaŷëhnaŋ rok roka

12 Tac Yesu më ntehnëka ale ŵacëkëhniwo ŷa: «Age macehnëđu roka vē g'anent ma vē g'anëka, ant'aŵacëhni wëlawo hu ma vēhery hu, hnënk hu ma vēsaryënt hu vēvetak, kabi kod̄ macëgënihi vēhni fëna do cosënihi ile yëdaruhëhniwo ŷa.

13 Bare ge macehnëđu roka ambënt, macëryihni vēhaŷëhnaŋ, vēle nkojëk iñë ryampo mbahn hna, vēle radëđ do gë vumëp.

14 Koyëna nëfadëhi, kabi vēhođina mbësanihi. Wënu ŋa vēsadëhi ntëbi ile yëdaruhëhni ŷa ante mbëhnëđëni vēle satëk va.»

Wanës vēle ŵacehnik roka sankaf ambënt

15 Ga nkwëryëni watac aryampo hně vēle ntañalahnëniho hna më ntehnëka Yesu: «Mbëtak ale hnuŷad laña Naw̄ Wën hna!»

16 Yesu më ntëkwaka gë iŷi uhnës uryindaryindan: «Asan wacehnëkëhniwo vahnë vëyabah roka ambënt cankaŷ.

17 Ga puhnayik roka ŷa më payëka aryokuŷ a macihni vëfay va: “Yijën, puhnayik.”

18 «Bare vëfay va fop muntadëniho tavëhnini, vëhodina njini roka. Asan a aryampo më ntehnëka aryokuŷ a: “Kaŷ laŷëbu takan, umë ñadëfu yëkiwu; muntami tavënde.”

19 «Aŷëntaŷ më ntehnëka: “Waper wuhni mbëd laŷëbu, vëhni yidëfu yëkëhnaŷ; muntami tavënde.”

20 «Ahaŷary kat më ntehnëk: “Takan ñëlëbu, umë wobu koda yihahnu.”

21 «Aryokuŷ a më mbokak g'ale ndokuŷënd pëyahna fop wade ntëkwajik ŷa. Awa ahwëhn tere ŷa ntavëkawo dūs ntehnëlehna aryokuŷ alëŷu ŷa: “Yiryeyi ñap waŷëŷa hna gë vankaŷ vambë nkol vi, ayojëhni vëhaŷëhnaŷ va gë vële ye vorovoro va, vumëp va do gë vële radëd va.”

22 «Ga mbiŷëk toye, aryokuŷ a më njijëk ntehna ahwëhn tere ŷa: “Ntibu ile lehnakuho ŷa bare ha gaki nkok vilaña va.”

23 «Ahwëhn tere ŷa më mbok ntehnëka aryokuŷ a lëŷu ŷa: “Yiryeyi vankaŷ wëhaŷ hna gë fop haryënk waceke ŷa do ali fere ayojëhni vële fankëlëdun va fop njijëni, pëbahn tere mën ŷi.

24 Toña ŷa fëyadëmu, wëla aryampo hnë vële ryënkwakëbu ŷacu vi tokëdina roka mën ŷi!”»

Ale ŷad nke arëfal Yesu tavëd fop

25 Yesu nkoko njind do kore yabah rëfëdëhawo. Më cahëtak ntehnëhni fop:

26 «Ale yijëd ŷal mën, ami rëfëka ŷahno ntëbi rëmu, hnëmu, asëvalu, vutahu, vëheryu, vicëru, ntëbi umë dënk. Ge gena umë, kodina nke arëfal mën.

27 Ale wok maŷana tëfëndo hafo paki cëm hnë kërëwa hna kodina nke arëfal mën.

28 «Ge aryampo hnë ŷuhnë ñad mbëry cery cankaŷ njihnah dañađina bi njëk ten koryi lëŷu ŷa bi gwër puhnand doku ŷa!

29 Ge aki fo pëgwëk mëkëna puhna vële hnuđ va təkëd ndasëhnëdëniha.

30 «Ntehnëde: “Aŷi asan pëgwëk mbëryënd bare mëkëna puhna doku ŷa!”

31 Ndampo fo nke ge ahnaŷ njinëhniđëha ahnaŷantawu uŷët, kwëhnatëhni vësan wawuli pëhw (10,000) do aŷëntaŷ a njijatënd gë vësan wawuli wafëhw wahi (20,000). Dañađina bi ten njëk bi kod mëtëni?

32 Ge kodina, payēdēhēhni vahnē ahnawāntawu hna, wati ante nkok ŋawēk ŋa, nkwēryēlēni antē mētēni.»

33 Awa, mē ntehnēk Yesu: «Koyēna nke: wēla aryampo hnē wūhnē kodina nke arēfal mēn ge maŋēna tav ile kwēhnaŋ ŋa fop.

34 «Wanjiry ŋa iñē fērēn ye, bare ge gona ŋañ, hak kode mbokaryi ŋañēni; nkufahni nkal inji ma uhnēda ŋa?»

35 Nafa goryaryēdina wanjiry wante wok gona ŋañ; canēde. Nēparyin dus ge kwēhnarun vanēf awēryahnu!»

15

Ife ile sēvēko hnuyik

1 Vērēf ŋatētanke gē vahnē vēwēh vēhawary tēhadēnihawo Yesu soje nēpaniha.

2 Wafarise ŋa gē vēharan sariya va umē mēhnađēni ntehnēndēni: «Aŋi asan maŋēk kacahni vēli wameh do tokēlahnēndēni gē vēhni!»

3 Awa Yesu mē nēsēhnēkēhni aki:

4 «Hnē wūhnē, ge ahnē kwēhnaŋēhni wape keme do cēvaryata ryampo, tavēdilihna bi wañēntaŋ ŋa fop hn'ile keryēdēhēhni hna njihahn njēkēlehna ile sēvēk ŋa hafo nuja?

5 Do ge nujēka natidēha, ndafidēha vankus hna mēnceryehn.

6 Age tēkēk tere lēwu hna macēdēhēhni wēlawoŋu ŋa gē vēsaryēntaŋu va fop do ntehnēhni: “Yijēn nēhin kabi nujēbuha ife mēn ile sēvēko ŋa!”

7 Paryi pēyadēmu, ambin hna fēna koyēna dēnk nkef: ge ali wameh aryampo fo nkwēcetak vankeya va, uhnatah ŋa njabēd dus hn'ambin hna ntēbini vēsatah vēyabāh vēle nkok balēna gwēcēt vankeya vantēw hni.»

Uyēc koryi ule sēvēko hnuyik

8 Yesu mē mbok ntehnēk: «Ge asēval hwēhnaŋ wanjēc koryi ipēhw, cēvaryata uryampo, pēdēdina bi lampu ŋa, pahēc cery ŋa do njēhēr wajira fo hafo nu?»

9 Do ge nuk, macēdēhēhni wēlawoŋu ŋa gē vēsaryēntaŋu va ntehnēhni: “Nēhēnēfu kabi nubu uyēc koryi ule hnambēbuho ŋa!”

10 Toña ŋa fēyadēmu, ge aŋen aryampo fo nkwēcetak vankeya vameh vantēwu va wamēleka Wēnu ŋa natēdēhēhni dus.»

Rēm le hnuka fatah fantēwu fante sēvēko

11 Yesu mē mbok ntehnēk: «Asan hwēhnaŋēhniwo vutah vucan vuki.

12 Fatoy fa më ntehnëka rëmu: “Apa, yëdfarye hnapul ile lëw̃ dëfu ÿa.” Awa rëm ÿa më cahëlehnëkëhni vutahu hnapul lëw̃u ÿa.

13 «Hnë wafac toye, fatah fatoy fa më nkwafëk ile ceharyiko ÿa, njilehn hn'inkal ñaw̃ah d̃us gë koryi lëw̃u ÿa fop. Umë njik tokëk koryi lëw̃u ÿa hnam hafo puhn.

14 Ga puhnëk koryi ÿa, inte cankaf yeho nkal tac, pëgwëlehn njëkëlehnand ile rëfëka ÿa.

15 Njilehn ndokuñëhnënda asan avë nkal tac. Asan arac, umë njoka gë wëhaÿ walëw̃u njëkandëhni vampëhëmpëh*.

16 Fatah fa ñadëho d̃us pihñënantî wëla g'uryav vampëhëmpëh w̃a fo, bare ahnë yëdadilawohna.

17 «Awa ndënkwëtalehn ntehnë: “Vëryokuñ Apa va fop tokëdëni gante ñadëni ka bare ami, inte ÿad ndaw̃o ani!

18 Mbokadëfu gë vëhni Apa lehnëw̃a: ‘Apa, ntëntahnëbuhâ Wënu ña do ntëntahnëmi wëjë fëna.

19 Gona tëfo yewu fatah hu. Pëlarye had aryampo gë vëryokuñ hu ki.’ ”

20 Kahnëtalehn mbokand gë vëhni rëmu. Fatah fa nkoko ñaw̃ tëkahn tere hna nujata rëmu ÿa ga njijëd, umë kaÿëhnahnëka d̃us g'aju do nkary kacahna g'uhnatah.

21 «Tac fatah fa më ntehnëka rëmu: “Apa, ntëntahnëbuhâ Wënu ña do ntëntahnëmi wëjë fëna. Gona tëfo yewu fatah hu.”

22 «Bare rëmu më ntekëhni tañ vëryokuñ vëlëw̃u va: “Dëfëryin ayoju acud ante ÿak wamëk ña asuduna ajë mën aÿi; diryina nënk fëmbak hna†, do afaryuna wapary.

23 Yojëna fañihni fante ÿak hniryëkëfa aryaw̃una; tok-inëhna ntihahnina ambënt.

24 Aÿi ajë mën had ale sëmëk nkeho do tame mbëhnik, cëvëko do nubuha.” Pëgwëlehnëni ambënt ña.

25 «Wati rac, fatah fandënkwëryënk w̃ asan arac fa g'ikaÿ nkeho. Ga mëncid tëhat tere ÿa, umë nkwëryëkëhni vahné ga nkaÿëdëni.

26 Më macëka aryokuñ aryampo tëya bi ye ye tere hna.

27 Aryokuñ a më ntëkwaka: “Ahery hu wëncik, rëmu më ndaw̃ëhnëka fañihni fante hniryëk fa, kabi yam fo mëncik.”

28 «Ntavëlehna fatah fandënkwëryënk w̃ fa do ñwëÿëko tënkëdina tere hna. Rëmu më cahnik muntahna tënk.

29 Bare umë ntëkwaka: “Nëpary, Apa, wabëhn wayabâh ye kobëri ga ndokuñëhnahnëdëmi, hara gwajëhnëlihna

* 15:15 15.15 *Vampëhëmpëh*: Vampëhëmpëh va wafacëna haryënk w̃ wasëwif w̃a. † 15:22 15.22 *Diryina anënk fëmbak hna*: Anënk ña rufahnëdëha fatah fa tere hna nkentahnik.

wëla uhnës ryampo. Bare wëla fanankal yëdalihoŵahna lihahnëfuna ambënt gë wëlawo mën wã.

³⁰ Aÿi ajë hu ale wëncik aÿi, umë gë vësëval tokëni koryi hu ÿa fop bare umë ryawëhneruha fañihni faniryah fa alinëhnahna ambënt!”

³¹ «Rëmu më ntëkwaka: “Fatah mën, wëjë g'ami nkelahnik kwëlëkwël, do fop ile hwëhnëbu ÿa wëjë hwëhnëk.”

³² Tëfëka natëfu ntiyin ambënt kabi aÿi ahery hu, ale wëncik aÿi, had ale sëmëk nkeho, mbëhnaryëkoŵa, cëvëko do nuyik.”»

16

Aryokuŋ ale ritëk

¹ Tac Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwü va: «Ahwëhn hnapul yabah yeho. Asan arac hwëhnakawo aryokuŋ ale kwëtahnëko d'us. Fac ryampo umë njijik pëyayik: “Aryokuŋ hu ÿa përékanëd hnapul hu ÿa fop.”

² Asan a më macëka aryokuŋ a ntehna: “Awa, ye wëryëdëfu hnësëde soŋe hu? Pëyarye gante ndokuŋahnëru hnapul mën ka: kodila awo aye aryokuŋ mën.”

³ «Aryokuŋ a më ntehnak: “Ale ryokuŋëhnëdëfu ÿa daŋa nkeho. Hak ga ntiyadëfu? Age ntehnëbu yiwu yam, kwëhna fanka. Age ntehnëbu fëna yiwu wunta, cëfëndëho.”

⁴ Njëtëbu ile lidëfu ÿa wëla layiwu d'oku li nuÿadëfu hn'ile ñëwëdëfu!”

⁵ «Umë macëkëhni aryampo aryampo fop vële hnavëkawo ale ndokuŋënd va. Më ntehnëka aryënkwerëyënkwa a: “Wayëhw wonanëruha ale ryokuŋëhnëdëfu aÿi?”»

⁶ «Asan a më ntëkwak: “Wabido keme (100) wacankaf wagu wonanëbuha.”»

«Aryokuŋ a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ŋa. Dañary ñap aher wafëhw imbëd (50).”»

⁷ «Më mbok ntehnëka ahaŵary: “Wëjë lë, wayëhw wonanëruha?”»

«Më ntëkwak: “Wësaku keme (100) vantimp.”»

«Aryokuŋ a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ŋa; kerëry wafëhw mbëd gë warar (80).”» Koyëna ntikëhniwo fop.

⁸ «Awa, ahwëhn hnapul a, ga nuko gante kamënako ka, nësëko wapëren soŋe warit aÿi aryokuŋ a mama tokahnëkawo. Toña ÿa fëyadëmu, vële fabëk vëyi ÿi duniÿa vi fo ÿak ritëk yëbëlan lëw hni ntëbënihëhni vëvë

hně humpen Wën vi. Vëvë hně humpen Wën vi vëyëtëna gante nkedëni gë iÿi duniÿa.»

⁹ «Ami ntehnëdëmu: Yëdfahnëryindën iÿi hnapul vë duniÿa ile rokad gante tëfëka ka. Koyëna, ge puryaryëku, Wënu ña kacadëhu tere lëwu hna do nuÿadunëhëhni wëlawo.

¹⁰ «Ale facënak viÿë vile ÿak vak hna pacënad visankaf hna fëna; ale ronkënak viÿë vile ÿak vak hna tonkënad visankaf hna fëna.

¹¹ Awa, ge pacënaluhna hně hnapul vë duniÿa li, Wënu ña kwëtehnahnëdëhu bi hnapul paryi ÿa?

¹² Do ge pacënaluhna hnapul vëÿëntaÿ hna Wënu ña njëdadëhu bi hnapul ile hwëhnërun paryi ÿa?

¹³ «Ahnë kodina njohalëhni vahnë vëhi gë ntaÿary dëwu ña fop: cajëdëni g'aryampo do ñahnëdëha; ñewëdëha aÿëntaÿ a do njafa. Kodiluhna ayohaluna Wënu ña do ayohalu fëna koryi ndampo fo.»

¹⁴ Wafarise, wale wëryëko wañi wanës fop ña, njafanjëdënihawo Yesu, kabi koryi ÿa yeho lawo lëw hni ÿa.

¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Wuhnë ntiyadun had vësatah tase vahnë hna, bare Wënu ña njëtëk ile ye ntaÿary hun hna. Toña ÿa fëyadëmu, ile naÿënëni vahnë ÿa Wënu ña ñadina rac.

¹⁶ «Sariya Moyis ÿa gë vëkayëte wakila va kwëhnako fanka hafo ante tëkiko San Ayary a do kobëri tac, pëyahniko Wanës Wakasëk itëk Naw Wënu ña do ale-wo-le ntid fere fop tënkahn.

¹⁷ Dehnëla sariya ÿa goryeryëna fanka. Ambin ñi g'inkal inji yancëk nambi gë fakerëh fëndampo fatiy famb sariya cëvëdina muk.

¹⁸ «Sariya ÿa tufahnëd, ale vambëka asëvalu do ñëla ahawary ntik ile mbañëk Wënu ña, do ale ÿëlëka asëval ale mbambëka asan ahawary ntik ile mbañëk Wënu ña.»

Uhnës uryindaryindan soñe Lasar g'asan avetak

¹⁹ Awa Yesu nantanëhnëkëhniwo iÿi uhnës uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Asan arac viÿi viwamah ntiyadëho vilakah ntaÿi do tokëdëho had ambënt ye tere lëwu hna fac-wo-fac.

²⁰ Asan ahaÿëhnah yeho fëna, Lasar maciko. Rënka tere avetak hna ntanëdëho, wahajëhn fo nkehawo mbahn inji fop.

²¹ Vacawël ile tokëdëho avetak va ñadëho d'us tok; bare ñoñ yëdadëlohna. Ile ÿak siyamëk ÿa wabe ña fo yijëdëho ndaÿëndëniha wahajëhn wã.

²² «Awa, fac ryampo ahaÿëhnah a cëmëko do wamëleka ña më njonihä darël vëhni Abëraham hna. Tac avetak a fëna cëmëko, më mbañik,

²³ janáma hna ntabiko, hnam korotëdëho ðus. Ga njëkalend më nuka ñaÿët Abëraham gë Lasar ga kakëni.

²⁴ Avetak a pëgwëlehn ndekand: “Apa Abëraham, kaÿëhnañëryiÿi g'ami! Payehna Lasar koyi wëla sëmët irufa lëwu ÿi fo wënka hna njij njamënahno ryëw ÿi, korotëdëfu ðus hnë huñi hwëdëh.”

²⁵ Bare Abëraham më ntëkwaka: “Fatah mën, ðënkwëтары fop ile ÿaðuho ÿa nuÿaruho ante nkoruho cëmëlihna ña, bare Lasar mbër ña nuÿako umë. Tame, ani mbosëvosehnëde wako wadëwu hna, hara wëjë mbër ña yehahnëru.

²⁶ Do fëna hatëh hacankaf yehëhna yëbëlan fu soñe vële ÿad njiryini va vëhodina, do kodëna ndaniji fëna hatëh hi njihahniji hn'ile nkefun li.”

²⁷ «Avetak a umë ntehnëka: “Apa, këlami, payëryehna awa Lasar tere apa hna.

²⁸ Vukery imbëd hwëhnabu hnam. Nji njëtëndanëhni soñe antë njijëni vëhni fëna hnë iÿi ÿëwa hwëhn mbër.”

²⁹ «Abëraham më ntëkwaka: “Vikerëh Moyis gë wakila ña ye ile yëtëndanëdëhëhni vëhery hu va: arabi nëpanihëhni do maÿëhnëndënihëhni!”

³⁰ «Avetak a më ntehnëk: “Umë gedina gwër, Apa Abëraham. Bare ge ahnë mbëhnëk vësëm hna nji tëkatëhni, nkwëcëtaðëni vankeya va.”

³¹ «Bare Abëraham më ntëkwaka: “Vëhnëpana vikerëh Moyis va wakila ña; gena ge ahnë vëhnëk vësëm hna maÿëhnëdëni.”»

17

Wameh g'itavëhn

¹ Yesu më lenëkëhniwo vëréfal vëlëwu va: «Nked kwëlëkwël ile rëkëd ntiyëhnëndëhni vahnë va wameh. Bare meka ale liyëhnëka aÿëntaÿu wameh!

² Soñe sifa ahnë arac pecek nkwaki bëraka gëb li tac ntabi hnë wov, ani gë ntiyëhnañënda ahnë wameh lakënde fatah Wën fëndampo fo.»

³ Yesu më mbok ntehnëk: «Keharyin ðus!

«Ge aÿënta hu ntëntahnëki niraryehna; ge maÿëk ntëntëk do nkwëcëta vankeya va tavëhnëryehna.

⁴ Lakënde ntëntahni wahwënta mbëd gë wahi fac hna do nte-wo-nte ña mbokaj ntehni: “Tavëhnërye, ntëntëbu”, tavëhnëryehna.»

Fanka ikwëtahn

⁵ Tac vëfayik va ntehnënihawo Ahwëhn a: «Gwënëry ikwëtahn dëw fu ɲa!»

⁶ Ahwëhn a më ntëkwakëhni: «Ge kwëhnarun ikwëtahn nte vak had uyëc mutarëd, kodun alehnuna aɲ'atëh, "Gëcary ani ayi afëla wov hna", do mawëndëhu.»

Aryokuj ale lid doku lëwu

⁷ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ahnë hnë wühnë kwëhnaka aramp ale yamëd wëhaɣ ma heryëdëhëhni wusaɯ, gena bi dehnëdilahna ge mëncik: "Yij alaɲa arok roka ɣa."»

⁸ Bare ntehnëdëha: «Ge pëhwëtaru ahnëgëhno roku do sewu, tac g'arok g'ase, wëjë fëna.»

⁹ Tëfëlahna camehni aramp arac kabi doku lëwu ɣa fo ntik.

¹⁰ Koyëna nke soɲe hun ɣa fëna, ge ntirun fop ile ntehnëku Wënn ɣa, dehnëryin: «Vëryokuj fo yebun vële wok vëwonëhnanina iñë. Doku lëw fu ɣa fo libun.»»

Yesu vëhwëhn mbiɣ pëhw njërëned

¹¹ Ante nkoko njind Yesu Yerusalem ɲa, yëbëlan resiɣo Samari gë Galile tëfëko.

¹² Ante ntënkëdëho ankol ɲa tëhanihawo vëhwëhn ambiɣ ipëhw. Umë kahnëni ɲawët

¹³ pëgwëlehnëni këlandëniha ndekandëni: «Yesu, Asankaf, kaɣëhnahnëryiɣi gë fuhnë!»

¹⁴ Yesu, ga nukëhni, më ntehnëkëhni: «Yiryin njëkënihu vësëna wasadëha va.*» Wati nte njidëniho ɲa, njërëniho.

¹⁵ Aryampo hnë vëhni, ga nuk njërëk, mbokajëko ndekajatënd icëmb Wënnu ɲa.

¹⁶ Ga tëkik darël Yesu, ndënkwëhnëlehn haryënk w lëwu yëka ɣi nkal li, do camehnënda. Asan arac avë Samari yeho.

¹⁷ Yesu më ntehnëka: «Gena bi pëhw iɲa fop yërënik? Ne nkehëhni mbëd gë vëhnah vëyëntaɯ va?»

¹⁸ Vëhnahana bi mbokajëni camehnëniha Wënnu ɲa? Ahneh ale wok gena sëwif, aɣi fo vokajëk?»

¹⁹ Tac Yesu më ntehnëka asan a: «Matëry, ayi; kwëtahnëhu ɲa njërëneki.»

Naw Wënnu ɲa rëk tëki

²⁰ Fac ryampo wafarise wã tëyënihawo Yesu bi guve tëkid Naw Wënnu ɲa. Umë ntëkwakëhni: «Naw Wënnu ɲa yijëdina had iñë ile hnuđe.

* **17:14 17:14** Yiryin njëkënihu vësëna wasadëha va fëhnëtanëk vësëna wasadëha va nunihëhni do pëyahnëhni vëhwëhn mbiɣ va njërëni. (Soɲe Walevi 14)

21 Dehnēdena: “Ani nke”, ma “Hnani nke”, ami pëyadëmu, Naw̃ Wënu ña hnë w̃uhnë tēk nke lakēnde nudiluhna.»

22 Tac më ntekēhni vērēfal va: «Wati yejēk ile pērēdēhu ahnuw̃una Ajē Ahn'a wēla fac ryampo fo, bare nudilunahna.

23 Ntehnēderun: “Ani nke!” ma “Hnani nke!” Ant'aŵaw̃u, ant'arēfuni.

24 Yētēryin, fac Ajē Ahn'a, ge tēkik, nkef had mbilēbilik ambin hn'ani penēlehn duniya yi fop.

25 Bare afo korot ten dūs, do vahnë vëvë dol vi ñwëyēdēniha.

26 «Wafac wale njihahnid Ajē Ahn'a nkef had gē yamani rēm fu sankaf, Nowe, ka.

27 Vahnë va tokēdēniho, cedēniho, ñëlēlēdēniho, do njēdahnēdēnihēhniwo vëryag hni va ñēlini, hafo fac hn'ile tēnkahnēko Nowe sisikulu hna. Awa w̃ac sankaf yijēko nkal hna ndaw̃ēhni fop.✠

28 «Nkeho fēna had yamani Lot ya: vahnë va tokēdēniho, cedēniho, ntaŵēdēniho do nkŵafēdēniho, njamēdēniho do mbëryēdēniho watere,

29 hafo fac hn'ile cahnēko Lot Sodom hna: Wënu ña tēviko g'ambin rēv hwēdēh do gē wëraka hwēdēh ndaw̃ēkēhniwo vahnë va fop†.

30 «Koyēna nkef fac le tufēhnaf Ajē Ahn'a: vahnë va doku lēw̃ hni fo ntidēni, vëfēhwētadina ikaca mēn.

31 «Fac rac ale yed karyēnkŵ cery ntēwu ña, antē tēnk bambery nuf viyē vilēwu; do ale ye hn'ikaŷ dēwu ya fēna antē mēnc gē ŷalu.

32 Ndēnkŵētaryin ile yehawo asēval Lot ya‡.

33 Ale ŷad iyi duniya ya cēmēf, bare ale wok kwētahnēna nēf iyi duniya ya pehētaf umē dēnk.

34 Pëyadëmu, hnë umēf tac vahnë vēhi ryakēf hn'ipad ndampo fo; nufēde aryampo do tavi aŷēntaŵ a.

35 Vēsēval vēhi rēkēf ndaw̃ēndēni ryēwa ndampo fo; nufēde aryampo do tavi aŷēntaŵ a.

36 [Vësan vēhi yed hn'ikaŷ; nufēde aryampo do tavi aŷēntaŵ a.»]

37 Vērēfal va më tēyēniha: «Ahwēhn, ne nkef watac?»

Yesu më ntēkwakēhni: «Hn'ile nkef waŷas hna mbarēpēlēdēni wahuy w̃a.»

✠ 17:27 17.27: Wapëgwala 6.9; 7.24 † 17:29 17.29 Ndaw̃ēkēhniwo vahnë va fop afo tere Lot ya. (Wapëgwala 19.29) ‡ 17:32 17.32 Asēval Lot ya mbacik nke had apahn wanjiry. (Wapëgwala 19.26)

18

Uhnës uryindaryindan soje ahitiŋ ayapah

¹ Yesu më mbok nësëhnëkëhni kat vërëfal vëlëwu va tu-fahnëhni tēfëkëhni njēfandēni kwëlëkwël hara vēsilētana:

² «Nkeho hn'ankol ndampo ahitiŋ ale woko dakēdīlahna gē Wēnu ŋa do dēnēnēdīlēhniwohna vahnē va.

³ Nkeho fēna hn'ankol tac asēval ale cēmaryēko asan. Asēval arac njidēho kwëlëkwël ahitiŋ hna ntehnēnda kitīŋēhni g'ale nkelëkëhni ŷa.

⁴ «Ahitiŋ a ŋwēyēdēho kwëlëkwël, tac më ntehnak: “Dakēdīlohna gē Wēnu ŋa do dēnēnēdēfēwēhniha vahnē va,

⁵ bare kabi aŷi asēval mbērehnēko, kitīŋēdēfuhēhni, soje antē mbok njij njankēndo gē wanēs.”»

⁶ Tac Ahwēhn a më mbok ntehnək: «Nēparyin wante nēsək ahitiŋ ayapah arac!

⁷ Awa, Wēnu ŋa lē gwēcanēdīlihna bi vēle kwēhnək va age muntadēniha g'umēd gē g'anent? Demankēdīlihna bi?

⁸ Pēyadēmu, nkwēcanēdēhēhni wati le rēfēka ŷa. Bare ge Ajē Ahn'a mbokajək tēkatēdēhēhni bi vēle hwētahnēka nkal li?»

Farise gē arēf ŷatētanke

⁹ Yesu mboko nanta iŷi uhnës uryindaryindan soje vēle ntiyahnək satək do yafëkëhni vēyēntaŵ va fop:

¹⁰ «Nkeho farise g'arēf ŷatētanke. Vēsān vērac tēnkēniho Cery Wēn Cankaf hna imunta.

¹¹ Farise ŷa më kahnək muntad cahēt minu fo ntehnēnd: “Wēn, camehnēmi gante nkobu gela gē vēyēntaŵ ki, vēle lef vēyi vahnē, wēk do yēkēlehnēd vēsēval vēhaŵary; ha, camehnēmi gante nkobu gela g'aŷi arēf ŷatētanke ki.

¹² Cuŋēdēfu wahwēnta wahi wafac mbēd gē wahi hna, do njēdahnēdēfu Cery Wēn Cankaf hna hwēhn pēhw hn'ile-wo-le hnuŷabu hna.”

¹³ «Arēf ŷatētanke ŷa, umē, kamēhni kahnēko ŋawēt mbankatēnd sakahnēha do dēkēdīlohna kaŋ g'ambin ntehnēnd: “Wēn, kaŷēhnahnēryiŷi g'ami, aravēhno kabi aŵen yebu.”»

¹⁴ Yesu më mbok ntehnək: «Paryi pēyadēmu, Wēnu ŋa arēf ŷatētanke ŷi, ntehnēko satək, gena farise ŷi. Ale-wo-le hnaŷēnaka mbanēde bare ale vanaka naŷēnēde.»

Naw Wēnu ŋa vēle ye had vutah hwēhnək

¹⁵ Vahnē yinenēhnikawo Yesu wēla vutah vutoy va tindēhni wēbák wadēwu ŋa ndēwahni. Vērēfal va, ga nuni rac, më niranihēhni.

16 Bare Yesu më tahëndakëhni vutah va do ntehn: «Tavëryinëhni njijëni vutah va, ant'awëmayëhnuni, kabi Naw Wënu ña vële ye had vëhni va hwëhnëk.

17 Toña ÿa fëyadëmu, ale wok mawëhnelahna Wënu ña had gante mawëndëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëdina muk Naw Wën hna.»

Asan avetak gë Yesu

18 Hnë wati rac, asankaf wasëwif rëyëkawo Yesu: «Aharan afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

19 Yesu më ntëkwaka: «Soje ye wacëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ña fo.

20 Soje ile rëyëru ÿi, gena njëtëru bi vakwëda va? “Ant'aryaŵa ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahaŵary; ant'ale; ant'aye sede wamër; dënëneriyhni rëmuh gë hnëmuh.”»

21 Asan a më ntëkwaka: «Vanj vakwëda fop mawëhnebu kobëri utah mën hna.»

22 Yesu, ga nkwëryëk wanës watac, më ntehnëka: «Awa, iñë ryampo wojëki: yiry awaf fop ile hwëhnaru ÿa do ayëdahni koryi ÿa vëhaÿëhnah va, koyëna nuÿadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arëfëlehnëndo ami fo.»

23 Bare asan a, ga nkwëryëk wante ntehnëka Yesu ña, njamëlehnëko kabi mbetako ðus.

24 Yesu, ga nuka gante njamëk ka, më ntehnëk: «Ntakëk vëvetak tënkëni Naw Wën hna!

25 Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn ÿak hnëjëk g'itënk avetak Inaw Wën hna.»

26 Vële hnëpadëhawo va më ntehnëni: «Mo ye awa ale hode pëhëti ÿa?»

27 Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë va vëhodina, bare Wënu ña kod.»

28 Awa, Piyer më ntehnëka Yesu: «Nëpary, tavëbun ile hwëhnaŵun ÿa fop soje arëfëlehnënde.»

29 Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmu: ge ahnë tavëk tere lëwu, asëvalu, vëheryu, do vicëru, rëmu gë hnëmu gë vutahu soje Naw Wënu ña,

30 nuÿad ntëbi ile kwëhnako kobëri ÿa do nuÿad ðuniÿa ile wok puðina wati ile yejëk ÿi.»

Rarëna ÿa pëyahnëd Yesu cëm dëwu ña

31 Yesu canaryëkëhniwo vërefal pëhw gë vëhi va do ntehnëhni: «Nëparyin, gë Yerusalem njiden. Hnam ntiyad fop ile kerëni wakila soje Ajë Ahn'a.

32 Njëdahnëdëniha vële wok vëyena wasëwif, njafanëdëniha, njewëdëniha, tëpahnëdëniha,

33 ntampëdëniha, tac ndawëdëniha; do fac rarëna hna mbëhnëd.»

³⁴ Bare ñoñ vëyëtëlohna ile nësëf; cowiniho ile ye wanës watac ÿa do wanës Yesu watac ntëbëkëhniwo.

Yesu umëp njërënëd

³⁵ Ante tëhadëho Yesu nkol Seriko ña, umëp lañako wuntadëho ðarël nkaŵ hna.

³⁶ Ga nkwëryëk wëñaŵ kore le ryëcëdëho umë tëyëk bi ye ye.

³⁷ Më pëyayik: «Yesu vë Nasaret ryëcëd.»

³⁸ Awa, më ndekak: «Yesu, Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'amil!»

³⁹ Vële ryënkweko va më niraniha ndemëhna, ðare tac nkwënëk wadëka ña: «Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'amil!»

⁴⁰ Yesu kahnëko, më ntehnëk njinenëhnijihna umëp uña. Ga tëkaryijik, Yesu më tëyëka:

⁴¹ «Ye ÿadfu linëhni?»

Umë ntëkwak: «Ahwëhn, vok hnundu ÿadëfu.»

⁴² Yesu më ntehnëka: «Arafi avoka ahnund; kwëtahn hu ña pehëtëki*.»

⁴³ Tañ, mbokalehn nund do tëfëlehnënda Yesu cëmbatënda Wënu ña. Kore ÿa fop nuniho watac do cëmbëntëdenihawo Wënu ña.

19

Yesu gë Yase

¹ Yesu tënkëko Seriko hna do ndëcëdëho nkol hna.

² Asan ale wacik Yase yeho hnam. Asankaf vërëf ÿatëtanke yeho do mbetako ðus.

³ Ñadëho nuhna ale wacëde Yesu ÿa ðare kodilohna kabi yihnélohna do vahnë va njabëniho haryënkw lëwu.

⁴ Awa, umë nkaryëk karyënkw gë nkaŵ ante tëfëd Yesu, kay hnë tëh soje nuhna.

⁵ Ga tëkëk Yesu ðay hnam më kañaka do ntehna: «Cëli ñap, Yase: dol ÿal hu hna njinëgadëfu.»

⁶ Yase cëlëlehni ñap njohna Yesu g'uhnatah gë tere lëwu.

⁷ Ga nuni watac, fop ntavëkëhniwo, më ñakëñakëdëni nësëndëni wëba Yesu: «Tere ale lif wameh cëlahnëk aÿi asan.»

⁸ Ga tëkëni tere hna, Yase kahnëko haryënkw Ahwëhn a ntehna: «Nëpary, Ahwëhn, njëdadëfuhëhni cape ndampo hnapul mën ÿa vëhaÿëhnañ va, do ge nufëhnëbuha ahnë koryi ðëcët, mbësadëfuhaha wahwënta wahnah g'ile hnufëhnëbuha ÿa.»

* **18:42 18.42** Kwëtahn hu ña pehëtëki: Kode nkwëryi fëna kwëtahn hu ña njërënëki.

⁹ Yesu më ntehnëk: «Dol Wënu ña pehëtëkëhni vëvë iÿi tere vi, paryi nke, aÿi asan fëna fatah Abëraham ye.

¹⁰ Pëyadëmu, Ajë Ahn'a njijëk njëkëlehnëhni do pehëtëhni vële sëvëko va.»

Vëryokuñ pëhw vële hwëtehnañnik koryi

¹¹ Yesu më mbok nantanëkëhni uhnës uryindaryindan soñe vële wëryëko takan wanës watac va kabi tëhako Yerusalem do ntiyahnekëhniwo vahnë va tameki tëkid Naw Wënu ña.

¹² Wëlin ile nësëko ÿa: «Asan yeho ale hñagiko hnë tere lënah, ñji hn'inkal ñaŵah, soñe ñji naŵëndi; tac do wavokaj.

¹³ Njihahnënd ÿa umë macëkëhni vëryokuñ ipëhw vëlëwü va, njëdäkëhni ale-wo-le uÿëc sanu hwëhn nafa* yabah do ntehnëhni: “Dokuñandin iÿi hñapul hafo vokaju.”

¹⁴ «Ñëwënihawo ðus asan arac; umë payënihëhni vëfay kamëhni lëwü pëyahnëni: “Ñadilëfunahna aÿi asan naŵëhnëfu nkal fu li.”

¹⁵ «Bare rëkëk naŵëndi. Tac më mbokajëk nkal dëwü hna do macehnëhni vëryokuñ vëlëwü vële njëdako koryi va: ñadëho njët bi hak ndokuñahnëni ale-wo-le.

¹⁶ «Aryënkweyënkwe a më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uÿëc sanu ule yëdaruhoŵo ŵa nagëk wañëc pëhw.”

¹⁷ Ahnaŵ a më ntehnëka: “Njivëk, aryokuñ afërën yeru; kabi pacënaru viÿë viroy hna, ntidëmi asankaf hnë vankol ipëhw.”

¹⁸ «Ahigëna ÿa më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uÿëc sanu hu ŵa wañëc imbëd nagëk.”

¹⁹ «Ahnaŵ më ntehnëka: “Awa, wëjë asankaf vankol imbëd lidëmi.”

²⁰ «Aryokuñ ahaŵary më njijëk ntehn: “Ahwëhn, wëli uÿëc sanu hu ŵa; hnë fankwëÿ ipand kwëtëbuho.

²¹ Ntakëkoŵo gë wëjë kabi njapëru: nufëdëfu ile woru kwëtëlihna do kacëdëfu ile woru nađëlihna.”

²² «Ahnaŵ a më ntehnëka: “Aryokuñ aŵeh yeru, wante hnësëru ñi hwëdandëmi. Ntehnëru njëtëruho njapëbu, nufëdëfu ile wobu kwëtëla do kwëcëdëfu ile wobu nađëla.

²³ Awa, ge koyëna nke, soñe ye woru kwëtëlihna koryi mën ÿa hnë bank? Ge mëncibu kokëndëbu wënëhniwu ge mbidëfu.”

²⁴ «Tac më ntehnëkëhni vële yeho hnam va fop: “Tebëryina ayëdawuna ale hwëhñak wañëc sanu pëhw aÿi.”

* **19:13 19.13** Uÿëc sanu hwëhn nafa këñëlahnëk gë cos soñe wafac keme (100).

25 «Umë ntëkwaniha: “Ahwëhn, umë njabëka, tøk kwëhna wanjoc ipëhw!”

26 «Toña ÿa fëyadëmu, ale hwëhnak ÿa nkwënënde, bare ale wok kwëhnana ÿa, tebëde wëla ile liyahnëka rëkëk nuÿa ÿa.

27 Awa, soñe vële wok vëÿadina yenëhnëwëhni ahnaŵ vi vojënëhni ani aryawuni tase mën.»

Itënk Yesu Yerusalem

28 Ga nësëk koyëna, Yesu kahnëtako ndënkwëhnëhni vahnë va nkaŵ hna njindëni Yerusalem.

29 Ante tëhako nkol Betëfase gë nkol Betani, ðarël Kuñ Oliviye hna, umë payëkëhni vërëfal vëhi haryënkŵ,

30 më lehnëkëhniwo: «Yiryin hn'ankol ante ye haryënkŵ ñi. Age tøkërun tëkatëdunëha, ga pokik, fapali fante wok kobëri kayina. Pëtina ayojuna ani.»

31 Age ahnë tÿëku bi soñe ye fëtëdunëha, dehnëryina Ahwëhn a valëka.

32 Vërëfal va njilehnëni do tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka.

33 Wati ante pëtëdënihawo fapali ña vële hwëhnëka va më tÿënihëhni: «Soñe ye fëtëdunëha fapali fi?»

34 Umë ntëkwani: «Ahwëhn a valëka.»

35 Tac më njonëhnëniha fapali fa Yesu, tindëniha vacud vantëŵ hni va kayëndëlehnëniha hnam Yesu,

36 kore ÿa ntanëndënihawo Yesu vacud vantëŵ hni va nkaŵ hna njitënd.

37 Ante tëhadëniho Yerusalem ña, gë cape cëpëta Kuñ Oliviye ña, kore vërëfal ÿa fop pëbëkëhniwo uhnatah ŵa, pëgwëlehnëni ndekandëni cëmbëndëniha Wënu ña kabi viÿë vifëmpëhnahnah viyabah nuniho.

38 Ntehnëdëniho: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëda ale yijëd naŵ g'uŵac lëŵu ŵa! Arabi yam ÿa nke hn'ambin hna do Wën Hunte Sëpëk Fop ña cëmbi!✧»

39 Wafarise wëryampo yentiko kore hna më ntehnëniha Yesu: «Aharan, dehnëryihni vërëfal hu vi ndemëhnani.»

40 Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyadëmu, ge ndemëhnani, wëraka ŵi ndekad cëmb mën iña!»

Yesu Yerusalem konëhnëd

41 Yesu, ante tëhako nut naŵ Yerusalem ña, konëhnëdëhawo, ⁴² ntehnatënd: «Yerusalem, kayëhnahnëko gë wëjë. Age njëtakëndu ile lidu ahnuÿahn yam ÿa, wëla dol fo, njivakëndëhi. Bare umë tame cowïru!

43 Wafac yenëhniki vëŷeŷ hu va mbëryëdëni hëya kece hu hna tënkehnhnënihi. Kwërëdënihi caharab do ñayëdënihi vacape va fop.

44 Mbëvendënihi fop, wëjë gë bulunda lëŷ hu ŷa, vëravëndilihna wëla itaka ðampo nko tinda hnë ŷëntaŷ. ŷin fop nked kabi yavëtëlihna wati ile njijëk Wënu ndemaŷi ŷa!»

Yesu ntadëhëhni vëwaf va Cery Wën Cankaf hna

45 Yesu tënkeko selele Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn ntandëhni vëwaf vële yeho hnam va†.

46 Ntehnëdëhëhniwo: «Vikerëh Wënu va më lek: “Cery mën ña Cery iyëfa macëde.”* Bare wühnë, soŷa vële lirun!†»

47 Yesu karanëdëhëhniwo fac-wo-fac Cery Wën Cankaf hna. Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vëharan sariya va do gë vëvë karyënkwa bulunda va fop njëkëlehnëdëniho ndawëhnhëniha.

48 Bare vëyëtëlohna bi hak ntidëni pëlahnhëniha, kabi bulunda ŷa fop nkok nëpanda kwëlëkwël, umë fo ndilaniho.

20

Ne matik ucankaf Yesu ñi

1 Fac ryampo, Yesu karanëdëhëhniwo bulunda ŷa Cery Wën Cankaf hna do pëyadëhëhniwo Wanës Wakasëk ña. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va do gë vicër va tëhanihawo

2 do tëyëniha: «Pëyaryifu, bi g'iŷëhne fanka ntidü vëŷin, mo lehnëki alind?»

3 Yesu më ntëkwakëhni: «Ami fëna tëyëdëmu iñë ryampo. Pëyaryino,

4 mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ye ma bi vahnë va fayikawo?»

5 Bare pëgwëniho nkwajëlëndëni vëhni fo ntehnëlëndëni, ge ntëkwayinëka Wënu ña fayikawo, tëyëdëhëfu, soŷe ye woyinëk kwëtahnilënahna?

6 Ge ntehninëk, vahnë va fayikawo, bulunda ŷa fop ntutëdënihëfu gë wëraka soŷe ndawënihëfu, kabi kwëtahnëni San kila yeho.

7 Awa më ntëkwaniha: «Yëtëlëfuhna bi mo fayikawo njaryënd.»

8 Yesu më ntëkwakëhni: «Awa njivëk, ami fëna pëyadiluhna fanka fale lihandëbu vëŷin va.»

† 19:45 19.45 Vëwaf vële yeho hnam va: Tëfëlahna nkehni vëwaf Cery Wën Cankaf hna. * 19:46 19.46: Esayi 56.7 * 19:46 19.46: Seremi 7.11

Uhnēs uryindaryindan soje vëyam vëyapah

⁹ Tac, Yesu pëgwëlehn nantanëhnëdëhni bulunda ÿa uhnēs uryindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko ikaÿ waresen do kwëtehnañhni vëyam njilehn uyas ule viÿëd.

¹⁰ Ante tëkëk wati ile kwëcëde waresen ña, më payëka aryokuñ hnë vëyam hna soje njëdaniha sah lëwu ÿa hnë waresen wale mbarëpëni hna. Bare vëyam va ndafënihawo ale fayiko ÿa ntalehnëniha wëbák fo.

¹¹ Ahwëhn kaÿ a mboko paya ahawary kat, bare vëyam va mbok ndafëniha umë fëna, njewëniha ntalehnëniha wëbák fo.

¹² Mboko paya kat aryokuñ ararëna alëwu ÿa; arac më cërehnëniha do canëniha g'ipër.

¹³ «Awa ahwëhn kaÿ a më ntehnak: “Ye rëfëko liwu? Payëdëfuha ajë mën ale ÿahnëbu dus aÿi: ntiyahnëko umë ntënenëdëniha.”

¹⁴ «Aju njiko hnam, bare vëyam va, ga nuniha, ntehnëledëniho vëhni fo: “Wëliho ale lëwëd ikaÿ inji. Daÿwënfuna, kwëhnahnin.”

¹⁵ Tac canëlehnëniha kaÿ hna do ndawëniha. Awa tëyëdëmu: Ye ntidëhëhni ahwëhn kaÿ ña vëyam va?

¹⁶ Pëyadëmu njijëd ndawëhni vëÿi vëyam do njëdahni kaÿ inji vëhawary.»

Vahnë va, ga nkwëryëni wanës watac, më ntehnëni: «Arabi Wënu ña antë maÿ wañi muk!»

¹⁷ Bare Yesu ntañëkëhniwo do ntehnëhni: «Ye pëhnëtanëk wañi wanës wabë vikerëh ñi: “Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop”✧?»

¹⁸ Ale-wo-le yod hn'inji taka ÿa nihëd do ge taka ñi ahnë njohahnëk, ivëd fo ntidëha.»

Soje ÿatëtanke ile cosëde Sesar ÿa

¹⁹ Vëharaj sariya va gë vësankaf vësëna wasadëha va njëkëlehnëdëniho pëlaniha Yesu hnë wati rac dënk, kabi njëtëniho soje lëw hni nantahnëko iÿi uhnēs uryindaryindan, bare ntakëkëhniwo gë bulunda ÿa.

²⁰ Pëgwëlehnëni njëkandëniha Yesu. Soje watac, cañëtëlehnënihëhni vahnë vële liyako had vëfëren ye. Vahnë vërac ñadëniho pëlaniha Yesu hn'urënd gë wanës wadëwu ña, nuÿahnëni fere njëdanahnëniha gë vësankaf.

²¹ Më ntehnëniha aki: «Aharaj, njëtëbun ile hnësëdu do harajëdu ÿa cañëk; Kwëtahnelihna nëf ile nke ahnë, bare toña ÿa fo harajëdühëhni vahnë va.

22 Awa pëyaryifu, sariya fu ÿa fuhnë wasëwif mawëryak bi ma mawëryana cosi ÿatëtanke ÿa asankaf a, Sesar?»

23 Bare Yesu njavëtëko urënd lëw hni wã më ntehnëkëhni:

24 «Tufëryino ÿëc koryi.» Ga tufëniha, awa më tëyëkëhni yëka mo g'uwac mo liyik koryi li?

Më ntëkwaniha: «Sesar.»

25 Më ntehnëkëhni: «Awa bësaryina Sesar ile kwëhnëk ÿa, do Wënu ña ile kwëhnëk ÿa.»

26 Vëhodilohna pëlanaha hnë wanës wante ntëkwadëho tase bulunda ña. Pëmpëhnahnëkëhniwo ðus ndemëhnalehnëni.

Itëy soje ibëhn vësëm

27 Vahnë vëvë Saduse rëhakawo Yesu. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdëna.)

28 Aki ntehnënihawo: «Aharan, Moyis njëdäkëfu an'akwëda: "Age asan ÿëlëk, do cëm hara kwëhnana vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soje nagëhnahna acëru vutah."»

29 Awa, nkeho hwënta ryampo vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkw a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

30 Ahigëna ÿa ñëlëgëkawo asëval a do cëm umë fëna hara tavëna vutah,

31 tac ararëna ÿa. Koyëna nkehëhniwë mbëd gë vëhi va fop, cëmëniho hara vëravëlëlihna vutah.

32 Tac, asëval a fëna cëmëgëlehn.

33 Awa, mo hwëhnëdëha asëval aÿi hnë fac ile mbëhnahnëdëni vësëm hna kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo?»

34 Yesu më ntëkwakëhni: «Vësan gë vësëval iÿi ðuniÿa vi ñëlëldëni;

35 bare vësan gë vësëval vële hitiÿik catëni tëfëka mbëhnëni vësëm hna do nkentini ðuniÿa ile yejëk. Hnam vëÿëlëldëna.

36 Vëhodëna mbok cëmëni: gë wamëleka ki nkedëni. Ibëhn inte mbëhnëdëni ña rufahnëd vutah Wën paryi ye.

37 Moyis pëyahnëk wapacëk vësëm va mbëhnëdëni. Hnë vikerëh vinte hnësëndëhawo Ahwëhn a haryënkw fatëh fante ÿagëd hna, Moyis macëkawo "Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob."

38 Awa, Wënu ña gena Wën vësëm. Wën vële wok vësëmëna ye, kabi vutah vuntëwu va fop mbëhnëdëni.»

39 Awa, vëharan sariya vëryampo më tebani wanës ña do ntehnëniha: «Toña hnësëru, Aharan.»

40 Do vëryëkëdëlohna mbok tëyëniha wakawary.

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Hak kode ntehni Arëhnayik a Aju David ye?

⁴² David hnësëk Kayëte Wahnëw hna:
«Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a: Yij alaña g'irëhw mën,

⁴³ hafo hale këfëdëfuhëhni vële ÿewëki va haryënkwa hu.*

⁴⁴ Awa, age David "Ahwëhn" macëdëha, hak kod Arëhnayik a fëna nke aju David?»

Antë ntinde had vëharan sariya ki

⁴⁵ Ante nëpadënihawo Yesu kore ña, ntehnëkëhniwo vërefal vëlëwu va:

⁴⁶ «Keharyinëhni vëharan sariya vi. Vëhni nëñahnëkëhni gwërëtahehn gë vacud vajaryah do ÿad nkaÿendeni g'untënah wayëwa bulunda hna; tëhnadëni wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëde roka sankaf hna.

⁴⁷ Tëbëdënihëhni vësëval vële cëmaryëk vësan va fop ile kwëhnani ÿa, do tañ munta yaryah muntadëni, ntehnahni vahnë vëfërën ye. Soñe umë, Wënu ña kwëdëdëhëhni ntëbini vëÿëntaŵ vi fop.»

21*Ile njëdahnëd asëval ahaÿëhnah*

¹ Yesu njëkëko caharaŵ lëwu do nukëhniwo vëvetak hwëtëdëho uyëdahn lëw hni hn'ile kwëtëdëho Cery Wën Cankaf hna.

² Nukawo fëna asëval, ale cëmaryëk asan, ahaÿëhnah dus, ga kwëtëd vunjëc vuki koryi vunte wok yabëlahna nafa.

³ Yesu më ntehnëk: «Toña ÿa fëyadëmu: ile kwëtëk asëval aÿi yabëk ntëbini vëÿëntaŵ vi fop,

⁴ kabi vëÿëntaŵ vi fop njëdahnëni koryi ile wok balëlëhniha, bare umë, hn'uhayëhnah lëwu hna, njëdahnëk le kwëhna ÿa fop ile rëfëkawo kwëta soñe lëwu ÿa dënk.»

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ña pëyahned

⁵ Tac vëryampo nësëdëniho soñe Cery Wën Cankaf ña ntehnëndëni: «Nkwamëk, gë wëraka wawamah walëwu wï gë vile wamënahnik vi!»

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyadëmu, ile hnuðun ÿi, wafac yejëk le nkod gona ani wëla itaka dampo tinda hn'iñëntaŵ; fop nihëde.»

* 20:43 20.43: Wahnëw 110.1

⁷ Më tÿyëniha: «Aharan, awa guve ntiyad watac? Ye yed dahëse ile rufahnëd ante tÿkid vÿijn na?»

⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aŵaŵu arokayiwu. Vahnë vëyabah njijëdëni mëceni uŵac mën do ntehnëndëni vërëhnayik ye do wati ŷa tÿkik, bare ant'arëfuni.

⁹ Ge nkwëryëdun ga nësëde soje wamët nkal g'inkal, gë inkal inte ŷañënak, antë ntaku; afo watac tÿki ten, bare gedina tameki wapuya iŷi duniŷa.»

¹⁰ Tac më nkwënëk: «Bulunda rëkëd mëtëndëni gë bulunda ŷëntaŵ, do ahnaŵ pëgwëdëha ahnaŵ aŷëntaŵ;

¹¹ nkeď iñënka nkal hnë waresiŷo wayabah, do g'inte na. Nkeď fëna viŷë viŷayah ambin hna do vahnë va ntakëdëhëhni dŷus.

¹² «Bare tÿkahnind waŷi fop, pëladerun, korotehnëderun, njëdahnëderun soje ahitiŷiwu vacaliŷa hna do cëdëderun. Wati rac njiryeryëderun hnë vëhnaŵ do gë waguverëner soje lëmën.

¹³ Awa wati rac nkedun waseďe mën.

¹⁴ Kwëtaryin watac vankaf hna: ant'afëhwëtawu ile rëfëka ahnësu,

¹⁵ kabi ami dënk njëdäďëmu hakili, vële ŷëwëku va, vëhodina nkwajëni.

¹⁶ Wëla vële hnagëku va dënk tokadënihu vëhitiŷ hna gë vële vankërun tere, wahnënk hun do gë wëlawo hun, vëryampo hnë ŵuhnë ndaŵëdeni.

¹⁷ Vahnë va fop ñëwëdënihu soje lëmën.

¹⁸ Bare wëla imul ndampo ibë nkaf hun cëvëdina.»

¹⁹ Yaŵënarayin: koyëna pehëtëdun ntaŵary hun iŷa.

Yesu inih Yerusalem na pëyahnëd

²⁰ Yesu më nkwënëk ntehn: «Ante nudun Yerusalem ga kwërëdëni wasodäde na, njëtëdun, wati rac, biŷëdina nihëde.

²¹ Awa, vële yed Yuďe va tëfëka nkaryëni gë wahuŷ, vële yed bambery Yerusalem va tëfëka naŵëtani, do vële yed wëhaŷ va tëfëlahna mëncini g'ankol.

²² Wafac wale korotehnëdëhëhni Wënu na vahnë va yed, ile ntiyad fop ile nësëk Vikerëh ŷa.

²³ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëdëhëhni vutah vuntëŵ hni vahnë wafac warac! Horot sankaf yed hn'iŷi nkal kabi ntavah Wënu na cëlid hnë bulunda rac.

²⁴ Gë sëlame ndaŵëdeni, vëramp njodeni wayal hna fop. Vahnë vële wok vëyena wasëwif ŵa nihëdëni Yerusalem hafo ante puď wati le maŵëryanini ŷa.»

Itëk Ajë Ahn'a

²⁵ «Ulav hna, ulepera hna do gë wahol hna nuđe wëdahëse gë viyë vifëmpëhnahnah do nkal li wahnënk wi fop mpaÿëmpaÿadëhëhni do pëmpëhnahnëdëhëhni đus soje wëñaŵ gë fanka wavonkëlo wënka ɲi.

²⁶ Wati rac vahnë va cëmëdëni ntakah ge nahani iÿayah ile ÿad ntiya nkal ÿa. Pëyadëmu, Wënu ɲa nënkëd fop ile ye g'ambin ÿa.

²⁷ Tac nuđe Ajë Ahn'a ga tëkid hn'anar, gë fanka do gë icëmb cankaf.

²⁸ Ge vëÿin pëgwëk ntiyand, matëndaryin do ahanu, kabi pehët hun ija tëhajëk.»

Imëntëndëlehn anuÿ ɲa

²⁹ Tac Yesu më njëdahnëk ɲi mëntëndëlehn: «Yëkëryin anuÿ ɲi gë vatëh vañentaŵ vi fop:

³⁰ ge nurun ga pëgwëk nëpënd, njëtëđun wati hasëk ÿa tëhajëk.

³¹ Ndampo fo nke, ge nurun vëÿin fop ga tëkid, yëtëryin Naŵ Wënu ɲa tëhajëk.

³² «Toña ÿa fëyadëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëđina fop hara diyana vëÿin fop.

³³ Ambin ɲi g'inkal ɲi godina, bare wanës mën ɲi nkođ kwëlëkwël.»

Ajë Ahn'a ante nkođe napëđena ɲa tëkid

³⁴ «Diryin wajira: ant'afabu li vambënt fo, g'uryëŵ, ma ahnahanu soje wađëñah yi đuniÿa; ge gena umë, fac ile njihahniđ Ajë Ahnë nanëtëđëhu,

³⁵ had urënd: pëyadëmu, pëladëhëhni fop vële lëđëk nkal vi.

³⁶ Ant'ahnamawu! Yëfaryindën kwëlëkwël! Koyëna nuÿadun fanka ayawënahnu hnë fop ile rëkid hna do aholu arufëhnawu haryënkw Ajë Ahnë hna.»

³⁷ G'anent ga, Yesu karanëđëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, do g'anëka ga, hn'ikuɲ nte wacik Oliviye hna njidëho ndakind.

³⁸ Do bulunda ÿa fop kobëri fo g'acahnëfëd ga njijëđëniho Cery Wën Cankaf hna soje nëpandëniha.

22*Yuda pëhnak njëđahna Yesu*

¹ Ambënt mburu kwëhn levir këm, ante wacaryik Pak ɲa fëna, tëhajëko.

² Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va njëkëlendëniho ndawëhnëniha Yesu, bare ntakëkëhniwo gë bulunda ÿa antë njañenani.

Yuda pëhwëtak njëd'ahna Yesu

³ Awa Sintani tënkëkawo Yuda, nte wacëdëho Isëkariyot na, ale yentiko hnë vërefal Pëhw gë Vëhi hna.

⁴ Yuda njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëvë karyënkwo Cery Wën Cankaf va gante tëfëka njëd'ahni Yesu ka.

⁵ Njëkëhniwo d'us do më ntehnëniha cosëdëniha koryi.

⁶ Yuda mawëlehn do pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëd'ahnëhni Yesu hara bulunda ÿa vëyëtana.

Yesu nëgehnd' roka Pak ÿa

⁷ Tëkiko wati ambënt mburu kwëhn levir këm na do hale ndawëdeni vupe soje roka Pak ÿa.

⁸ Awa Yesu më payëkëhni Piyer gë San ntehnëhni: «Yiryin afëhwëtanëhnëhendunëfu roka Pak ÿa.»

⁹ Më ntëkwaniha: «Ne ñadu fëhwëtafu?»

¹⁰ Më ntëkwakëhni: «Nëparyin: ge tükërun naw hna, nudunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina hafo tere hn'ile tënkëd hna.

¹¹ Ntehnëdunëha ale hwëhnëk tere ÿa: "Aharan a tëyëdëhi: 'Ne nke cery nte rokahnëdëfun roka Pak ÿa gë vërefal mën va?'"

¹² Tufëdëhu cery cankafe yan etas hna g'ile valëdëhu ÿa fop. Hnam pëhwëtafun soje roka ÿa.»

¹³ Awa njilehnëni, tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka do pëhwëtani soje roka ÿa.

Roka Ahwëhn a

¹⁴ Wati ÿa, ga tükëk, Yesu gë vëfayik vëlëwu va mbarëpëlëniho soje roka ÿa.

¹⁵ Më ntehnëkëhni: «Ñadëfuho d'us tokëlahnini ÿi roka Pak gë wühnë ani gë horotahnëndu ÿa!

¹⁶ Toña ÿa fëyadëmu dol, bokëda roku muk iÿi roka hafo hale padëd nafa iÿi roka na Naw Wën hna.»

¹⁷ Awa, më nufëk nkëlëwa uñen, camehnëka Wënu na do ntehnëhni: «Nufëryin anj nkëlëwa, asehelu wühnë fop.

¹⁸ Pëyadëmu, tük pëgw iÿi wati, bokëda sewu uñen waresen hafo tëki Inaw Wënu na.»

¹⁹ Tac më mbok nufëk mburu, camehnëka Wënu na, do më nkubëlehnëk njëd'ahni ntehnëhni: «Iÿin mbahn mën na ye nte yëd'ahnik soje hun na. Diryindën aki, aryënkwëtahnënduno.»

²⁰ Ga tokëni, Yesu më mbok njëdakëhni anj nkëlëŵa ñen, do ntehnëhni: «Anj nkëlëŵa ñen sat mën ile ryehëtëde soje lëŵ hun ŷa ye do ŷabahnik kwëtëla kasëk nte ntik Wën bulunda lëŵu ŷa.

²¹ Bare nëparyin: ale rokadëho ŷa ani nke, tokëlandëbun!

²² Ajë Ahn'a cëmëd gante pëhnaŵ Wën ka bare ale rokadëha ŷa korotëd dus!»

²³ Awa pëgwëlehnëni tÿëlëndëni bi mo ye hnë vëhni ale ŷad nti rac a.

Mo ye ale lëbëkëhni nafa hnë vërëfal hna

²⁴ Tac vërëfal va pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni njëtahnëni bi mo ye ale lëbëkëhni nafa vëŷëntaŵ va.

²⁵ Awa, Yesu më ntehnëkëhni: «Vëhnaŵ vëvë ðuniŷa vi ndëcëtëni cankaf ntëŵ hni ŷa, do vële hwëhnaŵ fanka ucankaf va mëcadëni “vëli fërën”.

²⁶ Bare ŵuhnë, ant'aliwu had vëhni! Ale ŷak hnaŷëk a tëfëka nke had umë ŷak vak hnë ŵuhnë, do ale ryokuŷehnedëhëhni vëŷëntaŵ va nke had aryokuŷ.

²⁷ Awa mo ye ale ñak njabëk nafa ŷa? Ale rokëd roka ŷi gë ale hnëhëtëd aŷi? Gena bi ale rokëd roka ŷi? Ha, bare ami had ale hnëhëtëd nkebu fagant lëŵ hun!

²⁸ Ŵuhnë, g'ami nkentirunëho kwëlëkwël hn'uryëñah mën hna fop,

²⁹ do gante njëdako ucankaf rëm mën ki, koyëna njëdadëmu ami fëna:

³⁰ təkëdëna tokënden do celahnënden Naŵ hna, do ntañadun hnë watinki vësankaf soje ahitiŷuni wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel ŵi.»

Yesu pëyahnëd Piyer njahëtađëha

³¹ Yesu më ntehnëka Simo Piyer: «Simo, Simo, nëpary: Sintani këlaka Wënu ŷa maŵëryana kolahn paryi gante paryëde pitëndëlehnahni vantimp gë vaparyel ki.

³² Bare ami, muntanëmi, soje antë ntihtëtaŷi kwëtahn ija kwëlëkwël. Do wëjë, ge mbokajëru gë ŷal mën yaŵënëryihni vëŷënta hu va.»

³³ Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, pëhwëtabu wëlakënde ntehni sëdfaryiwu gë wëjë do sëmentiwu gë wëjë.»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Pëyađëmi, Piyer, hnë uŷi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ŷa, njahëtađu wahwënta warar yëtëlihohna.»

³⁵ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Ante payëmuno koryi këm, kufa këm, wapary wante hnëpëtandun këm ŷa, iñë bi wojëkuno?»

Më ntëkwani: «Ñoñ gojëlëfunohna.»

³⁶ Awa më ntehnëkëhni: «Bare tame, ale hwëhna koryi tëfëka nuf, ale hwëhna kufa tëfëka nuf, do ale wok kwëhnana sëlame tëfëka nkwaŋ cuŋ cankaŋ ntëwu ŋa ntëwahn ryampo.

³⁷ Pëyađëmu, afo ntiya ile nësëk Vikerëh soŋe lëmën ŷa. Më lehnëk: «Awen ntiryaryëniha vahnë va.» Ha, soŋe lëmën ŷa biyëđina, fop padëđ.»

³⁸ Vëřëfal va më ntehnëniha: «Ahwëhn, wëli wasëlame wahi.» Yesu më ntëkwakëhni: «Gwër nke.»

Yesu njëfađ hn'ikuŋ Oliviye

³⁹ Yesu më cahnëk do nji hn'ikuŋ nte wacik Oliviye hna, gante njehëka ka. Vëřëfal vëlëwu va më ntapëhnaniha.

⁴⁰ Ga tëkëni hnam, më ntehnëkëhni: «Yëfaryin kwëlëkwël soŋe gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnahnëderun.»

⁴¹ Tac më ŋawëtakëhni toye, ndëkwëhnëk do njëfa aki:

⁴² «Apa, ge ñađu, ŋawëtënde antë tëkëhne iyi horot. Bare ant'ali ile yadëfu, diry ile yadü wëjë ŷa.»

⁴³ Awa mëleka vë g'ambin ŷa cëlëlehni njij ŋawënaŷehna.

⁴⁴ Yesu nkwënëko njëfa ŋa g'ahawary kabi njiwëhnëko đus hafo ŋacëŋac ntëw ŋa nke had sat yatëđ.

⁴⁵ Ante puhnaŋ njëfa ŋa, më matëk, mboka gë vëřëfal vëlëwu do nji tëkatëhni ga ndakëni wakwëđ, kabi njiwëhnahnëkëhniwo đëcët g'umë.

⁴⁶ Më ntehnëkëhni: «Hak kodun aryaku wakwëđ? Matëryin ayëfawu soŋe gante kodun ayawënawu ge njëkëhnahnëderun.»

Ipëla Yesu ŋa

⁴⁷ Nkoko nësënd tëketëni kore vahnë. Yuđa aryampo vëřëfal Pëhw gë Vëhi hna ryënkwarýikëhniwo. Më tëhaka Yesu soŋe mbuca.

⁴⁸ Bare Yesu më ntehnëka: «Yuđa, gante mbucëde ale hnëŋëlërun bi tokađuha Ajë Ahn'a?»

⁴⁹ Vële tëfëlëniho Yesu va, ga nuni ile yad ntiya ŷa, më tëyëniha: «Ahwëhn, rawahnëfu bi wasëlame fu wi?»

⁵⁰ Do aryampo hnë vëhni tawëlehna aryokuŋ asëna wasađëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf tëhw ŋi.

⁵¹ Bare Yesu më ntehnëk: «Tavëryin! Gwër nke.» Do më ñakëka asan arac nëf ŋa njërënëlehna.

⁵² Tac Yesu më ntehnëkëhni vësankaf vësëna va, vësankaf vëyëka Cery Wën Cankaf va, do gë vicër vële

yijeko pëlaniha va: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tēfakēha ayinēhniwuno, afēlawuno had bandi yebu?»

⁵³ Fac-wo-fac Cery Wēn Cankaf hna nkelahnēdenēho do yēkēlehnēluhna afēlawuno, bare iyi wati wūhnē hwēhnēk gë fanka umēhwery fa, Sintani hwēhnēk.»

Piyer njahētadēha Yesu

⁵⁴ Awa pēlalehnēniha Yesu njiryeryēniha ndēnēniha tere asēna wasadēha asankaf hna. Piyer ŋawēt tēfēdēhēhniwo.

⁵⁵ Hwēdēh fēdiko fagant selele hna, Piyer ntañantēlehni gë vēle yeradēho hnam va.

⁵⁶ Asēval aryokun mē nuka Piyer ga ntañantik darēl hwēdēh hna; mē ntañēka do nteha: «Asan ale lañak ayi gë Yesu nkentiko!»

⁵⁷ Bare Piyer njahētako nteha: «Hali, yētēlēwāhna.»

⁵⁸ Ga mbiyēk toye, ahnē ahaŋary mē nuka do ntehn: «Wējē fēna, arēfal Yesu yentiru!» Bare Piyer mē ntēkwaka asan arac: «Hali, gena toña.»

⁵⁹ Ga mbok mbiy, ahaŋary kat mē mbok ntehnēgēk: «Lēk, ayi asan gë Yesu nkentiko, kabi umē fēna avē Galile ye.»

⁶⁰ Bare Piyer mē ntēkwak: «Yētēla bi ye yađu ahnēs, wējē.» Ani gë patahnēnd wanēs ŋa dēnk tarēlehn cale ŋa.

⁶¹ Ahwēhn a Yesu mē cahētak ntañēka Piyer. Awa Piyer ndēnkwētalehn ile ntehnēkawo Ahwēhn a: «Tarahnēnd cale ŋa unj mēd njahētadu wahwēnta warar yētēlihohna.»

⁶² Awa Piyer cahnēlehn kond dūs.

Yesu njewēde do ndafi

⁶³ Vēsān vēle yēkadēhawo Yesu va pēgwēniho njafajēndēniha do ndafēndēniha.

⁶⁴ Mē cankēniha yēka yi do tēyēniha: «Awa, kabi kila yeru, pēyaryifu bi mo ryafēki?»

⁶⁵ Nkonihō njewēndēniha wakawary wayabah menahnēniha wāc.

Yesu haryēnk wēhitiŋ vēsankaf hna

⁶⁶ Ga pacēk, vicēr vēvē bulunda wasēwif va, vēsankaf vēsēna wasadēha va do gë vēharan sariya va mbarēniho. Mē ntehnēni njoji Yesu Mbara Vēhitiŋ vēlēw hni hna,

⁶⁷ do, ga tēkaryijik, mē tēyēniha: «Arēhnayik a bi yeru? Pēyaryifu!»

Yesu mē ntēkwakēhni: «Ge pēyamu njētēbu maŋēndilunohna,

⁶⁸ do ge tēyēmu iñē, dēkwadilunohna.

⁶⁹ Bare, yētēryin, tēk pēgw gaki Ajē Ahn'a ntañad g'irēhw Wēn Hwēhn Fanka Fop.»

⁷⁰ Vëhni fop ntehnëlehnëniha: «Awa wëjê ye Aju Wënu ña?»

Më ntëkwakëhni: «Wuhnë dënk hnësëk umë yebu.»

⁷¹ Awa më ntehnëläni: «Gona mbalëfu sede: nkwëryinëk fuhnë dënk wanës wadëwu ña!»

23

Yesu haryënkwa Pilat

¹ Tac matëlehnëni vëhni fop njiryeryëniha Yesu vëhni guverëner ile waciko Pilat ÿa. ² Hnam, pëgwëlehnëni mërahnëndëniha ntehnëndëni: «Tëkatëbunëha aÿi asan ga përekanëdfëhëhni bulunda lëw fu ÿa: më lehnëkëhni antë cosëniha ahnañ a, Sesar, ÿatëtanke ÿa do umë lehnëk fëna umë dënk ye Arëhnayik a, ahnañ a.»

³ Awa Pilat më tëyëka: «Ahnañ wasëwif wã bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjê hnësëk.»

⁴ Awa Pilat më ntehnëkëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë kore ÿa: «Nula wëh ile ntik aÿi asan.»

⁵ Bare më njawënëni wanës wadëw hni ña ntehnëni: «Përekanëdfëhëhni bulunda ÿa gante kodëni ñañëhahnëni g'ikarañ dëwu ña. Hnë resiyo Galile hna pëgwik, ndapëlehnëni Yude ÿi fop, tame njijëk hafo Yerusalem li.»

Yesu haryënkwa Erof

⁶ Pilat, ga nkwëryëk wanës watac, më tëyëk: «Aÿi asan avë Galile bi ye?»

⁷ Ntëkwanihawo, ha, Yesu avë Galile ye. Resiyo rac Erof hnañëko. Awa kabi Erof Yerusalem hna nkeho hnë wafac warac, Pilat më ntehnëk njiryeryi Yesu ÿalu hna.

⁸ Erof natëkawo dus ante nukawo Yesu ña kabi nkwëryëdëho ga nësëde soje lëwu ÿa do mbiyëk ante ñadëho nuhna ña, ntiyahnëkawo nudëha ga ntid dahëse fëmpëhnañah.

⁹ Tëyëkawo wayabah, bare Yesu dëkwadilawohna ñoñ.

¹⁰ Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharañ sariya va hnam nkeniho mërandënihawo Yesu g'inañëna.

¹¹ Tac Erof gë wasodade walëwu wã nëhandënihawo njafañatëndëniha Yesu. Më cudëniha viyi vifërën had ahnañ do Erof mbokaryehnëkawo gë vëhni Pilat.

¹² Erof gë Pilat vëhnëjëlëlohna kobëri ña, bare fac rac, lawo nkeniho.

Yesu mbokaryëde haryënkwa Pilat

¹³ Pilat më mbarëkëhni vësankaf vësëna wasadëha va, vësankaf vëhitij va do gë bulunda ÿa,

14 do ntehnēhni: «Njinenēhnirunēhoŵa aŷi asan alehnuno bulunda ŷa pērekanēd. Tēyēbuha tase lēw hun do ņoñ nula nkeya meh ante lehnērun ntik ņa.

15 Erof fēna ņoñ nuna ile menēk, kafi mbokēnanikēfuna. Awa pacēk, aŷi asan ņoñ dina ile rēfēka ndaŵahni.

16 Ntampendēbuha tac ravēlehnēŵa.» [

17 Hn'ambēnt Pak-wo, gante nkeho namu lēw hni ka, Pilat tēfēkawo tavēhnēhni aramp aryampo.]

18 Bare pēgwēlehnēni ndekandēni vēhni fop ndampo fo: «Daŵehndēdehn aŷi asan! Tavēhnēryifuna Barabas!»

19 Barabas tac, hnē vahnē vēle ŷaűēnako hna nkentiko hafo daŵi ahnē. Soűe rac cēdahniko.

20 Kafi Pilat űadēho tava Yesu, mē mbok tēyēkēhni kat.

21 Bare vahnē va ndekadēniho: «Pakēryehna hnē kērēwa, pakēryehna hnē kērēwa!»

22 Pilat mē mbok tebak wanēs ņa rarēna ŷa do ntehnēhni: «Aŷi asan, uweh hwēhn ye ntik? ņoñ nula hnē umē ile rēfēka ndaŵahni. Ntampehnēdēfuhā tac do gē ravēŵa.»

23 Bare nkonihō ndekandēni gē fanka Yesu paki hnē kērēwa, do wadēka wadēw hni ņa mēkēkawo Pilat:

24 mē pēhna k maŵēhnēhni ile tēyēdēni ŷa.

25 Mē tavēka asan ale tēyēdēniho ŷa, ale sēdiko soűe ryaw ahnē ante űaűēnaniho ņa, do nŷēdahni wasodade ŵa Yesu soűe ntiniha gante űadēni ka.

Yesu pakēde hnē kērēwa

26 Ante njiryeryēdēnihawo Yesu ņa, pankēlēniho gē Simo, asan avē Siren. Wehaŷ mēncidēho. Wasodade ŵa mē pēlaniha ndibēndēniha kērēwa ŷa tēfaryinda Yesu kamēhni.

27 Kore sankaf rēfēdēhawo Yesu, gē vēsēval vēle hodēho do yahnadēho soűe lēwu ŷa.

28 Mē cahētahnēkēhni do ntehnēhni: «Vēsēval vēvē Yerusalem, antē ahonēhnuno! Koryin soűe lēwun gē vutah hun

29 kafi wati yejēk ile lehnēde: “Mbetani vēsēval vēle wok vēhnagēdina va, wok kobēri vēhnagēna do wok kobēri vēyēwēndēna va!”

30 Awa vahnē va rēkēd ntehnēndēni wahuű wī: “Yohahninēfu!” Do gē vukuű vi: “Cōwēryinēfu!”*

31 Pēyadēmu, ge aki ntiyik atēh cēkah ņa, hak lē ntide kankah ņa?»

32 Njoryaryinihēhniwo fēna vēsan vēhi, vēwen, soűe ndaŵaryini gē Yesu.

33 Ante tēkēniho hn'ile macik «Kuŋ Hēloyoy» hna wasofoade wā pakēnihawo Yesu kērēwa hna do pakaryēnihēhniwo fēna wabandi waki, aryampo g'irēhw lēwu, aŷēntaŵ a g'irahahn.

34 Awa Yesu mē ntehnēk: «Apa, tavēhnēryihni, kabi veyētēna ile ntidēni.» Tac wasofoade wā njelēniho wanjēl njētahnēni bi mo hwēhnēd cud Yesu ŋa.

35 Bulunda ŷa hnam nkeniho njēkēndēnihawo. Vēsankaf wasēwif va njafaŋjēdēnihawo ntehnēndēni: «Pehētēkēhni vahnē vēhaŵary; ge paryi ale tēhna Wēn ŷa ye, pehēta umē dēnk!»

36 Wasofoade wā fēna njafaŋjēdēnihawo, tēhadēnihawo njelēhnēndēniha uñen ŋaŋah

37 do ntehnēdēnihawo: «Ge paryi ahnaŵ wasēwif ŷa yeru pehētary wējē dēnk!»

38 Awa yaŋ lēwu ŷa, iŷin heriko: «Aŷi ye Ahnaŵ Wasēwif Wā.»

39 Aŷen aryampo ale fakaryiko ŷa mē njewēka ntehna: «Gelihna bi Arēhnayik a? Pehētary wējē dēnk do afehētaryēfu!»

40 Bare aŷēntaŵ a mē ŋaŋēnahnēka ntehna: «Dakēlinahna dēnk bi Wēnu ŋa wējē ale sēmēd hnē kērēwa ndampo fo g'umē?»

41 Fuhnē iŷin caŋkēfu, kabi ile liyik ŷa sosikēfu, bare umē ŋoñ dina wēh.»

42 Tac mē nkwēnēk: «Yesu, dēnkwētarye ante nkefu ahnaŵ ŋa.»

43 Yesu mē ntēkwaka: «Toña ŷa fēyadēmi: dol g'ami nkefe arayen hna.»

Icēm Yesu ŋa

44-45 Nkēhnēko tēk lav a nkaf li do kuyēko taŋ: kuyēko nkal hna fop hafo hnē wēwati warar g'anent hna. Wati rac dēnk, ipand dēndah, inte fokiko haryēnk wēŷa le ŷak sēvak Cery Wēn Cankaf hna, citako fagant*.

46 Yesu mē ndekak gē fanka: «Apa, kwētehnahnēmi ntaŵary mēn iŋa.» Ante nēsēk waŋi ŋa, cēmēlehn.

47 Kapiten le yeho hnam ŷa, ga nuk ile liyak ŷa, mē cēmbēka Wēnu ŋa do ntehn: «Paryi nke, aŷi asan catēko!»

48 Kore le yijēko njantini ile ye ŷa, nuniho ile liyako ŷa. Awa mbokalehnēni gē ŷal hni g'uyiwēhnah sankaf.

49 Wēlawo Yesu wā fop, gē vēsēval vēle lapēhnajēkawo kobēri Galile va, ŋawēt nēwēniho njēkatēndēni ile ryēcētaf ŷa.

* 23:44-45 23:44-45 *Citako fagant* fēhnētanēk citako pēgw yaŋ hafo gēd.

Yesu kwëtëde hn'iyag

⁵⁰⁻⁵¹ Asan ale waciko Yosef yeho hnam. Avë nkol wasëwif nte wacik Arimasi yeho. Ahitiŋ yentiko umë fëna, kitinŋa wasëwif cankaŋ hna. Përënako do catëko do napëdëho Naŋ Wënu ŋa. Maŋwëlohna ile pëhnaniho vëhitiŋ do ntiniho ŋa.

⁵² Njiko vëhni Pilat hna do tëya iñas Yesu ŋa.

⁵³ Tac më cëlëndëk ñas inŋa kërëwa hna, përyëk hn'iyarëh do ndën hn'iyag nte yabiko hn'ikuŋ, iyag kasëk.

⁵⁴ Arayima yeho do fac ntaŋwëla ŋa pëgw ŋa nkeho.

⁵⁵ Vësëval vële lapëhnajëkawo Yesu kobëri Galile va njintiniho gë Yosef, do njëkëniho yag inŋa nuniho gante kwëtiko iñas Yesu ka.

⁵⁶ Tac mbokalehnëni g'ankol pëhwëtëni wagu gë d'atikola soŋe ñas inŋa. Fac ntaŋwëla hna, më njinëgani gante ntehnëk sariya Moyis ka.

24*Ibëhn Yesu*

¹ Gë dimasi ŋa wakëwak fo vësëval va g'iyag njiry-eryëdëniho wagu wante liyik d'atikola ile pëhwëtëniho ŋa.

² Umë tëkatëni taka cankaŋ ŋa kërÿinjetiko cape ndampo yag inŋa pidëtako.

³ Tënkëlehnëni, bare vërëkatëlohna iñas Ahwëhn a Yesu.

⁴ Vëyëtëlohna ile nahadëni. Paco təkëlehnini vësan vëhi vële liyako viŋi vile yerëko had ambin wilëbilëk.

⁵ Vësëval va ntakëkëhniwo më ndëkwëhnëni wayëka ŋa nkal hna. Vësan va më ntehnënihëhni: «Soŋe ye yëkëlehnëd'funëha hnë vësëm ale wok cëmëna?»

⁶ Gena ani, mbëhnëk. Dënkwëtaryin ile nësëhnëkuno ante nkoko hnë resiŋo Galile hna:

⁷ afo Ajë Ahn'a njëd'ayiniha vëwen va, paki hnë kërëwa do fac rarëna hna mbëhnëd.»

⁸ Tac ndënkwëtalehnëni wanës Yesu ŋa.

⁹ Vësëval va cahnëlehnëni yag hna njini pëyanihëhni watac fop vërëfal pëhw g'aryaŋ va gë vëyëntaŋ va.

¹⁰ Mari mbë Magëdala yeho gë Yowana do gë Mari, hnëmu Sak do vësëval vëhaŋary vële njiniho va fop tëfëtanënihëhniwo watac vëfayik va.

¹¹ Vërac ntiyahnëkëhniwo vësëval vi ki fo nësarëdëni, do vëhwëtahnëliwohna.

¹² Bare Piyer matëko nkary g'iyag. Ga təkëk më nkuryak, bare ñoñ nulohna ge gena ile përyahniko ñas ŋa fo woko hnam. Tac mëncëlehn gë ŋalu afëmpëhnahnah fo soŋe ile liyak ŋa.

Vërëfal vëhi va nkaŋ Emawus hna

13 Fac rac dënk, vërefal vëhi yidëho hn'ankol nte wacik Emawus. Soje wawati wahi yasëdu arëkarënd hnam ge matëru Yerusalem.

14 Soje wade ryëcëtak ña fop nësëlëdëniho.

15 Wati nte nësëlëdëniho do nkwajëlëndëniho ña Yesu më tëhajëkëhni tëfëlëntik gë vëhni.

16 Nudënihawo, bare inë wëmaÿëndëhëhniwo njavëtëniha.

17 Yesu më tëyëkëhni: «Ye wajëlëdun ayasatëndu?»

Umë kahnëni do njamëlehnëni g'uhaÿëhnah wã.

18 Aryampo hnë vëhni, Këlewopas maciko, më ntëkwaka: «Wëjë fo bi ye ale yijëk Yerusalem li do wok yëtëna ile liyak ÿa hnë waÿi wafac?»

19 Yesu më tëyëkëhni: «Ye liyak?»

Umë ntëkwaniha: «Ile yeha Yesu mbë Nasaret ÿa liyak. Kila hwëhn fanka yeho: ntik viÿë vifëmpëhnahnah do wanës wadëwu ña kwëhnako fanka haryënkW Wën hna gë bulunda ÿa fop.

20 Vësankaf vësëna wasadëha fu va gë vëvë karyënkW bulunda va njëdahnëniha soje kitiñi ndawï do pakëniha hnë kërëwa.

21 Fuhnë kwëtahnëbunëho umë ye ale rëfëkawo pehëtëhni vëvë Isërayel va hnë vële ÿeÿëkëhni hna, do kat gë watac fop, dol nke fac rarëna ÿa ga cëmahnëk.

22 Bare g'umë fop nkeni vësëval vëryampo vëvë kore fu va fëmpëhnanëdanëkëfu d'us. Wakëwak ÿa dol njikëni yag hna

23 bare vërekatëna ñas dëwu ña. Më mbokajëni pëyahnëni wamëleka sankëtahnakëhëhni do pëyanihëhni mbëhnëk.

24 Vërefëlënta fu vëryampo njikëni yag hna do tëkatëni fop gante nësakëni vësëval ka, do vëhni fëna vëhnuna ñas Yesu ña.»

25 Awa Yesu më ntekëhni: «E wuhnë, vële wok kwëhnaluhna hakili, do wasakahn hun wã yancëna kwëtahn ile pëyahnëni wakila ña!

26 Tëfëlawohna bi korot aki Arëhnayik a tënkahnënd icëmb dëwu hna?»

27 Tac më nkabëkëhni ile herik Vikerëh vipacah hna fop soje lëwu ÿa, pëgw vëkayëte Moyis hna do gë vëkayëte wakila wañëntaw hna fop.

28 Ante tëhaniho nkol nte njihahnëdëniho ña, Yesu më ntik had ñad ndëcal.

29 Bare njwëÿeryanihawo ntehnëniha: «Gontëryi gë fuhnë! Lav a yo ña nke.» Awa tënkëntëlehnë nkol hna nkonti gë vëhni.

30 Ga kwërani hn'ile tokëde roka hna, Yesu nufëk mburu ña, camehna Wënu ña, tac nkubëlehnëk, njëdahnî.

31 Awa ile wëmaÿendëhëhniwo njavëtëniha Yesu ÿa ntihtëniho njavëtëlehnëniha tañ, bare njavëtëndëniha tun nambëlehnëniha.

32 Umë ntehnëläni: «Gena bi njamakëhëfu sakahn fu wã ante nësëhnakëndëhëfu nkaŵ hna do pacënëhnatëndëfu Vikerëh va?»

33 Matëlehnëni tañ mbokani Yerusalem. Më tëkatënihëhni vërefal pëhw g'aryaŵ va ga mbarëni gë vërefëlënta hni va,

34 ntehnënihëhniwo vërefal vëhi va: «Paryi nke Ahwëhn a mbëhnëk! Simo nuka!»

35 Do vëhni fëna më tëfëtanëhnihihëhni ile yekëhëhni nkaŵ ÿa do gante njavëtahnhënihawo Yesu ka wati nte nkubëlehnëdëho mburu ña.

Itufëhna Yesu

36 Nkonihô nësëndëni tëket tañ Yesu fagant lëw hni do ntehnëhni: «Arabi yam ÿa nke gë wuhnë!»

37 Umë mbalëni do ntakëhni ðus: ntiyahnekëhniwo yine nuni.

38 Yesu më tÿëkëhni: «Soñe ye valërun? Soñe ye wajëlehnadun?»

39 Yëkëryin wëbák mën ñi* gë wapary mën ñi: paryi ami ye! Ñakëryino ayëku: yine kwëhnana imbahn gë waÿëc, bare ami kwëhnabu, nurun!»

40 Ante nësëhnëkëhni watac ña, më tufëkëhni wëbák ña gë wapary wadëwu ña.

41 Vërefal va natëkëhniwo do pëmpëhnahnëhni ðus, vëwëkëlohna ten kwëtahnhëni. Awa Yesu më tÿëkëhni: «Kwëhnarun bi hnani ile rokëde?»

42 Më njëdaniha nkubel igis bëlik.

43 Më tebaka do cema tase lëw hni.

44 Tac mbok ntehnëhni: «Gena bi, ante nkolahninëko ña, pëyadëmuno: ile herik soñe mën sariya Moyis hna, vëkayëte wakila hna do gë Wahnëw hna, watac fop tëfëkawo ntiya.»

45 Awa Yesu më pidëtëkëhni wahakili wã nkwëryahnëni Vikerëh vipacah va.

46 Do më ntehnëkëhni: «Wëlin ile herik ÿa: Arëhnayik a tëfëka korot, tac fac rarëna hna mbëhnëd,

47 do tëfëka karañini vahnë va g'uŵac lëwu wã ðuniÿa li fop, pëgw Yerusalem: ntehnëdëni vahnë va nkwëcëtani vankeya va do soñe Wënu ña tavëhnahnëhni wameh ña.

* 24:39 24:39 *Yëkëryin wëbák mën ñi*: Usër vapakel va ye.

⁴⁸ Wasede soje watac fop yerun.

⁴⁹ Do ami njëfanahnidëmu ile ntehnëk rëm mën njëfahnëf ÿa, Iyir Ipacah ija ye. Awa goryin naŵ li hafo pëbënu fanka lëŵu fa.»

Ikay Yesu űa

⁵⁰ Tac Yesu më cahnaryëkëhni vërëfal va naŵ hna, njiryeryëhni ðarël Betani. Hnam umë njelëk wëbák űa g'ambin do ndëwakëhni.

⁵¹ Wati nte ndëwanëðëhëhniwo űa, pitël ija pitëlëðëniho gë vëhni kay g'ambin ðarël Wën hna.

⁵² Vëhni, cëmbënihawo do mbokalehnëni Yerusalem, vëhnatah fo.

⁵³ Hnam, Cery Wën Cankaf hna nkeðëniho kwëlëkwël do cëmbëndëniha Wënu űa.

Itëfëta nte kerëk San pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Afayik San herëk. San gë Sak vërah Sebede yeho. Vëfëla wañis yeho ante macëkëhniwo Yesu tëfëniha ña (Matiye 4.21). «Ale ñahnëk Yesu ÿa» San macik (13.23; 20.2; 21.7, 20).

Itëfëta nte kerëk San pañare Yesu ÿa mpëdara Efes hna kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë wahnah gë keme g'ipëhw (90-110) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Inji kayëte fo wok kwëhnana wahnës wadindaryindan. Doku Yesu hnë Yude hna tëfëtað hara gena Galile hna had gante tëfëtani wäyëntañ ka. Tufahnëdëhniha Yesu had Ajë Wën, wanës ña, humpen vë duniña, mburu uwám, rënka soñe wape, aheryëherya afërën, nkañ ña, toña ÿa do uwám wä, do ale vëhnëndanëdëhëhni vësëm. Hwënta mbëd gë wahi hn'iji kayëte Yesu pëyahnëd «AMI YE». Iñin ryënkwëtehnëd Vikerëh Ulëm 3.14 hn'ile ntehnad Wën «YAWE», umë fëhnëtanëd «AMI YE».

Iñi yëb 20.31 nke soñe ile kerahnëk inji kayëte: «Bare ile yehëhna ÿi, kerik soñe ahwëtahnahnu Yesu ye Arëhnayik a, Aju Wën ÿa, do ge kwëtahnërunëha, nuñadun sël ntañary, uwám pary wä, g'uñac lëwu wä.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'iji kayëte: wasëwif, wanës, wënka, uwám, humpen, Ami ye.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Yesu, Wanës Wën (1.1-18)

Ucedeya San Ayary (1.19-34)

Yesu tëhnakëhni vërëf vëlëwu vëryënkwëryënk (1.35-51)

Yesu karajëdëhëhni do njërënëdëhëhni vahnë (2.1-11.57)

Itëk Yesu Yerusalem do icëm dëwu (12.1-19.42)

Ibëhn Yesu (20.1-10)

Yesu cahnahnekëhni vërëfal vëlëwu (20.11-21.25)

Yesu, Wanës Wën

¹ Wapëgwa hna, ale ye Wanës ña tëko nke. Gë Wënu ña nkeniho, do Wënu ña yeho umë dënk.

² Ha, umë wapëgwa hna gë Wënu ña nkeniho.

³ Wënu ña g'umë ntik le-wo-le ÿa; ñoñ diyina hnë vile liyik hna fop hamëhni lëwu.

⁴ Hnë umë nkeho uwám paryi wä, uwám urac yeho humpen vahnë ña.

⁵ Humpen ha pētēf hn'umēhwēry hna, do mēhwēry ŋa dīpehnēlahna.

⁶ Cahnēko asan ale payiko Wēnu ŋa, San Ayary a maciko.

⁷ Njijēko soŋe nke sefe humpen ha, do gē ceŋeya ntēwu ŋa vahnē va fop nkwēryahnēni do kwētahnahnēni.

⁸ Gena umē dēnk yeho humpen ha, bare nke sefe humpen payijiko.

⁹ Huŋi humpen yeho humpen paryi ha, hunte yijēf duniya li pena ale-wo-le ya.

¹⁰ Umē, hnē duniya li tēko nke, do g'umē ntiyiko duniya yi, bare duniya yi yavētēlahna.

¹¹ Njijēk hnē bulunda lēwu hna, bare bulunda lēwu ya vēhacalahna.

¹² Bare ale-wo-le hacaka do hwētahnēka ya njēdaka imēk nke fatah Wēn.

¹³ Gena ile nagini hn'idonk asēval, ma g'iña ahnē yi, bare kabi Wēnu ŋa likēhni nkeni vērahu.

¹⁴ Wanēs ŋa mbacako ahnē do gē fuhnē ntēdētiko. Ipērēna ŋa njabēkawo gē toña ya. Njavētēbun inaŋ dēwu ŋa, inaŋ nte nuŋak kabi Ajē Ryamboli Rēm ya ye.

¹⁵ San ceŋeya ntēwu hna pēyahneko bulunda hna: «Wēliho ale hnēsēndēmuno ante ntehnēdēfuho; ale rēfidēho ya ndēnkwēhniko kabi rēko nke yehahnēndu ami ya.»

¹⁶ Nuŋaŋbun fop hn'iyab kaŋēhnahn dēwu hna viyē vifērēn do vifērēn kat.

¹⁷ Ha, Wēnu ŋa vēhni Moyis tēfaryēk njēdafu sariya ya, do kaŋēhnahn iŋa gē toña fadah ya vēhni Yesu Kēris padēnēk Wēnu ŋa.

¹⁸ Wēla aryampo nulahn Wēnu ŋa, ge gena Ajē Ryamboli, ale ye Wēnu ŋa fēna. Umē ye darēl Rēm hna do njētēndanēkēfuna.

Uceŋeya San Ayary

¹⁹ Vēsankaf wasēwif va Yerusalem hna payinihēhniwo vēsēna wasadēha va, gē Walevi wa, soŋe njini tēyēniha San bi mo nke. Wēlin ceŋeya ntēwu ŋa.

²⁰ Mē ntēkwakēhni tase vahnē fop hara ñoñ cowēlēhniwohna: «Gela Arēhnayik a.»

²¹ Mē mbok tēyēniha: «Awa mo yeru? Eli bi yeru?»

Mē ntēkwakēhni: «Hali, gela Eli.»

Mē mbok tēyēniha: «Kila ya bi yeru?»

Mē mbok ntēkwakēhni: «Hali.»

²² Awa mē tēyēniha: «Mo lē yeru? Afo yifu hnēsēhnēfuni vēle fayikēfu va iñē. Wējē, mo yeru lehnēru?»

23 Mě ntëkwak: «Ami ye “ale nēsahnēd kila le wācik Esayi ryekad wula hna: ‘dinēhnēryina vankaw vacatah dūs Ahwēhn a!’[☆]»

24 Nkentiniho wafarise hnē vēle fayiko vēhni San va.

25 Mě mbok tēyēniha kat: «Ge gelihna Arēhnayik a, Eli, ma Kila ŷa, awa soje ye yaryēduhēhni vahnē va?»

26 Mě ntëkwakēhni: «Ami, gē wēnka njaryēdēfu, bare nkehēhna hnē wūhnē ale worun yētēluhna nafa lēwu ŷa.

27 Umē rēfidēho, bare catēla dēnk fētahnu viŷēba wapary wadēwu va.»

28 Watac fop Betani le ye darēl sēn Yurēdan hna ntiyako, hn'ile njaryēdēhēhniwo San vahnē hna.

Yesu, Fape Wēn

29 Ga pacēk, San mē nuka Yesu ga njijēd gē ŷalu, mē ntehnēk: «Wēliho Fape Wēn fante lihētēd wameh dūniŷa fa.

30 Soje lēwu ŷa hnēsēndēmuno ante ntehnēdēfuho: “Asan rēfidēho, umē lēbēko kabi umē yeho rēkahnindu ŷa.”

31 Ami fēna yētēlēwohna, bare ge njijēbu yaryēndu gē wēnka, soje liwu njētēniha bulunda Isērayel ŷa ye.»

32 San mē mbok ntehnēk kat: «Nubu Iyir Wēnu ŷa ga cēlid g'ambin had fah njij ntēd hnē umē.

33 Yētēlēwohna ten bi mo ye, bare Wēnu ŷa sañētiko yaryēndu gē wēnka, umē lehnēkowo: “Nuđu Iyir iŷa ga cēlid do njij hnē asan; umē rēkēd njaryēnd g'Iyir Ipacah iŷa.”»

34 San mē nkwēnēk: «Nubu rac do sedē yēbu: aŷi asan Aju Wēnu ŷa ye.»

Vērēfal vēryēnkwēryēnkw Yesu

35 Ga pacēk, San hnam fo nkoko, gē vēhi hnē vērēfal vēlēwu va.

36 Mě nuka Yesu ga ndēcēd, mē ntehnēk:

«Wēliho Fape Wēn fa!»

37 Vērēfal vēhi va, ga nkwēryēni wanēs San watac, mē tēfēlehnēniha Yesu.

38 Umē mē cahētak do nuhni ga tēfēlehnēdēniha, mē ntehnēkēhni: «Ye ŷadun?»

Mě ntëkwani: «Rabi, (umē fēhnētanēd Aharaŷ), ne ntēdēru?»

39 Mě ntëkwakēhni: «Yijēn, nuđun.» Awa njilehnēni do nuni hn'ile ntēdēk hna. Nkēhnēko tēk wawati wahnah g'anent do g'umē nēwēlahnēniho hn'ile wojēko hnē fac ŷa.

40 Aryampo hnë vërëfal vëhi San vërac, Andëre yeho, aheryu Simo Piyer.

41 Më njik ten vëhni acëru Simo hna do ntehna: «Nufunëha Arëhnayik a.» Umë ye fëna Këris ÿa.

42 Do njolehna hn'ile nke Yesu hna. Yesu më njëkëka gë yasery do ntehna: «Simo aju San yeru. Awa Sefas rëkëderu awacënde.» Umë fëhnëtanëf «Piyer» gë wanës wagërek ña. (Umë ye «Itaka»).

Filip gë Natanayel

43 Ga pacëk, Yesu pëhnako nji Galile. Më nuka asan ale waciko Filip do ntehna: «Tëfe!»

44 Awa Filip tac nkol ndampo fo nkeniho gë vëhni Andëre gë Piyer. Betësayida maciko.

45 Filip, umë fëna, më njik tëkata asan ale waciko Natanayel do ntehna: «Nufunëha ale ntehnëdëho Moyis hnë kayëte sariya hna, do wakila ña fëna pëyahneni soñe lëwu ÿa. Yesu ye, aju Yosef, mbë nkol Nasaret ña.»

46 Natanayel më ntëkwaka: «Mbë Nasaret? Iñë fërën kod bi mati Nasaret?»

Filip më ntëkwaka: «Yij, nuđu wëjë dënk.»

47 Yesu, ga nuka Natanayel ga njijëf, më ntehnëk: «Wëliho avë Isërayel paryi ÿa, asan ahwëhn wamër këm ye.»

48 Natanayel më tëyëka: «Hak njëtahneruho?»

Yesu më ntëkwaka: «Ani gë macahnëndi Filip ÿa, ante nkeku kuyët anuÿ ña, nukëmi.»

49 Awa Natanayel më ntëkwaka: «Wëjë, Aharañ, wëjë ye Aju Wënu ña, ahnaŵ vëvë Isërayel va!»

50 Yesu më ntëkwaka: «Ile lehnëmi nukëmi kuyët anuÿ ñi bi hwëtahnantuho? Nuđu viÿë vifëmpëhnahnah ntëbi viÿë!»

51 Do më nkwënk: «Toña ÿa fëyadëmu: nuđun ambin ña ga pidëtak do wamëleka Wënu ña ga kayëndëni do cëlindëni gë fere Ajë Ahn'a!✧»

2

Iñël nte yeho Kana

1 Fac rarëna hna, ambënt iñël yeho nkol Kana, resiÿo Galile hna. Hnëmu Yesu hnam nkentiko.

2 Yesu fëna payehnaryiniho iñël tac gë vërëfal vëlëwu va do njintiniho.

3 Hara uñen uña pëgwëko pund. Awa, hnëmu Yesu më ntehnëka: «Vëworyaryëna uñen.»

4 Yesu më ntëkwaka: «Asëval, ye ye yëbëlan fu? Wati mën ile lihandëbu iñë ÿa tëkëna ten.»

5 Awa hnëmu më ntehnëkëhni vëryokuŋ vële yeho hnam va: «Diryin fop ile ntehnëdëhu ÿa.»

6 Nkeho hnam vunkwahn wëraka mbëd' g'undaw' vunte taŵahnëdëniho wasëwif ŵa wënka, wante ñuhnandëni gante nke namu lëw' hni ka. Kodëho taŵ' yëbëlan walitër wafëhw imbëd' gë warar (80) ma keme gë wafëhw wahi (120).

7 Yesu më ntehnëkëhni vëryokuŋ va: «Tëmpënëryin hnë vuŋi vunkwahn wënka.» Do më taŵëni hafo wafiŵ' hna.

8 Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Tame ñëryëryin, ayinehnuna ale sahëlenda.»

Më ntini koyëna.

9 Arac më njëkëk do wëli wënka ña mbacako uñen. Yëtëlohna bi ne matik uŋi ñen, hara vëryokuŋ va njëtëniho, kabi vëhni ÿiryëko wënka ña. Taŋ më macehnëka ale ÿëlëdëho ÿa

10 do ntehna: «Vahnë va fop uñen nte ÿak fërënak ña cehëlehnëdëni ten, do ge vahnë va ndëwëni, tac do gë yëdayini unte wok përenana d'us ña. Bare wëjë, kwëtëru unte ÿak fërënak ña hafo iŷi wati! Canjëk!»

11 Koyëna ntiko Yesu dahëse fëmpëhnahnah ryënkwëryënk'w' ÿa. Watac Kana mbë Galile hna ntiyako. Koyëna tufahnëko inaŷ' dëwu ña do vërëfal vëlëwu va kwëtahnënihawo g'ahaw'ary.

12 Ga ndëcëk watac, Yesu më njini Kaperënaŷum gë hnëmu, gë vëheryu, do gë vërëfal vëlëwu va, bare wafac fo ñëwëlahnëniho hnam.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

13 Wati le ntihandëni wasëwif ambënt Pak ña rëhajëko do Yesu më njik gë Yerusalem.

14 Tëkatëkëhniwo selele Cery Wën Cankaf hna vëwaf wuhni, gë wape, gë wëfah do gë vëwëcët koryi vële ryokuŋëdëho watabali wadëw' hni hna.

15 Awa Yesu më nufëk ryeyët, nti wus, do ntahni fop selele Cery Wën Cankaf hna, gë wape ña, do gë wuhni ŵa, do pat watabali vëwëcët koryi va hafo koryi ÿa campëlehn.

16 Tac ntehnëhni vëwaf wëfah va: «Dihëtëryin iŷin fop ani! Cery Rëm mën ña ye. Bok aliwu cery vëwaf!»

17 Awa vërëfal va ndënk'wëtalehnëni waji wanës Vikerëh: «Iña inte hwëhna'bu soŋe Cery hu ña, E Wën, iña tac nke hnë ami përekanëdëho gante përekanëdëha uñen ahnë ka.»*

* 2:17 2.17: Wahnëw' 69.10

18 Awa vėsankaf wasēwif va mē tēyēniha Yesu: «Ijēhne dahēse fēmpēhnahnah hođu ali arufahnēfu kwēhnaru fanka alihahnēnd aki?»

19 Yesu mē ntēkwakēhni: «Kēfēryin aṇa Cery Wēn, do hnē wafac warar, mbokaryēdēfu wātēndu.»

20 Mē ntehnēniha: «Wabēhn wafēhw wahnah g'imbēd g'iryaw (46) vēryēbun aṇ'acery, bare wējē hnē wafac warar mbēryēđu?»

21 Bare «Cery Wēn», nte nēsēdēho Yesu ṇa, imbahn dēwu ṇa dēnk yeho.

22 Ga mbiyēk, ante matēko Yesu vēsēm hna, vērēfal vēlēwu va ndēnkwētaniho nēsēko watac, do kwētahnēniho Vikerēh va do gē wanēs wante nēsēko Yesu ṇa.

Yesu njētēk dūs walawāry vahnē

23 Ante nkeho Yesu Yerusalem ṇa, hnē wati ambēt Pak hna, vahnē vēyabah kwētahnēnihawo kabi nuniho wēdahēse wapēmpēhnahnah wante ntīdēho ṇa.

24 Bare Yesu pacahnēlawohna gē vēhni, kabi njētēkēhniwo dūs vahnē va fop.

25 Ahnē kodīlohna njētēndana iñē ile nkok yētēna kabi njētēko ile yehēhna vintawāry vahnē ṇa.

3

Yesu gē Nikodem

1 Hnē wafac warac, nkeho hnam asan ale wāciko Nikodem; asankaf wasēwif yeho do farise yeho.

2 Asan arac yiko hn'umēd ndampo tēkata Yesu do ntehna: «Aharan, njētēbun Wēnu ṇa fayiki ayij aharanēfu kabi ahnē kodīna nti wēdahēse wapēmpēhnahnah gē wante lidu ki ge Wēnu ṇa gena gē umē.»

3 Yesu mē ntēkwaka: «Toña ŷa fēyadēmi: ahnē kodīna nu Naw Wēnu ṇa ge nagina g'ahawāry.»

4 Nikodem mē tēyēka: «Hak kode nagi ahnē g'ahawāry ge tēk cēr? Kod bi mboka dōnk hnēmu hna do mbok nagi higēna?»

5 Yesu mē ntēkwaka: «Toña ŷa fēyadēmi: ahnē kodīna tēnk Naw Wēn hna ge nagina hnē wēnka do hn'Iyir Ipacah hna.

6 Ale nagēk ahnē, ahnē ye. Ale hnagik hn'Iyir Ipacah hna, iyir ye.

7 Awa antē pēmpēhnahni ge ntehnēmi: “Tēfēku ahnagiwu g'ahawāry wūhnē fop.”

8 Sēl ŷa cēlēd cape nte nte ṇad hna, nkwēryēđu wēnaṇ wadēwu ṇa, bare yētēdila bi ne matīd, ma bi ne njīd. Koyēna nke soṇe fop vēle hnagēde hn'Iyir Ipacah va.»

9 Nikodem më mbok tëyëk: «Hak kod nke watac?»

10 Yesu më ntëkwaka: «Wëjë ye ale harañëdëhëhni bulunda Isërayel ÿa, do yëtëlihna wani?

11 Toña ÿa fëyadëmi: ile yëtëbun hnësëdëfun. Ha, wasefe ile hnuhun yebun, bare mawëdëluhna ucedëya ntëw fu ña.

12 Ge nësëndëmu viyë vile ye nkal vi do kwëtandiluhna hak kodun ahwëtahnu ge nësëdëfu viyë vile ye g'ambin va?

13 Ahnë kayëna g'ambin. Ami fo, Ajë Ahn'a, sëlik hatac!

14 Hnë wula hna, Moyis pakëkawo yan hnë rëh lën ryëhwëra ÿa.* Do koyëna njelëd Ajë Ahn'a fëna

15 soje fop vële hwëtahnëdëha va tënkëni tañ hnë uwám ule wok puđina hna.

16 «Ha, Wënu ña ñahnëkëhni đus vahnë vëvë đuniyã hafo njëdahna had sadëha Ajë ryamboli lëwü ÿi, đanko vële hwëtahnëdëha va antë tënkëni muk janáma bare nuñani tañ uwám ule wok puđina.

17 Wënu ña payilahna Aju đuniyã li soje piniñëhni vahnë vëvë đuniyã vi, bare payika soje pehëtini g'umë.

18 Ale hwëtahnëka Aju Wënu ña piniñëdëna; bare ale wok kwëtahnëlahna ÿa tək kitinjı piniñëde, kabi kwëtahnëlahna ryamboli Wënu ña.

19 Do wëli soje ile piniñand Wënu ña: humpen ha njijëk đuniyã li, bare vahnë va umëhwëry fecehnëkëhni, kabi vankeya vantëw hni va yivëna.

20 Ale lid wameh a ñëwëk humpen ha do ñawëtak, kabi ntakëka antë nuyi nkeya meh ntëwü ña.

21 Bare ale wawëhnëk toña ÿa, umë njijëd humpen hna, nuhahni wapacëk nkeya përen ntëwü nte ntid gë fanka Wënu fa.»

Yesu gë San

22 Ga ndëcëk wafac, Yesu gë vëreřal vëlewü va matëniho naw Yerusalem hna njini njasëlehnëni resiyo Yude hna; wafac fo ñëwëlahnëniho hnam gë vëhni do njaryëdëhëhniwo vahnë va.

23 San, umë fëna, Enon hna njaryëdëhëhniwo, darë Salim hna. Hnam njabëko wënka ña, do vahnë vëyabah njijëdëniho njaryëndeni.

24 Wati rac, San cëdëlohna ten.

25 Awa vëreřal San vëryampo pëgwëlehnëni conkëndëni gë sëwif ryampo soje namu ipacëna ña.

26 Njilehnëni tëkatëniha San do ntehnëniha: «Aharañ, ndënkwëtađuha bi asan ale yerunëho gë cape ñëntaw sën

* 3:14 3.14: Vaker 21.19

Yurëdan ka, ale yenëhneruho sede ŷa? Tame njaryëd do vahnë va fop gë ŷalu njidëni!»

²⁷ San më ntëkwakëhni: «Wënu ŷa fo hod nti nke koyëna soŷe ahnë.

²⁸ Wasede yerun wuhnë dënk soŷe ile hnësëdëfuho ŷa: "Gela Arëhnayik a, bare payijibu haryënkw lëwu."

²⁹ «Asëval ale yëlika, asanu ŷa hwëhnëka. Ge lawo asan a ye, umë kahnëd ðarël lëwu do nëpanda; kopa lëwu ŷa natëndanëdëha ðus. Koyëna nke uhnatah lëmën wã soŷe Yesu ŷa: padëko!

³⁰ Umë rëfëka nkwënënda nafa ŷa, do ami ŷaŷëtando.»

Ale watik g'ambin

³¹ «Ale watik g'ambin a, umë sëpëkëhni vahnë va fop. Ale ye ðuniŷa li, ðuniŷa ŷi hwëhnëka do vēŷi vēvē ðuniŷa vi nësëd. Bare umë, ale watik g'ambin a, umë sëpëkëhni vahnë vēvē ðuniŷa vi fop.

³² Sede ile nkwëryëk g'ile nuk ye, bare ahnë maŷëdina cedeya ntëwu ŷa.

³³ Ge ahnë wawëk cedeya ntëwu ŷa, tufahnëd maŷëk Wënu ŷa toña nësëd.

³⁴ Paryi nke, ale payik Wënu ŷa wanës Wënu ŷa dënk nësëd, kabi Wënu ŷa pëbënëdëha ðus Iyir dëwu ŷa.

³⁵ Rëm ŷa ñadëha Aju ŷa do njëdädëha fanka fayabah hnë ile-wo-le hna.

³⁶ Ale hwëtahnëka Ajë Ahn'a tëk tënk uwám ule wok puðina hna: ale wëŷëk kwëtandilahna ŷa tënkëdina, Wënu ŷa nkoð ntava g'umë.»

4

Yesu g'asëval avë Samari ŷa

¹ Wafarise wã nkwëryëniho, ga nësëde Yesu ntidëhëhniwo vahnë va vërefal do njaryëdëhëhniwo ntëbi San.

² (Bare ile ye toña ŷa, Yesu umë dënk yaryëdiloŷa; vërefal vēlëwu va yaryëdëhëhniwo.) Ante njëtako Yesu watac ŷa,

³ më matëk Yude hna do mboka Galile.

⁴ Awa tëfëkawo tëf resiŷo Samari hna.

⁵ Më tëkëk ðarël hnë fankol fante wacik Sikar nte wok ŷaŷëlëna g'ikaŷ nte njëdäkwawo Sakob aju Yosef ŷa.

⁶ Hnam nkeho kolomba Sakob ŷa. Yesu, mbërako uyas wã, më ntañak tëfary kolomba hna. Lav a nkëhnëko tëk nkaf hna.

⁷⁻⁸ Wati nte ntañako hnam ŷa, asëval avë Samari më njijëk ŷëry wënka. (Hara vërefal Yesu va g'inaw njiniho

ntěwajěni ile tokěděni.) Awa, Yesu mě ntehněka: «Yěďerye siyaŵ.»

⁹ Asěval a mě ntehněka Yesu: «Bare wějě, sěwif yeru do ami, avě Samari yeŵu! Hak nděkěru awa arěyo asiya?» Ntehněkawo koyěna kabi wasěwif ŵa kehaděnihěhniŵo wěwě Samari va.

¹⁰ Yesu mě ntěkwaka: «Ge njětakěndu ile ñaď njědi Wěnu űa, do bi mo ye ale ŵuntaděhi wěnka ciya yi, wějě ŵuntakěnděha do njěďakěnděhi wěnka wante yěďand sěl ntaŵary paryi űa.»

¹¹ Asěval a mě ntěkwak: «Bare wějě, kwěhnalihna űirya do kolomba yi těwěk! Ne ñěryidu wěnka hu űi?»

¹² Ntiyahněki bi wějě lěbeka rěm fu űa Sakob? Umě yaběhněķěfu iűi kolomba; cek umě děnk. Věrahu do gě wusaŵ wulěŵu ŵa fěna ceni.»

¹³ Yesu mě mbok ntehněka: «Ale sed waűi wěnka űa mbokěď njohna kat,

¹⁴ bare ale sek wěnka wante yěďaďěfuha űa bokěďina njohna muk kabi wěnka wante yěďaďěfuha űa mbacaď hně umě hayalin hante wok teryaďina, yalěď do yoděha hafo uwám ule wok puďina muk.»

¹⁵ Asěval a mě ntehněka: «Awa, yěďerye wěnka watac soűe antě mbok njowě do antě voku yiju hnani űěry wěnka.»

¹⁶ Yesu mě ntehněka: «Yiněndehna asan hu.»

¹⁷ Asěval a mě ntěkwaka: «Ñělila.»

Do Yesu mě ntehněka: «Ha, ile hněsěru űi, koyěna nke:

¹⁸ wěsan imběď űělěkino, do asan ale yerun gaki űi gena asan hu. Toňa űa hněsěru.»

¹⁹ Asěval a mě ntehněka: «Njavětěbu kila yeru.

²⁰ Pěyarye: mo hwěhnak toňa? Warěm fu ŵa hn'ĩűi kuű cěmběďěnihawo Wěnu űa, bare ŵuhně, wasěwif ŵi, ŵuhně lehněk Yerusalem těfěka cěmbi.»

²¹ Yesu mě ntěkwaka: «Kwětahněrye, wati yejěk, ge cěmběde Rěm űa, kwěhnaďina nafa cěmbi hn'ĩűi kuű ma Yerusalem.

²² Wuhně, ntehněrun Wěnu űa sěmběďun bare yětělunahna. Fuhně, njětěbuněha, kabi Afehět a hně bulunda wasěwif hna nķejěk.

²³ Bare wati yejěk, do těk těki, hn'ile rěkěď cěmběďěniha wěsěmb paryi va Rěm űa g'Iyir iűa do gě toňa űa. Rěm űa, vahně wěle sěmběďěha koyěna va njěkělehněď.

²⁴ Wěnu űa iyir ye do wěle sěmběďěha va těfěka cěmběďěniha g'Iyir iűa do gě toňa űa.»

25 Asëval a më ntehnëka: «Njëtëbu, Arëhnayik, ale wacëde Këris ÿa, njijëd. Ge njijëk, nkabëdëhëfu fop.»

26 Yesu më ntëkwaka: «Ami dënk ye.»

27 Wati rac, vërefal va mbokalehnini. Pëmpëhnahnëkëhniwo d'us ante nunihawo Yesu ga nësëlëdëni g'asëval a. Bare wëla aryampo hnë vëhni d'ëkëlohna tëya bi ye ñad ma bi soje ye nësëlëdëni g'asëval aÿi.

28 Awa asëval a tavëlehn hnam unkwahn uja, mboka g'ankol, do pëgwëlehn pëyahnd:

29 «Yijën ayëkuna asan ale fëyako fop ile libu ÿa. Mpëd kod nke Arëhnayik a?»

30 Awa, vahnë va cahnlëhnëni naw hna njini hn'ile nkeho Yesu hna.

31 Hnë wati rac vërefal va ndëñanënihawo Yesu, ntehnëndëniha: «Aharan, tokëry iñë!»

32 Bare më ntëkwakëhni: «Kwëhnafu roka ile worun yëtëluhna.»

33 Awa vërefal va tëyëlëdëniho bi ahnë yonëhnik a ile tokëd.

34 Yesu më ntehnëkëhni: «Roka mën ÿa, liwu iña ale fayiko ÿa ye do ryokuju hafo fadënu ile kwëtehnahnëko ÿa.

35 Gena bi ntehnëdun: “Ani gë wadepëra wahnah barëp roka ÿa yed?” Awa ami ntehnëdëmu, yëkëryinëhni d'us vahnë va caharab lëwun: had kaÿ dafah tëk nkeni do napëdëni mbarëpini!

36 Ale varëpëda nuÿad tame icos dëwu ña do mbarëpëdëhëhni vahnë va soje uwám ule wok pudina ÿa; koyëna, ale hnadëd a g'ale varëpëd a natëdëhëhni ndampo fo.

37 Wanj wanës, toña ye: “Ahnë nadëd, ahaÿary mbarëp.”

38 Payëmu avarëpu hn'ikaÿ nte worun d'okuñëluhna. Vëhaÿary ryokuñëk do wuhnë hnuÿak nafa d'oku lëw hni ÿa.»

39 Vëvë Samari vëyabah kwëtahnenihawo Yesu kabi asëval a pëyakëhniwo: «Ile libu ÿa fop pëyako.»

40 Soje umë ye, ante tëkëniho vëvë Samari va hn'ile nkeho Yesu hna, muntanihawo nkonti gë vëhni, do wafac wahi ntintiko hnam.

41 Soje wante nësëndëhëhniwo umë dënk ña, vële hwëtahneka va nkwënaniho iyab iña;

42 do ntehnënihawo asëval a: «Kwëtahnebun, gena soje ile hnësëhneruhëfu ÿi fo, bare kabi nkwëryëbunëha fuhnë dënk do njëtëbun tame paryi nke Afëhët duniÿa ÿa ye.»

Yesu njërëndëha aju asankaf

⁴³ Ga ntik wafac wahi warac hnam, Yesu më mbokak gë Galile.

⁴⁴ Umë dënk hnësëko: «Kila dënëndëfena hn'inkal nte nagahnik hna.»

⁴⁵ Bare wati nte tëkëko Galile ɲa, vahnë va fop kanihawo, kabi vëhni fëna njintiniho ambënt Pak ɲa gë Yerusalem, do nuniho fop vifëmpëhnahnah vile ntiko hn'ambënt tac va.

⁴⁶ Yesu mbokalehn tëf Kana vë Galile hna, hn'ile mbacëko wënka uñen hna. Hara, nkeho hnam asankaf ale tesaryëko aju ɲa d'us Kaperënaɲum hna.

⁴⁷ Ga njëtak asan arac Yesu matiko Yude hna mboka Galile, më njik hn'ile nkeho hna do këlahna nji njërënhna aju, ale ɲadëho cëm a.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Wühnë, ɲwëyëdun kwëtahnëd'iluhna ge nuluhna wëdahëse gë vifëmpëhnahnah!»

⁴⁹ Bare asankaf a më ntëkwaka: «Ahwëhn, yij ñap ani gë cëmahnënd fatah mën fa.»

⁵⁰ Yesu më ntehnëka: «Mëncëry gë ɲal hu, ajë hu njërëk.» Asan arac më kwëtahnëk wanës Yesu ɲa do mëncëlehn.

⁵¹ Hn'ankawë mënc hna, vëryokuɲ vëlëwu va njijëdëniho pankëlëni do pëyaniha: «Ajë hu njërëk!»

⁵² Më tëyëkëhni bi iyëhne wati pecekawo. Më ntëkwaniha: «Yëhno nke hnë wati ryampo g'anent hna tavëkawo ures huji ha.»

⁵³ Awa Rëm ɲa kamahnëko aju njërëko hnë wati le ntehnahnëkawo Yesu hna dënk: «Ajë hu njërëk». Kobëri tac kwëtahnënihawo Yesu, umë gë vëvë tere lëwu va fop.

⁵⁴ Dahëse fëmpëhnahnah rac yeho higëna ile ntiko Yesu ɲa, ante matëko Yude mboka Galile ɲa.

5

Yesu njërëndëfëha ale ye vorovoro

¹ Ga ndëcëk watac, Yesu njiko Yerusalem soɲe njanti ambënt wasëwif ɲa.

² Hara, hn'inawë tac, d'arël rënka le w'acëdeho Rënka Wape ɲa, nkeho kosa le hwëhnako vinder vicankaf imbëd; Betësata macëdeho gë wanës Wa-ebëre ɲa.

³ Kuyët vinder vitac, kore vëres ryakëko hnam: vumëp, gë vële radëd, do gë vële ye vorovoro. [Wënka ɲa napëdëniho ñënka:

⁴ mëleka ryampo Ahwëhn a lëbadëho hnë pisin rac wati wati do ñënkëdëho wënka ɲa. Wënka ɲa, ge ñënkako,

ale-wo-le ryënkwëdëho ntëba ÿa, njërëdëho ures lëwu wã gante-wo-gante tesëko ka.]

⁵ Nkëntiko hnam asan ale resëko kobëri wabëhn wafëhw warar g'imbëd gë warar (38).

⁶ Yesu nukawo ga ndakëk; njëtëko mbiyëk ga nkeho koyëna, më tëyëka: «Ñadu bi ayëreni?»

⁷ Aresa më ntëkwaka: «Aharan, ge pëgwëk nënkan wënka ña, kwëhnala ale labëdëho. Wati nte rëkëdëfu yawërendu yiwu ña, ahaŵary ryënkwendëho ntëba.»

⁸ Yesu më ntehnëka: «Awa, matëry, ahnuf uway hu wã ayas.»

⁹ Hnë wati rac tan, asan a njërënëlehni. Më nufëk way lëwu wã njasënd. Watac hnë fac ntaŵëla ntiyako.

¹⁰ Awa vësankaf wasëwif va më ntehnëniha asan ale yëreniko takan ÿa: «Ntaŵëla ña ye, tëfëlahna ayo uway hu wï.»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale yërenëko ÿa më lehnëko hnufu uway mën wï do yasu.»

¹² Awa më tëyëniha: «Mo lehnëki koyëna?»

¹³ Bare asan ale yëreniko ÿa yëtëlohna bi mo yërenëka, do kodilohna tufahna kabi Yesu tënkëkëhniwo kore ile yeho hnam ÿa.

¹⁴ Ga mbiyëk toye, Yesu më nuka asan a Cery Wën Cankaf hna, më ntehnëka: «Wëlin njërëniro. Tame diry hakili ant'avoka wën, soñe ant'ahnuÿa ures ule lëbëk ule yëreniro wï.»

¹⁵ Tac asan a më njik pëyakëhni vësankaf wasëwif va Yesu yërenëka.

¹⁶ Awa vësankaf wasëwif va pëgwëlehnëni nësëdëni wameh soñe Yesu kabi hnë fac ntaŵëla njërënëkawo ahnë.

¹⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Rëm mën ÿa doku hna nke hafo gaki, ami fëna tëfëko yewu doku hna.»

¹⁸ Soñe wanës watac kat, vësankaf wasëwif va njëkëlehnëdëniho g'ahaŵary fere fale ndawëhnahnëniha Yesu. Gena soñe ile ntik ile mbañëk sariya lëw hni ÿi fo, bare mboko ntehn kat Wënu ña ye Rëmu paryi ÿa do koyëna këñëndëlehnadëho gë Wënu ña.

Ucankaf Aju Wën

¹⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni vësankaf wasëwif va: «Toña ÿa fëyadëmu: Aj'a ñoñ kodina nti umë fo; ile nuñ ntid Rëmu ÿa fo kod nti. Ile-wo-le ntid Rëm ÿa, Aj'a fëna ntid,

²⁰ kabi Rëm ÿa ñadëha Aju ÿa do tufëdëha fop ile ntid umë dënk ÿa. Tufëdëha nti wadoku wanaÿah wante worun kobëri nuluhna do pëmpëhnahnëdëhu wuhnë fop.

21 Gante mbëhnëndanëdëhëhni Rëm vësëm ki, koyëna Aju, umë fëna, mbëhnëndanëdëhëhni vële ñad va.

22 Do kat, gena Rëm ÿa hitinjëdëhëhni vahnë va; Aju ÿa njëdfak ucankaf kitiñ ña fop,

23 soñe vahnë va fop ntënënahndëniha Aju gante ntënëndëniha Rëm ka. Ale wok dënënelahna Aj'a, dënënelahna Rëm le fayika ÿa.

24 «Toña ÿa fëyadëmu: ale hnëpad wanës mën ña, do kwëtahna ale fayiko ÿa, tøk nuÿa iÿi wati uwám usër wã do Wënu ña kitiñëdilahna; gona hn'ankaŵ ante yod' hnë icëm ña bare hn'ankaŵ nte yod' ambin hna nke.

25 Toña ÿa fëyadëmu: Wati yejèk, do tøk tèki hnani, ile nkwëryëdëni vësëm va, kopa Aju Wënu ña, do fop vële wëryëdëha va hn'ankaŵ nte yod' uwám usër hna nkeni.

26 Ndampo fo nke, gante nke Rëm hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ki, koyëna njëdfaka Aju fëna nke hayalin uwám rac.

27 Do kabi Ajë Ahn'a ye, njëdfaka fanka kitiñahnëndëhni vahnë va fop.

28 «Antë pëmpëhnahnu: wati yejèk ile nkwëryëdëni fop vësëm va kopa Ajë Ahn'a

29 do mbëhnëdëni: vële lik fërën va mbëhnëdëni soñe tènkeni hnë uwám usër hna, bare vële lik wameh va mbëhnëdëni soñe cëdini janáma hna.

30 Soñe lëmën ÿa ñoñ koda liwu ami dënk; gante nkabëko Rëm ka fo kitiñëdëhëfu, do kiti mën ÿa catëk, kabi yëkélehnëdfa liwu ile ÿadëfu ami dënk, bare liwu ile ñad Rëm mën le fayiko ÿa.»

Wasede soñe Yesu

31 Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ami fo rëkakënd hnësandu soñe lëmën ÿa, wanës mën ña kwëhnaakëndina nafa.

32 Bare kwëhnaabuha sedë haŵary ale hnësëndëho, Rëm mën ÿa ye, do paryi pëyadëmu wanës wadëwu ña toña ye.

33 «Payërunëhëhni vahnë njini pëcëtajëni vëhni San hna do nësëhnëkëhniwo ile ye toña ÿa.

34 Toña ye, ami, balëlohna g'ahnë nkenëhno sedë, bare nësëdëfu watac soñe wuhnë, afehëtahniwu.

35 Ha, San paryi had lampu fëdfik nkeho pëtënah; do wuhnë, wëwati toyë fo wãwërunëho natu hnë humpen hudëwu hna.

36 «Do ami, kwëhnaabuha sedë le lëbëka nafa San: umë ye liwu ile ntehnëko Rëm mën liwu hafo pad ÿa ye. Ha, ile lidëfu ÿi rufahnëd wapacëk Rëm ÿa fayiko.

³⁷ Do kat, Rëm mën le fayiko yi dënk, nkenëhnëko sefe. Bare kobëri gwëryëluhna kopa lëwu ya, ma ahnuwu yëka lëwu ya.

³⁸ Kwëtahnlunahna ale payik ya; umë rufahnëd wanës wadëwu na gena hnë wuhnë.

³⁹ Karañëdun gë hakili Vikerëh va, kabi ntiyahnëku nuñadun hnam uwám ule wok puđina. Hara, vitac ye vinte hnësëd soñe mën va!

⁴⁰ Bare wëli: ñadiluhna ayiju ýal mën hna. Awa nuñadiluhna uwám ule wok puđina wa.

⁴¹ «Yëkélehnëla cëkwaryëniho vahnë.

⁴² Ha, njëtëmu: kwëhnaluhna iña Wënu na.

⁴³ G'uwac Rëm mën wa njjëbu, do kacadilunohna. Bare ge ahañary yijëk g'uwac lëwu wa dënk, kacadunëha!

⁴⁴ Ñadun asëkwaryëlëndu, do yëkélehnëdilu hna icëkwary inte watik hnë Wën hudampo hna. Awa, hak lë kodun ahwëtahnu?

⁴⁵ «Antë ntiyahnu ami fëyahnëd ile wënerun haryënkwa Rëm mën hna; Moyis hwëtahnerun bare umë fëyahnëd.

⁴⁶ Ge paryi kwëtahnakëndunëhawo, kwëtahnakëndunëho ami fëna, kabi soñe lëmën ya nësëk hnë kayëte ntëwu hna.

⁴⁷ Ge kwëtahnluhna ile kerëk ya, awa hak kodun ahwëtahnu wanës mën na?»

6

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd (5,000)

¹ Ga ndëcëk watac, Yesu më ndanëk gë cape ñëntaw lant Galile ka, (lant rac wacëde fëna Tiberiyad).

² Kore yabah rëfëlendëhawo, kabi nuniho wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntidëho njërënahñëndëhni vëres na.

³ Soñe rac njihahnëniho Yesu gë vërefal vëlëwu va kayëni hn'ikuñ ntañani hnam.

⁴ Pak ya, ambënt wasëwif na, tëhajëko.

⁵ Yesu njëkalehnëko caharañ lëwu do nuhni kore yabah ga njjëdëni ýalu hna. Awa më tëyëka Filip: «Ne kodën ntañjin vamburu vajabah soñe ndavahninëhni vëyi vahnë fop?»

⁶ Tëyëkawo koyëna soñe njëkëhnahna Filip, bare, toña ya, tëko njët ile ntid ya.

⁷ Filip më ntëkwaka: «Wëla gë koryi yabah dëcët, gedilëfuhna gwër ntañahnin vamburu vante kod ale-wole nuña fantëpëtél fatoy.»

8 Arëfal ahaw̃ary, Andëre, aheryu Simo Piyer, më ntehnëka:

9 «Fatah facan yehëhna ani fante hwëhna vamburu mbëd g'uwis wuhi. Bare yega nëfadëhëhni kore yabah gë iŷi ki?»

10 Awa Yesu më ntehnëk: «Dehnëryinëhni vahnë vi fop ntañani.» Dël iña njabëko hnam do kore ŷa ntañalehneni nkal hna. Vësan vële yeho hnam va nkëhnëko tükëni wawuli mbëd (5,000).

11 Awa Yesu më nufëk vamburu va, camehna Wënu ña, tac cahëlehnëhni vële lañako nkal va. Njëdakëhniwo fëna wuwis wã, gante ñadëni ka.

12 Ga tokëni hafo pihneni, Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Barëpëryin vankubel vante wok va, soñe antë përéka ñoñ.»

13 Më mbarëpëni pëb vëkankel pëhw gë vaki vankubel vamburu mbëd vante rokiko va.

14 Ante nuniho vëyi vahnë dahëse fëmpëhnahnah rac ile ntiko Yesu ŷi, më ntehnëni: «Paryi nke, aŷi asan ye kila ile rëfëkawo njij ðuniŷa ŷa!»

15 Bare Yesu njëtako njijëdëni nufëniha forosima soñe ntiniha ahnaŵ, awa më mbok pitak kat umë fo nji g'ikuñ.

Yesu yañ wënka hna njasëd

16 Ante nëkak ña, vëréfal Yesu va më cëpëtani gë lant.

17 Kayëni hnë kulu pëgwëlehnëni ndanëtandëni gë cape Kaperënaŷum. Tëko mëd do Yesu tëkalëhniwohna ten.

18 Sël sankaf pëgwëlehn cëlënd, do lant ŷa ñënkadëho ðus.

19 Vëréfal va tëko njini ile rëkëk soñe wakilo mbëd ma mbëd gë ryaw̃ (5 ma 6) uyas ante nunihawo Yesu ga njasëd yañ wënka hna tëhatënd kulu lëw̃ hni ŷa. Ntakëlehnëhni,

20 bare Yesu më ntehnëkëhni: «Ami, Yesu ye, antë ntaku!»

21 Awa, ñadëniho kayëndëniha kulu hna, bare, hnë wati rac dënk, ñakëlehnëni nkal iña gë cape nte njidëniho ka.

Kore ŷa njëkëlehnëdëniha Yesu

22 Ga pacëk, kore le woko gë cape ñëntaŵ lant ña njëtëniho kulu ryampo fo yeho hnam do Yesu tëfëlëntilohna gë vëréfal vëlëwu va, bare vërac vëhni fo yiko.

23 Tac wakulu wakaw̃ary w̃atiko hn'inaw̃ Tiberiyad hna, tükini ðarël hn'ile camehnëkawo Ahwëhn a Wënu ña soñe rokëtok ile ndavahniniehëniwo kore ŷa.

24 Ante njëtëniho vahnë va Yesu gë vëréfal vëlëwu va vëwolohna hnam ña, kayëlehnëni hnë wakulu watac njini Kaperënaŷum, njëkëlehniniha Yesu.

Roka ile fihnëndanëd do yod hafo uwám usër

²⁵ Vahnë va, ga tëkatëniha Yesu gë cape ñëntaŵ lant ka, më tëyëniha: «Aharan, guve njijëru ani?»

²⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ŷa fëyadëmu: ge njëkëlehnëdunëho, gena kabi nkwëryërun ile pëhnëtanëd wëdahëse wapëmpëhnahnah wadëmën ŋi, bare kabi tokërun mburu do pihnerun, soje umë yëkëlehnahnëdunëho.

²⁷ Antë aryokuŋëdu soje rokëtok ile fërëkad, bare soje rokëtok ile viyëd, fihnëndanëd do yod hafo uwám usër hna. Rac, ami, Ajë Ahn'a njëdadëmu, kabi ami yenëhnëka Wënu ŋa Rëm ŷa.»

²⁸ Amboko tëyëniha: «Awa ye rëfëkëfu lifu ryokuŋahnëfu wadoku wante ñad Wënu ŋa?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Doku ile ñad Wën aliwu ŷa, umë ye: ahwëtahnuma ale payik ŷa.»

³⁰ Më tëyëniha: «Iyëhne dahëse fëmpëhnahnah hoŋu arufëfu soje ahwëtahnahni? Iyëhne doku lidu tasefu?

³¹ Wati nte ndëcëtaďëniho vacërakëlo fu va wula hna, tokëniho man ŷa, gante nësëd Vikerëh ki: njëdadëhëhniwo tokëni roka ile wätiko g'ambin ŷa.»^{*}

³² Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ŷa fëyadëmu: gena Moyis yëdadëhuno roka vë g'ambin ŷa; Rëm mën ŷa yëdadëhu ile ye roka vë g'ambin paryi ŷa.

³³ Paryi nke, roka ile wätik Wën ŷa, ale sëlid g'ambin a ye do pihnëndanëd do njod hafo ambin hna.»

³⁴ Awa më ntehnëniha: «Aharan, yëďaryindëfu kwëläkwël roka rac.»

³⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Ami ye roka ile fihnëndanëd do yod hafo ambin hna. Ale yijëk ŷal mën a inte yodilahna, ale hwëtahnekë ŷa wënka yodilahna muk.

³⁶ Bare tëkëmu fëyawu, wëla gante nurunëho ami gë wëdahëse wapëmpëhnahnah wante libu ki, kwëtahnedilunohna.

³⁷ Fop vële njëdadëhoŵëhni Rëm va njijëďëni ŷal mën hna, do dadëŵahna muk ale yijëď ŷal mën a.

³⁸ Yëtëryin ge cëlibu g'ambin, gena liwu ile hnëŋëko, bare ryokuŋu ile ñad ale fayiko ŷa ye.

³⁹ Wëlin ile ñad ale fayiko ŷa: heryëwëhni fop vële njëdakowëhni va do wëla aryampo antë cëv, do vëhnëndanëŵëhni fac rëkwa hna.

⁴⁰ Ha, umë ye iña Rëm mën ŋa: fop vële yavëtëďëho ami, Aju ŷa, do kwëtahneniho va, nuŷani uwám ule wok pudina, do ami, mbëhnëndanëďëfuhëhni hnë fac rëkwa hna.»

^{*} 6:31 6.31: Icahn 16.4; Wahnëŵ 78.24

41 Awa wasëwif wã ñakëñakëdëniho soje Yesu ýa, kabi ntehnëko: «Ami ye roka ile sëlik g'ambin ýa*.»

42 Ntehnëdëniho: «Gena bi Yesu aju Yosef ye? Njëtëbunëhëhni d'us rëmu gë hnëmu! Hak lë kod ntehn g'ambin cëlik?»

43 Yesu më ntëkwakëhni: «Tavëryin ñakëñak aki.

44 Ahnë kodina njij hnë ýal mën ge Rëm ale fayiko ýa yiryejelahna, do ale-wo-le yijëk ýalë mën a, mbëhnëndanëdëfuhua fac rëkwa hna.

45 Vikerëh wakila hna kodun aharañu ýin: “Wënu ña karañëdëhëhni vëhni fop.”* Ahnë ale-wo-le hnëpaka Rëm ýa do maŵa karañ dëwu ña njijëd ýal mën hna.

46 Wëla ahnë aryampo nulahna Rëm ýa ge gena ale watik Wën hna, umë nuka.

47 Toña ýa fëyadëmu: ale hwëtahnëk a nuýad uwám ule wok puđina.

48 «Roka ile fihnenëd do yod hafo uwám usër hna yebu.

49 Vacërakëlo hun va tokëniho man ýa wula hna bare rac memaýehnlëhni hna cëmëni.

50 Bare wëli roka ile sëlik g'ambin ýa, ge ahnë tokëk cëmëdina.

51 Ami ye roka ile yënëd, ile sëlik g'ambin ýa: ge ahnë tokëk roka rac, cëmëdina muk. Roka ile yëdahnëdëfu soje vahne va pihnëni do njohni hafo uwám usër hna, mbahn mën inja dënk ye.»

52 Soje wanës watac, wasëwif wã nkwajëlëdëniho d'us, ntehnëndëni: «Aýi asan, hak kod njëdafu mbahn dëwu ña tokin?»

53 Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ýa fëyadëmu: ge tokëluhna imbahn Ajë Ahn'a do ge celuhna sat lëwu ýa, pihnëdilu hna do yodilu hna hafo uwám usër hna.

54 Ale rokëk mbahn mën inja do sek sat mën ýa pihnëd do ami, mbëhnëndanëdëfuhua fac rëkwa hna.

55 Ha, mbahn mën inja pihnëndanëd paryi do sat mën ýa mërëndanëd paryi.

56 Ale rokëk mbahn mën do sek sat mën ýa hnë ami nkod, do ami, hnë umë nkodëfu.

57 Rëm le fayiko ýa, umë ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ýa. Njëdadëho sël rac, vële ryavik g'imbahn mën va, vëhni fëna, koyëna nuýadëni sël ntaŵary paryi ña.

58 Awa ami ye roka ile sëlik g'ambin ýa. Gena ndampo gë ile tokëni vacërakëlo hun ýi; vëhni, cëmëni; bare ale rokëd iýi roka ýa nuýad uwám ule wok puđina.»

* **6:41 6.41** Roka le sëlik g'ambin ýa: Ile wëntëndëlehnik g'ile wacik Man ýa ye. (Icahn 16) * **6:45 6.45:** Esayi 54.13

⁵⁹ Koyëna nësëko Yesu ante karanjëdëhëhniwo vahnë hnë calija mbë Kaperënaÿum ña.

Wanës wante yëdahnëd uwám ule wok puđina

⁶⁰ Ante nkwëryënihawo Yesu ña, vëyabah vëréfal vëlëwu hna më ntehnëni: «Wañi wanës ntakëk nëpayi! Mo hođ maŵ?»

⁶¹ Yesu njëtëko vëréfal vëlëwu va mëhnadëniho soje wanës watac. Soje umë ntehnahnëkëhniwo: «Wañi wanës ntavëku bi?»

⁶² Ye lë hnahađun awa ge nurunëha Ajë Ahn'a ga kayëd hn'ile nkeho kobëri hna?

⁶³ Iyir Wënu ña ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ŵa; ahn'a umë fo ñoñ mëkëđina nti tënkahn uwám usër hna. Wanës wante hnësëhnëmu ñi Iyir hna matik do yëdahnëd sël ntaŵary rac.

⁶⁴ Bare vëryampo hnë ŵuhnë vëhwëtahnëna.» Paryi nke, Yesu njëtëkëhniwo kobëri wapëgwa hna vële wok vëhwëtahnëna va do njëtëkawo fëna ale rokadëha ŷa.

⁶⁵ Më nkwënëk: «Wëlin soje umë lehnandëmu ahnë kodina njij ŷal mën hna ge Rëm ŷa yëđalowahna.»

⁶⁶ Soje rac, vëréfal vëlëwu vëyabah pitaniho do wawolohna tëfëndëniha.

⁶⁷ Awa Yesu më cahëtak gë cape Pëhw gë Vëhi va, do tëyëhni: «Ŵuhnë lë, ñadiluhna bi ayintiwu gë vëyi?»

⁶⁸ Simo Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, vëhni mo njidëfun? Kwëhnaru wanës wante yëdahnëd uwám ule wok puđina.

⁶⁹ Fuhnë, hnë wëjë kwëtëbun kwëtahnëfu ña fop do njëtëbun Asëvah a yeru, ale payik Wënu ña.»

⁷⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Gena bi ami rëhnaku, ŵuhnë Pëhw gë Vëhi vi fop? Bare aryampo hnë ŵuhnë, aryokun Sintani ye!»

⁷¹ Wanës watac, soje Yuda nësëđëho, aju Simo Isëkariyot, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna, ale rokadëha ŷa.

7

Yesu, vëheryu vëhwëtahnëlahna

¹ Ante ndëcëk watac ña, Yesu njasëlendëho karanjëndëhni vahnë va Galile hna; ñadilohna njasëlehnënd Yude hna, kabi vësankaf wasëwif va njëkëlendëniho ndaŵëhnëniha.

² Hara ambënt wasëwif ante ŵacik Wasank ña tëhajëko.*

* 7:2 7.2: Soje Walevi 23.34-36; Divëta Sariya 16.13

³ Awa vèheryu më ñankëdëniha nji: «Soŋe ye yidila Yude? Koyëna hnam fëna vërëfal hu va nuhahnëni wafoku wapërën wante lidu ŋa.

⁴ Ge ahnë ñaɗ njëti, coŋadina ntitënd doku lëŋwu ŋa. Kabi ntidu viyë vihnayah gë vëyi ki, diry nuni vahnë va fop.»

⁵ Vèheryu nësëdëniho koyëna kabi vëhni fëna vëhwëtahnëlawohna.

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Wati mën ŋa təkëna ten. Bare wuhnë, wati-wo-wati njivëk.

⁷ Duniya yi kwëhnana toña ñeŋwu; bare ami, ñeŋwëko kabi pëyahnedëfu ile ntid ŋa mek.

⁸ Yiryin, wuhnë, g'ambënt; ami, yida ten kabi wati mën ŋa təkina.»

⁹ Ante ntehnëkëhniwo koyëna ŋa, umë, Galile hna nkoko ten.

¹⁰ Bare ante njiniho vèheryu g'ambënt ŋa, njiko umë fëna, bare tufëhnalohna hnë ahnë.

¹¹ Hnë wati ambënt hna, vësankaf wasëwif va njëkëlehnëdënihawo do tëyëdëniho: «Awa, ne nkeha asan arac?»

¹² Kore hna vëryampo nkwajëlëdëniho d'us soŋe lëŋwu ŋa. Vëryampo ntehnëdëniho: «Ale lid fërën ye.»

Vëyëntaŋ va ntehnëdëniho: «Hali, vahnë va tokaɗ.»

¹³ Bare, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va, ahnë dëkëd'filohna nës hafo nkwëryi soŋe lëŋwu ŋa.

¹⁴ Yesu tënkëko Cery Wën Cankaf hna fagant wafac ambënt hna do karanjëdëhëhniwo vahnë va.

¹⁵ Wasëwif wã pëmpëhnahnëkëhniwo do tëyadëniho: «Hak njëtahnëk aki Vikerëh vi, do kobëri karanjëna?»

¹⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Fop ile haranjëdëfuhëhni vahnë yi gena karanj mën; hnë ale fayiko hna matik fop.

¹⁷ Ale hahnëndak nti ile ñaɗ Wënu ŋa njëtëd ge ile haranjëdëfuhëhni vahnë ŋa Wën hna matid, ma ge hakili mën hna dënk matid.

¹⁸ Ale hnësëd soŋe wac lëŋwu ŋa, naŋëna nkaf ntëŋwu njëkëlehnëd. Bare ge ahnë njëkëlehnëd naŋën uwac ale fayika ŋa, ahnë asatah ye, do wamër gena hnë umë.

¹⁹ Moyis njëdaku sariya ŋa, bare wëla aryampo hnë wuhnë didina ile ntehnëk ŋa! Soŋe ye yëkëlehnëdun aryaŋuno?»

²⁰ Kore ŋa më ntëkwaniha: «Yine hwëhnaru! Mo yëkëlehnëd ndaŋi?»

²¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Iñë ryampo fo libu do wëli wuhnë fop pëmpëhnahnëku!

²² Moyis ntehnëku ahácënduni vutah vucan va (paryi nke, gena umë fëgwëko, bare warëm fu vëryënkwëryënkwa va fëgwëhnahnëko) do kácëdfunëha ahnë wëla hnë fac ntawëla.

²³ Awa, ge kácik fatah facan hnë fac ntawëla hna, menëdina sariya Moyis ýa, soŋe ye ntavëku g'ami kabi ahnë yërënebu fop hnë fac ntawëla?

²⁴ Tavëryin kitiŋ ile worun yëtëluhna. Kitiŋeryindën gante nke toña ka.»

Yesu bi ye Arëhnayik a

²⁵ Awa, vëryampo vëvë Yerusalem va nësëdëniho soŋe Yesu ýa: «Gena bi aýi yëkélehnakënde ndawëhni?

²⁶ Yëkëryina: tase vahnë fop nësëd do ñoñ dehnëdena! Mpëd, paryi njavëtëniha vësankaf fu vi umë ye Arëhnayik a.

²⁷ Bare Arëhnayik a, ge njijëd, ahnë yëtëdina bi ne nkejëk; do aýi asan, njëtëbun hn'ile nkejëk hna.»

²⁸ Awa Yesu, ante karajëdëhëhniwo vahnë va hnë selele Cery Wën Cankaf hna, më ndekak: «Paryi bi njëtërunëho do njëtërun bi ne matibu? Gena ami fëhnak yiju. Ale satëk fayiko bare yëtëluhna.

²⁹ Ami, njëtëbuha, kabi ýalu hna matibu, do umë fayiko.»

³⁰ Awa, soŋe wanës watac, vëyabah ñadëniho pëlanaha, bare ahnë pëlalawohna, kabi wati lëwu ýa təkëlohna ten.

³¹ Bare vahnë vëyabah bulunda hna kwëtahnënihawo. Ntehnëdëniho: «Ge Arëhnayik a təkik, ntid bi wëdahëse wafëmpëhnahnah ntëbi wante tək ntik aýi asan ñi?»

Vëyëka fayëde pëljëniha Yesu

³² Wafarise wã nkwëryëniho ile ñakëñakëdëniho kore soŋe Yesu ýa. Awa vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã më payënihëhni vëyëka Cery Wën Cankaf va njini pëljëniha.

³³ Yesu më ntehnëk: «Nkolahnëdën ten toye. Tac mbokadëfu hn'ale fayiko hna.

³⁴ Wati rac rëkëdun ayëkélehnënduno bare nudilunohna; kabi kodiluhna ayiwu wühnë hn'ile nkedëfu ami hna.»

³⁵ Wasëwif wale hnëpadëhawo va më tëyëlëdëni: «Ne ga ñad nji hn'ile nkoden nuyilënahna hna? Wasëwif wale sampëk hnë vële wok vëyena wasëwif hna bi ñad nji? Mpëd ñad nji karajëhni vële wok vëyena wasëwif va fëna?

³⁶ Ye ga pëhnëtanëd wanj wanës: “Njëkélehnëdunëho do nudilunohna, kabi kodiluhna ayiwu wühnë hn'ile nkedëfu ami hna”?»

Wënka wante yëdahnëd sël ntawëry, uwám paryi ña

37 Fac le ŷak hwëhna nafa ambënt hna yeho fac rëkwa ŷa. Fac rac, Yesu më kahnëk haryënkw kore ŷa, do ndeka: «Ge ahnë njoka wënkä, njij ŷal mën hna do ciya.

38 Ge ahnë kwëtahnëko, ahnë arac nked gante nësëk Vikerëh ka: “Wënkä wayabah wante njëdahnëd sël ntaŵary, uwám paryi ŷa njalid hnë umë.”»

39 (Yesu soŷe Iyir nte nuŷadëni vële hwëtahnëka va nësëdëho. Wati rac, Yir iŷa yëdahnlohna ten, kabi Yesu matëndilohna ten hafo tøk laña hnëfak lëwü hna.)

Nahan kore ŷa nëmpëlëko soŷe Yesu

40 Kore hna, vëyabah hnë vële wëryëko wanës watac va ntehnëdëniho: «Paryi nke, aŷi asan ye kila le hnapëdëho ŷa!»

41 Vëryampo ntehnëdëniho: «Arëhnayik a ye!»

Bare, vëryampo më ntëkwani: «Arëhnayik a kod bi mati Galile?»

42 Gena bi Vikerëh va ntehnëk Arëhnayik a avë hnënk Ahnaŵ David yed do Betëlem nagëde, ankol David hna dënk?»

43 Koyëna bulunda ŷa nahan dëw hni ŷa nëmpëlëko g'ahaŵary soŷe Yesu ŷa.

44 Vëryampo hnë vëhni ñadëniho pëlayi, bare ahnë dëkëlohna pëlahna.

Vësankaf wasëwif va vëhwëtanhëlahna Yesu

45 Vëyëka Cery Wën Cankaf va mbokalehnini g'ante nkeni vësankaf vësëna wasadëha gë wafarise ka. Vërac më tëyënihëhni: «Soŷe ye worun yojëlunahna Yesu?»

46 Më ntëkwani: «Kobëri ahnë nësëna g'umë ki!»

47 Wafarise ŵa më ntëkwani: «Ye! Maŵërun ŵuhnë fëna arokayiwu?»

48 Kobëri bi nurunëha asankaf aryampo ma farise aryampo ale hwëtahnëka?

49 Hali! Vahnë vële wok vëyëtëna sariya Moyis va fo hwëtahnëka. Vëhni, vëryëwanina!»

50 Nikodem yeho farise aryampo ale yentiko hnam ŷa. Biŷëna dus umë yiko vëhni Yesu hna. Umë ntehnëkëhni vëyëntaŵ va:

51 «Awa, sariya fu ŷa maŵëryak bi tame kitiŷi ahnë ndaŵi hara gwëryina ten do hara yëtina uŵeh ule ntik ŵa?»

52 Më ntëkwaniha: «Avë Galile bi yeru, wëjë fëna? Yëkëry Vikerëh va do nuđu wëla kila ryampo matidëna muk Galile.»

53 [Tac, pitëlëlehnëni ale-wo-le mënc gë ŷalu.

8

Yesu g'asəval ale nanjētēlehnini g'asan

¹ Yesu njiko hn'ikuŋ inte wacik Oliviye.

² Ga pacək, wakəwak fo, mbokako selele Cery Wēn Cankaf hna do vahnē va fop tēhanihawo; awa mē ntañak do karanjēdēhēniwo.

³ Taŋ, vēharaŋ sariya va gē wafarise wā təkaryēlehniniha asəval ale nanjētēlehniniho g'asan. Kwētēniha haryēnk wahnē fop.

⁴ Mē ntehnēniha Yesu: «Aharan, aŋi asəval g'asan nanjētēlehnini hnē wati nte ndakakēndēni ŋa dēnk.

⁵ Hara, sariya hna, Moyis mē lehnəkēfu ntutini gē wēraka hafo cēmēni iŋi sifa vēsəval. Wējē lē, ye ye kiti hu ŋa hnē waji?»

⁶ (Hn'iŋi tēy, urēnd tēndēhnēdēnihawo, nuŋahnēni ile ntehnēdēni menək.)

Yesu dēkwalohna, tēnk wēko do pēgw kerēnd g'irufa ŋa nkal hna.

⁷ Kabi nkoniho tēyēndēniha, awa Yesu mē matēndak do ntehnēni: «Ale wok kobēri menēna hnē wūhnē ŋa ndēnk w ntuta.»

⁸ Tac mē mbok tēnk wēk do mbok kerēnd kat nkal hna.

⁹ Ga nkwēryēni wanēs watac, njilehnēni aryampo aryampo, vicēr va ryēnk wēko ten. Tavēlehnēniha Yesu g'asəval a fo hnam.

¹⁰ Awa Yesu mē matēndak do ntehna: «Awa ne nkehēni vēle yojakēhi va? Ahnē gena bi ale hitiŋēki hafo cēm hna?»

¹¹ Asəval a mē ntēkwak: «Aharan, ahnē gena ale hitiŋēko.»

Awa Yesu mē ntehnēka: «Ami fēna kitiŋēdēfilihna. Yiry, do ant'avoka wēn.»]

Yesu, humpen d'uniŋa ha

¹² Yesu mboko nēs kat kore hna: «Ami ye humpen d'uniŋa ha. Ale rēfēdēho ŋa yasēdina hn'umēhwēry: nuŋad humpen hunte ryēnēd uwām usēr hna.»

¹³ Soŋe rac wafarise wā mē ntehnēniha: «Wējē dēnk hnēsad; wanēs hu ŋa kwēhnana nafa.»

¹⁴ Yesu mē ntēkwakēhni: «Ha, ami dēnk hnēsad: bare wanēs mēn ŋa kwēhnak nafa, kabi ami njētēbu hn'ile matibu hna do hn'ile njidēfu hna, bare wūhnē yētēluhna hn'ile matibu hna gē hn'ile njidēfu hna.

¹⁵ Wūhnē, ile huudun fo hitiŋēdun; ami, kitiŋēda ahnē.

¹⁶ Bare, ge kitiŋēdēhēfu, kiti mēn ŋa catēd, kabi gena ami fo hitiŋēd, Rēm ale fayiko ŋa g'ami nkebun.

17 Kerina bi sariya hun hna, ge wasefe wahi nēsēni wanēs watac fo, wanēs watac toña ye?

18 Awa ami, ami dēnk ye sefe mēn ŷa, do Rēm ale fayiko ŷa fēna nkenēhnēko sefe.»

19 Awa mē tēyēniha: «Ne nkeha rēmuh ŷa?»

Yesu mē ntēkwak: «Paryi yētēlunohna do paryi yētēlunahna Rēm mēn ŷa fēna. Ge njētākēndunēho, njētākēndunēha Rēm mēn ŷa fēna.»

20 Yesu, ante karanjēdēhēniwo hnē selele Cery Wēn Cankaf hna nēsēko koyēna dārēl hn'ile kwētēdeho wayēd hna. Ahnē yēkēhnahnēlohna pēlahna, kabi wati lēwu ŷa tēkēlohna ten.

Kodiluhna ayiwu hn'ile njidēfu hna

21 Yesu mē mbok ntehnēkēhni kat: «Njidēfu do njēkēlehnēdunēho, bare gē wameh hun ŋa cēmēdun. Kodiluhna ayiwu hn'ile njidēfu hna.»

22 Wasēwif ŵa mē ntehnēlēni: «Ndēwa bi ñad, kabi ntehnēd: “Kodiluhna ayiwu hn'ile njidēfu hna”?»

23 Yesu mē ntehnēkēhni: «Ŵuhnē vēvē gēd yerun, bare ami avē g'ambin yebu. Iŷi duniŷa hwēhnēku, bare ami kwēhnēlohna iŷi duniŷa.

24 Soŋe umē lehnahnēmu: “Gē wameh hun ŋa cēmēdun.” Ha, ge kwētahnēluhna “Ami ye^{*☆} gē wameh hun ŋa cēmēdun.»

25 Awa mē tēyēniha: «Mo yeru?»

Yesu mē ntēkwakēhni: «Kwēlēkwēl pēyadēmuno kobēri wapēgwa hna.

26 Soŋe hun ŷa, njabēk vile hokēndēbu hnēsū hitiŋahnu. Ale fayiko ŷa ahwēhn toña ye, do ile fēyadēmu hnē duniŷa ŷi ŷalu hna ñēŋajēbu.»

27 Vēwēryēdīlohna Yesu soŋe Rēm ŷa nēsēndēhēniwo.

28 Awa mē mbok ntehnēkēhni: «Ge njelērunēha Ajē Ahn'a, njavētēdun “Ale ye ŷa yebu”, njavētēdun ñoñ dida g'ufēr mēn: ile karanjēko Rēm ŷa fo hnēsēdēfu.

29 Ha, ale fayiko ŷa g'ami nkebun; tavēlohna ami fo, kabi ile ñad ŷa lidēfu kwēlēkwēl.»

30 Wati nte nēsēdēho Yesu aki ŋa vēyabah kwētahnēnihawo.

Abēraham gē Yesu

31 Awa Yesu mē ntehnēkēhni wasēwif wale lehnēko kwētahnēniha va: «Ge maŵēhnēdun fac-wo-fac wanēs mēn ŋa koyēna tufahnēdun vērēfal mēn paryi yerun.

* **8:24 8.24** *Ami ye:* Gē Wa-ebēre ŋa Yawe ŵac Wēn ye le fēhnētanēk «ami ye». (Icahn 3.14) ☆ **8:24 8.24:** Icahn 3.14-15

32 Koyëna njëtakëndun toña ÿa do toña ÿa ntikëndëhu vahnë vële ye afaya.»

33 Më ntëkwaniha: «Fuhnë, Abëraham hwëhnëkëfu, kobëri gelëfuhna muk vëramp ahnë. Hak kodu alehn: “Nkekëndun afaya”?»

34 Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: Ale-wo-ale lid wameh a, aramp wameh ye.

35 Hara aramp gedina kwëlëkwël avë tere, bare aju ahwëhn tere ÿa avë tere kwëlëkwël ye.

36 Ge Aju Wën ÿa lik ayewu afaya, awa paryi nke afaya yedun.

37 Njëtëbu hnënk yerun gë Abëraham. Bare soje ile yëkëlehnëdun aryawuno ÿi, umë rufahnëd ñwëÿërun wanës mën ña.

38 Ami, ile hnuvu vëhni Rëm mën ÿa hnësëdëfu. Do wuhnë, ile wëryërun rëm hun hna lidun.»

39 Më ntëkwaniha: «Fuhnë, rëm fu ÿa, Abëraham ye.»

Yesu ntehnëkëhniwo: «Ge paryi vutah Abëraham yekëndun, ile ntidëho ÿa rëkakëndun alindu.

40 Bare mama pëyahnëmu toña ile ÿëñajëbu Wën ÿa, njëkëlehnëdun aryawuno. Abëraham ñoñ dina ile wëntëlëk gë iÿin ki!

41 Wuhnë, ile ntid rëmun ÿa dënk lidun.»

Më ntëkwaniha: «Gelëfuhna vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni. Rëm ryampo fo hwëhnabun: Wënu ña ye!»

42 Yesu më ntehnëkëhni: «Ge paryi Wënu ña yekënd Rëm hun ÿa, rëkakëndun aÿanduno, kabi Wën hna matibu do soje lëwu ÿa yijëbu hnë fagant hun hna. Yijëla soje lëmën dënk, umë fayiko.

43 Soje ye ye gwëryëdïluhna ile lehnëdëmu ÿa? Umë ye kabi mëkëdïluhna ahnëpawu wanës mën ña.

44 Rëmun ÿa, Sintani ye, do ile ñad ÿa lidun. Kobëri wapëgwa hna aryaw vahnë ye: kahnëdina muk hnë toña, kabi toña gena hnë umë. Ge mërëd, g'anësa ntëwu ña rëkëd nësënd, kabi awër ye, paryi nke umë ye rëm wamër ÿa.

45 Bare ami, toña ÿa hnësëdëfu. Soje umë ye kwëtahnëdïluhna.

46 Mo hnë wuhnë hod tufahn menëbu inë ryampo? Ge nësëdëfu toña ÿa, soje ye kwëtahnëdïluhna?

47 Ge Wënu ña hwëhnëku nëpadun wanës wadëwu ña. Ge nëpadïluhna, kabi kwëhnëluhna ye.»

48 Wasëwif wã më tëyëniha Yesu: «Kwëhnalëfuhna bi toña lehnëfu avë Samari yeru do gë yine nkerun?»

49 Yesu më ntëkwak: «Gelëfuhna gë yine. Rëm mën ÿa lënënëdëfu, bare wuhnë, ñwëÿërun dënënëdïluhna.

⁵⁰ Ami, yëkëlehnëla icëmb soŋe lëmën dënk. Ahawãry yëkëlehnëdëho do umë hitiŋëd gante caŋëk ka.

⁵¹ Toña ÿa fëyadëmu: ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.»

⁵² Wasëwif wã më ntehnëniha: «Tame, pacëkëfu gë yine nkerun. Abëraham cëmëk, wakila ña fëna, do wëjë, alehn: “Ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.”

⁵³ Wëjë bi lëbëka Rëm ÿa, Abëraham, nte sëmëk? Do cëmëni fop wakila ña fëna! Mo liyahnëki yeru?»

⁵⁴ Yesu më ntëkwak: «Ge ami dënk rëkakënd sëmbandu, icëmb mën iña kwëhna këndina nafa. Ale sëmbedëho ÿa, Rëm mën ÿa ye, umë dënk lehnëdun ye Wën hun ña.

⁵⁵ Yëtëlnahna, bare ami njëtëbuha. Ge ntehnakëndëbu yëtëlëwähna, awër yekëndëbu, had wühne. Bare njëtëbuha do ntënëdëfu wanës wadëwu ña.

⁵⁶ Abëraham, Rëm sankaf hun ÿa, natëkawo dus kabi njëtëko tëkidëfu. Nuko fac lëmën ÿa do natëkawo.»

⁵⁷ Awa wasëwif wã më mbokëni ntehnëniha: «Kwëhna li hna ten wabëhn wafëhw imbëd (50) do alehn nuruha Abëraham!»

⁵⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: ani gë nagahnënde Abëraham ÿa, “Ami Ye†.”»

⁵⁹ Ga nkwëryëni watac, mbankëpëdëniho wëraka ntutahnëniha, bare Yesu më coŋak do cahnëlehn selele Cery Wën Cankaf hna.

9

Yesu g'asan ale hnagiko mëp

¹ Awa, hn'ankaw hna, Yesu nukawo asan ale hnagiko mëp.

² Vërefal vëlëwu va më tëyëniha aki: «Aharan, soŋe ye nagik aÿi asan mëp? Soŋe wameh wadëwu ña dënk bi ye ma wameh vële hnagëka ña ye?»

³ Yesu më ntëkwak: «Gena soŋe wameh wadëwu ña, gena fëna wëba vële hnagëka ña; mëpëk soŋe vahnë va fop nuhahnëni ile mëkëd nti Wënu ña.

⁴ Tëfëkëfu ntiyin wadoku ale fayiko ÿa ante nkok mëdëna ten ñi. Mëd uña tëhajëk, hn'ile nkoŋ kolëna ahnë mbok ndokun.

⁵ Wati nte yedëfu duniÿa ÿi fop, humpen duniÿa ha yebu.»

⁶ Ga nësëk watac, Yesu më tëpëk nkal hna do nëgw nkal iña gë wato wadëwu ña, do mbërya inkal tac mëp uña vinkër hna.

† **8:58 8.58** *Ami Ye*: Gë Wa-ebëre ña Yawe wãc Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14)

⁷ Tac ntehna: «Yiryeyi awëñaj pisin le wăcêde Silowe ŷa.» Uwi wăc «Ale Fayik» pëhnëtanëf. Umëp uña njilehn nkweñaj, do mëpëtako mbokajatënd!

⁸ Vësaryëntawu gë vële hnuďëhawo kwëlëkwël ga muntad va më ntehnëni: «Gena bi aŷi asan lañadëho kwëlëkwël muntand?»

⁹ Vëryampo ntehnëďëniho: «Umë dënk ye.»

Vëhaŷary më nkwaŷëni: «Ale mëntëlëni fo ye.»

Bare umë, më ntehnëk: «Paryi, ami dënk ye.»

¹⁰ Awa më tëyik: «Hak ntiru ahnuhahnënd?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Asan ale wăcik Yesu ŷa sëkënakëh toyë nkal inji, mbëryo vinkër li do ntehno: “Yiryeyi Silowe hna awëñaj.” Më yibu, wëñaju do, taŷ hnulehnu wapacëk!»

¹² Më tëyëniha: «Ne nkeha Yesu tac?»

Më ntëkwakëhni: «Yëtëla.»

Asan ale wëpëtik a gë wafarise wă

¹³ Më njonihaha asan ale wëpëko ŷa gë wafarise.

¹⁴ Hara, hnë fac ntaŷëla cëkëneko Yesu nkal iña mëpëtahna vinkër va.

¹⁵ Awa wafarise wă më tëyëniha vëhni fëna, hak kolañëk nund. Më ntehnëkëhni: «Nkal cëkah liyibuho vinkër li, më wëñabu, do tame nuďëfu.»

¹⁶ Wafarise wëryampo më ntehnëni: «Ale lik iŷin ŷa matina Wën hna, kabi dënëneďina ntaŷëla ŷa.»

Bare vëhaŷary më ntëkwani: «Hak koď ahnë aŷen nti iŷi sifa wëdahëse wafëmpëhnahnah?» Wanës wadëŷ hni ŷa nëmpëlëko.

¹⁷ Awa më mbok tëyëniha kat ale wëpëko ŷa: «Wëjë lë, ye hnësëru soŷe lëŷu ŷa kabi vinkër hu va mëpëtëk?»

Më ntëkwakëhni: «Kila ye.»

¹⁸ Bare, wasëwif wă ŷwëyëniho kwëtahnëni paryi aŷi asan mëpëko do tame nuď. Soŷe rac macahnënihëhniwo vële hnagëka va.

¹⁹ Më tëyënihëhni: «Aŷi asan paryi bi ajë hun ye? Umëp bi nagik paryi? Ge toña ye, hak ntik awa nuhahnëď tame?»

²⁰ Vële hnagëka va më ntëkwani: «Njëteďbun ajë fu ŷa ye do mëp nagik.»

²¹ Bare yëtëlëfuhna bi ye liyak nuhahnëď tame do yëtëlëfuhna fëna bi mo wëpëtëka. Tëyëryina: naŷëk, koď ntëkwa umë dënk!»

²² Vële hnagëka asan va nësëniho koyëna kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va: njëtëniho vëhni tëko pëhnani ntanihëhni caliŷa hna fop vële hwëtahnëď Yesu ye Arëhnyak a.

23 Soŋe rac ntëkwahnëniho vële hñagëka mëp va: «Tëyëryina umë dënk, naÿëk, kod ntëkwa!»

24 Awa wafarise wã më mbok macehnëniha kat asan ale wëpëko ÿa do ntehnëniha: «Dënëñeryehna Wënu ña ahñës toña ÿa. Njëtëbun fuhnë asan arac aŵen ye.»

25 Më ntëkwak: «Yëtëla bi aŵen ye ma hali. Bare njëtëbu iñë ryampo: mëpëbuho do tame nudëfu.»

26 Më mbokëni tëyëniha: «Ye ntiki? Hak njërëñëki?»

27 Më ntëkwakëhni: «Nësëhnëmu, bare nëpalunohna. Soŋe ye ÿadun avok awëryuno kat? Ñadun bi mpëd, wuhnë fëna, ayentiwu vërëfal aÿi asan?»

28 Awa pëgwëlehnëni njewëndëniha do ntehnëni: «Wëjë, arëfal aÿi asan yeru! Fuhnë, vërëfal Moyis yebun.

29 Njëtëbun Wënu ña nësëhnëkawo Moyis, bare aÿi asan, yëtëlëfuhna dënk bi ne matik!»

30 Asan a më ntëkwakëhni: «Umë fëmpëhnahnah ye: njërëñëko do yëtëluhna, wuhnë, hn'ile matik hna!

31 Fuhnë fop, njëtëñëk Wënu ña nëpadilëhniha vëŵen va, bare ge ahñë ntënëñëdëha do nti ile ñad ÿa, nëpadëha.

32 Kobëri gwëryina ga nësëde ahñë mëpëtëka ale hñagik mëp.

33 Aÿi asan, ge matekëndina Wën hna, ñoñ kokëndina nti.»

34 Umë ntëkwaniha: «Wameh fo yeru kobëri nte nagiru ña do aÿand aharañëfu!» Ntalehnëniha caliña hna.

Imëp paryi

35 Yesu njëtako ntaniha asan a, më njëkëlehnëka do tëya: «Kwëtahnëruha bi Ajë Ahn'a?»

36 Asan a më ntëkwaka: «Aharañ, pëyarye bi mo ye soŋe holahnu hwëtahnuwã.»

37 Yesu më ntehnëka: «Nuduha gë vinkër hu vi. Umë dënk hnësëndëhi iÿi wati.»

38 Asan a më ntehnëka: «Ahwëhn, kwëtahnëmi.» Ndëkwëhnëlehn haryëñkw Yesu do cëmba.

39 Tac Yesu më ntehnëk: «Soŋe tufahn ale-wo-le ile nke ÿa yijëbu hnë iÿi dñuniÿa. Koyëna vële wok vëhnudina va nuhahnëni do vële hnuđ va nkeni had vumëp.»

40 Wafarise, wale yeho đarël lëwũ wã, nkwëryëniho wanës wadëwu ña do më tëyëniha: «Awa, vumëp bi yebun, fuhnë fëna?»

41 Yesu më ntëkwakëhni: «Ge vumëp yekëndun, dehnakëndena menërun. Bare wëli: ntehnërun nudun. Soŋe rac wameh hun ña hnë wuhnë nkok.»

10

Wape ɲa g'aheryeherya ɣa

1 Yesu mboko ntehn kat: «Toña ɣa fëyaďëmu: ge kwëhnaru kece wape do ge ahnë kayëk cape ndampo tënkëna hnë rënka hna, ahnë arac ale ye do bandi.

2 Ale rënkëk rënka ɣa, umë ye aheryeherya wape ɲa.

3 Ayëka kece ɣa pidëtëhnedëha aheryeherya ɣa rënka ɣa do wape ɲa nëpadëni kopa lëwu ɣa. Macëdëhëhni wape wadëwu ɲa ile-wo-le wac lëwu wã do canëhni.

4 Ge canëkëhni fop wante kwëhnëk ɲa, gë vëhni rëkëd njasëntënde do tëfëlëdëni, kabi njëtëni kopa lëwu ɣa.

5 Muk warëfëlendilahna ale nkoni wayëtëna; nkaryëdëniha ɲawët, kabi wayëtëna kopa lëwu ɣa.»

6 Yesu unj mëntëndëlehn nësëhnëkëhniwo vahnë va fop, bare vëyëtëlohna ile nësëdëho ɣa.

Yesu, aheryeherya afërën a

7 Awa më mbok ntehnëk: «Toña ɣa fëyaďëmu: ami ye rënka kece wape ɲa.

8 Fop vële ryënkwëhnikowo vi vële ye do wabandi do wape ɲa wahnëpalëhnihna.

9 Ami ye rënka ɣa. Ale rëfëk ɣal mën tënkahn ɣa pehëtëde. Koyëna kof tënkënd do cahnënd gante ñad ka, do nuɣad ile tokëd.

10 Ale ɣa, ule fo njijëd, idaw do përekan. Ami, njijëbu soɲe nuɣahnëni vahnë va sël ntaɰary, uwám paryi wã, do njabëhni.

11 «Ami, aheryeherya afërën a yebu. Aheryeherya afërën a pëhwëtak njëdahn ntaɰary dëwu ɲa soɲe wape wadëwu ɲa.

12 Ale sosëde koryi soɲe keryahnënd herya do kwëhnëlihna umë dënk wape ɲa, umë gena aheryeherya paryi: ge nuka ɣin ɣa, ga njijëd, tavëdëhëhni nkary. Awa ɣin ɣa tënkëdëhëhni wape ɲa pëlahni wëdampo do wañentaɰ ɲa campëdëni.

13 Aɣi asan, koyëna ntid kabi cosik ntihahn doku rac do nafa wahwëhnana wape mën ɲa soɲe lëwu.

14 «Ami, aheryeherya afërën a yebu. Njëtëbuhëhni wape mën ɲa do wape mën ɲa njëtëniho,

15 had gante njëtëko Rëm ki do njëtëbuha Rëm ki. Njëdahnëdëfu ntaɰary mën ɲa soɲe wape mën ɲa.

16 Kwëhnabuhëhni kat wape wakaɰary wante wok wayentina kece li. Tëfëko watac fëna yojëwëhni; nëpadëni kopa mën ɣa, do koyëna kore ryampo fo nkedëni g'aheryeherya aryampo fo.

17 Ge Rëm ŷa ŋahnëdëho, kabi njëdahnëdëfu ntaŵary mën iŋa ye. Njëdahnëdëfu bare mbidëfu fëna.

18 Ahnë kodina nufëhno ntaŵary iŋi, bare g'uhnatah njëdahnëdëfu. Mëkëdëfu yëdahnu do mëkëdëfu viwu kat. Umë ye ile ntehnëko Rëm mën liwu ŷa.»

19 Nahan wasëwif ŵa mboko nëmpël kat soŋe wanës watac.

20 Vëyabah hnë vëhni ntehnëdënihawo: «Gë yine nkeni! Cenaka! Soŋe ye hnëpađunëha?»

21 Vëryampo më ntëkwani: «Ale nkeni gë yine nësëdina aki; yine kod bi mëpëta ahnë?»

Yesu ŋwëŷik

22 Wati huji yeho do ntidëho Yerusalem hna ambënt nte ryënkwëtahnëdëho ante pëhwëtiko Cery Wën Cankaf ŋa.

23 Yesu nkentiko do nder cankaf nte ŵacik Salomo* hna njašëlehnëdëho.

24 Awa wasëwif ŵa më kwërëniha do ntehnëniha: «Hafo guve ntihëtëdühëfu hn'ufëmpëhnahnah hna? Ge Arëhnayik a yeru pacënëhnëryifu.»

25 Yesu më ntëkwakëhni: «Tëkëmu fëyawu, bare kwëtahnëluhna. Nurun wađoku wante lidëfu g'uŵac Rëm mën ŋa; watac ye sedë mën ŷa.

26 Bare kwëtahnëdiluhna kabi gentiluhna kore wape mën hna.

27 Wape mën ŋa nëpađëni kopa mën ŷa; njëtëbuhëhni do tëfëlehnëdëniho.

28 Njëdađëfuhëhni uwám ule wok puđina ŷa: wasëvëdina muk do ahnë kodina tebowëhni.

29 Rëm mën ale yëđakowëhni ŷa hnaŷëk lëbëk fop, do ahnë kodina nufëhni gë fanka hnë umë.

30 Ami gë Rëm ŷa, aryampo fo yebun.»

31 Tac fëna kat, wasëwif ŵa, ga nkwëryëni watac, më mbok nufani wëraka ndaŵahnëniha.

32 Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Ntibu tase hun viŷë viferën viyabah gë fanka Rëm ŷa, soŋe iŷëhne hnë watac ŷađun aryaŵahnuno gë wëraka?»

33 Wasëwif ŵa më ntëkwaniha: «Gena iñë fërën ile liru ŷaderu aryaŵahni, bare kabi Wënu ŋa yewëđu. Wëjë ahnë fo yeru, do aŷand aliya Wën!»

34 Yesu më ntëkwakëhni: «Kerina bi Vikerëh hun hna: Ami, Ahwëhn a, ntehnëdëmu: “Wamën yerun”✧?»

* **10:23 10.23** Salomo aju David yeho, ahnaŵ Isërayel had rëmu. Umë vëryehněko Cery Wën Cankaf ŋa do njëtiko soŋe yasery ŷalëŵu. (1 Vëhnaŵ 6; 1 Vëhnaŵ 5.9-14) ✧ **10:34 10.34:** Wahnëŵ 82.6

³⁵ Njëtinëk kodena ntihtëi hn'ile nësik Vikerëh Wënu hna. Awa Vikerëh hun hna Wënu ña "wamën" macëkëhni vële ntehnëd va.

³⁶ Do ami, Rëm ÿa tëhnako paye d'uniÿa li. Awa hak kodun alehnu Wënu ña yewëdëfu ge pëyahnebu Aju Wënu ña yebu?

³⁷ Ge dida doku Rëm mën ÿa, ant'ahwëtahnnuno.

³⁸ Bare ge ntidëfu, wëla kwëtahnelunohna, mawëryin ahwëtahnu wëla wadoku mën ñi fo. Koyëna njavëtëdun, pëgw dol hafo kwëlëkwël, Rëm ÿa hnë ami nke do ami hnë umë nkebu.»

³⁹ Soje rac, vësankaf wasëwif va mboko njëkëlehnëndëni pëlaniha, bare pehëkëhniwo.

⁴⁰ Ga ndëcëk watac, Yesu më mbok njik gë cape ñëntaŵ mbë sën Yurëdan ka, hn'ile pëgwëko njaryënd San hna dënk. Hnam ñëwëko.

⁴¹ Vahnë vëyabah njijëniho ÿalu hna. Ntehnëdëniho: «San wëla dahëse fëmpëhnahnah ryampo dilohna, bare fop ile nësëdëho soje aÿi asan ÿa toña ye.»

⁴² Do vëyabah hnam kwëtahnenihawo Yesu.

11

Icëm Lasar

¹⁻² Hn'ankol Betani hna ntëdëniho Mari g'aheryu Marët, do g'ahery hni Lasar. (Mari yeho asëval ale rurëkawo Ahwëhn a datikola ÿa wapary hna do pëhwëca g'imul dëwu ña.) Awa Lasar, aheryu, tesëko.

³ Vësëval vëhi vërac më payëniha ahnë ñi ntehnä Yesu: «Ahwëhn, lawo hu ale ÿaru aÿand a, tesëk.»

⁴ Yesu, ga njëtak watac, më ntehnëk: «Uwi res gena daw ñi fo ndawëdëha, umë cëmbahnëde Wënu ña fëna, tufahnëd inaÿ dëwu ña do koyëna tufahnëde inaÿ Ajë Wën ÿa fëna.»

⁵ Hara Yesu ñadëhawo Marët, gë Mari, do g'ahery hni Lasar.

⁶ Bare ante njëtako Lasar tesëk ña, wafac wahi mboko ñëw hn'ile nkeho hna.

⁷ Tac më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Bokanëfu gë Yude.»

⁸ Vëréfal va më ntëkwaniha: «Aharan, biÿëna ga njëkëlehnëdënihino vëvë Yude va ndawënihi gë wëraka, do tame ñadü avoka hatac?»

⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Gena bi wëwati pëhw gë wahi ye facë hna? Ge ahnë njasëd g'anent, gëwëdëna, kabi nud wapacëk gë humpen d'uniÿa hi.

10 Bare ge g'umēd ga njasēd, nkēwēd, kabi humpen gena hnē ahnē arac.»

11 Ante nēsēk watac ŋa, Yesu mē nkwēnēk: «Lawo fu ŷa Lasar wakwēd ndakēk, bare njidēfu hnēgētēwa.»

12 Vērēfal va mē ntēkwani: «Ahwēhn, ge ndakēk, yēr iŋa njērēd.»

13 Yesu Lasar cēmēk ñadēho nēs, bare vērēfal va ntiyahnēkēhniwo ryak wakwēd paryi nēsēd.

14 Awa Yesu mē nēsēhnēkēhni wapacēk: «Lasar cēmēk, do natēko soŋe hun ŷa kabi gelēwōhna hnam g'umē wati rac. Koyēna kwētahn hun ŋa njawēd. Awa tame yinēfu ŷalu hna.»

16 Tac Toma, ale wācēde Asēp a, mē ntehnēkēhni vērēfal vēyēntaŵ va: «Yinēfu, fuhnē fēna, soŋe cēmēntinēfu g'umē!»

Yesu, ibēhn iŋa gē sēl ntaŵary, uwám paryi

17 Ante tēkēko Yesu ŋa, njētēko Lasar nuŷak wafac wahnah yag hna.

18 Yēbēlan Betani gē Yerusalem tēkēlohna uyas wakilo watar,

19 do wasēwif wayabāh njijēniho vēhni Marēt gē Mari hna soŋe simpaŷ icēm ahery hni ŋa.

20 Marēt, ga njētak Yesu nkejēk, mē njik pankēlēni, bare Mari tere hna nkoko.

21 Marēt mē ntehnēka Yesu: «Ahwēhn, ge hnani nkekēnduho ahery mēn a cēmākēndina.

22 Bare njētēbu wēla gaki Wēnu ŋa maŵēryanēdēhi fop ile rēyēduha ŷa.»

23 Yesu mē ntehnēka: «Ahery hu matēd cēm hna.»

24 Marēt mē ntēkwaka: «Njētēbu dūs, mbēhnēd fac rēkwa hna, ante rēkēd mbēhnēndēni fop vēsēm ŋa.»

25 Yesu mē ntehnēka: «Ami dēnk ye ibēhn iŋa do sēl ntaŵary, uwám paryi ŵa. Ale hwētahnēko ŷa mbēhnēd wēla cēm.

26 Do ale-wo-le hwēhnak sēl ntaŵary, uwám paryi ŵa do kwētahno godina cēm hna. Kwētahnēru bi waŋi?»

27 Marēt mē ntēkwaka: «Ha, Ahwēhn, kwētahnēbu Arēhnayik a yeru, Ajē Wēn, ale rēfēkawo njij duniŷa hna.»

Yesu kod

28 Marēt, ga nēsēk watac, njilehn macehna aheryu Mari, canarya ntehna: «Aharāŋ a ani nke, do macēdēhi.»

29 Mari, ga nkwēryēk watac, matēlehn nkary gē vēhni Yesu.

30 Hara tēnkēlohna ten nkol hna: hn'ile pankēlēniho gē Marēt hna nkoko.

31 Vële nkeniho gë Mari tere hna, yijëko simpaÿ icëm va, nunihawo ga matëk cahn nkary. Më tēfēlehnēniha, ntiyahnëkēhniwo g'iyag njid wako ña.

32 Mari tēkëko hn'ile nkeho Yesu hna. Nunda tuñ, njolehn haryēnkwa lēwu do nteha: «Ahwēhn, ge ani nkekēndu ahery mēn a cēmakēndina.»

33 Ga nukēhni Yesu kodēniho gë vële njijēniho va, njakēkawo sakahnēha ñus.

34 Më tēyēkēhni: «Ne kwētērunēha?»

Më ntēkwaniha: «Ahwēhn, yij, nuñu.»

35 Yesu pēgwēlehn kond.

36 Awa vahnē va ntehnēlehnēni: «Yēkēryin gante ñadēhawo ka!»

37 Vēryampo hnē vēhni ntehnēdēniho: «Umē ale wēpētēkēhni vumēp, kokēndina bi memaÿehn icēm Lasar ña?»

Ibēhn Lasar

38 Yesu mboko njaka sakahnēha ñus. Më njik yag hna. Hara iyag nte yabiko hn'itaka yeho, rēnka ÿa taka konah fidahniko. 39 Yesu ntehnēko: «Dihētēryin taka ñi.»

Awa Marēt, acēru asēm a, më ntehnēka: «Ahwēhn, tēfēka tehēnd tame, kabi tēkēk wafac wahnah ga kwētahnik ani.»

40 Yesu më ntēkwaka: «Dehnēlihna bi ge kwētahnēru nuñu inaÿ Wēnu ña?»

41 Awa ntihētēlehnni taka ña. Yesu më kañëk g'ambin, do ntehn: «Apa, camehnēmi kabi nēpaduho.

42 Ami, njētēbu nēpaduho kwēlēkwēl, bare soñe vële hwērëko vi hnēsandēbu aki, kwētahnahnēni wējē fayiko.»

43 Ante nēsëk watac ña, më ndekak gë fanka: «Lasar, cahni!»

44 Awa asēma cahnēlehni yag hna. Wapary ña gë wēbák ña pēryiko, yēka ÿa tēmpiko. Yesu më ntehnēkēhni vële yeho hnam va: «Pēryētēryina do aravuna ñi.»

Ipēhwēta ñawēhn Yesu ña

45 Ga nuni ile ntiko Yesu ÿa, vēyabah hnē vële yijëko vēhni Mari va kwētahnēnihawo.

46 Bare vēryampo hnē vēhni njiniho pēyanihēhni wafarise wā ile ntiko Yesu ÿa.

47 Awa vēsankaf vēsēna wasadēha va gë wafarise wā mbarēnihēhniwo Mbara Vēhitij va do ntehnēnihēhni: «Ye liden? Aÿi asan vifēmpēhnahnah viyabah ntid.

48 Ge tavinēka ntind aki, vahnē va fop umē kwētahnēdēni. Awa vevē Rom va njijēdēni nihēni Cery Wēn Cankaf fu ñi gë bulunda fu ÿi!»

49 Aryampo hnë vëhni, ale w̄aciko Kayif, do yeho asëna asankaf a bëhn rac, më tebak wanës ɲa ntehnëhni: «Ñoñ gwëryëd̄iluhna!

50 Ye fecek: cëm ahnë aryampo soɲe bulunda yi fop ma tavi nihi bulunda yi fop?»

51 Hara ile nësëd̄ëho ya matid̄ilohna hnë umë; bare kabi umë yeho asëna wasad̄ëha asankaf a bëhn rac, umë nësehnahnëkawo Wënu ɲa ntehn Yesu tēfëka cëm soɲe bulunda lëwu ya.

52 Do gena soɲe bulunda lëwu yi fo tēfëkawo cëm, bare soɲe mbarëpahnnini fëna fop vutah Wën vunte sampëk duniya vi nkeni bulunda ryampo fo.

53 Awa, kobëri hnë fac rac pëhnaniho vësankaf wasëwif va ndawëhnëniha Yesu.

54 Soɲe rac tavahnëko Yesu yasëlehn bulunda wasëwif hna, nji hnë resiyo yëntaw̄ vë wula hna, hn'ankol nte w̄aciko Efërayim. Hnam ñëwëniho gë vërëfal vëlëwu va.

55 Wati ambënt Pak ɲa tēhajëko. Soɲe rac, vahnë vëyabah vëvë vankol vambë caharaß va njid̄ëniho Yerusalem soɲe pacënajëni tēkahnënd mbënt tac.

56 Awa njëkëlehnëd̄ënihawo Yesu do tēyëlëd̄ëniho vëhni fo, selele Cery Wën Cankaf hna: «Paryi nke gena bi yijëd̄ina ambënt ɲi? Ye hnaharun?»

57 Nësëd̄ëniho koyëna kabi vësankaf vësëna wasad̄ëha va gë wafarise w̄a ntehnëniho ge ahnë njëtëk hn'ile nke Yesu hna, tēfëka pëyahni soɲe pëlayi.

12

Datikola ile turëd̄ëha Mari Yesu wapary

1 Wafac mbëd̄ gë ryampo wojëko tēkahnind Pak ya. Yesu njiko Betani hn'ile ntëd̄ëko Lasar hna, ale mbëhnëndanëko ya.

2 Hnam, më ntëvayik. Marët ryokunjëd̄ëho ile ntëvayiko ya. Lasar gë vële tokëlahnëd̄ëniho Yesu va nkentiko.

3 Awa Mari më nufëk sëleku datikola hambah ntawi, ile lihahnik narëd* paryi, më turëka Yesu wapary hna, tac pëhwëca g'imul dëwu ɲa. Cery ɲa fop d̄atikola rac fo rehëd̄ëho.

4 Yuda Isëkariyot, aryampo vërëfal Yesu hna, ale rokadëha ya, më ntehnëk:

5 «Soɲe ye woyinëk gwafilënëhna iyë d̄atikola gë koryi yabah do njëdayini koryi rac vëhaÿëhnah va?»

* 12:3 12.3 *Narëd*: Atëh ye, nkahn ntëwu ɲa lifë d̄atikola ile hambëk ntawi.

⁶ Gena bi kabi kwětahnëkëhni nëf vëhaÿëhnah va nësëdëho koyëna, bare kabi ale yeho. Umë wäruñdëho hwëta koryi ÿa do nufadëho ile hwëtëdëfo hnam ÿa.

⁷ Yesu më ntehnëk: «Tavëryina yam! Kwëtëhnëko iÿi datikola pëhwëtanëhna soñe fac ile vañandëbu ÿa.

⁸ Nkelandun kwëlëkwël vëhaÿëhnah va; bare ami, gelandelënëhna kwëlëkwël.»

⁹ Ga njëtayik Yesu Betani hna nkeho, wasëwif wayabah njiniho njëkiniha do njëkiniha fëna Lasar nte mbëhnëndanëko ña.

¹⁰ Awa vësankaf vësëna wasadëha va më pëhnani ndawëhnëniha Lasar fëna, gë Yesu ka,

¹¹ kabi, soñe lëwu ÿa, wasëwif wayabah tavënihëhni vëhni do kwëtahnëniha Yesu.

Itëk Yesu Yerusalem

¹² Ga pacëk, kore yabah yeho Yerusalem hna soñe ambënt Pak ña. Më yëtayik Yesu nkejëk.

¹³ Awa vahnë va më nufëni yaryef vapëmb kacaniha do ndekandëni:

«Osana! Cëmbik Wën!

Arabi Wënu ña njëda ale yijëd g'uwac Ahwëhn a!

Arabi Wënu ña njëda ahnañ Isërayel a!»[☆]

¹⁴ Yesu fapali tëkatëko, më kayëka, gante pëyahnek Vikerëh ka:

¹⁵ «Antë ntaki, nañ Siÿo,

kabi ahnañ hu ÿa nkejëk yañ fapali.»[☆]

¹⁶ Hnë wati rac, vëréfal vëlëwu va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëd wañi wanës; bare ante tufahnëko Yesu inaÿ dëwu ña, më ndënkwëtani vëÿin keriko soñe lëwu ÿa do ntinëhniko ile heriko ÿa.

¹⁷ Fop vële nkeniho gë Yesu ante macëkawo Lasar cahni yag hna, mbëhnëdana ña, tëfëtafëniho ile nuniho ÿa.

¹⁸ Soñe rac njijëdëniho kore ÿa ÿalu hna, kabi dahëse fëmpëhnahnah rac ntiko.

¹⁹ Awa wafarise wä më ntehnëledëni: «Nurun, ñoñ mëkëdelënëhna: vahnë va fop umë fo tëfëlehnëdëni!»

Wagërek wëdampo Yesu njëkëlehnëdëniho

²⁰ Hnë vële yijëko Yerusalem soñe cëmbëniha Wën hn'ambënt hna, nkentiniho fëna vële wok vëyëna wasëwif.

²¹ Vërac më tëhaniha Filip, nte yeho avë nkol Betësayida mbë resiÿo Galile, do tëyëniha: «Ñadëfun hnufuna Yesu.»

²² Filip më njik pëyahna Andëre, tac vëhni vëhi tak njilehneni pëyaniha Yesu.

23 Umë, më ntehnëk: «Wati ÿa tëkëk le tënkëd Ajë Ahn'a hn'inaÿ dëwu hna.

24 Toña ÿa fëyadëmu: uÿëc antimp ule hnadik wã ge cëmëna, ÿëc ryampo fo wod, bare ge cëmëk, ntëwëd wanëc wayabah.

25 Ale ÿad iÿi duniÿa ÿi cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi duniÿa ÿa nkoryaryëd ntawary dëwu ña hafo uwám usër hna.

26 Ge ahnë kahnëndak ndokuñëhnëndo, arabi tëfëndo. Hn'ile nkedëfu hna, aryokuñ mën a fëna hnam nked. Do ge ahnë ndokuñëhnëdëho, Rëm mën ÿa ntënënëdëha.»

Wanës Yesu pañare icëm dëwu ña

27 Yesu më mbok nkwënëk: «Tame hn'ile nkebu li, ndëñëbu; yëtëla ile hnahadëfu. Lehnu bi: Apa, pehetërye hnë iÿi wati horot? Bare soñe iÿi wati yijëbu.

28 Apa, tufahnëry inaÿ hu ña.»

Awa, kopa nkwëryëlehni mati g'ambin: «Tëkëbu rufahnu icëmb mën iña do mbokëdëfu rufahnu kat.»

29 Vahnë vële yeho hnam va, do wëryëko kopa va, vëryampo ntehnëdëniho farat lëhak.

Vëhawary ntehnëdëniho mëleka hnësëhnëka takan.

30 Yesu më ntehnëkëhni: «Gena soñe lëmën nësëk iÿi kopa, bare soñe lëw hun ye.

31 Tame nke wati ile kitijande iÿi duniÿa ÿa. Ha, tame ntade Sintani, ale wëkëk iÿi duniÿa ÿa.

32 Do ami, ge njelibu vahnë va fop tëhadëniho.»

33 Gë wanës watac, tufahnëdëho Yesu sifa cëm nte ñad cëm ña.

34 Vahnë va më ntëkwaniha: «Sariya ÿa karanëkëfu Arëhnayik a cëmëdina. Awa, hak kodu alehn Ajë Ahn'a njelëde? Mo ye aÿi Ajë Ahnë?»

35 Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Humpen ha gë wühne nkok ten, soñe wëwati toyë: yasëryin wati nte kwëhnarun humpen ha, soñe antë umëhwëry ña memaÿehnu; ale yasëd hn'umëhwëry hna yëtëna hn'ile njid.

36 Awa kwëtahnëryin humpen ha wati nte kwëhnarun ña, ayeahnu wühne dënk vutah humpen.»

Ante nësëko watac ña, Yesu njiko, cowakëhniwo.

Hamb vankaf wasëwif soñe Yesu

37 Yesu ntiko wëdahëse wayabah tase lëw hni, bare vahnë va vëhwëtahnëlawohna.

38 Koyëna ntiyadëho wanës kila le waciko Esayi ÿa ante nësëko:

«Ahwëhn, mo hwëtahnëk wanës fu ña?»

Mo tufëk Ahwëhn a fanka falëwu fa?»[☆]

³⁹ Esayi mboko pëyahñ kat, soñe vële wok vëhwëtahñëdina va, ntehn:

⁴⁰ «Wënu ña mëpëndanëkëhni, antë nundëni; pidëkëhni wahakili wã, antë nkwëryëndëni walawãry walëw hni hna; soñe rac vëhodina cahëtani gë yãlu do kodina njërënehni.»[☆]

⁴¹ Soñe Yesu yã nësëko Esayi kabi nuko inaỹ dëwu ña.

⁴² Wëla hnë vësankaf wasëwif hna dënk, vëyabãh kwëtahñënihawo Yesu; ßare vëryëkëdilo hna tufahñëni, kabi ntakëkëhniwo gë wafarise wã antë ntanihëhni calina hna.

⁴³ Paryi nke cëkwary vahnë fecehnëkëhniwo gë cëkwary mba Wënu ña.

Kitiñ gë wanës Yesu ña

⁴⁴ Yesu ndekako: «Ge ahñë kwëtahñëko, gena ami fo kwëtahñëk, ßare kwëtahñëka ale fayiko yã fëna.

⁴⁵ Ge ahñë nuko, nuka ale fayiko yã fëna.

⁴⁶ Ami had humpen njijëbu duniyã li, soñe ale-wo-le hwëtahñëko yã antë nko hn'umëhwëry hna.

⁴⁷ «Ge ahñë nkwëryëk wanës mën ña do dil ile hnësëbu yã, gena ami hitiñëdëha, kabi gena had ahitiñ vahnë labëwëhni hnë janãma yijëbu, fehëtëwëhni yijëbu.

⁴⁸ Awa ale wëyëko do yafëk wanës mën ña tøk nuyahna ahitiñ alëwu yã: wani wanës wante hnësëdëfu ñi dënk ye; kitiñëdëha ntaba janãma fac rëkwa hna.

⁴⁹ Yëtëryin, gena fër mën hnësëbu: Rëm, le fayiko yã, umë dënk yëdako ile rëfëko hnësu do harañëwëhni vahnë yã.

⁵⁰ Do njëtëbu dús: ikarañ vahnë nte kwëtehñahnëko Rëm ña ryënëd uwám usër hna. Awa ile hnësëdëfu yi, ile ntehnëko Rëm mën yã fo ye.»

13

Gwëyët wakwër vërëfal Yesu

¹ Fac rëkwa yã yeho tøkahnind fac ambënt Pak ña. Yesu njëtëko wati ile matëd duniyã mboka gë vëhni Rëmu yã tøkëk. Ñadëhëhniwo vëlëwu va vële ye duniyã vi do ñadëhëhni hafo hn'ile tëkwëk hna.

² Yesu gë vërëfal vëlëwu va roka Pak yã tokëdëniho. Sintani tëko tënka Yuda, aju Simo Isëkariyot, soñe tokahna Yesu do njëdfahna.

[☆] 12:38 12:38: Esayi 53.1

[☆] 12:40 12:40: Esayi 6.9-10

³ Yesu njëtëko Rëm ŷa fop njëdaka, ŷalu hna matiko do hnam mbokad.

⁴ Më matëk hn'ile tokëdëniho hna, cudëta cud cankaŷa do nuf ipand pala. ⁵ Tac kota wënka hn'ancëhn, pëgwëlehn gwëyëtëndëhni vëréfal vëlëwu va wakwër ŷa, do pëhwëcëndëhni g'ipand nte palako ŷa.

⁶ Ga tëkëk vëhni Simo Piyer hna, më ntehnëka: «Ahwëhn, wëjë bi ŷad awëyëto ami wakwër ŷi?»

⁷ Yesu më ntëkwaka: «Ile lidëfu ŷa, nkwëryëdila gaki, bare ge mbiŷëk toye nkwëryëdu.»

⁸ Piyer më ntëkwaka: «Hali! gwëyëtëdilihohna muk!»

Yesu më ntehnëka: «Ge gwëyëtëlihna godila arëfal mën.»

⁹ Simo Piyer më ntehnëka: «Awa, Ahwëhn, ant'awëyëto wakwër ŷi fo, bare wëbák ŷi g'ankaf per!»

¹⁰ Yesu më ntehnëka: «Ale yaryak a pacëka mbahn iŷa fop, wakwër ŷi fo gwëyëtaď. Wuhnë, pacërun bare gena wuhnë fop.»

¹¹ Hara Yesu njëtëkawo đus ale rokaďëha ŷa. Soŷe rac ntehnahnëko: «Gena wuhnë fop facëk.»

¹² Ga puhnakëhni gwëyët wakwër ŷa, Yesu më mbokëryak cud ntëwu ŷa, mboka ntaña. Awa më ntehnëkëhni: «Njëtërun bi ile limu ŷi?»

¹³ Macëďunëho “Aharan” do “Ahwëhn”, do toña hwëhnarun, kabi umë yëbu.

¹⁴ Awa, ge ami, Ahwëhn a do gë Aharan a, gwëyëtëmu wakwër ŷa, wuhnë fëna tëfëku awëyëtëlu.

¹⁵ Dahëse yëďamu alihahnëndu wuhnë fënali gante ntinëhnëmu ki.

¹⁶ Toña ŷa fëyadëmu: aryokuŷ dëbëlahna ale ndokuŷënda do ale fayik dëbëlahna ale fayëka ŷa.

¹⁷ Tame njëtërun waŷi; nëfaďëhu ge ntirun koyëna.

¹⁸ «Gena wuhnë fop lehnëďëfu; njëtëbuhëhni đus vële rëhnađu va. Bare afo waŷi wanës Vikerëh ntiya: “Ale sehëlëbun mburu mën ŷa ñëwëko tame.”*»

¹⁹ «Pëyadëmu watac tame, ani gë tëkahnind, koyëna ahwëtahnahnu ge tëkik “ale ye ŷa yëbu”.

²⁰ Toña ŷa fëyadëmu: ale-wo-le hacaka ale fayëbu ŷa kacako ami fëna; do ale-wo-le hacako ŷa, kacaka ale fayiko ŷa fëna.»

Ipëyahn toka Yesu

²¹ Ga nësëk watac, Yesu ndëñëko më ntehnëk: «Toña ŷa fëyadëmu: aryampo hnë wuhnë tokaďëho.»

²² Vëréfal va më njëkëlëni, hara vëyëtëna wëla toye ale ntehnëď ŷa.

²³ Arëfal ale ñadëho Yesu dūs yā darël lëwu ntañako hn'ile tokëdëniho hna.

²⁴ Simo Piyer më ndëkwanëka arëfal arac tëya Yesu bi soje mo nësëd.

²⁵ Awa arëfal a më tankak gë cape Yesu do tëya: «Ahwëhn, mo ye?»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Koyëdëfu mburu ñi nëhët li: ale yëdadëfu yā, umë ye.» Awa Yesu më nufëk mburu ña, koyëk, do njëdahna Yuda, aju Simo Isëkariyot.

²⁷ Teband tuñ Yuda mburu ña, Sintani tënkëlehna.

Awa Yesu më ntehnëka: «Ile yādu ali yā, diry ñap!»

²⁸ Wëla aryampo hnë vële ntañalahnëniho va yëtëlohna bi soje ye ntehnëka koyëna.

²⁹ Kabi Yuda hwëtëdëho koryi yā, vëryampo ntiyahnëkëhniwo Yesu ñi ntawi ile valëdëhëhni soje mbënt ña ntehnëdëha, ma ñi njëdahni inë vëhaÿëhna va.

³⁰ Awa Yuda më tefak mburu ña cahnëlehn tañ. Mëdëko.

Akwëd a kasëk

³¹ Ante cahnëk Yuda ña, Yesu më ntehnëk: «Tame Ajë Ahn'a tufahnëd inaÿ dëwu ña do inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë

³² [Ge inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë] awa Wënu ña tufahnëd inaÿ Ajë Ahn'a hnë umë, do ntid umë, biÿëdina.

³³ «Vutah mën, wëwati toyë fo wolahnëden. Rëkëdun ayëkëlehnënduno, bare ntehnëdëmu tame ile lehnëbuhëhni vësankaf wasëwif va: kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna.

³⁴ «Njëdadëmu akwëda kasëk: ñahnëlëryin. Afo aÿahnëlu gante ñahnëmu ki.

³⁵ Ge ñahnëlërun, awa vahnë va fop njëtëdëni vërëfal mën yerun.»

³⁶ Simo Piyer më tëyëka: «Ahwëhn, ne njidü?»

Yesu më ntëkwaka: «Kodila arëfo tame hn'ile njidëfu hna, bare tëfëduho hnam fac ryaw.»

³⁷ Piyer më ntehnëka: «Ahwëhn, soje ye ye koda rëfi tame? Pëhwëtabu sëmu soje lëw hu yā!»

³⁸ Yesu më ntëkwaka: «Paryi bi pëhwëtaru asëm soje lëmën yā? Awa ami, pëyadëmi toña yā: hnë uñi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña, ñahëtafu wahwënta warar yëtëlihohna.»

14

Yesu, nkaÿ nte yihande gë Rëm

¹ Tac Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Antë aryënu. Kwëtahnëryina Wënu ña do kwëtahnëryino ami fëna.

² Hnë tere Rëm mën hna, vacery va njabëk ðus do njidëfu fëhwëtëhnu hn'ile ntëðëfun hna. Ge gekëndina toña, nësëhnakëndiluhna koyëna.

³ Do ge njibu fëhwëtëhniwu yëwa ÿa, mbokajëdëfu yowu, ayentahniwu wuhnë fëna hn'ile nkebu hna.

⁴ Njëtërun nkaw nte yid hn'ile njidëfu hna.»

⁵ Toma më ntehnëka: «Ahwëhn, yëtëlëfuhna hn'ile njidëfu hna. Hak kodëfun yëtëfu nkaw ña?»

⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ami ye nkaw ña, toña ÿa do gë hayalin sël ntawany, uwám paryi wa. Kodena tëki Rëm hna, ge gena hnë ami tëfik.

⁷ Ge njëtërunëho njëtërunëha Rëm mën ÿa fëna. Yëtëryin tükërun ayëtuna, do nurunëha fëna.»

⁸ Filip më ntehnëka: «Ahwëhn, tufëryifuna Rëm ÿa do gwër nkedëhëfu.»

⁹ Yesu më ntëkwaka: «Mbiyëk ga nkelahninëk gë wuhnë do yëtëlihohna ten, Filip? Ale hnuko ÿa, nuka Rëm ÿa. Awa soje ye lehnëdu: “Tufëryifuna Rëm ÿa”?»

¹⁰ Kwëtahnëlihna bi Rëm ÿa g'ami aryampo yebun? Wanës wante hnësëhnëdëmu wuhnë ñi matidina hnë ami. Rëm ÿa lëdëk hnë ami umë dënk lid wadoku wadëwu ña.

¹¹ Kwëtahnëryino ge ntehnëdëmu: Rëm ÿa gë ami aryampo fo yebun. Ma, ge ntakahnëku, awa kwëtahnëryin wëla soje le hnurun wadoku mën ñi fo.

¹² Toña ÿa fëyadëmu: ale hwëtahnëko ÿa, umë fëna ntid viyë vifëmpëhnahnah gë vile lidëfu ki. Ntid dënk wante yak hnaÿëk, kabi gë Rëm ka njidëfu.

¹³ Do ntidëfu fop ile rëyëdun g'uwac mën ÿa, soje nuhahni inaÿ Rëm ña Aju hna.

¹⁴ Ge tëyërunëho iñë g'uwac mën wa, ntidëfu.

Ipëyahñ itëk Iyir Ipacah

¹⁵ «Ge ñadunëho ntënëdëfun vakwëda mën va.

¹⁶ Tëyëdëfuhna Rëm ÿa do njëdanahnidëhuna ahawany njij ndemawu, soje nkehahn kwëlëkwël gë wuhnë.

¹⁷ Umë ye ale rufahnëd Iyir toña ña. Duniya yi kodina kacahna, kabi kodina nuhna ma njëta. Bare wuhnë, njëtërunëha kabi gë umë aryampo yerun do hnë wuhnë nked kwëlëkwël.

¹⁸ Tavëdëfuhna wuhnë fo had vukëryëm; mbokajëdëfu darël hun.

19 Biyēdina duniya yi bokēdina nuwo, bare wuhnē, mbokēdun ahnuwuno, kabi mbēhnēdēfu do wuhnē mbēhnēdun.

20 Fac rac, njētēdun Rēm ya g'ami aryampo fo yebun, wuhnē gē ami aryampo fo yeyinēk fēna.

21 Ale yawēnēk vakwēda mēn va do ntind ile nēsēk ya, umē ye ale yādēho ya. Rēm mēn ya ṅahnēdēha ale yahnēdēho ya; ṅahnēdēfuha ami fēna do tufēhnadēfuha.»

22 Yud (gena Yuda Isēkariyot) mē tēyēka: «Ahwēhn, soṅe ye rufēhnaduhēfu fuhnē fo hara gena duniya yi?»

23 Yesu mē ntēkwaka: «Ale yādēho ya ntēnēnēd ile hnēsēdēfu ya. Rēm mēn ya ṅahnēdēha; do njijēdēfun lēdēfu yalu hna.

24 Ale wok ṅadilohna ya dēnēnēdina wanēs mēn ṅa. Ile weryēdun hnēsēdēfu yi matidina yalē mēn, bare Rēm mēn le fayiko hna matid.

25 «Wati nte nkolahninēk ten ṅi pēyamu waṅi.

26 Tac Iyir Ipacah nte payid Rēm g'uwāc mēn ṅa, yijēd ndemawu. Karaṅdēhu fop do ndēnkwētendēhu fop ile hnēsēhnēdēmu yi.

27 Yam ya ravēhnēdēmu, yam mēn ya yēdadēmu. Gena gante njēdahnēd duniya ki njēdadēmu. Antē aryēṅu, antē ntaku.

28 «Nkweryērunēho ga pēyamu: “Njidēfu, bare mbokajēdēfu yalun hna.” Ge ṅahnērunēho, natēdēhu soṅe ile yētērun Rēm hna njidēfu, kabi Rēm ya hnaṅēk ntēbo ami.

29 Gaki pēyadēmu, ani gē tēkahnind vēyin, soṅe ge tēkik ahwētahnahnuno.

30 Bokēda hnēsēhnu yabah, kabi ale wēkēk iyi duniya ya nkejēk. Kwēhnana fanka g'ami,

31 bare afo duniya ya njēt ṅadēfuha Rēm ya do gante ntehnēko rēm mēn ka ntidēfu. Matēryin, njiyin!»

15

Yesu, atēh resen paryi

1 Yesu mboko ntehn: «Ami ye atēh resen paryi ṅa do Rēm mēn ya ye ayam a.

2 Ntihatēd hni le-wo-le ye hnē ami wok dēwēdina ya, do hni le-wo-le lēwēd ya parēde pacēnahn ntēwahn g'ahawary.

3 Wuhnē, tēkērun afacu had hni le farik: karaṅ nte haraṅēmu ṅa facēnēku.

4 Goryin hnē ami, gante nkebu hnē wuhnē ki. Hni atēh kodina ntēw umē fo, ge gona tēh hna. Ndampo fo nke, kodiluhna alēwu ge goluhna hnē ami.

⁵ «Ami ye atëh ña, wũhnë ye wahnï wã. Ale wok kwëlëkwël hnë ami, do wowu kwëlëkwël hnë umë, ntëwëd ðus. Hamëhni mën ñoñ kodiluhna aliwu fëren.

⁶ Ale wok gena hnë ami kwëlëkwël ÿa canëde g'ipër, had hni lihëtik, do kankëd; sifa warac mbarëpëde ntabi gë hwëdëh, do ñagëd.

⁷ Ge hnë ami nkorun kwëlëkwël do wanës mën ña nko hnë wũhnë, tÿëryin ile ÿadun ÿa do ntidëfu.

⁸ Ge ntëwërun ðus tufahnëðun vërefal mën paryi va yerun. Rac ye ile rufahnëd inay Rëm mën ña.

⁹ «Gante ñahnëdëho Rëm mën ka, koyëna ñahnëdëmu ami fëna. Goryin inahn mën hna.

¹⁰ Ge mawërun vakwëda mën va, inahn mën hna nkorun, gante mawëbu ami vakwëda Rëm mën ki do nkobu hn'inahn dëwu ki.

¹¹ Pëyamu wañi hnatah mën wã nkehahn hnë wũhnë do hnatah hun wã padahn.

¹² Wëlin kwëda mën ña: ñahnëlëryin gante ñahnëmu ki.

¹³ Inahn nte ÿak hnaÿëk ante kod tufahn ahnë ña, umë ye, cëm soje wëlawo walëwu wã.

¹⁴ Wëlawo mën yerun ge ntidun ile lehnëmu ÿa.

¹⁵ Bokëda wacu vëryokuñëhn mën, kabi aryokuñ a yëtëna ile ntid ale ndokuñëhnëda. Tame, lawo wacëdëmu, soje umë ye njëtëndanëmu fop ile ÿëñajëbu vëhni Rëm mën ÿa.

¹⁶ Gena wũhnë rëhnako, ami rëhnaku; payëmu ayiwu aliwu viÿë viferën, viÿë vile vëÿëd. Awa, Rëm ÿa ntinëndëhu fop ile rëyëðunëha g'uwac mën wã.

¹⁷ Ha, ile lehnëdëmu ÿa, aÿahnëlu ye.»

Duniÿa, aÿew Yesu gë vëlëwu

¹⁸ Yesu më mbok nkwënëk: «Ge ðuniÿa ÿi ñëwëku yëtëryin ami ndënkwëk ñëwëk.

¹⁹ Ge ðuniÿa ÿi hwëhnakëndëhu, ñahnakëndëhu kabi umë hwëhnëku. Bare tëhnamu do canëmu ðuniÿa hna, do gona kwëhnu ðuniÿa ÿi. Soje umë ñëwahnëku ðuniÿa ÿi.

²⁰ Ndënkwëtaðun bi ile lehnëmuno ÿa: “Aryokuñ dëbëlahna ale ndokuñëhnëda.” Ge vahnë va korotehnëniho, koroteyëhnëdënihu wũhnë fëna; ge mawëni wanës mën ña, mawëdëni wanës hun ña fëna.

²¹ Soje lëmën korotehnandënihu koyëna, kabi vëyëtëlahna ale fayiko ÿa.

²² Ge yijakënda do ge nësëhnakëndëwëhniha vëlehnakëndëna menëni. Bare gena koyëna. Awa tëfëka mañani wëh le ntini ÿa.

²³ Ale Ʒewēko Ʒa, ñewēka Rēm mēn Ʒa fēna.

²⁴ Vēlehnakēndena menēni ge dikēnda tase lēw hni wafoku wante nkok kobēri ahnē ahaƷary dina. Bare gena koyēna. Awa, wēla gante nuni doku mēn ki, ñewēnihēfu, ami gē Rēm mēn Ʒa.

²⁵ Bare watac tēkid ntiyahn wanēs wante herik Vikerēh vidēw hni ŋa: “Ñewēniho toña kēm fo.”[☆]

²⁶ «Ale rēfēka ndemawu Ʒa njijēd: Iyir nte rufahnēd toña Ʒa ye. Rēm mēn hna matid, cañētēhniđēmuna do njijēd nkenēhno sefe.

²⁷ Do wūhnē fēna, nkenēhnēdunēho sefe, kabi g'ami nkentirunēho kobēri wapēgwa hna.»

16

¹ «Pēyamu watac soŋe antē aravu kwētahn hun ŋa.

² Ntaderun vacaliŋa hna. Do dēnk, wati yejēk vēle ryawēdēhu va ntiyahnēdēhēhni Wēnu ŋa ndokunēhnēdēni koyēna.

³ Ntidēni viƷē virac kabi vēyētēlahna Rēm Ʒa, vēyētēlohna ami fēna.

⁴ Pēyamu waŋi soŋe, ge wati Ʒa tēkēk, aryēnkwētahnu pēyamuno.»

Doku Iyir Ipacah ŋa

Yesu mē mbok nkwēnēk: «Pēyalunohna waŋi kobēri wapēgwa hna, kabi nkolahninēko.

⁵ Tame yiŋa yebu dārēl hnē ale fayikoŋo hna do wēla aryampo hnē wūhnē tēyēlohna hn'ile njidēfu hna.

⁶ Uyiwēhnah ŵa pēbēlehnēku kabi koyēna nēsēhñemu.

⁷ Toña Ʒa fēyadēmu: yiwu fecek soŋe lēw hun. Ge yila, ale rēfēka fayiŵ njij ndemawu Ʒa yijēdina, bare ge njiŋu payidēfuha.

⁸ Iyir Ipacah ŋa njētēndanēdēhēhni vahnē vēvē iƷi duniƷa vi toña Ʒa soŋe wameh ŋa, soŋe ile satēk Ʒa do soŋe ikitiŋ Wēnu ŋa.

⁹ Soŋe wameh ŋa tufēdēhēhni vēhwētahnēlohna;

¹⁰ soŋe satah Ʒa tufēdēhēhni yiŋa yebu gē Rēm ka, do bokēdīluhna ahnuwuno;

¹¹ soŋe kitiŋ ŋa tufēdēhēhni ale wēkēk iƷi duniƷa Ʒa tēk kitiŋi.

¹² «Nkoryaryēbu viƷē viyabah vile rēfēka hnēsēhnu, bare mēkēdīluhna awēryu gaki.

¹³ Ge njijēk Iyir toña ŋa, karaŋēdēhu ayētu toña Ʒa fop. Gena g'uŵac lēwu rēkēd nēsēhñendu, bare fop ile

nkwëryëd ÿa rëkëd nësënd do pëyadëhu ile rëfëka ntiya ÿa.

¹⁴ Nuÿad uyët ule hwëhnaŋu wã do pëyadëhu koyëna tufahnëd inaÿ mën iña.

¹⁵ Fop ile kwëhnaŋ Rëm mën ÿa kwëhnëntiŋu. Soŋe umë lehnahnëŋu Iyir iña nuÿad uyët ule hwëhnaŋu, ami ÿa, do pëyadëhu.»

Uyiwëhnaŋ wã mbacad hnatah

¹⁶ Yesu më mbok nkwënëk: «Ani gë wëwati toye bokëdïluhna ahnuwuno, tac kat wëwati toye mbokëdun ahnuwuno.»

¹⁷ Awa vërëfal vëlëwu vëryampo ntehnëlëdëniho: «Ye ga ye waŋi wanës? Ntehnëdëhëfu ani gë wëwati toye bokëdïlëfuhna hnufuna, tac kat wëwati toye mbokëdëfun hnufuna do ntehnëk fëna kabi Rëm hna njid ye.

¹⁸ Ye ga ye iÿin “ani gë wëwati toye” ile nësëd ÿi? Yëtëlëfuhna bi ye ñad nës.»

¹⁹ Yesu më njëtak tëyëniha ñadëni. Awa më ntehnëkëhni: «Pëyamu: ani gë wëwati toye bokëdïluhna ahnuwuno, tac kat wëwati toye mbokëdun ahnuwuno. Soŋe watac bi rëyëlëdun?

²⁰ Toña ÿa fëyadëmu: rëkëdun ahondu do ayahnanu hara duniÿa ÿi hnatah hna nked. Uyiwëhnaŋ hna nkedun, bare uyiwëhnaŋ lëwun wã mbacad hnatah.

²¹ Ge asëval nagëd, uyiwëhnaŋ hna nked kabi wati horot lëwu ÿa rëkik ÿalu hna, bare ge fatah fa nagik, ndënkweđ horot ÿa kabi natëdëha soŋe ile nagik fatah hnë duniÿa ÿi.

²² Ndampo fo nke, tame uyiwëhnaŋ hna nkerun, wuhnë fëna; bare mbokëden nulin, awa wati rac ntaŋary hun ña pëbëdëha hnatah rac ahnë kodina ntihëtu.

²³ Ge tëkik fac rac, bokëdïluhna arëyuno iñë. Toña ÿa fëyadëmu: Rëm ÿa njëdadëhu fop ile rëyëdunëha g'uŋac mën wã.

²⁴ Hafo iÿi wati, ñoñ tëyëluhna ten g'uŋac mën. Tëyëryindën do nuÿadun, do koyëna hnatah hun wã padëd.»

Yesu, awëk duniÿa ÿi

²⁵ Yesu më mbok nkwënëk: «Gë wahnës wađinaryindan nësëhnëmu waŋi fop. Wati yejëk hn'ile nkodëmu bokëla hnësëhnu aki, bare nësëhnëdëmu wapacëk soŋe Rëm mën ÿa.

²⁶ Fac rac, g'uŋac mën wã tëyëdunëha Rëm mën ÿa ile valëdëhu ÿa do njëdadëhu; dehnëdïluhna ami rëfëka wuntanëhnuna Rëm ÿa soŋe lëwun.

27 Rëm ŷa umë dënk ñadëhu kabi ñadunëho do kwëtahnerun ŷalu hna matibu.

28 Ha, Rëm hna matibu do rëkiwu duniŷa li. Tame matëdëfu duniŷa li do vokawu Rëm hna.»

29 Awa vëréfal vëlëwu va më ntehnëniha: «Wëli, tame pacënëdu wanës ña, nësëdiliya gë wahnës wafindaryindan.

30 Tame njëtëbun njëtëru fop do balëlihna ahnap ahnësëhni. Soŷe umë hwëtahnahnébun gë Wën matiru.»

31 Yesu më tëyëkëhni: «Kwëtahnerun tame?

32 Yëtëryin, tametame ki campëdun wuhnë fop, ale-wo-le mbokad gë ŷalu do ami fo ravëdun. Bare, gela ami fo paryi, kabi Rëm mën ŷa g'ami nkebun.

33 «Nësëhnëmu waŷi fop soŷe ge hnë ami nkorun, ahnuŷawu yam ŷa. Korotëdun duniŷa li, bare yawënarayin! Mëkëbu duniŷa ŷi!»

17

Imunta Yesu soŷe vëréfal vëlëwu va

1 Ante nësëk Yesu koyëna ña, më kaŷëk g'ambin do ntehn: «Rëm, wati ŷa tëkëk. Tufahnëry inaŷ Ajë hu ŷa, soŷe umë fëna tufahnahn inaŷ hu ña.

2 Njëdaruha ucankaf hnë vahnë vëvë duniŷa hna fop, soŷe njëdahni uwám ule wok puđina vële hwëtehnhahneruha va.

3 Ye ga ye uwám ule wok puđina? Umë ye ayëti wëjë ale ye wëjë fo Wën paryi, do yëtiwu ami, Yesu Këris, nte fayiru ñi.

4 Tufahnëfu naŷ hu ña nkal li, g'ipadën doku ile yëdaruhowo liwu ŷa.

5 Awa tame, Apa, tufahnëry inaŷ inte hwëhnabuho darël hu ani gë ntihahnënde duniŷa ŷi.

6 «Antibu njëtënihi vële hnufëru hnë duniŷa do ahwëtehnhahnoŷëhni va. Wëjë hwëhnëkëhni; ami kwëtehnhahneruhoŷëhni, do maŷëni wanës hu ña.

7 Njëtëni tame fop ile yëdaruho ŷa ŷal hu hna matik,

8 kabi pëyabuhëhni wanës wante yëdaruho ña do kacani. Njavëtëni paryi nke, ŷal hu hna matibu do kwëtahneni payiruh.

9 «Soŷe lëw hni wuntadëmi. Muntadila soŷe duniŷa ŷi, bare soŷe vële hwëtehnhahneruhoŷëhni va, kabi wëjë hwëhnëkëhni.

10 Fop ile hwëhnaŷu ŷa wëjë hwëhnëk do fop ile hwëhnaŷu ŷa ami hwëhnëk; do inaŷ mën ña hnë vankeya vapërën vantëw hni hna tufëhnađ.

11 Tame tavēdēfu duniya yi, bare vēhni, duniya hna nkodēni; ami, gē ŷal hu njiryidēfu. Apa facah, keryeryihni gē fanka wac hu ile yēdaruho yi, nkehahnēni aryampo fo gante nkeyik wējē g'ami ki.

12 Kobēri ante nkebunēho gē vēhni ŋa, keryēdēfuhēhniwo gē fanka, wac hu ile yēdaruho ŷa. Keryēbuhēhni do wēla aryampo hnē vēhni cēvēna ge gena ale rēfēkawo cēv, soje ntiyahn Vikerēh va.

13 «Tame gē ŷal hu njiryidēfu. Nēsēdēfu vēyin wati nte nkobu duniya ŋi, kwēhnahnēni hnē vēhni dēnk hnatah mēn wā, hnatah fadah.

14 Pēyabuhēhni wanēs hu ŋa, do duniya ŷa ņewēkēhni kabi gena umē hwēhnēkēhni, gante nkok kwēhnēlohna ami ki.

15 Muntadila alihētēhni duniya li, bare aheryēndēhni hnē viyē Sintani hna.

16 Duniya yi kwēhnēlēhni, gante nkok kwēhnēlohna ami duniya ki.

17 Diry ahwēhnēhni wējē fo, gē toña ŷa; wanēs hu ŋa ye toña ŷa.

18 Payēbuhēhni duniya hna gante payiruhō hnē duniya ki.

19 Njēdēmi nkaf mēn ŋa soje lēw hni ŷa, njēdahahnēni vēhni fēna vankaf vantēw hni va hnē wējē fo gē toña ŷa.

20 «Gena vēhni fo wūntanēhnēdēfu, bare fēna vēle hwētahnēdēho ami hnē wanēs wante pēyahnēdēni hna.

21 Apa, muntadēfu soje fop nkehahnēni ndampo fo, nkentahnini gē fuhnē, gante nkeru wējē hnē ami do ami nkebu hnē wējē ki soje njētahn duniya yi payiruhō.

22 Njēdabuhēhni inaŷ nte yēdaruho ŋa, nkehahnēni aryampo fo gante nkeyik wējē g'ami aryampo ki.

23 Hnē vēhni hna nkebu, hnē ami nkeru. Koyēna paryi nkedēni aryampo fo, soje njavētahn duniya yi payiruhō do ņaduhēhni gante ņaduhō ki.

24 «Apa, njēdaruhōwēhni do ņadēfu nkeni hn'ile nkedēfu hna, nuhahnēni inaŷ mēn iŋa. Njēdaruhō inaŷ iŋa kabi, ntihahnēnde ten duniya yi, ņaduhōwo.

25 «Apa satah, duniya yi yētēlihna, bare ami njētēmi do vēyi njavētēni payiruhō.

26 Ntibu njētēnihi, vēhni, do ntidēfu kat njētēnihi g'ahaŵary, soje iŋahn nte hwēhnaru soje lēmēn ŋi nkehahnēni hnē vēhni do yehahnu ami fēna hnē vēhni.»

¹ Ante puhnak munta koyëna ña, Yesu njilehnëni gë vërefal vëlëwu va gë cape ñëntaw nkëd garyëla wënka Sedëron ka. Tënkëlehnëni hnë sarëdij ile yeho hnam ña.

² Hara Yuda, ale rokadëha ña, njëtëko dus sarëdij rac, kabi Yesu gë vërefal vëlëwu va njidëniho hnam wati wati.

³ Awa Yuda ndënkwareyëlehnëni kore wasodafe wã gë vëyëka Cery Wën Cankaf va, vële njëdanihawo vësankaf vësëna wasadëha va do gë wafarise wã, do tükëni hnë sarëdij rac. Vësan vërac, viwëta njoyaniho gë walampu do gë ile pëtehnahnëdëniho.

⁴ Yesu, umë ale yëtëko fop ile rëfëka nkehna ña, më kacakëhni do tëyëhni: «Mo yëkëlehnëdun?»

⁵ Më ntëkwaniha: «Yesu mbë Nasaret.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ami ye*.» Fagant lëw hni kahnëko Yuda, ale rokadëha ña.

⁶ Hnë wati nte ntehnëkëhniwo Yesu: «Ami ye», karëcalehnëni njoni nkal hna.

⁷ Yesu më mbok tëyëkëhni kat: «Mo yëkëlehnëdun?»

Më mbok ntëkwani: «Yesu mbë Nasaret.»

⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyamu, ami ye. Kabi ami yinëhnirun, tavëryinëhni vëyëntaw vi njini.»

⁹ (Koyëna ntiyako wanës wante nësëko ña: «Rëm, wëla aryampo cëvareyëlowahna vële hwëtehnahnëruho wëhni hna.»)

¹⁰ Wati rac Simo Piyer sëlame kwëhnako, pëhwëtëlehn, tawahna dëpët nëf tëhw ña aryokuñ asëna wasadëha asankaf a. Aryokuñ arac, Malëkus maciko.

¹¹ Awa Yesu më ntehnëka Piyer: «Bokaryëry afëhw sëlame hu ñi. Tëfëlohna bi sewu nkëlëwa tëm pah horot nte ñaryaryëdëho Rëm mën ña?»*

Yesu haryënkwa Anas

¹² Awa kore wasodafe wã gë asankaf a lëw hni ña do gë vëyëka vësankaf wasëwif va pëlalehnëniha Yesu ñabëniha

¹³ do njiryeryëniha ten vëhni Anas hna, ayëla wu Kayif, ale yeho asëna wasadëha asankaf a hnë bëhn rac.

¹⁴ Hara, Kayif tac yabëkëhniwo vësankaf wasëwif va pecek soñe lëw hni, cëm asan aryampo soñe bulunda ñi fop.

Iyahëta Piyer

¹⁵ Simo Piyer gë arëfal a yëntaw tëfëlendënihawo Yesu. Arëfal a yëntaw arac njëtëleñiho gë asëna wasadëha

* **18:5 18.5** *Ami ye*: gë Wa-ebëre ña Yawe wac Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14) * **18:11 18.11**: Marëk 14.36; Lik 22.42

asankaf a, do tēnkētiko ndampo fo gē Yesu selele vē bambery tere asēna wasadēha asankaf hna.

¹⁶ Piyer, umē, pēr nkoko, đarēl rēnka hna. Awa arēfal aŷentaŵ a, ale njētēlēniho g'asēna ŷa, mē cahnik nēsēhna asēval ale yēkadēho rēnka ŷa, do ndēna Piyer.

¹⁷ Awa asēval ale yēkadēho rēnka ŷa mē ntehnēka Piyer: «Gelihna bi, wējē fēna, arēfal aŷi asan?»

Mē ntēkwaka: «Hali, gela.»

¹⁸ Hara vēryokuŋ va gē vēyēka va pēdēniho hwēdēh njerahnēndēni kabi huji ha njoko. Piyer fēna hnam njerantēdeho.

Itēy Asēna asankaf a

¹⁹ Awa asēna wasadēha asankaf a mē tēyēka Yesu soŋe vērēfal vēlēwu va gē karaŋ inte karaŋēdēhēhniwo vahnē ŋa.

²⁰ Yesu mē ntēkwaka: «Hnē tase vahnē fop nēsēdēfuho. Kwēlēkwēl karaŋēdēfuhēhniwo vahnē va vacaliŋa hna do gē selele Cery Wēn Cankaf hna, hn'ile mbarēpēlēdēniho vahnē fop hna. Coŵēla muk wanēs mēn ŋa.

²¹ Soŋe ye rēyēduho? Tēyēryihni vēle hnēpadēhowo va gante nēsēndēbuhēhniwo ka. Vēhni, njētēni đus ile hnēsēndēbuhēhniwo ŷa.»

²² Ga nēsēk watac, aryampo hnē vēyēka vēle hahnēko đarēl lēwu va mē poryēka do ntehnā: «Aki bi ntēkwadūha asēna wasadēha asankaf a?»

²³ Yesu mē ntēkwaka: «Ge kēm fo nēsēbu, tufahnēry. Bare ge ile hnēsēbu ŷa toŋa ye, soŋe ye ryafēduho?»

²⁴ Tac Anas mē njēdahnēka, hara nkok űabi, njoyi vēhni Kayif hna, asēna wasadēha asankaf a.

Iyahēta kigēna Piyer

²⁵ Hnē wati rac, Simo Piyer hwēdēh hna nkoko njerantēnde. Awa ahnē mē tēyēka: «Gelihna bi, wējē fēna, aryampo hnē vērēfal aŷi asan vi?»

Piyer mboko njahēta ntehn: «Hali, gela.»

²⁶ Aryokuŋ ava asēna wasadēha asankaf, ale nkeniho hnēnk g'asan ale ntēpētēko Piyer nēf ŋa, mē tēyēka: «Nukila bi g'aŷi asan sarēdīŋ hna?»

²⁷ Piyer mē mbok njahētak kat do taŋ pēgwēlehn tarēnd cale.

Yesu haryēnkwa Pilat

²⁸ Tac mē nufik Yesu vēhni Kayif hna njiryeryi tere guverēner ale ŵaciko Pilat ŷa. Koβēri fo nkeho g'acahnēfēd ga. Vēle yokawo va vērēnkēlohna vēhni dēnk cery naŵ hna, soŋe antē tonkēnēni kabi űadēniho tokētini roka Pak ŷa.

29 Soŋe rac cahnahnëko Pilat tēkatēhni pēr hna do tēyēhni: «Iŷēhne wēh lehnērūn ntik aŷi asan?»

30 Mē ntēkwaniha: «Ge dikēndina wēh yinenēhnekēndelihahna.»

31 Awa Pilat mē ntehnēkēhni: «Nufēryina ahitiŋun a wūhnē dēnk gante nke sariya hun ka.»

Bare mē ntēkwani: «Kwēhnalēfuhna fanka hitiŋēfuna ahnē ndaŷi.»

32 Ile nēsēni vēsankaf wasēwif ŷi, umē lik wanēs wante nēsēko Yesu soŋe sifa cēm nte rēfēka cēm ŋa ntiyađ.

33 Awa Pilat mē mbokak tēnk cery hna do ntehnēko njoji Yesu, tēya: «Ahnaw̄ wasēwif w̄a bi yeru?»

34 Yesu mē ntēkwaka: «Wējē dēnk bi hnahak wante hnēsēru ŋi, ma vahnē hnēsēhniki soŋe lēmēn ŷa?»

35 Pilat mē ntēkwak: «Sēwif bi yebu, ami? Bulunda hu ŷa dēnk gē vēsankaf vēsēna wasađēha va yiryējeki ŷal mēn li. Ye liru?»

36 Yesu mē ntēkwaka: «Inaw̄ mēn iŋa kwēhnina hnē iŷi đuniŷa. Ge hnē iŷi đuniŷa kwēhna kēnde, vēryokuŋ mēn va mētēntakēndeni memaŷehnahneni antē yēđahniwu hnē vēsankaf wasēwif. Bare hali, paryi nke Inaw̄ mēn iŋa gena hnani.»

37 Pilat mē ntehnēka: «Awa paryi ahnaw̄ bi yeru?»

Yesu mē ntēkwak: «Wējē hnēsēk: ahnaw̄ yebu! Nagibu do njiŷēbu đuniŷa li soŋe yenēhnēw̄a toŋa ŷa seđe. Ale kwēhnek toŋa ŷa nēpađ ile hnēsēđēfu ŷa.»

38 Pilat mē tēyēka «Ye ga ye toŋa ŷa?»

Kitiŋ Yesu

Pilat, ga nēsēk waŋi, mē mbok cahnēk kat tēkatēhni wasēwif w̄a pēr hna do ntehnēhni: «Ňoŋ nula ile rēfēka ndaŷēhni aŷi asan.

39 Gante nke namu hun ka, tavēndēmuna aramp aryampo hn'ambēt Pak-wo. Awa ŋađun bi ravēhnuna ahnaw̄ wasēwif aŷi?»

40 Mē ntēkwaniha ndekatēndēni: «Hali! Gena umē! Barabas ŷađēfun!» Hara, Barabas tac bandi yeho.

19

1 Awa Pilat mē ntehnēk njoyi Yesu do ntampi.

2 Wasođađe w̄a mē mbahnēni apēnk wahnēnkēt wakwēhn wadēmpēhn do pēnkweniha; cuđēnihawo fēna cuđ cankađ mbēntah.

3 Tēhadēnihawo ntehnēndēniha: «Nkaŷiru, Ahnaw̄ Wasēwif!» Do poryēđēnihawo.

⁴ Pilat mboko cahn kat do ntehnëhni vësankaf wasëwif va: «Awa, canëhniđëmuna, ayëtahnu ñoñ nula ile ntik rëfëka ndaŵahni aŷi asan.»

⁵ Awa Yesu më cahnik, nkoryaryat apënkŵ wadëmpëhn ŋa do g'acud mbëntah ŋa. Pilat më ntehnëkëhni: «Wëliho asan a!»

⁶ Ga nuniha, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëyëka Cery Wën Cankaf va pëgwëlehnëni ndekandëni ntehnëndëni: «Pakehnëryehna hnë kërëwa! Pakehnëryehna hnë kërëwa!»

Pilat më ntehnëkëhni: «Nufëryina wũhnë dënk afakuna hnë kërëwa. Ami, ñoñ nula ile menëk kode ndaŵahni.»

⁷ Vësankaf wasëwif va më ntëkwaniha: «Kwëhnaŋun sariya, do gante nke sariya rac ka, tëfëka cëm, kabi Ajë Wën ntik nkaf ntëwu ŋa.»

⁸ Wanës watac ntakeŋakawo dus Pilat.

⁹ Më mbokak tënk cery hna do tëya Yesu: «Avë ne yeru?» Bare Yesu ñoñ dëkwalawohna.

¹⁰ Awa Pilat më ntehnëka: «Ami wëyëru dëkwadilihohna? Yëtëlihna bi nkwëhnaŋu fanka soŋe ravi ma fakehni hnë kërëwa?»

¹¹ Yesu më ntëkwaka: «Wëla fanka kwëhnaŋëndila hnë ami ge Wënu ŋa maŵëryanakëndilihna. Soŋe umë ye, asan ale yëđahnëko ŷal hu ŷa wënek dus gë wëjë.»

¹² Tëk pëgw hnë wati rac, Pilat njëkëlehnadëho fere tavahna Yesu, bare vësankaf wasëwif va ndekadëniho g'ahaŵary: «Ge tavëruha aŷi asan, gelihna lawo Sesar! Alewo-le liyak ahnaŵ a, aŷeŵ Sesar ye!»

¹³ Pilat, ga nkwëryëk watac, më ntehnëk cani Yesu g'ipër, do umë ntaña tinki kitija hna, hnë ile macëde «Yëŵa Wëraka», (umë wacëde «Gabata» gë wanës Wa-ebëre ŋa).

¹⁴ Fac le fëhwëtande ambënt Pak ŋa yeho, fagant anent ŋa.

Pilat më ntehnëkëhni wasëwif ŵa: «Wëliho ahnaŵ hun a!»

¹⁵ Bare pëgwëlehnëni ndekandëni: «Arafi cëm! Arafi cëm! Pakehnëryehna hnë kërëwa!»

Pilat më ntehnëkëhni: «Ahnaŵ hun a ye: tëfëko bi fakehnëŵa hnë kërëwa?»

Vësankaf vësëna wasadëha va më ntëkwani: «Kwëhnaŋëfunahna ahnaŵ ahaŵary ge gena Sesar.»

¹⁶ Awa Pilat më njëđakëhni Yesu soŋe paki hnë kërëwa.

Ipak Yesu hnë kërëwa

Awa më nufëniha Yesu.

¹⁷ Ndiđëndik kërëwa lëwu ŷa dënk, cahrary naŵ hna njiryery hnë yëŵa hn'ile macëde «Kuŋ Hëloyoy». «Golëgota» macëdeho fëna gë wanës Wa-ebëre ŋa.

18 Hnam pakënihawo hnë kërëwa umë gë vëhi vëyëntaŵ, aryampo g'irëhw, aŷëntaŵ a g'irahahn do kërëwa Yesu ŷa yeho fagant.

19 Pilat ntehnëko fënali keri do paki kërëwa Yesu hna; aki keriko: «Yesu mbë Nasaret, ahnaŵ wasëwif.»

20 Gë wanës Wa-ebëre, gë walaten, do gë wagërek keriko, do kabi hn'ile pakiko Yesu hna darël naŵ hna nkeho, wasëwif wayabah karanjënihö.

21 Awa vësankaf vësëna wasadëha wasëwif ŵa më ntehnëniha Pilat: «Tëfëlahna aher ahnaŵ wasëwif. Tëfëka aher aŷi asan më lehnëk, ahnaŵ wasëwif ŷa ye.»

22 Pilat më ntëkwak: «Ile herëbu ŷa wod keri.»

23 Ante pakëniha wasodafë ŵa Yesu kërëwa hna, më nufëni viŷi vilëŵu va cahëlehnëni wësah wahnah, sah ryampo ale-wo-le hnë vëhni. Cud ŷa fo woko. Kwëhnalohna tëfëh do nkaf ndampo fo vahniko pëgw yan hafo gëd.

24 Wasodafë ŵa ntehnëlëniho: «Antë citin anj cud, bare yëlënëfu wanjël njëtahnin bi mo hwëhnëd.»

Koyëna ntiyako wanës Vikerëh vinte hnësëko:

«Cehëlëni viŷi mën va

do njëlëni wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd cud mën ŷa.»[☆]

Koyëna dënk ntiniho wasodafë ŵa.

25 Darël kërëwa Yesu hna kahnëko hnëmu, g'aheryu hnëmu, gë Mari asëvalu Këlopas do gë Mari mbë Magëdala.

26 Ga nuka hnëmu do, darël lëŵu, arëfal ale ŷahnëko d'us ŷa, Yesu më ntehnëka hnëmu: «Asëval, wëliho ajë hu ŷa.»

27 Tac më ntehnëka arëfal a: «Wëliho hnëmuh ŷa.» Tëk pëgw hnë wati rac, arëfal a njolehna hnëmu Yesu gë ŷalu.

Icëm Yesu

28 Yesu njëtëko tame fop ile payijiko ntiya padëk do nkehahn ile nësëko Vikerëh ŷa më ntehnëk: «Ŵënka yoko.»

29 Darël hnam nkeho peya tëmpah uñen ŷañah. Wasodafë ŵa më koyëni ankwëy, cobëni ryoko atëh nte ŵacik isop do njelëhnëniha ce.

30 Tac Yesu, ga mbucëk uñen ŷa, më ntehnëk: «Fop padëk!» Tac, tënkwëlehn do cëm.

Icëh wajiy Yesu

31 Kabi fac ile fëhwëtande fac ntaŵëla ŷa yeho, do kat ntaŵëla tac yabëkawo nafa ŷa, vësankaf wasëwif va vëyadilohna ñas iŷa nko kërëwa hna hnë fac ntaŵëla hna.

☆ 19:24 19.24: Wahnëŵ 22.19

Awa më njini muntaniha Pilat nkubehnëhni wahohnënk wã* vële fakiko va do ntihëtehn wañas wã.

³² Awa wasodafe wã më nkubëniha aryënkwëryënkwa ale pakëhnniho gë Yesu ýa, tac ahigëna ýa.

³³ Ga tëkëhnëniha Yesu, tëkatënihawo ga tëk cëm, awa wëwubëlawohna wahwër wã.

³⁴ Bare sodafe ryampo më cëhëka wajiy ña gë sori lëwu ýa, do cahñëlehna sat gë wënka.

³⁵ Ale hnësëk wañi ýa, nukëhniwo gë vinkër vidëwu va dënk, do wanës wadëwu ña toña ye. Njëtëk wapacëk toña ye do nësëf soje, wuhnë fëna, ahwëtahahnuna Yesu.

³⁶ Awa ile liyak ýi gante nësëko Vikerëh ka nke: «Wëla ýëc ryampo gubëdfena.»✠

³⁷ Do kat, Vikerëh vikawary më lehnëk: «Nude ale sëhika.»✠

Idën Yesu hn'iyag

³⁸ Ga ndëcëk watac, Yosef, nte yeho avë nkol Arimasi, njiko tëya Pilat mawëryana nuf ñas Yesu ña. Arëfal Yesu yeho, umë fëna, bare cowëko kabi ntakëkawo gë vësankaf wasëwif va. Pilat më mawëryanëka. Awa Yosef më njik nuf ñas Yesu ña.

³⁹ Nikodem fëna njiko. Hara umë yiko hwënta ryampo vëhni Yesu hna g'umëf. Awa njoko ile rëkëk wakilo wafëhw warar datikola mir ile hnawëlehniko gë fatëh alowes†.

⁴⁰ Vëhni vëhi nufëlehnëni ñas Yesu ña, përyëni gë viyi vile fëryande iñas, ntini wagu datikola ña, gante nke namu wasëwif ka.

⁴¹ Hn'ile pakiko Yesu hna, sarëdñ yeho hnam, do hnë sarëdñ rac nkeho hnam iyag kasëk nte woyiko kobëri kwëtahnina iñas.

⁴² Kabi anëka nte pëhwëtandëni wasëwif fac ntawëla ña yeho, do kabi ñawëlohna, më ndënëni iñas Yesu ña hnam.

20

Ibëhn Yesu

¹ Wakëwak fo gë dimasi ýa, ante nkoko mëhwëry ña, Mari mbë Magëdala njiko yag hna. Më nuk taka nte fidahniko rënka yag ña pidëtiko.

² Awa më nkaryëk nji tëkatëhni Simo Piyer gë arëfal aýëntaw a, ale ñako ñahn Yesu dús ýa, do pëyahni: «Iñas Ahwëhn a nufik yag hna do yëtëlëfuhna bi ne kwëtik.»

* 19:31 19.31 Nkubehnëhni wahohnënk wã soje cëmëni ñap. ✠ 19:36 19.36: Icahn 12.46; Vaker 9.12; Wahnëw 34.20 ✠ 19:37 19.37: Sakari 12.10 † 19:39 19.39 Datikola mir le hnawëlehniko gë fatëh alowes: Mir gë alowes vile hnawëpëlehnik nke had datikola le fëhwëtahnëde wañas.

³ Awa Piyer g'arëfal aÿëntaŵ a më njini g'iyag.

⁴ Vëhni vëhi tak nkaryëdëniho, bare arëfal aÿëntaŵ a ndëcëkawo Piyer do ndënkŵ tøk yag hna.

⁵ Bare tënkëlohna. Mëkëko do nkuryako. Nuko ile fëryahniko ñas ŷa fo woko hnam.

⁶ Simo Piyer, nte rëfidëhawo ŷa, tøkëgiko, tënkëlehn taŷ yag hna. Nuko fënali ile fëryahniko ñas ŷa,

⁷ do g'ile tëmpanhiko nkaf Yesu ŷa. Gelohna ndampo fo gë ile fëryahniko iñas ŷa, bare minu pëyiko.

⁸ Awa, arëfal aÿëntaŵ, ale ryënkŵëko tøk ŷa, më tøkëgëk. Nuko do kwëtahnëko.

⁹ Hafo hnë wati rac vërëfal va vëwëryëlohna ten Yesu tëfëka mbëhn vësëm hna, gante pëyahniko Vikerëh ka.

¹⁰ Awa vërëfal vëhi va mbokalehnëni hn'ile cëlëniho hna.

Itufëhna Yesu vëhni Mari mbë Magëdala

¹¹ Hnë wati rac, Mari pëh hna kahnëko ðarël yag hna, do kodëho. Gë wako wadëŵu ŷa, më mëkëk, nkurya yag iŷa

¹² do nukëhniwo wamëleka waki wante liyak viŷi viyah, ga ntañani hn'ile kwëtiko ñas Yesu hna, aryampo hn'ile nkeho nkaf hna do ŷëntaŵ ŷa gë wakwër.

¹³ Më tëyëniha: «Asëval, soŷe ye hoðu?»

Më ntëkwakëhni: «Ahwëhn mën a nufik, do yëtëla bi ne kwëtik.»

¹⁴ Ante nësëk koyëna ŷa, më njëkak do nulehna Yesu ga kahnëk hnam, bare yëtëlohna umë ye.

¹⁵ Yesu më tëyëka: «Asëval, ye hoðu? Mo yëkëlehnëðu?»

Më ntiyahniko bi ayam sarëdij ŷa ye; më ntehnëka: «Ge wëjë hnufëka, pëyarye bi ne kwëtëruha, soŷe yiwu vijëŵa.»

¹⁶ Yesu më macëka: «Mari!»

Mari më cahëtak gë cape ntëŵu do ndeka gë wanës Wa-ebëre ŷa: «Raboni!» Umë fëhnëtanëd «Aharanŷ.»

¹⁷ Yesu më ntehnëka: «Bokawo afëlawo, kabi bokala hayu ten gë vëhni Rëm mën ka. Yiryeyi afëyanëhnoŵëhni vëŷënta mën va: gë vëhni Rëm mën kayëdëfu, ale ye Rëmun fëna; gë vëhni Wën mën, ale ye Wën hun fëna.»

¹⁸ Awa Mari mbë Magëdala njilehn vërëfal hna do pëyahni: «Nubuha Ahwëhn a!» Pëyakëhniwo fëna ile ntehnëkawo ŷa.

Itufëhna Yesu vërëfal vëlëŵu

¹⁹ Hnë dimasi rac dënk, g'anëka ga, vërëfal va hnë cery nkeniho do cëdëniho warënka ŵa, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va. Yesu më njijëk fagant lëŵ hni do ntehnëhni: «Arabi yam ŷa nke gë ŵuhnë!»

20 Ante nēsək koyēna ŋa, mē tufəkēhni wēbák wadēwu wante pakiko ŋa gē wajiy ŋa. Vērēfal va mē pēbəkēhni hnatah kabi nudēniha Ahwēhn a.

21 Yesu mē mbok ntehnəkēhni kat: «Arabi yam ŷa nke gē wūhnē! Gante payiko Rēm ki, payēdēmu ami fēna.»

22 Ante nēsək watac ŋa, mē cēləkēhni do ntehnēhni: «Maŵēryina Iyir Ipacah ŋa.

23 Vahnē vēle ravēndun wameh wadēw hni va, tavēhnēdeni, do vēle wēyēndun tavēhn va vēravēhnēdena.»

Yesu gē Toma

24 Aryampo hnē vērēfal pēhw gē vēhi hna gentilohna gē vēhni ante njiĵeko Yesu ŋa. Toma yeho, umē ŵacēdeho fēnali Asēp.

25 Vērēfal vēyēntaŵ va mē ntehnēniha: «Nubunēha Ahwēhn a.»

Toma mē ntēkwakēhni: «Ge nula vapakel wapont va wēbák wadēwu hna, do ge űakēla g'irufa mēn ŷi hn'ile nkeho wapont hna do vák mēn ŷi wajiy wante cēhiko hna, mawēda muk.»

26 Ga ndēcək wafac mbēd gē warar, vērēfal Yesu va mboko nkeni cery hna. Fac rac, Toma gē vēhni nkentiko. Warēnka ŵa mboko cēdēni bare Yesu mē njiĵek kahn fagant lēw hni, do ntehnēhni: «Arabi yam ŷa nke gē wūhnē!»

27 Tac mē ntehnēka Toma: «űakērye gē rufa hu ŷi ani, yēkēry wēbák mēn űi; yeli vák hu ŷi aŷak wajiy mēn űi. Tavēry gwaj ŋa do ahwētahno!»

28 Toma mē ntēkwaka: «Ahwēhn mēn yeru do Wēn mēn!»

29 Yesu mē ntehnēka: «Kabi nuruho soűe rac hwētahnēru? Mbetani vēle hwētahnēd hara vēhnuna va!»

Soűe ile herik aűi kayēte

30 Yesu mboko nti, tase vērēfal vēlēwu hna, wēdahēse wapēmpēhnahnah wakawary wayabah wante wok tēfētayina hnē aűi kayēte.

31 Bare ile yehēhna ŷi, kerik soűe ahwētahnahnu Yesu ye Arēhnayik a, Aju Wēnu ŋa, do ge kwētahnērunēha, nuŷadun sēl ntaŵary, uwám pary ŵa, g'uŵac lēwu ŵa.

21

Itufēhna Yesu hnē vērēfal mbēd gē vēhi

1 Ga ndēcək rac, Yesu mboko tufēhnahni vērēfal vēlēwu va, tēfary lant Tiberiyad hna. Wēlin gante tufēhnakēhniwo ka:

² ndampo fo nkeniho, vëhni: Simo Piyer, gë Toma nte wacëdeho Asëp a, Natanayel mbë Kana vë Galile, Viju Sebede, do gë vëréfal vëhi vëyëntaŵ va.

³ Simo Piyer më ntehnëkëhni: «Gë fëla wuwis njidëfu.»

Më ntëkwaniha: «Fuhnë fëna, njintëdebun.» Awa njilehnëni kayëni kulu hna, bare ñoñ vëfëlahohna umëd tac.

⁴ Ante pëgwëko pacënd ña, tëkiko Yesu, tëfary wënka hna kahnëko. Bare vëréfal va vëyëtëlohna umë ye.

⁵ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Vërah mën, pëlarunëhëhni bi wuwis?»

Më ntëkwaniha: «Hali.»

⁶ Më ntehnëkëhni: «Dabëryin waryey wï gë cape rëhw kulu hadi do pëladunëhëhni.» Awa ntabëlehnëni waryey wï, do vëhodilohna ntabëtini, kabi wuwis wï pëbëniho.

⁷ Awa arëfal ale ñahnëdëho Yesu dus ÿa më ntehnëka Simo Piyer: «Ahwëhn a ye!» Ga nkwëryëk wanës watac, «Ahwëhn a ye», Piyer më mbokëryak cudä cud nte cudëtako ña do ntëba wënka hna.

⁸ Vëréfal vëyëntaŵ va më kegëtani ndotëndëni waryey wafëbah wuwis wï: vëyãwëlohna vambëŋ va, soŋe wametër keme fo ñawëtaniho.

⁹ Tëkëndëni tuŋ vambëŋ hna, më nuni hwëdëh g'uwis ga mbëlëdeni do gë vamburu.

¹⁰ Yesu më ntehnëkëhni: «Yojënëhni wuryampo hnë wuwis wule fëlarun takan wï.»

¹¹ Simo Piyer kayëlehn kulu hna ndoj waryey wï nkal hna. Wuwis wusankaf wule fëbëko wï, keme gë wafëhw imbëd do gë warar (153) nkeniho do, mama njabahnëniho dus, waryey wï bëkëtalohna.

¹² Yesu më ntehnëkëhni: «Yijën tokin.» Wëla arëfal aryampo dëkëlohna tëya: «Mo yeru?» Njëtëniho Ahwëhn a ye.

¹³ Yesu më tëhak, nuf mburu ña do cahëlehnëhni, tac wuwis wï fëna.

¹⁴ Rarëna ÿa tufëhnakëhniwo Yesu vëréfal vëlëwu va, kobëri ga mbëhnahnëko.

Yesu gë Piyer

¹⁵ Ga puhnani tok inä, Yesu më tëyëka Simo Piyer: «Simo, aju San, ñahnëruho bi alëbëhni vëyï?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru, ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni vupe mën va.»

¹⁶ Tac më mbok tëyëka higëna ÿa: «Simo, aju San, ñahnëruho bi?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Paßëryihni wape mën ña.»

17 Yesu më mbok tëyëka rarëna ŷa: «Simo, aju San, nahnëruho bi?»

Piyer njamëlehn kabi rarëna ŷa tëyëkawo Yesu bi nahnëka. Më ntëkwaka: «Ahwëhn, njëtëru fop; njëtëru nahnëmi!»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni wape mën ŷa.

18 «Toña ŷa fëyadëmi: ante nkoruho jar ŷa, wëjë dënk ŷëbadëho ryl ŷa do njidëduho hn'ile ñaduho hna, bare ge ntafëru, njelëdu wëbák ŷi, ahawary ŷabëdëhi do njiryeryëdëhi hn'ile nkoru ñadila ayi hna.»

19 (Hara, gë wanës watac, Yesu tufahnëdëho sifa cëm nte cëmëd Piyer tufahnahn inaŷ Wënu ŷa.) Ante nësëk watac ŷa më kwënëk: «Tëfe!»

Yesu g'arëfal ale nahnëko dus

20 Piyer më cahëtak do nuhna arëfal ale ñako nahn Yesu dus ŷa; hamëhni tëfidëhëhniwo. Arëfal arac rankako gë cape Yesu ante tokëdëniho roka ŷa do tëya: «Ahwëhn, mo ye ale rokadëhi ŷa?»

21 Piyer nukawo, më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, aŷi lë, ye yedëha?»

22 Yesu më ntëkwaka: «Ge ñada cëm hafo vokaju, ye yentahniki? Wëjë, tëfe!»

23 Awa wanës watac campëlehn hnë vëhery vële hwëtahnëk hna; ntehnëdeho, arëfal arac cëmëdina. Bare Yesu dehnëlohna cëmëdina, umë lehnëko ge ñadina cëm hafo mbokaj, ye yentahnika?

24 Arëfal arac dënk hnësëk had sedë do herëk watac. Njëtëbun cedëya dëwu ŷa toña ye.

25 Yesu mboko nti viyabah vihawary. Ge kerakënde fop, ntiyahnëko tëkëlakëndina duniŷa li vëkayëte vante herakënde va.

Vantiyehn Vëfayik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk kayëte Itëfëta nte kerëk Lik pañare Yesu ña ye ale herëk Vantiyehn Vëfayik ña. Gante nke ka namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va ayehna Lik herëk inji kayëte.

Mpëd kayëte Vantiyehn kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw̃ gë wahnah gë wabëhn wafëhw imbëd gë warar g'imbëd (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ña, ante ndëcëko wëyas Pol ña. Njëtinëk Lik arëfëlënta Pol yeho wati wëyas walëwu ña bare gena kwëlëkwël nkelahnëniho. Njëtinëk rac kabi, kas fagant kayëte hna, rëkëk ntehnëd «fuhnë» hnë vikerëh vidëwu hna.

Age Itëfëta nte kerëk Lik ña nësahnëd soñe uwám Yesu gëd hnani, Vantiyehn Vëfayik ña nësëd vile rëfidëha va, ðoku vëfayik soñe ntëdahnëni mbara vële hwëtahnëk va gante-wo-gante fagant bulunda wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif. Age wapëtala kayëte Lik ña ntehnëk Ajë Wënu ña kërënakëhni, rëk pëgw wapëgwala Vantiyehn ña Iyir Pacah inja njëdahnik ntapëhnañi.

Wëlin yëb ryampo, 1.8, ile hnëfak: «Bare yëtëryin iñin: Iyir Ipacah inja cëlid hnë wuhnë do nuñadun fanka falëwu fa do waseðe mën yedun Yerusalem hna, Yude hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik ðuniña hna.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Pol, wasëwif, Ahwëhn, Iyir Ipacah, vëfayik, kulu, Rom, mbara vële hwëtahnëk, Wanës Wakasëk.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wafac warëkwa Yesu Këris nkal li (1.1-11)

Inap gë iyij Iyir Ipacah (1.12-2.13)

Ipëyahn Wanës Wakasëk Yerusalem hna (2.14-8.3)

Ipëyahn Wanës Wakasëk hnë vankol Yude gë Samari hna (8.4-12.25)

Ipëyahn Wanës Wakasëk gante-wo-gante nkal li (13.1-21.16)

Apëlaniha Afayik Pol Yerusalem hna soñe cëdëniha (21.17-23.22)

Njoniha Pol Sesare hna (23.23-26.32)

Njoniha Pol Rom hna (27.1-28.31)

Iyir Ipacah nte njëdahnëd Wënu ña

¹ Aÿënta mën Tewofil, kayëte ndënkwëryënkw mën hna nësëbuho fop ile pëgwëko ntind Yesu do karanjëndëhëni vahnë ÿa

² hafo hnë fac le nufiko nji g'ambin ÿa. Ani gë kayahnënd ÿa, umë nkabëkëhni gë fanka Iyir Ipacah ña vële tëhnako had vëfayik va ile rëfëka ntini ÿa.

³ Vëhni, ante mbëhnëko ña, Yesu tufëhnakëhniwo do tufëkëhniwo yabah njëtahnëni paryi nke mbëhnëk. Hnë wafac wafëhw wahnah tufëhnakëhniwo do nësëhnëhni soje Inaw' Wënu ña.

⁴ Fac ryampo, wati nte mbarëniho ña, më ntehnëkëhni: «Ant'aÿawëtawu Yerusalem; napëryin ile ntehnëko Rëm njëfadëhu ÿa, umë ye uyëd' ule fëyamuno w'a.

⁵ San gë wënka njaryëdëho, bare w'uhnë, ani gë wafac toye, g'Iyir Ipacah inja njaryëdërun.»

Kayënda Yesu

⁶ Ante mbarëniho vëfayik va gë Yesu, më tëyëniha: «Ahwëhn, iÿi wati bi mbësaduhëhni naw' inja bulunda Isërayel ÿa?»

⁷ Më ntëkwakëhni: «Rëm ÿa fo yëtëk ante ntiyad vëÿin ña; w'uhnë ma wëryaniluhna ayëtu wati ma yamani ile ntiyahnëd ÿa.

⁸ Bare yëtëryin iÿin: Iyir Ipacah inja cëlid hnë w'uhnë do nuÿadun fanka falëwu fa do wasefe mën yedun Yerusalem hna, Yudefe hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik duniÿa hna.»

⁹ Yesu, ga nësëk watac, nufiko g'ambin, do njëkëdënihawo vëhni fop; tac añar cankëlehna hafo nambëniha.

¹⁰ Nkonihho ntañëniha Yesu g'ambin wati nte ñawëtahëdëho ña, tëketëni vësan vëhi vële sudak viÿi viyah haryënkw lëw' hni do ntehnënihëhni:

¹¹ «Vësan vëvë Galile, soje ye ÿëwërun aki ayëkëndu ambini nji? Asan ale w'acëdun Yesu ÿa, hnufëhnirunëha nji g'ambin do koyëna mbokajëd.»

Ahnëmpët Yuda

¹² Awa vëfayik va matëlehnëni Kuñ Oliviye hna mbokani Yerusalem. Yëbëlan Kuñ Oliviye ña gë Yerusalem tëkëko kilo uyas gë toye.

¹³ Tëkëndëni tun, kayëlehnëni yañ etas hna, hnë cery ante rëkëniho nkehahnëndëni ña. Wëlin wamac vële yeho hnam va: Piyer, gë San, gë Sak, gë Andëre, gë Filip, gë Toma, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Sak aju Alëfe, gë Simo nte w'acëdeho Ahahnëndak, do gë Yuda aju Sak.

14 Mawalëniho mbarëlëndëni kwëlëkwël soje yëfa gë Mari hnëmu Yesu, gë vësëval vëryampo, do gë vëheryu Yesu.

15 Fac ryampo, ante mbarëdëniho ña, Piyer matëko tase vële hwëtahnëk hna vële rëkëko mpëd keme gë wafëhw wahi (120), do ntehnëhni:

16 «Vëyënta mën, ile fëyahnik Vikerëh hna, watac tëfëkawo ntiya. Iyir Ipacah ña pëyahnik kobëri fo wës David hna soje Yuda nte ryënkwareyëkëhniwo vële fëlaka Yesu va.

17 Aÿi asan, aryampo hnë fuhnë yentiko, do doku rac fo hwëtahnëhnikëfuno.

18 «Kaÿ lawahniko koryi ile cosiko soje iyëdahn Yesu ña. Hnam njoko, hafo tënka donk ñi, cahnëlehna wabeÿ ña.

19 Vahnë vële lëdëk Yerusalem va fop njëtaniho watac: soje umë wacahnik ñi kaÿ gë wanës wadëw hni ña: “Akëlëdama.” Umë fëhnëtanëd: “Ikaÿ Wasat.”»

20 Piyer më mbok ntehnëk: «Wëlin ile herik Kayëte Wahnëw hna soje Yuda ÿa:

«“Arabi tere lëwu ÿa tavi, ahnë antë ntëdahn kwëlëkwël.”»
Mbok keru fëna:

“Arabi ahawary nuf doku lëwu ile njëdakawo Wënu ña.”»

21 Tëfëka tëhnayina aryampo hnë vële lapëhnadëhëfuno gante-wo-gante, ante njasëlehëdenëho gë Yesu Ahwëhn a,
22 kobëri ante njaryëkawo San Yesu hafo ante nufëhnëhnikëfuna ñi g'ambin. Asan a rac nkentëde koyëna sede gë fuhnë, ibëhn dëwu ña.»

23 Awa, ga nësëk watac Piyer më tahnënihëhni vësan vëhi: Matiyas, gë Yosef, nte wacëdeho Barësabas, (wëcako fëna Yusëtis).

24 Awa vële hwëtahnëk va më njëfani aki: «Wëjë, Ahwëhn, njëtëru ña vahnë ña fop; tufëryifuna bi mo rëhnaru hnë vëÿi vësan vëhi

25 Soje nke afayik nëmpëta Yuda nte yik gë ÿëwa ile rëfëka.»

26 Tac njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo yed. Awa, më tufahnëk Matiyas ye. Nkwënëlehnëniha vëfayik pëhw g'aryaw hna.

2

Itëk Iyir Ipacah ña hnë fac Pantëkot

1 Ga tëkik fac Pantëkot ÿa, vële hwëtahnëk va sëñ ryampo fo mbarëlëniho.

2 Tanj wëñaw matëlehni g'ambin. Nkeho had wëñaw sël hwëhn fanka, do pëbëlehn hnë tere le ntañahnëniho hna.

³ Wati rac dënk, nulehnëni waryëw̃ wale wëntëlëk gë humpen hwëdëh. Pitëlelehn tindahni ale-wo-le nkaf hna vëhni fop. ⁴ Pëbëlehnëhni taŋ vëhni fop Iyir Ipacah iŋa, pëgwëlehnëni nësëndëni vanësa vakaŋary, ale-wo-le gante njëdädëhawo Iyir Ipacah nësënd ka.

⁵ Hara, wati rac, wasëwif wale w̃atiko duniŋa yï fop, Yerusalem hna nkeniho; ntënënedënihawo Wënu ŋa.

⁶ Ga nkwëryik wëñaŋ watac, më mbarëpëlëni. Pëmpëhnahnëkëhniwo dus vëhni fop, kabi ale-wo-le hnë vëhni nkwëryëdëfëhëhniwo ga nësëdëni wanës wadëwu ŋa dënk.

⁷ Pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët do ntehnëdëniho: «Vëyi vahnë vële hnësëd vi, vëyena bi fop vëvë Galile?

⁸ Awa, hak kolahnëbun wëryëndëfuni, ga nësëdëni ale-wo-le wanës wante yëwëbun ŋa?

⁹ Vëryampo hnë fuhnë Parët matiniho, gë Medi, gë Elam; nkeniho vële lëdëko Mesopotami, do gë vëvë Yude, gë Kapados, gë Pon, do gë Asi;

¹⁰ gë vëvë Fërisi, gë vëvë Pampëfili, gë Esipët, do gë waresiŋo Libi ile ye d̃arël ankol Siren; do gë vële w̃atik Rom,

¹¹ gë vëvë Këret, do gë vëvë Arabi; vëryampo wasëwif naginiho, do vëryampo caliŋëniho caliŋa wasëwif. Nkwëryëdëfunëhëhni fuhnë fop, ale-wo-le gë nësa ntëwu ŋa, ga nësëdëni soŋe wafoku wapërën wade ntid Wënu ŋa!»

¹² Vëhni fop pëmpëhnahnëkëhniwo dus do vëyëtëlohna ile nahadëni; ntehnëledëniho vëhni fop: «Ye ga ye iŋin?»

¹³ Bare vëryampo njafaŋëdënihëhniwo vële hwëtahnëk va ntehnëndëni: «Vëyi uñen ndëwëni!»

Ile nësëhnëkëhni Piyer kore ŋa

¹⁴ Awa Piyer gë vëfayik pëhw g'aryaw̃ va kahnëniho do ndekahnëhni kore ŋa: «Nëparyino dus, vëyënta mën wasëwif do gë fop w̃uhnë vële ye Yerusalem vi: gwëryëryin ile ryëcëtaf ŋa.

¹⁵ Nahadun vëyi ndëwëni bare vëryëwëna! Cahnëfëd fo wok do sëwif cedina muk iŋi wati!

¹⁶ Iŋin haŋary ye, ile nësëko kila ile w̃aciko Sowel ŋa:

¹⁷ «Wënu ŋa më lehnëko: “Wëlin ile rëkid ŋa:

wafac warëkwa hna:

campehnëdëfu Iyir mën iŋa vahnë hna fop;

vijë hun gë vëryag hun va nësëdëni wanës Wënu ŋa had wakila,

tufëdëfuhëhni vëjar hun va

do gë vicër va viŋë gë hudakery.

18 Ha, campehnëdëfu Iyir mën inja vëryokuj mën hna,
vësan gë vësëval,

hnë wafac warac, do rëkëd
nësëndëni wanës Wënu ña had wakila.

19 Ntidëfu viyë vifëmpëhnahnah yan, ambin hna,
do gë wëdahëse hnani gëd nkal li:

umë yed wasat gë hwëdëh do gë vënar hwëcic,

20 do ulav wã kuyëd

do ulepera wã mbëntëd had wasat.

Umë fop nked tëkahnind fac Ahwëhn a,
fac sankaf ryëwayik hn'ile mbokahnid rac.

21 Do pehëtëdëhëhni fop vële wëcadëha va."*

22 «Nëparyin ðus, vahnë vëva Isërayel, ile yadëmu
hnësëhnu ña: Yesu mbë Nasaret, gante njëtërun ki Wënu
ña ntiyehnëdëhawo viyë vifëmpëhnahnah tase hun, gë
wëdahëse do gë vile nkok nahana ahnë. Tufëku umë
fayika.

23 Umë Wënu ña njëdakuna gante pëhnako ka, gante
kahnëndëko kobëri ka. Do wühnë njëdarunëha vële
wok vëlënënëna Sariya Moyis va pakëniha hnë kërëwa
aryaŵuna.

24 Bare Wënu ña mbëhnëndanëka, pehëtëka cëm hna,
tufahnëc icëm inja kodina pëlahna hn'ucankaf ntëwu hna.

25 David nësëko soñe Ahwëhn a:

«“Nudëfuhawo kwëlëkwël Ahwëhn a haryënk wën,
g'irëhw mën nke soñe wowu hahnëndaŵ.

26 Soñe umë pëbahnëka ntaŵary mën inji urisah

do wës mën ña uhnatah njëwëd,

wëla mbahn mën inji ikwëtahn hna njinëgad;

27 Njëtëbu tavëdilohna ðuniña vësëm hna,

tavëdilohna aryokuj hu yëlu yag hna.

28 Njëtëndanëruho ankaŵ nte yid

gë ðuniña le wok puðina.

Igelahn gë wëjë ña natëdëho ðus."*

29 Piyer më mbok ntehnëkëhni: «Vëyënta mën, paryi
nke David nësëko koyëna bare njëtinëc wapacëc cëmëc do
mbañik. Iyag dëwu ña hafo dol ñal fu li nkok.

30 Awa, paryi nke kila yeho do njëtëko Wënu ña
ntëkëhnëkawo nteha aryampo hnë vutah vuntëwu hna
nëmpëtëdëha ucankaf ña.*

31 Koyëna David kobëri fo njëtëko soñe ibëhn Këris ña,
do umë nësëdëho, ante ntehnëdëho Wënu ña tavëdilahn
ðuniña vësëm hna, do tavëðina mbahn dëwu ña nkël.*

* 2:21 2.21: Sowel 3.1-5 * 2:28 2.28: Wahnëw 16.8-11 * 2:30 2.30: Wahnëw
132.11 * 2:31 2.31: Wahnëw 16.10

32 Wanës wadëwu ña soje iyin nësëd Yesu, ale mbëhnëndanëk Wënu ña, do fuhnë fop wasede yeyinëk.

33 Tac nufik soje nji ntaña laña hnëfak hna g'irëhw Wën. Do tame, gante ntehnëko Wën Rëm ÿa, nuŷak hnë umë Iyir Ipacah iña do campehnëk hnë fuhnë. Umë ye ile hnuďun do wëryëďun iŷi wati ŷi.

34 Awa David, umë kayëna g'ambin had Yesu. Do kat më lehnëk:

«“Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a:

'Yij alaña g'irëhw mën

35 hafo hale këfëďëfuhëhni vële ŷeŷëki va haryënkw hu.' ”*

36 «Awa wëli ile rëfëka njëtëni wapacëk fop ßulunda Isërayel ŷa: aŷi Yesu nte fakërun kërëwa ñi, Wënu ña ntika Ahwëhn gë Arëhnayik.»

37 Wanës wadëwu ña ntavëkëhniwo ďus vële wëryëkawo va. Umë tÿëniha Piyer gë vëfayik vëŷëntaŷ va: «Vëŷënta fu, ye rëfëka lifu?»

38 Piyer më ntëkwakëhni: «Gwëcëtaryin vankeya hun va do ayaryiwu ale-wo-le g'uŷac Yesu Këris ŵa, tavëhnahnu Wënu ña wameh hun ña. Awa njëďadëhuna Iyir Ipacah ña.

39 Yëtëryin, iñi Iyir Ipacah ñi nte ntehnëk Wënu ña njëďadëhuna ŵuhnë hwëhnëk gë vutah hun va, do vële wok vëyena wasëwif va: umë ye fop vële macëď Ahwëhn a Wën fu ña.»

40 Piyer mboko nësëhnëhni wanës wakawary wayabah soje maŵehnahnehni do kamënaŷehnahnehni, ntehnëďëhëhniwo: «Maŵëryin ipëh iña, pitaryinëhni vahnë vëwen vëvë gaki vi!»

41 Awa vahnë vëyabah hnë vëhni maŵëniho wanës Piyer ña do ntiniho njaryini. Do hnë fac rac tëkëniho vahnë wawuli warar vële wënako kore vahnë vële hwëtahnëk hna.

Ankeya vële hwëtahnëk

42 Kobëri tac, pabëniho nëpa wanës wante karanëďënihëhniwo vëfayik ña, do nkeni ndampo fo vëhni fop, tokëďëniho ndampo fo do njëďadëniho ndampo fo.

43 Idak Wënu ña pëbëkawo ale-wo-le, kabi ntiyëhnëkëhni vëfayik va wëdahëse wayabah gë viŷë viďëmpëhnahnah viyabah.

44 Fop vële hwëtahnëk va ndampo fo nkeniho do cahëləďëniho fop ile kwëhnaniho ŷa.

45 Wëla watere wadëw hni ña nkwaředëniho do gë ile kwëhnani ña do cahëlëdëniho koryi ña vëhni fop, ale-wo-le gante mbalëka ka.

46 Fac-wo-fac, mbarëlëdëniho selele Cery Wën Cankaf hna, do gë watere hna soñe gubëlehn mburu ña g'uhnatah do g'intawãry pacah.

47 Tëfëtaðëniho ifërën ile ntidëho Wënu ña do vëvë Yerusalem va fop ñadënihëhniwo. Awa Ahwëhn a kwënëdëhëhniwo fac-wo-fac vële pehetëdëho va.

3

Iyërën ale wok kodina njas

1 Fac ryampo, Piyer gë SanCery Wën Cankaf hna njidëniho soñe iyëfa bë wati rarëna g'anent hna.

2 Nkeho asan ale cëmëko wakwër kobëri nte nagiko ña yiryeryëdeho hnë rënka le wacik «Wamah» hna. Fac-wo-fac njodeho hnam soñe muntandëhni vële rënkëd Cery Wën Cankaf va.

3 Ante nukëhniwo Piyer gë San ga nkëhnëni tënkëni Cery Wën Cankaf hna, më muntakëhni koryi.

4 Vëfayik vëhi va më ntañëniha do Piyer më ntehnëka: «Yëkëryifu.»

5 Asan a më njëkëkëhni wapacëk kabi ntiyahnekawo nuñad iñë hnë vëhni.

6 Piyer më ntehnëka: «Wëla ðalasi kwëhnala, bare ile hodëfu liwu ña ntinëndëmi: g'uwac Yesu Këris mbë Nasaret ña, matëry ayas!»

7 Tac tañ më pëlaka vák rëhw yi ndemahna mat. Tañ, wakwër ña njawëlehna,

8 umë ntoñak kahn do pëgwëlehn njasënd. Tac tënkëntëlehni gë vëhni Cery Wën Cankaf hna: njasëdëho ntoñatënd uhnatah wã do cëmbëdëhawo Wënu ña.

9 Kore ña fop nunihawo koyëna ga njasëd njëwatënd icëmb Wënu ña.

10 Njavëtiko paryi umë lañadëho «Rënka Wamah» Cery Wën Cankaf hna kwëlëkwël muntand. Ga nuyik ile yehawo ña, vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo ðus do vëyëtëlohna ile nahadëni.

Wanës Piyer ña Cery Wën Cankaf hna

11 Vahnë va nuniho asan a tavëdëlëhniwohna vëhni Piyer gë San. Soñe umë nkaryëniho kwërënihëhni nder cankañ nte wacik Salomo* hna do pëmpëhnahnëkëhniwo.

* 3:11 3.11 Salomo aju David yeho, ahnañ Isërayel had rëmu. Umë vëryehnekë Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ñalëwu (1 Vëhnañ 6; 1 Vëhnañ 5.9-14).

12 Ga nuk Piyer watac, më ntehnëkëhni: «Vahnë vëva Isërayel, soŋe ye pëmpëhnahnëku g'iŋi yërën? Soŋe ye laŋërunëhëfu? Wëjë lehnëk imëk dëw̄ fu dënk ma usatah lëw̄ fu kahnahnëk njasënd aŋi asan?

13 Wën Abëraham, gë Wën Isak, gë Wën Sakob, Wën vacërakëlo fu va fop tufahnëk nafa sankaf aryokuŋ alëw̄u ŋa Yesu. Njëdahnërunëha vëhni Pilat hna. Umë ñadëho tava bare w̄uhnë ŋwëyërunëho.

14 W̄uhnë ŋwëyërunëha Afacah, Asatah a. Pecehnu arëyu aŋawëryahniwu tavi ale ryawëka ahnë bare w̄uhnë ŋwëyërunëho.

15 Koyëna ndawërunëha ale yëdahnëdëho uwám w̄a duniŋa li. Bare Wënu ŋa matëndëka vësëm hna do waseďe yebun.

16 Kabi kwëtahnëbunëha Yesu, fanka w̄ac lëw̄u w̄a njaŋëhëka asan ale hnuďun do yëtërun aŋi. Ha, soŋe kwëtahn inte hwëhnabun gë Yesu ŋi njërahnëk aŋi asan gante nuďun w̄uhnë fop ki.

17 «Tame, vëyënta mën, njëtëbu ďus w̄uhnë gë vësankaf hun vi yëtëluhna ile pëhnëtanëď ile lironëha Yesu ŋi.

18 Bare Wënu ŋa ntik koyëna ile nësëniho wakila ŋa fop kobëri ŋa. Umë ye: Arëhnayik, ale ntehnëko payidëha ŋa, korotëď.

19 Awa tame gwëcëtaryin vankeya va asahëtawu gë cape Wën pëhwëcëhnahnu wameh ŋa.

20 Koyëna Ahwëhn a Wënu ŋa maŋëryanëdëhu ayinëgawu, do mbokëď caŋëtëhniwuna Yesu, ale tëhnako kobëri ŋa soŋe lëw̄ hun ŋa.

21 Yesu g'ambin ñëwëď ten hafo wati le mbokajëď nkwëcët fop, hafo mboka caŋ, gante nësëko Wën ka hnë wawës wakila wacëvah wabë kobëri ka.

22 Koyëna Moyis më lehnëko: “Ahwëhn a Wën hun ŋa caŋëtëhniďëhuna kila g'ami ki. Avë bulunda hun yed. Ge tëkik afo ahnëpawuna fop ile ntehnëdëhu ŋa.

23 Ale wëyëď maŋëhna iŋi kila ŋa ndawëďe do cani bulunda Wën hna kwëlëkwël.”☆

24 «Ha, wakila wante hnësëďëho, kobëri Samiyel ŋa, vëhni fop pëyahneni wati le yehahninëk dol ŋi.

25 Vutah wakila watac va yerun do nkentahnirun akwëtëla nte kwëtëlëniho Wënu gë vacërakëlo hun va ante ntehnëkawo Abëraham: “Hnë ale hnagik hnënk lëw̄ hu njëďëďëfuhëhni wabulunda wabë nkal ŋi fop.”☆

26 Soŋe hun ten Wënu ŋa canika Aryokuŋ alëwu ŋa, payika ndemawu aravu wuhnë fop vankeya vameh hun va.»

4

Piyer gë San haryënkw vëhitij hna

1 Wati nte nësëhnëdënihëhniwo Piyer gë San koyëna kore ŋa, tëkiniho vësëna wasadëha vëryampo, tëfëlini g'asankaf vële yëkad Cery Wën Cankaf va do gë wasaduse wa.

2 Ntavëkëhniwo dus gë vëfayik vëhi va soŋe ile karanëdënihëhniwo bulunda do pëyahnëhnëdëniho vësëm va mbëhnëdëni kabi Yesu mbëhnëk.

3 Awa më pëlanihëhni cëdehnënihëhni hafo ge pacëk, kabi tëko mëd.

4 Bare hnë vële wëryëko wanës vëfayik va, vëyabah kwëtahnëniho, do iyab vële hwëtahnëk na nkëhnëko tëkëni vahnë wawuli mbëd.

5 Ga pacëk vësankaf wasëwif va, gë vicër bulunda va do gë vëharaŋ sariya va mbarëniho Yerusalem hna.

6 Nkeniho hnam Anas, asëna wasadëha asankaf a, gë Kayif, gë San, g'Alekësandër do gë fop vësëna wasadëha viyëntaŋ vële nkeni hnënk g'asëna wasadëha asankaf a.

7 Umë cëdëtijini vëhni, Piyer gë San, kahnëndënihëhni haryënkw mbara ntëw hni hna do tëyënihëhni: «Gë iyëhne fanka, umë ye, g'uŋac mo ntihantun iŋin?»

8 Awa Piyer, pëbëkawo Iyir Ipacah iŋa, më ntëkwakëhni: «Vësankaf do gë vicër bulunda,

9 dol tëyëdëbun soŋe ufërën ule linëhnëbunëha asan ale woko kodilohna njas, umë ye, gante njërënik ka.

10 Awa, yëtëryin wuhnë fop, arabi bulunda Isërayel yi fop njëtëni: g'uŋac Yesu Këris mbë Nasaret ŋantibun iŋin. Yesu nte fakehnërun ŋa do Wënu ŋa mbëhnëndanëka vësëm hna, soŋe lëwu kahnahnëk aŋi asan, ani haryënkw hun, g'imbahn kendeŋ.

11 Yesu ye

«“itaka inte cañëtaniho vëvëry cery ŋa do ye tame inte mbëryahnëk Wënu ŋa cery ntëwu ŋa fop.”»

12 Hnë umë fo nke ipëh iŋa. Duniya li fop, Wënu ŋa kobëri canëtëlahna ahnë ahaŋary ale hodën tëfin pëhëtahninëfu.»

13 Vëhitij vësankaf va pëmpëhnahnëkëhniwo dus, kabi nunihëhniwo vëhni Piyer gë San g'ikwëtahn nësëdëniho do njëtaniho fëna vëhni dënk vësan vëhwëhn uyët këm fo ye; do njavëtënihëhniwo taŋ vërëfal Yesu yeho kobëri ŋa.

14 Kabi nunihawo asan ale yërëniko ÿa, ga kahnëk ðarël lëw hni, ñoñ vëhwëhnalohna ile nësëdëni.

15 Awa më ntehnënihëhni cahnëni Mbara Vëhitiñ hna do pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo:

16 «Hak ntidenëhëhni vëyi vësan? Vëvë Yerusalem vi fop njëtëni wapacëk vëhni lik viyë vifëmpëhnañah vi do kodëlënëhna nkwajin.

17 Karañ dëw hni ñi tëfëlahna camp g'ahawary bulunda hna. Tëfëka mbañëhninëhni antë mbok nësëhnënihëhni vahnë soñe Yesu.»

18 Tac më mbok macënihëhni Piyer gë San do mbañëhnënihëhni antë mbok nësëni ma karañënihëhni vahnë soñe Yesu.

19 Bare më ntëkwani: «Yëkëryin wuhnë dënk: canëk bi haryënk Wën hna awwëhniwu, hara gena wawëhñëfuna umë.

20 Ge fuhnë ye kodilëfuhna ravëfu inës ile hnuñun do wëryëbun ÿa.»

21 Ga mbok ñañëhahnënihëhni kat vëfayik va, tavëlehnënihëhni; vëhnuy'alohna fere ntihahnënihëhni wameh, kabi bulunda ÿa fop cëmbëdënihawo Wënu ña soñe ile njërënik asan a.

22 Asan arac kwëhnako ile lëbik wabëhn wafëhw wahnah.

Iyëfa vële hwëtahnëk

23 Piyer gë San, tavëndeni tuñ, njilehnëni tañ gë vële hwëtahnëk vëyëntaw pëyanihëhni fop ile ntehnënihëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër vëyëntaw bulunda ÿa.

24 Ga nëpanihëhni, vëhni fop, pëgwëlehnëni njëfandëniha aki Wënu ña: «Ahwëhn, wëjë lik ambin ñi, g'inkal inji, gë wov yi, do gë fop ile yehëhna hnam ÿa.

25 Gë fere Iyir Ipacah ña njëcfaruha acërakëlo fu David, aryokuñëhn hu ÿa, nës:

«“Soñe ye ntavëkëhni aki woyal wï?

Soñe ye nkwajëlëdëni ntini wabulunda ñi ile wok kodina nke?

26 Vëhnañ vëvë nkal vi pëhwëtani wët wä.

Ha, vëvë haryënk bulunda va nkwëryëlëni ñwëyëniha Ahwëhn a Wënu ña gë Arëhnayik alëwu ÿa.”

27 Paryi nke, hn'inji nañ, Eroñ gë Pos Pilat nkwëryëlëni gë vële wok vëyena wasëwif va do gë bulunda Isërayel ÿa, këfëniha aryokuñ asëvah alëw hu ÿa Yesu, ale rëhnaru ÿa.

28 Bare ile ntini yi fop, gena hawary ile fëhnaruho wëjë dënk kobëri ÿa fo ntini.

29 Tame, Ahwëhn, nëpary gante ñañëhahnëdënihëfu ka, do njëdaryihni, vëryokuñ hu va, pëyahñëni wanës hu ña g'ikwëtahn pëbah.

30 Tufahnëry fanka hu fa gë fere wëdahëse wapëmpëhnahnah njërëhahnënihëhni vahnë va g'uŵac Yesu, aryokuñ hu asëvah ña.»

31 Ga puhnani iyëfa ña, pëgwëlehn ñënkand hn'ile mbarëniho hna. Pëbëlehnëhni vëhni fop Iyir Ipacah inja do pëgwëni pëyahñëndëni wanës Wënu ña g'ikwëtahn.

Idemal vële hwëtahnëk

32 Fop vële hwëtahnëko va nkwëryëlëniho g'intaŵary do g'inahan pacah, nkeni ndampo fo. Cehëlëdëniho fop ile kwëhnani ña do ahnë dehnëdïlohna ile kwëhñak ña umë fo hwëhnëk.

33 Vëfayik va pëyahñëdëniho ibëhn Ahwëhn a Yesu gë fanka sankaf do Wënu ña njëdadëhëhniwo fop ile valëdëhëhniwo ña.

34 Hnë vëhni fop ahnë gojëlawohna iñë, kabi vële hwëhnako wëhañ ma watere va nkwafëdëniho wati wati, do njojëndëni koryi ña

35 njëdandënihëhni vëfayik va: vëhni, cehëlendënihëhniwo vëhni fop do ale-wo-le, gante mbalëka ka, nuñadëho.

36 Nkeho hnam asan ale ŵaciko Yosef. Avë hnënk Levi yeho do Sipër hna nagiko. Vëfayik va Barënabas macënihawo, umë fëhnëtanëd «asan ale hamënañëhñëd».

37 Asan arac hwëhnako kañ nte nkwafëko do njo koryi ña, njëdahni vëfayik va, soñe vële mbalëd va.

5

Wamër Ananias gë Safira

1 Nkeho fëna asan ale ŵaciko Ananias. Nkwëryëlëniho g'asëvalu, Safira, nkwafëni kañ nte kwëhnaniho ña.

2 Ñañëtëko koryi ña tac nji njëdahni vëfayik va ile wok ña, do asëvalu njëtëko.

3 Awa Piyer më ntehnëka: «Ananias, soñe ye ŵawëru Sintani tënki hafo pëb ntaŵary hu hna? Mërëhñëruha Iyir Ipacah inja, ñañëtëru koryi ile wafahnëru kañ dëw hu ña!

4 Awafahnënd ña wëjë hwëhnëko kañ inji, do nte nkwafëru ña fëna gena bi wëjë hwëhnëko koryi ñi? Hak kolëru ahnaha hafo ali koyëna? Gena vahnë wërëhñëru, Wënu ña wërëhñëru.»

5 Ananias, ga nkwëryëk watac, njok cëmëlehn tañ. Fop vële yëtako watac va ntakëkëhniwo ñus.

6 Vëjar njilehni përyëni iñas ña tac njoni mbañëni.

⁷ Ga ndëcëk wëwati warar, asëvalu Ananiyas tëkëlehn, hara yëtëna ile liyak hnam ÿa.

⁸ Piyer më tÿëka: «Pëyarye, kaÿ nte wafërun ña, koryi lëwu ÿi aki bi nke?»

Më ntëkwaka: «Ha, aki nke.»

⁹ Awa Piyer më ntehnëka: «Hak kolahnërun awërhënnuna Iyir Ahwëhn a aki? Nëpary: vële yikëh mbañiniha asan hu va tëkini rënka li do njidëni mbañinihi, wëjë fëna.»

¹⁰ Wati rac dënk njolehn haryënkwa Piyer cëmëlehn tañ. Vëjar va tënkëlehnini tëkatëniha ga cëmëk; njolehnëniha mbañëniha darël hn'ile mbañëniha asanu hna.

¹¹ Watac njonëhnikëhniwo ntakah cankaf vële hwëtahnëk va fop gë vahnë vëhawary vële yëtako va.

Vifëmpëhnahnah viyabah vile ntidëni vëfayik

¹² Vëfayik va ntidëniho viÿë vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wayabah bulunda hna. Vële hwëtahnëk va fop njehëkëhniwo ñarël nder Salomo* mbë Cery Wën Cankaf hna.

¹³ Ahnë ahaÿary dëkëdfilohna naÿahni; do vahnë va fop ntënëndëfënihëniwo dus.

¹⁴ Hnë watac fop vële hwëtahnëdëha Ahwëhn va nkwenadëniho kwëlëkwël, vësan gë vësëval.

¹⁵ Njiniho hafo canëndënihëhni vëres va vankaÿ hna: hnë wëgway kwëtëdënihëniwo ma hnë wafad, soñe, ge Piyer ndëcëd, wëla cën dëwu ña fo kod cankëhni.

¹⁶ Vahnë vëyabah fëna nkaryaryëdënihëniwo vëres do gë vële mbërehnëni wayine vëvë vankol vante kakëniho gë Yerusalem va. Do fop njërëndëniho.

Vëfayik va mbërehnëdëni

¹⁷ Asëna wasadëha asankaf a gë wasaduse waÿëntaÿ ÿa fop ñëÿaryënihëniwo vëfayik va ile ntidëniho ÿa. Awa umë pëhnani ntinihëhni iñë.

¹⁸ Më matëni pëlanihëhni vëfayik va do cëdëhnënihëhni kaso bulunda hna.

¹⁹ Bare g'umëd ga, mëleka Ahwëhn a më pidëtëk warënka kaso ÿa, canëkëhni do ntehnëhni:

²⁰ «Yiryin Cery Wën Cankaf hna afëyawuni bulunda ÿa wanës wante yod uwám usër hna.»

²¹ Vëfayik va maÿëhnëlehnëniha: kobëri fo g'acahnëfëd ga, njilehnëni Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehnëni karanëndënihëhni vahnë va.

* 5:12 5.12 Salomo aju David yeho, ahnaÿ Isërayel had rëmu. Umë vëryehnkë Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ÿalëwu. (1 Vëhnaÿ 6; 1 Vëhnaÿ 5.9-14)

Awa, asëna wasadëha asankaf a do gë vële nkeniho va më macënihëhni Mbara Vëhitiŋ vicër bulunda wasëwif va soŋe kitinënihëhni. Tac më payehnëni njinëhnini vëfayik va, gë kaso njojini.

22 Bare vëyëka va ga təkëni kaso hna, vërekätëlëhniwohna hnam. Umë mbokani pëyahneni:

23 «Tëkatëbun warënka kaso wã ga nkok pidî dūs vëyëka va ale-wo-le yëwã lëwũ hna haryënkw warënka hna, bare ga pidëtëbun, ahnë təkätëlëfunahna bambery!»

24 Ante nkwëryëniho watac ŋa, asankaf vëyëka Cery Wën Cankaf ŋa gë vësankaf vësëna wasadëha va vëyëtëlohna ile nahadëni do tëyëlëdëniho bi ye likëhni vëfayik va.

25 Hnë wati rac, təkëlehni ahnë pëyahni: «Vësan vële sëdehnërunëho va selele Cery Wën Cankaf hna nkeni do bulunda yã karaŋdëni.»

26 Awa, vësankaf vëyëka va njilehnëni gë vësan vërac mbokaryinihëhni vëfayik va. Bare vëyañënalohna, kabi ntakëkëhniwo gë bulunda yã antë ntutënihëhni gë wëraka.

27 Ga mbokaryinihëhni, umë njonihëhni Mbara Vëhitiŋ hna gë vësëna wasadëha hna. Asankaf vësëna wasadëha yã

28 më ntehnëkëhni: «Mbañëhnirun karaŋ vahnë g'uwãc ayi asan ŋa. Bare wëli pëbënërunëhëhni vahnë vëvë Yerusalem vi ikaraŋ hun iŋi wahakili walëw hni hna, do ntehnërun fuhnë ryawëka ayi asan.»

29 Awa Piyer gë vëfayik vëyëntaw va më ntehnëni: «Wënu ŋa rëfëka mawëhni, gena vahnë.

30 Wën warëm fu ŋa mbëhnëndanëka Yesu nte fakërun hnë kërëwa soŋe aryawuna.

31 Umë matëndëk Wënu ŋa soŋe ntaña g'irëhw lëwũ had asankaf do afehët, njëdahnëhni vahnë vëva Isërayel va nkwëcëtëni vankeya vantëw hni va do nuyahnëni itavëhn wameh wadëw hni ŋa.

32 Do fuhnë, wasede warac yebun, g'Iyir Ipacah nte njëdakëhni Wën vële wawëhnëdëha va.»

33 Mbara Vëhitiŋ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo had tënkëhni wasakahn wã, do ñadëniho ndawëhnënihëhni vëfayik va.

34 Bare aryampo hnë vëhni, farise ale wãciko Gamaliyel, tebako wanës ŋa. Aharaŋ sariya ale ntënënëniho bulunda yã fop yeho. Matëko tase vahnë fop tëy canini ten toye vëfayik va.

35 Tac më ntehnëkëhni vële mbarëniho va: «Vëva Isërayel, diryin wajira ile yadun aliwuni vëyi vësan vi.

³⁶ Dënkwëtaryin: biÿëna nuyinëkawo asan ale waciko Teyudas, pëlako nkaf ntëwu ña had aryëndah; tükëniho vahnë wakeme wahnah vële rëfëdëhawo va, bare ndaŵiko, do fop vële rëfëdëhawo va campëniho do golohna nkwëryënde ga nësëde soñe lëw hni.

³⁷ Umë, ga ndëcëk, wati vaker hna, Yuda avë Galile ÿa cahniko. Umë fëna vahnë vëyabah tëfëdënihawo bare ndaŵiko umë fëna do fop vële rëfëdëhawo va campehniniho.

³⁸ Awa tame, wëli ile hnahaŋu ÿa: antë awo afaŋu wëba vëyi vësan do tavëryinëhni njini. Ge ile ntidëni ÿi gë ile ñadëni ÿi nahan dëw hni dënk matik përekad.

³⁹ Bare ge paryi Wën hna matik kodiluhna aŵemaÿehnu, ant'aliwu hafo aŵëtaryuna Wënu ña!»

Mbara Vëhitiñ va maŵëlehnëni wanës Gamaliyel ña.

⁴⁰ Macëlehnënihëhni vëfayik va, ndafehnënihëhni tac ntehnënihëhni antë mbok nësëni g'uŵac Yesu, tavëlehnënihëhni.

⁴¹ Vëfayik va cahnëlehnëni hnam g'uhnatah sankaf kabi Wënu ña catahnëkawo gë vëhni korotëni soñe ŵac Yesu ŵa.

⁴² Pëgw hnë fac rac, selele Cery Wën Cankaf hna do watere hna, nkonihokarañëndënihëhni vahnë va do pëyahnëndëni Wanës Wakasëk Arëhnyayik a, Yesu.

6

Vësan mbëd gë vëhi vële rëkëd ndemandënihëhni vëfayik

¹ Hnë wati rac, nkwënadëniho vële hwëtahnëk va yab iña. Nkenihok vëhni wasëwif wale hnagiko Isërayel hna, Wa-ebëre nësëdëniho, do wëryampo hnë wayal wahaŵary matiniho, Wagërek nësëdëniho. Vële hnësëd Wagërek va mëhnadëniho soñe vële hnësëd Wa-ebëre va, ntehnëndëniho vërac vësañelëndilohna rokëtok ÿa gante cañëk fac-wo-fac ka soñe vësëval vëvë kore lëw hni vële cëmaryëk vësan va.

² Awa vëfayik pëhw gë vëhi va më mbarënihëhni vële hwëtahnëk va fop ntehnënihëhni: «Cañëna soñe lëw fu ravëfu pëyahn wanës Wënu ña fabahnëfu cañëlehn ile rokëde.

³ Awa tame, vëÿënta fu, tëhnaryinëhni hnë wuhnë vësan mbëd gë vëhi, vële pëbëk Iyir Ipacah, gë yasery, do hwëtahnëk. Kwëtehnañdëfunëhni iÿi doku.

⁴ Koyëna fuhnë kodëfun wo hahnëndafu iyëfa ña gë ikaraj vahnë wanës Wënu ña.»

⁵ Vële hwëtahnëk va fop maŵëniho watac. Më tëhnanihëhni vëhni: Ecen, asan ale hwëtahnëkawo ðus

Wënu ɲa do pëbëko Iyir Ipacah, gë Filip, gë Përokor, gë Nikanor, gë Timon, gë Parëmenas, do gë Nikola mbë Antiyos nte salijëko kobëri ɲa sali wasëwif.

⁶ Më tufinihëhni vëfayik va soɲe ɲjëfanëhnihëhni do tindënihëhni wëbák ɲa ale-wo-le vëhni fop.

⁷ Wanës Wënu ɲa campëdëho kwëlëkwël g'ahawary do iyab vële hwëtahnëk va nkwënadëho dus Yerusalem hna. Do wëla vësëna wasadëha vëyabah kwëtahnënihawo Yesu do mawëhniha.

Ipëla Ecen

⁸ Ecen, Wënu ɲa ɲjëdëkawo dus do pëbënëkawo fanka falëwu fa, ntidëho wëdahëse gë vifëmpëhannah visankaf bulunda hna.

⁹ Bare vësan vëryampo pëgwëlehnëni nkwajëtehnëndëniha. Vësan vërac vëvë cery caliɲa nte wacëde «Cery Caliɲa mba Vëramp vële Ravik» yeho. Ani matiniho: Siren, gë Alekësandëri, gë Silisi, do gë Asi. Nkwajëlëdëniho gë Ecen,

¹⁰ bare vëhodilohna tufahnëni gena toña wanës wacatah wadëwu wante nësëndanëdëhawo Iyir Ipacah ɲa.

¹¹ Soɲe rac, më cosënihëhni vahnë ntehnëni nkwëryëniha ga nësëd wanës wante yewëdëha Moyis gë Wënu ɲa.

¹² Koyëna ntavëndanënihëhniwo bulunda ya, gë vicër bulunda va, do gë vëharan sariya va. Tac më nëñëlëhniha Ecen pëlanaha, ɲjoniha Mbara Vëhitij hna.

¹³ Njoryaryënihëhniwo fëna wasede vëwër va më ntehnëni: «Ayi asan teryëdina nës wameh soɲe Cery Cëvah Cankaf Wënu ntëw fu ɲa gë Sariya Moyis ya.

¹⁴ Nkwëryëbunëha, ga ntehnëd, Yesu mbë Nasaret ɲi nihëd Cery Wën Cankaf ɲa do nkwëcëtëd wënamu wante ɲjëdëkëfu Moyis ɲa.»

¹⁵ Fop vële yeho hnam va ntaɲënihawo Ecen kabi nunihawo yëka ya had yëka mëleka nkehawo.

7

Wanës Ecen

¹ Asëna wasadëha asankaf a më tÿyëka Ecen: «Toña bi ye ile hnësëde soɲe hu yi?»

² Awa më ntëkwaka: «Warëm mën gë vëyënta mën, nëparyino: Wën Hnaɲah ya karyëtahnëkawo rëm fu ya Abëraham ante nkeho Mesopotami hna ani gë njihahnënd ntëd Aran hna.

³ Më lehnëkawo: “Tavëry nkal hu ɲi, gë hnënk hu yi do ayi hn'inkal nte rufëdëmi hna.”☆

4 Koyëna tavëko Abëraham nkal Kalëde ña nji ntëd Aran hna. Tac ante cëmëko rëmu ña, Wënu ña më pakëtika hnë nkal nte yehahnërun gaki ñi.

5 Wënu ña ñoñ yëdëlawohna Abëraham kwëhn umë hnam, wëla fënkwaç fatoy yëdëlawohna. Bare më lehnëkawo njëdädeha nkal ña do vërahu kwëhnëdëni ge cëmëk. Hara wati rac, Abëraham kwëhnalëhniwohna ten vutah.

6 Wënu ña më lehnëkawo vutah vuntëwu va hnë nkal nte wok gena dëw hni ntëdëdëni, hn'ile nkedëni vëramp do ntidëni këm fo hnë wabëhn wakeme wahnah (400).

7 Wënu ña nkwënëko pinjëdëhëhni bulunda ile lidëhëhni vëramp ña. Ge ndëcëk wataç, cahnëdëni hn'inkal tac do njijëni ani dënk, hn'ïñi nkal, cëmbëndëniho.*

8 Tac Wënu ña kwëtëlëniho gë Abëraham do njëdahna namu háci ña nke dahëse kwëtëla ntëw hni ña. Awa Abëraham nagëhnikawo facan, Isak maciko, do kácëkawo ante nuñako wafac mbëd gë warar ña. Isak fëna koyëna kácëkawo aju Sakob, do Sakob fëna kácëkëhniwo vijú, vële yeho warëm pëhw gë wahi waryënkwëryënk wã.

9 «Viju Sakob, vërac ñewary, fëlakëhniwo më nkwafëniha ahery hni Yosef, soñe nji had aramp hn'inkal Esipët hna. Bare Wënu ña g'umë nkeniho.

10 Ntühëtëkawo mbër ntëwu ña fop do njëdakawo yasery hafo Farawo ña, ahnawë Esipët, nëña dus g'umë. Arac më ntika guverëner Esipët hna do gë tere ucankaf hna fop.

11 «Tac tëkëlehni inte cankaç Esipët hna fop gë nkal Kanan ña. Ambër cankaç yeho. Warëm fu wã ñoñ vëwolohna nuñandëni ile tokëdëni.

12 Sakob njëtako nkehëhna Esipët hna ile rokëde, do ryënkwëryënk wã më payëkëhni vijú, warëm fu wã.

13 Ga njini higëna ña, Yosef më ntik njavëtëniha vicëru do Farawo ña njëtako vicëru va ye.

14 Tac Yosef më payëhnëk njinëhni rëmu Sakob gë tere lëwu ña fop. Vahnë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (75) nkeniho.

15 Awa Sakob gë tere lëwu ña njilehnëni gë Esipët; hnam cëmëniho umë gë warëm fu wañëntaw wã.

16 Sisem hna njiryeryiko wañas walëw hni wã, kwëtini hn'iyag inte ntawëko Abëraham gë koryi hnë vijú Hamor.

17 «Bulunda fu ña njabëniho do nkwënadëniho kwëlëkwël Esipët hna hafo tëhaj wati le ntihand Wënu ña ile nësëhnëkawo Abëraham ña.

* 7:7 7:7: Wapëgwala 15.13-14

18 Awa, ahnaŵ ale wok yëtëlawohna Yosef naŵëgëko Esipët hna.

19 Ahnaŵ arac tokađëhëhniwo bulunda fu ŷa do këm fo ntidëhëhniwo vacërakëlo fu va porosinatëndëhni tavëndënihëhni vutah vunul va cëmëndëni.

20 «Hnë yamani rac nagiko Moyis. Fatah fankwamah yeho, do Wënu ŋa ŋahnëkawo. Ÿalu hna njëŵëndiko hnë wadepera watar.

21 Tac më njëbik hnë kankel do ntabi hnë garyëla. Awa aryagu Faraŵo ŷa hnufakawo do kwëđëkawo had fatah fantëŵu.

22 Koyëna ñëŋako Moyis fop uyët vëvë Esipët va do kwëhnako fanka hnë ile nësëđëho do ntidëho ŷa.

23 «Ga nuŷak wabëhn wafëhw wahnah, Moyis pëhnako nji njëkihni vëŷëntaŵu vële nkeni hnënk va, viju Isërayel.

24 Wati rac nukawo avë Esipët ga ntidëha këm fo avë Isërayel. Awa më ntëŵëhnëka mbaŷ ntëŵu ŋa, ndaŵa avë Esipët ŷa.

25 Ntiyahnëkawo nkwëryëđëni wahnënk walëŵu ŵi, gë umë pehëtëđëhëhni Wënu ŋa, bare vëwëryëlohnä.

26 Ga pacëk, Moyis tëkatëkëhniwo vële nkeni hnënk va ga mëtëđëni do ñadëho konjëlehnhëni. Më ntehnëkëhni: “Wëlawo mën, hnënk yerun! Awa soŋe ye lilëđfun këm fo aki?”

27 «Bare ale lidëhawo aŷëntaŵu këm fo ŷa më cañëtaka Moyis ntehna: “Ye yentahniki? Mo liki asankaf do ahitiŋ alëŵ fu?”

28 Aryaŵo bi ŷađu, gante ndaŵëruha ŷëhno avë Esipët ki?”

29 Moyis ga nkwëryëk wanës watac, më nkaryëk nji ntëđ hn'inkal Madiyan hna; hnam nuŷakëhniwo vutah vucan vuki.

30 «Ga ndëcëk wabëhn wafëhw wahnah, mëleka haryëtahnëkawo Moyis wula hna, fagant humpen fatëh fante ŷagëđëhohna đarël kuŋ nte ŵacik Sinayi hna.

31 Moyis pëmpëhnahnëkawo ga nuk hwëđëh ha fatëh hna koyëna. Bare tëhadëho soŋe pëcëta wapacëk, më nkwëryëk kopa Ahwëhn a ga ntehnëđëha:

32 “Wën vacërakëlo hu ŋa yebu, Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob.” Moyis mbalëđëho, đëkëđilohna njihn yëka ŷa.

33 «Awa Ahwëhn a më ntehnëka: “Paryëtëry wapary ŋi, kabi hn'ile kahnëru hna cëvak.

³⁴ Nubu ambër bulunda mën ña Esipët hna, nkwëryëbu wako g'ijëm dëw hni ña do cëlibu, fehëtëwëhni. Tame, yij: payëdëmi gë Esipët.”[☆]

³⁵ «Moyis tac dënk ye nte ñwëyëniho ntehnëniha: “Mo liki asankaf do ahitiñ?” Umë payëka Wënu ña had asankaf, afehët bulunda g'idema mëleka le sahnëhnikawo humpen fatëh hna.

³⁶ Umë sanikëhni Esipët hna. Ntiko wëdahëse gë vifëmpëhnahnah hn'inkal tac, nte ntëmpëtaçëniho Wov Vëntah hna, do gë hnë wabëhn wafëhw wahnah wula hna.

³⁷ «Moyis tac dënk lehnëkëhni viju Isërayel: “Wënu ña canëhnëdëhuna kila had ami avë bulunda hun.”

³⁸ Do fëna, ante mbarëlëdëniho bulunda Isërayel wula ña, umë hahnëdëho yëbëlan vacërakëlo fu va gë mëleka le hnësëhnëdëhawo hn'ikuñ Sinayi ña. Hnam nuñajëdëho wanës Wën wante yëdahnëd uwám usër soñe njij pëyafu.

³⁹ «Bare vacërakëlo fu va vëyadilohna mañëhniha; më cañëtaniha do pëhnani mbokani Esipët.

⁴⁰ Umë ntehnëniha Aron: “Dinëhñeryifu wamën wante ryënkwarehëdëfu, kabi yëtëlëfuhna bi ye fëlaka anj Moyis nte sanikëfu Esipët ñi.”

⁴¹ Awa më ndëhwarëni wën le mëntëlëni gë fañihni, ntinëhniha sadëha, do më ntini ambënt nëjah soñe ile ntini vëhni dënk ña.

⁴² Bare Wënu ña niñahnëkëhniwo do tavëhni cëmbëndëni wahal wale ye g'ambin wi. Gante kerik kayëte wakila ki:

«“O bulunda va Isërayel,

Gena ami sënahñërun sadëha wusañ
gë wasadëha wañëntañ hnë wabëhn wafëhw wahnah wula
hna.

⁴³ Hali, ndibëdunëho gante-wo-gante
usank wën ile wacëdeho Molok wã
do gë wën hun ile liyarun wëntëlah
g'ikol nte wacëde Refan ña.

Ntiyarunëho wañi wamën wuhnë dënk añuntahnëndu.
Soñe umë fakëtandëmu hafo Babilon.”

⁴⁴ «Wula hna warëm fu wã kwëhñaniho usank ule
ryënkwarehëdëho kwëtëla nte ntiniho Wënu ña gë vëhni
ña. Usank rac ntiko Moyis gante ntehnëkawo Wën ka. Sifa
ule tufëkawo wã ntiko.

⁴⁵ Urac, tebalëdëniho warëm fu wã. Vëhni gë Yosuwe
njonihni hnë nkal nte nkehahnëniho bulunda vële wok
vëyëtëlahna Wën, vële ntak Wën haryënkwe lëw hni va.
Hnam nkoko afo David nke ahnañ.

[☆] 7:34 7.34: Icahn 3.1-10

⁴⁶ Arac nuŷako idema Wënu ŋa kabi Wënu ŋa ñadëhawo. Awa David tëyëkawo maŵëryana nëmpët usank wã gë nte vëryik nte rëkëde cëmbahnënde, umë Wënu Sakob ŋa.

⁴⁷ Bare Cery tac Salomo* vëryehnëko.

⁴⁸ «Bare, ile ye toña ŷa, Wën Hunte Sëpëk Fop ŋa dëdëdina hn'acery nte mbëryëni vahnë. Wëlin ile pëyahnek kila ŷa:

⁴⁹ «“Wënu ŋa Ahwëhn a ntehnëk: ‘Ambin ŋa ye tinki naŵ mën ŋa,

nkal inji ye hn'ile yinëgehnahnëdëfu wapary mën ŋa.

Iŷëhne sifa Cery hođun avëryëhnuno?

Aŋëhne cape kodëfu ŷëwu?

⁵⁰ Gena bi ami lik vëyin fop?’ ”

⁵¹ «Wühne vahnë vële kambëk vankaf vi, Wënu ŋa macëdëhu ßare pidërun wasakahn hun† wã gë vanëf hun va, ŋwëyëđunëha kwëlëkwël Iyir Ipacah inja! Had vacërakëlo hun va nkerun!

⁵² Nkehëhna bi kila ile nkoni vëvërehnëna? Ndaŵënihëhni vële fëyahnedëho itëk Yesu, Asatah a. Do wühne, tame, nkwaferunëha do aryawëhnuna.

⁵³ Toña ye, nuŷarun sariya Wën ŷa gë wamëleka ŋa, ßare mawëhnëluhna muk!»

Icëm Ecen

⁵⁴ Vëhitiŋ vësankaf wasëwif va, ga nkwëryëni wanës watac, cenakëhniwo ntavah ŋa soŋe Ecen afo cemëlehnandëni aki fo wabeñ ŋa.

⁵⁵ Bare umë, pëbëkawo Iyir Ipacah inja, më kaŋëk g'ambin do nu humpen inaŷ Wënu ŋa, do Yesu g'irëhw Wën kahnëko.

⁵⁶ Awa më ntehnëk: «Nëparyin: nudëfu ambin ŋi pidëtak do Ajë Ahn'a g'irëhw Wën kahnëk.»

⁵⁷ Vële wëryëko wanës watac va, më ndekani đus ciŋalehnëni vanëf va, më nëñëlëhnëniha vëhni fop.

⁵⁸ Canëniha naŵ hna do ntutëndëniha gë wëraka soŋe ndaŵëniha. Vële wërahnëkawo Ecen va, jar nte wacik Sol kwëtehnahnëniho viŷi vilëw hni va.

⁵⁹ Wati nte ntutëdënihawo ŋa, Ecen njëfako ntehn: «Ahwëhn Yesu, kwëtehnahnëmi ntaŵary mën inja!» ⁶⁰ Tac njolehn ndëkwëhn do ndeka rëkwa ŷa gë fanka fop: «Ahwëhn, tavëhneriyihni uwi wëh!» Ga nësëk koyëna cemëlehn.

* **7:47 7.47** Salomo aju David yeho, ahnaŵ Isërayel had rëmu. Umë vëryehnëko Cery Wën Cankaf ŋa do njëtiko soŋe yasery ŷalëwu (1 Vëhnaŵ 6; 1 Vëhnaŵ 5.9-14). † **7:51 7.51** *Pidërun wasakahn hun*: Wagërek hna ntehnik vintaŵary hun va kácina. Rac fëhnëtanëk vëyentaryahnina ßulunda Wën hna.

8

Ikorotehn vële hwëtahnëka Yesu

1-2 Sol nëjékawo idaŵ Ecen ŋa. Nkeniho hnam vësan vële hahnëndako soŋe Wën mbañënihawo do konëhnëdënihawo ðus.

Fac rac dënk pëgwiniho koroteyehnëndeni ðus vële hwëtahnëka Yesu va Yerusalem hna. Vëhni fop campëniho vankol vambë Yude gë Samari hna, vëfayik va fo woko hnam.

³ Sol, umë njawërdëho mbëvehnëhni vële hwëtahnëk va; njidëho tere-wo-tere canëndëhni, vësan gë vësëval, cëdëndëhni.

Doku Filip Samari hna

⁴ Vële sampehniko va ndapëniho wayal hna pëyahnëndëni Wanës Wakasëk ŋa.

⁵ Filip njiko naŵ cankaf Samari hna pëgwëlehn nësëhnëndëhni soŋe Arëhnaŋik a vahnë vëvë hnam va.

⁶ Bulunda ŷa fop nëpadënihawo Filip gë yasery kabi nkwüryëniho ga nësëde vifëmpëhnahnah vile ntidëho va do nuniho:

⁷ vëyabah vële nkeniho gë wayine va cahnënihëhniwo ndekatëndëni ðus; do vëreyah gë vële ye vorovoro vëyabah njërëniho.

⁸ Koyëna, naŵ iŋa hnë uhnatah sankaf nkeho.

⁹ Hara, asan ale wacik Simo lëdëntiko hn'ankol tac do mbilayo kavëla ntidëho. Pëmpëhnahnëndanëdëhëhniwo bulunda Samari ŷa do naŷënadëho.

¹⁰ Fop bulunda ŷa, vutoy gë vënaŷah per, nëpadënihawo pary. Ntehnëdëho: «Aŷi asan fanka Wën fa dënk ye, fale wacëde "Fanka Fahnaŷah."»

¹¹ Mbiŷëko ga pëmpëhnahnëndanëkëhniwo gë mbilayo kavëla lëwu ŷa, soŋe umë nëpadënihawo pary.

¹² Bare ante pëyakëhniwo Filip Wanës Wakasëk soŋe Naŵ Wënu ŋa do gë soŋe Yesu Këris ŷa, kwëtahnëniho do njaryiniho vësan gë vësëval per.

¹³ Simo umë dënk më lehnëko kwëtahnëk do njaryiko. Kobëri tac, ŋaŵëdïlawohna Filip kabi pëmpëhnahnëkawo ðus vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wade nudëho ŋa.

¹⁴ Ante njëtaniho, vëfayik va Yerusalem hna, vëvë Samari va maŷëni wanës Wënu ŋa, më payënihëhni ŷal hni hna Piyer gë San.

¹⁵ Vëhni ga tükëni Samari hna, umë muntanënihëhni vële hwëtahnëk va nuŷahnëni Iyir Ipacah iŋa

¹⁶ kabi Iyir Ipacah iŋa cëlëlohna ten wëla hnë aryampo hnë vëhni; g'uŵac Ahwëhn a Yesu fo njaryiniho.

17 Awa Piyer gë San më tindënihëhni wëbák ña nuŷalehnëni Iyir Ipacah iña.

18 Simo ga nuk vële hwëtahnëk va njëdfayini Iyir Ipacah iña ante tindënihëhni vëfayik wëbák ña, më ñad njëdfahni koryi vëhni Piyer gë San

19 ntehnëhni: «Maŷëryanëryino ami fëna iñi mëk, soñe ale-wo-le rindëdëfu wëbák ña nuŷahn Iyir Ipacah iña.»

20 Bare Piyer më ntëkwaka: «Arabi mbëvehni koryi hu ŷi gë wëjë per, kabi naharu uyëd Wënu ña kode ntaŷi!

21 Tëfëlihna wëla toye alinti doku le lidëfun ŷi, kabi ntaŷary hu ña catëna haryënkW Wën hna.

22 Tavëry iña hu meh iñi do muntaryehna Ahwëhn a soñe, ge kod nke, tavëhnahni iña meh nte hwëhnaru ntaŷary hu ñi.

23 Ha, tavëry kabi nudëfu njapëru do aramp wameh yeru.»

24 Awa Simo më ntehnëkëhni vëhni Piyer gë San: «Muntanëryinoŷa Ahwëhn a ŷuhnë dënk soñe antë nkewo iñë hnë wante hnësërun ñi fop.»

25 Vëfayik vëhi va, ga puhnani nës ile njëtëniho soñe Ahwëhn a Yesu do pëyahnëni wanës wadëŷu ña, mbokalehnëni Yerusalem. Nkaŷ hna pëyahnëhëdëniho vankol Samari vayabah Wanës Wakasëk ña.

Filip gë asan avë Ecopi

26 Fac ryampo mëleka Ahwëhn lehnëkawo Filip: «Yiryeyi g'ankaŷ yirah nte ŷatëk Yerusalem yid Gasa ñi.»

27 Awa Filip njilehn tañ. Nkaŷ ntëŷu hna, nulehna asan. Asan arac alënënik avë Ecopi yeho, ale hwëtehnahniko hnapul Kandas ŷa, ahnaŷ asëval avë Ecopi ŷa. Soñe icëmb Wënu ña njiko Yerusalem hna 28 do gë ŷalu mëncëdëho. Saret lëŷu hna ntañako do kayëte nte kerëko kila le ŷaciko Esayi ña karanjëdëho.

29 Iyir Ipacah iña më ntehnëka Filip: «Yiryeyi arëka iŷi saret.»

30 Filip më nkaryëk, tëhahna, do nkwëryëdëho avë Ecopi ŷa kayëte kila Esayi ña karanjëdëho. Umë tëyëka: «Nkwëryëdu bi ile haranjëdu ŷi?»

31 Asan a më ntëkwak: «Hak kodëfu wëryu, ge ahnë pacënhëndëfilohna?» Do umë ntehnëka Filip kayënti saret hna ntaña darël lëŷu.

32 Hara viñi Vikerëh karanjëdëho:

«Nkeho had ife
ile yiryeryëde gante ndawëde,
ndemëhnako had fape fante wok kodina nës haryënkW
ale wëcëdëha imul,

umë fëna ñoñ nësëna.

³³ Cëfëhnanik do nuŷana satah.

Ahnë kofina nës soŋe vutah vuntëwu va kabi kobëri fo ntihetik duniŷa li.»

³⁴ Avë Ecopi ŷa më tëyëka Filip: «Këlami, pëyarye bi soŋe mo nësëd kila ŷi aki? Soŋe lëwu ŷa dënk bi, ma ahnë ahawary ye?»

³⁵ Awa Filip më tebak wanës ŋa, pëgw hnë Vikerëh vitac dënk, më nësëhnëka Wanës Wakasëk wëba Yesu ŋa.

³⁶ Nkonihò njindëni tëkëlehnëni hn'ile nke wënka. Awa avë Ecopi ŷa më ntehnëk: «Wëlin wënka; ye wëmaŷehned yaryiwu?»

³⁷ [Filip më ntëkwaka: «Ge kwëtahnëru gë intawary fu ŋa fop, koderu ayaryi.» Awa asan a më ntehnëka: «Kwëtahnëbu Yesu Këris Aju Wënu ŋa ye.»]

³⁸ Tac Filip më kahnëndehnek saret ŷa cëlëlehnëni g'umë wënka hna do njarya.

³⁹ Ga ndanini wënka hna, Iyir Ahwëhn a nufëlehna Filip. Asan a golohna nunda, bare nkoko njind nkaŷ ntëwu ŋa g'uhnatah.

⁴⁰ Filip umë nulehn hnë nkol Asot hna nkeho, tac më tëfëk naŷ g'inaw, pëyahnehënd gante-wo-gante Wanës Wakasëk ŋa, hafo wati nte tëkëko hn'inaw Sesare hna.

9

Sol kwëtahnëka Yesu

¹ Hnë wati rac, Sol nahan dëwu ŋa fop idaw vile hwëtahnëkawo Ahwëhn a fo yeho. Njiko asëna wasadëha asankaf hna

² do tëya vëkayëte vante tufahned njëtahni hnë valaŋa vambë Damas hna bi mo nke. Koyëna, ge tëkatëkëhni hnam vësan ma vësëval vële rëfëd Nkaŷ Ahwëhn a, vëkayëte vatac wawëryanëdëhawo pëlahni do njiryeryëhni Yerusalem.

³ Awa gë Damas njidëho do tëko tëha naŷ tac ante penëkawo taŋ caharaŋ humpen hunte wätiko g'ambin ŋa.

⁴ Njolehn do nkwëryëlehn kopa ga ntehnëdëha: «Sol, Sol, soŋe ye vërehneduho?»

⁵ Sol më tëyëka: «Ahwëhn, mo yeru?»

Më ntëkwaka: «Ami, Yesu, nte vërehnedu ŋa ye.

⁶ Tame matëry, tënkëry naŷ hna, do hnam pëyaderu ile rëfëka ali ŷa.»

⁷ Vële tëfëlëniho Sol va vëhodilohna mbok ñënkani do vëhodilohna fëna nësëni iñë. Nkwëryëdëniho d'us kopa ŷa, bare vëhnučilawohna ahnë.

⁸ Sol matëlehn, ɲes dʒus, bare golohna nund. Awa më pëlayik vák ʒa kahi təkaryi gë Damas.

⁹ Hnë wafac warar mëpëko, do tokëdʒilohna, cedilohna fëna.

¹⁰ Hara, Damas hna nkeho ale hwëtahnëk do wăcëdëho Ananiyas. Ahwëhn a karyëtahnëkawo do ntehnä: «Ananiyas!»

Umë ntëkwaka: «Ahwëhn, ani nkebu.»

¹¹ Ahwëhn a më ntehnëka: «Yiryeyi tameki kalu ile wăcëde Kalu Satah, do tere Yuda hna. Tëyalëryehna asan avë nkol Tarës ale wăcëde Sol ʒa. Iʒi wati dënk iyëfa njëfad

¹² do, hn'ikaryëtahn, nukawo asan ale wăcëde Ananiyas tënkëko tere hna do tinda wëbák ɲa mëpëtahna.»

¹³ Ananiyas më ntehnëk: «Ahwëhn, vahnë vëyabah nësëhnëniho soɲe aʒi asan do pëyaniho fop wameh wante ntikëhni vahñë hu va Yerusalem hna.

¹⁴ Do njijëk hn'ani gë fanka vësankaf vësëna wasadëha va soɲe pëlahni fop vële ramahnëki va.»

¹⁵ Bare Ahwëhn a më ntehnëka: «Yirye, kabi tëhnaɓuha aʒi asan nke aryokuɲëhn mën, do ntidëfuha ayëtëndan uŵac mën hnë vële wok vëyena wasëwif hna gë vëhnaŵ vëlëw hni hna, do gë hnë vahnë vëva Isërayel hna fëna.

¹⁶ Tufëdëfuha ami dënk fop ile rëfëka korot soɲe mën ʒa.»

¹⁷ Awa Ananiyas njilehn. Ga təkëk, tënkëko tere hna, tinda wëbák ɲa Sol do ntehnä: «Aʒënta mën Sol, Ahwëhn a Yesu haryëtahnikino nkaŵ nte rëfiruho hna, payiko soɲe aholahn avoka hnund g'ahawary do pëbahni Iyir Ipacah iɲa.»

¹⁸ Taɲ, ile ye had vakuɓ wuwis njolehna vinkër Sol hna do kolëlehn mbok nund g'ahawary. Awa matëlehn do njaryi.

¹⁹ Tac tokëk do fanka fa mbokalehna.

Sol gë vahnë vëvë Damas

Sol wafac ñëwëntiko gë vële hwëtahnëk va Damas hna.

²⁰ Pëgwëlehn karaɲëndëhni caliɲa wasëwif hna pëyahnënd Yesu Aju Wënu ʒa ye.

²¹ Fop vële hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo do tëyëdëniho: «Gena bi aʒi asan horotehnëdëhëhniwo Yerusalem hna vële ramahnëka Yesu va? Do yijëna bi ani wakwëhnampër soɲe pëlahni do njiryeryëhni hnë vësankaf vësëna wasadëha hna?»

²² Bare Sol nkwënadëhawo fanka fa karaɲ dëwü hna do wasëwif wale lëdëko Damas ŵa vëyëtëlohna bi ye nahadëni ante tufëdëhëhniwo wapacëk Yesu ye Arëhnayik a.

²³ Ga mbiʒëk Sol hnam, wasëwif ŵa më pëhnani ndampo fo ndawëhnëniha,

²⁴ bare pëyayiko wante pëhnalëniha ña. Njëkadëho warënka naŵ hna g'umëd gë g'anent, soŋe kolahni ndaŵi.

²⁵ Umëd ndampo, vële hwëtahnëk karaŋëdëho va hnë kankel njëbënihawo, njonih, cëlëndëniha hamëhni kece sankaf ile heceyahniko tenda hna.

Sol Yerusalem hna

²⁶ Ga təkëk Yerusalem hna Sol njëkëhnahnëko mbarëlënti gë vërefal va, bare fop ntakëkëhniwo g'umë, kabi vëhwëtahnëlohna bi paryi gë vëhni nkentik.

²⁷ Awa Barënbabas më nufëka njoka vëfayik hna. Umë tëfëtanëhnëkëhni gante nukawo Sol Ahwëhn ka nkaŵ Damas hna do gante nësëhnëkawo Ahwëhn ka. Pëyakëhniwo fëna gante karaŋëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Yesu ŵa Damas hna g'ikwëtahn cankaf.

²⁸ Kobëri tac, Sol gë vëhni nkentiko, njasëlehnëdëho Yerusalem hna gante ñad ka do karaŋëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Ahwëhn a g'ikwëtahn.

²⁹ Nësëhnëdëhëhniwo fëna wasëwif wale hnësëd wanës wagërek ña do nkwajëlëdëniho gë vëhni, bare vëhni fëna njëkëlehnëdëniho ndaŵëniha.

³⁰ Ante njëtani vële hwëtahnëk ña më njonih, hafo hn'ankol Sesare hna do, hnam, më cañëtëniha nji hn'ankol Tarës hna.

³¹ Awa fop vële hwëtahnëk vëvë Yude, Galile, do gë Samari hna yam nkenih, naŷëdëniho hnë kwëtahn hna; ankaŵ Ahwëhn ña tëfëdëniho, do nkwënadëniho, g'idema Iyir Ipacah inja.

Iyërën Ene

³² Hnë wafac warac Piyer njasëlëndëho nkal hna fop. Hnë fac ryampo cabëko hnë vële hwëtahnëkawo Yesu do lëdëko hn'ankol Lida hna.

³³ Umë təkātëka asaŋ ale ŵacik Ene. Vorovoro nkeho; matëlohna hn'ipad dëŵu hna kobëri wabëhn mbëd gë watar.

³⁴ Piyer më ntehnëka: «Ene, Yesu Këris njërënëki! Matëry afëhwët ipad hu ñi.» Ene matëlehn taŋ.

³⁵ Fop vële lëdëko Lida va gë vëvë lañ Saron va nunihawo do kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

Ibëhn Dorëka

³⁶ Asëval ale hwëtahnëk yeho nkol nte ŵacik Yafa. Tabita maciko. Uŵi ŵac «Dorëka» ye gë wanës wagërek ña, (umë lehnëde «incaw»). Uli fërën fo pabëko g'uryema vëhaŷëhna.

³⁷ Wati rac tesëko cëmëlehn. Ga njaryik ñas inja, më kwëtik hnë cery mbë yaŋ etas hna.

38 Vële hwëtahnëk vëvë Yafa va njëtaniho Piyer Lida hna nke, ðarël lëw hni. Më cañtënihëhni vësan vëhi, payënihëhni aki: «Këlayiru, yij ýal fuhn'a hara biýëlihna.»

39 Awa Piyer tëfëlëntëlehni gë vëhni. Ga tëkëni, më njiryeryik cery nte ye yañ etas hna. Vële cëmaryëk vësan va fop tëhanihawo kotëndëni; tufëdënihawo vacud gë viýi vihaŵary vile ntidëho Dorëka ante nkoko cëmëna ña.

40 Piyer më canëkëhni vahnë va fop. Më ndëkwëhnëk do njëfa. Tac cahëtak gë cape iñas do ntehn: «Tabita, matëry!» Umë ñesëk. Ga nuka Piyer, matëlehn ntaña.

41 Piyer më pëlaka vák ýa ndemaka mat. Macëlehnëhni tañ vësëval vële cëmaryëk vësan va gë vële hwëtahnëk vëhaŵary, tufëkëhni ga njënëk.

42 Njëtayiko naŵ Yafa hna fop do vëyabah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

43 Piyer mbiýëko Yafa hna; hnë tere avál ale wáciko Simo hna nkeho.

10

Piyer vëhni Korëney hna

1 Nkeho, Sesare hna, asan ale wáciko Korëney; kapiten yeho hnë kañ wasoðafe wavë Rom le wácëðeho «Kañ vëvë Itali».

2 Kahnëndako icëmb Wënu ña, do ntakëðëhawo umë gë vëvë tere lëwu va fop. Ndemadëhëhniwo ðus vëhaýëhnah vëvë ðulunda wasëwif va, do njëfadëhawo Wënu ña kwëlëkwël.

3 Fac ryampo, ga carëtak lav a, ikaryëtahn nuýako: mëleka Wën nuko wapacëk ga tënkëð tere lëwu hna do ntehna: «Korëney!»

4 Korëney ntañëkawo mbalatënd do tëya: «Nëpaðëmi, ye ye?»

Mëleka ýa më ntehnëka: «Wënu ña nkwëryëk iyëfa hu ña do maŵëhnëki. Nuk fëna ile ryemaðuhëhni vëhaýëhnah va.

5 Awa tame payëryihni vahnë Yafa njini njojëniha ale wácik Simo Piyer ýa.

6 Hnë tere avál ale wácik Simo hna nke, ale lëðëk tëfary wov hna.»

7 Ga njik mëleka le hnësëhnakëndëha ýa, Korëney më macëkëhni tañ vëhi vëryokuñ vëlëwu hna do gë soðafe ryampo ale ryokuñëhnëðëhawo. Arac fëna ahahnëndak soñe Wën yeho.

8 Umë pëyakëhni fop ile ryëcëtak takan ýa, tac payëlehnëhni gë Yafa.

⁹ Ga pacëk, ante nkëhnëko tøk lav a nkaf hna, njidëniho do tëhaniho Yafa. Hnë wati rac Piyer kayëko yaŋ teras cery hna soŋe iyëfa. ¹⁰ Umë njoka inte do ñadëho tok. Wati nte nögëhnëdëho roka ŋa, më nuk iñe hn'ikaryëtahn.

¹¹ Umë nuk ambin ŋa ga pidëtak, do iñe sëlëndajëdëho nkal li, nkeho had ipand yankah nte fërëtik do pëlayi vacape vanah tak.

¹² Hn'ipand tac, sifa wulaŋ gë wusaŋ fop yeho hnam, gë vile huhad nkal li, do gë wusëry.

¹³ Më nkwëryëk kopa ga ntehnëdëha: «Matëry, Piyer, dawëryihni do asemëhni!»

¹⁴ Bare Piyer më ntëkwak: «Muk! Ahwëhn, kobëri tokëla ile mbañek sariya fu ŋa ma wok pacëna.»

¹⁵ Kopa ŋa më mbok ntehnëka kat: «Ant'alehn pacëna ile pëyahnëk Wën pacëk ŋa.»

¹⁶ Wahwënta warar ntiyako koyëna, tac pand iŋa mbokalehn g'ambin.

¹⁷ Piyer pëmpëhnahnëkawo do tëyadëho bi ye pëhnëtanëd iñe ile nuk yi. Hnë wati rac, vële payiko Korëney va tëyalëdëniho tere Simo ŋa, do tøkëlehnëni rënka hna.

¹⁸ Umë mëcalëni tëyëni: «Ani bi nke asan ale wacëde Simo Piyer ŋa?»

¹⁹ Wati nte nkoko Piyer nahand soŋe iñe ile nuk ŋa, Iyir Ipacah iŋa më ntehnëka: «Nëpary, vësan vërar rëyalëdëhi.

²⁰ Cëlëry, ayiwu tame gë vëhni hara gwajëlehnalihna, kabi ami fayikëhni.»

²¹ Awa Piyer më cëlëk nji hn'ile nkeni vësan hna do ntehnëhni: «Ami ye ale yëkëlehnëduna. Soŋe ye yijërun?»

²² Umë ntëkwaniha: «Kapiten ale wacik Korëney ŋa fayikëfu. Asan asatah ye, ale lakëdëha Wënu ŋa do wasëwif wä fop ŋahnëniha. Mëleka Wën lehnëka macehni ayi tere lëwu hna soŋe nëpa ile lehnëduha ŋa.»

²³ Awa Piyer më ndënëkëhni ndakëntini hnam.

Ga pacëk, kahnëtantëlehni gë vëhni do vëryampo hnë vële hwëtahnëk vëvë Yafa va ntapëhnanihawo.

²⁴ Ga mbok pac kat, tøkëlehnëni Sesare hna. Korëney napëdëhëhniwo; payehnëkëhniwo vahnë vëlëwu va do gë wëlawoŋu wä njijëni.

²⁵ Wati nte nkëhnëko tøk Piyer tere ŋa, Korëney kacakawo, ndëkwëhn nkaŋa g'icëmb.

²⁶ Bare Piyer matëndëkawo ntehna: «Matëry! Ahnë fo yebu, ami fëna.»

27 Tac, ante nkoniho nësëlëndëni gë Korëney tēnkātēndëni tere hna, Piyer tēkatēkēhniwo hnam vahnë vëyabah ga mbarëni.

28 Umë ntehnëkēhni: «Njëtërun sariya wasëwif ÿa maŵëryanëlahna sëwif njind hnë tere ale wok gena sëwif ma nkeni lawo. Bare ami, Wënu ña nkwëryëndanëko tēfëlahna kehayi ahnë, ntiyi ale wok pacëna.

29 Soje umë ye, ante macirunëho ñi, njijëbu hara nahalenta. Awa ñakëndëbu yëtu bi ye wacehnirunëho.»

30 Korëney më ntëkwaka: «Nuŷak wafac wahnah, gë iÿi wati ki dënk, ÿal mën hna nkebuho, iyëfa ibë g'anent ña, yëfadëfuho. Tañ, asan ale liyak viÿi vilancah kahnëlehn haryënk w mën

31 do ntehno: “Korëney, Wënu ña nkwëryëk iyëfa hu ña do kwëtahnëk hakili idema nte ryemađuhëhni vëhaÿëhnañ ñi.

32 Awa payëryihni vahnë Yafa njini njojëniha Simo Piyer. Hnë tere avál ale wacik Simo nke, ale lëđëk tēfary wov hna.”

33 Payëlehnëryibuhëhni vahnë do camehnëmi gante maŵëru ayij ki. Tame, haryënk w Wën hna nkebuñ soje ahnëpayi fop ile ntehnëki Ahwëhn afëyafu ÿa.»

Wanës Piyer hnë tere Korëney hna

34 Awa Piyer më tebak wanës ña ntehn: «Tame nkwëryëbu đus: Wënu ña dëbëndëlehnëlēhni hna vahnë va,

35 bare, hn'inkal-wo-nkal hna, ale-wo-le lakëđëha g'umë do lid usatah a, Wënu ña nëñahnëđëha g'ahnë arac.

36 Njëtërun Wënu ña nësëhnëkēhniwo bulunda Isërayel ÿa soje pëyahnëhni yam lëwü le hnuŷade gë Yesu Këris, nte ye Ahwëhn vahnë fop ña.

37 Ga ndëcëk ante ntehnëđëhëhniwo San vahnë ntini njaryini ña njëtërun ile liyako pëgw Galile hna ten hafo Yude hna fop.

38 Tac njëtërunëha fëna Yesu mbë Nasaret do gante njëđaka Wënu ña Iyir Ipacah, pëbënëka fanka. Umë njasëlehnëk hna ntitënd ufërën do, kabi Wënu ña gë umë nkeniho, njërënëđëhëhniwo vële mbërehnëđëho Sintani.

39 «Wasede ile ntik fop Yerusalem hna do gë ile wojëk hn'inkal wasëwif wã yebun. Vëhni, hnë kërëwa pakëniha, ndawëniha.

40 Bare Wënu ña mbëhnëndanëka fac rarëna hna; do ntik tufëhna.

41 Gena haryënk w bulunda hna fop tufëhnako, bare haryënk w fuhnë, wasede wale tēhnako Wënu ña umë

dënk kobëri ña do tokëlahnëbun celahnëbun g'umë ante mbëhnëndanëkawo Wën vësëm ña.

⁴² Ntehnëkëfu harañëfuni bulunda ÿa do fëyahñëfu umë ye ale tëhñak Wën kitiñëhni vësëm gë vële wok vësëmëna va.

⁴³ Soñe lëwü ÿa nësëni wakila ña fop. Ntehnëni ale-wole hwëtahnëdëha ÿa nuñad soñe lëwü ÿa itavëhn wameh wadëwu ña.»

Vële wok vëyena wasëwif hnuñad Iyir Ipacah

⁴⁴ Ante nësëdëho Piyer watac ña, Iyir Ipacah iña cëlëlehni hnë vële hnëpadëho wanës wadëwu hna fop.

⁴⁵ Wasëwif wale hwëtahnëko lapëhñakawo Piyer, ga nuni njëdäyini Iyir Ipacah iña vële wok vëyena wasëwif va fëna, pëmpëhñahnëkëhniwo ðus.

⁴⁶ Nkwëryëdënihëhniwo ga nësëdëni vanësa vante wok yëtina do cëmbëdënihawo Wënu ña.

Awa Piyer më ntehnëk:

⁴⁷ «Hak kode ñwëyi vëyaryëdëna hnë wënka vële hnuñak Iyir Ipacah iña had gë fuhnë ki?»

⁴⁸ Tac më ntehnëk njaryini g'uwac Yesu Këris wã. Më tëyëniha Piyer ñëwënti gë vëhni wafac toye.

11

Itëfëta Piyer Yerusalem hna

¹ Vëfayik va gë vële hwëtahnëk vële yeho hnë resiyo Yuðe va njëtaniho vëryampo hnë vële wok vëyena wasëwif va kwëtahnëni wanës Wënu ña.

² Awa mbokajënd tuñ PiyerYerusalem hna, wasëwif wale hwëtahnëkawo Yesu va niraðënihawo

³ ntehnëndëni: «Tënkëru hnë vële wok vëyena wasëwif do tokëntiru gë vëhni!»

⁴ Awa Piyer pëgwëlehn tëfëtanëhnëndëhni ile ryëcëtako ÿa, ryampo, ryampo, ntehnëhni:

⁵ «Wati nte nkebuho Yafa ña, iyëfa mbë g'anent yëfadëfuho hnutu iñë hn'ikaryëtahn ga cëlëndajëd g'ambin: ile ye had ipand yankah inte fërëtik pëlayi vacape vanah nkeho, cëlëndajëdëho yijënd ðarël mën.

⁶ Njëkëdëfuho wapacëk ile yeho hn'ipand tac ÿa, umë hñubuhëhni wusañ, gë wulañ, gë wule huhad nkal li do gë wusëry.

⁷ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnëdëho: “Matëry, Piyer, ðawëryihni do asemëhni!”

⁸ «Bare më lëkwaðu: “Muk, Ahwëhn! Kobëri tokëla ile mbañëk sariya fu ÿa ma wok pacëna.”

9 «Kopa ŷa më mbok ntehniko g'ambin: "Antë alehn pacëna ile pëyahnek Wën pacëk ŷa."»

10 Watac wahwënta warar ntiyako koyëna, tac fop mbokalehn g'ambin.

11 «Hara, hnë wati rac dënk vësan vërar rëkiko tere ile yehahnëbuho hna: Sesare matiniho do hnë ŷal mën hna payijiniho.

12 Iyir Ipacah iŷa më ntehnëko rëfëlëfu gë vëhni hara gwajëlehna. Vëŷënta mën imbëd' g'aryaw' vële yojëbu hnani vi ntapëhnanihowo Sesare hna do tënkëbunëho gë vëhni per tere Korëney hna.

13 Arac tëfëtanëkëfuno gante nukawo mëleka ile rënkëko tere lëwu ŷa do lehnëkawo: "Payëryihni vahnë Yafa hna soŷe njojëniha Simo nte wacëde Piyer.

14 Pëyadëhi wanës wante fehëtëdëhu wëjë gë vëvë tere hu va fop."»

15 «Awa pëgwëbuho hnësëhnëndëwëhni ante cëliko Iyir Ipacah iŷa hnë vëhni gante cëliko ten hnë fuhnë ka.

16 Ryënkwëtalehnu waŷi wanës Ahwëhn: "San gë wënka njaryëdëho, bare wühnë, g'Iyir Ipacah iŷa njaryëderun."»

17 Awa Wënu ŷa koyëna njëdëkëhni Iyir Ipacah iŷa gante njëdëkëfu ante kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu Këris. Mo lë yebu, ami, wëŷahnu ile ntik Wënu ŷa?»

18 Ante nkwëryëniho waŷi wanës ŷa, fop ndemëhnalehnëniho do cëmbëndëniha Wënu ŷa ntehnëndëni: «Awa paryi nke Wënu ŷa njëdakëhni vële wok vëyena wasëwif imëk nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do nuŷani itënk uwám usër hna.»

Mbara vële hwëtahnëk vë Antiyos

19 Vële hwëtahnëkawo Yesu va fop mbërehniniho ante ndawëko Ecen ŷa do umë forosëhnënkëhniwo campëni. Vëryampo hnë vëhni njiniho hafo Fenisi, Sipër, do gë Antiyos, bare wasëwif fo karaŷëdëniho wanës Wënu ŷa.

20 Vëryampo vëvë Sipër do gë Siren va njiniho Antiyos hn'ile karaŷëdënihëhniwo Wanës Wakasëk ŷa soŷe Ahwëhn a Yesu vële wok vëyena wasëwif.

21 Fanka Ahwëhn fa gë vëhni nkeho. Afo kore yabah kwëtahnëniho do maŷëni tëfëndëniha Ahwëhn a.

22 Awa vëvë mbara vële hwëtahnëka Yesu vë Yerusalem va njëtaniho waŷi wakasëk do payëniha Barënbabas nji Antiyos hna.

23 Ga tëkëk nut gante njëdëkëhniwo ka Wënu ŷa vële hwëtahnëk va, natëkawo do kamënaŷëhnëkëhniwo fop vële hwëtahnëk va nko kahnëndanëhnëniha Ahwëhn a g'ikwëtahn yaŷah.

²⁴ Barënabas asan a fërën yeho, pëbëkawo Iyir Ipacah ija do g'ikwëtahn ija hnë wati rac vahnë vëyabah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

²⁵ Tac Barënabas njilehn hn'ankol Tarës njëkëlehnehna Sol.

²⁶ Ga nujëka, umë njojëka Antiyos. Umë ntini bëhn ÿa fop hnë cery sali vë hnam hna, do karanënihëhni vahnë vëyabah. Antiyos hna maciniho vële hwëtahnëk va ryënkwëryënkwa ÿa Vahnë Këris.

²⁷ Hnë wafac warac, wakila matëniho Yerusalem njini Antiyos.

²⁸ Aryampo hnë vëhni Agabus maciko. Iyir Ipacah ija hnësendëhawo ntehn biyëd'ina inte cankaf yed' duniÿa hna fop. (Nkelehn, hnë wati nte nkeho Këlod ahnaÿ a.)

²⁹ Awa vële hwëtahnëk vëvë Antiyos va pëhnalehnëni ale-wo-le hnë vëhni njëd'ahn ile mëkëd' ÿa njëd'ahnini ndemahnini vële hwëtahnëk vëvë resiÿo Yude va*.

³⁰ Umë ntiniho do njëd'anihëhni uyëd' rac Barënabas gë Sol njinenëhnënihëhni vicër va sojè vële hwëtahnëk Yude va.

12

Icëm Sak do ipëla Piyer

¹ Hnë wati rac, ahnaÿ ale ÿaciko Erođ Agëripa ÿa këm fo ntidëhëhniwo vëryampo vëvë cery sali vë Yerusalem va.

² Umë ndaÿehneka gë sëlame Sak, aheryu San.

³ Nuko watac nëjëkëhniwo wasëwif ÿa, awa hnë wati ambënt mburu kwëhn levir këm hna, më pëlayehneka Piyer fëna.

⁴ Ga pëlayik Piyer më cëdehneka, do kwëtehnhahnëhni wakore wahnah wasodafë wahnah wahnah nëmpëtëlëndëni njëkandëniha. Nädëho tufahna bulunda hna ge ndëcëk ambënt Pak ña.

⁵ Awa Piyer kaso hna kwëtiko, bare vëvë cery sali va muntadënihawo Wënu ña kwëlëkwël sojè lëÿu ÿa.

Itav Piyer

⁶ Hara umëd' nte pëhnahnëko Erođ, ge pacëk, njohna Piyer kitiñi tase bulunda ña, Piyer gë vankëncanabëlehniho gë wasodafë wahi. Yëbëlan lëÿ hni ndakëko wakwëd' do vëyëka vëhi vëÿëntaÿ va ale-wo-le ÿëÿa lëÿu hna nkeho haryënkwa rënka kaso hna.

⁷ Tañ, mëleka Ahwëhn karyëtahnëka kaso hna gë humpen hucankaf. Mëleka ÿa më ñakëka Piyer wabëv

* 11:29 11.29 Vële hwëtahnëk vëvë resiÿo Yude va wasëwif ÿa ye.

hna, nëgëta do ntehna: «Matëry ñap!» Awa vankënca va njolehn wëbák wadëwu hna.

⁸ Tac mëleka ÿa më ntehnëka: «Ñëbary ryil hu ÿa do afërya wapary hu ña.» Piyer më mawëhnëka do mëleka ÿa më nkwënëk: «Cudary cud cankaf hu ñi do arëfe.»

⁹ Piyer më tëfëlehnëdëha hara yëtëna toña ye fop ile ntidëho mëleka ÿa: ntiyahnëkawo hudakery ye.

¹⁰ Umë ndëcënihëhni vëyëka vëryënkwëryënkwa va, tac vëhigëna va do tëkëlehnëni haryënkwa rënka waryëhwëra ile pabëlëni inaw ña. Rënka rac pidëtalehn umë fo haryënkwa lëw hni. Cahnëlehnëni tondani ankaw, do tañ mëleka ÿa tavëlehna.

¹¹ Awa Piyer më njavëtëk ile liyak ÿa do ntehn: «Tame, njëtëbu dus toña ye: Ahwëhn a payika mëleka lëwu ÿa, pehëto hn'imëk Erođ hna do gë fop wameh wante ñakëndëni ntiniho bulunda wasëwif wë.»

¹² Ga njavëtëk watac, më njik tere Mari, hnëmu San nte wacëde fëna Marëk hna. Vahnë vëyabah varëko hnam soñe iyëfanëhn dëwu.

¹³ Më mbankëk rënka ÿa do aryokuñ ale waciko Rod më njijëk do tëya bi mo ye hnam.

¹⁴ Më njavëtëk hohna lëwu ha do, hnatah lëwu hna, tavëlehn pidëtëna, nkary ßambery pëyahn: «Piyer ye! Për hna nke!»

¹⁵ Umë ntehnëniha: «Cenaki!» Bare njawëhëko paryi toña ye. Awa më ntehnëni: «Mëleka lëwu ÿa rëfëka nke.»

¹⁶ Piyer nkoko mbankënd. Ga pidëtëni rënka ÿa, nutëniha, pëmpëhnahnëkëhniwo.

¹⁷ Umë ndëkwanëkëhni gë vák ÿi ndemëhnani do tëfëtanëhni gante canika Ahwëhn a hnë kaso ka. Umë mbok ntehnëk kat: «Pëyaryina Sak gë vëyënta fu vëyëntaw va.» Tac më cahnëk nji sëñ hawary.

¹⁸ Ga pacëk, uryëñah sankaf yeho wasodafë hna; tëyëlëdëniho bi ne nke Piyer.

¹⁹ Erođ ntehnëko njëkëlehn, ßare nuyilohna. Umë tëyëhnëkëhni vëyëka va do, kabi vëyëtëna hn'ile nke Piyer hna, më ntehnëk ndawini. Tac, Erođ më matëk Yude hna nji Sesare, hnam ñëwëko toye.

Icëm Erođ Agëripa

²⁰ Hara Erođ ntavëkawo dus gë vëvë Tir gë Sidon va. Vërac më mawälëni soñe njijëni nësëlëni. Nuñaniho ten nkeni lawo gë Bëlasëtis, asankaf vëryokuñ vëvë tere ahnaw va; tac më njini muntaniha Erođ mbokani nkeni yam kabi ile tokëdëni vankol vantëw hni ÿa fop nkal dëwu hna matëdëho.

²¹ Hnë fac le cëbëniho hna, Erođ më ntiyak viyi ucankaf va, ntaña tinki naŵ dëwu hna do nësëhnëhni bulunda ya fop.

²² Bulunda ya cëmbëdënihawo, ndekatëndëni: «Had wën nësëd, gena had ahnë!»

²³ Bare, wati rac dënk, mëleka Ahwëhn a tesëndanëkawo Erođ, kabi bësalaŵohna Wënu na untënah ntëwu na. Awa më tokëniha vandur cëmëlehn.

²⁴ Hara wanës Wënu na campëdëho g'ahawary nkal hna.

²⁵ Barënabas gë Sol, ante puhnaniho doku lëw hni Yerusalem na, mbokaniho do njoryeryënihawo San nte wacëdeho fëna Marëk.

13

Barënabas gë Sol tēhnayini soje payini

¹ Hnë cery sali vë Antiyos hna, nkeniho wakila gë vëharan wanës Wënu na: Barënabas, gë Simeyo nte wacëdeho Avahnah, gë Lusiyus mbë Siren, gë Manaÿe arëfëlënta kobëri hn'utah Erođ Antipas, do gë Sol.

² Fac ryampo, wati nte cëmbëdënihawo Ahwëhn a do cujëdëniho, Iyir Ipacah ija më ntehnëkëhni: «Pitëryinëhni tame Barënabas gë Sol soje doku ile wacëbuhëhni ya.»

³ Awa ga cujëni do njëfa, umë tindënihëhni wëbák na tavelehnënihëhni njini gë doku rac.

Barënabas gë Sol Sipër hna

⁴ Koyëna payëkëhniwo Iyir Ipacah ija Barënabas gë Sol; më njini ten Selusi hna. Hnam kayëniho sisikulu njini tinti mbë wov nte wacik Sipër.

⁵ Ga tükëni Salamin hna, pëgwëlehnëni pëyahnëndëni wanës Wënu na vacaliña wasëwif hna. San-Marëk fëna gë vëhni nkentiko do ndemadëhëhniwo.

⁶ Koyëna ndëcëtaniho tinti mbë wov na fop hafo naŵ Pafos hna. Hnam, më tëkatëniha sëwif le waciko Bar-Yesu. Ali mbilayo kavëla yeho do kila ntiyako.

⁷ Guverëner tinti ya Serëgiyus Polus maciko do Bar-Yesu lawo lëwu yeho. Guverëner ya asan aritah yeho. Arac më macehnëkëhni Barënabas gë Sol, kabi ñadëho nkwëry wanës Wënu na.

⁸ Bare ambilayo Elimas, (macik koyëna kabi Elimas fëhnëtanëk ambilayo gë Wagërek na) kasëkëhniwo memaÿehnahna guverëner ya antë kwëtahn wanës Wënu na.

⁹ Awa Sol, Pol macëdeho fëna, pëbëkawo Iyir Ipacah ija, umë ntajëka

¹⁰ do ntehna: «Aroka vahnë! Afëbah wamër! Fatah Sintani! Ale yewëk fop ile satëk! Guve tavëdu mpaÿëmpeÿehn toña ÿa soje antë tëfëniha Ahwëhn a?

¹¹ Tame, nëpary: Ahwëhn a ndafëdëhi, mëpëdu do bokëdila ahnu humpen ulav ha hafo mbiÿ toyë.»

Wati rac taŋ, vinkër Elimas va mëhwëryëlehn, nkelehn hn'umëd mbahnah do cahëtalehnëdëho gante-wo-gante, njëkëlehnanda ale hahëdëha.

¹² Guverëner ÿa, ga nuk ile liyak ÿa, kwëtahnëlehnëkawo Ahwëhn a Yesu; pëmpëhnahnëkawo d'us ikaraŋ nte karaŋiko soje lëwu ŋa.

Ikaraj bë hn'ankol Antiyos mbë Pisidi

¹³ Ga ndëcëni hnam, Pol gë vërefëlëntaŵu kayëlehnëni hnë sisikulu Pafos hna njini Perëg vë Pampëfili hna. Hnam San-Marëk tavëkëhniwo do mboka Yerusalem.

¹⁴ Bare vëhni, më matëni Perëg hna njini Antiyos mbë Pisidi hna. Hnam, hnë fac ntaŵëla hna, më tënkëni caliŋa wasëwif hna ntaŋani.

¹⁵ Ga karaŋik Sariya Moyis ÿa gë vëkayëte wakila va, vësankaf caliŋa va më payehnëk ntehnini: «Vëÿënta fu, ge kwëhnarun iñë ile hnësëdun mbara li soje ahamënaÿehnahnu, kodun ahnësu tame.»

¹⁶ Awa Pol më matëk, ndëkwänëkëhni ndemëhnani do ntehn: «Bulunda vëva Isërayel do gë fop wuhnë vële lakëdëhu gë Wën vi, nëparyino!

¹⁷ Wën bulunda vëva Isërayel ŋa tëhnakëhni vacërakëlo fu vi njabënëkëhniwo wati nte nkonihho hn'uhneh Esipët hna, tac canikëhni hn'iŋi nkal gë fanka falëwu fa.

¹⁸ Hnë wabëhn wafëhw wahnah nduñënanëkëhniwo wula hna.

¹⁹ Tac, mbëvehnëkëhniwo wahnënk mbëd gë wahi wavë Kanan wã do njëdahn nkal dëw hni ŋa bulunda lëwu ÿa kwëhnëni.

²⁰ Waŋi fop mbiÿëko le rëkëk wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw imbëd (450) nuÿahnëndëni nkal tac.

«Ga ndëcëk watac, më njëdakëhni vësankaf vacërakëlo fu va hafo yamani kila ale waciko Samiyel ŋa.

²¹ Awa, bulunda ÿa më tëyëni njëdfayiniha ahnaŵ do Wënu ŋa më njëdakëhni Sol, aju Kis, avë hnënk Besame. Arac wabëhn wafëhw wahnah naŵëko hnë vëhni.

²² Wënu ŋa, ga ntihëtëka Sol, më ntika David ahnaŵ. Më ntehnëk soje lëwu ÿa: «Nubuha David, aju Yese: aÿi asan ale hnëŋahnëkowa d'us ye; ntid fop ile ÿadëfu ÿa.»

²³ «Hnë vutah David hna njëdakëhni Wënu ŋa bulunda vëva Isërayel va Afëhët, gante nësëhnëkëhniwo ka, do afëhët arac Yesu ye.

24 Ani gë njihahnind Yesu ÿa, San ntehnëdëhëhniwo fop bulunda vëva Isërayel va nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do njaryini.

25 Wati nte nkëhnëko pu ðoku San ña, ntehnëdëho: “Mo hnaharun yebu? Gela ale hnapëdun a. Biÿëdina umë rëfidëho soje lëwu ÿa catëla dënk faryëtahnëwa wapary ña.”

26 «Vëÿënta mën, wühne vutah Abëraham do wühne fop vële lakëdëhu gë Wën vi: soje lëw fu cañëtik Wënu ña waji wanës ipëh.

27 Vahnë vëvë Yerusalem va gë vësankaf vëlëw hni va vëyavëtëlawohna bi mo ye Yesu do vëwëryëlohna wanës wakila wade harañëde ntawëla-wo-ntawëla ña. Bare ante ndaŵehnnënihawo Yesu ña wanës watac ntiyako:

28 tëyënihawo Pilat ndaŵehna mama nkonihò vëhnuÿana toña ile ndaŵehnnahnëdëniha.

29 Ga ntini fop ile nësëko Vikerëh soje lëwu ÿa, umë cëlëndëniha kërëwa hna kwëtëniha hn'iyag.

30 Bare Wënu ña mbëhnëndanëka vësëm hna.

31 Tac, hnë wafac wayabah, Yesu tufëhnnakëhniwo vële lapëhnnajëkawo kobëri Galile hafo Yerusalem va do ye tame wasede walëwu haryënkwa bulunda vëva Isërayel hna.

32 «Fuhnë dënk, Wanës Wakasëk watac yonëhnnijirun: ile ntehnëko Wënu ña ntinëhnnëdëhëhni vacërakëlo fu ÿa,

33 ntinëhnnëkëfu tame fuhnë, vutah vuntëw hni va; umë ye ile mbëhnëndanëka Yesu vësëm ÿi. Kerik hnë Kayëte Wahnëw higëna hna nësëk soje rac ntehn:

«“Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu yebu.”*»

34 Wënu ña nësëko mbëhnëndanëdëha vësëm hna do nkal tokëdilahna muk. Koyëna nësëko:

«“Toña hnësëhnnëdëmu, njëdadëmu ami dënk, vëÿi vifërën vile vëÿëd gante ntehnëbuhawo David ka.”*»

35 Umë mbok ntehnëk kat hn'ikerëh kaŵary:

“Tavëdilihahna aryokuñ hu, nkël yag hna.”*»

36 Gena soje David nësëko. Umë, ndokuñëko ðoku ile kwëtehnahnëkawo Wënu ña hafo puhna, tac cëmëko do ðarël warëmu hna mbañiko do nkëlëko.

37 Bare soje ale mbëhnëndanëko Wën ÿa, arac gëlëna.

38 «Awa, vëÿënta mën, tëfëka ayëtu: Yesu ntik ile rëfëka aravëhnnahniwu wameh hun ña gante pëyahnëdëfun ki.

39 Koyëna, ale-wo-le hwëtahnëka ÿa tavëhnnëde wameh ña. Itëf Sariya Moyis ÿa kodilohna nti rac.

40 Awa, keharyin: antë nkewu ile kerëni wakila ña:

* 13:33 13:33: Wahnëw 2.7 * 13:34 13:34: Esayi 55.3 * 13:35 13:35: Wahnëw 16.10

41 «“Yëkëryin, wũhnë vële pëbëk iyaf, pëmpëhnahnëryiwu do cëmëryin! Nudun ntidëfu wati fu li doku ile worun kwëtahnakëndiluhna ge ahnë nësëhnakëndëhu!”✠»

Koyëna nësëko Pol.

42 Ante cahnëdëniho Barë nabas gë Pol caliņa hna, ntehniniho mbokajëni ntawëla nte ryavid hna mbok nësëni soje watac fo kat.

43 Ga pitëlëni mbarëla hna, wasëwif wayabah gë vële salinjëntik caliņa wasëwif va tëfëlehnënihëniwo vëhni, Pol gë Barë nabas. Vëhni, nësëhnëdënihëniwo do kamënaÿehnëdënihëniwo nko kahnëndanëniha Wënu ɳa g'idema dëwu ɳa.

44 Ntawëla nte ryaviko ɳa, vahnë vëvë naŵ va fop mbarëlëniho nëpa wanës Ahwëhn ɳa.

45 Wasëwif wëryampo, ga nunihëhni iÿi kore, pëbëkëhniwo iñëwary; umë nkwajëniha Pol do njewëniha.

46 Pol gë Barë nabas më ntehnënihëhni g'ikwëtahn: «Tëfëkawo ahnësëhniwu wanës Wënu ɳa wũhnë ten. Bare kabi ɳwëÿërun, tufahnërun koyëna tëfëluhna ahnuÿawu uwám usër wã. Tame njidëfun gë vële wok vëyena wasëwif.

47 Wëlin gante ntehnëkëfuno Ahwëhn ka:

«“Ntimi humpen wayal wï, ayohahn Wanës Wakasëk ɳa soje pehëtahnini vahnë va hafo hn'ile tëkwik duniÿa hna!”✠»

48 Vële wok vëyena wasëwif va, ga nkwëryëni wanj wanësë, natëkëhniwo, pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Ahwëhn a soje wanës wadëwu ɳa. Fop vële rëfëka tënkëni uwám usër hna kwëtahnëlehnëni.

49 Wanës Ahwëhn a campëdëho hnë resiÿo rac fop.

50 Bare wasëwif wëryampo cënkwenihëhniwo vësëval vële lënënik vële salinjëko caliņa wasëwif, rëfëdëho wanës Wënu va, do gë vëvë karyënkwa naŵ va. Njonëhnihëhni vëhni, Pol gë Barë nabas, uryënah sankaf do ntalehnënihëhni ÿal hni hna.

51 Vësan vëhi va mbankaniho ivëd wapary wadëw hni ɳa tufahnahnëni vëwawëna, njilehnëni Ikoniÿum.

52 Bare ge vëvë Antiyos vële hwëtahnëk va ye, pëbëkëhniwo uhnatah do g'Iyir Ipacah iņa.

14

Pol gë Barë nabas Ikoniÿum hna

¹ Ikoniŷum hna fëna, Pol gë Barënabas tënkëniho caliŷa wasëwif hna do nësëniho wanës wapacah hafo wasëwif wayabah gë vële wok vëyena wasëwif kwëtahnënihawo Yesu.

² Bare wasëwif wale wëŷëko vëhwëtahnëdina va cënkwëdënihëhniwo vële wok vëyena wasëwif nahanëhnëdënihëhni uŷeh fo vële hwëtahnëk va.

³ Pol gë Barënabas mbiŷëniho Ikoniŷum hna. Njawëneniho wanës wadëŷ hni ŷa, pëbëkëhniwo ikwëtahn iŷa Ahwëhn hna. Ahwëhn a njëdädëhëhniwo imëk ntindëni vifëmpëhnahnah do gë wëdahëse do koyëna njawënedëniho toŷa ile karajëdënihëhniwo vahnë soŷe ifërën ile ntinëhnëdëhëhni Wën vahnë vëlëŷu va.

⁴ Vahnë vëvë naŷ va, nahan dëŷ hni ŷa nëmpëlëko: vëryampo gë wasëwif ŷa nkeniho, vëŷëntaŷ va gë vëfayik va.

⁵ Wasëwif ŷa gë vële wok vëyena wasëwif va, do gë vësankaf vëlëŷ hni va, pëhwëtaniho ntinihëhni këm fo vëhni Pol gë Barënabas do ndawënihëhni gë wëraka.

⁶ Bare vëhni, njëtandëni tuŷ nkaryëlehnëni gë cape Lisëtër gë Derëb, hnë resiŷo Likawoni hna, do gë caharab lëŷu ŷa.

⁷ Hnam fëna pëgwëlehnëni pëyahndëni Wanës Wakasëk ŷa.

Pol gë Barënabas Lisëtër hna

⁸ Nkeho asan Lisëtër hna. Asan arac kwëlëkwël ntaŷadëho, kabi vorovoro nkehawo wakwër ŷi; koyëna nagiko, kobëri yasëlohna.

⁹ Ante nësëdëho Pol ŷa, nëpadëho. Pol ntaŷëkawo do nuko kwëhna ikwëtahn njërënahni*.

¹⁰ Awa umë ndekahnëka: «Matëry, kahnëry!» Asan a ntaŷalehn, kahn, pëgw njasënd.

¹¹ Kore ŷa, ga nuni ile ntiko Pol ŷa, umë ndekani gë wanës wabë nkal Likawoni ŷa: «Wamën ŷa mbacani vahnë do cëlini ŷal fu li!»

¹² Umë macëniha Barënabas «Sus†» do Pol «Herëmes», kabi Pol yeho ahnës wanës ŷa.

¹³ Asëna ava Sus ŷa, njojëkëhniwo wuhni wule hayëtik haryënk w rënka naŷ hna hn'ile nkeho caliŷa ntëŷu hna: ñadëniho gë kore ŷa cënanëhnënihëhni sadëha vëhni Pol gë Barënabas.

* **14:9 14.9** Do nuko kwëhna ikwëtahn njërënahni: Kode nkwëryi njërënahni ma pehëtahni. † **14:12 14.12** Sus gë Herëmes: Wamac waki hnë wamën Wagërek hna ye.

14 Bare ante njëtaniho vëfayik vëhi va, citëniho viyi vilëw hni va tufahnahnëni vëyadina koyëna do ntëfëni gë kore ndekahatëndëni:

15 «Wëlawo fu, tëfëluhna aliwu koyëna. Vahnë fo yebun, had wuhnë. Wanës Wakasëk ña yonëhnijirun, aravëtehniwu fop waÿi waravahn wahwëhn nafa këm wale sëmbëdun wi do asahëtauwu gë Wën paryi ka, hunte lik ambin ñi, g'inkal inÿi, wov yi gë fop ile yehëhna hnam ÿa.

16 Wati le ryëcëk ÿa, tavëkëhniwo wayal wi fop tëfëndëni vankaŵ vantëw hni va dënk.

17 Bare, tufahnëdëho kwëlëkwël g'ipërëna nte ntidëho ña. Njëdadëhu rëv ÿa do njëdadëhu ibarëp roka yabah, maŵëryanëdëhu ile rokëdun do pëbënëdëhu walawary hun wa uhnatah.»

18 Wëlakënde ga nësëdëniho aki vëfayik va ntaaryëkëhniwo tavëtehnënihëhni kore ÿa cënah dëw hni sadëha ña.

19 Hnë wati rac dënk wasëwif wätiko Antiyos mbë Pisidi g'inaw Ikoniyum, cënkwenihëhniwo kore ÿa ntutëniha Pol gë wëraka soje ndawëniha. Ntiyahnëkëhniwo cëmëk awa më kuhëniha canëniha naw hna.

20 Bare ante kwërënihawo vële hwëtahnëk ña, matëko do mbokanti g'inaw. Ga pacëk më njini gë Barë nabas Derëb.

Iboka Antiyos mbë Siri ña

21 Pol gë Barë nabas pëyahnëniho Wanës Wakasëk ña Derëb hna. Hnam vëyabah kwëtahnënihawo Yesu. Tac mbokani Lisëtër, Ikoniyum do gë Antiyos mbë Pisidi hna.

22 Njawënëni wasakahn vële hwëtahnëk va, kamënaÿëhëhni nkoni njawënëni kwëtahn inÿa do ntehnëdëhëhniwo: «Tëfëkëfu mbërayin dus tënkahnin Naw ambin hna.»

23 Hnë cery sali-wo, tahnënihëhniwo vicër, do ga cujëni do njëfani, më kwëtehnahnëniha Ahwëhn a, umë ale kwëtahnëni ÿa.

24 Tac më ndëcëni resiyo Pisidi hna, njini resiyo Pampëfli.

25 Umë pëyahnëni wanës Wënu ña inaw Perëg hna, tac njilehnëni inaw Atali.

26 Hnam më kayëni sisikulu njini Antiyos mbë Siri, hn'inaw nte kwëtiniho hnë wëbák Wën soje iÿi doku ile puhnani tameki yi.

27 Ga tükëni Antiyos hna, umë mbarënihëhni vëvë cery sali va fop tëfëtanënihëhni ile ntiyëhëkëhni Wënu ña fop, do gante pidëtëni rënka ikwëtahn ña soje vële wok vëyena wasëwif va, vëhni fëna kwëtahnahnëni.

28 Pol gë Barënabas ñëwëniho afo mbiy hnë vële hwëtahnëk vëvë Antiyos hna.

15

Nkwajëla soje háci yá

1 Wati nte nkonihó Pol gë Barënabas Antiyos hna vësan wátëko Yude tékini hnam do pëgwëlehnëni karañëndënihëhni vële hwëtahnëk va ntehnëndëni: «Kodëluhna afëhëtiwu age káciluhna gante ntehnëk Sariya Moyis ka.»

2 Pol gë Barënabas nkwajëlëniho ðus gë vëhni soje watac. Awa umë pëhnani Pol gë Barënabas do gë vahnë vëhawary vëvë Antiyos va njini Yerusalem tëyënihëhni vëfayik va gë vicër va soje watac.

3 Awa cery sali yá më payëkëhni njini. Më tëfëni hn'inkal Fenisi do gë Samari, tëfëtahëndëni gante kwëtahnëniha vële wok vëyena wasëwif va Ahwëhn a. Wakasëk watac natëdëhëhniwo ðus vële hwëtahnëk va fop.

4 Ante tékëni Yerusalem ña, vëvë cery sali va hacakëhniwo, gë vëfayik va do gë vicër va, do më tëfëtanënihëhni fop ile ntiyëhnëkëhniwo Wënu ña.

5 Bare, wafarise wëryampo wale hwëtahnëntikawo Yesu va më ntehnënihëhni afo kácini vële hwëtahnëk do wok vëyena wasëwif va do ntehnëni ntënëneni Sariya Moyis yá fop.

6 Vëfayik va gë vicër va mbarëniho gwajëlëni soje watac.

7 Ga gwajëlëni hafo mbiy, Piyer më matëk ntehn: «Vëyënta mën, njëtërun mbiyëk ga tëhnako Wënu ña fagant hun soje fëyawëhni Wanës Wakasëk ña vële wok vëyena wasëwif va, nkwëryahnëni do kwëtahnëni.

8 Do Wënu ña, umë ale yëtëk iña vahnë ña, tufahnëk mawëkëhni vële wok vëyena wasëwif va kabi njëdakëhni Iyir Ipacah ña gante njëdakëfu fuhnë ki.

9 Dëbëndëlehnëlëfuhna vëhni gë fuhnë: vëhni fëna pacënëk wasakahn walëw hni wá kabi kwëtahnëni.

10 Awa tame, soje ye fëgwëdunëha Wënu ña g'ile yadun aryibënduni vële hwëtahnëk va? Idib nte woyinëk mëkilënëhna ndibin ye, fuhnë gë warëm fu per!

11 Gena bi fuhnë, kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu, umë dënk, lik pëhëtahninëfu? Awa, koyëna pëhëtini vëhni fëna.»

12 Awa, mbara ña fop ndemëhnaniho; Barënabas gë Pol fo nëpadëniho ante tëfëtaçëniho vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wante ntiyëhnëkëhniwo Wën hnë vële wok vëyena wasëwif hna.

13 Ga puhnani wanës ɲa, Sak më tebak ntehn: «Vëÿënta mën, nëparyino!

14 Simo Piyer tēfetak gante pabēkēhniwo Wënu ɲa ryēnkwēryēnk wā vëhni Korēney hna vële wok vëyena wasëwif va tēhnahn bulunda ile kwëhnëk.

15 Do wanës wakila ɲa tēfëlëk g'ile liyak ÿi, gante kerik ki:

16 «Awa Ahwëhn a më lehnëk: “Ge ndëcëk umë mbokajëdëfu soɲe vokaryu usank David ule yok wï, matëndëdëfu vanihel vi do mbokaryëdëfu hahnëndu.

17 Awa fop vële wok vëyena wasëwif va njëkëlendëniha Ahwëhn a; ha, fop wayal wale wacëbu hwëhnëwëhni wā. Ami Ahwëhn a dënk hnësëk watac;

18 mbiÿëk ga njëtëdanëbuhëhni vahnë va vëÿin.”✠»

19 Sak më nkwënëk: «Soɲe umë ye ntiyahneko tēfëka tavin bërehn vële wok vëyena wasëwif hwëtahnëka Wën vi.

20 Kerëhnënefuni ntehninëhni antë tokëni faÿar sadëha, do asan g'asëval antë ndakëni ge vëÿëlëlëna, do fëna ant'aroku faÿar ile wok kácina soɲe cahna sat ÿa do ant'asewu sat.

21 G'inji karaɲ gwër nkeɗ kabi, kobëri wati warëm fu ÿa, nkeniho vële haraɲëdëhëhniwo vahnë Sariya Moyis ÿa ankol-wo-nkol do hafo dol karaɲëde vacaliɲa hna hnë fac ntawëla-wo.»

Kayëte nte njëdanahnini vële wok vëyena wasëwif

22 Awa vëfayik va gë vicër va do gë vëvë cery sali va fop, pëhnaniho tēhnanihëhni vëryampo hnë vëhni do payënihëhni njintini Antiyos gë vëhni Pol gë Barënabas. Umë tēhnanihëhni vëhni Yuda, nte wacëdeho Barësabas fëna, gë Silas. Vëhni vëhi cery sali hna fop ntënëniho.

23 Umë ntehnënihëhni njiryeryeryin aɲi kayëte:

«Vëÿënta fu, wuhnë vële wok geluhna wasëwif do lëdëk nkol Antiyos, do gë waresiÿo Siri gë Silisi va, fuhnë, vëfayik va gë vicër va, nkaÿirun.

24 «Njëtabun vahnë vële wätëryik ÿal fu li mpaÿëmpaÿëhnënihu do pëmpëhnayëhnënihu gë wanës wadëw hni ɲa. Bare ñoñ payëryilëfunihna nësëhnënihu soɲe watac.

25 Soɲe umë, fëhnahnëbun fuhnë fop rëhnafuni vahnë vële fayëryidëfun njiryini. Wëlawo fu wā, Barënabas gë Pol, nkeryidëni.

26 Vële wafëk walawary walëw hni soɲe doku Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

27 Awa payëryibunëhëhni vëhni Yuða gë Silas nësëhnënihu vëhni dënk ile herëbun hn'aji kayëte hna.

28 Iyir Ipacah iña gë fuhnë dënk pëhnabun ant'awëniwu dïb kaŵary ge gena vëyin vile hwëhna nafa vi:

29 ant'aroku faÿar sadëha; ant'asewu sat, ant'aroku faÿar ile wok kácina soje cahna sat ÿa; asan g'asëval antë ndakëni ge vëyëlëläna. Ge keharun vëyin fop cañëk. Arabi yam ÿa nke hnë wëhne!»

30 Tavëlehnini vële fayik va njini gë Antiyos. Ga tükëni mbarëpënihëhniwo bulunda vële hwëtahnëk va njëdfanihëhni kayëte tac.

31 Karañiko kayëte ña do vahnë va fop natëkëhniwo gë ikamënaÿehn inte kerëhniwo ña.

32 Yuða gë Silas, vële yeho wakila vëhni dënk, nësëhnënihëhniwo dus vële hwëtahnëk va soje kamënaÿehnañënihëhni do njawënihëhni kwëtahn hna.

33 Nëwëniho wafac hnam, tac vëyënta hni va më ndëwanëhnihëhni nkaŵ përen, mbokahnëni gë vële fayëkëhniwo.

34 [Wati kahnëta hna Silas pëhnako nko hnam.]

35 Pol gë Barënas woko Antiyos hna do karañëdënihëhniwo gë vahnë vëyabah vëhaŵary do pëyahnëdëniho wanës Ahwëhn ña.

Ipitël Pol gë Barënas

36 Ga mbiÿëk, Pol më ntehnëka Barënas: «Bokafu njëkihni vëyënta fu va hnë wahnawë wale fëyahnahnik wanës Ahwëhn hna fop, njëkihni bi hak nkeni.»

37 Barënas ñadëho njoryeryëniha San nte wacëdëho Marëk;

38 bare Pol cañahnëlawohna, kabi Marëk tavëkëhniwo Pampëfili hna do golohna ntapëhnandëhni doku lëw hni hna.

39 Nkwajëlëniho hafo pëmpëlëhni, më pitëlëni. Barënas më njoka Marëk kayëni hnë sisikulu njini Sipër.

40 Pol, umë, më tëhnaka Silas do ga kwëtëhnahnihëhni vële hwëtahnëk Antiyos va hnë wëbák Ahwëhn hna, njilehnëni.

41 Umë tëfëni Siri gë Silisi do njawënehnihëhni kwëtahn iña vële hwëtahnëk va.

¹ Pol tëkëko fëna Derëb hna tac Lisëtër hna. Hnam nkeho asan ale hwëtahnëk macënde Timote; hnëmu fëna kwëtahnëko. Umë sëwif yeho, bare rëmu gërek yeho.

² Vële hwëtahnëk vëvë Lisëtër gë Ikonijum va wapërën wayabah nësëdëniho soje Timote ÿa.

³ Pol ñadëho Timote ntapëhnahna. Awa më njoka. Umë kácehnëka, soje wasëwif wale yeho waresiÿo warac ÿa, kabi fop njëtëniho rëmu gelohna sëwif.

⁴ Hnë vankol vante njihahnëdëniho hna fop, pëyadëhëniwo vële hwëtahnëk va ile pëhwëtani ntini vëfayik gë vicër vëvë Yerusalem va do ntehnëdënihëniwo maŵëhnëni watac.

⁵ Awa vële hwëtahnëk va njaŵëdëniho kwëtahn hna do nkwënadëniho yabi ña fac-wo-fac.

Ikaryëtahn Pol Tërowas hna

⁶ Pol gë Silas ñadëniho pëyahnëni wanës Wënu ña hn'inkal Asi hna, bare Iyir Ipacah ña maŵëryanëlëhniwohna. Awa ndëcëtalehnëni yëbëlan Fërisi gë Galasi.

⁷ Ga tëkëni darël Misi hna, umë përekëhni njini Bitini, bare Iyir Yesu ña maŵëryanëlëhniwohna.

⁸ Awa, më ndëcëni Misi njini inaw Tërowas.

⁹ Gumëd ga, Pol ikaryëtahn nuÿako: më nuka avë Masedëwan ga kahnëk. Më muntadëha aki: «Cabëry Masedëwan, yij aryemafu!»

¹⁰ Tañ ga ndëcëk umë, më yëkëlehnëbun yifu gë Masedëwan, kabi pacëkëfuno Wënu ña ŵacëkëfuno yonëhnëfuni Wanës Wakasëk ña vëvë hnam va.

Ikwëtahn Lidi

¹¹ Kayëbunëho sisikulu Tërowas hna yilehnëfu satën fo gë Tinti Samotëras ka. Tac ga pacëk, më yibun Neyapolis.

¹² Ga matëbun hnam më yibun Filip, nkol resiÿo ile yeho ryënkŵëryënkŵ vë Masedëwan, ile tampëk Rom. Wafac wayabah libunëho hn'inaw itac.

¹³ Hnë fac ntaŵëla hna, më sahnëbun naw hna yifu tëfary sën hna hn'ile nahaŵunëho nudëfun hn'ile calinëdëni wasëwif hna. Ntañaŵunëho do nësëhnëdëfunëhëniwo vësëval vële varëko hnam va.

¹⁴ Aryampo hnë vësëval vërac Lidi maciko. Asëval ale ntakdëho gë Wën yeho. Hn'inaw Tiyatir matiko. Awaf wafand wavëntah* yeho. Asëval arac nëpadëhëfuno do Ahwëhn a pidëtëdëho sakahn hadëŵu ha kolahn nkŵëry do kwëtahn wanës Pol ña.

* **16:14 16.14** *Wafand wavëntah:* Pand bëntah ña kambëk ntaŵi; vëntah ÿa dahëse inaw ña ye. Gë watëvavu ña «pourpre» ma «violet» macik.

15 Njaryiko, gë vëvë tere lëwu va per. Tac më ntehnëkëfu aki: «Age paryi njavëtërun kwëtahnëbuha Ahwëhn a, yijën asëlu ýal mën hna.» Do porosinjëdëhëfuno wawëfu.

Pol gë Silas hnë kaso vë Filip hna

16 Fac ryampo gante calinjëde mbokëbunëho yindëfu, asëval aryokuñ më kacakëfu. Gë yine ile hnësendëhawo ile wok tëkina nkeniho do nuýandënihawo koryi yabah vële ndokuñëhnëdëho va gë wanës watac.

17 Pëgwëlehn tëfëlehnëndëfu, fuhnë gë Pol, ndekatënd: «Vëyi vësan, vëryokuñëhn Wën Hunte Sëpëk Fop va ye! Ankañ nte yodf g'ipeh ña pëyadënihu!»

18 Wafac ntidëho koyëna. Awa Pol, ga cilëtak, më cahëtak ntehna yine ýa: «G'uwac Yesu Këris wã cahnëryehna aýi asëval!» Do yine ýa cahnëlehna tañ.

19 Vële ndokuñëhnëdëho va, ga nuni gona nuýahnëndëniha koryi, umë pëlanihëhni vëhni Pol gë Silas kuhënihëhni njiryeryënihëhni waýëwã bulunda hna haryënk wësankaf nañ hna.

20 Më ntehnëni: «Vëyi vësan mpaýëmpaýehneni nañ fu ña. Wasëwif ye

21 do wënamu wakasëk karañëdënihëhni vahnë va, do fuhnë vële kwëhnëk Rom vi mañwëryanilënëfuhna mañin ma tëfin.»

22 Bulunda ýa fëna ñadëniho ndafënihëhni. Awa, vëhitin va më ntihëtehnënihëhni viyi va vëhni Pol gë Silas do ntehnëni ntampini.

23 Ga ntampënihëhni ðus, umë cëdënihëhni do ntehnëniha ayëka ýa njëkandëhni ðus.

24 Ga tëk ntehnëniha koyëna tuñ, ayëka ýa më cëdëkëhni hn'acery mbë conk kaso ña do më ñwecëkëhni wakwër ña hnë wadëhwa.

25 Ga ndëcak ga, Pol gë Silas njëfadëniho do njëwëdëniho cëmbahnëniha Wënu ña do vëramp vëýentañ va nëpadënihëhniwo. 26 Pëgwëlehn ñënkand ðus nkal inji, do ñënkënd fëna kaso ýa hafo wafidã wã fop pidëtalehn do fop vankënca vëramp va pëtalehnëhni.

27 Ayëka ýa më nëgak do, ga nuk warënka kaso wã pidëtak, umë pëhwëtëk sëlame lëwu ýa ñand ndëwa, kabi ntiyahnëkawo vëramp va nkaryëni.

28 Bare Pol më ndekak gë fanka falëwu fa fop: «Ant'aliya lavah! Fuhnë fop hnani nkebun!»

29 Awa ayëka ýa më tëyëk humpen, ntëfëk bambery kaso hna mbalatënd ntakah ña, do nji ndëkwëhn haryënk wã Pol gë Silas.

30 Tac më canëkëhni do tëyëhni: «Vësan, ye rëfëka liwu fehëtahniwu?»

31 Umë ntëkwaniha: «Kwëtahnerÿehna Ahwëhn a Yesu do pehëtëderu, gë tere hu ÿa per.»

32 Tac umë pëyaniha wanës Ahwëhn a, umë gë vële yeho tere va fop.

33 Awa g'umëd ga wati rac dënk ayëka ÿa njiry-eryëlehnhni ndagëhni wasër wã. Tac njaryëlehni tañ umë gë vële kwëhnëk va fop.

34 Tac më njokëhni vëhni Pol gë Silas gë ÿalu njëdahnî ile tokëdëni. Aÿi asan gë tere lëwu ÿa fop pëbëkëhniwo uhnatah soñe ile kwëtahneniha Wënu ña.

35 Ga pacëk, vëhitij va payënihëhniwo vahnë ntehnëniha ayëka ÿa tavëhni.

36 Ayëka ÿa më njijëk pëyahna Pol: «Vëhitij va payehni ravu. Awa kodun asahnu ayiwu yam.»

37 Bare Pol më ntehnëkëhni vële fayijiko va: «Fuhnë vële kwëhnëk Rom va ndafehnënihëfu bulunda hna hara wahitjëlëfuhna do tac cëdëhnënihëfu! Do tame ñandëni canënihëfu yëmëyëm? Watac gedina. Arabi njijëni vëhni dënk canënihëfu!»

38 Vële fayijiko va më njini pëyanihëhni wañi wanës vëhitij va. Vëhni ntakëkëhniwo ante njëtaniho Pol gë Silas Rom kwëhnini ña.

39 Awa umë njijëni muntani tavëhnënihëhni do më canënihëhni kaso hna këlatëdënihëhni cahnëni naŵ hna.

40 Ga rëk cahnëni kaso hna, Pol gë Silas më njini vëhni Lidi hna soñe nunihëhni vëyënta hni va do kamënaÿehnhëhni, tac njilehnhëni.

17

Pol gë Silas Tesalonik hna

1 Ante ndëcëniho Amëfipolis gë Apoloni ña, Pol gë Silas təkëniho Tesalonik. Hnam kwëhnaniho wasëwif wã calija.

2 Pol njiko calija hna, gante njehëka ka. Hnë vantaŵëla vatar mbarëdëniho nkwañëlëdëni soñe Vikerëh Wënu va gë vële yeho hnam va;

3 nkabëdëhëhniwo do tufëdëhëhniwo Arëhnayik a tëfëka korot do mbëhnëndani vësëm hna. Ntehnëdëhëhniwo: «Yesu nte fëyadëmu ñi ye Arëhnayik a.»

4 Vëryampo hnë vële hnëpadëho hna maŵëniho wanës ña nkentëlehnhni gë Pol gë Silas. Koyëna nkeho fëna hnë vële wok vëyena wasëwif vëyabah, do lakëdëhëhniwo gë Wën ña, do gë vësëval vëyabah vële hwëhnak nafa hn'inaw hna.

⁵ Bare wasëwif wã ñewaryënihëhniwo rac. Awa më mbarëpënihëhni wafufafu wale yeho vankaw hna, matëndënihëhni wasëwif wëryampo do ñënkëni naŵ iña. Njilehnëni tere Yason hna njëkëlehnënihëhni vëhni Pol gë Silas soje njonihëhni haryënkŵ bulunda hna.

⁶ Bare kabi vërëkatëlëhniha umë njonihä Yason gë vële hwëtahnëk vëryampo haryënkŵ vësankaf vëvë naŵ hna pëgwëlehnëni ndekandëni: «Vëyi vësan ñënkëni duniŷa ŷa fop, do tame tëkini hnani!

⁷ Anj Yason hacakëhni ŷalu hna! Vëyi vahnë fop nkŵajëni sariya asankaf a, Sesar; ntehnëdëni nkehëhna ahnaŵ ahawary ale wacik Yesu.»

⁸ Wanj wanës mpaŷëmpaŷehnekëhniwo kore ŷa gë vësankaf vëvë naŵ va.

⁹ Yason gë vëŷëntaŵ va tëfëkëhniwo cosënihëhni vësankaf va ani gë tavahnëndëni ŷa.

Pol gë Silas Bere hna

¹⁰ Mëdënd tuŋ vële hwëtahnëk va ndëcëtënihëhniwo vëhni Pol gë Silas njini Bere. Ga tëkëni, njilehnëni caliña wasëwif hna.

¹¹ Wasëwif wavë hnam wã hwëhnako nëf ntëbini wavë Tesalonik wã; tebaniho wanës Wënu ña g'imawã përen. Fac-wo-fac, kahnëndaniho ikaraŋ Vikerëh va njëkahnëni bi ile karanëdëhëhniwo Pol ŷa catëk.

¹² Hnë vahnë vërac wasëwif wayabah kwëtahnëniho, do hnë vële wok vëyena wasëwif vësëval vëryampo vële lënënik kwëtahnëniho fëna do gë vësan vëryampo.

¹³ Bare ante njëtaniho wasëwif wavë Tesalonik wã Pol mboko pëyahnënd wanës Wënu ña Bere hna, vëhni fëna njiniho hn'inaŵ tac cënkwendënihëhni do mpaŷëmpaŷehnëndënihëhni bulunda ŷa.

¹⁴ Vële hwëtahnëk va më cañëtëniha taŋ Pol gë vëŷëntaŵ njini gë cape wov; bare Silas gë Timote nkolehnëni Bere hna.

¹⁵ Vële lapëhnaŵo Pol va njiryeryënihawo hnë sisikulu hafo Aten hna. Tac mbokalehnëni gë Bere g'ipay Pol iba vëhni Silas gë Timote; pëyanihëhni tëfëlehnëniha ñap.

Pol Aten hna

¹⁶ Wati nte napëdëhëhniwo Pol vëhni Silas gë Timote hnë Aten hna, nuko ile lavëkawo d'us sakahn hadëŵu hna: nkol ña waravahn fo fëbëko.

¹⁷ Nkwajëlëdëniho gë wasëwif wã do gë vële wok vëyena wasëwif lakëdëhëhniwo gë Wënu ña hnë caliña hna, do fac-wo-fac hnë vëŷëŵa bulunda hna, gë fop vële pankëlëdëniho va.

18 Vëhwëhn uyët vëryampo vële wăcëde Wa-epikuren gë Wasëtowisen* pëgwëlehnëni vëhni fëna nkwajëlëndëni g'umë. Vëryampo tÿyëdëniho: «Ye ñad nës aÿi aÿaŵënkah?» Vëÿëntaŵ va më ntehnëni: «Ntiyak had soŋe wamënu wale wok yëtîlënhna pëyahned». Nësëniho koyëna kabi Pol soŋe Yesu ÿa pëyahnedëho do fëna soŋe îbëhn vësëm ña.

19 Umë njonihă karyënkŵ ÿëŵa ile wăcëde Arewopas hna do ntehnëniha: «Nësëhnëryifu soŋe îni karaŋ kasëk.

20 Nkwëryëndanëruhëfu ile wobun yëtêlëfuhna do ñadëfun dŵs yëtëfu bi ye ye umë.»

21 Tÿyëdënihawo Pol koyëna kabi fop vëvë Aten va gë vëhneh vële lëdëntik hnam va fop nës gë nëpa wakasëk watëkwa watac ña fo paëniho.

22 Awa, Pol më matëk haryënkŵ vahnë vële yeho hnë Arewopas hna do ntehn: «Vëvë Aten, nkwëryëbu vële lënënëk dŵs waravahn yerun. 23 Ante ndapëbuho nkol hun ñi yëkatëndu waravahn wasëvah hun wî, nuëhuo hnë ryampo ga kerik aki: “Wën le wok yëtina.” Awa, Wën le sëmbëdun hara yëtêluhna ÿa, umë ye ale yijëbu fëyaŵuna ÿi.

24 «Uñi Wën, umë ye ale lik duniÿa ÿi gë ile yehëhna hnam ÿa fop do umë ye Ahwëhn ambin îni g'inkal îni. Umë, wëla acery ndampo nte mbëryëni vahnë gedilahna gwër ntëdahn gante-wo-gante naÿëk ka.

25 Umë yëdadëhëhni vahnë va fop wayën ŵa do g'ile valëdëhëhni ÿa; balëlahna vahnë paëniha ntinëhnëndëniha ile-wo-le ÿa.

26 Hnë ahnë aryampo fo ntik wabulunda ña fop do kwëtëkëhni hnë nkal li fop. Umë dënk fëhnako watac kobëri ña: tëkwëndëlehnëk wayal ŵa do gë wëwati wale rëfëkawo ntëdëni hnam ŵa.

27 Wënu ña ntik rac soŋe njëkëlehnahnëniha vahnë va. Wëla ntehni ntakaryëkëhni soŋe njëkëlehnëniha, mpëd nudëniha. Toña-toña ÿa Wënu ña ñaŵëtalahna ahnë hnë fuhne.

28 Ha, “Umë lik njënëden, ñënkanden do nkeyin.” Do fëna had gante nësëni vëyëŵ vëryampo ki: “Paryi nke vutah vuntëŵu va yëfun.”

* **17:18 17.18** *Wa-epikuren ña gë Wasëtowisen ña:* Wa-epikuren ña ntiyahnëkëhniŵo ñoñ gena hafo duniÿa ÿi, Wën gelohna. Tëfëka natëfu duniÿa ÿi fo. Wasëtowisen ña, soŋe vëhni, itëf nahahn nte lik duniÿa ÿi fecehnëkëhni. Ñoñ baÿëmpaÿehnedëlihna hnë toña rac. Ntaŵary duniÿa ÿi yeho wën hudëw hni ha. Tëfëkawo ntini fop ile satëk ÿa. Wakore waki tak vëhwëtahnëlohna îbëhn vësëm ña.

29 «Awa, kabi vutah vuntëwu va yeyinëk, tëfëlahna nahayin Wënu ña mëntëlëni gë ravahn sanu, koryi ma taka, nte ntik ahnë gante nahak ka.

30 Bare Wënu ña dëkwëna wati le nkonihò vëyëtëna vahnë gante ntënëndëfëniha ka, tame macëdëhëhni fop, hnë ile-wo-le hna, nkwëcëtani vankeya vantëw hni va.

31 Kahnëndëk fac ile kitiyahndëfëhëhni g'ale tëhnaka vahnë va fop g'usatah. Aki tufëkëhni vahnë va fop ale ye ahitiñ arac a: mbëhnëndanëka vësëm hna!»

32 Ante nkwëryëniha Pol ga nësëk soje ifëhn vësëm ña, vëryampo njafañëdënihawo do vëyëntaŵ va ntehnëdëniho: «Nëpaferu ahnësëhnëfu soje waji nkaŵ kawary.»

33 Awa cahnëko Pol hnam nji.

34 Vëryampo hnë vëhni kwëtahnënihawo do tëfëniha: hnë vëhni, nkeho Denis, (alënah yentiko umë fëna Arewop-asit hna), g'asëval ale waciko Damaris, do gë vëhaŵary kat.

18

Pol Korent hna

1 Ga ndëcëk umë, Pol matëko Aten hna do nji Korent hna.

2 Hnam pankëlëniho sëwif le wacik Akilas; Pon nagiko, bare Rom hna ntëdëko hn'inkal Itali hna, do hnam matiniho takan g'asëvalu Përisil, kabi Këlod Sesar, asankaf a lehnëko wasëwif wã fop cahnëni hnam. Pol më njik hn'ile nkeni Akilas g'asëvalu hna do,

3 kabi vëhni vërar tak wasank wafand ntidëniho awa umë ñëwëntik ŷal hni hna do ndampo fo ndokunëdëniho.

4 Fac ntaŵëla-wo Pol tebadëho wanës ña caliña wasëwif hna nkwajëlëntëdëho do njawërëdëho wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif maŵëni wadëwu ña.

5 Ga tëkini Silas gë Timote matini Masedëwan hna, Pol pëyahn wanës Wënu ña fo pabëko; tufëdëhëhniwo wapacëk wasëwif wã Yesu ye Arëhnayik a.

6 Bare wasëwif wã ñwëyëhnënihawo do njewëndëniha. Më caŵëk ivëd ile ye viyi vilëwu va tufahnahnëhni vëŵawëna do ntehn: «Ile ŷad nkewu ŷa wuhnë dënk ŷak; ami gentahnila. Tëk pëgw ŷi wati hnë vële wok vëyena wasëwif hna njidëfu.»

7 Më matëk hnam njilehn hnë tere ale wacik Titiyus Yusëtis. Arac ntakëdëhawo gë Wënu ña do tere lëwu ŷa darël caliña wasëwif hna nkeho.

8 Bare Kërisëpus, asankaf caliña ŷa, kwëtahnënihawo Ahwëhn a umë gë vëvë tere lëwu va fop. Vëvë Korent

vëyabah fëna kwëtahnëniho ante nëpanihawo Pol ña, maŵëniho njaryini.

⁹ Hnë umëd' ndampo Ahwëhn a nësëhnëkawo umë dënk Pol hn'itufëhna, më lehnëkawo: «Antë ntaki, gory ahnësënd, antë aryemëhna!

¹⁰ Yëtëry g'ami nkeyik. Ahnë kodina ntiyi uŵeh. Bulunda yabah ile hwëhnëfë yehëhna hnë aŋi nkol.»

¹¹ Bëhn ryampo gë fagant bëhn ñëŵëko Pol Korent hna karanatëndëhni vahnë va wanës Wënu ña.

¹² Wati nte nkeho Galiyo guverëner Akayi ña, wasëwif ŵa nkwëryëlëniho pëlaniha Pol njonihä kitija hna.

¹³ Ntehnëni aki: «Ayi asan njëkëlehnëd' maŵëhnëhni vahnë va cëmbëndëniha Wënu ña g'ankeya nte hnëmpëlëk gë Sariya Moyis ya.»

¹⁴ Pol dëkwa ña pëhwëtaðëho ante ntehnëkëhniwo Galiyo wasëwif ŵa: «Ŵuhnë wasëwif ŵi, nëparyino! Ge ile mbañëk sariya Rom ntikënd ma men inë ile rëfëka kwëdähni, nëpakëndëfë wanës wadëŵ hun ña.

¹⁵ Bare kabi soŋe nkwañëla wanës gë wamac soŋe ikwëtahn hun do gë wënamu hun ye, watac wadëŵ hun fo ye; ñada yewu ahitiñ wañi!»

¹⁶ Tac më ntakëhni kitija hna.

¹⁷ Awa vahnë va fop pëlalehnëniha Sosëten, Asankaf caliña ña, ndafëndëniha haryënkwa kitija hna, bare Galiyo ñoñ dehnëlëhniwohna.

Pol mbokaf gë Antiyos

¹⁸ Ga ndëcëk watac Pol Korent hna nkoko afo mbiy. Tac më tavëkëhni vële hwëtahnëk va kayëlehn hnë sisikulu nji Siri, umë gë Përisil do gë Akilas. Matahnënd vampamb wov vë Sankëre hna, Pol kuntëciko nkaf ña, kabi ile kwëtëlëniho gë Wënu ña ntiyako.

¹⁹ Ga tükëni Efes hna, Pol më tavëkëhni vële tëfëlëniho va, nji tënk caliña hna, nkwañëlëndëni gë wasëwif ŵa.

²⁰ Tëyënihawo ñëŵ hnam hafo mbiy, bare umë ñadilohna.

²¹ Umë koyakëhni ntehnëhni mbokajëd' ge Wënu ña maŵëk. Awa, matëlehn Efes hna, kay sisikulu, nji.

²² Ante tükëko Sesare hna, Yerusalem njiko ten nkañihni vëvë cery sali va, tac njilehn Antiyos vë Siri.

²³ Mbiyëko hnam, tac më mbokak tëfëhëk nkol ga nkol resiyo Galasi hna do gë Fërisi hna, kamënañëhnëhëndëhni vële hwëtahnëk va.

Apolos Efes hna do gë Korent hna

²⁴ Sëwif ale wacik Apolos, ale hngik Alekësandëri, rëkiko Efes hna. Hnë wati rac, asan aholah wanës do yëtëko Vikerëh yeho.

²⁵ Karañiko nkaŵ Ahwëhn a, do kahnëndako dus, pëyahndëfëho do karañëdëhëhniwo vahnë va g'usatah soje Yesu ŷa. Bare yarya San ŷa fo njëtëko.

²⁶ Pëgwëlehn nësënd g'ikwëtahn caliņa wasëwif hna. Përisil gë Akilas, ga nkwëryëniha, umë njoniha gë ŷal hni pacënëhnëniha ikarañ nkaŵ Wënu ña.

²⁷ Tac Apolos ñadëho nji Akayi. Vële hwëtahnëk va më kamënaŷehnëniha dus do kerëhnënihëhni vële hwëtahnëk vëvë Korent va kacaniha g'untënah. Ante tëkëko hnam ña kwëhnanëkëhniwo nafa hnë vële ndemako Wën kwëtahnëniha va.

²⁸ Tase bulunda ŷa fop nësëhnëdëhëhniwo gë toña facah wasëwif wale wajëtehnëdëhëhniwo va tufatëndëhni gë Vikerëh va Yesu ye Arëhnayik a.

19

Pol Efes hna

¹ Wati nte nkeho Apolos Korent ña, Pol më tëfëk resiyo hwëhn wahuñ hna do tëk Efes. Hnam tëkatëkëhniwo vële hwëtahnëk vëryampo.

² Më tëyëkëhni: «Ante kwëtahnërunëho ña nuŷarunëho bi Iyir Ipacah iña?»

Më ntëkwaniha: «Kobëri gwëryëlëfuhna ga nësëde soje Iyir Ipacah.»

³ Pol më mbok tëyëkëhni: «Iŷëhne sifa yarya yaryirun awa?»

Më ntëkwaniha: «Yarya San ŷa.»

⁴ Pol më mbok ntehnëkëhni kat: «San njaryëkëhni vële wawëko nkwëcëtani vankeya vantëw hni va ntehnatëndëhni bulunda Isërayel ŷa kwëtahnëniha Yesu, ale rëfidëha ŷa.»

⁵ Ante nkwëryëniho wanës watac ña njaryiniho g'uŵac Ahwëhn a Yesu.

⁶ Pol tindëkëhniwo wëbák ña, Iyir Ipacah iña cëlëlehni hnë vëhni. Pëgwëlehnëni tañ nësëndëni vanësa vakawary do pëyahndëni wanës Wënu ña.

⁷ Vahnë vërac tëkëniho ipëhw gë vëhi.

⁸ Pol njidëho caliņa wasëwif hna kwëlëkwël do hnë wadepera watar, nësëdëho g'ikwëtahn, pëyahnatënd Inaŵ Wënu ña do njawërdëho maŷehnëhni vële hnëpadëhawo va.

⁹ Bare vëryampo ñoñ vëŷadilohna nkwëryëni do ñwëŷëniho vëhwëtahnëdëfina, wameh fo nësëdëniho soje

nkaw̃ Ahwëhn a tase vahnë fop. Awa Pol më tavëkëhni nji, më njokëhni vële hwëtahnëk va do facwo-fac nkwajëlëdëniho gë vëhni hnë cery cankaŋ nte nkwajëlahnëdëniho Tiranus gë bulunda ŷa.

¹⁰ Watac wabëhn waki mbiŷëko, hafo fop wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif lëdëko hnë resiŷo rac ŷa kolëni nkwëryëni wanës Ahwëhn a.

Vutah vucan vumba Seva va

¹¹ Hnë wati rac Wënu ŋa ntiyehnëdëhawo Pol vifëmpëhnahnah vile nkok nahana ahnë.

¹² Koyëna nufëdeho wakantika gë wafand vunte ŷakëdëhawo va njonëhnëndeni vëres. Vërac njërëdëniho do wayine ŋa cahnëdënihëhniwo vahnë va.

¹³ Nkeniho fëna wasëwif wëryampo njidëniho waŷëwa hna fop soŋe ntandënihëhni wayine vahnë hna. Fac ryampo njawërëniho fëna ntanihëhni g'uŷac Ahwëhn a Yesu. Ntehnëdënihëhniwo: «G'uŷac Yesu, nte pëyahned Pol ŋa, ntehnëderun: cahnëryin!»

¹⁴ Vutah imbëd gë vuki vumba Seva va, asankaf vësëna wasadëha wasëwif ŷa, lidëho koyëna.

¹⁵ Bare, ga nësëni koyëna, yine ŷa më ntëkwakëhni: «Yesu? Njëtëbuha. Pol, njëtëbu bi mo ye. Bare wuhnë, vëhni mo yerun?»

¹⁶ Asan ale pëlako yine ŷa ntoŋanëlehnëhni do mëkëkëhniwo vëhni fop, mbërehnëkëhni dus, cahnëlehnëni nkaryëni hnë tere rac viŷi këm fo do cërehnëkëhniwo dus.

¹⁷ Fop vële lëdëk Efes va njëtaniho watac. Wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per ntakëkëhniwo do uŷac Ahwëhn a Yesu naŷëdëho.

¹⁸ Vëyabah hnë vële hwëtahnëko hna njijëdëniho putandëni tase vahnë fop wameh wante ntidëniho ŋa.

¹⁹ Vahnë vëyabah vële hwëhnako mbilayo njojëniho vëkayëte uyët mbilayo vantëw̃ hni va, kovëni do pëdëni tase vahnë fop. Vëkayëte vatac hnapul yabah yeho.

²⁰ Koyëna tufahnëdëho Ahwëhn a fanka falëwu fa. Wanës wadëwu ŋa campëdëho g'ahaŷary do hn'ile-wo-le tëkëko hna ntidëho doku lëwu ŷa.

Iŋañëna bulunda vë Efes

²¹ Ante ndëcëko watac ŋa, Iyir Ipacah iŋa pëhnaŷëhnëkawo Pol tëf Masedëwan gë Akayi nji Yerusalem. Ntehnëdëho: «Ge tëkëbu hnam afo yiwu Rom.»

22 Umë payëkëhni Masedëwan Timote gë Erasët, vësan vëhi vële ryemađëhawo va, bare umë dënk resiyo Asi hna nkoko hafo mbiy.

23 Hnë wati rac uryëñah sankaf yeho Efes hna soje Nkañ Ahwëhn a.

24 Aryëhwar koryi ale wacik Demetëriyus, ryëhwarëđëho vucery koryi vunte wëntëlëk gë cery wënu cankaŋ mba wënu wagërek ile waciko Arëtemis* do vëryokuŋ vëlëwu va nuđadëniho hnapul yabah.

25 Fac ryampo Demetëriyus mbarëkëhniwo vëryokuŋ vëlëwu va fop gë vëryëhwarëntawu va, do ntehnëhni: «Vëyënta mën, njëtërun iyi đoku hnuyahnëden hnapul yabah.

26 Bare nurun ma nkwëryërun ile ryëcëtađ ya: ayi asan, Pol, pëyahneđ wamën wante ntıđëni vahnë gena Wën paryi do mëkëđ mañëhnëhni watac vahnë vëyabah ani Efes li do resiyo Asi hna fop.

27 Yayah wanj wanës wadëwu nj gena đoku fu yi fo përekanëđ bare fëna këfëđ cery wën cankaŋ mba Arëtemis, wën hucankaŋ fu ña. Koyëna kihneđ ntënah ale cëmbëđëni Asi hafo đuniya yi fop.»

28 Ante nkwëryëni watac ña ntavëlehnëkëhniwo taŋ, pëgwëlehnëni ndekandëni: «Arëtemis mbë Efes nañëk!»

29 Ankol ña fop ñënkalehn. Vahnë va njolehnënihëhni Gayiyus gë Arisëtarëk, vësan vëhi vëvë Masedëwan vële tëfëlëniho Pol uyas va, ntëfaryini gë mbara ntëw hni.

30 Pol ñadëho nji bulunda hna bare vële hwëtahnëk va vëwawëlohna.

31 Vëryampo hnë vësankaŋ vëvë resiyo Asi hna fëna, wëlawo walëwu wa, payëhniho këlaniha antë nji mbara hna.

32 Wati rac bulunda ya vëwolohna nëpalëndëni. Alewo-le hařary ndekantëđëho do vëyabah hnë vëhni vëyëtëlohna dënk bi soje ye varëlik.

33 Wasëwif wëryampo hnë vëvë bulunda hna payënihawo haryënkw bulunda hna ale waciko Alekësandër soje nkabahn ile liyak ya. Arac më njelak vák ya: ñadëho nësëhnëhni bulunda ya.

34 Bare ante njavëtënihawo bulunda ya sëwif ye, vëhni fop ndekadëniho ndampo fo, uhnësë rac fo, ile yëhnëko tëk wawati wahi: «Arëtemis mbë Efes nañëk!»

35 Ga mbiyëk asankaŋ ahigëna ya ndemëhnañëkëhniwo bulunda ya do ntehn: «Vëvë Efes, mo wok yëtëna đuniya li nkol Efes nj ye ante yëkad

* 19:24 19.24 Arëtemis: Wac wën asëval wagërek hwëhn yahey ya ye.

cery wën Arëtemis ñi gë taka cëvah nte mëntëlëni sëlík g'ambin ñi?

³⁶ Ahnë kodina nkwañ. Awa tëfëka aryemëhnañu do ant'aliwu iñë hara nahaluhna.

³⁷ Njojërunëhëhni vëyi vësan hnani, bare ñoñ vëlina ile wëk cery wën cankañ fu hna do vëyewëlahna fëna wën fu ña.

³⁸ Ge Demetëriyus gë vële ndokuñëlahnëdëni va kwëhnani ile pëyahnëdëni menëk ahnë, awa soñe rac nkehëhna vakitiña gë vëhitiñ per; hnam tëfëka pëyahnëni.

³⁹ Do ge kwëhñarun wanës wakañary wante rëyëdun pëhwëtëden tase bulunda hna gë vële yëtëk sariya lëw fu va.

⁴⁰ Ge diyilënëhna wajira ntehnëdenëhëfu ñañënayinëk soñe ile liyak dol yi kabi kwëhñayilënëhna toña soñe añi mbarëla, kodëlënëhna nësin ile liyëhnëkëfu rac ya.» Ante nësëko wañi wanës ña më ntehnëkëhni bulunda ya campëni.

20

Pol Masedëwan hna do gë Gëres hna

¹ Ante puko ñañëna ña, Pol mbarëkëhniwo vële hwëtahnëk va kamënañëhñëni. Tac koyahni kahnëtalehn ñi Masedëwan.

² Ga tëkëk hnam ndëcëtako resiyo rac, nësëhnëkëhniwo dus vële hwëtahnëk va, kamënañëhñëni do tëkëlehn Gëres,

³ do wadepëra watar ñëwëko hnam. Wati nte ñadëho kay sisikulu ñi Siri ña, njëtako wasëwif wã wëh ñadëni ntiniha. Awa më pëhñak mboka gë cape Masedëwan.

⁴ Vëyi vësan tëfëlëniho: Sopater aju Pirus avë nañw Bere, Arisëtarëk gë Sëkundus vëvë Tesalonik, Gayiyus mbë Derëb, Timote, do Tisik gë Tërofim vëvë resiyo Asi.

⁵ Vëhni ryënkwehëko Tërowas hna napëhëdënihëfuno.

⁶ Fuhnë, hnam nkobunëho hafo ndëc ambënt mburu kwëhn levir këm ña. Tac më hayëbun sisikulu Filip hna, yifu hnë wafac imbëd rëfëlehnëfuni gë Tërowas hn'ile nijibunëho lifu wafac mbëd gë wahi.

Pol ahnë mbëhnëdanëd Tëroyas hna

⁷ Samëdi g'anëka mbarëpëlëbunëho soñe wubëlehnëfu mburu ña.* Pol nësëndëhëhniwo vële hwëtahnëk va hafo fagant mëhwëry hna kabi tëfëkawo ñi ge pacëk.

⁸ Cery nte ye cëmët mbëryëh hna mbarëbunëho. Walampu wayabah fëdiko hnam.

* 20:7 20:7: Vantiyehn 2.42

⁹ Ajar nte w̄aciko Utikus lañako fenetër hna. Ñëhnëlehn wakwëd kabi wanës Pol ña njaryëko. Paco ndëtajëk etas rarëna hna njoj gëd. Vahnë më cëlëni matëndëniha bare cëmëko.

¹⁰ Pol umë fëna më cëlëk nji muryahna do ntehn: «Ant'avalu, cëmëna!»

¹¹ Tac më vokabun yañ, do Pol nkubëlehn mburu ña, rokëfu do mbok pëgwëlehn nësëhnëndëfu hafo lav a pëhni, njilehn.

¹² Jar ña afërën fo mënceryiko do watac njamënëko wasakahn vahnë fop.

Pol matëd Tëroyas hna nji Mile

¹³ Ante nkëhnëbunëho hahnëtafu ña Pol më lehnëkëfuno hayëfu sisikulu yifu Asos hn'ile tëfëkawo hnufëhëfuna hna kabi umë gë wapary ñadëho njas hafo hnam.

¹⁴ Ga təkëhëkëfu Asos hna më yobunëha sisikulu hna yifu Mitilen.

¹⁵ Hnam, më vokëbun ryëcalëfu do rëkëfu ga pacëk haryënkwi Kiyo. Fac le voko tēki kat ŷa vok rëkëlehnëfu Samos, ga mbok pac Mile hna təkëbunëho.

¹⁶ Pol pëhnako ndar Efes, soñe antë mbiŷ hnë resiŷo Asi hna; ñankahnëkawo nji Yerusalem hna njanti ambënt nte w̄acik Pantëkot ña.

¹⁷ Mile hna payëkëhniwo Pol vahnë njini Efes macinihëhni vicër cery sali va njijëni.

¹⁸ Ante tēkini ña Pol më ntehnëkëhni: «Njëtërun gante nkeho nkeya mën ña wati le yelahninëko hna fop, tək pëgw fac le rëkahnibuho resiŷo Asi ŷa.

¹⁹ Dokujëhnëbuhaha Ahwëhn a hara naŷënala mama korotehnëniho wasëwif w̄a hafo howu dënk.

²⁰ Njëtërun fëna ñoñ cowëluhna, pëyamu do karanëmu fop ile hwëhnak nafa soñe hun ŷa, tase vahnë fop do gë watere hun hna fëna.

²¹ Ntehnëdëfuhëhniwo fëna kwëlëkwël wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif tëfëka nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do kwëtahnëniha Ahwëhn fu ŷa Yesu.

²² «Tame wëli Yerusalem yidëfu kabi Iyir Ipacah iña forosiñëdëho, bare yëtëla bi ye yid nkewo hnam.

²³ Ile pëyako Iyir Ipacah iña hnë vankol hna fop, umë fo yëtëbu: mbëradëfu do cëdëdëbu.

²⁴ Ami, mena ge cëmëbu ma woŷu hnë duniŷa li. Fuh-nawu doku le kwëtehnahnëko Ahwëhn a Yesu ŷi ŷadëfu: umë ye fëyahnu Wanës Wakasëk ña Wënu ña pehëtëkëfu ipërëna dëwu ña.

25 «Njijëbuho fagant hun fop fëyahnëndu Inawë Wënu ña, bare tame njëtëbu bokëdïluhna ahnuwuno.

26 Soñe umë fëyahnëdëmu dol karanjëmu fop ile holëbu ÿa; ge ahnë ñwëyëk, umë yëtëk.

27 Pëyamu fop ile ntehnëk Wën ntide ÿa; ñoñ cowëluhna.

28 Keryaryin vankaf hun va, wuhnë dënk do gë fop vahnë vëvë cery sali vi, wuhnë vële ntik Iyir Ipacah vëhery had vëhery wape. Dënkwëtaryin, Aju Wënu ña soñe lëw hni ÿa ndehëtëk sat lëwu ÿa.

29 Njëtëbu, ge gola hnani, vahnë vëyapah va njijëdëni ÿal hun li, do kaÿëhnahnëdïlëhniha.

30 Nkedëni vële wätëk hnë wuhnë dënk, nësëndëni wamër, nuÿahnënihëhni vële rëkëd tēfëlehnëndënihëhni.

31 Titënyaryin dūs! Dënkwëtaryin, hnë wabëhn watar, g'umëd gë g'anent, nkabëdëmuno ale-wo-le hnë wuhnë, wëla gë wankwën ña.

32 «Tame Wënu ña hwëtehnahnëmu soñe wanës wadëwu ña ntihahn doku lëwu ÿa hnë wuhnë ndemađëhu le-wo-le ÿa. Kwëhnak fanka naÿënahnu kwëtahn hna do mawëryahnu fop hnapul ile kwëhnëni fop vële kwëhnëk va.

33 Ñadëwõhna koryi ma viÿi vahnë vëhaŵary.

34 Njëtërun wuhnë dënk ñacëñac ntëmën ña hnuÿahnëdëfunëho ile valëdëhëfuno ÿa, ami gë vëréfal mën vi.

35 Tufëdëmuno kwëlëkwël, aki tēfëka aryokuñëndu aryemahnuni vëhaÿëhna va. Dënkwëtaryin ile nësëko Ahwëhn a Yesu umë dënk: “Ile yëdahnëdu ÿa yabëka nafa gë ile hnuÿadu.”»

36 Ante puhnak Pol wanës ña, umë ndëkwëhnëk njëfani gë vëhni fop.

37 Awa vëhni fop pëgwëlehnëni kondëni, muryalehnëniha mbucëndëniha.

38 Ile hoyehnekëhniwo dūs ÿa umë ye ile ntehnëkëhniwo bokëdïna nuniha. Tac ntapëhnaniha hafo sisikulu hna.

21

Pol Yerusalem hna

1 Pitëlëbunëho gë vële hwëtahnëk vëvë Efes va hayëlehnëfu sisikulu satënafu Kos; ga pacëk rëkëlehnëfu Rod, tac hafo Patara.

2 Wati nte cëlëbunëho hnam ña, tëkatëbunëhawo sisikulu le yidëho Fenisi. Hayëlehnëfu rac yifu.

3 Umë hnuhun Tinti Sipër ña ñawët g'irahahn, ryëcëlehnëfu rëfëfu gë cape Siri, rëkëlehnëfu Tir; hnam tēfëkawo cëlëndi ile ndibëko sisikulu ÿa.

⁴ Tëkatëbunëhëhniwo hnam vële hwëtahnëk do umë yëwëbun wafac imbëd gë wahi gë vëhni. Iyir Ipacah iña hnësehnëkëhniwo vahnë vërac; më ntehnëniha Pol antë nji Yerusalem.

⁵ Bare pund tuɲ wafac imbëd gë wahi warac, ryëcalëlehnëfu nkaŵ ntëŵ fu ɲa. Vëhni fop, vësan gë vësëval gë vutah, më ntapëhnanihëfu hafo sahnëfu nkol ɲa. Tac më ryëkwëhnëbun tëfary wov hna yëfafuna Wënu ɲa.

⁶ Ante koyalëbun ɲa, më hayëbun sisikulu hna do vële hwëtahnëk va mbokalehnëni gë yal hni.

⁷ Ga mbokëbun wätëfu Tir hna gë sisikulu yä yilehnëfu Pëtolemayis, yäyëfuni vëyënta fu va hn'inaw tac lifu fac ryampo gë vëhni.

⁸ Ga pacëk ryëcalëlehnëfu rëkëfu inaw Sesare hna, sëlëfu tere Filip[☆], hnë ale haraɲëdëhëhniwo vahnë wanës Wën hna, umë yentiko hnë vësan mbëd gë vëhi vële rëhnyiko Yerusalem va.

⁹ Kwëhnaکہniwo vëryag vëhnaہ vële woko vëyëlina. Pëyahnëdëniho wante nësëhnëdëhëhniwo Wënu ɲa had wakila.

¹⁰ Wafac wayabah libunëho hnam tëket asan ale waciko Agabus, mati Yude. Umë fëna had kila pëyahnëdëho ile nësëhnëdëhawo Wënu ɲa.

¹¹ Umë njijëk hn'ile nkebun hna, nuf ryil Pol yä ñëba wapary ni gë wëbák ni do ntehn: «Wëlin ile ntehnëk Iyir Ipacah iña: “Asan ale hwëhnëk iyi ryil yä, aki ñabëdëniha wasëwif wä Yerusalem hna, tac njeđahnëniha hnë vële wok nÿena wasëwif.”»

¹² Ante nkwëryëbunëho watac, fuhnë gë vële yëbunëho hnam va, më hëlabunëha Pol antë nji Yerusalem.

¹³ Bare umë ntëkwakëfu: «Soɲe ye hodfun do yëkëlehnëdun awoyehnuno? Ami, pëhwëtabu yabiwu, do sëmu Yerusalem hna soɲe Ahwëhn a Yesu.»

¹⁴ Kabi kodilëfuhna woyëhnëfuhna më ravëbunëha do lehnëfu: «Awa arabi iña Ahwëhn a ntiya.»

¹⁵ Ga ntibun wafac hnam, më fëhwëtabun hahnëtalehnëfu yifu Yerusalem.

¹⁶ Vahnë vële hwëtahnëk vëvë inaw Sesare va më ntapëhnanihëfu. Hnë ale wacik Mënason avë Sipër njonihëfuno, yaluhna tëfëkawo sëlëfu. Asan arac, gë vële ryënkwëko kwëtahnëniha Ahwëhn va nkentiko.

Mbara Yerusalem ɲa

¹⁷ Ante tëkëbunëho Yerusalem ɲa vëyënta fu va kanihëfuno g'uhnatah.

☆ 21:8 21.8: Vantiyehn 6.5; 8.5-40

18 Ga pacëk, Pol gë fuhnë më yibun vëhni Sak hna. Hnam mbarëniho fop vëvë haryënkw cery sali va.

19 Pol nkaÿëkëhniwo umë tēfëtanëkëhni fop, ryampo ryampo, ile ntiko Wënu ña hnë ðoku lëwü vële wok vëyena wasëwif hna.

20 Vëvë haryënkw va ga nkwëryëni watac, umë njëwëdëni icëmb Wënu ña do ntehnëndëniha Pol: «Aÿënta fu, nuru wasëwif wayabah kwëtahnëniha Yesu do g'ucatah tēfëdëni Sariya Moyis ÿa.

21 Wëlin wade hnësëde soñe lëw hu ÿa: karanjëdühëhni fop wasëwif wale lëdëk hnë vële wok vëyena wasëwif hna, soñe tavëni Sariya Moyis ÿa do antë kácehnënihëhni vutah hni va do antë mbok tēfëni namu wasëwif wã.

22 Awa ye rëfëka ntiyin? Pacëk njëtadëni njijëru ani.

23 Soñe umë, diry ile lehnëderu ÿa. Vësan vëhna h yentik gë fuhnë, kwëryëhnëniha Wënu ña iñë.

24 Yoryihni, afacënjaju do asosahn soñe kwëtëla ntëw hni ña. Tac, ndirini vankaf va had dahëse puhnani kwëtëla tac. Koyëna vahnë va fop nudëni wante hnësëde soñe hu ña wamër fo ye, do nkoru ahwëtahn, wëjë dënk, Sariya Moyis ÿa.

25 Bare soñe vële wok vëyena wasëwif do hwëtahnëk va kerëhnëbunëhëhni, fëyafuni wanës wante hahnëndëbun ña: Tëfëlahna tokëni faÿar sadëha, wasat, do fëna faÿar ile wok kácina soñe cahna sat ÿa, do asan g'asëval ntë ndakëni ge vëyëlëläna.»

26 Ga pacëk Pol më njokëhni vësan vërac njini soñe pacënajëni vëhni fop. Hnë wati rac më tēnkëni selele Cery Wën Cankaf hna, pëyahñëni fac le puhand pacëna ña, gë fac le cënanëhnande sadëha ale-wo-le hnë vëhni ÿa.

Ipëla Pol ña

27 Ante ñadëho pu wafac imbëd gë wahi wale sënande sadëha pacëna ña, wasëwif wale wätiko hnë resiÿo Asi më nuniha Pol Cery Wën Cankaf hna. Umë ntavëndanënihëhni kore ÿa fop pëlahëhniha,

28 ndekatëndëni: «Vëva Isërayel! Demaryinëfu! Wëliho ale haranjëdühëhni vahnë fop gante-wo-gante ile wok tēfëläna gë bulunda lëw fu ÿa, gë sariya lëw fu ÿa. Ndënikëhni dënk vële wok vëyena wasëwif Cery Wën Cankaf hna, do tonkënek iÿi ÿëwa sëvah!»

29 Nësëdëniho koyëna kabî Tërofim mbë Efes nuniho ga tēfëläni gë Pol naw hna do ntiyahñëkëhniwo bi ndënekä Cery Wën Cankaf hna.

³⁰ Nawĩ ija ñenkalehn fop do vahnë va nkaryini gante-wo-gante. Më pëlaniha Pol, kuhëniha, canëniha Cery Wën Cankaf hna, pidëlehnëni taŋ warënka wã.

³¹ Wati nte ñadëniho ndawëniha Pol ŋa, pëyayiko asankaf wasodafe wavë Rom wã, fop vëvë Yerusalem va ñënkani.

³² Mbarëpëlehnëhni taŋ wasodafe wã gë vësankaf vëlëw hni va nkaryëni gë kore. Vahnë va nundëniha tuŋ asankaf wasodafe wã gë wasodafe walëwu wã tavëlehnëniha gona ndafëndëniha Pol.

³³ Awa asankaf wasodafe ŷa më tēhaka, pëlaka do ntehn ñabi gë vankënca vaki, tac më tēyëk bi hak macik do bi ye ntik.

³⁴ Bare kore ŷa wanës wanëmpëlah ndekadëniho hafo asankaf wasodafe ŷa kolëlohna njët ile ye toña soŋe wadëka wanëmpëlah watac. Umë ntehnëk njoyi Pol gë kaŋ wasodafe.

³⁵ Ga tēkëk Pol rënka cery nte hwëhnako rënka le hayëde ŷa, wasodafe wã njihnënihawo, kabi kore ŷa ŋañënanihō,

³⁶ Ñadëniho ntoŋanëniha ndekatëndëni: «Dawëryiyi!»

Inësa Pol ŋa

³⁷ Wati nte ñadeho ndëni Pol hnë kaŋ hna, më ntehnëka asankaf wasodafe wã: «Kodëfu bi lehni iñë?»

Më ntëkwaka: «Kolëru wanës wagërek ŋa!»

³⁸ Awa wëjë gelihna bi avë Esipët ale ŷañënaŷëhnëkëhniwo vahnë do njohni biŷëna gë lañ? Vëryaŵ vahnë, vësan wawuli wahnah yeho.»

³⁹ Pol më ntëkwaka: «Sëwif yebu. Tarës hnagibu, Silisi hna. Inawĩ dënah đus ye. Këlami maŵëryanërye hnësëhnëwëhni bulunda ŷi.»

⁴⁰ Asankaf wasodafe ŷa më maŵëryanëka. Awa më kahnëk rënka kaŋ hna do njelahni bulunda ŷa. Ndemëhnalehnëni taŋ, umë ntehnëkëhni gë Wa-ebëre ŋa, wanës wasëwif ŋa:

22

¹ «Vëŷënta mën, nëparyin wanës wante ŷadëfu hnësu tame ayëtahnu dila iñë wëh.»

² Ga nkwëryëni Pol wanës wadëw hni ŋa nësëndëhëhni, ndemëhnaniho ntëbi nte njelakëhniwo ŋa. Më ntehnëkëhni:

³ «Sëwif yebu. Tarës hnagibu Silisi hna, bare Yerusalem li naŷëbu. Gamaliyel yeho aharaŋ mën a. Karaŋëkowo afo yëtu đus sariya le njëcfakëhniwo Wënu ŋa vacërakëlo fu va do kahnëndabuho soŋe Wënu ŋa had gante nkerun wühnë fop dol ki.

4 Mbërehnëbuhëhniwo vahnë vële rëfëdëho aŋi Nkaŵ Ahwëhn va hafo ryawëwëhni. Pëlayehnëbuhëhni vësan gë vësëval do sëdehnëwëhni kaso hna.

5 Asëna wasadëha asankaf aŷi gë fop kore vëvë haryënkwi vi kodëni nkenëhniho sedë. Kerëhnihowo vëkayëte yinenëhniwëhni vëŷënta fu wasëwif wale lëdëk Damas do nji buho fëlaŷëwëhni vële rëfëdëho Nkaŵ Ahwëhn va ŷabiwëhni, wënceryiwëhni Yerusalem li soŋe kwëdini vëhni fop.»

Pol pëyahnedf gante macëka Ahwëhn ka

6 «Ante njidëfuho do tëhabuho Damas ŋa, lav a nkëhnëko tək nkaf li, matëlehni taŋ humpen hucankaf g'ambin njij cëpo penëlehno.

7 Yolehnu nkal hna, wëryëlehnu kopa ga macëdëho: “Sol, Sol!” do më tëyëko: “Soŋe ye vërehnëdëfuho?”

8 «Më rëyëbuha: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Awa më ntehnëko: “Ami, Yesu mbë Nasaret, nte vërehnëdëfu ŋa ye.”

9 Vële rëfëlēbunëho va nuniho humpen ha, bare wawëryëlohna kopa le hnësëhnëdëhowo ŷa.

10 «Më rëyëbuha: “Ahwëhn ye rëfëko liwu?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Matëry ayi gë Damas. Hnam pëyaderu ile rëfëka ali ŷa fop!”

11 Bare golëwöhna hnundu: humpen hutac mëpënëkowu. Awa vëreŷal mën va më pëlanihō vāk ŷi kahënihō hafo rëkëfu Damas hna.

12 «Ale wacik Ananiyas yeho hnam. Asan arac ntakëdëhawo gë Wënu ŋa do Sariya Moyis ŷa tëfëdëho. Ipërëna dëwu fo nësëdënihō wasëwif wale lëdëko hnam va fop.

13 Umë njijëk tëkatëko, kahnëk darël mën do nteho: “Aŷënta mën, Sol, bokary ahnund!” Wati rac dënk hnulehnëwa Ananiyas hafo pac.

14 «Awa më ntehnëko: “Wën warëm fu ŋa mbiŷëk ga tëhnaki soŋe njëtëndani ile ñad ŷa, ahnuhahna ale satëk a do awëryahnënd kopa lëwu ŷa.

15 Sedë lëwu ŷa yëfu haryënkwi vahnë hna fop, soŋe afëyahnihni ile hnuru do wëryëru.

16 Tame, ye hnapëdëfu? Matëry, ahwëtahna Ahwëhn a, diry ayaryi do afacëni wameh hu ŋa.”

17 «Tac, umë vokajëbu Yerusalem li. Fac ryampo, ante njëfadëfuho Cery Wën Cankaf hna, më hnubuha Ahwëhn a hn'ikaryëtah.

18 Më ntehnëko: “Cahnëry ñap Yerusalem li, kabi vële lëdëk hn'ani vi vëwawëdina wante hnësëdëfu soŋe mën ŋi.”

19 «Umë lëkwabuha: “Bare Ahwëhn, njëtëni njidëfuho caliņa-wo-caliņa soje sëdehnëwëhni do ryafehnëwëhni vële hwëtahnëkino va.

20 Do ante ndawëdëho sede lëw hu ņa, Ecen, hnam nkentibuho ami dënk. Caņahnëkowo rac do ami yëkadëwo vëyi vële ryawëdëhawo gë wëraka va.”

21 «Awa Ahwëhn a më ntehnëko: “Yiry, kabi cañëtëdëmi ņawët, hnë vële wok vëyena wasëwif!”»

Pol gë Kumanda vë Rom

22 Kore ỹa nëpadënihawo Pol hafo ante nësëko watac ņa. Tac pëgwëlehnëni ndekandëni: «Dihëtëryina duniỹa li aỹi asan! Dawëryina! Tëfëlahna nkonti duniỹa li!»

23 Nañënanihho, do citëni viỹi vilëw hni va, ntoņëndëni nkal iņa*.

24 Awa asankaf wasodäde ỹa më ntehnëkëhni: «Dëneriyina Pol kaņ hna do alampuna, nësahn forosima; ñadëfu yëtu bi soje ye ndekadëni bulunda ỹi aki soje lëwu.»

25 Ante ñabëdëho ņa, Pol tëyëkawo asankaf wasodäde ale yeho hnam ỹa: «Kodun bi alampuna ale kwëhnëk Rom ale worun kitijëluhna ten?»

26 Asankaf wasodäde ỹa, ga nkwëryëk watac, më njik pëyaka kumanda ỹa: «Njëtëru bi ile ỹadfu ali ỹa? Aỹi asan ale kwëhnëk Rom ye.»

27 Kumanda ỹa njilehn taņ vëhni Pol hna do tëya: «Pëyarye, paryi bi ale kwëhnëk Rom yeru?»

Pol më ntëkwaka: «Ha.»

28 Kumanda ỹa më ntehnëka: «Ami cosahnëbu yabah yehahnu ale kwëhnëk Rom.»

Pol më ntëkwaka: «Ami, nagaryibu.»

29 Vële ỹadëho ntampëniha Pol nësahn va tavëlehnëniha taņ. Kumanda ỹa ntakëkawo dūs ante njëtëko ale kwëhnëk Rom ñabehnëk gë vankënca.

Pol haryënk wëhitij vësankaf wasëwif

30 Pacënd taņ, Kumanda ỹa ñadëho njët facëk soje wante ntehnëdëniha Pol wasëwif ni. Awa, më pëtehnëka do macehnëhni vësankaf vësëna wasadëha va do gë Mbara Vëhitij va fop, tac canehna tase vahnë fop.

23

1 Pol më ntaņëkëhni Mbara Vëhitij va do ntehnëhni: «Vëyënta mën, gë hakili risah njasaryëbu haryënk wënu ņa do ñoñ gena ile hnirandëbu hafo fac vë dol ỹi.»

* 22:23 22.23 Citëni viỹi vilëw hni va, ntoņëndëni nkal iņa: Namu le rufahnëd ntavah ntëw hni ņa ye.

² Hnë wati rac asëna wasadëha asankaf a Ananiyas më ntehnëkëhni vële kakëniho Pol va: «Dafëryina wës li!»

³ Awa Pol më ntehnëk: «Wëjë ndafëd Wënu ña, wëjë ale wëntëlëk gë mir le yerënik ýi! Ntañaru ahitiño gante nësëk sariya ka, bare ntífu ile ñwëýëk sariya ýa: ntehnëru ryafiwu.»

⁴ Vële yeho ðarël Pol va më ntehnëniha: «Njëteru bi njewëruha asëna wasadëha asankaf ava Wënu ña?»

⁵ Pol më ntëkwakëhni: «Vëýënta mën, yëtaka asëna wasadëha sankaf ye. Toña ye, kerik kayëte Wën hna: “Ye wëdilihahna ale ye asankaf bulunda hu ýa.”»

⁶ Pol njëtëko vële yeho Mbara Vëhitiñ va fop vëryampo wasaduse yeho, vëýëntaw va wafarise. Soñe umë ndekahnëko bulunda hna: «Vëýënta mën, Farise yebu do wafarise ye warëm mën wã do soñe ikwëtahn fu vësëm va mbëhnëdëni hitiñandebu.»

⁷ Ante nësëko watac ña, nkwajëla cankaf yeho yëbëlan wafarise wã gë wasaduse wã, do mbarëla ña pitëlëko nke wakore waki.

⁸ Koyëna nkeho kabi wasaduse wã vëhni lehnëko vësëm va vëvëhnëdëna, do wamëleka gë wayine wayena, bare wafarise wã vëhni kwëtahnëniho watac fop.

⁹ Nkelehn sonko sankaf kore hna. Vëharan sariya vëryampo hnë wafarise hna, matëniho conkëndëni dus, ndekandëni: «Ñoñ nulëfuhna ile ntëntëk aýi asan. Kod nke mpëd mëleka ma iyir hnësëhnëka.»

¹⁰ Sonko ýa njakëko hafo Kumanda ýa ntaka antë citëlëniha Pol fagant lëw hni. Awa më ntehnëkëhni wasadade walëwu wã canëniha Pol fagant lëw hni mbokaryëniha gë kan.

¹¹ Ga mëdëk, Ahwëhn a njiko vëhni Pol hna ntehnë: «Antë ntaki! Sede mën yeru ani Yerusalem li, ayenëhno fëna Rom hna.»

Pol urënd tëndënde

¹² Ga pacëk wasëwif wëryampo më nkwëryëlëni; ntëkëni haryënk Wën antë mbok tokëni do ceni hafo ndawëniha Pol.

¹³ Vële wëryëlëko watac va ntëbiniho vahnë wafëhw wahnah.

¹⁴ Më njini vësankaf vësëna wasadëha hna do gë vicër hna ntehnënihëhni: «Ntëkëbun bokëdiléfuhna rokëfu ma sefu inë afo ryawëfuna Pol.

¹⁵ Awa wuhnë, gwëryëlëryin gë Mbara Vëhitiñ va, tëyëryina tame Kumanda ýi mbok njonëhniwuna Pol, alehnuna ñadun afëcëta wu soñe lëwu ýa. Ge fuhnë ye pëhwëtabun ryawëfuna tëkahnind ani ýa.»

16 Bare aju acëru asëval Pol umë nkwëryëk ga nësëde watac. Awa, më njik kañ hna pëyahna Pol.

17 Awa Pol më macëka asankaf wasodafe ryampo nteha: «Yoryehna aji jar Kumanda hna kabi iñë hwëhn nafa ñad payahna.»

18 Arac më njoka jar ña gë Kumanda do nteha: «Pol, ale sëdika lehnëko yonëhniñina aji jar; iñë ñad pëyañi.»

19 Kumanda ña më pëlaka jar ña vák yi canaryëka do tëya: «Ye ñadu afëyawo?»

20 Jar ña më ntëkwaka: «Wasëwif wã nkwëryëlëni tëyënihi ayonëhnihi Pol acahn Mbara Vëhitiñ hna. Ntehnëdëni ñadëni pëcëtani soñe lëwu ña wapacëk.

21 Bare antë alëkwahni. Ntëbini vësan wafëhw wahnah vële fëhwëtak ndawëniha va. Ntëkëni ñoñ vërokëdina, vësedina ge gena ndawëniha. Tame fop pëhwëtani; mawëhu ña fo napëdëni.»

22 Awa Kumanda ña më ntehnëka jar ña: «Antë afëyahna wëla aryampo wante fëyaruhu ñi.» Tac tavëlehna mboka.

Pol Sesare hna

23 Kumanda ña më macëkëhni tañ wa-ofisiye waki walëwu do ntehnëhni: «Barëpëryinëhni wasodafe wakeme waki, gë wasodafe wahwëhn wafahnac wafëhw mbëd gë wahi do gë wakeme waki vëhwëhn viwëta. Pëhwëtani njini Sesare; kahnëta ña wëwati imbëd gë wahnah g'umëd ga ye.

24 Pëhwëtanëhnëryina Pol fëna wafahnac, ayowuna yam fo vëhni guverëner Felikës hna.»

25 Tac më kerëhnëka Guverëner ña aji kayëte:

26 «Asankaf alënah Felikës, ami, Këlod Lisiyas yañëryidëhi.

27 «Asan ale yëdanahnëryidëmina aji wasëwif wã fëlakawo do ñadëniho ndawëniha. Awa më rëkibu gë wasodafe mën wã lëcëbuha, kabi njëtabuho ale kwëhnëk Rom ye.

28 Ñadëfuhö yëtu bi soñe ye ndëñanëniha wasëwif wã, awa umë yobuha Mbara Vëhitiñ ntëw hni hna.

29 Awa tëkatëbuho pëlanaha kabi dënënedina sariya lëw hni ña, ñoñ gena ile hode ndawëhni ma cëdahnä.

30 Bare takan pëyañibu wasëwif wëryampo pëhwëtani soñe ndawëniha. Umë yëdanahnëryidëmina hara napëla mbiñ, do njëtandanëbuhëhni wasëwif wã ñal hu hna tëfëka pëyahneni ile lavëkëhni g'umë ña.»

31 Wasodafe wã umë njiryeryëniha Pol g'umëd fo gë Antipatëris gante ntehniniho ka.

³² Ga pacëk, mbokalehnëni gë kaŋ lëw hni, tavënihëhni vëhwëhn wafahnac va fo tëkaryëniha hafo vëhni Felikës hna.

³³ Ante tëkëni Sesare ŋa, vëhwëhn wafahnac va më njëdaniha Felikës kayëte ŋa do njëdahnëniha Pol.

³⁴ Guverëner ŷa, ga karanëk kayëte ŋa, umë tëyëka Pol bi avë resiŷo ŷëhne ye. Më ntëkwaka: «Avë Silisi yebu».

³⁵ Awa Felikës më ntehnëka: «Nkwëryëdëmi ge tëkini vële yelëku va.» Tac më ntehnëk kwëti Pol cery cankaf Erof hna, do njëkande.

24

Pol haryënkwa Guverëner Felikës

¹ Ante ndëcëko wafac imbëd ŋa, asëna wasadëha asankaf, ale waciko Ananias ŷa, tëkëniho Sesare hna gë vicër do gë ale hnësëhnëdëhëhniwo vahnë ale waciko Terëtuyus, soŋe pëyaniha guverëner ŷa ile ntik Pol ŷa.

² Pol macijiko do Terëtuyus pëgwëlehn pëyahnënd: «Alënah Felikës, ucankaf hu ŋa njonëhnikëfu yam hnëjah do hwëhna hakili hu ŷa gwëcëtëk viŷë viyabah nkal li.

³ Camehniru g'intaŷary pacah soŋe fop vile hnuŷadëfun kwëlëkwël va, hn'ile-wo-le hna.

⁴ Soŋe ant'avëŷehni hnani ŷa, muntadëmi aŷaw g'ipërëna hu ŋa ahnëpa fu toye.

⁵ «Tëkatëbun aŷi asan alakah d'us ye. Tënkëndëlehnëdëhëhni wasëwif wavë d'uniŷa ŷi fop, do fëna asankaf vërëfal Yesu mbë Nasaret ye.

⁶ Nädëho dënk nti ile sëvak Cery Wën Cankaf hna, awa tac pëlabunëhawo.

⁷ [Nädëfunëho hitiŋëfuna gë sariya lëw fu ŷa, bare Kumanda ŷa, Lisiyas, më njijëk tebëfuna gë fanka.

⁸ Tac më ntehnëkëfu ŷal hu hna tëfëka yijëfu afëyayi ile ntikëfu ŷa.] Ge tëyëruha, njëtëdu wëjë dënk wante hnësëbun ŋi fop toŋa ye.»

⁹ Wasëwif w'a njaŷënëniho ile nësëko ŷa ntehnëni: «Ha, ile nësëk ŷi fop toŋa ye.»

Idëkwa Pol ŋa

¹⁰ Awa Guverëner ŷa më ndëkwanëka Pol teba wanës ŋa. Tebalehn ntehn: «Njëtëbu wabëhn wayabah ye kobëri ga kitiŋahnëdëhëhni vahnë va nkal li. Soŋe umë hnësändëbu g'ikwëtahn haryënkwa lëw hu.

¹¹ Kodu ayëkëlehn wëjë dënk, dëbëna wafac pëhw gë wahi ga njihahniŷu Yerusalem soŋe icëmb Wënu ŋa.

12 Do ahnë nulohna ga conkëntëdëbu Cery Wën Cankaf hna ma ga matëndëdëfuhëhni vahnë ntini sonko vacaliņa hna, do gë hn'inaŵ hna.

13 Do fëna vëyi vahnë ñoñ vëhwëhnana ile tufahnëdëni toña ye wanës wadëŵ hni ɲi.

14 Bare waɲi ye toña ŷa: Wën warëm fu ɲa ryokunëhnëdëbu rëfatëndu Ankaŵ Ahwëhn a, nte ntehnëni gena catah ɲa; kwëtahnëbu ile-wo-le herik vëkayëte Sariya hna do gë vëmba wakila hna.

15 Inɲi kwëtahn hwëhnaɓu, vëhni fëna kwëtahn tac dënk kwëhnani, vëhni fop, vëli wameh gë vësatah per mbëhnëndanëdëni.

16 Soɲe umë ye hn'ile-wo-le nkebu hna njawëredëfu liwu kwëlëkwël ile satëk haryënk Wën hna do gë vahnë hna.

17 «Ga mbiyëk wabëhn wayabah yijëla Yerusalem, umë vokajëbu yonëhniwëhni uryema koryi wasëwif wale hwëtahnëk ŵa do sanëhnëwa Wën mën ɲa sadëha.

18 Umë lidëfuho ante tëkatënihoŵo selele Cery Wën Cankaf ɲa ante puhnadëfuho pacëna ɲa; gelëfunohna gë kore, matëndëlëŵohna fëna sonko.

19 Bare wasëwif wëryampo wavë resiyo Asi ŵa hnam nkentiniho. Vëhni rëfakëha kahnëni haryënk hu pëyahnëni ile libu ŷa, ge nke ile lavëkëhni g'amì.

20 Ma hnë vële ye hnani vi, ge nuko iñë wëh ile libu ante njoyibuho Mbara Vëhitiɲ vëlëŵ hni hna, pëyahn.

21 Kabi ntehnëbuho vahnë va mbëhnëdëni, soɲe rac hitiɲahnëdunëho dol!»

22 Felikës njëtëko ðus Ankaŵ Ahwëhn a. Awa, umë karacëk kiti ŷa nkaŵ kaŵary ntehn: «Kitiɲëdëmu ge Lisiyas njiyëk.»

23 Umë ntehnëka ofisiye le hwëtëhnahnikawo Pol ŷa tëfëka njëkanda, bare ant'aŵëmaŷehna ðus, do ant'aŵëmaŷehnehni vëlëŵu va njijëni ndemaniha.

Pol haryënk Wëhni Felikës gë Dërusi

24 Ga ndëcëk wafac, Felikës tëkiniho g'asëvalu Dërusi, ale yeho sëwif ŷa. Umë payehnëko njinëhni Pol do nëpakawo nës soɲe ikwëtahn Yesu Këris ɲa.

25 Bare Pol, umë pëgwëk nësënd gante tëfëka nke ahnë nëɲahna Wënu ɲa g'umë, aŵënk nkaf hu ɲa do gë kiti vahnë nte yejëk ɲa. Awa Felikës ntakëlehna taɲ, më ntehnëka: «Tame gwër nke, soɲe dol ŷa! Ante njivëmadëho ɲa mbokëdëmi ŵaci.»

26 Felikës ntiyahnëkawo fëna Pol njëdadëha koryi. Soɲe umë macehnahnëdëhawo wati-wati nësëlëndëni.

²⁷ Wabëhn waki ryëcëko koyëna, tac Felikës, Porësiyus Fesëtus, hnëmpëtëkawo, bare kabi Felikës, ñadëho wasëwif wã nëñëhni g'umë, umë tavëka Pol kaso hna.

25

Pol haryënkw Fesëtus

¹ Awa Fesëtus tëkëko hnë resiyo Sesare, hn'ile nawëd hna, do wafac warar fo ntiko matëlehn hnam nji Yerusalem.

² Hnam vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër wasëwif va njijëniho pëyaniha ile ntik Pol ya.

³ Tac këladënihawo mawëhnëhni njoyi Pol Yerusalem. Ñadëniho koyëna kabi wasëwif wëryampo pëhwëtaniho ndawëniha Pol nkaŵ hna ge njiryeryëde gë Yerusalem.

⁴ Fesëtus më ntëkwakëhni: «Pol Sesare hna cëdik, do biyëdina ami dënk mbokadëfu hnam.»

⁵ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Arafi vësankaf hun va njijëni rëfëlëfu g'ami yifu gë Sesare. Njidëni pëyahnëni age inë wëh ntik ayi asan!»

⁶ Fesëtus mpëd wafac imbëd gë warar ma ipëhw nëwëko Yerusalem hna, tac më mbokak gë Sesare. Ga pacëk umë njik ntaña kitija hna soje kitija Pol do ntehn njoji.

⁷ Ga tëkik Pol, wasëwif wale wätiko Yerusalem wã kwërënihawo do nësëni wanës wanayah wayabah, bare ñoñ vëhwëhnalohna ile rufahnëd wanës wadëw hni ña toña ye.

⁸ Awa Pol, më lehnëko: «Ñoñ ñwëyëhnëla sariya wasëwif, do dila wameh Cery Wën Cankaf hna, do dëntahnëlëwahna fëna asankaf a Sesar.»

⁹ Bare Fesëtus ñadëho wasëwif wã nëñëhni g'umë. Soje rac tëyahnëkawo Pol: «Ñadu bi ayi Yerusalem ahitiñi hnam?»

¹⁰ Pol më ntëkwaka: «Haryënkw kitija Sesar hna kahnëbu do haryënkw hnañi kitija tëfëko hitiñiwu. Njëtëru dus wëjé dënk ñoñ dilëwëhniha bulunda wasëwif wi.

¹¹ Ge menëbu, ge ntibu ile rëfëko ryawahniwu, ñwëyëdä icëm inji. Bare ge wante nësëdëni vëyi ña kwëhnana nkaf, ahnë kwëhnana fanka njëdahnö hnë vëhni ndawëniho. Mëcabuha Sesar kitiñëfu!»

¹² Ga nësëk koyëna, Fesëtus më nulëni gë vëyab vëlëwu va, tac më ntëkwaka Pol ntehna: «Sesar wëcaru kitiñi, awa njidfu kitiñu Rom hna.»

Pol haryënkw vëhni Agëripa hna do gë Berenis

¹³ Ga mbiyëk wafac toye, ahnaŵ a Agëripa g'acëru asëval ale waciko Berenis njijëniho Sesare, nkañiniha Fesëtus.

¹⁴ Kabi wafac wayabah ñadëniho ntini hnam Fesëtus më tëyëka ahnaŵ a soŋe Pol ŷa, ntehna: «Felikës asan aryampo ale sëdïk taveryëkowa.

¹⁵ Ante njibuho Yerusalem ŋa, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëvë karyënkwa bulunda wasëwif va, njijëniho pëyaniho ile ntik ŷa do muntaniho hitiŋëwa ndaŵi.

¹⁶ «Bare umë lëkwabuhëhni: “Namu vë Rom ŷa mbañëk yëdahni ale sëdïk hara nësana soŋe lëŵu ŷa haryënkwa vële sëdëhnëka va.”

¹⁷ Awa tëfëlibunëho gë vëhni. Ntibuho ñap ga pacëk, më lañabu kitija hna, do fayehnu njoji asan arac.

¹⁸ Vële sëdëhnëkawa va tëkiniho bare ñoñ vëhnësëlohna, wëla uryampo wanayah wante hnahabuho ntik ŋa.

¹⁹ Soŋe ikwëtahn wasëwif nkwajëlëdëniho g'umë do gë soŋe ale wacëde Yesu. Asan arac cëmëk, bare Pol umë lehnëk mbëhnëk.

²⁰ Kabi kodëwohna hitiŋu isifa wanës më rëyëbuha Pol bi ñad nji Yerusalem. Hnam kode kitiji.

²¹ Bare Pol pecehnëka mëcahna Sesar kitija umë. Soŋe umë lehnahnëbu tavi kaso hna do njëkande hafo ante kodëfu yëdahnëwa gë vëhni Sesar ka.»

²² Awa Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Ami dënk ñakëndëbu wëryëŵa aŷi asan.»

Fesëtus më ntëkwaka: «Acahn nkwëryëduha.»

²³ Ga pacëk, kore yabah hacakëhniwo g'untënah Agëripa gë Berenis. Tënkëlahnëniho gë vësankaf wasodade ŵa do gë vële ŷak yëtik bulunda va bambery cery cankaŋ hn'ile nkwajëlëdëni asankaf gë vahnë ŋa. Awa Fesëtus më ntehnëk njoji Pol. ²⁴ Ga tëkaryijik Fesëtus më ntehnëk: «Ahnaŵ Agëripa gë ŵuhnë vële yentik ani vi fop, wëliho soŋe aŷi asan njihahniniho bulunda wasëwif ŵa fop pëyaniho Yerusalem hna do gë hnani, ndekatëndëni: “Aŷi asan tëfëlahna nkonti d'uniŷa li: tëfëka ndaŵi.”

²⁵ Bare ami, ñoñ nula ile ntik hođe ndaŵahni. Bare kabi umë dënk wëcaka Sesar, pëhnaŋu yëdahnahnëŵa nji kitija Rom hna.

²⁶ Ñoñ nula ile hođëfu herëhnëŵa Sesar soŋe lëŵu ŷa. Umë wacehnañibuha karyënkwa hun, do dënk haryënkwehu wëjë, ahnaŵ Agëripa, soŋe tëyi bi wanëhne wameh ntik wante herëndëbuha Sesar.

²⁷ Ntibu koyëna kabi ntiyahnëko, njëdahnanihna Sesar do pëyahni ile cëdahnik ŷa, kwëhnana nkaf.»

26

¹ Agëripa më ntehnëka Pol: «Tebary wanës ña ahnësa soñe lëw hu ÿa.»

Awa Pol më ntëkwak g'ivák lëwu ÿa do nësa soñe lëwu ÿa ntehn:

² «Ahnaw Agëripa, dol natëko gante kolëbu hnësawu haryënkwl lëw hu soñe fop wanës wante nësëni wasëwif nta mën ña,

³ kabi njëtëru ðus fop namu lëw hni ÿa do gë nkwañëla ntëw hni ña fop. Soñe umë muntadëmi ahnëpawo g'iduñëna.

⁴ «Wasëwif wã fop njëtëni njasa mën ña kobëri utah mën hna; njëtëni gante nkebuho ka kobëri wapëgwa hna, fagant ðulunda lëmën hna do gë Yerusalem hna.

⁵ Mbiyëk ga njëtëniho do kodëni nkeni wasedë mën, ge paryi ñadëni, gë vële ÿak satëk, rëfëd namu wasëwif wapacëk va nkentibu: vëhni ye wafarise wã.

⁶ Do tame njojifbu hnë kitiña, kabi kwëtahnëbu Wënu ña ntif ile nësëhnëkëhniwo vacërakëlo fu va.

⁷ Wahnënk ipëhw gë wahi Isërayel wã kwëtahnëni nudëni ga ntiyak watac, do soñe rac ndokuñëhnëdëniha kwëlëkwël Wënu ña, g'umëd gë g'anent. Ha, ahnaw Agëripa, soñe ikwëtahn tac pëlahnëniho wasëwif wã!

⁸ Wuhnë wasëwif wï, soñe ye worun kwëtahnëluhna Wënu ña mbëhnëndanëdëhëhni vësëm va?

⁹ «Ami dënk nahabuho wëtaryu gë wafere wã fop uwac Yesu mbë Nasaret ña.

¹⁰ Umë libuho Yerusalem hna: vësankaf vësëna wasadëha va yëdakowo fanka farac do cëdëbuhëhniwo vahnë Wën vëyabah; do ge ndawëdëniho cañahnëdëhowo.

¹¹ Ndapëdëfuhö vacaliña va vërehnëndëwëhni do yawërendu ravëtehnëwëhni ikwëtahn dëw hni ña forosima. Ntavëdëhowo gë vëhni afo yindu vërehnindëwëhni vankol vakawary hna.

Gante kwëtahnëka Pol Ahwëhn a

¹² «Koyëna fac ryampo Damas yidëfuhö, gë fanka fale njëdanihowo vësankaf vësëna wasadëha va.

¹³ Ahnaw Agëripa, lav a nkëhnëko tük nkaf li, ante njidëfuhö ña, do nubuho humpen ga matik g'ambin. Humpen hutac ntëbëko lav wï. Umë njijëk penëkëfu gë vële rëfëlëbunëho va.

¹⁴ Njobunëho fuhnë fop do wëryëlehnu kopa ga ntehnëdëho gë wanës Wa-ebëre: “Sol, Sol, soñe ye vërehnëdëfuhö? Cërehnadu wëjë had yihni ile hasëd ryoko ile keryande.”

¹⁵ «Umë rëyëbu: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Ami, Yesu, nte vërehnëdu ña ye.

16 Matëry ahahn; tufëhnami soje aye aryokuñëhn mën, ayeahahn sede mën, pëyađuhëhni vahnë va gante nuruho dol ka do le ñađëmi rufi ña fëna.

17 Keryëđëmi gë wasëwif wã do gë vële wok vëyena wasëwif hnë doku le fayëđëmi hna.

18 Payëđëmi ayi ayesëhnëđëhni, ntihëtëđuhëhni umëhwëry hna, mbokaryëđuhëhni gë humpen do ntihëtëđuhëhni hnë imëk Sintani hna soje avokaryëhni gë Wën. Ge kwëtahnëniho ami, nuñadëni itavëhn wameh wadëw hni ña do gë yëwã hnë vahnë vële hwëtahnëka Wën hna.”

19 «Ahnañ Agëripa, ñwëyëda wañi wanës wante wãtik g'ambin ñi.

20 Pëgw Damas, Yerusalem, Yude hna fop hafo vëvë wayal wañëntañ va pëyađuhëhni tëfëka nkwëcëtani vankeya vantëw hni va, mbokani gë Wën do tufahnëni paryi nke nkwëcëtani.

21 Soje umë pëlahnëniho wasëwif wï Cery Wën Cankaf hna do ñadëniho ndawëniho.

22 Bare hafo dol Wënu ña ndemađëho kwëlëkwël do hnani nkebu soje yëtëndanëwëhni cedëya mën ña vahnë fop, vële hwëhnak nafa gë vële wok vëhwëhnana per. Ñoñ nësëda hañarye ge gena ile nësëđëniho tëkid hnë vëkayëte wakila gë Moyis ña fo ye. Umë ye:

23 afo Arëhnayik a korot; umë yed ale ryënkweđ mbëhn vësëm hna do tufëđëhëhni nkañ ipëh ña gë humpen hudëwu ha wasëwif wã do gë vële wok vëyena wasëwif.»

Pol ñad Agëripa kwëtahn

24 Pol nkoko nësand ante ndekako Fesëtus ntehn: «Cenaki, Pol! Karañëru hafo cenañi!»

25 Pol më ntëkwaka ntehn: «Alënah Fesëtus, cenalohna. Wanës toña do gë hakili fërën hnësëđëfu.

26 Ahnañ Agëripa njëtëk wañi fop, soje umë hnësandëbu g'ikwëtahn tase lëwu. Pacëko njëtëk wañi fop kabi wañi diyana hn'ile nkok nuyina.

27 Ahnañ Agëripa, kwëtahnëru bi wanës wakila ña? Ha, njëtëbu kwëtahnëru.»

28 Agëripa më ntëkwaka Pol: «Ge nkoru ahnësëhnëndo ntiyahnëko biyëđina kwëtahnëđëfuha Yesu.»

29 Pol më ntëkwaka: «Arabi nkekënd, mbiyëk biyëna! Wëjë, gë wuhnë vële hnëpađëho dol vi, ndëwadëfu g'idëma Wënu ña ayewu fop g'ami ki, bare hara vankëncã këm!»

³⁰ Wati rac ahnaŵ a, gë Guverëner ŷa, gë Berenis do gë fop vële yentiko hnam va matëlehnëni.

³¹ Cahnëdëniho nësëlëhatëndëni: «Aŷi asan ñoñ dina ile rëfëka ndaŵahni ma cëdähni.»

³² Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Aŷi asan kokënde tavi age mëcakëndilahna Sesar.»

27

Uyas Pol

¹ Ga pëhnayik hayëndifu hnë sisikulu yiryeryifu Itali, umë nufik Pol gë vësëdëk vëhaŵary, kwëtehnañnikëhni ofisiye kore wasodäde Sesar Ogusët, ale wäcäk Yuliyus fëna.

² Arisëtarëk avë Tesalonik mbë Masedëwan yentiko gë fuhnë. Më hayëbun hnë sisikulu le hwëhniko hnë nkol mbë Adëramit do ŷadëho tëf wahnaŵ resiŷo Asi hna, yilehnëfu.

³ Ga pacëk më rëkëbun Sidon. Yuliyus, g'ufacah ntaŵary dëŵu űa, më tavëka Pol nji, njëkihni wëlawo walëŵu űa nuŷahni ile valëka.

⁴ Ga matëbun hnam, umë yibun fagant wov hna. Kabi pankëlëdëfunëho gë sël ŷa, yilehnëfu gë cape Tinti Sipër.

⁵ Më rëfëbun darël Silisi gë Pampëfili rëkëlehnëfu Mir, resiŷo Lisi hna.

⁶ Hnam ofisiye wasodäde ŷa më nuk sisikulu le hwëhniko Alekësandëri ga njid Itali do më kayëndëkëfu.

⁷ Hnë wafac wayabäh njidëfunëho wajira fo, do g'ambër cankaŵ tëkëbunëho darël hn'ankol nte wäcäk Kënid. Hnë wati rac sël ŷa memaŷehnekëfuno yifu karyënkŵ, awa më rëfëbun Salëmone mbë Tinti Këret do ryëcalëfu gë cape inte hākëdëhëfuno sël ŷa.

⁸ G'ambër cankaŵ ndëcëbunëho hnam rëkëlehnëfu, le macëde «Hahna Fërën», nte kakëni g'ankol Lase űa.

⁹ Bare mbiŷëbunëho dŵus nkaŵ hna do pëgwëko ntakënd uyas fu űa, kabi fac le suŷahnëde ŷa* tëko ndëc. Soűe umë nkabëkëhniwo Pol ntehn:

¹⁰ «Vëŷënta mën, kamahnëbu uŵi yas kata fo yed karyënkŵ: sisikulu ŷi g'ile ndibëk per përekad, do fëna fuhnë dënk kodën cëmin hnam.»

¹¹ Bare gena Pol kwëtahnëko ofisiye ŷa. Ayaryary sisikulu ŷa g'ahwëhn sisikulu ŷa yeho.

¹² Kabi sëla rac yivëlohna g'alu ga, vëyabäh vëvë sisikulu va pëhnaniho njini hafo sëla, hnë Tinti Këret hna, ile wäciko Fenikës, ge kodëni. Hnam kodëniho cowani sël ŷa do ndëcëtëni alu ŷa.

* **27:9 27:9** *Fac le suŷahnëde ŷa:* Gë sepëtambër ŷa ma okëtobër ŷa nked. Ge ndëcëk rac, uyas űa ntakëd.

Sël sankaf ŷa wov hna

13 Sël pëgwëlehn cëlënd wajira fo, do ntiyahnëkëhniwo kodëni ntini gante pëhwëtaniho ka. Awa më matëndëni waryëhwëra wale hahnëndande sisikulu ŷa do kahnëtalehnëni nko tëfëndëni wov le ye Tinti Këret ŷa.

14 Bare biŷëna sël hwëhn fanka sankaf le wăcëde «Erakilona†», pëgwëlehn cëlënd gë fanka do

15 njoryaryëlehn sisikulu ŷa. Kodilohna mbok ni pankëlatëndëni gë sël ŷa awa umë ravëbun njofu.

16 Më rëfëbun gë wov fatinti fatoy fante wăcik Koda hna. Tinti rac hakëkëfuno toye sël ŷa. Hnam g'ambër canka mëkëbunëho ryojëfu fakulu fatoy fante fehände fa hafo hayëndëfu sisikulu hna.

17 Ga kayëndëni sisikulu hna vëryokuŷ vëvë sisikulu va umë ntampaŷëni ñabëni waryeyët caharaß sisikulu ŷa. Tac kabi ntakëkëhniwo antë poha hnë nkërëyal bë wov Siyërët‡ hna, më cëlëndëni ryëhwa sankaf le ŷaŷëtëd iyanc sisikulu ŷa do tavëni sël ŷa njohni.

18 Ga pacëk, kabi nkoko mbërehnëndëfu sël rac, vëryokuŷ va më pëgwëni ntonëndëni gë wov ile ndibëko sisikulu ŷa.

19 Fac rarëna hna umë mbokëni ntonëni gë wov, vëhni dënk, viŷë vile yaryaryande sisikulu ŷa.

20 Hnë wafac wayabah golohna nunde ulav wă gë wahol wă per, do sël ŷa nkoko cëlënd gë fanka hafo golëfunohna hwëtahnëfu pëhëdëfun.

21 Vële yeho sisikulu va mbiŷëkëhniwo rok roka ŷa. Awa Pol më matëk haryënk w lëw hni ntehn: «Vëŷënta mën, tëfëkawo ahnëpawuno, do antë kahnëtayin Këret hna hafo njijin nuŷayin iŷi kata.

22 Tame muntadëmu aŷabu wasakahn hun wă: wëla aryampo hnë wuhnë cëmëdina; sisikulu ŷi fo fërëkad.

23 Gumëd ga mëleka Wën hunte hwëhnëko, do ryokuŷëhnëdëfuha, njijakëh

24 pëyawo: «Antë ntaki, Pol! Afo arëk haryënk w Sesar, do soŷe lëw hu Wënu ŷa pëhëтарыëdëhëhni vële rëfëlërun vi fop.»

25 Awa vëŷënta mën, ñabëryin wasakahn wă! Kwëtahnëbuha Wënu ŷa: gante pëyako ki, fop nked.

26 Bare hnë tëfary Tinti tëfëka pohayin.»

27 Fac hwëhn pëhw gë wahnah ŷa yeho ga njo-handëhëfuno sël ŷa wov Mediterane hna. Fagant g'umëd

† 27:14 27.14 Erakilona: Rëv sankaf le watid gë cape pëhna lav wăcik koyëna.

‡ 27:17 27.17 Siyërët: Umë wăcëde iŷi wati Libi.

ga, vëryokuŋ vëvë sisikulu va ntiyahnëkëhniwo vambëŋ rëhabun.

²⁸ Umë ntonjëni ryeyët le ŷaŋande itëw wov ŋa; më tëkatëni tëw iŋa wametër wafëhw warar g'imbëd gë wahi ye. Ante mbokëbun yifu ŋaŵët toyë ŋa, më mbok ntonjëni do tëkatëniho wametër wafëhw wahi g'imbëd gë warar ye hnam.

²⁹ Ntakëkëhniwo antë sisikulu ŷa nkëw wëraka, më ntonjëni kamëhni waryëhwëra wahnah wale hahnëndande sisikulu wã do ñankahnëkëhniwo pac ñap.

³⁰ Hnë wati rac vëryokuŋ vëvë sisikulu va njëkëlendëniho gante pehandëni; umë cëlëndëni fakulu fa gë wënka, ntini had waryëhwëra wã ñad cëlëndëni haryënk w sisikulu hna hara gante pehahnëdëni njëkëlehnëdëni.

³¹ Bare Pol më ntehnëka ofisiye wasodafe ŷa gë wasodafe walëwu wã: «Ge vëyi vësan vëwontina sisikulu li, Wënu ŋa pehëtëdëlihna.»

³² Awa wasodafe wã më ntëpëtëni ryeyët ile fokahniko fakulu ŷa tavëlehnëni nji.

³³ Pacëlohna ten, muntatëhni Pol vëhni fop tokëni iñë. Më ntehnëkëhni: «Dol nke wafac pëhw gë wahnah ga nkerun hn'ufëmpëhnahnah sisikulu li, do ñoñ tokëdiluhna.

³⁴ Awa ami kamënaŷehnëdëmu aroku, ge ñadiluna asëmu. Yëtëryin, wëla ahnë aryampo hnë wuhne cëvëdiluhna imul dampo.»

³⁵ Ga nësëko watac, më nufëk mburu, camehnëka Wënu ŋa tase vahnë fop, tac nkubëlehnëk do tok.

³⁶ Awa vëhni fop njaŵënantëlehnini do pëgwëlehnëni tokëntëndëni.

³⁷ Vahnë wakeme waki gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd g'aryaw (276) yebunëho fop sisikulu hna.

³⁸ Ante tokëbunëho hafo fihnefu ŋa, më ntonjëni roka ŷa gë wov ŋaŷëtahnëni idib sisikulu ŋa.

Ipërëka sisikulu ŋa

³⁹ Ikëd vambëŋ nudëniho ante pacëko ŋa, bare wëla aryampo hnë vëryokuŋ vëvë sisikulu va yavëtëlohna hn'ile nkebunëho hna. Umë pëhnani pohëni sisikulu ŷa hnam ge kodëni.

⁴⁰ Awa më pëtëni waryëhwëra wale hahnëndahnëde sisikulu ŷa tavëni wov hna; wati rac dënk pëtëlehnëni waryeyët wale ŷabahniko wafëhwa wade satënandeho sisikulu ŷa. Tac matëndëni ipand inte yiryeryëd karyënk w soŋe sël ŷa peña, pa bëni g'itëfary.

⁴¹ Bare sisikulu ŷa më njik pohak hnë yëbëlan wavënkwehn nkërëyal, teryalehn hnam. Ankaf sisikulu ŋa

më pohak d'us nkërëyal hna, kodilohna mbok ñënkëlehna, tac wavonkëlo wënka, wahwëhn fanka ña, më nihëk sisikulu ÿa kamëhni.

⁴² Watac ga ntiyak, wasodafe wã ñadëniho ndawënihëhni vësëdik va, soñe ahnë antë peh ge ndëfad wënka hna.

⁴³ Bare ofisiye ÿa ñadëho pehëta Pol awa më tavëtehnekëhni ile ñadëniho ntini ÿa; më ntehnëkëhni vële holëk wënka va ntëbani ndëfani ndanëni.

⁴⁴ Tac vëÿëntaŵ va pëlani vacal ma vanihel sisikulu va, tëfënihëhni. Koyëna ndanëniho vëhni fop yam fo hara ahnë cëmëna.

28

Hnë Tinti Malët hna

¹ Ante ndanëbunëho fuhnë fop yam fo ña, më fëyayibun Tinti rac Malët macik.

² Vële lëdëk hnam va më kacanihëfu g'untënah cankaŵ; pëdëhnënihëfu hwëdëh hucankaŵ, kacahnënihëfu, kabi tëvëdëho do huji ha njoko.

³ Pol më mbarëpik kore wadëhwa, ntab hwëdëh hna, bare lën më cahnik yakah hna ñarëka vák li, nkolehna hnam.

⁴ Vëvë Tinti rac va, ante nuniha lën ÿa ga ntasaŵ vák Pol hna, më ntehnëlëdëni: «Aÿi asan lëk aryaŵ vahnë ye. Pehik wov hna, bare Wënu ña maŵëna nkonti d'uniÿa li.»

⁵ Bare Pol më cëlëvëtaŵ lën ÿa hwëdëh hna do davëdilawohna añar ña wëla toye.

⁶ Ntiyahnëkëhniwo nuđëniha tameŵi ga matëka vák ÿa ma njod cëmëlehn tañ, bare ante napëniho hafo mbiÿ ña, nuniho ñoñ dilahna. Awa më nkwëcëtëni vinahan vidëw hni va, ntehnëni Pol wën ye.

⁷ Wëhaÿ yeho darël hnam wale kwëhnëko asankaŵ Tinti ale waciko Pibëliyus. Më ntëvakëfu lëv sankaf hnë wafac warar.

⁸ Hara rëmu pad hna nkeho: ures yak mbahn tesëko do donk yaryaryëdëhawa fëna. Pol më njik njëka do tindëka wëbák ña, njëfanëka, njërenëlehna.

⁹ Ga ndëcëk umë vëres vëÿëntaŵ vëvë Tinti va fop njijëdëniho do vëhni fëna njërenëkëhniwo.

¹⁰ Umë njëdanihëfu untënah cankaŵ do, ante tëkëko wati ile vokahnëdëfun gë wov ña, njëdanihëfuno ile valëkëfuno soñe uyas wã fop.

Tëkëdëni Rom hna

11 Ga nuŷabun wadepera watar hnam, më hayëbun sisikulu ile hwëhniko Alekësandëri hna, ile wacëdeho «Diyosëkur*», ile yeho hnë Tinti wati wëh hna fop.

12 Rëkëbun Sirakis do ñëwëbunëho hnam wafac warar.

13 Tac vok ryëcalëlehnëfu rëkëfu hn'inawë Regiyo. Ga pacëk, sël pëgwëlehn cëlënd, do hnë wafac wahi rëkëlehnëfu hnë sëla Pusol hna.

14 Vële hwëtahnëk rëkatëbunëho hn'inawë tac. Umë tÿënihefu yëwëfu gë vëhni soŋe wafac mbëd gë wahi. Tac ryëcalëlehnëfu gë wapary fo gë Rom ka.

15 Vële hwëtahnëk vëvë Rom va njëtaniho njijëbun, vëhni njijëdëniho hafo Saha Apiyus hna do hn'ile macëde Vacery Vatar hna kacadihëfuno. Pol nundëhni tuŋ, më camehnëka Wënu ŋa do ñab g'ahaŵary sakahnë hadëwu ha.

16 Ante tëkëbun Rom ŋa, më maŵëryanik Pol ntëd hn'acery minu fo gë sofade ryampo njëkanda.

Ikaray Pol Rom hna

17 Ante ntiniho wafac warar ŋa Pol më payehnëkëhni vësankaf wasëwif wavë Rom wë njijëni ŷalu hna. Ga mbarëni më ntehnëkëhni: «Vëyënta mën, mama nkobu dila wëh bulunda fu hna, do dila fëna ile hnëmpëlëk gë namu warëm fu ŷa, pëlayibuho Yerusalem hna do yëdahniwu hnë wasofade Rom.

18 Vahnë vërac, ante pëcëtanihowo ŋa, ñadëniho tavëniho kabi ñoñ vëhnulohna ile rëfëka ndawahnëniho.

19 Bare kabi wasëwif wë ŋwëyëni, më wëcahnëbuha Sesar. Bare dila rac kabi ñadëfu lehnëwëhni wameh bulunda mën ŷa.

20 Soŋe umë rëyahnëmu ayiju nulin do hnësëhnu; kabi soŋe ale napëdëniho bulunda vëva Isërayel do rëkik tame ŷa ŷabahnibu gë vankëna.»

21 Wasëwif wë më ntëkwaniha: «Wëla kayëte nte wëtik Yude soŋe lëw hu nuŷalëfuhna do la aryampo bulunda lëw fu ŷa matina hatac njij pëyafu soŋe lëw hu ile wok yivëna.

22 Bare ñadëfun ahnësëhnëfu wëjë dënk ile hnaharu ŷa, kabi njëtëbun gante-wo-gante nkeni vahnë vële hnësëd wameh soŋe Nkawë nte rëfëdu ŋi.»

23 Awa më kahnëndëni fac ile mbokëd mbarahnëni gë Pol ŷa. Fac rac njabiniho ntëbi haryënkwerënkwerë tëkatëniha hn'ile ntëdëko hna. Koßëri g'acahnëfëd ga hafo g'anëka ga karanëdëhëniwo. Gë Sariya Moyis ŷa do gë Vëkayëte wakila ŋa nësëhnëdëhëniwo Nawë Wënu ŋa do koyëna njawërdëho kwëtahnëniha Yesu.

* **28:11 28.11** *Diyosëkur*: Vëhi hnë wawën vëvë Gëres ye; vësëp vële heriyëdëhëni vëyas hnë wënka wacik koyëna.

24 Bare vëryampo fo wãwëko wante nësëdëho ña, vëyëntaŵ va ñwëyëniho vëhwëtahnëdina.

25 Wati nte pitëlëdëniho ña, vëwëryëlëlohna yëbëlan lëw hni. Awa Pol më ntehnëkëhni: «Iyir Ipacah ña toña nësëhnëkëhniwo vacërakëlo hun va hnë wës kila ale waciko Esayi hna ante ntehnëdëho:

26 «“Yiryeyi alehnëhni iyi bulunda:

Kodun awëryu dus bare hara ñoñ yëtëluhna paryi; kodun ayëku dus, bare hara nuluhna paryi.

27 Paryi nke iyi bulunda kambëkëhni vankaf va.

Cijani vanëf va

do ndëmëni soje antë vinkër vidëw hni va nu,

antë vanëf vantëw hni va nkwëry.

Ge gena umë nijakëndëni gë yal mën do tavëhnakëndëbuhëhni yërënëwëhni fëna!”☆»

28 Pol më mbok ntehnëk: «Tëfëka ayëtu iñë ryampo: kafi koyëna nke, tame vële wok vëyena wasëwif va pëyayini wakasëk ipëh nte watik gë Wënu ña. Vëhni, nëpadëni wanës watac.»

29 [Ga nësëk Pol watac, wasëwif wã kahnëtalehnëni nkwajëlëhatëndëni.]

30 Wabëhn waki ntiko Pol cery nte cosahnëdëho nkehahn hna. Kacadëhëhniwo vële yijëdëho njëkëniha va fop.

31 Pëyahnëdëho Naw Wënu ña do karanëhnëdëhëniho soje Ahwëhn a Yesu Këris g'ikwëtahn yabah do hara memaÿehinna.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Rom Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëk anji kayëte ante nkeho Korent hna wati yas rarëna doku lëwu ya yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'imbëd g'iryaw gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (56 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ya. Nahan nte yak nëfak na tufahnëk hn'inji kayëte Këris ye ale yijëk njëdahni ipëh na vahnë va fop, wasëwif wa gë vële wok vëyena wasëwif. Nkabahnëd wapacëk Wënu na ye Wën ve duniya fop. Fop meninëk do kodënëhna tükënin icëmb Wënu na. Fop mbalëkëfuna afëhët a do paß gë Këris fo Wënu na catahnëka gë fuhnë.

Pol nësëd fëna pañare bulunda lëwu, wasëwif wa, do hak nudëhëhni Wënu na. Wëlin yëb ryampo ile hnëfak: 1.16, 17 «Cëfëhnëdlohna fëyahnu Wanës Wakasëk na: fanka Wën fale pëhëtahnëdëhëhni fop vële hwëtahnëd va ye, wasëwif wa ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna. G'ikwëtahn na do soñe ikwëtahn na Wanës Wakasëk na tufahnëd usatah Wënu na: gante kerik ka: "Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël."»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ipëh, ikwëtahn, mbahn, wameh, asatah/ usatah, wasëwif, Ahwëhn Yesu, sariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-17)

Vahnë va fop menëni (1.18-3.20)

Ikwëtahn Këris satënëdëha ahnë (3.21-5.21)

Icëmb pañare wameh do uwám gë Iyir Ipacah (6.1-8.39)

Vëva Isërayel gë Wanës Wakasëk (9.1-11.36)

Ankeya kasëk gë Këris ya (12.1-15.13)

Doku Pol (15.14-33)

Simpayi rëkwa (16.1-27)

Simpayi

¹ Ami Pol, aryokunëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu anji kayëte. Wënu na macëko yewu afayik alëwu, tëhnako soñe fëyahnenëdu Wanës Wakasëk wadëwu na.

² Wanji ye wante ntehnëko Wën njëdahned kobëri na. Watac pëyahnedëniho wakila wadëwu na hnë Vikerëh Vipacah hna.

³ Soñe Aju ya nësëd: g'ankeya ntëwu ahnë na, hnë hnënk Ahnaw a David nagiko;

4 bare gë cape Iyir Ipacah, tufahnik gë fanka, ante mbëhnëndanik vësëm hna, Aju Wënu ye, Ahwëhn fu Yesu Këris.

5 Gë umë nuŷabu uyëd yewu afayik soŷe untënah Këris ŷa, yohahnëwëhni vahnë vëvë wayal vi fop* kwëtahnëniha do maŷëhnëniha.

6 Hnë vërac nkentirun wühne fëna, wühne vële macëk Wën kwëhnaryu Yesu Këris.

7 Wühne vële ye Rom vi herëhnëryidëfu, wühne vële ñad Wën do macëk ayewu vëlëwu. Arabi Wënu ŷa Rëm fu ŷa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ŷa.

Pol ñad nji Rom

8 Ani gë fop, camehnëdëfuha Wënu ŷa, gë wac Yesu Këris, soŷe wühne fop, kabi nësëde soŷe kwëtahn hun ŷa d'uniŷa li fop.

9-10 Wënu ŷa njëtëk toña hnësëdëfu, umë ale ryokuŷëhnëdëfu g'intawary fop pëyahnn Wanës Wakasëk ŷa soŷe Aju ŷa. Njëtëk nahadëfu soŷe hun ŷa kwëlëkwël ante-wo-nte njëfadëfu ŷa. Tëyëdëfuha Wënu ŷa, ge maŷëk, ndemawo fere yihahnëryiwu tame ŷal hun hna.

11 Paryi pëyadëmu përeko d'us nulin, soŷe yonëhnëryiwu uyëd ryampo uva Iyir Ipacah iŷa nkwënahn yaŷ kwëtahn hun iŷa.

12 Ile ŷadëfu hnësu ŷa, umë ye: nkelahnin më hodën ndemalënden hn'ikwëtahn fu hna.

13 Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu, pëhnabuho wahwënta wayabah yiryiwu yëkiwu, bare memako ha gaki. Ñadëfu doku mën ŷa kwëhna nafa ŷalun hna fëna, gante kwëhna nafa hnë vële wok vëyena wasëwif vëyëntaŷ ki.

14 Tëfëko yiwu forosima hnë vële-wo-vële, vële hnëgak gë vële wok vëhnëgana, vële njabëk uyët gë vële nkok yabëna.

15 Soŷe rac hwëhnahnëbu iŷi ña cankaŷ yonëhnëryiwu Wanës Wakasëk ŷa, wühne vële lëdëk Rom vi fëna.

Fanka Wanës Wakasëk

16 Cëfëhnëd'ilohna fëyahnu Wanës Wakasëk ŷa: fanka Wën fale pëhëtnëdëfëhëhni fop vële hwëtahnëd va ye, wasëwif wä ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna.

17 G'ikwëtahn ŷa do soŷe ikwëtahn ŷa Wanës Wakasëk ŷa tufahnëd usatah Wënu ŷa: gante kerik ka: «Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël.»[☆]

Vahnë va fop menëni

* 1:5 1.5 Vahnë vëvë wayal vi fop fëhnëtanëd vële wok vëyena wasëwif.

☆ 1:17 1.17: Abakuk 2.4

18 Paryi nke, ntavah Wënu ña cëlahnëña cëlahnidëhu soñe vahnë vële wënek va do vële nënkwhanëk g'umë. Gë vankeya vantëw hni va, memaŷehñeni toña ŷa nti ile rëfëka ŷa.

19 Vëhni, ile kof njët ahñë hnë Wënu ña pacëkëhni kabi Wënu ña tufëkëhni.

20 Kabi, kobëri ga ntihahnëk Wënu ña ñuniŷa ŷi, vankeya vantëwu vante wok nudena va: umë ye fanka falëwu fale wok pudina muk fa do gë nkeya cankaf ntëwu ña. Viŷë virac nude ñus gë wadoku wante ntik ña. Awa vahnë va vëhwëhnañina toña le maŷëhnëñeni soñe ile ntini ŷa.

21 Njëtëniha Wënu ña, bare vëlënëñëñilahnä do vësamehnëñilahnä gante tëfëka soñe lëwu ka. Vinahan vidëw hni va goryeryëñina nafa, do hakili lëw hni hnënkwha ŷa hn'umëhwëry hna ntabik.

22 Ntiyahñëkëhni kwëhnani uyët bare g'ahaŷary nënkwëñëni:

23 pakëtëni humpen icëmb Wën hunte wok cëmëñina ña, nëmpëtëni gë waravahn vahnë vële sëmëñ gë wusëry gë wule yasëñ do gë vile huhad.

24 Soñe rac tavahnëkëhni Wënu ña hnë viŷë vironkah hna, gante ñad walawary walëw hni ka, koyëna ntilëñëni vimbahn vidëw hni va usëfëhñah.

25 Nkwëcëtëni toña soñe Wënu ña gë wamër: umë ye ile ntik Wënu ña cëmbëñëni do ndokuñëhñëñëni tavatëniha ale lika dënk, umë rëfëka cëmbënde kwëlëkwël! Amina.

26 Soñe rac tavahnëkëhni Wënu ña hnë iña nte sëfëhñëk hna. Vësëval vëlëw hni va nkwëcëtëni ndakëntal nte sanëk ña: gë vësëvalëntahni ndakëñëni, ndakëntal nte wok tëfëlahna nke.

27 Vësan va fëna koyëna ntidëni. Gona ndakëñëni gë vësëval, gë vësan ntahni ñalëñëni ñus. Vësan va ntilëñëni viŷë visëfëhñah do koyëna, nuŷadëni hnë vëhni dënk icos nte njojëk nkeya meh ntëw hni ña.

28 Kabi ñwëŷëni vëyavëtëñilahnä Wënu ña, umë tavëkëhni hn'inahan meh tac, soñe ntihahnëñëni ile wok tëfëlahna ntiyi.

29 Mbahnëkëhni wasakahn wã do sifa rumpak fop fëbëkëhni, iwëh, iña le-wo-le, gë wayap, iñëwary ñadëni ryaw vahnë, conk gë vahnë, titahn vahnë, inëw vahnë,

30 do menëlëñëni wamac; ñëwëniha Wënu ña, njeŷëñëni, naŷënañëni, bëtañëni, nuŷadëni wafere wã fop soñe ntihahnëni wameh ña; vëwawëhñëñilëhñihna vële hnagëkëhni.

³¹ Vëhwëhnana hakili, vēlidīna ile nēsēhnēdēnihēhni vahnē ŷa, njapēni do kaŷēhnahnēdīlēhniha gē vēŷēntaŷ va.

³² Njētēni đus kiti Wēnu ŋa: vēle lid koyēna va tēfēka cēmēni. Bare nkoni ntindēni koyēna do, kat, mawēndēnihēhni fēna vēle fabēk rac fo va.

2

Kiti Wēn

¹ Wējē ale hitiņēdēhēhni vēŷēntaŷ vi, gante-wo nkeru ka, kwēhnadīla toña le ŷawēnderu. Ge kitiņēdēhēhni vēŷēntaŷ va do alitēnd gē vēhni ka, wējē dēnk sēdād.

² Ha, njētēbun Wēnu ŋa gē toña ŷa kitiņēdēhēhni vēle lid iŷi sifa viŷē va.

³ Ntiyahnekī bi pehēđu kiti Wēnu ŋa, wējē ale hitiņēdēhēhni vēŷēntaŷ soņe vile lidu wējē fēna va?

⁴ Njafēru bi ipērēna cankaŷ Wēnu ŋa, umē ale ryuñēnanēhnēdēhi do nkok yancēna ntava đus? Yētēliha bi, Wēnu ŋa tufēdēhi pērēna dēwu ŋa do umē njodēhi awēcēt vankeya hu va?

⁵ Bare kambēki nkaf ŋa, ñadīla awēcēta. Soņe rac mbarēpađu ipiniņ nte ŷak hnaŷēk hafo hnē fac le tufand Wēnu ŋa ntavah ntēwu ŋa do gē kitiņ catah dēwu ŋa

⁶ do cosēdēha ale-wo-le soņe ile ntik ŷa.

⁷ Njēdadēhēhni đuniŷa le wok puđina vēle yēkēlehnēd kwēlēkwēl ntindēni ufērēn va do yēkēlehnēd koyēna icēmb iņa, ntēnah uņa do gē le wok gēlēđina.

⁸ Bare Wēnu ŋa tufēdēhēhni ntavah cankaŷ ntēwu ŋa vēle fabēk soņe lēw hni fo, wēŷēk toña do mawēhnēni ile wok catēna ŷa.

⁹ Icos vēle lid wameh va umē ye uŷeh gē uryēñah ŷa, wasēwif ŷa ten, tac vēle wok vēyena wasēwif va fēna.

¹⁰ Bare icos vēle lid fērēn va umē ye icēmb iņa, ntēnah uņa do gē yam ŷa, wasēwif ŷa ten, tac vēle wok vēyena wasēwif va fēna,

¹¹ kabi vahnē va fop kēñēlahnēni haryēnk Wēn hna.

¹² Ha, fop vēle lid wameh hara vēhwēhnana sariya Moyis ŷa fēna cēmēđēni, wēla vēhwēhnana sariya rac. Do fēna vēle hwēhna sariya Moyis do ntini wameh va gē sariya rac kitiņēđēni.

¹³ Kabi gena vēle nēŋahnēk nēpa sariya Moyis ŷa ntehnēd Wēnu ŋa catēni, bare vēle lid ile nēsēk sariya va ye.

¹⁴ Ge vēle wok vēyena wasēwif, vēhwēhnana sariya Moyis ŷa, ntidēni taņ ile ntehnēk sariya rac ŷa, nke had bambery lēw hni nkehēhni, mama nkoni vēhwēhnahnēna.

15 Tufahnëdëni wadoku wante tëyëk sariya ña walawãry walëw hni hna kerik. Wahakili walëw hni wã sede watac ye, do vinahan vidëw hni va ntehnëdëhëhni wëli menërun ma wëli njivënërun.

16 Wanj fop nude d'us hnë fac le kitiñëdëhëhni Wën vahnë gë Yesu Këris fop ile sowak hnë vëhni ÿa gante nësëk Wanës Wakasëk wante fëyahnedëfu ki.

Wasëwif wã gë sariya Moyis

17 Awa, wëjë ale wacik sëwif, ikwëtahn hu ña hnë sariya Moyis hna nke do mbëntadu Wënu ña hwëhnëki;

18 njëtëru ile ñad ÿa do sariya ÿa karanjëki itëhna nte fërënak ÿa;

19 ntiyahnëki ahah vumëp yeru, humpen vële ye hn'umëhwëry hna,

20 aharañ vële rumpak do ayëtëndan vële wok vëyëtëna, kabi sariya ÿa tufëki wapacëk uyët wã gë toña ÿa.

21 Awa wëjë ale harañdëhëhni vëyëntaw, karëñadila bi wëjë dënk? Ntehnëduhëhni vëyëntaw va antë nteni, soñe ye ledu?

22 Wëjë ale wëyëryanëdëhëhni vahnë va antë njëkëlehnënihëhni vësëval vële yëlik, soñe ye lidu rac? Wëjë ale yewëk wamën wamër, soñe ye ledu le ye vacery wantëw hni ÿa?

23 Wëjë ale vëntad kabi kwëhnaru sariya ÿa, njafañëduha Wënu ña gante nkoru didila ile ntehnëk sariya lëwu ka!

24 Vikerëh va pëyahnëk wapacëk: «Soñe hun ÿa njeñahnëdëni wac Wënu ña vële wok vëyena wasëwif va.»[☆]

25 Ge mañëhnëru sariya ÿa, háci ÿa kwëhna nafa; bare ge mañëhnelihna sariya ÿa, had kácilihna nke.

26 Do ge asan ale wok kácina mañëhnëk sariya ÿa, Wënu ña didilahna bi had ale hácik?

27 Asan ale wok kácina mbahn dëwu, bare ge mañëhnëk sariya ÿa, kitiñëdëhi menëru, wëjë ale hácik do hwëhna sariya le herik ÿa bare wok mañëhnelihna.

28 Gena ile hnude lidëha ahnë nke sëwif paryi, do gena fëna háci le kácik mbahn yi ye háci paryi ÿa.

29 Bare, ile lidëha ahnë nke sëwif paryi ÿa, ile yeha bambery ÿa ye, ale hácik ntañary dëwu ña, háci le ntid Iyir Wënu ña, gena háci va sariya herik. Sëwif paryi nuñadina cëmb dëwu ña hnë vahnë, bare Wën hna nuñad.

3

Vahnë va fop menëni haryënk Wën hna

¹ Awa, ye kwëhnaq sëwif ile nkoni vëhwëhnana vëÿëntaŵ va? Ye nëfad háci ŷa?

² Ige sëwif űa njabëka hnëfak ŵa đus. Ule ŷak hwëhnaq nafa ŷa, umë ye Wënu űa vëhni kwëtehnaqko wanës wadëŵu űa.

³ Bare ge wasëwif wëryampo vëhahnëndana, umë memaÿehnëdëha bi Wënu űa nko kahnëndana?

⁴ Muk! Tëfëka nÿëti Wënu űa gë toña ntid le-wo-le ŷa, wëla ntehni vahnë va fop vëwër ye, gante nësëk vikerëh ki: «Soqe njavëti catëru hnë wanës hu hna, do toña hwëhnađu ge kitiűëđeru.»^{*}

⁵ Bare ge ntiden ile rumpak do umë tufahnëđ Wënu űa catëk, ye rëfëka nësin? Wënu űa tumpak bi ge piniđëđëhëfu? (Anësa vahnë űa hnësedëfu.)

⁶ Muk! Ge Wënu űa tumpakënd, hak kokënd kitiű đuniŷa ŷi?

⁷ Bare ge gë wamër mën űa cahnëđ đus toña Wënu űa tufahnani cëmb dëŵu űa, awa soqe ye wobu hitiűiwu menëbu?

⁸ Soqe ye kodelënëhna ntehnin: «Dinëfu uŵeh cahnaqni ufërën hnam»? Nkeni dënk vële wërahnedëhëfu, ntehnëndëni koyëna karaűëđenëhëhni vahnë va. Bare vële hnësed watac vi tëfëkëhni kitiűini menëni.

Ale satëk gena

⁹ Awa ye rëfëkëfu nësin? Fuhnë wasëwif ŵi, ntëbinëkëhni bi vahnë vëÿëntaŵ vi? Muk! Tëk tufahni wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif va fop imëk wameh hna nkeni.

¹⁰ Kerik wanës Wën hna:

«Ahnë asatah gena, wëla aryampo dënk;

¹¹ wëla aryampo kwëhnaqna hakili, ma ale yëkëlehnëdëha Wënu űa.

¹² Fop tavëni nkaŵ përen űa, ndampo fo nufëni nkeya meh.

Ahnë didina fërën, wëla aryampo dënk gena!»

¹³ «Wahohna walëŵ hni ŵa had wayag wale fidëtik nke, waryëŵ walëŵ hni ŵa tokandënihëhni vahnë va.»

«Ile sahnëđ wawës walëŵ hni ŵa had wanto lën nke.»

¹⁴ «Dëwan wëh fo fëbëk wawës walëŵ hni hna gë wanës wagunkah.»

¹⁵ «Nkaryëđëni ñap soqe ndawënihëhni vahnë;

¹⁶ hn'ile-wo-le ndëcëtani hna fop përekanëđëni do yiŵëhnaq fo tavëđëni hnam.

¹⁷ Vëyëtëna nkaŵ yam.»

^{*} 3:4 3.4: Wahnëŵ 51.6

18 «Dakëdñilëhñihna gë Wënu ña.»✧

19 Awa njëtñnëk fop ile nësëd sariya ñi, soñe vële rëfëka mañëhñëni sariya rac va nësëd. Nke koyëna soñe ahñë antë kwëhna toña le mañëhñëde, do vahnë vëvë dñuniña vi fop njavëtini menëni haryënkW Wën hna.

20 Ahñë gena ale ntehnëd Wënu ña catëk soñe ile mañëhñëk sariya ña; gë sariya ña njëtëndanëde wameh ña.

Ikwëtahn satëñëdëha ahñë

21 Bare tame, usatah Wënu ña tufëhñak hara gena gë sariya ña. Sariya Moyis ña, umë dënk, gë wanës wakila ña pacënëk watac.

22 Usatah Wënu ña aki tufëhñak: catahñëdëha gë vahnë va soñe ikwëtahn dëw hni Yesu Këris ña. Ntinëhñëdëhëhni vahnë vële hwëtahnëka Këris va fop, kabi vahnë va fop hëñëlahñëk haryënkW Wën hna:

23 paryi nke, fop menëni do vëhodina tëkëñëni icëmb Wënu ña.

24 Bare Wënu ña, hn'ipërëna dëwu hna, catahñëdëha gë vëhni, uyëd ule njëdëkëhni ye gë fere ipëh nte njojëk Yesu Këris ña.

25 Wënu ña cahnëka Këris ña sadëha soñe lëw fu pehëtahnëfu wameh fu ña. Ndehëtëk sat lëwu ña soñe ipëh fop vële hwëtahnëd sadëha rac va. Wënu ña ntiko rac soñe tufahnëd catëko kobëri ña, ante nduñënanëkëhniwo vahnë va wameh wante ntidëniho.

26 Ntiko rac fëna soñe tufahn icat dëwu ña hnë iñi wati, soñe nko cat do catënëhni vële hwëtahnëdëha Yesu va.

27 Nkok bi awa ile hode mboki nañënahni? Iyëhne sariya wëmañëhñëkëfu nañënayin? Sariya le rëyëd ntiyin iñë ña bi ye? Hali le rëyëd ikwëtahn ña ye.

28 Kwëtahnëbun ahñ'a soñe ikwëtahn dëwu ña catënahnik haryënkW Wën hna, gena kabi ntid ile ntehnëk sariya ña.

29 Ma, Wënu ña Wën wasëwif fo bi ye? Gena bi fëna Wën vële wok vëyena wasëwif? Ha, Wën vële wok vëyena wasëwif ye fëna,

30 kabi Wën huđampo fo ye. Umë satëñëdëhëhni vële hácik va g'ikwëtahn dëw hni ña do gë vële wok vëhácina va fëna g'ikwëtahn dëw hni ña.

31 Awa, umë pëhñëtanëd bi, g'ikwëtahn inja ntihëtëden nafa sariya ña? Muk, gena koyëna! Njëdadënëha sariya ña nafa lëwu ña fop.

4

Gante kwëtahnekawo Abëraham Wën

¹ Tame, ye rëfëka nësin soje Abëraham ÿa, rëm sankaf fu ÿa? Ye nuÿak gë fanka lëwu fa fo?

² Ge ntehnik Wënu ña catahnëka soje ile ntik ÿa, awa kwëhnak ile kod naÿëhahn, bare kodina haryënkW Wën hna.

³ Vikerëh va më lehnëk: «Abëraham më kwëtahnekä Wënu ña do Wënu ña soje rac catahnëka g'Abëraham.»[☆]

⁴ Ale ryokuñëd nuÿad icos; icos tac gena ile njëdïk aki fo: ile rëfëka ye.

⁵ Ge ahnë ðokuñëdina bare kwëtahната Wën hunte lidëhëhni vëwen catëni va, hutac ntehnëd catëk kabi kwëtahnekä.

⁶ David koyëna dënk njëwëk soje uhnëfak ahnë ale ntehnëk Wën satëk hara yëkëna ðoku lëwu:

⁷ «Mbetani vële ravëhnik
ile ntëntëni ÿa
do sankëhnik wameh va!

⁸ Mbetak ale nkok ðëkwëhnëna Ahwëhn a
wameh wadëwu ña!»[☆]

⁹ Uwi hnëfak vële hácik va fo bi hwëhnëk ma gë vële wok vëhácina per kwëhnëni? Takan nësinëk: Wënu ña catahnëka g'Abëraham soje ikwëtahn dëwu ña.

¹⁰ Bare guve ntehnëko Wënu ña catëk? Ante káciko ña bi nke ma ante nkoyiko kácina ña nkeho? Gena ante káciko ña, bare kácilohna ten!

¹¹ Kácahnënde ÿa Wënu ña catahnëkawo gë Abëraham kabi kwëtahnekawo. Tac Wënu ña njëðakawo dahëse ile yeho háci ÿa soje tufahnahn catahnëka g'umë. Koyëna Abëraham yeho rëm fop vële hwëtahnekä Wën hara vëhácina soje Wënu ña catahna gë vëhni fëna.

¹² Rëm vële hácik yeho fëna. Dehnëla vële hácik mbahn dëw hni fo, bare vële rëfëd kwëtahn nte kwëhnako rëm fu Abëraham ña: umë, kwëtahnekawo Wënu ña ani gë kácahnënde.

Ile ntehnëk Wënu njëðahnëd

¹³ Wënu ña më lehnëkawo Abëraham gë vële hnagëlëd hnë vutah vuntëwu va vëhni lëwëd ðuniÿa ÿi. Bare Wënu ña dehnëlohna rac kabi Abëraham mawëhnëko sariya ÿa. Ntehnëko kabi Wënu ña catahnëkawo g'Abëraham soje ikwëtahn dëwu ña.

[☆] **4:3 4.3:** Wapëgwala 15.6; Vëvë Galasi 3.6 [☆] **4:8 4.8:** Wahnëw 32.1-2

14 Ge vële wawëhnëk sariya fo hnuŷakënd inji ntëw, awa kwëtahn ija kwëhnana nafa do ile ntehnëko Wën njëdfahnëd ŷa gokëndina.

15 Sariya ŷa ntawah Wënu ŷa njojëd; hn'ile nkok gena sariya idënt gefina.

16 Koyëna, ile ntehnëk Wën njëdfahnëd ŷa kwëtahn fo njojëd nkehahn uyëd Wënu ŷa do pacëk vutah Abëraham va fop nuŷadëni, gena soŷe vële wawëhnëk sariya fo bare fëna vële hwëtahnëd gante kwëtahnëk Abëraham ka. Abëraham ye rëm fu ŷa fuhnë fop.

17 Gante pëyahnëk Vikerëh ka: «Ntimi Rëm wabulunda wayabah.»^{*} Rëm fu ye haryënk w hnë Wën hunte kwëtahnëk ha, Wën hunte vëhnëndanëdëhëhni vësëm va do lid nke ile wok gena ŷa.

18 Abëraham, hnë wati le nkoço tëfëlahna kwëtahnëhna, kwëtahnëko. Umë nkehahnëk koyëna rëm wabulunda wayabah, gante ntehnëkawo Wën ka: «Vutah hu va njabëdëni.»^{*}

19 Ikwëtahn Abëraham ŷa ŷaŷëtaðilohna mama nkëhnëko tëka wabëhn keme do pacëkawo mbahn dëwu ŷa ntafëko ðus do Sara, asëvalu, nagëðilohna.

20 Nkoço kwëtahn do dilohna vinahan viki ile ntehnëkawo Wën kobëri ŷa; ikwëtahn dëwu ŷa njawënedëhawo do cëmbëdëhawo Wënu ŷa.

21 Pacëkawo ðus Wënu ŷa kod nti ile ntehnëka ŷa.

22 Soŷe rac Wënu ŷa catahnëka g'Abëraham.

23 Bare waji wanës Wën «catahnëka g'Abëraham», gena soŷe lëwu fo herik.

24 Kerik fëna soŷe lëw fu fuhnë vële rëfëka ntehninëfu catinëk, fuhnë vële hwëtahninëka Wën hunte watëndëka hnë vësëm hna Yesu Ahwëhn fu ŷa.

25 Wënu ŷa njëdfahnëka cëm soŷe wameh fu ŷa do matëndëka soŷe catin haryënk w lëwu.

5

Ige yam gë Wën

1 Koyëna Wënu ŷa g'ikwëtahn fu ŷa catahnëka gë fuhnë do nkeyinëk yam gë Wënu ŷa g'ile ntinëhnëkëfu Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris.

2 Soŷe lëwu ŷa rëkahninëk, g'ikwëtahn ija, hn'ipërëna Wën le yehahninëk tame ŷi. Do ile hnatëkëfu ŷa ikwëtahn nuŷa sah icëmb Wënu ŷa ye.

3 Do kat, natëdëhëfu wëla uryëñah fu hna, kabi njëtëbun ryëñah wã iduñëna nagëd,

^{*} 4:17 4:17: Wapëgwala 17.5 ^{*} 4:18 4:18: Wapëgwala 15.5

⁴ iduñena ña ikahnenda ña nagēd do ikahnenda ña ikwētahn nagēd.

⁵ Inji kwētahn tokadilēfuhna, kabi Wēnu ña campehnēk dus iña dēwu ña wasakahn fu hna gē Iyir Ipacah inte njēdakēfu ña.

⁶ Nurun, ante nkoyinēko kwēhnayilēnehna ten fanka ña, Kēris ña cēmēhnēkēhni vēwen va hnē wati le ñadēho Wēn hna.

⁷ Ntakēk ahnē maŵ cēm soje ahnē asatah. Mpēd ahnē njawēnakēnd cēm soje ahnē afērēn.

⁸ Bare Wēnu ña tufēkēfu ñahnēkēfu: Kēris ña cēmēk soje lēw fu hara vēwen woyinēko.

⁹ Ge Wēnu ña catahnēka gē fuhnē gē sat Kēris ña hak nkođ pehētēlēfuhna, gē umē fēna, ntavah Wēnu ña?

¹⁰ Vēyēw Wēn yeyinēko bare g'icēm Yesu ña ntikēfu wēlawo walēwu. Awa ge wēlawo walēwu yeyinēk, hak nkođ pehētēlēfuhna g'uwám Aju ña.

¹¹ Do kat: natēkēfu gē Wēnu ña kabi Ahwēhn fu ña Yesu Kēris konjēndēlehnēkēfu tame gē Wēnu ña.

Adam gē Yesu Kēris

¹² Soje ahnē aryampo fo tēnkahnik wameh ña duniña li, umē ye Adam, do wameh ña yojēk cēm iña. Do cēm iña campēk hnē vahnē hna fop, kabi fop menēni.

¹³ Ani gē Wēnu ña njētēndanahnēnda sariya ña Moyis, wameh ña tēko nke duniña li. Bare, kabi sariya gelohna ten, Wēnu ña dēkwēlohna wameh ña.

¹⁴ Bare, koβēri yamani Adam hna hafo va Moyis hna, icēm iña naŵēko, wēla hnē vēle woko vēwenēlohna had Adam, umē ale wēyēko dēnēnēdina wanēs Wēnu ña. Adam yeho icēm ale rēfēkawo njij a.

¹⁵ Bare nēmpēlēk ile ntiko Adam ña gē uyēd Wēnu ña. Ge uŵeh ahnē aryampo arac ntik cēmēni vahnē vēyabah, do kas pērēna Wēn njabēd dēcēt soje vahnē vēyabah, gē uyēd ule wātik hn'ipērēna ahnē aryampo ña, umē ye Yesu Kēris.

¹⁶ Do uyēd Wēnu ña mēntēlēna gē uŵeh ahnē aryampo ŵa. Ikitiñ rēfēk uŵeh ryampo do ikitiñ tac yod' g'icēd vahnē; bare uyēd Wēnu ña rēfika wameh wayabah do uyēd rac yod' gē usatah.

¹⁷ Bare, ge cēm iña naŵēk kabi ahnē aryampo fo lik uŵeh ryampo, awa do kas vēle hnuñad ipērēna yabah gē uyēd usatah ŵa, soje Yesu Kēris ña fo naŵandēni.

¹⁸ Awa, uŵeh ahnē aryampo yokēhni g'icēd vahnē fop. Ndampo fo nke fēna, doku satah ahnē aryampo yokēhni g'usatah vahnē fop, do kwēhnahnēni uwám paryi.

¹⁹ Koyëna, ahnë aryampo fo wëyëko dënënëdilahna Wënu ña, do kore sankaf vahnë nkeni vëwen. Ndampo fo nke, ahnë aryampo fo lënënëka Wënu ña do kore vahnë vëyabah catënëdeni.

²⁰ Sariya ÿa tükiko soñe nkwënahn wameh ña. Tëk pëgw wati rac wameh ña nkwënako, bare ipërëna Wënu ña nkwënako dëcët.

²¹ Koyëna wameh ña nawëko do njiyeryëdëhëhniwo vahnë va g'icëm. Ndampo fo nke, ipërëna Wënu ña nawëk soñe catënahnehni vahnë va do njiyeryëhni g'uwám usër g'ikwëtahn Yesu Këris, Ahwëhn fu ÿa.

6

Had vële sëmëk pañare wameh

¹ Awa tame, ye rëfëka nësin? Tëfëka bi nkoyin wameh hna nkwënahn dus ipërëna Wënu ña?

² Muk! Gena koyëna! Nkeyinëk had vële sëmëk pañare wameh ña, awa hak kodën nkoyin wameh hna?

³ Yëtëluhna bi, fuhnë vële yaryik soñe nkentinëfu gë Yesu Këris vi fop, cëmëntinëkëfu g'umë?

⁴ Awa gë yarya ÿa mbañaryinëkëfu g'umë nkentahninëfu cëm dëwu hna, soñe fuhnë fëna naginëfu g'ahawary had gante mbëhnëndaniko Këris gë fanka fasëmbik Rëm ka.

⁵ Ge aki nkentinëkëfu g'umë g'icëm nte wëntëlëk gë dëwu ña, nkentëdenëhëfu fëna g'umë g'ibëhn nte wëntëlëk gë dëwu ña.

⁶ Yëtënefu dus waji: ahnë ale yeyinëko kobëri ÿa pakaryik kërëwa hna gë Këris, soñe iña meh mbahn ña antë goryery fanka hnë fuhnë do hara goyilënëhna vëramp wameh,

⁷ kabi ale sëmëka pehëtik, gona aramp wameh ña.

⁸ Ge cëmëlahninëk gë Këris ÿa, awa kwëtahninëk mbëhnëden fëna g'umë.

⁹ Njëtinëk dus Këris ÿa mbëhnëk do bokëdina cëm: cëm iña goryeryëna fanka g'umë.

¹⁰ Ante cëmëko ña, do icëm dëwu ña pitëndëlehnëkëhni gë wameh ña, hwënta ryampo fo pulehn; bare tame ante mbëhnëk ñi, soñe Wënu ña nkef kwëlëkwël.

¹¹ Koyëna nke, wuhnë fëna, hnë ige hun gë Yesu Këris hna, diryin vankaf hun va had vële sëmëk pañare wameh ña do tame vëhnëk soñe Wënu ña.

¹² Awa antë wameh ña nko kwëhna fanka vimbahn hun vinte sëmëd hna, njohahnu iña meh dëwu hna.

¹³ Antë awo ahwëtehnahnu viyë vimbahn hun va hnë doku wameh hna had ile lihande ile rumpak. Bare

yëdëhnaryin wuhnë dënk Wën hna had vahnë vële vëhnëk do ahwëtehna huna viyë vimbahn hun va had vile ryokuṅande iñë fërën.

¹⁴ Wameh ṅa kodina mbok ntiwu iñë, kabi gena sariya ya wok hna wëk hnë fuhnë bare ipërëna Wën ye.

Hnë dokujëhn satah

¹⁵ Awa, tame lë, ye rëfëka nësin? Ntiden bi wameh kabi gena sariya ya wok hna wëk hnë fuhnë bare ipërëna Wënu ṅa ye? Muk! Gena koyëna!

¹⁶ Njëtërun ḏus: ge ndokujëhnëḏunëha ahnë had vëramp soṅe awawëhnahnuna, vëramp ale ryokuṅëhnëḏun a yerun —umë ye wameh wante yod g'icëm ṅa, ma imawëhn nte yod g'usatah?

¹⁷ Camehnëryina Wënu ṅa! Wuhnë vële yeho kobëri ṅa vëramp wameh, tame karaṅ nte haraṅirunëho ṅa hwëhnëku do wawëntun gë wala wary hun wa fop.

¹⁸ Pehëtirun wameh hna do tame vëramp usatah yerun.

¹⁹ Nësëḏëfu gë anësa vahnë soṅe ikihn vahnë nte watik hnë mbahn hna. Kobëri ṅa, viyë vimbahn hun va ronkah gë ṅwëyëhn Wën hwëtehna hnerunëho soṅe nke vëramp vëlëw hni. Koyëna nke tame fëna, diha neryidën viyë vimbahn hun va had vëramp dokü ile satëk nte yodëhu gë fop ile ñad Wën.

²⁰ Ante nkerunëho vëramp wameh ṅa, soṅe satah wa afaya yerunëho.

²¹ Awa iyëhne nafa hnuyarun? Ñoñ, ge gena sëfëhna. Paryi nke, g'icëm njiryeryëḏerunëho.

²² Bare tame, pehëtirun wameh hna do vëramp Wën yerun; koyëna nafa ile yodëhu gë fop ile ñad Wën ya kwëhnaḏun do watëkwa hna tënkëḏun uwám usër hna.

²³ Ha, icos nte cosahnëḏ wameh ṅa icëm iṅa ye; bare uyëḏ ule ma wëryad Wën aki fo ya, uwám usër wa ye gë ige gë Yesu Këris Ahwëhn fu ya.

7

Ige gë Këris g'iñël mëntëlëk

¹ Vëyënta mën, njëtërun ḏus ile yadëmu hnësëhnu ya, kabi njëtërun sariya ya: sariya ya, hnë wati nte nkok cëmëna ahnë ṅa fo kwëhna k fanka fa g'umë.

² Nke had asëval ale yëlik, gë sariya ya mbarëlehnini g'asanu wati nte nkok cëmëna asanu ṅa. Bare ge asanu cëmëk, ntihëtik sariya ile varëlehnëkëhniwo ya.

³ Awa ge asëval nkeni g'asan aha wary hara asanu cëmëna, ntehnëḏe menëk; bare ge asanu cëmëk, sariya ya

gona yëbëlan lëw hni. Kod nke asëval asan ahaŵary hara ñoñ menëna.

⁴ Awa vëyënta mën, koyëna nke soje hun ŷa fëna: g'ige hun gë Këris ŋa, wuhnë fëna cëmëntirun soje sariya ŷa, pitëlërun: goryeryëna fanka hnë wuhnë. Koyëna kwëhnahnu ahaŵary, ale vëhnëndanik ŷa, kwëhnahnin nafa soje Wënu ŋa.

⁵ Ante nkoko tëfënden ikihn vahné nte watik hnë mbahn ŋa, ante ñënkëdëho sariya ŋa, do fop ile lidenëho ŷa g'icëm njodëhëfuno.

⁶ Bare tame, ntihetëbun sariya ŷa, kabi cëmëbun gë ile sëdëkëfuno ŷa. Awa kodëfun ryokujëhnëfuna Wënu ŋa hn'inaw kasëk Iyir Ipacah hna, hara gena hn'inaw cër sariya herik.

Sariya ŷa gë wameh ŋa

⁷ Awa tame, ye rëfëka nësin? Sariya ŷa bi ye wameh ŋa? Muk! Gena koyëna! Bare umë yëtëndanëko ile ye wameh ŷa. Yëtakënda iña meh inja ge sariya ŷa dehnakëndina: «Antë ahwëhna iña meh.»[✱]

⁸ Wameh ŋa, gë fere vakwëda va, ntik hnë ami sifa iña meh-wo. Kabi, ge sariya ŷa gekëndina, wameh ŋa iñë sëmah yekënd.

⁹ Kobëri ŋa, ante nkoko gena sariya ŋa, nkeya përen yebuho; bare ante nkwëryëbu vakwëda ŋa, wameh ŋa nagiko hn'ami,

¹⁰ do ami cëmëbuho. Koyëna, soje lëmën, akwëda, nte rëfëkawo nti antë sëmu ŋa, g'icëm njiryeryëkowo.

¹¹ Wameh ŋa, gë fere vakwëda va, tokakowo, do mëk ndawo.

¹² Koyëna sariya ŷa pacëk do vakwëda vantëwu va pacëk, catëk do përenak.

¹³ Awa, iñë fërën kod bi nke ankaf icëm mën? Muk! Bare wameh ŋa iñë fërën nufëk ndawahno koyëna tufëhnað wameh paryi ye; gë fere vakwëda va wameh ŋa nkwënað me ŋa dëcët.

Wameh ŋa wëkëka ahn'a

¹⁴ Njëtëbun sariya ŷa Wënu hna matik, bare ami, nkeya mën ŋa hn'ikihn vahné mbahn hna matik, nkebu had aramp ale wawëhnëd wameh.

¹⁵ Yëtëla ile lidëfu ŷi: dida le ŷadëfu liwu ŷa, bare ile ŷewëbu ŷa lidëfu.

¹⁶ Ge ntibu le wobu ñada ŷa, njavëtëdëfu gë watac sariya ŷa përenak.

✱ 7:7 7.7: Icahn 20.17; Divëta Sariya 5.21

17 Awa gena ami lid' koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña liyehnëdëho.

18 Njëtëbu ifërën ÿa gena hn'ami, ñadëfu lehnu hn'ikihn mbahn mën hna. Iña di ifërën ña hnë ami nke, bare fanka fale lihahnëdëfu fa gena hnë ami.

19 Did'a ifërën ile ÿadëfu bare wëh ile wobu ñada lidëfu.

20 Ge ntibu ile wobu ñada ÿa awa gena ami wok lid' koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña ye.

21 Kamahnëbu iÿin: ante-wo-nte ñadëfu liwu fërën ña, wëh yijëd' hakili mën hna.

22 Gë ntawary fop ñadëfu sariya Wënu ña.

23 Bare njëtëbu nkehëhna sariya hawary hnë viÿë imbahn mën hna ile wëtaryëd' sariya ile ñad' hakili mën ÿa. Sariya rac liko aramp sariya wameh ile ye hnë ami ÿa.

24 Meko dus! Mo fehëtëdëho g'inqi mbahn nte yiryeryëdëho g'icëm?

25 Arabi Wënu ña cëmbi gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa! Koyëna gë hakili mën ÿa hnë doku sariya Wën hna nkefu, bare g'ikihn mbahn mën ña, sariya wameh ña wawëhnëdëfu.

8

Fanka Iyir Wën le wëkëk wameh

1 Awa tame, vële nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris va vëhitiñëdëna hafo piniñini.

2 Kabi ge ahnë nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris, sariya lëwu ÿa, Iyir Ipacah nte yëdand uwám pary wã ye. Sariya rac pehëtëkëfu hnë sariya wameh do gë cëm hna.

3 Sariya Moyis ÿa kodilohna nti rac soñe ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña. Bare Wënu ña kolëko nti: payikawo Aju hn'imbahn nte mëntëlëniho g'iba vëwen va soñe pehëtëhni wameh ña. Koyëna Wënu ña kitinëk wameh wante ye hn'ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn.

4 Ntik koyëna soñe icat nte tëyëk sariya ña padahn hnë fuhnë; gena ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn woyinëk rëfinëk bare Iyir Ipacah ña ye.

5 Vële rëfëd' ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn va, vahnë vërac umë fo nahadëni, bare vële rëfëk Iyir Ipacah va ile ñad' Yir ña nahadëni.

6 Ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña icëm inja ye; bare Iyir Ipacah inja uwám paryi gë yam ye.

7 Ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña ñewëka Wën; tëfëna sariya Wënu ña, kodina rac.

8 Wënu ña kodina nëñahna gë vële ye hn'ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn dëw hni hna.

⁹ Bare w̃uhnë, geluhna hn'ikihn tac; hnë Iyir pacah hna nkerun kabi Iyir Wën ña hnë w̃uhnë nke. Ale wok kwëhnana Iyir Këris ña ahnë rac Këris ÿa kwëhnëlahna.

¹⁰ Bare ge Këris ÿa hnë w̃uhnë nke, paryi nke, vimbahn hun va cëmëk soñe wameh ña, bare kabi Wënu ña catahnëka gë w̃uhnë, Iyir ña uwám paryi njëdadëhu.

¹¹ Ge Iyir Wën, ale vëhnëndanëka Yesu ÿa, hnë w̃uhnë nke, arac njëdad fëna vimbahn hun vinte sëmëd vi uwám pary, g'Iyir dëwu nte ye hnë w̃uhnë ñi.

¹² Soñe rac ye, vëÿënta mën, kwëhnayinëk inav, bare gena inav ikihn vahnë nte w̃atik hnë mbahn ña hwëhnayinëk, nkehahnin gante ñad ka.

¹³ Ge ikihn vahnë nte w̃atik hnë mbahn rëfëdun cëmëdun, bare ge, g'Iyir Ipacah inja, vankeya vameh mbahn hun va cëmëk, nuÿadun uwám paryi w̃a.

¹⁴ Fop vële njasaryëd g'Iyir Wënu va vutah Wën ye.

¹⁵ Iyir nte hnuÿarun ña gena iyir nte lidëhu vëramp do mbok pëbënu ntakah; bare Iyir Ipacah nte lidëhu vutah Wën va ye. Do gë Iyir tac holinëk ndekahnëndena Wënu ña: «Apa, Rëm!»[☆]

¹⁶ Iyir Wënu ña umë dënk gë iyir fu ña nkeni wasede, pëyahnëni vutah Wën yeyinëk.

¹⁷ Ge vutah Wën yeyinëk, awa ntëwëntëdehnëhëfu gë Këris ÿa; ge korotëntinëkëfu g'umë, nkentëdenëhëfu fëna g'umë hn'icëmb dëwu hna.

Icëmb nte yejëk

¹⁸ Pacëko horot lëw̃ fu dol w̃i kodena mëntëndëlehnini gë icëmb nte ñad tufëfu Wënu ñi.

¹⁹ Vile ntik Wën duniÿa vi fop ñankahnëkëhni Wënu ña tufahnëhni vutah vuntëwu va.

²⁰ Iÿi duniÿa porosinëk njët uryëñah sankaf. Gena umë ÿad watac; bare ale forosinëka ÿa ye. Bare nkoko ikwëtahn:

²¹ ikwëtahn tac, umë ye Wënu ña fehëtëd duniÿa ÿi dënk hnë imëk nte yëlënëd do lika aramp hna. Koyëna iÿi duniÿa nuÿantëde sah ige afaya nte sëmbik mba vutah Wën.

²² Njëtëbun d'us, ha gaki vile liyik va fop nkoni nëmëndëni do korotëndëni had asëval ale hnagëd.

²³ Bare gena ile liyik ÿi fo: fuhnë vële rëk hnuÿayinëk Iyir Ipacah had sah ryënkwerÿënkwyëd va Wën vi fëna, nëmëden bamberÿ lëw̃ fu napatëndena Wënu ña pehët vimbahn fu va fop, ntilehnëfu vutah vuntëwu.

²⁴ G'inap tac pehëtinëkëfu, bare nu ile hnapëden ÿa gona inap; mo wod napënd ile nud ÿa?

☆ 8:15 8.15: Wahnëw̃ 44.22

25 Bare ge napëden ile wok nudelënëhna ŷa, g'ïduñëna napëden.

26 Ndampo fo nke, Iyir Ipacah iña fëna ndemadëhëfu, kabi kwëhnayilënëhna fanka. Kolilënëhna iyëfa gante tēfëka ka; bare Iyir iña umë dënk njëfanëhnëdëhëfuna Wënu ña g'ikëla nte nkok kodina nës wëla wës ryampo.

27 Do Wënu ña, umë ale hnuđ vintawary va, njëtëk ile tēyëđ Yir ŷa. Iyir Ipacah iña, g'inahan nte mbankëni gë Wënu ña, njëfanëdëhëhni vutah Wën va.

28 Njëtëbun fëna Wënu ña ntïđ fop soje ufërën vële ŷahnëdëha va, vële wacik gante nke pëhna dëwu ka.

29 Vële njëtëko kobëri va, tëko pëhna mbacëhni nkeni had Aju, soje Aju arac nke fatah fandënkwerënkwn hnë hnënk yabah.

30 Vële pëhnanëhnëk koyëna va, macëkëhni fëna kwëhnëhni umë; vële macëk koyëna va pëyahnëk fëna catëni; vële pëyahnëk catëni va, njëđakëhni fëna sah icëmb dëwu ña.

Naŷ iñahn Wën

31 Ye hode mboki nësi? Ge Wënu ña fuhnë nkenëhnëk mo hođ ntifu iñë?

32 Wëla Aju ŷa dënk ñwëŷëryalahna njëđahnëka soje fuhnë fop, awa hak nkođ yëđalëfuhna fop?

33 Mo ryëkëđ njohni hnë kitiña vële tëhna Wën va? Ahnë gena! Wënu ña satëhnëđ.

34 Mo hođ kitiñëhni hafo piniñëhni? Ahnë gena! Yesu Këris ŷa cëmëk, tac kat, mbëhnëk! G'irëhw Wën nke do njëfanëdëhëfu.

35 Mo hođ ntihëtëfu hn'iñahn Këris hna? Wëh wã bi ye? Ma uryënah wã? Ma horot ile ntïđënihëfu vahnë ŷa? Ma inte ña? Ma haŷëhnah wã? Ma ŷayah ŷa? Ma sëlame ŷa?

36 Ile nësëk Vikerëh ŷa nkedëhëfu:

«Soje lëw hu ŷa, Ahwëhn, hnë fac hna fop njëkëlehnëdëbun ryawëfu.

Had wape wante ryawëde ntinihëfu.»[☆]

37 Bare gë vile yedëhëfu vi fop, fuhnë wëkëk imëk cankañ ña g'ale ŷahnëkëfu ŷa.

38 Pacëko dus ñoñ gena ile hođ ntihëtëfu hn'iñahn dëwu hna: sëmënëk cëmilënëhna, gena wamëleka ña ma vële nawëk va, gena ile ye gaki ŷi ma ile yejëk ŷa, gena wëfanka wã,

39 gena ile ye yan ŷa ma ile ye gëđ ŷa, wëla ñoñ gena hnë ile ntik Wën hna fop, ñoñ gena ile hođ ntihëtëfu hn'iñahn nte nkenëhnëkëfu Wën hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ña.

9

Bulunda le tëhnaq Wën

1 Këris ŷa hwëhnekö, mëredfa. Ile hnësëdëfu ŷi toña ye. Hakili mën, le nkwëryëlëni g'Iyir Ipacah ŷi, yenëhnekö sedë toña hnësëdëfu:

2 umë ye yiwëhnaq sankaf fëbëko sakahn mën li do gë horot le wok pudina.

3 Ge ntehnakënde ge pitëlëbun gë Këris do ndëwano wëh, soqe rac pehëtëdëni vële yëbun hnënk va, awa ntikëndëbu koyëna!

4 Hnënk mën rac, bulunda Isërayel ŷa ye: vëhni ntik Wënu ŷa vutahu, tufëkëhni naŷ dëwu ŷa, vëhni hwëhnek vakwëtëla va, gë sariya ŷa, gë icëmb paryi ŷa do gë ile ntehnëk njëdadëhëhni ŷa.

5 Vëhni, hnë warëm wasankaf hna matini, Abëraham gë Isak gë Sakob, do hnë vëhni nagik Këris ŷa g'ankeya ntëwu ahnë, umë ale ye Wën Hunte Sëpëk Fop ale sëmbik kwëlëkwël. Amina!

6 Dehnëla wanës Wënu ŷa diyana. Gena vële hnagik Isërayel va fop ye bulunda Isërayel paryi;

7 do gena kabi hnë hnënk Abëraham hna nagini nkehahnëni fop vutah Abëraham paryi. Wënu ŷa më lehnëkawo Abëraham: «Gë Isak nuŷaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëdadëmini va.»*

8 Umë fëhnetanëd: gena vutah vunte hnagik hnë iña ahnë va ye vutah Wën paryi. Vunte ntehnëko Wën njëdahnëdëhëhni va fo ye vuntëwu paryi.

9 Wëlin gante ntehnëkawo Wën ka: «Mbokajëdëfu bëhn hnë iŷi wati dënk do tëkatëdëfuha asëval hu Sara nuŷaka facan.»*

10 Do kat: Rebeka fëna vucëp vuki nagëko, rëm sankaf fu ŷa Isak yeho rëm hni ŷa.

11-12 Wënu ŷa pëyakawo Rebeka: «Fandënkwëryënkwa fa ndokuñëhnëdëha aheryu.»* Ha, pëyakawo hara vutah va vëhnagilohna ten do vëlihohna ten ufërën ma uwëh. Umë ye soqe ile pëhnako Wënu ŷa nkehahn gante nke itëhna dëwu ka: gena gë wadoku ahnë bare gë Wënu ŷa, ale wacëdëhëhni vahnë ŷa.

13 Gante nësëk Vikerëh ka: «Sakob ŷahnëdëfuho, bare Esawu ñewëbuhawo.»*

14 Awa ye rëfëka nësin? Wënu ŷa catëna bi? Muk!

15 Kabi umë lehnëkawo Moyis: «Kaŷëhnahnëdëhoŷa ale fërëko do fërënanëŷa ale fërëko.»*

* 9:7 9.7: Wapëgwala 21.12 * 9:9 9.9: Wapëgwala 18.10 * 9:11-12 9.11-12: Wapëgwala 25.23 * 9:13 9.13: Malasi 1.2-3 * 9:15 9.15: Esekiyel 33.19

16 Awa itëhna Wënu ña gena hnë ile ñaaf ahnë ma hnë ile ntid, bare Wën hna nke, umë ale haÿëhnahnëdëha ÿa.

17 Vikerëh hna Wënu ña më lehnëka Faraŵo ÿa, Ahnaŵ Esipët ÿa: «Ntimi Faraŵo ÿa rufahnahnu fanka mën fa hnë wëjë do soje wac mën wã njetëndanini nkal li fop.»*

18 Koyëna nke, Wënu ña kaÿëhnahnëdëha g'ale ñaaf-wo, do kambën ankaf ale ñaaf-wo.

Ntavah ña g'ikaÿëhnahn Wën

19 Ntehnëdebu mpëd: «Wënu ña soje ye niradëhëhni vahnë va? Ahnë kodina ñwëÿ ile ñaaf ÿa.»

20 Bare, mo yeru awa wëjë, aŵëÿahn ile ntik Wën ÿa? Iñë ile liyik ÿa tëyëdëha bi ale lika ÿa: «Soje ye liruho aki?»

21 Aÿahan a kodina bi ñahan, hnë ntil ndampo, peya ndampo soje wëbal wadënah ña, kigëna ña ante ryokuñahnëde fac-wo-fac?

22 «Awa, ndampo fo nke: Wënu ña, ante ñaafëho tufahn ntavah ntëwu ña do njetëndanëhni vahnë va fanka falëwu fa, nduñënanëhnëkëhniwo ðus ten vële rëfëkawo nuÿani ntavah ntëwu do mbëvëni va.

23 Ntiko koyëna soje njetëndanëhni uvetak sankaf cëmb dëwu ña vële ye had vapeya ikaÿëhnahn dëwu, pëhwëtanëhnëkëhni kobëri ña icëmb tac,

24 wëla fuhnë vële macëk Wën hnë wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif hna fëna.

25 Wënu ña pëyahnëk watac hnë kayëte kila ale waciko Ose:

«Bulunda ile woko gena lëmën ÿa, macëdëfu “Bulunda lëmën.”*

Bulunda ile wobuho ñahnëdë ÿa, macëdëfuhëhni “Bulunda ile ÿahnëdëfu.”

26 Do hn'ile ntehniniho:

“Geluhna bulunda mën”,

hnam dënk rëkëde macëndeni vutah vumba Wën paryi ÿa.»*

27 Kila ale waciko Esayi ÿa fëna pëyahnëko soje bulunda Isërayel ÿa:

«Wëla vahnë vëva Isërayel va njabëni hafo ntëbëni nkërëyal bë tëfary wov ñi, vëryampo fo fehëtëde hnë vëhni.

28 Kafi ile nësëk Ahwëhn a ntid fop nkal li do ñap.»*

29 Esayi nësëko fëna kobëri ña:

«Ge Wën Ahwëhn Fanka ÿa tavëhnakëndilëfunihna vutah vundampo, had Sodom gë Gomor mëntëlakënden.»

* 9:17 9:17: Icahn 9.16 * 9:25 9:25: Ose 2.25 * 9:26 9:26: Ose 2.1 * 9:28 9:28: Esayi 22.23

Vëva Isërayel gë Wanës Wakasëk

³⁰ Awa, ye rëfëka nësin? Vële wok vëyena wasëwif, do woko vëyëkëlehnëna icat haryënkW Wën va, nuŷani cat tac, nte w̄atik hn'ikwëtahn ɲa ye.

³¹ Bare bulunda Isërayel ŷa njëkëlehnëdëniho maŷëhnëni sariya ŷa soŷe catënëhni do vëhnuŷalona.

³² Soŷe ye nkoni vëhnuŷana? Kabi vëyëkëlehnëna g'ikwëtahn ɲa, gë wadoku wadëw̄ hni njëkëlehnëni. Nkëwëni taka nte hëfëd.

³³ Umë nësëk Wënu ɲa hnë viŷi Vikerëh:

«Yëkëryin, kwëtëbu hn'inaw̄ Siŷo hna taka nte wëwëde, taka nte hëfëd.

Bare ale hwëtahnëka yëtëdina hna muk usëfëhna.»

10

¹ Vëŷënta mën, ile ŷabu ŷandu ntaŷary mën hna umë ye vëva Isërayel va pehëtini, do umë rëyëdëfuhä Wënu ɲa wayëfa mën hna.

² Kodëfu yenëhnëwëhni sefe waŷi: vële hahnëndak d'us soŷe Wën ye, bare kahnënda dëw̄ hni ɲa gena g'uyët.

³ Vëyëtëna icat nte w̄atik Wën hna do icat dëw̄ hni ɲa dënk njëkëlehnani. Koyëna, vërëfëna ankaŷ icat Wënu ɲa.

⁴ Këris ŷa tëkaryëk hn'ile tëkwëk hna sariya Moyis ŷa, soŷe rac ye ale-wo-le hwëtahnëka Wën ŷa catahnëdëha g'umë.

Ipehët Wën soŷe vahnë fop

⁵ Wëlin ile kerëk Moyis soŷe icat inte w̄atid hnë sariya ɲa: «Ale lik ile ntehnëk sariya ŷa nuŷad uwám paryi w̄a.»*

⁶ Bare wëli ile hnësik soŷe icat nte w̄atid hn'ikwëtahn ɲa: «Ant'alehna: “Mo hayëd g'ambin?”» (umë ye, soŷe cëlëndehna Këris ŷa).

⁷ «Ant'alehna fëna: “Mo sëlëd d'uniŷa vë gëd hna?”» (umë ye, soŷe matëndehna Këris ŷa vësëm hna).

⁸ Wëlin ile nësëk Vikerëh va: «Wanës Wënu ɲa darël hu nke, wës hu hna gë ntaŷary hu hna.»* Wanës watac wëba kwëtahn ɲa ye; umë haraŷëdëfunëhëhni vahnë va.

⁹ Ge nësëru gë wës hu ŷa Yesu ye Ahwëhn a, do ahwëtahnu ntaŷary hun hna Wënu ɲa mbëhnëndanëka, pehëtëderu.

¹⁰ G'intaw̄ary kwëtahnëde do Wënu ɲa catahnëdëha; gë wës ŷa pëyahëde ikwëtahn ɲa do Wënu ɲa pehëtëd.

* 10:5 10:5: Soŷe Walevi 18.5 * 10:8 10:8: Divëta Sariya 30.12-14

11 Vikerëh va më lehnëk: «Ale-wo-le hwëtahnëka ÿa yëtëdinahna muk usëfëhnah.»[☆]

12 Kabi wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif fop këñëlahnëni Wën hna: Ahwëhn aryampo fo kwëhnani vëhni fop, njëdafëhëhni viyë viferën vilëwu va fop vële wëcadëha va.

13 Vikerëh va më lehnëk: «Ale-wo-le wëcadëha Ahwëhn a pehëtëde.»[☆]

14 Bare hak mëcadëniha ge vëhwëtahnëlahna? Do hak kod kwëtahnëniha ge vëwëryëna soñe lëwu? Do hak nkwëryëdëni soñe lëwu ge ahnë gena ale fëyadëhëhni?

15 Do hak nkedëni vële fëyahnëd ge vahnë vëfayina? Do fëna ntehnik Vikerëh hna: «Nkwamëni njëkini ga njijëdëni vële yojëd Wanës Wakasëk ña!»[☆]

16 Bare fop vëwawëna Wanës Wakasëk ña. Umë nësëk kila Esayi ntehn: «Ahwëhn, mo hwëtahnëk Wanës Wakasëk wante fëyahnëdëfun ña?»[☆]

17 Awa, ikwëtahn ña hnë Wanës Wakasëk wante wëryëde hna matid, do wañi wëba Këris ña ye.

18 Awa tëyëdëfu: Wasëwif wã vëwëryëna bi wañi wanës wakasëk? Nkwëryëni dënk! Vikerëh va pëyahnëk:

«Hohna lëw hni ÿa nkwëryëde nkal hna fop,
do wanës wadëw hni ña njik hafo hn'ile tëkwik duniyã
hna.»[☆]

19 Mbokëbu rëyëndu kat: Bulunda Isërayel ÿa vëwëryëlohna d'us bi? Awa wëli ile ntehnëko ten Moyis ÿa: «Wënu ña më lehnëk: "Ntidëmu aÿewaryuni vële wok vëyena yamani paryi va, ntidëmu ntavu gë yamani le wok kwëhnana hakili ÿa."»[☆]

20 Do Esayi pëyahnëko wanës Wënu ña: «Vële woko vëyëkëlendilohna va hnuko, tufëhna bu hnë vële woko vëryälëd'ilohna.»[☆]

21 Bare soñe bulunda Isërayel ÿa, Wënu ña më lehnëk: «Fac-wo-fac njelabu wëbák mën ña soñe hacawëhni bulunda le wëÿëhnëk do wajëk ÿi.»[☆]

11

Wënu ña dalëlihna bulunda Isërayel

1 Awa tëyëdëfu: Wënu ña ntakëhni bi bulunda lëwu ÿa? Muk! Gena koyëna! Ami dënk avë bulunda Isërayel yëbu, fatah Abëraham do hnë hnënk Besame nkentibu.

[☆] 10:11 10:11: Esayi 28.16 [☆] 10:13 10:13: Sowel 3.5 [☆] 10:15 10:15: Esayi 52.7 [☆] 10:16 10:16: Esayi 53.1 [☆] 10:18 10:18: Wahnëw 19.5 [☆] 10:19 10:19: Divëta Sariya 32.21 [☆] 10:20 10:20: Esayi 65.1 [☆] 10:21 10:21: Esayi 65.2

² Wënu ɲa dalëlihna bulunda lëw̃u le tëhnako kobëri ɲa. Dënkwëtaryin ile nësëk Vikerëh ʒa hn'ile mëhnadëho Eli haryënkW Wën hna soɲe Isërayel:

³ «Ahwëhn, ndawënihëhni wakila hu ɲa do mbëvehnëni hn'ile cënade wasadëha hu w̃a: ami fo wok do njëkëlehnëdëni ndawëniho.»

⁴ Do ye ntëkwakawo Wënu ɲa? «Pehnabuhëhni vësan wawuli mbëd gë wahi (7,000) vële wok vëryëkwëhnëna haryënkW wën le w̃aciko Bal.»^{*}

⁵ Tame, koyëna dënk nke, nkoni vahnë toye vële tëhnaK Wënu ɲa g'ipërëna dëw̃u ɲa.

⁶ Ge g'ipërëna dëw̃u ɲa tëhnaKëhni awa gena soɲe wadoku; ge gena umë përrëna Wënu ɲa gekëndina ipërëna paryi.

⁷ Awa ye pëhnëtanëd? Ile njëkëlehnëdëniho bulunda Isërayel ʒa vëhnuʒana; vële tëhnaK Wënu va fo hnuʒako. Vëyëntaŵ va kambëniho vankaf va,

⁸ gante pëyahnek Vikerëh ki:
«Hafö iʒi wati, Wënu ɲa pidëkëhni wahakili w̃a;
puvëkëhni vinkër va antë nundëni
do vanëf va antë nkwëryëndëni.»^{*}

⁹ David fëna nësëk:
«Arabi roka lëw̃ hni ʒa nke urënd lëw̃ hni, ile hod këfëhni
do nuʒani ile rëfëkëhni ʒa.

¹⁰ Arabi mëpëni, antë mbok nuni. Arabi kuyani kwëlëkwël.»^{*}

¹¹ Awa tëyëdëfu: Ante nkëwëniho wasëwif ɲa soɲe njoni kwëlëkwël bi yeho? Muk! Gena koyëna! Bare soɲe ile ntëntëni ʒa nuʒahnëni vële wok vëyena wasëwif va ipëh ɲa. Koyëna bulunda wasëwif ʒa ñëw̃aryënihëhniwo.

¹² Idënt dëw̃ hni ɲa njojëk nafa sankaf soɲe duniʒa ʒi fop, do iyo dëw̃ hni ɲa mbetandanëkëhni vële wok vëyena wasëwif va. Awa ante padëd imat wasëwif soɲe ipëh dëw̃ hni ɲa tac njabëd dëcët nafa ʒa!

Ipëh vële wok vëyena wasëwif

¹³ Wuhnë vële wok geluhna wasëwif vi lehnëdëfu tame: afayik vële wok vëyena wasëwif ʒa yebu, do njawënëbu iʒi doku mën.

¹⁴ Mpëd kabi koyëna ntidëfu ñëw̃aryëdëniho vële yëbun hnënk vi pëhahnëni vëryampo.

¹⁵ Wënu ɲa ante ntakëhniwo wasëwif ɲa njojëkëhniwo vahnë vëvë duniʒa vi nëñëlëni. Awa ge Wënu ɲa mbokaryikëhni wasëwif w̃a, gedina bi had vësëm vëhnëk?

^{*} **11:4 11:4:** 1 Vëhnaŵ 19.10,18 ^{*} **11:8 11:8:** Divëta Sariya 29.3 ^{*} **11:10 11:10:** Divëta Sariya 29.3; Esayi 6.10; 29.10

16 Ge sah ryënkwëryënkw mburu ña Wënu ña yëdayik, fop ile wok ÿa fëna pacëk. Ge vënkahn atëh ña Wënu ña yëdayik, wahnï wã fëna pacëk.

17 Bulunda Isërayel ÿa had oliviye nte fëlik ante lëpëtik wahnï wëryampo nke. Wëjë, had oliviye mbë fëk nkeru, do cokiru hnë wahnï wale wok hn'atëh nte fëlik hna. Tame nuÿantëderu uryav ule wãtid' hnë vënkahn atëh nte fëlik hna.

18 Awa antë ahnaÿëna haryënkw wahnï wale lëpëtik hna. Do ge ñadu ahnaÿëna, dënkwëtary gena wëjë ryibëk vënkahn vi, umë ryibëki!

19 Ntehnëdu: wahnï warac ntëpëtik soñe sokahnïwu ami hn'ile nkeho hna.

20 Toña ye! Ntëpëtini kabi vëhwëtahnëna; do wëjë, soñe kwëtahn hu ña sokahnïru hnam. Umë antë nti hafo ahnaÿënanand! Bare tëfëka ntaki dus.

21 Kabi ge Wënu ña tavëna wahnï wavë tēh pëlik wã, tavëdilihna wëla wëjë.

22 Awa nahary soñe ipërëna gë wayap Wënu ña: njapëk gë cape vële yok do përena gë wëjë. Bare hafo awo hnë përena dëwu hna, ge gena umë wëjë fëna ntëpëtëderu had hni.

23 Bare ge fac ryampo wasëwif wã mawëni kwëtahnëni, Wënu ña mbokaryëdëhëhni hn'ile nkeniho hna kabi kod.

24 Wëjë hn'atëh mbë fëk nte woyik pëlina ntëpëtijiru. Wëla tëfëläna, cokiru hn'atëh nte fëlik; do kas wahnï paryi wëva atëh pëlik va cokëde hn'atëh nte ntëpëtahniko hna.

Bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni

25 Vëÿënta mën, ñadëfu ayëtu ile sowiko kobëri ÿa, soñe antë ntiyahnu vahnë vële hwëhnaak uyët yerun: vëryampo hnë bulunda Isërayel hna kambëkëhni vankaf va. Umë mbiÿëd' hafo fop vële rëfëka matini hnë wabulunda wañëntaw va njijëni hnë Wën hna.

26 Koyëna bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni, gante nësëk Vikerëh ka:

«Afehët a Siÿo matid,

ntihëtëd' ile ntëntëni hnënk Sakob ÿa.

27 Wëlin kwëtëla nte hwëtëlëdëfun gë vëhni ña,
ge ntihëtëbu wameh wadëw hni ña.»*

28 Kabi wasëwif wã ñwëÿëni Wanës Wakasëk ña, më nkehahnëni vëÿëw Wën do umë njonëhniku, wuhnë vële wok geluhna wasëwif, nafa; bare soñe itëhna vahnë Wën, nkok ñandëhni ha gaki soñe vacërakëlo vëlëw hni va.

* 11:27 11.27: Esayi 59.20; Wahnëw 14.7

29 Wënu ña biđina muk ile njëđahnëk ÿa do tavëđilëhniha fëna vële macëk va.

30 Kobëri ña, maŵëhnelunawohna Wënu ña; bare tame kaÿëhnahnëka gë ŵuhnë, kabi wasëwif ŵa vēŵawëhnelawohna.

31 Ndampo fo nke, tame wasëwif ŵa vēŵawëhnenä soñe Wënu ña kaÿëhnahna gë ŵuhnë; koyëna vēhni fëna kodëni nuÿani tame ikaÿëhnahn Wënu ña.

32 Wënu ña ntikëhni vahnë va fop vēramp inÿwëÿëhn dëŵu soñe tufahnëhni vēhni fop kaÿëhnahn dëŵu ña.

Wënu ña naÿëk

33 Wënu ña naÿëk đus! Yasery lëŵu ÿa g'inahan dëŵu ña uvetak ye do tēŵëk đus! Ahnë kodina njët ile pëhnaĸ ÿa ma ile ñad nti ÿa.

34 Gante nësëk Vikerëh ki:
«Mo yëtëk nahan Ahwëhn a?
Mo hođ nke ayab alëŵu?»

35 «Mo ryënkŵëk yëđëka Wënu ña inë,
cosahna soñe uyëđ rac?»*

36 Fop hnë umë matid, soñe lëŵu nkehahnëk le-wo-le ÿa do fop umë hwëhnëk. Arabi cëmbënde kwëläkwël! Amina.

12

Ankeya kasëk gë Këris ÿa

1 Awa, vēÿënta mën, kabi aki tufahnëk Wënu ña ipërëna dëŵu ña soñe lëŵ fu ÿa, awa muntadëmu iÿin: yëđaryina mbahn hun ña had sadëha (le woyik đawina), facah, le hnëñëđëha. Umë yed đokuñ Wën përen nte ryokuñëhnedunëha ña.

2 Ant'arëfu vankeya iÿi đuniÿa ñi; tavëryina Wënu ña mbacëndu g'igwëcët wahakili hun. Koyëna kodun ayëtu ile ñad ÿa: ile fërënaĸ, ile hnëñahnëka, gë ile wok gojëlahna inë.

3 G'uyëđ fërën le njëđëko Wënu ñi, ntehnëđëmu ŵuhnë fop: ant'afëlawu vankaf hun va ntëbi ile yerun ÿa. Bare ale-wo-le arabi kitina umë dënk gante nke ka, gante nke sah lëŵu ikwëtahn nte njëđfaka Wën ka.

4 Ale-wo-le hnë fuhnë, hn'imbahn ndampo hna kwëhnaĸ viÿë viyabah, bare viÿë virac vēvankëna đoku.

5 Ndampo fo nke, fuhnë vële yabinëk vi, mbahn ndampo liyinëk g'ige bëmënkël gë Këris ña, do ndampo fo nkeyinëk had viÿë vile ye hn'imbahn ndampo.

⁶ Do Wënu ña njedëkëfu ale-wo-ale ile wok mëntëlëna gë va aÿëntaŵu. Ge aryampo hnë fuhnë uyëd pëyahñ wanës Wën nuÿak, tëfëka nti gante nke ikwëtahn ka.

⁷ Ge ahaŵary uyëd ðoku kwëhñak, tëfëka ndokuñ. Ale hnuÿak uyëd karan vahnë, tëfëka karanëhni vahnë va.

⁸ Ale hnuÿak uyëd kamënaÿehn vahnë, tëfëka kamënaÿehnëhni. Ale yëdahnëd hnapul lëwu, tëfëka njëdahn g'intawary pacëk. Ale ye haryënkwa a, tëfëka kamëna. Ale ryemadëhëhni vëhaÿëhñah va, tëfëka nti g'uhnatah.

⁹ Iña hun ña tëfëka nke paryi. Ñëwëryin wëh wã, pabëryin ile yivëk.

¹⁰ Ñahnëlëryin g'intawary fop had vële hwëtahnëka Wën. Dënkwëryin alënënuni viÿëntaŵ va.

¹¹ Dokunëhñëryina Ahwëhn a g'iyoh hara yambëluhna, do gë hnatah ntaŵary fop.

¹² Natëryiŵu soñe ile napëdun ÿa; yaŵëñaryin horot hna; goryin aŵuntanduna Wënu ña kwëlëkwël.

¹³ Demaryinëhni vëÿënta hun hn'ikwëtahn hna wëbal wadëw hni hna; araſi nëñahnu kaca vëhneh ña.

¹⁴ Dëwanëhñëryindënëhni vële vërehëdëhu va; dëwanëhñëryindënëhni fërën hara gena uŵeh.

¹⁵ Natëntëryiwu gë vële natëk va; kontëryin gë vële hoð va.

¹⁶ Gwëryëlëryin yëbëlan hun. Ant'ahnaÿëñandu, ßare ñaryin imaw vundoku vutoy va. Antë ntiyahnu vahnë vële hwëhñak uyët yerun.

¹⁷ Ant'awëcaguna ale liku wëh. Kamëñaryin alindu fërën ile sañahnëkëhni vahnë fop.

¹⁸ Yëkëlehnëryin awëryëlu gë vahnë va fop hafo hn'ile tëkwëk fanka hun hna.

¹⁹ Vëÿënta mëñ vële ÿahnëbu, ant'awëcagëndu, ßare tavëryina Wënu ña nkwëcanëhnu gë ntavah ntëwu ña. Kabi Vikerëh hna Ahwëhn a Wënu ña më lehnëk: «Ami hwëhñëk igwëcan ña! Ami sosëd.»[☆]

²⁰ Bare:

«Age ale ÿëwëki ÿa inte yoka, yëdaryehna tok;
ge wënka yoka, yëdaryehna ciya;

kabi ge koyëna ntidu, nkeð had waÿehn hwëdëh
varëpëru nkaf ntëwu hna.»[☆]

²¹ Antë aŵaŵ mëki uŵeh wã. Bare gery ale wëkëk uŵeh wã g'ufërën wã.

13

Imawëhn vësankaf vëvë nkal

¹ Ale-wo-le tēfēka maŵëhnēhni vësankaf vëvë nkal va, kabi ucankaf-wo gë Wën matik; Wënu ŋa yēdadēhēhni cankaf nte naŵēni ŋi.

² Awa, ge ahnë ŋwëyēd maŵëhnēhni vësankaf va, ile kahnēndëk Wënu ŋa ŋwëyēhnëk do kitinēde.

³ Vële lid fērën va dakēdīlēhnihna gë vēhitin, vēwen va ntakēdēhēhni. Age ŋadu antë ntakini vësankaf va, awa diry ifērën do cëkwaryēdēnihi.

⁴ Vësankaf va doku Wën ntidēni soŋe hnēfak lēw hu ŵa. Bare ge uŵeh liru, tēfēka ntaki, kabi gena aki fo nkeni vësankaf: kwēhnani fanka soŋe kwēdēniha ale lik ŵeh. Doku Wën ntidēni tufahnahnēni ntavah ntēwu ŋa soŋe ale lid ŵeh a.

⁵ Soŋe umë ye tēfēka maŵëhnini vësankaf va, gena kehahni ntavah Wënu ŋa fo bare fēna nkehahn wahakili hun ŵa yam.

⁶ Soŋe rac ye fēna sosahnēdun ŷatētanke, kabi vële sosēde vi, doku Wënu ŋa ntidēni koyēna.

⁷ Coseryina ale-wo-le ile hwēhnanērūnēha ŷa: ŷatētanke ŷa gë kayēte nkwaŋa ŋa ale rēfēka asosuna ŷa, maŵëhnēryina ale rēfēka aŵawēhnuhna do dēnēnēryina dūs ale rēfēka alēnēnuna ŷa.

Iŋahn vēyēntaŵ

⁸ Antë ahwēhnanuna ahnë inav, ge gena inav ŋahnël nte rēfēka ahwēhnawu yēbēlan hun ŋa. Ale ŷahnēdēhēhni vēyēntaŵ va maŵëhnëk sariya ŷa fop.

⁹ Njētērun vakwēda va: «Ant'aryaŵa ahnë; ant'ayēkēlehna asēval ahaŵary; ant'ale; ant'ahwēhna iŋa meh»[☆], gë vaŋēntaŵ va fop. Vatac hn'aŋa kwēda mbarēlëk: «Iŋahnēryehna aŷēnta hu ŷa had wējē dēnk.»[☆]

¹⁰ Ale ŷahnēdēha aŷēntaŵu ŷa didīlahna ŵeh; awa iŋahn ŋa ye imawëhn sariya ŷa fop.

Pēhwēta itëk Kēris

¹¹ Njavētērun wati le yehahninëk ŷi: wati le hnēgahnēdun ŷa tēkëk, kabi wati nte kwētahninëkawo Kēris takan ŋa, ipēh iŋa nkoko ŋaŵ, bare tame tēhadēn iŋi pēh.

¹² Umēd ŋa dēc iŋa nke, fac ŷa tēhajëk. Tavēnēfu viŷē vile lide hnë mēhwēry va do cuŋanēfu viŵēta vile wētande hnë humpen.

[☆] **13:9 13:9:** Icahn 20.13-17; Divēta Sariya 5.17-21; Matiye 19.18 [☆] **13:9 13:9:** Soŋe Walevi 19.18

¹³ Kwëhnanëfu nkeya përen, gante caṇëk g'anent ka. Kehanëfu tok dëcët do ice uñen dëcët; đak gë ale-wo-ale do antë kwëhnayin nkeya cëfëhna; antë conkënden do antë ñëwaryëndenëhni vëyënta fu.

¹⁴ Bare cudaryina Yesu Këris, do antë ahwëtu vinahan hun va fop hn'ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn hna.

14

Antë ahitiṇa aṽënta hu

¹ Kacaryina ale wok yaŵëna đus kwëtahn dëwu ṇa, do antë awajëlëndu soṇe nahan dëwu ṇa.

² Aryampo ntiyahnëka kod tok le-wo-le ŷa, bare aṽëntaŵ, ale wok kwëhnana kwëtahn yaŵah a, tokëdina faṽar.

³ Ale rokëđ le-wo-le ŷa tëfëlahna njafa ale wok tokëdina ŷa. Do ale wok tokëdina le-wo-le ŷa antë kiṭiṇa ale rokëđ a, kabi Wënu ṇa kacaka umë fëna.

⁴ Mo yeru, wëjë, ahitiṇahna aryokuṇ ahnë ahaŵary? Ge kahnëndak ma ge kahnëndana, umë hayu ale ndokuṇëhnëđa ye. Do nkođ kahnënda kabi Ahwëhn a kod ndemahna nko kahnënda.

⁵ Aryampo nahad, wafac wëryampo ŷak yabëka nafa ŷa gë waṽëntaŵ ŵa. Aṽëntaŵ a nahad, fop ndampo fo nke. Ale-wo-le tëfëka njët wapacëk do njawën ile nahad ŷa.

⁶ Ale fitëndëlehnëk wafac a, ahnë arac Ahwëhn a ntinëhnëk. Ale rokëđ le-wo-le ŷa, arac fëna Ahwëhn a ntinëhnëđ, kabi camehnëđëha Wënu ṇa soṇe rokëtok lëwu ŷa. Ale wok tokëdina le-wo-le ŷa, umë fëna soṇe Ahwëhn a ntid, do umë fëna Wënu ṇa camehnëđ.

⁷ Wëla aryampo hnë fuhnë gena đuniṽa li soṇe lëwu dënk do wëla aryampo cëmëđina soṇe lëwu dënk.

⁸ Ge nkeyinëk đuniṽa li, soṇe Ahwëhn a yeyinëk, do ge cëmëđen, soṇe Ahwëhn a sëmëđen. Koyëna, cëminëk ma cëmilënëhna, Ahwëhn a hwëhnëkëfu.

⁹ Paryi nke, Këris ŷa cëmëk do mbëhnëk vësëm hna soṇe nkehahn Ahwëhn vësëm gë vële wok vësëmëna.

¹⁰ Bare wëjë, soṇe ye hitiṇëđuha aṽënta hu ŷa? Do soṇe ye yafëruha? Yidelënëhna bi fuhnë fop kiṭiṇa Wën hna?

¹¹ Kabi kerik:

«Ami, Ahwëhn paryi ŷa, ntëkëbu, vahnë va fop ndëkwëhnëđëni haryënk wën

do fop pëyahnedëni Wën yebu.»*

¹² Koyëna, ale-wo-le hnë fuhnë njid nësëhna Wënu ṇa umë dënk fop ile ntik ŷa.

Antë aliyehna aṽënta hu uŵeh

* 14:11 14.11: Esayi 49.18; 45.23

¹³ Awa tavënëfu kitinjeländen. Keharyin dus ant'ayëdu iñë hn'ankaŵ aÿënta hun hna ile kod nkëw ma ntiyehna wameh.

¹⁴ Njëtëbu, ñoñ gena ile vañik soje toki, ñoñ tonkëna; Ahwëhn a Yesu njëtëndanëko wapacëk. Bare ge ahnë nahak ntehn iÿin mbañik, awa mbañik soje lëwu.

¹⁵ Age ndëñehnantuha aÿënta hu ÿa ile rokëdu, golihna arëf injahn ña. Ant'ayonëhnehna ibëv soje le rokëde ale cëmëhnëk Këris ÿa!

¹⁶ Ile sajahnekü wuhnë ÿa tēfēlahna njonëhnhni vëÿëntaŵ va nēsahnëndëni wameh.

¹⁷ Inaŵ Wënu ña gena hnë ile rokëde gë ile sede; hnë icat gë yam do g'uhnatah hna nke ile hnuÿade hnë ige g'Iyir Ipacah ña.

¹⁸ Ale ryokuñëhnekä aki Këris ÿa, Wënu ña nëñjēdēha g'umë do vahnë va cëkwaryēdēniha.

¹⁹ Awa yëkëlehnënefu ile yojēd yam do ile ryemađëhëfu fuhnë fop naÿin kwëtahn hna.

²⁰ Antë përekanin doku Wënu ña soje ile rokëde. Paryi nke ñoñ bañina, bare yivëna toki iñë ge njoyendëha ahnë hnë wameh.

²¹ Ile yivëk ÿa, umë ye ant'asem faÿar do ant'ase uñen do arav fop ile hod njoyehna aÿënta hu ÿa.

²² Age kwëtahnëru wañi, kwëtary wëjē dënk haryënkW Wën hna. Nëfaka ale wok kitinjadina menëk hnë ile-wo-le ntid hna!

²³ Ale hwëhna vinahan viki soje ile tokēd ÿa, ntik wëh, kabi didina gante nke kwëtahn dëwu ka. Do ge diyilënëhna fop gante nke kwëtahn ka, wameh lifen.

15

Yëkëlehn ile hnëñjēkëhni vëÿëntaŵ

¹ Fuhnë vële yaŵinëk hn'ikwëtahn va, tēfēkëfu nduñënanëhnhni vële wok vëyaŵëna va, do antë njëkëlehnëndën ile hnëñjēkëfu.

² Afo ale-wo-le hnë fuhnë njëkëlehnënd ile hnëñjēdēha aÿëntaŵu ÿa soje hnëfak lëwu ŵa, soje ndemahna naÿ hn'ikwëtahn hna.

³ Kabi, wëla Këris ÿa yëkëlehnëlohna ile hnëñjēdēha umë dënk. Gante ntehnëk Vikerëh ka: «Wayew vële yewëdëhi va ami njohahnëk.»[☆]

⁴ Fop ile heriko koßëri ÿa, karañahninëfu heriko, soje njëdafu kamëna do g'iyawëna, kwëhnahnin kwëtahn.

[☆] 15:3 15.3: Wahnëw 69.9

⁵ Arabi Wënu ña, umë ale yëfahnëd kamëna do g'iyawëna ña, njëdu ahwëhnawu nahan ndampo fo gë itëf ankeya Yesu Këris ña.

⁶ Koyëna, fop ndampo fo gë hohna ryampo fo, cëmbëfunëha Wënu ña, Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

Wanës Wakasëk soñe wabulunda fop

⁷ Awa, kacalëryin, gante kacaku Këris ka, soñe icëmb Wënu ña.

⁸ Paryi pëyaðëmu, Këris ÿa njijëko soñe nke aryokuñëhn wasëwif njañahn ile ntehnëko Wën ntinëhnëdëfhëhni vacërakëlo vëlëw hni ÿa do tufahn koyëna Wënu ña kahnëndak.

⁹ Njijëk fëna soñe vële wok vëyena wasëwif va cëmbëniha Wënu ña soñe ikañëhnahn dëwu ña, gante pëyahnëk Vikerëh ka:

«Soñe umë sëmbandëmi vële wok wasëwif hna,
do njëwëdëfu untënah wac hu ña.»[☆]

¹⁰ Pëyahnëk fëna:

«Wabulunda, natëryiñu gë bulunda ile tëhnak Wënu ña!»[☆]

¹¹ Do kat:

«Cëmbëryina Ahwëhn a, wuhnë wabulunda ñi fop,
arabi wabulunda ña fop cëmbëniha!»[☆]

¹² Kila Esayi fëna umë lehnëk:

«Ale hnagëde hnë hnënk Yese njijëd,
umë matëd soñe nke asankaf wabulunda ñi,
do wabulunda ñi umë kwëtahnëdëni.»[☆]

¹³ Arabi Wënu ña, umë ale yëfahnëd ikwëtahn iña, pëbënu uhnatah do gë yam g'ikwëtahn nte hwëtahnërunëha ña. Koyëna Iyir Ipacah iña pëbënëdëhu dëcët ikwëtahn iña gë fanka falëwu fa.

Doku Pol

¹⁴ Vëyënta mën, ami dënk pacëko wuhnë përenarun dus. Njëtërun fop ile rëfëka njëti ÿa do mëkëdun ayabëlëndu.

¹⁵ Kerëhnëmu anj kayëte catën fo soñe ryënkwëtehnahnu viyë viyabah vile rëkërun añëñawu va. Kerëbu koyëna kabi Wënu ña, g'ipërenä dëwu ña, njëdako

¹⁶ yewu aryokuñëhn Yesu Këris soñe wabulunda wale wok vëyena wasëwif ña. Doku vësëna wasaðëha lidëfu, ipëyahn Wanës Wakasëk Wënu ña. Do koyëna wabulunda wante wok vëyena wasëwif va nkedëni sadëha ile hnëñahnëka Wën do pacënëk Iyir Ipacah iña.

[☆] 15:9 15:9: 2 Samiyel 22.50; Wahnëw 18.50 [☆] 15:10 15:10: Divëta Sariya 32.43 [☆] 15:11 15:11: Wahnëw 117.1 [☆] 15:12 15:12: Esayi 11.10

17 Kabi gë Yesu Këris nkebun, kodëfu hnaÿënaŵ gë doku ile linëndëbuha Wën ŷa.

18 Ge ndëkëdëfu hnësu iñë, umë ye soŋe ile ntik Yesu Këris gë ami njohahnihni vële wok vëyena wasëwif ntënënëndëniha Wënu ŋa. Ntik rac gë wanës mën ŋa do gë ile lidëfu ŷa,

19 gë fanka viÿë viŋëmpëhnahnah do gë wëdahëse, gë fanka Iyir Wënu ŋa. Koyëna, pëyahnebu Wanës Wakasëk Këris ŋa, gante-wo-gante pëgw Yerusalem hafo resiÿo Iliri hna.

20 Ufër mën sankaf ŵa, umë yeho kwëlëkwël fëyahnu Wanës Wakasëk ŋa ile nkok yëtina ten uŵac Këris hna fo. Ñadëŵohna fuhnawu ibëry cery nte pëgwëk ahnë ahawary.

21 Gante nësëk Vikerëh ka ntibu:
«Vële woko vëyëtana soŋe lëŵu va njëtaďëni,
do vële woko kobëri vëwëryëna ga nësëď va
nkwëryëďëni.»*

Pol ñad nji Rom

22 Doku rac ŵemaÿehnëďëho kwëlëkwël yiryiwu ŷalun hna.

23 Bare tame, goryaryëla doku hnë ŵaÿi waresiÿo. Hnë wabëhn wayabah, ñadëfuho yiryiwu yëkiwu

24 do ñadëfu liwu rac ge njidëfu gë Esëpañ. Ñadëfu hnuwu ge ndëcëdëfu do aryemawuno yihahnu hn'iñi nkal, ge təkëbu hnuŷawu uhnatah soŋe ñëŵëlahn gë ŵuhnë ŋa ten.

25 Bare Yerusalem yidëfu ten soŋe ryokuñëhnëŵëhni vahnë vële macëď Wën vëlëŵu va, vële yehëhna hnam ŷa.

26 Kabi, vële hwëtahnëk vëvë Masedëwan va gë vëvë Akayi va pëhnani mbarëni koryi soŋe vëhaÿëhnah vële hwëtahnëk Yerusalem va.

27 Vëhni fo fëhna ndemanihëhni, bare, toña toña ŷa, inav inte kwëhnanëhnënihëhniwo ye. Age wasëwif ŵa mbankëni gë vële wok vëyena wasëwif va uyëď Wënu ŋa, awa, vële wok vëyena wasëwif va fëna tēfëkëhni mbankëni hnapul lëŵ hni vë duniŷa ŷa gë wasëwif ŵa.

28 Age puhnaŋu iÿi doku do ge njëďahnëbu ile varëpik ŷa, cabëryidëfu gë ŷalun ge njidëfu gë Esëpañ.

29 Do njëtëbu ge njiryibu ŷal hun hna, gë fop idëwa Këris təkëryidëfu.

30 Bare wëli ile hëladëmu ŷa, vëÿënta mën, g'uŵac Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris g'iñahn inte njëďahnëď Iyir Ipacah iña: mëtëntëryin g'ami, ayëfanduna Wënu ŋa soŋe lëmën ŷa.

* 15:21 15.21: Esayi 52.15

³¹ Yëfanëhnëryino fehu hnë vahnë vëvë Yude vële wok vëhwëtahnnëna vi; do idëma inte yinenëhnëdëfuhëhni vahnë vële macëd Wën vëlëwu vëvë Yerusalem va kacani g'uhnatah.

³² Koyëna, ge Wënu ña maŵëk, kokëndëbu yiju ñalun hna g'uhnatah do yinëgawu hnë wuhnë toye.

³³ Arabi Wënu ña, ale yëdahnëd yam a, nke gë wuhnë fop. Amina.

16

Pol nkaÿëdëhëhni wëlawo walëwu

¹ Kwëtehnaahnëmuna Febe, aÿënta fu asëval ale ryokuñëd hnë cery sali vë Senkëre ña.

² Kacaryina g'uŵac Ahwëhn a had gante kacade ale kwëhnëk Ahwëhn a, do dëmaryina hnë le-wo-le mbalëdëha gë wuhnë hna. Kafi ndemakëhni umë dënk vahnë vëyabah do ndemako ami dënk.

³ Gaÿëryinëhni vëhni Përisëka gë Akilas, vëréfal mën hnë doku Yesu Këris hna.

⁴ Vëhni vëhi, nkwaŵëniho vintaŵary vidëw hni va soje lëmën. Gena ami fo rëfëka samehnëwëhni bare fëna fop vacery sali vële wok vëyena wasëwif vi.

⁵ Gaÿëryinëhni fëna vële varëlëd soje icëmb Wën tere lëw hni va. Gaÿëryina fëna lawo mën Epayinet, umë ale ryënkwek hwëtahnëka Këris ña Asi hna.

⁶ Gaÿëryina Mari, umë ale ryokuñëhnëku dus.

⁷ Gaÿëryinëhni vëhni Andëronikus gë Yuniyas, vëhni vële ye wahnënk mën do sëdëlehniŵunëho. Vële yëtik hnë vëfayik ye do vëhni ryënkwek hwëtahnëka Këris ña g'ami.

⁸ Gaÿëryina Ampëliyatus, ale ñahnëbu hnë Ahwëhn hna.

⁹ Gaÿëryina Irëbe, aryokuñënta fu hnë doku Këris hna, do gë lawo mën Sëtakis.

¹⁰ Gaÿëryina Apeles, umë ale rufahnëk wëdahëse soje ikwëtahn dëwu Këris ña. Gaÿëryinëhni vahnë vëvë tere Arisëtobul va.

¹¹ Gaÿëryina Erodiÿo, mbaÿ mën ña. Gaÿëryinëhni vahnë vëvë tere Narësis vële hwëtahnëka Ahwëhn va.

¹² Gaÿëryina Tërifën gë Tërifos, vësëval vële ryokuñëhnëdëha dus Ahwëhn va, do g'alënah mën a Perësis, asëval ahaŵary ale ryokuñëhnëka kat Ahwëhn a dus.

¹³ Gaÿëryina Rufus, ale tëhna Ahwëhn, gë hnëmu ale ye fëna had hnëm mën.

¹⁴ Gaÿëryina Asinkërit gë Fëlegon gë Erëmes gë Patërobas gë Erëmas do gë vëÿënta mën vële nkeni va.

15 Gaÿëryina Filolog gë Yuli gë Nere g'aheryu asëvalu gë Olimpas do gë fop vële hwëtahnëk nkeni gë vëhni va.

16 Gaÿëlëryin g'injahn nte rufande vëÿënta hna. Fop vacery sali Këris ña nkaÿëdënihu.

Siyab rëkwa

17 Vëÿënta mën, këladëmu, keharyinëhni vële ñwëÿëk ikaraj inte harañirun ña do koyëna fitëndëlehnëdëhëhni vële hwëtahnëk va kore kore do rëndëndëhëhni watënd. Nawëtaryinëhni,

18 kabi iÿi sifa vahnë vëryokuñëhnëdëlahna Këris Ahwëhn fu ÿa, bare inte dëw hni ndokuñëhnëdëni! Gë wanës wanëñah do wapërën wadëw hni ña, tokaðënihëhni vahnë vële wok vëritëna va.

19 Wuhnë, vahnë va fop njetani soñe imawëhn hun Ahwëhn ña. Awa, nëñëko gë wuhnë, bare ñadëfu ayewu vëÿët soñe idi fërën wã, do ant'ayewu vëÿët soñe wameh ña.

20 Wën hunte yëdahnëd yam ña biÿëdëna wëÿëhnëdëha Sintani kuyët wapary hun hna! Arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wuhnë.

21 Timote, arëfëlënta mën doku ÿa, nkaÿëdëhu, gë vambaÿ mën va Lusiyus gë Yason do gë Sosipatëros.

22 (Do ami, Terëtiyus, ale herëhnëdëha Pol anj kayëte, nkaÿëryidëmu g'uwac Ahwëhn a.)

23 Gayiyus nkaÿëku. Ami, Pol, ÿalu hna nkebu do hnam mbarëlëdëni vële hwëtahnëk va fop. Erasët, ahwët koryi naw ÿa, gë aÿënta fu ÿa, Karëtus, nkaÿënihu.

24 [Arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wuhnë fop. Amina.]

Icëmb tëkwa

25 Cëmbëryina Wënu ña! Umë hwëhna fanka ÿawëhnu kwëtahn hna, gë Wanës Wakasëk wante harañëdëfuhëhni vahnë ña g'ipëyahn soñe Yesu Këris ña. Umë tëfëlëk g'ile yëtëdanëd wante kahnëndëk Wën, sowiko kwëlëkwël kobëri ña.

26 Bare tame, cowëtik gë vëkayëte wakila va gante nke iña Wënu ile ye kwëlëkwël ka. Umë fop soñe vahnë va kwëtahnëniha Yesu do mawëhnëdëniha ye. Do koyëna njonëhninëhni uyët rac wabulunda wabë duniÿa ñi fop.

27 Cëmbëryina Wënu ña, umë ale hwëhna yasery ÿa fop! Umë hwëhna kwëlëkwël icëmb iña g'u'wac Yesu Këris wã! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol vëvë cery sali mbë Korent ña kerëhnëk inji kayëte hnë uyas lëwü rarëna hna hnë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah ma hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (54 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Apëyahnek Wanës Wakasëk ña nkol tac hafo vahnë va kwëtahnëni. Wabëhn imbëd ryëcëk ani gë kerahnënd inji kayëte (Vantiyehn 18.1-8).

Korent nkol nte hwëhna nafa yeho wati afayik Pol ña. Nkol nkwafa gwaf yeho nte ye gë cape wov le wacik Mëditerane Akayi hna, nte kwëhnëko Rom. Tënk g'icahn vahnë vëhnëmpëlah ña njabëko. Umë liyëhnëk bulunda le hwëhna ikwëtahn nëmpëlah. Viñi vinahan vinëmpëlah fop vërendëhëhniwo vële hwëtahnëka Yesu va. Kerëhnëniha Pol gë warëy bi ye rëfëka tëfëni fagant wënamu wante hwërëkëhni ña. Pol pëyayiko fëna wafëmpëhnahnah wahaŵary soñe uwám cery sali ña. Soñe wañi fop nësëd hnë inji kayëte.

Wëlin wanës waŵaŵ wakwëhn nafa hn'ñi kayëte: Këris, Ahwëhn, vahnë, wanës, mbahn, yir, asëval, uyët, nafa, ñuniyë, asan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi g'icëmb (1.1-9)

Ipitël vële hwëtahnëk (1.10-4.21)

Ankeya meh hnë cery sali (5.1-6.11)

Ikwëhna ankeya nte ñaŵ Ahwëhn (6.12-11.34)

Vile njëfahnëd Iyir Ipacah (12.1-14.40)

Ibëhn Yesu Këris gë vësëm va (15.1-58)

Idema soñe vële hwëtahnëk (16.1-4)

Pol ñaŵ ñji uyas (16.5-12)

Wanira gë simpaÿi (16.13-24)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, Wënu ña, g'iña dëwü ña, macëko yewu afayik Yesu Këris ÿa. Ami gë Sosëten aÿënta fu ÿa,

² herëhnëryidëhu, wühnë bulunda va Wën, le lëdëk Korent vi, wühnë vële kwëhnëk Wën g'ikwëtahn hun Yesu Këris ña do wacik ayewu vëfacah do gë fop vële ye gante-wo-gante yëfad g'uŵac Ahwëhn fu ÿa, umë ye Yesu Këris, ale ye Ahwëhn hni do ye Ahwëhn fu fëna.

³ Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa.

Ifërën le hnuÿade hnë ibëmënkël fu gë Këris

⁴ Camehnëdëfuha kwëlëkwël Wën mën ña soñe hun, soñe ifërën ile njëdaku hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ña.

⁵ Hnë ibëmënkël hun g'umë ña Wënu ña njëdaku fop uvetak wã, uvë fop le hnësëdun ÿa do gë uvë uyët wã fop.

⁶ Nësëhnirun pañare Këris ÿa, do watac kwëhnak wënkahn hnë wühnë.

⁷ Awa tame uyëd va Wën wëla uryampo gojëluhna, wühnë vële hnapëd g'uÿankahnah iboka Ahwëhn fu ña Yesu Këris hn'ile tufahnëd fop icëmb dëwu ña.

⁸ Umë yawënëdëhu hafo watëkwa hna, soñe antë awor-yaru iñë ile rumpak hnë fac le mbokajëd hna.

⁹ Wënu ña, ale wãcëku ayelahnu g'aju Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa, kahnëndak soñe ile nësëk ÿa.

Ipitël vële hwëtahnëk

¹⁰ Vëÿënta mën, këlamu g'uwãc Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris: mawälëryin, wühnë fop, antë afitëlu vukore vukore; gwëryëlëryin, ahwëhnawu hakili ryampo fo gë nahan ndampo fo.

¹¹ Vëÿënta mën, nësëbu wañi kabi vahnë vëvë tere Këlowe fëyako wühnë conkëdun yëbëlan hun.

¹² Gena bi hnë wühnë aryampo ntehnëk: «Ami, arëfal Pol yëbu»; aÿëntaw: «Ami, arëfal Apolos yëbu»; ahawary: «Ami, arëfal Piyer yëbu»; do ahawary kat: «Ami, arëfal Këris ÿa yëbu»?

¹³ Ntiyahnëku bi Këris ÿa pitëlëk? Pol bi sëmëk kërëwa hna soñe hun ÿa? G'uwãc Pol wã bi njaryirun?

¹⁴ Camehnëfuha Wënu ña kabi ahnë yaryëla hnë wühnë ge gena Kërisëpus gë Gayiyus.

¹⁵ Koyëna ahnë kodina ntehn g'uwãc mën njaryik.

¹⁶ Toña ye, njaryëbuhëhni fëna vëvë tere Sëtefanas va, bare dehnëla njaryëbuha ahnë ahawary.

¹⁷ Këris ÿa payëlohna yaryëndu vahnë: ipëyahn Wanës Wakasëk payëko, do yëkëlehnëdëwohna hnuÿawu wühnë gë wanës wanëñah, kabi ñadëwohna lihëtu nafa icëm Këris kërëwa hna.

Këris tufahnëd yasery gë fanka Wën fa

¹⁸ Paryi nke, pëyahn icëm Këris hnë kërëwa hna wanës wanënkawah ntini vële rëfëk nkañ ibëv va. Bare soñe fuhnë vële rëfëk nkañ ipëh va, fanka Wën fa tufahnëd.

¹⁹ Wënu ña më lehnëk wanës wadëwu hna:

«Mbëvandëbu yasery vële hwëhnak yasery iÿi duniÿa vi

do kwëtahnéda nëf hakili vële hwëhnaak hakili va.»[☆]

²⁰ Awa, ye kodëni mbok nësëni vële hwëhnaak yasery va gë vëharaŋ sariya va gë vëholah wanës vële ye duniya vi? Wënu ŋa tufahnëna bi yasery iyi duniya yi wacenaak ye?

²¹ Vahnë va, gë yasery ya lëw hni ya fop vëyavëtëna Wën kwëhnaak fop yasery ya. Soŋe rac, Wënu ŋa hnëŋahnëkawo soŋe pehëtëhni vële hwëtahnek wanës wadëwu wante fëyahnédëfun do ye wacenaak soŋe vëyëntaŋ ŋa.

²² Wasëwif wa tufini viyë vifëmpëhnahnah tëyëdëni do vële wok vëyena wasëwif va yasery njëkëlehnëdëni.

²³ Bare fuhnë, Këris ya cëmëk hnë kërëwa hna fëyahnéden: soŋe wasëwif wa wanës wante wok vëhodina kwëtahnéhni muk ye do vële wok vëyena wasëwif va ntiyahnékëhni wacenaak ye.

²⁴ Bare soŋe vële macëk Wën va, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per, Këris ya tufahnëd fanka Wën fa gë yasery Wënu ŋa.

²⁵ Ile pëhwëtak Wën pehëtahnëhni vahnë do ye wacënëk soŋe vëryampo, yasery le lëbëk yasery vahnë vi ye; ha, ikihn Wënu ŋa yak yawëk gë fanka vahnë va.

²⁶ Vëyënta mën, naharyin bi sifa ahnë mo yerunëho ante macëkuno Wënu ŋa: vëyabëlohna hnë wuhnë vële hwëhnaak yasery, vële hwëhnaak fanka ma vële hnagik hnë watere wadëhnah.

²⁷ Wënu ŋa, ile fëlayik hnë duniya had ucënëk ŋa, umë tëhnaak mpaÿëmpaÿehnaahnëhni vële hwëhnaak yasery va; do ile fëlayik hnë duniya hihnëk ya umë tëhnaak Wënu ŋa mpaÿëmpaÿehnaahnëhni vële hwëhnaak fanka va;

²⁸ tëhnaakëhni vële wok vëhwëhnana, yafik ma fëlayik hnë duniya had ile wok kwëhnana nafa ya soŋe përekanahn ile liyik hwëhn nafa ya.

²⁹ Wënu ŋa ntik koyëna soŋe ahnë antë kol naÿënanand haryënk w lëwu.

³⁰ Gë Këris ya tufëkéfu Wënu ŋa yasery yalëwu ya: g'umë catënëkéfu, umë lidëhëfu nkeyin vëfacah do pehëtëdëhëfu wameh hna fop.

³¹ Do koyëna nke, ntiyahn wanës vikerëh ŋa: «Age ahnë ñad naÿëna, arabi naÿëna soŋe ile ntinëhneka Ahwëhn a.»[☆]

2

Wanës soŋe ipak Këris

¹ Vëyënta mën, ante njiryifuhö ŋal hun soŋe fëyawu toña soŋik Wënu ŋa, njiryilëwohna gë wanës wadakah nkwëryi ma g'uyët iyi duniya.

² Pëhnabuho antë yëtëndanu iñë ge gena Yesu Këris, do g'ile ntinëhneku g'icëm dëwu hnë kërëwa hna.

³ Soje umë ye, ami, gë fanka këm njiryibuho do mbalëdëfuho ntakah ña.

⁴ Gante karanëdëmuno soje awëcëtahnu vinahan va gelohna wanës waceryah vahnë bare fanka Iyir Ipacah fa rufëhnađëho wapacëk hnë wante hnësëdëmuno hna,

⁵ soje ikwëtahnu hun ña antë kaya hnë yasery vahnë, bare hnë fanka Wën hna.

Usery ule watik hnë Wën

⁶ Awa, ile haranëdëfuhëhni vahnë ña usery ye soje vële wëryëk dus viyë Wën va. Bare gena yasery iyi duniya yi, uva vëhwëhn fanka hnawëk gaki vi do vëvëd vi.

⁷ Fuhnë, usery Wën ule cowëhnini vahnë va fëyahnëdëfun. Nkehahnënd duniya yi Wënu ña tëko pëhna ile ntid soje nkentinëfu hnë icëmb dëwu hna.

⁸ Wëla fanka ryampo vë iyi duniya yëtëna umë. Ge njëtakëndëni, vëfakehna këndilahna Ahwëhn icëmb a.

⁹ Vikerëh va më lehnëk:

«Ile nkok nuna inkër
gë ile nkok gwëryëna vanëf
do gë ile nkok nahana ahnë,
irac Wënu ña vële ñahnëdëha va ntinëhnek.»*

¹⁰ Bare Wënu ña njëtëdanëkëfu gë Iyir Ipacah ña.

Iyir Ipacah ña njëtëk fop, wëla ile pëhna Wën ñak sowik dus ña.

¹¹ Mo hod njët fop soje ahnë, ge gena iyir dëwu ña fo? Ndampo fo nke, Iyir Wënu ña fo yëtëd fop soje Wënu ña.

¹² Fuhnë, iyir nte nuñayinëk ña gena ibë iyi duniya, bare Wën hna matik, njëtahnin ile njëdëkëfu Wën g'ipërëna dëwu ña.

¹³ Ile haranëdënenëhëhni vahnë va matina hnë yasery vahnë, bare gante karanëdëhëfu Iyir Wën ka haranëdënenëhëhni vële hwëhna Iyir tac va.

¹⁴ Ale wok kwëhnana Iyir Wënu ña, ma wëdina ile watik g'Iyir Wën: wanënkwah ye soje umë, kodina njët watac, kabi g'Iyir ña fo kode njavëti usery Wënu ña.

¹⁵ Ahnë ale hwëhna Iyir Wënu ña kod kitiñ fop, bare umë, ahnë kodina kitiñ.

¹⁶ Vikerëh va më lehnëk:

«Nke bi ahnë ale yëtëk inahan Ahwëhn Wënu ña? Nke bi
ale hod nkabahn iñë?»*
Bare fuhnë njëtinëk inahan dëwu ña kabi kwëhnayinëk iba Këris ña.

3

Vëryokuḡëhn Wëñ

¹ Vëÿënta mën, ami mëkëla hnësëhnu had vahnë vële hwëhñak Iyir Wënu ḡa yerun ßare nësëhnëmu had vële ye hn'ikihn vahnë nte wãtik hnë mbahn, had vële wok ten vunul hn'ikwëtahn dëw̄ hni Këris hna.

² Ikaraj̄ inte harajëmu ḡa had wambël yëdãmu asewu nke, gena roka paryi, kabi mëkëd̄ilunohna awëryu ikaraj̄ dakah. Do ha gaki mëkëd̄iluhna,

³ kabi hn'ikihn vahnë nte wãtik hnë mbahn hna worun arëfëndu. Nëwary yehëhna yëbëlan hun do conkëdun. Awa tufahnëd̄iluhna vahnë vëvë iÿi d̄uniÿa yerun, ankeya vahnë fo hwëhñarun.

⁴ Age aryampo hnë w̄uhnë ntehnëk: «Arëfal Pol yebu» do aÿëntaw̄: «Arëfal Apolos yebu», didiluhna bi sifa ahnë-wo?

⁵ Mo ga ye Apolos? Do mo ye Pol? Vëryokuḡëhn Ahwëhn a fo yebun, vële lik hafo ahwëtahnuna umë. Ale-wo-le hnë fuhnë d̄oku ile njëd̄aka Ahwëhn a fo ntid̄:

⁶ Ami, pëlëbu atëh ḡa, Apolos umë rurëk, ßare Wënu ḡa hnëpëndanëk.

⁷ Ale fëlëd̄ ÿa gë ale rurëd̄a vëhni vëyena ñoñ. Wënu ḡa ye fop, umë ale hnëpëndanëka.

⁸ Ale fëlëk̄ ÿa gë ale rurëd̄ a këñëlahnëni do Wënu ḡa cosëd̄ëha ale-wo-le soḡe d̄oku ile ntik ÿa.

⁹ Vëryokuḡëhn Wëñ yebun do w̄uhnë ye ikaÿ Wënu ḡa.

Cery Wënu ḡa yerun fëna.

¹⁰ Gë uyëd̄ ule njëd̄ëko Wënu ḡa, ndokuḡëbu had avëry vacery aholah d̄us. Ntiḡu sah ryënkwerÿënk̄w̄ ÿa do ahaḡary matënd. Bare afo ale-wo-le nti wajira gante mbëryëd̄ ka!

¹¹ Ahnë kodina nti sah ryënkwerÿënk̄w̄ haḡary ge gena ile rëk̄ ye ÿa, umë ye Yesu Këris dënk.

¹² Vëryampo sanu mbëryandëni hnë sah ryënkwerÿënk̄w̄ rac ma koryi ma kat wëraka wahwëhn nafa; vëryampo gë wadëhwa mbëryëd̄ëni ma idël ma kat gë lury.

¹³ Bare d̄oku ale-wo-le ÿa nude wapacëk̄ hnë fac kiti hna. Fac rac Wënu ḡa gë hwëd̄ëh tufahnëd̄ gante nke d̄oku ale-wo-le ÿa.

¹⁴ Ge ahnë mbëryëk̄ ile nkok kodina përekan hwëd̄ëh ha, ahnë arac nuÿad̄ icos.

¹⁵ Bare, ale ḡagaryëk̄ d̄oku ÿa, ahnë arac nuÿad̄ina icos; umë dënk pehëtëde, ßare had hwëd̄ëh hna dënk ndëcëtak.

¹⁶ Yëtëluhna bi, Acery Wëñ Cankaf ḡa yerun do Iyir Wënu ḡa hnë w̄uhnë ntëd̄ëk?

17 Awa, ge ahnë përekanëk Acery Wënu ña, Wënu ña përekanëdëha ahnë arac kabi Cery Wënu ña cëvak. Do wuhnë ye Acery tac.

18 Antë ahnë toka umë dënk: ge aryampo hnë wuhnë ntiyahnëka ahwëhn yasery ye duniya li, arabi maŵa antë nteni nënkwëk soje Yesu ya. Ge koyëna nke nuŷad usery paryi.

19 Paryi nke, yasery vahnë vëvë iŷi duniya vi wanënkwah ye haryënkW Wën hna. Vikerëh va pëyahnëk: «Wënu ña pëladëhëhni vëseryah va gë titëna dëw hni ña.»[☆]

20 Më lehnëk fëna: «Ahwëhn a njëtëk inahan vëseryah va, njëtëk kwëhnana nafa.»[☆]

21 Awa, ahnë tëfëlahna naŷënanand soje vahnë kabi wuhnë hwëhnëk fop:

22 nke Pol ma Apolos ma Piyer* ma duniya yi ma ige duniya li ma icëm iña ma ile ye gaki yi ma ile yejëk yi, fop wuhnë hwëhnëk;

23 do wuhnë Këris ya hwëhnëku do Këris ya Wënu ña hwëhnëka.

4

Vëfayik Këris

1 Awa, pëlaryinëfu, ami g'Apolos, had vëryokunëhn Këris, vële hwëtehahnëk watoña wacoŷik Wën soje karanjini vahnë.

2 Ale kwëtehahnëk Këris iñë, ahnë arac tufahn ikahnënda fo ŷade.

3 Soje lëmën ya, tana gena ge wuhnë pëcëtaďunëho ma ge vëhaŵary pëcëtaďëniho. Do fëna pëcëtaďa nkaf mën ña.

4 Ntiyahnëko ile hnirandëbu gena, bare umë tufahnëďina catëbu. Ahwëhn a fëcëtaďëho bi catëbu.

5 Soje umë ye, antë ñankahnu ahnësu ile nkeni vëŷënta hun; napëryin Ahwëhn a tëki. Ha, Ahwëhn a, umë dënk sanëď humpen hna le soŷik hn'umëhwëry hna do njëtëdanëď fop ile ye hnë wasakahn vahnë ya. Awa, Wënu ña cëkwaryëdëha ale-wo-le gante nke ile rëfëka ka.

6 Vëŷënta mën, ge nësëbu soje Apolos gë ami ya, ahnëgahnu ye, aŷëñahnu hnë fuhnë: ge ďëcëteďiluhna vile herik wanës Wën hna awa wëla aryampo hnë wuhnë bëntaďina soje aryampo do mbana aŷëntaŵ a.

[☆] 3:19 3.19: Sob 5.13 [☆] 3:20 3.20: Wahnëw 94.11 * 3:22 3.22 Piyer: Sefas kerik hnë Wagërek hna.

⁷ Wējē, ye hoḍu alēbēhni vēyēntaŵ va? Ile hwēhnaru yi fop gena bi Wēnu ŋa yēḍaki? Kabi aki nke, soṅe ye hnaŷēnaḍu had yēḍilihna?

⁸ Ntiyahnēku tēkērun ahnuŷawu fop ile ŷaḍun ŷa, tēkērun avetawu, vēhnaŵ yerun hara fuhnē gelēfuhna. Ge paryi nkekēndun vēhnaŵ awa fuhnē fēna nawēntakēndebun gē wūhnē!

⁹ Ntiyahnēko Wēnu ŋa fuhnē vēfayik vi ntik vērēkwa va, had vēle hitiṅik soṅe ndaŵini nkeḍun. Ha, had vēle yafaṅede haryēnkwa wamēleka gē vahnē fop hna.

¹⁰ Fuhnē pēlayibun had nēnkweḍun soṅe Kēris ŷa, bare wūhnē pēlarun vankaf hun va had vēseryah va fop soṅe Kēris ŷa; yaŵēlēfuhna, bare wūhnē njaŵērun; ntēnēnirun, bare fuhnē njaḍibun!

¹¹ Hafo gaki, nkobun horotēndēfu inte ŋa gē iyo wēnka ŋa, nkwēhnalēfuhna viyi, kēm fo ntideḍun, ki fo njaḍēlendēbun do

¹² ndokuṅēḍēfun ḍus hnuŷahnēfu ile rokēḍēfun ŷa. Age ahnē njeŵēkēfu, ifērēn ryēwanēhnēḍēfunēha; age ahnē koroteyehnēḍēhēfu, nduñēnaḍēfun;

¹³ age ahnē mehnēḍēhēfu, g'untēnah ntēkwadēfun. Hafo gaki vahnē va pēlanihēfu had iñē hayah, ile sanik hnē iyi ḍuniŷa.

¹⁴ Gena soṅe sēfēhnanu herēndidēmu aki, bare soṅe yabahnu ye, kabi vutah mēn vunte ŷahnēḍu ḍus yerun.

¹⁵ Hnē ibēmēnkēl hun gē Kēris hna, wēla ntehnakēnde vahnē hafo wawuli pēhw (10,000) hwēhnakēndun vēle haraṅēḍēhu, rēm ryampo fo hwēhnarun: ami ye rēm hun ŷa kabi njonēhnimu Wanēs Wakasēk ŋa, wante lik ayewu gē Yesu Kēris.

¹⁶ Awa, kēlamu tēfēryin nkeya mēn ŋa.

¹⁷ Do soṅe rac fayēryidēfuha Timote, fatah mēn fante ŷahnik do hahnēndak soṅe Ahwēhn a. Age tēkērik ndēnkweḍtehnēḍēhu ankeya mēn nte rēfandēbuha Yesu Kēris. Umē haraṅēḍēfuhēhniwo vahnē gante-wo-gante hnē vacery sali hna fop.

¹⁸ Vēryampo hnē wūhnē naŷēnaḍēni, nahadēni yiryiḍa soṅe yēkiwu.

¹⁹ Biyēḍina njiryidēfu, ge Ahwēhn a maŵēk. Awa wati rac gena wanēs vēyi vēle hnaŷēnaḍ ṅi fo yētēḍēfu bare bi kwēhnani fēna fanka Iyir Ipacah iṅa!

²⁰ Ha, toña ye, ge ahnē hnē Inaŵ Wēnu hna nke, ahn'a rac tufahnēḍina gē wanēs fo, bare gē fanka tufahnēḍ.

²¹ Awa, ye fecehnēku? Yiryiwu gē wagus ma gē intaŵary ipēbah iña do gē iyamah bi?

5

Ankeya meh hnë cery sali

¹ Nkwëryëde gante-wo-gante, nke ÿal hun hna ale lid wameh wanayah dus. Wëla hnë vële wok vëyëtëlahna Wën paryi va gena ale lid koyëna. Ha, nkwëryëbu aryampo hnë wũhnë gë asëval rëmu ÿa ndakëdëni!

² Do nkorun ahnaÿënanandu! Tëfakëhu ayewu hnë uyiwëhnah sankaf do ntayi fagant hun ahnë arac!

³ Ami, imbahn mën ña ñawëtaku bare iyir mën ña gë wũhnë nkentik. Do tøkëbu hitiñëwã menëk ale lik koyëna ÿa had hnam nkentibu.

⁴ Age mbarëlërun, gë wũhnë nkentëdëbu g'iyir mën ña do Ahwëhn fu ÿa Yesu tufëdëhëfu fanka falëwu fa. G'uwãc Ahwëhn fu ÿa Yesu

⁵ daryina aÿi asan ñi tëfëlehnënda Sintani hafo tav ikihn vahnë nte wãtik hnë mbahn hna soñe pehëtahni hnë fac le mbokajëd Ahwëhn hna.

⁶ Inaÿëna hun ñi cañëna wëtöye! Njëtërun dus: «Levir toye, matëndëd farin fa fop.»

⁷ Awa, pacënaryin! Tavëryin viÿë viwëh vile lidunëho kobëri va do awëcëtauwu ayewu vahnë vëhasëk had farin fale wok kwëhnana levir. Ile ye toña ÿa, tøkëruna ayewu. Këris ÿa, fape sali Pak fu ÿa, njëdahniko had sadëha,

⁸ awa dinëfu ambënt ña gë vamburu vante wok kwëhnana levir: genëfu vahnë vëhwëhn toña gë walawãry wafacah. Nkwëcëtënëfu vankeya va; antë nko ntinden wëh ma ndakëntal nte nkok ñadina Wën.

⁹ Hnë kayëte mën dënkwëryënk w hna keryëhnëryidëmuno ant'ahwëhnalulu hayu gë vëhwëhn nkeya meh va.

¹⁰ Age nësëbu wanji nësëla afitëlu gë fop vële hwëhna nkeya meh hnë iÿi duniÿa vi: gë vahnë vële lid ndakëntal meh gë fop vële nkok gedina viÿë gwër gë fop vële va do gë fop vële sëmbed wamën wamër. Age gena umë tëfakëha asahnu duniÿa li!

¹¹ Ile ÿadëfuhö lehnü ÿa umë ye: vahnë vële lid ndakëntal meh, ma vële nkok gedina viÿë gwër, ma vële sëmbed wamën wamër, ma vële yewëd vële ryewëd, ma vële led. Tëfëluhna dënk avanku wëla roka sifa vahnë vërac.

¹² Ami bi hitiñëdëhëhni vële wok vëhwëtahnelahna Yesu Këris va? Hali gena koyëna! Bare vële vankërun cery sali va, wũhnë rëfëka ayëkalëndu soñe fërën cery sali ña.

13 Vële wok vëhwëtahnelahna Yesu va, vëhni Wënu ña hitiñëdëhëhni. Awa had gante kerik wanës Wën ka: «Daryina awën a fagant hun.»[☆]

6

Sonko yëbëlan vële hwëtahnëk

1 Age aryampo hnë wuhnë takëlëkëhni g'ale mbankëni ikwëtahn, hak kod ndëk tëya ale wok yëtëna sariya Wën kitiñëhni hara gena aÿëntawu ale mbankëni ikwëtahn?

2 Yëtëluhna bi vële vankëk ikwëtahn va kitiñëdënihëhni ðuniya yi fop? Awa ge wuhnë rëfëka ahitiñu ðuniya yi, soñe ye ye kodiluhna ahitiñu viyë viroy va vële ye yëbëlan hun va?

3 Yëtëluhna bi kitiñëdënehëhni wamëleka ña do kas viyë vivë iyi ðuniya vi!

4 Awa age kwëhnarun ile hitiñëlëdun yëbëlan hun soñe viyë vivë iyi ðuniya va, soñe ye rëyëdunëhëhni vahnë vële wok vëyëtëna wëba Këris ña nkeni vëhitiñ yëbëlan hun?

5 Wante hnësëdëfu ñi tëfakëha cëfëhnu. Gena bi hnë wuhnë wëla ahnë aryampo ahwëhn usery ale hoð kitiñ yëbëlan vële hwëtahnëk?

6 Tëyëdëfu, cañëk bi vële vankëk ikwëtahn kitiñëlëndëni g'aÿëntawu, do kat haryënk wuhnë vëhitiñ vële nkoni vëvankëna ikwëtahn?

7 Wëla kitiñël yëbëlan hun ña dënk, tufahnëd fop përekak yëbëlan hun. Soñe ye ye pecehnëdilu hna arawuni wameh wante liferun? Soñe ye ye pecehnëdilu hna arawuni vahnë va nteni ile hwëhnerun ya?

8 Bare wuhnë dënk lid wëh do led, do vële vankërun ikwëtahn va dënk lidun koyëna!

9 Njëtërun wapacëk vële lid wameh va vëhnuyadina yëwa hnë Inaw Wën hna. Antë mpaÿempaÿawu: gë vahnë vële lid ndakëntal meh gë fop vële sëmbëd wamën wamër gë vësan vëyëlah ma vësëval vëyëlik vële yëkëlehnëdëhëhni vëhawary, gë vële ryakëd gë vësanëntahni ma vësëvalëntahni dënk

10 gë vële va, gë vële yad dëcët hnapul, gë vële sed dëcët uñen, gë vële yewëdëhëhni vëyëntaw, do gë wabandi, vëyi vahnë vëhnuyadina yëwa hn'Inaw Wën hna!

11 Wëlin aki nkeniho vëryampo hnë wuhnë kobëri ña. Bare, kabi g'Ahwëhn fu ya Yesu Këris nkerun, Iyir Wënu fu ña njaryëku wameh ña, ntik kwëhnu Wënu ña, do Wënu ña catahëka gë wuhnë.

Ikwehna ankeya nte ñad Ahwëhn

¹² Vëryampo ntehnëdëni: Fop maŵëryayik. Ha, bare gena fop hwëhna nafa soje ahn'a. Ha, toña ye fop maŵëryayik bare ñwëyëbu yewu aramp sifa ile-wo-le.

¹³ Ntehnëdun fëna: «Roka ÿa soje idonk ña ye do idonk inja soje roka ÿa ye.» Ha, toña ye do Wënu ña tækwehnëd inji donk gë iÿi roka hnë fac ryampo. Bare mbahn ahnë ña diyina soje ntind ndakëntal nte nkok ñadina Wënu ña: vimbahn fu va Ahwëhn a hwëhnëk do umë ye Ahwëhn vimbahn fu va.

¹⁴ Wënu ña mbëhnëndanëka Ahwëhn a do mbëhnëndanëdëhëfu fëna gë fanka falëwu fa.

¹⁵ Yëtëluhna bi vimbahn hun va nke had imbahn Këris ña? Awa, nufëdëfu bi iñë ryampo hn'imbahn Këris hna soje liwu hn'imbahn asëval ale wafëd nkaf ntëwu? Muk, gedina koyëna!

¹⁶ Yëtëluhna bi asan ale ryakëk g'asëval ale wafëd nkaf ntëwu ña vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni? Ha, Vikerëh va më lehnëk: «Vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»[☆]

¹⁷ Ndampo fo nke, ale nkeni gë Ahwëhn a aryampo fo nkeni gë umë.

¹⁸ Garyëryindën ndakëntal ñël këm! Wameh wakaŵary wante-wo ntik ahnë ña bëvehnëdilahna. Bare ndakëntal nte wok ñadina Wën umë mbëvehnëd mbahn inja dënk.

¹⁹ Yëtëluhna bi mbahn hun ña ye cery Iyir Ipacah? Wënu ña njëdakuna do hnë ale-wo-le nke. Koyëna gena wuhne hwëhnëk vankaf hun va.

²⁰ Wënu ña yabah cosahnëk ntaŵëtahnu. Awa kwëhnaryin ankeya nte ñad Ahwëhn ña!

7

Soje iñël

¹ Tame, ntëkwadëfu wante herëhnëryirunëhowo ña: Ha, përenak soje asan a antë ndakëni g'asëval.

² Bare soje kehahni ankeya nte nkok ñadina Wënu ña, asan-wo pecek kwëhnahna asëval ale nkeni gë umë fo, asëval-wo fëna kwëhnahna asanu.

³ Asan a tëfëlahna ñwëya uryak asëvalu, do asëval a fëna tëfëlahna ñwëya uryak asanu.

⁴ Asëval a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñad ka: mbahn dëwu ña, asanu hwëhnëk. Ndampo fo nke, asan a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñad ka: mbahn dëwu ña, asëvalu hwëhnëk.

⁵ Antë aŵëyëlëndu, ge gena nkwëryëlërun soje asuñu ayëfahnuna Wënu ña dus. Bare tëfëlahna mbiy dus,

[☆] 6:16 6.16: Wapëgwala 2.24

ge gena umë dakëna aresawu; Sintani kod' njëkëhnahnu ntiyehnu ile mbañëk Wënu ña.

⁶ Wante hnësëhnëmu ñi, dehnëluhna aliwu forosima, bare ge ñadun kodun aliwu.

⁷ Ñakëndëbu d'us vësan va fop nkeni vësëval këm, g'ami ki; bare ale-wo-le uyëd' minu nuñak Wën hna, aryampo kod' nko asëval këm, a'yënta'w a kod' ñël.

⁸ Awa, vële wok vëyëlëna va do gë vësëval vële cëmaryëk vësan va ntehnëd'ëfuhëhni: antë a'yëlëlu fecek soñe hun ña, g'ami ki.

⁹ Bare ge kodiluhna aryuñëhawu, ñëlëlerëyin; kabi a'yëlëlu fecek g'ile ñad' ndaw'u ipërël.

¹⁰ Awa, soñe vële yëlëlek va, Ahwëhn a hnësëhnëd'ëhëhni, gena ami: asëval a tëfëlahna mbëmba.

¹¹ Bare ge mbëmbak, antë mbok ñëli. Age ñad' ñëli tëfëka mbokalëni g'asanu. Do asan a fëna tëfëlahna mbamba asëvalu.

¹² Tame, ge ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka asëval ale wok kwëtahnëhna, do ge asëval arac ñad' nkolahnëni g'umë, tëfëlahna mbamba. Wañi, ami dënk hnësëk, gena Ahwëhn a.

¹³ Do ge asëval ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka asan ale wok kwëtahnëlahna do ge asan arac ñad' nkolahnëni, awa asëval a tëfëlahna mbëmba.

¹⁴ Nësëd'ëfu wañi kabi asan ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña, soñe asëvalu ale hwëtahnëka ña tëhahnëka Wënu ña. Ndampo fo nke, asëval ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña, soñe asanu ale hwëtahnëka ña tëhahnëka Wënu ña. Ge gena umë, vutah hun va nkekëndëni had vële ronkëk, hara ile ye toña ña tëhahnëniha Wënu ña.

¹⁵ Bare, ge ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña ñad' pitëleni g'ale ñëlëleni ña, kod' ñi. Wati rac, ale hwëtahnëka Yesu ña, asan a ma asëval a, ñoñ gona ile yabëlehnëkëhni; Wënu ña ñad' nkeyin yam.

¹⁶ Wëjë asëval ale hwëtahnëka Yesu ña, yëtëlina ge kodu afëhëta asan hu. Do wëjë asan ale hwëtahnëka Yesu ña, yëtëlihna ge kodu afëhëta asëval hu.

Ima'w ile njëd'ahnëk Ahwëhn

¹⁷ Awa, ahnë antë njëkëlehn nkwëcët ile njëd'aka Ahwëhn a, gante nkeho ka ante macëkawo Wënu ña. Umë ye ile lehnëd'ëfuhëhni vacery sali va fop.

¹⁸ Age asan ale rëk hácik macëk Wënu ña, nko koyëna. Age aha'wary ale wok kácihna macëk Wënu ña, nkonti koyëna.

19 Háciru ma kácilihna umě kwěhnana nafa. Ihwěhn nafa ŷa, umě ye mawěhn Wěnu ŷa.

20 Ha, ale-wo-le tēfēka nko gante nkeho ka ante macěkawo Wěnu ŷa.

21 Aramp bi yeruho ante macěkino Wěnu ŷa? Antě nkehahnahni soŷe rac; bare ge nuŷaru rēnka ayehahn afaya, antě ntěnti.

22 Yětėryin, aramp ale macěk Ahwěhn a afaya paryi nke kabi Ahwěhn a pehētėka. Ndampo fo nke, ale yeho afaya do macěk Kėris ŷa, aramp Kėris paryi ye.

23 Wěnu ŷa gě yabah ntawětėku. Awa antě ayewu vėramp vahnė.

24 Ha, vėŷėnta mēn, ale-wo-le tēfēka nko haryėnkW Wěnu ŷa gě hn'ile nkeho hna ante macěkawo ŷa.

Soŷe vėle wok vėŷėlėlėna

25 Awa, soŷe vėle wok vėŷėlėlėna va, ile ŷadėfu hnėsu ŷi gena Ahwěhn a lehnėko hnėsu, bare nahan mēn ŷa yėdadėmu. Ahwěhn a kaŷėhnahnėka g'ami: ntiko ale hođe kwėtahni.

26 Soŷe wahorot wavė gaki wī, wėli ile hnahaŷu ŷa: nėfak soŷe ale-wo-le nko gante nke ka.

27 Ňėlėru bi? Awa antě ayėkėlehn afitėlu. Ňėlėlihna bi? Awa antě ayėkėlehna asėval.

28 Bare ge Ňėlėru, gena wėh; do ge aryag Ňėlik, gena wėh. Bare vėle ŷėlėlėk va wahorot kwěhnadėni đuniŷa lėw hni hna, do ami Ňadėfu wėmaŷehnu antě nkewu.

29 Vėŷėnta mēn, wėli ile ŷadėfu hnėsu ŷa: wėwati toye fo wojėkėfu; tėk pėgw iŷi wati, vėle ŷėlėk va tēfėkėhni nkeni had vėŷėlėna,

30 vėle hođ va nkeni had vėyiwėhnėna, vėle ryasėđ va nkeni had natėlėhni hna, do fėna vėle lawėđ va nkeni had gena vėhni hwėhnėk ile ntawėni ŷa.

31 Vėle ŷad đėcėt viŷė iŷi đuniŷa vi tēfėkėhni nkeni had vėle wok gona Ňandėni, kabi viŷė iŷi đuniŷa ŷi ndėcėđ.

32 Nėsėbu vėŷin kabi Ňakėndėbu ant'ahwėtu nahan đėcėt. Ale wok Ňėlėna ŷa, viŷė Ahwěhn va nahad, nėŷa Ahwěhn a njėkėlehnėđ.

33 Bare ale ŷėlėk ŷa, viŷė đuniŷa va nahad, nėŷa asėvalu njėkėlehnėđ,

34 do koyėna cahėlehnik yėbėlan wėhayu wahi. Asėval ale wok Ňėlina ŷa ma aryag ale wok yėtėlina vėsan nahad viŷė Ahwěhn va. Arac Ňad nke ava Ahwěhn a hn'ile ntid do nahad hna fop; bare ale yėlika viŷė đuniŷa va pabėđ, nėŷa asanu njėkėlehnėđ.

³⁵ Soŋe ufērēn hun lehnēdēmu waŋi, gena soŋe wēmaŷehnahnu; ñadēfu arēhnawu ile fecek ŷa, alihahnu ile ñad Ahwēhn a fo.

³⁶ Tame, ge jar ñankahnēka dēcēt gē aryag ale kwēhnēk a, ntiyahnēka kodina mbok nduñēna, awa tēfēka nti gante ñad ka; tēfēka ñēla. Age koyēna ntik gena wēh.

³⁷ Bare ge jar ŋa pēhnak wapacēk sakahn lēwu hna soŋe antē ñēla, do kahnēnda hnē rac, hara porosiŋ iña do mēk nduñēna, jar tac fēna ntid fērēn.

³⁸ Koyēna ale ŷlēka aryag ale kwēhnēk ŷa ntik fērēn, bare ale wok tēkēna nŷeta asēval ŷa, umē lik le ŷak saŋēk ŷa.

³⁹ Ge asēval a ñelik kodina pitēlēni g'asanu hnē duniŷa lēw hni hna fop; bare ge asanu cēmēk, kod ñlēlēni g'ale ñad a, bare gē ale hwētahnēka Ahwēhn a fo.

⁴⁰ Bare, ge gante nke ka nkok, natēdēha dūs. Koyēna nahabu, do ntiyahnēko kwēhnabu, ami fēna, Iyir Wēnu ŋa.

8

Faŷar wasadēha wēn ile wok gena paryi

¹ Yēkēnēfu tame soŋe faŷar fale sēnahnik sadēha wēn ile wok gena paryi: soŋe watac, toña ye, gante nēsēdun ka, fuhnē fop kwēhnayinēk uyēt. Uyēt rac lidēha ahn'a kumand. Bare iña ŋa nŷawēnēd ikwētahn ahnē!

² Ge ahnē ntiyahnēka padēka uyēt, ahnē arac tēfēka nŷet nkojēka yabah.

³ Bare ge ahnē Wēnu ŋa ŋahnēd, Wēnu ŋa nŷetēdēha ahnē arac do gwērēnkedēha.

⁴ Awa, soŋe itok faŷar fale sēnahnik sadēha wēn le wok gena paryi ŷa: Nŷetinēk dūs wēn ule wok gena paryi ŷa kwēhnana nafa duniŷa li; ha, Wēn huđampo fo ye, hukawāry gena.

⁵ Paryi nke, vēryampo ntehnēdēni nkeni wamēn ambin hna do gē nkal li. Toña ye cape ntēw hni nkeni wamēn wayabah do gē vēhwēhn vēyabah.

⁶ Bare soŋe lēw fu ŷa, Wēn huđampo fo ye, Rēm ale lik ile-wo-le ŷa do soŋe ntiden ile hnēŋēdēha umē ŷa yeyinēk; do fēna Ahwēhn aryampo fo yehēhna, umē ye Yesu Kēris, gē umē nke ile-wo-le ŷa ha, soŋe ile ntik ŷa yehahninēk.

⁷ Bare gena vahnē fop yētēk iŷi toña! Vēryampo nŷehēkēhniwo nŷefa wēn ile wok gena paryi ŷa do hafo gaki, ge tokēni faŷar sadēha wamēn watac, do ntiyahnēdēhēni faŷar farac tonkēnēdēhēni haryēnkw Wēn hna kabi imēk uyēt ulēw hni wā yabēna.

⁸ Gena ile rokēde ŷa lid Wēnu ŋa nēŋahna gē fuhnē: age tokinēk ma tokilēnēhna umē ŋaŷētēdīna ma gwēnēdīna nafa lēw̄ fu haryēnk̄w Wēn hna.

⁹ Bare, fop ile lidun ŷa, diryin wajira, antē ige afaya hun nte lihahnēdun viŷē ŋa, antē ntiyehnēhni uŷeh vēle mbak ikwētahn va.

¹⁰ Age ale mbak ikwētahn hnuki, wējē ale yētēk toña ŷa, ga tokēd̄u ile sēnahnik sadēha wēn ile wok gena paryi ŷa, pērēdilahna bi tok umē fēna?

¹¹ Koyēna uyēt hu w̄a mbēvehnēdēha ale mbak ikwētahn aŷi, umē ale cēmēhnēk Kēris ŷa!

¹² Ge aki menēdun soŋe vēŷēnta hun va aŷayēmpayehnēnduni soŋe ikwētahn nte vakēhni ŋa, Kēris ŷa dēnk horotehnēdun gē wameh hun ŋa.

¹³ Soŋe umē ye, ge soŋe le rokēdēd̄u faŷar fale sēnahnik sadēha wēn ile wok gena paryi ŷa ntiyehnēdēha aŷēnta mēn wameh, bokēda roku muk faŷar farac, soŋe antē liyehnēw̄a wameh.

9

Pol yēkēlehnēdīna ile rēfēka Afayik

¹ Tēyēdēmu: Gela bi afaya, koda bi liwu ile ŷadēfu ŷa? Gela bi afayik? Nulēw̄ahna bi Yesu Ahwēhn fu ŷa? Gena bi soŋe d̄oku mēn ŷa w̄awēhnēruneha Ahwēhn a.

² Wēla ŋwēŷēni vēryampo vēyavētēd̄ilohna afayik, w̄uhnē mēmē maŷēruneho. Imaŷ hun Ahwēhn ŋa ru-fahnēd̄ afayik paryi yebu.

³ Wēlin gante ntēkwadēfuhēhni ka vēle fērēkanēd̄ w̄ac mēn va:

⁴ Tēfēlēfuhna bi ile rokēdēd̄un do sedēfun soŋe d̄oku fu ŷi?

⁵ Tēfēlēfuhna bi hwēhnafuna asēval ale hwētahnēka Kēris ŷa ntapēhnandēfu, had gante ntidēni vēfayik vēŷēntaŷ gē vēvē tere Ahwēhn do gē Piyer fēna ki?

⁶ Hnē vēfayik hna fop ami gē Barēnabas fo bi rēfēkēfu ryokunŷēfu d̄oku haŷary hnuŷahnēfu ile rokēdēd̄un ŷa?

⁷ Mo lopēde codade do cosand umē dēnk? Mo fēlēd̄ atēh hara tokēdīna? Do mo heryēdēhēhni wusaŷ hara cedīna wambēl wadēw̄ hni ŋa?

⁸ Ile ntidēni vahnē kantēm ŷa hnēsēhnēmu soŋe wēryēndanahnu ile lehnēdēmu ŷa, do sariya Moyis ŷa fēna nēsēd̄ watac.

9 Kabi kerik hnë sariya rac: «Ge yihni ŷa ndokuŋeđ ant'arëmpuna wës ŷa soŋe antë tokënd roka ŷa.»[☆] Wënu ŋa wuhni wï fo bi kwëtahnek anëf?

10 Gena bi soŋe fuhnë nësëk? Ha, soŋe lëw fu herik waŋi wanës. Ale yamëđ a g'ale varëpëđ a ndokuŋeđëni kabi njetëni nuŷađëni sah lëw hni ŷa. 11 Nadëbun hnë wuhne ifërën Iyir Ipacah ŋa, awa ge mbarëpabun viryampo hnë ile hwëhnerun hnë đuniŷa li, ndëcëtëbun bi ile saŋëk ŷa?

12 Ge vëryampo tëfëkëhni nuŷani hnë le hwëhnerun ŷi, do kas fuhnë tëfëkëfu lëbëfuni vëhni! Bare dilëfuhna koyëna. Nduñënadëfun fop, soŋe antë nti vahnë va ŋwëŷëni Wanës WakasëkKëris ŋa.

13 Njetërun wapacëk vële ryokuŋeđ Cery Wën Cankaf va, Cery Wën Cankaf ŋa ryavëđëhëhni; ha, vële sënad wasađëha hn'ile cënađe sadëha hna nuŷađëni sah lëw hni ŷa hnë sadëha rac.

14 Ndampo fo nke, Ahwëhn a nësëk soŋe vële fëyahneđ Wanës Wakasëk ŋa nuŷahnëndëni ipëyahntac ile tokëđëni ŷa.

15 Bare ami, ñoñ yëkëlehnëla hnë watac fop, do kerëđa soŋe ile rëfëko rac; sëmu fecehnëko gë liwu watac! Ahnë dihëtëđilohna ile hnaŷënayendëho ŷa.

16 Ami, gena soŋe hnaŷënahndëdu fëyahneđëfu Wanës Wakasëk ŋi, Wënu ŋa liyendëho: meko ge pëyahnela watac.

17 Ge ami dënk rëhnakënd iŷi đoku, tëfakëho hwëhnaŷ icos; bare gena ufër mën ryokuŋeđëfu, ile kwëtehnaheko Wënu ŋa fo lidëfu.

18 Awa ye lë ye icos mën ŋa? Yëđahnëndu aki fo Wanës Wakasëk ŋa ye, hara tëyëla yëđayiwu le rëfëka njetëfayi ale fëyahneđ.

19 Mama nkebu afaya, bare aramp vahnë fop liyabu, soŋe fehëtahneŷëhni vahnë vëyabah đus ge kod nke.

20 Had sëwif nkentibu wasëwif hna, soŋe fehëtahneŷëhni; had vële tampëko sariya Moyis va yentibu hnë aramp sariya hna, mama nkoŋu gentila aramp sariya, soŋe fehëtahneŷëhni.

21 Ndampo fo nke fëna, had vële wok vëhwëhnana sariya Moyis va nkentibuho hnë vële wok vëhwëhnana sariya ŷa, soŋe fehëtahneŷëhni. Umë dehnina kwëhnala sariya Wënu ŋa, kwëhnabu kabi sariya Këris ŷa rampëko.

22 Had vële mbak ikwëtahntac nkentibu ge gë vëhni nkentibu, soŋe fehëtahneŷëhni. Nkebu ile-wo-le hnë

[☆] 9:9 9:9: Divëta Sariya 25.4

vahnë hna fop. Gë wafere wã fop njëkëlehnëhnëdëfu soñe fehëtahñëwëhni vëryampo.

²³ Do umë fop soñe Wanës Wakasëk ña lidëfu, soñe hnuýantahniwu sah mën nafa lëwu ÿa.

²⁴ Yëtëluhna bi vële lobëlëd va, vëhni fop nkaryëdëni ntobëla hna, bare aryampo fo ye ale hnufed ile lobëlahnëde ÿa? Awa garyëryin dus soñe ahnufahnu.

²⁵ Fop vële lobëlëd va ñwëýëdëni viýë viyabah soñe mëkahnëni ndënkwanihëhni vëýëntaw va. Vëhni ntidëni koyëna soñe nuýahnëni buña. Buña rac biýëdina; bare fuhnë, ntiden soñe nuýahnin ile wok pudina muk.

²⁶ Soñe umë ye, ami nkaryëdëfu yëkatëndu wapacëk gante pabëbu. Had awëy nkebu, gwëýëda bac fo.

²⁷ Ndokuñëdëfu dus mbahn mën inji hafo wëku mbahn mën inji, soñe antë saniwu ami dënk ale fëyahned Wanës Wakasëk ña.

10

Itëfëta vacërakëlo fu vinte harañëdëhëfu

¹ Vëýënta mën, ñadëfu ayëtu ile yehëhniwo vacërakëlo fu hnë yamani Moyis hna. Vëhni fop kuyët ñar nte yiryeryëdëhëhniwo hna nkeniho do ntëmpëtaniho Wov Vëntah ÿa.*

² Koyëna, vëhni fop tëfëniho ñar ña do ntëmpëtaniho wov hna do umë yeho yarya lëw hni soñe igelahn dëw hni gë Moyis ña.

³ Vëhni fop tokëniho roka ile njëdahniko Wën g'ambin ÿa,

⁴ do ceniho wënka wante njëdahniko Wën; ha hn'itaka nte njëdahniko Wën hunte lapëhnadëhëhniwo ha cedëniho. Itaka tac Këris ÿa yeho.

⁵ Bare Wënu ña nëñlawohna gë vëhni do njodëniho cëmëndëni gante-wo-gante wula hna afo nkoni vëhi fo hnë vële wätiko Esipët va.*

⁶ Wanji tëfëka njëtëndanëfu soñe antë tëfëlehnënden iña meh had gë inte tëfëlehnëdëniho vëhni ki.

⁷ Ant'asëmbëndu ile wok gena wën paryi, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ki. Vikerëh va nësëk: «Bulunda ÿa ntañaniho soñe tokëni do ceni, tac matëlehnëni soñe nëhëni.»*

⁸ Antë ntinden fëna ndakëntal nte ñëwëk Wënu ña, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soñe rac vahnë wawuli wafëhw wahi gë warar (23,000) njoniho cëmëlehnëni hnë fac ryampo fo.*

* 10:1 10.1: Icahn 13.21-22 * 10:5 10.5 Vaker 14.29-33 * 10:7 10.7 Icahn 32.1-6 * 10:8 10.8: Vaker 25.1-18

9 Antë pëgwina Ahwëhn a had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac walën ÿarëkëhniwo cëmëlehnëni.☆

10 Ant'awëhnandu had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac mëleka icëm ña mbëvehnëkëhniwo.

11 Vëÿin nkehëhniwo vacërakëlo fu va do kerik soje kolin njëtin, fuhnë vële rëhayinëk wapuya d'uniÿa vi.

12 Awa, ale liyahnëka njawëk hn'ikwëtahn hna nti wajira soje antë njo.

13 Fop wadëñah wante yedëhu ña rac yedëhëhni vëÿëntaÿ va fëna. Wënu ña kahnëndak, tavëdiluhna aryëñehniwu ntëbi ile worun mëkëdiluhna aryuñënawu. Ge ndëñërun, Wënu ña njëfadëhu fanka fa aholahnu aryuñënawu hafo pu.

14 Soje umë, wëlawo mën wale ÿahnëbu d'us, garyëryin waravahn wamën wale wok gena paryi!

15 Nësëndëmu had vële hwëhna hakili; yëkëryin w'uhnë dënk wante hnësëhnëmu ñi.

16 Ankëlëwa nte ryëwayik nte sëmbandenëha Wënu ña, gena bi, ge cehanden uñen uña, ndënkwëtendëhëfu sat Këris ile ryehëtik soje lëw fu ÿa do rac mbarëpëdëhëfu gë umë? Gena bi, ge tokëden mburu ña ndënkwëtehnëdëhëfu imbahn Këris nte wubëlehnik soje lëw fu ÿa, do rac mbarëpëdëhëfu gë umë?

17 Mburu ndampo fo yehëhna. Awa, fuhnë vële yabinëk vi, imbahn ndampo fo yeyinëk, kabi hnë mburu ndampo tac fo kwëhnantinëkëfu sah.

18 Yëkëryinëhni bulunda Isërayel ÿi: vële rokëd faÿar sadëha va vëvarëpëlëdina bi gë Wën hunte linëhnik sadëha rac?

19 Ye pëhnëtanëd wanës mën ñi? Pëhnëtanëd bi faÿar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi fi gë ravahn lëwu ÿi kwëhna nafa?

20 Hali! Nësëbu koyëna kabi wasadëha warac wayine sënanënde, gena Wën do ñada avarëpëlu gë wayine.

21 Kodiluhna asehanu nkëlëwa Ahwëhn ña do asehanu fëna nkëlëwa wayine ña; kodiluhna aroku ile varëpëlendëhu g'Ahwëhn a aroku fëna ile varëpëlehnëdëhu gë wayine ña.

22 Ma iñëwary Ahwëhn ña bi ÿaden matëndin? Fuhnë bi lëbinëka fanka fa?

Ntiyi fop soje tufahnahni inaÿ Wën

23 Vëryampo ntehnëdëni: «Fop maÿëryayik.» Ha, bare gena fop hwëhna nafa soje ahn'a. Fop maÿëryayik, bare gena fop yaÿënëd ikwëtahn vahnë.

☆ 10:9 10:9: Vaker 21.6

24 Ahnë antë njëkëlehn nafa lëwu, bare njëkëlehn nafa vëyëntaŵ va.

25 Kodun aroku fop ile wafëde saha hna, hara tëyëlehnaluhna;

26 Vikerëh va më lehnëk: «nkal inji gë ile yehëhna hnam ŷa fop Ahwëhn a hwëhnëk».✱

27 Awa, ge ale wok kwëtahnëlahna Yesu ŵacëku roka ŷalu hna do aŵaŵu ayiwu, tokëryin fop ile yëdaderun ŷa, hara tëyëlehnaluhna.

28 Bare ge ahnë ntehnëku: «Faŷar fale sënahnik wamën wale wok gena paryi ye», ant'aroku, soŷe ale fëyaku ŷa nëŵahna yam hakili ŷa.

29 Nësëda waŷi soŷe ŵuhnë, bare soŷe ale yëtëndanëdëhu ŷa hnësëdëfu. Dida hnë ige afaya mën ile kod ahaŵary nëŵahnëndo.

30 Age camehnëbuha Wënu ŷa soŷe ile rokëdëfu ŷa, tokëda tase ahnë ale hod nëŵo soŷe rac.

31 Awa, ge tokëdun ma cedun ma ge ntidun ile-wo-le ŷa, diryin fop soŷe arufahnahnu inaŷ Wënu ŷa.

32 Ant'aliwu ile hëfëdëha ahnë wameh hna, nke sëwif ma ale wok gena sëwif ma avë cery sali Wën.

33 Diryin g'ami ki: njawërdëfu soŷe vahnë va fop nëŷahnëhni g'ami hnë ile lidëfu hna fop; yëkëlehnëda nafa mën dënk, bare nafa vahnë fop yëkëlehnëdëfu, soŷe pehëtahnini.

11

1 Tëfëtalahnëryino, gante tëfëtalahnëdëfuhu ami dënk Këris ki.

Asan g'asëval hnë Cery Sali

2 Cëkwaryëmu soŷe ile ryënkwëtaɖunëho hnë ile-wo-le ŷi, do ile yaŵënërun wante haraŷëmu ŷi.

3 Awa, ñadëfu ayëtu iŷin: Këris ŷa ye asankaf vësan fop ŷa, asan a ye asankaf asëvalu ŷa, do Wënu ŷa ye asankaf Këris ŷa.

4 Awa age asan njëfad ma nësëhnëndëhni vahnë wanës Wën hara cënkak nkaf ŷa, arac Këris, asankaf alëwu ŷa, kihnëndëf.

5 Do age asëval a njëfad ma hnësëhnëdëhëhni vahnë wanës Wën hara cënkana nkaf ŷa, arac asanu ŷa kihnëndëf. Had ale huntëcik nkaf ŷa nked.

6 Age asëval cënkadina nkaf ŷa, awa karëti! Bare cëfëhnëdëha soŷe karëti ma kuntëci. Awa, vësëval va tëfëkëhni cënkandëni.

✱ 10:26 10:26: Wahnëŵ 24.1; 50.12; 89.12; Divëta Sariya 10.14

⁷ Asan a, umë tēfēlahna cēnkand nkaf ŋa kabi umë gē Wēnu ŋa mēntēlēni, tufahnēd icēmb Wēnu ŋa. Bare asēval a, hnē umë tufēhnad icēmb asanu ŋa.

⁸ Njētērun gena asan a hnufik asēval hna, bare asēval a hnufik asan hna.

⁹ Do Wēnu ŋa gena asan a ntiko soŋe asēval a bare asēval a ntiko soŋe asan a.

¹⁰ Soŋe umë ye, asēval a tēfēka cēnkand soŋe tufahn hn'ucankaf asanu hna nke, do soŋe wamēleka wante yēkēd ŋa.

¹¹ Bare haryēnkwa Ahwēhn hna, asēval a kodina nke asan kēm do asan a fēna kodina nke asēval kēm.

¹² Ha, asēval, g'imbahn asan ŋa ntika Wēnu ŋa, do asan a, asēval hnagēdēha do umë fop gē Wēn matik.

¹³ Yēkēryin wūhnē: caŋēk bi soŋe asēval nke cēnkan kēm ge njēfadēha Wēnu ŋa hn'ile ntide sali hna?

¹⁴ Do fēna, gena bi, vahnē va fop anjētēni asan tēfēlahna tav nkaf ntēwu ŋa imul hafo njaba dūs.

¹⁵ Bare age soŋe asēval a ye, uhnatah ye age njabēka, kabi Wēnu ŋa njēdaka asēval imul yaryah soŋe nke acēnkan ntēwu.

¹⁶ Bare age ahnē ñad nkwajēlenti soŋe waŋi, ntēkwadēfunēha kwēhnalēfuhna namu haŋary soŋe rac, vacery sali Wēn va fop fēna wahwēhnana!

Roka Ahwēhn a

¹⁷ Tame ñadēmu hnēsēhnu wakaŋary wante wodēmu cēkwaryēdiluhna. Paryi nke, wahumbar hun wā yiryeryēdiluhna haryēnkwa, bare hamēhni njiryeryēdēhu.

¹⁸ Ryēnkwaŋyēnkwa ŋa ten, nkweryēbu age mbarērun, gweryēlēdiluhna yēbēlan hun, do ntiyahneko wēdampo toŋa ye.

¹⁹ Afo nke watac yēbēlan hun njavētahnini vēle hahnēndak paryi va.

²⁰ Awa age mbarērun fop, wēla ntiyahnu Roka Ahwēhn a rokēdun, gena umë,

²¹ kabi age tokēdun, nēhētaḍun aravuni vēyēntaŋ va, umë lid afo vēryampo nko njohni inte ŋa, vēyēntaŋ va pihnēni do ndēwēni.

²² Kwēhnaluhna bi watere hn'ile tokēdun do cedun? Soŋe ye yafaŋēdun Cery Sali Wēnu ŋi? Soŋe ye yaḍun asēfēhnanuni vēle wok vēhwēhnana iñē vi? Ye hnapēdun hnēsēhnu? Tēfēka bi sēkwaryu? Hali, hnē waŋi cēkwaryēdiluhna muk!

²³ Awa, ikaraŋ inte hnuŋajēbu Ahwēhn hna yētēndanēmu: Ahwēhn a Yesu, hn'umēd unte njēdahniko hna, nufēko mburu,

²⁴ camehnëka Wënu ɲa, umë nkubëlehnëk do ntehn: «Iÿin mbahn mën inte yëdahnëdëfu soɲe hun ɲa ye. Diryindën aki aryënkwëtahndundo.»

²⁵ Ga puhnani roka ÿa, Ahwëhn a umë nufëk nkëlëwa ñen waresen ɲa do ntehn: «Aɲi nkëlëwa uñen ye dahëse akwëtëla kasëk mba Wën nte ÿabik gë sat mën ile ryehëtëde soɲe hun. Ante-wo-nte cedun g'ankëlëwa tac ɲa, diryindën aki aryënkwëtahndundo.»

²⁶ Ante-wo-nte tokëdun aɲi mburu do cedun g'aɲi nkëlëwa ɲa, icëm Ahwëhn ɲa fëyahnëdun koyëna, hafo mbokaj.

²⁷ Soɲe umë ye, ale rokëd mburu Ahwëhn a ma sed g'ankëlëwa ntëwu hara dënënëna ÿa, ahnë arac menëk soɲe imbahn do gë sat Ahwëhn a.

²⁸ Awa ale-wo-le hnë wühnë tëfëka pëcëta nkaf ntëwu ɲa ten ani gë tokahndë aɲi mburu ma cëhahndë aɲi nkëlëwa;

²⁹ kafi age ahnë tokëk do ce, hara yavëtëna imbahn Ahwëhn ɲa ye, ahnë arac ntavah Wën njëkëlehnad.

³⁰ Soɲe umë ye vëyabah hnë wühnë tesëni do vëhwëhnana fanka, do vëyabah cëmëni.

³¹ Bare age pëcëtaɗen vankaf fu va, Wënu ɲa ki-itiɲëdëfilëfuhna.

³² Bare age Ahwëhn a kitiɲëdëfëhëfu do kwëdëndëfu, soɲe antë cëdinëfu gë duniÿa ÿi ye.

³³ Awa, vëÿënta mën, age mbarëlerun soɲe roka ÿa, napëlëryin.

³⁴ Age ahnë inte ɲa d'us njoka, ÿalu hna tëfëka tok njintahnënde ga mbara. Koyëna, age mbarërun, Wënu ɲa kitiɲëdëfiluhna.

Soɲe wante wojëk ɲa, age nijjëbu pëhwëtëdëfu ami dënk.

12

Vile njëdahnëd Iyir Ipacah

¹ Tame vëÿënta mën, soɲe vile njëdahnëd Iyir Ipacah ɲa ÿadëfu hnësëhnu ayëtu ile ye toña ÿa soɲe virac.

² Njëterun, ante nkorunëho yëtëlnahna Yesu ten ɲa, cëmbëdunëho wamën wante wok gena paryi, do wok kodina dënk nës, hara kodiluhna ayawënwawu.

³ Soɲe umë lehnandëmu: Ale hnësëd g'Iyir Wënu ɲa kodina ndëwana Yesu wëh, do ge ahnë gena g'Iyir Ipacah ɲa kodina ntehn Yesu ye Ahwëhn a.

⁴ Awa, vile yëdahnëde va nëmpëlëk, bare Iyir Ipacah ɲa fo yëdahnëd.

⁵ Uyëd ule ryonkuñahnëdehn wã nëmpëlëk, bare Ahwëhn arac fo ryokuñëhne.

⁶ Wënu ña vile ntif va nëmpëlëk, bare Wën hutac fo lid virac fop hnë vahnë hna fop.

⁷ Ale-wo-le nuñad uyëd wã tufahnahn Iyir Ipacah ña hnë umë nke, soñe ifërën vahnë fop.

⁸ Iyir ña njëdadëha aryampo nësënd gë hakili, do aÿëntañ Iyir tac fo njëdadëha nësënd gante nke ile njëtëk ÿa.

⁹ Iyir tac fo njëdadëha ahañary ikwëtahn yañah dus, Iyir ðampo tac njëdadëha aÿëntañ njërënëndëhni vëres.

¹⁰ Njëdadëha aÿëntañ kat ntind viÿë vifëmpëhnahnah, ahañary kol nësënd wanës Wënu ña, ahañary kat kol njavëtënd ile wãtik hn'Iyir Ipacah tac dënk ÿa gë ile wok matina hnam ÿa, ahañary kol nësënd vanësa vante wok yëtina do aÿëntañ kol tékëtënd vanësa vatac.

¹¹ Wañi fop, ðoku Iyir ðampo tac fo ye; njëdadëha gante ñad ka ale-wo-le uyëd minu.

Viÿë viyabah hn'imbahn ndampo

¹² Awa, Këris ÿa gë imbahn nte hwëhna viÿë viyabah mëntëlëni. Viÿë virac fop, mama njabahnëk, hn'imbahn ndampo fo nke.

¹³ Ha, fuhnë fop njaryinëkéfu soñe nkeyin mbahn ndampo fo g'Iyir Ipacah ndanko: nke sëwif gë ale wok gena sëwif ma aramp gë ale wok gena aramp. Wënu ña njëðakëfu Iyir ndampo tac.

¹⁴ Imbahn iña gena iñë ryampo fo kwëhna viÿë viyabah ye.

¹⁵ Age ifary ÿa ntehnakënd: «Kabi gela vák, gentila mbahn hna», awa, soñe umë gentina bi imbahn hna?

¹⁶ Do age nëf ña ntehnakënd: «Kabi gela inkër, gentila hn'imbahn», awa, soñe umë gentina bi mbahn hna?

¹⁷ Age imbahn iña fop inkër fo yekënd, hak kokënd nkwëryënd? Do ge anëf fo yekënd, hak kokënd tehënda viÿë va?

¹⁸ Bare gena koyëna: mbahn ña kwëhna viÿë viyabah va do Wënu ña ntik ile-wo-le ÿa gante ñad ka.

¹⁹ Vák ÿa fo gena imbahn!

²⁰ Awa mbahn ndampo fo ye bare viÿë viyabah yehëhna.

²¹ Inkër iña kodina ntehna vák ÿa: «Balëlohna gë wëjë», do nkaf ña fëna kodina ntehnëhni wapary ña: «Balëlohna gë wuhne!»

²² Wëla viÿë vivë mbahn vile wok kwëhnana fanka va, kwëhna nafa;

²³ do vile wëk va, virac lënënëden ntëbi vëytäw va. Vile wok tēfēlahna nuyi va ŷak fabinëk dus,

²⁴ hara viwamah va šalēlahna umē fop. Wēnu ŋa ntik mbahn iŋa soŋe ntēnēni viyē vēweh va.

²⁵ Koyēna, viyē vevē mbahn va ndemalēd, pitēlēdina.

²⁶ Age iñē ryampo korotēd, viyēntaw va fop rēkēd korotētēndeni; age iñē ryampo cēmbik, viyēntaw va fop natētēdehēhni.

²⁷ Wuhnē, cery sali ŋa, imbahn Kēris ŋa yerun, do alewo-le hnē wuhnē iñē ryampo ye hnē mbahn tac.

²⁸ Koyēna nke cery sali hna, Wēnu ŋa vefayik va ntik vëryēnkwëryēnk, vëhigēna va vële nēsēd wanēs Wēn do vërarēna va vëharan vahnē; tac, nkeni vële lid vifēmpēhnahnah, gē vële hod njërēnēndēnihēhni vëres, gē vële ryemadēhēhni vahnē do gē ige asankaf do kat hnēsēd vanēsa vante wok yētina.

²⁹ Fop vëyena vefayik, fop vëyena vële nēsēd wanēs Wēnu. Fop vëharanēdīlēhniha vahnē, fop vëlidina viyē vifēmpēhnahnah.

³⁰ Fop vëhwēhnana uyēd soŋe njërēnēndēnihēhni vahnē, fop vëhnēsēdina vanēsa vante wok yētina, do fop vëhodina tēkētēni vanēsa vatac.

³¹ Awa, yēkēlehnëryin ahwēhnawu vile njēdahnēd Iyir Ipacah iŋa vile ŷak nafa va.

Tame tufēdēmu gante ntide ka viyē vile lidun va soŋe përenahn fop.

13

Iŋahn ŋa

¹ Age nēsēbu vanēsa vahnē ŋa do gē wēba wamēleka ŋa dënk, hara ŋahnēlēwēhniha vëytä mēn va, wanēs mēn ŋa wanēsa warali fo ye.

² Age nuŷabu uyēd soŋe hnēsēndu wanēs Wēn do yētu fop ile soŷik ŷa do hwēhnaŷ fop uyēt wā, do age kwēhnabu ikwētahn can kaf holahnu wēku fakētu wahuŋ wī, hara ŋahnēdēwēhniha vëytä mēn va, ñoñ gela.

³ Age njēdabuhēhni hnapul mēn ŷa fop vëhaŷēhnah va do yēdahn mbahn mēn iŋa pēdi hafo sēmu hara ŋahnēdēwēhniha vëytä mēn va, umē ñoñ nēfadilohna.

⁴ Ale ŷahnēdēhēhni vëytäw va nduñēnad do pacēdēha ntaŷary iŋa. Nēŷaryēdina, naŷēnadina do kumadina fēna.

⁵ Ale ŷahnēdēhēhni vëytäw va didina iñē ile sēfēhnëk, njēkēlehnēdina nafa lēwu, davēdīlahna ñap do dënkwētadina uweh ile ntiyiko.

⁶ Natëdilahna age ntife ile rumpak, bare natëdëha age ntife ile satëk.

⁷ Ale ÿahnëdëhëhni vëÿëntaŵ va tavëhnëd fop do kwëtahnëd fop do ntiyahnëdëha fop canëd do nduñënad fop.

⁸ Injahn ña tëkwëdina muk. Fac ryampo uyëd wanës Wën wante nësëdëni vahnë ndëcëd, do uyëd vanësa wante wok yëtina tëkwëd, do gë uyëd uyët ŵa ndëcëd.

⁹ Tame, uyët fu ŵa padëna do wanës Wën wante nësëden padëna;

¹⁰ awa age tëkik fac ile padëd fop ÿa, ile wok padëna ÿa godina.

¹¹ Ante nkobuho fatah ña, had fatah nësëdëfuho do had fatah nahadëfuho do toña fatah hwëhnaŵuho; bare tame naÿëbu, tavëbu fop ankeya vutah ña.

¹² Dol nudelënëhna wapacëk viÿë va, had hn'anjëka nihah nuden, bare wati yejëk, nuden wapacëk. Hnë iÿi wati, yëtëla fop, bare wati yejëk, njëtëdëfuha Wënu ña wapacëk had gante njëtëko Wën ki.

¹³ Awa viÿë virar vi yed kwëlëkwël: ikwëtahn gë itamahn do gë injahn; bare injahn ña ye ile ÿak nëfak ÿa.

14

Soñe wanës wante wok yëtina

¹ Awa yëkëlehnëryin ayewu vële ÿahnëdëhëhni vëÿëntaŵ. Yëkëlehnëryin fëna vile njëdahnëd Iyir Ipacah ña, do pecendiŵu uyëd ahnësëndu wanës Wën.

² Ale hnësëd vanësa wante wok yëtina gena vahnë nësënd bare Wënu ña ye. Ahnë gwëryëhnëdilahna; Iyir Ipacah ña tëkëd pëyahnënd viÿë vile soŵik.

³ Bare ale hnësëd wanës Wënu ña, vahnë va nësënd soñe njawahn hn'ikwëtahn dëŵ hni hna, soñe nirahni do mbosëvosehnhni.

⁴ Ale hnësëd vanësa wante wok yëtina va umë fo yawënad, bare ale hnësëd wanës Wënu ña njawëned ikwëtahn vëvë cery sali ña fop.

⁵ Ndëwadëfu aholu ahnësëndu ŵuhnë fop vanësa wante wok yëtina, bare ile ÿabu ÿandu dŵs ÿa umë ye aholu ahnësëndu wanës Wënu ña. Ale hnësëd wanës Wënu ña ÿak yabëka nafa ÿa gë ale holëk vanësa wante wok yëtina va, afo ge ahnë kod tëkët wante nësëd ña soñe njawahn ikwëtahn vëvë cery sali va.

⁶ Awa tame, vëÿënta mën, age njijëbu ÿal hun hna do nësëhnëndu vanësa wante wok yëtina fo, ye hnëfandanëdëmu age gwëryëdanëdilahna toña soŵik ile

njëtëndanëk Wën ma gwënëda uyët hun wã ma nësëda wanës Wën ma kat karanjëdiluhna iñë?

⁷ Koyëna nke fëna sojë vile yawãnde va, gante nke takëralu ma itëmp ki: age këm fo tëmpëde itëmp iña, hak kode njëti gante tëfëka nkawï?

⁸ Do age lënkwi ÿa kwëhnana kopa facah, mo yëtëd sojë ile lënkwi ÿa?

⁹ Wuhnë fëna, age nësëdiluhna wanës wante wëryëde, hak kode njëti wante hnësëdun ña? Sël fo yed wanës hun ña!

¹⁰ Pacëk wanës wayabah wanëmpëlah yehëhna duniña li, do ule-wo-le wã nke ile pëhnetanëd.

¹¹ Awa, age gwëryëda wanës ale hnësëhnëdëho ÿa, ahneh ale hnësëhnëdëho ÿa yebu, do umë ahneh mën ye. Gwëryëdilëfuhna.

¹² Sojë umë ye, kabi ñadun dus uyëd Iyir Ipacah ña, yëkëlehnëryin ten njabu uyëd ule ÿawëned cery sali ña fop.

¹³ Sojë umë ye, ale hnësëd vanësa vante wok yëtina ña tëfëka munta uyëd sojë kol tëkëtëhni wante nësëd ña.

¹⁴ Age gë vanësa vante wok yëtina njëfadëfu, ntawary mën ña njëfad, bare hakili mën ÿa yojëdina ñoñ.

¹⁵ Awa, hak ntide? Gë ntawary mën iña njëfadëfu, bare njëfadëfu fëna gë hakili mën ÿa; njëwëdëfu gë ntawary mën iña, bare njëwëdëfu fëna gë hakili mën ÿa.

¹⁶ Age camehnëduha Wënu ña ntawary hu hna fo, ale yintik do wok yëtëna wanës watac, yëtëna ile hnësëdu ÿa. Awa, hak kod ntëkwand «Amina» iyëfa camehn hu ña?

¹⁷ Wëla ntehni, iyëfa camehn hu ña përenak dus, yawënenä ikwëtahn ahnë arac.

¹⁸ Camehnëbuha Wënu ña sojë ile nësëdëfu vanësa vante wok yëtina, nësëdëfu lëbu wuhnë fop.

¹⁹ Bare, hnë mbarëla vële hwëtahnëka Yesu hna, pecehnëko hnësu wanës imbëd wante hode nkwëry sojë harañahnëwëhni vëhawary, gë ile hnësëbu wanës wawuli wante wok yëtina.

²⁰ Vëyënta mën, ant'anahandu had vutah. Age sojë wameh ña ye, geryin had vunul, bare sojë viyë viyëntaw va fop geryin vicër.

²¹ Wëlin ile nësëk Vikerëh ÿa:

«Ahwëhn a më lehnëk, gë viyë vahnë vële hnësëd uwi hnës uhneh ñadëfu hnësëhnëwëhni iyi bulunda, gë wës ahneh ñadëfu hnësëhnëwëhni, bare vëhnëpadilohna.»☆

22 Ndanko fo nke, age ahnë nësëd vanësa vante wok yëtina, umë dahëse ye soje vële wok vëhwëtahnëna va kabi Wënu ɲa yëtëndanëdfilëhnhina iñë; bare umë kwëhnana nafa soje vële hwëtahnëk va. Do age ahnë nësëd wanës Wënu ɲa, dahëse soje vële hwëtahnëk ye kabi Wënu ɲa njetëndanëdfehëhni iñë, bare umë kwëhnana nafa soje vële wok vëhwëtahnëna va.

23 Tac age wuhnë vële hwëtahnëk va mbarërun, do wuhnë fop afëgwëlehnu ahnësëndu vanësa vante wok yëtina, do age vëhawary vële wok vëhwëtahnëna rëkëk hn'ile nkerun hna, vëlehnëdfilëhnhina bi wuhnë cenaku?

24 Bare ge wuhnë fop wanës Wën nësëdun hn'imbarëla hna do tëket ahawary ale wok kwëtahnëna ten, awa, fop wante nkwëryëd ɲa pacëndëha umë awen ye, pëcëtaf nkaf ntëwu ɲa,

25 do njetëd ile sowik sakahn lëwu hna, awa, ndëkwëhnëd yëka ɲa nkal hna do cëmbëdëha Wënu ɲa ntehn: «Ha, paryi nke, Wënu ɲa fagant hun nke!»

Ile yed hnë mbarëla

26 Awa, vëyënta mën, age mbarërun ye rëfëku aliwu? Alewo-le tëfëka nti ile njëdëka Iyir Pacah ɲa: age iyëw ye njëw, age ikaraɲ vëyëntaw va ye karaɲëhni, age iyëtëndan iñë ye njetëndan, age inës vanësa vante wok yëtina ye nës, age kat itëkët vëyëntaw va wante hnësëde ɲa ye tëkëtëhni. Arabi umë fop ntiyi soje njawahnëni vahnë hn'ikwëtahn hna.

27 Age vahnë ñadëni nësëni vanësa vante wok yëtina, vëhi, ma antë ntëbini vërar, kodëni nësëni aryampo aryampo do nke ale rëkëtëd wante nësëdëni ɲa.

28 Age ale hođ tëkët gena, ndemëhnani, antë nësëni: nësëhnhëniha Wënu ɲa wahakili walëw hni hna fo.

29 Age vële nësëndëhëhni vahnë wanës Wën va ye, vëhi ma vërar nësëni do vëyëntaw va pëcëtani wante nësëdëni ɲa.

30 Bare ge Wënu ɲa nësëhnëka ahnë ahawary, ale hnësakënda tëfëka ndemëhna.

31 Ha, wuhnë fop kodun ahnësëndu wanës Wën, bare aryampo aryampo, soje vahnë va fop ñëɲahnëni do nirayini.

32 Vële hnësëd wanës Wën va tëfëkëhni keryani soje antë ndëcëtëni wanës ɲa.

33 Koyëna nke kabi Wënu ɲa ñadina ge vahnë va vëlënëndëdina ile tantëk ɲa; umë yam ñad.

Ha, koyëna ntide hnë fop vacery sali hna.

³⁴ Soŋe vėsəval va, tēfələhniha ñawēndēni hnē vēmbarēla hna: vēwawēryanina ñawēndēni; tēfəkēhni ntēnēnēnihēhni vēyēntaw va, gante nēsək sariya Wēn ka.

³⁵ Ge mbaləkēhni soŋe pacēnēhnini iñē tēyēnihēhni vēsan hni watere hna. Caŋəna asəval ñawēnd hnē mbarēla hna.

³⁶ Hnē mbarēla hun hna bi matik wanēs Wēnu ŋa? Hnē wuhñē fo bi tēkək?

³⁷ Ge ntiyahñeka ahñē nēsēf wanēs Wēn, ntiyahñeka kwēhñak Iyir Ipacah ŋa, tēfeka njet ile herēndēmu yi Ahwēhn hna matik soŋe awawēhnu.

³⁸ Ge ahñē paβəna, Wēnu ŋa fəna pabēdilahna ahñē arac.

³⁹ Awa, vēyēnta mēn, yəkələhnēryin ten ahñēsēndu wanēs Wēn do nt'avañēhnuni vahnē va soŋe antē nēsēndēni vanəsa vante wok yētina.

⁴⁰ Bare fop tēfeka ntiyi caŋ gante tēfeka ka.

15

Ibēhn Yesu Kēris

¹ Vēyēnta mēn, ndēnkwētehnēdēmu Wanēs Wakasək wante fēyamu ŋi. Nēparun g'uhnatah do yawēnērun.

² Gē waŋi pehētēderun, ge njañwēnērun gante pēyamu ki; ge gena umē kwētahn hun ŋa səl fo ye.

³ Tēfētānēmu ile hnuŋabu ami dēnk ŋa, ihwēhn nafa ryēnkwēryēnkwa ŋa: Kēris ŋa cēmək soŋe wameh fu ŋa, gante pēyahñeko Vikerēh ka.

⁴ Kwētiko hn'iyag do mbēhnēndaniko hnē fac rarēna hna, gante pēyahñeko Vikerēh ka.

⁵ Piyer* ndēnkwēko karyētahn, tac vēfayik pēhw gē vēhi va fop.

⁶ Tac, ntēbi vahnē wakeme mbēf (500) karyētahnēkēhniwo ndampo fo. Vēyabah hnē vērac nkoni, vēryampo fo sēmək.

⁷ Tac, karyētahnēkawo Sak fəna, do kat vēfayik va fop.

⁸ Karyētahnēkēhniwo vēhni fop, tac, ga mbiyēk, karyētahnēgēkoŋo ami ale ye had fatah fante hnagik hnē wati le nkok tēkələhna.

⁹ Ha, ami ŋak vak vēfayik hna. Tēfəlohna dēnk wācindewu afayik, kabi korotehnēbu cery sali Wēnu ŋa.

¹⁰ Bare, Wēnu ŋa, g'ufērēn lēwu wā, njetfeko yewu afayik, do tavəlohna nafa kēm. Ndokuñəbu dus ntēbini vēfayik vēyēntaw vi fop; bare gena ami dēnk ryokuñək, ufērēn Wēn ale ye hnē ami ŋa ye.

* 15:5 15.5 Piyer: Sefas kerik hnē Wagērek hna.

11 Awa, nke ami ma vēhaŵary, ile fēyahnēdēfun ŷa Wanēs Wakasěk ņa ye do watac ye wante hwētahnērun ņa.

Ibēhn vēsēm

12 Age pēyahnēdēfun Kēris ŷa mbēhněk awa hak kod ahnē hnē ŵuhnē ntehn vēsēm va vēvēhnēdīna?

13 Ge vēsēm va vēvēhnēdīna, awa Kēris ŷa fēna bēhnēna;

14 do ge Kēris ŷa bēhnēna, Wanēs Wakasěk wante fēyahnēdēfun do kwētahnērun ņa kwēhnana nafa.

15 Do kat, ile fēyahnēdēfun soŶe Wēnu ņa wamēr ye kabi pēyahnēdēfun mbēhnēndanēka Kēris ŷa hara bēhnēndanēlahna ge vēsēm va vēvēhnēdīna.

16 Ha, ge vēsēm va vēvēhnēdīna, awa Kēris ŷa fēna bēhnēna.

17 Do ge Kēris ŷa bēhnēna, kwētahn hun ņa kwēhnana nafa, do gē wameh hun ņa nkorun.

18 Do fēna vēle hwētahnēka Kēris do sēměk va mbēvēni kwēlēkwēl.

19 Ge soŶe iŷi dūniŷa ŷi fo hwētīnēc ikwētahn fu ņa hnē bēmēnkēl fu gē Kēris hna, awa fuhnē yeyīnēc vēle yēkēde had vēle ŷak haŷēhnēc dūniŷa li.

20 Bare gena koyēna, Kēris ŷa mbēhněk! Umē ryēnkwēc vēhnēc hnē vēle sēměk hna, soŶe vēsēm vēŷēntaŵ va fēna mbēhnēntahnini.

21 Ahnē ryampo fo yojěk icēm iŶa, do ahnē ryampo fo yojěk ibēhn iŶa.

22 Ha, vahnē va fop cēmēdēni kabi Adam ye rēm sankaf lēŵ hni ŷa, do vahnē vēle kwēhnēc Kēris va fop mbēhnēdēni.

23 Bare ale-wo-le, ge tēkēc wati lēŵu ŷa, mbēhnēd: Kēris ŷa ryēnkwēc vēhnēc, tac ge mbokajěk vēle kwēhnēc va mbēhnēdēni.

24 Tac wapuya dūniŷa ņa rēkid, do Kēris ŷa tēkwehnēdēhēhni fop wayine wante hnaŵēc dūniŷa ņi do ŵēkēkēhni vahnē va gē fanka. Awa tac mbēsahna ucankaf ņa Wēnu ņa Rēm ŷa.

25 Ha, afo Kēris ŷa naŵ hafo hale kēfēdēhēhni Wēn vēŷeŵ vēlēŵu va fop kuyēt wakwer wadēŵu hna.

26 Icēm iŶa ye aŷeŵ arēkwa ale rēkwehnēde ŷa.

27 Ha, Wēnu ņa fop kwētēkēhni gēd wakwer Kēris hna.✧ Pacěk ge ntehnik «fop», gena soŶe Wēnu ņa hnēsēde, umē ale yēdaka fop Kēris ŷa.

28 Ha, Wēnu ņa yēdadēha Aju ŷa ucankaf ņa fop. Ge Aju ŷa nŷedayik ucankaf ņa, awa umē dēnk hn'ucankaf Rēmu hna nkeđ. Koyēna, Wēnu ņa fo yēd ahnaŵ hnē fop.

29 Ge ibëhn gekëndina, awa vële yaryëde soje vësëm va, ye hnëfadëhëhni? Ge ibëhn gekëndina, awa soje ye njaryëdeni soje lëw hni?

30 Do fuhnë dënk soje ye wafëden nte-wo-nte ña walaŵary walëw fu ŵa?

31 Vëyënta mën, paryi nke fac-wo-fac pabëlëdëfun icëm iña: paryi nke fëna natëko soje ile ntik hnë ŵuhnë Yesu Këris Ahwëhn fu ŷa.

32 Efes hna, mëtëbun gë vahnë vële ye wulaŵ paryi. Ge soje watoña vahnë fo yekënd, ye hnëfakëndëho? Ge vësëm va vëvëhnëdina, awa tokënëfu do ceyin, kabi acahn cëmëden.*

33 Kwëtëryin hakili: vërefal vëwëh va përekanëdënihëhni vahnë vëfëren va.

34 Bokanëryin vinahan vipëren hun va do ant'avok aŵenu! Nkeni hnë ŵuhnë vële wok vëyëtëna Wënu ña. Nësëdëfu wañi do tëfakëha cëfëhnu.

Imbahn vële vëhnëk

35 Bare ahnë kod tëy: «Hak mbëhnëdëni vësëm va? Iyëhne sifa mbahn kwëhnadëni?»

36 Gante nënkwëru ka! Ile hnadëru ŷa kodina pëhn ge cëmëna ten.

37 Do ye hnadëfu? Nadëdila atëh nte fëhnið ña, uyëc fo hnadëfu, mpëd uyëc antimp ma uyëc hnëda haŵary.

38 Tac, Wënu ña njëfadëha uyëc ŵa imbahn nte ñad ña; uyëc le-wo-le ŵa, mbahn dëwu ña kwëhnad.

39 Imbahn mëntëlëna g'iñëntaŵ: imbahn ahnë ña soje ahnë ye, iba wulaŵ ña soje wulaŵ ye, iba wusëry ña soje wusëry ye do iba wuwis ña soje wuwis ye.

40 Nkehëhna fëna viyë g'ambin vi do gë nkal vi; humpen viyë vimbë ambin va nëmpëlëk gë vimbë nkal vi.

41 Humpen ulav ŵa gë ulepera ŵa do gë wahol ŵa nëmpëlëk; la hnë wahol hna dënk, wahumpen walëw hni ŵa nëmpëlëk.

42 Koyëna, ge vësëm va mbëhnëni, mbahn dëw hni ña mëntëlëdina g'inte kwëhnaniho ña. Age mbahn iña mbañik, had uhnëda ile nadik, nkëlëd, bare ge mbëhnëk, kodina mbok nkël.

43 Age mbahn iña mbañik gwamëna, bare ge mbëhnëk gwamëk. Ge mbahn iña mbañik kwëhnana fanka, bare ge mbëhnëk njabëka fanka.

44 Ge mbahn iña mbañik, mbahn ahnë fo ye, bare ge mbëhnëk, imbahn kwëhn Iyir Ipacah ye. Ha, ge mbahn ahnë nke, nke fëna mbahn kwëhn Iyir Ipacah.

* 15:32 15.32: Esayi 22.13

45 Vikerëh wanës Wënu ña më lehnëk: «Adam, ahnë aryënkwëryënkw a, ale yëdayik njënënd yeho.» Bare Yesu, nte ye Adam tëkwa ña, ale yëdanëd iyir nte yënëndanëd vëyëntaŵ ye.

46 Imbahn kwëhn iyir ña dënkwidina, iba ahnë ña fo ryënkwid, tac imbahn kwëhn iyir ña do njigi.

47 Wënu ña g'inkal ñi ñahanëkawo ahnë aryënkwëryënkw a bare ahigëna ŷa g'ambin matik.

48 Vahnë vëvë nkal vi gë ale ñahanëko Wën g'inkal ña mëntëlëni, do vahnë vële yid g'ambin va gë ale watik g'ambin mëntëlëdëni.

49 Do ndampo fo nke gante mëntëlëk imbahn fu g'iba ale ŷahanik g'inkal ki, koyëna fëna mëntëlëd imbahn fu ña g'iba ale watik g'ambin ka ge mbëhninëk.

50 Vëyënta mën, wëli wante hnësëhnëdëmu ña: vimbahn fu vimbë nkal vi kodina nkenti Naw Wënu hna; ile yëlëd ŷa kodina nkenti hnë ile wok gëlëdina hna.

51 Njëtëndanëdëmu ile soŵik: cëmëdëlënëhna fop, bare fuhnë fop nëmpëtëdenëhëfu;

52 umë ñap ntiyad, hnë soŷe aryëm aŷesëlehn taŷ fo, ge nkweyik idënkw tëkwa hna. Ge ntënkwi, vësëm va mbëhnëdëni soŷe antë mbok cëmëni do fuhnë fop nëmpëtëdenëhëfu.

53 Imbahn nte yëlëd ña tëfëka mbaci ile wok gëlëdina, imbahn nte sëmëd ña tëfëka nëmpëti g'ile wok cëmëdina.

54 Ge imbahn nte yëlëd ña nëmpëti g'inte wok gëlëdina ña, imbahn nte sëmëd ña nëmpëti g'inte wok cëmëdina, awa tac ntiyad wanës wante herik ña: «Icëm ña mbëvehnik; Wënu ña mëkëka.»*

55 «Icëm, ne nke imëk hu ña?

Icëm, ne nke rovahn ile rohavnëdu ŷa?»*

56 Rovahn icëm ña, wameh ña ye, do fanka wameh ña, sariya ŷa ye.

57 Cëmbënëfuna Wënu ña, umë ale yëdadëhëfu imëk hnë wameh g'icëm hna g'Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris.

58 Awa, vëyënta mën vële ŷahnëfu, yaŵënaryin, ant'aholiwu aŷënkëlehniwu, kahnëndaryin d'us kwëlëkwël hnë wadoku Ahwëhn hna. Njëtërun ambër nte yedëhu hnë wadoku Ahwëhn ña gedina muk nafa këm.

16

Koryi soŷe cery sali mbë Yerusalem

¹ Tame, soŋe koryi ile varëpëde soŋe vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va: diryindën wuhnë fëna had gante nkabëbuhëhni vëvë vacery sali wavë Galasi ki.

² Hnë dimasi-wo, ale-wo-le hnë wuhnë pit ýalu hna ile mëkëd ýa; antë hnapiwu rëkiwu mbarëpahni.

³ Koyëna, ge tëkibu, payëdëfuhëhni vële rëhnarun va njiryeryëni koryi ile varëpërun ýa gë Yerusalem gë kayëte nte rufahnëd vëhni mo nkeni.

⁴ Age ami rëfëka yintiwu fëna, tëfëlëdëfun gë vëhni.

Ile ñad nti Pol

⁵ Njidëfu Masedëwan, ge ndëcëbu hnam njiryidëfu gë ýal hun.

⁶ Nëwëdëfu ýal hun hna mpëd hnë wati huji hna fop. Koyëna, ge yiŋa yëfu, kodun aryemawuno soŋe ryëcalu nkol kaŋary.

⁷ Aŋa nkaŋ, ñada ryëcalu aki fo, pëhnaŋu mbiyëlahnin gë wuhnë, ge Ahwëhn a maŋëk.

⁸ Bare Efes li nkodëfu hafo ambënt Pantëkot ŋa tëki,

⁹ kabi ifida fidëtak dús doku mën hna, bare vëyëw va njabëni fëna dús.

¹⁰ Ge Timote nehahnëryiku, kwëtëryin hakili antë memahna hnë wuhnë. Doku Ahwëhn ýa ndokuŋëd, had ami.

¹¹ Awa, ahnë antë njafaŋa. Arabi mbokaj gë yam ýal mën li. Napëdëfuhëhni umë gë vëyëntaŋ va.

¹² Awa tame, ge soŋe aýënta fu Apolos ye, kamënaýehnëbuha dús njiryini gë vëyënta fu va ýal hun hna, bare maŋëna la toye njiryi gaki; njiryid gë njivëmaka.

Watëkwa

¹³ Kwëtëryin hakili: yaŋwëneryin ikwëtahn Këris ŋa, kamënarinyin do yaŋwëryin.

¹⁴ Diryindën le-wo-le ýa g'ínahn.

¹⁵ Njëtërun tere Sëtefanas ýa yeho vëryënkwëryënkwa Akayi* hna vële hwëtahnëko va, do ndokuŋëndënihëhniwo dús vële hwëtahnëk va. Awa, njëfadëmu, vëyënta mën:

¹⁶ maŋëndinëhni viyë vahnë do gë fop vële mbëralandëni doku rac va.

¹⁷ Natëko gante njijëni vëhni Sëtefanas gë Forëtunatus do gë Akayikus ki kabi ndemaniho ile wojëkowo rëfëkawo alinëhnuno ýa,

¹⁸ do njawënaýehnëniho gante njawënaýehnënihu wuhnë dënk ki. Awa dënenëryinëhni sifa vëyi vahnë.

¹⁹ Vëvë vacery sali wavë Asi† va nkaýënihu. Akilas gë

* **16:15 16:15** Akayi: Resiyo nte nkehahnëk nkol Korent ŋa ye. † **16:19 16:19** Asi: Gena nkal cankaŋ nte wacik iyi wati koyëna ŋi bare resiyo vë hnam ye.

Përisëka do gë vële varëlëd ýal hni va nkaýënihu g'uŵac Ahwëhn a.

²⁰ Fop vëýënta fu vële ye ani va nkaýënihu. Gaýëlëryin g'inqahn nte rufande vëýënta hna.

²¹ Ami Pol herëk iýi simpaýi gë vák mën ýi dënk.

²² Ale-wo-le wok ñadilahna Ahwëhn a, ndëwani uñeh. Ahwëhn, yij!

²³ Arabi idëwa Ahwëhn fu ýa Yesu nke gë ŵuhnë.

²⁴ Nahnëmu ŵuhnë fop g'uŵac Yesu Këris ŵa.

Kayëte kigëna nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol cery sali mbë Korent ña kerëhnëk inji kayëte kigëna, wati nte nkeho Masedëwan hna hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd ma hnë bëhn wafëhw mbëd g'imbëd gë ryaw (55 gë 56) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Pol pëmpëhnahnëkawo nkwëryëla ntëwu ña gë vële hwëtahnëk vëvë Korent va antë nko nëfa. Atufahnëd hnatah lëwu wã soñe imawëhn ntëw hni ña. Nësëd soñe wameh wante kitiñëk kayëte ndënkwëryënk w ntëwu hna do g'idëkwa catah ntëw hni ña; nkabahnëk soñe ile nkok yina njëkihni ÿa; kamënañëhnëdëhëhni vëvë Korent va mbarëni koryi ndemahnënihëhni vëvë cery sali mbë Yerusalem ña hnë uhorot lëw hni hna; Pol nkwëryëk vëryampo hnë vëhni vëwawëna soñe ile ntiyak had afayik do tëfëka pacëna.

Pol nësëd hnë inji kayëte soñe yas rarëna lëwu ile ñad njihahn njëkihni vëvë Korent va (12.14; 13.1).

Wëlin wanës wadaw wakwëhn nafa hn'inji kayëte: doku, Pol, wanës, fanka, toña, ikwëtahn, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi gë cëmb (1.1-11)

Pol nkwëcëtëk ile ñadëho nti ÿa (1.12-2.17)

Soñe kwëtëla kasëk (3.1-7.1)

Uhnatah Pol (7.2-16)

Uhwëhna nëf (8.1-9.15)

Idëkwa Pol soñe vële hnëwëdëha (10.1-11.15)

Horot ile yehawo Pol ÿa (11.16-12.21)

Siyab rëkwa Pol (13.1-14)

¹ Ami Pol, afayik Yesu Këris ÿa yehahnëbu kabi Wënu ña ÿak koyëna. Gë aÿënta fu ÿa, Timote, nkebun. Kerëhnëryidërun wühnë vëvë cery sali Wën nte ye Korent ñi do gë fop vële hwëtahnëka Yesu hn'inkal Akayi va fop.

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

Pol camehnëdëha Wënu ña

³ Cëmbënëfuna Wënu ña, Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris, Rëm fu le fëbëka kayëhnahn ña, ale hamënañëhnëdëhëfu kwëlëkwël!

4 Kamënaÿehnedëhëfu hnë horot fu hna fop soÿe mëkin fuhnë fëna kamënaÿehninëhni fop horot hna, njëdayinëhni ikamëna nte hnuÿayinëk fuhnë dënk hnë Wën hna.

5 Do gante korotëntëderun d'us wahorot Këris w'a, koyëna fëna Këris njëfadëhëfu ikamënaÿehn yabah.

6 Age korotëdëfun, soÿe ahnuÿahnu ikamënaÿehn ña ye do gë ipëh iña; ge kamënaÿehni bun, soÿe ahnuÿahnu ikamënaÿehn nte yawënaÿehnedëhu ye gante korotërun gë fuhnë ki.

7 Ikwëtahn fu soÿe hun ña njawëk. Ha, njëtëbun gante nkentëderun hnë horot lëw fu ka, nuÿantëderun fëna kamënaÿehn nte hnuÿadëfun hna.

8 Ha, vëyënta fu, ñadëfun ayëtu horot sankaf ile ryuñë nabun hn'inkal Asi hna: horot fu ÿa ntënëkëfuno d'us, ntëbëkëfuno fanka, ntiyahnëkëfuno dënk cëmëdëfun.

9 Ha, ntiyahnëkëfuno idaw fu ña fëhnayik. Nkeho koyëna soÿe antë hwëtahn fu vankaf fu va dënk, bare Wën hunte wätëndëdëhëhni vësëm ña fo hwëtahnëbunëho.

10 Umë fehëtëkëfu iñi cëm do mbokëd pehëtëfu kat; ha, pacëkëfu nkod pehëtëndëfu.

11 Wuhnë fëna ndema d'unëhëfu fac-wo-fac g'iyëfa hun ña. Koyëna, nuÿadëfun Wën hna ufërënak lëwu w'a soÿe iyëfa nte njëfanëhnënihëfu vahnë vëyabah na do vëyabah camehnëdëniha Wënu ña soÿe ufërënak ule njëd'akëfu ÿa.

Pol nkwëcëtëk ile ñadëho nti ÿa

12 Wëlin ile hnatëndanëkëfu ÿa: vinahan fu va ntañak soÿe ile yasëbun d'uniÿa li, do kas hnë wuhnë. Njasëbun gë ipacëna do gë toña nte wätik hnë Wën; gena gë uyët vahnë, bare g'ipërëna Wënu ña nke.

13-14 Vile ÿaderun afëyayiwu ÿa umë herëhnëryiderun, gena iha w'ary. Gaki nkwëryërun wëdampo do ntiyahnëko ile wëryëdun padëd fac ryampo. Koyëna natëdëhu gë fuhnë had gante natëdëhëfu gë wuhnë ki hnë fac Ahwëhn a Yesu.

15 Kwëtahnëbuho watac do soÿe umë ñadëfuhö yiryiwu wahwënta wahi ÿal hun hna, soÿe natu g'ahaw'ary.

16 Ñadëfuhö rëfëryiwu ÿal hun hna age njidëfu gë Masedëwan, tac ge matibu hnam, ÿalun hna ñadëfuhö vokaju. Tac ge matëbu ÿalun hna ñadëfuhö aryemawuno fere yiwu Yude.

17 Ante pëhna buho watac ña, ntiyahnëkuno bi waki h'nah ye? Wante fëhnadëfu ña nahan vahnë fo bi ye, vële nësëd: bi «ha» bi «hali» ndampo fo?

18 Wënu ña umë dënk njëtëk wapacëk: wante hnësënderun ña gena «Ha» do «Hali» ndampo fo.

19 Aju Wënu ɲa, Yesu Këris, ale fëyahnëbun ami gë Silas do gë Timote ɣalun ɣa yijëlohna soɲe ntehn «Ha» do «Hali» ndampo fo. Wadëwu ɲa, «Ha» fo yeho.

20 Yesu ye «Ha» fop wante nësëko Wënu ɲa ntid. Awa ge muntaden gë wac Yesu ntehnëden «Amina», cëmbahnina Wënu ɲa.

21 Do Wënu ɲa umë dënk yawënëdëhëfu gë wuhnë, hnë bëmënkël fu gë Këris hna. Wënu ɲa, umë dënk rëhna këfu,

22 iyavëta lëwu yëdäkëfu, Iyir Ipacah, nte kwëtëk ɲa vintaɯary fu hna, nke dahëse ile rufëdëhëfu paryi nuɣaden viyë vile ñad njëdäfu va.

23 Awa age nurun ga nkobu bokala gë Korent kabi kaɣëhna nëko gë wuhnë ye. Arabi sëmu ge mërëdëfu! Wënu ɲa ye sede ntaɯary mën ɲa.

24 Yëkëlehnëläfuhna yefu vësankaf hun, alehniwu gante ntidun kwëtahn hun ɲa. Ikwëtahn hun ɲa njaɯëk! Bare ñadëfun ryokuñëntifu soɲe uhnatah hun ɯa.

2

1 Soɲe umë ye, pëhna bu antë vokaryiwu gë ɣal hun, antë voku yiwëhnëndanu.

2 Age njiwëhnëndanëmu, mo yëdädëho uhnatah ɯa? Vële yiwëhnëndanëbu va bi?

3 Soɲe ile herëhna nëmuno koyëna ɣa: ñadëwohna, ge tükëryibu, njiwëhnëndanëniho vële rëfakëha njëdaniho uhnatah ɯa. Pacëko: ge natëko, wuhnë fëna natëdëhu fop.

4 Yëtëryin, gë wako mën ɲa kerëhna nëmuno, sakahn mën ha pëbëkawo yiwëhna h g'ufëmpëhna h. Keryëhneluhna soɲe yiwëhnëndanu, ntibu rufahnu iña cankaƒ ðus nte hwëhna bu soɲe hun ɲa.

Itavëhn aɯen

5 Age ahnë likawo aɣëntaɯu lavah, gena ami ntiko, kode ntehn wuhnë fop ntiko. Gena soɲe ɣayëndanu hnësëhnëmu watac, toña ɣa dënk ye.

6 Soɲe ahnë arac, ikwëd vëyëntaɯu va gwër nkedëha.

7 Tame tëfëku aravëhnuna do ahamënaɣëhnuna, soɲe antë pëba uyiwëhna h sankaf dëcët.

8 Awa tëyëdëmu, tufëryina ñadunëha.

9 Wëlin soɲe ile herëhna nëmuno: ñadëfuho yëkëhna hnu soɲe yëtu bi maɯëhnëdun fop wante lehnëderun ɲa.

10 Ge tavëntunëha ahnë, tavëndëbuha ami fëna. Do ami, ge tavëhnëbu —ge nke iñë ile rëfëka ravëhnu— soɲe hun ɣa ravahnëdëfu haryënkwa Këris hna,

¹¹ soje antë Sintani nuÿa rënka ile tokandëhëfu. Njëtinek dus vinahan vidëwu va.

Pol Tërowas hna

¹² Ante tëkëbuho Tërowas soje fëyahnu Wanës Wakasëkkëris ña, Ahwëhn a pidëtëhnëkowo nkaŵ soje lihahnu.

¹³ Bare ndëñëbuho dus, kabi tëkatëlëwawohna hnam Tit, arëfëlënta mën a. Soje rac koyabuhëhniwo vëvë Tërowas va yilehnu Masedëwan hna.

¹⁴ Arabi cëmbi Wënu ña! Mëkëden fop kabi gë Këris nkeyinëk kwëlëkwël. Paß gë fuhnë Wënu ña njëtëndanëdëha Këris hn'ile-wo-le hna, had ðatikola ile rehëd gante-wo-gante.

¹⁵ Ha, tehëden had ðatikola hnëñah Këris ÿa soje icëmb Wënu ña fagant vële rëfëk nkaŵ nte yiryeryëd g'ipeh ka do gë vële rëfëk nkaŵ nte yiryeryëd g'icëm ka.

¹⁶ Soje vëryaŵ, rehërya icëm ye ile yiryeryëd g'icëm; vëÿëntaŵ va, rehërya uwám ye ule yiryeryëd g'uwám usër. Awa mo rëfëka nti ÿi sifa ðoku?

¹⁷ Fuhnë gelëfuhna had vëyabah vële wafëd wanës Wën ki. Hali! Wënu ña fayikëfu awa toña hnësëdëfun tase lëwu hnë ibëmënkël fu gë Këris.

3

Soje kwëtëla kasëk

¹ Awa, ntiyahnëku bi itufëhna vokëbun rufëhnandëfu gë watac? Mbalëkëfu bi, had gë vëÿëntaŵ ki, vëkayëte vante yëtahnedunëhëfu fuhnë gë vëÿëntaŵ?

² Wuhnë dënk ye kayëte ntëw fu tac nte herik hnë wasakahn fu hna, nte kodëni vahnë va fop njëtëni do karanëni.

³ Ha, pacëk kayëte nte kerëk Këris ña yerun do hnë ðoku lëw fu hna ntihahnëk watac. Gena gë ihera kerik bare gë Iyir Wën hunte wok cëmëdina nke; kerina hnë wëraka, bare hnë wasakahn vahnë hna kerik.*

⁴ Pacahnëkëfu wañi haryënkwa Wën hna, soje Këris ÿa.

⁵ Diyahnëlëfuhna kodëfun lifu iñë fuhnë fo, bare g'idema Wënu ña wëkahnëbun lifu ile lidëfun ÿi.

⁶ Umë wëkahnëbun yefu vële hnësëd soje kwëtëla kasëk ña. Kwëtëla tac, matina Sariya Moyis ÿa, bare hn'Iyir Ipacah hna matik. Sariya Moyis ÿa g'icëm njiryeryëd, bare Iyir Ipacah ña uwám wã njëdahnëd.*

⁷ Hnë wati Sariya Moyis hna Wënu ña tufahnëdëho untënah ntëwu ña g'untancah cankaŵ. Yëka Moyis

* 3:3 3.3: Icahn 34.28 * 3:6 3.6: Icahn 34

ÿa ntancëdëho d'us afo vëva Isërayel va vëhodilohna ntañëniha, bare untancah tac mbiÿëdilohna. Ge paryi sariya ÿa kwëhnako untënah ñi mama nkehahnëko d'oku lëwu ÿa iyiryery vahnë g'icëm,

⁸ do kas untënah d'oku Iyir ña kwëhnad'ina rëkwëlehna!

⁹ Ha, ge d'oku sariya le yojëd ntavah Wënu ña kwëhnak untënah ña awa untënah nte kwëhnak d'oku Iyir nte satënëd ña lëbëk d'us.

¹⁰ Do haryënk'w hnë ñi danc ntënah cankafe, danc ntënah sariya ÿa goryeryëna nafa.

¹¹ Ge vëÿi vërac vile wok biÿëna va njabëk'awo d'us ntënah ña, awa vile viÿëd va lëbëka ntënah ña.

¹² Awa kabi ikwëtahn hwëhnayinëk hnë d'oku Iyir Ipacah li, gë afaya sankaf nësëden.

¹³ Didelënëhna had Moyis, umë ale sënka'dëho yëka ÿa memaÿehnah'nëhni vëva Isërayel va antë nuni yëka lancah lëwu ÿa lakënde lancah rac biÿëd'ina.

¹⁴ Ntidëniho koyëna kabi wahakili vëva Isërayel va pid'ako, do cënk'antac nkok hafo dol ge karañëd'ëni Vikerëh Vicër na. Ante ma'wëhnëd'ëh'nëha Këris ña fo ntihëta'd' anj cënk'ant.

¹⁵ Ha, gë dol nte-wo-nte karañëd'ëni vëva Isërayel vëkayëte Moyis va, iñë sankëd' wahakili walëw hni w'a.

¹⁶ Bare ge ahnë gwëcëtak tëfa Ahwëhn a ntihëtëh'nëde cënk'ant ña.

¹⁷ Awa, Ahwëhn a, umë hwëhnak Iyir ña; do hn'ile nke Iyir Ahwëhn hna, hnam nke ige afaya ña.

¹⁸ Do fuhnë fop, kabi wayëka fu w'a cankëtak, nufën do tufahnëden hnë vankeya fu hna untënah Ahwëhn ña. Awa Iyir Ahwëhn a vacëd'ëhëfu, ntid'ëhëfu nkeyin gante nke umë ka, g'untënah nte wëna'd' kwëlëkwël.

4

Hnapul vë g'ambin hnë vapeya intil

¹ Awa, yambëdilëfuhna kabi Wënu ña, g'ikaÿëhnahn dëwu ña, kwëtëhnahnëkëfu iÿi d'oku.

² Tavëfun vankeya vacëfëhnah vante so'waryëd'ëfunëho, iñë gena ile lidëfun rokahnëfuni vahnë do tumpëdilëfuhna wanës Wënu ña; bare toña ÿa yëtëndanëd'ëfun wapacëk do koyëna njëkëlehnëd'ëfun hnuÿafu ikwëtahn vahnë va fop haryënk'w Wën hna.

³ Ge Wanës Wakasëk wante fëyahnëd'ëfun ñi cënk'ak hnë vëryampo, hnë vële rëfëk nka'w nte yiryeryëd' g'icëm ka fo nke koyëna.

4 Vëhni vëhwëtahnéna kabi Sintani, wën iyi duniya, mëpëndanëk wahakili walëw hni wa. Koyëna vëhodina nuni humpen Wanës Wakasëk wante rufahnëd ntënah Këris na, ale ye awëntëlënta Wënu na.

5 Gena soje lëw fu dënk fëyahnedëfunëhëhni vahnë va, bare soje Yesu Këris Ahwëhn a ye; ge fuhnë ye, gelëfuhna Ahwëhn a, vëryokujëhn hun fo yebun soje Yesu ya.

6 Wënu na më lehnëko: «Arabi humpen ha ntanc fagant hn'umëhwëry hna!» Do umë dënk lancëndanëk humpen hudëwu ha hnë wasakahn walëw fu hna, soje njëtahnin untënah ntëwu nte lancëd hnë yëka Këris hna.

7 Bare iyi hnapul, hnë vapeya intil nke, umë fëhnëtahned fuhnë ye, gante njëtande iyi fanka sankaf ile lëbëk fop matina yal fu, bare hnë Wën hna dënk matik.

8 Ndëñehni bun gante-wo-gante, bare njwëyëhnëdëlëfuhna; mpaÿëmpaÿendebun dus, bare cilëta dilëfuhna;

9 koroteyëhnëdëbun, bare Wënu na tavëdilëfuhna; këfëdëbun, bare mëkëdëlëfuna ryawifu.

10 Kwëlëkwël njoyinëk hnë vimbahn fu hna icëm Yesu na, soje uwám lëwu wa tufëhnahn fëna hnë vimbahn fu hna.

11 Pabëlëdëfun icëm na kwëlëkwël soje Yesu ya, soje nuhahni uwám Yesu wa hnë vimbahn vidëw fu vinte rëfëka cëm va.

12 Koyëna icëm inja hnë fuhnë ndokujëd, bare uwám wa hnë wuhnë ndokujëd.

13 Vikerëh hna kerik: «Kwëtahnébu, soje umë hnësahnëbu.»[☆] Fuhnë fëna sifa ikwëtahn tac hwëhna bun do soje rac hnësëdëfun.

14 Ha, njëtëbun Wën hunte vëhnëndanëka Ahwëhn a Yesu mbëhnëndanëdëhëfu fuhnë fëna gë Yesu do kwëtëdëhëfu gë wuhnë darël lëwu.

15 Fop ile horotëdëfun ya, soje nafa hun ye, soje ipërëna Wënu na nkod campënd vahnë hna, do koyëna icamehn nte camehnëde Wënu na nkwëna d soje icëmb dëwu na.

Icëmb nte yejëk na puđina

16 Soje umë ye yambëdilëfuhna. Wëla imbahn fu na përekand toye toye, ntawary fu na fac-wo-fac kasëkad.

17 Horot fu vë gaki yi kihnek ge mëntëndëlehnini gë icëmb nte hnuÿaden na, kabi horot rac hnuÿahnëden inji cëmb yabah nte wok puđina.

18 Awa, fuhnë yëkëlehnëdilëfuhna ile hnuđe, ile wok nuđena yëkëlehnëdëfun, kabi ile hođe nuyi ya biÿëdina dus, bare ile wok nuđena ya nkod kwëlëkwël.

[☆] 4:13 4.13: Wahnëw 116.10

5

¹ Imbahn nte hwëhnayinëk nkal li, had usank ule fërëkad fac ryaw̃ ye. Bare njëtinëk, ambin hna, kwëhnayinëk acery nte wod kwëlëkwël. Wënu ña lik, gena vahnë.

² Do tame, ñëmëden, kabi ñankahnëkëfu cudayin mbahn ambin ña, nte yed cery fu ña.

³ Koyëna lakënde pitëlin g'imbahn fu ña duniya li tëkatëdelënëfuhna ñas fo kabi cudayinëk mbahn mbë g'ambin ña.

⁴ Ha, mpëd ante yëwahninëk hn'usank hna, ñëmëden had idib dënah ryibinëk. Genä kabi ñaden cudëtayin imbahn fu ñi bare pecehnëkëfu cudayin mbë ambin ña, soje mbahn nte wok cëmëdina ña kohn mbahn nte sëmëd ña.

⁵ Wënu ña dënk ye ale fëhwëtaryëkëfu soje rac. Njëdakëfu Iyir Ipacah ña had sah ryënkwëryënkw hnë viyë vile kwëtëhnëkëfu hna.

⁶ Koyëna, pëbëkëfu kwëlëkwël ikwëtahn ña. Njëtëbun ge hn'imbahn hna nkobun lëdëfu, tëhayilënëhna idëd Ahwëhn hna.

⁷ Ha, g'ikwëtahn ña njasëdëfun, gena gë inu.

⁸ Pëbëkëfu ikwëtahn ña do pecehnëkëfu ravëfu ñi mbahn do yifu lëdëfu darel Ahwëhn a.

⁹ Bare ile yadëfun ryënkwëryënkw ya umë ye, nëjahna gë fuhnë wofu hnë ñi mbahn ma ravëfu.

¹⁰ Fac yed fuhnë fop tëfëka kahnin kitiña Këris hna soje kitiñ fu. Koyëna ale-wo-le nuyard icos ile ndokuñëk ya hnë duniya lëwu hna nkal li, nke ifërën ma iwëh.

Doku ikonjëndëlehn

¹¹ Idak gë Ahwëhn a vintaŵary fu hna nke, soje rac njëkëlehnëden maŵëhnëniha vahnë va. Wënu ña njëtëkëfu wapacëk, do ntiyahnëko wuhnë fëna, hnë walaw̃ary hun hna, njëtërunëho wapacëk.

¹² Ñadilëfuhna nke had itufëhna vokëbun rufëhnandëfu, bare ñaderun ayëdayiwu ile hodun asamehnahnëndunëfu, aholahnu alëkwanduni vële naŷënaryëd hnë ile hnuđe fo hara gena ile ye ntaŵary hna.

¹³ Ge had cenakëfu nkebun, soje Wënu ña ye; bare ge gë hakili ntibun, soje hun ya ye.

¹⁴ ñahñ Këris ña liyëhnëdëhëfu, kabi pacëkëfu wani: Këris cëmëk soje fuhnë fop, awa koyëna, fuhnë fop cëmëntinëkëfu gë umë.

¹⁵ Cëmëk soje fuhnë fop, koyëna godelënëhna njëkëlehnënden hnëjah lëw̃ fu fo, bare rëkëde

njekëlehnënden hnëjah ale sëmëk soje lëw fu ÿa do vëhnëk vësëm hna.

¹⁶ Soje umë ye gona njekënde ahnë gante njekëdëha duniÿa ki. Wëla kobëri ña njekëbunëha Këris ÿa gante njekëka duniÿa ki, tame gona njekënde koyëna.

¹⁷ Awa, ge ahn'a gë Këris ÿa nkeni, ahnë ahasëk ye: vantiya vacër va ntihetik, vantiya vakasëk va ye.

¹⁸ Umë fop Wënu hna matid, umë ale honjëndëlehnëkëfu gë umë g'uryema Këris wã do hwëtehnahnëkëfu doku ikonjëndëlehn ña.

¹⁹ Ha, Wënu ña honjëndëlehnëkëhni vahnë va g'umë hn'ibëmënkël fu gë Këris, tavëhnëkëhni wameh wadëw hni ña. Do payëkëfu soje pëyahnin konjëndëlehn tac.

²⁰ Awa gë wãc Këris ÿa payibun do g'uryema Wënu ña nësëdëfun had umë dënk wãcëdëhu. Awa, këlayirun g'uwãc Këris ÿa, mawëryin ahonjëndëlehnëniwu gë Wënu ña.

²¹ Këris kwëhnalohna wameh, bare ntibëko wameh fu ña soje fuhnë vële yeyinëk g'umë va, Wënu ña catahna gë fuhnë.

6

¹ Këladerun, fuhnë vële ryokunëhnëdëha Wën gë wuhnë, antë ahnëhahnu uyëd ule hnuÿarun gë Wënu ña.

² Wënu ña më lehnëk:

«Hnë wati le rëhnabu hna, mawëbu uyëfa hu wã,
hnë fac peh hna, njijëbu ryemaÿi.»[☆]

Awa tame, wëli wati ile mawahnëd Wën iyëfa vahnë ña; wëli fac peh ña.

³ Ñadilëfuhna lifu inë le hod menëhna ahnë hn'ikwëtahn dëwu hna soje antë kwëhna ile nëwëdëhëfu hnë doku lëw fu hna.

⁴ Bare, fuhnë ñadëfun rufënafu hnë ile-wo-le hna had vëryokunëhn Wën paryi. Koyëna dufënadëfun g'ikamëna cankaf wahorot wã, wadëñah ña do wëwati wahambah wã;

⁵ vandaf va, icëd inja, inañëna vahnë ña; wadoku wadakah ña, wãnk wawkëd ña do roka ÿa;

⁶ G'usatah wã njasëdëfun, g'uyët wã, g'idufëna ña, do g'ipërëna ña. Iyir Ipacah ña gë fuhnë nkentik, inahn fu ña paryi nke,

⁷ pëyahnedëfun toña ÿa do Wënu ña njëdadëhëfu fanka soje doku rac. Iwëta fu ÿa idi ile satëk ÿa ye.

⁸ Vahnë va ntënënedënihëfu, viÿë cëfëhnanëdënihëfu; vëÿëntaw ntehnëdënihëhni vahnë wanës wapërën soje fu ÿa, viÿë wameh. Pëlanihëfu vëwër, bare toña ÿa hnësëdëfun;

[☆] 6:2 6.2: Esayi 49.8

⁹ had vële nkoni vëyëtëna pëlanihëfu, bare njëtënihëfu dus; had vële lakurëk pëlanihëfu, bare wëli, uwám hna fo nkobun; koroteyehn koroteyehnedënihëfu, bare vëhodina ndawënihëfu;

¹⁰ njiwëhnnëdanëdënihëfu, bare vëhnatah fo yëbun kwëlëkwël; kaÿëhnëbun bare mbetëndanëdëfunëhëhni vahnë vëyabah; ñoñ kwëhnalëfuhna, bare kwëh nabun ile-wo-le ÿa.

¹¹ Wuhnë vëÿënta fu vëvë Korent, pacënanirun, pidëtëhnirun wasakahn fu wã.

¹² Tufirun iña fu ña fop, bare wuhnë tufëlunëfuhna iña hun ña.

¹³ Nësëhnedëmu had vutah mën: pidëtëhnerÿinëfu, wuhnë fëna, wasakahn hun wã!

Itëhna ale rëfëka aÿëlëlu

¹⁴ Antë avanku kwëtëla gë vële wok vëhwëtahnëlahna Këris va. Ye kod mbankëni vësatah va gë vële wok vëlënënëna saryiya Wënu ña? Hak kod humpen ha mbankëni gë umëhwëry ña?

¹⁵ Këris ÿa kod bi caÿëni gë Sintani? Ale hwëtahnëka Këris ÿa kod bi tëfëlëndëni gë ale wok kwëtahnëlahna ÿa?

¹⁶ Ye mbankëni Cery Wën Cankaf ña gë wamën wamër ña? Fuhnë, acery Wënu paryi ña yeyinëk gante nësëk Wën ka:

«Hnë vëhni ntëdëdëfu do gë vëhni rëkëdëfu yasëntëndewu,

Wën lëw hni ÿa yedëfu do vëhni bulunda mën nkedëni.»*

¹⁷ Soÿe umë ntehnëk Ahwëhn a:

«Cahnëryinëhni vële wok vëyëtëlohna vi do aÿawëtawuni. Antë aÿaku ile ronkëk haryënk w mën do ami, kacadëmu.»*

¹⁸ «Rëm hun yedëfu, do wuhnë vutah mën yedun, nësëbu ami, Ahwëhn Fanka Fop.»*

7

¹ Wëlawo mën vële ÿahnëbu dus, waÿi fop Wënu ña fuhnë ntehnëk ntinëhned. Awa pacënanëfu fop ile ronkëned mbahn ña do gë ntawary ña. Dënënënefuna Wënu ña do genëfu had umë dënk gante-wo ka.

Uhnatah Pol

² Pidëtëhnerÿinëfu wasakahn hun wã. Ahnë dëntahnëlëfunahna, ahnë dawëlëfuhna, ahnë tokalëfunahna, ahnë nufëhnëlëfuhna ile kwëhnëk.

* **6:16 6:16:** Soÿe Walevi 26.12; Esekiyel 37.27 * **6:17 6:17:** Esayi 52.11; Esekiyel 20.34,41 * **6:18 6:18:** 2 Samiyel 7.14; 8.4

³ Nësëla waŋi soŋe sêdahnũ. Rêkêbu hnësu: hnë wasakahn fu hna nkerun kwêlêkwêl lakênde sêmëfu.

⁴ Ikwêtahn cankaŋ hwêhnabu soŋe hun ŷa, naŷënadëfu ðus soŋe hun ŷa. Wêla hnë horot fu hna pêbêko ikamënaŷehn ŋa do kobêko hnatah wã.

⁵ Kobëri ante têkêbunêho Masedëwan hna, wêla toyë yinëgalëfunohna. Sifa waðënah ŋa fop fankêlêbunêho: vankwajëla caharaß fu, gë vantakah wasakahn fu hna.

⁶ Bare Wën hunte hamënaŷehnedêhëhni vële silëtak va, kamënaŷehnekëfuno g'itêk Tit ŋa.

⁷ Do gena itêk dêwu ŋi fo likëfu koyëna, bare ikamënaŷehn nte njêðakëfu ŋi fëna natëndanêkëfu. Pëyakëfu gante ñankahnëku soŋe avok ahnuwuno. Pëyakëfu soŋe uyiwëhnah lëwun wã, do ikahnënda hun soŋe mën a do soŋe umë ye uhnatah mën wã nkwënak ðus.

⁸ Ha, lakênde ge njiwëhnëndanëmu gë kayëte nte herëhnmuno ŋa, curala soŋe rac. Curabuho kobëri ŋa kabi kamahnëbuho njiwëhnëndanëmuno fambêd gë kayëte tac,

⁹ bare tame, hn'uhnatah hna nkebu. Gena uyiwëhnah hun wï hnatëndanêko, bare kabi uyiwëhnah rac lik avacu vankeya hun va. Wënu ŋa ŷadêho koyëna, do aki fuhnë ñoñ diyiluhna wëh.

¹⁰ Uyiwëhnah ule ñad Wënu ŋa lid mbacëni vahnë va vankeya vantëw hni va soŋe Wënu ŋa kol pehëtahnëni do curafelënëhna soŋe yiwëhnah rac. Bare uyiwëhnah vë ðuniŷa ŷi, ile wok didina vahnë va mbacëni vankeya va, icëm njojêd.

¹¹ Yêkëryin uyiwëhnah ule ñad Wënu ŋa ile nagëhnëku ŷa: gante ñankahnëkuno asahnu hn'uweh rac hna, tÿërunêho aravëhniwu kabi cilëtarunêho wëh rac, ntakëkuno gë ntavah Wënu ŋa, g'ufër sankaf ŋa ñankahnëkuno ahnuwuno, g'ikahnënda soŋe mën a, do canërunëha awen a! Hnë waŋi, tufahnërun gentahniluhna.

¹² Awa ge kerëhnëmu, gena soŋe ale lik wëh, gena fëna soŋe ale liyik a, bare soŋe ayëtahnu wapacëk haryënkW Wën hna ikahnënda nte hwëhnarunêho soŋe lëw fu ŷa ye.

¹³ Rac ye ile hamënaŷehnekëfu ŷa.

Do fëna, uhnatah ule kwëhnako Tit wã, kabi wuhnë fop tisëndanërunëha, natêkëfu g'ahawãry.

¹⁴ Ani gë njihahnëryind Tit ŷal hun hna naŷënaßuho ðus haryënkW lëwu soŋe hun ŷa do cëfëhnanëlunohna. Kwêlêkwêl toña hnësëhnedërunêho do wante hnësëbunêho soŋe hun ŷa haryënkW Tit hna tufëhna toña ye fëna.

¹⁵ Do koyëna iña dëwu soje hun ña nkwënadëho ante ndënkwëtaďëho imawëhn nte wawëhnerunëhawo wuhne fop ña, gë gante kacarunëhawo g'untënah do gë ntakah ka.

¹⁶ Natëko kabi kodëmu hwëtahnu g'afëren.

8

Uhwëhna nëf

¹ Vëyënta fu, ñadëfun ayëtëndaniwu gante tufahnëk Wën ipërëna dëwu hnë vacery sali wavë Masedëwan hna.

² Wadënah wayabah d'us yehëhni vële hwëtahnek va bare uhnatah lëw hni sankaf w'a njabëko. Do njëdahnëniho g'uhwëhna nëf canka, mama ka'yëhna hëniho d'ëcët.

³ Sede yebu, vëhni njëdahnëni ile kodëni njëdahnëni ya, hafo d'ëcët, mama nkobunëho tëyëlëfunihna iñë.

⁴ Muntanihëfu d'us g'idënan canka untënah soje ndemantinihëhni vële hwëtahnek vëvë Yerusalëm va.

⁵ Ntini ntëbi dënk gante nahabunëho ka: njëdëhnani vëhni dënk ten Ahwëhn hna, tac gë fuhnë, gante ñad Wën ka.

⁶ Soje rac ye munta bunëha Tit mbokary yal hun hna, soje puhna d'oku ile pëgwëko ya.

⁷ Njabëku ile-wo-le ya: kwëtahnerun, kolërun wanës, njëtërun viyë Wën va do këbënarun kwëlëkwël soje aryokuju. Do iña nte rufirunëho ña fëbëku. Awa, soje d'oku rac tufëhnaryin fëna njabëku nëf ña d'us.

⁸ Porosijëluhna aliwu watac, bare ikahnënda nte kwëhnani vëyëntaw ña yëtëndanëdëmu soje arufahnu, gë vëhni ka, toña iña hun ña.

⁹ Njëtërun ipërëna Ahwëhn fu ña Yesu Këris: mbetako, bare soje hun ya, ahayëhna ntiyako, soje ahnuyahnu fop hafo pad.

¹⁰ Nahan mën ña hnësëhnëdëmu hnë waji: yanko wuhne ryënkweko a'andu alinëhnuni vëvë Yerusalem vële hwëtahnek va do fëna wuhne ryënkwek linëhnekëhni.

¹¹ Awa, tëfëka afuhnawu tame, g'iña përen, nte hwëhnarunëho ante pëhnarunëho aliwu ña dënk, gante mëkëdun ka.

¹² Age njëdahnëde gante mëkëde ka g'iña ña Wënu ña mawëd. Tëyëna ile wok mëkëdena.

¹³ Gena ahayëhnënda'yehniwu wuhne tac aveta'yehni vëhawary, bare soje ahëñëlahnu wuhne fop ye.

¹⁴ Dol yi, kodun ahnufu ile yabëku yi soje mbalëtahni vëhawary. Ge fac ryampo wuhne fëna nkojëku iñë, vële njabëd va ndemagëdënihu. Koyëna fop këñëlahnëdun.

15 Had gante kerik hnë Vikerëh Wënu ka: «Ale vankëtëko dus ÿa nuÿalohna dëcët. Ale vankëtëko toye ÿa ñoñ gojëlawohna.»[☆]

Tit gë vërëfëlëntawu

16 Arabi cëmbi Wënu ña, umë ale lik hnë ntaŵary Tit hna ikahnënda soñe hun g'idëmën ka.

17 Ante tÿëbunëhawo njiryi njëkiwu ÿal hun hna, Tit maŵëko. Toña toña ÿa umë dënk rëko pëhna njiryi g'uhnatah sankaf.

18 Payëbunëha gë aÿënta fu ale hwëhna uŵac fërën hnë vële hwëtahnëk hna fop soñe doku fërën lëwu ipëyahn Wanës Wakasëk ña.

19 Vële hwëtahnëk va dënk rahnëka njinti gë fuhnë soñe yoryifu Yerusalem hna idëma nte varëpik ña soñe icëmb Ahwëhn ña. Koyëna, tufahnëdëfun ikahnënda fu ña.

20 Ntidëfun gante nkodëfun gwëryahnëdiléfuhna wanës wameh soñe iÿi koryi yabah ile hwëtehnahnibun ÿi.

21 Njëkëlehnëdëfun soñe lifu ufërën gena haryënkW Wën hna fo bare haryënkW vahnë va fëna.

22 Gë vëhni payaryëbunëha Tit. Umë fëna ahahnëndak ye. Rac hnuðëfun kwëlëkwël hnë fop wante ntidë ña. Do kat, kwëtahnëku dus, soñe rac ikahnënda dëwu ña nkwënak.

23 Tit, umë, arëfëlënta mën a ye do g'umë ndokunëdëfun fagant hun. Vëhawaryi vi, vëhni cañëtini vëvë vacery sali va ntini doku rac soñe icëmb Këris ña.

24 Tufëryinëhni ñadunëhëhni dus, njëtahnëni vëvë vacery sali va toña hwëhnafun soñe wapërën wante hnësëhnëderun ñi.

9

Wënu ña ñadëha ale yëdahnëd g'uhnatah

1 Bërakëndëŵohna herëhnu soñe uryema ule njëdanahnëdëni vële hwëtahnëka Këris vëvë Yerusalem va.

2 Njëtëbu ikahnënda përen hun ña. Wapërën fo hnësëdëfu soñe hun ÿa hnë vëvë Masedëwan hna. Ntehnëbuhëhni: «Vële hwëtahnëk vëvë Akayi va kobëri ÿanko kahnëndani njëdahnëni.» Ikahnënda cankañe hun yënkëkëhni vëyabah hnë vëhni.

3 Cañëtëryibuhëhni vëÿënta fu vi soñe ndemanihu ahëbënahnu gante nësëbu ka. Koyëna nuðëni ile hnaÿënahnebu soñe hun ÿa do watac gelohna nafa këm.

[☆] 8:15 8.15: Icahn 16.18

4 Ñadilëfuhna rëfëlëryifu gë vëvë Masedëwan va arëkatiwu hara pëhwëtaluhna, wati rac ikwëtahn nte hwëhnafun soje hun ña usëfëhnah fu yed, nësëdëna dënk usëfëhnah hun wã.

5 Soje rac hnahahnëbu tëfëka tëyini vëyënta fu vi ndënkwëryini gë yal hun soje pabëndani uyëd ule lehnërunëho yëdahnëdun wã. Koyëna uyëd wã këbënayik do njëtëde ile yëdahnik gë uhwëhna nëf ye gena g'ufërëdël.

6 Wuhnë dënk njëtërun waji: ale hnadëk toyë fo ña toyë fo mbarëpëd do ale hnadëk yabah ña yabah mbarëpëd.

7 Ale-wo-le tëfëka njëdahn ile pëhna h'inta wary dëwu hna, hara curana ma nti g'ufërëdël. Wënu ña ñahnëdëha ale yëdahnëd g'uhnatah.

8 Wënu ña kwëhna fanka soje njëd wu fop wasifa viyë vifërën va, ahwëhna hnu kwëlëkwël fop ile valëku ña hafo kobu soje alihahnu vantiyehn.

9 Akerik:

«Njëdadëhëhni g'uhwëhna nëf vëha yëhnah va, ipërëna dëwu ña mbiyëd kwëlëkwël.»*

10 Wënu hunte yëdadëhëhni uhnëda vële hnadëd va do gë roka ile tokëdëni vahnë va, njëdadëhu wuhnë fëna ile valëku ña do nkwënëd soje ipërëna hun ña ntëw had atëh.

11 Wënu ña mbetëndanëdëhu hnë le-wo-le hna soje aholahnu arufahnëdu kwëlëkwël uhwëhna nëf hun ña; koyëna vëyabah camehnëdëniha Wënu ña soje uyëd hun ule nu yadëni hnë fuhnë wï.

12 Uwï yëd ntid viyë vëhi: ndema d'unëhëhni vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va, njëdad'unëhëhni ile wojëkëhni ña, do camehnëdëniha Wënu ña g'inta wary fop.

13 Wati nte nudëni uyëd sankaf ule yëdarunëhëhni cëmbëdëniha Wënu ña soje ima wëhn hun Wanës Wakasëk wëba Këris ña nte rufahnërun g'uhwëhna nëf hun wã soje lëw hni gë vahnë fop.

14 Do njëfadënihi g'iña can kaf soje ipërëna can kaf nte njëdëku Wënu ña.

15 Arabi cëmbi Wënu ña soje uyëd lëwu wï ule wok kodena ñani!

10

Idëkwa Pol soje vële hnëwëdëha

1 Ami Pol —ale lehnëde aryëm yebu ge haryënk w hun nkebu, bare ge ñawëtamu ñoñ cowëda ile yadëfu hnësu ña— këladëmu g'iyam do gë ipërëna Këris ña,

* 9:9 9:9: Wahnëw 112.9

² Muntadëmu ant'ahnësehnuno gë wayap ge haryënkw hun nkefu! Njapënanëdëfuhëhni vële lehnëd njasa d'uniya yasëden.

³ Paryi nke vahnë fo yeyinëk, bare gante mëtëdëfun ka gena had gante mëtëdëni vahnë.

⁴ Viwëta vile wëtanden va gena viva vahnë, bare fanka falëw fu fa Wën hna matik soje mbëvehnahn fop vile yawënad haryënkW Wën va. Mbëvehnëdëfun vinahan vimeh va,

⁵ gë fop ile wëmayëhnëd vahnë va njëtëniha Wënu na. Ñadëfun wëcëtëfu wahakili vahnë va soje mawëhnahnëniha Këris ya.

⁶ Wati nte padëd imawëhn hun na, tac këbënadëfun finiñëfu fop inwëyëhn na.

⁷ Yëkëryin viyë vi gante nke ka. Ge nke ale pacëk Këris hwëhnëka, tëfëka njët wapacëk wanj: Këris hwëhnëkëfu fuhnë fëna g'umë ki!

⁸ Ahwëhn a njëdakëfu imëk na soje ayawënahniwu hn'ikwëtahn hun hna, gena soje afërëkaniwu. Soje rac ye cëfëhnëdiloyna nayënaw.

⁹ Ñada ntiya had ñadëmu lakëyawu gë wante herëndidëmu ni.

¹⁰ Vëryampo ntehnëdëni: «Wanj wanës Pol ntënëk do njawëk, bare ge fagant lëw fu nke, kihnëk do wante nësëd na kwëhnana nafa.»

¹¹ Arabi vële hnësëd aki va njëtëni wapacëk iyin: gante nkefun hnë wanës wante herëndiderun nawët ki, koyëna nkeëdëfun fëna hn'ile lidëfun hna ge tëkëryibun yal hun hna.

¹² Dëkëdiléfuhna hëñëndëlehna fu ma dënk wëntëndëlehna fu gë vahnë vële yak hnañënad vëhni dënk vi. Añëna ntiyadëni vëhni dënk ñëñahnëni do mëntëndëlehna ni gë vëhni dënk. Vëyi vahnë wahwëhnana hakili.

¹³ Bare fuhnë, nayënadiléfuhna hafo ryëcëtëfu rëkwëlehna ya; doku ile njëdakëfu Wënu na hnañënanëdëbun, dëcëtëdiléfuhna rëkwëlehna dëwu ya, do doku rac yokëfu hafo yal hun hna.

¹⁴ Ge yiryekëndiléfuhna yal hun hna, vëryampo kokënd ntehnëhni ndëcëtëbun virëkwëlehna va soje ile hnañënderun ya. Bare njëtërun dënk fuhnë ryënkwëko rëkëryifu yal hun hna gë Wanës Wakasëk wëba Këris.

¹⁵ Dëcëtëdiléfuhna rëkwëlehna fu ya: nayënadiléfuhna soje wadoku vëhawary. Bare ñadëfun ikwëtahn hun na nkwëna, do koyëna ikañ dokuña fu na nkwënad

g'ahaŵary, hně ŵuhně, bare hara dĕcĕtĕlĕfuhna hn'ile kahnĕndĕhnibun rĕryĕfu hna.

¹⁶ Wati rac kodĕfun fĕyahnĕfu Wanĕs Wakasĕk ŋa hně waresiŷo wale ye yankwĕt ŷal hun hna. Ńadilĕfuhna ryokuŋĕfu ile pĕgwĕni vĕŷĕntaŵ do hnaŷĕnahndĕfu wadoku wante ntini ŋa.

¹⁷ Age ahnĕ ņad naŷĕna, arabi naŷĕna soŋe ile ntinĕhnĕka Ahwĕhn a.*

¹⁸ Mo rĕfĕka naŷĕna? Gena ale sĕkwaryĕd nkaf ntĕŵu ŋa, bare ale cĕkwaryĕd Ahwĕhn a ye.

11

Pol gĕ vĕfayik vĕŵĕr va

¹ Arabi aryuņĕnanĕhnuno toye hnĕsĕhnu had asenak. Ha, nduņĕnanĕryino!

² Iņĕwary cankaf inte ŵatik hně Wĕn hwĕhnaŋu soŋe hun ŷa. Asan aryampo fo yĕkĕhnĕmuna, umĕ ye Kĕris, do ņadĕfu rĕkaryu hně umĕ had aryag afacah ale wok yĕtĕna ten asan.

³ Bare ntakĕko vinahan vipĕrĕn hun va pĕrĕkani, do cabĕtehnrinun soŋe ant'awoŵu aŷahnuna Kĕris ŷa g'intaŵary fop, had gante tokakawo lĕn Ev ka gĕ warit walĕŵu ŵa.

⁴ Ge ahnĕ njjĕk pĕyandu wĕŋa Yesu haŵary hara gena soŋe Yesu nte fĕyayirun, wĕŋa iyir kawary nte hnĕmpĕlĕk gĕ nte hnuŷarun ŋi, do wĕŋa Wanĕs Wakasĕk wakawary wante hnĕmpĕlĕk gĕ wante hnĕsĕhnirun ŋi, nduņĕnahndĕfun dŷu watac.

⁵ Bare vĕle lirun had vĕfayik vĕsankaf vi ntiyahĕko ņoņ vĕlĕbĕlohna.

⁶ Kod nke kolĕla dŷu wanĕs ŋa, bare ge uyĕt Wĕnu ŋa ye, kwĕhnaŋu. Tufĕderunĕho wapacĕk kwĕlĕkwĕl, hně fop ile lidĕfunĕho hna.

⁷ Ntĕntĕbu bi kabi mbanabu ami dĕnk soŋe lĕnĕhnu ŵuhnĕ ante njĕtĕndanĕdĕmuno Wanĕs Wakasĕk Wĕnu ŋa hara tĕyĕluhna asosuno iņĕ?

⁸ Maŵĕbu hnapul vĕvĕ hně vacery sali vakawary soŋe wĕbal mĕn ŋa, soŋe holahnu ryokuŋĕhnu ŵuhnĕ.

⁹ Do hně wati nte nkebuho hně ŵuhnĕ ŋa, ņoņ tĕyĕlunohna nte mbalĕkowo ŋa, kabi vĕŷĕnta mĕn vĕle ŵatiko Masedĕwan va njonĕhnrinihowo fop ile valĕdĕhowo ŷa. Nŵĕŷĕdĕfuho kwĕlĕkwĕl soŋe yewu idib hun do nkobu wĕŷĕndu.

* 10:17 10:17: Seremi 9.22; 1 Vĕvĕ Korent 1.31

10 Hnë Akayi li fop ahnë kodina ntihët ile naÿëhnahnëdëfu ÿi. Gë toña Këris ile ye hnë ami ÿa, kodëfu lehnu toña ye.

11 Soÿe ye lidëfu waÿi? Kabi ñahnëdëfiluhna bi ye? Hali, Wënu ña njetëk ñahnëdëmu!

12 Ile lidëfu ÿa nkodëfu lindu soÿe vële ÿahnëd hnënda naÿëhnahnëndëni hëñëlëlahnëfu gë fuhnë, vahnë vërac antë nuÿani.

13 Vahnë vërac ntiyani had vëfayik Këris hara vëwër ye, vëryokuÿ vëroka vahnë fo.

14 Do umë gena ile fëmpëhnahnëk, kabi Sintani umë dënk ntiyako mëleka humpen.

15 Awa ge vëryokuÿ vëlëwu va ntiyani had vahnë vësatah, umë gena fëmpëhnahnah. Bare wapuya wadëw hni ña mef had gante tëfëka doku lëw hni ka.

Horot ile yehawo Pol

16 Mbokëmu rëfëtanëhnëndu: antë ahnë ntiyahna asenak yebu. Ma awa, ge had ale cenak yëkibu, mawëryin koyëna nkebu soÿe holahnu hnaÿënahnu toye, ami fëna.

17 Wante hnësëdëfu ñi, gena wante watik hnë Ahwëhn hna, bare had senëk nësëdëfu. Bare pacëko kwëhnabu ile hodëfu hnaÿënahnu.

18 Awa kabi vëyabah wadëw hni ña naÿëhnahnëdëni, ami fëna naÿëhnahnëntëdëfu.

19 Wuhnë vële ÿak ritëk vi nduñënanëhnëdëfunëhëhni d'us vësenak va!

20 Nduñënadun alindewu had vëramp, arokandewu, arokëhnëndewu hnapul hun ÿa, do njafaÿëndënihu do ndafëndënihu wayëka hna.

21 Tavëndinëfu ge kwëhnalëfunohna fanka ile lihanderun koyëna!

Bare, ile-wo-le ndëkëko ahnë naÿëhnahn, ndëkëdëfu ami fëna. Nurun, tame nësëdëfu had senëk.

22 Wa-ebëre ye? Ami fëna, Ebëre yebu. Vëva Isërayel ye? Ami fëna, ava Isërayel yebu. Vële hnagik hnë hnënk Abëraham ye? Ami fëna, hnë hnënk Abëraham nagibu.

23 Vëryokuÿëhn Këris ye? (Wëlin mbokëdëfu hnësu had senëk paryi!) Ami ye aryokuÿëhn Këris ale lëbëkëhni vëhni ÿa. Ndokuÿëbu lëbëwëhni vëhni, cëdëbuho lëbëwëhni vëhni, ndafëbuho lëbëwëhni vëhni do nkwa fëdëfuho ntawary mën ña kwëlëkwël lëbëwëhni vëhni.

24 Wasëwif wä ntampëniho wahwënta mbëd (5) nte-wo-nte ña vantamp wafëhw warar g'imbëd gë wahnah (39) va fop.

²⁵ Wahwënta warar (3) vëvë Rom va ndafëniho dūs, hwënta ryampo ntutibuho gë wëraka; wahwënta warar (3) përekaryëkowo wasiskulu wā hnë wov hna do hwënta ryampo ntibu anent gë umëd ndampo wënka hna.

²⁶ Hnë yasëlehn mën yabah hna, pankëlëdëfunëho watiwo-wati wanayah hnë wasën hna, gë wabandi ña, gë hnënk mën wasëwif ña, gë vële wok vëyena wasëwif va, gë watenda ña, gë vankor vacankaf va, gë wawov wā, do gë hnë vëyënta mën wamër hna.

²⁷ Ntibu wadoku wadakah dūs do nkwankadëhowo dūs wakwëd ña. Njodëhowo inte ña gë wënka per do wahwënta wā cujëdëfuho fëredel. Njodëhowo huji do nuyadëwohna viyi vile sënkadëfu.

²⁸ Do nkwënëdëfu hnë watac uryëñah mën soñe vële hwëtahnëk va fop. Umë hnahadëfu fac-wo-fac.

²⁹ Ge ahnë nambëk fanka, ami fëna njëtađëfu kwëhnala fanka. Ge ahnë tavëk ikwëtahn ña, umë njakënëdëho sakahnëha dūs, ami.

³⁰ Ge tëfëko hnañënañ, gë inamb fanka mën ña nañënadëfu.

³¹ Wën, Rëm Ahwëhn fu Yesu, umë ale sëmbëde kwëlëkwël ña, njëtëk mërëda.

³² Ante nkebuho hnë Damas hna, guverëner ava ahnañ ale waciko Aretas ña, kwëtëkëhni viyëka warënka tenda hna njëkande soñe pëlahno.

³³ Bare hnë kankel njëbifuhu do saniwu hnë fenetër mir le heceko tenda hna, do pehëbuhawo.*

12

Hudakery Pol g'ulëmpëhn

¹ Awa afo hnañënewu, mama nkok kwëhnana nafa. Ha, ñadëfu hnësu soñe vile nuyëhnëko Ahwëhn a hnë hudakery, visowik vile njëtëndanëko hnë ntañary mën.

² Njëtëbuha asan ale yeho arëfal Këris, tëkëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), kobëri ga kayëndëka Wënu ña hafo hnë yan hn'ambin hna. Bi g'imbahn dëwu per ma mbahn këm nkeho? Ye yëtëbu? Wënu ña fo yëtëk.

³⁻⁴ Njëtëbu ayi asan kayëndiko hn'ile nkeho Wën hna bare yëtëla bi g'imbahn dëwu ña per nkeho ma hali. Wënu ña fo yëtëk. Hnam ambin hna, ayi asan nkwëryëko wanës wante sowiko kobëry, ile nkok ahnë tëfëlahna tëfëta.

⁵ Nañënëdëfu iyi sifa ahnë, bare ge soñe lëmën ña dënk ye nañënarýëda ñoñ, ge gena ikihn mën ña.

* 11:33 11.33: Vantiyëhn 9.23-25

⁶ Ge ñakëndëbuho hnaÿënaŵ gekënda senëk, kabi toña ÿa fo hnësakëndëbu. Bare kehadëfu hnaÿënaŵ soŋe ahnë antë kwëtahno ntëbi ile nuŵ lidëfu ÿa ma nkwëryëŵ wante haranëdëfuhëhni vahnë va.

⁷ Awa, soŋe antë vëntaŵ soŋe viÿë visowak viŵëmpëhnahnah vile njetëndanëko Ahwëhn va, wëmak sankaf njëdako had ulëmpëhn hnë mbahn mën hna, afayik Sintani dënk ye, memaÿëhnahno antë vëntaŵ.

⁸ Muntabuha Ahwëhn a wahwënta warar ntihetëhno iÿi wëmak.

⁹ Më ntehnëko: «Kwëlëkwël, ufërën mën wã gwër nkedëhi: hn'uhihnah hu hna tufëhnaŵ wapacëk fanka mën fa.» Awa kabi koyëna nke tame mbëntadëfu g'intawary fop soŋe kihn mën ñi, ðanko fanka Këris fa ntëdahn hnë ami.

¹⁰ Awa, soŋe rac ye natëko gë kihn mën ñi gë wayeŵ ña gë wadënah ña gë wahorotehn wã do gë viŵëmpëhnahnah va, waŋi nkeho kabi mawëhnëbuha Këris ÿa. Ge kihnëbu, hnë wati rac njawëdëfu.

Pol pëmpëhnahnëka soŋe vëvë Korent

¹¹ Nësëbu had senëk, bare wuhnë forosiŋëko. Wuhnë rëfëkawo asëkwaryuno kabi ñoñ vëlëbëlohna vële lirun vëfayik vësankaf hun vi, lakënde gela ñoñ.

¹² Ante nkebuho fagant hun ña ntibuho g'iduñëna cankaŵ sifa wëdahëse do gë viŵëmpëhnahnah fop wante rufahnëŵ wapacëk afayik yebu.

¹³ Ye linëhnëbuhëhni vacery sali vëñëntaŵ va wobu dinëhnëluhna wuhnë, ge gena ile wobuho gela idiŵ hun? Tavëhnëryino idëntahn tac nte lëntahnëmu!

¹⁴ Wëlin pëhwëtabu hnehëryiwu ÿal hun hna rarëna ÿa, do ñaŵa yewu idiŵ hun. Gena koryi hun ÿadëfu, wuhnë ye! Gena fatah fa hwëtëhnëdëhëhni koryi vële hnagëka va, bare vële hnagëkëhni vutah va rëfëkëhni kwëtëhnëndënihëhni koryi vutah vuntëŵ hni va.

¹⁵ Ge ami ye, njëdahnëdëfu g'intawary pacah fop ile hwëhnaŵ ÿa, do njëdëhnaŵ ami dënk soŋe vintawary hun va. Ge ÿabu ÿahnu, wuhnë ñayëtëdun bi iña hun soŋe mën ÿa?

¹⁶ Njetërun dënk, ami geluwöhna idiŵ hun. Bare mpëd nkeni vële lehnëŵ tokamu, tëndëhnëmu gë wamër mën ña!

¹⁷ Yëkëryinëhni vële fayibuho va, tokëhnëmu bi hnapul hun ÿa bëb hn'aryampo hnë vahnë vërac?

¹⁸ Muntabuha Tit njiryi gë ÿalun do payëryibuha aÿënta fu aryampo g'umë. Tit tokëhnëku bi hnapul? Ami g'umë tëfëlëryilëfuhna bi hn'ankaŵ ndampo g'ikahnënda ndampo?

19 Mpëd ntiyahnëku, hnë wati le harañederunëho li fop, toña lëw fu ya fo bi yëkëlendëbunëho haryënkwa hun? Haryënkwa Wën hna nësëdëfun had vële vëmënkëlëk gë Këris do umë fop soñe ayawënahniwu ikwëtahn hun hna lidëfun, wuhnë vële yahnëbun dus.

20 Ntakëko yiryiwu rëkatu gante nkobu ñađa do rëkëryiwu gante nkorun ñadiluhna ka. Ntakëko antë yiwu rëkatu sonko gë ñewaryël gë vantawah va gë ipitël vukore vukore gë inëwël gë inayënalahn do gë nkwërëla këm.

21 Ha, ntakëko ge mbokëbu yiryiwu, Wënu mën ña cëfëhnëndano haryënkwa hun do hnuyawu hnë vëyabah ile yiwëhnëndanëdëfo kafi nkoni menëndëni gë kobëri ka, vëravëna ronkah lëw hni gë ndakëntal nte ñewëk Wënu ña do gë itëf viwëh vile ñad imbahn dëw hni.

13

Siyab rëkwa Pol

1 Rarëna ya yadëfu hnehëryiwu gë yal hun. Kerik: «Gë vahnë vëhi ma vërar kitinëde ile yelëku ya.»[✧]

2 Ante nehëryibuho higëna ña nirabuhëhniwo vële lidëho wameh kobëri va. Do tame, gola yal hun hna, bare mbokëbu hnësëhnëryindu: ge mbokëbu yiryiwu, kayëhnahnëdilojna gë vëhni do gë vëyëntaw va fop.

3 Ge ñadun ile rufahnëd Këris ya hnësëd bëb hn'ami, nuyardun. Këris ya gena fanka këm gë cape hun, bare tufahnëd fanka falëwu fa hnë wuhnë.

4 Paryi nke, ante pakiko kërëwa hna, tufahnëlojna fanka, bare mbëhnëk gë fanka Wën fa. Do fuhnë fëna fanka këm yebun had gante nkeho umë ka. Bare nudun ga kwëhnaabun fëna fanka Wën fa.

5 Yëkaryin wuhnë dënk, pëcëтарыin bi ikwëtahn ña nke hnë wuhnë. Pacëk bi Yesu Këris hnë wuhnë nke? Mpëd ñoñ gena ile rufahnëd rac.

6 Bare ntiyahnëko, pacëk, hnë fuhnë nke.

7 Muntadëfunëha Wënu ña soñe antë aliwu iñë wëh. Gena soñe rufahnahnefu doku fu ya hnë wuhnë padëk bare alihahnu ifërën ye, wëla ntehni nësëde fuhnë dilëfuhna doku fërën.

8 Ñoñ mëkëdilëfuhna lifu ile hnëmpëlëk gë toña ya, ge gena yiryeryëfu haryënkwa.

9 Natëdëhëfu nte-wo-nte nkobun kwëhnalëfuhna fanka ña do hara wuhnë njawërun. Do muntadëfun ahahnëndawu hafo le tëkwëk hna.

✧ 13:1 13.1: Divëta Sariya 19.15; Matiye 18.16

¹⁰ Kerëndidëmu ante nkok ɲawëlinëk ɲi kabi ñadfa yapënewu ge tëkëryibu hnë wuhnë. Ahwëhn a njëdako ucankaf ɲa soɲe yawënahnu ikwëtahn hun ɲa gena soɲe vëvehnahnu.

¹¹ Awa tame, vëyënta mën, geryin uhnatah hna. Yëkëlehnëryin ahahnëndawu, kamënaÿehnelëryindën do gwëryëlëryin. Geryin hnë yam hna, do Wën iña ɲa gë yam ÿa gë wuhnë nkef.

¹² Gaÿëlëryindën gë iɲahn inte rufande vëyënta hna. Fop vële hwëtahnëka Wën va nkaÿëryidënihu.

¹³ Arabi Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanu. Arabi Wënu ɲa pëbënu g'iɲahn dëwu ɲa do Iyir Ipacah ɲa nti avëmënkëlu wuhnë fop.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Galasi Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol herëhnëkëhni vacery sali vante ye Galasi va inji kayëte yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (48 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Pol njihahnëko vankol Galasi va soñe karanjehni Wanës Wakasëk ña. Ntik rac fagant vële ye wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif do vëyabah kwëtahnëniha Yesu.

Ante kërënak Pol ña, biÿëna dënk vëryampo njijëni pëyanihëhni vële hwëtahnëk va tëfëka kacini had gante tëyëk sariya Moyis soñe Wënu ña mawëhni. Ga nkwëryëk Pol ga nësëde watac kerëk anj kayëte. Nësëd gë wanës wayaŵah soñe pacënëhnëhni vëvë Galasi va afo ikwëtahn ntëŵ hni Yesu ña hođ pehëtëhni. Ntehnëkëhni Wënu ña mawëko Abëraham cat haryënk w lëŵu ani gë kacahnënde ÿa. Afo ikwëtahn ña hođ ntiha ahnë asatah haryënk w Wënu ña, do rac hođ njiryerya ahnë a nuÿa uwám ule hnëñëdëha Wënu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Sariya Moyis gë Wanës Wakasëk, vëfaya gë vëramp, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-5)

Paryi Pol afayik ye do ile nësëk ya toña ye (1.6-2.21)

Sariya ma ikwëtahn (3.1-4.7)

Uryëñah Pol soñe vëvë Galasi (4.8-20)

Soñe Agar gë Sara (4.21-31)

Igo afaya (5.1-15)

Imbahn gë Iyir (5.16-6.10);

Wanës watëkwa (6.11-18).

Simpaÿi

1-2 Ami Pol herëhnëryidëhu anj kayëte, wühnë vëvë vacery sali vambë Galasi vi. Yesu Këris gë Wën Rëm le vëhnëndanëka vësëm ÿa rëhnako, matina hnë vahnë, gena gë fere ahnë liko afayik. Nkaÿëryiderun, ami gë vëÿenta mën vële yebun ani vi fop:

3 Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

⁴ Ahwëhn a njëdfahnëk ntaŵary dëŵu ŋa soŋe cosahnahn inav wameh fu ŋa. Koyëna ntihtëkëfu hnë imëk meh iŷi duniŷa vë gaki ŷi, gante ñadëho Wën Rëm fu ka.

⁵ Arabi cëmbënde Wënu ŋa kwëlëkwël! Amina.

Wanës Wakasëk wëdampo fo

⁶ Ami pëmpëhnahnëko soŋe gante njancërun aravuna Wën ki! Macëku gë ipërëna Këris ŋa, bare ŵuhnë, tavërun Wanës Wakasëk wadëŵu ŋa, wakawary hnëpadun.

⁷ Do ile ye toña ŷa, umë ye wakawary gena. Vahnë fo ŷad nkwëcëtëni Wanës Wakasëk Këris ŋa do waŷëmpaŷehnëdëhu.

⁸ Awa ge ahnë yijëk pëyahnënd Wanës Wakasëk wante hnëmpëlëk gë wante fëyayirun ŋi, wëla nke aryampo hnë fuhnë vëfayik hna ma wëla nke dënk mëleka ile ŵatik g'ambin, arabi ndëwani wëh!

⁹ Tëkëmu fëyaŵu do mbokëbu rëfëtanëhnëndu tame: ge ahnë pëyadëhu Wanës Wakasëk wanëmpëlah gë wante ŵawërun ŋi, arabi ndëwani wëh!

¹⁰ Tame maŵëhnëniho vahnë bi yëkëlehnëdëfu? Ma Wënu ŋa ŷadëfu maŵëhno? Vahnë bi yëkëlehnëdëfu nëŋahnëhni g'ami? Ge vahnë rëkakëndëbu yëkëlehnëndu ha gaki, nëŋahnëhni g'ami, gekënda aryokuŋëhn Këris ŷa.

Wënu ŋa tëhnaka Pol nke afayik

¹¹ Vëŷënta mën, ñadëfu ayëtu wapacëk: Wanës Wakasëk wante hnësëhnëdëmuno ŋa matina hnë vahnë.

¹² Gena ahnë yëdako ma haraŋëko, bare Yesu Këris yëtëndanëko.

¹³ Nkwëryërun ga nësëde gante nkeho nkeya mën ŋa ante nkobuho hnë ikwëtahn wasëwif ŋa. Njëtërun gante koroteyehnëdëfuho dus cery sali Wënu ŷa do njëkëlehnëdëfuho rëkwehnu ka.

¹⁴ Hnë wati rac, ntëbëbuhëhniwo hnë ikwëtahn wasëwif hna vëjarënta mën wasëwif vëyabah. Ha, njawënëbuho namu warëm fu ŵa.

¹⁵ Bare Wënu ŋa tëhnakowo kobëri nte nkobuho nagila ŋa do, g'ipërëna dëŵu ŋa, macëko soŋe ryokuŋëhnëndëŵa. Do ante tëkëko wati ŋa,

¹⁶ nëŋëkawo njëtëdanowa Aju soŋe yiwu fëyaŵëhni vële wok vëyena wasëwif va. Awa, hnë wati rac wëla aryampo tëyëlëwawohna nkabo ile rëfëko liwu ŷa.

¹⁷ Wëla Yerusalem hna dënk yilëŵohna soŋe hnulëfu vële ryënkwëko nkeni vëfayik va. Bare taŋ njiëbuho Arabi hna, tac vokaŵ Damas.

¹⁸ Tac, ante ndēcēko wabēhn watar ŋa, njiḅu Yerusalem soṅe yētēlēfu gē Piyer, do wafac ipēhw g'imbēd yēwēlahnēbunēho.

¹⁹ Hnē wati rac nulēwaŵohna afayik ahaŵary; Sak fo nuḅuho, aheryu Ahwēhn a.

²⁰ Ile herēndēmu yī toña ye, gena wamēr. Wēnu ŋa seḏe ye.

²¹ Ga matēbu hnam umē yibu hnē waresiyo Siri do Silisi hṅa.

²² Hnē wati rac fop vēvē vacery sali vambē Yude va vēyētēlowohna.

²³ Wanēs ŋa fo nkwēryēdēniho ga nēsēḏe: «Ale horoteyehnēdēhēfuno yā, fēyahndēf tame ikwētahn nte njawērēdēho tēkwehn ŋa»,

²⁴ do cēmbēdēnihawo Wēnu ŋa soṅe lēmēn yā.

2

Pol gē vēfayik vēyēntaŵ va

¹ Tac, ga ndēcēk wabēhn ipēhw gē wahnah (14), mē vokabu Yerusalem gē Barēnabas; njobunēhawo Tit fēna.

² Mbokabunēho kabi Wēnu ŋa yētēndanēkowo yiwu. Hnam, hnē humbar hunte varēbunēho fuhnē fo, nēsēhnēbuhēhniwo vēle fēlayik had vēsankaf cery sali va Wanēs Wakasēk wante fēyaḏēfuhēhni vēle wok vēyena wasēwif va. Ņadēŵohna ḏoku ile libu kobēri yā hafo dol yī nke nafa kēm.

³ Tit, nte yebunēho ŋa, mama nkeho gērek, porosiṅilohna dēnk soṅe káci.

⁴ Nkwajēla soṅe háci yā nkeho kabi vēle wok vēhwētahnēna paryi rēnkēko fagant fu. Njijēniho njēkētehnani njētahnēni gante ntīdēni ntihētahnēni ige afaya fu ka nte hnuŷabun hnē ibēmēnkēl fu gē Yesu Kēris ŋa; ṅadēniho mbok ntinihēfu vēramp sariya.

⁵ Bare maŵēntēfuniwohna vēyi vahnē, wēla wati ryampo, soṅe nko ayawēnēhnaḅniwu toña Wanēs Wakasēk ŋa.

⁶ Age vēle fēlayik had vēsankaf cery sali va ye, ile nkeniho yā kwēhnana nafa soṅe lēmēn kabi Wēnu ŋa yēkēḏina ile nke ahnē. Vēyi vahnē vēwēnēhnēlohna ṅoñ ile haraṅḏēfuhēhni vahnē.

⁷ Nuni Wēnu ŋa payēkowo yiwu fēyaŵēhni Wanēs Wakasēk ŋa vēle wok vēyena wasēwif va, gante payēkawo Piyer pēyahni wasēwif ka.

⁸ Ale lika Piyer afayik wasēwif, umē liko ami fēna afayik vēle wok vēyena wasēwif.

⁹ Sak gë Piyer do gë San, vële fëlayik had vësankaf cery sali va, njavëtëni doku ile kwëtehahnëko Wën ŷa; më njelëhnënihëfu wëbák ña fëlalëfu ami gë Barë nabas tufahnahnëni nkehahn dahëse maŵal yëbëlan fu. Koyëna, maŵalëbunëho fuhnë fop soñe fuhnë yifu gë vële wok vëyena wasëwif, vëhni njini gë wasëwif.

¹⁰ Iñë ryampo fo ye ile tëyënihëfuno ŷa: umë ye ryënkwëtandëfuni vëhaŷëhnah vëvë cery sali lëw hni va, do ami fëna umë ŷankahnëkowo lindu.

Pol niradëha Piyer

¹¹ Bare ante tëkëko Piyer Antiyos ña, nirabuhawo satën fo, kabi ntëntëdëho.

¹² Ani gë tëkahnëndëni vële payëko Sak va, vële yawënek namu háci va, Piyer gë vële wok vëyena wasëwif va tokëlahnëndëniho; bare ga tëkëni vërac, pëgwëko pitandëhni, golohna tokëlahnëndëni, kabi ntakëkawo.

¹³ Wasëwif waŷëntaŵ wale hwëtahnëkawo Yesu wã tëfaryënihawo Piyer hnë nkeya meh ntëwu hna, hafo Barë nabas fëna tëfënti nkeya tac!

¹⁴ Bare ga nuðu vërefëna toña ile karanëd Wanës Wakasëk ña, nirabuhawo Piyer tase vahnë fop lehnëwa: «Ge wëjë ale ye sëwif ŷa, nufëru nkeya vële wok vëyena wasëwif va, awa hak kodu aforosinëndëhni vële wok vëyena wasëwif va nufëni nkeya wasëwif?»

¹⁵ Fuhnë, wasëwif hnaginëkëfu, geyilënëhna vële wok vëyena wasëwif, geyilënëhna vëwen.

¹⁶ Njëtinëk wapacëk, Wënu ña dehnëdilahna ahnë catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis, bare ntehnëdëha catëk kabi kwëtahnëka Yesu Këris. Fuhnë fëna gë ikwëtahn Yesu Këris ña njavëtinëkëfu catinëk gena g'imawëhn sariya Moyis. Toña ye, Wënu ña dehnëdilahna wëla aryampo catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis ŷa.

¹⁷ Bare ge kwëtahninëka Yesu Këris soñe ntehninëfu catinëk, do njavëtate vëwen yeyinëk had vële wok vëyena wasëwif va, umë ntehnëde bi Këris ŷa liyehnëdëhëfu wameh? Muk!

¹⁸ Age mbokanëbu sariya Moyis le ravëbu ŷa, ntiyadëfu ale wok tëfëna sariya.

¹⁹ Toña ye sariya ŷa njonëhniko icëm. Cëmëbu soñe lëwu. Do tame ntidëfu fop ile hnëñëdëha Wënu ña. Gë Këris ŷa cëmëlahnëbun kërëwa hna.

²⁰ Nkobu yënëndu, bare gena ami wok yënëd, Këris ŷa yënëd hnë ami. Tame, nkeya mën mba vahnë ña, ankeya kwëhn g'ikwëtahn Ajë Wënu ña ye, umë ale ŷahnëko do yëdahnëk ntaŵary dëwu ña soñe lëmën.

²¹ Dihëtëda nafa ile ntinëhnëkëfu Wënu ña. Toña ye, ge sariya ÿa satënëd, awa icëm Këris ña kwëhnana nafa!

3

Sariya ma ikwëtahn

¹ Wuhnë wëwë Galasi vi, nambërun hakili! Mo ga havëku? Tufëmu wapacëk Yesu Këris pakiko hnë kërëwa hna!

² Uwi rëy fo ÿadëfu alëkwawuno: g'imawëhn sariya ña bi nuñarun Iyir Wënu ña ma g'ikwëtahn Wanës Wakasëk ña nke?

³ Hak kodun ahnambu hakili aki? G'iyir Wënu ña pëgwërunëho; tame ñadun bi afuhnawu gë wëfanka hun wã dënk?

⁴ Ile hnurun do yëtërun ÿi fop, kwëhnana bi nafa? Diyahnëlohna koyëna nke!

⁵ Gena bi Wënu ña njëdaku Iyir ña do ntid hnë wuhnë viyë vifëmpëhnahnah? Soñe ile wawëndun sariya ÿa bi ntid virac, ma kabi Wanës Wakasëk ña hwëtahnërun?

Ahnë catëdina gë sariya

⁶ Yëkëryina Abëraham: «Më kwëtahnëka Ahwëhn a Wënu ña do Ahwëhn a Wënu ña soñe rac catahnëka g'Abëraham.»[☆]

⁷ Awa, tëfëka ayëtu iyin: wële hwëtahnëka Wën va fo ye wëva Abëraham va.

⁸ Do fëna Vikerëh va mbiyëk ga nësëk, Wënu ña catahnëdëha gë wële wok wëyena wasëwif va soñe ikwëtahn dëw hni ña. Soñe umë ye, pëyahnik Vikerëh hna Wënu ña ntehnëkawo Abëraham kobëri fo: «Soñe hu ÿa ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.»[☆]

⁹ Awa, wële hwëtahnëk va, Wënu ña ndëwadëhëhni had gë Abëraham ale hwëtahnëko ka.

¹⁰ Fop wële ntiyahnëk sariya ÿa catënëdëhëhni va hn'idëwan meh Wënu ña nkeni, kabi kerik hnë Vikerëh hna: «Meka ale wok tëfëdina kwëlëkwël fop ile herik kayëte sariya hna.»[☆]

¹¹ Do tëk pac, sariya ÿa catënëdina ahnë haryënkW Wën hna. Vikerëh va nësëk: «Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël.»[☆]

¹² Bare sariya ÿa nëmpëlëk g'ikwëtahn inja. Vikerëh va më lehnëk: «Ale lik ile ntehnëk sariya ÿa, nuñad uwám paryi wã.»[☆]

[☆] **3:6 3.6:** Wapëgwala 15.16 [☆] **3:8 3.8:** Wapëgwala 12.3; 18.18; 22.18 [☆] **3:10 3.10:** Divëta Sariya 27.26 [☆] **3:11 3.11:** Abakuk 2.4 [☆] **3:12 3.12:** Soñe Walevi 18.5

13 Këris ÿa cosahnëk soje pehëtahnëfu hn'idëwan meh Wën nte njojëk sariya ña; mawëk nke idëwan meh Wën nte rëfëkawo nuÿayin ña. Vikerëh va pëyahned: «ale-wo-le hajëde hn'atëh* hna ale ryëwanik wëh ye.»

14 Rac nke koyëna soje vële wok vëyena wasëwif va nuÿantahnini gë Yesu Këris idëwan përen nte ntehniko Abëraham njëdade ña. Awa g'ikwëtahn ña, nuÿaden Iyir Ipacah nte ntehnëk Wën njëdahnëd ña.

Sariya gë ile ntehnëk Wën njëdadëha Abëraham

15 Vëÿenta mën, yëkënefu ile ryëcëtað hnë duniÿa li: ge ahnë a kahnëndëk akwëtëla soje wadëwu ña gante canëk ka, ahnë kodina nkwaj watac ma nkwën inë.

16 Awa, Wënu ña ntehnëko ntinëhnëdëha Abëraham viÿë viferën do gë ale hnagëde hnë umë ÿa.* Vikerëh va dehnëna: «gë vële hnagëde hnë umë va», had wëjë lehnëk vahnë vëyabah ye, bare «ale hnagëde hnë wëjë», umë fëhnëtanëd aryampo fo ye: umë ye Këris ÿa.

17 Awa, ile hnësëhnëdëmu ÿa, umë ye: Wënu ña gë Abëraham kahnëndëko akwëtëla ntëwu ña ten, tac, ante nuÿako kwëtëla ña wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw warar ña (430), tëkiko sariya Moyis ÿa. Bare wëla toye kodina ñaÿët nafa akwëtëla ña do ntihët ile ntehnëkawo Wën Abëraham ÿa.

18 Ge gë sariya ÿa nuÿade dëw ña, awa godina gë ile ntehnëkawo Wën Abëraham ÿa. Bare gena koyëna. Soje akwëtëla ña njëdëka Wënu ña Abëraham dëw ña.

19 Awa, ye yeho doku sariya Moyis ÿa? Nkwëniko soje vankeya vameh vahnë hafo tëki ale hnagëde hnë hnëk Abëraham ÿa. Soje lëwu ÿa ntiko Wënu ña ile ntehnëkawo Abëraham ÿa. Iÿi sariya, wamëleka yëtëndanëkawo Moyis do umë yeho ahnësëhn vahnë ÿa.

20 Bare ante kwëtëlëdëniho Wënu ña gë Abëraham ña, Wënu ña balëlawohna gë ahnësëhn; paryi nke Wënu ña, umë fo hahnëndëko.

21 Tame, sariya Moyis ÿa nkwajëk bi ile ntehnëka Wën Abëraham ÿa? Muk! Ge sariya ile kahnëndëk Wën gë Moyis ÿa kokënd njëdahni vahnë va uwám paryi wá, awa ahn'a ntehnëde sariya ÿa kod catëna.

22 Bare gena rac. Vikerëh va tufahnëd duniÿa ÿi fop hnë imëk wameh hna nke soje Wënu ña ntihahn ifërën ile ntehnëkawo Abëraham ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëka va soje ikwëtahn dëw hni Yesu Këris ña.

* **3:13 3.13** *Ale-wo-le hajëde hn'atëh*: Mëntëndëlehnik gë kërëwa ÿa. (Divëta Sariya 21.22-23) ☆ **3:16 3.16**: Wapëgwala 12.7

²³ Ani gë tēkahnindo Kēris ŷa, umē ale rēfēko kwētahnin, sariya ŷa likēfuno vēramp, hafo hale njētēndaninēkēfu ikwētahn tac.

²⁴ Koyēna sariya ŷa yeho had ayēka fu ŷa hn'inkaw̄ nte fabarēkēfu Kēris hna, catēnahninēfu g'ikwētahn.

²⁵ Tame, Kēris tēkik, tēfēka kwētahnina; goyilēnēhna hn'iyēka sariya hna.

²⁶ Fop vutah Wēn yerun soŋe ikwētahn hun Yesu Kēris ŋa.

²⁷ Wuhnē fop njaryirun tufahnahni gë Kēris ŷa nkerun, umē sudarun.

²⁸ Tame wuhnē fop aryampo yerun hn'ibēmēnkēl gë Kēris. Soŋe umē ye sēwif ma ale wok gena sēwif gona, aramp ma ale ye afaya gona, asan ma asēval gona.

²⁹ Do ge Kēris ŷa hwēhnēku, awa vēva Abēraham va yerun do nuŷadun idēw̄ ŋa gante ntehnēk Wēn ka.

4

Vutah Wēn

¹ Awa, ile hnēsēhnēdēmu ŷa, umē ye: ge ale rēfēka ntēw̄ ŷa fatah fo wok, umē vēhnēmpēlēna gë aramp, mama nkehahnēk umē ale hwēhnēk fop ŷa.

² Tēfēka maŷēhnēhni vēle wēnkēka umē gë vilēwu va hafo tēk wati ile kahnēndēk rēmu ŷa.

³ Koyēna nke soŋe lēw̄ fu ŷa fēna. Kobēri ŋa had vutah nkeyinēko, wēnamu wavē d'uniŷa w̄i likēfuno vēramp.

⁴ Bare ante tēkēko wati le kahnēndēk Wēn ŷa, payikawo Aju: naga asēval, do maŷēko nke hnē imēk sariya Moyis hna.

⁵ Njijēko soŋe pehētēhni vēle tampēko sariya va, do kolahnin nkeyin vutah Wēn.

⁶ Soŋe tufahnahn vutah vuntēwu yerun, Wēnu ŋa cañetik Iyir Aju ŋa walaŷary walēw̄ fu hna, Iyir nte ryekayehnēdēhēfu: «Apa! Rēm mēn!»

⁷ Koyēna, ale-wo-le hnē wuhnē gona aramp, bare fatah Wēn ye; do kabi vutah vuntēwu yerun, Wēnu ŋa njēdadēhu idēw̄ nte w̄aruŋik soŋe vutah vuntēwu va.

Uryēnah Pol soŋe vēvė Galasi

⁸ Kobēri ŋa, yētēlunawohna Wēnu ŋa do vēramp wamēn wale wok gena wamēn paryi yerunēho.

⁹ Bare tame njētērunēha Wēnu ŋa, do Wēnu ŋa yētēku ntēbu d'us. Awa, hak kodun avoku aŷawēhnēndu wēnamu wale wok kwēhnana imēk gë nafa? Vēramp vēlēw̄ hni bi ŷadun avokawu?

10 Ntënënërun ðus wafac wëryampo gë wadepera wëðampo gë wëwati wëryampo do gë wabëhn wëðampo!*

11 Nkehahnahnëko antë ambër mën ña nke nafa këm soñe lëw hun ÿa!

12 Vëÿënta mën, këlamu geryin afaya had ami; gena bi gwëcëtabu yewu had wühne, vële wok geluhna hnë sariya hna? Kobëri ña ñoñ diluhna ile lavëko.

13 Njëterun, soñe ile resëbuho ÿa wohahnëbuho ÿal hun hna tac fëyawu Wahnës Wakasëk ña ryënkwëryënkw ÿa.

14 Imbahn mën ña gwamëlohna njëki, bare kehalunohna, kayahnëluhna fëna g'ami. Bare kacarunëhowo had mëleka Wën ma had Yesu Këris dënk.

15 Natëkuno ðus! Kodëfu hnësëhnu uñi cedeya: ge kokëndunëho alokëtauw vinkër hun vi ayëdawuno, ntikëndunëho. Ye lë fëlaku tame?

16 Aÿew hun bi yëbu kabi toña ÿa fëyaðëmu?

17 Vahnë vële waÿëmpaÿendëhu vi ñadëni ðus nuÿanihu, bare iña dëw hni ña yivëna. Pitëndëlehnënihëfu ñadëni soñe ayehahnu gë vëhni.

18 Njivëk iña ðus ña ge fërënak ÿaðu. Do iña tac nte hwëhnarunëho nte nkelahninëko ña tëfëka aworyeru kwëlëkwël.

19 Vutah mën, mbokëbu horotëndu g'ahawary soñe hun ÿa, had asëval hnagëð, hafo pac padëku nkeya Këris ña.

20 Ñakëndëbu ðus nkelahnin hnë iÿi wati soñe hnësëhnu nësa njamah. Pëmpëhnahnëko ðus soñe hun ÿa.

Soñe Agar gë Sara

21 Pëyaryino, wühne vële pecehnëk ayewu hnë imëk sariya Moyis vi, gwëryëdiluhna bi ile kerëk Moyis ÿa?

22 Hnë kayëte wanës Wën hna kerik: «Abëraham vucan vuki nuÿako: fëndampo gë Agar nte yeho aramp ña, fëñëntaw fa gë Sara nte yeho asëvalu ÿa.»

23 Fandënkwëryënkw fa hnë iña asan g'asëval nagiko, bare fakigëna fa soñe ile nësëko Wënu ña nagahniko.

24 Watac nke ile pëhnëtanëð: vëÿi vësëval vëhi, had vakwëtëla vaki nkeniho. Agar ye had kwëtëla mbë Kuñ Sinayi ña, hn'ile njëðakawo Wënu ña sariya ÿa Moyis. Umë hnagëðfëhëhni vëramp va.

25 Agar ye Ikuñ Sinayi nte ye Arabi ña. Do fëna umë fëhnëtanëð inaw Yerusalem bë tame ñi. Umë aramp ye gë vële lëdëk hnam va had gante nke Agar gë vutah vuntëwu va.

* **4:10 4.10** Pol nësëð soñe viyë vile ntifëniho wasëwif wã do vile wok tëfëlahna mawëni vëvë Galasi va.

²⁶ Bare Yerusalem vē g'ambin ŷa gena aramp do umē ye hnēm fu ŷa.

²⁷ Vikerēh va pēyahnēd:

«Natēryiŷi, wējē asēval ale wok kwēhnalihahna fatah!
Dekary uhnatah wā, wējē ale wok yētēlihna ulav
donk hnag!

Wējē ale ravik a, vutah hu va yaβēd dūs ntēbini vutah
asēval ale hwēhnaka asan.»

²⁸ Do wuhnē, vēŷēnta mēn, vutah Wēn yentirun had Isak,
gante ntehnēkawo Wēnu ŷa Abēraham ka.

²⁹ Awa fante hnagiko hnē ŷahnēl asan gē asēval, kēm fo
ntidēhawo fante hnagiko gē Iyir Wēnu ŷa, do koyēna nkok
ha gaki.†

³⁰ Awa, ye ntehnēk Vikerēh va? Mē lehnēk: «Daryehna
asēval aramp aŷi g'aju, kabiaju asēval aramp aŷi tēfēlahna
nuŷanti idēw aŷē asēval ale wok gena aramp aŷi.»‡

³¹ Awa, vēŷēnta mēn, fuhnē geyilēnehna vutah asēval
aramp, vutah asēval ale ye afaya ŷa yeyinēk.

5

Igo afaya

¹ Soŷe ige afaya ŷa pehētēkēfu Kēris ŷa. Awa,
yaŷēnaryin! Antē aŷawū avokawu aŷabiwu gē vankēnca
utamp!

² Nēparyino! Ami, Pol, ntehnēdēmu: ge hāci ŷa
hwētahnērūn, awa Kēris ŷa bokēdina kwēhna nafa soŷe
hun.

³ Do mbokēdēfu hnēsēhnu wapacēk: asan ale-wo-le ŷad
kāci, sariya ŷa fop rēfēka ntēnēn.

⁴ Wuhnē vēle yēkēlehnēd asatu haryēnkW Wēn hna
gē sariya ŷa, pitēlērūn gē Kēris ŷa; goryaryēluhna ile
njēdakuno Wēn hnē Kēris ŷa.

⁵ Bare fuhnē, Wēnu ŷa hwētahnēbun ntid sat fu
haryēnkW lēwū; napēdēfun rac gē idema Iyir Ipacah iŷa.

⁶ Ale ye hnē bēmēnkēl gē Yesu Kēris hna, kācik kācina
umē kwēhnana nafa! Ihwēhn nafa ŷa, umē ye: ikwētahn
nte rufahnik g'iñal ŷa ye.

⁷ Gwēr kahnētarunēho! Awa mo yēdēhnēku nkaŷ ŷa
soŷe memaŷēhnaŷu arēfu toña ŷa?

⁸ Ile porosiŷēdēnihu vahnē ŷi matina hnē Wēn le rēhnaku
hna!

⁹ Ntehnēde: «Levir toye matēndēd fop ile hnēgwik ŷa!»✧

† **4:29 4.29** Awa fante hnagiko hnē ŷahnēl asan gē asēval, kēm fo ntidēhawo fante hnagiko gē Iyir Wēnu ŷa, do koyēna nkok ha gaki. Soŷe ile ryēcētak fagant Isēmayel gē Isak rēfētayik ani. (Wapēgwala 21.9) ‡ **4:30 4.30** Yēkēryin iŷi yēb Wapēgwala. 21.10 ✧ **5:9 5.9:** Matiye 13.33

10 Ami, Ahwëhn a njëdako ikwëtahn soŋe hun ŷa: pacëko nahadun gë ami ki. Awa ale-wo-le waŷëmpaŷëndëhu ŷa, piniŋëde, gante-wo nke ka.

11 Do ami, vëŷënta mën, tëfëka kácini catahnëni bi wobu haraŋëndëwëhni vahnë va? Ge koyëna nkekënd, gokënda horotehnëndewu? Wati rac vahnë va davakëndilëhniha g'ami kabi rëkakëndëwohna fëyahñendu Këris ŷa cëmëk kërëwa hna.

12 Vële waŷëmpaŷëndëhu soŋe háci va arabi ntëpëtani fop vëhni dënk!

13 Wuhñë, vëŷënta mën, macirun soŋe ayewu afaya, bare ini ge afaya, antë njëdäwu fere alihahnëndu ile ñad ikihn vahnë nte watik mbahn hna! Geryin vëryokuŋëhnël gë iña ŋa.

14 Sariya Moyis ŷa fop hn'aŋi kwëda fo pankëlëk: «Ŋahnëryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.»*

15 Bare ge ŋarëlëdun do asemëlëndu, awa kwëtëryin hakili, ge gena umë mbëvehnëlëdun.

Imbahn gë Iyir

16 Awa wëli ile lehnëdëmu ŷa: tavëryina Iyir Ipacah iña njasary duniŷa hun ŷa, koyëna, tëfëdiluhna ile ñad ikihn vahnë nte watik mbahn hna.

17 Viña vitac wëtëd g'ile ñad Iyir Ipacah iña, do Iyir Ipacah iña mëtëdëni g'imbahn iña; ñewëlëni dus, soŋe umë ye kodiluhna aliwu ile ŷadun ŷa.

18 Bare ge Iyir Ipacah ŋa yasaryëdëhu, goluhna hnë imëk sariya hna.

19 Tëk nunde dus ile ntiyehnëdëhëfu ikihn vahnë nte watik mbahn hna: ndakëntal nte ñewëk Wën gë nkeya kayah do gë tonkah,

20 icëmb ile wok gena wën paryi, gë akavëla, gë iñew vëŷënta hni, gë wasonko, gë iñewary, gë iyap, gë iña dëb vëŷëntaŷ, gë icënkwendëlehn do pitëndëlehn vahnë;

21 iña ile kwëhnëni vahnë, use uñen dëcët, itok dëcët do viŷë vihawary vile wëntëlëk gë viŷë ki. Awa tame kwëtëryin hakili soŋe waŋi gante nësëhnëmuno kobëri ka: vële lid koyëna va vëhnuŷadina ŷëwa Inaŷ Wën hna.

22 Bare wëli ile nagëd Iyir Ipacah ŋa ahñë hna: iña ŋa ye, gë uhnatah wã, gë yam ŷa, gë duñëna ŋa, gë iguk ntaŷary ŋa, gë ikwëhna nëf ŋa do gë ikwëtahn ŋa,

23 ipërëna ŋa do gë ipëla nkaf ŋa. Sariya ŷa ñewëlëhniha vële ye aki va!

24 Vële kwëhnëk Yesu Këris va pakëni kërëwa hna fop ikihn vahnë nte watik mbahn hna gë fop viña vidëwu va.

* 5:14 5.14: Soŋe Walevi 19.18

25 Age gë Iyir Ipacah ɲa njënëden, mawñëñfu njasaryëndëfu.

26 Antë nañëñanden soɲe viyë vile wok kwëhnana nafa! Antë conkënden! Antë iñëwary nke yëbëlan fu!

6

Idemal

1 Vëyënta mën, ge ahnë pëlayik ga ntëntëd, wühñë vële njasaryëd Iyir Wëñ va bokaryëryina hn'ankañ përen hna; bare tëfëka nke gë wanës wanëɲah. Kwëtëryin dñs hakili, antë aɯawu yëkëhnahn ɲa wühñë fëna.

2 Demalëryindën wühñë fop: do koyëna, mawëhnëdñn sariyaKëris ÿa.*

3 Age ahnë ntiyahnëka iñë nke, awa gel iñë, nkaf ntëwu ɲa dënk tokak!

4 Arabi ale-wo-le pëcëta wapacëk gante ntid ka doku ile kwëtehnahnëka Wënu ɲa. Ge nëɲahnëka gë watac, awa tëfëka nëɲahna minu fo, hara mëntëndëlehnëna g'ile ntidëni vëyëntañ va.

5 Ha, ale-wo-le sah lëwu ÿa rëfëka nti.

6 Arabi ale haraɲëdë wanës Wënu ɲa caha ale haraɲëdëha ÿa fop ifërën ile kwëhñak ÿa.

7 Antë arokayiwu: Wënu ɲa yafaɲëdena. Ahn'a ile nadëk ÿa mbarëpëd.

8 Ale hnadëk soɲe natëndan ile hihñëk mbahn dëwu hna, ahnë arac icëm iɲa mbarëpëd; bare ale hnadëk soɲe hnatah Iyir Ipacah ɲa, ahnë arac uwám sër wã mbarëpëd.

9 Dindëñëfu ufërën hara cilëtayilënëhna; kabi ge cilëtayilënëhna, mbarëpëden ge wati ÿa tëkëk.

10 Awa, hnë wafac wale wokëfu dñniyã li, dokujënëfu soɲe ufërën vahnë fop, do kas soɲe vële vankinëk kwëtahn va.

Wanës watëkwa

11 Tame, yëkëryin viɲi viker vicankaf, gë wëbák mën ɲa dënk kerëhnëryidëmu!

12 Vële forosiñëdëhu aháciwu va, vahnë vërac ñadëni nañëñahnëndëni háci hun ÿa. Iryampo le ñadëni ÿa, umë ye: kehahnëni antë korotehnini soɲe ikaraɲ vahnë icëm Këriskërewa hna.

13 Vële forosiñëdëhu aháciwu va vëwawëhnëna vëhni dënk sariya Moyis ÿa! Nañëñahnëndëni fo ñadëni aháciwu.

14 Ge ami ye, icëm Ahwëhn fu Yesu Këris kërëwa hna fo hnañëñahnëdëfu; kabi, rac liko had viyë vivë dñniyã vi

* 6:2 6.2: Vëvë Galasi 5.14

cēmëk soje lēmën, do ami fëna, had cēmëbu soje viÿë vi duniÿa vi.

¹⁵ Háciru kácilihna umë fop kwëhnana nafa! Ihwëhn nafa ÿa, umë ye arabi Wënu ña ntifu g'ahaÿary.

¹⁶ Soje Isërayel ÿa, bulunda Wën ÿa gë fop vëÿëntaÿ va, ðuhnë vële rëfëd iÿi siyab va, arabi Wënu ña maÿëryanëhnu yam ÿa gë kaÿëhnahn dëÿu ña.

¹⁷ Tame, antë ahnë mbok njonëhne ryëñah, kabi vandag vante hnuÿabu soje Yesu va yeho mbahn hna.

¹⁸ Vëÿënta mën, arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë ðuhnë! Amina.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Efes Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol hërëhnëkëhni anji kayëte vële hwëtahnëk hnë nkol Efes hna. Bare vikerëh vicër vindawñ hn'inji kayëte nësëna soje Efes. Mpëd umë ÿak kayëte ni cahini vëvë vacery sali vajahah vamb nkal Asi Toy va fop. Anjiko Efes hna wati nte njasëdëho nkañ ntëwu kigëna ña (Vantiyehn 18-20) do wati nte mbokako rarëna ña añëwëko hnam wabëhn watar. Akerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryañ gë bëhn wafëhw imbëd gë ryañ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa).

Pol kerëk anji kayëte gante ndënkwëtehnahnëdëhëhni vële hwëtahnëk va bi vëhni mo yeyinëk paß gë Këris. Fop kayëte ni nësëd ibëmënkël fu gë Këris ña do karanëdëhëfu ibank nte rëfëka kwëhnalın gë umë. Iyir Ipacah ña ryemadëhëfu ñahnëlënden do mañwëhnelënden: ten wäsëwif wã gë vële wok vëyena wäsëwif, tac yëbëlan fop vële hwëtahnëk hnë cery sali va, yëbëlan vësëval gë vësan hni, vutah gë warëm hni do gë vëramp gë vële hwëhnëkëhni.

Pol nësëd soje ðoku Sintani ale yëkëlehnëd tavëtehnëni vahnë va inji bëmëkël. Akaranëdëhëfu hak mëtaryëden iji wët hn'ile njëdadëhëfu Wën viwëta: toña, usatah, fanka pëyahñ Wanës Wakasëk, ikwëtahn, ipëh. Antëhnëdëhëfu njëfayin wati-wo-wati.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: uyas, ile soñwiko, fanka.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpañi (1.1-2)

Ibëmënkël wäsëwif gë vële wok vëyena wäsëwif Këris hna (1.3-3.21)

Ibëmënkël bulunda vële hwëtahnëk hna (4.1-6.9)

Ibëmënkël vële hwëtahnëk

Wët ikwëtahn (6.10-20)

Simpañi rëkwa (6.21-24)

1 Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ña ÿak koyëna, kerëhnëdëmu wuhnë wëfacah do vële hahnëndahnëka Yesu Këris:

2 Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

3 Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris! G'ibëmënkël fu gë Këris ÿa ndëwak vintawary vidëw fu va gë fop wadëwara wadëwu wade watik mbin hna.

4 Ani gë ntihahnënd duniÿa ÿa Wënu ña rëko tëhnafu, g'ibank fu gë Këris, d'anko nkehahnin wëfacah do vële wok vëhwëhnana dahëse wëh haryënkw lëwu.

Hnë inahn hna,

5 rëko tëhnafu nkeyin vërahu gë fere ibank fu gë Yesu Këris. Rac ye ile ñadëho Wënu ña do pëhnako nti

6 d'anko cëmbinëhna soñe ipërëna camah dëwu nte njëdakëfu aki fo hn'ibëmënkël fu g'Aju aÿahnik a!

7 Hn'ibëmënkël fu hna gë umë, gë sat lëwu ÿa pehëtinekëfu, tavëhninëkëfu wameh fu ña. Aki Wënu ña tufahnëk had gante naÿëk ipërëna dëwu ka.

8 Njëdakëfu d'us ipërëna tac do ntik rac gë fop yasery do hakili fërën.

9 Ha, njëtëndanëkëfu ile ñadëho ÿa, ile sowiko ÿa, ile pëhnako, hnë përeña dëwu hna, nti hnë Këris hna.

10 Ile pëhnako ÿa ntiyëhnëd ge wati ÿa padëk: rac ye barëp hnë asankaf aryampo fo, Këris, fop vile yehëhna mbin hna do nkal hna.

11 Hnë ibëmënkël fu hna gë umë, nuÿabun lëw fu ÿa, gante pëhnako Wën ka. Rëkëd ntind fop kabi pëhnako do ñak koyëna

12 d'anko icëmb ntëwu ña njëwi soñe fuhnë vële ryënkwek hwëtahnëka Këris va.

13 Wuhnë fëna, ante nkwëryërun wanës toña ña, Wanës Wakasëk wante fehëtëku ña, kwëtahnërunëha. Hnë ibëmënkël hun hna gë umë, wuhnë fëna njëdayirun iyavëta ile ntëhnëkuno njëdadëhu ÿa, iyavëta rac ye Iyir Ipacah ña.

14 Umë ye sah ryënkweyënkwe hnë idëw nte hnapëden hafo nuÿayin fop ile ntehnëko Wënu ña njëdadëhëfu. Iÿin fop soñe icëmb ntëwu ña njëwi ye.

Iyëfa Pol soñe vëvë Efes

15 Soñe rac ye, ami fëna, kobëri ga nkwëryëbu ga nësëde soñe ikwëtahn hun ña hnë Ahwëhn fu Yesu do inahn hun wëfacah fop ña,

16 camehnëdëfuha kwëlëkwël Wënu ña soñe hun ÿa. Anahadëmu wayëfa mën hna.

17 Tëyëdëfuha Wën Ahwëhn fu Yesu Këris ÿa, Rëm le hwëhnëk icëmb ña, njëdawu iyir yasery g'itufëhnahn nte yëtëndanëdëhuna Wënu ña.

18 Tëyëdëfuha ntancën wahakili hun wã gë humpen Iyir Ipacah ña, soje ayëtu itama nte njëdaku imac ntëwu ña, g'uvetak icëmb ntëw dëwu ña, antëw nte cahëdëhu gë wëfacah wëyëntaw va,

19 do gë fanka samah lëwu soje fuhnë vële hwëtahnëk va. Fanka farac ye fale

20 vokaryika Këris fagant vësëm do ntañënda farëhw lëwu hnë mbin hna,

21 cëpëk inaw ña fop, cankaf, fanka, gë fop uwëka do fop wamac wale hode maci hnë iyï duniÿa bare fëna duniÿa ile yejëk ÿi.

22 Ha, Wënu ña hwëtëk fop hnë wakwër Këris hna. Umë ale sëpëk fop, Wënu ña njëdahnëka nke nkaf Cery Sali ña.

23 Vële hwëtahnëk va ye mbahn Këris ña, do Këris hnë vëhni ntëdëk; padënëkëhni fop, umë ale fadënëd fop.

2

Uwám ule njëdahnëd Këris

1 Do wuhnë, kobëri ña mawëhnëluhnahna Wënu ña, walawary hun wã cëmëko soje wameh hun

2 wante yasahnëdunëho kobëri ña. Atëfëtalahnëdun vantiyehn vahnë vële ye duniÿa li. Amawëhnëdunëhawo asankaf wafanka waweh wale ye ambin. Aÿi asankaf ye iyir meh ale ryokujëd aki hnë vële wok wëwawëhnëdilahna Wën va.

3 Fuhnë fop nkeyinëko had vëhni, ankentinëkëfuno gante ñad ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ka, antidenëho gante ñad vimbahn fu ka do wahakili walëw fu ka. Soje ile yeyinëko ÿa, akëbënayehninëkëfuno korotin kitij Wënu ña had wëyëntaw va.

4 Bare Wënu ña, soje ikayëhnahn cankaf ntëwu ña g'injahn cankaf nte ñahnëkëfu,

5 fuhnë vële sëmëko gë wadënt wadëw fu ña, njëdakëfu uwám wã gë Këris ÿa —ipërëna Wënu ña fehëtëku.

6 Hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris hna, mbëhnëndëhnëkëfu ndampo fo do ntañëndëkëfu mbin hna.

7 Koyëna ntik ðanko tufëhni vahnë vëvë cahn va ipërëna camah g'uhnëfak ule kwëhnahnëkëfu hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris.

8 Kabi, g'ipërëna Wënu ña pehëtirun, gë fere ikwëtahn hun. Rac matina hnë wuhnë, uyëd Wënu ña ye.

9 Rac matina hnë vantiyehn, ðanko ahnë antë kumanënd.

10 Ha, umë yahanëkëfu; hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris, antikëfu d'anko ntihahnin vantiyehn vapërën vante këbënanëhnëkëfuno kobëri ña Wënu ña, d'anko njasënden koyëna.

Fop mbëmënkëlinëk gë Këris

11 Soñe rac, dënkwëtaryin wañi: kobëri ña, wühne vële wok geluhna wasëwif hnagihna; wasëwif wã macëd'ënihu vële wok «vëhácina» vëhni mëcad'ëni vëhácik soñe ile ntik vák ahnë mbahn dëw hni hna.

12 Hnë wati rac ñawërunëhawo Këris, gentahnilunohna gë bulunda Isërayel ña, vëhneh yerunëho hnë vakwëtëla gë Wënu ña, nkerunëho d'uniña li gë itamahn këm do gë Wën këm.

13 Bare gaki, soñe bëmënkël hun gë Yesu Këris ña, wühne vële yeho kobëri ña ñawët, sat Këris ña pañëndajëku.

14 Ha, umë dënk ye yam lëw fu ña: mbëmënkëndëlehnëkëhni wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif. Apërëkanëk kece ile fitëndëlehnëkëhniwo ña: kece rac ye iñewël. Gë sadëha mbahn dëwu ña

15 sariya ña g'ile tëyëk ña gë vakwëda vantëwu va goryaryëlohna nafa. Antik aki gante kod ntihahn hnë umë wasëwif wã do vële wok vëyena wasëwif, ahnë hasëk aryampo fo, do koyëna nti yam ña,

16 do konjëndëlehnëhni gë Wënu ña vëhni vëhitak hnë mbahn ndampo fo, g'icëm ntëwu kërëwa hna do koyëna ndaw ñewël ña.

17 Anjijëk pëyawu yam ña wühne vële ñawëko va gë vële rëhako va per.

18 Kabi, hnë bëmënkël fu g'umë hna, fuhnë fop, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif, kodën pëñayinëhna Rëm ña, hnë Yir ndampo fo.

19 Aki, goluhna vëhneh ma vële ryëcalëd; bare nkentahnirun hnë bulunda vëfacah hna, wühne ye tere Wënu ña.

20 Nkerun cery yëryik do vëfayik va gë wakila ña ye sah ryënkwëryënk wë ña, do Yesu Këris umë dënk taka ndënkwëryënk wë ye.

21 Hnë umë cery ña fop ñawënad do matëndad nke cery pacah hnë Ahwëhn.

22 Hn'ibëmënkël hun hna g'umë, wühne fëna, nkerun ndampo fo cery nte yëryëde soñe ayewu yëwã Yir Wënu ña.

3

Doku Pol pab gë vële wok vëyena wasëwif

¹ Soŋe rac njëfadëfuha Wënu ŋa, ami Pol, ale sëdik kabi doku Yesu Këris ŷa lidëfu, danko ryemahnu wuhnë vële wok geluhna wasëwif.

² Akwëtahnëbu paryi nkwëryërun doku ile kwëtehna hëko Wënu ŋa liwu, hnë fërënak lëwu hna, gante kod ntinëhna hnu ile ñad ŷa.

³ Ha, Wënu ŋa pidëtëko vinkër va soŋe njëtëndano ile ñad nti soŋik ŷa, had gante kerëhnëmu ki gë wanës wante wok yabëna.

⁴ Age karanërun rac, kodun ahamahnu hafo bi ne njëtëbu ile soŋiko do ntik Wënu ŋa Këris hna.

⁵ Kobëri ŋa, Wënu ŋa tufëliwöhna vahnë va iŷin ile soŋiko. Bare gaki antik Iyir ŋa tufëhni vëfayik vëfacah vëlëwu va do gë wakila wadëwu ŋa.

⁶ Wëli ile pëhnëtanëk viŷë vile soŋiko va: gë fere Wanës Wakasëk ŋa, vële wok vëyena wasëwif va kwëhnani antëw ndampo fo gë wasëwif wã, nkeni mbahn ndampo fo do nkentahnini ndampo fo hnë ile ntehnëko ntinëhnëdëhëhni hn'ibëmënkël ntëw hni gë Yesu Këris hna.

⁷ Wënu ŋa, hnë ufërënak lëwu hna, g'antiyehn fanka falëwu fa, njëdako yewu aryokunëhn Wanës Wakasëk.

⁸ Ami, ale ŷak vak hnë fop vëfacah hna, nuŷabu untënah fëyaŷuhni vële wok vëyena wasëwif va uvetak va Këris le wok pudina

⁹ do yëtëndanëwëhni vahnë va fop gante ntiŷehnëd Wënu ŋa viŷë vile pëhnako nti do soŋiko kobëri kantëm hnë umë, ale liko fop vile ye va.

¹⁰ Do ntik rac, danko, gë fere cery sali ŋa, fop vële hwëhnak cankafo do wëka ambin hna mëk njëtëni usery Wën gë fop wasifa walëwu wã.

¹¹ Hnë wëyin fop tëfëk nahan mbë kantëm ntëwu nte ntiŷehnëk hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ŷa.

¹² Hn'ibëmënkël fu gë Këris, gë fere ikwëtahn fu hnë umë, koden pëŋayinëhna Wënu ŋa g'idëkëna fop.

¹³ Soŋe waŋi fop, muntadëmu, antë aresaŷu wahorot wale horotëdëfu soŋe hun; umë ye icëmb hun ŋa.

Uyëfa soŋe vëvë Efes

¹⁴ Soŋe rac ye andëkwëhnëdëfu haryënkwa Wën Rëm,

¹⁵ ale yëdahnëk wac watere wabë g'ambin gë nkal.

¹⁶ Ha, atëyëdëfuha njawënu gë fanka mbery hun hna gë fere Iyir ntëwu ŋa, had gante naŷëk uvetak icëmb ntëwu ŋa.

¹⁷ Koyëna, Këris ntëdëk hnë wasakahn hun hna gë fere ikwëtahn ŋa, afëlu vënkahn hun va do ayëru fop uwám hun wã hn'inhahn hna,

18 akwëhnađun aki fanka aŵëryahnu, gë fop vēfacah va, ile ye iyank, iyáry, iyihn do itëŵ inahn Këris ŋa.

19 Ha, ayëtu inahn Këris ŋa nte ryëcëtađ fop uyët, đanko ayewu vēfadah had gante padëk Wën ka.

20 Wënu ŋa, gë fanka falëŵu fale ryokuŋëđ hnë fuhnë, kod nti ntëbi vile ryëyëdenëha va ma vile hnahaden va,

21 icëmb ŋa nke gë umë hnë cery sali do hnë Yesu Këris hna, soŋe walape ŵa fop, dol do gë kantëm. Amina.

4

Imac bëmënkël hnë cery sali

1 Soŋe fop vēyin dënk, ami, ale sëđik kabi đoku Ahwëhn a lidëfu, ankaŷëtađëmu: yasëryin had gante macëku Wën ayasëndu.

2 Geryin vēle wok vēhumadina, vënëŋah do vēryuñënak; mënkwlëryin inahn hna.

3 Kamënaryin aworyeru bëmënkël nte ŵatik Yir hna gë fere yam ŷa.

4 Mbahn ndampo fo do gë Yir ndampo fo yehëhna, do fëna Wënu ŋa macëku ahwëhnawu tama ndampo fo;

5 Ahwëhn aryampo fo, ikwëtahn ndampo fo, yaryi ryampo fo;

6 Wën hu đampo fo do Rëm fop, ale sëpëk fop, fagant fop do hnë fop.

7 Ale-wo-ale nuŷak ipërëna Wënu ŋa had gante yëđahnëk Këris ka.

8 Soŋe umë ye ntehnik Vikerëh hna:

«Kayëk yaŋ,
anjokëhni vēfëlayik,
njëđakëhni wayëđ vahnë va.»[☆]

9 «Kayëk», ye pëhnëtanëk, ge gena cëlik fëna hafo gëđ nkal li?

10 Ale sëlik ŷa, ye ale hayëk cëmët fop vambin vi, đanko pëbëhahn fop.

11 Do wayëđ wale njëđakëhni vahnë va ye: vēfayik, wakila, vēfëyahh Wanës Wakasëk, vēharanđ do vēle heryđëhëhni vēle hwëtahnëk,

12 đanko këbëhahninëhni vēfacah va gante ntihahnëđëni đoku soŋe njawëhahnëni mbahn Këris ŋa,

13 hafo mëkin tëkënin bëmënkël kwëtahn hna fop ndampo fo do hnë uyët Ajë Wënu ŋa, untaf hn'ikwëtahn, do inaŷ padah Këris.

[☆] 4:8 4.8: Wahnëŵ 68.18

¹⁴ Aki gođenēhna had vutah, vunte mpaloyēd wavonkēlo wēnka do vile kēryēd sēl fop wasifa karēḡa, vunte tokani vahnē va soḡe cēvehnēnihēhni hn'idēnt.

¹⁵ Bare, ge nēsēbun toña ḡa ḡ'itufahn ḡahnēl ḡa, anayēdēn hnē fop d'anko mēntēlahnin ḡē Kēris, ale ye nkaf cery sali nte ye mbahn dēwū.

¹⁶ Hnē umē, mbahn ḡa fop kahnēk do mbēmēnkēlēk d'us ḡ'uryema wasokēl wale njēd'ayik. Aki ge cape-wo-cape nke gante tēfēka ka, mbahn iḡa fop naḡēd' do njawēnad' hnē iḡahn hna.

Uwám hasēk hnē Kēris

¹⁷ Wēlin doliḡi ile lehnēmu do muntamu ḡē fanka wāc Ahwēhn: antē avok ayasu had gante njasēdēni vēle wok vēyena wasēwif: vinahan vidēw hni va kwēhnana nafa.

¹⁸ Vinahan umēhweryah kwēhnani, do vēhneh nkeni hnē uwám Wēn hna, kabi wahakili walēw hni wā pidak do kambēkēhni vankaf.

¹⁹ Vintaḡary vidēw hni va nke had wēbák wadēndah, ndakēdēni ḡē ale-wo-ale do njēdēhnani sifa fop vantiyehn vameh.

²⁰ Bare wūhnē, gena aki nēḡarun ayētuna Kēris,

²¹ ge paryi nke nkwyērun ga nēsēde wadēwū, do karanḡirun ikaranḡ nte rēfēlēk ḡē toña nte ye hnē Yesu:

²² ha, kobēri ḡa, pēbēkuno viña toka nte fērēkahnēdēhu, bare, ile yerunēho kobēri ḡa, tēfēka asudētawu had viḡi visēr.

²³ Afo wahakili hun wā ḡē wasakahn hun wā nkwcēta,

²⁴ do ayewu vahnē vēhasēk had gante cudarun viḡi vihasēk ki. Ahnē ahasēk arac Wēnu ḡa ḡahanēka mēntēlēni ḡ'umē hn'usatah ḡē hn'ufacah ule wātik toña hna.

²⁵ Soḡe rac, cudētaryin wamēr ḡa: ale-wo-ale nēsēhnēnda toña ḡa aḡēntaw ḡa, kabi mbahn ndampo fo yentahninēkēfu.

²⁶ Ntavēku bi? Antē aliwu wameh; ntavah hun ḡa tēfēka njam ani ḡē njohan lav wā*

²⁷ soḡe antē ayēd'awuna Sintani ḡa fere fale mēkahnēdēhu.

²⁸ Arabi ale ḡa antē mbok nte; d'okunēd ḡē wēbák wadēwū ḡa dēnk soḡe nuḡahn ile njēdadēha ale ye hnē uval hna.

²⁹ Antē cahn hnē wēs hun wanēs wameh, nēsēryin wante ryemadēhēhni vēḡēntaw wēbal wadēw hni hna, soḡe ntiḡahn ufērēn hnē vēle hnēpadēhu va.

³⁰ Antē ayēwēhnehnuna Iyir Ipacah nte njēd'aku Wēnu ḡa had yavēta ile rufahnēd' pehētēderun Fac Fehēta hna.

* 4:26 4.26: Wahnēw 4.4

³¹ Antë ahwëtaŵu hnë wasakahn hun wameh wante liyirun ŋa. Antë ntavëndu, njabu sakahn, ayewëndu; vēyin fop tēfēka asudētawu, gē fop wasifa wayap.

³² Tufēhnaryin vēyivah ale-wo-ale gē aŷēntaŵ, kwēhnaryin ntaŵary pērēn; tavēhnēleryindēn, had gante tavēhnēku Wēn hnë Kēris.

5

Umēhwēry do Humpen

¹ Ha, tēfētalahnēryina Wēnu ŋa, kabi vutah vunte ŷahnik yerun;

² yasēryin g'īŋahn had gante ŋahnēkēfu Kēris ka do umē dēnk njedēhnak soŋe fu, had uyēf do sadēha ile hwēhnak icēv nte nēŋedēha Wēnu ŋa.

³ Wēnu ŋa hwēhnēku, tēfēlahna dēnk nkwēryi ga nēsēde viŷē vēryampo fagant hun: ndakēntal meh ŋa, fop ile wok pacēna, uval dēcēt.

⁴ Tēfēlahna fēna nkwēryi wanēs wante sēfēhnayehnedēhu, wanēs wanēnkawah, ma wanēs watonkah. Waŋi fop kwēhnana ŷēŵa ŷal hun hna. Bare tēfēka awēryēhniwu icamehn Wēn.

⁵ Nkwēryēryin dūs: vēle lid ndakēntal meh va, ma vēle lid vironkah va, ma vēle mbalēk dēcēt va — vēhni, ŋahnēnihēhni wamēn wamēr — vēhni vēhnuŷantēfēna ntēŵ Inaŵ Kēris do Wēnu ŋa.

⁶ Ahnē antē tokawu gē wanēs wante wok kwēhnana nafa: watac ye wante yojēd ntavah Wēnu ŋa hnë vēle wok vēŵaŵēhnēdīlahna va.

⁷ Antē ayentahniŵu gē vēhni.

⁸ Kobēri ŋa umēhwēry yerunēho; tame hn'ibēmēnkēl hun gē Ahwēhn humpen yerun. Yasēryin had vutah humpen;

⁹ do vantēŵel humpen ha ye: ufērēn, usatah, gē toŋa.

¹⁰ Kamēnaryin ayētu ile hnēŋedēha Ahwēhn a.

¹¹ Vantēŵel umēhwēry kwēhnana nafa; antē ayentahniŵu; tufahnēryin.

¹² Wante ntidēni coŵaryēdēni ŋi cēfēhnēk nēsi;

¹³ bare fop vile rufahnik gē humpen ha coŵētak,

¹⁴ kabi fop vile soŵētik va humpen ye. Soŋe umē ye ntehnik:

«Nēgary, wējē ale ryakēk,
matēry fagant vēsēm,
do Kēris ntancēnedēhi.»

¹⁵ Yasēryin wajira gē vankeya hun va; antē ayewu vēle wok vēseryēna bare geryin vēseryah;

¹⁶ Balētahnēryin mpēd nte njedfaku Wēnu ŋa, kabi wafac wale yehahnēk ŵi mek.

17 Awa, antë ayewu vële hnambëk hakili, bare kamënyarin ayëtu dus ile ñaryaryëdëhëfu Ahwëhn a.

18 Antë aryëwu, umë yodëhu ayehahnu vëyeyar, bare geryin vële pëbëk Iyir Ipacah ña.

19 Kamënaÿehnëlëryin gë wahnëw̄ wale w̄atik hnë Vikerëh hna, wahnëw̄ sali wasëvah, wahnëw̄ wale njëdaku Iyir iña; yëw̄ëhnëryina do cëmbëryina Ahwëhn a gë fop ntaw̄ary hun ña.

20 Camehnëryina Wënu ña Rëm ÿa wati-wo-wati do soje ile-wo-ile gë w̄ac Ahwëhn fu Yesu Këris.

Nkwëryëla mbë tere

21 Mawëhnëlëryin ale-wo-ale, w̄uhnë vële lënënëka Këris va.

22 Vësëval, mawëhnëryinëhni vësan hun had gante mawëhnërunëha Ahwëhn ka.

23 Ha, asan a ye asankaf asëval a, had gante nke Këris asankaf cery sali, umë ale fehëtëd cery sali nte ye mbahn ntëwu.

24 Had gante cery sali ña mawëhnëdëha Këris ka, vësëval va fëna mawëhnëdënihëhni vësan hni va hnë fop.

25 Vësan, ñahnëryinëhni vësëval hun va had gante ñahnëk Këris cery sali ka do njëdëhna umë dënk soje lëwu;

26 añak aki pacëna gë w̄ënka do gë wanës nkehahn afacah;

27 añak aki njoj cery sali ña haryënk w̄ lëwu hnë igwam dëwu hna fop: nte wok kwëhnana dahëse w̄eh, nte wok kwëyana, nte wok kwëhnana ile w̄ëntëlëk gë virac. Añak cery sali ña pac hara kwëhnana ile keyande.

28 Asan a aki tēfëka ñahna asëvalu ÿa, had gante ñahnëk mbahn ntëwu ña dënk. Ale ÿahnëka asëvalu ÿa, ñëhna umë dënk.

29 Ahnë gena ale ÿëw̄ëk mbahn ntëwu ña, bare ndavëdëha, do pëladëha, had gante ntid Këris cery sali ka

30 kabî mbahn ntëwu yentahninëkëfu.

31 «Soje umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»*

32 Hnë wanës watac cow̄ak toña sankaf: ntehnëbu wanj nësëd soje Këris do gë cery sali ña.

33 Gante-wo ka, ale-wo-ale hnë w̄uhnë ñahna asëvalu had umë dënk, do asëval a ntënëna asanu.

6

Vutah gë warëm hni do gë wahnëm hni

1 Vutah, maŵëhnëryinëhni warëmun gë wahnëmun hn'ibëmënkël g'Ahwëhn, kabi watac satëk.

2-3 «Dënëneriyihni rëmuh gë hnëmuh gante nuŷandu uhnatah do wafac waŷaryah nkal li.»[☆] Rac ye akwëfa ndënkwëryënk w nte lehnëkëfu ale ŵawëhnëk nuŷad ufërën.[☆]

4 Wühnë, warëm, antë alavëbehnuni vutah hun, bare kwëfëryinëhni hn'usatah do hn'uhnira le wätik hnë Ahwëhn hna.

Vëramp gë vële hwëhnëkëhni

5 Vëramp, maŵëhnëryinëhni vële hwëhnëku nkal li g'untënah do g'ibal, gë ntaŵary pacah, had Këris ryokuñëhnëdun;

6 Dokuñëryin, hara gena had vële yëkëlehnëd vahnë va nëñëhni gë vëhni ma kabi njëkadërun, bare had vëramp Këris, vële lid gë vintaŵary vidëw hni ile ñad Wënu ŷa.

7 Dokuñëhnëryinëhni gë ntaŵary përen, had Ahwëhn a dënk ryokuñëhnëdun, gena vahnë.

8 Njëtërun ale-wo-ale lik ufërën, Ahwëhn a mbësadëha, nke aramp ma gena aramp.

9 Do wühnë, vëhwëhn hni, diryënëhni koyëna vële ryokuñëhnëdëhu va. Tavëryin dakëna: njëtërun, ale hwëhnëku ŷa, wühnë gë vëhni, mbin hna nke do dëbëndëlehnëlihna vahnë va.

Wët Ikwëtahn

10 Soñe fuhnahnu, yëkëlehnëryin fanka hun fa hnë fanka ŷaŵah Ahwëhn hna.

11 Cudaryin viŵëta Wënu ŷa soñe aholu ayawëñawu hnë warënd Sintani hna.

12 Kabi gena vahnë wëtaryëdën, bare wafanka wayir waŵeh hnë mbin hna, gë vësankaf, gë wafanka do gë vële hwëhnëk duniŷa wëhwëryah.

13 Soñe umë ye, tëfëka asudawu viŵëta Wënu va fop, danko aŵëkawu hnë fac ile njihahnid wëh hna do, age puhnarun rac, awowu ahahnëndawu.

14 Kahnëndaryin, ñëbaryin toña ŷa had ryil sah li, cudaryin usatah wä had cud mëta wët nte huvëd sakahn;

15 do përyaryin had wapary iña afëyahnu Wanës Wakasëk yam ŷa.

16 Nufëryin kwëlëkwël kaka ikwëtahn ŷa, umë ryemađëhu aryipehnu fop wëca wante pëdëk Sintani.

17 Nuŷaryin ipëh Wënu ŷa nte ye had apënk wëryëhwëra do wanës Wënu ŷa had sëlame le njëdahnëk Iyir Ipacah ija.

¹⁸ Tëyëryina Wënu ña hnë wayëfa hun hna. Ha, yëfaryindën wati-wo-wati, gë uryema Iyir iña. Antë ahamawu do kahnëndaryin kwëlëkwël. Yëfaryin soñe bulunda Wënu ña fop,

¹⁹ Soñe ami fënali: arabi wanës ña nke hnë wës mën soñe fëyahnu hara dakëlohna hn'ile soñik hnë Wanës Wakasëk hna.

²⁰ Acëdïbu kabi ale fëyahnëd Wanës Wakasëk wãc Wën hna yebu. Yëfaryin ðanko wëku fëyahnu Wanës Wakasëk ña, hara dakëlohna, gante tēfēka ka.

Simpañi rēkwa

²¹ Ñadëfu ayëtu wühnë fëna, ile fabiko ÿa do ile lidëfu ÿa; Tisik, aÿënta fu ale ÿahnik, aryokunëhn Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdëhu fop.

²² Soñe umë fayëryidëfuhä pëyawu bi hak nkoḡun do mbosëvosehnu.

²³ Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa do Ahwëhn fu Yesu Këris njëḡanihëhni fop vëÿënta fu va yam ÿa do g'ijahn, gë kwëtahn ña.

²⁴ Arabi Wënu ña ndëwahni fop vële ÿahnëka Ahwëhn fu Yesu Këris va g'ijahn nte wok cëmëḡina!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Filip Wade yehëhna hnë inji kayëte

Filip nkol nte hwëhna nafa mbë Masedëwan ye. Afayik Pol njiko hnam wati nte njasëdëho nkaŵ ntëwu kigëna ña. Apëyahnek Wanës Wakasëk ña nkol tac hafo vahne va kwëtahnëni do cery sali ña ntiyak. Njëkëryin Kayëte Vantiyehn Vefayik hna 16.11-40.

Pol, gë Timote darël lëwu, kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk vëvë Filip va wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ña) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ña). Vahnë vëvë nkol Filip va mbarëniho wayëd do njëdaniha aryampo hnë vëhni, Epafërodi, soje njëdahnä Pol. Awa, Pol kerëhnëkëhni soje camehnëhni do kamënaŷehnehni. Apacëhnëhnekëhni gante nke ka do natëka hnë Këris hna mama nkehahnëk hnë kaso. Añad kamëyehnehni tëfëtalahnëniha Këris do natëhni hnë fop.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïni kayëte: itama, nahan, ikwëtahn, uhnatah, Këris, uhorot.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaŷi, Icamehn gë iyëfa (1.1-11)

Soje ye natëka Pol mama cëdahnik (1.12-30)

Geryin had Këris (2.1-18)

Vëhni mo ye Timote gë Epafërodi (2.19-30)

Usatah paryi ŵa Wën hna matik (3.1-4.1)

Wanira watëkwa (4.2-9)

Pol camehnëdëhëhni vëvë Filip va (4.10-20)

Simpaŷi rëkwa (4.21-23)

Simpaŷi

¹ Ami Pol, gë Timote, vëryokunëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu, ŵuhnë fop vëfacah Yesu Këris vële ye hnë nkol nte ŵacik Filip ña, vëvë haryënkwa hnë cery sali do gë vëyohal va:

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ña g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ña!

Iyëfa Pol soje vëvë Filip

³ Camehnëdëfuhä Wënu ña nte-wo-nte nahadëmu ña.

⁴ Fop wawati wale yëfanëhnëdëmu wã wũhnë fop, ntidëfu kwëlëkwël g'uhnatah,

⁵ kabi ndënkwëtaďëfu cape nte hnufërun ŋa hnë pëyahh Wanës Wakasëk hna kobëri fac ryënkwëryënkw hna hafo iŷi wati;

⁶ apacahnëko dënk, ale fëgwëk hnë wũhnë aŋi ntiyen nëfak tëfalëď gante padëneď fac ile njihahnid Yesu Këris ŷa.

⁷ Catanëko gante kwëhnahnëbu vinahan vitac soŋe hun ki, kabi kwëtamu ntaŵary mën li. Wũhnë fop nkentah-nirun hnë ufëren Wën hna g'ami dënk lakënde yewu kaso hna ma lëkwanduŵëhni vēle ŷëwëď Wanës Wakasëk ŋa, tufëďëfuhëhni waŋi wanës toŋa ye.

⁸ Ha, Wënu ŋa ye sede mën: ŋahnëmu đus wũhnë fop g'iŋahn nte ŵatik hnë Yesu Këris ŋa.

⁹ Wëlin uyëfa mën wã: Arabi iŋahn hun ŋa naŷ gë haŵary pëba uyët do gë hakili,

¹⁰ gante kodun ahëncëtelehna hnu ile fecek ŷa. Aki pacëďun do kwëhnadiluhna ile heyanderun soŋe fac ile njihahnid Këris ŷa,

¹¹ do pëbu vantëwël usatah ule ŵatik hnë Yesu Këris, soŋe icëmb do wahnëw Wënu ŋa.

Pol kaso hna do iyi haryënkw Wanës Wakasëk

¹² Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu ile rëkiko ŷa ŋaŷëtëna iyi haryënkw Wanës Wakasëk ŋa bare ankwënek.

¹³ Koyëna fop vēle yëkadëho hnë tere asankaf hna, do hn'ile-wo-le hna, njëtëni acëďibu soŋe ile ryokuŋëhnëďëfuha Këris ŷa.

¹⁴ Vëyabah fagant vëyënta fu va, gante nudëniho kaso ka, nuŷani tama hnë Ahwëhn hna: tac nkwënakëhni kamëna soŋe pëyahnehni wanës Wënu ŋa hara dakëlëlihna.

¹⁵ Toŋa ye vëryampo fagant lëw hni pëyahnehñëniha Këris ŷa g'iñëwary do gë dobël, bare vëryampo pëyahnehñëniha Këris ŷa gë nahan përen.

¹⁶ Vëhni, ile ntidëni ŷa, hn'iŋahn hna matid, njëtëni nkebu ani soŋe rufahnu Wanës Wakasëk ŋa toŋa ye,

¹⁷ vëyëntaw va pëyahnehñëniha Këris ŷa gë hakili dobël, vinahan vindëw hni va pacëna; nahadëni nkwënehñëniho idën vankëncä mën va.

¹⁸ Mena! Vinahan vidëw hni va kod cat ma tumpa, gante-wo ka Këris ŷa pëyahnik, do natëko. Nkod natëndo fëna,

¹⁹ kabi njëtëbu wapuyalahna pehëďëfu, gë wayëfa hun wã do gë uryema Iyir mba Yesu Këris ŋa.

²⁰ Napëdëfu d'us do pacahnëko ñoñ cëfëhnëd'ilojna, bare g'itama fop, dol had kwëlëkwël, uwám mën hna ma cëm mën hna tufahnëdëfu inaŷ Këris ña mbahn mën hna.

²¹ Soŋe mën a, uwám wã Këris ye do cëm hna nuŷadëfu ntëbi.

²² Bare ge nkobu d'uniŷa li kodëfu liwu d'oku ile yëdanëd vantëwël vapërën. Yëtëla ile rëhnadëfu.

²³ Andoŷibu vacape vaki: ñadëfu hërënaŵu iŷi uwám soŋe yefu gë Këris, do rac fecekëndëho d'us;

²⁴ Bare soŋe hun ŷa, apecek woŵu mbahn hna.

²⁵ Kabi apacahnëko rac, njëtëbu nkodëfu. Nkontëdëbu gë w'uhnë fop ayiahnu haryënk'w do ahwëtahnu g'uhnatah.

²⁶ Aki boka mën ña fagant hun lid nëŋu g'ahawãry gë Yesu Këris soŋe mën.

²⁷ Gante-wo nke ka, yasëryin gante tëyëk Wanës Wakasëk woba Këris ka. Koyëna, age njiryibu yëkiwu ma ge yiryila wëryu nkorun ahahnëndawu hnë iyir ndampo fo, do mëtaryëd'un ndampo fo gë ntaŷary tac fo soŋe ikwëtahn nte w'atik hnë Wanës Wakasëk.

²⁸ Antë aravu vëwëtary hun ntakënanihu hnë ñoñ: nkehnëhnëd'ëhëhni dahëse ile rufahnëd' mbëvëd'ëni, g'ile rufahnëd' w'uhnë pehëtëd'erun; do watac matid' hnë Wën hna.

²⁹ Soŋe Këris ŷa, njëdaku w'uhnë gena bi ahwëtahnuna fo bare fëna ahorotu soŋe lëw'u.

³⁰ Ha, dolëma, had gante njëtërun ki, nkentahnirun uwët rac ule hnurunëho wëtaryëd'ëfuho kobëri ña do wobu wëtahnëndu w'i.

2

Geryin had Yesu

¹ Ibëmënkël hun gë Këris ña kamënaŷehned'ëhu bi? Inahn dëw'u ña njawënëd'ëhu bi? Nkentahnirun bi g'Iyir Ipacah ña? Kwëhnarun bi wasakahn wafërën do kayehnëd'ëhu bi gë vëŷëntaŷ va?

² Ge paryi nke, awa padënëryin uhnatah mën wã: kwëhnaryin nkwëryëla përen, kwëhnaryin inahn ndampo fo, ntaŷary ndampo fo, nahan ndampo fo.

³ Antë aliwu inë gë hakili dobël ma gë bëntary; bare diryin gë bana, pëlaryinëhni vëŷënta hun va had vële lëbëku.

⁴ Ale-wo-ale antë njëka umë fo bare njëkëhni vëŷëntaŷ va fëna.

⁵ Kwëhnaryin nahan fagant hun gë mba Yesu Këris ka:

⁶ Ile nke Wënu ña Yesu Këris rac nke,

yëkëlehnëna nko këñëlahnëni gë Wënu ña.

- 7 Bare, akoŷahnëk umë dënk hnë fop vële kwëhnako va do nufëk ankeya aryokuŋ.
Antiyak ahnë, njavëtik had ahnë;
- 8 umë dënk vanak, maŵëhnëka Wënu ŋa hafo cëm, cëm kërëwa hna.
- 9 Soŋe umë ye Wënu ŋa kayëndëka yaŋ ŷëŵa yihnah dŋus do njëcfahna uŵac ule lëbëk fop wamac
- 10 d'anko, gë ŵac Yesu ŷa, fop waho ŵa ndëkwëhn, mbin hna, nkal li do gë gëcf nkal li,
- 11 do fop waryëŵ ŵa nës
Yesu Këris ye Ahwëhn a; koyëna cëmbëde Wënu ŋa Rëm ŷa.

Dancëryin had humpen d'uniŷa li

12 Aki, vëŷahnik mën, ŵuhnë vële ŵawëhnëk kwëlëkwël tase mën, gwënëryin hamëhni mën; d'okuŋëryin g'untakah do g'untënah soŋe ayasaryu g'afërën ipëh hun ŋa.

13 Ha, Wënu ŋa lid hnë ŵuhnë mbalu do aliwu ile nëŋëcfëha ŷa.

14 Diryin fop hara ñakëñakëluhna, hara gwajëlëluhna,

15 soŋe antë ahwëhnawu ile heyanderun do antë ayentahniŵu hnë wameh, vutah Wën vunte wok vëhwëhnana dahëse ŵeh fagant bulunda vëwen do vërumpak. Antancërun fagant lëŵ hni had wahayalin humpen hnë d'uniŷa li,

16 ŵuhnë vële hwëhnak Wanës uwám va. Ge koyëna ntirun, toña hwëhnadëfu sëkwaŵu hnë fac ile mbokahnid Këris, kabi d'okuŋëla do korotëla aki fo.

17 Do lakënde sat mën ŷa tëfëka ndehëti ntapëhnahn ikwëtahn hun ŋa had sadëha ile sënandunëha Wënu ŋa, umë ye d'oku ikwëtahn hun ŋa, natëko do nkoč natëndo ndampo fo gë ŵuhnë.

18 Koyëna fëna ŵuhnë, nëŋëryiwu do natëryiwu ndampo fo g'ami.

Timote gë Epafërodi

19 Atamabu hnë Ahwëhn fu Yesu, payëryidëfuha biŷëdina Timote, gante kamënaŷehnahmëdëho ami fëna wakasëk wante wëryëdëfu soŋe hun ŋa.

20 Umë fo ye ale yëfun nahan ndampo do ale ryëñëk paryi soŋe hun.

21 Vëŷëntaŵ va fop wadëŵ hni fo nufëni, gena wëŷa Yesu Këris ŋa.

22 Bare umë, njëtërun tufëhnak ahahnëndak: andokuŋëk g'ami had fatah d'arël rëmu soŋe Wanës Wakasëk ŋa.

23 Awa, umë hnahaŋu fayëryiwa ge nuŋu wapacëk.

²⁴ Pacahnëko Ahwëhn hna ami fëna njiryidëfu biyëdina yal hun hna.

²⁵ Bare ntiyahnëko tēfëka fayëgëryiwa Epafërodi aÿënta mën, arëfëlënta mën hnë doku do hnë wët, ale fayirun yä soje ndokujëhnëndo kabi hnë uval hna nkebu.

²⁶ Përëka mbok hnuwu wuhnë fop do ndëñëko kabi njëtarun ures lëwu wa.

²⁷ Toña ye atesëko, do pëñako g'icëm; bare Wënu ña kaÿëhnahnëka g'umë, do gena g'umë fo, bare gë ami fëna, soje antë nkwënwawo yiwëhnah.

²⁸ Awa payëryidëfuha g'uñakahnah yabah soje natahnu ge nurunëha do ñaÿëtawo yiwëhnah wa.

²⁹ Yotoyënyina hnë Ahwëhn hna g'uhnatah padah; dënënyinëhni iÿi sifa vahnë,

³⁰ kabi soje doku Këris yä ñadëho cëmahn; këbëhnako njëdahn uwám lëwu wa soje nëmpëtu hnë doku ile worun kodiluhna alinëhnuno wuhnë dënk.

3

Usatah paryi va Wën

¹ Fuhnahnu, vëÿënta mën, natëryiwu soje bëmënkël hun gë Ahwëhn a. Memadilohna vok herëhnëryiwu ile rëkëbu herëhnu yä, soje hun yä umë fecek kabi keryëdëhu.

² Keharyinëhni vële lid wameh ña, waji wabe, vële fërëkahnëd mbahn va gë háci!

³ Ha, fuhnë yeyinëk vëhácik paryi, fuhnë vële sëmbëdëha Wënu ña g'uryema Iyir ntëwu ña, ambetaden soje Yesu Këris do kwëtilënëhna tama ntëw fu ña hnë vantiyehn mbahn.

⁴ Paryi nke, ami, kwëhnaabu toña ramahnu hnë vantiyehn mbahn mën hna fëna; ge ahnë haÿary ntiyanëka kod tama hnë vantiyehn mbahn hna, ami, kwëhnaabu toña lëbëwa:

⁵ kácibu hnë fac hwëhn mbëd gë warar hna, avë hnënk Isërayel yebu, avë ncëma Besame yebu, Ebëre yebu, nagëniho Wa-ebëre; sariya hna, Farise yebuho;

⁶ kahnënda canka mën hna, ale vërehnëdëho cery sali yebuho; hnë uwám usatah ule rëkatëde sariya hna, ale wok kwëhnana ile keyande yebuho.

⁷ Antiyahnëkowo nuÿabu, bare gaki, soje Këris yä, tëkatëbu inamb ye.

⁸ Ntëbi rac, tëkatëbu fop had inamb ñarël ile yäc nëfak, rac ye iyët Yesu Këris ña, Ahwëhn mën a. Soje lëwu yä, maÿëbu nambu fop do tëkatëbu fop had ronk, ñanko hnuÿawuwa Këris yä

9 do rëkatiwu hnë ibëmënkël gë Këris. Usatah ule hwëhnaŋu karyënkW Wën hna matina hnë ile libuho ami dënk kabi ntënënebu sariya ŷa, bare hn'ikwëtahN Këris hna matik. Usatah urac Wën hna matik gë fere ikwëtahN ŋa.

10 Ha, fop ile ŷadëfu ŷa, yëtëwa Këris ŷa ye, gë fanka ibëhn dëwu ŋa, gë gentahn hnë wahorot walëwu hna, do yewu had umë hnë cëm ntëwu hna,

11 aki kodëfu ramahnu nkentëdebu fagant vëvëhn.

Igaryëhn ile rëfëka təkënin

12 Dehnëla təkënebu iŷin fop ma padëbu, bare atëfëlehnëdëfu fëlaŷu irac, kabi soŋe rac ye Yesu Këris pëlako ami dënk. Age Yesu Këris pëlako, soŋe rëfëlehnahnu hafo fëlaŷu ami dënk ile fadëk.

13 Vëyënta mën, nahala təkënebu. Bare ryampo fo ye ile lidëfu ŷa: ndënkweđëfu ile ye kamëhni ŷa do hamënawu rëkënu ile ye haryënkW mën ŷa,

14 do nkaryëdëfu cape g'ile yëkëlehnëdëfu ka soŋe hnuŷahnu cos nte macaryëdëhëfu Wënu ŋa hnë Yesu Këris tebayin yaŋ.

15 Age nkeyinëk vahnë vëlafah kwëtahN hna, iŋi nahan rëfëka kwëhnayin; do ge vëryampo hnë wëhne nahadun minëmin, Wënu ŋa pacënëhnëdëhu fëna soŋe rac.

16 Gante-wo ka, hnë yëb ile tëkinëk hna, yasënefu hnë nkeya tac fo.

17 Vëyënta mën, tëfëtalahnëryino, wëhne fop. Pëcëтарыinëhni vële rëfëtalahnëk nkeya ntëw fu ŋa.

18 Anësehnëdëmu kantëm, bare gaki mbokëdëfu hnësu gë wako: nkeni vëyabah vële liyađ vëyëw kërëwa Këris g'ile pëhnetanëk ŷa.

19 Wapuyala wadëw hni ŋa, ibëv iŋa ye, wën hudëw hni ha donk dëw hni ŋa ye, mbëntaryëdëni ile rëfëka cëfëhnayehnehni ŷa, vëhni vële hwëhnaK hnë vintaŷary vidëw hni hna viyë vëvë nkal.

20 Bare, vëvë naŷ ambin yeyinëk, do napëdenëha afehët avë hnam, Ahwëhn a Yesu Këris.

21 Umë vacëđ vimbahn vikaŷëhnaH vidëw fu soŋe mëntëndëlehnahn gë mbahn cëmbik ntëwu ŋa. Antid rac gë fere fanka fale wëkëdahnëdëha fëna kwët fop hnë cankaŋ ntëwu hna.

4

1 Vëyënta mën, wëhne vële ŷahnëbu dus, ñadëfu vok hnuŷu! Uhnatah mën ŷa do ipënkW imëk mën ŋa yerun!

Věyahnik mën, koyëna tēfēka ahahnëndawu hn'ibēmēnkël hun gë Ahwëhn a.

Wanira watēkwa

² Kēladēfuha Evodi, do kēladēfuha Sintik nkwēryëlēni đus hn'ibēmēnkël dēw hni gë Ahwëhn a.

³ Do wējē, arēfēlēnta paryi, tēyēdēmi, yij aryemahni nkwēryëlēni vēyi vēsēval, kabi gë ami ndokujēlahnēbun soje Wanēs Wakasēk ŋa, ndampo fo gë Kēlema do fop vėryokuŋental mën va, vēle herik wāc hnē kayēte uwām* hna.

⁴ Natēryiŋwu hn'ibēmēnkël hun g'Ahwëhn a wati-wo-wati; ndivētadēfu, natēryiŋwu.

⁵ Arabi vahnē va fop njavētēni iguk sakahn hun ŋa. Ahwëhn a pēŋajēk.

⁶ Antē pēmpēhnahnu ñoñ; bare, gante-wo ka, gë wayēfa wā, g'ikēla ŋa do gë camehn Wēnu ŋa, yētēndanēryina fop Wēnu ŋa.

⁷ Do yam Wēnu ŋa, nte lēbēk fop ile kod njēt hakili, keryehnēd vintawāry hun do vinahan hun hn'ibēmēnkël hun gë Yesu Kēris.

⁸ Ile wojēk ŋa, vēyēnta mën, wēlin ile rēfēka afabēndahnu ŋa: fop ile ye toña ŋa, fop ile rēfēka ntēnēni ŋa, ile satēk ŋa, ile facēk ŋa, ile rēfēka ŋahni ŋa, ile rēfēka cēmbi ŋa. Ha, ge nke iñē ile hnēfak do ge nke iñē ile rēfēka cēkwēni vahnē naharyin rac.

⁹ Ndiryin fop ile yēŋarun ŋal mën hna, hnuŋarun ŋal mën hna, wėryėrun ŋal mën hna, hnurun ŋal mën hna, do Wēn le yēdadēhu yam ŋa nkeđ gë wūhnē.

Icamehn Pol vēvė nkol Filip

¹⁰ Anuŋabu uhnatah cankaŋ hn'ibēmēnkël mën gë Ahwëhn a kabi tame mbokėrun afabuno. Ha, ñadunēho afabuno bare kwēhnalunohna fere arufuno. ¹¹ Genā uval hnēsēndēho; hali, ñēŋabu yēwū uhnatah hna hwēhnabu ma kwēhnala.

¹² Njētēbu gante nkodēfu hnē uval hna ma yaŋ hna. Hnē fop do gante-wo-gante, ñēŋabu yewu afihnah ma ale njok inte, yewu ale njabēk ma ale mbalēk.

¹³ Mēkēdēfu fop hn'ibēmēnkël mën gë Kēris umē ale yēdadēho fanka falēwū fa.

¹⁴ Bare caŋēndanėrun ayentahniŋwu cape uhorot mën wī.

¹⁵ Wūhnē vēvė nkol Filip, njētėrun, ante kėrėnabu Masedėwan hna, hnē mpėd nte pėgwėbu fėyahnėndu

* 4:3 4.3 *Kayēte uwām*: Rac ye hn'ile kerini wamac vēle hnuŋad uwām usėr wā.

Wanës Wakasëk ɲa, cery sali-wo demalohna gë wayëd, ge gena wũhnë fo,

¹⁶ wũhnë vële yëdanhnikowo, ntëb hwënta ryampo, ile valëkowo ʒa wati nte nkebuho Tesalonik hna dënk.

¹⁷ Gena bi wayëd yëkëlehnëdëfu hnuʒawu; bare njëkëlehnëdëfu Wënu ɲa ndëwawu g'ahaʒary soɲe uyëd hun wã.

¹⁸ Yëtëryin nuʒabu fop vële yëdanhnëryirunëho va do hnë yaɓ hna nkebu; apëbëko, kobëri ga teɓabu uyëd ule yëdajërunëha Epafërodi wã, sadëha ile maʒëk Wënu ɲa do nëɲëdëha ʒa, had datikola ile nëɲëka rehërya.

¹⁹ Wën mën ɲa kwëhna uvetak samah. Hnë Yesu Këris hna ntihëtëd wabal hun ɲa.

²⁰ Cëmbënëfuna Wënu ɲa Rëm fu ʒa dol do gë kantëm! Amina.

Simpaʒi rëkwa

²¹ Gaʒëryinëhni vëfacah hnë Yesu Këris va. Vëʒënta fu vële ye g'ami va gaʒënihu.

²² Fop vëfacah va gaʒënihu, kas vëvë tere Sesar va.

²³ Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris ɲa nke gë vintaʒary hun va!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Kolos Wade yehëhna hnë inji kayëte

Nkol nte wacëde Kolos ña ñawëläna g'ankol Efes ña hnë Asi Toy hna (nte wacëde iÿi wati Turëki). Afayik Pol kerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa). Yina nkol Kolos (Vëvë Kolos 2.1) bare ale hwëtahnëk yeho hnam macënde Ëpafëras (Vëvë Kolos 4.12). Umë sampehnëk Wanës Wakasëk ña do fëgwëk Cery Sali ña hnam (Vëvë Kolos 1.7). Ga ndëcëk wabëhn kore Epafëras njiko njëkehna Pol kaso hna pëyahna vëharan wamër va Cery Sali hna nkeni. Ankabahnëdëni tëfi vile wok tëfëlanana toki, tëfi ntawëla ña, háci ÿa, gë vantiyehn ikwëtahn kawary g'icëmb wamëleka gante nëgahnëdëha Wënu ña gë vëhni. (Vëvë Kolos 2.16-18). Pol kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk ye Kolos va tufahnëni soje ye mehahnëk vini vinahan: Këris ye fop ile valëkëfu ÿa! Fop vile ÿad nkwëna hnë vile ntik Këris kërëwa va wamër ye. Këris ntik fop ile rëfëka ÿa soje ipëh fu ña g'icëm ntëwu do g'ibëhn ntëwu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ini kayëte: fop, ile soÿik ÿa, yasery, bëmënkël fu hnë Yesu.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Pol camehnëdëha Wënu ña do njëfanëhnëdëhëhni vëvë

Kolos va (1.3-14)

Ahnë gë antiyehn Këris (1.15-23)

Uwët afayik Pol (1.24-2.19)

Uwám hasëk gë Këris (2.20-3.17)

Vankeya soje watere (3.18-4.6)

Simpaÿi rëkwa (4.7-18).

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris ÿa kabï Wënu ña ÿak koyëna, do gë Timote, aÿënta fu, herëhnëdëhu,

² wuhnë vëÿënta fu vëvë Kolos va, vëfacah do vëhahnëndak hn'ibëmënkël fu gë Këris hna: Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa ndëwaÿu do njëdaÿu yam ÿa.

Iyëfa Pol soŋe vëvë Kolos

³ Acamehnëdenëha kwëlëkwël Wënu ŋa, Rëm Ahwëhn fu Yesu Këris ŋa, hnë wayëfa fu soŋe hun ŋa,

⁴ kabi nkwëryëbun ga nësëdfe ikwëtahn hun Yesu Këris ŋa do g'ɪŋahn hun fop vëfacah va.

⁵⁻⁶ Ante təkək ŋal hun wanës toña, Wanës Wakasək, wati ryënkwëryënkw ŋa, njëtarun Wënu ŋa kwëtək hn'ambin hna ile ramahnërun ŋa; ikwëtahn hun ŋa do ɪŋahn hun ŋa hn'itama tac matik. Ha, hnë duniŋa li fop waŋi Wanës Wakasək kwëhna wadëwel do wok sampëd. Koyëna ntid fagant hun kobëri fac le wëryërun do yëtërun ipërëna Wënu ŋa gë toña lëwu ŋa fop.

⁷ Epafëras, lawo lëw fu do aryokuŋental aŋahnik fu, umë ale haraŋëku, andokuŋëhnëdëhu had aryokuŋëhn Këris ahahnëndak.

⁸ Njëtëndanëkëfu ɪŋahn nte njëdaku Iyir Ipacah ɪŋa.

⁹ Wëlin soŋe ye, cape lëw fu ŋa, kobëri fac le wëryëbun paŋare hun ŋa, tavëlëfuhna iyëfan hun ŋa. Tëyëdëfunëha Wënu ŋa danko pëbahnu uyët ile ñad ŋa gë fere fop useryah wã do gë hakili nte njëdaku Iyir ntëwu ŋa.

¹⁰ Koyëna kodun ayasu had gante tëfëka njasënd aryokuŋëhn Ahwëhn ka do aliwu fop vële hnëŋëdëha va. Alëwu fop wasifa vantiyehn vapërën had atëh nte lëwëd vantëwel vapërën do njëtëdunëha Wënu ŋa gë haŋary.

¹¹ Tëyëdëfunëha kwëlëkwël njaŋwënu hnë fop gë fanka samah falëwu fa danko aŋëkaŋu fop gë dũhëna.

¹² Camehnëryina g'uhnatah Wënu ŋa Rëm ŋa, ale lik aholu ahnuŋawu sah hnapul va vëfacah hn'ile kwëtëhnëku humpen hna.

¹³ Ankëcëkëfu hnë fanka imëhwëry hna do pakëtëfu hnë naw Ajë aŋahnik alëwu;

¹⁴ hnë umë apehëtinëkëfu, wameh fu ŋa tavëhnnëkëfu.

Ahnë gë antiyehn Këris

¹⁵ Aju ale nuðe ŋa ye aŋëntëlënta Wën hunte woyik nuðena, ale ryënkwëk hnagik hnë fop vile liyik va.

¹⁶ Ha, g'umë Wënu ŋa ntik fop, hnë mbin hna do hnë nkal li, vile huðe gë vile woyik nuðena: wafanka wale ye mbin hna, vësankaf vële laŋak tinki unaw ntëw hni, do vëvë haryënkw gë vële hwëhna ucankaf. Umë liyëhnëk fop do soŋe lëwu,

¹⁷ do umë ye haryënkw fop; fop pëlalëk hnë umë

¹⁸ do umë ye ankaf cery sali, nte ye mbahn ntëwu. Umë ye wapëgwala, aryënkw nagi fagant vësëm, danko nkehahn avë haryënkw hnë fop,

¹⁹ kabi nëŋëka Wënu ŋa ile nke ŋa fop ntëd hnë Aju hna.

20 Gë fere Aju ŷa, Wënu ŷa ñak konjëndëlehn fop g'umë hnë nkal li do hnë mbin hna. Antik yam ŷa gë sat Aju ŷa hnë kërëwa hna.

21 Wuhnë, kobëri ŷa gelunohna gë Wënu ŷa, vëŷeŷ wëlëwu yerunëho soŷe fop wameh wante hnahadunëho do lidunëho ŷa.

22 Bare gaki, Wënu ŷa gë umë gë icëm Aju ŷa, ale sëmëk hnë mbahn ntëwu ahnë hna ðanko mëk tufahnu vēfacah konjëndëlehnëku fo haryënkw lëwu dënk, ale wok kwëhnana dahëse wëh, do ile keyande këm.

23 Bare tēfëka awoŷu vēŷaŷah hnë ikwëtahn hna, soŷe antë aŷaŷëtaŷu hnë tama Wanës Wakasëk hna wante wëryërun, wante pëyayini vahnë vēvë ðuniŷa vi fop do, ami Pol, yehahnëbu aryokunëhn.

Uwët afayik Pol

24 Tame natëko ile horotëðëfu soŷe hun ŷi, kabi padënëðëfu aki mbahn mën hna ile wojëk hnë wahorot Këris hna, soŷe cery sali nte ye mbahn ntëwu.

25 Wënu ŷa ntiko aryokunkëhn cery sali. Ha, akwëtehnañëko iŷi ðoku soŷe hun: tēfëka fëyaŷu Wanës Wënu ŷa fop.

26 Wanŷ Wanës yabahnëð vile coŷiniho kobëri ŷa fop vanjeh, bare tame tufëkëhni vēfacah wëlëwu va.

27 Añak njëtëdanëhni gante naŷëk ka uvetak viŷë vile soŷik, vile ye hnë ile pëhwëtanëhnëkëhni vēle wok vēyena wasëwif: Këris hnë wuhnë. Hnë umë nke tama hun ŷa ayentahniŷu Naw Wën hna.

28 Awa, Këris fëyaðëfunëhëhni vahnë va fop. Niradëfunëhëhni do karanëðëfunëhëhni gë fop yasery, ðanko nkehahnëni vēhnaŷah hnë ibëmënkël dëw hni gë Këris.

29 Soŷe idi iŷin fop ŷa lidëfu ðoku hambah ðus do wëtëðëfu gë fanka samah ile wätik hnë Këris do hn'ami ðokunëð.

2

1 Ñadëfu ayëtu gante kambëk ka iŷi wët ile wëtëðëfu soŷe hun, soŷe vēvë Lawodise, do soŷe vēhaŷary, wuhnë fop vēle wok nulunohna muk gë vinkër vidëw hni va.

2 Ntidëfu aki ðanko kamënaŷehnahni wasakahn walëw hni hna, mbëmënkëlahnëni hn'injahn hna. Do koyëna, pëbahnëhni g'itama nte njëðahnëð hakili paryi, hnë uvetak lëwu hna fop, do koyëna njëtahnëni ile nkoko maŷëryalohna Wën kobëri ŷa njëti: ile soŷiko, rac ye Këris.

³ Hnë umë coŵik fop hnapul yasery gë uyët.

⁴ Nësëdëfu waŋi soŋe ahnë antë tokaŵu gë wanës wanëŋah.

⁵ Lakënde gentila gë ŵuhnë, ntaŵary mën a gë ŵuhnë nkok. Anatëko gë ŵuhnë gante mënkwërun g'afërën ndampo fo do nkorun aŵaŵu hnë kwëtahn hun Këris hna.

Uwám paryi hnë ibëmënkël gë Këris

⁶ Aki, kabi maŵarunëha Yesu Këris had Ahwëhn, yasëryin ndampo fo gë umë.

⁷ Pëlëryin vënkahn hun va hnë umë do yërëryin fop uwám hun ŵa hnë umë. Goryin ayawëntiwu g'ahawary hn'ikwëtahn gante ñañëndirun ka do asamehnënduna kantëm Wënu ŋa.

⁸ Kwëtëryin hakili ahnë antë pëlayehnu hnë warënd wanës wante rokad do wok kwëhnana nafa do hwëhna yasery ahnë fo: wante watik hnë wënamu vahnë, wante watik hnë wafanka wavë ðuniŷa, do wok matina hnë Këris.

⁹ Fop ile ye hnë Wën hna ntëdëk mbahn Këris hna

¹⁰ do hnë ibëmënkël hun gë Këris hna padëku fop, umë ale ye ankaf ucankaf do fop wafanka.

¹¹ Akácirun hnë ibëmënkël hun gë umë, háci ile wok diyina gë vák ahnë bare háci ile watik hnë Këris ŷa ye ile lihëtëdëhu ikihn vahnë nte watik mbahn hna.

¹² Ha, gë yary ŷa, ambañirunëho gë Këris, do fëna gë umë, amatëntirunëho hnë icëm hna kabi akwëtahnërun hnë fanka Wënu fa fale watëndëka Këris cëm hna.

¹³ Do ŵuhnë, vële yeho vësëm soŋe wameh hun ŋa do ile worun káciluhna mbahn hna ma hnë Këris hna, Wënu ŋa njëdaku uwám ndampo fo gë Këris. Atavëhnëkéfu wameh wadëŵ fu ŋa fop,

¹⁴ apëhwëcëk kayëte hn'ile kerik wahnaw fu do yiryeryëkéfu gë sariya. Antihëtëk wati nte pakëk kayëte wahnaw fu hnë kërëwa Këris.

¹⁵ Ntihëtëk ucankaf wayir do gë wafanka wayir waŵeh, acëfëhnaŷehnekëhni tase vahnë fop, akahëkëhni had wëfëlayik hnë ambënt soŋe imëk Aju.

¹⁶ Aki, antë aŵaŵu ahnë kitiŋu soŋe vile rokëdun ma sefun, soŋe vambënt sali, soŋe ulepera hasëk ma fac ntaŵëla.

¹⁷ Iŷin fop ye cën ile rëfëka tèki, bare ile ye toña ŷa watic gë Këris.

¹⁸ Antë aŵaŵu vahnë vële ŷahnëk bana dëcët, do icëmb wamëleka, vahnë vële hwëtëk ðus hakili hnë hudakery hudëŵ hni, ntehnënihu ntëntërun. Vahnë vërac naŷënadëni gë vinahan ahnë fo.

19 Vëhni, vëwona mbëmënkëlëni gë Këris, ale ye ankaf cery sali, nte ryavëd' do vëmënkëlehnëk fop mbahn gë wasokël do g'ile sokëndëlehnëk waÿëc, do Wënu ña hnaÿënëd mbahn tac.

Uwám hasëk gë Këris

20 Kabi cëmërun gë Këris, pitëlërun gë wafanka wavë duniÿa. Bare, antiđun had uwám hun ŵa nkok hnë wafanka wavë duniÿa. Soje ye ŵawëhnërun waÿi wasariya:

21 «Antë ahnuf iÿin! Antë aryah iÿin! Antë aÿak iÿin!»?

22 Vëÿin fop apud' g'ibalëtahn: vëÿin dënk ye vakwëda do akarëña vahnë!

23 Toña ye, waÿi wasariya mëntëlëk gë yasery: cëmbinëhna Wënu ña gante ñaden ka, mbanayin do koroteyehnin mbahn. Bare, waÿi wasariya gena iñë, soje natëndan ikihn vahnë nte wátik mbahn hna fo ye.

3

1 Mbëhnëntirun gë Këris, awa yëkëlehnëryin viÿë vëvë mbin va, hn'ile nke Këris hna, ntañak farëhw Wën hna;

2 naharyin viÿë vile ye ambin va hara gena vëvë nkal vi.

3 Ha, acëmërun, do uwám hun ŵa coŵik gë Këris hnë Wën hna:

4 fac le cahnahnid' Këris ÿa, umë ale ye uwám hun ŵa, tac ŵuhnë fëna, cahnëntëdërun gë umë hnë cëmb ntëwu hna.

5 Daŵëhnëryin vile ye hnë ŵuhnë kwëhnëk nkal ñi: ndakëntal meh, ile wok pacëna, iña nte sëfëhnëk, viña vimeh mbahn do ibal' dëcët ña, ile ye icëmb wamën wamër.

6 Wëlin vëÿin ryojëd' untavah Wënu ña,

7 wëli hak njasëđunëho kobëri ña, wati nte nkerunëho koyëna ña.

8 Bare dol ÿi, tavëtaryin vëÿin fop: untavah, yab sakahn, wasifa wayap, wayew, wanës wacamah wante sahnid' hnë wës hun.

9 Antë aŵërëhnëlëndu, kabi acudëtarunëha ahnë asër a, gë vantiyehn vantëwu va,

10 do cudarunëha ahnë ahasëk a. Wënu ña, ale ñahanëk a, kwëlëkwël nëmpëtëdëha mëntëlëni, gante njetandëha paryi.

11 Gaki, vëwona wasëwif ma vële wok vëyena wasëwif, vële hácik do vële woyik vëhácina, vëhneh, vële wok vëhnëgana, vëramp, vële ye afaya, bare Këris ye fop do hnë fop.

12 Awa, wuhñe, vahnë vële tëhñak, pacënëk, ñahnëk Wënu ña, cudaryin vintaŵary vipëbah kaÿëhnahn do iguk, ibana, ipërëna do g'iduñëna;

13 mëkëhnëlëryin do, ge ahñë kwëhñanëka aÿëntaŵ vile curandëha, tavëhnëlëryin; had gante tavëhnëku Ahwëhn ki, wuhñe fëna, diryin koyëna.

14 Do kas, ñahnëlëryin: inahn ña ye ile vëmënkëlehnëd paryi.

15 Arabi yam va Këris ÿa naŵ hnë vintaŵary hun hna; Wënu ña macëku hnë mbahn ndampo fo soñe iÿi yam. Camehnëryindëna kwëlëkwël.

16 Arabi unës Këris wã ntëd fagant hun hnë fop uvetak lëwu wã: karañëlëryin do niralëryin gë vëÿënta hun va g'ufëbah usery; yëwëhnëryina Wënu ña, gë fop sakahn hun ha, icamehn hun gë wahnëw wale watik hnë Vikerëh hna, gë wahnëw sali wasëvah, do gë wahnëw wale njeđaku Iyir inja; yëwëhnëryina do cëmbëryina Wënu ña gë fop ntaŵary hun ña.

17 Fop vile hodun ahñësu ma aliwu, diryin g'uŵac Ahwëhn a Yesu, asamehñatënduna Wënu ña Rëm ÿa gë fere Yesu.

Vankeya soñe watere

18 Vësëval, maŵëhnëryinëhni vësan hun, had gante tēfëka ka hn'ifëmënkël hun gë Ahwëhn hna.

19 Vësan, ñahnëryinëhni vësëval hun do antë ayapënanëhnuni.

20 Vutah, maŵëhnëryinëhni hnë fop warëmun gë wahnëmun, wëli ile hnëñëdëha Ahwëhn a.

21 Warëm, antë alavëndanuni vutah hun, g'antë tesani.

22 Vëramp, maŵëhnëryinëhni hnë fop vële hwëhnëku va nkal li. Dokuñëhnëryindënëhni, hara gena had vële yëkëlehnëd vahnë va nëñëhni gë vëhni ma kabi njeñkaderun, bare dokuñëhnëryindënëhni gë vintaŵary vipacah kabi ntënënërunëha Ahwëhn a.

23 Gante-wo nke doku hun ka, diryin g'intawary përen, had soñe Ahwëhn a, hara gena soñe vahnë,

24 ayëtatu nuÿadun Ahwëhn hna, had cos, intëw nte kwëtëhnëkëhni bulunda Wën. Ale hwëhnëkëfu ÿa, Këris ye; umë ryokuñëhnëdun.

25 Ale rufëhñak catëna ÿa, acosahnëd soñe rumpak lëwu wã, Wënu ña dëbëndëlehnëdilihna vahnë va.

4

1 Wuhnë, vëhwëhn vëramp, pëlaryinëhni vëramp hun va gante catëk ka do gante caṅëk ka. Dënkwëtaryin wuhnë fëna kwëhnarunëha ale hwëhnëku ambin hna.

Wanira

2 Kahnëndaryin uyëfa hna; kwëtëryin hakili hnë uyëfa hna do camehnëryina Wënu ṅa. 3 Ndampo fo, yëfaryin fëna soṅe fu gante pidëtëhnahnëdëhëfu Wënu ṅa rënka ṽa ḍanko fëyahnefu viyë vile soṽik vëva Këris va, soṅe ile sëḍahnibu ṽi.

4 Yëfaryin fëyahnu wapacëk had gante tëfëka hnësu ka.

5 Yasëryin gë yasery cape gë vële wok vëhwëtahnëlahna Këris; balëtahnëryin mpëd nte njëḍaku Wënu ṅa.

6 Arabi wanës hun ṅa ntapëhnaṽi kwëlëkwël g'ufërën, nëṅ had wāṅiry liyik, do aholu idëkwa ale-wo-le gante tëfëka ka.

Simpaṽi rëkwa

7 Tisik, aṽënta fu ale ṽahnik, aryokuṅëhn do aramp Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdëhu fop soṅe mën a.

8 Soṅe umë fayëryidëfuha pëyawu bi hak nkobun do mbosëvosehnu.

9 Onesim, aṽënta fu ahahnëndak do aṽahnik fu, lapëhnaryidëha; avë ṽal hun ye. Anjëtëndaṽehnéḍënihu fop wante ryëcëtaḍ ani ṅa.

10 Arisëtarëk, ale sëḍëlahniḍun ṽa, nkaṽëryidëhu, tac gë Marëk, alintëra Barënabas. Tëkërun ahnuṽawu wayab soṅe Marëk: ge njirik ṽal hun hna, kacaryina g'afërën.

11 Yesu, ale wăcëḍe Yusëtis, nkaṽëryiku fëna. Fagant vële ryokuṅëḍ g'ami va soṅe Inaw Wënu ṅa, vëhni fo ye wasëwif; vëhni mbosëvosehneniḍu ḍus.

12 Epafëras avë ṽalënta hun ṽa nkaṽëryiku; aṽi ayohal Yesu Këris tavëḍina uwët uyëfa soṅe hun ṽa, ḍanko awoṽu vëṽaṽah, vële lafëk hn'ikwëtahn, vële ramahnëḍ paryi fop vile ṽaḍ Wën va.

13 Ambësadëfuha uṅi cedeya, ḍokuṅëhnëdëhu ḍus, soṅe vële hwëtahnëk vëvë Lawodise do soṅe vëvë Iyerapolis.

14 Lik, lawo fu ayen, do gë Demas nkaṽënihu.

15 Gaṽëryinëhni vëṽënta fu vëvë Lawodise va do gë Nimëfa do bulunda ile varëpëlëḍ cery ntëṽu hna soṅe iyëfa.

16 Ge karaṅërun aṅi kayëte, diryin fere karaṅi fëna hnë cery sali mbë Lawodise. Karaṅëgëryin, ṽal hun hna, kayëte nte herëhnëbuhëhni vëvë Lawodise va.

17 Pëyaryina Arësip kwët hakili hnë ḍoku ile nuṽak hnë Ahwëhn hna, ḍanko paḍënahṅ g'afërën.

18 Ami, Pol, kerëhnëdëmu gë vák mën iÿi simpaÿi:
Dënkwëtaryin vankënca mën va. Arabi Wënu ña
ndëwaŵu.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol, gë Silas do gë Timote, Korent hna kerëni anj kayëte mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah gë imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Pol yankëtahnëk Tesalonik wati yas higëna lëwü ÿa. Nkol ña Masedëwan hna nke nte kwëhnëko naw mbë Rom ña, tëfary wov, nkol gwafa. Bulunda wasëwif wã njabëniho. Wasëwif wayabah vëwawëlohna karanj Pol ña do antaniha nkol hna (Vantiyehn 17.1-9). Bare Cery Sali ña pëlëk vënkahn va do njawënak. Timote njankëtahnëkëhni vële hwëtahnëk va, mbarëpëla vële wok vëyena wasëwif do gë wasëwif wale hnëmpëtak nkeni vële hwëtahnëka Këris.

Timote wadëw hni ña njonëhnika Pol Korent hna do hnam kerëhnënihëhni anj kayëte. Hnë anj kayëte Pol njëtëndanëkëhni hnatah lëwü soje ikahnënda nte tu-fahnëni vële hwëtahnëk Tesalonik va hnë njasa ntëw hni gë Këris. Wëlakënde horot hna nkok njawëni.

Pol kamënaÿehnëdëhëhni. Atac ikaranj njëdand pañare vësëm do iboka Këris ña (4.13-5.11). Njëdahnëd simpaÿi do wahnira watëkwa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïnj kayëte: wanës, ikwëtahn, injahn, uhorot, fac, vëÿënta, vësëm, yam.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Gante kwëtahnëni vëvë Tesalonik va (1.2-3.13)

Ankeya nte ñad Wën (4.1-12)

Ibëhn vësëm gë fac Ahwëhn a (4.13-5.11)

Siyab rëkwa gë simpaÿi (5.12-28)

Simpaÿi

¹ Ami Pol gë Silas do gë Timote herëhnëryidëhu, wühnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëk Wën Rëm ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris: Arabi ipërëna gë yam ÿa nke gë wühnë.

Ikwëtahn vëvë Tesalonik

² Kwëlëkwël camehnëdëfunëha Wënu ña soje hun fop ÿa do njëfanëdërun nte-wo-nte njëfadëfun ña.

³ Ndënkwëtadëfun kwëlëkwël haryënk Wënu Rëm fu hna vantiyehn vante watik hn'ikwëtahn hna, wadoku

wante w̄atik hn'injahn hna do gē iduñēna nte w̄atik hn'itamahn hun paß g'Ahwēhn fu Yesu Kēris.

⁴ Vēyēnta mēn, vēle njahnēk Wēn, njētīnēk Wēnu ŋa rēhnaku

⁵ kaŋi Wanēs Wakasēk ŋa pēyayiluhna gē wanēs ŋi fo, bare gē fanka fa, g'Iyir Ipacah ŋa do g'ikwētahn ipadah ŋa. Njētērun gante nkeho vankeya fu va fagant hun hna; soŋe ufērēn hun yeho.

⁶ Wuhnē vērēfētalahn fu yerun do gē vērēfētalahn Ahwēhn a yerun; nuŋarun wanēs ŋa hnē wati horot hna, gē uhnatah ule w̄atik hn'Iyir Ipacah hna.

⁷ Koyēna nkerun vēle tēfētalahnēdēni vahnē vēle hwētahnēka Kēris va Masedēwan hna gē Akayi hna.

⁸ Ÿal hun hna wanēs Ahwēhn a campik gena Masedēwan hna gē Akayi hna fo, bare ikwētahn hun Wēnu ŋa njētīk gante-wo-gante. Awa, balələfuhna hnēsēfu watac.

⁹ Vahnē va fop tēfētađēni gante kacarunēhēfuno ka ante njiryibunēho Ÿal hun hna do gante tavērunēho waravahn aryokuñēhnēnduna umē ale ye Wēn paryi,

¹⁰ do ahnapēnduna Aju ale w̄atīđ g'ambin Ÿa. Ajē arac, umē ye, Yesu nte mbēhnēndanēk Wēn hnē vēsēm hna, do fehētēkēfu hn'ikitiŋ Wēn nte yejēk ŋi.

2

Doku Pol Tesalonik hna

¹ Vēyēnta mēn, njētērun, w̄uhnē dēnk, ante njiryibunēho Ÿal hun hna gelohna uhnēfak kēm!

² Njētērun, Filip hna korotehniibunēho ten do njeŵēđēbunēho rēkahnīndēfu Ÿal hun hna. Bare Wēnu ŋa njawēnēkēfuno wasakahn ŵa soŋe ahnēsēhnahniwu Wanēs Wakasēk ŋa mama mētaryandebunēho đus.

³ Wac ule w̄acēbunēhēhni vahnē va matina hn'idēt, ma hnē vīnahan vide wok pacēna, do yēkēlehnēđilēfuhna rokafuna ahnē!

⁴ Hali! Gante ñađ Wēn ka nēsēđēfun. Wēnu ŋa catahnēka gē fuhnē, umē hwētēhahnēkēfu fēyahnēfu Wanēs Wakasēk ŋa. Yēkēlehnēlēfuhna vahnē nēŋahnēhni gē fuhnē, Wēnu ŋa nēŋa gē fuhnē Ÿađēfun, umē ale fēcētađ walaw̄ary fu ŵa.

⁵ Njētērun kobēri dehnēlēfuhna wanēs wapērēn ahnēŋēnahniŵu, do injahn fu ŋa gelohna soŋe hnuŋahnēfu hnapul, Wēnu ŋa seđe ye.

⁶ Yēkēlehnēlēfuhna icēkwary ahnē, icēkwary hun ma icēkwary vēyēntaŵ.

⁷ Kokëndëbunëho arufiŵu ucankaf fu ŋa, fuhnë vëfayik Këris va, bare nëjënabunëho fagant hun, had hnëm nte faëkëhni vutah vuntëŵu.

⁸ Soje iŋahn nte hwëhnabun ŷal hun hna, kahnëndabunëho, gena ayëdayiwu Wanës Wakasëk Wënu ŋa fo, ayëdayiwu fëna vintaŵary fu va. Ha, iŋahn dëŵ fu soje hun ŋa nkwënako dus!

⁹ Vëÿënta mën, ndënkwëtafun doku ŷakah fu ŷa gë ambër fu ŋa. Ndokunëdëfunëho g'umëd gë g'anent, soje antë yefu warib hun ga karanëdërunëho Wanës Wakasëk Wënu ŋa.

¹⁰ Nkeya catah do caŋah hwëhnabunëho hnë ŵuhnë vële hwëtahnëk hna. Ñoñ gena ile hoëebun hnrayifu, waseë warac yerun do Wënu ŋa fëna seë ye.

¹¹ Njëterun fëna, (ale-wo-le hnë ŵuhnë) ntiyirunëho ndampo fo gante nkeë rëm gë vutah vuntëŵu ka.

¹² Kamënaÿehnrirun do njaŵënaÿehnrirun, tëyirun gë fanka ayewu gante ñaë Wën ka umë ale wacëdëhu hn'Inaŵ dëŵu do gë hnë icëmb dëŵu hna.

¹³ Do fëna, soje rac samehnëdëfunëha Wënu ŋa kwëlëkwël soje iyin: ante karanëdërunëho wanës Wënu ŋa, nëpadunëho do had wanës Wën mawërunëho; mawëluhna had wanës vahnë. Ha, paryi nke Wën hna matik do ndokunëdë hnë ŵuhnë, vële hwëtahnëk vi.

¹⁴ Ha, vëÿënta mën, tëfëtalahnërunëhëhni vëvë vacery sali Yude va, vële kwëhnëk Wën hwëtahnëka Yesu Këris va. Vahnë vëvë nkal hun va korotehnënihu, had gante korotehnënihëhni wasëwif ŵa vëvë vacery sali vatac.

¹⁵ Wasëwif ŵi ryawëka Ahwëhn a Yesu gë wakila ŋa, do fuhnë korotehnënihëfu. Vëlidina ile hnëjëdëha Wënu ŋa do vëÿëŵ vahnë va fop nkeni,

¹⁶ kabi memaÿehnédënihëfu antë hnësëhnëfuni vële wok vëyena wasëwif va wante fehëtëdëhëhni ŋa. Koyëna padënëŋa padënëdëni wameh wante ntidëniho kobëri ŋa. Bare ntavah Wënu ŋa tëk njohahnëhni.

Iña Pol mbok nuhni vëvë Tesalonik

¹⁷ Vëÿënta mën, ge fuhnë ye, tëfëkawo aravëtayiwu fampëd; paryi nke goyilënëhna nulënden, bare wasakahn fu hna tavëlilënëhna! Përëkëfu dus gë ŵuhnë do ntibun fop soje avok ahnuhahniwu.

¹⁸ Awa pëhnabunëho yiryifu ayëkijiwu, do ami dënk Pol, pëhnabuho wahwënta wayabah, bare Sintani memaÿehnekëfu.

¹⁹ Ye ye itamahn fu ɲa, uhnatah fu w̃a, dahëse imëk idëw̃ fu ɲa ge gena w̃uhnë? Do soɲe hun ỹa cëkwadëfun haryënk̃w Ahwëhn fu Yesu ge mbokajëk.

²⁰ Ha, w̃uhnë ye icëmb fu ɲa g'uhnatah fu w̃a.

3

¹ Soɲe rac ye, kabi cilëtabunëho napi ɲa, umë caɲahnëkëfu wofu fuhnë fo Aten hna,

² do caɲëtëryibunëha Timote, aÿënta fu ỹa do ye aryokunÿenta Wën hn'ikaraɲ vahnë Wanës WakasëkKëris ɲa. Payëryibunëha soɲe njawënaÿehnu do kamënaÿehnu hn'ikwëtahn hun hna,

³ soɲe antë ahnë cilëta horot ile liderun ỹa. Njëtërun w̃uhnë dënk, iÿi sifa horot tëfëka nkefu.

⁴ Ante nkebunëho ỹal hun ɲa pëyayirunëho nuÿaden wahorot wasankaf, do umë yehu, njëtërun d̃us.

⁵ Soɲe rac fayëryibuha Timote, kabi cilëtabuho nap iɲa, njiryi pëcëtaj soɲe ikwëtahn hun ɲa. Ntakëkoŵo Sintani njëkëhnahnu do d̃oku sankaf fu ỹa fop nke nafa këm.

⁶ Tame Timote mbokajëk, tëfëtanëkëfu wanës wakasëk wanëɲah soɲe ikwëtahn hun ɲa g'ɲahh hun ɲa. Ntehnëkëfu wapërën ryënk̃wëtaɲunëhëfu do përek̃u gë fuhnë had gante përekëfu gë w̃uhnë ka.

⁷ Soɲe rac ye, vëÿënta fu, hnë uryëñah fu hna fop gë horot fu w̃a, ikwëtahn hun ɲa kamënaÿehnekëfu.

⁸ Tame tisëkëfu kabi nkorun ahambënewu Ahwëhn hna.

⁹ Hak ga tëfëkëfu samehnëfuna Wënu ɲa, soɲe uhnatah sankaf ule yëɲaɲunëhëfu haryënk̃w lëw̃u ỹi?

¹⁰ G'umëd̃ gë g'anent njëfadëfunëha gë idëñan soɲe mawëryanëfu mbok nulin do fadënefu ile wojëk hn'ikwëtahn hun hna.

¹¹ Arabi Wënu ɲa umë dënk, Rëm fu ỹa, gë Ahwëhn fu Yesu pidëtëhnënihëfu nkaŵ ɲa paß gë ỹal hun!

¹² Arabi Ahwëhn a nkwënëndu ɲahñël hun ɲa hafo kob do g'ɲahh vahnë fop ɲa, gante nke ɲahh nte hwëhnaɲun soɲe hun ɲa.

¹³ Arabi njawën koyëna wasakahn hun w̃a hnë icat nte wok kwëhnana ile hniraderun haryënk̃w Wën Rëm fu ỹa, hnë fac le mbokahnid̃ Ahwëhn fu ỹa Yesu gë fop vëlëw̃u va!

4

Ankeya nte ñad̃ Wën

¹ Awa koyëna, vëÿënta fu, ñëɲarun hnë fuhnë ankeya nte rëfëka ahwëhnawu nëɲahna Wënu ɲa gë w̃uhnë. Do tac

dënk hwëhnarun. Bare tÿëderun do nkabëderun, g'uŵac Ahwëhn a Yesu, yiryin haryënkwo fo!

² Kabi njëtërun siyab ule yabirun Ahwëhn Yesu hna matik.

³ Ile ñad Wën ŷa, rac ye: ayegahnu vēfacah do ahehawu fop ndakëntal meh ŷa.

⁴ Ale-wo-le hnë ŵuhnë njët mënkw mbahn dëŵu ŷa hn'ufacah, do hn'untënah.*

⁵ Ant'aŵawu iña meh ŷa mëku, had vēle wok vēyëtëlahna Wën vi.

⁶ Hnë waji, ahnë tēfëlahna nti ile wënedëha aŷëntawu ale hwëtahnëka Wën, ma tokahna. Tëkëbun ahnësëhniwu do pëyayirun g'afërën: Ahwëhn a korotëhnëdëhëhni vēle lid rac va.

⁷ Wënu ŷa macëlëfuhna soŷe ndëkarënden g'ale-wo-ale, bare soŷe nkeyin vēfacah macëkëfu.

⁸ Soŷe rac ye, ale wëŷëk inji gab ŷa, gena ahnë ŷwëŷëhnëk, Wënu ŷa ŷwëŷëhnëk, umë ale yëdadëhu Iyir Ipacah ŷa.

⁹ Soŷe injahnël ŷa vēŷënta mën, balëluhna aherëhniwu, kabi Wënu ŷa ñanjëndëku gante ŷahnëlëdun ka.

¹⁰ Ha, injahn tac ye nte rufahnëdun hnë vēvë Masedëwan va fop, vēle hwëtahnëka Wën. Bare vēŷënta fu, kamënaŷëhnëderun aliwu ntëbi koyëna.

¹¹ Yëkëlehnëryindën ayewu yam, paŷëryin wadëŵun fo do arokëndu ŷacëŷac hun ŷa fo, had gante ntehnirunëho ka.

¹² Koyëna vēle wok vēhwëtahnëlahna Wën va ntënëndëfëni nkeya hun ŷa, do kat antë aramahnuni vēŷënta hun.

Ibëhn vēsëm gë fac Ahwëhn a

¹³ Vëŷënta fu, ñadëfun ayëtu toña ŷa soŷe vēle sëmëk va, soŷe antë ahwëhnawu yiŵëhnah gë vēŷëntaw ki vēle wok vēramahnëna vi.

¹⁴ Age kwëtahnëbun Yesu cëmëko do mbëhn, kwëtahnëbun fëna Wënu ŷa mbarëdëhëhni gë Yesu fop vēle hwëtahnëdëha do cëmatëni va.

¹⁵ Wëlin wante fëyaderun ye wanës wante karanëkëhniwo Ahwëhn ŷa vahnë va: vēle yeyinëk vi wod vēsëmëna mbokahnind Ahwëhn a, vēryënkwëhnëdëlëhnihna vēle sëmëk va.

¹⁶ Fac rac, cëlid Ahwëhn a umë ndënkwo g'ambin, gë kopa le ŵacëd, gë kopa asankaf wamëleka, do gë kopa

* 4:4 4.4 Ale-wo-le hnë ŵuhnë njët mënkw mbahn dëŵu ŷa hn'ufacah, do hn'untënah. Kode nkwëryi fëna ñëŷa ñëwëlahn gë asëvalu ma ñëŷa had gante ntide ahnuŷahn asëval.

lënkW Wën ÿa. Vële sëmëk g'ikwëtahn Këris va ryënkWëd mbëhnëni.

¹⁷ Tac fuhnë vële woyinëk cëmilënëhna wati rac va, nufëdenëhëfu gë vëhni hnë vëñar njiyin pankëlin g'Ahwëhn a g'ambin, do koyëna g'Ahwëhn a nkedën kwëlëkwël.

¹⁸ Awa ale-wo-le kamënaÿehna aÿëntaÿu ÿa gë wañi wanës.

5

Ikwët hakili hn'inap Ahwëhn hna

¹ Vëÿënta fu, soñe yamani ÿa gë wati ÿa, balëluhna aherëhniwu.

² Njëtërun wapacëk wühnë dënk fac Ahwëhn a tëkid had gante tëkid ale ÿa g'umëd.

³ Ge vahnë va ntehnëdëni: «Fop yam fo ye, ntakah gena!» Awa hnë wati rac ile vëvehnëdëhëhni ÿa nañëtëdëhëhni had lav d'onk hnag asëval, do la aryampo kodina peh.

⁴ Bare wühnë, vëÿënta mën, geluhna hn'umëhwëry hna, do iÿi fac kodina nañëtu had ale.

⁵ Wühnë fop vutah humpen yerun, vutah fac. Gena umëd hwëhnëkëfu, ma umëhwëry.

⁶ Awa antë ndakin wakwëd had gë vëÿëntaÿ ki, bare nesënëfu do kwëtin hakili.

⁷ Vële ryakëd wakwëd va, g'umëd ga ndakëdëni do vële ryëwëd va, g'umëd ga ndëwëdëni.

⁸ Bare fuhnë, vëvë g'anent vi, kwëtënëfu hakili: cudanëfu g'ikwëtahn ña do g'inqahn ña had gë viÿi viwëta, do g'apënkW mëta nte ye itamahn ipëh inja.

⁹ Wënu ña tëhnalëfuhna nuÿayin ntavah ntëÿu ña, bare nuÿayin ipëh inja gë Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

¹⁰ Soñe fu ÿa cëmëk Këris nkehahnin gë umë, sëminëk cëmilënëhna.

¹¹ Awa, kamënaÿehnlëryindën do yaÿënëläryin hn'ikwëtahn hna, had gante rëkërun alindu ki dënk.

Siyab rëkwa gë simpaÿi

¹² Vëÿënta fu, tëyëdërun wañi: dënënëryinëhni vële ryokuñëd, vële vërad d'us soñe hun, vële yëkadëhu do yabëdëhu hn'ibëmënkël hun g'Ahwëhn.

¹³ Dënënëryinëhni d'us do aÿanduni d'us soñe d'oku le ntidëni ÿa. Geryin yam yëbëlan hun.

¹⁴ Vëÿënta fu, mbokëdërun aÿuntayiwu iÿin: ni-raryindënëhni vële hëmak va. Kamënaÿehnlëryindënëhni vële yamëk va, dëmaryindënëhni vële nkok yabëna fanka hn'ikwëtahn va, d'uñënanëhnlëryindënëhni vahnë va fop.

15 Kwëtëryin hakili, antë ahnë nkwëcaga ale lika uŵeh! Yëkëlehnëryindën kwëlëkwël alindu fërën, yëbëlan hun do gë vahnë va fop.

16 Geryin kwëlëkwël hn'uhnatah hna.

17 Yëfaryindëna Wënu ŋa kwëlëkwël.

18 Camehnëryindëna fale-wo-fale fa. Rac ye le napëd hnë ŵuhnë vële vëmënkëlëk hnë Yesu Këris va.

19 Ant'aŵemaŷehnuna Iyir Ipacah doku lëŵu hna;

20 ant'ayafu wanës wakila ŋa.

21 Pëcëtaryin fop watac do kwëtaryin ile fërënak ŷa;

22 keharyin ŵeh-wo-ŵeh.

23 Arabi Wënu hwëhn yam ŷa nti ayewu vële padëk ufacah; arabi hakili hun ŷa gë ntaŵary hun ŋa do gë vimbahn hun va nko pad, hara kwëhnana ile nirande hafo hnë fac le njijëd Ahwëhn fu Yesu Këris hna.

24 Wën le ŵacëku ŷa kahnëndak: ntid rac.

25 Vëŷënta fu, ŵuhnë fëna yëfanëhnëryindënëfu.

26 Gaŷëryinëhni vële hwëtahnëka Yesu va g'ijahn nte rufande vëŷënta hna.

27 Tëyëdëmu g'uŵac Ahwëhn a, arabi anji kayëte karanëhnini fop vëŷënta fu va.

28 Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris ŋa nke gë ŵuhnë!

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Kayëte kigëna mba vëvë Tesalonik va nëmpëlëna dus gë ndënkwerënkwa na. Inji kayëte fëna vëhni Pol gë Silas do gë Timote matik wati nte nkeniho Korent hna mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52). Pol camehnëdëha Wënu na soje ile nkoni kahnëndani harënkwa wahorot hna. Kamënaÿehnedëhëhni tëfëni nkaŵ nte tëhnani hnë Këris na do kamënaÿehnedëhëhni ntini fop vantiyehn vante watik hn'ikwëtahn hna.

Vële hwëtahnëk va fop ßoka Ahwëhn a napëdëni do Pol pacëhnëndëhëhni iÿin diyana ten. Pol ndëkwëtehnëdëhëhni wëdahëse wante ryënkwëhniid iboka Këris na. Ani g'umë, had fuhnë, macinëkëfu nufin nkaf doku hnë duniÿa li.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: aÿënta, Pol, iboka, kayëte, yam, ikwëtahn, fanka, satah, Ayapah, doku.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ahwëhn a njijëd kitin duniÿa ÿi (1.3-12)

Ile ryënkwëhniidëha mbokahnind Ahwëhn a (2.1-12)

Iyaŵ hn'ikwëtahn (2.13-17)

Pol tÿyëd wayëfa (3.1-5)

Imac dokuſa had Pol (3.6-15)

Iyëfa gë simpaÿi (3.16-18)

Simpaÿi

¹ Ami Pol gë Silëve* do gë Timote herëhnëryidëhu, wuhnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëk Wën Rëm fu ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris.

² Arabi Wënu na Rëm fu ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris njëdënihu ipërëna gë yam ÿa!

Ahwëhn a njijëd kitin duniÿa ÿi

³ Vëÿënta fu, tëfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu na soje hun. Umë saſah ye, kabi ikwëtahn hun na nayiſa nayëd, do inahnël nte hwëhnarun na gwëna na nkwënad.

⁴ Soje rac, cëkwaryëderun hnë vacery sali vakawary vëmba Wën hna. Ha, njaŵënërun do kwëtarun ikwëtahn

* **1:1 1.1** Silëve: Ale wacik Silëve ÿa wacik fëna Silas hnë kayëte 1 Vëvë Tesalonik hna.

hun ɲa la gante korotehnēderun ki do ɖuñēnaɖun hnē vambēr vasiyamah.

⁵ Vëyin fop fēhnētanēɖ kiti Wënu ɲa satah ye, gante nuhanderun had vële tēfēk Inaŵ Wënu ɲa, soɲe rac horotahnēɖfun.

⁶ Paryi nke, Wënu ɲa catēk: horot cosēɖēhēhni vële horotehnēɖēhu va

⁷ do ɲjinēgehnēɖēhu ŵuhnē vële horotēɖ vi, do fuhnē fēna. Watac nkeɖ ge Ahwēhn a Yesu matini g'ambin gē wamēleka wadēwu wakwēhn fanka ɲa;

⁸ hnē fagant hwēɖēh hucankaf ɲjijēɖ, do piniɲēɖēhēhni vële wok vëyētēɖilahna Wën va do wok vēwawēhnēɖina Wanēs Wakasēk Ahwēhn fu Yesu ɲa.

⁹ Ibēv kwēlēkwēl ɲa yeɖ icos dēw hni ɲa gē ɲaŵēta Ahwēhn ɲa do gē ɲaŵēta icēmb fanka falēwu fa,

¹⁰ ge ɲjijēk hnē fac rac soɲe cēmbēniha do naŷēnēniha vële kwēhnēk do hwētahnēka umē va. Wuhnē dēnk gē vēhni nkentēderun, kabi kwētahnērun wante rēfētanēhnirun ɲa.

¹¹ Soɲe rac ye, yinēgadilēfuhna iyēfan hun ɲa. Njēfadēfunēha Wën fu ɲa gante ntihandēhu vële tēfēk uŵac lēwu ŵa ile macēku. Njēfadēfunēha arabi, gē fanka falēwu fa, ndemawu aliwu fop iña pērēn ɲa gē fop ntiyehn nte ŵatik hn'ikwētahn hna.

¹² Koyēna, uŵac Ahwēhn fu ŷa Yesu ntēnēnēɖe soɲe hun ŷa do ŵuhnē ntēnēnēɖerun soɲe lēwu ŷa gante nke ipērēna Wën fu gē Ahwēhn a Yesu Kēris.

2

Ile ryēnkwēhniɖēha iboka Ahwēhn a

¹ Awa, vēyēnta fu, soɲe iboka Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris, g'ibarēl fu ɖarēl lēwu, muntaderun:

² ge ahnē ntehnēku fac Ahwēhn a tēkik, nt'aŵaŵu ahnē mpaŷēmpaŷēhn wahakili hun ŵa ma ntakēnawu gē wante ŵatik hn'iyir ma hnē wanēs ma hnē kayēte, lakēnde ntehnēhni ŷal fu matik.

³ Antē aŵaŵu ahnē tokawu gē sifa wamēr-wo; kabi ani gē tēkahnind ŷa afo iyahēta cankaɖ Wënu ɲa nke ten do Ayapah a tufēhnad, Ajē ibēv ɲa,

⁴ ale humad ntehn umē lēbēk fop ile ŵacik wën ŷa ma sēmbēɖe ŷa. Ndēkēnad dēnk umē ntaña hnē Acery Wën Cankaf hna mēca ntehn umē ye Wënu ɲa.

⁵ Dēnkwētadiluhna bi nēsēhnēmuno waɲi ante nkoɖuho hnē ŵuhnē ɲa?

⁶ Do tame njëtërun dŕus ile w̄emaŷehnëka gante nkod tufëhnana hafo ge tēkēk wati le hahnëndik ŷa.

⁷ Fanka Ayapah le soŷak ŷa dŕoku ŷa nkehahnëk; bare ale w̄emaŷehnëka ŷa nkod memaŷehn hafo ge cāhëtik.

⁸ Awa, Ayapah a tufëhnađ, umë ale ndaŷëđ Ahwëhn a Yesu gë sël w̄ës lëw̄u ŷa, g'icëmb nte lapëhnajëka itëk dëw̄u ŋa.

⁹ Fanka Sintani fa yiyehnidëha Ayapah a Mbëvehnëđëha; tufahnëđ vantiya vante-wo-vante vakwëhn fanka, viŷë viŷëmpëhnahnah gë wëdahëse soŋe tokahnëhni vahnë va.

¹⁰ Gë sifa vankeya vameh va fop, tokadëhëhni vële sëvëđ va. Cëvëđëni kabi vëhacana inahn toña le fehëtakëndëhëhni ŷa.

¹¹ Soŋe rac, Wënu ŋa njëđanahnikëhni fanka fale rokađ, umë feñëđëhëhni kwëtahnëni wamër ŋa.

¹² Awa, fop vële wok vëhwëtahnëna toña va, bare ŷađ wameh va, kitiñëđëni menëni.

Iyaŷ hn'ikwëtahn

¹³ Vëŷënta fu, ge fuhnë ye, tēfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu ŋa soŋe hun ŷa, w̄uhnë vële ŋahnëk Ahwëhn. Wënu ŋa tēhnaku ayewu vëryënkwëryënkw vële fehëtëde gë Iyir nte facënëđ do gë ikwëtahn hnë toña hna.

¹⁴ Wënu ŋa macëku hn'ini peh gë Wanës Wakasëk wante haraŋirun ŋa; soŋe ahnuŷahnu icëmb Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Awa, vëŷënta fu, yaŷënaryin do kwëtaryin ikaraŋ nte haraŋirun gë wanës ŋa ma gë wante herëhnirun ŋa.

¹⁶ Arabi Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris umë dënk do gë Wënu ŋa Rëm fu ŷa ale ŷahnëkëfu do yëđakëfu g'ipërëna dëw̄u ŋa, ikamënaŷehn nte wok puđina do g'itamahn gwamah soŋe ile përenak,

¹⁷ njawënayehn wasakahn w̄a do njëđawu fanka aho-lahnu alindu do ahnësëndu kwëlëkwël ile nëfak.

3

Pol tēyëđ wayëfa

¹ Awa vëŷënta fu, watëkwala ŋa, yëfanëhnëryindënëfu, soŋe wanës Ahwëhn ŋa camp ñap do ntënëni, had gante nkeho hnë w̄uhnë ki.

² Yëfaryindëna fëna Wënu ŋa pehëtëfu gë vahnë vëwëh do gë viyapah va, kabi gena vahnë va fop w̄aŷëđ kwëtahnëni.

³ Bare Ahwëhn a kahnëndak. Njawënedëhu do keryëđëhuna Aŷeh.

⁴ Wëlin itamahn nte hwëhna**bun** hn'Ahwëhn hna so**je** wü**hnë**: ntidun le lehnirun ÿa do nkorun alindu.

⁵ Arabi Ahwëhn a pabary wasakahn hun wã g'ijahn Wënu ña do g'idu**ñëna** nte njëdahnë**d** Këris ña.

*Imac doku**ña** had Pol*

⁶ Vë**ÿënta** fu, ntehnë**d**erun, g'u**w**ac Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris, ñawë**t**aryinë**h**ni fop vë**ÿënta** fu vële hë**m**ak va do hwëh**na**k nkeya nte wok të**f**ëlëna gë ikara**ñ** nte hara**ñ**ëbunë**h**ëhni ña.

⁷ Wü**hnë** një**t**ë**r**un d**us** gante të**f**ëku arë**f**ëtalahnunë**fu** ka: këmalë**fu**nohna ante nke**bun**ëho gë wü**hnë** ña;

⁸ ah**n**ë-wo muntalë**fu**nawohna ile rokë**d**ë**fu**n, bare h**n**ë horot hna do gë hn'ambë**r** hna, g'umë**d** gë g'anent, ndoku**ñ**ëbun so**je** antë yefu idib ah**n**ë h**n**ë wü**hnë**.

⁹ Age ntibun wa**ñ**i, gena kabi të**f**ëlë**fu**hna aryemawunë**fu**, bare ntibun koyëna ahara**ñ**ahniwu nkeya nte rë**f**ëku arë**f**ëtalahnë**ndu**.

¹⁰ Ha, ante nke**bun**ëho ÿal hun ña, ntehnirunë**ho**: «Ale wok ñadina ndoku**ñ** ÿa të**f**ëlahna tok fëna.»

¹¹ Ntehnë**d**ë**fu**n wa**ñ**i kabi nkwëryë**d**ë**fu**n ga nësë**d**e, nkeni h**n**ë wü**hnë** vëhë**m**ak, ño**ñ** vëlidina ge gena le wok gena wadë**w** hni.

¹² Vële ye koyëna va, ntehnë**d**ë**fu**nëhëhni do kamëna**ÿ**endë**fu**nëhëhni g'u**w**ac Ahwëhn Yesu Këris: të**f**ëka ndoku**ñ**ë**d**ëni yam do tokë**d**ëni ñacë**ñ**ac ntë**w** hni ña.

¹³ Bare wü**hnë**, vë**ÿënta** mën, antë njambu uli ufë**r**ën wã.

¹⁴ Age ah**n**ë ñwë**ÿ**ëk wante herëbun hn'a**ñ**i kayëte ña, kamahnëryina do a**ÿ**awë**t**awuna, so**je** cë**f**ëh**na**hna.

¹⁵ Antë aliwuna a**ÿ**e**w**, bare ahnirawuna had a**ÿ**ënta hun.

*Iyëfa gë simpay**i***

¹⁶ Arabi Ahwëhn yam ÿa, një**d**ë**ndu** umë dë**n**k yam ÿa kwë**l**ëkwë**l** do fale-wo-fale nke fa! Arabi Ahwëhn a nke gë wü**hnë** fop!

¹⁷ Ami Pol, gë wëbák mën ña dë**n**k kerëh**n**ëryidëmu i**ÿ**i simpay**i**. Aki kerë**d**ë**fu** wac mën ge puh**na**bu vëkayëte mën va fop do aki nke kerë**h** mën.

¹⁸ Arabi ipë**r**ëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wü**hnë** fop!

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëka Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka Timote vëkayëte vaki do anj ye ndënkwëryënkw ña. Pol kerëk inji kayëte mpëdara hnë bëhn wafëhw mbëd g'iryaw g'imbëd (65) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa, Masedëwan hna.

Timote asan ale hwëtahnëka Yesu Këris yeho. Hnëmu ÿa Gërek yeho do rëmu ÿa sëwif yeho. Matiko hnë nkol Lisëter hna (Vantiyehn 16.1) do nke lawo paryi Pol hnë doku lëwu vacery sali hna. Atëko njasëndëni gë Pol do Pol macëdëha aju hn'ikwëtahn hna. Umë wogëko gë Pol bare Pol tamahnëkawo dus. Pol tavëka Timote Efes hna soje karanjëhni vëvë cery sali va.

Soje ile kerëhnanëka inji kayëte ña umë ye, kafi nkeni vëryampo vële haranjëdëhëhni vile wok gena toña va. Anahadëni viyë vile ye duniÿa vi mek do kodena njiyi g'ambin afo gë uyët ile sowik do g'ikeha inëlël gë virokëtok viryampo. Pol ntehnëk, fop vile ntik Wën va nkwanëk do ndënkwëtehnëdëha Timote karanjëndëhni watac vacery sali va.

Kayëte ntëwu ña nësëd viyë vërar: wahnira vële hwëtahnëk va, vëvë haryënkwa vële hwëtahnëk va gë Timote dënk.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ikwëtahn, cery sali, duniÿa, ikaranj, Sintani, doku, vësëval, vësan, toña.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Kwëtëryin hakili gë vële haranjëdëhëhni vahnë wamër va (1.3-20)

Ikaranj soje iyëfa do vëvë haryënkwa cery sali (2.1-4.16)

Ile rëfëka ntini vële hwëtahnëk va (5.1-6.2)

Uwët fëren (6.3-19)

Simpaÿi rëkwa (6.20-21)

1-2 Timote, ami Pol herëhnëryidëhi. Wënu ña Afëhët fu ÿa gë Yesu Këris itamahn dëw fu ña vëhni lehnëko yewu afayik Yesu Këris ÿa do wëjë ye fatah mën paryi hnë ikwëtahn hna. Arabi Wën Rëm ÿa gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa njëdënihi ipërëna, ikayëhnahn gë yam ÿa!

Kwëtëryin hakili gë vële haranjëdëhëhni vahnë wamër va

³ Gory Efes hna, had gante ntehnëmino ani gë yihahnëryindu gë Masedëwan ka, kabi nkeni hnam vële harañëdëhëhni vahnë wamër ña; dehnëryihni tavëni.

⁴ Dehnëryihni tavëni itëfëta wëhnantul wahwëhn nafa këm g'idëkw vimbañ vacërakëlo vële wok vëfudina. Umë gwajëtël fo njojëd, yiryeryëdina gë ikarañ Wën ile liyađ hn'ikwëtahn hna.

⁵ Ge ntehnëmi ali koyëna soñe nañëni iña nte wätik hnë sakahn facah hna gë inahan ipërën do g'ikwëtahn paryi ye.

⁶ Vëryampo tavëni nkaŵ tac do tëfëni vankwajëla vakwëhn nafa këm.

⁷ Vëharañ sariya Wën ñadëni nkeni, bare vëyëtëna ile nësëdëni ña, vëyëtëna fëna iñë ile njawënëni paryi yi.

⁸ Ha, njëtëbun sariya ña përenak, ge ntiyinëk gante tëfëka ka.

⁹ Tëfëka njëti iñin: sariya ña gena vësatah linëhnik. Soñe vële wok vëwawëhnedina gë vële wok vëlënënedina sariya ña, vële wok vëhwëhnana ikwëtahn gë vële wëned va, vële wok vëlënënedilahna Wën gë vile facëk va, vële ryawëdëhëhni warëm hni ma wahnëm hni, vëryaŵ vahnë vëhawary fëna,

¹⁰ vële lid ndakëntal nte ñewëk Wën gë vësan vële ryakëd gë vësanëntahni, vële wafëdëhëhni vëramp, vële wërëd, vële ye wasede hnë wamër do gë fop vële hwëhnik nkeya meh, vile hnëmpëlëk gë ikarañ catah ña linëhnik.

¹¹ Ikarañ tac tëfëlëk gë Wanës Wakasëk wante hwëtëhnanibu, wante wätik hnë Wën hunte lënënik, hunte sëmbik.

Icamehn soñe ipërëna Wën

¹² Camehnëbuha Yesu Këris Ahwëhn fu ña, umë ale yëdako fanka fa: ha, Ahwëhn a nuko kahnëndabu, umë tëhnako liwu ðoku lëwu ña,

¹³ mama nkehahnëbuho kobëri ña añew alëwu, ahorotëhn do ayapah. Bare kañëhnahnëkawo g'ami, kabi kwëtahnëlëwawohna do yëtëlëwohna ile lidëfuho ña.

¹⁴ Ha, ipërëna Ahwëhn fu ña njabëkowo, nuñabuho ikwëtahn ña do gë inahn nte hwëhnayinëk, vankinëk gë Yesu Këris.

¹⁵ Wëlin wanës toña wante rëfëka kacahnini vahnë fop: Yesu Këris njijëk ðuniña li soñe pehëtëhni vëwen. Do ami añen asankaf yëbu.

¹⁶ Bare wëli soñe ile kañëhnahnëka g'ami: Yesu Këris wawëk tufahn hn'ami, añen asankaf a, iduñëna ipadah idëwu ña. Koyëna dahëse iduñëna dëwu yëbu soñe vële hwëtahnëdëha va, gante nuñahnëdëni uwám usër wä.

¹⁷ Arabi untënah gë icëmb

nke g'ahnaŵ avë kantëm, gë Wën hunte wok cëmëdina,
hunte wok nudena, hunte wok mëntëlëntina,
dol gë kantëm! Amina.

¹⁸ Timote, ajë mën, ntehnëmi ali fop wanës watac wante hwëtehnahnëmi, rëfëlëk gë wanës wante fëyahniko kobëri ña soje lëŵ hu ŷa. Wanji wanës njawënëdëhi do kodu awët uwët fërën wã;

¹⁹ kwëtary ikwëtahn hu ña do g'inahan ipërën hu ña. Vëryampo tavëni watac do koyëna përekanëni ikwëtahn dëŵ hni ña.

²⁰ Hnë vahnë vërac nkentiniho Imene gë Alekësandër; vëhni njëdahnëbuhëhni gë Sintani. Koyëna, ñëñadëni antë mbok njewëniha Wënu ña.

2

Ikaraj soje iyëfa

¹ Awa ryënkwëryënkŵ ŷa ten, ntehnëmu awuntanduna Wënu ña, ayëfanduna, ahëlanduna soje vëÿënta hun va do asamehnënduna soje vahnë va fop.

² Tëfëka ayëfanëhnënduni vële hnaŵëk gë fop vësankaf va gante nkohahnëdën yam, tana këm, kahnëndahnin hnë Wën gë njasa ntënah.

³ Irac ye ile fërënak do hnëñëdëha Wënu ña, Afëhët fu,

⁴ ale ñad vahnë va fop pehëtini do njëtëntini toña ŷa.

⁵ Ha, Wën hudampo fo ye,

do fëna aryampo fo ye yëbëlan Wënu ña gë

vahnë va:

asan ye, Yesu Këris,

⁶ umë ale yëdahnëk ntaŵary dëŵu had icos soje pehëtëhni vahnë va fop.

Rac ye ucedëya nte liyiko wati le pëhnayiko hna

⁷ do soje rac, Wënu ña hahnëndëko had afëyahngë afayik harañëndëŵuhni, vële wok vëyena wasëwif, ikwëtahn ña gë toña ŷa. Toña ŷa nësëdëfu, mërëda.

⁸ Awa ñadëfu vësan va fop njëfandëni gante-wo-gante, njelëndëni wëbák wapacah g'ambin, ntavah këm gë sonko këm.

Ikaraj soje vësëval hnë cery sali

⁹ Koyëna soje vësëval va fëna, ñadëfu cudandëni gante cañëk ka, hara vëryëcëtahnéna, tëfëlahna ntiyandëni viÿi soje tufëhnahnëndëni. Antë ndaÿëndëni vandaÿa vana-takah, do antë kayëtandëni gë sanu, ma wanjere, ma viÿi vile hambëka ntaŵ.

10 Bare tēfēka tufahnēndēni iyiv dēw hni ŋa hnē van-
tiyehn vapērēn gante caṅkēhni vēsēval vēle lehnēd Wēn
tēfalēdēni.

11 Asēval a tēfēka ṅēṅand yam fo do gē imawēhn padah.

12 Mawēryanēlēwahna asēval karaṅa, ma mēka asan;
tēfēka ṅēw yam.

13 Kabi Adam ryēnkwiko ṅahani, tac Ev.

14 Do fēna gena Adam tokako Sintani, bare asēval a yeho,
afo nti ile mbaṅēko Wēnu ŋa.

15 Bare pehetēde hn'uhnag hna, ge njawēnēk ikwētahn
ŋa, gē iṅa ŋa, g'ufacah wā, ge ntid' g'useryah.

3

Vēsankaf cery sali

1 Wēlin wanēs toṅa: ge ahnē njēkēlehnēd nke avē
karyēnkw cery sali, doku fērēn ye ile njēkēlehnēd yi.

2 Awa umē tēfēka nke ahnē asatah, nke asan asēval
aryampo fo, ale fēlak nkaf ntēwu do seryēk, ale lēnēnēde,
holēk kaca vahnē do hoḍ karaṅēhni vahnē.

3 Tēfēlahna nke aryēw ma ale wētētēde bare tēfēka nke
ale nkukēk sakahn do wok yēkēlehnēdina sonko; antē ṅahn
dēcēt koryi.

4 Tēfēka nke ale holēk mēnkw tere lēwu ŋa do mēnkwēhni
vutah vuntēwu hn'imawēhn, g'untēnah fop.

5 Age ahnē a koḍina mēnkw tere lēwu ŋa dēnk, hak koḍ
paḍ cery sali Wēnu ŋa?

6 Tēfēlahna nke ale hwētahnēk takan, soṅe antē pēba
inaṅēna do njo hn'ikitij tac fo gē Sintani.

7 Tēfēka kwēhna untēnah gē vēle wok vēyentina cery sali
soṅe antē njafini do antē njoni hnē warēnd Sintani hna.

Vēyohal cery sali

8 Vēyohal hnē cery sali va fēna tēfēkēhni nkeni vēsan vēle
lēnēnik do wok vēhwēhnana wanēs waki. Tēfēlēhniḥna
dēcētandēni uṅen ŋa ma njēkēlehnēndēni koryi gē wafere
wawēh wā fop.

9 Tēfēkēhni vahnē vērac kwētani, gē hakili facah, toṅa le
yētēndanik hn'ikwētahn hna.

10 Tēfēka pēcētayi fēna wapacēk soṅe njētahni bi
vēhwēhnana ile nirandeni, tac koḍēni nkeni vēyohal cery
sali.

11 Vēsēval va* fēna tēfēkēhni nkeni vēle lēnēnik do
tēfēlahna nēwēndēnihēhni viṅētahni, vēle yētēk nkaf
ntēw hni do hahnēndak hn'ile-wo-le hna.

* 3:11 3.11 Vēsēval va: Kode nkwēryi fēna «vēsēval hni va» ye.

¹² Vëyohal cery sali va tēfēkēhni ale-wo-le nke asan asēval aryampo fo do tēfēkēhni nkeni vēle holēk mēnkw vutah vuntēw̄ hni va gē tere lēw̄ hni ŷa.

¹³ Vēle lid' g'afērēn doku lēw̄ hni hnē cery sali hna ntēnēnēdēni do nuŷadēni itama cankaŷ hn'ikwētahn nte ye hnē Yesu Kēris.

Gante naŷēk ikwētahn ka

¹⁴ Kerēndidēmi waŷi, mama nahandēbu yiryiwu yēkiyi hara biŷēna.

¹⁵ Koyēna, ge yinkaryila, njētēdu gante tēfēka nke njasa hu ŷa hnē tere Wēn hna. Iŷi tere, cery sali mba Wēn paryi ye nte hagētēd' do famētēd' toŷa ŷa.

¹⁶ Ha, pacēk, ufēmpēhnaŷ ile yētik hn'ikwētahn hna naŷēk:

Tufēhnako hn'imbahn,

tufēhnako asatah g'Iyir,

nuniha wamēleka ŷa,

pēyahniko hnē vēle wok vēyena wasēwif,

kwētahniko duniŷa li,

do kayēndiko yaŷ gē icēmb.

4

Vēharanŷ wamēr

¹ Iyir ŷa nēsēk wapacēk: hnē vampēd vatēkwa hna, vēryampo tavēdēni ikwētahn ŷa. Wayne wade rokađēhēhni tēfēdēni gē ikaraŷ nte wātik hnē Sintani.

² Vahnē vēle hurubak, vēwēr, vēle yētēdu vintaŷary vidēw̄ hni va gona kēncētēlehnēnd yivah gē wēh, wēnehnēdēhēhni gē wanēs wadēw̄ hni ŷa.

³ Mbañēndēnihēhni vahnē va antē ñēlēlēndēni, do antē tokēndēni viŷē viryampo. Bare Wēnu ŷa ye ale lik a vēŷin fop soŷe vēle hwētahnēk, yētēk toŷa va, tokēdēni camehnatēndēniha Wēnu ŷa.

⁴ Ha, fop ile ntik Wēn ŷa pērēnak do ñoñ gena ile sanēde ge tebađen camehnatēndenēhna.

⁵ Wanēs Wēnu ŷa gē wayēfa w̄a pacēnēd' vēŷin fop.

Ayohal afērēn

⁶ Karaŷeryindēhni waŷi fop vēle hwētahnēk va. Koyēna nkedu ayohal afērēn ava Yesu Kēris ale ryavik gē wanēs ikwētahn do gē ikaraŷ catah nte rēfēru gē ikahnēnda.

⁷ Bare cañētary wēhnantul wakwēhn toŷa kēm, wale hnēmpēlēk g'ikwētahn. Ñēŷary awo ale hahnēndak hn'ikwētahn Wēn hna.

⁸ Yakën imbahn nëfak bare gena hnë vile-wo-vile; bare ikahnënda hn'ikwëtahn Wënu ña nëfak soñe fop. Kabi hnam nke ile ntehnëk Wën ntingëndëhëfu ÿa hnë iÿi d'uniÿa gë ile yejëk per.

⁹ Wëlin wanës toña wante rëfëka kacani vahnë fop:

¹⁰ Ndokunëden d'us do mëtëden, kabi ale ye Wënu paryi ña ramahninëk, umë ale ye Afehët vahnë fop ÿa, do kas vële hwëtahnekë va.

¹¹ Iÿin ye ile rëfëka aharañëndëhni do alehnëhni vahnë va ntindëni.

¹² Ahnë tëfëlahna njafi kabi fatah woru; bare wëjë gery ale tëfëtalandëni vële hwëtahnekë, gë wanës hu ña, gë nkeya hu ña, gë inahn hu ña, gë ikwëtahn hu ña do gë ufacah hu wã.

¹³ Rëkahnëryindu ÿa, pabëry ikarañ Wanës Wënu ña hnë bulunda hna, ahamënaÿehnéndëhni do aharañëndëhni.

¹⁴ Antë aryënkwa avalëtahn uyëd' va Iyir Ipacah le ye hnë wëjë hna. Nuÿaruho rac ante nësëniho wakila do tindënihino vicër wëbák ña.

¹⁵ Ya wëñëry iÿin fop, pabëry gë fanka hu fa fop iÿi d'oku gante kodëni vahnë va fop nuni unji karyënkwa hu ña.

¹⁶ Keryëry nkaf hu do g'ile harañëd'uhëhni vahnë ÿa. Kahnëndary hnë vëÿin fop. Ge koyëna ntiru, pehëtaðu wëjë dënk gë vële hnëpadëhi per.

5

¹ Antë ahnirahna g'inãñëna acër. Gabëryinda had rëmuh, vëjar va had vëhery hu,

² vanëm va had wahnëmuh, vucëval va fëna had vëhery hu, g'ipacëna padah.

Vësëval vële cëmaryëk vësan

³ Pabëryihni g'untënah vële cëmaryëk vësan, vële ye paryi vëhni fo va.

⁴ Ge ale cëmaryëk asan a kwëhna këhni vutah ma vutah vunte nagëni vërahu, tëfëkëhni vutah vutac ñëñani gante tufahnëdëni ten ikwëtahn dëw hni ña hnë watere wadëw hni hna, cosënihëhni vële hnagëkëhni va, kabi umë ye ile hnëñëdëha Wënu ña.

⁵ Ale cëmaryëk asan a, ale ye minu fo ÿa, Wën hna kwëtëk itama dëwu ña fop; hnë iyëfa gë ikëla hna nkef, g'umëd' gë g'anent.

⁶ Bare ale cëmaryëk asan a ale yëkëlend ile hnëñëdëha fo asëm ale wok yasëd' ye.

⁷ Wañi fëna tëfëka aharañëndëhni soñe ahnë antë kwëhna ile niradëhëhni.

⁸ Age ahñë pabëlëhñihna hnënk lëwũ ÿa, do kas vëvë tere lëwũ va, njahëtak ikwëtahn ña. Ahñë arac mek ntëbi dënk ale wok kwëtahnëna.

⁹ Maŵëry ahera asëval ale cëmaryëk asan a hnë kayëte vësay hna ge tëkëka wabëhn wafëhw imbëf gë ryaw (60) do ÿëliko hwënta ryampo fo.

¹⁰ Tëfëka njëtëhni vifërën vile ntif va: kwëða përen nte kwëfëkëhniwo vutah vuntëwũ, kaca ntënah nte kacafëhëhniwo vëhneh, igwiyët wakwër wante nkwiyëtëfëhëhniwo vële hwëtahnëk, idema nte ndemafëhëhniwo vële yiwëhñëk do lidëho gë uyoh fop vantiyehn vapërën va.

¹¹ Bare antë aherëhni vësëval vële cëmaryëk vësan, vële wok vëryag fo va; kabi ge iña dëw hni ña kumpëtëkëhni g'ile kwëtëlëntiniho gë Këris, rëkëfëni ñandëni ñëlini.

¹² Awa koyëna kitiñëfëni menëni, kabi vëyaŵënëna wante ntehnënihawo Këris ña.

¹³ Do kat, ñëñafëni nkeni vëhëmak, njasëfëni tere gë tere. Gena vëhëmak fo nkeni bare nësënkëni do pabëfëni ile wok gena wadëw hni; vëhodina pëlani wawës walëw hni.

¹⁴ Soñe rac ñadëfu mbok ñëlini vësay vëryag va, nagënihëhni vutah, pabëni watere wadëw hni ña soñe vëyëw fu va antë nuñani wameh wante ntehnëfënihëfu.

¹⁵ Kabi vësay vëryampo tavëni nkaŵ catah tëfëniha Sintani.

¹⁶ Age asëval ale hwëtahnëk kwëhñakëhni vële cëmaryëk vësan tere lëwũ hna, tëfëka ndemandëhni antë nkeni dïb cery sali ña. Koyëna cery sali ña koç ndemandëhni vële ye paryi minëhni va.

Vële ye haryënk w cery sali

¹⁷ Vële ye haryënk w cery sali do wënk wëf g'afërën foku lëw hni ÿa, tëfëkëhni wasos wahi, do kas vële hwëhñak wafoku wadënah hn'ipëyahn wanës gë ikarañ vëyënta hni.

¹⁸ Kabi Vikerëh va më lehnëk: «Ge yihni ÿa ndokuñëf ant'arëmpuna wës ÿa soñe antë tokënd roka ÿa.»[☆] Do kat: «Aryokuñ a tëfëka cosi.»[☆]

¹⁹ Antë aŵawëhñ ahñë nësënd wameh soñe ale ye ankaf cery sali, ge vëhi ma vërar vëyena wasede soñe watac.

²⁰ Niraryehna tase vahnë fop ale wënef a soñe vëyëntaŵ va ntakahnëhni antë ntigëni koyëna.

²¹ Wëlin ile wuntafëmi ÿa haryënk w Wën hna gë Yesu Këris do gë haryënk w amëleka Wënu ña:

maŵëhnëry waŋi fop, diryihni fop ndampo fo hara dëbëndëlendilihëhnhna vahnë va.

²² Antë ñankahni arinda ahnë wëbák ña, alihna avë haryënkw cery sali. Antë ayentahni wameh vëyëntaŵ ña. Gory afacah.

²³ Tavëry ice wënka fo bare ceryind fëna uñen toyë soŋe lav ðonk hu yi do gë itesënk hu ñi.

²⁴ Wameh vëryampo nude wapacëk ani gë kitiŋahnëndeni ya dënk; wëba vëyëntaŵ ña nude ge kitiŋini.

²⁵ Do fëna, vantiyehn vapërën va nude wapacëk, do vante wok nuyina taŋ va kodina nko coŵa.

6

Vëramp

¹ Vële ye hn'utamp va, tëfëkëhni njëdanihëhni ntënah padah vële hwëhnëkëhni va, soŋe antë ahnë njew' uwac Wënu ña g'ile harañëdënehëhni vahnë ya.

² Vële hwëhnakëhni vësankaf vële kwëtahnëka Wënu ña, vahnë vërac tëfëlëhnhna njafëni cankaf ntëŵ hni ña kabi vëyënta hni ye. Bare tëfëkëhni ndokuŋëhnëdënihëhni ntëbi kabi vële hnuyad ufërën ŵa hnë ðoku lëŵ hni vële hwëtahnëk ye do vëyahnik Wënu ña. Watac rëfëka aharaŋëndëhni vahnë va do alehnëdëhni ntindëni.

³ Age ahnë karaŋëdëfëhëhni vahnë wakaŵary, ge maŵëna wanës wapacah wëba Ahwëhn fu Yesu Këris ña do ge maŵëna ikaraŋ nte rëfëlëk gë ikwëtahn ña,

⁴ ahnë arac inaÿëna ña fëbëka, ñoñ yëtëna. Iña ña kobëka gwajëtël gë sonko soŋe wanës. Hnam matidëha iñëwary gë wasonko do gë nës wameh soŋe vëyëntaŵ, vikamahna vimeh,

⁵ wasonko wale wok pudina yëbëlan vahnë vële tumpak wahakili, wok vëyëtëna toña. Ntiyahnëkëhni ikwëtahn Wënu ña fere fale hnuyahnëde hnapul ye.

⁶ Paryi nke, ikwëtahn Wënu ña hnapul sankaf ye ge nëŋëkëfu g'ile hwëhnayinëk ya.

⁷ Ñoñ yojilënëhna hnë iyi ðuniya, do fëna ñoñ kodëlënëhna njoyin.

⁸ Awa ge kwëhnayinëk ile rokëden gë viyi vile liyaden, umë gwër nkedëhëfu.

⁹ Vële yëkëlend uvetak va njëkëhnahnëdëni, warënd ŵa pëladëhëhni, viña wanënkawah do wadakëmak ntabëdëhëhni vahnë gë ibëv do janama hna.

¹⁰ Ha, ankahn wameh wayabah, iña d'écèt koryi ña ye. Vëryampo njëkélehnëni rac d'écèt, soñe rac ñawëtani ikwëtahn ña do njoyajëni vëhni dënk wahorot wayabah.

Uwët fërën

¹¹ Awa, wëjë ale kwëhnëk Wën, garyëry vëyin fop. Yëkélehnëry usatah, ikahnënda gë Wënu ña, ikwëtahn ña, ñahn ña, iduñëna ña, do gë iguk sakahn.

¹² Mëtëry uwët fërën ikwëtahn ña. Pëlary uwám usër ule wãacahniru wã, ule yavëtëru hale ntiru ipëyahñ përen ikwëtahn hu ña tase wasede wayabah.

¹³ Tase Wën ale yëdahnëd uwám hnë fop do gë tase Yesu Këris ale rufahnëko ucedeya g'ipëyahñ përen haryënkwa Pos Pilat, kwëtehñahnëd'ëmi:

¹⁴ yañëñëry akwëda, nte hnuñaru ña, g'ufacah, idënt këm, hafo mbokaj Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Mbokajëd hnë wati le kahnëndëk Wën hna, ale lënënik, ale wëkëk fop,

Ahnañ vëhnañ ña do Ahwëhn vëhwëhn ña.

¹⁶ Umë fo ye ale wok cëmëd'ina ña.

Hnë humpen hunte woyinëk tëkëñëd'elënëhna ntëd'ëk.

Ahnë nulahna do ahnë kod'ina nuhna.

G'umë nke ntënah ña gë fanka fa kantëm! Amina.

Ile nkabini vëvetak

¹⁷ Awa wëha vëvetak hnë d'uniña li, dehnëryihni antë nañëñandëni do antë kwëtëni itamahn dëw hni ña hnë wavetak le fud, bare hnë Wën hna, umë ale vetëdayehñëd'ëhëfu hnë ile-wo-le ña, soñe natahñëfu.

¹⁸ Kwëtehñahnëryihni ntindëni vantiyehñ vapëren le yed hnapul lëw hni, kwëhnani nëf, cahëlëndëni gë vëñënta hni ile kwëhnani ña.

¹⁹ Koyëna kwëtaðëni hnapul fërën le viyëd soñe acahn lëw hni gante kodëni kwëhnani uwám paryi wã.

Simpañi rëkwa

²⁰ Awa, wëjë Timote, yañëñëry d'us ile hwëtehñahniru ña. Kehary fop wanës wakwëhn nafa këm do wok tëfëlëna g'ikwëtahn ña do gë wasonko wanëñkwah wale wãatik hn'ile macëdëni vëryañ «Uyët».

²¹ Vële hnahak kwëhnani uyët rac, tavëni nkaw ikwëtahn ña.

Arabi ipërëna Wënu ña nke gë wuhnë.

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëka Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka kayëte kigëna Timote, «ajë mën ale ÿahnëbu hn'ikwëtah». Mpëd Pol cëdik Rom hna (1.8, 17), yëbëlan bëhn wafëhw mbëd g'iryaw̃ g'imbëd g'iryaw̃ gë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw̃ g'imbëd gë warar (66 gë 68) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Kayëte nte hamënayend ye. Pol njëtëk gojëlahna d'us cëmahn. Ñad kamënaÿehna Timote nko kahnënda hnë vakarañ Vikerëh hna, lakënde haryënkwa hambah hna do horot hna do vakarañ wamër. Andënkwëtehnëdëha uyëd Wënu ña nte nuÿak ña wati le tindëkawo Pol wëbák ña, uyëd ule rëfëka mbalëtahn soje d'oku lëwu ÿa hnë vacery sali hna. Pol njëdaka fëna Timote siyab lëwu ÿa dënk hnë wapuhnala kayëte hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: d'oku, ikahnënda, fanka, uyëd, toña, dënkwëta, wanës, ayohal.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ikamënaÿehn hn'ikahnënda (1.3-18)

Sodafe Këris (2.1-13)

Ayohal afërën, ayohal Ahwëhn (2.14-26)

Wafac warëkwa (3.1-17)

Pëyahn Wanës Wën (4.1-8)

Wanira watëkwa do gë simpaÿi rëkwa (4.9-22)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ña ÿak koyëna, soje pëyahn uwám ule ntehnëko Wën njëfadëhëhni vahnë vële hwëtahnëka Yesu Këris va,

² kerëhnëryidëmi Timote, fatah mën fante ÿahnëbu hn'ikwëtah. Arabi Wën Rëm ÿa do gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa njëdënihi ipërëna gë ikaÿëhnahn do gë yam.

Ikamënaÿehn hnë kahnënda

³ Camehnëdëfuhä Wën hunte ryokuñëhnëdëfu g'inahan pacah, had vacërakëlo mën, nahadëmi g'umëd gë g'anent nte-wo-nte njëfadëfu ña.

⁴ Ndënkwëta dëfu wankwën hu ña, do ñankahnëko d'us vok hnuÿi pëbahno uhnatah wã.*

⁵ Ndënkwëta dëfu ikwëtah hu paryi nte kwëhnaniho ten vëhni hnëmuh sankaf Lowis gë hnëmuh Ënis ña.

* 1:4 1.4: Vantiyehn 20.37

⁶ Soŋe rac ryënkwëtehahnëdëmi waŋi: yaŵënëry ðus uyëd Wën le hnuŷaru ante tindëmino wëbák ŋa.

⁷ Kaŋi Iyir ante njëdfakëfu Wënu ŋa nambëna fanka, Iyir nte yabënedëhëfu fanka ye gë iŋahn do gë iyët vankaf fu.

⁸ Awa antë cëfëhni soŋe aye sede Ahwëhn fu ŷa, ma ami ale sëdik soŋe lëwü ŷi. Bare korotëntëryi g'ami soŋe Wanës Wakasëk ŋa alihahnënd fanka fale njëdfaki Wënu ŋa,

⁹ umë ale fehëtëkëfu do wăcëkëfu nkeyin vēfacah. Gena soŋe ifërën ile liden ŷa, bare ipëhna dëwü ŋa dënk ye gë ipërëna dëwü ŋa. Ipërëna tac, nte yëdayinëkëfuno hnë Yesu Këris kobëri wapëgwa hna,

¹⁰ tame tufahniko g'icahn Afehët fu ŋa, Yesu Këris. Umë rëkwehnëk fanka icëm fa do, gë Wanës Wakasëk ŋa, njëtëndanëk uwám paryi g'uwám usër.

¹¹ Do soŋe iŷi ðoku Wanës Wakasëk tëhnako Wën yewu afëyahn, afayik do aharaj,

¹² do soŋe rac horotahnëdëfu aki. Bare cëfëhnëlohna, kaŋi njëtëbu hnë ale kwëtëbu ikwëtahn mën ŋa do pacëko kwëhnak fanka njawën ile kwëtehahnëko ŷa hafo hnë Fac Kiti hna.

¹³ Yaŵënëry ðus wanës toña wante wëryëru hnë ŷal mën ŋi, hnë ikwëtahn do gë hn'iŋahn nte ye hn'ibëmënkël gë Yesu Këris hna.

¹⁴ Keryëry ðus, gë idema Iyir Ipacah nte ye hnë fuhnë ŋa, wapërën wante hwëtehahniru ŋi.

¹⁵ Njëtëru vēvē Asi va fop tavëniho, hnë vērac nkentiniho Fijel gë Erëmojen.

¹⁶ Arabi Ahwëhn a kaŷëhnahna gë tere Onesifor ŷa, kaŋi umë njawënehnedëhoŵo wati-wo-wati, do cëfëhnëlawohna g'ami ale sëdiko ŷa;

¹⁷ bare ante njijëko Rom ŋa, njëkëlehnëkowo gante-wo-gante hafo nuwo.

¹⁸ Arabi Ahwëhn a ndemahna nuŷa ikaŷëhnahn Wënu ŋa hnë Fac Kiti hna. Njëtëru alëbëhni vahnë va fop gante ndemako ka hnë nkol Efes hna.

2

Sodafe Këris

¹ Awa wëjë, ajë mën hn'ikwëtahn, njëkëlehnëryind ayawënand g'ipërëna nte ye hn'ibëmënkël gë Yesu Këris.

² Do wante harajëmi tase wasede wayabah, kwëtehahnëryihni vahnë vēle hahnëndak, vēle seryëk do hod vēhni dënk karaŋënihëhni vēhaŵary.

³ Korotëntëryi g'ami had sodafe fërën va Yesu Këris.

4 Sodafe le ye hnë doku, ge ñad nuÿa icamehn asankaf alëwu ÿa, kwëtahnedina nëf viÿë vivë duniÿa vi.

5 Ale lobëlëd kodina nuÿa ge dënënëna sariya dobël ña.

6 Ayam ale horotëk doku ña rëfëka tok ten le njamëk hna.

7 Nahary d'us wante hnësëhnëmi ñi, do Ahwëhn a ntid awëry fop.

8 Dënkwëtaryehna Yesu Këris avë hnënk Ahnaŵ David, ale vëhnëndaniko hnë vësëm, had gante karanjëd Wanës Wakasëk wante fëyahnëdëfu ñi.

9 Soÿe wañi Wanës Wakasëk horotëdëfu do ñabibu dënk gë vankënca had aŵen. Bare wanës Wënu ña ñabina!

10 Soÿe rac ryuñënahnedëfu fop, nuÿahnëni vële tëhna Wën va fëna ipëh nte ye hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ña gë icëmb nte wok puđina ña.

11 Wëlin wanës toña ña:

«Age cëmëntinëkëfu hn'ikwëtahn Këris hna,
kwëhnantëdenëhëfu fëna uwám wã g'umë.

12 Ge nduñënayinëk,
nawëntëdenëhëfu g'umë.

Ge njahëtayinëka
umë fëna njahëtađëhëfu.

13 Ge fuhnë kahnëndayilënëhna,
umë nkođ kahnënda
kabi kodina njahëta umë dënk.»

Ayohal afërën

14 Dënkwëtehnëryindëhni vahnë va wañi fop do gabëryihni gë fanka haryënk Wën hna antë conkëndëni soÿe wanës. Wasonko warac kwëhnana nafa, ge gena mbëvehnëhni vële hnëpađ va.

15 Kamërary aye ahnë ale lid fërën do cëkwa Wënu ña, ale wok cëfëhnëdilahna gë doku lëwu ÿa do fëyahnëd g'usatah toña wanës Wënu ña.

16 Kehary fop wanës wakwëhn nafa këm do wok tëfëlëna g'ikwëtahn ña, kabi vële yëhahnëk watac ña ñawëtađëniha g'ahaŵary Wënu ña.

17 Wanës wadëw hni ña had hajëhn hacër nkeđ. Hnë vahnë vërac nkentini Imene gë Filet.

18 Ñawëtani toña ÿa. Vëhni lehnëd Wënu ña tëk mbëhnëndanëfu vësëm hna do koyëna, tavëtehnëdënihëhni vëryampo ikwëtahn dëw hni ña.

19 Bare Wënu ña njawëñëkëhni vahnë vëlëwu va had sah ryënkwëryënk cery nte njëryëk. Wañi wanës herik hnë rac: «Ahwëhn a njëtëkëhni vëlëwu va», do kat: «Ale-wo-le fëyahnëk Ahwëhn a hwëhnëka, tëfëka tav wameh ña.»

²⁰ Hn'acery nkwamah hna, gena viliyara vante ryëhwarik gë sanu ma gë koryi fo ye hnam, nke fëna vante fërik wafëhwa ma ÿahanik g'intil. Vëndampo soje vële lënënik va ye, vëÿëntaŵ soje vële wok vëlënënina va ye. ²¹ Awa ge ahn'a pacënak gë fop wameh ña, gë viliyara vële lënënik mëntëndëlehnëdëni. Apacënik, nëfa soje Ahwëhn a, pëhwëtik nti fop doku fërën.

Ayohal Ahwëhn

²² Garyëry fop iña meh nte ye hn'ujar hna; yëkëlehnëryind usatah ŵa gë ikwëtahn ña gë inahn ña do gë yam ÿa, aye gë fop vële wëcadëha Ahwëhn g'intawary pacah va.

²³ Bare kehary vankwajëla vante wok kwëhnana nafa va. Njëtëru sonko fo nagëd.

²⁴ Ayohal Ahwëhn a tëfëlahna nke ale sonkëntëde, tëfëka nke ale ÿahnëkëhni vahnë va fop, do kwëhna uyëd ikaran vahnë do nke ale ryuñënad wameh wante ntehnëde ña.

²⁵ Tëfëka karanëndëhni wajira vële wajëtendëha va, mpëd Wënu ña gwëcëtëd wahakili walëŵ hni ŵa soje njëtahnëni toña ÿa.

²⁶ Koyëna wahakili walëŵ hni ŵa mbokad cat do cahnëdëni hnë urënd Sintani nte likëhni vëramp, nti-hahnëni iña dëŵu.

3

Wafac warëkwa

¹ Yëtëry wañi: hnë wapuya d'uniÿa hna, nkef uhorot usankaf.

² Vahnë va vankaf vantëŵ hni fo ñadëni, ñandëni koryi, mbëntandëni, naÿënanadëni do njeŵëndëniha Wënu ña, vëŵawëhnedilëlihna vële hnagëkëhni va, vësamehnedilëhnhna, vëlënënedilahna Wënu ña.

³ Njapëdëni, vëhwëhnađina kaÿëhnahn, nësëndëni wameh vahnë, vëŵëkëđina wankaf vantëŵ hni, mbahnëdëfëhëhni walaŵary do ñeŵëdëni ufërën ÿa.

⁴ Nkeđëni vëroka vëÿënta hni, rëkëđëni ntiyarëndëni ilewo-le do naÿëna ña kwëyëndanëdëhëhni. Uhnatah lëŵ hni fo rëkëđëni ñandëni gena Wënu ña.

⁵ Ntiyehnađëni had vële hahnëndak soje Wënu ña, bare njahëtađëni fanka ikwëtahn fa. Ñaŵëtaryihni vële ye koyëna va.

⁶ Vëryampo hnë vëhni ntidëni fere hafo tënkëni hnë watere do maŵëhnedënihëhni vësëval vële pëbëk wameh do wasifa iña meh fop hahëdëhëhni.

⁷ Kwëlëkwël njëkëlehnëdëni ñëḡani bare vëhodina tëkëneni muk uyët toña wã.

⁸ Had gante nkwajëtehnënihawo Moyis, Sanes gë Sambëres, koyëna vëyi vahnë nkwajëtehnëni toña ya. Vahnë vëhwëhn hakili rumpak ye do ikwëtahn dëw hni na yawëna.

⁹ Bare vëyidina nawët, kabi vahnë va fop kamahnëdëni hnamb hakili lëw hni wã, had gante nkeho soḡe vëhni Sanes gë Sambëres ka.

¹⁰ Bare wëjë, njëtëru dus ikaraḡ mën na, njasa mën na, vile fëhnaḡu va, ikwëtahn mën na, iduñëna mën na, inahn mën na, ikahnënda mën na.

¹¹ Njëtëru dus gante mbërehniḡu ka do gante korotëḡu ka Antiyos hna gë Ikoniḡum hna do gë Lisëtër hna. Ha, paryi nke mbërehniḡu dus, bare Ahwëhn a pehëtëko hnë waḡi fop.*

¹² Fop vële yaḡ tëfalëndëniha Yesu Këris va korotëndëni.

¹³ Bare vahnë vëwëh va gë vësihna va nkoḡëni tëwadaḡëni kwëlëkwël hnë wameh hna. Tokaḡënihëhni viyëntaw va do tokaḡëni vëhni fëna.

¹⁴ Awa wëjë, yawënery dus ile yëḡaru ya gë ile wawëru g'ipacahn. Njëtëruha ale yaḡëndëki ya.

¹⁵ Ha, njëtëru Vikerëh Vipacah va koḡëri hn'utah hu hna; koḡ njëdaḡi yasery le yoḡëhi g'ipeh g'ikwëtahn hnë Yesu Këris.

¹⁶ Wënu na lik hafo fop Vikerëh va nke wanës wadëwu. Nëfak soḡe karaḡahnini vahnë va, nirahnini, catënahni do kwëḡahnini hn'usatah.

¹⁷ Koyëna vahnë vëva Wën va kwëhnaḡëni wëka fadah soḡe ntihahnëni fop vantiyëhn vapëren.

4

Pëyahñ Wanës Wën

¹ Tëyëḡëmi gë fanka fa, haryënkwa Wën hna do haryënkwa Yesu Këris ale hitiḡëḡëhëhni vële wok vesëmëna gë vële sëmëk per, ge mbokajëk kahnënd inaw dëwu na:

² pëyahnery wanës Wënu na, pëyahnery lakënde gena wati ile tëfëka hna; niraryind, nañënarýind, kamënaḡëhnerýind do karaḡëryindëhni g'iduñëna cankaḡ.

³ Wati rëkid, vahnë va vëwoḡina ñandëni nëpa karaḡ pacah na. Iña dëw hni na fo paḡëḡëni. Mëcaḡënihëhni kore vëharaḡ vële rëkëḡ nësëndëni wante hnëḡëḡëhëhni fo.

* 3:11 3.11: Vantiyëhn 13.1-14.28

4 Ciḡadēni vanēf va soḡe antē nkwēryēni toña ḡa do ciḡētani nkwēryahnēni wamēr ḡa.

5 Bare wējē, kwētēry hakili hnē vile-wo-vile hna. Duñenary horot wā, diry doku afēyahn Wanēs Wakasěk ḡa, padēnēry dūs doku le njēdaki Wēnu ḡa.

6 Kabi ami yēdahnēḡa yebu ntaḡary mēn ḡa had sadēha do biḡēdina cēmēdēfu.

7 Mētēbu uwēt fērēn wā, puhnabu idobēl iḡa, njawēnēbu kwētahn ḡa.

8 Tame buña iměk iḡa napēdēho: apēnkwa iměk nte njēdadēho Ahwēhn hnē Fac Kitiḡ hna ye do gena ami fo, bare soḡe fop vēle ḡahnēf iboka dēwu ḡa ye.

Wanira watēkwa

9 Diry fere ayij ḡap arēkato.

10 Demas tavēko, kabi iḡi duniḡa tēfēk; Tesalonik njik. Kēresen umē Galasi njik do Tit Dalēmasi njik.

11 Lik fo wolahnēbun. Yoḡa Marēk, kabi kod ndemawo hnē doku Wēn hna.

12 Tisik, umē Efes sañētēbuha.

13 Ge njijēdu yonēhne cuḡ kwēhn huji nte ravēhēbuho Tērowas hna vēhni Karēpus hna; yoryaj fēna vēkayēte va, do dēnk vante herik hnē wayand va.

14 Alekēsandēr aryēhwar a ntikoḡo ntavah yabah. Bare Ahwēhn a cosēdēha doku vantiyehn vantēwu va.

15 Keharyehna wējē fēna umē! Kabi nkwajēdēho dūs wanēs fu ḡa.

16 Ahnē dēmalowohna ante nēsadēfuho hnē kitiḡa hna, fop tavēnihowo. Arabi Wēnu ḡa antē cosēhni doku vantiyehn vantēw hni va!

17 Bare Ahwēhn a ryemakoḡo do njēdakoḡo fanka falēwu fa. Awa koyēna kolēbuho fēyahnēndu Wanēs Wakasěk ḡa gē fanka, do fop vēle wok vēyena wasēwif va nkwēryēdēni. Do Ahwēhn a pehētēko hnē wēs vēsēhn hna.

18 Ahwēhn a fehētēko hnē wameh hna fop do pehētēdēho ndēno hn'inaw dēwu ibē g'ambin hna; cēmbēndēnēfuna kwēlēkwēl! Amina.

Simpaḡi rēkwa

19 Gaḡēhēhni Pērisēka gē Akilas do gē tere Onesifor ḡa.

20 Erasēt Korent hna nkok. Do tavēbuha Tērofim Mile hna kabi tesēko.

21 Yij ḡap ani gē tēkahnind wati wēh ḡa. Ebul gē Puden gē Linus gē Kēlodiya do gē fop vēḡēnta fu va nkaḡeryidēnihi.

22 Arabi Ahwēhn a nkenti gē wējē! Arabi ipērēna dēwu ḡa nke gē wūhnē fop! Amina.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Tit Wade yehëhna hnë inji kayëte

Tit, ale wok gena sëwif, arëfëlënta Afayik Pol hnë doku hna yeho. Pol kerëk inji kayëte ndampo fo gë kayëte ndënkwëryënkw mba Timote ña, mpëd hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaŵ g'imbed (65) hna ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Mpëd Masedëwan hna nkeho do Tit hnë tinti mbë wov le ÿak naÿëk do wacik Këret vë Gëres hna, nkeho. Pol hnam tavëkawo soñe tëhnahni vëvë haryënkw fagant vële hwëtahnëk. Had kayëte ndënkwëryënkw mba Timote hna, Pol ankeya nte rëfëka soñe ayehahn avë haryënkw nësëd. Ankaband gante tëfëka ntiyini vëharan wamër va. Do nësëd hak tëfëka karanjini anceh-wo-nceh hnë cery sali hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïñi kayëte: toña, tëfëka, ikaran, wanës, ikwëtahn, nkeya, satah, Afehët, ipërëna.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pol Tit kerëhnëd (1.1-4)

Doku Tit hnë Tinti Këret hna (1.5-9)

Vëharan vëwër va (1.10-16)

Ikaran anceh-wo-nceh hnë cery sali (2.1-16)

Ankeya vële hwëtahnëk (3.1-15)

Pol Tit kerëhnëd

¹ Ami Pol, ayohal Wën do afayik Yesu Këris herëd anj kayëte. Wënu ña hwëtahnëko yojëwëhni hnë kwëtahn hna vële tëhna va do yëtëndanëwëhni toña le rëfëlëk gë ankeya nte nëñdëha.

² Toña rac njëtëndanëdëhëhni nuÿani uwám usër. Wënu ña, ale wok mërëdina, ntehnëk njëdadëhëfu uwi wám usër kobëri wapëgwa hna.

³ Wën Afehët alëw fu gë wanës wadëwu ña njëtëdanëk, hnë wati le tëfëkawo hna, hnë wafay wale hwëtahnëni buho wã pëyahnebuho gante ntehnëko wo ka.

⁴ Tit, wëjë herëhnëryidëfu, ajë mën paryi hnë ikwëtahn nte varëhnëkëfu hna: Arabi Wënu ña Rëm ÿa gë Yesu Këris Afehët fu ÿa ndëwanïhi do njëdënihi yam ÿa.

Doku Tit Tinti Këret hna

⁵ Tavëmi Këret hna soñe afadën doku le wojëk ÿa. Hnë cery sali-wo, kwëtëryihni vicër had gante ntehnëmino ka.

⁶ Avë haryënkw a tëfëka cat do ñëla asëval aryampo fo, vutahu va tëfëkëhni nkeni vële hwëtahnëk, do

tëfëlahna njëtahnini had vële hwëhna nkeya meh, ma njwëyëhndënihëhni vële hnagëkëhni va.

⁷ Kafi ale ye ankaf hnë cery sali hna, umë hwëtehna hnik viyë Wën va, tëfëlahna kwëhna ile nirade, tëfëlahna njafëhni vëyëntaŵ va, antë njanca ntavah, antë nke aryëŵ, antë njap, antë njëkëlehnënd hnapul gë rumpak.

⁸ Tëfëka kol kaca vëhneh ŋa do ñand ile yivëk ŷa, kwëhna hakili, cat, do pac, njët nkaf ntëŵu ŋa.

⁹ Tëfëka njawën dus wanës wacatah ikwëtahn ŋa, wante rëfëlëk gë wante karaŋëdëni vahnë ŋa. Koyëna kod kamënaŷehndënhni vëyëntaŵ va gë ikaraŋ pacah nte karaŋëdëhëhni ŋa do tufëhni vële wajëdëha va idënt dëŵ hni ŋa.

Vëharaŋ vëŵër

¹⁰ Ha, vahnë vëyabah vëlänenëdëna, do dënk hnë wasëwif vëryaŵ vële hwëtahnëka Këris va. Tokadënihëhni vahnë va gë wanës wadëŵ hni wakwëhn nafa këm ŋa.

¹¹ Afo aryemëhnayehnehni, kabi fop cëvëd ikwëtahn dëŵ hni hnë watere wadaw. Ile wok caŋëna ŷa karaŋëdënihëhni soŋe nuŷahnëni hnapul le wok pacëna.

¹² Aryampo hnë vëhni, kila lëŵ hni, lehnëk: «Vëvë Këret va vëŵër kwëlëkwël ye, wulaŵ wuyapah, vëhëmak vële hnahaŵ roka fo ye.»

¹³ Do fop ile nësëd ŷa toña ye. Soŋe umë ye niraryihni g'injañëhahn, kwëhnahnëni ikwëtahn catah,

¹⁴ soŋe antë nko tëfëni wëhnantul wasëwif wale wok gena toña do gë vakwëda vahnë vële ravëk toña.

¹⁵ Ge walawary hni wã gë vinahan hni va pacëk ile-wole ntidëni ŷa ifacah yed; bare ñoñ pacëna hnë vële wok vëfacëna va do wok vëhwëtahnëna va. Wahakili walëŵ hni wã gë vinahan vidëŵ va ni va përekak.

¹⁶ Ntehnëdëni njëtëniha Wënu ŋa, bare gante ntidëni ki gwajëtehndëniha. Vahnë vëweh ye do vële wëŷëndëha do kodëna ntini iñë fërën.

2

Ikaraj anceh-wo-nceh hnë cery sali

¹ Bare wëjë, karaŋëryind g'ile rëfëlëk gë ikaraŋ catah ŋa.

² Dehnëryihni vicër va njëtëni vankaf vantëŵ hni va, nkeni vële lënënik, vële seryëk, vële yawëk hn'ikwëtahn hna, hn'ijahn hna do hn'iduñëna hna.

³ Vanëm va fëna, dehnëryihni kwëhnani vankeya vahnë vëfacah. Tëfëlehnihna nëwëndëni do antë dëcëtandëni uñen ŋa. Tëfëkëhni njëdahnëndëni siyab fërën;

4 tēfēkēhni ñañëndēnihēhni vēsēval va ñahnēnihēhni vēsān hni gē vutah hni,

5 nkeni vēle seryēk do facēk, pabēni watere wadēw hni ña; nkeni vēle fērēnak do maŵēhnēnihēhni vēsān hni, soje antē ahnē kol njeŵ wanēs Wēnu ña.

6 Vējar va fēna gabēryihni gante nkehandēni vēseryah.

7 Hnē ile-wo-le, gery wējē dēnk ale rēfētalahnēde gē viyē vifērēn vile lidu va. Afo nke ikarañ toña do iceryah,

8 wanēs hu ña nke wacatah wante wok kočena nkwañi, soje cēfēhnahnēhni vēle wajētehnēdēhi va kabi vēhnuñana wēla uŵeh ule nēsēdēni soje lēw fu.

9 Vēramp va tēfēkēhni maŵēhnēnihēhni vēle rampēkēhni va hnē ile-wo-le hna, njēkēlehnēni ntindēni vile hnēñēdēhēhni. Tēfēlēhñihna nkwañētehnēndēnihēhni

10 ma ntehnēnihēhni. Afo tufahnēndēni kwēlēkwēl ikahnēnda padah, gante ntēnēnahnēdēni fop ikarañ Wēn Afehēt fu ŷa.

11 Ha, Wēnu ña tufahnēk ipērēna dēwu, hn'ile matik ufeh soje vahnē fop.

12 Inñi pērēna karañēdēhēfu tavin ile wok dēnēnēdina Wēn do iña viyē vēwēh duniyā, mē hođen njasēnden, hnē wati vē gaki ŷi, uwām hwēhn toña, g'usatah, do hahnēndak haryēnk Wēn hna,

13 napatēnden g'itama fac le ryēwayik, do cahnahnifu icēmb Wēn sankaf fu, Afehēt fu, Yesu Kēris.

14 Njēdahnēk ntaŵary dēwu ña soje fu, pēhētahnēfu hnē fop wameh hna. Ñadēho ntifu bulunda facah, bulunda le kwēhnēk umē, le hahnēndad kwēlēkwēl soje idi viyē vifērēn.

15 Watac ye wante rēfēka aharañēhni vahnē va, soje ayabēhni ma ahnirahni g'untēnah hu ña fop. Wēla aryampo antē njafañi.

3

Ankeya vēle hwētahnēk

1 Dēnk wētehnēryihni vahnē vēle hwētahnēk va fop tēfēkēhni maŵēhnēnihēhni vēvē haryēnk Wēn va do gē vēsankaf nkal va. Tēfēkēhni maŵēhnēnihēhni do kēbēnani ntindēni fop vile ye vifērēn va.

2 Antē njeŵēndēni do kehani antē conkēndēni, bare pērēnani do tufahnēndēni kwēlēkwēl sakahn hagukah gē cape vēyēnta hni fop.

3 Fuhnē fēna, koβēri ña wadēhn yeyinēko, maŵēhnēdēlēnaŵohna Wēnu ña, hn'idēt hna nkeyinēko do vēramp iña meh ña fop. Nkeyinēko hn'ankeya meh do

hně uñewary. Vahně va ñewënihëfu do ñewëlinëko fuhně dënk.

⁴ Bare, ante tufëhnako ipërëna g'ijahn Wën Afehët fu ÿa,

⁵ pehëtëkëfuno, gena soje viferën visatah vile liyinëko va, bare soje kaÿëhnahn dëwu ña ye. Pehëtëkëfu gë yarya hnagi hasëk ÿa do g'Iyir Ipacah nte yëdfakëfu ankeya kasëk ña.

⁶ Wënu ña, gë uhwëhna nëf lëwu wã, njëdëkëfuna inji Yir Pacah gë fere Yesu Këris Afehët fu ÿa;

⁷ koyëna, catënekëfuno gë ipërëna dëwu ña d'anko nuÿayin uwám usër ule hnapëden wã had idëw.

⁸ Wanji wanës toña ye do ñadëfu ayawën d'us më kahnëndadëni fop vële hwëtahnëka Wën va hně vantiyehn vapërën hna. Umë ye ile fërënak do hwëhna nafa ÿa soje vahně fop.

⁹ Bare kehary vankwajëla vanënkwah gë idëkw vacërakëlo gë wasonko do gë vankwajëla soje sariya, kabi watac wanësar fo ye do kwëhnana nafa.

¹⁰ Ale fitëndëlehnëdëhëhni vahně ÿa, yëdfaryehna uh-nira ryënkwëryënk, ge mawëna, niraryehna higëna, ge ñwëÿëk, daryehna.

¹¹ Njëtëru, iÿi sifa ahnë arumpak ye do ge nkok menënd, tufand umë dënk wënaç.

¹² Wati nte payendidëmina Arëtemas ma Tisik, yij ñap arëkato Nikopolis hna, kabi hnam pëhnaabu liwu aryaf a.

¹³ Pëhwëtanëhnëryihni d'us uyas wã vëhni Senas ahitiñ a gë Apolos, soje antë nkojëhni iñë.

¹⁴ Tëfëka vëlëw fu va fëna kahnëndani hně uli fërën wã, soje paßëni wëbal wante nëfahnëdëhëhni vahně va do koyëna vëyodina uwám uheyah.

¹⁵ Fop vële yebun g'ami va nkaÿëryidënihi. Gaÿëhëhni vële ÿadëhëfu hn'ikwëtahn hna. Arabi ipërëna Wënu ña nke hně wuhñë fop.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Filemon Wade yehëhna kayëte Pol

Afayik Pol herëhnëka Filemon inji kayëte mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa). Filemon ahnë afërën yeho Kolos hna, do vële hwëtahnëk va mbarëpëlëdëniho ÿalu hna (yëb 2). Kwëhnakëhniwo vëramp, had gante nkeho vankeya vantëŵ hni kobëri ka, do aryampo ÿa Onesim maciko.

Onesim nkaryëkawo ale hwëhnëkawo ÿa (do mpëd ntenëhnëkawo fëna, yëkëryin yëb 8) do ga mbiÿëk pankëlëni gë Pol kaso hna. Kwëtahnëlehn Wanës Wakasëk do ndokujëhnënda Pol. Pol ñahnëkawo ðus ðare cañahnëlahna kwëtahna, kabi gante nke sarya ka, Filemon hwëhnëka.

Atac umë mbokënanëka Filemon g'inji kayëte, gë Tisik fëna ale yiryëryëd kayëte ñi gë Kolos, do atëyëka Filemon tebahna had aÿëntaŵ hnë Këris hna. Age gena umë kokënd njëdahnna uhorot sankaf kabi nkaryëka ale hwëhnëka ÿa. Pol wajira fo nësëhnëdëha Filemon, hara porosinjëlahna ñoñ, ðare akamënaÿehnedëha Filemon maŵa Onesim g'ijnahn, umë ntehnëka kwët wac lëŵu hna age Onesim nkonëhnahnëka iñë cosëdëha, tac ndënkwëtehnata Filemon nkonëhnahnëka Pol uwám lëŵu wã, umë ale yëdaka Wanës Wëkasëk ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Këris, Onesim, aÿënta, Ahwëhn, wanës, injahn.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi 1-3

Pol kerëhnëka Filemon 4-7

Uryëy Pol soje Onesim 8-21

Simpaÿi rëkwa 22-25.

Pol kerëhnëka Filemon

¹ Ami Pol herëhnëdëhi wëjë Filemon. Cëdïbu kabi ðoku Yesu Këris lidëfu. Gë aÿënta fu Timote nkebun. Nkaÿëdëru wëjë, lawo fu aÿahnik do aryokëjëntal fu,

² gë aÿënta fu, asëval ale wacik Apiya, gë Arësip arëfëlënta fu wët hna, do gë cery sali nte varëpëlëf hnë tere hu hna.

³ Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

⁴ Age nahami, Filemon, wayëfa mën hna, camehnëdëfuha kwëlëkwël Wën mën ña,

⁵ kabi nkwëryëdëfu ga nësëdfe soje ñahn hu ña do soje ikwëtahn nte hwëhnaru paß gë Ahwëhn Yesu do paß gë fop wëfacah.

⁶ Njëfadëfuha Wënu ña nti ikwëtahn hu, nte vankëntiru gë fuhnë ña, kwëhna vantëwel vapërën d'anko ayëtëntahni viÿë viferën vile hwëhnayinëk hnë uwám fu hna gë Këris.

⁷ Aÿënta mën, ñahn hu ña njëdako uhnatah yabah do kamënaÿehn, kabi mbosëvosehnëru wasakah nte wëfacah.

Uryëy Pol soje Onesim

⁸⁻⁹ Soje ñahn tac, mama kwëhnahnëbu, hnë Këris, fop afaya lehni ile rëfëka ali, pecehnëko rëyi rac g'untënah. Had gante nkebu ki, ami Pol, acër, do kas gaki fëna asëdik kabi d'oku Yesu Këris lidëfu,

¹⁰ muntadëmi soje ajë mën, ale hnagëbu hnë kaso hna, Onesim*.

¹¹ Umë ale woko yohëna kobëri ña, njohalëkëfu gaki, wëjë g'ami.

¹² Mbokaryëryidëfuha, umë ale ye had ntaÿary mën dënk.

¹³ Ami, ñakëndëbu hwëtaÿa d'arël mën, soje ndemando gë wac hu hnë kaso hn'ile nkebu soje Wanës Wakasëk.

¹⁴ Bare ñoñ ñala liwu hara maÿëlihna, d'anko ufërën hu ÿa paß g'ami antë mëntël g'ile forosinjik, bare nke afaya fo.

¹⁵ Mpëd Onesim fëna gontilohna gë wëjë soje wati ryampo d'anko avësahnihna soje kantëm,

¹⁶ bokëdeliya avësayihna had aramp, bare pecehna aramp, had aÿënta aÿahnik. Anahnëbuha d'us, bare wëjë, tëfëka aÿahna ntëbi: aÿahna had ahnë do aÿahna had ale hwëtahnëka Këris!

¹⁷ Awa, age pëlaruho had aÿënta hu hn'ikwëtahn hna, kacaryehna had ami ye.

¹⁸ Do ge ntëntahnëki ma ge nkonëhnahnëki iñë, kwëtëry wac mën.

¹⁹ Ami, Pol, akerëbu gë wák mën dënk: ambësadëmi ami dënk; ñadfa ryënkwëntehni wëjë fëna nkonëhnahnëruho iñë do wëjë dënk ye iñë rac!

* **1:10 1.10** *Onesim* fëhnëtanëk «ayohah».

²⁰ Ha, aỹenta mën, dinëhnërye iỹin hnë Ahwëhn hna; bosëvosehnëry ntaŵary mën hnë ibëmënkël fu gë Këris!

²¹ Apacahnëko ntidu ile rëyëmi ỹa hnë inji kayëte, anjëtëbu ntidu ntëbi rac.

²² Gë waņi, pëhwëtanëhnërye ỹëŵa, kabi tamaġu, soņe wayëfa hun ŵa, mbësahnëġëbu.

²³ Epafëras, ale sëġëlahnibun soņe ġoku Yesu Këris ỹa, nkaỹëki.

²⁴ Marëk, Arisëtarëk, Demas do Lik, vëryokuņëntal mën fëna, nkaỹënihi.

²⁵ Arabi Ahwëhn fu ỹa Yesu Këris ndëwaŵu.

Kayëte soje vë-ebëre Wade yehëhna hnë inji kayëte

Inji kayëte wasëwif vële hwëtahnëka Yesu Këris herëhnik. Ale herëk a yëtina, bare njëtëk d'us Vikerëh va kabi nësahnëk d'us Vikerëh vi soje nkabahn bi mo ye Këris. Inji kayëte kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryaw' gë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd (60 gë 95) ga ndëcëk hnagi Yesu ya.

Vële ryënkwëko kwëtahnëni va mbërehnëniho hafo njëkëlehnëni co'wani. Soje rac kerëhnanëkëhni a'yi ahnë inji kayëte d'anko gante kamënahndëdëni nko njawëneni, antë tavëni nka'w ikwëtahn na.

Wati vacërakëlo va, Wënu na ntik ikwëtëla gë bulunda lëwu ya. Tëhnakëhni vësëna wasadëha do tëyëk wasadëha. Antëhnëkëhni ge ahnë ntik u'wëh, tëfëka njëdahn intaw' soje sadëha ya, do Wënu na tavëhnëdëha ahnë arac. Inji kayëte nësëk pa'jare ikwëtëla kasëk na nte ntik Wën gë vahnë vële hwëtahnëka Aju va. Ntëbëk ndënkwëryënkwa na. Kabi ile ntinëhnëkëhni Yesu Këris vahnë va had Ajë Wën, ntëbëk ile ntini vëhni Moyis, gë vacërakëlo vëyëntaw' va. Yesu ye fape Wën fa ale sëna'jik soje fop wameh vahnë na. Umë ye fëna asëna wasadëha asankaf ale rënkëk hnë wayë'wë wasëvah w'a ambin hna. Ale-wo-le hwëtahnëk ya bokëna mbala cënana nta'w sadëha soje wameh wadëwu. Wënu na tavëhnëdëha wameh wadëwu na.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Wën, sadëha, wameh, Këris, Asëna wasadëha asankaf, wanës, kwëtëla, sariya, Ahwëhn, Abëraham, doku, ikwëry, Ajë, ikwëtahn, wayë'wë wasëvah w'a.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu na nësëhnëkëfu pa'b g'Aju (1.1-4)

Yesu cëpëkëhni wamëleka na gë Moyis (1.5-3.6)

Wënu na njinëgend bulunda lëwu ya (3.7-4.13)

Yesu, Asëna Wasadëha Asankaf a (4.14-8.13)

Kwëtëla cër gë kasëk (9-12)

Nkeya nte nënëdëha Wën (13.1-19)

Iyëfa gë simpa'yi (13.20-25)

Wënu na nësëhnëkëfu pa'b g'Aju

¹ Kobëri na, Wënu na nësëhnëkëhniwo wahwënta wayabah gë sifa gë wasifa vacërakëlo va pa'b gë wakila na.

2 Bare gaki, hnë wafac warëkwa li, gë fere Aju nësëhnëkëfu. Gë fere umë Wënu ña ntik ðuniya yi, do umë tëhna Wënu ña kwëhn viyë vi fop.

3 Aji Ajë ye idanc cëmb Wënu ña do hnë fop viyë hna tufahnëd paryi ile nke Wënu ña. Pëlad ðuniya yi ðus gë fanka uhnës lëwu wa. Ante ntinënëkëhni vahnë va sadëha soje tavëhnahnini wameh ña, ntañak mbin hna farëhw Wën hwëhn fanka hna.

Aju ya cëpëkëhni wamëleka

4 Koyëna Wënu ña ntik Aju cëpëhni wamëleka ña, had wac le njëdaka ya cëpëk walëw hni wa.

5 Gena bi Wënu ña dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu yebu.»[☆]

Dehnëlahna fëna la mëleka ryampo:

«Rëm yenëhnëdëfuha do Ajë yenëhnëdëho.»[☆]

6 Bare nte payika Wënu ña ðuniya li aryënkwiw nagi ya, ntehnëk:

«Fop wamëleka Wënu ña tëfëka cëmbëniha.»[☆]

7 Soje wamëleka ña Wënu ña ntehnëk:

«Ntidëfuhëhni wamëleka ña sëla,
ha, wale ryokujëhnëdëho wa humpen hwëdëh.»[☆]

8 Bare soje Aju ya ntehnëk:

«Wën, ucankaf hu ña mbiyëd kwëlëkwël.

Anawëhnëdëfuhëhni bulunda hu ya g'ucatah,

9 aṅahnëru ile satëk ya, aṅewëru wëh wa.

Soje umë ye Wënu ña, Wën hu ha,

tëhnaki do natëndanëki ante turëki wagu ña nkaf li.

Pecehnëka gë wëjë gë vëréfal hu va.»[☆]

10 Wënu ña ntehnëk fëna:

«Wapëgwalahna, wëjë, Ahwëhn, yahanëk nkal ña,
wëbák hu ña lik mbin ña.

11 Vëyin fop mbëvëd, bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël.

Ambin ña g'inkal ña përekad had viyi vësër,

12 apiyëdëfuhëhni had cuḍ cankaf;

ha, ankwëcëtëdeni had vëyi.

Bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël arac fo,

do uwám hu wa puḍina.»[☆]

13 Wënu ña dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële yewëki va haryënkwiw hu.»[☆]

☆ 1:5 1.5: Wahnëw 2.7 ☆ 1:5 1.5: 2 Samiyel 7.14 ☆ 1:6 1.6: Divëta Sariya 32.43 ☆ 1:7 1.7: Wahnëw 104.4 ☆ 1:9 1.9: Wahnëw 45.7-8 ☆ 1:12 1.12: Wahnëw 102.26-28 ☆ 1:13 1.13: Wahnëw 110.1

14 Wamëleka ɲa wayena bi fop wayir wale yohalëdëha Wënu ɲa? Wënu ɲa fayëkëhni ndemanihëhni vële rëfëka nuɲani ipëh ɲa had ntëw.

2

Wanës wante hod pëhëtëfu

¹ Soɲe umë ye tëfëka kwëtin hakili gë haɯary hnë wanës wante wëryinëk ɲa d'anko antë kërënannden toye toye.

² Wanës wante njëdahnik Wënu ɲa paɓ gë wamëleka ɲa tufëhna toña. Vële wok vëlënënëna do wok vëwawëhñëna va nuɲadëni ile rëfëkëhni ɲa fop.

³ Awa, fuhnë, hak tëfëka kehaɲin iɲi horot age ɲwëyinëk iɲi pëh cankaɲ? Iɲi pëh, Ahwëhn a ryënkwek pëyah. Tac vële wëryëk ga nësëde va tufënihëfu paryi toña ye.

⁴ Wënu ɲa nkwënëk cedeya ntëw hni ɲa gë wëdahëse, fop wasifa vifëmpëhna, do gë wayëd Iyir Ipacah wante cahëdëhëhni vahnë had gante ñad ka.

Ale yiryeryëdëhëfu g'ipëh

⁵ Soɲe duniɲa le yejëk ɲi hnësëdëfun. Gena wamëleka njëdak Wënu ɲa ucankaf hnë duniɲa rac.

⁶ Sëñ ryampo hnë Vikerëh hna ahnë yëdahnëk unji cedeya:

«Ye nke ahn'a soɲe aryënkwëtahna?

Ma ajë ahn'a soɲe aɲabahna?

⁷ Kwëtëruha gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo, cankëruha icëmb g'untënah,

⁸ kwëtëru fop gëd wakwer wadëwu hna.»*

Gante kwëtëd fop Wënu ɲa gëd ucankaf ahnë hna, rac fëhnëtanëk ñoñ tavëna ile wok gena gëd ucankaf ntëwu hna. Bare fuhnë nuyinëhna ten fop maɲëhñëka.

⁹ Bare kamahnëbun waɲi: Yesu kwëtiko gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo, bare gaki, acankik icëmb g'untënah kabi korotëk hafo cëm. Aki paɓ g'ipërëna Wënu ɲa, cëmëk soɲe vahnë va fop.

¹⁰ Wënu ɲa lik duniɲa ɲi, do fop umë hwëhñëk. Ñak vërahu vëyabah nkentahnini hnë icëmb ntëwu hna. Caɲahnëka padëna paɓ gë uhorot wã, umë rëfëka pidëtëhñëhni vutah vuntëwu va nkaɲ ipëh ɲa.

¹¹ Yesu facëhñëhni vahnë va wameh wadëw hni hna do vële facëhnik va fop Rëm ryampo nkeni g'umë. Soɲe umë ye Yesu cëfëhñëlahna macëhni vëheryu gë vicëru.

¹² Ntehnëk:

«Pëyadëfuhëhni vëhery mën va wac hu wã;

fagant vële hwëtahnëk hna cëmbëdëmi.»[☆]

¹³ Do fëna:

«Kwëtëdëfu tama mën ña hnë Wën hna.»

Do kat:

«Bëlihëfu, ami gë vutah vunte njëdakowëhni Wënu ña.»[☆]

¹⁴ Kabi vutah vutac iÿin kwëhnani ndampo fo —mbahn gë sat— Yesu, umë fëna, ntiyak ahnë had vëhni. Koyëna, g'icëm dëwu ña, mëk përekan fanka Sintani fa, umë ale wënkwek fanka icëm ña,

¹⁵ do mëk pehetëhni vële yeho vëramp hnë uwám lëw hni hna fop kabi ntakëkëhniwo g'icëm ña.

¹⁶ Ha, pacëk gena wamëleka ndemaď, bare vutah Abëraham gë vërah hni.

¹⁷ Soñe rac ye tëfëkawo mëntëlënti gë vëheryu va hnë fop, đanko nkehahn asëna wasaďëha asankaf ale pëbëk kaÿëhnahn do hahnëndak đoku Wën hna, do koď njëďahn sadëha le tavëhnahnëďeni bulunda ÿa wameh wadëw hni.

¹⁸ Ha, kabi Yesu korotëk umë dënk yëkëhnahn hna, koď ndemahni vële yëkëhnahnik va.

3

Yesu ntëbëka Moyis

¹ Awa, vëÿënta mën vëfacah, yëkëryina Yesu, wühnë vële macëk Wën. Umë ye ale payik Wën do ye asëna wasaďëha asankaf hn'ikwëtahn nte fëyahnedën.

² Wënu ña tëhnaka soñe iÿi đoku do kahnëndako, had gante nkeho Moyis hnë cery Wën hna fop.[☆]

³ Ale yëryëk cery ntënënik ntëbi cery ña dënk. Aki Yesu rëfëka nuÿa untënah ntëba Moyis.

⁴ Cery-wo-cery ahnë yëryëk, bare Wënu ña ye ale yëryëk fop ÿa.

⁵ Moyis, cape ntëwu ña, kahnëndako hnë fop cery Wën hna, gante nkeho aryokuñ ale hwëtehahnik cedeyahn ile ntehnëď Wënu ña hnë wati le yejëk.

⁶ Bare Këris, cape ntëwu ña, kahnëndak hnë cery Wën hna, gante nke Ajë ale hwëtik nkaf. Do cery ntëwu ña yeyinëk, ge kwëtayinëk idëkëna dëw fu ña do mbëntaryin itama fu ña.

Wënu ña njinëgehnëď bulunda lëwu

⁷ Soñe umë ye, had gante ntehnëk Iyir Ipacah ka:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,

⁸ antë afidü sakahn hun ha, had kobëri ka ante ntancëntirunëho ña,

wati rac, wula hna, njëkëhnahnërunëhawo.»⁹

⁹ Do Wënu ña nkok ntehnënd:

«Hnam njëkëhnahnëniho vacërakëlo hun va do nuni ile libuho ÿa

¹⁰ hnë wabëhn wafëhw wanah hna (40).

Soñe rac ntavëko gë vëhni do ntehnëbu:

“Ntaŵary ntëw hni ña pitaf g'ami kwëlëkwël.

Vëyëtëna nkaŵ mën ña.”

¹¹ Hnë ntavah mën hna, akwëryëbu:

“Vëyëtëdina muk yinëga mën ña!”¹¹»

¹² Vëyënta mën, kwëtëryin hakili fagant hun ahnë ntë kwëhna ntaŵary meh nte wok kwëtahn hna, nte liyehnëdëha tav a Wën hunte wok cëmëdina.

¹³ Bare, fac-wo-fac, kamënaŷehnlëryin wati le nkok mbiŷëd ile macëk Vikerëh vi «dol», d'anko ahnë-wo-ahnë antë pid sakahn lëwu kabi tavëk wameh ña tokahna.

¹⁴ Ha, vëréfal Këris yeyinëk ge kwëtayinëk paryi hafo wapuyala hna tama nte hwëhnayinëko wapëgwalahna.

¹⁵ Had gante ntehnik ki:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,

antë afidu sakahn hun ha,

had kobëri ka ante ndáncëntirunëho ña.»¹⁵

¹⁶ Mo wëryëk do ryáncëntik? Vële canëko Moyis Esipët va ye.

¹⁷ Mo lavëndanëka Wënu ña wabëhn wafëhw wanah (40)? Vële wënek va do sëmëk hnë wula hna ye.

¹⁸ Wënu ña nkwëryëk: «Vëyëtëdina muk yinëga ntëwu ña.» Vëhni mo kwëryëhnëk? Vële ñwëyëhnëkawo va ye.

¹⁹ Tac kamahnëbun vëyin: vëwëkëna njëtëni yinëga Wënu ña kabi vëhwëtahnëna.

4

¹ Awa, kwëtëryin hakili, hnë wati le koden njëtín yinëga nte njëdëdëhëfu Wënu ña, ahnë antë tak!

² Pëyayinëkëfu uŵi hnës hasëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, had gante pëyayiniho vacërakëlo fu va. Bare uhnës ule nkwëryëni wá nëfalihna kabi vëvëmënkëlëna hn'ikwëtahn gë vële hnëpak va.

³ Fuhnë vële hwëtahninëk va njëtëdëfen yinëga ña, had gante ntehnëk Wën ka:

«Kwëryëbu hnë ntavah mën hna:

“Vëyëtëdina muk yinëga mën ña!”³»

Aki nësëk Wënu ña ayëkat puhnako d'oku lëwu ÿa kobëri wapëgwala duniya hna,

4 kabi nësik hnë Vikerëh hna soje fac hwëhn mbëd gë wahi ÿa: «Awa hnë fac hwëhn mbëd gë wahi hna Wënu ña tiwako.»[☆]

5 Do ani fëna nësëk kat: «Vëyëtëdina muk yinëga mën ña.»[☆]

6 Awa, nkoyik mawëryanini vëryampo njëtëni yinëga ña do vële ryënkwëk hnuÿak Wanës Wakasëk wã vëyëtëna yinëga ña kabi vëwawëhnëna.

7 Soje umë ye Wënu ña mbok kwëtëhnëhni fac, do macëka «Dol». Ga mbiÿëk ðus, nësëk rac gë wës David ÿa, had gante rëk kerik ki:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,
antë afidü sakahn hun ha.»[☆]

8 Paryi, ge Yosuwe njokëndëhëhniwo bulunda ÿa hnë inji yinëga, Wënu ña nësakëndilohna soje fac haÿary kamëhni rac.

9 Awa, umë fëhnëtanëk tiwã bulunda Wënu ña nkok.

10 Ale yëtëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, njinëgak umë fëna ðoku lëwu hna had gante njinëgak Wënu ka hnë ðoku lëwu.

11 Kamënanëfu njëtïn yinëga tac ðanko ahnë antë njo soje injwëÿ mawëhn had vacërakëlo fu ka.

12 Ha, Wanës Wënu ña kwëhnak uwám wã do pëbëka fanka fa. Ntëpëtëd ntëbi sëlame hwëhn waÿëkan wahi. Tënkëdëhëfu hafo pitëndëlehn ntaÿary ña gë yir inã, wasokël wã gë sevul wayëc wã. Kitiÿëd vinahan gë viña wasakahn fu wã.

13 Wënu ña nud fop. Fop vile ntik va cowëtak haryënk w lëwu, umë rëfëka pëyayin fop ile liyinëk ÿa.

Yesu, Asëna Wasadëha Asankaf

14 Koyëna, kabi kwëhnayinëka asëna wasadëha asankaf ale ryëcëtak vambin va, Yesu, Aju Wënu ña, yaÿënënefu ile hwëtahnënik ÿa.

15 Asëna wasadëha asankaf ale hwëhnayinëk a njëtëk ðus kihn dëw fu ña. Njëkëhnahnik had fuhnë, hnë fop viÿë vi, bare umë menëna.

16 Pëjanëfu g'idëkëna tinki Wën hn'ile nke ipërëna ña ðanko nuÿahnin kohnëcan do tëkatïn ipërëna nte ryemaëhëfu wati nte mbalëdëhëfu ña.

5

1 Asëna wasadëha asankaf-wo tëhnayik fagant vahnë va, akwëtehnanhnik nëmpëtëhni vahnë va haryënk w Wënu ña.

☆ 4:4 4.4: Wapëgwala 2.2

☆ 4:5 4.5: Wahnëw 95.11

☆ 4:7 4.7: Wahnëw

Njédahnëd wayëd walëw hni wã gë wasadëha walew hni wã soŋe wameh ŋa.

² Kabi kihnek umë dënk kod tufëhni iguk sakahn vële wok vëyëtëna ñoñ do sëvëd.

³ Soŋe ikihn tac, tëfëka cëna wasadëha soŋe wameh wadëwu ŋa ndampo fo gë wameh bulunda ŋa.

⁴ Ahnë kodina njëdëhna untënah nke asëna wasadëha asankaf. Wënu ŋa wacëd soŋe rac, had gante macëka Aron.

⁵ Ndampo fo nke soŋe Këris yã. Gena umë yëdëhna untënah nke asëna wasadëha asankaf. Nuŋak gë Wënu ŋa ale lehnëk:

«Ajë mën yeru.

Pëgw dol Rëmuh yëbu.»[☆]

⁶ Ntehnëk señ ryaw:

«Asëna wasadëha yeru soŋe kantëm, had Melëkisedek.»[☆]

⁷ Hnë wati nte nkeho nkal li, gë kopa sankaf do gë wankwën Yesu njëdaka ale hod pehëta icëm ŋa wayëfa do waŋunta. Wënu ŋa nkwëryëhnëka soŋe maŋëhn ntëwu ŋa.

⁸ Ajë Wënu ŋa ye, toña ye, bare hnë wahorot walëwu hna fop mëkëk njët maŋëhn ŋa.

⁹ Do aki, ante tëkëk fadah hna nkenëhnëkëhni vële wawëhnëka va hayalin ipëh kantëm.

¹⁰ Ha, Wënu ŋa wacëka nke asëna wasadëha asankaf had Melëkisedek.

Kehanëfu antë tavin ikwëtahn fu ŋa

¹¹ Kwëhnayinëk yabah ile hnësëden soŋe rac, bare ntakek nkabahn, kabi nkwëryëdiluhna ñap.

¹² Wati yã gwërenkehuno ile yehahnakëndunëho vëharan! Bare doliyi, mbalëku aharaŋiwu g'ahawary karëŋa ndënkwëryënkwanës Wënu ŋa. Kodiluhna aroku roka yaŋah, wambël valëku.

¹³ Ale wok sed wambël fo nke had fanul. Yëtëna ten ile satëk hn'uwám hna.

¹⁴ Vicër va roka yaŋah tokëdëni, njëtëni këncëtëlehn ile yivëk g'ile wëk kabi ntidëni rac kwëlëkwël.

6

¹⁻² Aki, antë nkohahnin karëŋa nte ryënkwihnëk yëŋayinëk soŋe Këris: rac ye ikwëtahn Wënu ŋa do itav nkeya nte yod g'icëm; karëŋa wayaryi gë tind wëbák ŋa; ibëhn vësëm gë kiti Wën le wok puđina. Ha, antë mbokahnin iŋi karëŋa ndënkwëryënkwanës yinëfu cape g'ikarëŋa nte rëfëka acër.

³ Wëlin ile liden ÿa, age Wënu ña maŵëryanëkëfu.

⁴⁻⁶ Gena bi kodena mbok njoyini g'igwëcët higëna nkeya ntëw hni, vële hnuÿak fac ryampo humpen Wën ha, do ryahëk uyëd ambin, hnuÿak sah hnë Iyir Ipacah, rëkatëk gante njivëk Wanës Wën do yëtëk fëna fanka duniÿa le yejëk ÿi, bare mbokanëni nkeya cër ntëw hni ña? Nke had, soñe lëw hni dënk, mbokaryëdëniha Ajë Wënu ña kërëwa hna do cëfëhnaÿehnëniha bulunda hna.

⁷ Ante cek nkal iña wënka rëv le rëk rëvëdëha ÿa do pëhnëndan wanëda wante nëfadëhëhni vëyam va, nuÿad dëwara Wënu ña.

⁸ Bare ge pëhnëndanëk wadëmpëhn do dël meh, kitiñik kwëhnana nafa, këbënanik dëwara wëh, do patand gë hwëdëh.

⁹ Bare wuhnë, vëyahnik mën, age nësëbun aki, apacahnëkëfu gë cape përen nkerun, rac ye ipëh ña.

¹⁰ Wënu ña catëk; dënkweđina vantiyehn hun va do iñahn nte rufahnërun cape wac lëwu ga ndokuñëhnëdunëhëhniwo kobëri ña vëfacah va, do iÿi wati fëna.

¹¹ Ñadëfun paryi ale-wo-le tufahn ikamëna tac fo hafo pu danko fop itamahn hun ña ntiya.

¹² Ñadilëfuna ayewu vëhëmak, bare tëfëtalahnëryinëhni vële hnuÿad, g'ikwëtahn do g'iduñëna, had ntëw ile ntehnëk Wën njëdadëhëhni ÿa.

Ile ntehnëk Wënu ña njëdadëhëhni vahnë va tokadilëhniha

¹³ Ante ntehnëko Wënu ña iñë ntinëhnedëha Abëraham, kwëhnalaŵohna ahnë ale ÿak naÿëk ale kwëryahnëd, awa, më kwëryahnëk umë dënk

¹⁴ ntehn: «Ha, pëbënëdëmi idëwara do njabënëdëmi.»☆

¹⁵ Abëraham nduñënako nap do nuÿako ile ntehnëkawo Wënu ña.

¹⁶ Vahnë va kwëryahnëdëni wac ale lëbëkëhni vëhni dënk. Kwëry ña tëkwenëd gwajëtël ña fop.

¹⁷ Fëna Wënu ña, pacënëhnëkëhni g'ikwëry vële lëwëd ile ntehnëkëhniwo ÿa; ñak tufëhni ipëhna tac gwëcëtađina muk.

¹⁸ Aki, gë vantiyehn vaki vatac vante wok gwëcëtađina nkok kodina mër Wënu ña, njonëhnikëfu kamënaÿehn camah, fuhnë vële rënkayinëka va, soñe pëlahnin d'us tamahn nte ye haryënkw fu.

19 Tamahn tac nkenëhnëkëfu had nkahn uwám lëw fu; njawëk d'us, kodena nkëci, do tamahn tac ndëcëk pand dëndah* mbë rënka ña hafo hn'ile cëvák hna,

20 hn'ile ndënkwehnëkëfu Yesu hna, umë ale ye gaki asëna wasadëha asankaf soje kantëm had Melëkisedek.

7

Melëkisedek, Ahnaŵ do Asëna Wasadëha

1 Aÿi Melëkisedek, ahnaŵ avë nkol Salem do asëna wasadëha Wën Hunte Sëpëk Fop ÿa ye. Njik pankëlëni gë Abëraham, nte mëncidëho gë wët le mbëvehnëkëhniwo vënaŵ, do Melëkisedek ndëwaka.

2 Do fëna, Abëraham më njëdaka ryampo hnë pëhw fop ile nuÿako wët hna. Melëkisedek fëhnëtanëk «ahnaŵ usatah», do fëna ahnaŵ Salem yeho, umë fëhnëtanëk «ahnaŵ yam».

3 Kwëhnana rëm, kwëhnana hnëm, kwëhnana hnënk, kwëhnana wapëgwala soje wafac walëwu, kwëhnana puyala soje uwám lëwu. Had Aju Wënu ña, nkod asëna wasadëha soje kantëm.*

4 Yëkëryin inaÿ Melëkisedek ña! Lakënde Abëraham acërakëlo alëw fu ÿa, njëdaka ryampo hnë ipëhw ile nuÿako wët hna.

5 Sariya Moyis ÿa ntehnëkëhni vële ye vësëna wasadëha va hnënk Levi hna tebani ryampo hnë ipëhw vile nuÿadëni vëÿënta hni va, vële yentahnik hnënk Abëraham hna fëna.

6 Bare Melëkisedek, ale wok gentahnina hnë hnënk Levi hna, nuÿak wák Abëraham hna ryampo hn'ipëhw ile nuÿak ÿa do ndëwaka Abëraham, ale ntehnëko Wën njëdad inë.*

7 Do nkwaÿëla këm, ale hnaÿëk a ryëwadëha ale vak a.

8 Cape ndampo, vutah Levi vële hnuÿad ryampo hn'ipëhw viÿë va, vële sëmëd ye; cape ñëntaŵ ña, Melëkisedek, ale hnuÿak sah rac ÿa, cëmëna, had gante cedeyahnik ki.

9-10 Gena bi Levi mbahn Abëraham hna nko, wati nte pankëlëniho Abëraham gë Melëkisedek ña? Awa, kodë nësi, lakënde Levi, ale hnuÿad ryampo hn'ipëhw hna, njëdaka Melëkisedek ryampo hn'ipëhw hna.

Yesu had Melëkisedek

11 Sariya le njëdayik bulunda ÿa pëlalëk gë doku sadëha mba hnënk Levi ÿa. Age ufadah wã ntikënde gë doku hnënk Levi ÿa, iÿihne uval yekënd fëna ntiyi asëna wasadëha ahawary hnë hnënk Melëkisedek hna, hara gena hnënk Aron ÿa?

* 6:19 6:19: Soje Walevi 16.2; Lik 23.45

* 7:3 7:3: Wapëgwala 14.18-20

* 7:6 7:6: Wapëgwala 12.2-3

¹² Do ge sifa ile nke asëna wasadëha ÿa nkwëcëtak sariya ÿa fëna tëfëka nkwëcëti.

¹³ Kabi Ahwëhn fu ÿa, ale hnësahnik waji ña, hnënk hawary nkentahnik, do ahnë hnë hnënk rac dokuñëna muk had asëna wasadëha.

¹⁴ Njëtinëk fuhnë fop, Ahwëhn fu ÿa hnënk Yuda matik, do muk Moyis dehnëna asëna wasadëha nkef hnë iÿi hnënk.

¹⁵ Wëlin ile facënëk wante rëk hnësihnëk ñi: asëna wasadëha ale yijëk ÿi mëntëlëni gë Melëkisedek.

¹⁶ Gena asëna wasadëha had gante ntehnëk sariya ÿa soje vutah Levi bare kabi kwëhna fanka uwám ule wok kodena mbëvehni.

¹⁷ Uñi cedeya mbësayik:
«Nkeru asëna wasadëha soje kantëm,
had Melëkisedek.»[✧]

¹⁸ Cape ndampo, sariya sër ÿa ntihëtik kabi kwëhnalohna fanka do kodilohna ntinënëfu ile valëkëfu

¹⁹ kabi sariya ÿa ñoñ yona hnë ufadah hna. Gë cape ñëntaŵ, tufinëkëfu tamahn nte fecehnëka ñëntaŵ, nte fëjahnëdenëha Wënu ña.

²⁰ Ntëbi umë, nkehëhna ikwëry. Vëyëntaŵ va nkeni vësëna wasadëha ikwëry këm.

²¹ Bare ale hnësahnëden ÿa ye asëna wasadëha g'ikwëry kabi Wënu ña ntehnëka:

«Ahwëhn a Wënu ña nkwëryëk,
do gwëcëtëdina nahan ntëŵu ña:

“Nkeru asëna wasadëha
soje kantëm.”[✧]

²² Soje rac, Yesu ye ale lik kwëtëla nte ye fagant Wënu ña gë fuhnë; tac fecek gë ñëntaŵ.

²³ Njabëniho vësëna wasadëha va kabi cëm iña memaÿehnekëhni nkohahnëni doku lëŵ hni hna;

²⁴ bare Yesu, kabi nkef soje kantëm, nke asëna wasadëha avë kantëm.

²⁵ Soje umë ye kod pehëtëhni dol gë kantëm vële fëjadëha Wënu ña paŵ g'umë. Kabi uwám leŵu wã pudina, nkef soje kantëm njëfanëhni.

²⁶ Aki Yesu ye asëna wasadëha ale rëfëkëfu ÿa: afacah, dënt këm, ale wok menëna, ale fitik gë vëwen va, ale hayëndik yañ cëp ambin.

²⁷ Balëlahna njëdahn fac-wo-fac wasadëha, had vësankaf vësëna wasadëha vëÿëntaŵ ka, ten soje wameh wadëŵu, tac soje wameh bulunda ÿa ntik rac hwënta ryampo fo gë yëdëhna dëŵu ña dënk do rac gwër nke soje kantëm.

28 Sariya ÿa tëhnakëhni vësankaf vësëna wasadëha fagant vahnë vële hihnëk; bare ale ntik Wën asëna wasadëha asankaf g'ikwëry nte rëfidëha sariya ÿa, Aju ÿa dënk ye, apadënik soñe kantëm.

8

Yesu, asankaf vësëna wasadëha fu

1 Wëlin ile ÿak nëfak ÿa hn'ile ÿadëfun hnësëfu ÿa: iÿi sifa asëna wasadëha asankaf hwëhnayinek. Ntañak mbin hna, farëhw tinki Wën hwëhn fanka hna.

2 Ntid' doku lëwu ÿa hn'ile cëvak hna, hn'usank paryi nte kahnëndëk Ahwëhn a, gena gë wëbák vahnë.

3 Asëna wasadëha asankaf-wo tëhnayik soñe njëdahnënd wayëd wã gë wasadëha vahnë; afo alëw fu ÿa fëna kwëhna ile njëdahnëd.

4 Age Këris nkal hna nkokënd, gekëndina asëna wasadëha, kabi nkeni vësëna vële yëdahnëd wayëd had gante tÿyëk sariya Moyis ka.

5 Usank le ndokuñëhnëdëni ÿa iwëntëlënta do cën usank vë ambin ÿa ye. Ante ñadëho Moyis pëgw yëry sank wã, Wënu ña pëyaka: «Yëkëry, ntidu fop had gante nke sifa vile rufiru kuñ vi.»*

6 Bare gaki, doku le nuÿak Yesu ÿa cëpëk doku lëw hni ÿa, kabi umë ye arëkëtelehn kwëtëla nte lëbëk d'us ñënta'w ña, nte hahnëndik hnë ile ntëhnëkëhniwo Wën ntid' ÿa kabi rac lëbëk fop. Bare gaki, ile ntehnëk Wën ntid' ÿa fecëk. Rac lik d'oku asëna wasadëha le nuÿak Këris ÿa cëpëk fop wayënta'w wã had gante nke ikwëtëla, le nke Këris arëkëtelehn hna, nte lëbëk ndënkwëryënk wã.

7 Age kwëtëla ndënkwëryënk wã kwëhnakëndina ile keyande, balakëndilëfuhna nëmpëti gë ha'wary.

8 Bare soñe walënt bulunda lëwu ÿa keyahnëdëhëhni Wënu ña do ntehn: «Ami Ahwëhn a ntehnëbu: «Wafac wã nkejëk hn'ile ntidëfu kwëtëla kasëk

gë bulunda Isërayel ÿa
do gë bulunda Yuda ÿa.

9 Gedina had kwëtëla
nte libuho ña gë warëm hni
fac le hnufibuhëhniwo ÿa
yiryeryëwëhni ña'wët nkal mbë Esipët ña.

Kabi vëlënëna
kwëtëla mën ña,
ami fëna tavëbuhëhni.»

10 Ahwëhn a nkwënëk:
«Wëlin kwëtëla nte hwëtëlahnëdëfun

* 8:5 8:5: Icahn 25.40

gë bulunda Isërayel ÿa
 ga ndëcëk wafac warac;
 kwëtëdëfu sariya mën ÿa
 hnë vinaire vidëw hni hna
 do kerëdëfu hnë vintawary vidëw hni hna.
 Nkedëfu Wën hudëw hni,
 do nkedëni bulunda mën.
 11 Ahnë bokëdina karan a avë yalëntaw
 ma aÿëntawu, ntehn: "Yëtëryehna Ahwëhn a!"
 kabi fop njëtëdëniho,
 pëgw vutoy hafo vëhnaÿah.
 12 Tavëhnëdëfuhëhni ile ntidëni wok catëna ÿa
 do bokëda ryënkwëtaw wameh wadëw hni ña.»[☆]
 13 Ante macëd Wënu ña inji kwëtëla «kasëk», ntik
 ndënkwëryënkw ña goryeryëna nafa. Do ile sërëk ÿa do
 wok goryeryëna nafa ÿa, godina.

9

Kwëtëla cër gë kasëk

1 Kwëtëla ndënkwëryënkw ña kwëhnako wasariya gante
 tëfëka njëfaniha Wënu ña do kwëhnako fëna hn'ile ñak
 cëvak nkal li.

2 Usank wä pëhwëtiko bambery; cape ndënkwëryënkw
 ña wacik Yëwa Sëvah, hn'ile nkeho iyul walampu, tabali ÿa
 gë vamburu hwëhn sadëha ÿa per.

3 Tac, hamëhni ipand dëndah kigëna hna nke cape higëna
 nte wacëde Yëwa le Yäk Sëvak,

4 ile hwëhnako tabali hn'ile pëdëde iduf inja do ipër inja
 sanu fo yehawo gë kwëni kwëtëla nte yehawo ipër inja sanu
 ña; hnë umë peya sanu nte hwëtahnik mburu nte wacik
 man, gë ryoko Aron nte hnëpëdëho ña do wëraka hn'ile
 kerik kwëtëla ña.»[☆]

5 Yan kwëni hna nkeniho wamëleka wante wacik
 waseruben wante rufahnëd Wënu ña hnam nke. Kuvëniho
 g'icën vampaw vantëw hni va hn'ile tavëhnëdeho wameh
 hna. Bare gena gaki tëfëka nkabahn.

6 Ga pëhwëtik fop, vësëna wasadëha va tënkëdëniho
 kwëlëkwël hnë cape ndënkwëryënkw hna soje
 padënahneni doku lëw hni ÿa.

7 Bare, hnë cape higëna hna, asëna wasadëha asankaf a
 fo rënkëd hnam hwënta ryampo fo bëhn hna. Afo njo sat
 ntaw cënah sadëha soje wadënt wadëwu ña gë wadënt
 bulunda ÿa wante ntini hara vëyëtëna.

⁸ Iyir Ipacah ña tufahnëk aki nkaŵ nte rënkahnëde wayëŵa wasëvah hna tufahnina, wati le nkok dihëtina usank ryënkwëryënkŵ ŵa.

⁹ Virac rufahnëd ile ryëcëtaf gaki yi. Wayëd gë wasadëha wale njëdadëniha Wën kodina pacën hakili vële yijëd cëmbëniha koyëna va.

¹⁰ Wasariya soje mbahn fo ye: virokëtok, visece, do igwiyëta wëbák ge wakwer. Vëyin fop nkod hafo Wënu ña nkwëcët.

Sadëha Këris ÿa

¹¹ Bare Këris njijëk had asëna wasadëha asankaf viyivah vile rëk yijëk vi. Njijëk paß g'usank ile ÿak fadëk do lëbëka nafa ÿëntaŵ ña do le nkok dina vák ahnë. Umë fëhnëtanëk kwëhnëna duniÿa le liyik yi.

¹² Gena gë sat va wahotohn gë vuñihni, bare gë sat lëŵu ŵa dënk tënkahnëk hwënta ryampo fo hnë wayëŵa wasëvah hna, do nuÿahnëkëfu ipëh soje kantëm.

¹³ Kabi ge sat wahotohn ŵa, wëdfahni ña nte cëlëvini vahnë va ma ifëhn yank nte pihini vële ronkëk va pacënëdfëhëhni vimbahn va,

¹⁴ wahwënta wayëhw ga sat Këris ÿa ntëbëk rac! Këris, paß g'Iyir kwëhn kantëm ña, njëdëhna umë dënk gë Wën had sadëha le wok kwëhnana dahëse wëh, pacënëd hakili lëŵ fu ÿa d'anko vantiyëhn fu antë njofu g'icëm soje njohalahninëhna Wën hunte wok cëmëdina.

¹⁵ Wëlin ile nkehahnëk Këris, umë fo, arëkëtëlehn fagant fu gë kwëtëla kasëk ña, d'anko vële macëk Wën va nuÿani ntëŵ vë kantëm nte ntehnëk njëdadëhëhni vëlëŵu va. Icëm ile valëkëfu ÿa ntiyak. Icëm ntëŵu ña pehëtëkëhni vahnë va wameh wante ntini wati kwëtëla ndënkwëryënkŵ ña.

¹⁶ Hn'ile-wo-le nke wanës watëkwa hna tëfëka tufahni ale liyëhnëk a cëmëk.

¹⁷ Wanës watëkwa ña maŵik-wo hara icëm liyak; kwëhnana fanka age ahwëhnu ÿa cëmëna.

¹⁸ Tac fëna akwëtëla ndënkwëryënkŵ ña dënk cëbilohna bi hara turina gë sat.

¹⁹ Moyis pëyakëhniŵo ten fop bulunda ÿa vakwëda va fop hnë sariya hna. Tac nufëk sat vuni va gë wahotohn ŵa, gë wënka, gë fani atëh nte wacik isop, gë wuñahn ife wante vëntënik. Cëlëvëk kayëte sariya ña do fop bulunda ÿa

²⁰ do ntehnatënd: «Iÿin ye sat kwëtëla nte ntehnëku Wënu ña alënënu.»[☆]

²¹ Moyis cëlëvëko fëna gë sat sank ŵa do fop viÿë vile valëtahnik soje wasadëha gë wayëfa vahnë.

²² Gante nke sariya ka, viyë viyabah gë sat pacënëde, do wameh ña tavëhnëde afo ge sat rurayik.

²³ Koyëna tēfēka pacēni viwētēlēnta vile ye ambin va gë wasadēha bare tēfēka vile ye ambin va dēnk pacēni gë wasadēha wale yāk fecek.

Itēnk Kēris g'ambin

²⁴ Kēris tēnkēna hnē wayēwā wasēvah wale ntini vahnē, wale ye wētēlēnta wavē paryi wā. Hnē mbin hna dēnk tēnkēk, hn'ile tufēhnak gaki haryēnkW Wēnu ña soñe lēw fu.

²⁵ Do tēnkēna njēdēhna umē dēnk wahwēnta wayabah, had asēna wasadēha asankaf ale rēnkēd bēhn-wō-bēhn hnē Yēwā le Ñak Cēvak hna gë sat le wok gena lēwu.

²⁶ Ge gena umē, tēfakēndēha korot wahwēnta wayabah kobēri wapēgwala duniyā hna. Toña yā, gaki karyētajēk hwēnta ryampo fo, wapuya wati hna, soñe tēkwehn wameh ña gë yēdēhna dēwu ña had sadēha.

²⁷ Fop vahnē vi tēfēkēhni cēmēni hwēnta ryampo fo, do kitijēhni Wēnu ña.

²⁸ Koyëna fēna, Kēris yā njēdahnik sadēha hwēnta ryampo fo soñe ntihēt wameh vahnē. Mbokēd karyētaj higēna, gena mbok ntihēt wameh, bare pehētēhni vēle hnapēdēha g'iduñēna kēm.

10

Sadēha ryamboli le fehētēd

¹ Sariya Moyis yā cēn vifērēn vile yejēk vi fo ye; gena paryi viyē virac. Soñe rac wasadēha wale yēdahnēde bēhn-wo-bēhn wā, wale ye kwēlēkwēl warac fo wā, mēkēdina padēn ipacēn vēle fēñadēha Wēn va.

² Age vēle yēdadēha iyi sifa wasadēha Wēnu ña pacēnakēndeni soñe kantēm wameh wadēw hni ña, vēvokakēndina ndēñēni soñe wameh wadēw hni ña, do vēvokakēndina cēnani sadēha soñe wameh ña.

³ Bare bēhn-wo-bēhn, wayi wasadēha ryēnkwētehnēdēhēhni vahnē va wameh wadēw hni ña,

⁴ kabi sat wēdahnī ña gë wahotohn wā kodina ntihēt wameh ña.

⁵ Soñe rac, ante tēnkēk Kēris duniyā hna, ntehnēk:

«Ñalihna wasadēha do wayēd,
bare ntinēhneruho mbahn.

⁶ Nēñahnēlihna sadēha wulaw wale fēdik cēna sadēha hna do wasadēha soñe wameh ña.

⁷ Tac ntehnēbu: “Wēli, Wēn mēn, njijēbu ami dēnk, soñe liwu iña hu ña, gante kerik ka pañare mēn yā

hnë Kayëte Pacah hna."☆»

⁸ Më ntehnëk ten: «Ñalihna do nëñahnëlihna wasadëha, la wayëf, la wulawë wale fëdik cëna sadëha hna, la sadëha soñe wameh ña.» Bare wayi wasadëha cënyayik gante ntehnëk sariya ka.

⁹ Do mbok nkwën: «Wëli, Wën mën, njijëbu ami dënk, liwu ile ÿadu ÿa.» Ntihëtëk ryënkwëryënkw ÿa soñe kahnëndahn higëna ÿa.

¹⁰ Yesu Këris ntik iña Wënu ña; njëdfahnëk mbahn dëwu ña hwënta ryampo soñe fop, do aki pacëninëkëfu wameh ña.

¹¹ Asëna wasadëha-wo kahnëf fac-wo-fac soñe doku lëwu ya; njëdfahnëf kwëlëkwël wasadëha warac fo, wante wok kodina ntihtë muk wameh ña.

¹² Bare Këris njëdfahnëk sadëha ryampo fo soñe wameh ña, do rac soñe kantëm, tac ntañak farëhw Wën hna.

¹³ Kobëri wati rac, napëf Wënu ña këfëhni vëyëw vëlëwu va haryënkw lëwu.☆

¹⁴ Gë sadëha ryampo ntik nkeni vahnë vëfadah soñe kantëm vële ye nkañ pacën.

¹⁵ Rac ye ile cedëyahnëdfëhëfu Iyir Ipacah ña, umë fëna. Ntehnëk ten:

¹⁶ «Ahwëhn a pëyahnëk: "Wëlin akwëtëla nte hwëtëlahnëdfëfun gë vëhni hnë wafac wale yejëk, kwëtëdfëfu wasariya mën hnë wasakahn walëw hni hna do kerëdfëfu vinahan vidëw hni hna."»

¹⁷ Nkwënëk fëna:

«Bokëda ryënkwëtawu wameh wadëw hni ña g'ile nkoni vëlënënëna sariya ÿa.»☆

¹⁸ Age itavëhn wameh ña nkehëhna bokëdfëna ntiyi sadëha soñe wameh.

Pëñanëfuna Wënu ña

¹⁹ Vëyënta mën, aki, gë sat Yesu ÿa kodën tënkin g'idëkëna hnë wayëwë wasëvah hna.

²⁰ Pidëtëhnëkëfu nkañ kasëk nte yiryeryëf g'uwám paß g'ipand dëndah nte ye rënka hna, rac ye mbahn ntëwu ña dënk.

²¹ Kwëhnayinëka asëna wasadëha asankaf ale hwëtik nkaf cery Wën hna.

²² Awa, pëñanëfuna Wënu ña gë ntañary catah do g'ikwëtahn padah, g'idëñ soñe wameh wadëw fu ña pacënik do g'imbahn nte yaryik gë wënka wapacah.

☆ **10:7 10:7:** Wahnëw 40.7-9 ☆ **10:13 10:13:** Wahnëw 110.1 ☆ **10:17 10:17:** Seremi 31.33-34

23 Njawiñënëfu dus tama nte sedeyanden ña, kabi Wënu ña nkok kahnënda hnë ile ntehnëkëfu hna.

24 Yëkënëfu dus hak tëfëka kamënañehnelin ðanko tu-fahnin inñahn do ntiyin ufërën.

25 Antë tavin vambara vantëw fu va had gante tëk ntindëni vëryampo. Hali! Kamënañehnelënefu do fëna gë hañary ante nufun pëñajëd Fac Ahwëhn a.

26 Ge nkoyihnek menënden wakwëhna mpër njëtatën toña ña, sadëha ile hoð ntiñet wameh watac godina.

27 Ile wojëdëhëfu ña napin g'untakah kiti Wënu ña do hwëdëh hucankaf hunte vëvend vëyëw vëlëwu va.

28 Ale wok mañwëhnëna sariya Moyis ña ndawik kayëhnahn këm ge nkeni vëhi ma vërar vële sedeyahnëk idënt ntëwu ña.*

29 Ale yafëka Aju Wënu ña tëfëka uhorot ule hambëk ntëbi ryënkwëryënk wï, umë ale yafëk sat kwëtëla nte pacënahnik ña, do yewëk Iyir nte ye hayalin ipërëna.

30 Anjëtineka ale lehnëk a: «Ami hwëhnëk igwëcan ña! Ami sosëd», do lehnëk kat: «Ahwëhn a hitiñëd bulunda lëwu ña».*

31 Age Wën hukantëm ña pëlaka ahnë, antakëmak dus!

32 Dënkwëtaryin wafac waryënkwëryënk wã, nte nuñarunëho humpen Wën hunte fehnëkuno ha: ako-rotërunëho dus, mëkarunëho wët hambah.

33 Mpëd ampëd njewëdërunëho do ntiyirunëho këm fo tase bulunda fop, mpëd ampëd ankentahnirun uhorot ale liyiko koyëna ña.

34 Korotëntirun had cëdarirun wuhne fëna do, wati nte tebirun viyë hun va mañërun gë hnatah, kabi njëtërun kwëhnarun hnapul le fecek do vëyëd kwëlëkwël.

35 Awa, antë aravu itama hun ña: kwëhna buña sankaf.

36 Iduñëna valëku ðanko alihahnu ile ñad Wënu ña tac nuñadun ile ntehnëku ña.

37 Ha, akerik hnë Vikerëh hna:
«Hnë wati ryoy,
ale yijëd ña ani nked, biyëdina.

38 Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël,
bare ge mbokak kamëhni, nëñëdlohna g'umë.»*

39 Geñilënhna vële vokað hamëhni do vëvehneðe. Vële hwëtahnëk yeyihnek, do pehetëdenëhëfu.

11

Antiñehn Ikwëtahn

* 10:28 10.28: Divëta Sariya 19.15

* 10:30 10.30: Divëta Sariya 32.35-36

* 10:38 10.38: Abakuk 2.3-4

1 Ye ga ye ikwëtahn ña? Umë fëhnëtanëd tamarun nuñadun ile hnapëdun ña, tamahnërun paryi ile worun nudiluhna.

2 Soñe ikwëtahn vacërakëlo va, Wënu ña nësëk wapërën pañare lëw hni.

3 G'ikwëtahn ña, njëtinëk Wënu ña, gë wanës wadëwu ña, ntik duniña ñi, aki vile hnuđen vi watik hnë vile woyik nudena.

4 G'ikwëtahn ña, Abel cënaka Wënu ña sadëha fërën ile lëbëk va Kañe ña. Soñe rac, nuñak ucedeya nte lehnëk acatëk, do Wënu ña nësëk wapërën pañare uyëd lëwu wa. G'ikwëtahn ña, Abel nkok nësënd lakënde gante cëmëk ki.*

5 G'ikwëtahn ña, Enok nufik antë njët cëm iña do bokina nuyi, kabi Wënu ña nufëka; ani gë nufahnënda ña, nuñako ucedeya Wënu ña nëñahnëka g'umë.*

6 Do ahnë kodina nëñahna gë Wënu ña ge kwëhnana ikwëtahn. Ale fëñadëha Wënu ña tëfëka kwëtahn iñin: Wënu ña nke do mbuñadëhëhni vële yëkëlehnëdëha va.

7 G'ikwëtahn ña, Nowe ntik sisikulu ña soñe pehëtahn tere lëwu ña. Ntakëkawo gë Wën ña ante njëtëndanëkawo ile woko nuyina ten ña. Koyëna Nowe tufahnëk duniña ña tëfëka mbëv do tac umë ye ale lëwëd usatah ule hnuñadë soñe ikwëtahn.*

8 G'ikwëtahn ña, Abëraham mañëhnëk imac iña do njik cape nkal nte rëfëka nuña had ntëw ña, do njiko hara yëtëna bi ne njid.

9 G'ikwëtahn ña, ñëwëko had ahneh hnë nkal nte ntehnëkawo Wën njëdadëha. Ntëdëniho hnë wasank, umë gë Isak gë Sakob, vëhni vële ntehnëko Wën njëdadëhëhni ile njëdadëha Abëraham ña.

10 Kabi Abëraham napëdëho nkol nte yëryik hn'ile njawëk dus, nte njëryëk Wënu ña dënk had gante ñad ka.*

11 G'ikwëtahn ña Abëraham g'asëvalu Sara mëkëniho nuñaniha fatah, mama ndëcahnëkëhniwo wabëhn ña do Sara mëkëna nag. Apacahnëkawo Wënu ña ntid ile ntehnëkawo ña.*

12 Aki pëgw asan aryampo fo, ale rëk tëkëk cëm iña, nagëhni kore wahnënk had wahol hnë ambin, ma had nkërëyal mbë tëfary wov.*

13 Hnë ikwëtahn hna, acëmëni vëhni fop, hara vëhnuñana ile ntehnëkëhniwo Wënu ña njëdadëhëhni ña, bare nuni

* 11:4 11:4: Wapëgwala 4.3-10 * 11:5 11:5: Wapëgwala 5.24 * 11:7 11:7: Wapëgwala 6.13-22 * 11:10 11:10: Wapëgwala 12.1-5; 23.4; 35.12,27 * 11:11 11:11: Wapëgwala 18.11-14; 21.2 * 11:12 11:12: Wapëgwala 22.17

ɲawět do natëkëhniwo, pëyahneni vëhni dënk vëhneh do vëyas nkeni hnë d'uniŷa li.

14 Vële hnësëd' koyëna va tufahnëni wapacëk nkal njëkëlehnadëni soŋe lëw hni.

15 Age rëkakëndëniho nahandëni hn'ile matiniho hna, nuŷakëndëniho wati le mbokahnëdëni hnam.

16 Bare, nkal nte yak nëfak njëkëlehnëdëniho, nkal mbë g'ambin. Soŋe umë ye Wënu ɲa cëfëhnëlahna maci Wën hudëw hni; akëbënanëkëhni nkol.

17 G'ikwëtahn ɲa, Abëraham, këbënako njëd'ahna aju Isak sadëha nte njëkëhnahnëkawo Wënu ɲa. Abëraham, ale ntehnëk Wën njëdad' iñë, këbënako njëd'ahna aju ryamboli ŷa. 18 Soŋe lëwu ŷa ntehnëka Wënu ɲa: «Gë Isak nuŷad'uhëhni vutah vunte lehnëmi yëdad'ëmini va.»*

19 Bare nahadëho, lakënde aju cëm, Wënu ɲa mëkëd' mbëhnëndana; Wënu ɲa mbësaka aju ŷa, had ale vëhnik do rac ye dahëse ile yijëd' ŷi.*

20 G'ikwëtahn ɲa, Isak ndëwakëhni Sakob gë Esawu soŋe ile yijëd' ŷa.*

21 G'ikwëtahn ɲa, Sakob, nte ñadëho cëm ɲa, ndëwakëhni fop vutah Yosef va. Ryoko lëwu ŷa ñayëlahnëko do cëmba Wënu ɲa.*

22 G'ikwëtahn ɲa, Yosef, ga pëŋako g'icëm, nësëko soŋe icahn bulunda Isërayel ŷa Esipët hna do nkabahn paŋare waŷëc walëwu wã.*

23 G'ikwëtahn ɲa, rëmu gë hnëmu Moyis cowënihawo wadepëra watar nte nagiko ɲa, kabi nuniho igwam fatah fa do dakëlëliwöhna gë sariya ahnaŷ a.*

24 G'ikwëtahn ɲa, Moyis, ga nayëk, koŷahnëko antë nko macënde fatah aryagu Farawo ŷa.

25 Atëhnako korotënti ndampo fo gë bulunda Wënu ɲa g'ile nkef' hnë uhnatah wameh ile wok biŷëd'ina.*

26 Nahadëho ge ñëwëk had Këris, rac fecek gë hnapul Esipët ŷa fop, kabi vinkër vidëwu va ile mbuñadë ŷa fo nuđëho.

27 G'ikwëtahn ɲa, kërënako Esipët hna hara dakëlana g'intavah ahnaŷ a do nkoko kahnënda had asan ale hnuđëha Wën hunte wok nuđëna ŷa.

28 G'ikwëtahn ɲa, ntiŷehnek Pak ŷa do cëlëven sat ŷa warënka vacery hna d'anko Avëvehn a antë ñakëhni vutah vucan vundënkwerÿënk wëva Isërayel va.*

* 11:18 11:18: Wapëgwala 21.12 * 11:19 11:19: Wapëgwala 22.1-10

* 11:20 11:20: Wapëgwala 27.27-29 * 11:21 11:21: Wapëgwala 27.39-40

* 11:22 11:22: Wapëgwala 50.24-25; Icahn 13.19 * 11:23 11:23: Icahn 2.1-2

* 11:25 11:25: Icahn 2.11-15 * 11:28 11:28: Icahn 12.1-42

29 G'ikwëtahn ña, bulunda Isërayel ÿa ndanëtako wov vëntah ÿa had nkal kankah; vëvë Esipët va, nte njëbajëniho ña, kohnëkëhniwo wënka ña.✠

30 G'ikwëtahn ña, vëva Isërayel va nkwayaniho wafac mbëd gë wahi kece Seriko ÿa do njoko.✠

31 G'ikwëtahn ña, Rahab ale wafad a, cëmëntina gë vële wëyëhnëkawo Wënu va, kabi njotoyëhnëkëhniwo yam fo vëyëkëtehna vëva Isërayel va.✠

32 Do ye hodëfu hnësu kat? Wati ÿa nkojëdëho soje hnëсахnu woba Sedëwo gë Barak gë Samëson gë Sefëte gë David gë Samiyel do gë wakila wakawary.

33 G'ikwëtahn ña, vëhni mëkëni wahnaw wã, ntiyëhnëni usatah, nuñani ile ntehnëko Wënu ña ntid, ñabëni wawës wabësëhn,

34 ndipehnëni fanka hwëdëh fa, pehëni yëkan sëlame ÿa, kihnëniho bare njawënini, ntakemaniho wët hna, ntanihëhni wasodade wahnëh wã.

35 G'ikwëtahn ña, vësëval va mbësayinihëhni vësëm vëlëw hni va paß g'ibëhn ña. Vëryampo koroteyëhniniho hafo cëm hna, añwëyëni pehët ña ðanko tükëntahnini hnë bëhn nte fecek hna.

36 Vëryampo fëna mëkani waryas do idaf gë wus, vëyëntaw va ñabiniho do ntojëni gë kaso.

37 Andawini gë wëraka, acapini gë haha; acëmëni gë wataw wasëlame; njasarëdëniho cudatëni vacud wayand wape gë wahnankal, akayëhnëniho, koroteyëhniniho, ntiyiniho këm fo;

38 duniya ÿa tëfëlana iyi sifa vahnë! Anjasarëdëniho gë wula do gë wahuñ, hnë wakary do vankëd vambë nkal.

39 Vëhni fop, mama nuñani ucedeya përen soje ikwëtahn dëw hni ña, vëhnuñana ile ntehniniho nuñadëni ÿa.

40 Kabi Wënu ña këbënanëkëfu ile ÿak fecek, tëfakilahna padëhnini hamëhni fu.

12

Wënu ña Rëm fu ÿa

1 Aki, kabi iyi kore wasede wasankaf kwërënihëfu, dihëtanëfu, fuhnë fëna, fop vile lënëk vi do wameh wante wëmayëhnëdëhëfu njihahnin haryënkwa ñi! Kamënanëfu nkaryin igary nte hwëtëhnikëkëfu ña.

2 Yëkëndënefuna Yesu, umë ale ye hayalin ikwëtahn ña do fadënëd rac. Nduñënak korot kërëwa hna hara

yëkëna usëfëhnah soŋe uhnatah ule kwëtëhniko wã, do gaki, ntañak farëhw Wën hna.

³ Ha, naharyëndëna Yesu ðanko imbër ña g'icilëta ña antë mëku. Vëwën va ñewënihawo, bare nduñënak hnë fop.

⁴ Hnë imëтары hun wameh hna, cëvehnëluhna ten sat lëw hun.

⁵ Ndënkwerun bi uhnira ule njëðfaku Wënu ña had vutah vuntëwu:

«Ajë mën, age Ahwëhn a kwëðëki, kwëtëry hakili!
antë asilëta age curëðëhi!

⁶ Kabi Ahwëhn a kwëðëðëha ale ñahnëk a,
ndafëðëha ale njavëtëk had aju.»[☆]

⁷ Soŋe ahwëðahniwu tëfëka aryuñënewu hnë wahorot hna. Wënu ña paðëðëhu had vijë. Nke bi ajë ale nkok kwëðëðina rëm ýa?

⁸ Age kwëðiluhna had gante kwëðini fop vutah vuntëwu va, vutah inca yerun gena vijë paryi.

⁹ Nuýayinëkëhni warëm nkal li soŋe kwëðënihëfu, do ntëneninëkëhni. Tëfëlëfuhna bi mañëhninëhna g'ahañary Rëm wayir wã nuýahnin uwám wã?

¹⁰ Warëm fu soŋe wati kwëðënihëfu, gante nke vinahan vidëw hni ka. Bare Wënu ña, soŋe uhnëfak lëw fu ýa, kwëðëðëhëfu ðanko nketahninëfu fuhnë fëna hnë ufacah lëwu hna.

¹¹ Paryi, wati nte kwëðëðëru ña, nëñëðililhna, bare njiwëhnëðu. Bare ge ndëcëk rac, vële hnuýað uwi sifa kwëða do lid gante tëfëka ka nuýaðëni usatah gë yam ýa.

¹² Soŋe rac, njawëneriyin wëbák hun wante vërak ñi do waho hun wale valëð wí!

¹³ «Soŋe wakwër hun ña, ndiryin vankañ vacatah,»[☆]
ðanko vëreyah va antë teyëni g'ahañary bare njërëni.

Uhnira vële wok vëhwëtahñëna

¹⁴ Yëkëlehnëryin ayewu yam gë vahnë va fop, do ayewu vëfacah; ufacah këm ahnë nudilahnna Wënu ña.

¹⁵ Kwëtëryin hakili, ahnë antë tak ipërëna Wënu ña, antë pëhn nkahn gunkah nte waýëmpaýëhnëð bulunda ýa gë wanto wadëwu ña.

¹⁶ Antë nkeni vële lid ndakëntal meh ma vële yafëk ile sëvak ýa, had Esawu, umë ale, soŋe hnëhët ryampo fo, wafëk carani ntëwu ña.

¹⁷ Njëterun ðus, ga ndëcëk rac, ante ñaðëho nuýa ðëwara le rëfëkawo nuýa vëhni rëmu hna, acañëtayiko. Nuýalohna fere nkwëcëtahñ ile ntiko ýa, lakënde gante njëkëlehnëko gë wako ki.[☆]

[☆] 12:6 12.6: Wanira 3.11-12 [☆] 12:13 12.13: Wanira 4.26 [☆] 12:17 12.17: Wapëgwala 25.29-34; 27.30-40

18 Pëñaluhna kuñ nte hode ñaki had bulunda Isërayel. Nuni hnam, Kuñ Sinayi, hwëdëh hunte hëvëd, umëhwëry ucamah, viñar vëmëhwëryah, gë sël sankaf.

19 Nkwëryëni kopa lënkw, do kopa wanës. Bulunda Isërayel le wëryëko iyi kopa ya muntani antë mbok nësëhnëhni iyi kopa.

20 Vëwëkana iyi sariya: «Ale yäkëk inji kuñ, lakënde nke intaw, ndawëde gë wëraka.»[☆]

21 Ile hnudeho ya ntakëmako hafo Moyis ntehn: «Antakëko do mbalëdëfu.»[☆]

22 Bare Kuñ Siyo* ña fëñarun do gë nkol Wën hunte wok cëmëdina, Yerusalem mbë ambin gë mbara wawuli wamëleka wadëwu wale natëk.

23 Pëñarun hn'ile mbarëpëlëni vutah Wën vële ryënkwi hngak do herik wamac ambin hna. Pëñarunëha Wënu ña, ale hitinëd duniya yi fop. Pëñarunëhëhni wayir vahnë vësatah vële fadënik.

24 Pëñarunëha Yesu, ale ye arëkëtlehn yëbëlan Wënu ña gë fuhnë soñe cëbahn kwëtëla kasëk, do pëñarun sat le sëlëvik ya nësëd ile fecek g'iva Abel ya[☆].

25 Kwëtëryin hakili soñe antë awëyu ahnëpañuna ale hnësëd a! Nirakëhniwo bulunda Isërayel ya, bare ñwëyëni vëhnëpadilahna, vëfehëlohna uhorot ule rëfëkëhni wa. Do fuhnë, pëhëfelënëhna g'ahañary ge niyahniñëka ale hniradëhëfu ambin hna.

26 Kobëri ña, kopa lëwu ya mbalehniko nkal inji. Dol, ntehnëkëfu wañi: «Hwënta ryampo kat mbokëdëfu valehnu gena nkal inji fo bare ambin ñi fëna.»[☆]

27 Wañi wanës «hwënta ryampo kat» fëhnëtanëk viyë vile yahanik vi, hode mbalehni vi godina danko nkohahn viyë vile wok kodena mbalehni vi.

28 Koyëna, kabi nuñaden inaw nte wok kodena mbalehni, camehnënëfuna Wënu ña do dokujëhnënëfuna gante nëñëdëha ka, g'untënah do g'untakah.

29 Kabi Wën fu ha hwëdëh hunte vëvehnëd ye.

13

Nkeya nte nëñëdëha Wën

1 Goryin añahnëlu gë vëyënta hun va.

2 Antë aryënkwu yotoyehn vëhneh va, kabi vëryampo, ge ntini rac, njotoyëhnëniñëhni wamëleka ña hara vëyëtëna.

[☆] 12:20 12.20: Icahn 19.12-13 [☆] 12:21 12.21: Divëta Sariya 9.19 * 12:22
12.22 Siyo fakun ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wën Cankaf hna. [☆] 12:24
12.24: Wapëgwala 4.10 [☆] 12:26 12.26: Ase 2.6

3 Dënkwëтарынëһni vële sëdik va, had wũhnë fëna cëdaryirun gë vëhni, do gë vële horotëntëde va fëna, kabi wũhnë fëna, kwëhnarun mbahn.

4 Vahnë va fop tëfëkëhni ntënëni iñël Һa do ipad vële yëlëlëk va fëna pac. Wënu Һa kitijëdëhëhni vële lid ndakëntal meh gë vësan vëyëlah ma vëseval vëyëlik vële yëkëlehnëdëhëhni vëhařary.

5 Antë inahn koryi Һa ndënkwarы vanjasa hun va; natëryiwu g'ile hwëhnarun Һa, kabi Wënu Һa ntehnëk umë dënk:

«Hali, tavëdila,
dënkwëdila!»*

6 Soңe umë ye kodën nësin gë tama:

«Ahwëhn a yijëd ndemařo, ñoñ dakëdilihna.

Ye kodëni ntiniho vahnë va?»*

7 Dënkwëтарынëһni vële yenëhnëkuno haryënkwa va, fëyakuno wanës Wënu Һa. Naharyin gante nkeniho ka do vile watik hnë uwám lëw hni hna do tëfëtalehnëryin ikwëtahn ntëw hni Һa.

8 Yesu Këris arac fo ye yëhno gë dol, do nkod koyëna kantëm.

9 Antë aravu arokayiwu gë fop wasifa vakarëҺa vanëmpëlah. Njivëk vambëry va njawëninëfu g'ipërëna Wënu Һa; bare sariya soңe uryav wa ndemađilihna vële rëfëdëҺa va.

10 Kwëhnařihnek hn'ile cënađe sadëҺa, do vësëna vële ryokunëd sank hna tëfëlihna tokëni ile watik hnam Һa.

11 Ani, asëna wasadëҺa asankaf yojëd sat wulaw hnë wařëwa wasëvah hna soңe tavëhn wameh Һa, do vimbahn wulaw warac pëdëde kamëhni ryaha hna.

12 Soңe rac ye Yesu fëna cëmëk kamëhni nkol hna, đanko pacënah bulunda Һa gë sat lëwu Һa dënk.

13 Awa, cahnënefu pankëlin g'umë hamëhni ryaha hna, do đibënefu usëfënahnah ryampo fo g'umë.

14 Kabi kwëhnařilëneҺna gëd ani nkol nte viyëd kwëlëkwël; nte yijëd Һa yëkëlehnëden.

15 Pađ gë Yesu, yëfanëfuna Wënu Һa kwëlëkwël icëmb had sadëҺa, umë fëhnëtanëk wanës vële yavëtëdeҺa g'Ahwëhn.

16 Antë aryënkwa idi ufëren wa gë cahël ile hwëhnarun Һa, wëli sadëҺa le hnëңëdëҺa Wënu Һa.

17 Mařëhnëryinëhni vëvë haryënkwa hun va do dënëneřyinëhni. Njëkadëni vintařary hun nketëni vahnë vële rëfëka tëfëtanëniҺa Wënu Һa đoku lëw hni Һa.

* 13:5 13.5: Yosuwe 1.5; Divëta Sariya 31.6,8 * 13:6 13.6: Wahnëw 118.6

Tac, age maŵëhnërunëhëhni, ntidëni doku lëŵ hni ŷa g'uhnatah, genëhnëdilihna idib, rac demadiluhna.

¹⁸ Yëfaryindëna Wënu ŋa soŋe fu. Apacahnëkëfu ñoñ kwëhnalëfuhna ile heŷandebun. Njëkëlehnëdëfun lifu fop g'afërën.

¹⁹ Ile rëyëdëmu ntëbi ŷa ayëfaŵu d'anko yiju ñap ŷal hun.

Iyëfa gë simpaŷi

²⁰ Wën hwëhn yam ŷa kayëndëka fagant vësëm hna Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris, umë ale ye aheryëherya asankaf wape ŋa. Do sat sadëha lëŵu ŷa nuŷanëkëfu kwëtëla nte viŷëd soŋe kantëm.

²¹ Arabi unj Wën nti mëkin ntiyin fop ile fërënak d'anko padënin iña dëŵu ŋa! Arabi nti hnë fuhnë, paŋ gë Yesu Këris, ile hnëŋëdëha ŷa! Cëmb iŋa nke gë Yesu Këris soŋe kantëm! Amina!

²² Vëyënta mën, tëyëdëmu, maŵeryin g'iduñëna wanj wanës wante hamënaŷehnëd; yabena.

²³ Yëtëryin, aŷënta fu ŷa Timote tavik. Age njijek ñap, njiryidëfun gë ami ayëkijiwu.

²⁴ Gaŷëryinëhni vëvë haryënkhw hun va gë vëfacah va fop. Vëyënta fu vëvë Itali va nkaŷënihu.

²⁵ Arabi ipërëna Wënu ŋa nke gë ŵuhnë fop!

Kayëte mba Sak Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu cery sali ña ntehnëk Sak, aheryu Yesu, herëhnëkëhni vële hwëtahnëk sampëk ðuniÿa li. Akerëk mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ gë wahi (50 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Hnë kayëte hna, wanira wayabah njëdahnëd gante nkehahnëdëni vële hwëtahnëk haryënkW Wënu ña gë vëÿëntaŵ va. Yëb le hnëfak ye iÿi: «Ahnë ntehnëd mpëd: “Wëjë, kwëhnaru ikwëtahn, ami viÿë vifërën lidëfu. Tufërye bi hak kodu ahwëhna ikwëtahn hara didila fërën! Ge ami ye, gë ile lidëfu ÿa tufëdëmi ikwëtahn mën inja.”»

Sak wëdahëse hnë uwám vë fac-ŵo-fac mbalëtahnëd soÿe karañahnëhni karañ nte wok dakëna nkwëry: Sisikulu, pahnac, hwëdëh.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kwëtahn, vëÿënta, sariya, iña ðuniÿa, hakili, hwëdëh, wameh, vëvetak/vëhaÿëhna, ryëŵ.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Yaŵënaryin hnë haÿëhna g'uvetak (1.2-11)

Ile ŵatik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë (1.12-3.18)

Iña ðuniÿa, iñeŵ Wën (4.1-17)

Unira vëvetak (5.1-6)

Duñëna gë iyëfa (5.7-20)

Simpaÿi

¹ Vëÿënta mën, nkaÿëdëmu ðus. Ami Sak, aryokujëhn Wën do gë Ahwëhn a Yesu Këris, herëhnëryidëhu, ŵuhnë, bulunda Wën le sampëk hnë ðuniÿa ÿi fop*.

Yaŵënaryin

² Ntehnëdëmu, ge nkedëhu sifa uryëñah ŵa fop, pëlaryin had uhnatah sankaf;

³ njëtërun, ge ikwëtahn hun ña njawënad hn'uryëñah le yedëhu hna nkwënëdëhu kamëna ña.

⁴ Age kamëna hun ña padëk nkedfun vësatah ðus, vëhwëhn ŵeh këm, do ñoñ gojëdëfiluhna.

* **1:1 1.1** *Bulunda Wën le sampëk hnë ðuniÿa ÿi fop:* Sak ntehnëk, vële rëfëdëha Ahwëhn a ye wahnënk pëhw gë wahi wavë Isérayel.

⁵ Age ahñë hnë wuhnë nkojëka hakili ÿa, tēfëka tēya Wënu ña, do umë njëdafëha, kabi njëdafëhëhni vahnë va fop gë uhwëhna nëf hara nahalehnëna.

⁶ Bare ahñë arac tēfëka tēy g'ikwëtahn Wën hara gwajëlehnana, kabi ale wajëlehnak a gë ibonkëlo wënka wov nte matëndëk sël do peñëlehnëf gante-wo-gante mëntëlëni.

⁷ Sifa ahñë arac antë mbëra naha nuÿad iñë Ahwëhn hna.

⁸ Ale wajëlehnaf ye do kahnëndadïna kwëlëkwël hn'ile ntïf hna fop.

Haÿëhñah g'uvetak

⁹ Arabi aÿënta mën ale haÿëhñëk a nata kabi matëndik haryënkW Wën hna,

¹⁰ do avetak a nata ge Wënu ña ñoyëka. Ndëcëf gante cawëf wapëtël ki.

¹¹ Ulav wã pëhñïf, yakah lëwu wã hankënëf; ufëtël wã njod do idël iña godïna nkwam. Koyëna nkef soñe avetak a fëna, nambëde fagant doku lëwu hna.

Ile watik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë

¹² Mbetak ale hamënak hn'uryëñah hna, kabi ge mëkak, nuÿad uwám usër ule ntehnëk Wën njëdafëhëhni vële ÿahnëka va.

¹³ Ge ahñë njëkëhñahnik, antë ntehn Wënu ña yëkëhñahñëdëha, kabi Wënu ña kodena njëkëhñahni menëhni, do umë dënk yëkëhñahñëdïna ahñë.

¹⁴ Ale-wo-le njëkëhñahnik ge mbënakëfu do pëlaÿinëkëfu g'iña fu ña dënk.

¹⁵ Tac iña ña nkef had idonk asëval, do wëh nagëf; do ge wëh wã naÿëk hafo pad, icëm nagëf.

¹⁶ Vëÿënta mën, vële ÿahnëbu d'us, antë mpaÿëmpaÿawu:

¹⁷ fop uyëf yivah wã, fop buña wamah ÿa g'ambin matik; hnë Wënu le ye Rëm Wahumpen hna matik. Umë gwëcëtafïna had icën nte pakëtëlehnëf ulav.

¹⁸ Wënu ña ntik naginëfu g'ahañary gë wanës toña wadëwu ña, nkehahnin vëryënkWëryënkW hnë ile ntik hna fop.

Idi wanës Wën

¹⁹ Vëÿënta mën, vële ÿahnëbu d'us, tēfëku ayëtu iÿin: ale-wo-le tēfëka njanc nëpa ña, bare antë njanc nës iña do dav iña;

²⁰ kabi ntavah ahñë nagëdïna le satëk haryënkW Wën hna.

²¹ Soñe më ye, tavëryin fop ile ronkënëf ÿa do gë fop le wënëdëha ahñë ÿa. Kacaryin g'uhnatah wanës wante

taŵëk Wëñ hnë wuhnë ña, kabi kwëhñak fanka soñe pehët vintaŵary hun va.

²² Antë nëñu nëpañi fo, bare diryin le nësëd ÿa, ge gena umë wuhnë dënk rokađ vankaf hun va.

²³ Ale hnëpađ wanës ña do didil ile nkwëryëd ÿa, nke had ale yëkađ hnë njëka:

²⁴ ge puhñak yëka ña, njid do ndëñkwëd tañ gante nke ka.

²⁵ Bare ale fëcëtađ gë yasery sariya satah le yëdađëhëfu ipëh ña, natëlahna soñe nëpa tac ndëñkw tañ, bare ntid le nësëd ÿa. Awa, ahñë arac nëfađëha hnë ile ntid hna fop.

²⁶ Age ahñë ntiyahnëka Wënu ña nëñjeka gë umë do mëkëna pëla wës lëwü ÿa, tokak nkaf ntëwü ña dënk: ile liyahnëka kwëhñana nafa.

²⁷ Wëlin ile hnëñjëđëha đus Wënu ña, Rëm ÿa: ipab vukëryëm gë vësëval vële cëmaryëk vësan hnë uyiwëhñah lëw hni hna do kehayi viyë vivë đuniyã vi antë tonkëñëfu.

2

Idëbëndëlehn vahn

¹ Vëyënta mën, wuhnë vële hwëtahnëka Ahwëhn fu asëmbik a, Yesu Këris, antë alëbëndëlehnënduni vahnë va.

² Mëntëk had inji tëfëta: asan avetak, ale liyak anëñk sanu gë viyi wiwamah, njijëk hn'ile mbarërun hna do ahañëhñah ale liyak viyë viwëh fëna njintëlehniji hnë mbara tac.

³ Ge kacarunëha ale sudak viyi wiwamah ayi do alehnuna: «Dañary ani, laña lënah li», do hañëhñaha ntehnëđunëha: «Wëjë, gory ahahn» ma «Dañary nkal li»,

⁴ awa ge koyëna ntidun, ntëbëndëlehnëđunëhëhni vahnë va do g'intaŵary meh kitijëđunëhëhni.

⁵ Nëparyin, vëyënta mën, vële ÿahnëbu đus: gena bi Wënu ña tëhñakëhni vëhañëhñah vëvë đuniyã vi soñe mbetahnëni kwëtahn hna do nuñani sah Inaw nte ntehnëk njëdađëhëhni vële ÿahnëka va.

⁶ Bare wuhnë, mbanëđunëhëhni vëhañëhñah va! Gena bi vëvetak va vërehñëđëhu do yodëhu vakitiña hna?

⁷ Vëvetak va yewëđ wac fërën le njëđaku Wënu ña.

⁸ Awa, ntidun le sañëk ge mañëhñërun sariya Inaw Wënu ña gante kerik ka: «Ijahnëryehna añënta hu ÿa had wëjë dënk.»

⁹ Bare ge ntëbëndëlehnëđunëhëhni vahnë va, uñëh lidun, mañëhñëluhna iyi sariya, awa ntavah Wënu ña cëlahñidëhu.

¹⁰ Ge ahñë mañëhñëna akwëda ndampo sariya ÿa, lakënde mañëhñ vañëntaŵ va, ntëntahnëk sariya ÿa fop.

¹¹ Gena bi Wënu ña umë lehnëk: «ant'ayëkëlehna asëval ahawary.» Ntehnëk fëna: «Ant'aryaŵa ahnë.» Awa wëla yëküluhna asëval ahawary, aryawata ahnë, mawëhnëlihna sariya ÿa.

¹² Awa, ile-wo-le hnësëdun ÿa do lidun ÿa yëtëryin kitiñëderun gë sariya ile fehëtëd vële ŵawëhnëka va.

¹³ Hnë fac kiti hna, Wënu ña kaÿëhnahnëdilahna gë ale wok kaÿëhnahnëdilahna gë vëÿëntaŵ va; kaÿëhnahn ña yawëk gë ikiti ÿa.

Ikwëtahn gë ile lifë

¹⁴ Vëÿënta mën, ye nëfadëha ahnë ge ntehnëk: «Kwëhnabu ikwëtahn», ge tufahnëdina gë ile ntid ÿa? Sifa ikwëtahn tac, kod bi pehëta?

¹⁵ Age ntehnik aÿënta fu aryampo wok kwëhnana viÿi vile ntiyaŵ ma le tokëd wafac ŵa fop,

¹⁶ ye hnëfadëha ge ntehnërunëha: «Yiryeyi yam; cudary do tokëry afo afihn», ge yëdaluahna ile valëka ÿa?

¹⁷ Koyëna nke soñe kwëtahn iña: ge tufahnina g'ile lifë ÿa, ikwëtahn cëmah ye.

¹⁸ Ahnë ntehnëd mpëd: «Wëjë, kwëhnaru ikwëtahn, ami viÿë vifërën lidëfu».

Tufërye bi hak kodu ahwëhna ikwëtahn hara didila fërën! Ge ami ye, gë ile lidëfu ÿa tufëdëmi ikwëtahn mën iña.

¹⁹ Kwëtahnëru Wën huŵampo fo yehëhna? Cañëk dus! Wayne ña fëna kwëtahnëni hafo mbalëndëni.

²⁰ Wëjë iñi ntëhn! Ñadila bi ayët toña ÿa? Ikwëtahn ña kwëhnadina nafa ge diyina ile rufahnëd!

²¹ Wënu ña hak njavëtëka acërakëlo fu ÿa Abëraham catëk? Gena bi soñe ile ntiko ÿa ye, ante njëdahnëkawo aju Isak hn'ile cënade sadëha hna?*

²² Nuru, ikwëtahn dëŵu ña gë ile ntik ÿa tëfëlëni do ile ntid ÿa fadëndanëk ikwëtahn dëŵu ña.

²³ Koyëna ntiyako ile nësëko Vikerëh va: «Abëraham kwëtahnëkawo Wënu ña do soñe rac Wënu ña pëlakawo umë catëk.» Do lawo macëkawo.

²⁴ Awa nurun, Wënu ña gë ile ntid ahnë ÿa njavëtëdëha ahnë arac catëk, gena g'ikwëtahn iñi fo.

²⁵ Koyëna nkeho soñe Rahab ÿa fëna, asëval ale wafëdëho nkaf ntëŵu ña. Wënu ña njavëtëkawo catëk soñe ile ntiko ÿa ante kacakëhniwo vahnë vëva Isërayel vële fayiko va do ndemahni tëfëni nkaw kaŵary.*

* 2:21 2.21: Wapëgwala 22.1-19

* 2:25 2.25: Yosuwe 2

²⁶ Awa, ge ahn'a gona njënënd cëmëk, ndampo fo nke, ikwëtahn nte wok tufëhnadina ña cëmëk.

3

Ipëla wës

¹ Vëyënta mën, antë ayabu vēharan vahnë, kabi njëtërun fuhnë vēle haranëdëhëhni vahnë vi, yapënahndëde kitin hna ntëbini vēyëntaŵ vi.

² Fuhnë fop ntëntëdëfun dūs. Age ahnë nësëd hara dëntëdina, ahnë arac catëk, mëkëd pëla nkaf ntëwu ña hnë le-wo-le hna.

³ Gena bi karafe lidënëhëhni wafahnac wã soje maŵëhnahnëndënihëfu? Koyëna kodën njërëkëtëlehnnin vimbahn vidëw hni va fop. ⁴ Ma kat, naharyin wakulu ñi: la naŷ dūs do sël hwëhn fanka peñëndëhni, gë fandëhwëra fatoy njiryeryëde gante ñađe ka, do njid hn'ile ñad ale yaryaryëd hna.

⁵ Ndampo fo nke soje ryëw ŷa fëna; iñë ile vak dūs ye hn'imbahn hna, bare naŷënad do canëd wanës wacankaf. Yëkëryin, fakwëdëh toyë kod pëd fëk sankaf!

⁶ Awa, ryëw ŷa gë hwëdëh mëntëlëni. Duniŷa wameh ye hn'imbahn fu hna, tonkënëd imbahn ña fop. Pëdëd duniŷa lëw fu ŷa fop gë hwëdëh hunte watik janáma hna.

⁷ Vahnë va kodëni ntini maŵëhnënihëhni wulaw wã gë wusëry wã gë ile huhad do gë ile ye wov hna.

⁸ Bare ryëw ŷa, ahnë kodina nti maŵëhn! Iñë wëh le wok ñëwëdina muk yam ye, do pëbëka wanto.

⁹ Gë ryëw ŷa njëwëden icëmb Ahwëhn a, Rëm fu ŷa, bare fënali gë umë ndëwanëdenëhëhni wameh ña vahnë vēle ntik Wën mëntëlëni gë umë va.

¹⁰ Wanës icëmb do idëwan wëh sahnëd hnë wës ryampo fo. Vëyënta mën, tëfëlahna nke koyëna.

¹¹ Hayalin hante sanëd wënka wanëjah gë wañañah gena.

¹² Vëyënta mën, anuŷ kod bi ntëw wacalav? Acalav fëna kod bi ntëw wanuŷ? Ndampo fo nke, hayalin wënka wañañah fëna kodina njalën wënka wanëjah.

Soje hakili

¹³ Nke bi hnë wuhnë ale liyahnëka kwëhna hakili? Arabi tufahnënd hakili lëwu ŷa gë viŷë vifërën vile ntid g'ibana va.

¹⁴ Bare ge iñëwary gë iña dëb vēyëntaŵ ña fëbëku wasakahn hun hna, bokawo ahnaŷënanu, ahnësëndu koyëna ile hnëmpëlëk gë toña ŷa.

15 Iyi sifa hakili cëlidina g'ambin; ibë nkal ye, iba vahnë, gë Sintani dënk.

16 Toña ye le nke iñewary gë iña dëb vëyëntaŵ ña, hnam nked fop vankeya vameh va do yam godina.

17 Bare ahnë ale hwëhnak hakili vë g'ambin ÿa ahnë afacah ye ryënkweyënkwe ÿa, tac ñad yam ÿa do nëñëk nkenti, pëbëka kaÿëhnahn gë viÿë viferën, dëbëndëlehnëdëlëlihna vahnë va, do tokadlëlihna.

18 Vële ÿad yam va, gë yam ÿa campehnëdëni usatah wã caharab lëw hni, had uhnëda, do satah wã mbarëpëdëni.

4

Iña duniÿa, iñew Wën

1 Ne matid wasonko wã gë wamët ña yëbëlan hun? Iña nte wëtëd hn'imbahn hun hna matid.

2 Ñadun iñë, bare kodiluhna ahnuÿawu, awa pëhwëtaðun aryaŵuna ahnë; përeku g'iñë ahnë, bare kodiluhna ahwëhnawu, awa afëgwëlehnü sonko do gë uÿët. Nuÿaluhna ile ÿadun ÿa, kabi muntalunahna Wënu ña.

3 Do la aŵuntawu, nuÿadiluhna, kabi këm fo muntadun: alihahnu iña hun ña fo rëyëdun.

4 Tavërunëha Wënu ña! Yëtëluhna bi iña viÿë iyi duniÿa ÿi iyew Wën ye? Ale ÿad nke lawo duniÿa ÿa aÿew Wën ntiyað.

5 Gena aki fo nësarëd Vikerëh vi: «Wënu ña ñad dus iyir nte ntik hnë fuhnë ña.»

6 Tac Wënu ña njivëk dus hnë fuhnë. Soje umë Vikerëh va më lehnëk: «Wënu ña ñewëkëhni vële hnaÿënað va, bare tufëdëhëhni ipëreña dëwu ña vële vanad va.»*

7 Awa, banaryin Wën hna; ñwëÿëhnëryina Sintani do nkaryëdëhu.

8 Tëharyina Wënu ña do tëhadëhu. Pacënaryin wëbák ña, wuhnë vëwen vi; pacënaryin vinahan hun va, wuhnë vële wajëlehnad vi!

9 Yahnaryin, geryin hnë wakwëy, do koryin; arabi waryas hun wã mbaca wako, do hnatah hun wã mbaca yiwëhnah.

10 Banaryin haryënkwe Ahwëhn hna do naÿënedëhu.

Soje ikitij aÿëntaŵu

11 Vëyënta mën, ant'alehnëlëndu wameh. Ale lehnëka wameh aÿëntaŵu ma hitiñëka ÿa, ahnë arac sariya Wënu ña ntehnëk do kitiñëk. Wati rac, ahitiñ sariya ÿa ntiyak, gena ale wawëhnëk.

* 4:6 4.6: Wanira 3.34

12 Wënu ɲa yëdahnëk sariya ʔa do umë fo ye ahitiɲ a; umë fo hod pehëta ahnë ma mbëvevha. Awa wëjë ale hitiɲdëha aʔënta hu ʔi, mo liyahnëki yeru?

Soɲe inaʔëna

13 Tame, nëparyino, wuhnë vële lehnëd: «Dol ma acahn njidëfun hnë iɲi naʔ, bëhn lidëfun hnam, igwaf rëkëdëfun wafëndëfu do nuʔadëfun koryi.»

14 Wuhnë, yëtëluhna bi hak nkeɔ duniʔa hun ʔa acahn! Had fëcahnunt fante sahnëd do ndëcëlehn taɲ nkerun.

15 Wëlin ile rëfëku ahnësu ʔa: «Ge Ahwëhn a maʔëk, cëmëdilëfuhna do ntidëfun iʔin gë ʔin.»

16 Bare hali, wuhnë naʔënadun gë wanës wacankaf. Iʔi sifa naʔëna fop yivëna wëla toyë.

17 Awa ge ahnë njëtëk gante ntidë ufërën ka do dil, wameh ntik.

5

Unira vëvetak

1 Tame, nëparyino, wuhnë vëvetak vi! Koryin do yahnaryindën soɲe wameh wantë ʔad njohahnu ɲa!

2 Paryi nke hnapul hun ʔa nkëlëd do viʔi hun va tokëdëni vamaʔ.

3 Sanu hun ʔa gë koryi hun ʔa nkal fërëkanëd do nkal tac rëkendëhu; tokëd vimbahn hun va had hwëdëh. Hnë wapuya duniʔa hna mbarëparun hnapul.*

4 Nwëʔërun cosëdilunihna vële ryokuɲëhnëku wëhaʔ hun va. Rumpah sankaf ye! Waɔëka vëvarëp roka hun va tëkëk hafo vanëf Wën Ahwëhn Fanka hna.

5 Hnë uvetak sankaf gë fop ile hnëɲdëhu nkerun nkal li. Konënarun had wusaʔ soɲe fac ile ndaʔahnëdëni ʔa.

6 Kitiɲërunëhëhni vële wok vëlina iñë va do ndaʔëhnërunëhëhni; vëyaʔënanëluhna.

Duñëna gë iyëfa

7 Awa, vëʔënta mën, duñënaryin hafo Ahwëhn a mbokaj. Yëkëryina ayama gante nduñënaɔ ka napatënd nkal iɲa njivënëhna uhnëɔa ʔa do nuʔa roka yabah le mbarëpëd: njëtëk tëfëka tëv hafo sama ʔa pu.

8 Duñënaryin wuhnë fëna; yaʔënaryin dūs, kabi Ahwëhn a mbokajëd biʔëdina!

9 Vëʔënta mën, antë aʔëhnandu soɲe Wënu ɲa antë kitiɲu. Tëkik, rënka hun hna nke!

10 Vëʔënta mën, dënkwëtaryinëhni wakila wantë hnësëdëho g'uʔac Ahwëhn ɲa: tëfëtalahnëryin iduñëna dëʔ hni hnë horot hna.

* 5:3 5.3: Matiye 6.19-20

11 Ntehnik nēfakēhni vēle yawēnak horot hna. Nkwēryerun ga nēsēde soņe iduñēna yaryah ifa Sob ɲa[☆], do njētērun le njēfaka ŷa Ahwēhn a wapēta hna. Ahwēhn a kaŷēhnahnēdēha đus do kwēhna nēf.

12 Dēnkwētaryindēn waņi, vēŷēnta mēn: antē alēkēndu gē ambin ɲi ma g'inkal inɲi, ma gē sifa ntēka-wo. Ge ha ye, dehnēryin, «Ha» ge hali ye, dehnēryin «Hali» fo, soņe antē kitinɲa Wēnu ɲa.

13 Nke bi hnē ŵuhnē ale horotēd? Arabi muntand. Nke bi ale natēk? Arabi njēwēnd icēmb Wēnu ɲa.

14 Nke bi ale resēk hnē ŵuhnē? Arabi macēhni vēvē haryēnkw cery sali va; vērac njēfanēdēniha turatēdēniha wagu nkaf hna g'uŵac Ahwēhn a.

15 Iŷi sifa njēfa nte liyik g'ikwētahn ɲa, pehētēdēha ares a: Ahwēhn a matēndēdēha, do wameh wante ntik ɲa tavēhnēde.

16 Awa putaryin wameh hun ɲa yēbēlan hun, do yēfanēhnēlēryindēn, soņe ayērēnahniwu. Iyēfa ahnē asatah a kwēhna fanka đus.

17 Eli ahnē gē fuhnē ki yeho: njēfako g'ikwētahn soņe antē tēv, do tēvēlohna hnē wabēhn watar gē fagant bēhn.

18 Tac mē mbok njēfa kat; awa mē tēvēk do sama ŷa mē njivēk đus.

19 Vēŷēnta mēn, ge aryampo hnē ŵuhnē tavēk nkaŵ toña ɲa do ahaŵary mbokaryeta,

20 yētēryin iŷin: ale vokaryika aŷen hnē nkaŵ pērēn hna, pehētēdēha icēm inɲa do tavēhnēde wameh wayabah.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Piyer Wade yehëhna kayëte Piyer

Piyer afayik Yesu Këris yeho. Yesu macëkawo wati nte pëladëhëhniwô wëÿis ña. (Lik 5.1-11; Matiye 4.18-22) Wati rac Simo macëdeho. Ahwëhn a Yesu nkwëcëtëkawo wãc ÿa Simo maca Sefas (San 1.42), umë fëhnëtanëk taka (gë watëvav ña, «pierre»).

Wati nte ndokuñëdëho Yesu ña, Piyer ñarël lëwû nkeho kwëlëkwël. Mama nkehahnëko rac, anjahëtakawo Ahwëhn a wahwënta warar, gante ntehnëkawo Yesu ka ani gë pëlahnënde ÿa. Ankentahniko hnë viyary vëryënkwëryënkw g'iyag nte pëyayiniho ibëhn Yesu ña do, ga ndëcëk watac, nkoko kahnënda hnë pëyahn Wanës Wakasëk hna.

Ntiyahnëkëfu paryi Piyer Rom hna nkeho ga cëmëk Afayik Pol hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw gë warar ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahnah (63 gë 64) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Piyer kerëhnëkëhniwo kayëte ntëwû ña vële hwëtahnëk ye hnë vankol imbëd vambë Asi Toy hn'ile macik gaki Tirëki hna. Andënkwëtehnëdëhëhni wayëhw nuÿani hnë Këris hna do kamënaÿëhnëhni fëna maÿëhnëniha Wënu ña paß gë wahorot do ibërehn soje ikwëtahn ntëw hni Këris ña.

Piyer tëyëdëhëhni fëna ntënënelëni: ale-wo-ale paß gë vësankaf va, vëryonkuñ va paß gë vële hwëhnëkëhni, vësëval va paß gë vësan hni, do vësan va paß gë vësëval hni.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'iñi kayëte: uhorot, imawëhn, wameh, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Itama g'imac njasa pacah (1.3-2.3)

Itaka nte yënëd gë bulunda le rëhnayik (2.4-12)

Imawëhn (2.13-3.7)

Uhorot lakënde alind ufërën (3.8-22)

Itav wameh do demal (4.1-11)

Mbetani vële horotëd had Këris (4.12-19)

Vicër gë vële hahnëndak va (5.1-11)

Simpaÿi rëkwa (5.12-14)

Simpaÿi

¹ Ami Piyer, afayik Yesu Këris ÿa, herëhnëryidëhu wuhné vële tëhna do ye vëhneh sampëk hnë wayal Pon gë Galasi gë Kapados gë Asi do gë Bitini vi.

² Wënu ña Rëm ÿa tëhnaku had gante njëtëko kobëri ka; gë Iyir Ipacah ña pitirun soñe lëwü. Ha, tëhnaku ðanko aŵaŵëhnahnuna Yesu Këris do pacënahnu g'icëlëvahn sat lëwü ÿa.

Arabi ipërëna ña gë yam ÿa nkwënawu ðus!

Itama nte wok cëmëðina

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris: hnë ikaÿëhnahn cankaŵ ntëwü hna, anagëkëfu g'ahaŵary g'imat Yesu Këris fagant vësëm, soñe nuÿayin itama nte wok cëmëðina,

⁴ do soñe nuÿayin intëw intë wok bëvëðina muk, tonkëðina, do igwam ntëwü ña cëvëðina. Irac kwëtëhnëku mbin hna,

⁵ wühne vële keryëð gë fanka falëwü fa, gë fere ikwëtahn soñe ipëh nte fëhwëtak tufëhna wati rëkwa hna.

⁶ Soñe umë pëbëryiŵu uhnatah wã, lakënde soñe wati roy tëfëka ahoroteyehniŵu gë fop wasifa wayëkëhnahn.

⁷ Iÿi horot tufahnëð ikwëtahn hun ña paryi nke. Sanu ÿa kode përëkani, ðare hwëðëh hna nude bi nkwamëk. Aki fëna ikwëtahn hun ña le ÿak hnëfak gë sanu ÿi njëkëhnahnik hnë fop wasifa wahorot hna, soñe njëtahni njawëk. Tac fac le mbokajëð Yesu Këris ÿa, gë fere ikwëtahn hun ña nkeð idëwan, icëmb do idënën.

⁸ Ñahnërunëha hara nulunahna, gaki kwëtahnërunëha hara nulunahna, do uhnatah hun wã camëk hafo le nkoyik kodena tëfëtayi gë wanës,

⁹ kabi tükën ña rëkënëðun ile njëkëlehnëð ikwëtahn hun ña: umë ye ipëh walawary hun wã.

¹⁰ Kobëri ña, wakila Wënu ña njëkëlehnëni paryi nuni hak Wënu ña pehëtëðëhëhni vahnë va. Apëyahneniho soñe inji peh nte njëðadëhu Wën.

¹¹ Wakila watac njëkëlehnëni njëtëni guve do hak ntiyað irac. Iyir Këris ña hnë vëhni nkeho, do pëyahneko kobëri ña wahorot wale rëfëkawo nuÿa Këris ña do g'icëmb intë rëfidëha ña.

¹² Wënu ña njëtëndanëkëhni wañi wanës gena soñe lëw hni ðënk, ðare soñe hun yëðahnik. Doliÿi vëfëyahh Wanës Wakasëk ña nësëhnënihi watac gë Iyir Ipacah nte yëðahnijik ambin ña. Do wamëleka ña ðënk ñadëni ðus njëtëni rac.

Imac njasa pacah

¹³ Soñe umë ye, naharyin ile rëfëka aliwu ÿa, nëgaryin do kwëtëryin fop tama hun ña hnë uyëð ipëh nte yëðadërun fac le mbokajëð Yesu Këris ÿa.

14 Maŵëhnëryina Wënu ŋa had vutah vupëren: Ant'arëfu viña vimeh waβë kobëri ŋa, wati nte nkorunëho yëtëluhna toña ŋa.

15 Bare had gante pacëk ale wăcëku ka, wūhnë fëna geryin vēfacah hnë fop vankeya hun hna,

16 kabi kerik: «Geryin vēfacah, kabi ami pacëbu.»✧

17 Hnë wayëfa hun hna, macëdunëha «Apa» ale hitijëd ale-wo-le ile ntik ŷa hara dëbëndëlehnëlihëhniha vahnë va. Soŋe rac ye, geryin vēlënën Wën, wati le yehahnërun nkal li.

18 Ankeya nte hnuŷarun gë vacërakëlo hun vi yiryeryëdina karyënkw. Bare njëtërun, Wënu ŋa cosahnëk icos cankaŋ soŋe pehëtahnu hnë aŋi sifa nkeya. Dinahna gë viŷë vile fërëkaŋ, had sanu ma kori.

19 Bare pehëtëku gë sat fërën Këris ŷa, umë ale ye had fape fante wok kwëhnana dahëse wëh do ñoñ nudena ile wek.

20 Wënu ŋa tēhnakawo ani gë ntihahnënd duniŷa ŷi, atufahnëka gaki hnë waŷi wawati wale ye warëkwa, soŋe hun.

21 Wuhnë, paβ gë Këris kwëtahnërunëha Wënu ŋa, umë ale vēhnëndanëka fagant vēsëm do yëdaka icëmb; aki kwëtëdun ikwëtahn hun ŋa do itama hun ŋa Wën hna.

22 Maŵëhnërun toña ŷa do koyëna pacënërun vintaŵary hun va, alihahnu iŋahnël catah vēŷënta hun. Ŋahnëlëryin dūs gë vēŷënta hun gë ntaŵary hun fop.

23 Nagirun hnë uwám hasëk, ule wok matina hnë uhnëda ule fuđ bare ule wătik hnë uhnëda ule wok cëmëdina: Wanës Wën waβë kantëm.

24 Kabi,

«Mbahn ŋi nke had dël,
do fop icëmb dëwu ŋa had ufëtel dël;
dël ŋa kankëd do ufëtel ulëwu ŷa njod;

25 bare unës Ahwëhn a nkod kantëm.»✧

Uwï nës, Wanës Wakasëk wante fëyayirun ye.

2

1 Doliŷi cañëtarin fop ile wëk; antë arokaŷuna ahnë, antë ayewu vēhurubak, antë ayewu vēŷëwary, antë ahnësu wameh vēŷëntaŷu.

2 Had fanul, balëryiŷu wambël wapacah wante ryavëd ntaŵary danko, g'umë, ahnaŷëntiŷu hn'ipeh hna,

3 kabi, had gante nësëk vikerëh ka: «andahërun gante nëŋëk Ahwëhn ka.»✧

Itaka nte yënëf gë bulunda le rëhnayik

⁴ Pëharyina Ahwëhn a Yesu. Umë ye itaka inte yënëf. Vahnë va cañëtaniha, bare Wënu ña tëhnaka, do nkwanahnëkawo.

⁵ Wuhnë fëna, nkerun had wëraka wale yënëf wale yëryahnik cery nte nkehahnëk Iyir Ipacah, soñe ayehahnu bulunda facah vësëna wasadëha, soñe asënahnu wasadëha gante ntehnëku Iyir ka, do Wënu ña tebad soñe Yesu Këris.

⁶ Ha, ntehnik hnë Vikerëh hna:
«Wëli, atëhnabu itaka nte hnëfak
do kwëtëbu hn'inaŵ Siyo hna taka ndënkwëryënk.
Ale hwëtëk ikwëtahn ntëwu ña hnë yalu
yëtëdïnahna muk usëfëhna.»*

⁷ Soñe wuhnë vële hwëtahnëk, untënah. Bare soñe vële wok vëhwëtahnëna va,
«Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña
vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu
ña fop.»*

⁸ Do fëna ntehnik:
«Taka nte nkëwëdëni vahnë,
taka nte hëfëf.»*

Nkëwëdëni vahnë vërac kabi vëwawëhnëna wanës Wënu ña do koyëna nuÿadëni ile pëhwëtaniniho yä.

⁹ Bare wuhnë, bulunda ile rëhnayik yerun, vësëna wasadëha ahnaŵ, bulunda facah, vahnë vële kwëhnëk Wën. Atëhnaku soñe afëyahnu vantiyehn vacamah vante ntik, umë ale wacëku asahnu mëhwëry hna, arëнку humpen hucamah hudëwu.

¹⁰ Kobëri ña, gelunohna bulunda, bare gaki bulunda Wën yerun; kobëri ña yëtëlnohna ikaÿëhnahn Wën, bare gaki nuÿarun ikaÿëhnahn ntëwu.*

¹¹ Vëyënta mën, wuhnë vële yahnëbu dus, wuhnë vële ye vëhneh nkal li, vële ryëcalëf, nkaÿëtam, tavëryin viña vimeh mbahn vinte wëtaryëf ntaŵary hun.

¹² Kwëhnaryin njasa përen fagant vële wok vëhwëtahnëlahna Këris; koyëna, lakënde mërahnëndënihu, ntehnëndëni vëwen yerun, afo njavëtëni vantiyehn vapëren hun va do cëmbëdëniha Wënu ña fac le njijëf hna.

Imawëhn vësankaf

¹³ Soñe Ahwëhn a, maŵëhnëryina asankaf-wo-asankaf: ahnaŵ ale ye nkaf vësankaf fop,

¹⁴ do waguverëner vële payëk va soñe korotehnëhni vële wënëf va do cëkwaryënihëhni vële lid ufëren va.

* 2:6 2.6: Esayi 28.16 * 2:7 2.7: Wahnëw 118.22 * 2:8 2.8: Esayi 8.14

* 2:10 2.10: Ose 1.6,9; 2.1,23,25

15 Kabi ile ñad Wënu ña ye, vantiyehn hun vapëren va remenayehnekëhni vëhnëkwah vële wok vëyëtëna iñë.

16 Geryin vahnë vële ye afaya, bare paya hun ña antë coŵ wameh wante lidun ña; geryin vëramp Wën.

17 Dënënyinëhni vahnë va fop, ñahnëryinëhni vëyënta hun hn'ikwëtahn hna, maŵëhnëryina Wënu ña, dënënyina ahnaŵ a.

Imaŵëhn vëryokuŋ

18 Vëryokuŋ, maŵëhnëryinëhni vahnë vële ryokuŋehnedëhu, do dënënyinëhni, gena vële fërenak do ryuñënanedëhu fo, bare gë vële fërëkak per.

19 Toña ye, ge mëkarun wahorot wale wok tëfëluhna, do ryuñënarun soŋe idënën Wën, rac ye nëfak paryi ña.

20 Inëhne cëmb yehëhna ge ñuñënarun ñaf soŋe ile wënerun ya? Bare ge ñuñënarun wadaf ña soŋe ufëren ile lirun ña, nëfak paryi ye haryënkW Wën hna.

21 Gena bi rac macëku Wënu ña? Kabi Këris fëna korotëk soŋe hun; atufëku nkaŵ ña ñanko arëfu vacëbëtel vantëwu va.

22 «Umë dina la uŵeh ryampo,

wëla hwënta ryampo tokana ahnë.»*

23 Umë ale ñëwëk, maŵëna njeŵëg, hnë horot lëwu hna nësëna ntini wëh, bare kwëtëk tama ntëwu ña hnë Ahitiŋ asatah hna;

24 umë ale, hnë mbahn dëwu hna, ndibëk wameh wadëw fu ña kërëwa hna, ñanko tavahnin wameh fu ña, do nkehahnin hnë uwám satah; umë ye ale sërehnik soŋe njërahnin.

25 Akwëyërunëho had wape, bare gaki mbokajërun gë cape aheryëherya, ayaw walaŵary hun.

3

Vësëval va gë vësan va

1 Wuhnë vësëval va fëna, tëfëka aŵawëhnënduni vësan hun. Ge ntirun koyëna, vëryampo hnë vëhni, lakënde vëhwëtahnëna Wanës Wënu ña, ge njëkëni vankeya hun va, akwëtahnëdëni. Do fop iŷin wëla nësëluhna,

2 kabi nudëni gante pacëk vankeya hun ka do tufahnëd untënah.

3 Ant'aryëñu igwamëna mbahn, had ryaŷ mul, ma liya wëkayët sanu, do cuña viŷi vëhambah ntaŵi.

4 Hali, gwam hun ña tëfëka nke mbë bambery ntaŵary hun hna, mbë hakili hnëŋah do hwëhn yam. Iŷi sifa gwam përekadina muk, do kwëhna vëhni Wën hna nafa sankaf.

* 2:22 2.22: Esayi 53.9

⁵ Kobëri ña aki kayëtaďëniho vësëval vëfacah vële hwëtëko tama dëw̃ hni ña Wën hna: ntënënedënihëhniwo vësan hni.

⁶ Aki nkeho Sara. Ntënënekawo Abëraham; macëdëhawo Ahwëhnu. Wuhnë fëna nkeďun had Sara ge ntirun ufërën hara ñoñ dakëluhna.

⁷ Wuhnë vësan va fëna, pabëryinëhni ďus vësëval hun va do geryin ndampo fo, ďënkwëtaryindën fanka hun fa këñëlahnëna gë fanka falëw̃ hni fa. Dënëneriyinëhni, nuŷaďëni had w̃uhnë uwám sër le njëďand Wën. Diryin koyëna ďanko wayëfa hun w̃a antë mbok memaŷehni.

Uhorot lakënde alind ufërën

⁸ Wëlin uhnës rëkwa lëmën: kwëhnaryin fop nahan ndampo fo, do gwëryëlëryin fëna. Nahnëlëryin ntëwëlēw̃un had vahnë hun; geryin vahnë vëhnëŋah, do banaryin haryënkweyënta hun va.

⁹ Ge ahnë ntiku uweh, antë aliguna uweh; ge ahnë njewëku antë ayewëguna. Dëwanëhneriyindëna kwëlēkwël, kabi soŋe rac macahnëku Wënu ña, ďanko ndëwahnu.

¹⁰ «Ale ŷaď ñahn uwám

do nuŷa wafac wafërën

tëfëka mëk ryëw̃ lëwu hnë inës wameh

do wës lëwu gë wanës wante rokaď,

¹¹ ndarënd uweh w̃a do ntind ufërën,

njëkëlehn yam ŷa do tëfëlehn g'intaw̃ary ntëwu fop.

¹² Ahwëhn a keryëďfëhëhni vësatah va,

do vanëf vantëwu va hnëpaď wayëfa walëw̃ hni w̃a;

bare yëka Ahwëhn a niŷahnëkëhni vële lid̃ wëh soŋe antë nke aŷëw̃ alëw̃ hni.»[☆]

¹³ Mo lidëhu uweh ge kahnëndarun idi ufërën w̃a?

¹⁴ Lakënde ahnuŷawu wahorot kabi ufërën lidun, mbetaďun. Antë ntaku gë ahnë, do antë pëmpëhna hnu.

¹⁵ Bare ntënëneriyina hnë wasakahn hun hna Këris had Ahwëhn a. Ge ahnë tëyëku, këbënyin ayabahnu itamahn nte hwëhnarun ña.

¹⁶ Bare diryin wajira fo do g'untënah, g'ikwëhna nahan përen, ďanko vële hnësëď uweh soŋe nkeya përen hun gë Këris ña cëfëhne hni soŋe ile njewënihu ŷa.

¹⁷ Ha, ge Wënu ña ñaď, apecek ahorot hnë wapëren wante lidu ña g'ile horotëďu hnë wameh wante lidu ña.

¹⁸ Këris umë dënk korotëk hafo cëm hwënta ryampo fo soŋe wameh ña fop; umë ale wok menëna, acëmëk soŋe vahnë vëwen va. Ntiko koyëna ďanko njiryeryahnu gë

Wën. Paß g'imbahn ntěwu ŋa ndawĩko ðare paß g'iyir ŋa mbokaryijik wám hna.

¹⁹ Do njiko had iyir pëyahni imëk ntěwu ŋa wayir wale sěđiko kaso hna,

²⁰ vële woko vëwawěhnëlahna Wënu ŋa kobëri ŋa, ante tufahněđëho đũñëna ntěwu ŋa wati nte ntidëho Nowe sisikulu ŋa. Vahnë vële fehëntiko wënka va vëyabëlohna, mběđ gë vërar fo nkeniho.

²¹ Wanj wënka yeho had yarya le fehëtěđëhu gaki ŷa. Iŷi yarya, gena idag ronk mbahn. Hali, dahëse ye le rufahněđ mëta imac Wën g'inahan përen. Rac fop ntiyad gë fere ðëhn Yesu Këris,

²² umë ale hayëk ambin do lañak farëhw Wën hna. Wamëleka ŋa, gë vësankaf va, gë fop vëyi vëyëntaw vile hwëhnak fanka ambin hna mawëhnëniha.

4

Itav wameh

¹ Atac, kabi Këris korotëk mbahn ntěwu hna, wuhnë fëna, kwëhnaryin nahan ndampo fo gë umë. Gena bi ale horotëk mbahn ntěwu hna ravëk wameh ŋa

² danko, hnë wafac wale wojëka wã nkal li, uwám lëwu wã nke gante ñad Wënu ka, do tav wëbal wameh wëba vahnë?

³ Gwërenkehu wati idi had gante ñadëni ntini vahnë vële wok vëyëtëlahna Këris va: aki fo nkeyarëđëni, tëfëđëni wëbal wameh, andëwëđëni, atokëđëni đëcët do cedëni đëcët uñen ðulunda hna, cëmbëđëni waravahn wasëfëhnahnah.

⁴ Gaki, kabi goluhna arëfëlëndu, gë vële wok vëhwëtahnëna va, hnë vankeya wameh đëcët hna, apëmpëhnahnëkëhni, do anjewëđënihu.

⁵ Bare afo nkabahnëni haryënkW Wën hna wante ntini ŋa. Akëbënak kitiñëhni vële wok gë vële sëmëk per.

⁶ Soñe umë ye vësëm va fëna pëyayini Wanës Wakasëk ŋa. Akitiñini paß g'imbahn ŋa had vahnë va fop, ðare gaki kodëni nkeni paß g'Iyir ŋa had Wënu ŋa.

Gante tëfëka ndemalëndëni vële hwëtahnëk va

⁷ Wapuya đuniŷa ŋa pëñajëk! Soñe rac, tëfëka ayewu vëseryah, do nëgëtëryin wahakili hun wã danko aholu ayëfahnëndu.

⁸ Ile ŷak nëfak ŷa, ñahnëlëryin đus, kabi iñahn ŋa tavëhněđ wameh wayabah.

⁹ Yotoyëhnëlëryin hnë watere hun hna g'uhnatah.

¹⁰ Wënu ña njëdfaku wafere aryemalëndu gë vëyënta hun va. Geryin had vëryokuñ vëfërën vële hod pabëni wayëd wanëmpëlah Wën.

¹¹ Age ahnë nësëd, wanës wadëwu ña nke wëba Wën; ge ahnë ndemađëha aýëntaŵ, uryema lëwu ŵa nke gë fop fanka fale njëdfaka Wën fa, đanko, pab gë Yesu Këris, Wënu ña cëmbi hnë fop, umë ale hwëhnëk icëmb do imëk soñe kantëm. Nke koyëna!

Mbetani vële horotëd had Këris

¹² Vëyahnik mën, antë pëmpëhnahnu gante njëkëhnahnëderun gë wahorot wahambah ki. Antë ahnahaŵu wañi tëfëlahna tëki.

¹³ Bare natëryiŵu kabi nkentahnirun uhorot Këris hna, đanko fac le nuhandëni vahnë icëmb ntëwu ña natahnu paryi.

¹⁴ Mbetarun ge njewëderun kabi vëřëfal Këris yerun, kabi Iyir icëmb, Iyir Wënu ña, hnë ŵuhnë nke.

¹⁵ Ahnë-wo-ahnë hnë ŵuhnë antë korot kabi aryaŵ vahnë, ale ma aŵen ye, ma kabi ale yentahnik wëba vëyëntaŵ ye.

¹⁶ Bare ge ahnë korotëd kabi kwëtahnëka Këris, antë cëfëhna; hali, camehna Wënu ña fo had gante ntehnëdëni vahnë ka ava Këris ye.*

¹⁷ Wati kitiñ ña tëkik, do pëgwëhnahnëkëhni vahnë Wën va. Do ge pëgwëhnahnëkëfu, hak puhnađëhëhni vële wëyëk vëhwëtahnëna Wanës Wakasëk Wënu ña?

¹⁸ Had gante nësëk Vikërëh ka:

«Ge ipëh vësatah va ntakëk,
hak nkedëhëhni vëyapah va
do vëŵen va?»*[†]

¹⁹ Koyëna, vële horotëd kabi maŵëhnëni iña Wënu ña njëdaniha aýahan ahahnëndak a vintaŵary vidëw hni va, do nkod ntindëni ufërën ŵa.

5

Vicër gë vële hahnëndak

¹ Doliyi vicër vile ye fagant hun va hnësëhnëdëfu. Ami dënk acër yëbu had ŵuhnë; sede yëbu hnë wahorot Këris hna, do nkentahnëdëfu hnë icëmb nte rufande. Wëlin wante rëyëdëmu ña:

² Keryëryin ntega nte kwëtëhnahnëku Wënu ña, ayëkanduni hara gena forosima, bare afaya fo, had gante ñad Wënu ka, gena soñe avetahnu, bare kabi ñadun paryi.

* 4:16 4.16: Vantiyehñ 11.26 † 4:18 4.18: Wanira 11.31

3 Antë aryecëtahnuni ucankaf hun ɲa vahnë vële hwëtehnahnirunëhëhni va bare diryin gante tëfëtalahnëdëfënihu ntega ka.

4 Do ge Asankaf vëheryëherya va karyëtajëk, njëdafëhu pënkwa ahnaŵ, nte wok përekadina, soŋe imëk.

5 Koyëna fëna, vëjar, dënëneriyinëhni vicër va. Do wuhne fop, hnë nëŋëla hun hna, cudaryin ibana, kabi Vikerëh va ntehnëk:

«Wënu ɲa ñewëkëhni vële hnaÿënad va, bare tufëdëhëhni përena dëwu ɲa vële vanad va.»*

6 Awa, banaryin haryënkwa fanka sankaf Wënu ɲa, d'anko naÿënahnu hnë wati le tëhna hna.

7 Do tavëryin gë umë fop wafëmpëhnahnah hun wã, kabi pabëku.

8 Nëgaryin, do kwëtëryin hakili! Kabi aÿeŵ hun a, Sintani ÿa, yasëlehnëd had vësëhn ile ryekad, yëkëlehnëd ale tokëd.

9 Kahnëndaryin, yaŵënyaryin hnë ikwëtahn hna, kabi njëtërun vële hwëtahnëk nkal li fop va iÿi horot nudëni vëhni fëna.

10 Wahorot hun wã biÿëdina. Wën, ale hwëhnëk vifërën fop, macëku soŋe ayentahniwu hn'icëmb ntëwu kantëm hna kabi mbëmënkëlërun gë Yesu Këris. Umë dënk matëndëdëhu, njaŵënedëhu, njëdafëhu fanka fale hamëhnaÿëhnëdëhu fa do kodeluhna ahëfiwu.

11 Arabi imëk ɲa nke gë umë soŋe kantëm! Nke koyëna.

Simpaÿi rëkwa

12 Silëve* ryemako herëhnëryiwu ɲi kayëte. Ge ami ye, aÿënta fu ahahnëndak ye. Kamënaÿëhnëmu, do pëyamu rac ye ipërena paryi Wënu ɲa. Yaŵënyaryin hnë ɲi përena.

13 Vële hwëtahnëk ye Babilon va nkaÿëryinihu, Wënu ɲa tëhna këhni had wuhne. Ajë mën hnë kwëtahn hna Marëk nkaÿëryiku fëna.

14 Gaÿëryinëhni vële hwëtahnëka Yesu va g'ɲahn nte rufande vëÿënta hna. Nuÿaryin yam ÿa, wuhne vële kwëhnëk Këris va fop!

Kayëte kigëna mba Piyer Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Piyer ña herëk inji kayëte wati nte kobëko gë icëm ntëwu (mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbëd gë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw g'imbëd gë wahnah (65-69) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa). Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk va bare yëtëlëfuhna bi ne nkeniho. Niradëhëhni soñe vëharaj wamër va. Andënkwëtehnëdëhëhni gante nkwënëdëni ikwëtahn dëw hni ka do ikwëtahn dëw hni ña kahnëk hn'ile njawëk. Yesu mbokajëd do atëfëkëhni kahnëndani hnë umë.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: gë fere, kila, vëharaj wamër, iyët.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Gante tëfëka nkeni vële kwëhnëk Këris va (1.3-11)

Kahnëndaryin hnë vile haranjirun hna (1.12-21)

Soñe vële haranjëd wamër va (2.1-22)

Paryi Yesu mbokajëd (3.1-18)

Simpaÿi

¹ Ami, Simo Piyer*, aryokuñëhn do afayik Yesu Këris, herëhnëdëhëhni aki vahnë vële njëd'ak Wën ikwëtahn nte hëñëk gë ntëw fu ña. Usatah Yesu Këris, umë ale ye Wën fu do Afëhët, yëdaku inji kwëtahn.

² Arabi yam ÿa g'ipërëna Wënu ña nkwënawu d'us, gë fere iyët Wënu gë Yesu Ahwëhn fu ÿa.

Imac do itëhna Wën

³ Gë fanka falëwu fa Wënu ña njëd'akëfu fop ile valëkëfu ÿa soñe nkehahnin gante ñad ka. Antik rac gë fere uyët ule hwëhnayinëk soñe lëwu, umë ale wacëkëfu gë icëmb do g'ipërëna camah ntëwu ña.

⁴ G'icëmb do g'ipërëna tac Wënu ña anjëd'akëfu viÿë vihnëfak gë vifërën had gante ntehnëko kobëri ka. Antik gë fere vëÿin, soñe afëhëtahniwu hnë viña vimeh iÿi duniÿa vile fërëkahnëdëhëhni vahnë, do ayentahniwu ile nke Wënu ña.

⁵ Soñe umë ye kamënyin awënu kwëtahn hun hna ipërëna camah; hnë ipërëna camah hna gwënëryin uyët Wënu ña;

*

1:1 1.1 *Simo Piyer*: hnë vëkayëte vëndaÿ Simo wacik Simeÿo.

⁶ hnë uyët Wënu hna gwënëryin imëk vankaf hun; hnë imëk vankaf hun hna gwënëryin iduñëna; soje iduñëna ña gwënëryin nkeya nte ñađ Wënu ña;

⁷ hnë nkeya nte ñađ Wënu ña gwënëryin ñahnël hun ña; hnë ñahnël hun hna gwënëryin ñahn Wënu ña.

⁸ Kabi, ge kwëhnarun vañi vankeya, do ge pëlëk vënkahn va hnë wuhnë, antëwëđun viferën do ndokuñëđun đus do iyët hun Ahwëhn fu Yesu Këris nkwënađ.

⁹ Bare ale wok kwëhnana vañi vankeya va, nke had ale wëpëk; nudina đus. Andënkwëk Wënu ña njaryëka wameh wabë kobëri ña.

¹⁰ Soje rac ye, vëyënta mën, kamënarayin aliwu imac gë itëhna Wënu ña njaŵ g'ahaŵary hnë wuhnë. Kabi ge ntirun koyëna, yodiluhna muk hnë wameh hna.

¹¹ Aki Wënu ña kacadžëhu g'afërën Naŵ nte wok puđina muk mba Ahwëhn fu do Afëhët fu Yesu Këris hna.

Vële hnuk icëmb Këris

¹² Soje rac ye, lakënde ayëtu vëyin fop, do fëna ahahnëndawu hnë toña le wëryërun yi, nkodëfu ryënkwëtehnëndu kwëlëkwël.

¹³ Catanëko, age cëmëla, andënkwëtehnëđëmu soje woŵu vëhnëgak.

¹⁴ Kabi njëtëbu biyëđina cëmëđëfu, had gante tufëko Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Bare ntidëfu fop soje woŵu aryënkwëtahnëndu kwëlëkwël vëyin age cëmëbu.

¹⁶ Ante pëyaŵirunëho ña Ahwëhn fu ya Yesu Këris mbokajëđ gë fanka, gena wëhnantul wahnahar nësëhnirunëho. Bare nubun inaŵ ntëwu ña gë vinkër vintëw fu va.

¹⁷⁻¹⁸ G'umë nkebunëho kuñ pacah hna, wati nte ntënënëkawo do cëmbëhnëkawo Wënu ña Rëm ya. Wati rac, hnë Icëmb Camah ntëwu hna, Wënu ña nkwëryëndanëka kopa lëwu ya, ntehn: «Ayi ajë mën ye ale yahnëbu đus. Hnë umë natëđëho.»* Do kopa rac, fuhnë dënk nkwëryëbun matind ambin.

¹⁹ Do fëna, tamahnëđëfun g'ahaŵary wanës wakila Wënu ña. Anjivënëđun ge kwëtarun vintaŵary hun hna, kabi nke had lampu le fëđik hnë umëhwëry hafo Fac ya tëki, do Këris, ikol sampërënkoli ña, pëtën wasakahn hun wã.

²⁰ Ani gë iyin fop, njëtëryin đus: wanës wakila hnë Vikerëh hna matina vinahan vidëw hni hna dënk.

* 1:17-18 1.17-18: Matiye 17.1-5; Marëk 9.2-7; Lik 9.28-35

²¹ Kabi pëgw kobëri ña, wanës Wënu ña matina hnë ahnë. Bare Iyir Ipacah ña lidëhëhni vahnë va nësëni wanës wante wãtik Wën hna.

2

Vëharan wamër

¹ Kobëri ña, hnë bulunda Isërayel hna nkeniho wakila wamër. Aki fëna, vëryampo matëdëni fagant hun, do ntehnëdëni vëharan ye, bare ile karanëdënihëhni vahnë va gena toña. Nësëhnëdënihu wajira fo wamër wante sëvehnëdëf vahnë, do ñwëyëdëniha Aharan ale sosahnëk wameh wadëw hni. Soje umë ye icëv ntëw hni ña tëkid ñap, do vëhni lik.

² Vëyabah tëfëdënihëhni hnë ndakëntal meh, antidënihëhni vahnë va njewëni nkaw toña ña.

³ Do inahn dëw hni kori ña ntid nësëndëni paß gë wuhnë wëhnantul wale ntini vëhni dënk, danko tokanihu. Bare ambiyëk ga cëbik kiti lëw hni ña, napëdina, do biyëdina bëv dëw hni ña tëkid!

⁴ Njëterun, Wënu ña kaÿëhnahnëlahna gë wamëleka wante wënëk ña, bare ntabëkëhni hnë umëhwëry vë janáma*, ñabehnëkëhni gë vankënca hafo fac kitin ña.

⁵ Kaÿëhnahnëlahna gë duniya sër ña, bare atëvehnëko wënka wacankaf hafo wãc wã kohnëhni fop vële wok vëlënënëlahna Wën va. Nowe, umë ale fëyadëhëhniwo vahnë ile satëk, gë vahnë mbëd gë vëhi vëyëntaw fo fehëtiko.*

⁶ Akitinjëk fëna vankol, Sodom gë Gomor; apëdëk vankol vatac hafo nko bëhn fo. Iyi dahëse vahnë vële wok vëlënënëlahna Wën va ye, soje tufini ile hnapëdëhëhni ña.*

⁷ Bare pehëtëka Lot, umë ale yeho ahnë asatah. Lot nudëhëhniwo vahnë vëvë vankol vatac vële wok vëlënënëna sariya ña do lidëho ndakëntal meh, do mbërehnëdëhawo dus hnë ntawary ntëwu hna.

⁸ Ha, aÿi asatah, ale yeho fagant lëw hni, nudëhëhniwo do nkwëryëdëhëhniwo fac-wo-fac, ntawary catah ntëwu ña korotëdëho soje vantiyehn meh vante nkok ñadina sariya va.*

⁹ Vëyin rufahnëd Ahwëhn a njëtëk gante pehëtëdëhëhni hnë uhorot vële wawëhnëdëha va, do njëtëk gante tavëdëhëhni vële wok vësatëna va koroteyëhnahnini fac kitin hna,

* **2:4 2.4 Janáma:** Gë wagërek ña janáma wacik Tarëtar. ☆ **2:5 2.5:** Wapëgwala 6.1-9.28 ☆ **2:6 2.6:** Wapëgwala 19.1-35 ☆ **2:8 2.8:** Wapëgwala 19.1-19

10 kas vële rëfëd viña vimeh mbahn vinte ronkënëdëhëhni, do yëwëk ucankaf.

Vëharaj wamër va tamani dëcët, dakëdëlëlihna njewënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

11 Wëla wamëleka wante lëbëkëhni imëk gë fanka fa waryëkënalohna njewënihëhni haryënkwa Ahwëhn a.

12 Bare vëyi vahnë, had wulaw wahnënkwa nkeni, wale hnagik soje pëlayini do ndawini fo. Njeweđëni ile nkoni vëyëtëna do had wulaw, vëhni fëna ndaweđëni;

13 aki uhorot cosëđëni soje fop ile koroteyëhnënihëhni viyënta hni va. Rëk tëkatëndëni uhnatah lëw hni g'idi wabal wameh wadëw hni g'anent pir tase vahnë fop; g'uhnatah ntidëni ile rokad ge njini vambënt hun hna; wëdahëse wañeh nkeni wale ronkënëd.

14 Fop vinahan vidëw hni va soje vësëval ye. Vëravëđina idi wameh ña, do tokadënihëhni vële wok vëyañëna nkañ Këris ña. Vësan vële rëk mbalëd dëcët ye. Vëhni Wënu ña ndëwanëhnëkëhni wëh!

15 Atavëni nkañ catah ña do cëvëni. Nkañ Balam, ajë Bosor ya, tëfëni, umë ale yadëho cosi soje ntihahn wameh ña.*

16 Bare curiko soje wameh watac: fali fale wok kodina nës nësahnëkawo gë kopa ahnë, soje tavëtehna kila Balam waji wanënkwa wante ñadëho nti ñi.*

17 Vële harajëdëhëhni vahnë wamër va, had wahayalin waguhah nkeni; had vijar vinte campehnëk sël wëh nkeni fëna. Wënu ña pëhwëtanëhnëkëhni yëwa hn'ile mëhwëryëk dus hna.

18 Nësëđëni wanës wante wok kwëhnana nafa, do mbalëtahnëđëni viña vimeh vimbahn gë ndakëntal meh soje tokanihëhni vële sahnik takan va fagant vële wok lëdëk wameh hna.

19 Ntehnëđënihëhni kodëni nkeni afaya do vëhni dënk vëramp iña inte vëvehnëdëhëhni nkeni. Kabi ale-wo-ale nke aramp iñë ile wëkëka.

20 Vahnë va pehëtini hnë viyë vëvë nkal vile ronkënëd vi kabi njëtëniha Afëhët a, Ahwëhn fu Yesu Këris. Bare, ge viña vimeh vimbahn vambë kobëri va mbok pëlahni do mëkëhni, wapuyala wadëw hni ña međ ntëbi gante nkeho wapëgwala ka.

21 Pecehnakëndëhëhniwo vëhni antë njëtëni nkañ catah iña, g'ile njëtëđëni do niyahnëni kwëda pacah nte karañiniho ña.

²² Ile rëkatëkëhni ÿi tufahnëk ile nësëko ÿa toña ye: «Ive ÿa mbokëd tok ile nkurëk ÿa»; do iÿin fëna: «Mpëhëmpëh ña ge njaryik mbokëd kërëñëta wadaþ hna.»[☆]

3

Ahwëhn a njijëd

¹ Vëÿahnik mën, wëlin kayëte kigëna nte herëhnëmu ña. Hnë vakitak, ndënkwëtehnëdëmu wante haranjirunëho ña danko hnëgët hnë wahakili hun hna nahan catah.

² Dënkwëtaryin wante nësëni kobëri ña wakila wapacah ña, gë kwëda Ahwëhn a, Afehët a inte karanjënihu vëfayik hun va.

³ Yëtëryin ten wañi: hnë wafac warëkwa hna, vahnë yijëd ndasëni viÿë vëva Wën va. Viña vimeh vidëw hni va liyehnëdëhëhni rac.

⁴ Ndasëdënihu ntehnatëndëni: «Yeþu dehnëna bi mbokajëd? Ne lë nkeha? Warëm fu wä cëmëni, bare ñoñ gwëcëtana kobëri ga ntihahnik nkal ñi!»

⁵ Bare nkehëhna ani iñë ile ndënkwëni wakwëhnampër: kobëri ña, Wënu ña g'uhnës lëwu ntik ambin ña g'inkal ña. Pitëndëlehnëk nkal ña gë wënka ña, do gë fere wënka ntik nkal ña.

⁶ Do fëna gë fere wënka watac macënëk do mbëvehnëk nkal mbë kobëri ña.

⁷ Uwi hnës dënk va Wën penak ambin g'inkal mbë gaki ñi soñe hwëdëh ha njij pëd vëÿi vi. Ambin ña g'inkal ña kwëtik hafo fac kitiñ ña nte mbëvehnëdëni vëÿew Wën va.

⁸ Bare, wuhnë, vëÿahnik mën, nke iñë ryampo ile wok tëfëlahna aryënkwu: soñe Ahwëhn a, fac ryampo nke had wabëhn wuli, do wabëhn wuli nke had fac ryampo.[☆]

⁹ Vëryampo ntehnëdëni Ahwëhn a ñapëk gë idi ile nësëk ÿa, bare gena rac. Anduñënanëhnëkëfu, kabi ñadina wëla aryampo mbëv. Hali, ile ñad ÿa ale-wo-ale tav wameh wadëwu ña.

¹⁰ Fac le mbokahnið Ahwëhn fu ÿa nanjëtëdëhëfu had ale. Fac rac, kopa samah wëryëde, ambin ña namb ña nambëde, do viÿë vile yehëhna hnam va mbëvehnëde. Nkal ña gë fop vile yehëhna va kitiñëdëni.

¹¹ Kabi aki mbëvehnëde fop viÿë vi, awa doliÿi yëkëryin d'us hak nked uwám hun wä! Tëfëka afacu do ahwëhnawu nkeya nte ñad Wënu ña,

¹² g'inap fac Wënu ña, g'idi fëna fop soñe tëki kobëri fo. Fac rac hwëdëh ha mbëvehnëd ambin ña, do fop viÿë vëvë yañ vi casëd.

¹³ Bare Wënu ɲa nësëk mbiyëk antid' ambin kasëk, nkal kasëk, do usatah fo yed' hnam. Rac hnapëden.

¹⁴ Awa, vëyahnik mën, soje umë ye, kabi fac rac napëfun, diryin fop soje ayewu haryënkW Wën hna vahnë vële wok vëhwëhnana dahëse wëh, vahnë vële wok vëhwëhnana ile niradeni, vahnë vële hwëhna yam.

¹⁵ Kwëtaryin iyin vankaf hun hna: soje iduñëna Ahwëhn a hođerun afehëtaryiwu, had aÿënta fu Pol, g'usery ule njëdaka Wënu ɲa, nësëhnëku vëkayëte vantëwu hna.

¹⁶ Koyëna nësëk fëna hnë fop vëkayëte vantëwu hna. Nke viyë vële lakëk gwëry vëkayëte vantëwu hna, do vahnë vële wok vëyëtëna iñë, do ikwëtahn dëw hni ɲa yañëna, kumpëtëdëhëhni, had gante ntidëni ka hnë Vikerëh viñëntañ ka. Aki mbëvëdëni vëhni dënk.

¹⁷ Vëyahnik mën, wuhnë dënk, tame njëtërun wañi. Awa, soje umë kwëtëryin hakili, d'anko antë ayentahniwu hnë idënt vëyëw Wënu va do aki do d'anko antë cëvaryu iyañ ikwëtahn hun ɲa.

¹⁸ Bare naÿëryin g'ahawary hnë ipërëna g'iyët Ahwëhn a, Afehët fu Yesu Këris hna. Arabi kwëhn icëmb ɲa gaki do gë kantëm! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ɲa tufëhnana bare namu cery sali ɲa ntehnëk Afayik San herëk. Kerëk yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë wahi do gë bëhn keme (70 gë 100) ga ndëcëk hnagi Yesu. Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk do waÿëmpayehnik gë vakaraɲa vakawary, ñad ɲawëtëhni gë ikwëtahn paryi Këris ɲa. Kerëhnëkëhni soɲe kamënaÿehnehni do nko mbëmënkëlëni vëhni do nkoni kahnëndani gë Yesu Këris. Rac tëfëka ntini g'iña vëÿëntaŵ. Tëfëka fëna njolaryëni vinahan vinte wok gena toña do kehani wameh ɲa.

Inji kayëte nësëd soɲe bëmënkël nte rëfëka kwëhnani vële hwëtahnëk va gë Yesu Këris, do gë bëmënkël ntëŵ lëŵ hni; nke hnë humpen hna kabi Wënu ɲa humpen ye. Ge ñadëni ntini rac tëfëkëhni njasëni hnë ikwëda inahn hna. Vëÿëw Këris va ye vëwër vële yahëtak Yesu ye Këris ÿa do paryi njijëko hn'imbahn. Bare vële hwëtahnëk va tëfëka kwëhnani nkeya vutah Wën paryi inahn hna. Afo mëkëni këncëtëlehnëni dënt ɲa gë toña ÿa. Ikwëhn Wënu ɲa fëhnëtanëk ɲahnihnëk, kabi Wënu ɲa inahn ye. Ikwëtahn ye imëk ɲa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Toña, duniÿa, vutah, inahn, humpen, wameh, akwëda, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu ɲa humpen ye (1.1-2.6)

Akwëda kasëk (2.7-17)

Vële ÿewëka Këris va gë vutah Wën va (2.18-3.10)

Inahnël ntëŵ lëŵ fu (3.11-24)

Gante njavëtëde Iyir Wën (4.1-6)

Wënu ɲa inahn ye (4.7-21)

Imëk fu hnë duniÿa li (5.1-21)

Kayëte ndënkwëryënkw nte njëdahnëk San

¹ Kerëhnëryiderun soɲe Wanës, wante yëdahnëd uwám paryi. Ani nkeho kobëri hnë wapëgwa hna. Nkwëryëbun do nuɲun gë vinkër vidëŵ fu va dënk, njëkëbun wapacëk do ñakëbun gë wëbák wadëŵ fu ɲa.

² Ha, uwám rac tufëhna. Nuɲun, wasede walëwu ŵa yebun do pëyaderun uwám usër ule yeho gë Rëm ÿa do ule rufëhnaëfu.

³ Ile hnuɲun do wëryëbun ÿa umë ye ile fëyaderun ÿi gante koden mbëmënkëlin hn'ikwëtahn hna, ndanko fo; do

ibëmënkël fu ɲa ibëmënkël gë Rëm ɲa ye do gë Aju Yesu Këris.

⁴ Kerëhnëryidërun wani soɲe uhnatah fu wã padahn.

Wënu ɲa humpen ye

⁵ Wëlin wante pëyahnek Yesu Këris, wante wëryëbun do fëyaderun ɲa: Wënu ɲa humpen ye do iwëhëryah gena hnë umë.

⁶ Ge ntehnëden gë umë mbëmënkëlinëk do njasatënden hn'umëhwëry hna, mërëden do didenëhna gante nke toña ka.

⁷ Wënu ɲa humpen hna nke. Ge fuhnë fëna, hnë humpen hna njasëden, awa mbëmënkëlinëk. Do sat Yesu Aju yã pacënëdëhëfu wameh ɲa fop.

⁸ Ge ntehnëden kwëhnayilënëhna wameh, vankaf vantëw fu va dënk rokaɲen do toña yã gena hnë fuhnë.

⁹ Wënu ɲa ahahnëndak do asatah ye. Ge putayinëk wameh fu ɲa, koɲen tamahnina umë: tavëhnëdëhëfu wameh fu ɲa do pacënëdëhëfu hnë urumpak hna fop.

¹⁰ Ge ntehnëden menilënëhna, awër lidënëha Wënu ɲa do wanës wadëwu ɲa gena hnë fuhnë.

2

¹ Vutah mën hn'ikwëtahn hna, kerëhnëryidëmu wani soɲe ahnë antë nti wameh. Bare ge ahnë ntik, kwëhnayinëka ale hnësëhnëdëhëfu darël Rëm hna: umë ye Yesu Këris, asatah a.

² Umë ye sadëha soɲe itavëhn wameh fu ɲa, gena soɲe wadëw fu fo bare fëna wëba wëwë ðuniyã vi fop.

³ Ge mawëhninëk vakwëɲa vantëwu va, koɲ pacëfu njëtinëka.

⁴ Ge ahnë ntehnëk: «Njëtëbuha», hara dënënëɲina vakwëɲa vantëwu va, ahnë arac awër ye, toña yã gena hnë umë.

⁵ Bare ale wãwëk wanës wadëwu ɲa, inahn Wënu ɲa padëk hnë umë. Koyëna njëtëden gë umë nkeyinëk.

⁶ Ale hnësëk gë umë nkeni kwëlëkwël tëtëka kwëhna ankeya nte kwëhnako umë ɲa.

Akwëɲa kasëk

⁷ Wuhnë wële yahnëbu ðus, gena akwëɲa kasëk herëhnëdëmu, akwëɲa cër nte hnuyarun kobëri ɲa ye. Anj kwëɲa cër ye wanës wante rëkërun awëryu ɲa.

⁸ Gë cape ndaw, akwëɲa nte herëhnëdëmu kasëk ye: toña akwëɲa tac hnuyik hnë Yesu do hnë wuhnë fëna. Ha, umëhwëry ɲa yiɲa njid do humpen paryi ha tøk pët.

⁹ Ge ahnë ntehnëk: «Humpen hna nkebu», ñeŵata aŷentaŵu ŷa ale mbankëni hn'ikwëtahn hna, ahnë arac hnë umëhwëry hna nkok.

¹⁰ Ale ŷahnëka aŷentaŵu ŷa hnë humpen hna nkok, do ñoñ gena hnë umë ile yojëd wameh.

¹¹ Bare ale ŷeŵëka aŷentaŵu ŷa hn'umëhwëry hna nkok; hn'umëhwëry hna njasëd, njëtëna hn'ile njid kabi umëhwëry ña mëpëndanëka.

¹² Vutah mën, kerëhnëdëmu wañi, kabi wameh hun ña tavëhnirun soje uŵac lëŵu ŵa.

¹³ Vicër, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha ale yeho kobëri wapëgwa hna.

Vëjar, kerëhnëdëmu wañi kabi këfërunëha Sintani.

¹⁴ Vutah mën, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha Rëm ŷa.

Warëm, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha ale yeho kobëri hnë wapëgwa hna.

Vëjar, kerëhnëdëmu wañi, kabi njawërun: wanës Wënu ña hnë ŵuhnë ntëdëk do këfërunëha Sintani.

Antë aŷahnu duniŷa ŷi

¹⁵ Antë aŷahnu duniŷa ŷi ma ile ye duniŷa li. Ge ahnë ñahnëk duniŷa ŷi, ñahn nte ŵatik Rëm hna gena hn'umë.

¹⁶ Wëlin ile ye duniŷa ŷa: viña vimeh vimbahn ale-wo-le ña, ñahn kwëhn ile hnuđe ŷa, do inaŷëna nte ŵatik hnë hnapul hna. Awa iŷin fop matidina Rëm hna, duniŷa hna matid.

¹⁷ Duniŷa ŷa ndëcëd do gë fop iña meh nte ye hnam ña; bare ale lid ile ñad Wënu ŷa nkođ kwëlëkwël.

Vële ŷeŵëka Këris

¹⁸ Vutah mën, wati watëkwa duniŷa ña tëhajëk! Nkwëryërun ga nësëde, aŷeŵ Këris ŷa tëkid; do toña ye, vëŷeŵ vëyabah tëkini do koyëna njëtinëk wapuya duniŷa ña tëhajëk.

¹⁹ Vëŷeŵ Këris vërac, hnë fuhnë cahnëni, bare vëyelohna vëlëŵ fu paryi; kabi ge vëlëŵ fu yekënd, gë fuhnë nkon-takëndeni. Bare cahnënihëfu soje pacahn wëla aryampo hnë vëhni gelohna alëŵ fu paryi.

²⁰ Bare ŵuhnë, Afacah a rëhnakuno do njëtërun toña ŷa.

²¹ Ge kerëhnëdëmu, gena kabi yëtëluhna toña ŷa, kerëhnëryidëmu kabi njëtërun do kabi njëtërun fëna wëla uŵër matidina gë toña.

²² Mo ye aŵër? Ale wajëk Yesu gena Këris ŷa. Ahnë arac ye aŷeŵ Këris ŷa: ñwëŷëkëhni Rëm ŷa gë Aj'a.

²³ Fop vële wëyëdëha Ajë va, n̄wëyëniha Rëm ȳa fëna. Ale w̄awëka Ajë ȳa mawëdëha Rëm ȳa fëna.

²⁴ Soje hun, kwëtaryin hnë w̄uhnë ile wëryërunëho wapëgwa hna. Ge nkorun hnë ile wëryërun wapëgwa hna, nkontëderun kwëlëkwël w̄uhnë fëna gë Aj'a do gë Rëm ȳa.

²⁵ Ha, wëli ile ntehnëkëfuno Këris ȳa njëdadëhëfu: uwám usër.

²⁶ Watac ȳakëndëbu herëhnu soje vële yëkëlehnëd tokanihu va.

²⁷ W̄uhnë n̄anti, wagu wante turëkuno Wënu na soje tēhnahnu worryeryërun; awa balëluhna aharañiwu, kabi wagu watac karañëdëhu fop*. Toña ȳa ye, gena wamër. Soje rac ye, diryin le karañëdëhu ȳa: geryin kwëlëkwël gë umë.

Vutah Wën

²⁸ Ha, vutah mën, geryin kwëlëkwël gë Këris ȳa, pëbahnëfu itama haryënk̄w lëw̄u do antë cëfëhnëfu hnë fac le njijëd hna.

²⁹ Njëtërun Këris ȳa catëk; awa tēfëka ayëtu fëna ale-wo-le lid ile satëk ȳa fatah Wën ye.

3

¹ Yëkëryin in̄ahn canka nte n̄ahnëkëfu Rëm ȳa! In̄ahn dëw̄u na ntik hafo macëndënfëfu vutah vuntëw̄u! Do paryi vutah vuntëw̄u yeyinëk. Soje umë ye d̄uniȳa ȳi yëtëlëfuhna, kabi yëtëlahna Wënu na.

² W̄uhnë vële ȳadëfu d̄us, tame vutah Wën yeyinëk, bare ile yeden ȳa tufëhnana ten wapacëk. Bare njëtinëk iyin: ante tufëhnañ n̄a, gë umë mëntëlëdën, kabi nudënëha gante nke ka.

³ Ale-wo-le hwëhnañ ikwëtahn tac hnë umë hna ahnë arac pacënañ, had gante pacëk umë dënka ka.

⁴ Ale-wo-le wënëka nk̄wajëk sariya Wënu na; ha, wameh na igwaj sariya ȳa ye.

⁵ Njëtërun, umë tufëhnañ soje n̄tihët wameh na do wameh na gena hnë umë.

⁶ Koyëna, ale-wo-le ye kwëlëkwël g'umë bokëdina n̄ti wameh; bare ale-wo-le wok lid n̄ulawohna do yëtëlawohna.

⁷ Vutah mën, kwëtëryin hakili antë ahnë tokawu! Ale lid ile satëk ȳa, ahnë arac catëk, had gante catëk umë ka.

* 2:27 2.27 Wagu watac karañëdëhu fop: Vëryampo nahadëni pañare Iyir Ipacah in̄a nësëd, vëhañary ntehnëni pañare wayëd ye do vëhañary kat pañare Wanës Wën.

⁸ Ale wok lid wameh ɲa ahnë arac Sintani hwëhnëka, kabi Sintani aʋen ye kobëri hnë wapëgwa hna. Aju Wënu ɲa tufëhnak soɲe mbëvehn vantiyehn Sintani va.

⁹ Fop vële ye vutah Wën va vëyëdfëhnadina hnë wameh hna, kabi vëhni ye hnag Wënu ɲa. Vëhodina mbok ntini wameh, kabi vutah Wën ye.

¹⁰ Wëlin ile hnëmpëndëlehnëkëhni vutah Wën gë vutah Sintani va: Ale-wo-le wok didina ile satëk, ahnë arac gena fatah Wën had ale wok ɲahnëlahna aÿëntaʋu hnë ikwëtahn hna.

ɲahnëlin gë vëÿënta fu hnë ikwëtahn hna

¹¹ Wëlin wante wëryërunëho kobëri hnë wapëgwa hna: tëfëka ɲahnëlin.

¹² Antë ntiyin had Kaÿe: umë ale kwëhnëko Sintani do ndaʋa aheryu. Soɲe ye ndaʋëkawo? Kabi nkeya Kaÿe ɲa meko, bare mba aheryu ɲa catëko.*

¹³ Vëÿënta mën, ge vahnë vëvë duniÿa vi ñëwënihu antë pëmpëhnahnu.

¹⁴ Fuhnë njëtinëk tavinëk icëm iɲa tëkin hnë uwám hna kabi ɲahnëlinëk. Ale wok ɲahnëna vëÿëntaʋ hnë icëm hna nkok.

¹⁵ Ale-wo-le ÿëwëka aÿëntaʋu ÿa, ahnë arac aryaʋ vahnë ye, do njëtërun wëla aryaʋ vahnë aryampo kwëhnana hnë umë uwám usër.

¹⁶ Wëlin gante njëtinëk tame iɲahn ɲa: Yesu Këris njëdahnëk ntaʋary dëʋu ɲa soɲe lëw fu. Awa fuhnë fëna tëfëkëfu njëdahnin walawary fu ʋa soɲe vëÿënta fu va.

¹⁷ Ge ahnë kwëhnak hnapul yabah nutënda aÿëntaʋu ÿa ga kwëhnak uval do ɲwëÿ demadilahna, ahnë arac kod bi ntehn iɲahn Wënu ɲa hnë umë nke?

¹⁸ Vutah mën, antë kwëhnaÿin iɲahn gë wanës ma gë kaca hnëɲah fo, bare gë vantiÿa do gë toña.

¹⁹ Koyëna njëtëden hnë toña hna nkeyinëk, do haryënk Wënu hna njamënenëden wasakahn fu ʋa.

²⁰ Ge sakahn fu ha ntehnëk meninëk, njëtinëk Wënu ɲa hnaÿëk lëbëk wasakahn fu ʋi do njëtëk fop.

²¹ Vëÿahnik mën, ge wasakahn fu ʋa dehnëna meninëk, kwëhnađen itama padah haryënk Wën hna.

²² Rëkëden nuÿanden fop ile rëyëdenëha ÿa, kabi maʋëhnëdenëha vakwëda vantëʋu va do ntiden ile ñad ÿa.

²³ Wëlin le tëyëkëfu ntiyin Wënu ɲa: kwëtahnin ʋac Aju ÿa Yesu Këris do ɲahnëlin had gante ntehnëkëfu Këris ka.

* 3:12 3.12: Wapëgwala 4.3-10

²⁴ Ale wawëhnëk vakwëda Wën va, hnë Wën hna nke do Wënu na hnë umë nke. Wëlin gante njëtëden Wënu na hnë fuhnë nke: gë Iyir nte njëdakëfu na.

4

Gante njavëtëde Iyir Wën

¹ Vëyahnik mën, antë ahwëtahna iyir nte-wo-nte, bare yëkëhnahnëryinëhni soje afëcëtahnu bi Wën hna matik iyir tac; wakila vëwër vëyabah campëni duniya li.

² Wëlin gante njavëtandunëha Iyir Wënu na: iyir nte-wo-nte lehnëd Yesu Këris njijëko duniya li nke ahnë, iyir tac Wënu hna matik.

³ Bare iyir nte-wo-nte wëyëk njavëta Yesu matina hnë Wën hna, iyir tac ayeŵ Këris ya ye. Njëtërunëho ayeŵ arac njijëd do tame tëk tëki duniya li.

⁴ Bare wuhnë, vutah mën, Wënu na hwëhnëku do mëkërunëhëhni wakila vëwër va; kabi Ale ye hnë wuhnë ya lëbëka ale ye hnë vële kwëhnëk duniya vi.

⁵ Wakila vëwër va, vëhni, duniya yi hwëhnëkëhni. Awa gë anësa duniya na nësëdëni do duniya yi hnëpadëhëhni.

⁶ Bare fuhnë Wënu na hwëhnëkëfu. Ale yëtëka Wënu na nëpadëhëfu; ale nkok kwëhnëna Wënu na, ahnë arac nëpadilëfuhna. Koyëna kodën njëtën ile nke Iyir toña ya do ile nke iyir wamër na.

Wënu na inahn ye

⁷ Vëyahnik mën, nahnelënefu, kabi inahn na Wën hna matik. Ale-wo-le yahneka ayeñtaŵu ya, ahnë arac fatah Wën ye do njëtëka Wënu na.

⁸ Ale-wo-le wok nahnelëhnhna vëyëntaŵ va, ahnë arac yëtëlahna Wënu na, kabi Wënu na inahn ye.

⁹ Wëlin gante tufëkëfu Wënu na inahn dëwu ka: payika Aju ryamboli lëwu ya duniya li, soje nuyahnin uŵám paryi wa gë umë.

¹⁰ Wëlin ile ye inahn na: gena kabi fuhnë yahninëka Wënu na, bare kabi umë yahnekëfu. Paryi nahnekëfu, soje rac payahnika Aju duniya li njëdahn ntaŵary dëwu na had sadëha soje itavëhn wameh wadëw fu na.

¹¹ Vëyahnik mën, kabi aki nahnekëfu Wënu na, fuhnë fëna tëfëkëfu nahnelin.

¹² Ahnë kobëri nulahna Wënu na, bare ge nahnelinëk, Wënu na hnë fuhnë nked, do inahn dëwu na padëdëhëfu dus.

¹³ Wëlin gante njavëtëden hnë Wën hna nkeyinëk do umë hnë fuhnë nke: njëdakëfu Iyir dëwu na.

14 Nuyinäk do waseđe yeyinäk Rëm ŷa cañëtika Aju gante nkehand afehët avë duniŷa.

15 Ge ahnë njavëtëk Yesu ye Aju Wënu ŷa, Wënu ŷa hnë umë nke do umë hnë Wën hna nke.

16 Do fuhnë tëkinäk njëtin do kwëtahninäk Wënu ŷa ŷahnëkëfu. Wënu ŷa inahn ye; ale ye hn'inahn hna Wën hna nke do Wënu ŷa hnë umë nke.

17 Wëli, gante padëk inahn ŷa hnë fuhnë, gante kodën tamayin hnë fac kiti hna: gante nke umë ka, fuhnë fëna koyëna nkeyinäk duniŷa li.

18 Ntakah gena hnë inahn hna; inahn padah ŷa ntad ntakah. Ge ahn'a ntakëdëha kabi uhorot hnapëdëha; ale ntakëk ŷa kwëhnana inahn padah.

19 Fuhnë ŷahninäk kabi Wënu ŷa ryënkwëk ŷahnëkëfu.

20 Ge ahnë ntehnëk: «ŷahnëbuha Wënu ŷa», do hara ŷahnëlahna aŷëntaŷu ŷa, ahnë arac aŷër ye. Kabi ale wok ŷahnëlahna aŷëntaŷu ale nuđ ŷa, ahnë arac kodina ŷahna Wën le nkok nudina.

21 Do wëli akwëda nte hnuŷaŷinäk hnë Wën hna: ale ŷahnëka Wën ŷa tefëka ŷahna aŷëntaŷu ŷa fëna.

5

Imëk fu hnë duniŷa li

1 Ale-wo-le hwëtahnëk Yesu ye Këris ŷa ahnë arac fatah Wën ye; do ale-wo-le ŷahnëka rëm ŷa ŷahnëdëhëhni fëna vutah vuntëŷu va.

2 Ile yavëtahnëde ŷahninëkëhni vutah Wën va, umë ye: ŷahninëhna Wënu ŷa do maŷëhnin vakwëda vantëŷu va.

3 Inahn Wënu ŷa, umë ye maŷëhnin vakwëda vantëŷu va. Do vakwëda vantëŷu va dënëna.

4 Fop vutah Wën va mëkëni duniŷa ŷi, do fere fale wëkahnëden fa, ikwëtahn fu ŷa ye.

5 Mo ye awa, ale wëkëk duniŷa ŷi? Umë ye, ale hwëtahnëk Yesu ye Aju Wënu ŷa.

6 Yesu Këris yijëk gë wënka do gë sat. Yijëna gë wënka fo bare gë wënka do gë sat; do Iyir ŷa ye sedë watac, kabi Iyir ŷa ye toña ŷa.

7 Waseđe warar hnësëk soŷe watac:

8 Iyir ŷa, wënka ŷa do gë sat ŷa, do vërar vërac nkweyëläni.

9 Maŷëde ile nësëni vahnë vële ye waseđe va, bare ucedeya Wënu ŷa ŷak hwëhnak nafa. Ucedeya tac, umë ye wante nësëk Wënu ŷa soŷe Aju ŷa.

10 Ale hwëtahnëka Aju Wënu ŷa kwëtahnëk hnë intawary dëŷu hna cedeya tac. Ale wok kwëtahnëlahna Wënu ŷa

ntika aŵër, kabi kwëtahnéna ucedeya nte ntik Wënu ɲa soɲe Aju ʒa.

¹¹ Do wëli ucedeya tac: Wënu ɲa njëdäkëfu uwám usër wã, do uwám rac hnë Aju hna nke.

¹² Ale wãwëka Aj'a nuɲad uwám rac; ale wok maŵëlahna Aju Wënu ɲa nuɲadina uwám rac.

Uwám usër

¹³ Wanɲi kerëhnëmu, wuhné vële hwëtahnéka Aju Wën va, gante njëtahnédun nuɲarun uwám usër wã.

¹⁴ Wëlin tama nte hwëhnayinëk hnë Wën hna: ge tëyinëk iñë gante ñad umë ka, nëpadëhëfu.

¹⁵ Do ge njëtinëk Wënu ɲa nëpadë urëy fu wã, ile-wo-le rëyëdenëha ʒa, njëtinëk nuɲayinëk iñë rac.

¹⁶ Age ahné nudëha aɲëntawu hn'ikwëtah hna ga ntid uweh le wok yodina gë icëm, tëtëka njëfa do Wënu ɲa njëdëdëha ahné arac uwám wã. Umë soɲe vële lid wameh wante wok njodina g'icëm ɲa lehnëfu njëfande. Nkehëhna wameh wade yod g'icëm. Dehnëla njëfande soɲe rac.

¹⁷ Ankeɲa meh ɲa fop wameh ye, bare nkehëhna wameh wante wok yodina g'icëm.

¹⁸ Njëtinëk fop vële ye vutah Wën va vëwodina menëndëni; kabi ale nagëk Wënu ɲa keryëdëhëhni do Sintani kodina ntihni iñë wëh.

¹⁹ Njëtinëk Wënu ɲa hwëhnëkëfu, do duniɲa ʒi fop hn'imëk Sintani hna nke.

²⁰ Njëtinëk fëna Aju Wënu ɲa njijëko do njëdäkëfu uyët soɲe njëtina, umë ale ye Toña ʒa. Hnë umë nkeyinëk ale ye Toña, Yesu Këris, Aju Wënu ɲa. Umë ye Wën paryi ʒa, umë ye uwám usër.

²¹ Vutah mën keharyinëhni wamën wamër.

Kayëte kigëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña wacik umë dënk «Acër». Rac rufahnëd avë haryënkw nkentiko hnë acery sali hna. Kerëhnëka «Asëval, ale tëhna Wën, gë vërahu», rac fëhnëtanëk cery sali nte ye hnam ña do gë bulunda lëwu. Had hnë kayëte ndënkwëryënkw mba San, inji kayëte tëyëkëhni vële harañëd va nkeni vële fëcëtaf do ðuñënanani hnë kwëtahn paryi hna. Tëyëkëhni nkoni hnë toña hna do hnë injahn hna. Inji kayëte nësëhnëd fëhëhni vahnë va antë ma wëni vakaraña wamër vante ye sifa watac fo gë vakaraña wamër vante tavëtehnini hn'ikayëte ndënkwëryënkw San.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kayëte, cery sali, toña, Rëm, akwëda.

¹ Ami, acër avë cery sali ÿa, kerëhnëryidëmu wuhne, Asëval, ale tëhna Wën, gë vërahu, vële ÿahnëbu wapacëk. Gena ami fo ÿahnëku bare fëna fop vële yëtëk toña va ñahnënihu.

² Ñahnirun kabi toña ÿa gë fuhnë nke do gë fuhnë nkoð kwëlëkwël:

³ Arabi ipërëna ña do ikaÿëhnahn ña gë yam ÿa, le watik hnë Wën Rëm ÿa gë Yesu Këris, Aju Rëm ÿa, nke gë fuhnë hnë toña hna do hnë injahn hna.

⁴ Nëñëkowo ðus ante tëkatëbuhëhniwo vërah hu ga tëfëni toña ÿa, gante nke akwëda nte hnuÿayinëk hnë Rëm ña.

⁵ Awa tame, këlami, Asëval, gena akwëda kasëk ile herëhnëryidëmi ÿi, bare ante hnuÿayinëk kobëri wapëgwa ña fo ye: tëfëka ñahnëlin.

⁶ Injahn ña, umë ye ima wëhn vakwëda Wën va. Do akwëda ña, had nte wëryërun kobëri wapëgwa hna, umë ye ayasahnëndu hnë watac.

⁷ Njëtërun ðus, vëwër vëyabäh campëni ðuniÿa li, do vëhni vëwawëna Yesu Këris njijëko nke ahnë. Sifa ahnë arac ye awër do aÿew Këris ÿa.

⁸ Awa, kwëtëryin hakili, soje antë përekan ntëwël ðoku lëw fu, bare ahnuÿawu fop ile rëfëka ÿa.

⁹ Ale-wo-le wënëk iñë hnë ikarañ Këris hna do wok ya wënenä rac, ahnë arac gena Wën hna. Ale hahnëndak hnë ikarañ tac, ahnë arac gë Rëm ÿa nkeni do gë Aju per.

¹⁰ Ge ahně njijěk fagant hun njojat karanj kawřary, antě ahacawuna do wěla simpaŷi antě ayaŷuna.

¹¹ Ale hacaka ŷa ahně arac nkentahnik hně vantiyehn wameh wante ntid ahně arac űa.

Watěkwa

¹² Kwěhnabu yabah ile herěhněděmu, bare pecehněko antě yědanahněryiŷu hně kayěte; bare nahabu yiryiŷu ŷal hun hna do hněsěhnu ami děnk soűe uhnatah fu ŷa padahn.

¹³ Věrah ahery hu Asěval a ale těhnak Wěnu űa nkaŷěryiděnihi.

Kayëte tarëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ɲa wacik umë dënk «Acër». Rac ru-fahnëd avë haryënk w nkentiko hnë sery sali hna. Gayiyus kerëhnëd. Hnë kayëte tac, nude gante nke uryema do kaca nte pehnahnini vëyëntaw va, cedeyahnëd injahn ɲa do g'ikahnënda soɲe toña ya. Kerëk paɲare: icëkwary Gayiyus soɲe ya wëna ntëwu ɲa do gë wadoku wante ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëka Yesu va; nkeya meh Diyotëref ɲa; gë njasa përen Demetëriwus.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: toña, kayëte, aɲahnik, cery sali, kaca.

¹ Ami, acër avë cery sali ya, kerëhëryidëmi wëjë aɲahnik mën Gayiyus, wëjë ale yahnëbu wapacëk.

² Aɲahnik mën, arabi Wënu ɲa njëdi urisah hnë ile-wo-le hna do ahwëhna mbahn kender, gante nke intawary hu ki.

³ Natëko d'us ante tëkiniho vëyënta fu hn'ikwëtahn hna do nësëni soɲe toña le ye hnë wëjë hna, do gante njasëdu hnë toña ka.

⁴ Uhnatah mën sankaf wa umë ye, wëryawu vërah mën va hnë toña hna njasëdëni.

⁵ Aɲahnik mën, g'ikahnënda ntinëhnëduhëhni vële hwëtahnëk va fop, lakënde ntehni vëhneh ye.

⁶ Nësëni soɲe ipërena hu ɲa hnë cery sali hna. Age kokëndu aryemahni hnë uyas lëw hni hna, uryema nte hnëjëdëha Wënu ɲa ye.

⁷ Soɲe uwac Ahwëhn njasëdëni, hara ñoñ vëhnuɲana hnë vële wok vëhwëtahnëna.

⁸ Awa, fuhnë tëfëkëfu ndemaɲënëhni iyi sifa vahnë, nkehahnin gë vëhni vëryokujëhn toña.

Diyotëref gë Demetëriwus

⁹ Kerëhnëbuhëhni vëvë cery sali va; bare Diyotëref, ale nëɲahnëk ge haryënk w ma wëna ntënënefu.

¹⁰ Soɲe rac, ge njiryibu pëyahnedëfu wameh wante ntid ɲa, wanës wanënk wah wante nësëd soɲe lëw fu ɲa. Do watac gelahna gwër! Nwëyëd kacadilëhnhna vële hwëtahnëk vëyëntaw va do vële yad kacanihëhni va, memaɲendëhëhni do ntadëhëhni hnë cery sali hna.

¹¹ Aɲahnik mën, antë arëfëtalahn uweh bare ile yivëk. Ale lid uferën a ahnë arac Wënu ɲa hwëhnëka; ale lid wameh ɲa ahnë arac yëtëlahna Wënu ɲa.

¹² Vahnë va fop wapërën tēfētađēni soņe Demetēriwus ŷa, toņa ŷa dēnk soņe lēwu ŷa cedeyahnēd. Fuhnē fēna, waseđe walēwu yeyinēk, do njētēru ucedeya ntēw fu ņa toņa ye.

¹³ Kwēhnaβu yabah ile rēfēka hnēsēhni, bare ñada liwu fop hnē kayēte.

Watēkwa

¹⁴ Ñadēfu yiryiwu wafac wī, do nēsēlēde fuhnē vēhi.

¹⁵ Arabi yam ŷa nke gē wējē. Wēlawo wā fop nkaŷēryidēnihi. Gaŷēryihni wēlawo wā, ale-wo-le g'uŷac lēwu wā.

Kayëte mba Yud Wade yehëhna hnë inji kayëte

Yud aheryu Yesu, do gë Sak, herëk anji kayëte. Ñadëho kerëhnëhni vile hwëtahnëk duniya va kamënaÿehnehni soje ipëh dëw hni nte mbankëni ña. Bare apecehneka nësëhnëhni soje vëharanjam wamër va vële rënkëd vacery sali hna. Vëharanjam wamër va wok vëlnënëdilahna Wënu ña. Yud nësëd soje rac gë wëdahëse wayabah wabë vikerëh vicër hna. Puhnad g'inira vële hwëtahnëk va gante tëfëka kahnëndani hn'ikwëtahn do gante tëfëka ntini paß gë vahnë vërac.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: vëharanjam wamër, dahëse, kitiñ, vële wok vëlnënëlahna Wën.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1-2)

Vëharanjam wamër va (3-16)

Uhnira vële hwëtahnëk va (17-23)

Dëwara (24-25)

Simpaÿi

¹ Ami, Yud, aryokunëhn Yesu Këris, aheryu Sak[☆], herëhnëdëhëhni aki vële macëk Wënu ña Rëm ÿa. Añahnëku do kwëtirun soje Yesu Këris.

² Arabi ipërëna ña, yam ÿa, do gë inahn ña nkwënawu.

Vëharanjam wamër va rëk kitiñini

³ Vëÿahnik mën, ñadëfuho dus herëhnu soje ipëh inte vankinëk. Bare doliÿi tëkatëbu afo herëhnu inë hawary soje hamëhnaÿehnu uwët soje ikwëtahn inte njëdfakëhni Wënu ña soje kantëm fop vële hwëtahnëk va.

⁴ Kerëhnëdëmu kafi ankeni vahnë vële wok vëlnënëlahna Wën, vële yëbaku, hara yëtëluhna. Acahëtëdëni ipërëna Wën fu ña soje catënahneni ndakëntal meh dëw hni. Njahëtaniha asankaf do Ahwëhn fu ryamboli, Yesu Këris. Mbiÿëk ga kerik hnë Vikerëh hna gante kitiñëdëhëhni Wën ka.

⁵ Andënkwëtehnëdëmu, mama njëtahnërun wante ÿadëfu hnësu ñi, Ahwëhn a pehëtëkëhni bulunda Isërayel nkal Esipët hna, bare, ge ndëcëk umë, vële wëÿëk kwëtahnëni va fagant lëw hni, mbëvehnëkëhni.[☆]

⁶ Dënkwëtaryinëhni wamëleka wante nkok gena gwër ucankaf nte njëdfakëhni Wën ña do ravëtak dëd dëw hni

ɲa.☆ Wënu ɲa ñabehnëkëhni gë vankënca soɲe kantëm, do kwëtëni hnë mëhwëry mbë gëd hafo fac sankaf kitin hna.

⁷ Antë aryënkwu fëna Sodom gë Gomor gë vankol vante hwërëkëhni va vante yëdëhna had wamëleka watac hnë ndakëntal meh ntëw hni do yëkëlehnëko ndakëni gë vële nëmpëlëntik mbahn. Nkeni had dahëse, vile rufëdëhëfu bi hak nke horot hwëdëh vë kantëm.☆

⁸ Vëharaj wamër vële ye ýal hun vi kwëhnani vankeýa ndampo fo gë vëhni. Hudakery hudëw hni ha liýehnedëhëhni vëyin: tonkënadëni vëhni dënk vim-bahn vidëw hni, ɲwëýëdëni ucankaf Ahwëhn ɲa, do njewëdënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

⁹ Wëlakënde Misel, asankaf wamëleka ɲa, dina rac. Wati le conkëdëniho gë Sintani ýa soɲe mbahn Moyis ɲa, dëkënalohna njewëa kitinätënda. Aki fo ntehnëkawo: «Tavëlehnëmu gë Wënu ɲa!»

¹⁰ Bare vëyi vahnë njewëdëni ile nkoni vëyëtëna, do viýë vile ntidëni had wulaw, ile njëtëni kobëri hnagi lëw hni, rac ye ile vëvehnëdëhëhni.

¹¹ Mekëhni! Nkaw Kaýe☆ tëfëni! Njëdëhnani hnë idënt Balam soɲe nuýahnëni kori. Ambëvëntini kabi ɲwëýëntini had Kore☆.

¹² Vahnë vërac wëdahëse waweh nkeni wante ronkënéf watoka wante vankërun gë vële hwëtahnëk va. Atokëntëdëni gë usëfëhna këm do soɲe vëhni fo nahadëni. Nkeni had vëɲar vahnënak, bare sël ýa pitëndëlehnëk vëɲar va do tëvëna. Nkeni had vatëh vante wok dëwëdëna, wëlakënde wati lëw hni ýa tèki, ankëcikëhni: wahwënta wahi cëmëhni.

¹³ Nkeni had wavonkëlo wënka wov, wante ryehëtëd waronk walëw hni, rac ye vantiyehn vantëw hni vacëfëhna, nkal li. Nkeni had wahal wale yasaryëd pëhwëtanëhnëk Wënu ɲa ýëwa mëhwëryah dus soɲe kantëm.

¹⁴ Enok, ale ye ahwëhn mbëd gë vëhi hnë warëm fu hna, pëgw Adam, pëyahnéko kobëri fo waɲi soɲe lëw hni: «Nëparyin! Ahwëhn a njijëk gë wawuli wawuli wamëleka wafacah,

¹⁵ soɲe kitinahn fop nkal iní. Koroteýehnedëhëhni fop vahnë vële wok vëlënënelahna soɲe vantiyehn vantëw hni vante wok kwëhnahna untënah vante ntini gë untënah këm. Koroteýehnedëhëhni vëyi vëwen vële wok vëlënënelahna kabi njewëniha këm fo. Vële wënëk va

☆ 1:6 1.6: Wapëgwala 6.2 ☆ 1:7 1.7: Wapëgwala 19.1-35 ☆ 1:11 1.11: Wapëgwala 4 ☆ 1:11 1.11: Vaker 16.1-35

korotehnēdeni. Koroteyēhnēdēhēhni vēyi vēwen kabi njewēniha.»

¹⁶ Vēyi vahnē rēkēdēni ñakēñakēndēni; nkeyēndēni kwēlēkwēl; wabal wameh wadēw hni tēfēdēni; wanēs wakuman fo nēsēdēni do cēkwēdēnihēhni vahnē soje nuyahneni ile ñadēni fo.

Uhnira vēle hwētahnēk

¹⁷ Vēyahnik mēn, ge wuhnē ye, dēnkwētaryin wante ntehnēniho kobēri ña vēfayik Ahwēhn fu Yesu Kēris va.

¹⁸ Ntēhnēnihu: «Hnē wafac warēkwa li, nkedēni vahnē vēle ryasēd viyē vēva Wēn va, do tēfēdēni wēbal wadēw hni wante wok dēnēnēna Wēn.»

¹⁹ Vēhni fitēndēlehnēdēhēhni vēle hwētahnēk va. Vinahan vimb nkal kwēhnani; Iyir Wēnu ña gena hnē vēhni.

²⁰ Bare wuhnē, vēyahnik mēn, yēryēryin uwám hun wā hnē ikwētahn hun pacah dūs hna. Yēfaryin gē fanka Iyir Ipacah ña.

²¹ Goryin kwēlēkwēl hnē inahn Wēn hna, kēbēnaryin ahnuyahnu ipērēna Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris le yiryeryēdēhēfu g'uwám ule wok puđina.

²² Kaŷēhnahnēryiŷu gē vēle nkok yaŷēna ikwētahn va;

²³ pehētēryinēhni vēyēntaŷ va gē dabēt hnē hwēdēh; soje vēyēntaŷ va, kaŷēhnanēryiŷu gē vēhni, bare diyaryin wajira gē ntakah: ha, hafo ahehawu viyi vilēw hni va vile tonkēnēk wameh wadēw hni ña.

Dēwara

²⁴⁻²⁵ Cēmbēnēfuna Wēn ryamboli, ale fehētēdēhēfu gē fere Yesu Kēris, Ahwēhn fu ŷa! Kod nti antē aŷoŷu, do antē ahwēhnawu ile nirahnēderun, tufahnu g'uhnatah fēbah, haryēnkŷ lēwu hnē icēmb ntēwu hna. Icēmb ña, icamah ña, inaw ña do ucankaf ña, umē hwēhnēk ani gē wapēgwala, gaki do kantēm! Amina!

Kayëte Wapuyala ña Wade yehëhna hnë inï kayëte

Hnë anï kayëte Wënu ña njëtëndanëka ale herëk a, mpëdara Afayik San, viyë vile rëfëka tëki ryënkwëhniđ ñboka Këris. Kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëđ gë wahi gë bëhn wafëhw imbëđ gë wahnah g'imbëđ (70 gë 95) ga ndëcëk nagi Yesu ÿa hnë wati nte korotehnëdeho cery sali ña.

Anï kayëte nësëđ viyi viyabah vile fëhnëtanëk viyë vihawary soñe bulunda wasëwif. Mbëđ gë wahi fëhnëtanëk ile fadëk ÿa. Ñëmp yah ÿa fëhnëtanëk imëk inï do fëna ufacah wã. Nkol Babilon ña fëhnëtanëk Rom; hnë vanï vankol nke ucankaf meh.

Kayëte ña pëgwëhnanik gë wanës soñe vacery sali mbëđ gë vaki hnë vacery sali vambë Asi hna. Ile rëfika ÿa kayëte hna, San njojik ambin hna hn'ile nuk toye fo ile liyad ÿa hnë wapuyala ðuniÿa li ante mbokajëđ Yesu ña: ðuniÿa yi përekanëde, Sintani ÿa këfëde, kitin tëkwa ña nkeđ, do Yesu ntañad tinki ahnañ hnë Yerusalem kasëk hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inï kayëte: mëleka, ahnañ, kayëte, fape, hwëđëh, ambin, kopa, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-8)

Yesu cahnanika San (1.9-20)

Kayëte soñe vële hwëtahnik ye hnë vankol mbëđ gë wahi hna (2.1-3.22)

Icëmb ña ambin hna (4.1-11)

Fape fa gë kayëte nte ÿamëndëlehnik wahwënta imbëđ gë wahi (5.1-8.2)

Walënkwa mbëđ gë wahi gë wahitin walëñ hni (8.3-11.19)

Vëyëw Wën mëkëden (12.1-14.20)

Wamëleka mbëđ gë wahi gë wëkata wã (15.1-16.21)

Iyo Babilon (17.1-18.24)

Imëk gë kitin tëkwa (19.1-21.8)

Yerusalem kasëk (21.9-22.21)

Uyëtëndan: ile njëtëndanëka Wënu ña San

¹ Hn'anï kayëte nke viyë vile cowëtëk Yesu Këris. Wënu ña njëđakawo soñe njëtëndanëhni vëyohal vëlëwu va vile rëfëka tëki hara biÿëna ÿa. Këris ÿa payëkawo mëleka lëwu ÿa ÿal mën, ami San ayohal alëwu, soñe njëtëndano virac.

² Sede yebu hnë fop vile hnuhuho: rac ye wanës Wën g'ucedeya Yesu Këris ña.

³ Ndëwayik ale harañëhnëdëfhëhni vahnë wanës wante kerëhnëko Wënu ña hn'añi kayëte do ndëwayini vële wëryëd va do hwëtaf wante herik ña! Yëtëryin, wati le hahnëndik soje wañi fop ña tëhajëk.

Simpaÿi le kerëhnini vacery sali Asi

⁴ Ami San herëhnëryidëhu, wühnë vacery sali mbëd gë vaki vambë Asi vi. Arabi ipërëna wã gë yam ÿa ahnuÿawu hnë Wën hna, umë ale ye, yeho do yijëd, hnë wayir mbëd gë wahi hna wale ye haryënkwa hnë tinki nañ ntëwu hna,

⁵ do fëna hnë Yesu Këris hna, sede hahnëndak ÿa, ale ryënkwik vëhnëndehnik hnë vësëm hna do ye ahnañ vëhnañ ÿa nkal li fop! Umë ale ÿahnëkëfu do fehëtëkëfu hnë wameh fu hna gë sat lëwu ÿa,

⁶ ntikëfu inañ vësëna wasadëha soje ndokuñëhnëndenëhna Wënu ña, Rëmu. Arabi kwëhn icëmb inja gë fanka fa kwëlëkwël! Amina.

⁷ Yëkëryin, vëñar hna njijëd! Vahnë va fop nudëniha, wëla vële sëhëka va,* do fop wabulunda wabë nkal ñi njahnadëni soje lëwu ÿa. Ha! Amina!

⁸ Ahwëhn a Wënu ña ntehnëk: «Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkwëryënkwa a gë Arëkwa ÿa, ale ye, yeho do yijëd, Ahwëhn Fanka Fop.»

Hudakery San soje Ajë Ahnë

⁹ Ami San, aÿënta hun yebu; mbankinëk had wühnë gë Yesu hnë horot hna, hn'imëk hna do hn'idufnëna hna. Ntayibuho hnë tinti mbë wov le wacik Patëmos hna, kafi pëyahnëdëfuho wanës Wënu ña do sede yebuho wëba Yesu.

¹⁰ Hnë fac Ahwëhn hna, Iyir Ipacah ña tënkëkowo do hamëhni mën nkwëryëfu kopa sankaf had lënkwa,

¹¹ më lehnëdëho: «Kerëry hnë kayëte ile hnuhu ÿa, do yëdanahnëryihni vacery sali mbëd gë vaki vante ye hnë: Efes, Sëmirën, Perëgam, Tiyatir, Sarëdes, Filadelëfi do Lawodise.»

¹² Njëkadëfuho soje hnuwuwa ale hnësëndëhowo ÿa. Ga njëkabu, më hnuhu wayul wasanu mbëd gë wahi wakwëhn walampu, ¹³ do fagant wayul walampu warac, kahnëko ile mëntëlëni g'ahnë. Acud cankaf nte rëkëkawo hafo wapary hna cudako do ñëba ryil yankah sanu sakahn lëwu hna.

¹⁴ Njërëkawo mul inja had perëkal. Vinkër va had hwëdëh pëtëdëhawo,

* 1:7 1.7: San 19.37

¹⁵ wapary ña had ryëhwëra vëntëvënt facënik hnë hwëdëh nkehawo do kopa lëwu ÿa had uŵac wënka wov ñënkadëhawo.

¹⁶ Hnë vák rëhw lëwu hna, wahal mbëd gë wahi mënkwëko. Wës lëwu hna sëlame ÿakënik hwëhn wajëkan waki sahnëdëho, do yëka lëwu ÿa ntancëko had ulav g'anent.

¹⁷ Ga nufuha, njobuho haryënkw lëwu had cëmëbu. Më tindëko vák rëhw lëwu ÿa do nteho: «Antë ntaki! Ami ye Aryënkwëryënkw a gë Arëkwa ÿa,

¹⁸ Ale yënëd a. Cëmëbuho, do wëli tame ale yënëd kwëlëkwël yebu. Visëdëta icëm va wënkëbu do gë viva ÿëwa vësëm ÿa.

¹⁹ «Awa kerëry vile hnuru va: vile ye gaki va do vile yejëk va.

²⁰ Wëli ile pëhnëtanëk wahal mbëd gë wahi wale hnuru hnë vák rëhw mën ÿi do gë wayul sanu mbëd gë wahi wahwëhn walampu: wahal mbëd gë wahi wï wamëleka vacery sali mbëd gë vaki vi ye, do gë wayul mbëd gë wahi wahwëhn lampu wã, vacery sali mbëd gë vaki vi ye.»

2

Soje ile kerëhnëkëhni San vacery sali mbëd gë vaki

Soje acery sali mbë Efes

¹ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Efes ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale wënkëk wahal mbëd gë wahi hnë vák rëhw lëwu do yasëd fagant hnë wayul sanu mbëd gë wahi wahwëhn walampu wã:

² Njëtëbu vantiyehn hun va, ikamëna hun ña do gë iduñëna hun ña. Njëtëbu kodiluhna aryuñënanëhnuni vële lid wëh va, njëkëhnahnërunëhëhni vële wëcad vëfayik wok vëyena paryi va do tëkatërun vëwër ye.

³ Nduñënarun, korotërun soje wac mën wã do cilëtaluhna.

⁴ «Bare nke ile surëdëmu: goluhna aÿanduno gë kobëri ka.

⁵ Awa, dënkwëtaryin le njojërun hna, gwëcëtaryin vankeya va do avokanu anjasa ndënkwëryënkw hun ña. Ge ñwëyërun gwëcëta diluhna vankeya va, njiryidëfu ÿal hun hna do ntihëtëdëfu wayul walampu hun wã.

⁶ Bare nkehëhna ile fërënak hnë wühnë: had ami, ñëwëdun vënjasa vëva Nikolayit va.

⁷ Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va. Ale wëkëk a maŵëryanëdëfuhna tok atëh uwám nte ye hnë arayen Wënu hna.»

Soje cery sali mbë Sëmiren

⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Sëmiren ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale ye Aryënkwëryënkwa a do Arëkwa ÿa, ale sëmëko do mbokaj wám li:

⁹ Njëtebu horot hun ÿa do gë haÿëhnah hun wã, bare ile ye toña ÿa, mbetarun! Njëtebu wameh wante nësëdëni vëryampo soje hun ÿa. Vërac ntehnëdëni wasëwif nkeni bare gena toña: caliña mba Sintani nkeni!

¹⁰ Antë ntaku gë horot le ÿad nkewu ÿa. Wëli, Sintani njëkëhnahnëdëhu ntonatëhni vëyabah hnë wuhnë kaso hna, do wafac pëhw horotëdun. Kahnëndaryin hafo hn'icëm hna do njëdadëmu apënkwa imëk, uwám sër wã.

¹¹ Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a cëmëdina cëm kigëna ña.»

Soje cery sali mbë Perëgam

¹² «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Perëgam ña:

«Wëli wante ntehnëk ale hwëhna sëlame ÿakënik hwëhn wanëkan waki ña:

¹³ Njëtebu hn'ile ntëdërun hna, hn'ile nke inawë Sintani hna nke. Ha, ÿal hun hna ntëdëk Sintani ÿa, bare nkorun ayawënu uwac mën wã, gwajëluhna ikwëtahn hun ña ÿal mën hna wëla fac le ndawiko Antipas, sefe hahnëndak mën a.

¹⁴ «Bare nke vile surëdëmu: kwëhnarunëhëhni hnam vahnë vële rëfëd ikarañ Balam inja; nkabëka Balak tëndëhnëhni urënd vëva Isërayel soje tokehnëhni faÿar fale şënahnik sadëha wamën wawër do nkwa fandëni.*

¹⁵ ÿal hun hna fëna, kwëhnarunëhëhni vahnë vële rëfëd ikarañ vëva Nikolayit va.

¹⁶ Awa, gwëcëtëryin vankeya hun va! Ge gwëcëtëluhna vankeya hun va tame njiryidëfu gë ÿal hun, do mëtaryëdëfuhëhni vahnë vi gë sëlame wës mën ÿi.

¹⁷ Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a njëdadëfuha tok man* le sowik ÿa do g'itaka yerah; hnë itaka tac kerik uwac hasëk ule nkok yëtëna ahnë, ge gena ale hnuÿad ÿa.»

Soje cery sali mbë Tiyatir

¹⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Tiyatir ña:

«Wëli ile ntehnëk Aju Wënu ña, ale fëtëdëhawo vinkër vi had hwëdëh do wapary ña had ryëhwëra vëntëvënt facënik hnë hwëdëh nkehawo.

¹⁹ Njëtebu vantiyehn hun va gë inahn hun ña gë ikwëtahn hun ña g'iyoh hun ña g'iduñëna hun ña. Iyoh hun nte yabëk ntëbi mbë kobëri ña.

²⁰ «Bare nke ile surëdëmu: memaÿehñëluŵahna asëval a, Yesabel, ale liyak ahñësëhn Wën, tokahni vëyohal mën va ñañëndëdëhëhni nkwafandëni do tokëndëni faÿar fale sënahnik sadëha wamën wamër.

²¹ Njëdabuha ampëd soÿe gante kođ nkwëcëtahn ankeya ntëwu ña, bare ñadina tav igwafa dëwu ña.

²² Soÿe rac ntonjëdëfuha hn'ipad, umë gë vële gwafalandëni va, hn'ile korotëdëni dus. Ntidëfu rac ge vëravëna viwëh vile ntidëniho g'asëval arac.

²³ Ndaŵëdëfuhëhni vële rëfëdëha va. Koyëna fop vacery sali va njëtëdëni ami ye ale yëtëd ile yehëhni vankaf hni hna wasakahn hni hna. Ale-wo-le hnë ŵuhnë, ile ntik ÿa, sosëdëfuha.

²⁴ «Bare ŵuhnë vëvë acery sali mbë Tiyatir, vële wok vërëfëna ikaraÿ viÿë vahnë, ŵuhnë vële wok ñëñaluhna ile macëdëni watëŵah wante coŵëk Sintani, ntehnëdëmu: dëbëndëdëfiluhna idib kaŵary.

²⁵ Bare yaŵënëryin ile hwëhnarun ÿa hafo yiryiwu.

²⁶ «Vële wod ndokuñëhñëndëniho hafo hn'ile tëkwëk hna, vëhni yeđ vële ŵëkëk va. Njëdadëfuhëhni imëk hnë wayal hna.

²⁷ «Naŵëhñëdënihëhni gë ryoko ryëhwëra: nihëdënihëhni had gante nihëde vapeya intil.*

²⁸ Inji mëk ndampo fo nke g'inte hnuÿabu gë Rëm mën ÿa. Njëdadëfuhëhni fëna ikol mbë g'acahnëfëd ña.

²⁹ Ale hwëhñak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va!»

3

Soÿe cery sali mbë Sarëdes

¹ «Kerëhñëryehna mëleka acery sali mbë Sarëdes ña:

«Wëli ile ntehnëk ale ŵënkŵëk wayir mbëd gë wahi Wënu ña gë wahal mbëd gë wahi ŵa: “Njëtëbu vantiyëhn hun va. Njëtëbu vahnë va ntiyahnëkëhni vëfërën fo worun, bare cëm ña yerun.

² Kwëtëryin hakili do yaŵënëryin ile wok hnë ŵuhnë soÿe antë cëm kabi kamahnëbu wëla đoku hun ryampo padëna haryënkŵ Wën mën hna.

³ Awa dënkŵëtaryin wanës Wën wante harañirun do wëryërun ña; yaŵënëryin do gwëcëtaryin vankeya va. Age kwëtëluhna hakili, njiryidëfu had ale; yëtëdëluhna hnë wati le njiryidëfu hnanjëtü ÿa.

* 2:27 2.27: Wahnëŵ 2.8-9

4 Bare nkeni vëryampo Sarëdes hna vële wok vëronkënëna viyi vilëw hni va. Vërac viyerah cudafëni do tëfëledëfun g'ami, kabi tëfahnëkëhni rac.

5 Vële wëkëk va vacuf vajerah cudafëni; pëhwëcëfa muk wamac hni hnë kayëte uwám hna. Tase Rëm mën gë wamëleka wadëwu pëyahnëdëfu ami hwëhnëkëhni.

6 Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va.»

Soje cery sali mbë Filadelëfi

7 Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Filadelëfi ña: «Wëli ile ntehnëk Afacah a, ale ye toña ÿa, umë wënkëk sëdëta Ahnaŵ David ÿa, umë fidëtëd do ahnë kodina mbokary pid, umë fidëf do ahnë kodina pidët:

8 Njëtëbu vantiyehn hun va. Wëli kwëtëhnëmu haryënk w hun rënka fidëtik le nkok kodina pid ahnë. Njëtëbu toyë fo kwëhnarun fanka fa, bare njawënerun wanës mën ña do yahëtalunohna alehnu yëtëlhunohna.

9 Wëli, njëdadëmuni vahnë vëvë hnë caliña mba Sintani, vële lehnëd wasëwif nkeni vi, bare wayena. Ha, ntidëfu njiryini ndëkwëhnëni haryënk w hun, do njavëtëdëni ñahnëmu.

10 Kabi njawënerun wapacëk wanës mën ña, awa ami fëna njawënedëmu hnë wati horot sankaf le yijëd hnë duniÿa li fop soje tëñini vële lëdëk nkal vi.

11 Biÿëdina njiryidëfu. Yaŵëneryin ile hwëhnarun ÿa, soje antë ahnë nuf apënk w nte fënk wirun kabi mëkërun.

12 Ale wëkëk a, ntidëfuha ryoko sank hnë Cery Cankaf Wën mën hna do bokëdina cahn muk. Kerëdëfuha uwac Wën mën wä do uva inaw Wën mën ña, Yerusalem hasëk, le sëlid g'ambin darël Wën mën hna. Kerëdëfuha fëna uwac hasëk mën wä.

13 Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va.»

Soje cery sali mbë Lawodise

14 «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Lawodise ña: «Wëli wante ntehnëk ale wacëde Amina ña, sedë hahnëndak do ye toña ÿa, ale ye sankaf hnë fop vile ntik Wënu ña:

15 “Njëtëbu vantiyehn hun va: yamëluhna yakëluhna. Bare ñakëndëbu ayamu ma ayaku!

16 Awa, kabi yakëluhna do yamëluhna, fagant fo nkerun, nkurëdëmu.

17 Ntehnëdun, mbetarun, nuÿarun hnapul yabah do ñoñ gojëluhna. Bare yëtëluhna meku, njiwëhnërun, kaÿëhnërun, mëpërun do ñas fo yerun.

18 Soŋe rac yabahnëdëmu alawu ŷal mën li sanu le facënik hnë hwëdëh ŷi, soŋe avetahnu paryi. Dëwaryin fëna viŷi viyerah asufandu, antë mbok cëfëhnu ige ŋas fo ŋa. Dëwaryin kat vëlo soŋe ayehnahnu vinkër hun vi ahnundu wapacëk.

19 Ami, niradëfuhëhni do catënëdëfuhëhni fop vële ŷahnëbu va. Awa yohëryin, gwëcëtaryin vankeya hun va!

20 Wëli, rënka hna kahnëbu do mbankëdëfu. Age ahnë nkwëryëk kopa mën ŷa do pidët rënka ŷa, tënkëdëfu ŷalu hna do tokëlahnëdëfun.

21 Ale wëkëk a ntañëndëdëfuha d'arël mën hnë tinki naŵ mën hna, had gante mëkëbu ka, ami fëna, do lañantiŵu gë Rëm mën ŷa hnë tinki naŵ lëŵu hna.

22 Ale hwëhnaŋ vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ŋa vacery sali va.”»

4

Icëmb ŋa Ambin hna

1 Ga ndëcëk watac, më hnuŋu rënka le fidëtik ambin hna. Kopa ryënkwëryënkw le wëryëbuho hnësëhnëdëhoŵo had lënkŵ ŷa, më ntehnëko: «Kayi ani, rufi ile rëfëka tëki haryënkŵ ŷa.»

2 Iyir Ipacah ŋa tënkëlehno taŋ. Hnulehnu nkeho tinki ahnaŵ mbin hna, do hnë tinki ahnaŵ tac ahnë lañako.

3 Ale lañako ŷa pëtëdëho had wëraka wanëfak, wale ŵacik jasëp gë sarëdëwan. Tinki ahnaŵ ŷa icar ulaŵ hwërëkaŵo nte fëtëd had itaka nte ŵacik emerod.

4 Caharaŋ hnë tinki ahnaŵ tac, watinki ahnaŵ wafëhw wahi gë wahnah (24) yeho. Hnë watinki ahnaŵ watac, vicër wafëhw wahi gë vëhnah (24) lañako. Viŷi viyah cudaniho, do pënkŵani vapënkŵ sanu ahnaŵ.

5 Tinki ahnaŵ hna cahnidëho wabilëbil do wakopa do gë waparar. Haryënkŵ tinki hna warëh lampu mbëd gë wahi fëtëdëho: wayir mbëd gë wahi Wënu ŋa yeho.

6 Haryënkŵ tinki ahnaŵ hna nkeho had wov lancah, le wëntëlëk gë ancëka.

Darël tinki ahnaŵ hna caharaŋ, nkeniho wulaŵ wahnah wale hwëhnaŋ kore vinkër haryënkŵ gë kamëhni.

7 Ntaŵ dënkŵëryënkŵ ŋa gë vësëhn mëntëlëniho, kigëna ŋa gë fëndahni mëntëlëniho, tarëna ŋa yëka ahnë kwëhnaŋ do inahëna ŋa gë jaro nte wayëd yaŋ mëntëlëniho.

8 Wulaŵ wahnah ŵa, ntaŵ-wo-ntaŵ, vampaŵ imbëd g'andaŵ kwëhnaŋ, do kore vinkër kwëhnaŋ yaŋ gë gëd per. G'anent gë g'umëd njëwëdëniho kwëlëkwël:
«Pacëru! Pacëru! Pacëru!

Ahwëhn, Wën Hwëhn Fanka Fop,
wëjë ale yeho, ye do yijëd!»

⁹ Do nte-wo-nte njëwëdëniho wulaw̃ wahnah wã icëmb
g'untënah do g'icamehn soje ale lañak hnë tinki ahnaŵ ÿa,
Ale yënëd avë kantëm a,

¹⁰ vicër wafëhw wahi gë vëhnah va (24)
ndënkwehnedëniho haryënkw hnë ale lañak tinki ahnaŵ
ÿa, cëmbëdënihawo Ale yënëd avë kantëm a, ntonjëdëniho
vapënkwa sanu vantëw̃ hni va, ntehnatëndëni:

¹¹ «Ahwëhn, Wën fu, tëfëki ahnuÿa
icëmb ija g'untënah ña do gë fanka fa,
kabi wëjë lik fop,
wëjë ÿadëho nke koyëna rac, nkelehn.»

5

Kayëte ña gë Fape fa

¹ Tac më hnuŋu hnë vák rëhw ale lañako hnë tinki
ahnaŵ hna kayëte nte fëÿik, keri bambery gë ipër per do
ñamëndëlehni gë wuya wahwënta mbëd gë wahi.

² Tac më hnuŋuha mëleka hwëhn fanka le rëy gë kopa
sankaf: «Mo tëfahnëk nke aÿamët ile ÿamëndëlehnik ÿi do
pëÿët kayëte ñi?» ³ Wëla aryampo gelohna mbin hna, nkal
li ma kwëÿët nkal li janáma hna, ale holëko pëÿët kayëte
ña, njëk ile herik bambery ÿa.

⁴ Do rac koyehnedëho dus kabi ahnë gena ale rëfëkawo
nke afëÿët kayëte ña, njëk bambery.

⁵ Awa aryampo hnë vicër hna më ntehnëko: «Boka
ho! Yëkëryehna, ivësëhn vë hnënk Yuda ÿa,[☆] ale hnagik
hnë hnënk Ahnaŵ a David, umë ale wëkëk a lihëtëd ile
ÿamëndëlehnahnik kayëte ña do fëÿëtëd.»

⁶ Tac më hnuŋuha Fape ga kahnëk fagant tinki ahnaŵ,
kwëratëniha wulaw̃ wahnah do gë vicër. Mëntëko had
kácik. Wamiry imbëd gë waki kwëhnako gë vinkër mbëd
gë viki, vinte ye wayir mbëd gë vaki Wën vinte sañëtik hnë
nkal hna fop.

⁷ Fape fa pëñako soje tebahn kayëte hnë vák rëhw ale
lañako hnë tinki ahnaŵ hna.

⁸ Ante tebak kayëte ña, wulaw̃ wahnah wã gë vicër
wafëhw wahi gë vëhnah va (24) njoniho nkal hna haryënkw
lëw̃u. Ale-wo-le hnë vëhni itëmp mënkweko do gë
vañërya sanu tëmpah idud, inte yeho wayëfa vëfacah wale
hayëndadëho g'ambin.

⁹ Hnëw̃ hasëk njëwëdëniho:
«Tëfëki ahnuÿa kayëte ñi,

☆ 5:5 5.5: Wapëgwala 49.9

ayamët ile ÿamëndëlehnik ÿa,
 kabi káciruhó,
 do ntaŵëtëruhëhni soŵe Wënu űa,
 vahnë hnë wahnënk hna fop
 gë vanësa hna fop gë wabulunda hna fop
 do gë wayal hna fop;
 gë sat hu ÿa,

10 ntiruhëhni inawë vësëna wasadëha Wën fu űa,
 do nawëdëni nkal li.»

11 Tac më yëkëbu do wëryëbu kopa wamëleka wayabah,
 wawuli wawuli, kodelohna ndëkwini. Caharaß tinki ahnaŵ
 hna, wulaŵ ŵuhnah hna do gë vicër hna kahnëniho.

12 Njëŵëdëniho gë kopa sankaf:

«Fape fante haciko fa,
 umë ye ale rëfëka nuŵa fanka fa, gë hnapul ÿa, g'uyët
 ŵa, g'imëk iűa,
 g'untënah űa, gë icëmb űa do gë cëkwary űa.»

13 Do nkwëryëdëfuhëhniwo fëna fop vile ntik Wën va
 ambin hna, gë nkal hna, gë kwëyët nkal li janáma hna, gë
 wov hna do gë fop le yehëhna hnam ÿa, ga ntehnëdëni:

«Ale lañak tinki ahnaŵ ÿa gë Fape fa nke icëkwary,
 g'idënën, g'icëmb
 do gë fanka, kwëlëkwël!»

14 Do wulaŵ wahnah ŵa ntehnëdëniho: «Amina!» Do vicër
 va njonihó nkal li soŵe cëmbahnënihëhni Ale lañak tinki
 ahnaŵ ÿa gë Fape fa.

6

Soŵe ipëyët kayëte

Soŵe ñamëndëlehn idënkwëryënk

1 Awa, nußuha Fape fa ga nihëk ñamëndëlehn
 dënkwëryënk hnë mbëd gë wahi hna, wëryëlehnëŵa
 intawë dënkwëryënk hnë wahnah hna ga ndekaß had
 farat, nësätënd: «Yij!»

2 Hnulehnëŵa ipahnac yerah. Ale hayëkawo ÿa uŵwary
 mënkwëko. Më njëdayik apënk wëwëk, tøk nke awëk do
 njilehn mbok mëk kat.

Kigëna

3 Ga nihëk ñamëndëlehn kigëna űa, wëryëlehnëŵa intawë
 kigëna űa ga ndekaß, nësätënd: «Yij!»

4 Hnulehnëŵa pahnac kawary bëntah had hwëdëh. Ale
 hayëkawo ÿa hnuŵako imëk soŵe ntihët yam ÿa nkal li,
 soŵe ndawëlahnëndëni vahnë. Më njëdayik sëlame sankaf,
 njilehn.

Tarëna

⁵ Ga nihëk ñamëndëlehn tarëna ña, wëryëlehnëwã intaw' itarëna ña ga ndekad, nësatënd: «Yij!» Hnulehnëwã pahnac bahnah. Ale hayëkawo ÿa ile yanãnde mënkweko.

⁶ Wëryëlehnü had kopa fagant wulaw' wahnah hna ga nësëd: «Ile ryokuñahnik fac ryampo ÿa, yanëh vantimp fo ntaw'ahnëd, ile ryokuñahnik fac ryampo ÿa wayanëh warar vëmalu fo ntaw'ahnëk. Ge wagu ña ye, g'uñen uña, nko koyëna.»

Nahëna

⁷ Ga nihëk ñamëndëlehn nahëna ña, wëryëlehnëwã ntaw' nahëna ña ga ndekad, nësatënd: «Yij!»

⁸ Hnulehnëwã pahnac ðunënkah. Ale hayëkawo ÿa, Icëm maciko, do ÿëwã vësëm ÿa rëfëlehnëdëhawo. Njëdayiniho mëk iña hnë sah ryampo hnë wasah wahnah ðuniÿa li, soñe ndaw'ënihëhni vahnë va gë sëlame ÿa, gë inte ña, gë wates ña do gë wulaw' wuyapah wã.

Bëryëna

⁹ Ga nihëk ñamëndëlehn bëryëna ña hnulehnuw'ëhni, kwëyët le cënadë sadëha hna, walaw'ary vële ryaw'iko soñe ikahnënda dëw' hni ña wanës Wën do kabi wasedë lëwu nkeniho.

¹⁰ Ndekadëniho ðus: «Wëjë, Ahwëhn a, ale ye Afacah a, ale ye toña ÿa, hafo guve napëðu ahitiñëhni vahnë vëvë nkal vi awëcagëhni soñe sat fu le ndehëtëni ÿi?»

¹¹ Awa më njëdayini ale-wo-le acud' jerah cankaf, tac ntehnini nduñënani toye, hafo padëni fop vële ryokuñëhnëdëha Wën va, rëfëka ndaw'ini had gë vëhni ka.»

Kwëhn mbëd' gë ryaw'

¹² Ga nihëk ñamëndëlehn ikwëhn mbëd' gë ryaw' iña, inkal ña ñënkako ðus gë fanka, hnulehnu ulav wã mbahnëlehn had wayëhn do ulepera wã mbëntëlehn had wasat.

¹³ Wahol wã njolehni nkal li, had gante njojëd' wanuÿ ka ge sël sankaf ÿa ñënkëka.

¹⁴ Ambin ña më njik had kayëte fëÿëdë, do fop wahuñ wã gë watinti ña kërëniko hn'ile nkeho hna.

¹⁵ Wati rac, vëhnaw' vëvë nkal vi, gë wakamari ña, gë vësankaf wasodade wã, gë vëvetak va, gë vëhwëhn fanka va, gë vëramp va do gë vahnë vële ye afaya va, fop cow'aniho hnë wakary hna do gë hnë wëraka wahuñ hna.

¹⁶ Ntehnëdënihëhniwo wahuñ wã gë wëraka wã: «Yo-hahninëfu, do cow'ëryinëfu ñaw'ët yëka ale lañak hnë tinki ahnaw' aÿi do gë antavah Fape ña!»

17 Fac sankaf ntavah ntëw hni ña tükik: mo hod mäkanti?»

7

Bulunda gë yavëta Wën

¹ Ga ndëcëk rac, më hnuhühëhni wamëleka wanah ga kahnëni hnë wahëf wahnah wavë nkal wï. Pëlani wasël wahnah wavë nkal wï, soñe sël ÿa antë mbok cël nkal li, wov hna do fëna wëla hnë atëh ndampo.

² Do më hnuhuha mëleka haŵary ga kayëd gë cape pëhna lav. Mënkwëko ile lihande iyavëta mba Wën paryi. Ndekandëhëhni ðus wamëleka wanah wante yëdayiko imëk mbëvehnëni nkal inji gë wov ÿi:

³ «Antë avëvehnu nkal inji, wov ÿi, vatëh vi, hafo lifuni yavëta wayëka hna vëyohal Wën va.»

⁴ Tac nkwëryëbu vahnë vële hnuŷak yavëta ÿa tükëni wawuli keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000). Vëhni wahnënk vijë Isërayel hna fop matiniho:

⁵ hnë hnënk Yuda hna: vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000) liyiko yavëta ÿa;

hnë hnënk Riben hna: vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Gad hna: vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

⁶ hnë hnënk Aser hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Nefëtali hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Manase hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

⁷ hnë hnënk Simeÿo hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Levi hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Isakar hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

⁸ hnë hnënk Sabilon hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Yosef hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi (12,000);

hnë hnënk Besame hna, vahnë wawuli pëhw gë vëhi ntiyaniho yavëta (12,000).

Wabulunda mbin hna

⁹ Ga ndëcëk rac, më hnuhühëhni kore vahnë vële wok kodena ndëkwini. Vahnë vëvë wayal fop yeho gë wahnënk wã fop gë wabulunda ña fop do gë vanësa va fop. Haryënk w tinki ahnaŵ hna kahnëniho do gë haryënk w Fape fa, viÿi viyah ntiyaniho do mënkwëni waryund.

¹⁰ Ndekadëniho ðus:

«Ipeh inja hnë Wën fu, le lañak hnë tinki ahnaŵ hna, matik do gë Fape hna.»

11 Wamëleka ña fop caharaß tinki ahnaŵ hna kahnëniho, gë vicër va do gë wulawñ wahnah ŵa. Ga nkwëryëdëniho ile nësëdëniho vahnë ÿa, ndëkwëhnëdëniho hafo wayëka ŵa ñak nkal ña do cëmbëdënihawo Wënu ña.

12 Ntehnëdëniho: «Amina! Arabi idëwan ña, gë icëmb ña, g'usery ŵa, g'icamehn iña, g'untënah ña, g'imëk iña do gë fanka fa kwëhn Wën fu ña kantëm! Amina.»

13 Awa, acër aryampo më tÿëko: «Vële liyak viÿi viyah vi, vëhni mo ye do ne matini?»

14 Më lëkwabuha: «Ahwëhn mën, njëtëru!»

Tac më ntehnëko: «Vële ŵatik horot sankaf va ye. Ndagëni viÿi vilëŵ hni va do njerënëni hnë sat Fape hna.

15 Soñe rac nkeni haryënk w tinki Wën hna do ndokuñëhnëdëniha g'anent gë g'umëd Cery Cankaf ntëwu hna. Ale lañak hnë tinki ÿa keryëdëhëhni.

16 Bokëdina njohni inte, bokëdina njohni wënka, do ulav ŵa bokëdina njahni, ma yakah haŵary,

17 kabi Fape fante ye tinki ahnaŵ hna yeß ahekery alëŵ hni ÿa, do njiryeryëdëhëhni gë wahayalin wënka uwám ka. Do Wënu ña pëhwëcëdëhëhni fop wankwën ña vinkër vidëŵ hni hna.»

8

Soñe ñamëndëlehn ikwëhn imbëd gë wahi

1 Fape fa, ga nihëk ñamëndëlehn kayëte ikwëhn mbëd gë wahi ña, ambin ña ndemëhnalehn mpëd.

Soñe walënk w mbëd gë wahi

2 Tac më hnuhëhni wamëleka mbëd gë waki hahnëko haryënk w Wën hna; walënk w mbëd gë wahi njëdäyiniho.

3 Mëleka haŵary më njijëk ñëŵ haryënk w le cënade sadëha hna; ile fëdande iduf mënk wëko, gë sanu ntiyiko. Më njëdäyik duf yabah soñe pëd hn'ile ntide sadëha hna gante kayahnëd hwëcic ha gë wayëfa vëfacah va fop g'ambin. Hn'ile ntide sadëha hna, gë sanu ntiyiko do haryënk w tinki ahnaŵ hna nke.

4 Hwëcic iduf ña gë wayëfa vëfacah na hnë vák mëleka hna matëko kay hafo Wën hna.

5 Tac mëleka ÿa më nufëk ile fëdande iduf ña, pëbënëk hwëdëh hn'ile cënade sadëha hna, ntoñ duniÿa hna. Awa pëgwëlehn tañ wakopa waparar, wakopa, wabilëbil, do nkal iña ñënkalehn.

6 Wamëleka mbëd gë waki wante wënkëko walënk w mbëd gë wahi ña pëhwëtalehnëni soñe ntënk wëni.

Soñe icël lënk w ryënk wëryënk w

⁷ Mëleka ryënkwëryënkw ÿa cëlëko lënkw lëwü ÿa: wënka wagurye gë hwëdëh, hnawëlëk gë sat, ndehëtik duniÿa hna. Cape ndampo hnë vatar duniÿa hna ñagëko, do tēh ndampo hnë vatar vante ye duniÿa hna fëna ñagëko do fop idël ña ñagëko.

Soñe icël lënkw higëna

⁸ Mëleka higëna ÿa cëlëko lënkw lëwü ÿa: ile wëntëlëk g'ikun icankaf nte ÿagëd lojik wov hna. Cape ndampo hnë vacape vatar wov hna mbacako wasat,

⁹ sah ryampo hnë wasah warar le-wo-le yënëd wov hna mbëvehniko. Do hnë fop wakulu wavë duniÿa wï, sah ryampo hnë warar hna mbëvehniko.

Soñe icël lënkw rarëna

¹⁰ Mëleka rarëna ÿa cëlëko lënkw ÿa: më njojëk g'ambin ikol cankaf nte ÿagëdëho had hwëdëh hucankaf. Sah ryampo hnë wasah warar wasën wasankaf hna fop do hnë wahayalin hna fop njojëko kol ña.

¹¹ Ikol tac, Wunkah maciko. Wënka wante njohahnëko ña mbacako wunkah do vëyabah cëmëniho kabi wënka watac ceniho.

Soñe icël lënkw nahëna

¹² Mëleka hnahëna ÿa cëlëko lënkw ÿa: cape ndampo hnë vacape vatar lav hna ndafiko gë cape ndampo hnë vatar lepera hna do gë kol ndampo hnë wahol warar hna, soñe antë nkoryary idanc dëwü ña. Koyëna, fac ÿa nkoryeryina idanc dëwü ña do umëd ña fëna.

¹³ Awa tac më hnuÿuha do wëryëÿuha jaro nte wayëdëho yañ do ryekadëho ñus: Kata! Kata! Kata fëladëhëhni vële lëdëk nkal vi soñe wamëleka watar wañëntaŵ wante fëhwëtaf cëlëni walënkw walëw hni wã!

9

Soñe icël lënkw vëryëna

¹ Mëleka vëryëna ÿa cëlëko lënkw ÿa: më hnuÿu ikol ga njojëko nkal li mati g'ambin. Ikol ña njëdayik sëdëta hatëh hatëwah.

² Ikol ña më pidëtëk rënka vë hnam ÿa do hwëcic cahnëlehni had hwëcic nkula cankaf. Rac huyëndanëk ulav wã g'ambin ña fop.

³ Do hnë hwëcic hutac cahnëdëniho vampul campëndëni nkal li. Njëdayiniho imëk ile wëntëlëk g'imëk wafawëry wã.

4 Mbañëhniniho antë përekanëni idël mbë nkal ñi, ma vatëh, ma vatëh rëhël vi. Tëfëkëhni tonihëhni vahnë vële wok vëliyina yavëta Wën fo hnë wayëka walëw hni hna.

5 Vëwawëryanilohna ndawënihëhni, bare korotehnhëhni hnë wadepera imbëf. Horot le ntifënihëhniwo ÿa mëntëlëko had gante korotehnef ito fawëry ka.

6 Hnë wafac warac vahnë va njëkëlehnëdëni icëm ña bare vëhnuđina. Përedëhëhni cëmëni, bare icëm ña ñawëtadëhëhni.

7 Vampul va gë wafahnac wale fëhwëtak uwët mëntëlëniho. Inë le ye had apënkwa sanu ahnaw yehëhniwo vankaf hna, do wayëka walëw hni wã had wëva vahnë nkehëhniwo.

8 Imul dëw hni ña had iba vësëval nkehëhniwo, do wabeñ wadëw hni ña had wëba wabësëhn nkehëhniwo.

9 Wasakahn walëw hni wã had wajand waryëhwëra ntiyani nkehëhniwo, do wëñaaw vampaaw vantëw hni va had wëñaaw saret hwëhn wafahnac wayabah wale yaryëd gë uwët nkeho.

10 Wasavët wã had wafawëry nkehëhniwo g'ile tohahnëdëni. Hnë wasavët walëw hni hna nkeho fanka falëw hni fale koroteyehahnëdënihëhniwo vahnë hnë wadepera mbëf hna.

11 Ahnaaw alëw hni ÿa, mëleka hatëh hatëwah yeho. Uwac lëwu gë Wa-ebëre ña Abadon yeho, do gë wagërek ña, Apoliyo, umë fëhnetanëk Avëvehn.

12 Kata ryënkweyënkwa ÿa ndëcëk. Wëli, wakata waki vokëf tëki.

Soje icël lënkwa hwëhn mbëf gë ryaw

13 Mëleka hwëhn mbëf gë ryaw ÿa cëlëko lënkwa ÿa: më wëryëbu kopa le wätiko hnë wamiry wahnah wavë tabali sanu hn'ile cënade sadëha hna, ile yeho haryënkwa Wënu ña.

14 Ntehnëdëhaawo mëleka hwëhn mbëf gë ryaw le wënkëko lënkwa ÿa: «Pëtëryihni wamëleka wanah wante ÿabik vambëñ sën sankaf le wacëde Efërat.»

15 Awa wamëleka wanah wante fëhwëtako soje wati ÿa, gë fac ÿa, gë lepera ÿa do gë bëhn ÿa, pëtiniho soje ndawëniha aryampo hnë vërar hna.

16 Nkwëryëbu ga ntehnëde, wasodade wahwëhn wafahnac wã, wawuli wuli wakeme waki nkeniho (200,000,000).

17 Awa nubuhëhniwo wafahnac wã gë vële hayëkëhniwo va: cudaniho wayand waryëhwëra wavëntah had hwëdëh, bulu do yalëwaye. Vankaf wafahnac wã had vankaf

wabësëhn nkeho. Hwëdëh nkusëdëniho gë hwëcic do gë vëd le fëdëd.

¹⁸ Aryampo hnë vahnë vërar hna mbëvëko gë hwëdëh, gë hwëcic do gë ivëd le fëdëd.

¹⁹ Fanka wafahnac wã hnë wawës walëw hni hna nkeho do gë wasavët walëw hni hna; wasavët walëw hni wã gë walën mëntëlëni, kwëhna vankaf do gë rac mbërehnahnëdëni.

²⁰ Vahnë vële woko vëvëvëna va, vëravëlohna icëmb wayine ña gë vile përeni gë wëbák wadëw hni: wamën wamër sanu, gë koryi, gë waryëhwëra, gë wëraka, do gë wadëhwa; wamën wale wok kofina nu ma nkwëry ma njas.

²¹ Fëna vëravëlohna idaw vahnë, gë kavëla ntëw hni ña, gë ndakëntal meh ntëw hni ña do gë ule lëw hni wã.

10

Mëleka ÿa gë fëkayëte fapëyik fa

¹ Më hnuhuha mëleka haŵary hwëhn fanka sëlidëho g'ambin. Añar fëryëkawo do car ulaw yehawo yan nkaf ntëwu hna; yëka lëwu ÿa had ulav nkehaŵo, do wapary wadëwu ña had sahnunt hwëdëh nkehaŵo.

² Fëkayëte fante fidëtik mënkweko. Tindëko fary rëhw lëwu ÿa wov hna do rahahn ÿa nkal hna,

³ tac ndeka gë fanka, had vësëhn yërëlak. Ga ndekak, waparar mbëd gë waki yëmëko.

⁴ Ga nëmëk waparar mbëd gë wahi wã, ñadëfuho heru, bare kopa wëryëbuho g'ambin ga ntehnëdëho: «Antë aher ile nëmëk waparar mbëd gë wahi wï, tavëry cowã.»

⁵ Tac mëleka le hnuhuho ga tindëko fary rëhw lëwu wov hna do rahahn ÿa nkal hna, më njelëk vák rëhw lëwu ÿa g'ambin,

⁶ më ntëkëk g'uŵac ale ye kwëlëkwël ÿa, ale lik ambin gë ile ye hnam ÿa fop, gë nkal ña gë le ye hnam ÿa fop, gë wov ÿa gë le ye hnam ÿa fop ntehn: «Ñoñ bokëdena napi:

⁷ hale ntënkweđ mëleka hwëhn mbëd gë waki ÿa lënkweđ lëwu ÿa, awa Wënu ña padëned viyë visiyamah, gante pëyakëhniŵo ka vëyohal vëlëwu wakila ña.»

⁸ Do kopa le wëryëbuho ga nësëhniëdëho g'ambin ÿa mboko nësëhne kat: «Yiry ahnuf kayëte nte fidëtik hnë vák mëleka le rindëk fary ryampo hnë wov do yëntaw ÿa nkal hna.»

⁹ Gë vëhni mëleka njidëfuho rëyëwa njëdawo fëkayëte fa. Më ntehnëko: «Tebary do tokëry. Nkunkëd donk hu hna bare wës hu hna ntëmëd had wadëj.»

¹⁰ Më rebabu fëkayëte fa hnë wák mëleka hna do rokëbu. Wës mën hna ntëmëko had wadëj, bare ga kohnëbu nkunkëko donk mën hna.

¹¹ Tac më lehnibu: «Afo avok afëyahn ile pëhnanëhnëkëhni Wënu ña wabulunda wayabah, gë wayal wayabah, gë vanësa vajabah do gë vëhnañ wëyabah.»

11

Wasede wahi wã

¹ Tac ahnë më njëfako uriry le ñañande, do nteho: «Yiry añañ Cery Wën Cankaf ñi gë hn'ile cënade sadëha hna do dëkwëryihni vële sëmbëdëha Wënu ña hnam.

² Bare selege vë pë Cery ña, tavëry, antë añañ, kabi vële wok vëyëtëlahna Wën va mawëryanëdëni nkëñëni nkol nawë cëvah ña hnë wadepëra wafëhw wahnah gë wahi (42).

³ Mawëryanëdëfuhëhni wasede wahi mën wã, vële sudak viyi icëm va, imëk pëyahnëdëni wanës Wënu ña hnë wayi wafac wuli gë wakeme waki gë wafëhw mbëd gë ryañ (1,260).»

⁴ Wayi wasede wahi ye vatëh oliv vaki va do gë wayul walampu wahi wale ye haryënkwa Ahwëhn nkal ña.

⁵ Ge ahnë ñad ntihi uñeh, hwëdëh sahnëd wawës walëñ hni hna do mbëvehnëdëhëhni vële ñewëkëhni va. Ha, ale ñad ntihi wëh wã tëfëka ndawï koyëna.

⁶ Wayi wasede wahi kwëhnani imëk soñe pidëni ambin, memañehnahneni antë mbok tëv hnë wati le pëyahnëdëni wanës Wën hna fop. Kwëhnani fëna imëk soñe nkwëcëtëni wënka ña nke wasat do cëlëndi nkal li sifa uñeh fop, nte-wo-nte ñadëni ña.

⁷ Ge puhnani wafac ucedëya ntëñ hni ña, intañ yapah ña ndanid hnë hatëh hatëwah hna mëtaryëdëhëhni, mëkëdëhëhni do ndawëdëhëhni.

⁸ Do wayas walëñ hni wã hnë ñëwa bulunda nkol cankaf hna nkoñ, nkol cankaf nte ye had Sodom gë Esipët*, hn'ile pakiko Ahwëhn hni hna dënk nke.

⁹ Vahnë hnë wabulunda hna fop, wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop njijëdëni njëkëndëni wayas walëñ hni wã hnë wafac warar gë fagant fac, do vëwawëlohna mbañini.

¹⁰ Vëvë duniya vi nëñdëhëhni soñe icëm wakila waki watac kabi korotehnënihëhni ñus vële lëdëk nkal vi. Awa natëdëhëhni do nkwëcëtëledëni wabuña.

* **11:8 11:8** *Sodom gë Esipët*: Wënu ña hitiñëk vani vacape vaki ntëbi wayëntañ wã. (Wapëgwala 19.24-25; Icahn 14.23-28)

¹¹ Ga ndëcëk wafac warar gë fagant fac ÿa, iyën uwám le wátik Wën njij ténkèhni wakila waki ña, matèlehnëni. Awa vële yëkëdëhëhniwo va më ntakëkëhni d'us.

¹² Tac wakila waki ña më nkwëryëni kopa sankaf le wátik g'ambin, ga ntehnëdëhëhni: «Kayin ani!» Kayëlehnëni g'ambin, hn'añar, tase vële yëwëkëhni va.

¹³ Hnë wati rac dënk, ñënkalehn nkal ña gë fanka, cape ndampo hnë ipëhw naŵ hna njolehn. Vahnë wawuli mbëd gë vëhi cëmëniho hnë iñënka nkal tac. Vële woko va ntakëkëhniwo do ntënënëdënihaŵo Wën hunte ye g'ambin ña.

¹⁴ Kata higëna ÿa ndëcëk. Wëlin kata rarëna ÿa biyëdina tëkid.

Soŋe lënk w hwëhn mbëd gë wahi

¹⁵ Mëleka hwëhn mbëd gë wahi ÿa më ntënk wëk lënk w ÿa: wakopa wacankaf ntehnëdëho ambin hna:

«Inaŵ mbë d'uniÿa ñi nke gaki hnë wëbák Ahwëhn fu ÿa gë Arëhnayik alëwu ÿa.

Nawëd kwëlëkwël!»

¹⁶ Vicër wafëhw wahi gë vëhna, vële lañako hnë watinki ahnaŵ hna haryënk w Wën hna, ndëkwëhnëniho wayëka wã nkal hna do cëmbëdënihaŵo Wënu ña nësätëndëni:

¹⁷ «Camehnëderu, Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop, ale ye do ale yeho,

kabi fanka fasankaf hu fa rufahnëru ahahnëndahn inaŵ hu ña.

¹⁸ Wayal wã ntavëkëhni,

ðare tame ntavah ntëw hu ña rufëhna.

Wati le hitiñahnëd'uhëhni vësëm va tëkëk

gë le vuñahnëd'uhëhni vëyohal hu va, wakila ña, gë vëfacah va do gë fop vële lënënëd wac hu wã, vëroy gë vëhnaÿah

do gë le vëvehnëd'uhëhni vële vëvehnëd nkal va.»

¹⁹ Do Cery Wën Cankaf g'ambin ña piðëtalehn, hnulehnu kwëni akwëtëla ña. Awa nkelehn wabilëbil, wakopa, waparar, iñënka nkal do gë rëv wagurye wayabah.

12

Soŋe wëdahëse mbëd gë wahi

Soŋe Asëval a gë fato fa

¹ Ga ndëcëk watac, dahëse fëmpëhnañah sankaf sahnëk ambin hna: asëval yeho ale sufako ulav, ulepera wã wapary hna nkehawo do pënk wako apënk w ahnaŵ hwëhn wahol pëhw gë vëhi.

² Ndonkëko do ndëkadëho ulav d'onk hnag wã.

³ Dahëse haŵary mbok cahnëlehn ambin hna: fato vēntah sankaf yeho le hwëhnako vankaf mbëd gë vaki gë wamiry ipëhw do gë apënkŵ ahnaŵ hnë nkaf-wo-nkaf.
⁴ Savët lëŵu ŷa pahëcëko sah ryampo hnë wasah warar wahol wavë g'ambin hna ntonji nkal li. Fato fa më kahnëk haryënkŵ asëval ale ŷad nag ŷa, soŷe kohna fatah fa ge rëk nagi.

⁵ Asëval a më nagëka facan, fante hnaŵëndëhëhni do heryëd wayal ŵi fop gë ryoko ryëhwëra. Fatah fa njoyiko taŷ ðarël Wënu hna do gë ðarël tinki unawë ntëŵu hna.

⁶ Awa asëval a nkaryëlehn gë wula, ŷëŵa le pëhwëtëhnekaŵo Wënu hna, soŷe pabahna hnam hnë wafac wuli gë wakeme waki gë wafëhw mbëd gë ryawë (1,260).

⁷ Tac nkelehn uŵët ambin hna: Misel gë wamëleka wadëŵu ŷa mëtaryënihaŵo fato fa. Fato fa umë fëna mëtaryëdëhëhniŵo gë wamëleka wadëŵu ŷa,

⁸ bare fato fa wëkiko, do umë gë wamëleka wadëŵu ŷa ntayiniho ambin hna.

⁹ Fato fa ntonjiko gë pë; umë ye lën sër ŷa, le ŵacik Aŷëŵ vahne ma Sintani, ale rokað ðuniŷa fop. Ntonjiko nkal hna, do gë wamëleka wadëŵu ŷa per.

¹⁰ Tac më wëryëbu kopa sankaf mbin hna, më lehnëdëho:
 «Tame ipeh ŷa do fanka fa

do Inawë Wënu fu ŷa

do gë ucankaf Arëhnayik alëŵu ŷa tëkik!

Fato fa, ale hnësëdëho wameh vēŷënta fu va

haryënkŵ Wënu fu

g'anent gë g'umëd, ntonjiko ntayiko ambin.

¹¹ Do vēŷënta fu va mëkëniha

gë sat Fape fa

do gë wanës Wënu wante cedeyahnëdëhni ŷa;

vēŵëŷëryalohna njëdahnëni uwám walëŵ hni ŵa,
 këbënaniiho soŷe cëmëni.

¹² Soŷe umë ye natëryiŷi, ambin,

do gë ŵuhnë vēle lëdëk hnam va!

Kata yehu ŵuhnë, nkal gë wov,

kabi Sintani cëlëryik ðarël hun.

Antavëka ðus

kabi njëtëk wati le nkoryaryëk ŷa yabëna.»

¹³ Fato fa, ga kamahnëk ntonjiko g'inkal, më tëfëlendëha asëval ale hnagëkawo facan fa.

¹⁴ Bare asëval a më njëdayik vampaŵ jaro can kaf va soŋe matahn nji gë wula yëŵa le pëhwëtanëhnik hna, hn'ile pabëdëhna wabëhn watar gë fagant bëhn, ŋaŵët lën* rac.

¹⁵ Awa lën yä më nkurëk wënka wante ye had garyëla hamëhni asëval a, soŋe wënka ŋa njohna.

¹⁶ Bare nkal ŋa ndemakawo asëval a; pidëtako do kohn sën le nkurëko fato fa.

¹⁷ Fato fa ntavëkawo dus g'asëval a, do më njik mëtaryëhni vutah vuñëtaŵ vumba asëval va, vële wawëhned vakwëda Wën do sedeyahnëdëha Yesu va.

¹⁸ Tac më kahnëk tëfary wov hna.

13

Ntaŵ yapah ndampo nte sahnik wov hna

¹ Awa nubuha ntaŵ yapah ndampo ga cahnid wov hna. Kwëhnako wamiry pëhw gë vankaf mbëd gë vaki. Hnë wïry-wo, apënk w ahnaŵ pënk wako do hn'ankaf-wo nkeho uŵac le yewëdëha Wënu ŋa.

² Intaŵ nte hnuhuo ŋa gë gërëm mëntëlëniho, wakwër wadëŵu ŋa njëwëko do kwëhnako wakarehn wayaryah, do wës yä had va vësëhn. Fato fa më njëdaka fanka falëŵu fa, tinki ihnaŵ dëŵu ŋa do g'ucankaf camah.

³ Ankaf ndampo ntaŵ ntiyako cërëk had cëm, bare tame sër lëŵu yä njërëk. Awa duniya yi fop pëmpëhnahnëkawo gë watac do tëfëlehnëniha intaŵ ŋa.

⁴ Vahnë va fato fa cëmbëdëniho kabi intaŵ ŋa njëdako ucankaf ŋa do intaŵ ŋa cëmbëdëniho ntehnëndëni: «Mo këñëlahnëni g'intaŵ ŋi do mo hod mëtarya?»

⁵ Intaŵ ŋa maŵëryaniko soŋe kol naŷënanand do nësënd wante yewëdëha Wënu ŋa. Njëdayiko imëk ntind can kaf ntëŵu ŋa soŋe wadepëra wafëhw wahnah gë waki (42).

⁶ Nësëdëho wameh njewënda Wënu ŋa: uŵac Wënu ŋa njewëdëho gë yëŵa le ntëdahnëk yä do gë fop vële lëdëk ambin va.

⁷ Njëdayiko ucankaf soŋe kol mëtaryëhni vëfacah va do mëkëhni. Njëdayiko ucankaf ŋa hnë wahnënk fop gë wabulunda hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop.

⁸ Fop vële lëdëko nkal vi, vële woyiko kerina wamac wadëŵ hni wapëgwa duniya hna hnë kayëte uwám Fape fante hácik fa, cëmbëdëniha ntaŵ ŋa.

⁹ Ge ahnë kwëhna vanëf, nkwëry!

¹⁰ Ge ahnë tëfëka nke aramp,
aramp yed;

* 12:14 12.14 Lën wacik fëna fato ma Sintani.

ge ahnë tēfēka ndawī gē sēlame,
gē sēlame ndawēde.

Wati ŷa ye le tēfahnēkēhni kwēhnani vēfacah va iduñēna
ŋa do ikwētahn ŋa.

Ntaŵ nte sahnik nkal hna

¹¹ Tac mē vokēbu hnuŵa intaw̄ yapah kaŵary ga cahnid
nkal hna. Wamiry waki kwēhnako had fape, bare had fato
nēsēdēho.

¹² Kwēhnako fop ucankaf ntaŵ nte sahniko wov hna
do ucankaf tac ndokuŋahnēdēho tase ntēwu. Intaw̄ bē
nkal ŋa porosiŋehnēdēho nkal ŋa gē vēle lēdahnēk va
njēfandēniha intaw̄ bē wov ŋa nte yērēniko usēr le ryaw̄d.

¹³ Intaw̄ bē nkal ŋa ntiko viŷē viŷēmpēhnahnah dūs afo
cēlēndi hwēdēh g'ambin, tase vahnē fop.

¹⁴ Gē viŷēmpēhnahnah vile maŵeryahniko nti tase
intaw̄ bē wov ŋa tokakēhniŵo vēle lēdēk nkal va. Mē
ntehnēkēhni vēle lēdēko nkal va mbēryēni ile wētēlēk
g'intaw̄ bē wov nte sērehniko do vokajēk uwām hna.

¹⁵ Njēdayiko fēna imēk njēnēndahn ile liyiko
mētēlēni g'intaw̄ bē wov ŋa gante kolahnēd nēsēnd
do ndawēhnēndēhni fop vēle wok vēyēfadilahna va.

¹⁶ Ntiko fēna hafo vahnē va fop, vutoy gē vēhnaŷah,
vēvetak gē vēhaŷēhnah, vēle ye afaya gē vēramp, maŵēni
ntiyini yavēta vāk rēhw hna ma yēka hna.

¹⁷ Do ahnē antē kol ntaŵ ma nkwaŷ iñē ge kwēhnana
yavēta ŷa, umē ye uŵac intaw̄ bē wov ŋa ma idēkw nte
rēfēlēk gē uŵac rac ŵa.

¹⁸ Wati ikwēhna uyēt ŵa ye. Arabi ale hwēhnaŷ hakili ŷa
nkwēry ile pēhnētānēd viŋi vidēkw intaw̄ vi, kabi idēkw
tac soŋe vahnē va ye, do idēkw tac ye wakeme imbēd gē
ryaw̄ gē wafēhw imbēd gē ryaw̄ gē imbēd gē ryaw̄ (666).

14

Fape fa gē vēle ntaŵētēk va

¹ Tac nuŷuha hnē Ikuŋ Siŷo* hna Fape fa ga kahnēni gē
vahnē wawuli keme gē wafēhw wahnah gē vēnah (144,000),
vēle heriko ŵac lēwu gē ŵac Rēmu hnē wayēka hna.

² Do mē wēryēbu kopa le ŵatik g'ambin ŷawēdēho
had wavonkēlo wēnka wov, had farat sankaf. Kopa le
wēryēdēfuhō ŷa mētēlēniho fēna g'itēmp nte rēmpēde.

³ Vahnē vērac hnēŵ hasēk njēwēdēniho haryēnkw tinki
ahnaŵ hna gē haryēnkw wulaŵ wahnah hna do gē vicēr
hna. Ahnē kodilohna ñēŋa hnēŵ rac ge gena vahnē wawuli

* 14:1 14.1 Siŷo fakuŋ ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wēn Cankaf hna.

keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000), vëhni vële lawëtikò nkal va.

⁴ Vële wok vëronkënanana gë vësëval va ye, vëyëtëna vësëval. Fape fa tëfëlehnëdëni fop le njid hna. Ntawëtini hnë vahnë hna soje nkeni vëryënkwëryënk wële sënayik had sadëha Wënu ña gë Fape fa.

⁵ Kobëri vëwëreña; vëhwëhnana ile niradëni.

Ipëyahñ kiti

⁶ Tac më hñubuha mëleka hañary nkwayëdëho yañ. Gë Wanës Wakasëk wante wok dëcëdëna, wante rëfëkawo pëyahni vële lëdëk nkal va, njijëk: vahnë hnë wayal hna fop gë wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wabulunda hna fop.

⁷ Gë kopa sankaf ntehnëk: «Dënënyina Wënu ña do cëmbëryina, kabi wati kitij dëwu ña tëkik. Cëmbëryina ale lik ambin gë inkal ñi, gë wov yi do gë wahayalin ñi.»

⁸ Tac, mëleka higëna më tëfika do ntehn: «Njok! Babilon Samah ya njok! Umë ye ale yëdakëhni wayal wi fop ceni uñen nte liyehnëdëhëhniwo kwëlëkwël le ñëwëk Wënu ña!»

⁹ Mëleka rarëna më tëfikëhni waÿentañ wã do gë kopa sankaf ntehnëk: «Ge ahnë sëmbëdëha intañ ña gë ile liyik mëntëlëni g'umë ya, ge nuÿak yavëta ya yëka hna ma vák hna,

¹⁰ ced umë fëna uñen antavah Wënu ña, unte hotayik hara cutina gë wënka hnë nkëlëwa tëm pah ntavah ntëwu hna. Sifa vahnë vërac korotëdëni d'us hwëdëh hna do gë hn'ivëd le fëdëd hna haryënk wamëleka wapacah hna do gë Fape hna.

¹¹ Hwëcic hwëdëh hunte horoteyehnëdëhëhni vële sëmbëdëha intañ gë ile liyik mëntëlëni ya, vële hwëhñak yavëta uñac lëwu va, cëhnëd kwëlëkwël do vëhwëhñadina iyinëga g'anent g'umëd.»

¹² Wati ya ye le tëfahnëkëhni kwëhnani vëfacah va iduñëna ña, mañëhnëni vakwëda vantëwu va do nko kahnëndani hnë Yesu.

¹³ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnidëho g'ambin: «Kerëry aki: Mbetani vële ye g'Ahwëhñ a hafo cëm hna!»

Iyir Ipacah ña ntehnëk, «Ha, njinëgadëni wadoku wadëw hni ña, kabi ile ntini ya tëfëlehnëdëhëhni.»

Soje ikitiña tëkwa

¹⁴ Ante njëkëdëfuho ña, nuñbuho añar jah, do hnë ñar tac ale wëntëlëk g'ahnë lañako. Apënk wäsanu ahñaw pënk wako do mënk wä ikäca ñakah.

15 Tac mëleka haŵary më cahnik Cery Wën Cankaf hna do ndekahna ale yeho hn'aŋar hna: «Dokuŋahnëry ikáca hu ŋi ahácahn, kabi uhác vë nkal ŵa mbëntëk.»

16 Awa, ale yeho hn'aŋar ŷa më nkwësirëk káca ŋa nkal hna, do uhác vë nkal ŵa fop káciko.

17 Tac mëleka haŵary më cahnëgik hnë cery Wën cankaf mbë g'ambin hna; umë fëna ikáca ŋakah mënkwëko.

18 Tac mëleka haŵary kat, le hwëhnako imëk hnë hwëdëh ŋa, më cahnëgik hn'ile cënađe sadëha hna do ndekahna ale wënkëko ikáca ŋakah ŋa: «Nufëry ikáca hu ŋi alëpëtah wadëwel atëh resen nkal ŋi, kabi mbëntëk.»

19 Mëleka ŷa më nkwësirëk ikáca dëwu ŋa nkal li. Më mbarëpëk waresen wavë nkal ŵi, do ntoŋ ile mbarëpëko ŷa hnë tank camah ntavah Wën hna le ŋwëŷehnëde.

20 Më ŋwëŷehnik wadëwel ŋa hnë tank camah le ye hamëhni nkol hna; wasat më cahnëk hnë tank camah hna ŋi had uŵac hafo tëk wawës wafahnac hna do campëko hnë wakilometër wakeme watar (300).

15

Soŋe vahnë vële nkok mëkëna ntaŵ ŋa

1 Ga ndëcëk rac, më vokëbu hnuwu ambin hna dahëse haŵary samah do vënak: wamëleka mbëd gë waki wënkëk wëkata wacankaf mbëd gë waki. Wanji ye watëkwa ŋa kabi gë vëhni padënëd ntavah Wënu ŋa.

2 Më hnuvu ile ye had wov lancah ile hnaŵëlëk gë hwëdëh, do vële wok vësëmbëlahna ntaŵ ŋa g'ile fëriko mëntëlëni ŷa, gë vële wëŷëk yavëta lëwu ŷa, darël hnë wov lancah rac kahnëniho. Warëmp wale njëdfakëhniŵo Wënu ŋa mënkwëniho.

3 Njëwëdëniho hnëŵ Fape fa gë Moyis, ayohal Wënu ŋa: «Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop, Vantiyehn hu va camëk do mbënak! Ahnaŵ wayal,

Vankaŵ hu va catëk do toña ye!

4 Mo wok dënënëdilihna, Ahwëhn?

Mo wok cëmbëdina uŵac hu ŵa?

Wëjë fo ye afacah.

Fop wayal ŵi njijëdëni do cëmbëdëhnihi, kabi nuni kitiŋa hu ŋa.»

5 Tac nuvu ambin Acery Wën Cankaf, rac ye usank[☆] ule ryënkwëtehnëdëho kwëtëla ŋa, ga pidëtak,

6 do wamëleka mbëd gë waki ŋa wante wënkëko wakata mbëd gë waki cahnahnëni hnam. Vacuđ vacankaf vapacah

☆ 15:5 15.5: Vantiyehn 7.44

vanjerah vante fëtëf vante rëkëdëhëhniwo hafo wapary hna cudaniho do ñëbani waryil sanu wayankah wasakah walëw hni hna.

⁷ Ryampo hnë wëlañ wahnah hna njëfakëhniwo wamëleka mbëf gë waki ñi ñërya sanu nte rëmpëhnik untavah Wën ale wok kantëm.

⁸ Idanc Wënu ña do gë fanka falëwu fa pëbënëko Cery ñi gë hwëcic. Ahnë kodilohna tënk hnam hafo pad wakata mbëf gë waki mba wamëleka mbëf gë waki ñi.

16

Soñe wakata mbëf gë waki ña

¹ Ga ndëcëk watac, nkwëryëbu kopa sankaf hnë Cery Wën, le lehnëdëhëhniwo wamëleka mbëf gë waki ñi: «Yiryin do campehnëryin fop nkal li vañërya mbëf gë waki ntavah mba Wën.»

Kata ryënkwëryënk

² Aryënkwëryënk a njik campehn ñërya ntëwu ña nkal hna: wahajën wañeh do walavah ryafëkëhniwo vahnë vële hwëhnako dahëse ntañ yapah do sëmbëdëho ile liyiko mëntëlëni g'umë ÿa.

Kata higëna

³ Ahigëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña wov hna: wënka ña mbacalehn had sat asëm, do fop vile yehëhna wov hna hwëhna sël uwám wã cëmëni.

Kata rarëna

⁴ Ararëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña hnë garyëla hna do wahayalin hna: wënka mbacalehn sat.

⁵ Do nkwëryëbuha mëleka le hwëhnako imëk hnë wënka ga ntehnëd:

«Catëru, wëjë ale ye do yeho,
kabi wakiti wante liru ña acatëk;

⁶ Vahnë va campehnëni sat wëfacah do wakila,
sat ye fëna ile yëdaruhëhni ceni.
Rac sañëkëhni!»

⁷ Do nkwëryëbu kopa le wätik hn'ile cënafe sadëha hna ga ntëkwad:

«Ha, Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop, wakiti wadëw hu ña pëbëka toña do usatah.»

Kata hnahëna

⁸ Ahnahëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña lav hna, do mañëyanik pëfëni vahnë va gë hwëdëh lëwu wã.

9 Vahnë va pëdëlehnini gë uyakah samah; njewëdëni uŵac Wënu ŋa ale hwëhnaŋ uŵëka hnë waŋi wakata, bare vëwëcëtana vankeya vantëŵ hni soŋe cëmbahnëniha.

Kata vëryëna

10 Avëryëna ŷa campehnëk ñërya ntëŵu ŋa hn'itinki naŵ ntaŵ yapah hna: inaŵ ntëŵu ŋa pëbëlehna umëhwëry. Vahnë va ŋëradëniho ryëŵ ŷa kabi korotëdëniho ðus;

11 njewëdëniha Wën mbë ambin ŋa soŋe wahorot walëŵ hni ŵi do soŋe waŋag vantëŵ hni vi, bare vëwëcëtana vankeya vantëŵ hni vi.

Kata hwëhn mbëd' g'iryaw

12 Ahwëhn mbëd' gë aryaŵ a campehnëk ñërya ntëŵu ŋa hnë sën sankaf le ŵacik Efërat: wënka ŋa më nkuhënik pëhwëtani nkaŵ vëhnaŵ vële ŵatid' ipëhna lav.

13 Tac, hnë wës fato, hnë wës ntaŵ yapah do hnë wës kila wamër, nubu ga canëd' wahakili warar waŵeh had wafor wasanjink.

14 Vëŷin ye wahakili Sintani, wale lid' wafëmpëhnaŋ. Njidëni cap vëhnaŵ vëvë nkal fop, ndanko mbarëpëlahnëni soŋe wët fac sankaf Wën Hwëhn Fanka Fop.

15 Ahwëhn a ntehnëk: «Wëlin nkeryibu had ale. Mbetak ale heryëk do woryerik viŷi vilëŵu va, g'antë nji wëtata fo soŋe antë tav nuŷi usëfëhnaŋ lëŵu ŵa.»

16 Wahakili Sintani ŵa mbarëpënihëhni vëhnaŵ va hn'ile macik gë Wa-ebëre ŋa Arëmagedon.

Kata hwëhn mbëd' gë wahi

17 Ahwëhn mbëd' gë vëhi ŷa campehnëk ñërya ntëŵu ŋa sël hna do cahnëk hnë Cery Wën hna kopa sankaf le ŵatik tinki ahnaŵ hna ntehn: «Antiyak!»

18 Tac pëgwëlehn taŋ mbiliñëtënd, wakopa, wakopa waparar, do nkal iŋa ñënkalehn ðus g'ante nkok diyahna kobëri ga nkehahnëk ahnë nkal li.

19 Nkol cankaŋ ŋa capëko warar do vankol wayal ŵa fop mbëvëko. Wënu ŋa ndënkwëtajëko nkol cankaŋ nte ŵacëde Babilon njëdahna ñërya ñen ntavah cankaŋ ntëŵu.

20 Fop watinti ŋa nambiko do wahuŋ ŵa njoko.

21 Wagurye wante rëkëhnëd' wakilo wafëhw wahnah g'imbëd' (45) g'ambin njohahnidëhëhniŵo vahnë va do vahnë va njewëdënihawo Wënu ŋa soŋe kata wagurye kabi iŷi kata nkeho ulakëmak.

¹ Tac, aryampo hnë wamëleka mbëd gë waki hna wante wënkëk vañërya mbëd gë vaki va njijëk ntehno: «Yij, tufëdëmi kitija asëval ale yëtahnik igwafa cankaf, umë ye Babilon, ale lañak tëfary wasën hna.

² Vëhnañ vëvë nkal va g'umë nkwafofëni do vële ye nkal va ndëwëni uñen nte nkwafofandëni.»

³ Tac Iyir Ipacah njihahniko do mëleka ÿa njoko hnë wula hna. Hnam nuhuha asëval kayëka ntañ bëntëvëntak nte herik fop mbahn ntëwu hna wac wayëñ Wënu do hwëhna vankaf mbëd gë waki do wamiry pëhw.

⁴ Asëval a cudak viyi vële ye had bulu gë vëntëvënt, kayëtak sanu, wëraka wafërën do wanjere. Mënkwek vák hna ñërya sanu, nte fëbëka wëh do ronk nkwafo ntëwu.

⁵ Yëka lëwu hna keriko wac ile hwëhna ufëhnetahn soñik:

«Babilon Cankaf,
hnëm vële wafad
do vankeya vakayah
vante ye nkal vi.»

⁶ Do nuhuha asëval a ndëwëk sat vëfacah, rac ye sat wasedë vële sëmëk soñe Yesu. Ga nuhuha apëmpëhnahnëkowo.

⁷ Tac mëleka ÿa ntehnëko: «Soñe ye pëmpëhnahnëki? Apëyafëmi ile pëhnetahnëk asëval a do ntañ nte ryibëka ñi nte hwëhna vankaf mbëd gë vaki do wamiry pëhw.

⁸ Ntañ tac nte nuru ñi nkeho, bare gona. Cahnid hatëh hatëwah hna do njid gante mbëvëd. Do vëvë nkal va, vële wok vëherihna wac kobëri wapëgwala duniya hna, hnë kayëte uwám, vahnë vërac pëmpëhnahnëdëhëhni ge nuniha intañ ina, umë ale yeho, wok gona, do vokajëd.

⁹ «Wati ÿa ye le rëfëka kwëhnahnin wasery gë hakili facah nkweyahnin waji: vankaf mbëd gë vaki vi ye wahun mbëd gë wahi le ndahëk asëval hna. Vërac ye fëna vëhnañ mbëd gë vëhi.

¹⁰ Imbëd fagant lëw hni njoni, ahwëhn mbëd g'aryañ ÿa nkok nañ, ahwëhn mbëd gë vëhi ÿa wok tëkina ten, bare ante tëkid ña biyëdina.

¹¹ Ntañ ante yeho ñi do wok gona, nke umë dënk ahnañ ahwëhn mbëd gë vërar. Umë ye fëna aryampo hnë mbëd gë vëhi hna do njid gante mbëvëd ka.

¹² «Wamiry pëhw wante hnuru ñi ye vëhnañ pëhw vële wok vëhnañëna ten, bare wati ryampo, vëhni gë ntañ ña nuñafëni uñëka ahnañ.

¹³ Vëhni fop nkweyëla ndampo fo kwëhnani: njëdaniha ntañ ña fanka do wëka lëw hni.

¹⁴ Vëhni wëtarëdëha Fape fa, do Fape fa mëkëdëhëhni, kabi umë ye Ahwëhn vëhwëhn, do Ahnañ vëhnañ, do

g'umë vële wacik va, vërehnayik va, vële hahnëndak va, məkëdënihëhni.»

¹⁵ Tac mëleka ŷa mbok ntehno: «Wasën wale hnuru wï, wale ntañahnëk asëval ale wafad ŷi, vëhni ye wabulunda, wakore wayabah, wayal do vanësa va.

¹⁶ Wamiry pëhw wante hnuru ñi do ntañ ñi ñeñwëdëniha asëval ale wafad, atebëdëniha fop do tavëdëniha wëtata fo; tokëdëni mbahn ntëwu do mbëvendëniha gë hwëdëh.

¹⁷ Ha, Wënu ña kwëtëk hnë ntañary ntëw hni ntihahnëni vile pëhnak nti va: njëfadëniha unaw ntëw hni ña ntañ ñi, hafo pad wanës Wënu ña.

¹⁸ Awa, asëval ale hnuru ŷi, ankol cankaf ñi ye nte hnañëhnëkëhni vëhnañ vëvë nkal vi.»

18

Iyo Babilon

¹ Ga ndëcëk watac, nuñuha mëleka hañary ga cëlid g'ambin. Kwëhnako uwëka sankaf do humpen hudëwu ha pëtehnëko nkal ña.

² Ndekako gë kopa sankaf:
«Njok! Babilon Samah ŷa njok!
Ambacak ryaha wayine,
ryaha wahakili wañeh,
ryaha wasëry wañeh do wañëwik.

³ Ha, fop wayal wã cenï uñen ntëwu nte liyehnedëhëhniwo kwëlëkwël le ñeñwëk Wën: vëhnañ vëvë nkal va nkwañani g'umë, do vëwaf vëvë nkal va mbetani soñe hnapul sankaf lëwu.»

⁴ Do fëna nkwëryëbu kopa hañary le watik ambin hna ga ntehnëd:

«Cahnëryin anji nkol, bulunda mën,
danko antë ayentahniwu wameh wadëwu,
do antë ahnuñantiwu wakata wante rëfëka ñi.

⁵ Wameh wadëwu ña ndivëlëk hafo g'ambin do Wënu ña ndënkwëtajëk vantiyehn vameh vambë inji nkol.

⁶ Diryina had gante ntikëhni vëñëntañ ka, bësarýina wahwënta wahi ile ntik ŷa. Hnë ñërya uñen nte nkwëntëlehnëhnëkëhni vëñëntañ va, nkwëntëlehnëhnerýin uñen nte yañwëk wahwënta wahi.

⁷ Nahnëk dus icëmb gë hnapul.
Nësëd ntañary ntëwu hna:
“Ami, ahnañ, ntañahnëbu tinki ahnañ.

Gela asëval ale cëmaryëk asan a do nuɗa muk ucay.”

Soŋe rac, bësarýina uhorot do uÿëwëhnaħ sankaf!

8 Soŋe watac, fac ryampo fo njohahnëdëħa waŋi wakata:
icëm, ucay, inte. Do mbëvëɗf gë hwëdëħ.

Njawëk Ahwëhn a Wëñ hunte hitiŋëdëħa.

9 «Fop vëhnaw vëvë nkal vële wafak g'umë do ÿahëlëk hnapul lëwu ÿa, akodëni do njahnaɗëni soŋe lëwu ÿa, ge nuni hwëcic hwëdëħ hunte mbëvand ŋa.

10 Añëwëdëni ŋawët soŋe ntakah iÿi horot do ntehnëdëni:
«“Kata! Kata! Babilon, nkol camah! Nkol yawah!

Wati ryampo fo njijëk kitiŋa hu ŋa!”

11 «Do vëwaf vëvë nkal va kodëni do njahnaɗëni soŋe lëwu ÿa, kabi ahnë bokëɗina ntaw viÿë vilëw hni va:

12 viÿë sanu, kori, wëraka walakëlah, wanjere, wafand wahihnaħ gë wavëntah, waɗëħwa wadakëlah do fop vile fërik gë beñ iñi, gë waɗëħwa wapëren, ile vudik, gë ryëhwëra do gë wëraka wawamah,

13 upih nte hnëjënëɗ rokëtok, waɗatikola do gë iduɗ, uñen, wagu, pih do watoka, wuhni gë wape, wafahnaħ gë wasaret, vëramp gë vële fëlayik.

14 «Wadëwël waɓëntah wante valëkino ŋa ŋawëtaki, fop vële wamahnëki vi do fëtëɗ vi cëvaryiki do bokëɗena nuyi.

15 Vëwaf vële mbetëndanëk va ŋawëtiniho, soŋe ntakah uhorot lëwu wã; kodëni do njahnaɗëni.

16 Ntehnëdëni:

«“Kata! Kata! Nkol camah ŋa

cudak wafand wahihnaħ fo

do gë pand bulu gë mbëntah nte hambëka ntaw

do kayëtak sanu gë wëraka walakëlah gë wanjere!

17 Wati ryampo fo përekanik iÿi hnapul fop!”

«Do vëyaryary Sisikulu va fop, fop vëryokuŋ hnë wënka va, añëwëni ŋawët.

18 Ante nuhni hwëcic hwëdëħ hunte mbëvahnëɗ ŋa ndekaniho: “Añëhne nkol ga këñëlahnëni aŋi nkol canka!”

19 Pihani vëɗ hnë vankaf vantëw hni, koni, do njahnani:
«“Kata! Kata, nkol camah

ante vetëndanëkëhni fop vële hwëhnaħ wasisikulu hnë wov hna!

Wati ryampo fo përekanik fop!”»

20 Kopa ÿa më mbok ntehnëk: «Ambin, natëryi ÿi soŋe ile përekanik nkol ŋi!

Natëryiwu, wühne fëna, vëfacah, vëfayik do wakila, kabi Wënu ŋa kitiŋëka soŋe wëh ile ntiku ÿa.»

21 Awa mëleka hwëhn fanka ryampo nufëk taka dënah, më ntonjëk wov hna ntehnatënd:

«Koyëna, gë fanka përekanëɗe Babilon nkol camah

do mbokëdfena nuyi.

²² Do mbokëdfena nkwëry ÿal hu

kopa nkaŵ vërëmp tëmp,
vësël takëralu do vëlënkŵ,

fëna wëla aseryah aryampo gedina ÿal hu hna.

Do fëna kopa tank gë hont bokëdfena nkwëryi ÿal hu hna.

²³ Humpen lampu ÿa bokëdfina pët ÿal hu hna.

Kopa aÿëlah ahasëk gë asëvalu bokëdfena nkwëryi ÿal
hu hna.

Vëyin fop koyëna nked kabi vëwaf vëlëŵ hu va yeho
vëhnaÿah vëvë nkal va, do kavëla hu ña tokakëhni
fop wayamani ña.

²⁴ Mbëvehnëderu kabi ÿal hu hna tëkatik sat wakila gë

vëfacah fop, vële ryawïk nkal li.»

19

Hnëŵ ÿëka ambin

¹ Ga ndëcëk watac, nkwëryëbu had kopa ßulunda samah
mbin hna le ryekadëho:

«Aleluya!

Ipeh ña, icëmb ña do gë fanka fa vëhni Wën fu hna nke.

² Vakitiña vantëŵu va catëk do toña ye.

Kitiñëka asëval ale yëtanik gwafa ntëŵu,

ale ronkënedëho nkal gë gwafa ntëŵu,

koroteyehnëhnëka soñe sat vëryokuñ vëlëŵu va.»

³ Mbok nësëni kat:

«Aleluya! Hwëcic hwëdfëh hunte mbëvahnëf Babilon
Samah ña kayëndaf dol do gë kantëm!»

⁴ Tac vacërakëlo wafëhw wahi gë vëhnah (24) do wulaŵ

wahnah (4) ŵa ndëkwëhnëniho, cëmbëniha Wënu ña
ga ntañak tinki ahnaŵ hna nësätëndëni: «Nke koyëna!
Aleluya!»

⁵ Tac cahnik kopa mbë tinki ahnaŵ hna ntehn:

«Cëmbëryina Wën fu ña, ŵuhnë fop vëryokuñ lëŵu,
ŵuhnë, vëhinhah gë vëryindah, vële ntakëf g'umë!»

⁶ Do nkwëryëbu had kopa ßulunda yabah, had kopa
wavonkëlo wënka wacankaf, do had wakopa waparaf,
nësätëndëni:

«Aleluya! Ahwëhn Wën fu ña Ahwëhn Fanka Fop ÿa
tufahnëk inaw ntëŵu ña.

⁷ Natëfu, nëñëfu,

cëmbëñëfuna kabi ambënt ñël Fape fa tëkik,
do ale tëhnaç a këbënaç.

⁸ Maŵëryahnik cuða viÿi vihinhah vëfëtëpët

do vëfacah, viÿi vihinhah vi ye vantiyehn vacatah mba
vëfacah.»

⁹ Mëleka ÿa më ntehnëko: «Kerëry: Mbetani vële wacik hnë mbënt Fape fa!» Më mbok ntehnëko: «Wañi ye wanës paryi Wënu ña.»

¹⁰ Tac ndëkwëhnëbu hnë wapary mëleka hna sëmbahnëwa, bare umë ntehnëko: «Kehary antë ali wañi! Ami ye arëfëlënta hun ÿa doku hna, wëjë gë vëyënta hu, vële ye wasede Yesu. Ha, fop wante pëyahnëdëni wakila ña, wëba Yesu ye had gante tufëkëhni Iyir Wën ka. Awa cëmbëryehna Wënu ña fo!»

Soje viyë mbëf gë wahi vile ryëcëtaf

1. Soje ale hayëka pahnac yah

¹¹ Tac nubu ambin ña pidëtak do wëlinëha pahnac yah. Ale hayëka ÿa wacëde Ahahnëndak do Toña. Kitiñëf do mëtaryëf g'usatah.

¹² Vinkër vidëwu va nkeho had humpen hwëdëh; pënkwo vapënkwo ahnañ; akwëhnako wac ile herik hnë mbahn dëwu hna do wok yëtina afo umë.

¹³ Acudako cud nte hoyik hnë sat. Wacik: «Wanës Wën».

¹⁴ Wasodafe wavë ambin tëfalëdënihaño hnë wafahnac wayah, vëhni fop viyë vëyah do vëfacah cudaniho.

¹⁵ Hnë wës lëwu hna canëdëho sëlame ÿakah soje ndafahnëhni wayal wã. Keryëdëhëhni gë ryoko ryëhwëra, ñwëyëhnëf waresen hnë tank camah ntavah mba Wën Hwëhn Fanka Fop.

¹⁶ Hnë cud ntëwu hna do hnë mbuf ntëwu hna kerik wac: «Ahnañ vëhnañ do Ahwëhn vëhwëhn».

2. Ambënt Wën soje wasëry

¹⁷ Tac nubuha mëleka ryampo ga kahnëk lav hna. Ndekahnëkëhni gë kopa sankaf fop wasëry wale watëf cëmët ambin hna: «Yijën, ñarëpëlin soje ambënt cankaf mba Wën,

¹⁸ soje aroku mbahn vëhnañ, mbahn vësankaf wasodafe, mbahn vëhwëhn fanka, mbahn wafahnac do gë vële hayëkëhni va, mbahn fop vële ye vëramp gë vële wok vëyena vëramp, vëhinhah gë vëryëndah.»

3. Soje ntañ ña gë kila wamër

¹⁹ Do nubuha ntañ ña, vëhnañ vëvë nkal va gë wasodafe walëw hni. Mbarëpëläni mëtaryëniha ale hayëka pahnac yah ña gë wasodafe walëwu wã.

²⁰ Pëläniha ntañ ña gë kila lëwu ÿa vële liko haryënkwo lëwu vifëmpëhnahnah wante tokahnëkëhniwo vële hwëhna yavëta ntañ ña do sëmbëdëho wëntëlënta lëwu. Fop vëhni vëhi tak ntoñini vëfëren fo hnë lant hwëdëh hn'ile ñagëf uvëf.

²¹ Vëyëntaŵ va fop mbëvëni gë sëlame le sanidëho hnë wës ale hayëka pahnac ŋa, do fop wasëry ŵa pihnëniho vimbahn vidëŵ hni va.

20

Wabëhn wuli

4. Soŋe pëla Sintani

¹ Tac, nubuha mëleka ryampo ga cëlid g'ambin. Amënkwëko hnë vák lëŵu hna sëdëta hatëh hatëŵah gë vankëncä vantënah.

² Më pëlaka fato fa, lën sër ile ye yine do Sintani, do ñaba soŋe wabëhn wuli.

³ Më ntabëka hnë hatëh hatëŵah, pidëk gë sëdëta hatëh ha, g'antë mbok tokahni wayal ŵa, hafo pad wabëhn wuli ŵa. Ge ndëcëk watac, tëfëka tavi soŋe toye fo.

⁴ Do nubu watinki vëhnaŵ. Vële yijëf ntañani va, njëd'ayini fanka kitiñahnëni. Nubu fëna wayiry vële lëpëtik vankaf va soŋe ucedëya ntëŵ hni wëba Yesu do wanës Wën, do fop vële wok vësëmbëlahna ntaŵ ŋa g'ile wëntëlëk g'umë do wok vëhwëhnana yavëta lëŵu yëka lëŵ hni hna ma vák lëŵ hni hna. Mbokajëniho hnë uwám hna do nawëniho gë Këris ŷa hafo wabëhn wuli.

⁵ Umë ye ibëhn ndënkwëryënkŵ ŋa. Vësëm vëyëntaŵ va vëvokajëna hnë uwám hna ani gë padahn wabëhn wuli ŋa.

⁶ Mbetani do vëŷahnik Wën nkeni vële yentahnik hn'ibëhn ndënkwëryënkŵ hna. Hnë vëhni icëm kigëna ŋa kwëhnana fanka; vëhni yed vësëna vëva Wën do gë Këris ŷa, do nawëdëni g'umë wati wabëhn wuli ŋi.

5. Soŋe itav Sintani

⁷ Wati nte padëf wabëhn wuli ŋa, Sintani ŷa tavëde gë kaso lëŵu,

⁸ do njid tokahni wayal, wale ŵacik Gog gë Magog, hnë vacape vanah hnë duniŷa li. Umë varëpëdëhëhni soŋe wët: iyab ntëŵ hni ŋa nke had nkërëyal mbë wov.

⁹ Më campëni duniŷa li fop do kwërëlehnëni sary vëfacah, nkol nte ñahnëk d'us Wënu ŋa. Bare cëliko ambin hna hwëdëh mbëvehnëlehnëhni fop.

¹⁰ Do Sintani ile rokadëhëhniŵo ŷa, ntabiko hnë lant hwëdëh gë vëf le fëdëf, darël ntaŵ ŋa gë kila wamër. Korotëdëni d'us g'anent gë g'umëf soŋe kantëm.

6. Soŋe ikitiŋ

¹¹ Tac nubu tinki yah sankaf ahnaŵ a do ale lañak. Haryënkŵ lëŵu nkal ŋa gë ambin ŋa nkaryëni hara vëravëna dahëse,

¹² do nubuhëhni vësëm va, vëryëndah gë vëhihnah, kahnëni haryënkw tinki hna, do vakayëte va pidëtiko. Kayëte kawary fëna pidëtiko: kayëte uwám wã, do vësëm va kitiñiniho gante ntiniho ka, gante kerik hnë kayëte ka.

¹³ Wov ÿa mbësahnëkëhni vësëm vëlëwu va, icëm ña gë ÿëwa vësëm ÿa mbësahnëkëhni vësëm vëlëwu va, do ale-wo-ale kitiñiko gante ntiko ka.

¹⁴ Tac icëm ña do ÿëwa vësëm ÿa ntonjiko hnë lant hwëdëh hna. Lant hwëdëh ye icëm kigëna ña!

¹⁵ Do ale-wo-le woko kerina hnë kayëte uwám hna ntonjiko hnë lant hwëdëh hna.

21

7. Soje ambin kasëk gë nkal kasëk

¹ Tac nufu ambin kasëk do gë nkal kasëk. Ambin ndënkwëryënkwa ña do g'inkal ndënkwëryënkwa ña nambiko, do wov ÿa golohna.

² Do nufu ga cëlëf hnë ambin hna, ðarël Wën hna, nkol pacah, Yerusalem kasëk, had asëval ale hëbënak soje asanu fac ñël hna.

³ Do nkwëryëbu kopa sankaf le watik tinki ahnañ ntehnatënd: «Yëkëry: idëf Wënu ña gë vahnë va nke. Antëdëf gë vëhni, ankedëni bulunda lëwu. Umë dënk gë vëhni nked, Wën hudëw hni yed.

⁴ Apëhwëcëdëhëhni fop wagwën vinkër vidëw hni hna. Cëm ña godina, ma usay, ma wako, ma horot; ðuniña sër ÿa nambik.»

⁵ Ale lañak tinki ahnañ hna ntehnëk: «Wëlin g'antidëfu fop viyë vëhasëk.» Do mbok ntehn: «Kerëry: Wanji wanës ye wante hoðe kwëtahni do ye toña.»

⁶ Do mbok nteho: «Antiyak. Ami ye Alëfa gë Omega, Wapëgwala do gë Wapuyala. Ale njok wënka njëdadëfuha aki fo hayalin wënka uwám.

⁷ Ale wëkëk a nuñad intëw, nkedëfu Wën hudëwu do umë yed fatah mën.

⁸ Bare soje vëhëmak va, vële wok vëhahnëndana va, vëweh va, vëryañ vahnë va, vële wafad va, vëhav va, vële yëfad wasank va, do fop vëwër va, sah lëw hni ÿa hnë lant le hëvëf hwëdëh nke; umë ye icëm kigëna ña.»

Soje Yerusalem hasëk

⁹ Tac aryampo hnë wamëleka mbëf gë vëhi hna ale wënkëko vañërya mbëf gë vaki va tëmpah wëkata mbëf gë waki ña njijëk do ntehnëko: «Yij, tufëdëmina ale hwëhnik a, ale ñëlëf Fape fa.»

10 Awa, Iyir Ipacah ña njijëk hnë ÿal mën do njoko yan hnë kuñ cankañ, do tufëko Yerusalem, nkol pacah ña, nte sëlid ambin ðarël Wën hna.

11 Pëtëðëho gë icëmb Wënu ña. Mpen ntëwu ña mëntëleko gë taka dakëlah, had taka nte ravëð nuyi kamëhni lëwu ÿa.

12 Akwëhnako kece ryindah do hnaÿah. Kwëhnako warënka pëhw gë wahi (12) do haryënkwo rënka-wo nkeho mëleka ryampo do hnë rënka-wo keriko uŵac: uŵac wahnënk pëhw gë wahi (12) vutah Isërayel va.

13 Nkeho gë pëhna lav warënka warar, gë farëhw warënka warar, gë farahahn warënka warar, gë njoya lav warënka warar.

14 Kece vankol ÿa njëryiko hnë wëraka pëhw gë wahi (12) do hnë itaka-wo keriko uŵac vëfayik pëhw gë wahi (12) Fape fa.

15 Mëleka le hnësëhnëðëho ÿa mënkweko ÿëña sanu soñe ñañahn nkol ña, warënka wã do gë kece lëwu ÿa.

16 Nkol ña këñëlahnëko vacape vi fop: yary ña këñëlahnëko gë yank ña. Añañëko gë ÿëña ile mënkweko ÿa, ndëkwëk waÿëña wawuli pëhw gë wahi (12,000). Yary ña, yank ña do gë yihn ña këñëlahnëko.

17 Ñañëk kece ÿa, ndëkwëk waÿëña keme gë wafëhw wahnah gë wahnah (144), ÿëña vahnë mbalëtahnëðëho.

18 Kece nkol ña njëryiko gë wëraka walakëlah waryunënkah do nkol ña nkeho sanu facah fo ile wëntëlek gë sëleku facah.

19 Hnë wëraka wale njëryahniko kece vë nkol ÿa nkeho fop wasifa wëraka walakëlah. Taka dakëlah ndënkwekyënkwo ña yasëp yeho, kigëna ña safir, tarëna ña nkeho kalësedëwan, nahëna ña emërod,

20 ðëryëna ña sarëdëwan, kwëhn mbëð g'iryaŵ ña wakorënalín, kwëhn mbëð gë wahi ña wakërisolit, kwëhn mbëð gë warar ña waberil, kwëhn mbëð gë wahnah ña watopas, kwëhn pëhw ña kërísopëras, kwëhn pëhw gë ryampo ña iyasent, kwëhn pëhw gë wahi ña ametisët.

21 Warënka pëhw gë wahi (12) wã yeho wanjere pëhw gë wahi (12). Rënka-wo uyere ryampo fo ye. Do ankaŵ hnëm mbë nkol ña nkeho sanu facah had sëleku lancah ile ravëð nuyi hamëhni lëwu.

22 Bare Cery Wën Cankaf gelohna hnë nkol tac kafi Ahwëhn a Wën Hwëhn Fanka Fop fa ye Cery tac, ndampo fo gë Fape fa.

23 Nkol ña balëlahna lav ma lepera soñe penënda, kafi idanc Wënu ña penëka, do Fape fa humpen hudëwu ha ye.

24 Wabulunda njasëdëni hnë mpen ntëwu hna, do vëhnañ vëvë nkal va njojëdëni wahnapul walëw hni wã.

25 Warënka walëwu wã bokëdina pida kabi umëd ña bokëdina nke.

26 Njojëde hnapul gë untënah wabulunda ña.

27 Ñoñ ile wok pacëna bokëdina tënk hnë nkol tac, lakënde vële lid ile wok catëna ÿa do vëwër va; vële herik wac hnë kayëte uwám mba Fape fa fo rënkëd.

22

1 Tac, mëleka ÿa tufëko garyëla sankaf wënka uwám wã ile yalidëho hnë tinki Wën hna do Fape hna, pëtatënd had sëleku.

2 Fagant yëwã vë nkol ÿa do cant garyëla hna nke atëh uwám nte lëwëd wahwënta pëhw gë wahi (12) bëhn hna. Lepera-wo-lepera antëwëd, do yaryef lëwu ÿa njehnahnëdëniho wabulunda ña.

3 Ntavah Wënu ña njamënik, kata godina. Tinki Wënu ña do gë Fape fa yed nkol hna, do vëryokuñëhn Wën va ndokuñëhnëdëniha g'icëmb.

4 Anudëni yëka lëwu ÿa do wac lëwu ÿa nked hnë yëw lëw hni hna.

5 Bokëdina nke umëd, vahnë va vëvokëdina mbalëhni humpen lampu, ma humpen lav, kabi Ahwëhn Wënu ña campehnëhnëdëhëhni humpen hudëwu ha, do nawëdëni kantëm.

6 Tac mëleka mbok ntehno: «Wañi wanës ye wante hoðe kwëtahni do ye toña. Ahwëhn a, Wën wahakili wakila, payika mëleka lëwu ÿa tufëhni vëryokuñ vëlëwu va ile rëfëka tèki biyëdina.»

7 Yesu më ntehnëk: «Njijëdëfu biyëdina. Mbetak ale wawëhnëk wanës Wënu ña wante ye kayëte li.»

8 Ami, San, nkwëryëbu do nubu watac. Ante nkwëryëbuho do nubuho ña, ndëkwëhnëbuho wapary mëleka le rufahnëdëho watac ña, sëmbahnëwã.

9 Bare ntehnëko: «Antë ali wañi! Arëfëlënta hu ðoku hna yebu, gë wëjë do gë vëyënta hu wakila ña, do gë vële hwëtað wanës wade herik kayëte hna. Wënu ña fo rëfëka asëmbënd.»

10 Mbok ntehno: «Antë asowëhni vahnë va wanës wante ye kayëte li, kabi wati le hahnëndik soje vëyin va tëhajëk.

11 Ale rumpak a nko ntind watumpak, ale wok pacëna ÿa nkonti hnë ronkah hna, bare asatah a nko ntind usatah do afacah a pacëna kat.»

12 «Wëli, njijëdëfu biyëdina. Njonëhnëdëfuha ami dënk ale-wo-le ile rëfëka nuÿa ÿa, vësawã gante ntik ka.

¹³ Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkwëryënkwa a gë Arëkwa ÿa, Wapëgwala gë Apuyala ña.

¹⁴ «Mbetani vële ryagëd vacud vantëw hni: tënkedëni gë warënkã vë nkol wã do tokëdëni atëh uwám wã.

¹⁵ G'ipër nkeni wabe ña do gë vëhav va, vile wafad do vëryaw, vële sëmbëd wamën wamër, ale-wo-le ÿahnëk ma lid wamër!

¹⁶ «Ami, Yesu, payëbuha mëleka mën ÿa njonëhniwu inji cedeya soñe vacery sali. Ami ye hnënk David, ikol nte fëtëd nkëhnëfacëd a.»

¹⁷ Iyir ña gë aÿëlik a nësëni: «Yij!» Ale-wo-le wëryëk ÿa nës: «Yij!» Ale-wo-le njok wënka ña njij. Ale-wo-le ÿad wënka uwám ña, njij centi aki fo.

¹⁸ Ale-wo-le wëryëk wanës wante kerehnëko Wënu ña hn'ani kayëte, paryi pëyadëmu: ge ahnë nkwënëk iñë, Wënu ña nkwënëhnëdëha wakata wante herik hnë kayëte tac.

¹⁹ Do ge ahnë ñayëtëk wanës inji kayëte, Wënu ña ñwanjëdëha sah lëwu ÿa hnë atëh uwám do hnë nkol pacah hna.

²⁰ Yesu pëyahnëk wañi fop toña ye do ntehn: «Ha, njijëdëfu biÿëdina.» Nke koyëna. Yij, Ahwëhn Yesu!

²¹ Arabi ipërëna Ahwëhn a Yesu nke gë wuhnë fop!